Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

• فصل اوّل •

CAPUT PRIMUM.

1 در اوّل آفرید خدا مر آن آسمان ومر آن زمین * وآن زمین بود تهی وویران وتاریکی
2 وروح خدا بالشت روشنائی بر روی آب *
3 وگفت خدا باشد روشنائی وبود روشنائی *
4 وبدید خدا مر آن روشنایی که نیکو وجدا کرد خدا میان آن
5 روشنایی ومیان آن تاریکی * وبخواند خدا روشنایی روز وبتاریکی خواند شب و
6 بود ابوار وبود بامداد روز یکه * وگفت خدا باشد پرده در میان آن آب وباشد
7 جدا کنا میان آب باب * وبکرد خدا مر آن پرده وجدا کرد میان آن آب آنچه از فرود
8 پرده ومیان آن آب آنچه از بالا پرده وبود همچنین * وبخواند خدا بر پرده آسمان
9 وبود ابوار وبود بامداد روز دویمی * وگفت خدا جمع شوند آن آب از فرود آن آسمان
10 بجای یکه وبدیدار شود آن خشکی وبود همچنین * وبخواند خدا بخشکی زمین
11 وبجمع جایی آن آبها خواند دریاها وبدید خدا که نیکوست * وگفت خدا رویانی
12 کند آن زمین رویش گیاه تخم کنایی تخم درخت بر بنوع او آنچه
13 تخم او در وی ابر آن زمین وبود همچنین * وبیرون آورد آن زمین رویش گیاه تخم کنا
14 تخم بنوع او ودرخت کنا بر آنچه تخم او در وی بدید خدا که نیکوست * وبود
15 ابوار وبود بامداد روز سیمی * وگفت خدا باشد روشناییها در پرده‌ی آن آسمان بجدا
16 کردن میان آن روز ومیان آن شب وباشند بنشانها وبواعدیها وبروزها وسالها * وباشند
17 بروشناییها در پرده‌ی آن آسمان بروشنایی دادن ابر آن زمین وبود همچنین * بگرد خدا مر دو آن روشناییهای
18 آن بزرگان مر آن روشنایی آن بزرگتر بمسلط آن روز ومر آن روشنایی آن خردتر بمسلط آن شب ومر آن ستاره‌ها

In principio creavit Deus cælum et terram; Terra autem erat vacua & inanis, tenebræque erant super faciem abyssi: & ventus Dei spirabat super faciem aquæ. Tum dixit Deus, Esto lux: & facta est lux. Vidensque Deus lucem esse bonam, & tenebras esse malas, discrevit Deus inter lucem & tenebras. Lucemque vocavit Deus, Dies: & noctem vocavit, Tenebræ. Fuitque vespera & fuit mane, dies unus. Deinde dixit Deus, Esto expansum inter aquas quas, quod separet aquas ab aquis. Fecit ergo Deus expansum, quod distinguit inter aquas quæ erant sub illo expansum, & inter aquas quæ erant super expansum: & fuit ita. Expansum autem vocavit Deus Cælum: sic fuit vespera, & fuit mane dies secundus. Deinde dixit Deus, Congregentur aquæ quæ sub cælo sunt in locum unum, & appareat arida: & fuit ita. Aridam autem vocavit Deus, Terram, & locum congregationis aquarum vocavit Maria: & vidit Deus quod esset bonum. Et dixit Deus, Producat terra herbam germinantem herbæ cujus semen seminatur, & arborem fructiferam faciem, quæ fructus secundum speciem suam, cujus semen in ipso sit super terram: & fuit ita. Et produxit terra graminis herbam cujus semen seminatur secundum speciem suam: & arborem fructiferam facientem fructus secundum speciem suam: & vidit Deus quod bonum esset. Et fuit vespera & fuit mane, dies tertius. Et dixit Deus: sint luminaria in expanso cælorum, ad separandum inter diem & noctem; & sint in signa, & tempora festorum, & ad supputandum illis numerum dierum, et ad sanctificandum neomenias et annorum initia, et intercalationes menfium et annorum, revolutiones folis, nec non lunæ et cyclos. Et erunt in luminaria in expanso cælorum, ad illuminandi terram: & fuit ita. Et fecit Deus duo luminaria magna, & erant quæ in gloria non ex viginti annis, denuptis fexcentis feptuaginta duobus patribus horæ, & poftea protulit luna contra folem falfam delationem, et immutavit et præfecit folem luminare majus ut dominaretur diei, et lunam, quæ erat luminare minus, ut præeffet nocti, et ftellas.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

1 در اوّل آفرید خدا مر آن آسمان ومر آن زمین * وآن زمین بود تهی وویران وتاریکی
2 وروح خدا بالشت روشنائی بر روی آب *
3 وگفت خدا باشد روشنائی وبود روشنائی *
4 وبدید خدا مر آن روشنایی که نیکو وجدا کرد خدا میان آن
5 روشنایی ومیان آن تاریکی * وبخواند خدا روشنایی روز وبتاریکی خواند شب و
6 بود ابوار وبود بامداد روز یکه * وگفت خدا باشد پرده در میان آن آب وباشد
7 جدا کنا میان آب باب * وبکرد خدا مر آن پرده وجدا کرد میان آن آب آنچه از فرود
8 پرده ومیان آن آب آنچه از بالا پرده وبود همچنین * وبخواند خدا بر پرده آسمان
9 وبود ابوار وبود بامداد روز دویمی * وگفت خدا جمع شوند آن آب از فرود آن آسمان
10 بجای یکه وبدیدار شود آن خشکی وبود همچنین * وبخواند خدا بخشکی زمین
11 وبجمع جایی آن آبها خواند دریاها وبدید خدا که نیکوست * وگفت خدا رویانی
12 کند آن زمین رویش گیاه تخم کنایی تخم درخت بر بنوع او آنچه
13 تخم او در وی ابر آن زمین وبود همچنین * وبیرون آورد آن زمین رویش گیاه تخم کنا
14 تخم بنوع او ودرخت کنا بر آنچه تخم او در وی بدید خدا که نیکوست * وبود
15 ابوار وبود بامداد روز سیمی * وگفت خدا باشد روشناییها در پرده‌ی آن آسمان بجدا
16 کردن میان روز ومیان آن شب وباشند بنشانها وبواعدیها وبروزها وسالها * وباشند
17 بروشناییها در پرده‌ی آن آسمان بروشنایی دادن ابر آن زمین وبود همچنین * بگرد خدا مر دو آن روشناییهای
18 آن بزرگان مر آن روشنایی آن بزرگتر بمسلط آن روز ومر آن روشنایی آن خردتر بمسلط آن شب ومر آن ستاره‌ها

וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם: 2
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי־אוֹר: 3
וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: 4
וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד: 5
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לָמָיִם: 6
וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן: 7
וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי: 8
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן: 9
וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: 10
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן: 11
וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: 12
וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי: 13
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלָּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וְשָׁנִים: 14
וְהָיוּ לִמְאוֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן: 15
וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמָּאוֹר הַגָּדֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמָּאוֹר הַקָּטֹן לְמֶמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים: 16
וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בִּרְקִיעַ הַשָּׁמָיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ: 17
וְלִמְשֹׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: 18
וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי: 19
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם: 20
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׂת אֲשֶׁר שָׁרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: 21
וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ: 22
וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי: 23
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וָרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־כֵן: 24
וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וְכָל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: 25
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ: 26
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם: 27
וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְכִבְשֻׁהָ וּרְדוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת עַל־הָאָרֶץ: 28
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב זֹרֵעַ זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בּוֹ פְרִי־עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה: 29
וּלְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאָכְלָה וַיְהִי־כֵן: 30
וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי: 31
וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: 32
וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: 33
וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת: 34
אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: 35
וְכֹל שִׂיחַ הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִהְיֶה בָאָרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִצְמָח כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אַיִן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה: 36
וְאֵד יַעֲלֶה מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת־כָּל־פְּנֵי הָאֲדָמָה: 37
וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עָפָר מִן־הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה: 38
וַיִּטַּע יְהוָה אֱלֹהִים גַּן־בְּעֵדֶן מִקֶּדֶם וַיָּשֶׂם שָׁם אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר: 39
וַיַּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־עֵץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה וְטוֹב לְמַאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגָּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע: 40
וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגָּן וּמִשָּׁם יִפָּרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים: 41
שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסֹּבֵב אֵת כָּל־אֶרֶץ הַחֲוִילָה אֲשֶׁר־שָׁם הַזָּהָב: 42
וְזְהַב הָאָרֶץ הַהִוא טוֹב שָׁם הַבְּדֹלַח וְאֶבֶן הַשֹּׁהַם: 43
וְשֵׁם הַנָּהָר הַשֵּׁנִי גִּיחוֹן הוּא הַסּוֹבֵב אֵת כָּל־אֶרֶץ כּוּשׁ: 44
וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי חִדֶּקֶל הַהֹלֵךְ קִדְמַת אַשּׁוּר וְהַנָּהָר הָרְבִיעִי הוּא פְּרָת: 45
וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וַיַּנִּחֵהוּ בְּגַן־עֵדֶן לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ: 46
וַיְצַו יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר מִכֹּל עֵץ־הַגָּן אָכֹל תֹּאכֵל: 47
וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְּיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת: 48
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא־טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ: 49
וַיִּצֶר יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמָיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם לִרְאוֹת מַה־יִּקְרָא־לוֹ וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא־לוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ: 50
וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא־מָצָא עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ: 51
וַיַּפֵּל יְהוָה אֱלֹהִים תַּרְדֵּמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתֶּנָּה: 52
וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הַצֵּלָע אֲשֶׁר־לָקַח מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל־הָאָדָם: 53
וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הַפַּעַם עֶצֶם מֵעֲצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי לְזֹאת יִקָּרֵא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לֻקְחָה־זֹּאת: 54
עַל־כֵּן יַעֲזָב־אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד: 55
וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִּים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבֹּשָׁשׁוּ: 56

Et dixit ex Deus in expanso cæli, ut ut lucem præmeat fuper terram. Et fit ut præeffet diei & nocti, & ut fepararet inter lucem & tenebras: & vidit Deus quod effet bonum. Sic fuit vefpera, et fit mane dies quartus. Poftea dixit Deus, Reptet aqua facium aquæ reptile animæ viventis: & volatile volet fuper terram, fuper faciem expanfi cæli. Et creavit Deus magnos; & omnem animam viventem reptantem, quam reptet aqua, in fpecie fua: & volatile cui fuus fit pennis, in fpecie fua: & vidit Deus quod effet bonum. Et benedixit eis Deus, dicens, Fœcundi eftote, et multiplicamini, et implete aquas per maria: & multiplicetur volatile in terra. Sic fuit vefpera & fuit mane, dies quintus. Deinde dixit Deus, Producat terra animam viventem in fpecie fua; quadrupedum, & animal terræ in fpecie fua: & animal terræ in fpecie fua: & vidit Deus quod effet bonum. Poftea dixit Deus, Faciamus hominem in forma noftra, fecundum fimil itudinem noftram, qui dominetur in pifces maris, & in volucres cæli, & in quadrupedum, & in omnem terram, & in omne reptile quod reptat fuper terram. Itaque creavit Deus hominem in forma fua, in forma imaginis creavit eum: maris & fœminæ creavit eos. Deinde benedixit eis Deus, et dixit illis, Fœcundi eftote, ac multiplicamini, & replete terram, & fubjicite eam: & dominamini in pifces maris, & in volucres cæli, & in omne reptile quod reptat fuper terram. Et dixit Deus, Ecce dedi vobis omnem herbam ferentem femen fuper faciem terræ, quod eft fuper facies terræ, & omnes arbores infructofas & fteriles, in neceffitatem edificii & ad comburendum: fed ex in quibus eft fructus, cujus femen femina natur, vobis erunt in cibum. Sed omni beftiæ terræ; et omnibus volucribus cæli, & omni quod reptat fuper terram, in quo eft anima vivens, dedi omnes virores herbarum: & fuit ita. Et vidit Deus omnia quæ fecerat, & erat bonum valde: & fuit vefpera & fuit mane, dies fextus.

Hierof. 27 *Et creavit terrum Dominus luminum in fimilitudinar fua, in fimilitudine a facie Dominus creavit eum: marem & comjugem ejus creavit eos.*

Hierof. 28

Hierof. 29

Hierof. 30

Hierof. 31

Hierof. 32

Hierof. 33

Hierof. 34

Hierof. 35

Hierof. 36

Hierof. 37

Hierof. 38

Hierof. 39

Hierof. 40

Hierof. 41

Hierof. 42

Hierof. 43

Hierof. 44

Hierof. 45

Hierof. 46

Hierof. 47

Hierof. 48

Hierof. 49

Hierof. 50

Hierof. 51

Hierof. 52

Hierof. 53

Hierof. 54

Hierof. 55

Hierof. 56

וירגשו וְחֵיְהֶ֣ה הֵ֔מָּה חֲפֻיִּ֖ים לְבֻ֑שׁ מְקֹ֥ל הֹוָ֛ה מִתְהַלֵּ֥ךְ בַּגָּ֖ן לְר֣וּחַ ׀ הַיֹּ֑ום וַיִּתְחַבֵּ֨א הָֽאָדָ֜ם וְאִשְׁתֹּ֗ו מִפְּנֵי֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהִ֔ים בְּתֹ֖וךְ עֵ֥ץ הַגָּֽן׃ 9 וַיִּקְרָ֥א יְהוָ֖ה אֱלֹהִ֑ים אֶל־הָֽאָדָ֔ם וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֔יו אַיֶּכָּֽה׃ 10 וַיֹּ֕אמֶר אֶת־קֹלְךָ֥ שָׁמַ֖עְתִּי בַּגָּ֑ן וָאִירָ֕א כִּֽי־עֵירֹ֥ם אָנֹ֖כִי וָאֵחָבֵֽא׃ 11 וַיֹּ֖אמֶר מִ֣י הִגִּ֣יד לְךָ֔ כִּ֥י עֵירֹ֖ם אָתָּ֑ה הֲמִן־הָעֵ֗ץ אֲשֶׁ֨ר צִוִּיתִ֜יךָ לְבִלְתִּ֤י אֲכָל־מִמֶּ֙נּוּ֙ אָכָ֔לְתָּ׃ 12 וַיֹּ֣אמֶר הָֽאָדָ֔ם הָֽאִשָּׁ֥ה אֲשֶׁר־נָתַ֖תָּה עִמָּדִ֑י הִ֚וא נָֽתְנָה־לִּ֣י מִן־הָעֵ֔ץ וָאֹכֵֽל׃ 13 וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֱלֹהִ֥ים לָֽאִשָּׁ֑ה מַה־זֹּ֣את עָשִׂ֔ית וַתֹּ֥אמֶר הָֽאִשָּׁ֖ה הַנָּחָ֣שׁ הִשִּׁיאַ֑נִי וָאֹכֵֽל׃ 14 וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֱלֹהִ֣ים אֶל־הַנָּחָ֗שׁ כִּ֤י עָשִׂ֙יתָ֙ זֹּ֔את אָר֥וּר אַ֖תָּה מִכָּל־הַבְּהֵמָ֑ה וּמִכֹּל֙ חַיַּ֣ת הַשָּׂדֶ֔ה עַל־גְּחֹנְךָ֥ תֵלֵ֖ךְ וְעָפָ֣ר תֹּאכַ֑ל כָּל־יְמֵ֖י חַיֶּֽיךָ׃ 15 וְאֵיבָ֣ה אָשִׁ֔ית בֵּינְךָ֖ וּבֵ֣ין הָֽאִשָּׁ֑ה וּבֵ֥ין זַרְעֲךָ֖ וּבֵ֣ין זַרְעָ֑הּ הֽוּא־יְשׁוּפְךָ֣ רֹ֔אש וְאַתָּ֖ה תְּשׁוּפֶ֥נּוּ עָקֵֽב׃ 16 אֶל־הָֽאִשָּׁ֣ה אָמַ֔ר הַרְבָּ֥ה אַרְבֶּ֖ה עִצְּבֹנֵ֑ךְ וְהֵרֹנֵ֣ךְ בְּעֶ֔צֶב וְאֶל־אִישֵׁךְ֙ תְּשׁוּקָתֵ֔ךְ וְה֖וּא יִמְשָׁל־בָּֽךְ׃ 17 וּלְאָדָ֣ם אָמַ֔ר כִּֽי־שָׁמַ֥עְתָּ לְקֹ֖ל אִשְׁתֶּ֑ךָ וַתֹּ֙אכַל֙ מִן־הָעֵ֔ץ אֲשֶׁ֥ר צִוִּיתִ֖יךָ לֵאמֹ֣ר לֹ֣א תֹאכַ֑ל אֲרוּרָ֤ה הָֽאֲדָמָה֙ בַּֽעֲבוּרֶ֔ךָ בְּעִצָּבוֹן֙ תֹּאכְלֶ֔נָּה כֹּ֖ל יְמֵ֥י חַיֶּֽיךָ׃ 18 וְקֹ֥וץ וְדַרְדַּ֖ר תַּצְמִ֣יחַ לָ֑ךְ וְאָכַלְתָּ֖ אֶת־עֵ֥שֶׂב הַשָּׂדֶֽה׃ 19 בְּזֵעַ֥ת אַפֶּ֖יךָ תֹּאכַ֣ל לֶ֑חֶם עַ֚ד שׁוּבְךָ֣ אֶל־הָֽאֲדָמָ֔ה כִּ֥י מִמֶּ֖נָּה לֻקָּ֑חְתָּ כִּֽי־עָפָ֥ר אַתָּ֖ה וְאֶל־עָפָ֥ר תָּשֽׁוּב׃ 20 וַיִּקְרָ֥א הָֽאָדָ֛ם שֵׁ֥ם אִשְׁתֹּ֖ו חַוָּ֑ה כִּ֥י הִ֛וא הָיְתָ֥ה אֵ֖ם כָּל־חָֽי׃ 21 וַיַּ֨עַשׂ יְהוָ֧ה אֱלֹהִ֛ים לְאָדָ֥ם וּלְאִשְׁתֹּ֖ו כָּתְנֹ֣ות עֹ֑ור וַיַּלְבִּשֵֽׁם׃ 22 וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֔ה אֱלֹהִ֕ים הֵ֥ן הָֽאָדָ֖ם הָיָ֣ה כְאַחַ֣ד מִמֶּ֑נּוּ לָדַ֣עַת טֹ֔וב וָרָ֔ע וְעַתָּ֗ה פֶּן־יִשְׁלַ֤ח יָדֹו֙ וְלָקַ֣ח גַּם֙ מֵעֵ֣ץ הַֽחַיִּ֔ים וְאָכַ֖ל וָחַ֥י לְעֹלָֽם׃ 23 וַיְשַׁלְּחֵ֥הוּ יְהוָ֖ה אֱלֹהִ֑ים מִגַּ֣ן עֵ֔דֶן לַעֲבֹ֖ד אֶת־הָֽאֲדָמָ֥ה אֲשֶׁר־לֻקַּ֖ח מִשָּֽׁם׃ 24 וַיְגָ֖רֶשׁ אֶת־הָֽאָדָ֑ם וַיַּשְׁכֵּ֣ן מִקֶּ֗דֶם לְגַן־עֵדֶן֙ אֶת־הַכְּרֻבִ֔ים וְאֵ֖ת לַ֣הַט הַחֶ֑רֶב הַמִּתְהַפֶּ֔כֶת לִשְׁמֹ֖ר אֶת־דֶּ֥רֶךְ עֵ֖ץ הַחַיִּֽים׃

חִכְיֹ֥ן אֹרֶךְ֙ וְאַתְּחִיֵּ֣ה וְלָ֔א אֲמַתֵּ֖נִי מַרְמָ֑ה וְאֹרְחֹתַ֖י יַקְרִֽיחוּן׃ 25 עֲרֹ֣ם בֶּן־שְׁחַ֣ק אֲבָתִ֑ים וְלֹ֥א נִחְמְד֖וּ לְמַרְמֵ֣ה אֲבָתָ֣ם וְאִמָּתָ֣ם יְקַבֵּֽרוּן׃ 26 וְלֹ֣א נִכְלְמ֣וּ בְּגֵ֣ו יְקָרָ֑ם וְלֹ֥א נִשְׁכְּח֖וּ בְּחֵ֣יק יְקִירָֽם׃

CAP. III.

SEd serpens erat sapiens ad omnium prædonum bestiis agri, quas fecerat Dominus Deus: & dixit mulieri: An verum est quod dixerit Dominus Deus, Non comedetis ex omni arbore horti? 2 Respondit mulier serpenti: De fructibus arborum horti edemus: 3 De fructibus autem arboris, quæ est in medio horti, dixit Deus: Non comedetis ex ea neque tangetis eam ne moriamini. 4 Ea hora dixit serpens accusans creatorem fame. & dixit mulieri: Non moriendo morieminí; 5 verum omni opifex edit filum ophichi; quoniam manifestum est coram Domino, quomam in quo die ex eis comedetis eritis sicut angeli magni, qui sciunt & cognoscendum bonum & malum. 6 Et vidit mulier Samaelem angelum bonum, & cognovit quòd bona esset arbor ad edendum, & quòd medicina esset ad oculos, & desiderabilis ad intelligentiam consequendam: & ea accepit ex fructu ejus, & comedit: & dedit etiam marito suo cum ea, & comedit. 7 Et illuminati sunt oculi amborum, & cognoverunt quod nudi essent; & consuerunt sibi ex foliis ficus, & fecerunt sibi zonas.

וירגשו וְחֵיְהֶ֣ה הֵ֔מָּה חֲפֻיִּ֖ים לְבֻ֑שׁ מְקֹ֥ל הֹוָ֛ה מִתְהַלֵּ֥ךְ בַּגָּ֖ן לְר֣וּחַ ׀ הַיֹּ֑ום וַיִּתְחַבֵּ֨א הָֽאָדָ֜ם וְאִשְׁתֹּ֗ו מִפְּנֵי֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהִ֔ים בְּתֹ֖וךְ עֵ֥ץ הַגָּֽן׃ 9 וַיִּקְרָ֥א יְהוָ֖ה אֱלֹהִ֑ים אֶל־הָֽאָדָ֔ם וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֔יו אַיֶּכָּֽה׃ 10 וַיֹּ֕אמֶר אֶת־קֹלְךָ֥ שָׁמַ֖עְתִּי בַּגָּ֑ן וָאִירָ֕א כִּֽי־עֵירֹ֥ם אָנֹ֖כִי וָאֵחָבֵֽא׃ 11 וַיֹּ֖אמֶר מִ֣י הִגִּ֣יד לְךָ֔ כִּ֥י עֵירֹ֖ם אָתָּ֑ה הֲמִן־הָעֵ֗ץ אֲשֶׁ֨ר צִוִּיתִ֜יךָ לְבִלְתִּ֤י אֲכָל־מִמֶּ֙נּוּ֙ אָכָ֔לְתָּ׃ 12 וַיֹּ֣אמֶר הָֽאָדָ֔ם הָֽאִשָּׁ֥ה אֲשֶׁר־נָתַ֖תָּה עִמָּדִ֑י הִ֚וא נָֽתְנָה־לִּ֣י מִן־הָעֵ֔ץ וָאֹכֵֽל׃ 13 וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֱלֹהִ֥ים לָֽאִשָּׁ֑ה מַה־זֹּ֣את עָשִׂ֔ית וַתֹּ֥אמֶר הָֽאִשָּׁ֖ה הַנָּחָ֣שׁ הִשִּׁיאַ֑נִי וָאֹכֵֽל׃ 14 וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֱלֹהִ֣ים אֶל־הַנָּחָ֗שׁ כִּ֤י עָשִׂ֙יתָ֙ זֹּ֔את אָר֥וּר אַ֖תָּה מִכָּל־הַבְּהֵמָ֑ה וּמִכֹּל֙ חַיַּ֣ת הַשָּׂדֶ֔ה עַל־גְּחֹנְךָ֥ תֵלֵ֖ךְ וְעָפָ֣ר תֹּאכַ֑ל כָּל־יְמֵ֖י חַיֶּֽיךָ׃ 15 וְאֵיבָ֣ה אָשִׁ֔ית בֵּינְךָ֖ וּבֵ֣ין הָֽאִשָּׁ֑ה וּבֵ֥ין זַרְעֲךָ֖ וּבֵ֣ין זַרְעָ֑הּ הֽוּא־יְשׁוּפְךָ֣ רֹ֔אש וְאַתָּ֖ה תְּשׁוּפֶ֥נּוּ עָקֵֽב׃ 16 אֶל־הָֽאִשָּׁ֣ה אָמַ֔ר הַרְבָּ֥ה אַרְבֶּ֖ה עִצְּבֹנֵ֑ךְ וְהֵרֹנֵ֣ךְ בְּעֶ֔צֶב וְאֶל־אִישֵׁךְ֙ תְּשׁוּקָתֵ֔ךְ וְה֖וּא יִמְשָׁל־בָּֽךְ׃ 17 וּלְאָדָ֣ם אָמַ֔ר כִּֽי־שָׁמַ֥עְתָּ לְקֹ֖ל אִשְׁתֶּ֑ךָ וַתֹּ֙אכַל֙ מִן־הָעֵ֔ץ אֲשֶׁ֥ר צִוִּיתִ֖יךָ לֵאמֹ֣ר לֹ֣א תֹאכַ֑ל אֲרוּרָ֤ה הָֽאֲדָמָה֙ בַּֽעֲבוּרֶ֔ךָ בְּעִצָּבוֹן֙ תֹּאכְלֶ֔נָּה כֹּ֖ל יְמֵ֥י חַיֶּֽיךָ׃ 18 וְקֹ֥וץ וְדַרְדַּ֖ר תַּצְמִ֣יחַ לָ֑ךְ וְאָכַלְתָּ֖ אֶת־עֵ֥שֶׂב הַשָּׂדֶֽה׃ 19 בְּזֵעַ֥ת אַפֶּ֖יךָ תֹּאכַ֣ל לֶ֑חֶם עַ֚ד שׁוּבְךָ֣ אֶל־הָֽאֲדָמָ֔ה כִּ֥י מִמֶּ֖נָּה לֻקָּ֑חְתָּ כִּֽי־עָפָ֥ר אַתָּ֖ה וְאֶל־עָפָ֥ר תָּשֽׁוּב׃ 20 וַיִּקְרָ֥א הָֽאָדָ֛ם שֵׁ֥ם אִשְׁתֹּ֖ו חַוָּ֑ה כִּ֥י הִ֛וא הָיְתָ֥ה אֵ֖ם כָּל־חָֽי׃ 21 וַיַּ֨עַשׂ יְהוָ֧ה אֱלֹהִ֛ים לְאָדָ֥ם וּלְאִשְׁתֹּ֖ו כָּתְנֹ֣ות עֹ֑ור וַיַּלְבִּשֵֽׁם׃ 22 וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֔ה אֱלֹהִ֕ים הֵ֥ן הָֽאָדָ֖ם הָיָ֣ה כְאַחַ֣ד מִמֶּ֑נּוּ לָדַ֣עַת טֹ֔וב וָרָ֔ע וְעַתָּ֗ה פֶּן־יִשְׁלַ֤ח יָדֹו֙ וְלָקַ֣ח גַּם֙ מֵעֵ֣ץ הַֽחַיִּ֔ים וְאָכַ֖ל וָחַ֥י לְעֹלָֽם׃ 23 וַיְשַׁלְּחֵ֥הוּ יְהוָ֖ה אֱלֹהִ֑ים מִגַּ֣ן עֵ֔דֶן לַעֲבֹ֖ד אֶת־הָֽאֲדָמָ֥ה אֲשֶׁר־לֻקַּ֖ח מִשָּֽׁם׃ 24 וַיְגָ֖רֶשׁ אֶת־הָֽאָדָ֑ם וַיַּשְׁכֵּ֣ן מִקֶּ֗דֶם לְגַן־עֵדֶן֙ אֶת־הַכְּרֻבִ֔ים וְאֵ֖ת לַ֣הַט הַחֶ֑רֶב הַמִּתְהַפֶּ֔כֶת לִשְׁמֹ֖ר אֶת־דֶּ֥רֶךְ עֵ֖ץ הַחַיִּֽים׃

חִכְיֹ֥ן אֹרֶךְ֙ וְאַתְּחִיֵּ֣ה וְלָ֔א אֲמַתֵּ֖נִי מַרְמָ֑ה וְאֹרְחֹתַ֖י יַקְרִֽיחוּן׃ 25 עֲרֹ֣ם בֶּן־שְׁחַ֣ק אֲבָתִ֑ים וְלֹ֥א נִחְמְד֖וּ לְמַרְמֵ֣ה אֲבָתָ֣ם וְאִמָּתָ֣ם יְקַבֵּֽרוּן׃ 26 וְלֹ֣א נִכְלְמ֣וּ בְּגֵ֣ו יְקָרָ֑ם וְלֹ֥א נִשְׁכְּח֖וּ בְּחֵ֣יק יְקִירָֽם׃

Hierof. 9 *Et arborem scientiæ; quisquis ex ea comedit distinguit inter bonum & malum.*

Hierof. 15 *Et accepit Dominus Deus hominem, & habitare fecit eum in horto Eden; & collocavit eum ut fet colens legem, & eum custoditet.*

Hierof. 7. *Et fecerunt sibi ftolas.*

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* گفت " خدا نه نیکوست بودن آن آدم بتنهائي او بگذم باو یار چون مقابل او. 18
* وآفرید " خدا از آن زمین همه زندهیي آن دشت ومر همه مرغ آن آسمان بیاورد بآن 19
آدم بدیدن چه خواند باو وهمه آنچه خواند باو آن آدم جان زنده او نام او * بخواند 20
آن آدم نامها بهمه آن چهارپا وپرنج آن آسمان وبهمه زندهیي آن دشت وبآدم نه یافت
یاري چون مقابل او *بیاناخت " خدا کژان خوابهیي ابر آن آدم وخواب شد وبستند 21
یکّه از دندهیي پهلوي او وبست گوشت بجاي آن * آبدان کرد " خدا مر آن 22
دنده آنچه بستانند از آن آدم بزن وآورد آنرا بآن آدم * گفت آن آدم این اینبار 23
استخوان از استخوان من وگوشت از گوشت من بایین خوانده شود زن که
از مرد ستانده شد این * ابر همچنین بگذارد مرد مر پدر او ومر مادر او 24
واندرچسیده شود در زن او وباشند بتن یکه * بودند هر دو ایشان برهنگان آن 25
آدم وزن او ونه شرم داشتند.

* فصل سیم.

* وآن مار بود زیرکتر از همه زندهیي آن دشت آنچه بکرد خدا وگفت آن زن نیز 1
که گفت خدا نه خوردید از همه درخت آن بوستان * گفت آن زن بآن مار از بر 2
درخت آن بوستان بخوریم * واز بر آن درخت آنچه در میان آن بوستان گفت خدا 3
نه خورید ازو ونه رسید درو تا نه میرید * گفت آن مار بآن زن نه مردن بمیرید. 4
* که دانست خدا که در روز خوردن شما ازو گشاده شوند چشمان شما وباشید 5
چون فرشتگان دانان نیك وبد * بدید آن زن که نیکوست آن درخت بخوردن 6
ودریافت او چشمان وآرزومندست آن درخت بنگاه کردن بستانه از بر وبخورد وبداد نیز
بشوهري آن واز آن بخورد * گشاده شدند چشمان هر دو ایشان بدانستند که برهنگان 7
ایشان بدوختند برك انجیر بکردن باشان ازار میانها.

וירגשו וְחֵיְהֶ֣ה הֵ֔מָּה חֲפֻיִּ֖ים לְבֻ֑שׁ מְקֹ֥ל הֹוָ֛ה מִתְהַלֵּ֥ךְ בַּגָּ֖ן לְר֣וּחַ ׀ הַיֹּ֑ום וַיִּתְחַבֵּ֨א הָֽאָדָ֜ם וְאִשְׁתֹּ֗ו מִפְּנֵי֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהִ֔ים בְּתֹ֖וךְ עֵ֥ץ הַגָּֽן׃ 9 וַיִּקְרָ֥א יְהוָ֖ה אֱלֹהִ֑ים אֶל־הָֽאָדָ֔ם וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֔יו אַיֶּכָּֽה׃ 10 וַיֹּ֕אמֶר אֶת־קֹלְךָ֥ שָׁמַ֖עְתִּי בַּגָּ֑ן וָאִירָ֕א כִּֽי־עֵירֹ֥ם אָנֹ֖כִי וָאֵחָבֵֽא׃ 11 וַיֹּ֖אמֶר מִ֣י הִגִּ֣יד לְךָ֔ כִּ֥י עֵירֹ֖ם אָתָּ֑ה הֲמִן־הָעֵ֗ץ אֲשֶׁ֨ר צִוִּיתִ֜יךָ לְבִלְתִּ֤י אֲכָל־מִמֶּ֙נּוּ֙ אָכָ֔לְתָּ׃ 12 וַיֹּ֣אמֶר הָֽאָדָ֔ם הָֽאִשָּׁ֥ה אֲשֶׁר־נָתַ֖תָּה עִמָּדִ֑י הִ֚וא נָֽתְנָה־לִּ֣י מִן־הָעֵ֔ץ וָאֹכֵֽל׃ 13 וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֱלֹהִ֥ים לָֽאִשָּׁ֑ה מַה־זֹּ֣את עָשִׂ֔ית וַתֹּ֥אמֶר הָֽאִשָּׁ֖ה הַנָּחָ֣שׁ הִשִּׁיאַ֑נִי וָאֹכֵֽל׃ 14 וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֱלֹהִ֣ים אֶל־הַנָּחָ֗שׁ כִּ֤י עָשִׂ֙יתָ֙ זֹּ֔את אָר֥וּר אַ֖תָּה מִכָּל־הַבְּהֵמָ֑ה וּמִכֹּל֙ חַיַּ֣ת הַשָּׂדֶ֔ה עַל־גְּחֹנְךָ֥ תֵלֵ֖ךְ וְעָפָ֣ר תֹּאכַ֑ל כָּל־יְמֵ֖י חַיֶּֽיךָ׃ 15 וְאֵיבָ֣ה אָשִׁ֔ית בֵּינְךָ֖ וּבֵ֣ין הָֽאִשָּׁ֑ה וּבֵ֥ין זַרְעֲךָ֖ וּבֵ֣ין זַרְעָ֑הּ הֽוּא־יְשׁוּפְךָ֣ רֹ֔אש וְאַתָּ֖ה תְּשׁוּפֶ֥נּוּ עָקֵֽב׃ 16 אֶל־הָֽאִשָּׁ֣ה אָמַ֔ר הַרְבָּ֥ה אַרְבֶּ֖ה עִצְּבֹנֵ֑ךְ וְהֵרֹנֵ֣ךְ בְּעֶ֔צֶב וְאֶל־אִישֵׁךְ֙ תְּשׁוּקָתֵ֔ךְ וְה֖וּא יִמְשָׁל־בָּֽךְ׃ 17 וּלְאָדָ֣ם אָמַ֔ר כִּֽי־שָׁמַ֥עְתָּ לְקֹ֖ל אִשְׁתֶּ֑ךָ וַתֹּ֙אכַל֙ מִן־הָעֵ֔ץ אֲשֶׁ֥ר צִוִּיתִ֖יךָ לֵאמֹ֣ר לֹ֣א תֹאכַ֑ל אֲרוּרָ֤ה הָֽאֲדָמָה֙ בַּֽעֲבוּרֶ֔ךָ בְּעִצָּבוֹן֙ תֹּאכְלֶ֔נָּה כֹּ֖ל יְמֵ֥י חַיֶּֽיךָ׃ 18 וְקֹ֥וץ וְדַרְדַּ֖ר תַּצְמִ֣יחַ לָ֑ךְ וְאָכַלְתָּ֖ אֶת־עֵ֥שֶׂב הַשָּׂדֶֽה׃ 19 בְּזֵעַ֥ת אַפֶּ֖יךָ תֹּאכַ֣ל לֶ֑חֶם עַ֚ד שׁוּבְךָ֣ אֶל־הָֽאֲדָמָ֔ה כִּ֥י מִמֶּ֖נָּה לֻקָּ֑חְתָּ כִּֽי־עָפָ֥ר אַתָּ֖ה וְאֶל־עָפָ֥ר תָּשֽׁוּב׃ 20 וַיִּקְרָ֥א הָֽאָדָ֛ם שֵׁ֥ם אִשְׁתֹּ֖ו חַוָּ֑ה כִּ֥י הִ֛וא הָיְתָ֥ה אֵ֖ם כָּל־חָֽי׃ 21 וַיַּ֨עַשׂ יְהוָ֧ה אֱלֹהִ֛ים לְאָדָ֥ם וּלְאִשְׁתֹּ֖ו כָּתְנֹ֣ות עֹ֑ור וַיַּלְבִּשֵֽׁם׃ 22 וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֔ה אֱלֹהִ֕ים הֵ֥ן הָֽאָדָ֖ם הָיָ֣ה כְאַחַ֣ד מִמֶּ֑נּוּ לָדַ֣עַת טֹ֔וב וָרָ֔ע וְעַתָּ֗ה פֶּן־יִשְׁלַ֤ח יָדֹו֙ וְלָקַ֣ח גַּם֙ מֵעֵ֣ץ הַֽחַיִּ֔ים וְאָכַ֖ל וָחַ֥י לְעֹלָֽם׃ 23 וַיְשַׁלְּחֵ֥הוּ יְהוָ֖ה אֱלֹהִ֑ים מִגַּ֣ן עֵ֔דֶן לַעֲבֹ֖ד אֶת־הָֽאֲדָמָ֥ה אֲשֶׁר־לֻקַּ֖ח מִשָּֽׁם׃ 24 וַיְגָ֖רֶשׁ אֶת־הָֽאָדָ֑ם וַיַּשְׁכֵּ֣ן מִקֶּ֗דֶם לְגַן־עֵדֶן֙ אֶת־הַכְּרֻבִ֔ים וְאֵ֖ת לַ֣הַט הַחֶ֑רֶב הַמִּתְהַפֶּ֔כֶת לִשְׁמֹ֖ר אֶת־דֶּ֥רֶךְ עֵ֖ץ הַחַיִּֽים׃

חִכְיֹ֥ן אֹרֶךְ֙ וְאַתְּחִיֵּ֣ה וְלָ֔א אֲמַתֵּ֖נִי מַרְמָ֑ה וְאֹרְחֹתַ֖י יַקְרִֽיחוּן׃ 25 עֲרֹ֣ם בֶּן־שְׁחַ֣ק אֲבָתִ֑ים וְלֹ֥א נִחְמְד֖וּ לְמַרְמֵ֣ה אֲבָתָ֣ם וְאִמָּתָ֣ם יְקַבֵּֽרוּן׃ 26 וְלֹ֣א נִכְלְמ֣וּ בְּגֵ֣ו יְקָרָ֑ם וְלֹ֥א נִשְׁכְּח֖וּ בְּחֵ֣יק יְקִירָֽם׃

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

• فصل دوم •

* وتمام شدند آن آسمان وآن زمین وجمله سپاه ایشان • وتمام کرد خدا در روز آن هفتمی 1 2
کار او آنچه کرد ومعطلي فرمود در روز آن هفتمی از جمله کار او آنچه کرد * وآفرین 3
کرد خدا مر روز آن هفتمی وخاص کرد اورا که درو معطلي فرمود از جمله کار او
آنچه آفرید خدا بکردن • اینان پیدا شدنهایي آن آسمان وآن زمین مر آفریده شدن ایشان 4
در روز کردن " خدا زمین وآسمان * وهمه درخت آن دشت پیش باشد در زمین وهمه
گیاه آن دشت پیش بروید که نه بارانید " خدا ابر آن زمین وآدم نبود بکار کردن مر 5 6
آن زمین * وبخار بر آید از آن زمین وآب دهد مر همه روي آن زمین * وآفرید " خدا مر 7
آن آدم خاك از آن زمین وبدمید در بینیي او نفس زندگي وبود آن آدم بجان زنده
*بستاند " خدا بستان در بهشت از پیش بنهاد آنجا مر آن آدم آنچه آفرید * ببرویانید " خدا 8 9
از زمین همه درخت آرزومند بدیدار ونیکو بخوردن ودرخت آن زندگي در میان آن
بستان ودرخت آن دانش نیك وبد * وفرود برون آید از بهشت بآب دادن مر بستان واز 10
آنجا جدا شود وباشد بچهار سرها *نام آن یکه پیشون او آن کژدیا مر همه زمین آن 11
حویله آنچه آنجا آن طلا * وطلا آن زمین آن نیکو آنجا آن بلور وسنك آن سهم * ونام آن 12 13
رود آن دویمي جیکون او آن کژدیا مر همه زمین حبش * ونام آن رود آن سیمین 14
دجله او آن رود پیش موصل وآن رود آن چهارمین او فرات * بستاند " خدا مر آن آدم 15
رها کرد اورا در بستان بهشت بکار کردن آن وپنگاه داشتن آن * بفرمود " خدا ابر 16
آن آدم بگفتن از همه درخت آن بستان خوردن بخوریي * واز درخت آن دانش نیك وبد 17
نه خوري ازو که در روزي خوردن تو ازو مردن بمیزیي •

CAP. II.

*Perfectis itaque cælo & terrâ, & omnique illorum exercitu, 1 Absolvit Deus die septimo opus suum quod fecerat: & requievit in die septimo ab omni opere suo quod fecerat. Tum benedixit Deus die septimo, & sanctificavit ipsum: quum in eo cessasset ab omni opere suo, quod creaverat Deus, faciendo. 3 Illi sunt ortus cæli & terræ, cùm creaverunt: die quo fecit Dominus Deus terram & cælum; 4 Et omnem arborem campestrem, antequàm fuissent in terra, omnemque herbum campestrem, antequàm excrisset: quia nondum pluerat Dominus Deus super terram, neque erat homo qui coleret terram. 5 Et vapor ascendit è terra, & irrigavit totam faciem humi. Creavit verò Dominus Deus 6 hominem pulverem de humo, inspiravitque naribus ejus halitum vitæ: & fuit homo in animam viventem. 7 Plantaverat autem Dominus Deus hortum in paradiso, à plaga orientali, ubi posuit hominem quem fecerat. 8 Et crescere fecerat Dominus Deus è terra omnem arborem defiderabilem ad afpectum, & bonam ad comedendum: arborem quoque vitæ in medio horti, & arborem scientiæ boni & mali. 9 Fluvius verò exiens è paradiso irrigabat eā: adquandum hortum, inde separabatur, & rigare in quatuor capita. 10 Nomen unius Pifon: hic 11 eſt qui circuit totam terram Havilah, ubi eſt aurum. 12 Et aurum illius eſt bonum: ibi eſt & bdellium & lapides pretioſi Beryllí. 13 Et nomen fluminis ſecundi, Gichon: hic eſt qui circuit totam terrā Cuſch. Et nomen tertii, Diglath: is eſt ad Orientem Aſſyriæ: & fluvius quartus eſt Perath. 14 Et accepit Dominus Deus hominem ex monte cultus, & collocavit eum in horto Eden, ut operaretur eum & custodiret eum. 15 Præcepitque Dominus Deus homini, dicendo: 16 Ex omni arbore horti libere comedes: 17 De arbore verò ſcientiæ boni & mali, de ipſa ne comedas: quo die enim de ea comederis, morte morieris.

וַיְכֻלּ֣וּ הַשָּׁמַ֣יִם וְהָאָ֔רֶץ וְכָל־צְבָאָֽם׃ 2 וַיְכַל֙ אֱלֹהִ֣ים בַּיֹּ֣ום הַשְּׁבִיעִ֔י מְלַאכְתֹּ֖ו אֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֑ה וַיִּשְׁבֹּת֙ בַּיֹּ֣ום הַשְּׁבִיעִ֔י מִכָּל־מְלַאכְתֹּ֖ו אֲשֶׁ֥ר עָשָֽׂה׃ 3 וַיְבָ֨רֶךְ אֱלֹהִ֜ים אֶת־יֹ֣ום הַשְּׁבִיעִ֗י וַיְקַדֵּ֤שׁ אֹתֹו֙ כִּ֣י בֹ֔ו שָׁבַ֖ת מִכָּל־מְלַאכְתֹּ֑ו אֲשֶׁר־בָּרָ֥א אֱלֹהִ֖ים לַעֲשֹֽׂות׃ 4 אֵ֣לֶּה תֹולְדֹ֣ות הַשָּׁמַ֣יִם וְהָאָ֔רֶץ בְּהִבָּרְאָ֑ם בְּיֹ֗ום עֲשֹׂ֛ות יְהוָ֥ה אֱלֹהִ֖ים אֶ֥רֶץ וְשָׁמָֽיִם׃ 5 וְכֹל֙ שִׂ֣יחַ הַשָּׂדֶ֔ה טֶ֥רֶם יִהְיֶ֖ה בָּאָ֑רֶץ וְכָל־עֵ֣שֶׂב הַשָּׂדֶ֔ה טֶ֥רֶם יִצְמָ֖ח כִּ֣י לֹ֤א הִמְטִיר֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהִ֔ים עַל־הָאָ֖רֶץ וְאָדָ֥ם אַ֖יִן לַעֲבֹ֥ד אֶת־הָֽאֲדָמָֽה׃ 6 וְאֵ֣ד יַעֲלֶ֔ה מִן־הָאָ֖רֶץ וְהִשְׁקָ֣ה אֶת־כָּל־פְּנֵ֥י הָֽאֲדָמָֽה׃ 7 וַיִּיצֶר֩ יְהוָ֨ה אֱלֹהִ֜ים אֶת־הָֽאָדָ֗ם עָפָר֙ מִן־הָ֣אֲדָמָ֔ה וַיִּפַּ֥ח בְּאַפָּ֖יו נִשְׁמַ֣ת חַיִּ֑ים וַיְהִ֥י הָֽאָדָ֖ם לְנֶ֥פֶשׁ חַיָּֽה׃ 8 וַיִּטַּ֤ע יְהוָה֙ אֱלֹהִ֔ים גַּ֖ן בְּעֵ֣דֶן מִקֶּ֑דֶם וַיָּ֣שֶׂם שָׁ֔ם אֶת־הָֽאָדָ֖ם אֲשֶׁ֥ר יָצָֽר׃ 9 וַיַּצְמַ֨ח יְהוָ֧ה אֱלֹהִ֛ים מִן־הָֽאֲדָמָ֖ה כָּל־עֵ֣ץ נֶחְמָ֑ד וְטֹ֣וב לְמַאֲכָ֔ל וְעֵ֤ץ הַחַיִּים֙ בְּתֹ֣וךְ הַגָּ֔ן וְעֵ֖ץ הַדַּ֥עַת טֹ֖וב וָרָֽע׃ 10 וְנָהָ֣ר יֹוצֵ֤א מֵֽעֵדֶן֙ לְהַשְׁקֹ֣ות אֶת־הַגָּ֔ן וּמִשָּׁם֙ יִפָּרֵ֔ד וְהָיָ֖ה לְאַרְבָּעָ֥ה רָאשִֽׁים׃ 11 שֵׁ֤ם הָֽאֶחָד֙ פִּישֹׁ֔ון הֽוּא־הַסֹּבֵ֖ב אֵ֣ת כָּל־אֶ֣רֶץ הַֽחֲוִילָ֑ה אֲשֶׁ֥ר שָׁ֖ם הַזָּהָֽב׃ 12 וּזְהַ֣ב הָאָ֣רֶץ הַהִ֔וא טֹ֑וב שָׁ֥ם הַבְּדֹ֖לַח וְאֶ֥בֶן הַשֹּֽׁהַם׃ 13 וְשֵׁם֙ הַנָּהָ֣ר הַשֵּׁנִ֔י גִּיחֹ֑ון הֽוּא־הַסֹּבֵ֖ב אֵ֣ת כָּל־אֶ֥רֶץ כּֽוּשׁ׃ 14 וְשֵׁם֙ הַנָּהָ֣ר הַשְּׁלִישִׁ֔י חִדֶּ֑קֶל הַהֹלֵ֗ךְ קִדְמַת־אַשּׁוּר֙ וְהַנָּהָ֥ר הָֽרְבִיעִ֖י הוּא־פְּרָֽת׃ 15 וַיִּקַּ֣ח יְהוָ֧ה אֱלֹהִ֛ים אֶת־הָֽאָדָ֖ם וַיַּנִּחֵ֑הוּ בְּגַן־עֵ֔דֶן לְעָבְדָ֖הּ וּלְשָׁמְרָֽהּ׃ 16 וַיְצַ֥ו יְהוָ֖ה אֱלֹהִ֑ים עַל־הָֽאָדָ֣ם לֵאמֹ֔ר מִכֹּ֥ל עֵֽץ־הַגָּ֖ן אָכֹ֥ל תֹּאכֵֽל׃ 17 וּמֵעֵ֗ץ הַדַּ֙עַת֙ טֹ֣וב וָרָ֔ע לֹ֥א תֹאכַ֖ל מִמֶּ֑נּוּ כִּ֗י בְּיֹ֛ום אֲכָלְךָ֥ מִמֶּ֖נּוּ מֹ֥ות תָּמֽוּת׃

CAP. II.

* وآن مار بود زیرکتر از همه زندهیي آن دشت آنچه بکرد خدا وگفت آن زن نیز 1
که گفت خدا نه خورید از همه درخت آن بوستان * گفت آن زن بآن مار از بر 2
درخت آن بوستان بخوریم * واز بر آن درخت آنچه در میان آن بوستان گفت خدا 3
نه خورید ازو ونه رسید درو تا نه میرید * گفت آن مار بآن زن نه مردن بمیرید. 4
* که دانست خدا که در روز خوردن شما ازو گشاده شوند چشمان شما وباشید 5
چون فرشتگان دانان نیك وبد * بدید آن زن که نیکوست آن درخت بخوردن 6
ودریافت او چشمان وآرزومندست آن درخت بنگاه کردن بستانه از بر وبخورد وبداد نیز
بشوهري آن واز آن بخورد * گشاده شدند چشمان هر دو ایشان بدانستند که برهنگان 7
ایشان بدوختند برك انجیر بکردن باشان ازار میانها.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*درعرف پیشانیی تو بکوری تو نان تا بازگشتن تو بآن زمین که ازآن ستانده شدی که خاك تو 19
بخاك بازگردی * بگوانند آن آدم نام زن اوحوه که آن بود مادر همه زندهی ناطق * بگرو 20
آدم وین او جامها پوست بپوشانه ایشانرا * گفت 21
ازو بداشتن نیك وید وگفتورا نه کشه دست او وبستانه نیز ازدرخت آن زندگی
بگورد وبزید بجاوید * بفرستاد اویرا 22
آنچه ستانده شود ازانجا * برانه مر آن آدم مسکن کرد ازپیش بوستان بهشت مر 23
آن کروبها ومر زبانه آن شمشیر آن گشت شوا بنگاه داشتن مرراه درخت آن زندگی

فصل چهارم *

*وآن آدم خلوت کرد اوازحوه زن او آبستن شد برانید مر قین گفت حاصل کردم مرد 1
ازحضرت * بیافرود برانیدن مر برادر او مر هبل بود هبل شبانی کنای کوسفند وقین 2
بود کارکنای زمین * بود از فرجام روزگاران بیاورد قین از بر آن زمین هدیه 3
حضرت * وهبل بیاورد نیز او از نخست زادهای کوسفند او واز فربهان ایشان قبول 4
کرد * ببهبل وبهدیهای او *

*In ſudore frontis tui veſcēris pane, do- 19
nec reverteris in terram; tum de ea ſumpta es: quia pulvis es tu, & in pulverem reverteris. Et vocavit homo 20
uomen uxoris ſuæ, Heuah, quòd ipſa eſſet mater omnis viventis rationalis.
Tum fecerunt Dominus Deus Adam & 21
uxori ejus veſtes pilleatas, indueruntque eum. Dixit autem Dominus Deus, Ecce ho- 22
mo ipſe eſt quaſi unus ex ſe, ad ſcientiam boni & malum: Nunc ergò, ne porrigat manum ſuam, & ſumat etiam de arbore vitæ, & comedat, vivatque in æternum. Emiſit eum Do- 23
minus Deus de horto Eveadii ad colendum terram ex qua ſumpta fuerat. Ex- 24
pellens itaque homine, collocavit ante horti Eden ſu-ſi Cherubim, & flammam gladii ut-ſe ſitus, ad cuſtodiendum vitæ arboris viæ.*

CAP. IV.

*Adam verò cognovit Chava uxorem ſuam, quæ deſideranter Angelum: 1
& concepit & peperit Cain, & dixit, Acquiſivi virum Angelum Domini.
Et addidit parere ex marito ſuo Adam gemellum ejus & Habelem: & erat 2
Habel paſtor ovium, Cain verò erat vir colens terram. Et fuit à fine dierum, 3
decima quarta Niſan, adduxit Cain de fructu terræ de ſemine ſuo oblatio-
nem primitiarum eorum Domino. Sed Habel adduxit etiam ipſe ex pri- 4
mogenitis ovium, & ex pinguibus earum & aſpectus factorum in Habele, & in oblatione ejus.*

*Mox ut audiverunt vocem Domini Dei 8
deambulantis in horto in aura diei, abſcondit ſe homo & uxor ejus à præ-
ſentia Domini Dei in medio arborum horti. Vocem autem Domini Dei 9
hominem, dixit ei; ubi es tu? Re-10
ſpondit, audivi vocē tuā in horto, timui quia nudus eram; & abſcondi me.
Dixit, Quis indicavit tibi te nudum eſſe? Num comediſti de arbore illa 11
de qua præcepram tibi ne comederes?
Ait homo, Mulier quam dediſti ut eſſet ta-
metsum, ipſa dedit mihi de arbore, & 12
comedi. Dixit Dominus Deus ad mu-13
lierem, Quamobrem hoc feciſti? Re-
ſpondit mulier, Serpens decepit me, &
comedi. Tum dixit Dominus Deus ad 14
ſerpentem, Quia feciſti, tum male-
dictus eris pre omni quadrupede, & pre omni animali agreſti: ſuper ven-
trem tuum gradieris, & pulverem comedes omnibus diebus vitæ tuæ. Proinimi- 15
citiam ponam inter te & inter mulie-
rem, inter ſemen filii tui, & inter ſemen filiorum ejus: & erit quando
ipſe filii ejus mulieris ſervantes præcepta legis, operam dabunt ut
percutiant te ad caput tuum. Quum 16
autem relinquent præcepta legis fu-
debis ut mordeas eos in calcaneis ipſorum: verùm illis erit medicina,
tibi autem non erit medicina; quia
medicinam adhibebunt calcaneo in
diebus regis Meſſiæ. Ad mulierem 17
dixit; Multiplicando multiplicabo
dolorem tuum per faſgnium vi-
ginitatum, & conceptum tuum; in
moleſtia paries filios: & ad marium tuum 18
nabitur tibi, & ad mundandum & ad
peccandum. Adamo vero dixit; 17
Quoniam auſcultaſti fermoni uxoris tuæ, & comediſti ex fructibus arboris,
de qua præceperam tibi dicendo, Non comedes ex 18
terra, eò quòd non indicārit tibi delictum tuum; in labore comedes eum
omnibus diebus vitæ tuæ. Et ſpinas 19
& rhamnos pullulabit & proferet
propter te, & comedes herbam quæ eſt in ſuperficie agri. Reſpondit Adam 20
& dixit; Peto per miſerationes à
facie tua Domine, ne reputemur
ſicut beſtiæ ut comedamus herbam
ſuperficiei agri: fingemus nunc & 21
laborabimus labore manuum noſtra-
rum, & comedemus cibum de cibo
terræ; & ſic diebus ſiat nunc
coram te, inter filios hominis & na-
tos jumentorum.*

*Hieroſ. 15 Et ſcrit quando filii 15
mulieris operam dabunt legi, & fe-
cerint mandata, ſtudebunt tibi con-
tere caput & occidere te; quando
autem filii ejus mulieris fervantes
præcepta legis, operam dabunt ut
percutiant te ad caput tuum. Quum
autem relinquent præcepta legis ſtu-
debis ut mordeas eos in calcaneis
ipſorum; verùm illis erit medicina,
tibi autem non erit medicina; quia
medicinam adhibebunt calcaneo in
diebus regis Meſſiæ. Ad mulierem 16
dixit; Multiplicando multiplicabo
dolorem tuum per faſgnium vi-
ginitatum, & conceptum tuum; in
moleſtia paries filios: & ad marium tuum
nabitur tibi, & ad mundandum & ad peccandum.
Quoniam auſcultaſti fermoni uxoris tuæ, & comediſti ex fructibus arboris,
de qua præceptum tibi dicendo, Non comedes ex terra, eò quòd non
indicārit tibi delictum tuum; in labore comedes eum
omnibus diebus vitæ tuæ. Et ſpinas 18
& rhamnos pullulabit & proferet
propter te, & comedes herbam quæ
eſt in ſuperficie agri. Reſpondit Adam 20
& dixit; Peto per miſerationes à
facie tua Domine, ne reputemur
ſicut beſtiæ ut comedamus herbam
ſuperficiei agri: fingemus nunc &
laborabimus labore manuum noſtra-
rum, & comedemus cibum de cibo
terræ; & ſic diebus ſiat nunc
coram te, inter filios hominis & na-
tos jumentorum.*

*Hieroſ. 18 Et ſpinas & tribulo 18
producet tibi, & comedes herbam que
eſt in ſuperficie agri: reſponſis lo-
mo & dixit; Obſecro per miſerati-
ones à coram te Domine, ne reputē-
mur coram te pro beſtiis ad comedē-
dum herbam que eſt in ſuperficie
agri: ſurgemus nunc & laborabi-
mus laborem noſtrarum, & edemus
labore manuum noſtrarum, & ci-
bum de cibo terræ & ſic diebus ſiat nunc
coram te ſicut fruēbus terræ; & ſic
erit diſcrimen coram te, inter filios
hominis & inter beſtias.*

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*بشنویدند مر آواز * خدا روش کنا در بوستان بهواي آن روز نهان شد آن آدم وزن 8
او از حضرت * خدا در میان درخت آن بوستان * بخواند * خدا بآن آدم گفت باو
کجائي تو * گفت مر آواز تو بشنویدم دربوستان بترسیدم که برهنام من ویهان 10
شدم * گفت که آگاه کرد بتو که برهنهي از آن درخت آنچه فرمودم ترا 11
بنه خوردن ازو بخوردي * گفت آن آدم آن زن آنچه بداده بنزد من آن بداد بمن 12
از آن درخت وبخوردم * گفت * خدا بزن چه ایـــن بکردي گفت آن زن آن 13
مار فریب داد مرا وبخوردم * گفت * خدا بآن مار که بکردي این لعنت تو ازهمه 14
آن چهارپا واز همه زنده آن دشت بر شکم تو بروي وخاك بخوري همه روزها زندگي تو
و دشمني بنهم میان تو وميان آن زن وميان نسل تو وميان نسل آن او بکوید ترا 15
سر وتو بنگري اویرا پاشنه * بآن زن گفت بسیار کردن بسیارکنم زحمت تو وحاملگي تو
تو در زحمت برابي فرزندان وپسوهم تو تمناجیي تو واو مسلط باشد در تو * وآدم 17
گفت که شنیدي بآوازي زني تو وبخوردي از آن درخت آنچه فرمودم ترا بنگفتن نه
خوري ازو لعنتست آن زمین در سبب تو در زحمت بخوري ازان همه روزهاي زندگیي
تو * وخار وخس بروید بتو وبخوري مر گیاه آن دشت *

*Et audierunt vocem Domini Dei 8
deambulantis in horto in aura diei, abſcondit ſe homo & uxor ejus à præ-
ſentia Domini Dei in medio arborum horti. Vocem autem Domini Dei 9
hominem, dixit ei; ubi es tu? Re-10
ſpondit, audivi vocē tuā in horto, timui quia nudus eram; & abſcondi me.
Dixit, Quis indicavit tibi te nudum eſſe? Num comediſti de arbore illa 11
de qua præceptum tibi ne comederes?
Ait homo, Mulier quam dediſti ut eſſet ta-
metsum, ipſa dedit mihi de arbore, & 12
comedi. Dixit Dominus Deus ad mu-13
lierem, Quamobrem hoc feciſti? Re-
ſpondit mulier, Serpens decepit me, &
comedi. Tum dixit Dominus Deus ad 14
ſerpentem, Quia feciſti, tum male-
dictus eris pre omni quadrupede, & pre omni animali agreſti: ſuper ven-
trem tuum gradieris, & pulverem comedes omnibus diebus vitæ tuæ. Proinimi- 15
citiam ponam inter te & inter mulie-
rem, inter ſemen filii tui, & inter ſemen filiorum ejus: & erit quando
ipſe filii ejus mulieris ſervantes præcepta legis, operam dabunt ut
percutiant te ad caput tuum. Quum 16
autem relinquent præcepta legis fu-
debis ut mordeas eos in calcaneis ipſorum, & ſua morsus eos: ver-
rum erit remedium filiis mulieris, tibi autem non erit medicina; quia
medicinam adhibebunt calcaneo in
diebus regis Meſſiæ. Ad mulierem 17
dixit; Multiplicando multiplicabo
dolorem tuum per faſgnium vi-
ginitatum, & conceptum tuum; in
moleſtia paries filios: & ad marium tuum 18
nabitur tibi, & ad mundandum & ad peccandum.
Quoniam auſcultaſti fermoni uxoris tuæ, & comediſti ex fructibus arboris,
de qua præceptum tibi dicendo, Non comedes ex terra, eò quòd non indicārit tibi delictum tuum; in labore comedes eum
omnibus diebus vitæ tuæ. Et ſpinas 19
& rhamnos pullulabit & proferet
propter te, & comedes herbam quæ
eſt in ſuperficie agri. Reſpondit Adam 20
& dixit; Peto per miſerationes à
facie tua Domine, ne reputemur
ſicut beſtiæ ut comedamus herbam
ſuperficiei agri: fingemus nunc &
laborabimus labore manuum noſtra-
rum, & comedemus cibum de cibo
terræ; & ſic diebus ſiat nunc
coram te, inter filios hominis & na-
tos jumentorum.*

*Hieroſ. 18 Et ſpinas & tribulo 18
producet tibi, & comedes herbam que
eſt in ſuperficie agri: reſponſis lo-
mo & dixit; Obſecro per miſerati-
ones à coram te Domine, ne reputē-
mur coram te pro beſtiis ad comedē-
dum herbam que eſt in ſuperficie
agri: ſurgemus nunc & laborabi-
mus laborem noſtrarum, & edemus
labore manuum noſtrarum, & ci-
bum de cibo terræ & ſic diebus ſiat nunc
coram te ſicut fruēbus terræ; & ſic
erit diſcrimen coram te, inter filios
hominis & inter beſtias.*

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* برون آمد [قين از بيشي "؛ وپيشت در زمين نود] پيش بهشت * خلوت كرد قين 16
من ز ان ای آبستن شد وبزايید مر حنوك بود آبدان كنا مر شهر بكوانند نام آن شهر 17
چون نام پسر او حنوك *زايیده شد بحنوك مر عيرد وعيرد برزايانيد مر كيوال وكيوال برزايانيد 18
مر متوسئال ومتوسئال برزايانيد مر لمك * بستانند باو لمك هو زنان نام آن يكه عده وام 19
آن ده وميي صله *برزايد عده مر بيل او بود بزركي نشيذا خيمه ورمه * وام برادر ای يوبل 20
او بود بزركي همه كيرا چنك وطنبوره * وصله نيز او برزايید مر توبل قين تيز 21
كنا وهمه استادی كنا مس وآهن وجواهر توبل قين نعمه * گفت لمك بزنان او عده 22
وصله بشنويد آواز من زنان لمك گوش كنيد گفتار من كه مردی بكشتم بجراحت 23
من وكودك بنشان من * كه بهفت دو هفتها باز توخته شود قين ولمك هفتاد وهفت 24
* خلوت كرد آدم نيز من ز ن او برزايید پسر بخواند مر نام او شت كه بنهاد بمن خدا نسل 25
ديگر بجای هبل كه بكشت اوپرا قين * وپشت نيز او زايده شد پسر بخواند مر نام او 26
او انوش آن هنگام مستت شد بخواندن مر نام او *.

* فصل پنجم *.

* اين كتاب پيدا شدنهای آدم در روز آفريدن خدا آدم در مانند فرشتهای خدا 1
بكرد اوپرا * نر وماده آفريد ايشانرا آفرين كرد ايشانرا بخواند مر نام ايشان آدم در 2
روز آفريدن ايشان * بزيست آدم صد وسی سال برزايانيد در مانندی او چون چهرهی 3
او بخواند مر نام او شت *.

C

וַיְחִי יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־חֲנוֹךְ׃ 18 וַיְחִי יֶרֶד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוֹךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 19 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ 20 וַיְחִי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מְתוּשָׁלַח׃ 21 וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מְתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 22 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה׃ 23 וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וְאֵינֶנּוּ כִּי־לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ 24 וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח שֶׁבַע וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־לָמֶךְ׃ 25 וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 26 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מְתוּשֶׁלַח תֵּשַׁע וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ 27 וַיְחִי לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁבְעִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֵּן׃ 28

Enoch. Et vixit Jered postquam genuisset Enoch octingentos annos; & 19
genuit filios & filias. Et fuerunt omnes dies Jered nongenti sexaginta 20
quinque anni, & mortuus est. Et vixit Enoch sexaginta quinque annos, & 21
genuit Methuselach. Et coluit Enoch in veritate coram Domino, post- 22
quam genuisset Methuselach, trecentis annis; et genuit filios et filias. Et 23
fuerunt omnes dies Enoch, cum habitaret in terra, trecenti et sexaginta
et quinque anni. Et coluit Enoch in veritate coram Domino, et ecce non 24
ipse cum generationibus esset; quoniam tulit eum Deus. Vixit autem
in fermone coram Domino : et vocatum est nomen ejus Metatren ſcriba
magnus. Et vixit Methuſelach cen- 25
tum octoginta ſeptem annos, & ge-
nuit Lemech. Et vixit Methuſelach 26
poſtquam genuiſſet Lemech ſeptin-
gentos octoginta duos annos; & ge-
nuit filios et filias. Et fuerunt 27
omnes dies Methuſelach nongenti et duo et ſexaginta novem anni ; et
mortuus eſt. Et vixit Lamech centum octoginta duos annos, et genuit
filium.

Hierof. 24. *Et coluit Enoch in veritate coram Domino, & ecce non fuit ipſe; quoniam ſubtraxit eum ſermone verbum a conſpectu Domini.*

וַיְחִי יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־חֲנוֹךְ׃ 18 וַיְחִי יֶרֶד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוֹךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 19 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ 20 וַיְחִי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מְתוּשָׁלַח׃ 21 וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מְתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 22 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה׃ 23 וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וְאֵינֶנּוּ כִּי־לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ 24 וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח שֶׁבַע וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־לָמֶךְ׃ 25 וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 26 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מְתוּשֶׁלַח תֵּשַׁע וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ 27 וַיְחִי לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁבְעִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֵּן׃ 28

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*بوذند وزرکاران آدم پس زایانیدن او مر شت هشت صد سال برزایانید پسران دختران۰ 4
*بوذند همه وزرکاران آدم آنچه بزیست نهصد وسي سال وبمرد * بزیست شت صد وپنج 5
سال برزایانید مر انوش * بزیست شت پس زایانیدن او مر انوش هشت صد وهفت سال 7
برزایانید پسران ودختران * بوذند همه روزکاران شت نه صد وهوذه سال وبمرد ۰ 8
*بزیست انوش نوذ سال برزایانید مر قینن * بزیست انوش پس زایانیدن او مر قینن 9
هشت صد وپانزده سال برزایانید پسران ودختران * بوذند همه روزکاران انوش نه صد 10
وپنج سال وبمرد * بزیست قینن هفتاد سال برزایانید مر مهللال * بزیست قینن پس 11
زایانیدن او مر مهللال هشت صد وچهل سال برزایانید پسران ودختران * بوذند همه 12
روزکاران قینن نه صد وده سال وبمرد * بزیست مهللال شصت وپنج سال برزایانید مر یرد۰ 13
بزیست مهللال پس زایانیدن او مر یرد هشت صد وسي سال برزایانید پسران ودختران بوذند 14
همه روزکاران مهللال هشت صد وذوذ وپنج سال وبمرد * بزیست یرد صد وشست وذو 15
سال برزایانید مر خنوک * بزیست یرد پس زایانیدن او مر خنوک هشت صد سال برزایانید 16
پسران ودختران * بوذند همه روزکاران یرد نه صد وشست وذو سال وبمرد * بزیست 17
خنوک شست وپنج سال برزایانید مر متوشلخ * ریش کرد خنوک بحضرت خدا پس 18
زایانیدن او مر متوشلخ سه صد سال برزایانید پسران ودختران * بوذ همه روزکاران 19
خنوک سه صد وشست وپنج سال * [ریش کرد خنوک بحضرت خدا] وبزیست او که 20
بستاند اورا خدا * بزیست متوشلخ صد وهشتاد وهفت سال برزایانید مر لمک * بزیست 21
متوشلخ پس زایانیدن او مر لمک هفت صد وهشتاد وذو سال برزایانید پسران ودختران۰ 22
*بوذند همه روزکاران متوشلخ نه صد وشست وذو سال وبمرد * بزیست لمک صد 23
وهشتاد وذو سال برزایانید پسر۰ 24

*Fuerunt tempora Adam poſtquam ge- 4
nuit Seb, octingenti anni, et genuit
filios ac filias. Fuerunt itaque cun- 5
cta tempora Adam quibus vixit, nongenti triginta anni, & mortuus eſt.
Vixit Sith centum & quinque annos, 6
& genuit Enoſh. Vixitque Sith poſt- 7
quàm genuit Eſh, octingentos & ſe-
ptem annos, & genuit filios ac fi-
lias. Fuerunt itaque cuncta tempora 8
Sith, nongenti & duodecim anni, &
mortuus eſt. Vixit Enoſh nonaginta & 9
unum, & genuit Cainan. Et vixit 10
Enoſh poſtquam genuiſſet Cainan octingentos & quindecim annos : genuit-
que filios ac filias. Fortissimique cun- 11
cta tempora Enoſh, nongenti quin-
que anni, & mortuus eſt. Vixit Cai- 12
nan ſeptuaginta annos, et genuit Me-
halaleel. Et vixit Cainan poſtquam 13
genuit Mehalaleel, octingentos & qua-
draginta annos ; genuitque filios & 14
filias. Fuerunt autem cuncta tempo- 15
ra Cainan nongenti & decem anni,
mortuusque eſt. Vixit Mehalaleel 16
ſexaginta & quinque annos, et ge-
nuit Jared. Vixitque Mehalaleel poſt- 17
quàm genuit Jared octingentos & tri-
ginta annos : genuitque filios & fi-
lias. Fuerunt autem cuncta tempora 18
Mehalaleel octingenti nonaginta &
quinque anni, & mortuus eſt. Vixit 19
Jared poſtquam genuit Henoch, octin-
gentos annos : genuitque filios & fi-
lias. Fortissimique cuncta tempora Je- 20
red nongenti ſexaginta & duo anni,
& mortuus eſt. Vixit Henoch fran- 21
genta annos, et genuit Me-
thuſelah. Ambulavit autem Henoch in 22
præſentia Dei poſtquam genuit Metho-
ſelah, trecentos annos : genuitque fi-
lios & filias. Fortissimique cuncta tem- 23
pora Henoch trecenti ſexaginta quinque
anni. Ambulavit inquam, Henoch in 24
præſentia Dei, & eſſe deſiit, quia
tulit eum Deus. Vixit Methe-ſelah 25
centum octoginta & ſeptem annos, et
genuit Lamech. Vixitque Methuſelah 26
poſtquam genuit Lamech, ſeptingentos
octoginta duos annos : genuitque
filios ac filias. Fuerunt itaque 27
cuncta tempora Methuſelah nongenti
ſexaginta novem anni, & mortuus eſt.
Vixit Lamech centum octoginta & du- 28
os annos, et genuit filium,

Hierof. 6 *Et fuit pœnitentia à conſpectu Domini in verbo ſuo, eò quòd feciſſet hominem terram, & dixit & diſcepavit in corde ſuo.*

Hierof. 8 *Noach autem, quòd eſſet juſtus in ætate ſua, invenit gratiam et miſericordiam coram Domino.*

SECTIO II.

Iſte ſunt profapiæ familiarum Noach. Noach fuit vir purus, integer in 9
operibus bonis eratin generationibus ſuis, in timore Dei ambulavit Noach.
Et genuit Noach tres filios; Semum, Chamum, & Japhetum. 10

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

بخواند مر نام او نوح بگفتن این آسایش دهذ اینمارا از کارها اینما واز زحمت دستهای اینما 29
از آن زمین آنچه نفرین کرد اویرا " * بزیست لمک پس زایانیدن او مر نوح پانصد ونوذ 30
وپنج سال برزایانید پسران ودختران * بوذ همه روزکاران لمک هفت صد وهفتاد وهفت سال 31
وبمرد * بوذ نوح قدر پانصد سال برزایانید نوح مر سام وحم ویفث * 32

* فصل سسم *

* بوذ که در استید آن آدم بسیار شذن ابر روی آن زمین ودختران زاییذه شذن 1
پاسان بدیذند فرستکان خذا مر دختران آن آدم [که نیکان ایشان] بستذند بایشان 2
زنان از همه آنچه اختیار کردند * گفت [یه] نه قرار گیرذ روح من در آدم بجاوید 3
در آنچه نیز او گوشتمنه وباشند روزکاران او صد وبیست سال * آن خانان بوذند در 4
زمین در روزکاران ایشان وپس همچنین آنچه بیایند فرستکان آن خذا بدختران
آن آدم برزایان پاسان ایشان آن جباران آنچه ازجاویذ مردمان آن نام * بدید " که 5
بسیار است بدیی آن آدم در زمین وهمه خلق اندیشهاے دل او خاصه بد 6
همه آن روز * بشاعت آورذ " که بکرذ مر آن آدم در زمین زحمت شذ بدل او * گفت 7
" محو کنم مر آن آدم آنچه آفریذم از بالاے روی آن زمین از آدم تا چهاریا تا جنبش وتا
مرغ آن آسمان که بشاعت آوردم که آفریذم ایشانرا * نوح یافت خوبی در چشمان ۰ * اینان 8
زاییذه شذ کان آن نوح نوم مرد صالح بوذ در عصرهاي او مر آن خذا رویش کرد نوح۰
* برزایانید نوح سه پسران مر سام مر حم ویفث۰

*Cœpit autem occrescè Noath, dicendo; 29
iſte requiem dabit nobis ab operibus no-
ſtris, & ab arumna manuũ noſtrarum de
terra cui maledixit Dominus. Duxitq; La- 30
mech poſtquam genuit Noeh, quinquaginta
nonaginta & quinque annos : & genuit
filios ac filias. Fuerunt itaque cunctis 31
temporis Lamech ſeptingenti ſeptuaginta
& ſeptem anni, & mortuus eſt. Cumq; 32
eſſet Noah circiter quingentorum annu-
rum, genuit iſte Sem, Ham, & Japhetb.

CAP. VI.

Factum eſt autem cùm cœpiſſent hominesmultipli- 1
cari ſuper faciem terræ, filiæque natæ eſ-
ſent illis; Videntes angeli Dei filias ho- 2
minum eſſe bonas, acceperunt ſibi uxores
ex omnibus quas elegerant. Dixit 3
Dominus, Non permanebit ſpiritus
meus in homine in æternum, eò quòd ſit
etiam caro ipſe : erunt tamen tempora
ejus dierum & viginti anni. Pygantes 4
erant in terra in ill temporibus : atque et-
iam poſtquam ingreſſi ſunt angeli Dei ad
filios hominum, pepererunt illis : iſti ſunt
potentes qui ab ævo, viri nominis. Tum 5
videns Dominus multam eſſe malitiam
hominum in terra, omnemque figmentum
cogitationum ejus cordis ejus tantùm malum
eſſe tota die, Pœnituit Dominum quòd 6
feciſſet hominem in terra, & doluit in
corde ſuo. Dixitque Dominus, Deleto 7
hominem quem creavi de ſuper facem
terræ, ab homine uſque ad quadrupedem,
uſque ad reptile, & uſque ad volatile
cæli : pœnitet enim me quòd creaverim
eos. At Noah invenit gratiam in oculis 8
Domini. Iſti ſunt progenies Noah : 9
(Noah vir probus fuit in ſeculis ſuis :
cum Deo ambulavit Noah.) Genuit 10
Noah tres filios, Sem, Ham, & Jae-
pheth.

ישׁ שִׁתָּה לְשִׁבְעָתַיִם עֲלֻקָּה בְּשִׁבְעָתַיִם יוֹמָן לְיִרְחָא בְּיוֹמָא הָדֵין אִתְבְּלִעוּ כָל מְבּוּעֵי
illic enim erant filii gigantum collocan-
תְהוֹמָא רַבָּא וְהָוֹן בְּנֵי נְבְרֵיָא מְשַׁוְּיִין
tes filios suos & obturabant eos:

וּרְשׁוּתֵי שְׁמַיָּא אִתְפַּתָּחוּ׃ וְהֵוֵי מְטַר נְחַת עַל אַרְעָא אַרְבְּעִין יְמָמִין
Et ecce ego adduco diluvium aquarum super terram, ut consumendam
ecce ego adduco diluvium aquarum super terram, ut consumendam
universam carnem, in qua est spiritus vitæ, de sub cœlis: quicquid in
terra est moretur. Et stabiliam fœdus meum tecum, & ingredieris in
arcam, tu, & filii tui, & uxor tua, & uxores filiorum tuorum tecum.
Et ex omni eo quod vivit ex omni carne, duo ex unoquoque genere
ingredientur in arcam, ut conserventur in vita tecum: masculus & fœ-
mina erunt. Ex volucri secundùm speciem suam, & ex jumento secun-
dùm speciem suam, ex omni reptili terræ secundùm speciem suam,
duo ex unoquoque genere ingredientur ad te, per mansum angeli qui es-
pient & ingredi faciet ea ad te, ad conservandum ea in vita. Tu au-
tem accipito tibi de omni cibo qui comeditur, & erit tibi & illis in
cibum. Et fecit Noach secundùm omnia quæ præceperat illi Do-
minus.

וּרְשׁוּתֵי תְהוֹמָא אִתְפַּתָּחוּ׃ וְהֵוֵי מְטַר נְחַת עַל אַרְעָא אַרְבְּעִין יְמָמִין
Et aperti sunt fontes abyssi magnæ: illic
וְאַרְבְּעִין לֵילְיָן׃ בְּעֶצֶם בְּכָרָן יוֹמָא הָדֵין עַל נֹחַ וְשֵׁם וְחָם וְיֶפֶת בְּנֵי נֹחַ וְאִתְּתָא
enim erant filii gigantum collocan-
quadraginta noctibus. In eodem die ilto ingressus eſt Noach, & Sem,
& Cham, & Japheth, filii Noach, & uxor Noach, & tres uxores fili-
orum ejus cum ipſo, in arcam. Ipſi & omnia beſtiæ ſecundùm ſpeciem
ſuam, & omne jumentum ſecundùm ſpeciem ſuam, & omne volucre ſecun-
dùm ſpeciem ſuam, omne volatile quodcunque volat. Et ingreſſi ſunt
ad Noach in arcam bina, bina, ex omni carne in qua eſt ſpiritus
vitæ. Et quæ ingreſſa ſunt, mas & fœmina de omni carne ingreſſa
ſunt, quemadmodum præceperat illi
Dominus: & protexit ſe Dominus
portam arcæ ſuper facies ejus. Et
fuit diluvium quadraginta diebus
ſuper terram: & multiplicatæ ſunt aquæ & ſubluleruntæ arcam, & ele-
vata eſt à terra. Et prævaluerunt aquæ, & auctæ ſunt valde ſuper ter-
ram: & ibat arca natans ſuper faciem aquarum.

Hierof. 16. Et pepercit verbum Domini illi.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*كه بروزها نيز هفت من بارانرا ابر آن زمين چهل روز وچهل شب وبحوكدم مر همه آن
Quia poſt dies adhuc ſeptem ego
4
*خلوق آنچه بكردم از بالاي روي آن زمين * بكرد نوح چون همه آنچه بفرمود
faciem terræ quas fecit ſuper terram quadra-
5
اورا ؛ *ونوح قدر شش صد ساله وآن طوفان بود آب ابر آن زمين * بيامد نوح
giginta diebus & quadraginta noctibus: &
6
وپسران او وزن او وزنان پسران او بآن كشتي از پيش آب آن طوفان * از آن چهارپا
delebo omnem creaturam quam
7
آن پاك واز آن چهارپاي آنچه نيست آن پاك واز آن مرغ وهمه آنچه جنبش كنا ابر
feci, à faciebus terræ. Fecit
8
آن زمين * دو دو بيامدند بنوح بآن كشتي نر ومادە چون آنچه فرمود خدا مر
9
نوح * بود بهفت آن روزها وآب آن طوفان بودند ابر آن زمين * در سال شش [صد]
10
سال بزندكي نوح در ماه آن دويمي در هفده روز بماه در روز اين شكافته
11
شدند همه چشمهاي تهوم ربّه ودريچهاي آسمان كشاده شدند * بود آن باران
12
ابر آن زمين چهل روز وچهل شب * در تنهي آن روز آن اين بيامد نوح وسم
13
وحم ويفت پسران نوح وزن نوح وسه زنان پسران او واوا ايشان بآن كشتي * ايشان
وهمه آن زنده بنوح آن وهمه آن چهارپا بنوح آن وهمه آن جنبش آن جنبش
كنا ابر آن زمين بنوح آن وهمه آن مرغ بنوح اى همه كنجشك همه بالور.
14
* بيامدند بنوح بآن كشتي دو دو از همه آن كه گوشتمند آنچه درو روح زندكي
15
*وآن آمدكان نر ومادە از همه گوشتمند بيامدند چون آنچه فرمود اورا خدا
16
بست ؛ در سبب او * بود آن طوفان چهل روز ابر آن زمين بسيار شدند
17
ان آب بر داشتند مر آن كشتي بلند شد از بالاي آن زمين * قوي
18
شدند آن آب بسيار شدند بغايت ابر آن زمين برفت آن كشتي ابر روي
آن آب *

Dixit autem Deus terræ corrupta eſt terra coram Deo, & repleta eſt terra violentia. Aſpexit Deus terram, & ecce corrupta erat: nam corruperat omne carnem viam ſuam ſuper terram. Dixitque Deus ad Noach, Finis omnis carnis venit coram me, quia repleta eſt terra violentia propter eos: & ecce ego corrumpam eos cum terra. Fac tibi navem ligneis pomis, & nidos facies in nave, & oblucres eam intrinſecùs & extrinſecùs bitumine. Et hic modus quo facies eam: trecentorum & cubitorum erit longitudo navis, quinquaginta cubitorum latitudo ejus, & triginta cubitorum altitudo ejus. Fenestra facies in nave, & in cubito conſummabis eam ſuperne: oſtium autem navis in latere ejus ponet: inferna, ſecunda, & tertia facies eam. Ego ve-ro ecce ego adduco diluvium aquæ ſuper terram, ad corrumpendum omne carnem cui ineſt ſpiritus vitæ de ſub cœlum; quicquid ſtatim in terra, moritur. Suſcitabo tamen pactum meum tecum: ingredieris navem, tu, & filii tui, uxorque tua, & uxores filiorum tuorum tecum. Et ex quolibet ſi-vicente animis carnei, bina ex ſingulis introduces in navem, ut vivant tecum: maſculus & fœmina erunt. Ex ſi-volatili in ſpecie ſua: & ex quadrupede in ſpecie ſua: ex omni quoque reptili terræ in ſpecie ſua; bina ex ſingulis ingredientur ad te, ut vivant. Tu vero accipe tibi ex omni eſca quæ ſi comeditur, & collige tibi, ut ſit tibi & illis in eſcam. Fecitque Noah juxta omnia quæ præceperat ei Deus, ſic fecit.

CAP. VII.

Dixit ergo Dominus ad Noah, Ingredere tu & tota domus tua in arcam: quoniam te vidi veſtrum in conſpectu meo in ætate iſta. Ex omni quadrupede mundo accipies tibi ſeptenas, maſculum & fœminam: & ex quadrupedibus quæ non ſunt mundæ binas, maſculum & fœminam: Ex volatili etiam cœli ſeptenas, maſculum & fœminam ad ſuſcitandum ſemen ſuper faciem totius terræ.

CAP. VII.

ויאמר יי לנח עול אתה וכל אנשׁ ביתך לתיבותא ארום יתך חמיתי קדמי בדרא הדין׃ מכל בעירא דכיא תעביד לך שובעא שובעא דכר ונוקבא ומן בעירא דלית דכיא הוא תרין דכר ונוקבא׃ גם מעוף השמים שבעה שבעה זכר ונקבה לחיות זרע על פני כל הארץ׃ כי לימים עוד שבעה אנכי ממטיר על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה ומחיתי את כל היקום אשר עשיתי מעל פני האדמה׃

Et dixit Dominus ipſi Noach; Ingredere tu & omnis vir domus tua, in arcam: quoniam te vidi innocentem coram me in hac generatione. Ex omni jumento mundo accipies tibi ſeptem, ſeptem, marem, & fœminam: & ex omni jumento immundo binas, marem & fœminam. Verùm ex avibus cœlorum ſeptem, ſeptem, marem & fœminam; ad conſervandum ex illis ſemen ſuper terram.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*تباه شد آن زمين پيش آن خدا پر شد آن زمين ستم * بديد خدا مر آن زمين واينك
Corrupta autem erat terra coram Deo, & repleta erat terra violentia. Aſpexit
11
12
تباه شد كه تباهي كرد همه گوشتمند مر راه او ابر آن زمين * گفت خدا
Deus terram, & ecce corrupta
13
بنوح فرجام همه گوشتمند بيامد پيش من كه پر شد آن زمين ستم از پيش
erat: nam corruperat omne carnem
14
ايشان واينك من تباه كنا ايشانرا مر آن زمين * بكن بتو كشتي چوبهاي
viam ſuam ſuper terram. Dixitque
15
صنوبر آشيانها بكني مر آن كشتي وپيمانهاي آنرا از اندرون وباز بيرون در
Deus ad Noach, Finis omnis carnis
16
قير * واين آنچه بكني آنرا سه صد گز درازي آن كشتي پنجاه گز
venit coram me, quia repleta eſt terra
17
كشادكي آن وسي گز بالاي آن * دريچهي بكني در كشتي ويكز تمام
violentia propter eos: & ecce ego corrumpam eos cum
18
كني آنرا از بالا ودرگاه آن كشتي در پهلوي آن بنهي فرودين دوميها وسيميها
terra. Fac tibi navem ligneis pomis, & ni-
19
بكني آنرا * ومن اينك من آورا مر آن طوفان آب ابر آن زمين بتباه كردن همه
dos facies in nave, & oblucres eam intrinſecùs & extrinſecùs bitumine. Et hic modus quo facies eam: trecentorum cubitorum erit longitudo navis, quinquaginta cubitorum latitudo ejus, & triginta cubitorum altitudo ejus. Fenestram facies in nave, & in cubito conſummabis eam ſuperne: oſtium autem navis in latere ejus ponet: inferna, ſecunda, & tertia facies eam. Ego verò ecce ego adduco diluvium aquæ ſuper terram, ut corrumpam omne carnem cui inſit ſpiritus vitæ de ſub cœlum; quicquid ſtatim in terra, moritur. Suſcitabo tamen pactum meum tecum: ingredieris navem, tu, & filii tui, uxorque tua, & uxores filiorum tuorum tecum. Et ex quolibet vivente animis carnei, bina ex ſingulis introduces in navem, ut vivant tecum: maſculus & fœmina erunt. Ex volatili in ſpecie ſua: & ex quadrupede in ſpecie ſua: ex omni quoque reptili terræ in ſpecie ſua; bina ex ſingulis ingredientur ad te, ut vivant. Tu verò accipe tibi ex omni eſca quæ comeditur, & collige tibi, ut ſit tibi & illis in eſcam. Fecitque Noah juxta omnia quæ præceperat ei Deus, ſic fecit.

CAP. VII.

Dixit ergo Dominus ad Noah, Ingredere tu & tota domus tua in arcam: quoniam te vidi veſtrum in conſpectu meo in ætate iſta. Ex omni quadrupede mundo accipies tibi ſeptenas, maſculum & fœminam: & ex quadrupedibus quæ non ſunt mundæ binas, maſculum & fœminam: Ex volatili etiam cœli ſeptenas, maſculum & fœminam ad ſuſcitandum ſemen ſuper faciem totius terræ.

*كه بروزها نيز هفت من بارانرا ابر آن زمين چهل روز وچهل شب وبحوكدم مر همه آن
Quia poſt dies adhuc ſeptem ego
4
*خلوق آنچه بكردم از بالاي روي آن زمين * بكرد نوح چون همه آنچه بفرمود
faciem terræ quas fecit ſuper terram quadra-
5
اورا ؛ *ونوح قدر شش صد ساله وآن طوفان بود آب ابر آن زمين * بيامد نوح
giginta diebus & quadraginta noctibus: &
6
وپسران او وزن او وزنان پسران او بآن كشتي از پيش آب آن طوفان * از آن چهارپا
delebo omnem creaturam quam
7
آن پاك واز آن چهارپاي آنچه نيست آن پاك واز آن مرغ وهمه آنچه جنبش كنا ابر
feci, à faciebus terræ. Fecit
8
آن زمين * دو دو بيامدند بنوح بآن كشتي نر ومادە چون آنچه فرمود خدا مر
9
نوح * بود بهفت آن روزها وآب آن طوفان بودند ابر آن زمين * در سال شش [صد]
10
سال بزندكي نوح در ماه آن دويمي در هفده روز بماه در روز اين شكافته
11
شدند همه چشمهاي تهوم ربّه ودريچهاي آسمان كشاده شدند * بود آن باران
12
ابر آن زمين چهل روز وچهل شب * در تنهي آن روز آن اين بيامد نوح وسم
13
وحم ويفت پسران نوح وزن نوح وسه زنان پسران او واوا ايشان بآن كشتي * ايشان
وهمه آن زنده بنوح آن وهمه آن چهارپا بنوح آن وهمه آن جنبش آن جنبش
كنا ابر آن زمين بنوح آن وهمه آن مرغ بنوح اى همه كنجشك همه بالور.
14
* بيامدند بنوح بآن كشتي دو دو از همه آن كه گوشتمند آنچه درو روح زندكي
15
*وآن آمدكان نر ومادە از همه گوشتمند بيامدند چون آنچه فرمود اورا خدا
16
بست ؛ در سبب او * بود آن طوفان چهل روز ابر آن زمين بسيار شدند
17
ان آب بر داشتند مر آن كشتي بلند شد از بالاي آن زمين * قوي
18
شدند آن آب بسيار شدند بغايت ابر آن زمين برفت آن كشتي ابر روي
آن آب *

וכל חיתה כל רישא ועופא דרחיש על ארעא לזרעיתהון נפקו מן תיבותא: 19
ובן ובנא נח ומרתה ונשי בנוהי עמיה: כל חיתא כל רמשא וכל עופא כל דרחיש על ארעא לזרעיתהון נפקו מן תיבותא: 20
דעדין ואקריב עלוי קרבנא ואעלוי אקריבו קדם יי ובחל יי ריח קרבנהון ואמר יי לבבי לית אוסיף 21
לאתקללא ארעא בגין עובדי אנשא ארום יצר לבא דאנשא בישא מעלמיה ולית אוסיף למימחי ית כל עופא כמה דעבדית: 22
כל יומי ארעא זרועא וקיטא וקורא וחורפא וקיטא ויומא וליליא לא יבטלון:

Hierof. 21. *Et recordatus est Dominus in seruationibus suis boni quod cum ipso Noach erat. Et transire fecit Dominum ventum miserationum.*

Et recordatus est Dominus in ferram, & exficcatæ funt aquæ. Et occlusi funt fontes abyssi, & fenestræ cælorum: & prohibita est pluvia ne defcenderet è cœlis. Et reversæ funt aquæ defuper terram euntes & redeuntes: & diminuatæ funt aquæ exactis centum quinquaginta diebus. Et quievit arca mensis septimi, vigesimo & septimo mensis, super montes Gadion: nomen montis unius Cardonias, nomen verò montis alterius Armenia; & ibi acclificata est civitas Armenie in terra Orientali. Et aquæ ibant & diminuebantur usque ad mensem decimum, mensem Junium: in Junio primo die mensis vifa funt cacumina montium. Accidit autem exactis quadraginta diebus, ut aperiret Noach fenestram arcæ quam fecerat. Et misit corvum, qui exivit exeundo & redeundo, donec exficcarentur aquæ de superficie terræ. Et misit columbam deinde, ut videret num aleviatæ essent aquæ à superficie terræ. Neque invenit columba quietem pro planta pedis sui; & reversa est ad eum in arcam, & indicavit aquas esse in superficie totius terræ: & extendit manum suam, & accepit eam, & introduxit eam ad se in arcam.

Et recordatus est Deus Noah, & omnis ferus, & omnia jumenta quod cum eo erat in arca: & transire fecit Dominus ventum super terram, & ceffaverunt aquæ.

Et recordatus est Deus Noah, & omnes feræ, & omnia jumenta quæ erant cum eo in arca: & induxit Deus spiritum super terram, & ceffaverunt aquæ.

Et recordatus est Dominus in ferram, & exficcatæ funt aquæ. Et occlusi funt fontes abyssi, & fenestræ cælorum: & prohibita est pluvia ne defcenderet è cœlis. Et reversæ funt aquæ defuper terram euntes & redeuntes: & diminuatæ funt aquæ exactis centum quinquaginta diebus. Et quievit arca mensis septimi, vigesimo & septimo mensis, super montes Gadion: nomen montis unius Cardonias, nomen verò montis alterius Armenia; & ibi acclificata est civitas Armenie in terra Orientali. Et aquæ ibant & diminuebantur usque ad mensem decimum, mensem Junium: in Junio primo die mensis vifa funt cacumina montium. Accidit autem exactis quadraginta diebus, ut aperiret Noach fenestram arcæ quam fecerat. Et misit corvum, qui exivit exeundo & redeundo, donec exficcarentur aquæ de superficie terræ. Et misit columbam deinde, ut videret num aleviatæ essent aquæ à superficie terræ. Neque invenit columba quietem pro planta pedis sui; & reversa est ad eum in arcam, & indicavit aquas esse in superficie totius terræ: & extendit manum suam, & accepit eam, & introduxit eam ad se in arcam.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* وآن آب قوي شدند بغايت بپوشيدند همه آن كوهها آن بلندان آنچه فرود همه آن آسمان * پانزده گز از بالا قوي شدند آن آب پوشيده شدند آن كوهها * بمرد همه كوشتند آن جنبش كنا ابر آن زمين درمرغ ودرچهارپاي ودر زنده ودر همه آن جنبش آن جنبش كنا ابر آن زمين وهمه آن آدم * همه آنچه نفس روح زندگي دردر بيني او از همه آنچه درخشكي بمردند * كو كرد مر همه آن مخلوق آنچه ابر روي آن زمين از آدم تا چهارپا تا جنبش وتا مرغ آن آسمان محو شدند از آن زمين باقي ماند حاصه نوح وآنچه اوازاو در كشتي * قوي شدند آن آب ابر آن زمين صد وپنجاه روز.

Aquæ itaquam, prævalentes admodum, operuerunt omnes montes excelsos qui erant sub cælo. Pranuerthabant 20 cubitis quindecim cubitis superius, operiebant montes. Et mortuum est omne carnem quod movit super terram, tam de volatili quàm de quadrupede, & animali, omnique reptili quod repit super terram, & omni homine: Et omnia flatum spiritûs vitæ ex omnibus quæ erant in ficco, mortua sunt. Sic delevit Deus omnem creaturam quæ erat super faciem terræ, ab homine usque ad quadrupedem, usque ad reptile, & usque ad volatile cæli, & deleta loquun, sunt à terra, & ceservavit modò Noach, & qui cum eo erant in navi. Et corroborarunt & aquæ super terram centum quinquaginta diebus.

CAP. VIII.

* فصل هشتم *

* Pothea recordatus Deus Noah, & omnis musique animalis, & omni quadrupedis cum eo in navi; transire fecit Deus ventum super terram, & sedate sunt aquæ. Et clausa sunt fontes abyssi, atque fenestræ cæli; cohibitæ est pluvia de cælo: Et reversæ sunt aquæ de superficie terræ; eundo & reverteendo diminuta est aqua post centum quinquaginta dierum. Defendit navis mense septimo, die 17 decimoseptimo die mensis, super montes Ararat. Eundibus autem aquis usque ad decimum diem, decimo mense, primi mensis, apparuerunt cacuminia montium. Factoque post finem quadraginta dierum, aperiens Noah fenestram navis quam fecerat, Emisit corvum, qui egressus est egrediendo & revertendo, donec siccarentur aquæ à superficie terræ. Emisit etiam columbam à se, ut videret an alleviatæ essent aquæ à superficie terræ. Cæterum columba verò non inventens requiendi locum vola pedis sui, reversa est ad eum in navem; quia aquæ erant super faciem totius terræ: & extendens manum suam accepit eam, introduxitque eam ad se in navem.*

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* صبر كرد نيز هفت روزهاي ديگران بيافزود فرستادن مر آن كفتر ازان كشتي * 10
* بيامد باو آن كفتر بوقت اوبراو وازينك برگ زيتون شكسته در دهان او بدانست نوح 11
كه سبك شدند آن آب از بالاي آن زمين * صبر كرد نيز هفت روزهاي ديگران 12
بفرستاد مر آن كفتر وبه افزود باز گشتن باو نيز * بود در شش صد ويك سال 13
در اول در يك بماه حفت شدند آن آب از بالاي آن زمين بگردانيد نوح مر پوشش
آن كشتي بديد واينك حفت شدند روي آن [زمين] * ودر ماه آن دويم در بيست 14
وهفت بماه خشك شد آن زمين * گفت خدا بنوح بگفتن * بيرون آي از آن كشتي 15
تو وزن تو اوراد تو وپسران تو وزنان پسران تو اوراد تو * همه آن زنده آنچه اوراد تو از همه 16 17
گوشتمنه در مرغ ودر چهارپا ودر همه آن جنبش كنا ابر آن زمين
بيرون آور اوراد تو وبرانند در زمين وبرومند شوند وبسيار شوند ابر آن زمين * بيرون 18
آمد نوح وپسران او وزن او وزنان پسران او اوراد او * همه آن زنده همه آن جنبش وهمه 19
آن مرغ آن آسمان همه آن جنبش كنا ابر آن زمين باهل خانهاي ايشان بيرون آمدند
ازان كشتي * آبدان كرد نوح مذبح بحضرت ؛ بستاند از همه آن چهارپاي آن پاك 20
واز همه آن مرغ آن پاك بر آورد قربانها در مذبح * قبول كرد ؛ مر بوي آن قبوليت كفت
؛ بذات او نه افزايم بنفرين كردن نيز مر آن زمين در سبب آن آدم كه خلق دل
آن آدم بد از كودكيهاي او وبه افزايم نيز بزدن مر همه زنده چون آنچه بكردم.
* نيز همه روزگاران آن زمين كشت ودرو وسرما وگرما وتابستان وزمستان وروز وشب 22
نه معطل باشند.

Expectavit adhuc septem dies alios, & rursumque emisit columbam ex navi. At columba venit ad eum 11 tempore vespertino, & ecce folium olivæ fractum in ore ejus: cognovit ergo Noah quòd alleviatæ essent aquæ à superficie terræ. Expectavit tamen septem 12 dies alios, emisit columbam quæ non addidit iterùm ad eum reverti. Fuit 13 jam sexcentesimus primo anno, primo mensis, primâ mensis, & exficcatæ sunt aquæ à superficie terræ: Tum aperiendo Noah operimentum navis, vidit, & ecce exficcata est facies terræ. Mense 14 autem secundo, vicesimâ septimâ mensis, arefactâ terrâ, locutus 15 est Deus ad Noah, dicendo; Egre- 16 dere ex navi, tu, & uxor tua, & filii tui, & uxores filiorum tuorum tecum. Omne 17 animal quod tecum est ex omni carne, tam de volatili quàm de quadrupede, & omni reptili quod repit super terram, educ tecum: & pariant in terra, & fœcundi sint, & multiplicentur super terram. Egressus est itaque Noah 18 & filii ejus, uxoque ejus, & uxores filiorum ejus secum: Omne 19 animal, omne reptile, & omne volatile cæli & omne quod movit super terram cum familiis suis, egressa sunt è navi. Deinde 20 ædificavit Noah altare coram Domino, sulit ex omni quadrupede munda, & ex omni volatili mundo, & obtulit sacrificia super altare. Acceptavitque Dominus odorem ac- 21 ceptabilem, dixitque Dominus in fe metipso, Non addam ultrà maledicere terræ causâ hominis; nam omne figmentum cordis hominis pravum est à puerilibus suis: nec addam ultrà percutere omne vivens quemadmodum feci. Adhuc cunctis 22 tempore terræ, sementis & messes, & frigus & calor, & dies & nox non ceffabunt.

CAP. IX.

Et benedixit Deus Noah & filiis ejus: & dixit illis; Fructificate & 1 multiplicamini; & replete terram.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* آفرين كرد خدا نوح ومر پسران او گفت بايشان برومند شويد وبسيار شويد 1
وپر داريد مر آن زمين.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وترس شما وبيم شما باشد ابر همه زنده آن زمين وابر همه مرغ آن آسمان در هر
آنچه جنبش كنند آن زمين ودر همه ماهيان آن دريا در دست شما داده شوند ٠
3 * همه جنبش كنند آنچه او زنده بشما باشد بخوردن چون سبزي گياه بدادم بشما مر همه ٠
4 5 * خاصه گوشت در جان او خون او نخوريد * خاصه من خون شما بجانهاي شما
طلب كنم از دست همه زنده طلب كنم [واويرا وار دست آن آدم از دست مرد
برادري او طلب كنم] مر جان آن آدم [* زيرا خون آن آدم] در آدم خون او
6 يخته شود كه در چهرهي شريف بكرد مر آدم * وشما برومند شويد وبسيار شويد
7 وزمانيد در زمين وبسيار شويد درآن * گفت خدا بنوح وپسران او اوار او بگفتن ٠
8 9 * ومن اينك بر انگيزانا مر شرط من اوار شما واوار نسل شما پس شما * واوار همه
10 جان آن زنده آنچه اوار شما در مرغ ودر چهارپا ودر همه زندهي آن زمين اوار شما از
همه بيرون آيان آن كشتي بهمه زنده آن زمين * بر انگيزانم مر شرط من اوار شما
11 وبه بريده شود همه گوشتمنده نيز از آب آن طوفان وبه باشد نيز طوفان بنباه
كردن آن زمين * گفت خدا اين نشان آن شرط آنچه من دهما ميان من وميان
12 شما وميان همه جان زنده آنچه اوار شما بعصرها جاويد * مر كمان من بدادم در
13 ابر وباشد بنشان شرط ميان من وميان آن زمين * وباشد در ابر دادن من ابر ابر
14 آن زمين وپديدار شود آن كمان در ابر * وياد كنم شرطي من آنچه ميان من
15 وميان شما وميان همه جان زنده در همه گوشتمنده وبه باشد نيز آن آب طوفان
بنباه كردن همه گوشتمند * وباشد آن كمان در ابر وبينم آنرا بياد كردن شرطي
16 جاويد ميان خدا وميان همه جان زنده در همه گوشتمند آنچه ابر آن زمين * گفت
17 خدا بنوح اين نشان آن شرط آنچه بر انگيزانيدم ميان من وميان همه گوشتمند
آنچه ابر آن زمين ٠

animante terræ quod vobiscum est, ex omnibus egredientibus arcam
cum omni bestia terræ. Et confirmabo fœdus meum vobiscum, ut ite
non perdatur omnis caro amplius ab aquis diluvii; & non fit amplius
diluvium ad perdendam terram. Et dixit Dominus; Hoc est signum fœ
fœderis, quod ego statuibo inter verbum meum & inter vos, & inter
omnem animam viventem quæ vobiscum est, in generationes seculi.
Arcum meum dedi in nube, & erit in signum fœderis inter verbum me-
um & inter terram. Et erit cum expandero nubem meam gloriosam
super terram, & vilus fuerit arcus interdiu, non occumbet Sol in matu
Et recordabor fœderis mei, quod est inter verbum meum & inter vos,
& inter omnem animam viventem in omni carne: nec erunt ultra
aquæ diluvii ad perdendum omnem carnem. Et erit arcus meus in nu-
be; & videbo illum, ut recordet fœderis sempiterni, inter verbum
Domini, & inter omnem animam viventem, in omni carne quæ est
super terram. Et dixit Dominus Noachio; Hoc est signum fœderis,
quod statuo inter verbum meum & inter verbum omnis carnis, quæ est
super terram.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* *Timbuque vobis & pavor vobis; sit super omne animal terræ, & super omne volucre cæli; cum omnibus quæ movetur facit terra, & omnibus pisibus maris: manu vestræ traditæ sunt. Omne reptile quod vivens est, vobis erit in escam; sicut herbam viridem, dedi vobis omnia. Tantummodo carnem cum anima ejus, id est, sanguine ejus, non comedetis. Utique sanguinem vestrum animabus vestris requiram: de manu omnis fere, & de manu hominis, de manu unius quisque fratris ejus requiram animam hominis. Effundet sanguinem hominis humani ex hominibus effundetur: quia formabilis facit Deus hominem. Vos verò facundi estote, & multiplicamini; & generate in terra, & multiplicamini in ea. Allocutusque est Deus Noah & filios ejus cum eo, dicendo; Et ego, ecce fulcito pactum meum vobiscum, & cum semine vestro post vos: Et cum omni re animæ vivente quæ est vobiscum, cum de volatili, quum de quadrupede, & omni animali terræ vobiscum, ex omnibus egredientibus navem, pro, ad omne animal terræ. Sulcitabo inquam, pactum meum vobiscum, Non excidendum omne carnem ultrà ab aquis diluvii, neque futurum esse adhuc diluvium ad corrumpendum terram. Subdidit Deus, Illud est signum fœderis quod ego do inter me & inter vos, & inter omnem animam viventem quæ est vobiscum, in fœdis æterna: Arcum meum dedi in nube, erit que in signum fœderis inter me & inter terram. Et cùm obnubilavero nubem super terram, tum apparebit arcus in nube. Et recordabor fœderis mei & inter me & inter vos, & inter omnem animam viventem in omni carnee: neque erit ultrà aqua in diluvium, ad corrumpendum omne carnem. Erit que arcus in nube, & videbo illum, ut recordet pacti æterni inter Deum & inter omnem animam viventem, cum omni carneo quod est inter terram. Et dixit Deus ad Noah, Hoc est signum fœderis quod fusciturei inter me & inter omne carnem quod est super terram.

CAP. X.

1 Ste sunt generationes filiorum Noach; & nati sunt illis filii post diluvi-
um, Filii Japheth; Gomer, Magog, Madai, Javan, Thubal, Melchec, et a
Tiras: nomen vero provinciarum
eorum, Africa & Germania, & Me-
dia, & Macedonia, & Attica, &
Thracia. Filii autem Gomer; Asch-
Kenaz, & Riphath, & Togarma. Et 4
filii Javan, Allas & Tarsas, Achazia
& Dordania. Ex iilis divisæ sunt 5
familiæ insulrum populorum, unus-
quisque secundum linguam suam, fe-
cundùm progenies suas, in populis
suis. Porrò filii Cham; Cusch, & 6
Mitsraim, Put & Canaan: & nomen provinciarum eorum; Arabia, Ægy-
ptus, Alschrok, & Canaan. Filii Cusch; Seba & Chavila, et Sabtha, et 7
Rahma; et Sabtheca: et nomen provinciarum eorum; Sintrai, et India,
et Semadai, et Lubee, et Zingae. Filii autem ejus Mauritani, Zuargad, 8
et Mezag. Cusch etiam genuit Nimrod; ipse incepit esse potens in pec-
cato, et ad rebellandum coram Domino in terra.

Hierof. 1 *Filii ipsius Japheth, Gomer: & nomen provinciarum eorum Africa, Germania, & Media, & Macedonia, & Africa, & Asia, & Thracia.* 3 *Et filii ipsius Gomer, nomen provinciarum eorum, Asia & Phrygia, & Barbaria.* 4 *Et filii Javan, Elisha; & nomen provinciarum eorum Alsaftra-som, Italia & Dodania.*

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* بودند پسران نوح آن بيرون آيان از آن كشتي شم وحم ويفت وحم او بوه پدر كنعن ٠ 18
* سه ايشان پسران نوح واز همه ايشان پراكنده شد همه آن زمين * در ايستيد نوح مرد آن 19
زمين بنشانه رز * بياهنجيد ازان مے مست شد وبرهنه شد درميان خيمهي او ٠ 20
* بديد حم پدر كنعن مر شرم پدر او آگاه كرد بدي برادران او در بيرون * بستانند 21
شم ويفت مر آن جامه بنهادند ابر كتفي دو ايشان برفتند پس پوشيدند مر شرم 22
پدر ايشان وروي ايشان پس وشرم پدر ايشان نه ديدند * هوشيار شد نوح ازے 23
او بدانست هر آنچه بكرد باو پسر او آن خرد * گفت نفرين است كنعن بندهي
بندگان باشد برادران او * گفت آفرين است خداي شم وباشد كنعن بنده ايشان ٠ 24
* بنگويي كنه خدا بيفت ويسكن گيرد در خيمها شم وباشد كنعن بنده ايشان ٠ 25
* بزيست نوح پس آن طوفان سه صد ويپنجاه سال * بود همه روزگاران نوح نه صد 26
ويپنجاه سال وبمرد ٠ 27 28 29

Fuerunt filii Noah qui egressi sunt à 18
navi, Sem, et Ham & Japhet: porrò
Ham ipse est pater Chanaan. Tres ifti 19
sunt filii Noachi & ex iisdem ipsis fa-
esse universa terra. Cæpitque autem 20
Noah terricola plantare vineam, bibit 21
de vino; ac inebriatus, denudatus est
in medio tentorii sui. Videns autem 22
Ham pater Chanaan, nuditatem patris sui,
nuntiavit duobus fratribus sui foràs.
Tum accipientes Sem & Japhith vestib. 23
suas, posuerunt super humerum utriusq;
que eorum, & retro vertentes operuerunt
pudorem patris sui: faciebus autem eorū
retrorsis, pudorem patris sui non vide-
runt. Evigilavit autem Noah à vino suo, 24
cognovit quid fecisset ei filius ejus mi-
nor: Et dixit, Maledictus ejs Chanaan, 25
servus fervorum erit fratribus suis. Di- 26
xit etiam, Benedictus ejs Dominus
Deus Sem, & ipse Chanaan servus ejs.
Ampliabit Deus Japheth, & 27
habitet in tentoriis Sem, & ipse Cha-
naan servus ejs. Vixit Noah post dilu- 28
vium tercentos & quinquaginta annos.
Fuerunt itaque cuncta tempora Noah 29
nongenti et quinquaginta anni, & mor-
tuus est.

CAP. X.

Isti autem sunt nati Noah, Sem, Ham, & Japheth: natique sunt eis filii post diluvium. Filii Japheth: Gomer, & Magog, & Madai, & Javan, & Tubal, et Mesfech, et Tiras. Filii 3
autem Gomer: Ashchenaz, et Ri-
phath, et Togarma. Filii verò Javan: 4
Elisthah et Tarsthis, Chetin, et Dodanim. 5
Ab istis divisæ sunt populi gentis in
terris suis, unusquisque juxta linguam
suam, secundùm familias suas, in gen-
tibus suis. Porrò filii Ham: Chusth, et 6
Misfraim, et Phut, et Chanaan. Filii au- 7
tem Chusth: Seba, et Havilah, et Sab-
tha, et Raamah, et Sabtecha. Filii 8
verò Raamah: Sheba, et Dedan. Chusth
quoque genuit Nimrod: ipse cœpit esse
potens in terra.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

ב ויהי כל אלץ בני יקטן: ויהי עבר חיה שלח ושלח הוליד את פלג: ויחי עבר אחרי הולידו את פלג שלשים שנה ומאתים שנה ויולד בנים ובנות: ויחי פלג שלשים שנה ומאת שנה ויולד את רעו: ויחי פלג אחרי הולידו את רעו מאתים ותשע שנים ויולד בנים ובנות: ויחי רעו שתים ושלשים שנה ומאתים שנה ויולד את שרוג: ויחי רעו אחרי הולידו את שרוג שבע שנים ומאתים שנה ויולד בנים ובנות: ויחי שרוג שלשים שנה ומאת שנה ויולד את נחור: ויחי שרוג אחרי הולידו את נחור מאתים שנה ויולד בנים ובנות: ויחי נחור תשע ועשרים שנה ומאת שנה ויולד את תרח: ויחי נחור אחרי הולידו את תרח תשע עשרה שנה ומאתים שנה ויולד בנים ובנות: ויחי תרח שבעים שנה ויולד את אברם את נחור ואת הרן: ואלה תולדת תרח תרח הוליד את אברם את נחור ואת הרן והרן הוליד את לוט: וימת הרן על פני תרח אביו בארץ מולדתו באור כשדים: ויקחו אברם ונחור להם נשים שם אשת אברם שרי ושם אשת נחור מלכה בת הרן אבי מלכה ואבי יסכה: ותהי שרי עקרה אין לה ולד: ויקח תרח את אברם בנו ואת לוט בן הרן בן בנו ואת שרי כלתו אשת אברם בנו ויצאו אתם מאור כשדים ללכת ארצה כנען ויבאו עד חרן וישבו שם: ויהיו ימי תרח חמש שנים ומאתים שנה וימת תרח בחרן: ויאמר יי אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך: ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה: ואברכה מברכיך ומקללך אאר ונברכו בך כל משפחות האדמה: וילך אברם כאשר דבר אליו יי וילך אתו לוט ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה בצאתו מחרן: ויקח אברם את שרי אשתו ואת לוט בן אחיו ואת כל רכושם אשר רכשו ואת הנפש אשר עשו בחרן ויצאו ללכת ארצה כנען ותבאנה ארצה כנען: ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה והכנעני אז בארץ: וירא יי אל אברם ויאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת ויבן שם מזבח ליי הנראה אליו: ויסע משם ההרה מקדם לבית אל ויט אהלה בית אל מים ועי קדם ויבן שם מזבח ליי ויקרא בשם יי: ויסע אברם הלוך ונסוע הנגבה: ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרים לגור שם כי כבד הרעב בארץ: ויהי כאשר הקריב לבוא מצרים ויאמר אל שרי אשתו הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את: והיה כי יראו אתך המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אתי ואתך יחיו: אמרי נא את אחתי למען ייטב לי בעבורך וחיתה נפשי בגללך: ויהי כבוא אברם מצרימה וירא המצרים את האשה כי יפה היא מאד: ויראו אתה שרי פרעה ויהללו אתה אל פרעה ותקח האשה בית פרעה: ולאברם היטיב בעבורה ויהי לו צאן ובקר וחמרים ועבדים ושפחות ואתנות וגמלים: ויגע יי את פרעה נגעים גדלים ואת ביתו על דבר שרי אשת אברם: ויקרא פרעה לאברם ויאמר מה זאת עשית לי למה לא הגדת לי כי אשתך היא: למה אמרת אחתי היא ואקח אתה לי לאשה ועתה הנה אשתך קח ולך: ויצו עליו פרעה אנשים וישלחו אתו ואת אשתו וכל אשר לו: ויעל אברם ממצרים הוא ואשתו וכל אשר לו ולוט עמו הנגבה: ואברם כבד מאד במקנה בכסף ובזהב: וילך למסעיו מהנגב ועד בית אל עד המקום אשר היה שם אהלה בתחלה בין בית אל ובין העי: למקום אשר עשה שם מזבח בראשנה ויקרא שם אברם בשם יי: וגם ללוט ההלך את אברם היה צאן ובקר ואהלים: ולא נשא אתם הארץ לשבת יחדו כי היה רכושם רב ולא יכלו לשבת יחדו: ויהי ריב בין רעי מקנה אברם ובין רעי מקנה לוט והכנעני והפרזי אז יושב בארץ: ויאמר אברם אל לוט אל נא תהי מריבה ביני וביניך ובין רעי ובין רעיך כי אנשים אחים אנחנו: הלא כל הארץ לפניך הפרד נא מעלי אם השמאל ואימנה והימין ואשמאילה: וישא לוט את עיניו וירא את כל כבר הירדן כי כלה משקה לפני שחת יי את סדם ואת עמרה כגן יי כארץ מצרים באכה צוער: ויבחר לו לוט את כל כבר הירדן ויסע לוט מקדם ויפרדו איש מעל אחיו: אברם ישב בארץ כנען ולוט ישב בערי הכבר ויאהל עד סדם: ואנשי סדם רעים וחטאים ליי מאד: ויי אמר אל אברם אחרי הפרד לוט מעמו שא נא עיניך וראה מן המקום אשר אתה שם צפנה ונגבה וקדמה וימה: כי את כל הארץ אשר אתה רואה לך אתננה ולזרעך עד עולם: ושמתי את זרעך כעפר הארץ אשר אם יוכל איש למנות את עפר הארץ גם זרעך ימנה: קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה: ויאהל אברם ויבא וישב באלני ממרא אשר בחברון ויבן שם מזבח ליי: ויהי בימי אמרפל מלך שנער אריוך מלך אלסר כדרלעמר מלך עילם ותדעל מלך גוים: עשו מלחמה את ברע מלך סדם ואת ברשע מלך עמרה שנאב מלך אדמה ושמאבר מלך צבויים ומלך בלע הוא צוער: כל אלה חברו אל עמק השדים הוא ים המלח: שתים עשרה שנה עבדו את כדרלעמר ובשלש עשרה שנה מרדו: ובארבע עשרה שנה בא כדרלעמר וגו המלכים אשר אתו ויכו את רפאים בעשתרת קרנים ואת הזוזים בהם ואת האימים בשוה קריתים: ואת החרי בהרם שעיר עד אל פארן אשר על המדבר: וישבו ויבאו אל עין משפט היא קדש ויכו את כל שדה העמלקי וגם את האמרי היושב בחצצון תמר: ויצא מלך סדם ומלך עמרה ומלך אדמה ומלך צבויים ומלך בלע הוא צוער ויערכו אתם מלחמה בעמק השדים: את כדרלעמר מלך עילם ואת תדעל מלך גוים ואת אמרפל מלך שנער ואת אריוך מלך אלסר ארבעה מלכים את החמשה: והעמק שדים באת בארת בארת ויפלו שמה המלכים סדם ועמרה ויתר הנוסים ההרה: ויקחו את כל רכוש סדם ועמרה ואת כל אכלם וילכו: וילכדו את לוט ואת רכושו בן אחי אברם וילך וישב בסדם: ויבא הפליט ויגד לאברם העברי והוא שכן באלני ממרא האמרי אחי אשכל ואחי ענר והם בעלי ברית אברם: וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק את חניכיו ילידי ביתו שמנה עשר ושלש מאות ויר דן: ויחלק עליהם הוא ועבדיו לילה ויכם וירדפם עד חובה אשר משמאל לדמשק: וישב את כל הרכוש וגם את לוט אחיו ורכושו השיב וגם את הנשים ואת העם: ויצא מלך סדם לקראתו אחרי שובו מהכות את כדרלעמר ואת המלכים אשר אתו אל עמק שוה הוא עמק המלך: ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לאל עליון: ויברכהו ויאמר ברוך אברם לאל עליון קנה שמים וארץ: וברוך אל עליון אשר מגן צריך בידך ונתן לו מעשר מכל: ויאמר מלך סדם אל אברם תן לי הנפש והרכוש קח לך: וישא אברם את ידו אל יי אל עליון קנה שמים וארץ: אם מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח מכל אשר לך ולא תאמר אני העשרתי את אברם: בלעדי רק אשר אכלו הנערים וחלק האנשים אשר הלכו אתי ענר אשכל וממרא הם יקחו חלקם: אחר הדברים האלה היה דבר יי אל אברם במחזה לאמר אל תירא אברם אנכי מגן לך שכרך הרבה מאד: ויאמר אברם אדני יי מה תתן לי ואנכי הולך ערירי ובן משק ביתי הוא דמשק אליעזר: ויאמר אברם הן לי לא נתת זרע והנה בן ביתי יורש אתי: והנה דבר יי אליו לאמר לא יירשך זה כי אם אשר יצא ממעיך הוא יירשך: ויוצא אתו החוצה ויאמר הבט נא השמים וספר הכוכבים אם תוכל לספר אתם ויאמר לו כה יהיה זרעך: והאמן ביי ויחשבה לו צדקה: ויאמר אליו אני יי אשר הוצאתיך מאור כשדים לתת לך את הארץ הזאת לרשתה: ויאמר אדני יי במה אדע כי אירשנה: ויאמר אליו קחה לי עגלה משלשת ועז משלשת ואיל משלש ותר ובן יונה: ויקח לו את כל אלה ויבתר אתם בתוך ויתן איש בתרו לקראת רעהו ואת הצפור לא בתר: וירד העיט על הפגרים ויבר אתם אברם: ויהי השמש לבוא ותרדמה נפלה על אברם והנה אימה חשכה גדלה נפלת עליו: ויאמר לאברם ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה: וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול: ואתה תבוא אל אבתיך בשלום תקבר בשיבה טובה: ודור רביעי ישובו הנה כי לא שלם עון האמרי עד הנה: ויהי השמש באה ועלטה היתה והנה תנור עשן ולפיד אש אשר עבר בין הגזרים האלה: ביום ההוא כרת יי את אברם ברית לאמר לזרעך נתתי את הארץ הזאת מנהר מצרים עד הנהר הגדול נהר פרת: את הקיני ואת הקנזי ואת הקדמני: ואת החתי ואת הפרזי ואת הרפאים: ואת האמרי ואת הכנעני ואת הגרגשי ואת היבוסי: ושרי אשת אברם לא ילדה לו ולה שפחה מצרית ושמה הגר: ותאמר שרי אל אברם הנה נא עצרני יי מלדת בא נא אל שפחתי אולי אבנה ממנה ויאבה אברם לקול שרי: ותקח שרי אשת אברם את הגר המצרית שפחתה מקץ עשר שנים לשבת אברם בארץ כנען ותתן אתה לאברם איש לו לאשה: ויבא אל הגר ותהר ותרא כי הרתה ותקל גברתה בעיניה: ותאמר שרי אל אברם חמסי עליך אנכי נתתי שפחתי בחיקך ותרא כי הרתה ואקל בעיניה יפט יי ביני וביניך: ויאמר אברם אל שרי הנה שפחתך בידך עשי לה הטוב בעיניך ותענה שרי ותברח מפניה: וימצאה מלאך יי על עין המים במדבר על העין בדרך שור: ויאמר הגר שפחת שרי אי מזה באת ואנה תלכי ותאמר מפני שרי גברתי אנכי ברחת: ויאמר לה מלאך יי שובי אל גברתך והתעני תחת ידיה: ויאמר לה מלאך יי הרבה ארבה את זרעך ולא יספר מרב: ויאמר לה מלאך יי הנך הרה ויולדת בן וקראת שמו ישמעאל כי שמע יי אל ענים: והוא יהיה פרא אדם ידו בכל וידי כל בו ועל פני כל אחיו ישכן: ותקרא הגר את שם יי הדבר אליה אתה אל ראי כי אמרה הגם הלם ראיתי אחרי ראי: על כן קרא לבאר באר לחי ראי הנה בין קדש ובין ברד: ותלד הגר לאברם בן ויקרא אברם את שם בנו אשר ילדה הגר ישמעאל: ואברם בן שמנים שנה ושש שנים בלדת הגר את ישמעאל לאברם: ויהי אברם בן תשעים שנה ותשע שנים וירא יי אל אברם ויאמר אליו אני אל שדי התהלך לפני והיה תמים: ואתנה בריתי ביני וביניך וארבה אתך במאד מאד: ויפל אברם על פניו וידבר אתו אלהים לאמר: אני הנה בריתי אתך והיית לאב המון גוים: ולא יקרא עוד את שמך אברם והיה שמך אברהם כי אב המון גוים נתתיך: והפרתי אתך במאד מאד ונתתיך לגוים ומלכים ממך יצאו: והקמתי את בריתי ביני וביניך ובין זרעך אחריך לדרתם לברית עולם להיות לך לאלהים ולזרעך אחריך: ונתתי לך ולזרעך אחריך את ארץ מגוריך את כל ארץ כנען לאחזת עולם והייתי להם לאלהים: ויאמר אלהים אל אברהם ואתה את בריתי תשמר אתה וזרעך אחריך לדרתם: זאת בריתי אשר תשמרו ביני וביניכם ובין זרעך אחריך המול לכם כל זכר: ונמלתם את בשר ערלתכם והיה לאות ברית ביני וביניכם: ובן שמנת ימים ימול לכם כל זכר לדרתיכם יליד בית וממקנת כל בן נכר אשר לא מזרעך הוא: המול ימול יליד ביתך וממקנת כספך והיתה בריתי בבשרכם לברית עולם: וערל זכר אשר לא ימול את בשר ערלתו ונכרתה הנפש ההוא מעמיה את בריתי הפר: ויאמר אלהים אל אברהם שרי אשתך לא תקרא את שמה שרי כי שרה שמה: וברכתי אתה וגם נתתי ממנה לך בן וברכתיה והיתה לגוים מלכי עמים ממנה יהיו: ויפל אברהם על פניו ויצחק ויאמר בלבו הלבן מאה שנה יולד ואם שרה בת תשעים שנה תלד: ויאמר אברהם אל האלהים לו ישמעאל יחיה לפניך: ויאמר אלהים אבל שרה אשתך ילדת לך בן וקראת את שמו יצחק והקמתי את בריתי אתו לברית עולם לזרעו אחריו: ולישמעאל שמעתיך הנה ברכתי אתו והפריתי אתו והרביתי אתו במאד מאד שנים עשר נשיאם יוליד ונתתיו לגוי גדול: ואת בריתי אקים את יצחק אשר תלד לך שרה למועד הזה בשנה האחרת: ויכל לדבר אתו ויעל אלהים מעל אברהם: ויקח אברהם את ישמעאל בנו ואת כל יליד ביתו ואת כל מקנת כספו כל זכר באנשי בית אברהם וימל את בשר ערלתם ביום הזה כאשר דבר אתו אלהים: ואברהם בן תשע ותשעים שנה בהמלו בשר ערלתו: וישמעאל בנו בן שלש עשרה שנה בהמלו את בשר ערלתו: ביום הזה נמול אברהם וישמעאל בנו: וכל אנשי ביתו ילד בית ומקנת כסף מאת נכר נמלו אתו: ויראהו יי באלני ממרא והוא ישב פתח האהל כחם היום: וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה: ויאמר אדני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבר מעל עבדך: יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ: ואקחה פת לחם וסעדו לבכם אחר תעברו כי על כן עברתם על עבדכם ויאמרו כן תעשה כאשר דברת: וימהר אברהם האהלה אל שרה ויאמר מהרי שלש סאים קמח סלת לושי ועשי עגות: ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רך וטוב ויתן אל הנער וימהר לעשות אתו: ויקח חמאה וחלב ובן הבקר אשר עשה ויתן לפניהם והוא עמד עליהם תחת העץ ויאכלו: ויאמרו אליו איה שרה אשתך ויאמר הנה באהל: ויאמר שוב אשוב אליך כעת חיה והנה בן לשרה אשתך ושרה שמעת פתח האהל והוא אחריו: ואברהם ושרה זקנים באים בימים חדל היות לשרה ארח כנשים: ותצחק שרה בקרבה לאמר אחרי בלתי היתה לי עדנה ואדני זקן: ויאמר יי אל אברהם למה זה צחקה שרה לאמר האף אמנם אלד ואני זקנתי: היפלא מיי דבר למועד אשוב אליך כעת חיה ולשרה בן: ותכחש שרה לאמר לא צחקתי כי יראה ויאמר לא כי צחקת: ויקמו משם האנשים וישקפו על פני סדם ואברהם הלך עמם לשלחם: ויי אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עשה: ואברהם היו יהיה לגוי גדול ועצום וברכו בו כל גוי הארץ: כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך יי לעשות צדקה ומשפט למען הביא יי על אברהם את אשר דבר עליו: ויי אמר זעקת סדם ועמרה כי רבה ועונם כי כבדה מאד: ארדה נא ואראה הכצעקתה הבאה אלי עשו כלה ואם לא אדעה: וישחו משם האנשים וילכו סדמה ואברהם עודנו עמד לפני יי: ויגש אברהם ויאמר האף תספה צדיק עם רשע: אולי יש חמשים צדיקם בתוך העיר האף תספה ולא תשא למקום בעבור חמשים הצדיקם אשר בקרבה: חללה לך מעשות כדבר הזה להמית צדיק עם רשע והיה כצדיק כרשע חללה לך השופט כל הארץ לא יעשה משפט: ויאמר יי אם אמצא בסדם חמשים צדיקם בתוך העיר ונשאתי לכל המקום בעבורם: ויען אברהם ויאמר הנה נא הואלתי לדבר אל אדני ואנכי עפר ואפר: אולי יחסרון חמשה לחמשים הצדיק הכל העיר בחמשה ואשחית בחמשה את כל העיר: ויסף עוד לדבר אליו ואמר אולי ימצאון שם ארבעים ויאמר לא אעשה בעבור הארבעים: ויאמר אל נא יחר לאדני ואדברה אולי ימצאון שם שלשים ויאמר לא אעשה אם אמצא שם שלשים: ויאמר הנה נא הואלתי לדבר אל אדני אולי ימצאון שם עשרים ויאמר לא אשחית בעבור העשרים: ויאמר אל נא יחר לאדני ואדברה אך הפעם אולי ימצאון שם עשרה ויאמר לא אשחית בעבור העשרה: וילך יי כאשר כלה לדבר אל אברהם ואברהם שב למקמו: ויבאו שני המלאכים סדמה בערב ולוט ישב בשער סדם וירא לוט ויקם לקראתם וישתחו אפים ארצה: ויאמר הנה נא אדני סורו נא אל בית עבדכם ולינו ורחצו רגליכם והשכמתם והלכתם לדרככם ויאמרו לא כי ברחוב נלין: ויפצר בהם מאד ויסרו אליו ויבאו אל ביתו ויעש להם משתה ומצות אפה ויאכלו: טרם ישכבו ואנשי העיר אנשי סדם נסבו על הבית מנער ועד זקן כל העם מקצה: ויקראו אל לוט ויאמרו לו איה האנשים אשר באו אליך הלילה הוציאם אלינו ונדעה אתם: ויצא אליהם לוט הפתחה והדלת סגר אחריו: ויאמר אל נא אחי אל תרעו: הנה נא לי שתי בנות אשר לא ידעו איש אוציאה נא אתם אליכם ועשו להם כטוב בעיניכם רק לאנשים האל אל תעשו דבר כי על כן באו בצל קורתי: ויאמרו גש הלאה ויאמרו האחד בא לגור ויעש שפוט הנה עתה נרע לך מהם ויפצרו באיש באנשים מאד ויגשו לשבר הדלת: וישלחו האנשים את ידם ויבאו את לוט אליהם הביתה ואת הדלת סגרו: ואת האנשים אשר פתח הבית הכו בסנורים מקטן ועד גדול ויתלאו למצא הפתח: ויאמרו האנשים אל לוט עוד מי לך פה חתן ובניך ובנתיך וכל אשר לך בעיר הוצא מן המקום: כי משחתים אנחנו את המקום הזה כי גדלה צעקתם את פני יי וישלחנו יי לשחתה: ויצא לוט וידבר אל חתניו לקחי בנותיו הנמצאות לו ויאמר קומו צאו מן המקום הזה כי משחית יי את העיר ויהי כמצחק בעיני חתניו: ויהי כעלות השחר ויאיצו המלאכים בלוט לאמר קום קח את אשתך ואת שתי בנותיך הנמצאות פן תספה בעון העיר: ויתמהמה ויחזיקו האנשים בידו ובידי אשתו ובידי שתי בנותיו בחמלת יי עליו ויוציאהו וישימהו מחוץ לעיר: ויהי כהוציאם אתם החוצה ויאמר המלט על נפשך אל תבט אחריך ואל תעמד בכל הככר ההרה המלט פן תספה: ויאמר אליהם לוט אל נא אדני: הנה נא מצא עבדך חן בעיניך ותגדל חסדך אשר עשית עמדי להחיות את נפשי ואנכי לא אוכל להמלט ההרה פן תדבקני הרעה ומתי: הנה נא העיר הזאת קרובה לנוס שמה והיא מצער אמלטה נא שמה הלא מצער היא ותחי נפשי: ויאמר אליו הנה נשאתי פניך גם לדבר הזה לבלתי הפכי את העיר אשר דברת: מהר המלט שמה כי לא אוכל לעשות דבר עד באך שמה על כן קרא שם העיר צוער: השמש יצא על הארץ ולוט בא צוערה: ויי המטיר על סדם ועל עמרה גפרית ואש מאת יי מן השמים: ויהפך את הערים האל ואת כל הככר ואת כל יושבי הערים ואת צמח האדמה: ותבט אשתו מאחריו ותהי נציב מלח: וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם את פני יי: וישקף על פני סדם ועמרה ועל כל פני ארץ הככר וירא והנה עלה קיטר הארץ כקיטר הכבשן: ויהי בשחת אלהים את ערי הככר ויזכר אלהים את אברהם וישלח את לוט מתוך ההפכה בהפך את הערים אשר ישב בהן לוט: ויעל לוט מצוער וישב בהר הוא ושתי בנותיו עמו כי יגר בצוער וישב במערה הוא ושתי בנותיו: ותאמר הבכירה אל הצעירה אבינו זקן ואיש אין בארץ לבוא עלינו כדרך כל הארץ: לכה נשקה את אבינו יין ונשכבה עמו ונחיה מאבינו זרע: ותשקינה את אביהן יין בלילה ההוא ותבא הבכירה ותשכב את אביה ולא ידע בשכבה ובקומה: ויהי ממחרת ותאמר הבכירה אל הצעירה הנה שכבתי אמש את אבי נשקנו יין גם הלילה ובאי שכבי עמו ונחיה מאבינו זרע: ותשקין גם בלילה ההוא את אביהן יין ותקם הצעירה ותשכב עמו ולא ידע בשכבה ובקומה: ותהרין שתי בנות לוט מאביהן: ותלד הבכירה בן ותקרא שמו מואב הוא אבי מואב עד היום: והצעירה גם היא ילדה בן ותקרא שמו בן עמי הוא אבי בני עמון עד היום: ויסע משם אברהם ארצה הנגב וישב בין קדש ובין שור ויגר בגרר: ויאמר אברהם אל שרה אשתו אחתי הוא ושלח אבימלך מלך גרר ויקח את שרה: ויבא אלהים אל אבימלך בחלום הלילה ויאמר אליו הנך מת על האשה אשר לקחת והיא בעולת בעל: ואבימלך לא קרב אליה ויאמר אדני הגוי גם צדיק תהרג: הלא הוא אמר לי אחתי היא והיא גם הוא אמרה אחי הוא בתם לבבי ובנקיון כפי עשיתי זאת: ויאמר אליו האלהים בחלום גם אנכי ידעתי כי בתם לבבך עשית זאת ואחשך גם אנכי אותך מחטא לי על כן לא נתתיך לנגעה אליה: ועתה השב אשת האיש כי נביא הוא ויתפלל בעדך וחיה ואם אינך משיב דע כי מות תמות אתה וכל אשר לך: וישכם אבימלך בבקר ויקרא לכל עבדיו וידבר את כל הדברים האלה באזניהם וייראו האנשים מאד: ויקרא אבימלך לאברהם ויאמר אליו מה עשית לנו ומה חטאתי לך כי הבאת עלי ועל ממלכתי חטאה גדלות מעשים אשר לא יעשו עשית עמדי: ויאמר אבימלך אל אברהם מה ראית כי עשית את הדבר הזה: ויאמר אברהם כי אמרתי רק אין יראת אלהים במקום הזה והרגוני על דבר אשתי: ואמנה גם אחתי בת אבי היא אך לא בת אמי ותהי לי לאשה: והיה כאשר התעו אתי אלהים מבית אבי ואמר אליה זה חסדך אשר תעשי עמדי אל כל המקום אשר נבא שמה אמרי עלי אחי הוא: ויקח אבימלך צאן ובקר ועבדים ושפחות ויתן לאברהם וישב לו את שרה אשתו: ויאמר אבימלך הנה ארצי לפניך בטוב בעיניך שב: ולשרה אמר הנה נתתי אלף כסף לאחיך הנה הוא לך כסות עינים לכל אשר אתך ואת כל ונכחת: ויתפלל אברהם אל האלהים וירפא אלהים את אבימלך ואת אשתו ואמהותיו וילדו: כי עצר עצר יי בעד כל רחם לבית אבימלך על דבר שרה אשת אברהם: ויי פקד את שרה כאשר אמר ויעש יי לשרה כאשר דבר: ותהר ותלד שרה לאברהם בן לזקניו למועד אשר דבר אתו אלהים: ויקרא אברהם את שם בנו הנולד לו אשר ילדה לו שרה יצחק: ויל אברהם את יצחק בנו בן שמנת ימים כאשר צוה אתו אלהים: ואברהם בן מאת שנה בהולד לו את יצחק בנו: ותאמר שרה צחק עשה לי אלהים כל השמע יצחק לי: ותאמר מי מלל לאברהם היניקה בנים הזקינתי בן לזקניו: ויגדל הילד ויגמל ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק: ותרא שרה את בן הגר המצרית אשר ילדה לאברהם מצחק: ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם יצחק: והדבר מאד בעיני אברהם על אודות בנו: ויאמר אלהים אל אברהם אל ירע בעיניך על הנער ועל אמתך כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה כי ביצחק יקרא לך זרע: וגם את בן האמה לגוי אשמנו כי זרעך הוא: וישכם אברהם בבקר ויקח לחם וחמת מים ויתן אל הגר שם על שכמה ואת הילד ושלחה וילך התעה במדבר באר שבע: ויכלו המים מן החמת ותשלך את הילד תחת אחת השיחים: ותלך ותשב לה מנגד הרחק כמטחוי קשת כי אמרה אל אראה במות הילד וישב מנגד וישא קולה ותבך: וישמע אלהים את קול הנער ויקרא מלאך אלהים אל הגר מן השמים ויאמר לה מה לך הגר אל תיראי כי שמע אלהים אל קול הנער באשר הוא שם: קומי שאי את הנער והחזיקי את ידך בו כי לגוי גדול אשימנו: ויפקח אלהים את עיניה ותרא באר מים ותלך ותמלא את החמת מים ותשק את הנער: ויהי אלהים את הנער ויגדל וישב במדבר ויהי רבה קשת: וישב במדבר פארן ותקח לו אמו אשה מארץ מצרים: ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיכל שר צבאו אל אברהם לאמר אלהים עמך בכל אשר אתה עשה: ועתה השבעה לי באלהים הנה אם תשקר לי ולניני ולנכדי כחסד אשר עשיתי עמך תעשה עמדי ועם הארץ אשר גרת בה: ויאמר אברהם אנכי אשבע: ויוכח אברהם את אבימלך על אדות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך: ויאמר אבימלך לא ידעתי מי עשה את הדבר הזה וגם אתה לא הגדת לי וגם אני לא שמעתי בלתי היום: ויקח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך ויכרתו שניהם ברית: ויצב אברהם את שבע כבשות הצאן לבדהן: ויאמר אבימלך אל אברהם מה העלות שבע הכבשות האלה אשר הצבת לבדהן: ויאמר כי את שבע כבשות תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי את הבאר הזאת: על כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם: ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל שר צבאו וישבו אל ארץ פלשתים: ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם יי אל עולם: ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים: ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני: ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך: וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמרו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עולה ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים: ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחק: ויאמר אברהם אל נעריו שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה ונשתחוה ונשובה אליכם: ויקח אברהם את עצי העולה וישם על יצחק בנו ויקח בידו את האש ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו: ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה השה לעולה: ויאמר אברהם אלהים יראה לו השה לעולה בני וילכו שניהם יחדו: ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלהים ויבן שם אברהם את המזבח וערך את העצים ועקד את יצחק בנו וישם אתו על המזבח ממעל לעצים: וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחט את בנו: ויקרא אליו מלאך יי מן השמים ויאמר אברהם אברהם ויאמר הנני: ויאמר אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה ולא חשכת את בנך את יחידך ממני: וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעולה תחת בנו: ויקרא אברהם שם המקום ההוא יי יראה אשר יאמר היום בהר יי יראה: ויקרא מלאך יי אל אברהם שנית מן השמים: ויאמר בי נשבעתי נאם יי כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך: כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער אויביו: והתברכו בזרעך כל גוי הארץ עקב אשר שמעת בקולי: וישב אברהם אל נעריו ויקמו וילכו יחדו אל באר שבע וישב אברהם בבאר שבע: ויהי אחר הדברים האלה ויגד לאברהם לאמר הנה ילדה מלכה גם היא בנים לנחור אחיך: את עוץ בכרו ואת בוז אחיו ואת קמואל אבי ארם: ואת כשד וחזו ופלדש וידלף ובתואל: ובתואל ילד את רבקה שמנה אלה ילדה מלכה לנחור אחי אברהם: ופילגשו ושמה ראומה ותלד גם היא את טבח ואת גחם ואת תחש ואת מעכה: ושרה היתה מאת שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה: ותמת שרה בקרית ארבע היא חברון בארץ כנען ויבא אברהם לספד לשרה ולבכתה: ויקם אברהם מעל פני מתו וידבר אל בני חת לאמר: גר ותושב אנכי עמכם תנו לי אחזת קבר עמכם ואקברה מתי מלפני: ויענו בני חת את אברהם לאמר לו: שמענו אדני נשיא אלהים אתה בתוכנו במבחר קברינו קבר את מתך איש מקברו לא יכלה ממך מקברו מת לקבר את מתך: ויקם אברהם וישתחו לעם הארץ לבני חת: וידבר עמם לאמר אם יש את נפשכם לקבר את מתי מלפני שמעוני ופגעו לי בעפרון בן צחר: ויתן לי את מערת המכפלה אשר לו אשר בקצה שדהו בכסף מלא יתננה לי בתוככם לאחזת קבר: ועפרון ישב בתוך בני חת ויען עפרון החתי את אברהם באזני בני חת לכל באי שער עירו לאמר: לא אדני שמעני השדה נתתי לך והמערה אשר בו לך נתתיה לעיני בני עמי נתתיה לך קבר מתך: וישתחו אברהם לפני עם הארץ: וידבר אל עפרון באזני עם הארץ לאמר אך אם אתה לו שמעני נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה את מתי שמה: ויען עפרון את אברהם לאמר לו: אדני שמעני ארץ ארבע מאת שקל כסף ביני ובינך מה הוא ואת מתך קבר: וישמע אברהם אל עפרון וישקל אברהם לעפרון את הכסף אשר דבר באזני בני חת ארבע מאות שקל כסף עבר לסחר: ויקם שדה עפרון אשר במכפלה אשר לפני ממרא השדה והמערה אשר בו וכל העץ אשר בשדה אשר בכל גבולו סביב: לאברהם למקנה לעיני בני חת בכל באי שער עירו: ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו אל מערת שדה המכפלה על פני ממרא היא חברון בארץ כנען: ויקם השדה והמערה אשר בו לאברהם לאחזת קבר מאת בני חת: ואברהם זקן בא בימים ויי ברך את אברהם בכל: ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המושל בכל אשר לו שים נא ידך תחת ירכי: ואשבעך ביי אלהי השמים ואלהי הארץ אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרבו: כי אל ארצי ואל מולדתי תלך ולקחת אשה לבני ליצחק: ויאמר אליו העבד אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי אל הארץ הזאת השוב אשיב את בנך אל הארץ אשר יצאת משם: ויאמר אליו אברהם השמר לך פן תשיב את בני שמה: יי אלהי השמים אשר לקחני מבית אבי ומארץ מולדתי ואשר דבר לי ואשר נשבע לי לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת הוא ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם: ואם לא תאבה האשה ללכתך אחרי ונקית מאלתי זאת רק את בני לא תשיב שמה: וישם העבד את ידו תחת ירך אברהם אדניו וישבע לו על הדבר הזה: ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו וילך וכל טוב אדניו בידו ויקם וילך ארם נהרים אל עיר נחור: ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל באר המים לעת ערב לעת צאת השאבות: ויאמר יי אלהי אדני אברהם הקרה נא לפני היום והעש חסד עם אדני אברהם: הנה אנכי נצב על עין המים ובנות אנשי העיר יצאות לשאב מים: והיא הנערה אשר אמר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך אשקה אתה הכחת לעבדך ליצחק ובה אדע כי עשית חסד עם אדני: ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יצאת אשר ילדה למלכה אשת נחור אחי אברהם וכדה על שכמה: והנערה טובת מראה מאד בתולה ואיש לא ידעה ותרד העינה ותמלא כדה ותעל: וירץ העבד לקראתה ויאמר הגמיאי נא מעט מים מכדך: ותאמר שתה אדני ותמהר ותורד כדה על ידה ותשקהו: ותכל להשקותו ותאמר גם לגמליך אשאב עד אם כלו לשתות: ותמהר ותערה כדה אל השקת ותרץ עוד אל הבאר לשאב ותשאב לכל גמליו: והאיש משתאה לה מחריש לדעת הצלח יי דרכו אם לא: ויהי כאשר כלו הגמלים לשתות ויקח האיש נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים על ידיה עשרה זהב משקלם: ויאמר בת מי את הגידי נא לי היש בית אביך מקום לנו ללון: ותאמר אליו בת בתואל אנכי בן מלכה אשר ילדה לנחור: ותאמר אליו גם תבן גם מספוא רב עמנו גם מקום ללון: ויקד האיש וישתחו ליי: ויאמר ברוך יי אלהי אדני אברהם אשר לא עזב חסדו ואמתו מעם אדני אנכי בדרך נחני בית אחי אדני: ותרץ הנערה ותגד לבית אמה כדברים האלה: ולרבקה אח ושמו לבן וירץ לבן אל האיש החוצה אל העין: והיה כראות את הנזם ואת הצמידים על ידי אחתו וכשמעו את דברי רבקה אחתו לאמר כה דבר אלי האיש ויבא אל האיש והנה עמד על הגמלים על העין: ויאמר בא ברוך יי למה תעמד בחוץ ואנכי פניתי הבית ומקום לגמלים: ויבא האיש הבית ויפתח החמרים ויתן תבן ומספוא לחמרים ומים ל

Et dixit Dominus Abramo, Egredere tibi de terra tua, & de cognatione tua, & de domo patris tui, ito in terram quam ostendam tibi. Et faciam te in populum magnum, & benedicam tibi, & magnificabo nomen tuum, & eris benedictus.

Hierof. Cap. XII. 1 *Et confituam te in populum magnū, & benedicamibi, Et vobor abitur, & erit Abram in benedictiones amplas.*

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

وآمرين كم آفرين كنان تو ونفرين كنان تو نفرين كم وآفرين باشند در تو همه اهل
Benedicā quoque benedicentibus tibi, & maledicentibus tibi, maledicā: & benedicentur in te omnes familiæ terræ. Abrame 4
بيتها وزمين * برفت ابرم چون آنچه سخن گفت باو * برفت اورا واز لوط واورم قدر هفتاد وپنج
itaque Abram secūdū verbum dixerat ei Dominus, proreuit cum eo Lot. Porro Abram septuaginta quinque annorum erat cū exiret ex 5
ساله در بيرون آمدن او از حرن * بستاند ابرم مر شري زن او وسر لوط پسر برادري او وسر
quando egressus est ipse de Haran. Cepit 6
همه مال ايشان آنچه مال كردند وسر آن جان آنچه بكردند در حرن بيرون آمدند برفتن
Sarai uxorem suam, & Lot filium fratris sui, & omnem substantiam eorum, quam 7
زمين كنعن بيامدند بزمين كنعن * بگذشت ابرم در زمين تا جاي شكم تا ايلون مورة وآن
lucrati erant, & animas quas fecerant in Haran, & egressi sunt ut pergerēt ad terrā Chanaan. Quumq; ingressus in terrā Chanaan, 8
كنعني آن هنگام در زمين * ديدار شد * بابرم گفت بنسل تو بدهم مر آن زمين اين آبدان
Transiit Abram terram usq; ad locum Sichem, usq; ad quercum excelsam Mare. Et 9
كرد آنجا مذبح بحضرت خدا آن ديدار شده باو * نقل كرد او آنجا بآن كوه از پيش بيت ايل
Chananæus tunc erat in terra. Et apparuit Dominus Abrāmo, & dixit, Semini tuo dabo terram hanc. Illic ædificauit altare Domino Deo qui apparuerat ei. Transferens autem 10
ميل داه جيهبي از بيت ايل مثيم وآن عي از پيش آبدان كرد آنجا مذبح بدي بخوانده در نام
se inde ad montem ante Bethel, demisitq; tentoriū suum, habens Bethel ex occidente, & Ai à plaga orientali. Et extruxit ibi altare Domino, invocauit nomen Domini. Remouitque 11
* منزل بر داشت ابرم رفتن ومنزل كردن آن جرب * بود قحط در زمين فرود شد ابرم بمصر
Abram ultra perrexit gradiens ad meridiem. Fuit autem fames in terra. Et descendit Abram in Ægyptum, vt ibi habitaret, quia 12
قحستين آنجا كه گرانست آن قحط در زمين * برد چون آنچه نزديك شد ابرم بآمدن بمصر
vehemens erat fames in terra. Et fuit cum appropinquaret ingredi limitem Ægypti, & pervenirent ad Eburum, & dilcoopererunt carnem 13
گفت بشري زن او اينك اكنون دانستم كه زني نيكو ديدارتو * وباشد كه ببينند ترا آن
suam ut transire posset jam dixit Abram ad Sarai uxorem suam: Ecce 14
مصريان وگويند زن اوست اين بكشند مرا وترا زنده گذارند * بگوي اكنون خواهر مني
hactenus non fum contemplatus carnem tuam, jam vero novi quod mulier pulchra aſpectu es. Et erit, cum conſpexerint te Ægyptii, & 15
تو بسبب نيكويي رسد بمن در سبب تو بزيد جان من در سبب تو * بود چون آمدن ابرم
videbunt pulchritudinem tuam, ut dicant; Uxor ejus hæc: & interficiunt me, & te vivam conſervent. Dic quæſo te ſororem meam eſſe: ut be- 16
بمصر بديدند آن مصريان مر آن زن كه نيكوست آن بغايت * بديدند آنرا اميران فرعه ستايش
ne fit mihi propter te, & conſervetur anima mea propter te. Et accidit 17
كردند آنرا بفرعه ستانده شد آن زن خانهي فرعه * وبابرم نيكويي رسيد در سبب آن بود
quando ingreſſus eſt Abram in Ægyptum, & viderunt Ægyptii mulierem, quòd pulchra eſſet valde: Videruntque eam quoque magnates Pharaonis, & ſe 18
باو گوسفند وگاو وددراركوسها وبندگان وپرستاران وماديانها وشترها * رنج زد * مر فرعه
dixerunt ad Pharaonem, & laudaverunt eam apud illum. Et aſſumpta eſt mulier in domum regis Pharaonis. Ipſi autem Abramo benefecit 19
رحمها بزرگان وسر خانهي او ابر سبب شري زني ابرم * بخواند فرعه بابرم گفت چه اين
Hierof. 19. *Et duſta eſt mulier in palatium Pharaonis.*

بكردي بمن چرا نه آگاه كردي بمن * كه زن توست آن * چرا گفتي خواهر منست بستاندم آنرا بمن بزن
Dixitq; Dominus ad Abram, Abi tibi de terra tua, & de loco nati- 1
واكنون اينك زن تو بستان وبرو * بفرمود ابر او فرعه مردمان بفرستادند اورا وسر زن او وسر همه آنچه باو *
tatis tuæ, & de domo patris tui, & veni in terram quam oſtendam tibi. Faciamq; te in gentem magnam, & benedicam tibi, & magnificabo nomen tuum, & eris benedictus.

CAP. XII.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

وشلخ بريست سي سال برازايند مر عبر * بريست وشلخ پس زازايند او مر عبر چهار صد
Porrò vixit Selah trigintā annos, & genuit Eber. Vixitq; Selah postquam genuit Eber, quadringentos & tres annos: genuitque filios ac filias. Vixit Eber trigintā quatuor annos, & genuit Phaleg. Vixitq; 17
وسه سال برازايند پسران وهفتران * بريست عبر سي وچهار سال برازايند مر فلج * بريست عبر
Eber postquam genuit Phaleg, quadrin- 18
پس زازايند او مر فلج چهار صد وسي سال برازايند پسران وهفتران * بريست فلج سي سال
gentos & triginta annos: genuitque filios ac filias. Vixit Phaleg 19
برازايند مر رعو * بريست فلج پس زازايند او مر رعو دويست ونه سال برازايند پسران وهفتران *
triginta annos, & genuit Ren. Vixitq; 19
بريست رعو سي ودو سال برازايند مر شروخ * بريست رعو پس زازايند او مر شروخ دويست
Phaleg postquam genuit Ren, duòventi et novem annos genuitque filios ac filias. Vixit Ren triginta duos annos, & genuit Sherug. * Vixitque Ren postquam 20
هفت سال برازايند پسران وهفتران * بريست شروخ سي سال برازايند مر نحور * بريست شروخ پس
genuit Sherug, ducentos & ſeptem annos: genuitque filios ac filias. Vixit 21
زازايند او مر نحور دويست سال برازايند پسران وهفتران * بريست نحور بيست ونه سال برازايند
Sherug postquam genuit Nahor, & vixit ducentos annos: & genuit filios ac filias. Vixit Nahor viginti novem annos, & genuit Terah. Vixitque Nahor postquam genuit Terah, centum & nouemdecim annos: & genuit filios ac filias. Vixit Terah ſeptuaginta annos, & genuit Abram, Nahor, & Haran. Iſte itaque fuit progenies Terah. 27
مر شروخ * بريست نحور پس زازايند او مر نرح صد ونوزده سال برازايند پسران وهفتران * بريست
Terah genuit Abram, Nahor, et Haran. Haran verò genuit Lot. Et mortuus eſt Haran in conſpectu Terah patris ſui, in loco nativitatis ſuæ in Mr Chaſſiim. Duxeruntque sibi Abram & Nahor filios 29
نرح هفتاد سال برازايند مر ابرم مر نحور وسر حرن * وايشان زايده شدگان نرح نرح برازايند مر ابرم
uxores: nomen uxoris Abram, Sarai: nomen verò uxoris Nahor, Milcheh filia Haran patris Milcheh & patris Iſcheh. Fuit Sarai ſterilis nec erat ei filius. Tulitque Terah Abram filium ſuum, & Lot filium Haran, filium filii ſui, & Sarai nurum ſuam, uxorem Abram filii ſui: & egreditcerat cum eis de ur Chaldæorum, ut proficiſcerendo in terram Canaan: venerantque uſque Charan, & habitarunt ibi. Et fuerunt dies Terah ducenti & quinque annī: & mortuus eſt Terah in Charan.

Hierof. 30. *Et erat Sarai ſterilis: carebat enim filio.*

مر نحور وسر حرن وحرن برازايند مر لوط * بمرد حرن اندر پيش ترح پدر او در زايدن جاي او در
ور كشديم * بستاند ابرم نحور بايشان زنان نام زن ابرم شري ونام زن نحور ملكه دختر
حرن پدر ملكه وپدر يسكه * بود شري بي بي نيست بآن فرزند * بستاند ترح مر ابرم پسر او
وسر لوط پسر حرن پسر پسر او وسر شري عروس او زن ابرم پسر او بيرون آمدند اواز ايشان از
ور كشديم برفتن برزمين كنعن بيامدند تا حرن بنشستند آنجا * بودند روزگاران ترح
دويست وپنج سال بمرد ترح در حرن *

SECTIO III.

CAP. XII.

Et egreſſi ſunt cum eis ex ur Chaldæorum, ut proficiſcerendo in terram Canaan: venerántque uſque Charan, & habitárunt ibi. Et fuerunt dies Terah ducenti & quinque ānī: & mortuus eſt Terah in Charan.

Hierof. 30. *Et erat Sarai ſterilis: carebat enim filio.*

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* گفت * بابرم برو بتو از زمين تو واز مولود جاي تو بآن زمين آنچه بنمايم ترا * وگنم
Benedicā quoque benedicentibus tibi, & maledicentibus tibi, maledicā: & benedicentur in te omnes familiæ terræ. Abrame 4
ترا بقوم بزرك وآفرين كنم ترا وبزرك كنم نام ترا وباشي آفرين *
itaque Abram ſicuti verbum dixerat ei Dominus, proreuit cum eo Lot. Porro Abram septuaginta quinque annorum erat cū exiret ex 5
Abram Sarai uxorem ſuā, & Lot filiū fratris ſui, & omnem ſubſtantiam eorum, quam congregauerant, & animas quas fecerant in Haran, & egreſſi ſunt ut pergerēt ad terrā Chanaan. Quumq; ingreſſus eſſet in terrā Chanaan, 8
Transiit Abram terram usq; ad locum Sichem, usq; ad quercum excelſam Mare. Et 9
Dixitq; Dominus Abrāmo, & dixit, Semini tuo dabo terram hanc. Illic ædificauit altare Domino Deo qui apparuerat ei. Transferens autem 10
se inde ad montem ante Bethel, demiſitq; tentoriū ſuum, habens Bethel ex occidente, & Ai à plaga orientali. Et extruxit ibi altare Domino, invocauit nomen Domini. Remouitque 11
Abram ultra perrexit gradiens ad meridiem. Fuit autem fames in terra. Et deſcendit Abram in Ægyptum, vt ibi habitaret, quia 12
vehemens erat fames in terra. Et fuit cum appropinquaret ingredi limitem Ægypti, & pervenirent ad Eburum, & diſcoopercerunt carnem 13
ſuam ut transire poſſent jam dixit Abram ad Sarai uxorem ſuam: Ecce hactenus non ſum contemplatus carnem tuam, jam verò novi quòd mulier pulchra aſpectu es. Et erit, cum conſpexerint te Ægyptii, & 15
videbunt pulchritudinem tuam, ut dicant; Uxor ejus hæc: & interficiunt me, & te vivam conſervent. Dic quæſo te ſororem meam eſſe: ut be- 16
ne ſit mihi propter te, & conſervetur anima mea propter te. Et accidit 17
quando ingreſſus eſt Abram in Ægyptum, & viderunt Ægyptii mulierem, quòd pulchra eſſet valde: Videruntque eam quoque magnates Pharaonis, & ſe 18
dixerunt ad Pharaonem, & laudaverunt eam apud illum. Et aſſumpta eſt mulier in domum regis Pharaonis. Ipſi autem Abramo benefecit 19
Pharao propter eam: & fuerunt illi
Hierof. 19. *Et duſta eſt mulier in palatium Pharaonis.*

Dixit Dominus ad Abram, Abi tibi de terra tua, & de loco nati- 1
tuæ, & de domo patris tui, & veni in terram quam oſtendam tibi. Faciam- 2
que te in gentem magnam, & benedicam tibi, & magnificabo nomen tuum, & eris benedictus.

CAP. XII.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

CAP. XIII.

• فصل سيزدهم •

1 بر آمد ابرم از مصر او زن او همه آنچه داو لوط اوار او آن جنوب *وابرم گران بغایت در
2 رمه وزر نقره وزر طلا *برفت بمنزلهای او از جنوب تا بیت ال تا آن جا که آنجه بود آنجا خیمهی او
3 در اوّل میان بیت ال ومیان آن عی *بجای آن مذبح آنچه بگذرد آنجا در اوّل بخواند آنجا ابرم
4 در نام :" 5 وزبن لوط آن روا اوار ابرم بود گوسپند وگاو وخیمها *ونه برداشت اینجارا آن زمین
6 بنشستن بیاک جا که بود مال ایشان بسیار ونه توانستند بنشستن بیاک جا *بود خصومت میان
7 شبانان رمهی ابرم ومیان شبانان رمهی لوط وآن کنعنی وآن فرزی آن هنگام نشینا در زمین.
8 * گفت ابرم بلوط نه اکنون باشد خصومتی میان من ومیان تو ومیان شبانان من ومیان
9 شبانان تو که مردمان برادران ایما * هنه همه آن زمین پیش تو جدا شو اکنون از بالای
10 من اگر آن چپ راست روم واگر آن راست چپ روم *برداشت لوط در چشمان او بدید
همه صحرای آن یردن که جملهی او چشمسار پیش تباه کردن :" مر سدوم ومر عمورة
11 چون بستان :" چون زمین مصر بآمدن مر * اختیار کرد باو لوط همه صحرایی آن
12 یردن منزل برداشت لوط از پیش جدا شدند مرد از بالای برادر او * ابرم بنشست در زمین
13 کنعن ولوط بنشست در شهرها آن صحرا وخیمه زد تا سدوم * ومردمان سدوم بدان
14 وخطاکاران بحضرت خدا بغایت * وخدا گفت بابرم پس جدا شدن لوط از نزد او برد ار
15 اکنون چشمان تو وببین از آن آنچه تو آنجا بشمال وبجنوب وبمشرق وبمغرب *که مر همه
16 آن زمین آنچه تو بینا بتو بدهم آنرا وبنسل تو تا جاوید * وبنهم مر نسل تو چون
17 خاك آن زمین آنچه اگر بتواند مرد بشمردن مر خاك آن زمین نیز نسل تو شمرده شود *

Ascendit Abram ex Aegypto, ipse, & uxor ejus, & omnia quæ erant ei, & Lot cum eo ad Meridiem. Abram autem insignis erat valde in gregibus, & in argento & auro. Per-3 rexitque per mansiones suas priores à Meridie vsque ad Bethel, usque ad eum locum ubi fuerat tabernaculum ejus in principio, nempe inter Beth-el & Ai: 4 Ad locum altaris quod fece-4 rat ibi primum, & invocavit ibi Abram nomen Domini. Et ipsi Lot 5 etiam erant cum Abram erant oves, & boves, & tabernacula: Neque ipsa-6 list eos terra ut una loco residerent: quia erant ejus eorum multæ, neque poterant consistere una. Unde accidit 7 jurgium inter pastores gregis Lot, & inter pastores gregis Lot: Per-Chananeus autem & Pherizæus tunc temporis habitabat in terra. Dixit verò Abram ad Lot, Ne nunc sit 8 turgium inter me & inter te, & inter pastores meos & inter pastores tuos: quoniam fratres nos sumus. Annon universa terra coram te est? Recede à me obsecro: si tu ad Septentrionem ego ad Meridiem; si tu ad Meridiem ego ad Septentrionem. Et elevavit Lot oculos suos ad circumitionem, & vidit totam planitiem Jordanis, quòd tota esset irrigua; antequam perderet Dominus in ea 11 sua Sodomam & Gomorrham, erat terra illa laudabilis propter arbores sicut hortus Domini, & in frugibus sicut terra Ægypti, dum ingrederis Tsoar. Et 12 elegit sibi Lot totam planitiem Jordanis, & profectus est Lot ab Oriente: & separati sunt vir à fratre suo. Abram habitavit in terra Canaan: Lot au-13 tem habitavit in urbibus planitiei, & tetendit tentorium suum vsque Sodomam. Sed homines Sodomæ mali erant in 14 peccabant corporibus suis, in incesto concubitu, & effabione famis. Dixit autem Dominus ad Abram, postquam separatus est Lot 15 à eo: Leva nunc oculos tuos, & vide ex loco in quo tu es ad Septentrionem, & Meridiem, Orientem & Occidentem. 16 quam vides, tibi dabo, & filiis tuis usque in seculum. Ponamque filios tuos multos ficut pulverem terræ; ita ut quemadmodum impossibile est vito numerare pulverem terræ, sic etiam filii tui impossibile erit ut numerentur. 17

CAP. XIV.

1 بود در روزگاران امرفل پادشاه شنعر اریوك پادشاه الّسر كدرلعمر پادشاه عیلم
2 وتدعل پادشاه قومها * بكردند كارزار اوار برع پادشاه سدوم واوار برشع پادشاه
3 عمورة شاب پادشاه ادمه وشمابر پادشاه صبیویم وپادشاه بلع آن صعر * همه اینان
4 جمع شدند بصحرایی آن شدّیم او دریایی آن نمك * دوازده سال بنده بودند وبه
5 سی كدرلعمر وسیزدهم سال عاصی شدند * ودر چهاردهم سال بیامد كدرلعمر واَن
6 پادشاهان آنچه اوار او بزدند مر رفایم در عشترة قرنیم وهم آن وزوزیم در هم ومر آن ایمیم
7 در شوه قریتیم * ومر آن حوری در كوههای شعیر تا صحرا فاران آنچه ابر آن بیابان * باز
8 گشتند وبیامدند بچشمه حكم آن قدش بزدند مر همه دشت آن عملق وبزین مر آن
9 اموری آن نشینا در تحلستان حصرا * بیرون آمد پادشاه سدوم وپادشاه عمورة وپادشاه
ادمه وپادشاه صبویم وپادشاه بلع آن صعر وآراسته كردند اوار ایشان كارزار در صحرا
10 آن شدّیم * اوار كدرلعمر پادشاه عیلم وتدعل پادشاه قومها وامرفل پادشاه شنعر
11 واریوك پادشاه الّسر چهار پادشاهان اوار آن پنج * وبحرا آن شدّیم چاها چاها قیل
بگریختند پادشاه سدوم وعمورة بیافتادند بآن جا وآن باقی ماندگان بكوه
بگریختند •

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Surge, ambula per terram, per longitu-17
dinem ejus, & per latitudinem ejus: 18
nam tibi daturus sum eam. Elevit ita
igitur Abram tabernaculum, & veni-
ens habitavit in Elonè-Mamre quæ est
in Hebron, & ædificavit ille altare
Domino.

CAP. XIV.

Factis in temporibus Amraphel regis 1
Sinear, Arioch rege Ellasar, Chedor-
laomer rege Elam, & Tideal rege gen-
tium. Cum bello gererent contra
Bera regem Sodom, & Bersa regem 2
Gomorræ, Sinab regem Admah, & 3
Shemaber regem Seboiim, & regem
Bela, ipsa est Soar. Hi omnes con-
gregati sunt in campo Siddim, ip. 4
est juxta Mare falsum. Duodecim annis
servierant ipsi Chedorlaomer: anno 5
autem decimotertio rebellârant. Quar-
todecimo igitur anno ivit Chedorlao-
mer, & regesqui cum eo erant, percus-
serunt Rephaim in Ashteroth-car-
naim, & Zuzim in Ham, atque Emim
in Shavehiriathaim, & Horæos 6
in monte suo Seir, usque ad campum
Pharan, qui est juxta desertum. Tum 7
reversentes venerunt ad Fontem judi-
cii, ipse est Cadesh: & percusserunt
omnem regionem Amalekitæ, atque etiam
Amorræum sedentem in Palmeto dafly-
lorum. Itaque egressus est rex Sodom, 8
& rex Gomorræ, & rex Admah, &
rex Seboiim, & rex Bela, ipsa est Soar,
& ordinârunt contra illos bellum in
campo Siddim, contra Chedorlao- 9
mer regem Elam, & Tideal regem gen-
tium, & Amraphel regem Shinear, &
Arioch regem Ellasar: quatuor reges ad-
versus quinque. Porrò puteiSidd- 10
dim fcatebat puteis bituminis: fu-
gientes autem rex Sodom & Gomorrah,
ceciderunt ibi: reliqui verò in mon-
tem fugerunt.

Tum ceperunt omnes opes Sodom & universas opes Gomorrah, & omnem cibum earum, & abierunt. Ceperunt etiam Lot filium fratris Abram, & opes ejus, & abierunt: ipse enim habebat in Sodom. Venit autem quidam, & nuntiavit Abram Hebræo, qui habitabat in Lelon-Mamre Amorei fratris Eschol & fratris Aner: hi enim erant fœderati cum Abram. Tum audiens Abram captum esse fratrem suum, properavit numero suos domi natos, vernaculos suos, trecentos & decem octo: & persecutus est usque ad Dan. Et cum divisus esset contra eos nocte, percussit eos, & persecutus est eos usque ad Hobah, quæ est à sinistra Damasci. Deinde reduxit omnes opes: & Lot frater suum, & opes ejus reduxit, etiam omnes mulieres & populum. Tum egressus est rex Sodom in occursum ejus, postquam reversus esset à percutiendo Chedorlaomer, ac vocat qui erant ejus in valle Shaveh, ipsa est Vallis regis. Tum melchisedech rex Salem protulit panem & vinum: & ipse quum esset minister Dei altissimi, benedixit ei, dicendo; Benedictus Abram Deo excelso, qui creavit cœlum & terram. Et benedictus est Deus altissimus, qui tradidit hostes tuos in manum tuam: dedit itaque ei decimas ex omni re. Rursus dixit rex Sodom ad Abram, Da mihi animas; opes autem tolle tibi. Respondit Abram regi Sodom, Extulli manum meam ad Deum altissimum creatorem cœli ac terræ,

Cæsarea.

Hierof. 15. Et perfequutus eſt eos uſque ad Havotham, quæ eſt ad ſinistrum Damaſci.

Hierof. 15. Et perſequutus eſt eos uſque ad Havotham, quæ eſt ad ſinistrum Damaſci.

Hierof. 17. Et regez qui eſt ex eram, in vallem viſionis, illa eſt domus plamiter regis. 18 Melchiſedek autem rex Jeruſalem, is eſt Sem qui erat ſacerdos magni Excelſi.

Hierof. 17. Et regez qui eſt ex eram, in vallem viſionis, illa eſt domus plamiter regis. 18 Melchiſedek autem rex Jeruſalem, is eſt Sem qui erat ſacerdos magnus Excelſi.

Hierof. 21. Et theſaurum accipe tibi.

Hierof. 21. Et theſaurum accipe tibi.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* بستانند نه مر همه مال سدوم ومر همه خوردني ايشان وبرفتند * بستانند نه 12
مر لوط وبرمال او پسر برادر ابرم وبرفتند واو نشستا درسدوم * بيامد آن رسته وآگاه 13
كرد ابرم آن عبري واو مسكن كيرد در ايلوني ممرا آن اموري برادري اشكول
وبرادري عنر وايشان خداوندان شرط ابرم * بستوند ابرم كه برده شد برادر او آرامته 14
كرد مر چاكران او زاييده كان خانهيي او سه صد وهفتده بتاخت تا دن * شبكن 15
رد ابر ايشان آن شب او وبنده كان او برو ايشانرا وبتاخت ايشانرا تا حوبه آنچه ازچپ
بدمشق * باز كردانده مر همه آن مال وبنير مر لوط برادري او ومال او باز كردانده 16
وبنير مر همه آن زنان ومر آن قوم * بيرون آمد پاشاه سدوم بپديرهيي او پس باز 17
كشتن او ازرون من همه كرداسم ومر آن پاشاهان آنچه اوا او بدرهيي شوه او درهيي
آن پاشاه * وملكي صدق پاشاه سلم بيرون آورد نان ومي واو خدمت كنا 18
بخداي عالي * آفرين كرد اورا كفت آفرين است ابرم بخداي عالي آفريده كار 19
آسمان زمين * وآفرين است خداي عالي آنچه بسپرد عدوان تو در دست تو بداه او 20
ده يك ازهمه چيز * كفت پاشاه سدوم بابرم بده بمن آن جان وآن مال بستان 21
تو * كفت ابرم بپاشاه سدوم بلند كردم دست من پر خداي عالي آفرينا آسمان 22
زمين :

Tum egressus est rex Sodom in occursum ejus, postquam reversus esset à percutiendo Chedorlaomer, ac vocat qui erant ejus in valle Shaveh, ipsa est Vallis regis. Tum melchisedech rex Salem protulit panem & vinum: & ipse quum esset minister Dei altissimi, benedixit ei, dicendo; Benedictus Abram Deo excelso, qui creavit cœlum & terram. Et benedictus est Deus altissimus, qui tradidit hostes tuos in manum tuam: dedit itaque ei decimas ex omni re. Rursus dixit rex Sodom ad Abram, Da mihi animas; opes autem tolle tibi. Respondit Abram regi Sodom, Extulli manum meam ad Deum altissimum creatorem cœli ac terræ,

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* اگر از رشتهيي تا بند كفش واگر بستانم از همه آنچه بتو وبه كوري من 23
توان كرد مر ابرم * بجز آنچه بخوردند آن كه وكان وكش آن مردمان آنچه برفتند 24
اوازمن عنر اشكول ومرا ايشان بستانند بخش ايشان * فصل پانزدهم *

* پس آن سخن هاي اينان بود بخن ! بابرم در نمايش بنكفتن نه ترسي ابرم من سپر تو 1
مزد تو بسيار است بغايت * كفت ابرم يا خدا چه دهي من ومن روا في فرزند وپسر 2
دهقهور خانهي من او دمشقي اليعزر * كفت ابرم بمن نه دادي نسل واينك پسر 3
خانهي من او ميراث كيرا مرا * واينك سخن ! او بنكفتن نه ميراث كيرد ترا اين كه 4
الا آنچه بيرون آيد از شكم تو او ميراث كيرد ترا * بيرون آورد اورا بآن بيرون كفت 5
نكاه كن اكنون بآن آسمان [وبشمار آن ستارها] اكر بتواني بشمردن ايشان كفت
باو همچنين باشد نسل تو * باور كرد در ! حسيب كرد آنرا باو راستي * كفت باو 6
من ! آنچه بيرون آوردم ترا از اور كشديم بدادن بتو مر آن زمين اين بميراث كرفتن
آنرا * كفت خداويكار ! درچه بدانم كه ميراث كيرم آنرا *

Si à filio ufque ad nepotum calcei 23 acceptio ex omni quod tibi eſt, neque dices, Ego ditavi Abram: Præter 24 ea tantum quæ comederunt pueri, & partes partem Viri à qui pervexerunt mecum, Aner, Eſchol, & Mamre: ipſi accipiant partem ſuam.

CAP. XV.

Poſt hos ſermones fuit verbum Domini ad Abram in apparitione, dicendo; Ne timeas Abram, ego clypeus tibi, & merces tua multa valde. Dixit Abram ad Dominum Deum, Quid dabis mihi, quoniam ego ſine filio incedo: & filius diſpenſator domûs mez eſt ille Damaſſeci Eliezer. Præ- 3 terea dixit Abram, Non dediſti mihi prolem, ſed ecce filius domûs mez, ipſe eſt hæres meus. Et ecce verbum 4 Domini ad eum, dicendo; Hic non erit hæres tuus, ſed qui egredietur è viſceribus tuis, ipſe erit hæres tuus. Tum 5 educens eum foras, dixit; Suſpice nunc cælum, & numera ſtellas, ſi poteris numerare eas. Dixit etiam ei, Ita erit progenies tua. Et credidit in Domino, imputavit illud ei juſtitiam; Et dixit ad eum, Ego 7 Dominus qui eduxi te de Ur Caſdeim, ut darem tibi terrã iſtã, & hæreditario accipere eam. Dixit, Domine Deus, 8 me, in quo cognoſcam me hæreditario accepturum eam?

extiterunt erant ad redigendum in
servitutem filios tuos: Terror,
tenebræ magnæ, cecidit super
eum; Terror, hoc est Babel, Te-
nebræ, hoc est Ægyptus. Ascendet, hoc est Gracorum; Cecidit, hoc est
Ismaorum seguum illud quartum,
quod ita calcarum est. in ea locis
non pasci gregem: ... in ea locis
non sit audiendum. & tenebra erunt:
& ecce Abram videbat donec fides
ordinata sunt, & felix jubilate;
ecce Gehenna que parata est impy-
bus in futuro seculo, anguam fo-
nem quem circumdabunt flamme
ignis & flamme ignis, in cujus me-
dium cecidernnt impvobi, eò quòd
rebelles fuerunt in legem dominæ
sibi à ipsorum, & sed justi qui eum in-
fervitute erant afflictione exripiuntur
nihilominus vosa est Abram, cui
transibat inter sectiones illas.

Et videns Abram, quòd divisiones illas. Eo ti
ipso die pepegit Dominus fœdus cum Abramo, fore ut non judicaretur
ea filii ejus, sed ut liberaret eos à regno, dicendo; Filiis tuis dabo ter-
ram hanc, à Nilo Ægypti usque ad fluvium magnum, fluvium Euphratis,
Schalmæorum, Kenizzæos, & Kadmo- 19
næos. Hetæos, Perizzæos, & Ga- 20
gantes. Et Amorrhæos, & Chana-21
næos, & Girgaſæos, & Jebuſæos.

Hierof. 19. Et omnes filios Ori-
entis.

CAP. XVI.

SEd Sarai uxor Abrami non pepererat illi. Illi autem erat ancilla 1
Ægyptia, cui nomen erat Hagar filia Pharaonis quam dederat illi in an-
cillam quo tempore accipiens eam percussus eſt ſermone à facie Domini.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* گفت شری بابرم اینك اکنون بند کرد مرا * از زاییدن بیا اکنون بپرستار من 2
شکر آیدان شوم ازان بشنوید ابرم باو آن شری * بستانه شری زن ابرم مر هجر آن 3
مصری پرستار آن از فرجام ده سالها بنشستن ابرم در زمین کنعن بداد آنرا بابرم
سوم آن باو بزن * بیامد بهجر آبستن شد دیدید که آبستن شد سبك شرفت 4
خاتون آن در چشمان آن * گفت شری بابرم ستم من ابر تو من بدادم پرستار من 5
در آغوش تو بدید که آبستن شد سبك شدم در چشمان آن حکم کند ؛
میان من ومیان تو * گفت ابرم شری اینك پرستار تو در دست تو بکن باو 6
آن نیکو در چشمان تو برنجانند آنرا شری بگریخت از پیش آن * بیافت آنرا فرشتهی 7
خدا ابر چشمهی آن آب در بیابان ابر آن چشمه در راه شور * گفت هجر پرستار شری
از کجا تو آیا وکجا میروی گفت از پیش شری خاتون من من گریز! * گفت باو 9
فرشتهی ؛ بازگرد بخاتون تو وبزیدید سو فرود دست آن * گفت باو فرشتهی ؛ بسیار 10
کردم بسیار کنم مر نسل تو وبه شمرده شود از بسیاری * گفت باو فرشته ؛ اینك تو 11
آبستن وبرایی پسر بگوئی مر نام او بشمعیل که بشنوید ؛ برنج تو * ولی باشد وحشی آدم 12
دست او در همه ودست همه درو ولبر پیش همه برادران او ومسکن کنید * بخواند 13
نام ؛ آن سخن گوا باآن تو خدای دیدن من که گفت هنیز این بدیدم پس دیدن من؟

Fz

POrrò Sarai uxor Abram noſtrum 1
pepererat ei: fuit autem illi ancilla
Ægyptia, cujus nomen erat Hagar.

Dixit Sarai ad Abram, Ecce nunc 2
concluſit me Dominus ne parerem:
ingredere unàc ad ancillam meam, for-
taſſis ædificabor per eandem; annuit
Abram Sarai. Cumque assumpſiſſet Sarai 3
Sarai uxor Abram Hagar Ægyptiam
ancillam, poſtquam ſeſſiſſet Abram in
terra Chanaan decem annis, dedit
eam ipſi Abram maritæ ſuæ in uxorem.
Quo ingreſſo ad Hagar, gravida 4
facta eſt: & cum videret ſe gravi-
dam factam, deſpicere cœpit dominam
ipſius in oculis ejus. Dixit autem 5
Sarai ad Abram, Injuria mea ſuper te:
ego dedi ancillam meam in ſinum
tuum: ea videns ſe gravidam facta
eſt, levit facta ſum in oculis ejus. Dij-
dicet Deus inter me & inter te.
Dixit Abram ad Sarai, Ecce ancilla 6
tua in manu tua, fac ei quod bonum
eſt in oculis tuis: affligere itaque eam
Sarai, fugit à conſpectu ejus. Poſtea 7
inveniens eam angelus Domini, ad fon-
tem aquæ in deſerto, juxta fontem
aquæ in via Shur, Dixit; Hagar ancilla 8
Sarai, undeam venis? & quò vadis?
Reſpondit, à conſpectu Sarai dominæ
meæ ego fugio. Dixit ei angelus Domi- 9
ni, Revertere ad dominam tuam, &
affligere eam ſub manu ejus. Dixit 10
etiam ei angelus Domini, Mul. plican-
do multiplicabo progeniem tuam, ne-
que numerabitur præ multitudine.
Insuper dixit ei angelus Domini, Ecce tu 11
concipis ifmael: quia audivit Do-
minus afflictionem tuam. is autem erit 12
ferus homo, manus ejus erit contra
omnes, & manus omnium contra eum:
& coram omnibus fratribus ejus
habitabit. Vocavit Hagar nomen Do- 13
mini, qui ſermonem habuerat cum
ea, Tu Deus videre me: nam dixit,
Num etiam hinc vidi poſt videre
me?

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* گفت باو بستان بمن گوساله سه وبز سه ونمیش سه وقندرو کبوتر بچه * بستانه 9
باو مر همه اینان وارد کرد ایشانرا درمیان بداد شکص پارهی او پیدیرهی یار او ومر آن 10
کشکك نه پارد کرد * فرود آمد آن مرغ ابر آن لاشها برانه ایشانرا ابرم * بود آن 11
خورشید بآمدن وگران خوابهی بیافتاد ابر ابرم وابینك ترس تاریکی بزرك افتاد ابرم 12
او * گفت بابرم دانستن بدانی که غریب باشد نسل تو درزمین نه بایشان کار 13
فرمایند ایشانرا وبرخانند ایشانرا چهارصد سال * وبزن آن قوم آنچه کار فرمایند حکم 14
کنم من وس همچنین بیرون آیند درمال بزرك * وتو بیایی بپدران تو درسلامتی 15
قبرا شوی در پیری نیکو * وعصر چهارم بازگردند اینجا که نه تمام شد گناه 16
آن اموری تا اکنون * بود آن خورشید آیا تاریکی بود وابینك تنور دود وگیس وزانهی 17
آتش آنچه بگذشت میان آن پارهای اینان * در او روز ببرید * او از ابرم شرطی 18
بکنند نسل تو دادم مر آن زمین این از رود مصر تا آن رود آن برزك رود فرت *
* مر هقنی ومر آن قنزی ومر آن قدمونی * ومر آن حتی ومر آن فرزی ومر آن رفایم 20
* ومر آن اموری ومر آن کنعنی ومر آن جرجشی ومر آن یبوسی * 21

* فصل سانزدهم * * شری [زن] ابرم نه زاییدباو وآن پرستار مصری وانم آن هجر 1

CAP. XVIII.

Hierof. a. Tres Angeli missi sunt ad patrem vestrum Abraham, & tres illi missi sunt ad tres res; quoniam impossibile est ut unus ex Angelis excelsis, ut mittatur nisi ad unam rem. Angelus prior missus est ad annuntiandum ipsi, quod Sara paritura esset filium marem; alter venit ut liberaret Lot, tertius venit ut subverteret Sodomam & Gomorrham. Cum autem vidisset eos, curavit in occursum eorum ex porta tabernaculi; & incurvavit se ad terram.

Et revelatus est ipsi gloria Domini in planitie Mamre : & ipse agrotans a ex dolore circumcisionis sedebat in porta tabernaculi, in vehementia diei. Et levavit oculos suos, & vidit; a & ecce tres angeli in similitudine virorum stabant è regione ejus, qui missi erant in necessitatem trium rerum ; quoniam non est possibile angelo ministranti, ut mittatur ad plures res una : unus igitur venit ad annuntiandum ipsi, quòd Sara paritura esset filium marem; alter venit ut liberaret Lot, tertius venit ut subverteret Sodomam & Gomorrham. Et ecce duo ex tribus illis missi ad subvertendum Sodomam & Gomorrham, ibant ad Sehoim. Propterea fuit sermo prophetiæ à facie Domini ad Abrahamum justum, & apparuit illi sermo Domini in valle visionis & ipse sedebat in porta tabernaculi calefaciens se ex circumcisione sua in fortitudine diei.

וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֹהֶל כְּחֹם הַיּוֹם׃ 1
וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים נִצָּבִים עָלָיו וַיַּרְא וַיָּרָץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה׃ 2
וַיֹּאמַר אֲדֹנָי אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אַל־נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדֶּךָ׃ 3
יֻקַּח־נָא מְעַט־מַיִם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשָּׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ׃ 4
וְאֶקְחָה פַת־לֶחֶם וְסַעֲדוּ לִבְּכֶם אַחַר תַּעֲבֹרוּ כִּי־עַל־כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ 5
וַיְמַהֵר אַבְרָהָם הָאֹהֱלָה אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר מַהֲרִי שְׁלֹשׁ סְאִים קֶמַח סֹלֶת לוּשִׁי וְעֲשִׂי עֻגוֹת׃ 6
וְאֶל־הַבָּקָר רָץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן־בָּקָר רַךְ וְטוֹב וַיִּתֵּן אֶל־הַנַּעַר וַיְמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ׃ 7
וַיִּקַּח חֶמְאָה וְחָלָב וּבֶן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וְהוּא עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכֵלוּ׃ 8
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַיֵּה שָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בָאֹהֶל׃ 9
וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וְשָׂרָה שֹׁמַעַת פֶּתַח הָאֹהֶל וְהוּא אַחֲרָיו׃ 10
וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זְקֵנִים בָּאִים בַּיָּמִים חָדַל לִהְיוֹת לְשָׂרָה אֹרַח כַּנָּשִׁים׃ 11
וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרֵי בְלֹתִי הָיְתָה לִּי עֵדְנָה וַאדֹנִי זָקֵן׃ 12
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם לָמָּה זֶּה צָחֲקָה שָׂרָה לֵאמֹר הַאַף אֻמְנָם אֵלֵד וַאֲנִי זָקַנְתִּי׃ 13
הֲיִפָּלֵא מֵיְהוָה דָּבָר לַמּוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וּלְשָׂרָה בֵּן׃ 14
וַתְּכַחֵשׁ שָׂרָה לֵאמֹר לֹא צָחַקְתִּי כִּי יָרֵאָה וַיֹּאמֶר לֹא כִּי צָחָקְתְּ׃ 15
וַיָּקֻמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיַּשְׁקִפוּ עַל־פְּנֵי סְדֹם וְאַבְרָהָם הֹלֵךְ עִמָּם לְשַׁלְּחָם׃ 16
וַיהוָה אָמָר הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה׃ 17
וְאַבְרָהָם הָיוֹ יִהְיֶה לְגוֹי גָּדוֹל וְעָצוּם וְנִבְרְכוּ בוֹ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ 18
כִּי יְדַעְתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְהוָה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא יְהוָה עַל־אַבְרָהָם אֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלָיו׃ 19
וַיהוָה אָמָר זַעֲקַת סְדֹם וְעֲמֹרָה כִּי רָבָּה וְחַטָּאתָם כִּי כָבְדָה מְאֹד׃ 20
אֵרְדָה־נָּא וְאֶרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי עָשׂוּ כָלָה וְאִם־לֹא אֵדָעָה׃ 21
וַיִּפְנוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סְדֹמָה וְאַבְרָהָם עוֹדֶנּוּ עֹמֵד לִפְנֵי יְהוָה׃ 22
וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמַר הַאַף תִּסְפֶּה צַדִּיק עִם־רָשָׁע׃ 23
אוּלַי יֵשׁ חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר הַאַף תִּסְפֶּה וְלֹא תִשָּׂא לַמָּקוֹם לְמַעַן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ׃ 24
חָלִלָה לְךָ מֵעֲשׂת כַּדָּבָר הַזֶּה לְהָמִית צַדִּיק עִם־רָשָׁע וְהָיָה כַצַּדִּיק כָּרָשָׁע חָלִלָה לָךְ הֲשֹׁפֵט כָּל־הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט׃ 25
וַיהוָה אָמָר אִם־אֶמְצָא בִסְדֹם חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר וְנָשָׂאתִי לְכָל־הַמָּקוֹם בַּעֲבוּרָם׃ 26
וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמַר הִנֵּה־נָּא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי וְאָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר׃ 27
אוּלַי יַחְסְרוּן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם חֲמִשָּׁה הֲתַשְׁחִת בַּחֲמִשָּׁה אֵת כָּל־הָעִיר וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית אִם־אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ 28
וַיֹּסֶף עוֹד לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה בַּעֲבוּר הָאַרְבָּעִים׃ 29
וַיֹּאמֶר אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי וְאֲדַבֵּרָה אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה אִם־אֶמְצָא שָׁם שְׁלֹשִׁים׃ 30
וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָּא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בְּעֲבוּר הָעֶשְׂרִים׃ 31
וַיֹּאמֶר אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבְּרָה אַךְ הַפַּעַם אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֲשָׂרָה וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֲשָׂרָה׃ 32
וַיֵּלֶךְ יְהוָה כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְדַבֵּר אֶל־אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם שָׁב לִמְקֹמוֹ׃ 33

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

ביافتاد ابرهم ابر روي او وشادي كرد كفت دردل او هيقدر صد ساله بزايانند واكر شره 17
هاقدر نود ساله بزايد * كفت ابرهم بخدا كشكمي يشمعال بزيد بيش تو * كفت خدا امّا 18 19
سره ترن تو زايا بتو پسر ديكوايي مر نام او يصحق بر انكيزانم مر شرط من واز او
شرط جاويد وينسل او پس او * ويشمعال بشنويدم بتو اينك آفريس كردم اورا 20
وبرومند كنم اورا ويسيار كنم اورا در غايت غايت دوازدهي مهتران برايانند ويدهم
اورا بقوم بزرك * ومر شرط من بر انكيزانم واز يصحق كه بزايد بتو سره بوعده 21
اين در سال آن ديكر * تمام كرد سخن كفتن واز او برآمد خدا از بالاي ابرهم * 22
بستانه ابرهم مر يشمعال پسرّ او ومر همه زادكان خانهي او ومر همه خريدهي سيم 23
او همه نرينه در مردمان خانهي ابرهم ببريد مر كوشت اقلفي ايشان در تنهي آن
روز اين چون آنچه سخن كفت اورا خدا * وابرهم قدر نود ونه ساله در بريدن او كوشت 24
اقلفي او * ويشمعال قدر سيزده ساله در بريدن او كوشت اقلفي او * در تنهي آن روز 25 26
اين بريده شد ابرهم ويشمعال پسر او * وهمه مردمان خانهي او زايينده خانه وخريده سيم 27
از نرو پسر بيكانه بريده شدنه واز او.

* فصل هژدهم *

* ديدار شد باو * در ايلاني ممرا واو نشينا دركاه آن خيمه چون كرمي آن روز * بر 1
داشت چشمان او ديد واينك سه مردمان استاد كان ابر او ديد ديد بديد بيديرهي ايشان 2
از درشكاهي آن خيمه شكوه كرد برزمين *

CAP. XVIII.

Apparuit ei Dominus in Elonimamre : & ipse sedens in ostio tabernaculi ad calorem diei. Elevavit oculos suos, & vidit, & ecce tres viri stantes juxta eum : quos ut vidit, cucurrit in occursum eorum ab ostio tabernaculi, & adoravit super terram;

* בوچ ابرم قدر نوو ونه سالها ديدارش د ؟ بابرم كفت باى منم خدا شدّي رويش كن 1
پيش من واش تمام * ويدهم شرط من ميان من وميان تو وبسيار كنم ترا در غايت 2
غايت * بيافتاد ابرم ابر روي او وسخن كفت واز آن خدا بكفتن * من اينك شرط من 3 4
واز تو وباشي بيدر جمع قومها * ونه خوانده شوذ نيز نام تو ابرم واباشد نام تو ابرهم
كه پدر جمع قومها بدادم ترا * برومند كنم ترا در غايت غايت بدادم ترا بقومها 5 6
واپادشاهان از تو بيرون آيند * بر انكيزانم مر شرط من ميان من وميان تو وميان نسل تو پس 7
تو بعصرهاي ايشان بشرط جاويد بودن بتو بخدا وبنسل تو پس تو * ويدهم بتو وبنسل 8
تو پس تو مر زمين نشستن جاي تو همه زمين كنعن بكرفتن جاويد واباشم بايشان
بخدا * كفت [؟] بابرم وتو مر شرط من نكاه داري تو وبنسل تو پس تو بعصرهاي ايشان * اين 9 10
شرط من آنچه نكاه داريد ميان من وميان شما وميان نسل تو پس تو ببريدن بشما همه
نرينه * ببريد مر كوشت اقلف شما واباشد بنشان شرط ميان من وميان شما * وقدر هشت 11 12
روزها بريده شود بشما همه نرينه بعصرهاي شما زايده خانه وخريدهي سيم از همه پسر بيكانه
آنچه نه از نسل توست او * ببريدن بريده شود زايدهي خانهي تو وخريدهي سيم تو 13
واباشد شرط من در تن شما بشرط جاويد * واقلف نرينه آنچه نه بريده شود كوشت اقلف 14
او بريده شود آن جان آن از قوم آن مر شرط من سست كرد * كفت خدا بابرهم شري 15
زن تو نه خواني مر نام آن شري كه شود نام آن * آفرين كنم آنرا ونيز بدهم از آن 16
بتو پسر وآفرين كنم آنرا واباشد بقومها واپادشاهان قومها از آن باشند *

CAP. XVII.

Quum Abram esset nonaginta cimcies & novem annorum, apparuit Dominus, dicens ei; Ego Deus Shadai; ambula coram me, & ipse perfectus. Et dabo pactum meum inter me & inter te, & multiplicabo te nimis hemensissimè. Tum cadens Abram super faciem suam, sermonum ipsi tale cum eo erat, dicendo; Ego, ecce pactum meum tecum, eritque patr multitudinis gentium. Neque vocabitur amplius nomen tuum Abram, sed Abrahum erit nomen tuum, quia patrem multitudinis gentium dedi te. Fecundum reddam te vehementissimè: dabo te in gentes, & reges ex te egredientur. Et erez, dabo tibi & semini tuo post te in terram habitationis tuæ, omnem terram Canaan in hæreditatem perpetuo: & ero illis in Deum. Et dixit Dominus Abrahamo; Et tu custodies pactum meum servabis, tu & filii tui post te in generationibus suis. Hoc est fœdus meum, quod servabitis inter Verbum meum & inter vos, & inter filios tuos post te; ut circumcidatur vobis omnis masculus, si non fit illi pater ad circumcidendum illum. Circumcidatis autem carnem præputii vestri; ut sit in signum fœderis inter verbum meum, & inter vos. Et filius octo dierum circumcidatur inter vos, omnis masculus generationibus vestris; ex ædibus domi vestræ, & emptis argento vestro, ex omni filio populorum qui non ex filiis tuis est. Is qui circumcisus est, circumcidet educatos domi vestræ, & emptos argento vestro: erispes pactum meum in carne vestra in pactum sempiternum. Incircumcisus autem masculus, qui non circumcidetur carnem præputii sui, fi non de illi aliquis qui cum circumcisis, tum delebitur homo ille è populo suo: fœdus meum mutavit. Porro Dominus Abrahamo; Sarai uxoris tuæ non vocabis nomen Sarai, sed Sara nomen ejus erit. Nam benedicam ei in corpore suo, & etiam dabo ex ea tibi filium; cui benedicam, & erit in congregationes; & reges dominatores populorum ex ea erunt.

* Quæcheca vocavit patrem, Bere-la-hai-ra-ai-sce est istud Cadesh & Bered. Peperit Hagar ipli Abram, filium: & is appellavit Abram nomen filii sui, quem peperarat Hagar, Ismael. Abram vero 16 erat octoginta circiter & sex annorum, quando Hagar pariebat ei Ismael.

* گفت خداوندگار من اگر اکنون بیافتم خوبی در چشمان تو نه اکنون بگذری از 3
بر بنده ی تو * ستانده شود اکنون اندك آب وشویید پایهای شما وتکیه کنید 4
فرود آن درخت * بستانم پارهی نان وقوت دهید دل شما پس بگذرید که ابر همکچنین 5
گوشتید ابر بنده ی شما گفتند همکچنین بکنی چون آنچه سخن گفتی * شتاب 6
کرد ابرهم بآن خیمه بسره گفت شتاب کن سه قفیز آرد سمید بسرش وبکن کلوچها *
وآن گاو خانه بدوید ابرهم بستانه بچهی گاو نازك وبنیکو بداد آن کودك شتاب کرد 7
بگردن اویرا * بستانه مسکه وشیر وبچهی آن گاو آنچه بکرد بداد پیش ایشان واو استیده 8
ابر ایشان فرود آن درخت وبخوردند * گفتند باو کجاست سره زن تو گفت اینك 9
در خیمه * گفت باز گشتن باز گردم بتو چون وقت زاچه واینك پسر سره زن تو 10
وسره شنود درگاهی آن خیمه واو پس او * وابرهم وسره پیران آمدگان در روزگاران باز 11
ایستاده بودن بسره طریق چون زنان * بخندید سره در اندرون آن بگفتن پس کهنگی 12
من بود بمن آرایش وخداوندگار من پیر * گفت ! ابرهم چرا این بخندید سره بگفتن 13
هنیز تحقیق برایم ومن پیر شدم * ها پوشیده باشد از ! سخن بوعده باز گردم بتو 14
چون وقت زاچه وسره پسری * منکر شد سره بگفتن نه خندیدم که بترسید گفت 15
نه که خندیدی * برخاستند از آنجا آن مردمان نگاهی کردند ابر روی سدوم وابرهم 16
روا واز ایشان بفرستادن ایشان را * وخدا گفت ها پوشا من از ابرهم آنچه من کنا * 17
* وابرهم بودن باشد بقوم بزرك وقوی وآفرین باشند درو همه قومهای زمین * 18

Dicent, Domine mi, si nunc inve-
ni gratiam in oculis tuis, ne tran-
eas nunc à domine servum tuum:
Capiatur nunc parum aquæ, & lave-
te pedes vestros, & innitimini sub
arbore. Invectio accipiam buccellam t
& confortabo cor vestrum: ut post
ea transibitis: idcirco enim transi-
stis ad servum vestrum. Dixerunt, ita
faciasi secundùm eloquium quem di-
xisti. Tum festinans Abraham ad ten-
torium ad Sarah, dixit; Festina, tria
sata farinæ similæ depsi, & fac
placentas. Ad Bubolum autem bovem
currens Abrahamus, tulit vitulum te-
nerum ac bonum, dedítque puero qui
festinavit parare illi. Capiens quoq; 8
butyrum recens, & lac, & vitu-
lum quem parârat, dedit co-
ram: & ipse vero stabat juxta eos sub
arbore, & comedebant. Dixerunt ad 9
eum, Ubi est Sarah uxor tua? Respon-
dit, Ecce in tentorio. Dixit, Revertens 10
do revertar ad te secundum tempus
præsti, & ecce filium habebit Sarah
uxor tua: & Sarah auscultabat
ad ostium tabernaculi, & ipsum post
eum. Abraham autem & Sarah erant 11
senes ac progressi in diebus: & desi-
erat esse ipsi Sarah secundùm modi
muliarum. Risit itaque Sarah intra
se, dicendo: Postquam senui & dominus 12
meus senex est? Dixit autem Abrahamo: 13
Cur sic risit Sara, dicendo; Num
utique verè pariam cum senuerim.
Fieri ne potest ut occultetur à facie Domini quicquam? Ad tempus sesti- 14
tuam revertar ad te, juxta tempus illud quo vos salvi eritis, & Sara ex-
filius. Et negavit Sara, & dixit, Non admirata sum; quoniam timebat:
& dicebat Angelus, Ne timeas; quoniam verè risisti. Et surrexerunt
inde Angeli qui similes erant viris; hic
coelerendit cœlos excelfos, alii ve-
rò huc ex illis ad Sperantur verfus
Sodomam: Abraham autem ibant
cum eis, ut comitaretur eos. Et 17
dixit Dominus sermone suo; Non
est possibile mihi occultare ab
Abrahamo, id quod ego faciurus
sum, & æquum est ut non faciam
donec notum fecero illi. Abraham 18
autem futurus est ut fit in populum
multum & fortem, & benedicentur
omnes populi terræ.

Hieroſ. 12. *Et risit Sara in cu-
de ſuo, dicendo: Poſtquam ſenu
fieri ut ſenectæ ſuæ dicam
puerilis mea, ut ſit mihi conceptus?
Abraham ſenuit.*

Hieroſ. 16. *Et proſiceruntur.
Dominus autem ſermone ſuo
dixit; Num occultabo ab Abra-
mo amico meo, quod faciurus ſum?
quandoquidem oppidum Sodom eſt in-
ter dona qua dedi ipſi, æquum ſi
ut non fabricetamus illam donec i-
dicatveri ipſi.*

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* که دانستم اویرا بسبب آنچه بفرماید مر پسران او ومر خانه زادهی او پس او نگاه 19
دارند راهی " بکردن راستی وحکم بسبب آوردن " ابر ابرهم مر آنچه سخن گفت
ابر او * گفت " ناهلی سدوم وعموره که بسیارست وخطای ایشان که گران 20
بغایت * فرود شوم اکنون وببینم ها چون ناهلی آن آمده بمن بکردند جمله واگر 21
نه بدانم * روی کردند از آنجا آن مردمان برفتند بسدوم وابرهم نیز او استیده
بپیش " * نزدیك شد ابرهم گفت هنیز هلاك کنی صالح اوز ظالم * مگر هست 23 24
پنجاهی صالحان در میان آن شهر هنیز هلاك کنی ونه آمرزی آن جا بسبب پنجاه
آن صالحان آنچه درمیان آن * معاذ الله بتو از کردن چون سخن این بکسشن 25
صالح اوز ظالم وباشد چون صالح چون ظالم معاذ الله بتو آن حکم کنا همه آن زمین
نکند حکم * گفت " اگر بیابم در سدوم پنجاه صالحان در میان آن شهر بیامرزم بهمه 26
آن [جا] در سبب ایشان * جواب داد ابرهم وگفت اینك اکنون مراد کردم بسخن گفتن 27
خداوند من ومن خاك وخاکستر * مگری کم شوند پنجاه آن صالحان پنج ها تباه کنی 28
در پنج مر همه آن شهر گفت نه تباه کنم اگر بیابم آنجا چهل وپنج * بیافروذ نیز بسخن
گفتن باو وگفت مگر یافته شوند آنجا چهل گفت نه کنم در سبب آن چهل * گفت 29 30
نه اکنون کرم شود بخداوند من وسخن کریم مگر یافته شوند آنجا سی گفت نه
کنم اگر بیابم آنجا سی * گفت اینك اکنون مراد کردم بسخن گفتن بخداوند 31
من مگر یافته شوند آنجا بیست گفت تا تباهی کنم در سبب آن بیست *

*Novi enim eum, propterea præcipiet 19
filiis suis & domui suæ post se,
ut custodiant viam Domini faciendo
justitiam & judicium, ut adduca
Dominus super Abrahamum id quod
locutus est de eo. Dixit 20
Dominus, Clamor Sodomæ & Clamor
Gomorræ quia multus est, & pe-
catum eorum quia est grave valde:
Descendam nunc, & videbo an omnia 21
perpetrarint juxta clamorem peccato-
rum meorum ad me: & si non, sciam.
Tum reflexerunt inde viri, perrexe- 22
runt in Sodomam: Abrahamum autem adhuc
stabat ipse in conspectu Domini. Et 23
accedens Abrahamus dixit, Num etiam
disperdes justum cum impio? For- 24
tasis fuit quinquaginta justi in me-
dio civitatis; nunquid etiam dis-
perdes, neque condonabis loco pro-
pter quinquaginta justos qui sunt in
medio ejus? absit tibi, facere secun- 25
dum sermonem istum, facilicet interfi-
cere justum cum impio: & fit
justo ut impio: absit tibi inquam: tibi;
nonne qui judicat universam terram
faciet judicium? Dixit Dominus, 26
Si inveniam in Sodom quinquaginta
justos in medio civitatis, condo-
nabo omni loco eam illorum.
Respondit Abrahamus, ac dixit; Ecce 27
nunc volui verbum loqui cum Domi-
no meo: sed ego sum pulvis ac cinis.
Forsitan defuerint ex quinquaginta 28
justis, quinque: numquid corrumpes
propter quinque totam urbem? Re-
spondit, Non corrumpam, si inveniro
illic quadraginta quinque. Addidit 29
etiam Abrahamus sermonem habere eum
eo, ac dixit; Forte invenientur ibi
quadraginta. Respondit, Non faciam pro-
pter quadraginta. Dixit Abrahamus, 30
Ne excandescat unus Dominus meus,
si loquar adhuc: forsitan inve-
nientur illic triginta. Respondit, Non
faciam si inveniro illic triginta. Ite- 31
rum dixit, Ecce nunc volui sermonem
habere cum Domino meo, forsitan
inventuntur ibi viginti. Respondit Do-
minus, Non corrumpam propter vi-
ginti.*

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*כפת נה اکنون گرم شود بخداوند من وبکن گویم خاصه ها این بار متکر یافته شوند 32
انجا ده کفت نه تباهي کنم در سبب آن دهي * برفت * چون آنچه تمام کرد بسکن 33
کفتن بابرهم وابرهم بازگشت بجاي او ۰ * فصل نوزدهم ۰

* بیامدند دو آن فرشتکان بسلوم در ابوار ولوط نشینا در دروازهی سدوم بدید لوط 1
برجاست بپدیرهي ایشان بسجود کرد روي برزمین * کفت اینک اکنون خداوند من 2
بگرویه اکنون بخانهي بندهي شما منزل کنید وبشویید پاها شما شب کثیر کنید وبرزید
براهي شما کفتند نه که درکشادکي جاي منزل کنیم * جهد کرد در ایشان بغایت 3
بگشتند باو بیامدند بخانهي او بکرد بایشان دعوت وفطیر پخت وخوردند * پیش بخسپند 4
ومردمان آن شهر مردمان سدوم کرد کرفتند ابر آن خانه از کودک وتا پیر همه آن قوم
از کنار * بخواندند بلوط کفتند باو کجا آن مردمان آنچه آمدند بتو این شب بیرون 5
آور ایشانرا بایما وبدانیم ایشانرا * بیرون آمد بایشان لوط بآن درکاه وآن در ببست پس او 6
* کفت نه اکنون برادران من بدي کنید * اینک اکنون بمن دو دختران آنچه نه دانستند 7 8
مرد بیرون آورم ایشانرا بشما وبکنید بایشان آن نیکو در چشمان شما خاصه بمردمان ایشان
نکنید چیزي که ابر همچنین آمدند در سایهي سقف من * کفتند نزدیك شو آن 9
سو کفتند آن یکه آمد بدستن وحکم کرد حکم اکنون بدتر کنیم بتو از ایشان جهد
کردند در مرد در لوط نزدیك شدند بشکستن آن در ۰ بگشیدند آن مردمان من دست 10
ایشان بیاوردند مر لوط بایشان بآن خانه ودر آن در ببستند * ومر آن مردمان [آنچه درکاهي 11
آن خانه] بزدند در شبکوري از کودك وتا بزرك عاجز شدند بیافتن آن درکاه ۰

*וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר עָמַד שָׁם אֶת־פְּנֵי יְהוָה׃ 27
וַיַּשְׁקֵף עַל־פְּנֵי סְדֹם וְעַל כָּל־פְּנֵי אֶרֶץ הַכִּכָּר וַיַּרְא וְהִנֵּה עָלָה קִיטֹר הָאָרֶץ כְּקִיטֹר הַכִּבְשָׁן׃
וַיְהִי בְּשַׁחֵת אֱלֹהִים אֶת־עָרֵי הַכִּכָּר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־אַבְרָהָם וַיְשַׁלַּח אֶת־לוֹט מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה 29
בְּהָפֵךְ אֶת־הֶעָרִים אֲשֶׁר יָשַׁב בָּהֶן לוֹט׃
וַיַּעַל לוֹט מִצֹּעַר וַיֵּשֶׁב בָּהָר וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו עִמּוֹ כִּי יָרֵא לָשֶׁבֶת בְּצֹעַר וַיֵּשֶׁב בַּמְּעָרָה הוּא 30
וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו׃
וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין בָּאָרֶץ לָבוֹא עָלֵינוּ כְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ׃ 31
לְכָה נַשְׁקֶה אֶת־אָבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע׃
וַתַּשְׁקֶינָה אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן בַּלַּיְלָה הַהוּא וַתָּבֹא הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת־אָבִיהָ וְלֹא יָדַע בְּשִׁכְבָהּ 33
וּבְקוּמָהּ׃
וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה הִנֵּה שָׁכַבְתִּי אֶתְמוֹל עִם־אָבִי נַשְׁקֶנּוּ יַיִן גַּם 34
הַלָּיְלָה וּבֹאִי שִׁכְבִי עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע׃
וַתַּשְׁקֶינָה גַּם בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן וַתָּקָם הַצְּעִירָה וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא יָדַע בְּשִׁכְבָהּ 35
וּבְקוּמָהּ׃
וַתַּהֲרֶיָנָה שְׁתֵּי בְנוֹת־לוֹט מֵאֲבִיהֶן׃ 36
וַתֵּלֶד הַבְּכִירָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב הוּא אֲבִי־מוֹאָב עַד הַיּוֹם׃ 37
וְהַצְּעִירָה גַּם־הִוא יָלְדָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן־עַמִּי הוּא אֲבִי בְנֵי־עַמּוֹן עַד הַיּוֹם׃ 38

Hierof. 7. Et dixit illis Lot; Expellatne hic paulifper, domos quæramus miſeriationes à conſpectu Domini. 8. Quæ non vorunt concubitum viri.

Hierof. 11. Cecitatibus.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Subdidit Abraham, Ne excandeſcat is nunc Dominus meus, at loquar tantummodo ein hâc vice, Forſitan invententur ibi decem: Reſpondit, Non corrumpam propter decem. Tum abiit Dominus ſuus eam ſalutaſſet formarum habitat eum Abraham: ſed is reverſus eſt ad locum ſuum.

CAP. XIX.

VEnerunt itaque duo angeli in Sodoma veſperi, & ſedebat Lot in porta Sodom: quem ut vidit, ſurrexit in occurſum eorum; & adorant facie in terram,
Dixit; Ecce nunc domines mi, divertite nunc ad domum ſervi veſtri, ibi commorantem ac lavate pedes veſtros poſtea mane tuo ſurgetis et progetis in viam veſtram. Reſpondentibus illis, Nequaquam, ſed in area commorabimur, Compulit eos valide; qui divertentes ad ipſum ingreſſi ſunt domum ejus, ex facit ei convivium; infermentata quoque coxit, et comedebant.
Priuſquam autem decumberent, viri nobii, nempe viri Sodom circumcinxerunt domum à puero uſque ad ſenem, omnis populus ex fine ejus.
Et vocantes Lot, dixerunt illi; ubi ſunt viri qui ingreſſi ſunt ad te nocte hâc? educ eos ad nos, ut rem habeamus cum illis.
Et egreſſus eſt ad eos Lot ad portam: & clauſit oſtium poſt ſe.
Et dixit; Obſecro, ne nunc, fratres mei, malè agatis. Ecce jam mihi ſunt duæ filiæ, quæ non habuerunt rem cum viro; educam nunc eas ad vos, ut faciatis illis ſicut rectum viſum erit coram vobis: tantùm viris iſtis non faciatis quicquam mali; quoniam id circo ingreſſi ſunt ad pernoctandum ſub umbra trabis hujus mee.
Tum dixerunt, Accede iſtuc: inſuper dixerunt, Annon ſolus venit hic ad habitandum inter nos? & ecce factus eſt judex, & judicat omnes nos; jam vero pejus faciemus tibi quam illis: vimque faciebant viro illi Lot valde, ita ut accederent ad effringendum fores.
Et extenderunt viri illi manus ſuas, & introduxerunt ad ſe Lot in domum, atque fores clauſerunt.
Sed viros, qui erant in porta domûs, percuſſerunt ſuffuſionibus, à puero uſque ad ſenem: & fatigati ſunt ut invenirent oſtium.

Divertit viri ad Lot, Quis eſt ibi hic? genevnos, & filii tui, et filiæ tuæ, et quicquid tibi eſt in civitate, educ de loco iſto:
Quia nos deſtruemus hunc locum. Quia magnus eſt clamor eorum coram Domino, miſit nos Dominus ad eam evertendam eum. Tum egreſſus Lot ſermonem inuit cum gente ſua qui eſt accipientibus filias eius, dixit eundo; Surgite, egredimini de loco iſto: quia evertet Dominus civitatem. Fuit autem ſicut illudens is oculis generationis ſuæ.
Cum autem ascendiſſet, inſt-bant angeli Lot, dicendo, Surge, cape uxorem tuam, et duas filias tuas quæ inveniuntur, ne non pereas ſis in peccato civitatis. Quia cunctabatur, ceperunt homines apprehendere viri manu ejus, manúmque uxoris ejus, et manum duarum filiarum eius, (quia miſereri ejus Dominus.) et educentes eum, dimiſerunt eum extra urbem. Fuit autem dum educerent eos foras, dixit; Observa fugiſum pro anima tua, ne reſpexeris poſt te, neque ſtes in tota hac planitie: in montem evade, ut non perdituſ ſis. Dixit vis Lot, Neque quam nunc Dom. Ecce nunc bonevolentiam tuam in oculis tuis, & magnificiſti beneficentiam tuā quā feciſti mecū ad vivū conſervandā animā meā: at ego non poſſum evadere in montem, ne fuberveniat mihi malū, & moriar. Ecce urbs hæc civitas ſita eſt propinqua ad fugiendum illuc, et ſi parva eſt ipſa, et vivet anima mea? Rejiondit ei, Ecce benefluvi vultū tuum etiam in hâc ſermone, ut non ſubverram urbem de qua ſermonem locutuſ es. Cito ſeſto, ſalvare illā: quia non potero facere quicquam, donec perveneris illuc. Ideiro vocavit nomen civitatis, Zoar. Sol egreſſus erat ſuper terram quum Lot venit in Zoar.
Et Deus pluit ſuper Sodom & ſuper Gomorah ſulphur & ignem à Deo de cælo. Subvertitque has urbes, omnemque planitiem, omnes quoq; fedentes in urbibus illis, et germen terræ.

יוסי ונשל מחמן אברהם לארע דרומא ויתב ביני רקם וביני חגרא ויתגר׃
בגרר׃ ואמר ואמר אברהם על שרה אנתתה אחתי היא ושדר אבימלך מלכא דגרר וכדי דעבר׃

ירושלם ² מלכא דעזה׃

ויגר יצחק בגרר׃ ³¹ וישכמו בבקר איש לאחיו וישלחו אבימלך ויעזר ויצא מאתו בשלום׃ ³² ויהי בעת ההוא ויבאו עבדי יצחק ויגידו לו על אדות הבאר אשר חפרו ויאמרו לו מצאנו מים׃ ³³ ויקרא אתה שבעה על כן שם העיר באר שבע עד היום הזה׃ ³⁴ ויהי עשו בן ארבעים שנה ויקח אשה את יהודית בת בארי החתי ואת בסמת בת אילון החתי׃ ³⁵ ותהיין מרת רוח ליצחק וליעקב׃

כ

ויסע משם אברהם ארצה הנגב וישב בין קדש ובין שור ויגר בגרר׃ ² ויאמר אברהם אל שרה אשתו אחתי הוא וישלח אבימלך מלך גרר ויקח את שרה׃ ³ ויבא אלהים אל אבימלך בחלום הלילה ויאמר לו הנך מת על האשה אשר לקחת והוא בעולת בעל׃ ⁴ ואבימלך לא קרב אליה ויאמר אדני הגוי גם צדיק תהרג׃ ⁵ הלא הוא אמר לי אחתי הוא והיא גם הוא אמרה אחי הוא בתם לבבי ובנקיון כפי עשיתי זאת׃ ⁶ ויאמר אליו האלהים בחלום גם אני ידעתי כי בתם לבבך עשית זאת ואחשך גם אנכי אותך מחטא לי על כן לא נתתיך לנגע אליה׃ ⁷ ועתה השב אשת האיש כי נביא הוא ויתפלל בעדך וחיה ואם אינך משיב דע כי מות תמות אתה וכל אשר לך׃ ⁸ וישכם אבימלך בבקר ויקרא לכל עבדיו וידבר את כל הדברים האלה באזניהם וייראו האנשים מאד׃ ⁹ ויקרא אבימלך לאברהם ויאמר לו מה עשית לנו ומה חטאתי לך כי הבאת עלי ועל ממלכתי חטאה גדלות מעשים אשר לא יעשו עשית עמדי׃ ¹⁰ ויאמר אבימלך אל אברהם מה ראית כי עשית את הדבר הזה׃ ¹¹ ויאמר אברהם כי אמרתי רק אין יראת אלהים אך במקום הזה והרגוני על דבר אשתי׃ ¹² ואף אמנה אחתי בת אבי הוא אך לא בת אמי ותהי לי לאשה׃ ¹³ ויהי כאשר התעו אתי אלהים מבית אבי ואמר אליה זה חסדך אשר תעשי עמדי אל כל המקום אשר נבוא שמה אמרי לי אחי הוא׃ ¹⁴ ויקח אבימלך צאן ובקר ועבדים ושפחות ויתן לאברהם וישב לו את שרה אשתו׃ ¹⁵ ויאמר אבימלך הנה ארצי לפניך בטוב בעיניך שב׃ ¹⁶ ולשרה אמר הנה נתתי אלף כסף לאחיך הנה הוא לך כסות עינים לכל אשר אתך ואת כל ונכחת׃ ¹⁷ ויתפלל אברהם אל האלהים וירפא אלהים את אבימלך ואת אשתו ואמהותיו וילדו׃ ¹⁸ כי עצר עצר יהוה בעד כל רחם לבית אבימלך על דבר שרה אשת אברהם׃

פרשה כא

ויהוה פקד את שרה כאשר אמר ויעש יהוה לשרה כאשר דבר׃ ² ותהר ותלד שרה לאברהם בן לזקניו למועד אשר דבר אתו אלהים׃ ³ ויקרא אברהם את שם בנו הנולד לו אשר ילדה לו שרה יצחק׃ ⁴ וימל אברהם את יצחק בנו בן שמנת ימים כאשר צוה אתו אלהים׃ ⁵ ואברהם בן מאת שנה בהולד את יצחק בנו ממנו׃ ⁶ ותאמר שרה צחק עשה לי אלהים כל השמע יצחק לי׃ ⁷ ותאמר מי מלל לאברהם היניקה בנים שרה כי ילדתי בן לזקניו׃ ⁸ ויגדל הילד ויגמל ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק׃ ⁹ ותרא שרה את בן הגר המצרית אשר ילדה לאברהם מצחק׃ ¹⁰ ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם יצחק׃ ¹¹ וירע הדבר מאד בעיני אברהם על אודת בנו׃ ¹² ויאמר אלהים אל אברהם אל ירע בעיניך על הנער ועל אמתך כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקלה כי ביצחק יקרא לך זרע׃ ¹³ וגם את בן האמה לגוי אשימנו כי זרעך הוא׃ ¹⁴ וישכם אברהם בבקר ויקח לחם וחמת מים ויתן אל הגר שם על שכמה ואת הילד ושלחה ותלך ותתע במדבר באר שבע׃ ¹⁵ ויכלו המים מן החמת ותשלך את הילד תחת אחת השיחם׃ ¹⁶ ותלך ותשב לה מנגד הרחק כמטחוי קשת כי אמרה אל אראה במות הילד ותשב מנגד ותשא את קלה ותבך׃ ¹⁷ וישמע אלהים את קול הנער ויקרא מלאך אלהים אל הגר מן השמים ויאמר לה מה לך הגר אל תיראי כי שמע אלהים אל קול הנער באשר הוא שם׃ ¹⁸ קומי שאי את הנער והחזיקי את ידך בו כי לגוי גדול אשימנו׃ ¹⁹ ויפקח אלהים את עיניה ותרא באר מים ותלך ותמלא את החמת ותשק את הנער׃ ²⁰ ויהי אלהים את הנער ויגדל וישב במדבר ויהי רבה קשת׃ ²¹ וישב במדבר פארן ותקח לו אמו אשה מארץ מצרים׃ ²² ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיכל שר צבאו אל אברהם לאמר אלהים עמך בכל אשר אתה עשה׃ ²³ ועתה השבעה לי באלהים הנה אם תשקר לי ולניני ולנכדי כחסד אשר עשיתי עמך תעשה עמדי ועם הארץ אשר גרת בה׃ ²⁴ ויאמר אברהם אנכי אשבע׃ ²⁵ והוכח אברהם את אבימלך על אדות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך׃ ²⁶ ויאמר אבימלך לא ידעתי מי עשה את הדבר הזה וגם אתה לא הגדת לי וגם אני לא שמעתי בלתי היום׃ ²⁷ ויקח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך ויכרתו שניהם ברית׃ ²⁸ ויצב אברהם את שבע כבשות הצאן לבדהן׃ ²⁹ ויאמר אבימלך אל אברהם מה הנה שבע הכבשות האלה אשר הצבת לבדהן׃ ³⁰ ויאמר כי את שבע כבשות תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי את הבאר הזאת׃ ³¹ על כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם׃ ³² ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל שר צבאו וישבו אל ארץ פלשתים׃ ³³ ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם יהוה אל עולם׃ ³⁴ ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים׃

כב

ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני׃ ² ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך׃ ³ וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמרו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים׃ ⁴ ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחק׃ ⁵ ויאמר אברהם אל נעריו שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה ונשתחוה ונשובה אליכם׃ ⁶ ויקח אברהם את עצי העלה וישם על יצחק בנו ויקח בידו את האש ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו׃ ⁷ ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה השה לעלה׃ ⁸ ויאמר אברהם אלהים יראה לו השה לעלה בני וילכו שניהם יחדו׃ ⁹ ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלהים ויבן שם אברהם את המזבח וערך את העצים ועקד את יצחק בנו וישם אתו על המזבח ממעל לעצים׃ ¹⁰ וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחט את בנו׃ ¹¹ ויקרא אליו מלאך יהוה מן השמים ויאמר אברהם אברהם ויאמר הנני׃ ¹² ויאמר אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה ולא חשכת את בנך את יחידך ממני׃ ¹³ וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעלה תחת בנו׃ ¹⁴ ויקרא אברהם שם המקום ההוא יהוה יראה אשר יאמר היום בהר יהוה יראה׃ ¹⁵ ויקרא מלאך יהוה אל אברהם שנית מן השמים׃ ¹⁶ ויאמר בי נשבעתי נאם יהוה כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך׃ ¹⁷ כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער אויביו׃ ¹⁸ והתברכו בזרעך כל גוי הארץ עקב אשר שמעת בקלי׃ ¹⁹ וישב אברהם אל נעריו ויקמו וילכו יחדו אל באר שבע וישב אברהם בבאר שבע׃ ²⁰ ויהי אחר הדברים האלה ויגד לאברהם לאמר הנה ילדה מלכה גם הוא בנים לנחור אחיך׃ ²¹ את עוץ בכרו ואת בוז אחיו ואת קמואל אבי ארם׃ ²² ואת כשד ואת חזו ואת פלדש ואת ידלף ואת בתואל׃ ²³ ובתואל ילד את רבקה שמנה בנות מלכה ילדה לנחור אחי אברהם׃ ²⁴ ופילגשו ושמה ראומה ותלד גם היא את טבח ואת גחם ואת תחש ואת מעכה׃

כג

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה׃ ² ותמת שרה בקרית ארבע היא חברון בארץ כנען ויבא אברהם לספד לשרה ולבכתה׃ ³ ויקם אברהם מעל פני מתו וידבר אל בני חת לאמר׃ ⁴ גר ותושב אנכי עמכם תנו לי אחזת קבר עמכם ואקברה מתי מלפני׃ ⁵ ויענו בני חת את אברהם לאמר לו׃ ⁶ שמענו אדני נשיא אלהים אתה בתוכנו במבחר קברינו קבר את מתך איש ממנו את קברו לא יכלה ממך מקברו למת׃ ⁷ ויקם אברהם וישתחו לעם הארץ לבני חת׃ ⁸ וידבר עמם לאמר אם יש את נפשכם לקבר את מתי מלפני שמעוני ופגעו לי בעפרון בן צחר׃ ⁹ ויתן לי את מערת המכפלה אשר לו אשר בקצה שדהו בכסף מלא יתננה לי בתוככם לאחזת קבר׃ ¹⁰ ועפרון ישב בתוך בני חת ויען עפרון החתי את אברהם באזני בני חת לכל באי שער עירו לאמר׃ ¹¹ לא אדני שמעני השדה נתתי לך והמערה אשר בו לך נתתיה לעיני בני עמי נתתיה לך קבר מתך׃ ¹² וישתחו אברהם לפני עם הארץ׃ ¹³ וידבר אל עפרון באזני עם הארץ לאמר אך אם אתה לו שמעני נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה את מתי שמה׃ ¹⁴ ויען עפרון את אברהם לאמר לו׃ ¹⁵ אדני שמעני ארץ ארבע מאת שקל כסף ביני ובינך מה הוא ואת מתך קבר׃ ¹⁶ וישמע אברהם אל עפרון וישקל אברהם לעפרון את הכסף אשר דבר באזני בני חת ארבע מאות שקל כסף עבר לסחר׃ ¹⁷ ויקם שדה עפרון אשר במכפלה אשר לפני ממרא השדה והמערה אשר בו וכל העץ אשר בשדה אשר בכל גבלתו סביב׃ ¹⁸ לאברהם למקנה לעיני בני חת בכל באי שער עירו׃ ¹⁹ ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו אל מערת שדה המכפלה על פני ממרא הוא חברון בארץ כנען׃ ²⁰ ויקם השדה והמערה אשר בו לאברהם לאחזת קבר מאת בני חת׃

כד

ואברהם זקן בא בימים וה׳ ברך את אברהם בכל׃ ² ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המושל בכל אשר לו שים נא ידך תחת ירכי׃ ³ ואשבעך בה׳ אלהי השמים ואלהי הארץ אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרבו׃ ⁴ כי אל ארצי ואל מולדתי תלך ולקחת אשה לבני ליצחק׃ ⁵ ויאמר אליו העבד אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי אל הארץ הזאת השב אשיב את בנך אל הארץ אשר יצאת משם׃ ⁶ ויאמר אליו אברהם השמר לך פן תשיב את בני שמה׃ ⁷ ה׳ אלהי השמים אשר לקחני מבית אבי ומארץ מולדתי ואשר דבר לי ואשר נשבע לי לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת הוא ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם׃ ⁸ ואם לא תאבה האשה ללכת אחריך ונקית מאלה רק את בני לא תשב שמה׃ ⁹ וישם העבד את ידו תחת ירך אברהם אדניו וישבע לו על הדבר הזה׃ ¹⁰ ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו וילך וכל טוב אדניו בידו ויקם וילך ארם נהרים אל עיר נחור׃ ¹¹ ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל באר המים לעת ערב לעת צאת השאבות׃ ¹² ויאמר ה׳ אלהי אדני אברהם הקרה נא לפני היום והעש חסד עם אדני אברהם׃ ¹³ הנה אנכי נצב על עין המים ובנות אנשי העיר יצאות לשאב מים׃ ¹⁴ והיה הנערה אשר אמר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך אשקה אתה הכחת לעבדך ליצחק ובה אדע כי עשית חסד עם אדני׃ ¹⁵ והוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יצאת אשר ילדה למלכה אשת נחור אחי אברהם וכדה על שכמה׃ ¹⁶ והנערה טובת מראה מאד בתולה ואיש לא ידעה ותרד העינה ותמלא כדה ותעל׃ ¹⁷ וירץ העבד לקראתה ויאמר הגמיאיני נא מעט מים מכדך׃ ¹⁸ ותאמר שתה אדני ותמהר ותורד כדה על ידה ותשקהו׃ ¹⁹ ותכל להשקותו ותאמר גם לגמליך אשאב עד אם כלו לשתות׃ ²⁰ ותמהר ותערה כדה אל השקת ותרץ עוד אל הבאר לשאב ותשאב לכל גמליו׃ ²¹ והאיש משתאה לה מחריש לדעת הצלח ה׳ דרכו אם לא׃ ²² ויהי כאשר כלו הגמלים לשתות ויקח האיש נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים על ידיה עשרה זהב משקלם׃ ²³ ויאמר בת מי את הגידי נא לי היש בית אבך מקום לנו ללון׃ ²⁴ ותאמר אליו בת בתואל אנכי בן מלכה ילדה לנחור׃ ²⁵ ותאמר אלו גם תבן גם מספוא רב עמנו גם מקום ללון׃ ²⁶ ויקד האיש וישתחו לה׳׃ ²⁷ ויאמר ברוך ה׳ אלהי אדני אברהם אשר לא עזב חסדו ואמתו מעם אדני אנכי בדרך נחני ה׳ בית אחי אדני׃ ²⁸ ותרץ הנערה ותגד לבית אמה כדברים האלה׃ ²⁹ ולרבקה אח ושמו לבן וירץ לבן אל האיש החוצה אל העין׃ ³⁰ ויהי כראות את הנזם ואת הצמידים על ידי אחתו וכשמעו את דברי רבקה אחתו לאמר כה דבר אלי האיש ויבא אל האיש והנה עמד על הגמלים על העין׃ ³¹ ויאמר בוא ברוך ה׳ למה תעמד בחוץ ואנכי פניתי הבית ומקום לגמלים׃ ³² ויבא האיש הבית ויפתח החמלים ויתן תבן ומספוא לחמלים ומים לרחץ רגליו ורגלי האנשים אשר אתו׃ ³³ וישם לפניו לאכל ויאמר לא אכל עד אם דברתי דברי ויאמר דבר׃ ³⁴ ויאמר עבד אברהם אנכי׃ ³⁵ וה׳ ברך את אדני מאד ויגדל וייתן לו צאן ובקר וכסף וזהב ועבדים ושפחות וגמלים וחמרים׃ ³⁶ ותלד שרה אשת אדני בן לאדני אחרי זקנתה ויתן לו את כל אשר לו׃ ³⁷ וישבעני אדני לאמר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בארצו׃ ³⁸ אם לא אל בית אבי תלך וממשפחתי ולקחת אשה לבני׃ ³⁹ ואמר אל אדני אולי לא תלך האשה אחרי׃ ⁴⁰ ויאמר אלי ה׳ אשר התהלכתי לפניו הוא ישלח מלאכו אתך והצליח דרכך ולקחת אשה לבני ממשפחתי ומבית אבי׃ ⁴¹ אז תנקה מאלתי כאשר תבא אל משפחתי ואם לא יתנו לך והיית נקי מאלתי׃ ⁴² ואבוא היום על העין ואמר ה׳ אלהי אדני אברהם אם יש נא מצליח דרכי אשר אנכי הלך עליה׃ ⁴³ הנה אנכי נצב על עין המים והיה העלמה היוצאת לשאב ואמרתי אליה השקיני נא מעט מים מכדך׃ ⁴⁴ ואמרה אלי גם אתה שתה וגם לגמליך אשאב היא האשה אשר הכיח ה׳ לבן אדני׃ ⁴⁵ אני טרם אכלה לדבר על לבי והנה רבקה יצאת וכדה על שכמה ותרד העינה ותשאב ואמר אליה השקיני נא׃ ⁴⁶ ותמהר ותורד כדה מעליה ותאמר שתה וגם לגמליך אשקה ואשת ואגם הגמלים השקתה׃ ⁴⁷ ואשאלה ותאמר בת מי את ותאמר בת בתואל בן נחור אשר ילדה לו מלכה ואשם הנזם על אפה והצמידים על ידיה׃ ⁴⁸ ואקד ואשתחו לה׳ ואברך את ה׳ אלהי אדני אברהם אשר הנחני בדרך אמת לקחת את בת אח אדני לבנו׃ ⁴⁹ ועתה אם יש אתכם עשים חסד ואמת את אדני הגידו לי ואם לא הגידו לי ואפנה על ימין או על שמאל׃ ⁵⁰ ויען לבן ובתואל ויאמרו מה׳ יצא הדבר לא נוכל דבר אליך רע או טוב׃ ⁵¹ הנה רבקה לפניך קח ולך ותהי אשת בן אדניך כאשר דבר ה׳׃ ⁵² ויהי כשמע עבד אברהם את דבריהם וישתחו ארצה לה׳׃ ⁵³ ויוצא העבד כלי כסף וכלי זהב ובגדים ויתן לרבקה ומגדנות נתן לאחיה ולאמה׃ ⁵⁴ ויאכלו וישתו הוא והאנשים אשר עמו וילינו ויקמו בבקר ויאמר שלחני לאדני׃ ⁵⁵ ותאמר אחיה ואמה תשב הנערה אתנו ימים או עשור אחר תלך׃ ⁵⁶ ויאמר אלהם אל תאחרו אתי וה׳ הצליח דרכי שלחוני ואלכה לאדני׃ ⁵⁷ ויאמרו נקרא לנערה ונשאלה את פיה׃ ⁵⁸ ויקראו לרבקה ויאמרו אלה ותלכי עם האיש הזה ותאמר אלך׃ ⁵⁹ וישלחו את רבקה אחתם ואת מנקתה ואת עבד אברהם ואת אנשיו׃ ⁶⁰ ויברכו את רבקה ויאמרו לה אחתנו את היי לאלפי רבבה ויירש זרעך את שער שנאיו׃ ⁶¹ ותקם רבקה ונערתיה ותרכבנה על הגמלים ותלכנה אחרי האיש ויקח העבד את רבקה וילך׃ ⁶² ויצחק בא מבוא באר לחי ראי והוא יושב בארץ הנגב׃ ⁶³ ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב וישא עיניו וירא והנה גמלים באים׃ ⁶⁴ ותשא רבקה את עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל הגמל׃ ⁶⁵ ותאמר אל העבד מי האיש הלזה ההלך בשדה לקראתנו ויאמר העבד הוא אדני ותקח הצעיף ותתכס׃ ⁶⁶ ויספר העבד ליצחק את כל הדברים אשר עשה׃ ⁶⁷ ויבאה יצחק האהלה שרה אמו ויקח את רבקה ותהי לו לאשה ויאהבה ויתנחם יצחק אחרי אמו׃

כה

ויסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה׃ ² ותלד לו את זמרן ואת יקשן ואת מדן ואת מדין ואת ישבק ואת שוח׃ ³ ויקשן ילד את שבא ואת דדן ובני דדן היו אשורים ולטושים ולאמים׃ ⁴ ובני מדין עיפה ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה כל אלה בני קטורה׃ ⁵ ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק׃ ⁶ ולבני הפלגשים אשר לאברהם נתן אברהם מתנת וישלחם מעל יצחק בנו בעודנו חי קדמה אל ארץ קדם׃ ⁷ ואלה ימי שני חיי אברהם אשר חי מאה שנה ושבעים שנה ושתי שנים׃ ⁸ ויגוע וימת אברהם בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף אל עמיו׃ ⁹ ויקברו אתו יצחק וישמעאל בניו אל מערת המכפלה אל שדה עפרון בן צחר החתי אשר על פני ממרא׃ ¹⁰ השדה אשר קנה אברהם מאת בני חת שם קבר אברהם ושרה אשתו׃ ¹¹ ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו וישב יצחק עם באר לחי ראי׃ ¹² ואלה תולדת ישמעאל בן אברהם אשר ילדה הגר המצרית שפחת שרה לאברהם׃ ¹³ ואלה שמות בני ישמעאל בשמותם לתולדתם בכור ישמעאל נבית ואדבאל ומבשם׃ ¹⁴ ומשמע ודומה ומשא׃ ¹⁵ חדד ותימא יטור נפיש וקדמה׃ ¹⁶ אלה הם בניו ואלה שמותם בחצריהם ובטירתם שנים עשר נשיאים לעמתם׃ ¹⁷ ואלה שני חיי ישמעאל מאת שנה ושלשים שנה ושבע שנים ויגוע ויאסף אל עמיו׃ ¹⁸ וישכנו מחוילה עד שור אשר על פני מצרים בבאך אשורה על פני כל אחיו נפל׃ ¹⁹ ואלה תולדת יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק׃ ²⁰ ויהי יצחק בן ארבעים שנה בקחתו את רבקה בת בתואל הארמי מפדן ארם אחות לבן הארמי לו לאשה׃ ²¹ ויעתר יצחק לה׳ לנכח אשתו כי עקרה היא ויעתר לו ה׳ ותהר רבקה אשתו׃ ²² ויתרוצצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את ה׳׃ ²³ ויאמר ה׳ לה שני גוים בבטנך ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר׃ ²⁴ וימלאו ימיה ללדת והנה תומם בבטנה׃ ²⁵ ויצא הראשון אדמוני כלו כאדרת שער ויקראו שמו עשו׃ ²⁶ ואחרי כן יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב ויצחק בן ששים שנה בלדת אתם׃ ²⁷ ויגדלו הנערים ויהי עשו איש יודע ציד איש שדה ויעקב איש תם יושב אהלים׃ ²⁸ ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו ורבקה אהבת את יעקב׃ ²⁹ ויזד יעקב נזיד ויבא עשו מן השדה והוא עיף׃ ³⁰ ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני נא מן האדם האדם הזה כי עיף אנכי על כן קרא שמו אדום׃ ³¹ ויאמר יעקב מכרה כיום את בכרתך לי׃ ³² ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכרה׃ ³³ ויאמר יעקב השבעה לי כיום וישבע לו וימכר את בכרתו ליעקב׃ ³⁴ ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים ויאכל וישת ויקם וילך ויבז עשו את הבכרה׃

כו

ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון אשר היה בימי אברהם וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים גררה׃ ² וירא אליו ה׳ ויאמר אל תרד מצרימה שכן בארץ אשר אמר אליך׃ ³ גור בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכך כי לך ולזרעך אתן את כל הארצות האל והקמתי את השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך׃ ⁴ והרביתי את זרעך ככוכבי השמים ונתתי לזרעך את כל הארצות האל והתברכו בזרעך כל גוי הארץ׃ ⁵ עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרתי מצותי חקותי ותורתי׃ ⁶ וישב יצחק בגרר׃ ⁷ וישאלו אנשי המקום לאשתו ויאמר אחתי הוא כי ירא לאמר אשתי פן יהרגוני אנשי המקום על רבקה כי טובת מראה הוא׃ ⁸ ויהי כי ארכו שם הימים וישקף אבימלך מלך פלשתים בעד החלון וירא והנה יצחק מצחק את רבקה אשתו׃ ⁹ ויקרא אבימלך ליצחק ויאמר אך הנה אשתך הוא ואיך אמרת אחתי הוא ויאמר אליו יצחק כי אמרתי פן אמות עליה׃ ¹⁰ ויאמר אבימלך מה זאת עשית לנו כמעט שכב אחד העם את אשתך והבאת עלינו אשמה׃ ¹¹ ויצו אבימלך את כל העם לאמר הנוגע באיש הזה ובאשתו מות יומת׃ ¹² ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא בשנה ההוא מאה שערים וברכהו ה׳׃ ¹³ ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד׃ ¹⁴ ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה ויקנאו אתו פלשתים׃ ¹⁵ ואת כל הבארות אשר חפרו עבדי אביו בימי אברהם אביו סתמום פלשתים וימלאום עפר׃ ¹⁶ ויאמר אבימלך אל יצחק לך מעמנו כי עצמת ממנו מאד׃ ¹⁷ וילך משם יצחק ויחן בנחל גרר וישב שם׃ ¹⁸ ויחפר יצחק את באר המים אשר חפרו בימי אברהם אביו ויסתמום פלשתים אחרי מות אברהם ויקרא להן שמות כשמות אשר קרא להן אביו׃ ¹⁹ ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו שם באר מים חיים׃ ²⁰ ויריבו רעי גרר עם רעי יצחק לאמר לנו המים ויקרא שם הבאר עשק כי התעשקו עמו׃ ²¹ ויחפרו באר אחרת ויריבו גם עליה ויקרא שמה שטנה׃ ²² ויעתק משם ויחפר באר אחרת ולא רבו עליה ויקרא שמה רחובות ויאמר כי עתה הרחיב ה׳ לנו והפרינו בארץ׃ ²³ ויעל משם באר שבע׃ ²⁴ וירא אליו ה׳ בלילה ההוא ויאמר אנכי אלהי אברהם אביך אל תירא כי אתך אנכי וברכתיך והרביתי את זרעך בעבור אברהם עבדי׃ ²⁵ ויבן שם מזבח ויקרא בשם ה׳ ויט שם אהלה ויכרו שם עבדי יצחק באר׃ ²⁶ ואבימלך הלך אליו מגרר ואחזת מרעהו ופיכל שר צבאו׃ ²⁷ ויאמר אלהם יצחק מדוע באתם אלי ואתם שנאתם אתי ותשלחו מאתכם׃ ²⁸ ויאמרו ראו ראינו כי היה ה׳ עמך ונאמר תהי נא אלה בינינו בינך ונכרתה ברית עמך׃ ²⁹ אם תעשה עמנו רעה כאשר לא נגעוך וכאשר עשינו עמך רק טוב ונשלחך בשלום אתה עתה ברוך ה׳׃ ³⁰ ויעש להם משתה ויאכלו וישתו׃ ³¹ וישכמו בבקר וישבעו איש לאחיו וישלחם יצחק וילכו מאתו בשלום׃ ³² ויהי ביום ההוא ויבאו עבדי יצחק ויגידו לו על אדות הבאר אשר חפרו ויאמרו לו מצאנו מים׃ ³³ ויקרא אתה שבעה על כן שם העיר באר שבע עד היום הזה׃ ³⁴ ויהי עשו בן ארבעים שנה ויקח אשה את יהודית בת בארי החתי ואת בסמת בת אילון החתי׃ ³⁵ ותהיין מרת רוח ליצחק וליעקב׃

כז

ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראת ויקרא את עשו בנו הגדל ויאמר אליו בני ויאמר אליו הנני׃ ² ויאמר הנה נא זקנתי לא ידעתי יום מותי׃ ³ ועתה שא נא כליך תליך וקשתך וצא השדה וצודה לי צידה׃ ⁴ ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי והביאה לי ואכלה בעבור תברכך נפשי בטרם אמות׃ ⁵ ורבקה שמעת בדבר יצחק אל עשו בנו וילך עשו השדה לצוד ציד להביא׃ ⁶ ורבקה אמרה אל יעקב בנה לאמר הנה שמעתי את אביך מדבר אל עשו אחיך לאמר׃ ⁷ הביאה לי צידה ועשה לי מטעמים ואכלה ואברכך לפני ה׳ לפני מותי׃ ⁸ ועתה בני שמע בקלי לאשר אנכי מצוה אתך׃ ⁹ לך נא אל הצאן וקח לי משם שני גדיי עזים טובים ואעשה אתם מטעמים לאביך כאשר אהב׃ ¹⁰ והבאת לאביך ואכל בעבור אשר יברכך לפני מותו׃ ¹¹ ויאמר יעקב אל רבקה אמו הן עשו אחי איש שעיר ואנכי איש חלק׃ ¹² אולי ימשני אבי והייתי בעיניו כתעתע והבאתי עלי קללה ולא ברכה׃ ¹³ ותאמר לו אמו עלי קללתך בני אך שמע בקולי ולך קח לי׃ ¹⁴ וילך ויקח ויבא לאמו ותעש אמו מטעמים כאשר אהב אביו׃ ¹⁵ ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדל החמדת אשר אתה בבית ותלבש את יעקב בנה הקטן׃ ¹⁶ ואת ערת גדיי העזים הלבישה על ידיו ועל חלקת צואריו׃ ¹⁷ ותתן את המטעמים ואת הלחם אשר עשתה ביד יעקב בנה׃ ¹⁸ ויבא אל אביו ויאמר אבי ויאמר הנני מי אתה בני׃ ¹⁹ ויאמר יעקב אל אביו אנכי עשו בכרך עשיתי כאשר דברת אלי קום נא שבה ואכלה מצידי בעבור תברכני נפשך׃ ²⁰ ויאמר יצחק אל בנו מה זה מהרת למצא בני ויאמר כי הקרה ה׳ אלהיך לפני׃ ²¹ ויאמר יצחק אל יעקב גשה נא ואמשך בני האתה זה בני עשו אם לא׃ ²² ויגש יעקב אל יצחק אביו וימשהו ויאמר הקול קול יעקב והידים ידי עשו׃ ²³ ולא הכירו כי היו ידיו כידי עשו אחיו שעירת ויברכהו׃ ²⁴ ויאמר אתה זה בני עשו ויאמר אני׃ ²⁵ ויאמר הגישה לי ואכלה מצד בני בעבור תברכך נפשי ויגש לו ויאכל ויבא לו יין וישת׃ ²⁶ ויאמר אליו יצחק אביו גשה נא ושקה לי בני׃ ²⁷ ויגש וישק לו ויריח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה׳׃ ²⁸ ויתן לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירש׃ ²⁹ יעבדוך עמים וישתחוו לך לאמים הוה גביר לאחיך וישתחוו לך בני אמך ארריך ארור ומברכיך ברוך׃ ³⁰ ויהי ככלות יצחק לברך את יעקב ויהי אך יצא יצא יעקב מאת פני יצחק אביו ועשו אחיו בא מצידו׃ ³¹ ויעש גם הוא מטעמים ויבא לאביו ויאמר לאביו יקם אבי ויאכל מצד בנו בעבור תברכני נפשך׃ ³² ויאמר לו יצחק אביו מי אתה ויאמר אני בנך בכרך עשו׃ ³³ ויחרד יצחק חרדה גדלה עד מאד ויאמר מי אפוא הוא הצד ציד ויבא לי ואכל מכל בטרם תבוא ואברכהו גם ברוך יהיה׃ ³⁴ כשמע עשו את דברי אביו ויצעק צעקה גדלה ומרה עד מאד ויאמר לאביו ברכני גם אני אבי׃ ³⁵ ויאמר בא אחיך במרמה ויקח ברכתך׃ ³⁶ ויאמר הכי קרא שמו יעקב ויעקבני זה פעמים את בכרתי לקח והנה עתה לקח ברכתי ויאמר הלא אצלת לי ברכה׃ ³⁷ ויען יצחק ויאמר לעשו הן גביר שמתיהו לך ואת כל אחיו נתתי לו לעבדים ודגן ותירש סמכתיו ולך אפוא מה אעשה בני׃ ³⁸ ויאמר עשו אל אביו הברכה אחת היא לך אבי ברכני גם אני אבי ויפא עשו קולו ויבך׃ ³⁹ ויען יצחק אביו ויאמר אליו הנה משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל׃ ⁴⁰ ועל חרבך תחיה ואת אחיך תעבד והיה כאשר תריד ופרקת עלו מעל צוארך׃ ⁴¹ ויעטם עשו את יעקב על הברכה אשר ברכו אביו ויאמר עשו בלבו יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב אחי׃ ⁴² ויגד לרבקה את דברי עשו בנה הגדל ותשלח ותקרא ליעקב בנה הקטן ותאמר אליו הנה עשו אחיך מתנחם לך להרגך׃ ⁴³ ועתה בני שמע בקולי וקום ברח לך אל לבן אחי חרנה׃ ⁴⁴ וישבת עמו ימים אחדים עד אשר תשוב חמת אחיך׃ ⁴⁵ עד שוב אף אחיך ממך ושכח את אשר עשית לו ושלחתי ולקחתיך משם למה אשכל גם שניכם יום אחד׃ ⁴⁶ ותאמר רבקה אל יצחק קצתי בחיי מפני בנות חת אם לקח יעקב אשה מבנות חת כאלה מבנות הארץ למה לי חיים׃

כח

ויקרא יצחק אל יעקב ויברכהו ויצום ויאמר לו לא תקח אשה מבנות כנען׃ ² קום לך פדנה ארם בית בתואל אבי אמך וקח לך משם אשה מבנות לבן אחי אמך׃ ³ ואל שדי יברך אתך ויפרך והרבך והיית לקהל עמים׃ ⁴ ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך את ארץ מגוריך אשר נתן אלהים לאברהם׃ ⁵ וישלח יצחק את יעקב וילך פדנה ארם אל לבן בן בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב ועשו׃ ⁶ וירא עשו כי ברך יצחק את יעקב ושלח אתו פדנה ארם לקחת לו משם אשה במברכו אתו ויצו עליו לאמר ל

Hieros. 7. *Et dixit ; Quale fuit nuntiamen meum ad Abraham ab initio, & dixit, Futurum est ut sila lactet : quamvis peperit illi filium hoc tempore. Et crevit puer, & ablactatus est: & fecit Abraham convivium magnum, die quo ablactavit Isaacum. Et vidit Sara filium Hagar Ægyptiæ, quem peperat Abrahamo, ludentem in cultu ejus & irrisorem in cultu idiotæ.*

Hieros. 8. *Et dixit ad Abraham, quod nuntiavit mihi Dominus, quod ancilla non erit mirabilior de me. Rursus dixit ; Quam fidelis nuntius, qui nuntiavit Abrahamo & dixit, Futurum est ut lactet filios Sara : quoniam peperit illi filium hoc tempore. Et crevit puer, & ablactatus est: & fecit Abraham convivium magnum, die quo ablactavit Isaacum. Et vidit Sara filium Hagar Ægyptiæ, quem peperat Abrahamo, ludentem in cultu ejus & irrisorem in cultu idiotæ. Et dixit Abrahamo ; Ejice ancillam hanc, & filium ejus : quoniam non potest ut filius ancillæ filius hæres fit cum filio meo, & cum filio meo Isaaco. Et displicuit res hæc valde in oculis Abrahami propter filium suum, quòd coleret cultum alienum. Et dixit Abrahamo ; Ne displiceat in oculis tuis de puero, & de ancilla tua quam tu ejicis ; quicquid tibi dixerit Sara audi, & audi vocem ejus : quoniam in Isaac vocabuntur tibi filii, & hic filius ancillæ non in genealogia numerabitur post te. Et etiam filium ancillæ in populum latronum ponam eum : quoniam filius tuus est. Et surrexit Abraham mane, & accepit panem & lagenam aquæ, & dedit Hagari, ponens super humerum ejus, & alligavit eam ad lumbos ejus ut notificaret quod ancilla esset, & puerum, & dimisit eam cum libello repudii : & abiit & erravit ex via, ad desertum quod erat vicinum ipsi Beer-laha. Et accidit quando pervenerunt ad ingressum deserti, recordati sunt Israelitæ quæ fecerunt Amalekitæ & percussus est filius Amalek in igne calorem calidissimo, & bibit omnes aquas, donec exhaustæ sunt omnes aquæ ex lagena, & adulta est & attennata caro ejus ; & portavit eum, & fatigata est cum clamavit ad Deum patris, qui cùm non responderet, statim projecit puerum sub unam ex arboribus.*

Hieros. 15. *Et finita sunt aquæ ex amphora, & projecit puerum.*

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* Quia claudendo verò occluserat Deus omnem uterum Abimelech propter Sarah uxorem Abrahami.

* كه بند كردن بند كه خدا در پس همه رحم بخانهي ابيملك ابر سبب سره زني ابرهم*

CAP. XXI.

1 Porrò Deus recordatus est Sarah, quemadmodum dixerat. Et fecit Deus cum Sarah secundùm verbum quod dixerat, Gravida facta Sarah peperit ipsi Abrahæ filium in senectute ejus, tempore statuto de quo formerat ei Deus. Et vocavit Abrahamus nomen filii sui qui natus erat ei, quem peperit ei Sarah, filium. Circumcidit igitur Abraham filium suum octo dies natum, quemadmodum præceperat ei Deus. Abrahamus verò erat centi annorum cùm circumcideret ei filium suum Isaacum. Dixitque Sarah, Lætificavit me Deus : quicunque audierit, exhilarabitur mecum. Adhæc dixit, Quis hujusmodi verbum dixisset ad Abrahamum, Lactabunt ex Sarah filios ? quia peperi filii in senectute ejus. Crevit igitur puer, & ablactatus est. Fecitque Abrahamus convivium magnum, die ablactationis ipsius. Videns autem Sarah filii Hagar Ægyptiæ, quem peperarat ipsi Abrahamo, ridentem, 10 dixit ad Abrahamum, Expelle illam ancillam & filium ejus : quia non hæreditabitur ancillæ filius ancillæ meæ cum filio meo, nempe cum Isaac. Displicuit autem verbum in oculis Abrahami valdè, causa filii sui. Dixitque Deus ad Abrahamum, Ne displiceat in oculis tuis propter puerum & propter ancillam tuam : quicquid dixerit tibi Sarah, audi vocem ejus : quia in Isaac vocabitur tibi progenies. Et filium ex ancilla in gentem ponam, quia filius tuus est ipse. Antelucanâ igitur 14 que surgens Abrahamus mane, cepit panem, & guttur vinum aqua, deditque ipsi Hagar, (Imposuit humero ejus) puerum, & emisit eum ut abiret. Et abiens erravit in deserto Beer-sheba. Et consumptis 15 aquis ex guttur vino, dejecit puerum sub uno arborum.

* Quia claudendo verò occluserat Deus omnem uterum Abimelech propter Sarah uxorem Abrahami.

* كه بند كردن بند كه خدا در پس همه رحم بخانهي ابيملك ابر سبب سره زني ابرهم*

CAP. XXI.

1 Porrò Deus recordatus est Sarah, quemadmodum dixerat. Et fecit Deus cum Sarah secundùm verbum quod dixerat, Gravida facta Sarah peperit ipsi Abrahæ filium in senectute ejus, tempore statuto de quo formerat ei Deus. Et vocavit Abrahamus nomen filii sui qui natus erat ei, quem peperit ei Sarah, filium. Circumcidit igitur Abraham filium suum octo dies natum, quemadmodum præceperat ei Deus. Abrahamus verò erat centi annorum cùm circumcideret ei filium suum Isaacum. Dixitque Sarah, Lætificavit me Deus : quicunque audierit, exhilarabitur mecum. Adhæc dixit, Quis hujusmodi verbum dixisset ad Abrahamum, Lactabunt ex Sarah filios ? quia peperi filii in senectute ejus. Crevit igitur puer, & ablactatus est. Fecitque Abrahamus convivium magnum, die ablactationis ipsius. Videns autem Sarah filii Hagar Ægyptiæ, quem peperarat ipsi Abrahamo, ridentem, 10 dixit ad Abrahamum, Expelle illam ancillam & filium ejus : quia non hæreditabitur ancillæ filius ancillæ meæ cum filio meo, nempe cum Isaac. Displicuit autem verbum in oculis Abrahami valdè, causa filii sui. Dixitque Deus ad Abrahamum, Ne displiceat in oculis tuis propter puerum & propter ancillam tuam : quicquid dixerit tibi Sarah, audi vocem ejus : quia in Isaac vocabitur tibi progenies. Et filium ex ancilla in gentem ponam, quia filius tuus est ipse. Antelucanâ igitur 14 que surgens Abrahamus mane, cepit panem, & guttur vinum aqua, deditque ipsi Hagar, (Imposuit humero ejus) puerum, & emisit eum ut abiret. Et abiens erravit in deserto Beer-sheba. Et consumptis 15 aquis ex guttur vino, dejecit puerum sub uno arborum.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* Et ecclesiæ fedit sibi è regione, ut-16 gundo se quasi j.-Eli fagitte ex arcu: dicebat enim, Non videbo quando moriatur puer : & fedens è regione elevavit vocem suam, & flevit. An-17 divit autem Deus vocem pueri : vocavitque angelos Dei ad Hagar è cœlo, & dixit ei, Quid tibi est Hagar ? ne metuas : quoniam exaudivit Deus vocem pueri ubi est, è loco quo ejus est. Surge, 18 tolle puerum, & firmiter tene manum tuam in eo : quia in gentem magnam ponam eum. Tum aperuit 19 Deus oculos ejus, videbat autem aquæ : pergens ergò implevit guttur suum aquæ, & potavit puerum. Et cumante Deo puerum, ad- 20 uixit eft, fuitque in deserto : & fuit juvenis sagittarius. Et ja- 21 dente eo in deserto Pharan, accepit ei mater ejus uxorem de terra Ægypti. Fuit ipso tempore, 22 dixit Abimelech & Phichol princeps militum ejus ad Abrahamum, dicendo ; Deus tecum in omnibus quæ tu facis. Nunc ergò 23 jura mihi hic per Deum, si mendacitèr mihi & filio meo, & nepoti meo : secundùm benignitatem quam exercui erga te facies mecum, & cum terra in qua peregrinatus es. Et dixit Abraham, Ego jurabo. Et contendit Abra- 24 ham cum Abimelech propter puerum aquarum, quem vi abstulerant servi Abimelech. Et dixit Abimelech ; Non novi quis fit qui hoc 25 rit rem hanc ; & etiam ea non renunciâsti mihi, & etiam ego non audivi ab aliis, nisi hoc die à te. Et accepit Abraham oves & boves, 27 & dedit Abimelech ; & pepigerunt ambo fœdus. Et statuit Abra- 28 ham septem agnas fœorum, & feparavit eas à bobus. Tum dixit 29 Abimelech ad Abrahamum ; Quid sibi volunt septem agnæ istæ, quas statuisti solas ? Et dixit ; Quoniam septem agnas accipies ex manu mea, 30 ut sis mihi in testimonium, quòd fodi puteum illum. Propter- 31 ea vocavit puteum illum, Puteum septem agnarum ; quia ibi juraverunt uterque. Et pepigerunt fœdus in Beer septem agnarum : & 32 surrexit Abimelech & Phicol princeps exercitus ejus, & reversi sunt in terram Philistæorum.

* برپت بشست آن از مقابل دور شدن چون تير انداختن كمان كه كفت نه 16
بينم در مردن آن كودك بنشست از مقابل برداشت سر آواز آن وبگريست * بشنيد 17
خدا سر آواز آن كودك بخواند فرشتهي خدا بهاجر ازان آسمان كفت بآن چيست بتو
هاجر نه ترس كه بشنيد خدا بآواز آن كودك در آنجه او آنجا * برخيز بردار مر آن 18
كودك وقوي كير مر دست تو درو كه بقوم بزرك بنهم اويرا * بكشاد خدا
مر چشمان آن بديد چاه آب برفت وپر كرد مر آن مطهره آب بياضخانه مر آن كودك.
* بود عنايت خدا بآن كودك بزرك شد بنشست در بيابان بود جواني كمان دار. 20
* بنشست در بياباني فارن بستانه باو مادر او زن ازمين مصريم * بود در وقت آن 21
كفت ابيملك وفيكل امير سپاه او بابرهم بكفتن خدا با تو در همه آنجه تو كنا.
* واكنون سوكند خور بمن در خدا اينجا اكر دروغ كوئي بمن وبفرزند من 23
وبنبيرهي من چون فضل آنجه بكردم با تو بكني با من وا آن زمين آنجه بنشستي
در آن * كفت ابرهم من سوكند كنم * نصيحت كرد ابرهم مر ابيملك ابر سبب 24
چاه آب آن آنجه بربودند بندكان ابيملك * كفت ابيملك نه دانستم چيست كرد 26
مر آن سخن اين ونيز تو نه آكاه كردي بمن ونيز من نشنيدم بجز اين روز * بستانه 27
ابرهم كوسپند وكاو بداد بابيملك بببريدند هو ايشان شرط * بپاستانه ابرهم مر هفت 28
برهاي آن كوسپند بنتهايي ايشان * كفت ابيملك بابرهم چيست ايشان هفت برهاي 29
ايشان آنجه استانه بي بنتهايي ايشان * كفت كه مر هفت برهايي بستاني از دست من 30
در سبب باشد بكواه كه بكندم مر آن چاه اين * ابرهمكينين بخوانند بجاي او بار 31
شبع كه آنجا سوكند خوردند هو ايشان * ببريدند شرط در بار شبع برخاست ابيملك
وفيكل امير سپاه او بار كشتند برمين فلستيم.

* Et ecclesiæ fedit sibi è regione, ut-16 gundo se quasi j.-Eli fagitte ex arcu: dicebat enim, Non videbo quando moriatur puer : & fedens è regione elevavit vocem suam, & flevit. An-17 divit autem Deus vocem pueri : vocavitque angelos Dei ad Hagar è cœlo, & dixit ei, Quid tibi est Hagar ? ne metuas : quoniam exaudivit Deus vocem pueri ubi est, è loco quo ejus est. Surge, 18 tolle puerum, & firmiter tene manum tuam in eo : quia in gentem magnam ponam eum. Tum aperuit 19 Deus oculos ejus, videbat autem aquæ : pergens ergò implevit guttur suum aquæ, & potavit puerum. Et cumante Deo puerum, ad- 20 uixit eft, fuitque in deserto : & fuit juvenis sagittarius. Et ja- 21 dente eo in deserto Pharan, accepit ei mater ejus uxorem de terra Ægypti. Fuit ipso tempore, 22 dixit Abimelech & Phichol princeps militum ejus ad Abrahamum, dicendo ; Deus tecum in omnibus quæ tu facis. Nunc ergò 23 jura mihi hic per Deum, si mendacitèr mihi & filio meo, & nepoti meo : secundùm benignitatem quam exercui erga te facies mecum, & cum terra in qua peregrinatus es. Et dixit Abraham, Ego jurabo. Et contendit Abra- 24 ham cum Abimelech propter puerum aquarum, quem vi abstulerant servi Abimelech. Et dixit Abimelech ; Non novi quis fit qui hoc 25 rit rem hanc ; & etiam ea non renunciâsti mihi, & etiam ego non audivi ab aliis, nisi hoc die à te. Et accepit Abraham oves & boves, 27 & dedit Abimelech ; & pepigerunt ambo fœdus. Et statuit Abra- 28 ham septem agnas fœorum, & feparavit eas à bobus. Tum dixit 29 Abimelech ad Abrahamum ; Quid sibi volunt septem agnæ istæ, quas statuisti solas ? Et dixit ; Quoniam septem agnas accipies ex manu mea, 30 ut sis mihi in testimonium, quòd fodi puteum illum. Propter- 31 ea vocavit puteum illum, Puteum septem agnarum ; quia ibi juraverunt uterque. Et pepigerunt fœdus in Beer septem agnarum : & 32 surrexit Abimelech & Phicol princeps exercitus ejus, & reversi sunt in terram Philistæorum.

Abraham ; & dixit, Ecce ego. Tum ait
dixit, Ne extendas manum tuam ad
puerum, nec facias illi quicquam
mali : quoniam jam revelatum eſt
coram me quòd timeres Dominum
tu, neque impedivisti filium tuum
unicum tuum à me. Tum levavit
Abraham oculos ſuos, & vidit : & 13
ecce aries unus, qui creatus eſt in-
ter velperas fundationis mundi, com-
prehenſus erat in perplexitate ar-
boris per cornua ſua : abiit ergò
Abraham, & accepit eum, & obtu-
lit eum in holocaultum pro filio ſuo.
Et gratias egit, & oravit Abraham 14
ibi in loco illo, & dixit ; Obſecro
per miſerationes à conſpectu tuo Do-
mine, manifeſtum eſt coram te quòd
non fuit in corde meo profunditas,
ſed intentus fuerim ut facerem de-
cretum tuum cum gaudio. Jam ve-
rò quando erunt filii filiæ filii mei
offerentes tempore angultiæ, me-
mor ſis eorum, & exaudi eos, & li-
bera eos : & dicant omnes genera-
tiones ſequuturæ ; In monte ubi li-
gavit Abraham Iſaacum filium ſu-
um, & ibi revelata eſt ei divina
majeſtas. Et vocavit angelus Do- 15
mini Abrahamum ſecundò ex cœlis,
dixit ; Per temonem meum ju- 16
ravi, dicit Dominus : Eo eo quòd feciſti rem hanc, nec prohibuiſti filium
unicum tuum ; Quòd benedicendo benedicam tibi, & multipli- 17
cando multiplicabo filios tuos ſicut ſtellas cœlorum, & erunt ſicut arena
quæ eſt ad maris litus : & poſſidebunt jure hæreditario filii tui urbes
eorum inimicis ſuis. Et benedicentur propter meritum filii tui omnes 18
populi terræ ; pro eo quòd auſcultaſtis formoni meo. Et accepervnt an- 19
geli excelſi Iſaacum, & detulerunt eum in ſcholam Sem magni, & com-
moratus eſt ibi tres annos : eo verò ipſo die reverſus eſt Abraham ad
pueros ſuos, & ſurrexerunt & abierunt ſimul in Beerſaba, & habitavit
Abraham in Beerſaba.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

10 * بکشید ابرهم مر دست او بسئانه مر آن کارد بکشتن مر پسی او
11 * بخواند باو خوانید ابرهم ابرهم گفت اینك من
12 فرسیقهی خدا از آن آسمان گفت ابرهم ابرهم گفت اینك من * گفت نکشی دست
تو بآن کودك ونکنی باو هیچ چیز که اکنون دانستم که ترسیدگار خدای تو
13 نیه بار گرفتی مر پسری تو مر یگانهی تو از مر* برداشت ابرهم مر چشمان او بدید واینك
قربیش پس گرفتار شده درشاخهای درخت در شاخهای او برفت ابرهم بسئانه مر آن قربیش
14 مر آورد اورا بقربان بجای پسری او* بخواند ابرهم مر نام آن جای او را ایهوا آنچه گفته شود آن
15 روز در کوه * دیدار آید * بخواند فرسیقهی خدا بابرهم دویم بار از آن آسمان * گفت مر من
16 سوگند خوردم گفت خدا که جزای آنچه بکردی مر آن سخن این نیه باز گرفتی مر پسری
17 تو مر یگانهی تو* که آفرین کردن آفرین کنم ترا وبسیار کردن بسیار کنم مر نسل
تو چون ستارهای آن آسمان وچون ریاك آنچه اندر لب دریا میراث گیرد نسل تو مر دروازه
18 دشمنان او* آفرین باشند در نسل تو همه قومها آن زمین جزا آنچه شنیدی در آواز من *
19 باز گشت ابرهم بکودکان او برخاستند وبرفتند (یکجا) ببارسبع بنشست ابرهم در بارشبع *

Extendes[que] Abraham manum ſuam, 10
accepit cultrum ad occidendum filium
ſuum. Tunc vocans ad eum angelus 11
Dei de cælo, dixit ; Abraham, Abra-
ham. Reſpondit, Ecce me. Dixit, 12
Ne extendas manum tuam ad puerum,
neque facias ei ullam rem : quia
nunc cognovi quòd timeas Deū eo
ſis, ſupplendo retinuiſti filium
tuum unicum tuum à me. Elevavit 13
autem Abraham oculos ſuos vidit, &
ecce aries poſt eum captus in ra-
mis arboris orvillus ſuis ; progreſſus
Abraham accepit ariétem, & obtu-
lit eum in oblationem loco filii ſui.
Et vocavit Abraham nomen loci 14
illius ; Dominus videbit ; quod dici-
tur hodiè, in monte Dominus appare-
bit. Vocavit angelus Dei Abraham 15
eundo vice è cœlo ; Dicens, Per memet
juravi dicit Deus ; Quia progreſſa
quòd feciſti hanc rem, & non vei-
uniſti filium tuū, unicum tuum : Benedi- 17
cendo benedicam tibi, & multipli-
cando multiplicabo ſemen tuum ſic-
ut ſtellas cœli, & ſicut arenam quæ
eſt ad litus maris ; & hæreditarii
accipiet progenies tua portam inimi-
corum ſuorum. Et benedicentur in 18
progenie tua omnes gentes terræ,
propterea quòd auſcultaſtis vocī mee.
Tum reverſus Abraham ad pueros 19
ſuos, ſurrexerunt, & profecti ſunt ſimul
ad Beer-ſheba, fedit[que] Abraham in
Beer-ſheba.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

1 * بسئانه درخت در بارشبع بخواند آنجا درنام * خدای عالم * بنشست ابرهم در زمین
34 فلستیم روزگاران بسیاران *

CAP. XXII.

1 * بود پسی از سخنهای اینان وخدا آزمایش کرد مر ابرهم گفت باو ابرهم گفت اینك من *
2 * گفت بستان اکنون مر پسری تو مر یگانهی تو آنچه دوست داشتی مر یصحق وبرو بتو
3 زمین آن مورید مر آورا اورا آنجا بقربان ابر یکه آن کوهها آنچه گویم بتو* شبگیر کرد
ابرهم در بامداد وآراسته کرد مر درازگوش او بستانه مر دو کودکان او با او ومر
4 یصحق پسر او بشکست هیزمها قربان بر خاست وبرفت آن جا آنچه گفت باو خدا * در روز
آن سیمی برداشت ابرهم مر چشمان او بدید مر آن جا از دور * گفت ابرهم بکودکان
5 او بنشینید شما اینجا با آن درازگوش ومن وآن کودك برویم تا آنجا بسجود کنیم
6 وبار گردیم بشما * بستانه ابرهم مر هیزمها آن قربان بنهاد ابر یصحق پسر او بستانه در دست
او مر آن آتش ومر آن کارد برفتند دو ایشان یك جا * گفت یصحق بابرهم پدر او گفت
7 پدر من گفت اینك من پسر من گفت اینك آن آتش وآن هیزمها وکجا آن بره بقربان * گفت
8 ابرهم خدا بنهاید باو آن بره بقربان پسر من برفتند دو ایشان یك جا * بیامدند بآن جا آنچه
گفت باو خدا آبدان کرد آنجا ابرهم مر آن مذبح آراسته کرد مر آن هیزمها وبست مر
یصحق پسر او بنهاد اوپرا ابر آن مذبح از بالا بهیزمها *

יהושלמי כב 1 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי
2 וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בִּנְךָ אֶת יְחִידְךָ אֲשֶׁר אָהַבְתָּ אֶת יִצְחָק וְלֵךְ לְךָ אֶל אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד
3 הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֶת יִצְחָק בְּנוֹ וַיְבַקַּע
עֲצֵי עֹלָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים
4 בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו וַיַּרְא אֶת הַמָּקוֹם מֵרָחֹק
5 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל נְעָרָיו שְׁבוּ לָכֶם פֹּה עִם הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה עַד כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם
6 וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת עֲצֵי הָעֹלָה וַיָּשֶׂם עַל יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת הָאֵשׁ וְאֶת הַמַּאֲכֶלֶת וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו
7 וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה
8 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה לּוֹ הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו
9 וַיָּבֹאוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ
וַיָּשֶׂם אֹתוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים
10 וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת בְּנוֹ
11 וַיִּקְרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה מִן הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי
12 וַיֹּאמֶר אַל תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל הַנַּעַר וְאַל תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי יְרֵא אֱלֹהִים אַתָּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת בִּנְךָ
13 אֶת יְחִידְךָ מִמֶּנִּי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה אַיִל אַחַר נֶאֱחַז בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת הָאַיִל
וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת בְּנוֹ
14 וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה יִרְאֶה אֲשֶׁר יֵאָמֵר הַיּוֹם בְּהַר יְהוָה יֵרָאֶה
15 וַיִּקְרָא מַלְאַךְ יְהוָה אֶל אַבְרָהָם שֵׁנִית מִן הַשָּׁמָיִם
16 וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת בִּנְךָ אֶת יְחִידֶךָ
17 כִּי בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ וְהַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל שְׂפַת הַיָּם וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו
18 וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי
19 וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל נְעָרָיו וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל בְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם בִּבְאֵר שָׁבַע
20 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֻּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה יָלְדָה מִלְכָּה גַּם הִוא בָּנִים לְנָחוֹר אָחִיךָ
21 אֶת עוּץ בְּכֹרוֹ וְאֶת בּוּז אָחִיו וְאֶת קְמוּאֵל אֲבִי אֲרָם
22 וְאֶת כֶּסֶד וְאֶת חֲזוֹ וְאֶת פִּלְדָּשׁ וְאֶת יִדְלָף וְאֶת בְּתוּאֵל
23 וּבְתוּאֵל יָלַד אֶת רִבְקָה שְׁמֹנָה אֵלֶּה יָלְדָה מִלְכָּה לְנָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם
24 וּפִילַגְשׁוֹ וּשְׁמָהּ רְאוּמָה וַתֵּלֶד גַּם הִוא אֶת טֶבַח וְאֶת גַּחַם וְאֶת תַּחַשׁ וְאֶת מַעֲכָה
25 וַתְּהִי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה
26 וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַתָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וְלִבְכֹּתָהּ
27 וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל בְּנֵי חֵת לֵאמֹר
28 גֵּר וְתוֹשָׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם תְּנוּ לִי אֲחֻזַּת קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלְּפָנָי
29 וַיַּעֲנוּ בְנֵי חֵת אֶת אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ
30 שְׁמָעֵנוּ אֲדֹנִי נְשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחַר קְבָרֵינוּ קְבֹר אֶת מֵתֶךָ אִישׁ מִמֶּנּוּ אֶת קִבְרוֹ לֹא יִכְלֶה מִמְּךָ
31 מִקְבֹּר מֵתֶךָ
32 וַיָּקָם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם הָאָרֶץ לִבְנֵי חֵת
33 וַיְדַבֵּר עִמָּהֶם לֵאמֹר אִם יֶשׁ אֶת נַפְשְׁכֶם לִקְבֹּר אֶת מֵתִי מִלְּפָנָי שִׁמְעוּנִי וּפִגְעוּ לִי בְּעֶפְרוֹן בֶּן צֹחַר
34 וְיִתֶּן לִי אֶת מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר לוֹ אֲשֶׁר בִּקְצֵה שָׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מָלֵא יִתְּנֶנָּה לִי בְּתוֹכְכֶם לַאֲחֻזַּת קָבֶר
35 וְעֶפְרוֹן יֹשֵׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי חֵת וַיַּעַן עֶפְרוֹן הַחִתִּי אֶת אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי בְנֵי חֵת לְכֹל בָּאֵי שַׁעַר עִירוֹ לֵאמֹר
36 לֹא אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לָךְ וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ לְעֵינֵי בְנֵי עַמִּי נְתַתִּיהָ לָּךְ קְבֹר מֵתֶךָ
37 וַיִּשְׁתַּחוּ אַבְרָהָם לִפְנֵי עַם הָאָרֶץ
38 וַיְדַבֵּר אֶל עֶפְרוֹן בְּאָזְנֵי עַם הָאָרֶץ לֵאמֹר אַךְ אִם אַתָּה לוּ שְׁמָעֵנִי נָתַתִּי כֶּסֶף הַשָּׂדֶה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה אֶת מֵתִי שָׁמָּה
39 וַיַּעַן עֶפְרוֹן אֶת אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ
40 אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי אֶרֶץ אַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינְךָ מַה הִוא וְאֶת מֵתְךָ קְבֹר
41 וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל עֶפְרוֹן וַיִּשְׁקֹל אַבְרָהָם לְעֶפְרוֹן אֶת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי בְנֵי חֵת אַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף עֹבֵר לַסֹּחֵר
42 וַיָּקָם שְׂדֵה עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בְּמַכְפֵּלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי מַמְרֵא הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ וְכָל הָעֵץ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר בְּכָל גְּבֻלוֹתָיו סָבִיב
43 לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינֵי בְנֵי חֵת בְּכֹל בָּאֵי שַׁעַר עִירוֹ
44 וְאַחֲרֵי כֵן קָבַר אַבְרָהָם אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֶל מְעָרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה עַל פְּנֵי מַמְרֵא הִוא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
45 וַיָּקָם הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ לְאַבְרָהָם לַאֲחֻזַּת קָבֶר מֵאֵת בְּנֵי חֵת
46 וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל
47 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל עַבְדּוֹ זְקַן בֵּיתוֹ הַמֹּשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ שִׂים נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי
48 וְאַשְׁבִּיעֲךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וֵאלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ
49 כִּי אִם אֶל אַרְצִי וְאֶל מוֹלַדְתִּי תֵּלֵךְ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי לְיִצְחָק
50 וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד אֵלָיו אוּלַי לֹא תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרַי אֶל הָאָרֶץ הַזֹּאת הַהָשֵׁב אָשִׁיב אֶת בִּנְךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יָצָאתָ מִשָּׁם
51 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תָּשִׁיב אֶת בְּנִי שָׁמָּה
52 יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לָקַח אֹתִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי וַאֲשֶׁר דִּבֶּר לִי וַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לִי לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנֶיךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִשָּׁם
53 וְאִם לֹא תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרֶיךָ וְנִקֵּיתָ מִשְּׁבֻעָתִי זֹאת רַק אֶת בְּנִי לֹא תָשִׁיב שָׁמָּה
54 וַיָּשֶׂם הָעֶבֶד יָדוֹ תַּחַת יְרֵךְ אַבְרָהָם אֲדֹנָיו וַיִּשָּׁבַע לוֹ עַל הַדָּבָר הַזֶּה
55 וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֲשָׂרָה גְמַלִּים מִגְּמַלֵּי אֲדֹנָיו וַיֵּלֶךְ וְכָל טוּב אֲדֹנָיו בְּיָדוֹ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל אֲרַם נַהֲרַיִם אֶל עִיר נָחוֹר
56 וַיַּבְרֵךְ הַגְמַלִּים מִחוּץ לָעִיר אֶל בְּאֵר הַמָּיִם לְעֵת עֶרֶב לְעֵת צֵאת הַשֹּׁאֲבוֹת
57 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם הַקְרֶה נָא לְפָנַי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה חֶסֶד עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם
58 הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב עַל עֵין הַמָּיִם וּבְנוֹת אַנְשֵׁי הָעִיר יֹצְאוֹת לִשְׁאֹב מָיִם
59 וְהָיָה הַנַּעֲרָה אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיהָ הַטִּי נָא כַדֵּךְ וְאֶשְׁתֶּה וְאָמְרָה שְׁתֵה וְגַם גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה אֹתָהּ הוֹכַחְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיִצְחָק
60 וּבָהּ אֵדַע כִּי עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם אֲדֹנִי
61 וַיְהִי הוּא טֶרֶם כִּלָּה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת אֲשֶׁר יָלְדָה לִבְתוּאֵל בֶּן מִלְכָּה אֵשֶׁת נָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם וְכַדָּהּ עַל שִׁכְמָהּ
62 וְהַנַּעֲרָה טוֹבַת מַרְאֶה מְאֹד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יְדָעָהּ וַתֵּרֶד הָעַיְנָה וַתְּמַלֵּא כַדָּהּ וַתָּעַל
63 וַיָּרָץ הָעֶבֶד לִקְרָאתָהּ וַיֹּאמֶר הַגְמִיאִינִי נָא מְעַט מַיִם מִכַּדֵּךְ
64 וַתֹּאמֶר שְׁתֵה אֲדֹנִי וַתְּמַהֵר וַתֹּרֶד כַּדָּהּ עָלֶיהָ וַתַּשְׁקֵהוּ
65 וַתְּכַל לְהַשְׁקוֹתוֹ וַתֹּאמֶר גַּם לִגְמַלֶּיךָ אֶשְׁאָב עַד אִם כִּלּוּ לִשְׁתּוֹת
66 וַתְּמַהֵר וַתָּעַר כַּדָּהּ אֶל הַשֹּׁקֶת וַתָּרָץ עוֹד אֶל הַבְּאֵר לִשְׁאֹב וַתִּשְׁאַב לְכָל גְּמַלָּיו
67 וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאֵה לָהּ מַחֲרִישׁ לָדַעַת הַהִצְלִיחַ יְהוָה דַּרְכּוֹ אִם לֹא
68 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ הַגְּמַלִּים לִשְׁתּוֹת וַיִּקַּח הָאִישׁ נֶזֶם זָהָב בֶּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צְמִידִים עַל יָדֶיהָ עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם
69 וַיֹּאמֶר בַּת מִי אָתְּ הַגִּידִי נָא לִי הֲיֵשׁ בֵּית אָבִיךְ מָקוֹם לָנוּ לָלִין
70 וַתֹּאמֶר אֵלָיו בַּת בְּתוּאֵל אָנֹכִי בֶּן מִלְכָּה אֲשֶׁר יָלְדָה לְנָחוֹר
71 וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם תֶּבֶן גַּם מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ גַּם מָקוֹם לָלִין
72 וַיִּקֹּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ לַיהוָה
73 וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר לֹא עָזַב חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ מֵעִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲנִי בַּדֶּרֶךְ נָחָנִי יְהוָה בֵּית אֲחֵי אֲדֹנִי
74 וַתָּרָץ הַנַּעֲרָה וַתַּגֶּד לְבֵית אִמָּהּ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה
75 וְלִרְבְקָה אָח וּשְׁמוֹ לָבָן וַיָּרָץ לָבָן אֶל הָאִישׁ הַחוּצָה אֶל הָעָיִן
76 וַיְהִי כִּרְאוֹת אֶת הַנֶּזֶם וְאֶת הַצְּמִידִים עַל יְדֵי אֲחֹתוֹ וּכְשָׁמְעוֹ אֶת דִּבְרֵי רִבְקָה אֲחֹתוֹ לֵאמֹר כֹּה דִבֶּר אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל הָאִישׁ וְהִנֵּה עֹמֵד עַל הַגְּמַלִּים עַל הָעָיִן
77 וַיֹּאמֶר בּוֹא בְרוּךְ יְהוָה לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבַּיִת וּמָקוֹם לַגְּמַלִּים
78 וַיָּבֵא הָאִישׁ הַבָּיְתָה וַיְפַתַּח הַגְּמַלִּים וַיִּתֵּן תֶּבֶן וּמִסְפּוֹא לַגְּמַלִּים וּמַיִם לִרְחֹץ רַגְלָיו וְרַגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ
79 וַיָּשֶׂם לְפָנָיו לֶאֱכֹל וַיֹּאמֶר לֹא אֹכַל עַד אִם דִּבַּרְתִּי דְבָרָי וַיֹּאמֶר דַּבֵּר
80 וַיֹּאמֶר עֶבֶד אַבְרָהָם אָנִי
81 וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת אֲדֹנִי מְאֹד וַיִּגְדַּל וַיִּתֶּן לוֹ צֹאן וּבָקָר וְכֶסֶף וְזָהָב וַעֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים
82 וַתֵּלֶד שָׂרָה אֵשֶׁת אֲדֹנִי בֵּן לַאדֹנִי אַחֲרֵי זִקְנָתָהּ וַיִּתֶּן לוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ
83 וַיַּשְׁבִּיעֵנִי אֲדֹנִי לֵאמֹר לֹא תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּאַרְצוֹ
84 אִם לֹא אֶל בֵּית אָבִי תֵּלֵךְ וְאֶל מִשְׁפַּחְתִּי וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי
85 וָאֹמַר אֶל אֲדֹנִי אוּלַי לֹא תֵלֵךְ הָאִשָּׁה אַחֲרָי
86 וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ אִתְּךָ וְהִצְלִיחַ דַּרְכֶּךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית אָבִי
87 אָז תִּנָּקֶה מֵאָלָתִי כִּי תָבוֹא אֶל מִשְׁפַּחְתִּי וְאִם לֹא יִתְּנוּ לָךְ וְהָיִיתָ נָקִי מֵאָלָתִי
88 וָאָבוֹא הַיּוֹם אֶל הָעָיִן וָאֹמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אִם יֶשְׁךָ נָא מַצְלִיחַ דַּרְכִּי אֲשֶׁר אָנֹכִי הֹלֵךְ עָלֶיהָ
89 הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב עַל עֵין הַמָּיִם וְהָיָה הָעַלְמָה הַיֹּצֵאת לִשְׁאֹב וְאָמַרְתִּי אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי נָא מְעַט מַיִם מִכַּדֵּךְ
90 וְאָמְרָה אֵלַי גַּם אַתָּה שְׁתֵה וְגַם לִגְמַלֶּיךָ אֶשְׁאָב הִוא הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הוֹכִיחַ יְהוָה לְבֶן אֲדֹנִי
91 אֲנִי טֶרֶם אֲכַלֶּה לְדַבֵּר בְּלִבִּי וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת וְכַדָּהּ עַל שִׁכְמָהּ וַתֵּרֶד הָעַיְנָה וַתִּשְׁאָב וָאֹמַר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי נָא
92 וַתְּמַהֵר וַתּוֹרֶד כַּדָּהּ מֵעָלֶיהָ וַתֹּאמֶר שְׁתֵה וְגַם גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה וָאֶשְׁתְּ וְגַם הַגְּמַלִּים הִשְׁקָתָה
93 וָאֶשְׁאַל אֹתָהּ וָאֹמַר בַּת מִי אָתְּ וַתֹּאמֶר בַּת בְּתוּאֵל בֶּן נָחוֹר אֲשֶׁר יָלְדָה לוֹ מִלְכָּה וָאָשִׂם הַנֶּזֶם עַל אַפָּהּ וְהַצְּמִידִים עַל יָדֶיהָ
94 וָאִקֹּד וָאֶשְׁתַּחוּ לַיהוָה וָאֲבָרֵךְ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר הַנְחָנִי בְּדֶרֶךְ אֱמֶת לָקַחַת אֶת בַּת אֲחִי אֲדֹנִי לִבְנוֹ
95 וְעַתָּה אִם יֶשְׁכֶם עֹשִׂים חֶסֶד וֶאֱמֶת אֶת אֲדֹנִי הַגִּידוּ לִי וְאִם לֹא הַגִּידוּ לִי וְאֶפְנֶה עַל יָמִין אוֹ עַל שְׂמֹאל
96 וַיַּעַן לָבָן וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ מֵיְהוָה יָצָא הַדָּבָר לֹא נוּכַל דַּבֵּר אֵלֶיךָ רַע אוֹ טוֹב
97 הִנֵּה רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח וָלֵךְ וּתְהִי אִשָּׁה לְבֶן אֲדֹנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
98 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ עֶבֶד אַבְרָהָם אֶת דִּבְרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה לַיהוָה
99 וַיּוֹצֵא הָעֶבֶד כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי

אברהם ואברהם סיב עֲל֫ יוֹמִין ויהוה בַּרַךְ יָת אַבְרָהָם בְּכֹל מִנַּי׃ 2 וַאֲמַר אַבְרָהָם לְאַלְיָעֶזֶר בַּרְכָתֵיהּ ירושלם עַבְדֵיהּ דְּשַׁלִּיט בְּכֹל אִתְּחֲמֵי לִירוֹחָם שָׁוֵי כְּרַע נָא יָדָךְ תְּחוֹת יַרְכִּי׃ 3 וְאַשְׁבִּיעֲךָ וְאוֹמִינְךָ בְּשׁוּם יְיָ אֱלָהָא דִּשְׁמַיָּא וֵאלָהָא דְּאַרְעָא דְּלָא תִּסַּב אִתְּתָא לִבְרִי מִבְּנָתָא דְּכְנַעֲנָאֵי דִּי אֲנָא יָתִיב בֵּינֵיהוֹן׃ כִּי אֶלֶךְ לְאַרְעִי וּלְיַת גְּנִיסְתִּי תֵּיזִיל וְתִסַּב אִתְּתָא לִבְרִי לְיִצְחָק׃ 5 וַאֲמַר לֵיהּ עַבְדָּא מָאִים לֵית צְבִיָּת אִתְּתָא לְמֵיתֵי בַּתְרַיי לְאַרְעָא הָדָא הַאֲתָבָא אֶתֵיב יָת בְּרָךְ לְאַרְעָא דִּי נְפַקְתָּא מִתַּמָּן׃ 6 וַאֲמַר לֵיהּ אַבְרָהָם אִסְתְּמַר לָךְ דִּילְמָא תְּתֵיב יָת בְּרִי לְתַמָּן׃ 7 יְיָ אֱלָהָא דִּשְׁמַיָּא דְּנָסַב יָתִי מִבֵּית אַבָּא וּמִן אַרְעָא דִּמְלַל לִי וְדִקַיֵּים לִי לְמֵימַר לִבְנָךְ אֶתֵּן יָת אַרְעָא הָדָא הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכֵיהּ לְקָדָּמָךְ וְתִסַּב אִתְּתָא לִבְרִי מִתַּמָּן׃

Hier. 2. *Et dixit Abraham seruo suo procuratori, qui potestatem habebat in omnia quæ illius erant; Pone manum tuam sub femore tuo.*

Abraham autem cùm senuisset, & prouectæ esset iam ætatis, & sermo Domini benedixisset Abrahamo omni specie benedictionis: Tum dixit Abraham Eliezero seruo suo priori domus suæ, qui dominabatur in omnem rhetoricam ejus; Pone nunc manum tuam in fœdione circumcisionis meæ. Et iurare faciam te in nomine formonis Domini Dei, cuius habitatio est in cœlis excelsis, ille est Deus cuius dominium est super terram, quòd non accipies uxorem filio meo ex filiabus Chananæorum, in medio quorum habito. Sed ad terram meam, & ad domum nativitatis meæ ibis: & accipies uxorem filio meo filiaco. Dixit illi seruus: Forte nolus; erit mulier venire post me in terram hanc: an reducendo reducam filium tuum in terram ex qua egressus es? Et dixit illi Abraham; Caveas tibi ne reducas filium meum eò. Dominus Deus cujus habitatio est in cœlis excelsis, qui tulit me de domo patris & ex terra nativitatis meæ, & qui loquutus est mihi me, & qui juravit mihi, dicendo; filiis tuis dabo hanc terram: ille præfidio mittet angelum suum coram te, ut accipias uxorem filio meo indè.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* سخن گفت بعفرون در حضور قوم آن زمین بگفتن خاصه اگر تو کاشکی بشنو بمن بدهم 13
سیم آن دشت بستان از من و گورکنم مر مردهی من آنجا * جواب داد عفرون مر ابرهم بگفتن 14
او * خداوند من بشنو بمن زمین چهار صد مثقال سیم میان من ومیان تو چیست ومی 15
مردهی تو گور کن * بشنید ابرهم بعفرون مثقال کرد ابرهم بعفرون مر آن سیم آنچه سخن گفت 16
در حضور پسران حث چهار صد مثقال سیم گذرا بیازرگان * برخاست دشت عفرون آنچه در 17
دولایی آنچه بیش ممرا آن دشت وآن مغاره آنچه درو وهمه آن درخت آنچه در دشت آنچه در 18
همه حدّ او گردا گردم * ابرهم بخریدن چشم دید پسران حث در همه آیان درواژهی شهری او.
* وپس همچنین گور کرد ابرهم مر سُرة زن او بمغاره دشت آن دولایی اپر بیش ممرا آن حبرون 19
در زمین کنعن * درست شد آن دشت وآن مغاره آنچه درو بابرهم بگفتن گورجا ازدرو 20
پسران حث *

Ex frematem huius cum Ephron in 13
præsentia populi ex audientia, præ-
sentantes si in voluerit, (tutiorem audies me, dabo argentum agri: ac-
cipe à me, & sepelam mortuum me-
um ibi. Respondit dehinc Ephron 14
ipsi Abraham, dicendo ei; Domine 15
mi, audi me, terra quadringentorum
ficlorum argenti, inter me ac inter-
te quid est? mortuum itaque tuum
sepeli. Audiuit Abraham ipsi 16
Ephron, & appendit ipsi Ephron ar-
gentum quod dixerat in præsentia
filiorum Heth, quadringentos ficlos
argenti transeuntis inter mercato-
res. Stetit itaque ager Ephron qui 17
in Duplicitate, qui est ante Mam-
re; ager, & speluncæ quæ in eo, a-
memque arbores in agro, quæ erat.
In toto termino ejus circumcirca, 18
ipsi Abrahamin conspectu filiorum Heth, in-
spectu oculorum filiorum Heth, in-
ter omnes ingredientes portam ciui-
tatis ejus. Et postea sepelivit 19
Abraham ipsam Sarah uxorem suam
in speluncæ agri Duplicitatis, è re-
gione Mamre, ipse est Hebron in ter-
ra Chanaan. Ratus est itaque ager 20
& speluncæ quæ in eo ipsi Abrahamin
possessionem sepulchreti à filiis
Heth.

* وابرهم پیر آمد در روزگاران وخدا آفرین کرد مر ابرهم در همه * گفت ابرهم بندهی او 1
پیر خانهی او آن مسلط در همه آنچه باو نهنه اکنون دست تو فرود ران من * سوگندهم 2
ترا درخدای آن آسمان وخدای آن زمین آنچه دستانی زن پسری من از دختران آن کنعنی
آنچه من نشینا درمیان او * که بزمین من وبمولود جای من بروی وبستانی زن پسری 4
من بیصحتی * گفت باو آن بنده مگر نمراد کند آن زن برفتن پس من بآن زمین این ها 5
بازگردانیدن بازگردانم مر پسری تو آن زمین آنچه بیرون آمدی از آنجا * گفت باو ابرهم حاذره 6
باش بتو تا نبازگردانی مر پسری من بآنجا * خدای آن آسمان آنچه دستانه مرا از خانهی پدری 7
من واز زمین مولود جای من وآنچه سخن گفت بمن وآنچه سوگند خورد بمن بگفتن بنسل
تو بدهم من آن زمین این او بفرستد فرشتهی پیش تو وستانی زن پسری من از آنجا *

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* بود پس آن سخنهای اینان آگاه شد ابرهم بگفتن اینک برادیه ملکه نیز آن 20
پسران بنکور برادر تو * مر هوص نخست زاد او ومر بوز برادر او ومر قموال پدر ارم * 21
ومر کشد ومر حزو ومر فلدش ومر یدلف ومر بتوال * وبتوال برادیه مر ربقه هشت 22
اینان برادیه ملکه بنکور برادر ابرهم * وسریتی او وام آن راومه برادیه نیز او مر طبح ومر 24
بحم ومر تحش ومر معکه *

CAP. XXIII.

Fuit vita Sarah centum & vi-
ginti & septem anni: tot fuerunt
anni vitæ Sarah. Et mortua est
Sarah in Cirath-arbe, ipse est He-
bron in terra Chanaan: venitque
Abraham ut lamentationem haberet
de Sarah, & ut defleret eam. Sur-
gens itaque Abraham à defper fa-
cie mortui sui locutus est ad filios
Heth, dicendo; Peregrinus & ho-
spes sum ego apud vos: copiam da
mihi accipiendi sepulchretti ve-
biscum, & sepeliam istum mortuum
meum è conspectu meo. Responsi de-
derunt filii Heth ad Abraham, dicen-
do ei; Audi nos domine mi, Ma-
gnificatus à Deo es tu in medio no-
stri: in electissimo sepulchretis no-
stris, in sepulchro tuo mortuum tuum
sepulchrum suum non vetabit ti
vir ex nobis, quin in eo mortuum
tuum sepelias. Surgens Abraham re-
verentiam exhibuit populo terræ,
nempe filiis Heth: Et locutus est
cum eis, dicendo; Si fit tuum
placitum animæ vestræ me sepelire
mortuum meum è conspectu meo au-
dite me, & intercedite pro me apud
Ephron filium Zohath. Ut det mihi
speluncam duplicem, quæ est ejus,
scil. in extremo agri sui: argento
pleno det eam mihi in medio vestri,
in possessionem sepulchreti. Ephron
autem sedebat in medio filiorum
Heth. Respondit Ephron Hittæus
ad Abraham in præsentia filiorum
Heth, omnium scil. ingredientium ad
portam civitatis suæ, dicendo; Ne-
quaquam domine mi, audi me; Ag-
rum dedi tibi, & speluncam quæ
est in eo, tibi ingquam dedi eam
in conspectu oculorum filiorum po-
puli mei dedi eam tibi; sepeli mor-
tuum tuum. Tunc re-
verentiam exhibuit Abraham in
conspectu populi terræ.

* ساره صد وبیست سال سالها سال زندگی شد * بمرد ساره در قریت 2
اربع آن حبرون درزمین کنعن بیامد ابرهم بمغربت داشتن بشره وبگریستن آنرا *
* برخاست ابرهم ازپیر روی مردهی او سخن گفت بپسران حث بگفتن * غریب وبهمان 3 4
من اوازشما بدهید بمن گورتن مقبره باشما وگور کنم مردهی من از پیش من *
* جواب دادند پسران حث مر ابرهم بگفتن باو * بشنو بابما خداوند من مهتر کردهی 5 6
خدا تو درمیان ابما در گزینترین گورجای ابما گور کن مر مردهی تو مرد از ابما
مر گورجای اونه باز گیرد از تو از گور کردن مردهی تو * برخاست ابرهم سجود کرد 7
بقوم آن زمین بپسران حث * سخن گفت باپشان بگفتن اگر هست رضایی جان شما
گور کردن من مردهی من ازپیش من بشنوید بمن وشفعت خواهید برای من در
عفرون پسر صحر * بدهد بمن مر مغارهی آن دولایی آنچه باو گفته در کنار دشت او درو 9
سیم تمام بدهد آنرا بمن [در میان شما] بگورتن گورجا * وعفرون نشینا در میان پسران حث جواب 10
داد عفرون آن حی مر ابرهم در حضور پسران حث بهمه آیان درواژهی شهر او بگفتن * نه 11
خداوند من بشنو بمن آن دشت بدادم بتو وآن مغاره آنچه درو بتو بدادم آنرا بچشم دید
پسران قوم من بدادم آنرا بتو گور کن مردهی تو * سجود کرد ابرهم پیش قوم آن زمین 12

Fuit post verba hæc notificatum est 20
ipsi Abrahamo, dicendo; Ecce peperit
Milcham etiã ipsa filios Nahor fra-
tri tuo, & primogenitum fuum, &
Hus genitorem Aram, & Chesed, & Hazo, &
Pheldas, & Jidaph, atque Be-
thuel: Et Bethuel genuit Rebecam:
Octo ipsa peperit Milcah ipsi Na-
hor fratri Abrahæ. Et concubi-
na ejus cujus nomen Reumah, pepe-
rit etiam ipsa Tobah, & Gaham,
& Tahasso, & Maacham.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* ساره صد وبیست سال سالها سال زندگی شد * بمرد ساره در قریت 2
اربع آن حبرون درزمین کنعن بیامد ابرهم بمغربت داشتن بشره وبگریستن آنرا *
* برخاست ابرهم ازپیر روی مردهی او سخن گفت بپسران حث بگفتن * غریب وبهمان 3 4
من اوازشما بدهید بمن گورتن مقبره باشما وگور کنم مردهی من ازپیش من *
* جواب دادند پسران حث مر ابرهم بگفتن باو * بشنو بابما خداوند من مهتر کردهی 5 6
خدا تو درمیان ابما در گزینترین گورجای ابما گور کن مر مردهی تو مرد از ابما
مر گورجای اونه باز گیرد از تو از گور کردن مردهی تو * برخاست ابرهم سجود کرد 7
بقوم آن زمین بپسران حث * سخن گفت باپشان بگفتن اگر هست رضایی جان شما
گور کردن من مردهی من ازپیش من بشنوید بمن وشفعت خواهید برای من در
عفرون پسر صحر * بدهد بمن مر مغارهی آن دولایی آنچه باو گفته در کنار دشت او درو 9
سیم تمام بدهد آنرا بمن [در میان شما] بگورتن گورجا * وعفرون نشینا در میان پسران حث جواب 10
داد عفرون آن حی مر ابرهم در حضور پسران حث بهمه آیان درواژهی شهر او بگفتن * نه 11
خداوند من بشنو بمن آن دشت بدادم بتو وآن مغاره آنچه درو بتو بدادم آنرا بچشم دید
پسران قوم من بدادم آنرا بتو گور کن مردهی تو * سجود کرد ابرهم پیش قوم آن زمین 12

Fuit vita Sarah centum & vi-
ginti & septem anni: tot fuerunt
anni vitæ Sarah. Et mortua est
Sarah in Cirath-arbe, ipse est He-
bron in terra Chanaan: venitque
Abraham ut lamentationem haberet
de Sarah, & ut defleret eam. Sur-
gens itaque Abraham à defper fa-
cie mortui sui locutus est ad filios
Heth, dicendo; Peregrinus & ho-
spes sum ego apud vos: copiam da
mihi accipiendi sepulchretti ve-
biscum, & sepeliam istum mortuum
meum è conspectu meo. Responsi de-
derunt filii Heth ad Abrahã, dicen-
do ei; Audi nos domine mi, Ma-
gnificatus à Deo es tu in medio no-
stri: in electissimo sepulchretis no-
stris, in sepulchro tuo mortuum tuum
sepulchrum suum non vetabit ti
vir ex nobis, quin in eo mortuum
tuum sepelias. Surgens Abraham re-
verentiam exhibuit populo terræ,
nempe filiis Heth: Et locutus est
cum eis, dicendo; Si fit tuum
placitum animæ vestræ me sepelire
mortuum meum è conspectu meo au-
dite me, & intercedite pro me apud
Ephron filium Zohath. Ut det mihi
speluncam duplicem, quæ est ejus,
scil. in extremo agri sui: argento
pleno det eam mihi in medio vestri,
in possessionem sepulchreti. Ephron
autem sedebat in medio filiorum
Heth. Respondit Ephron Hittæus
ad Abrahã in præsentia filiorum
Heth, omnium scil. ingredientium ad
portam civitatis suæ, dicendo; Ne-
quaquam domine mi, audi me; Ag-
rum dedi tibi, & speluncam quæ
est in eo, tibi ingquam dedi eam
in conspectu oculorum filiorum po-
puli mei dedi eam tibi; sepeli mor-
tuum tuum. Tunc re-
verentiam exhibuit Abrahã in
conspectu populi terræ.

Fuit post verba hæc notificatum est 20
ipsi Abrahamo, dicendo; Ecce peperit
Milcham etiã ipsa filios Nahor fra-
tri tuo, & primogenitum fuum, &
Hus genitorem Aram, & Chesed, & Hazo, &
Pheldas, & Jidaph, atque Be-
thuel: Et Bethuel genuit Rebecam:
Octo ipsa peperit Milcah ipsi Na-
hor fratri Abrahæ. Et concubi-
na ejus cujus nomen Reumah, pepe-
rit etiam ipsa Tobah, & Gaham,
& Tahasso, & Maacham.

* واگر نمراه کنه آن زن برقس پس تو آزاد باشی از سوگند من این خاصه مرپسری من نه 8
بار گردانی بآنجا * بنهاد آن بنده مر دست او فرود زن ابرهم خداوند او سوگند خورد باو ابر آن 9
سخن این * بستانند آن بنده ده شتر ها از شترهای خداوند او برفت وهمه نیک ترین خداوند 10
او در دست او برخاست وبرفت بارم نهرین بشهر نخور * زانو کرد آن شترها از بیرون بشهر بخاه 11
آن آب بوقت ایوار بوقت بیرون آمدن زن آب کشان * گفت ای خداوند من ابرهم فرار 12
ین اکنون بپیش من این روز ونکن فضل با خداوند من ابرهم * اینك من استیده ابر 13
چشمهی آب وختران مردمان آن شهر بیرون آیان بکشیدن آب * وباشد که دختر آنچه گویم 14
آن میل ده اکنون سبوی تو وبیاشامم وگوید بیاشم وبنیر شترهای ترا آب خم آبرا نامزد
کردی ببنده ی تو بیصحبت ودر آن بدانم که کردی فضل بخداوند من * بود او پیش 15
تمام کرد بسخن گفتن واینك ریقه بیرون آیا آنچه برآید بتوال پسر ملکه زن نخور برادر
ابرهم و سبوی آن ابر کشف آن * وآن دختر نیکو دیدار بغایت بکر ومرد نداشت آبرا فرود
شد بآن چشمه پر کرد سبوی آن بر آمد * بدوید آن بنده بپیشوهی آن گفت بچشان مرا 17
اکنون اندك آب ازسبوی تو * گفت بیاشم خداوند من شتاب کرد فرود آورد سبوی آن 18
ابر دست آن وآب داد آبرا * تمام کرد آب دادن اورا گفت نیز بشترهای تو آب کشم تا که 19
تمام کنند بآشامیدن * شتاب کرد بپرداخت سبوی آن بآب خانه بدوید نیز بآن چاه
بآب کشیدن آب کشید بهمه شترهای او * وآن مرد حیرت باشا بآن خاموش باشا بدانستن 21
ها فیروز آورد خدا راه او آنکه نه * بود چون آنچه تمام کردند آن شترها بآشامیدن بستانند 22
آن مرد شنف طلا نیم مثقال وزن او ودو دستوانها ابر دستهای آن ده مثقال طلا وزن ایشان
* گفت دختر کیستی تو آگاه کن اکنون بمن ها هست خانهی پدر تو جا بابما بمنزل 23
کردن * گفت دختری بتوال من پسر ملکه آنچه برآیید بخور * گفت با وزیر که نیز علف 24
بسیار نرد ایما نیز جا بمنزل کردن *

ejus erat ſuper humerum ejus. Et puella puerilis erat valde, virgo, & vir non noverat eam concubitu : deſcendit itaque ad fontem, & implevit cadum, & aſcendit. Et cucurrit ſervus obviam ei, & dixit : Guſtare fac me nunc pauhulum aquæ ex cado tuo. Et reſpondit ; Bibe domine mi : & feſtinavit, ad depoſuit cadum ſuum ſuper manum ſuam, dedituque ei potum. Et finiit potare eum, tum dixit; Etiam camelis tuis hauriam, donec ſiuerint bibere. Et feſtinavit, & evacuavit cadū in canalem adaquationis, & cucurrit ſurſus ad fontem ad hauriendum, & haufit omnibus camelis ejus. Porro vir ille expectā. bat eam ; & filebat, ut cognoſceret, num proſperaviſſet Dominus viam ſuam, an non. Et accidit quando camelis deſiſtentibus hauire, tum accepit vir inaurem auri, cujus pondus erat drachma, ex adverſo drachmæ in capite quam ſibi ipſius foluturi erant ad opus tabernaculi : & duas armillas poſuit ſuper manus ejus pondens decem ſiclorum auream, quorū ſiclorum ſumma erat 2 regiæ drachmarum, in quib' ſcripta erant decem verba. Tum dixit ; Filia cujus tu es? indica nunc mihi: num eſt domi patris tui locus idoneꝰ nobis ad pernoctandum ? Et dixit illi ; Filia Bethuelis ego,filii Milcha, quem genuit Nachoro. Et narravit dicendo illi ; Etiam paleæ etiam locus idoneus ad pernoctandum.

Hier. 10. *Et feſtinavit, & depoſuit hydriam ſuam in medium canalis & implevit, & adaquavit omnes camelos.*

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* رکوع کرد آن مرد وسجود کرد بحضرت خدا * گفت آفرین است ! خدای خداوند 26
من ابرهم آنچه نه گذاشت فضل او ورأستی او از نزد خداوند من من مرا در راه 27
گذارانید خدا خانهی برادری خداوند من * بدید آن دختر آگاه کرد بخانهی 28
مادر آن چون سخنهای آن اینان * وبریقه برادری وآم او لبن بدید لبن بآن مرد بآن 29
بیرون بآن چشمه * بود چون دیدن من آن شنف ومر آن دستوانها ابر دست 30
خواهری او وچون شنیدن او من سخنهای ریقه خواهری او بگفتن چنین سخن
گفت بمن آن مرد بیامد بآن مرد واینك استیده ابر آن شترها ابر آن چشمه *
گفت بیا آفرین کرده خدا ابراستی درییرون ومن پرداختم آن خانه وجا بشترها * بیامد آن 31
مرد بآن خانه بگشاد آن شترها بداد کاه وعلف بشترها وآب بشستن پاهای او پاهای آن مردمان 32
آنچه با او * ونهاده شد پیش او بخوردن گفت نه خورم تا اگر سخن گویم سخنهای من 33
گفت سخن گوی * گفت بندهی ابرهم من * وخدا آفرین کرد خداوند من بغایت برزك شد بداد 34
او گوسفند وگاو وسیم وطلا وبندها وبشتارها وشترها وخرها * برابید شرم زن خداوند من پسر 35
خداوند من پس پیری آن بداد باو مر همه آنچه باو * سوگند داد مرا خداوند من بگفتن نه 36
ستانی زن پسری من از دختران آن کنعنی آنچه من نشینا در زمین او * اگر نه بخانهی 38
پدری من بروی وبقبیلهی من وبستانی زن پسری من * گفتم بخداوند من مگر نه رود 39
ان زن پس من * گفت بمن خدای آنچه رئیس کردم بحضرت او بفرستد فرشتهی او با تو وفیروز 40
آورد راه تو و بستانی زن پسری من از قبیلهی من وازخانهی پدری من * آن هنگام آزاد 41
باشی ازسوگند من که ببایی بقبیلهی من واگر ندهند تو باشی آزاد از سوگند من *
* بیامدم این روز بآن چشمهٔ گفتم * خدای خداوند من ابرهم اگر هست تو پیرو آورا راه من 42
آنچه من روا ابر آن * اینك من استاده ابر چشمهی آن آب وباشد آن دختر آن بیرون آیا آب 43
کشیدن وگویم بآن بیاشامان مرا اکنون اندك آب ازسبوی تو * وگوید بمن نیز تو بیاشم ونیز 44
بستران تو آب کشم آن زن آنچه نامزد کرد خدا پسری خداوند من *

Ineſtimatique ſe ait, ac adora- 26
vit eum præſtitit Dominus 27
Deus, Benedictus eſt Dominus Deus hoci mei Abrahæ, qui non develiquit bonit atem ſuam, & veritatem ſuam à Domino meo : ipſe enim me in via duxit Deus ad domum fratris domini mei. Cumque venſſet 28
puella, annuntiavit domo matris ſuæ, ſecundum verba hæc. Et iſte 29
Ribcah frater, cujus nomen Labau: cucurrit Labau ad virum ſuum, ad fontem. Fuit, cum audiſſet verba Rebecæ ſororis ſuæ, & cum vidiſſet inaures, & armillas ſuper manibus ſororis ſuæ, cumque audiſſet verba Rebecæ ſororis ſuæ, dicendo, ita ſermocinatus eſt ad me homo : venit ad virum, (ſe enim Rabai juxta camelum prope fontem,) Dicens; ingredere 31
benedicte Dei, cur ſtas foris, cum ego præparaverim domum, & locum camelis. Tum introduxit vir 32
in domum, folvit camelos, ac dedit paleas & pabulum camelis, & aquam ad lavandos pedes ejus, & pedes virorum qui cum eo. De- 33
inde appoſitum fuit coram eo ad comedendum; ipſe dixit ; Non comedam donec locutus fuero verba mea. Dixit, Loquere. Dixit ergo, 34
Servus abrahæ ego ſum : Et Deus benedixit dominum meum valde, & magnus factus eſt : dedit ei oves & boves, & argentum & aurum, & ſervos ac ancillas, & camelos ac aſinos. Peperitque 35
Sarah uxor domini mei filium domino meo poſt ſenectutem ſuam: cui dedit quicquid eſt ei. Et juravit 37
dominus meus, dicendo ; Non capies uxorem filio meo de filiabus Chananæorum, in terra quorum habito. Sed ad domum patris mei ibis, 38
& ad profapiam meam ; & accipies uxorem filio meo. Tum dixi 39
hero meo ; Forte non veniet uxor poſt me. Et dixit mihi ; Dominus eo coram quo colui deſiderabit Angelum ſuum tecum, & proſperabit iter tuum, & accipies uxorem filio meo de profapia mea, & generationis domus patris mei. Tunc innocens eris à juramento meo, ſi venē- 41
ris ad domum profapiæ meæ ; & ſi non dederint, tum eris immunis à juramento meo. Porro veni hodie ad fontem, & dixi ; Domine Deus 42
heri mei Abrahami, ſi jam proſperum reddis iter meum, quod ingreſſus ſum. Ecce ego ilo ad fontem aquarum : ſit puella quæ exierit ad 43
hauriendum, ad quam dixero ; Pota me nunc paululum aquæ ex cado
cuo ; Et dixerit ad me ; Etiam tu bibe, etiam camelis tuis hauriam : 44
ipſa ſit uxor, quam præparavit Dominus in decreto ſuo filio heri mei,

יִשְׁמָעֵאל אוֹלַד יַרְ שִׁבְעָה וּיְרֵ דְּדָן וְכֵנ׳ 3
דְּדָן חֲנוֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל אֵלֶּין בְּנֵה דְקְטוּרָא׃ 4
וּבְנֵי מִדְיָן וְנֵפוֹ וְעֵפֶר וַחֲנוֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל אֵלֶּין בְּנֵה דְקְטוּרָא׃
וְיָהַב יִהֲבָ אַבְרָהָם בְּמַתָּנָתֵה כָּל דִּילֵיהּ לְיִצְחָק׃ וְלִבְנֵיהוֹם דְּפִלְגְּשָׁין
דְּלְאַבְרָהָם יְהַב אַבְרָהָם נִיכְסִין וְשַׁלַּח לוֹן מֶן עַל יִצְחָק בְּרֵיהּ בְּזְמָן דְּהוּא עוֹד
חַיָּא מִדֻּמָּה לְמַדִּינַת קַדְמָא׃ וְאִלֵּה שְׁנֵי חַיֵּי 7
אַבְרָהָם דְּחַיָּא מְאָה וְשִׁבְעִין וְחָמֵשׁ שְׁנִין׃ וְיָעַט וְאִתְנַגִּד וְמֵת אַבְרָהָם בְּשֵׂיבָה 8
טָבָא סִיבְ וְשָׂבְעָ טוֹבָא בְּרֵם יִשְׁתַּאֲבַד עִבְרֵ לְעַמֵּהּ וְכִיוֹמוֹי וְיַבְרֵהּ בְּנוֹהִי יִצְחָק וְ
וְיִקְבְּרוּ יְתֵהּ יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹי לְמְעָרַת כַּפֵּילְוָה לְחֶקֶל עֶפְרוֹן בַּר צוֹחַר 9
חִתָּיְאָה דְּעַל אַנְפֵּי מַמְרֵא׃ חַקְלָא דְּקְנָא אַבְרָהָם מִן בְּנֵי חִיָּתָאֵה תַּמָּן אִתְקְבַּר 10
אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִנְתְּתֵהּ׃ וַיְהִי וּמִן דְּקְבַר יָתֵהּ אַבְרָהָם צְבֵי לְבָרְכָא יְתֵ יִשְׁמָעֵאל 11
בְּנֵיהּ וַהֲוָה דָּיֵר עִנְדָּ בְּאֵר לַחַי רֹאִי׃ וְאִלֵּה תּוֹלְדוֹת יִשְׁמָעֵאל בַּר אַבְרָהָם דִּילְדַת 12
הָגָר מִצְרָיְתָא אַמְתָּא דְּשָׂרָה לְאַבְרָהָם׃ וְאִלֵּה שְׁמוֹת יִשְׁמָעֵאל בְּמִלֵּי שְׁמָהָתֵהּ לְ 13
בְּכוֹרֵהּ נְבָיוֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃

Hier. 3. *Mercatores, & artifices, & capita populorum.*

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* بیرون آمد یصحق بنماز کردن در دشت بروی کردن ایوار برداشت چشمان 63
او بدید واینک شتران آیان * برداشت رقبه من چشمان آن بدید مر یصحق 64
بیفتاد در بالای آن شتر * گفت بآن بنده کیست آن مرد این آن را در دشت 65
پیدیرهی ایما گفت آن بنده اوست خداوند من بستانه آن چادر پوشیده شد * حکایت 66
کرد آن بنده یصحق همه آن سخنها آنچه بکرد * بیاورد آنرا یصحق بخیمهی شرة مادر او 67
بستانه من رقبه برد باو برن دوست داشت آنرا چوشی گرفت یصحق پس مادر او.

Egreſſus enim iſhac ad orandum in 65
agro, ſuſpiciente veſperâ, ſublatis oculis ſuis vidit, & ecce erant adventantes. Attollens quoque Rbecah 64
oculos ſuos, vidit iſhac, & delapſa eſt de ſuper camelli. Dixerat enim ſer- 65
vo: *Quis eſt iſte vir ambulans in agro obviam noſtrum?* Reſpondit ſervus, *Ipſe eſt dominus meus.* Acci- 66
pientſque velamen operuit ſe. Tum narravit ſervus iſhac ipſi omnia quæ fecerat. Deinde tulit: 67
eam iſhac in tentorium Sarah matris ſuæ: ſic accepit Rbecah, fuitque ei uxor, & dilexit eam, ac lætitiam percepit iſhac poſt obitum matris ſuæ.

CAP. XXV.

Adjecitque autem *Abrahum* ac- 1
cepit uxorem, & nomen ejus Cetu-
rah: Quæ peperit ei *Zimran*, & 2
Joſſhan, & *Medan*, & *Madian*, & *Iſbbac*, & *Shuah*. Porro 3
Joſſhan genuit *Sheba*, & *Dedan*. Et filii Dedan fuerunt proce-
res, & magistri ex genere. Et filii 4
Midian, *Ephah*, & *Epher*, & *Ha-*
noch, & *Abida*, & *Eldaah*: Omnes iſti
filii Cetturah. Deditque *Abraham* 5
quicquid erat ejus *iſhac*. At ſi- 6
lios concubinarum quæ erant *iſhac*
Abraham, dedit *Abraham* munera,
& emiſit eos de ſuper *iſhac* filium
ſuum, adhuc vivente ipſo, in Orien-
tem terram, in agro *Rehem* filii
Sbar Hittæi, qui ante *Mamre* ager 9 10
inquam, quem emit *Abraham* a fi-
liis *Heth*: ibi ſepultus eſt *Abraham*
& *Sarah* uxor ejus. Fuit autem 11
Abraham benedictus *Deo* iſhac filio
ejus, qui ſedit apud *Beer-lahai-roi*.
Et iſte generationes *Iſhmael* filii 12
Abraham, quas peperit *Hagar* Ægy-
ptia ancilla *Sarah*, iſhac *Abraham*.
Et hæc ſunt nomina filiorum *Iſhmael* 13
per nomina ſua in generationibus
ſuis: primogenitus *Iſhmael*, *Nebaioth*,
& *Cedar*, & *Adbeel*, & *Mibſham*,

Hieroſ. 64. *Iſaac autem venie-*
bat ex Iudo Interrario Sem magni,
qui erat ad fontem in quo revelatus
eſt divinus magiſtus Lihi: ipſe
habitabat in terra Auſtrali.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* من پیش تمام کنم بسکتن گفتن بدل من واینك رقبه بیرون آیا وسبوی آن فرود 45
شد آن چشمه آب کشید گفتم آن بیاضجان مرا اکنون * شتاب کرد فرود آورد سبوی آن از بالای 46
آن گفت بیاضهیج ونیز شرشهاء ترا آب دهم بیاضجیدم ونیز آن شتران را آب داد * بپوسیدم آنرا 47
وگفتم دختری کیستی تو گفت دختری بتوال پسر نحور آنچه برآبید باو ملکة بنهادم آن شنف
ابر بی آن وآن دستولها ابر دستهای آن * رکوع کردم وسجود کردم بحضرت خدا وآفرین 48
گفتم مر* خدای خداوند من ابرهم آنچه کذرانید مرا در راه راست بستانند من دختر
برادری خداوند من بپسر او * واکنون اگر هستید شما کنان فضل ورلستی مر خداوند 49
من آگاه کنید بمن واگر نه آگاه کنید بمن ابر راست یا ابر چپ * جواب داد 50
لبن وبتوال گفتند از خدا بیرون آمد آن سخن نتوانیم سخن گفتن بتو بد یا نیك.
* اینك رقبه پیش تو بستان وبرو وباشد زن بپسر خداوند تو چون آنچه سخن گفت خداء 51
* بود چون آنچه بشنید بندهی ابرهم من سخنهای ایشان سجود کرد بزمین بحضرت خدا. 52
* بیرون آورد آن بنده بیرایها نقره وبیرایها طلا وجامها بداد برقبه وهدیها بداد برادر آن 53
وبمادر آن * بخوردند وبیاضجیدند او وآن مردمان آنچه اواز او منزل کردند برخاستند در 54
بامداد گفت بفرستید مرا بخداوند من * گفت برادر آن و مادر آن بنشیند آن دختر اواز ایما 55
روزکاران یا ده پس برود * گفت بایشان نه درنك دهید مرا وخدا بیرورز آورد راه من بفرستید مرا 56
وبروم بخداوند من * گفتند بخوانیم بدختر وبپرسیم مر دهان آن * بخواندند برقبه گفتند 57
آن هنیروی با این مرد گفت می روم * بفرستادند من رقبه خواهر ایشان ومر شیر دهای آن 58
ومر بندهی ابرهم ومر مردمان او * آفرین کردند مر رقبه گفتند بآن خواهر ایما باش بهزاران 59
بیور ومیراث گیرد نسل تو مر دروازهی دشمنان او * بر خاست رقبه وکنیزکان آن برنشستند 60
ابر آن شترها برفتند پس آن مرد بستانده آن بنده مر رقبه وبرفت * ویصحق بیامد از آمدن 61
بار لحی رای واو نشینا در زمین جنوب.

Ego antequam finiſſem loqui in corde 45
meo, & ecce Rbecah egrediebatur,
& hydria ejus ſuper ſcapulam
ſuam: deſcendebatque ad fontem &
haurie. Dixi ad eam, Pot: me
unde. Que feſtinans deduxit hydri- 46
am ſuam de ſuper ſe, ac dixit: Bibe,
& etiam camelis tuis potum dabo:
Bibi itaque, & etiam camelis a-
quam dedit. Interrogavi autem eam, et 47
ac dixi; Filia cujus es tu? Dixit,
filia Bethuel filii Nahor, quem pe-
perit ei Milchah uxor ejus. Imposui
super naſum ejus, & armillas ſuper
manus ejus. Inclinansque meiſum, et
adoravi coram Domino, & benedixi
Domino Deo beri mei Abrahami, qui duxit me in via
recta ad accipiendum filiam fratris
domini mei filio ejus. Et nunc ſi vis 49
ut præſtatus beneficium ac veri-
tatem domino meo, indicate mihi:
ſi non, notum facite mihi, ut divertā
ad dextram vel ad ſiniſtram. Reſpon- 50
ſum dedit Laban & Bethuel, dican-
tes; A Deo prodiit verbum, non poſ-
ſumus loqui tibi bonum vel malum.
Ecce Rbecah coram te, accipe et abi, & 51
ſit uxor filio domini tui, quem-
admodum loquutus eſt Deus. Fait, 52
ſicuti audivit ſervus Abraham ver-
ba eorum, adoravitque proſtitit
ſe terræ in conſpectu Domini.
Protulitque ſervus ornamenta ar- 53
gentea, & ornamenta aurea, ac
veſtes, deditque Rbah: mu-
nera quoque dedit fratri ejus ac
matri ejus. Comederunt itaque 54
& biberunt, ipſe & viri qui cum
eo, & hoſpitati ſunt: quum ſurre-
xiſſent mane, ait: abſolvite me ad
dominū meū. Dixerunt, Vocemus 55
mater ejus, & ſoror ejus, Maneat puella noſtrum-
vel dies decem poſtea abibit. Dixit 56
ad eos, Ne morate eum, quoniam
quum Deus proſperaverit viam
meam: abſolvite me, & vadam ad
dominum meum. Dixerunt, Vocate 57
puellam, & interrogemus os
ejus. Vocantes igitur Rbecah dixe- 58
runt ei; Num ibis cum iſto viro?
Reſpondit, Ibo. Dimiſerunt igitur 59
Rbecah ſororem ſuam, atque nu-
tricem ejus, ſervum quoque Abra-
hami & ejus ſeros. Et benedicentes 60
Rbecah dixerunt ei; Soror noſtra,
ſis in millia myriadum: & here-
ditet capiat progenies tua portam
inimicorum ſuorum. Surrexit- 61
que Rbecah atque ancillæ ejus, &
inſidentes camelis iverunt poſt vi-
rum: & tulit ſervus Rbecah, &
abiit. Porrò Iſhac venerat ab ad- 62
ventu Beer-lahai-roi: ipſe autem
habitat in terra Auſtrali:

Hieroſ. 64. *Iſaac autem venie-*
bat ex Iudo Interrario Sem magni,
qui erat ad fontem in quo revelatus
eſt divinus magiſtus Lihi: ipſe
habitabat in terra Auſtrali.

וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ מִלְּבַד הָרָעָב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל־אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה׃
וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר אַל־תֵּרֵד מִצְרַיִם שְׁכֹן בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ׃
גּוּר בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶהְיֶה עִמְּךָ וַאֲבָרְכֶךָּ כִּי לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ׃
וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְנָתַתִּי לְזַרְעֲךָ אֵת כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל וְהִתְבָּרֲכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃
עֵקֶב אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתָי׃
וַיֵּשֶׁב יִצְחָק בִּגְרָר׃
וַיִּשְׁאֲלוּ אַנְשֵׁי־הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אֲחֹתִי הִוא כִּי יָרֵא לֵאמֹר אִשְׁתִּי פֶּן־יַהַרְגֻנִי אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם עַל־רִבְקָה כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה הִוא׃
וַיְהִי כִּי אָרְכוּ־לוֹ שָׁם הַיָּמִים וַיַּשְׁקֵף אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחַלּוֹן וַיַּרְא וְהִנֵּה יִצְחָק מְצַחֵק אֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃
וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר אַךְ הִנֵּה אִשְׁתְּךָ הִוא וְאֵיכָכָה אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי אָמַרְתִּי פֶּן־אָמוּת עָלֶיהָ׃
וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ כִּמְעַט שָׁכַב אַחַד הָעָם אֶת־אִשְׁתֶּךָ וְהֵבֵאתָ עָלֵינוּ אָשָׁם׃
וַיְצַו אֲבִימֶלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר הַנֹּגֵעַ בָּאִישׁ הַזֶּה וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יוּמָת׃
וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהִוא וַיִּמְצָא בַּשָּׁנָה הַהִוא מֵאָה שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה׃
וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְגָדֵל עַד כִּי־גָדַל מְאֹד׃
וַיְהִי־לוֹ מִקְנֵה־צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וַעֲבֻדָּה רַבָּה וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים׃
וְכָל־הַבְּאֵרוֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אָבִיו בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיְמַלְאוּם עָפָר׃
וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־יִצְחָק לֵךְ מֵעִמָּנוּ כִּי־עָצַמְתָּ מִמֶּנּוּ מְאֹד׃
וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיִּחַן בְּנַחַל גְּרָר וַיֵּשֶׁב שָׁם׃
וַיָּשָׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת־בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו וַיְסַתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שֵׁמוֹת כַּשֵּׁמוֹת אֲשֶׁר קָרָא לָהֶן אָבִיו׃
וַיַּחְפְּרוּ עַבְדֵי יִצְחָק בַּנָּחַל וַיִּמְצְאוּ־שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים׃
וַיָּרִיבוּ רֹעֵי גְרָר עִם־רֹעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמָּיִם וַיִּקְרָא שֵׁם־הַבְּאֵר עֵשֶׂק כִּי הִתְעַשְּׂקוּ עִמּוֹ׃
וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֶרֶת וַיָּרִיבוּ גַּם עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ שִׂטְנָה׃
וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֶרֶת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי עַתָּה הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ וּפָרִינוּ בָאָרֶץ׃
וַיַּעַל מִשָּׁם בְּאֵר שָׁבַע׃
וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ אַל־תִּירָא כִּי־אִתְּךָ אָנֹכִי וּבֵרַכְתִּיךָ וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ בַּעֲבוּר אַבְרָהָם עַבְדִּי׃
וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וַיֵּט שָׁם אָהֳלוֹ וַיִּכְרוּ שָׁם עַבְדֵי יִצְחָק בְּאֵר׃
וַאֲבִימֶלֶךְ הָלַךְ אֵלָיו מִגְּרָר וַאֲחֻזַּת מֵרֵעֵהוּ וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ׃
וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֲלֵהֶם מַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלָי וְאַתֶּם שְׂנֵאתֶם אֹתִי וַתְּשַׁלְּחוּנִי מֵאִתְּכֶם׃
וַיֹּאמְרוּ רָאֹה רָאִינוּ כִּי־הָיָה יְהוָה עִמָּךְ וַנֹּאמֶר תְּהִי־נָא אָלָה בֵּינוֹתֵינוּ בֵּינֵינוּ וּבָרְתָה בְרִית אִתָּךְ׃
אִם־תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ רָעָה כַּאֲשֶׁר לֹא נְגַעֻנוּךָ וְכַאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמְּךָ רַק־טוֹב וַנְּשַׁלֵּחֲךָ בְּשָׁלוֹם אַתָּה עַתָּה בְּרוּךְ יְהוָה׃
וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃
וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר וַיִּשָּׁבְעוּ אִישׁ לְאָחִיו וַיְשַׁלַּח אֹתָם יִצְחָק וַיֵּלְכוּ מֵאִתּוֹ בְּשָׁלוֹם׃
וַיְהִי בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי יִצְחָק וַיַּגִּדוּ־לוֹ עַל־אֹדוֹת הַבְּאֵר אֲשֶׁר חָפָרוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ מָצָאנוּ מָיִם׃
וַיִּקְרָא אֹתָהּ שִׁבְעָה עַל־כֵּן שֵׁם־הָעִיר בְּאֵר שֶׁבַע עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
וַיְהִי עֵשָׂו בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת־יְהוּדִית בַּת־בְּאֵרִי הַחִתִּי וְאֶת־בָּשְׂמַת בַּת־אֵילֹן הַחִתִּי׃
וַתִּהְיֶינָה מֹרַת רוּחַ לְיִצְחָק וְלִרְבְקָה׃

ET fuit fames vehemens in terra Canaan, præter famem priorem quæ fuit diebus Abrahami : & abiit Isaac ad Abimelech regem Palæstinorum in Gerar. Et fuit in corde Isaac ut descenderet in Ægyptum : & apparuit illi Dominus, & dixit ; Ne descendas in Ægyptum : habita in terra quam dixero tibi. Habita in terra hac, & ero tecum, & benedicam tibi : quoniam tibi & semini tuo dabo universas terras nedicam tibi : quoniam tibi & omnibus filiis tuis dabo universas terras has ; confirmabo quæ pactum meum, quod juravi Abrahamo patri tuo. Et multiplicabo filios tuos sicut stellas cœlorum, & dabo filiis tuis omnes has terras : & benedicentur propter filios tuos omnes populi terræ. Pro eo quòd audivit Abraham vocem meam, & custodiam excubias meas, mandata mea, & legem meam. Et habitavit Isaac in Gerar. Et interrogârunt homines loci illius de uxore ejus ; & dixit, Soror mea est : quoniam timuit dicere de ea, Uxor mea ; quoniam putabat apud se, Forte interficient me homines loci illius propter Rebeccam, quoniam pulchra aspectu ipsa erat. Et accidit quando multiplicati sunt illi ibi dies ad habitandum, & intuitus est Abimelech rex Palæstinorum ex fenestra ; & vidit, & ecce Isaac ridebat cum Rebecca uxore sua. Et vocavit Abimelech Isaacum, & dixit ; Certè ecce uxor tua est, & quomodo dixisti, Soror mea est ? Et dixit illi Isaac ; Quoniam dixi in corde meo, Forte interficiar propter eam.

Hieron. 8 *Et ait sæpe.*

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* آس بخت یعقوب آس بیامد عشو ار آن دشت وار ماند *
گفت عشو بیعقوب یکشان مرا
* اکنون ار آن سرج این کده ماند ام من ابر همیکنین بخواند نام او ادوم *
گفت عشو بیعقوب بفروش چون روز مر بخست ترا دهی تو بمن *
گفت عشو اینك من رو ل بمردن وچرا
* این بمن بخست ترا دهی *
گفت یعقوب سوگند خور بمن چون روز سوگند خورد باو
* بفروخت مر بخست ترا دهی او بیعقوب *
و یعقوب بداد بعشو نان وآش عدس بخورد و بیاشنید و برخاست و برفت خوار گرفت عشو مر آن بخست ترا دهی *

* فصل بیست ششم *

* بود قحط در زمین بجز آن قحط آن اوّل آنچه در روزگاران ابرهم برفت بیصحق بابیملك
پادشاه فلشتیم بجرر * دیدار شد باو خدا گفت نفرود سوی بمصر مسکن گیر در
زمین آنچه گویم بتو * بنشین در زمین این و باشم اوار تو و آفرین کنم ترا کده بتو
و بنسل تو بدهم مر همه زمین‌ها اینان و بر انگیزانم مر آن سوگند آنچه سوگند
خوردم بابرهم پدر تو * بسیار کنم مر نسل تو چون ستارها آن آسمان بدهم بنسل
تو مر همه آن زمین‌ها اینان و آفرین باشند در نسل تو همه قومهاء آن زمین * جزا آنچه بشنوید
ابرهم در آواز من نگاه داشت نگاه داشت من فرمانهای من رسمهای من و شریعتهای
من * بنشست بیصحق در جرر * بپرسیدند مردمان آن جا بن او گفت خواهر منست
آن که بترسید بگفتن زن من تا نکشند مرا مردمان آن جا ابر ریقه که نیکو دیداست
آن * بود که درازر کشیدند باو آنجا آن روزگاران نگاه کرد ابیملك پادشاه فلشتیم
در پس آن دریچه بدید و اینك بیصحق خنده کنا بریقه زن او * بخواند ابیملك و
بیصحق گفت خاصه اینك زن تویست آن وچگونه گفتی خواهر منست آن گفت باو
بیصحق [که گفتم] تا نکشند سوم ابر آن *

Et *Milcham*, & *Dumah*, & *Massa*, 14
Hadad, & *Tema*, *Jetur*, *Naphis*, & 15
Cedmah. *Isti ipsi sunt filii Ismael* : & 16
et hæ eorum nomina per vicos suos, & *per civitates suas*, *duodecim principes* 17
gentes sunt per cognitiones suas. Et 18
hi sunt anni vitæ ipsius : *centum & triginta & septem anni* : *deinde expirans* 19
as mortuus, *collectus est ad populos suos*. H. *bit autem vero* 20
occupationi ab Hevæo filio Sion, quæ est Thamar, *uxor Esau*, *filii Isaac*, *ad assumendum conjugium matris Jacob & fratris eorum accepit*. Et *uxorem* 21
ejus Isaac filii Abrahami : *Abraham genuit Isaac*. Et *filios quadr.* 22
natus eam accepere Rebeccam filiam Bethuel Aramæi de Padan Aramæorum Labon Aramæi, *fibi in uxorem*. Et *erat Isaac pro uxore sua*. *quòd esset* 23
fine fatis ipsa, *acceptavit Dominus orationem ejus*, & *pregnans facta est Rebecca uxor ejus*. *Motabant autem ei* 24
gemibus infantib' in interiore ejus, *dixit*, *Si ita*, *quare hoc mihi* ? *abiit-* 25
que ad interrogandum à Domino. *Dixit Dominus ad eam* ; *Duæ* 26
gentes sunt in ventre tuo, & *duo cognationes ex visceribus tuis dividentur* : *cognatio autem cognatione robustior erit*, & *major servies minori*. *Complet'is diebus ejus ad pa-* 27
rientem, *en quidem gemini in ventre ejus*. Et *egressus est prior rufus*, & 28
totus fuit velut pallium villosus, *fibi-* 29
que vocavérunt nomen ejus Esau.
Et postea egressus est frater ejus, & 30
manus ejus tenebat calcaneum Esau. *Ideò vocavit nomen ejus Jacob* : 31
porrò Isaac erat sexagenarius cùm ipfa pareret eos. *Adolisit pueris*, *fuit* 32
Esau vir noviens nonaginta : *Jacob verò vir perfectus fedens tentoriis*. Et *dilectum habuit Isaac ipsum* 33
Esau, *quia venatio in ore ejus* : *Rebecah verò dilectum habebat Jacob*.

Hieron. 25. *Et exiit prior rufus, tus, sicut pallium pilorum* : & 26. *cârnmi nomen ejus Esau.*

Hieron. 22. *Et opprimebant se filii in ventre ejus* : & *dixit* ; *Si talis est anxietas mea*, *quomodo sum hic nunc vita*, *ut sint mihi filii* ? Et *abiit ut peteret misericordiam à facie Dominì*.

Hieron. 27. *Et dixit Dominus illi* ; *Duo populi in visceribus tuis*, & *duo regna ex viscerib'us tuis segregata erunt* ; & *regnum regno fortius erit*, & *major fervus erit minori*, *fi filii minoris fervaverint mandata legis*. Et absolvit 14 *fuit ducenti septuaginta dies gestationis uteri ejus ad parturiendum*, et ecce *gemelli erant in visceribus ejus*.

Et exiit prior rufus totus, tanquam 25 *pallium villosum* : & *vocârunt nomen ejus Esau*, *propterea quòd natus erat totus perfectus*, *cum capillis capitis* & *barbæ*, & *dentibus* & *molaribus*. Postea autem exiit frater ejus, & manu 26 *apprehendebat calcaneum Esau* ; & *vocavit nomen ejus Jacob* : & *Isaac natus erat sexaginta annos*, *quando peperit illos*. Et creverunt pueri, & 27 *fuit Esau vir venator*, *ad venandum voluntes*, & *ferus*, *vir egrediens in agrum interficiens animas*, *quia interfecit Nimrod*, & *Henoch ejus filium* : *Jacob autem erat vir integer operibus suis*, *minifter fcholæ Eber*, *quinetes doctrinam à facie Domini*. Et *dilexit Isaac Esau*, *quoniam verba decepti-* 28 *onis in ore ejus* : *Rebecca autem diligit Jacobum*.

יְרוּשַׁלְמִי 8 וְאָרִיךְ׃

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* مسمع ودومه ومسا * حدد وتیما طور نفش وقدمه * اینان ایشان پسران 15
یشمعال واینان نامهای ایشان در ستانهای ایشان ودر شهرهای ایشان دولوه 16
مهتران بخویشها ایشان * واینان سالهای زندگی یشمعال صد وسی وهفت سال 17
بنالید وبمرد جمع شد بقوم او * مسکن گرفتند از حویله تا شور آنکه ابر پیش 18
مصریم بآمدن باشور ابر پیش همه برادران او بیفتاد * واینان زاییده شدن بیصحق پسر ابرهم و 19
ابرهم برزاییدیم مر بیصحق * بود بیصحق قدر چهل ساله درستاندن او مر ریقه دختری بتوئل 20
آن ارمی ارفدن ارم خواهر لبنن آن ارمی باو بدن * نماز کرد بیصحق بمقابل زن او که 21
بی زه آن * آن قبول کرد * نماز او وآبستن شد ریقه زن او * دشخواری نمودند آن بچگان در 22
اندرون آن گفت اگر همچنین چرا این من برفت بطلب کردن ازحضرت خدا *
گفت خدا آن دو قومها در شکم تو ودو جنسها از امعاء تو جدا شوند وجنس از جنس قوی 23
باشد وبزرك مطیع باشد بخرد * تمام شدند روزگاران آن برازیدن واینك جفت در شکم آن * بیرون 24
آمد آن اوّل سرخ وهمهای او چون تحمل موی گنین بخواندند نام او عشو * وپس همکنین بیرون 25
آمد برادر او دستاو گرفته در پاشنهای عشو بخواند نام او یعقوب وبیصحق قدر شست ساله 26
در زاییدن ایشان * برزك شدند آن کودکان بود عشو مرد داناي نخجیر ویعقوب مرد تمام نشیناي 27
خیمها * دوست داشت بیصحق مر عشو که نخجیر در دهان او و ریقه دوست دارا 28
مر یعقوب *

וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֲשֶׁר יָלְדָה הָגָר הַמִּצְרִית שִׁפְחַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם׃
וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׁמָעֵאל בִּשְׁמוֹתָם לְתוֹלְדֹתָם בְּכֹר יִשְׁמָעֵאל נְבָיוֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃
וּמִשְׁמָע וְדוּמָה וּמַשָּׂא׃
חֲדַד וְתֵימָא יְטוּר נָפִישׁ וָקֶדְמָה׃
אֵלֶּה בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם בְּחַצְרֵיהֶם וּבְטִירֹתָם שְׁנֵים עָשָׂר נְשִׂאִם לְאֻמֹּתָם׃
וְאֵלֶּה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מְאַת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים וַיִּגְוַע וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו׃
וַיִּשְׁכְּנוּ מֵחֲוִילָה עַד־שׁוּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם בֹּאֲכָה אַשּׁוּרָה נָכְחוּ כָּל־אֶחָיו נָפָל׃
וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק׃
וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת־רִבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי מִפַּדַּן אֲרָם אֲחוֹת לָבָן הָאֲרַמִּי לוֹ לְאִשָּׁה׃
וַיֶּעְתַּר יִצְחָק לַיהוָה לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה הִוא וַיֵּעָתֶר לוֹ יְהוָה וַתַּהַר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃
וַיִּתְרֹצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן לָמָּה זֶּה אָנֹכִי וַתֵּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ שְׁנֵי גוֹיִם בְּבִטְנֵךְ וּשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֵּעַיִךְ יִפָּרֵדוּ וּלְאֹם מִלְאֹם יֶאְמָץ וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר׃
וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לָלֶדֶת וְהִנֵּה תוֹמִם בְּבִטְנָהּ׃
וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אַדְמוֹנִי כֻּלּוֹ כְּאַדֶּרֶת שֵׂעָר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו׃
וְאַחֲרֵי־כֵן יָצָא אָחִיו וְיָדוֹ אֹחֶזֶת בַּעְקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וְיִצְחָק בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה בְּלֶדֶת אוֹתָם׃
וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יֹדֵעַ צַיִד אִישׁ שָׂדֶה וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים׃
וַיֶּאֱהַב יִצְחָק אֶת־עֵשָׂו כִּי־צַיִד בְּפִיו וְרִבְקָה אֹהֶבֶת אֶת־יַעֲקֹב׃
וַיָּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֹא עֵשָׂו מִן־הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיֵף׃
וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הַלְעִיטֵנִי נָא מִן־הָאָדֹם הָאָדֹם הַזֶּה כִּי עָיֵף אָנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֱדוֹם׃
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מִכְרָה כַיּוֹם אֶת־בְּכֹרָתְךָ לִי׃
וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה זֶּה לִי בְּכֹרָה׃
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הִשָּׁבְעָה לִּי כַּיּוֹם וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכֹרָתוֹ לְיַעֲקֹב׃
וְיַעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וּנְזִיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיָּקָם וַיֵּלַךְ וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה׃

ET hæ sunt generationes Ismaelis filii Abrahami, quem genuit Agar Ægyptia famula Saræ Abrahamo :
& hæc nomina filiorum Ismaelis, per nomina sua, juxta generationes suas : primogenitus Ismaelis Nabajoth, & Cedar, & Adbeel, & Mabsam,
& Masma, & Duma, & Massa,
Hadad, & Thema, Jetur, Naphis, & Cedmah.
Isti sunt filii Ismaelis, & hæc nomina eorum per vicos suos, & per castella sua, duodecim principes per tribus suas.
Et hi sunt anni vitæ Ismaelis, centum triginta & septem annorum : deinde expirans mortuus est, & collectus est ad populos suos.
Habitaverunt autem ab Hevilath usque Shur, quæ est ex adverso Ægypti, donec venias Assyriam : coram omnibus fratribus suis mortuus est.
Hæ sunt generationes Isaac filii Abrahami : Abraham genuit Isaac.
Et Isaac erat filius quadraginta annorum, quando accepit Rebeccam filiam Bethuelis Aramæi, qui erat ex Padan Aram, sororem Labanis Aramæi, sibi in uxorem.
Et stabat Isaac in montem culeus, locum in quo steterat coram patre ejus ; & conventit Isaac oratione sua coram Deo. Opt. Max. in eo quod decreverat de uxore ejus, quoniam sterilis erat : apud ipsum viginti duobus annis : & conversa est propter ipsum mens Dei Optimi Max. in eo etiam quod statuerat de eo, quia etiam ipse sterilis erat : fed dilatatus est, & gravida facta est Rebecca uxor ejus.
Et opprimebant se filii in visceribus ejus, ficut viri ineuntes pralium : tum dixit ; Si talis est afflictio partus, ad quid hoc mihi filii ? Et abiit in fcholam Sem magni, ad quærendum misericordiam à facie Domini.
Et dixit Dominus illi ; Duo populi in visceribus tuis, & duo regna ex viscerib'us tuis segregata erunt ; & regnum regno fortius erit, & major fervus erit minori, fi filii minoris fervaverint mandata legis. Et absolvit 14
fuit ducenti septuaginta dies gestationis uteri ejus ad parturiendum, et ecce gemelli erant in visceribus ejus.
Et exiit prior rufus totus, tanquam 25
pallium villosum : & vocârunt nomen ejus Esau, propterea quòd natus erat totus perfectus, cum capillis capitis & barbæ, & dentibus & molaribus.
Postea autem exiit frater ejus, & manu 26
apprehendebat calcaneum Esau ; & vocavit nomen ejus Jacob : & Isaac natus erat sexaginta annos, quando peperit illos.
Et creverunt pueri, & 27
fuit Esau vir venator, ad venandum voluntes, & ferus, vir egrediens in agrum interficiens animas, quia interfecit Nimrod, & Henoch ejus filium :
Jacob autem erat vir integer operibus suis, minister fcholæ Eber, quinetes doctrinam à facie Domini.
Et dilexit Isaac Esau, quoniam verba decepti- 28
onis in ore ejus : Rebecca autem diligit Jacobum.

Hieron. 8 *Et ait sæpe.*

יְרוּשַׁלְמִי 8 וְאָרִיךְ׃

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* مسمع ودومه ومسا * حدد وتیما طور نفش وقدمه * اینان ایشان پسران 15
یشمعال واینان نامهای ایشان در ستانهای ایشان ودر شهرهای ایشان دولوه 16
مهتران بخویشها ایشان * واینان سالهای زندگی یشمعال صد وسی وهفت سال 17
بنالید وبمرد جمع شد بقوم او * مسکن گرفتند از حویله تا شور آنکه ابر پیش 18
مصریم بآمدن باشور ابر پیش همه برادران او بیفتاد * واینان زاییده شدن بیصحق پسر ابرهم و 19
ابرهم برزاییدیم مر بیصحق * بود بیصحق قدر چهل ساله درستاندن او مر ریقه دختری بتوئل 20
آن ارمی ارفدن ارم خواهر لبنن آن ارمی باو بدن * نماز کرد بیصحق بمقابل زن او که 21
بی زه آن * آن قبول کرد * نماز او وآبستن شد ریقه زن او * دشخواری نمودند آن بچگان در 22
اندرون آن گفت اگر همچنین چرا این من برفت بطلب کردن ازحضرت خدا *
گفت خدا آن دو قومها در شکم تو ودو جنسها از امعاء تو جدا شوند وجنس از جنس قوی 23
باشد وبزرك مطیع باشد بخرد * تمام شدند روزگاران آن برازیدن واینك جفت در شکم آن * بیرون 24
آمد آن اوّل سرخ وهمهای او چون تحمل موی گنین بخواندند نام او عشو * وپس همکنین بیرون 25
آمد برادر او دستاو گرفته در پاشنهای عشو بخواند نام او یعقوب وبیصحق قدر شست ساله 26
در زاییدن ایشان * برزك شدند آن کودکان بود عشو مرد داناي نخجیر ویعقوب مرد تمام نشیناي 27
خیمها * دوست داشت بیصحق مر عشو که نخجیر در دهان او و ریقه دوست دارا 28
مر یعقوب *

וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ מִלְּבַד הָרָעָב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל־אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה׃
וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר אַל־תֵּרֵד מִצְרַיִם שְׁכֹן בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ׃
גּוּר בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶהְיֶה עִמְּךָ וַאֲבָרְכֶךָּ כִּי לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ׃
וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְנָתַתִּי לְזַרְעֲךָ אֵת כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל וְהִתְבָּרֲכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃
עֵקֶב אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתָי׃
וַיֵּשֶׁב יִצְחָק בִּגְרָר׃
וַיִּשְׁאֲלוּ אַנְשֵׁי־הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אֲחֹתִי הִוא כִּי יָרֵא לֵאמֹר אִשְׁתִּי פֶּן־יַהַרְגֻנִי אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם עַל־רִבְקָה כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה הִוא׃
וַיְהִי כִּי אָרְכוּ־לוֹ שָׁם הַיָּמִים וַיַּשְׁקֵף אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחַלּוֹן וַיַּרְא וְהִנֵּה יִצְחָק מְצַחֵק אֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃
וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר אַךְ הִנֵּה אִשְׁתְּךָ הִוא וְאֵיכָכָה אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי אָמַרְתִּי פֶּן־אָמוּת עָלֶיהָ׃
וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ כִּמְעַט שָׁכַב אַחַד הָעָם אֶת־אִשְׁתֶּךָ וְהֵבֵאתָ עָלֵינוּ אָשָׁם׃
וַיְצַו אֲבִימֶלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר הַנֹּגֵעַ בָּאִישׁ הַזֶּה וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יוּמָת׃
וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהִוא וַיִּמְצָא בַּשָּׁנָה הַהִוא מֵאָה שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה׃
וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְגָדֵל עַד כִּי־גָדַל מְאֹד׃
וַיְהִי־לוֹ מִקְנֵה־צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וַעֲבֻדָּה רַבָּה וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים׃
וְכָל־הַבְּאֵרוֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אָבִיו בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיְמַלְאוּם עָפָר׃
וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־יִצְחָק לֵךְ מֵעִמָּנוּ כִּי־עָצַמְתָּ מִמֶּנּוּ מְאֹד׃
וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיִּחַן בְּנַחַל גְּרָר וַיֵּשֶׁב שָׁם׃
וַיָּשָׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת־בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו וַיְסַתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שֵׁמוֹת כַּשֵּׁמוֹת אֲשֶׁר קָרָא לָהֶן אָבִיו׃
וַיַּחְפְּרוּ עַבְדֵי יִצְחָק בַּנָּחַל וַיִּמְצְאוּ־שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים׃
וַיָּרִיבוּ רֹעֵי גְרָר עִם־רֹעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמָּיִם וַיִּקְרָא שֵׁם־הַבְּאֵר עֵשֶׂק כִּי הִתְעַשְּׂקוּ עִמּוֹ׃
וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֶרֶת וַיָּרִיבוּ גַּם עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ שִׂטְנָה׃
וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֶרֶת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי עַתָּה הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ וּפָרִינוּ בָאָרֶץ׃
וַיַּעַל מִשָּׁם בְּאֵר שָׁבַע׃
וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ אַל־תִּירָא כִּי־אִתְּךָ אָנֹכִי וּבֵרַכְתִּיךָ וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ בַּעֲבוּר אַבְרָהָם עַבְדִּי׃
וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וַיֵּט שָׁם אָהֳלוֹ וַיִּכְרוּ שָׁם עַבְדֵי יִצְחָק בְּאֵר׃
וַאֲבִימֶלֶךְ הָלַךְ אֵלָיו מִגְּרָר וַאֲחֻזַּת מֵרֵעֵהוּ וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ׃
וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֲלֵהֶם מַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלָי וְאַתֶּם שְׂנֵאתֶם אֹתִי וַתְּשַׁלְּחוּנִי מֵאִתְּכֶם׃
וַיֹּאמְרוּ רָאֹה רָאִינוּ כִּי

A Cidit quando fenuiſſet Iſaac, & caligarent oculi ejus ne videre poſſet (quando enim ligavit eum pater ejus, aſpexit ſolum glorie, ab eo tempore caeperunt oculi ejus caligare) tunc vocavit Eſau filium ſuum majorem, decima quarta menſis Niſan, & dixit illi, Fili mi, ecce nos hic excelſi laudant Dominum ſeculi, & thefauri rorum aperiuntur in ipſa : & dixit illi ; Ecce ego. Et dixit ecce nunc tenui, ignoro dic mortis mee. Jam vero accipe inſtrumenta armorum tuorum, pharetram tuam, & arcum tuum : & egredere in agrum, & venare mihi venationem. Et fac mihi cibos conditos ut diligo, et affer ad me ut comedam : ut benedicat te anima mea antequam moriar. Porro Rebecca audiebat per Spiritum ſanctum, quando alloquebatur Iſaac Eſau filium ſuum : & abiit Eſau in agrum, ad venandum venationem ad afferendum eam. Rebecca autem dixit Jacobo filio ſuo, dicendo : Ecce nocte hac excelſi laudant Dominum mundi, & aperiuntur theſauri rorum in ea : & audivi patrem tuum loquentem cum Eſau fratre tuo, dicendo : Affer mihi venationem, & fac cibos conditos, ut comedam : & benedicam tibi coram Domino, antequam moriar. Jam vero fili mi auſcula me hic, in eo quod ego praecipiam tibi. Ito jam ad caulam, & accipe mihi inde duos hoedos capras um pingues, tum ut propter patrem, alterum propter oblationem feſti folennis : & faciam ex illis cibos conditos patri tuo, quemadmodum diligit.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Reſponderunt ; Videmo vidimus quod fuit Deus tecum, & diximus ; Sit nunc juramentum inter nos & inter te, & ineamus fadus tecum : Si feceris nobiſcum malum, quemadmodum aromam non tetigimus tibi, & quemadmodum fecimus tecum proſecutio bonum, & dimiſimus te in pace : tu nunc benedictus es Dei. Eccequae eſt convi-ium, & comeder- tuat de illo vinum. Deinde accedit ad ſe filium ſuum Eſau, dixitque os ſuum ; dimiſiſtique eos Iſaac ſocerum ſuum, & abiit Jacob a patre ſuo : & abiit Eſau in agrum, ad venandum venationem ad afferendum eam. Rebecca autem dixit Jacobo filio ſuo, dicendo : Ecce nocte hac excelſi laudant Dominum mundi, & aperiuntur theſauri rorum in ea : & audivi patrem tuum loquentem cum Eſau fratre tuo, dicendo : Affer mihi venationem, & fac cibos conditos, ut comedam : & benedicam tibi coram Domino, antequam moriar. Jam vero fili mi auſcula me hic, in eo quod ego praecipiam tibi. Ito jam ad caulam, & accipe mihi inde duos hoedos capras um pingues, tum ut propter patrem, alterum propter oblationem feſti folennis : & faciam ex illis cibos conditos patri tuo, quemadmodum diligit.

Fuit, cùm ſenex eſſet Iſaac, & à ſeſſi ut acuis ejus videndo, vocavit Eſaum filii ſuum majorem, et dixit ei ; Fili mi reſpondit ei ; Ecce ego. Dixit, Ecce nunc fadus eſt, nec novi diem mo tis mea. Et jam tolle unas arma tua, gladiu tuu & arcu tuum, & exi in agrum, & venare mihi venationem. Et fac mihi cibos boa quemadmodum diligo, & affer mihi, & comedam, quò & cau'a benedicat tibi anima mea priuſquam moriar. Rebeca verò audiebat cùm ſpiritum ſanctum habuit Iſaac cum Iſaum filio ſuo : abierunt Iſaum in agrum ad venandum venationem & afferret. Rebeca ſi- locutus eſt ad Jacob filium ſuum, dicendo ; Ecce audivi votem patris tui loquentis ad Iſaum fratrem tuum, & dicebat ; affer mihi venationem, & fac mihi cibos, & comedam, & benedicam tibi in conſpectu Dei, ante mortem meam. nunc ergo fili mi, auſcuita tui 8 mea in eo quod praecipio tibi. Vade nunc ad oecudes, & cape mihi inde duos hados caprarum bonos, & faciam eos cibos patri tui, quemadmodum diligit.

יהי והוה כד סיב יצחק וכהין עינוי מלחמי דכר קדמיה אבוי אסתכי בכורסיה
ידע ואשתיי מהחוא ומכא עקבו עיני למסבי ועקא ית עשו בריה רבא באריסר בניכון
ואמר ליה בני והא ליקיא דין שלאי משתברין למאבי עלמא ואוגרי עלמא מתחתיין
בדיה ואמר לידה הא נא : ואמר ואמר הא כרון סיבות ליה אנא ידע יום
מותי : ועתה זבון סב כרון מאני זינך בירת נירקך ושקשתך ופוק לחקלא ואוד
לי ציידא : ועשי ליבבד לי מהבשלין מיקמא דרחמיתי ותיתעל לותי ואכול
בגין דיתברכינך נפשי עד לא אימות : והרבקה ורבקה שמעת בדיוה קודשא כד
סליל יצחק על עשו בריה ואזל עשו למחקלא למצד ציידא ליאיתיאר : ורבקה
ורבקה אמרת ליעקב ברה למימר הא ליליא הדין שלאי משבחין למרי שלמא
ואוצרי עלין מתפתחין ביה ושבעית ית אבוך מכלילן עם עשו אחוך למימר :
ואיכול אפל לי ציידה ואיבד לי מהבשלין ואיכול ואברכינך קדם יי קדם דאמות :
ועתה זבון בני קבל מני למה דאנא מפקד לך : לך איזל בדין לבית
אנא ואכול אבימלך לוותיה מינר ואתקוף ברחמוי לסיגל עמיה ואיכול רב
חיליה : ואמר ואי להון יצחק מה נזין אתיהון לוותך ואצלי עליהון ואתון קניתון
ותיתי ותתרחטני מלוותכון :

dem nominibus, quibus appellaverat eos pater ipſius. Et foderunt in fervi Iſaac ad terminum vallis, & invenerunt ibi puteum aquarum manantium. Et contenderunt paſtores Gerar cum paſtoribus Iſaac, dicendo ; Noſtra eſt aqua : & fuit vehemens certatio ut extraheretur, puteus autem redditerunt ipſum Iſaaco, & ebullivit : & vocárunt nomen puteo Eſek, quoniam litigati eſſent cum eo propter illum. Et foderunt puteum alium, & conteaderunt etiam de eo : & exarait, & amplius non fecaruriit : & vocavit nomen ejus Sitna. Et transferens ſe inde fodit puteum alium, & non contenderunt de eo, ut de prioribus ; & vocavit nomen ejus Latitudines ; dixitque quoniam jam dilatavit Dominus nos, & crefcere faciet nos in terra. Et aſcendit inde in Beer-ſeba. Et revelavit ſe illi Dominus eâ nocte, & dixit ; Ego Deus Abrahám patris tui : ne timeas, quoniam in auxilio tuo eſt ſermo meus, & benedicam tibi, & multiplicabo filios tuos propter merita Abraham fervi mei. Et aedificavit ibi altare orans in nomine Domini, & extendit ibi tabernaculum ſuum : & foderunt ibi fervi Iſaac puteum. Quando id autem exiit Iſaac ex Gerar, exarueruntque putei eorum, & arbores eorum non perrulerunt fructum, & ſenſerunt hoc totum ibi acciditſe, quia expulerunt ipſum: Iraque abiit Abimelech ad ipſum ex Gerar, & accepit amicos ſuos ad euadum ſecum, & Phicol principem exercitus ſui, Et dixit illis Iſaac ; Cur veniſtis ad me ut orem pro vobis, & vos odio habueris me, & expulliſtis me à vobis ?

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Dixit Abimelech ; Quid hoc feciſti nobis ? ut paulum dormierit unus populi cum uxore tua, & induxiſtis ſuper nos delictum. Et accepit itaque Abimelech unius populi, & uxoris ejus. Accedens huic viro et uxori ejus, occidendo occiderat. Semente faciens Iſaac in terra illa, invenit in anno illa centuplum, benedixerat ei Deus. Magnus itaque factus vir iste ; eundo, & crefcendo, uſquequò magnus factus fuerit valde. Fruitque illi grex ovium, & grex bovum, & augitum plurimi : & emulationem tulerunt in eli Philiſtaei. Et omnes puteos quos foderant ſervi patris ſui Abraham in temporibus Abraham, exſiccarunt Philiſtaei, implentes ea terrâ. Dixitq; Abimelech ad Iſaac ; Diſcede à nobis, quia valdiùs factus es prae nobis omnibus. Abiit itaque illinc Iſaac, deſcendit in Nahal-Gerar, fedavitque ibi. Reverſus Iſaac iterum fodit puteos aquae, quos foderant in temporibus Abrahae patris ſui, quaſquae accidens Philiſthaei poſt mortem Abrahami, & vocavit eos nominibus, juxta nomina quibus vocaverat eos pater ſuus. Fodiensque ſervi Iſaac in valle, invenerunt ibi puteum aquae manantis. Jurgium autem fecerunt paſtores Gerar cum paſtoribus Iſaac, dicendo ; Noſtra eſt aqua : itaque vocavit nomen ejus, Rehoboth ; dixitque ; Quia jam dilatationem constituit Deus nobis, ac fructificet fatti ſumus in terra. Aſcendentesque inde in Beer-ſeba, Viſus eſt ei Deus in illa nocte, dicens ; Ego Deus Abrahami patris tui ; ne timeas, quia ecum ſum ego, & benedicam tibi, ac augebo ſemen tuum ſicut Abraham ſervi mei. Deinde aedificans ibi altare, invocavit nomen Dei : cumque demiſiſſet tabernaculum ſuum, foderunt ibi ſervi Iſaac puteum. Abimelech autem perrexit ad eum ex Gerar, & quidam ex ſocia ipſius, & Phicol princeps exercitûs ejus. Dixit itaque Iſaac ; Quid intentione veniſtis ad me, cùm vos odio habuiſſis me, & emiſiſtis me à vobis ?

Reſpondérunt ; Videndo vidimus quod fuit Deus tecum, & diximus ; Sit nunc juramentum inter nos & inter te, & ineamus fadus tecum : Si feceris nobiſcum malum, quemadmodum aromam non tetigimus tibi, & quemadmodum fecimus tecum proſecutio bonum, & dimiſimus te in pace : tu nunc benedictus es Dei. Eccequae eſt convi-ium, & comede- tuat de illo vinum. Deinde accedit ad ſe filium ſuum Eſau, dixitque os ſuum ; dimiſiſtique eos Iſaac ſocerum ſuum, & abiit Jacob a patre ſuo : & abiit Eſau in agrum, ad venandum venationem ad afferendum eam. Rebecca autem dixit Jacobo filio ſuo, dicendo : Ecce nocte hac excelſi laudant Dominum mundi, & aperiuntur theſauri rorum in ea : & audivi patrem tuum loquentem cum Eſau fratre tuo, dicendo : Affer mihi venationem, & fac cibos conditos, ut comedam : & benedicam tibi coram Domino, antequam moriar. Jam vero fili mi auſcula me hic, in eo quod ego praecipiam tibi. Ito jam ad caulam, & accipe mihi inde duos hoedos capras um pingues, tum ut propter patrem, alterum propter oblationem feſti folennis : & faciam ex illis cibos conditos patri tuo, quemadmodum diligit.

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Hierof. 27 *Tactus manus ipſius tactus manus Eſau.*

וַיַּגֶּשׁ יִצְחָק אָבִיו וַיְמֻשֵּׁהוּ וַיֹּאמֶר הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדַיִם יְדֵי עֵשָׂו׃ 22
וְלֹא הִכִּירוֹ כִּי הָיוּ יָדָיו שְׂעִרֹת כְּיְדֵי עֵשָׂו אָחִיו וַיְבָרְכֵהוּ׃ 23
וַיֹּאמֶר אַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו וַיֹּאמֶר אָנִי׃ 24
וַיֹּאמֶר הַגִּישָׁה לִּי וְאֹכְלָה מִצֵּיד בְּנִי בַּעֲבוּר תְּבָרֶכְךָ נַפְשִׁי וַיַּגֶּשׁ לוֹ וַיֹּאכַל וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיִּשְׁתְּ׃ 25
וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו גְּשָׁה נָּא וּשְׁקָה לִּי בְּנִי׃ 26
וַיִּגַּשׁ וַיִּשַּׁק לוֹ וַיָּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר רְאֵה רֵיחַ בְּנִי כְּרֵיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר בֵּרַכוֹ יְהוָה׃ 27
וְיִתֶּן־לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ׃ 28
יַעַבְדוּךָ עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ לְאֻמִּים הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ אֹרְרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרֲכֶיךָ בָּרוּךְ׃ 29
וַיְהִי כְּאֲשֶׁר כִּלָּה יִצְחָק לְבָרֵךְ אֶת־יַעֲקֹב וַיְהִי אַךְ יָצוֹא יָצָא יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו וְעֵשָׂו אָחִיו בָּא מִצֵּידוֹ׃ 30
וַיַּעַשׂ גַּם־הוּא מַטְעַמִּים וַיָּבֵא לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו יָקֻם אָבִי וְיֹאכַל מִצֵּיד בְּנוֹ בַּעֲבוּר תְּבָרְכַנִּי נַפְשֶׁךָ׃ 31
וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי אַתָּה וַיֹּאמֶר אֲנִי בִנְךָ בְּכֹרְךָ עֵשָׂו׃ 32
וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְדֹלָה עַד־מְאֹד וַיֹּאמֶר מִי אֵפוֹא הוּא הַצָּד צַיִד וַיָּבֵא לִי וָאֹכַל מִכֹּל בְּטֶרֶם תָּבוֹא וָאֲבָרְכֵהוּ גַּם־בָּרוּךְ יִהְיֶה׃ 33
כִּשְׁמֹעַ עֵשָׂו אֶת־דִּבְרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צְעָקָה גְּדֹלָה וּמָרָה עַד־מְאֹד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בָּרְכֵנִי גַם־אָנִי אָבִי׃ 34
וַיֹּאמֶר בָּא אָחִיךָ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בִּרְכָתֶךָ׃ 35
וַיֹּאמֶר הֲכִי קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיַּעְקְבֵנִי זֶה פַּעֲמַיִם אֶת־בְּכֹרָתִי לָקָח וְהִנֵּה עַתָּה לָקַח בִּרְכָתִי וַיֹּאמֶר הֲלֹא־אָצַלְתָּ בְרָכָה לִי׃ 36
וַיַּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לְעֵשָׂו גְּבִיר שַׂמְתִּיו לְךָ וְאֶת־כָּל־אֶחָיו נָתַתִּי לוֹ לַעֲבָדִים וְדָגָן וְתִירֹשׁ סְמַכְתִּיו וְלָךְ אֵפוֹא מָה אֶעֱשֶׂה בְּנִי׃ 37
וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־אָבִיו הֲבְרָכָה אַחַת הִוא לְךָ אָבִי בָּרְכֵנִי גַם־אָנִי אָבִי וַיִּשָּׂא עֵשָׂו קֹלוֹ וַיִּבְךְּ׃ 38
וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּה מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשָׁבֶךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעָל׃ 39
וְעַל־חַרְבְּךָ תִחְיֶה וְאֶת־אָחִיךָ תַּעֲבֹד וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תָּרִיד וּפָרַקְתָּ עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ׃ 40
וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו אֶת־יַעֲקֹב עַל־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרֲכוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר עֵשָׂו בְּלִבּוֹ יִקְרְבוּ יְמֵי אֵבֶל אָבִי וְאַהַרְגָה אֶת־יַעֲקֹב אָחִי׃ 41
וַיֻּגַּד לְרִבְקָה אֶת־דִּבְרֵי עֵשָׂו בְּנָהּ הַגָּדֹל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְיַעֲקֹב בְּנָהּ הַקָּטֹן וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה עֵשָׂו אָחִיךָ מִתְנַחֵם לָךְ לְהָרְגֶךָ׃ 42
וְעַתָּה בְּנִי שְׁמַע בְּקֹלִי וְקוּם בְּרַח־לְךָ אֶל־לָבָן אָחִי חָרָנָה׃ 43
וְיָשַׁבְתָּ עִמּוֹ יָמִים אֲחָדִים עַד אֲשֶׁר־תָּשׁוּב חֲמַת אָחִיךָ׃ 44
עַד־שׁוּב אַף אָחִיךָ מִמְּךָ וְשָׁכַח אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ לּוֹ וְשָׁלַחְתִּי וּלְקַחְתִּיךָ מִשָּׁם לָמָּה אֶשְׁכַּל גַּם־שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד׃ 45
וַתֹּאמֶר רִבְקָה אֶל־יִצְחָק קַצְתִּי בְחַיַּי מִפְּנֵי בְנוֹת חֵת אִם־לֹקֵחַ יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת חֵת כָּאֵלֶּה מִבְּנוֹת הָאָרֶץ לָמָּה לִי חַיִּים׃ 46
וַיְצַו יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ וַיְצַוֵּהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן׃ 1
קוּם לֵךְ פַּדֶּנָה אֲרָם בֵּיתָה בְתוּאֵל אֲבִי אִמֶּךָ וְקַח־לְךָ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לָבָן אֲחִי אִמֶּךָ׃ 2
וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים׃ 3
וְיִתֶּן־לְךָ אֶת־בִּרְכַת אַבְרָהָם לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם׃ 4
וַיְשַׁלַּח יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם אֶל־לָבָן בֶּן־בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי אֲחִי רִבְקָה אֵם יַעֲקֹב וְעֵשָׂו׃ 5
וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי בֵרַךְ יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וַיְשַׁלַּח אֹתוֹ פַּדֶּנָה אֲרָם לָקַחַת לוֹ מִשָּׁם אִשָּׁה בְּבָרְכוֹ אֹתוֹ וַיְצַו עָלָיו לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן׃ 6
וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם׃ 7
וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי רָעוֹת בְּנוֹת כְּנָעַן בְּעֵינֵי יִצְחָק אָבִיו׃ 8
וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו אֶל־יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח אֶת־מָחֲלַת בַּת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֲחוֹת נְבָיוֹת עַל־נָשָׁיו לוֹ לְאִשָּׁה׃ 9
וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה׃ 10
וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיָּלֶן שָׁם כִּי־בָא הַשָּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיָּשֶׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא׃ 11
וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ׃ 12
וְהִנֵּה יְהוָה נִצָּב עָלָיו וַיֹּאמֶר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וֵאלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֶךָ׃ 13
וְהָיָה זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ וּפָרַצְתָּ יָמָּה וָקֵדְמָה וְצָפוֹנָה וָנֶגְבָּה וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה וּבְזַרְעֶךָ׃ 14
וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמָּךְ וּשְׁמַרְתִּיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ וַהֲשִׁבֹתִיךָ אֶל־הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֶזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם־עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ׃ 15
וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהוָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדָעְתִּי׃ 16
וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מָה נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמָיִם׃ 17
וַיַּשְׁכֵּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיָּשֶׂם אֹתָהּ מַצֵּבָה וַיִּצֹק שֶׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ׃ 18
וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל וְאוּלָם לוּז שֵׁם־הָעִיר לָרִאשֹׁנָה׃ 19
וַיִּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם־יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וּשְׁמָרַנִי בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ׃ 20
וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה יְהוָה לִי לֵאלֹהִים׃ 21
וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי מַצֵּבָה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים וְכֹל אֲשֶׁר תִּתֶּן־לִי עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֶנּוּ לָךְ׃ 22

Hierof. 22 *Vox vox ipſius Jacob, ſed tactus manus ipſius Eſau. Sed non agnovit eum, quoniam manus ejus erant ſicut manus Eſau: 23 fratris ſui, villoſæ: itaque benedixit eum. Et dixit; Es ipſe filius? 24 manus Eſau? 25 qui reſpondit, Ego ſum. Et dixit; Appropinquа ut me, 26 ut edam ex venatione filii mei, ut benedicat tibi anima mea: & admovit eum, & comedit, neque erat vinum apud eum, ſed præparavit illi angelus, & attulit ex vino quod repoſitum erat in uvis ſuis à diebus initii 27 mundi, & dedit illud in manus Jacob. Jacob autem peculiarè illud ad patrem ſuum & bibit. Tum dixit illi Iſaac pater ejus; Accede nunc, & 28 osculare me filii mi. Et acceſſit, & osculatus eſt eum; & odoratus eſt odorem veſtimentorum ejus, & benedixit illi: & dixit; Videte odorem filii mei, ſicut odorem incenſi ex optimis aromatibus, quæ offerentur dum eſt in monte domus Sanctuarii, qui vocatur ager quem benedixit Dominus, & quem elegit ut in eo collocaret divinam ejus majeſtatem. Det itaque tibi ſermo Domini de bono rorum qui deſcendunt de cœ- 29 lis, & de bono fontium qui aſcendunt & crefcere faciunt germina terræ inferiùs: denique copiam frumenti & vini.*

וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו אֶת־יַעֲקֹב עַל־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרֲכוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר עֵשָׂו בְּלִבּוֹ יִקְרְבוּ יְמֵי אֵבֶל אָבִי וְאַהַרְגָה אֶת־יַעֲקֹב אָחִי׃ 41

Hierof. 27 *Sicut odor incenſi ex optimis aromatibus, quæ offerentur tandem in monte domus Sanctuarii, cui benedixit qui vivit in æternum.*

וַיֻּגַּד לְרִבְקָה אֶת־דִּבְרֵי עֵשָׂו בְּנָהּ הַגָּדֹל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְיַעֲקֹב בְּנָהּ הַקָּטֹן וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה עֵשָׂו אָחִיךָ מִתְנַחֵם לָךְ לְהָרְגֶךָ׃ 42

Hierof. 40. *Et avitis bellicis tuis vives, & coram fratre tuo te humiliabis. Et erit cum operam dabunt filii Jacob legi, & ſervabunt mandata, imponet jugum ſervitutis ſuæ per collum tuum: quando autem averterint ſe filii Jacob, ut non ſtudeant legi, nec ſervaverint mandata, ecce tunc abrumpes jugum ſervitutis eorum à collo tuo.*

וְעַתָּה בְּנִי שְׁמַע בְּקֹלִי וְקוּם בְּרַח־לְךָ אֶל־לָבָן אָחִי חָרָנָה׃ 43

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* *Obſequentes ſint tibi populi, & re- 29 verentiam exhibeant tibi cognationes; eſto propterea in fratres tuos, & reverentiam exhibeant tibi filii matris tuæ. Maledictus ſis tibi, maledictiſſimi ſuntos: & benedicentes ti- 30 bi, benedicti ſint. Erit autem, quando Iſaac finiſſet illos benedicere Jacob, erat tantùm exeundo ipſe à cubiculo ipſius Iſaac patris ſui, & Eſau 31 frater ejus venit à venatione ſua. Præparavit quoque ipſe cibos, & attulit patri ſuo, & dixit patri ſuo; Surgat pater meus, & comedat de venatione filii ſui, ut benedicat mihi anima tua. Dixit ei Iſaac pater ejus; Quis es tu? Et reſpondit; Ego ſum filius tuus, primogenitus tuus Eſau. Tremuitque 33 Iſaac tremore magno, uſque valde, dixitque; Quis eſt hic? ipſe venatus eſt venationem, & attulit mihi, & comedi ex omni priuſquàm venires: & benedixi eum, etiam benedicetur. Quum audiſſet Eſau 34 verba patris ſui, gemitum fecit plurem ingenti ac amaro, uſque valdè, dicens patri ſuo; Benedic mihi, etiam ego, pater mi. Reſpon- 35 dit; Venit frater tuus fraudulenter, & accepit benedictionem tuam. Ait; Vere vocavit nomen ejus Jacob: nam dolus egit mecum bis duabus vicibus: primogenitatem meam 36 accepit, & ecce nunc accepit benedictionem meam. Dixit quoque, Nonne reſervaſti mihi benedictionem? Reſpondens dedit Iſaac, & 37 dixit Eſau; Ecce patronum poſui eum ſuper te, & omnes fratres ejus poſui coram eo in ſervos, & frumento & vino ſuſtentavi eum: tibi itaque abi, & diſcede à me; quid enim faciam tibi fili mi? Tum 38 dixit Eſau patri ſuo; Num benedictio una eſt tibi, pater mi? Benedic mihi etiam mihi, am pater; & extulit Eſau vocem ſuam, & flevit. Et re- 39*

וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשָׁבֶךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעָל׃ 39

* מטיע باشند ترا قومها وسجود كنند بتو خيشها باش جبّار برادران تو وسجود كنند 29
بتو پسران مادري تو نفرين كنان تو بنفرين وآفرين كنان تو آفرين * بود چون آنچه تمام 30
كرد يعقوب بآفرين كردن مر يعقوب بود خاصه بيرون آمدن بيرون آمد از نزد پيش يصحق
پدري او وعشو برادري او بيامد از نخجير او * بكرد نيز او طعامها بيارود بپدري او 31
گفت بپدري او برخيد پدري من وبخورد از نخجير پسري او در سبب آفرين [كند] مرا
جان تو * گفت باو يصحق پدري او كيستي تو گفت من پسري تو نخست زاد تو عشو 32
بلرزيد يصحق لرز بزرك تا بغايت گفت كيست اينجا او نخجير كرد نخجير و بيارود 33
پيش وبخوردم از همه در پيش بيايي وآفرين كردم اورا نيز آفرين باشد * چون شنيدن عشو 34
مر سخنهاي پدري او ناله زد ناله بزرك وتلخ تا بغايت گفت بپدري او آفرين كن مرا نيز
من پدري من * گفت بيامد برادري تو در مكر وبستانه آفرين تو * گفت حقيقت 35 36
كرفتن نام او يعقوب مكر كرد بمن اين دو بارها من نخست زادي من بستانه واينك
اكنون بستانه آفرين من گفت ها نه باقي گذاشتي بمن آفرين * جواب داد يصحق وگفت 37
عشو اينك جبّار بفهام اورا بتو ومر همه برادران او بدادم باو بندگان دادنه وشيره
بفهام اورا وبتو كجكا چه كنم پسري من * گفت بپدري او ها آفرين يكه آن بتو 38
پدري من آفرين كن مرا نيز من پدري من برداشت عشو آواز او وبگريست * جواب داد 39
يصحق پدري او وگفت باو [اينك] از جوشها آن زمين باشد نشستن جاي تو واز شبنم
آن آسمان از بالا * وابر شمشير تو بزني ومر برادر تو مطيع باشي وباشد چون آنچه مسلط 40
شوي جدا كني يوغ او از بالاي گردن تو.

I 2

כח

1 ויקרא יצחק ליעקב ויברך אתו ויצו עליו ויאמר לו לא תקח אשה מבנות כנען׃
2 קום לך פדנה ארם בתולאל אבי אמך ושא לך משם אשה מבנות לבן אחי אמך׃
3 ואל שדי יברך אתך ויפרך וירבך והיית לקהל עמים׃
4 ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך אחריך לרשתך את ארץ מגוריך אשר נתן אלהים לאברהם׃
5 וישלח יצחק את יעקב וילך פדנה ארם אל לבן בן בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב ועשו׃
6 וירא עשו כי ברך יצחק את יעקב וישלח אתו פדנה ארם לקחת לו משם אשה במברכו אתו ויצו עליו לאמר לא תקח אשה מבנות כנען׃
7 וישמע יעקב אל אביו ואל אמו וילך פדנה ארם׃
8 וירא עשו כי רעות בנות כנען בעיני יצחק אביו׃
9 וילך עשו אל ישמעאל וישא את מחלת בת ישמעאל נביות אחות נבית על נשיו לו לאשה׃

Verso *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

41 * کین گرفت عسو من یعقوب ابر آن آفرین کچه آفرین کرد اویرا پدری او گفت عسو در دل او نزدیک شوید روزگاران (نالهی) پدری من بکسم من یعقوب برادری من * آگاه شد بریقه
42 مر سخنها عسو پسری آن آن تورک بفرستاد وبخواند یعقوب پسری آن آن خود گفت باو اینك
43 عسو برادری تو کمین کنا بتو بکشتن تو * واکنون پسری من بشنو در آواز من
44 برخیز بگریز تو بلبن برادری من بحرن * وبنشینی اوارز او روزگاران اندکان تا آنچه باز
45 گردد غصب برادری تو * تا باز گشتن خشم برادری تو از تو و فراموش کند مر آنچه کردی
46 باو بفرستم و بستانم ترا از آنجا چرا سکالفیده بینم دوی شما روز یکه * گفت ریقه بیصحتی
27 سوده شدم در زندگنی من از پیش دختران حت اگر ستانا یعقوب زن از دختران حت چون اینان از دختران آن زمین چرا بمن زندگی * * فصل بیست هشتم *

1 * بخواند بصحتی یعقوب آفرین کرد اویرا بفرمود اویرا گفت باو نه ستانی زن از دختران
2 کنعن * برخیز برو بفدن ارم بخانهی بتوال پدری مادر تو و بستان بتو از آنجا زن از
3 دختران لبن برادری مادری تو * وخدا شدّی آفرین کند ترا وبرومند کند ترا و بسیار
4 کند ترا وباشی بجمع قومیها * وبدهد بتو مر آفرین ابرهم بتو وبنسل تو اوارز تو بمیراث
5 گرفتن تو مر زمین نشستن جای تو آنچه بداد خدا ابرهم * بفرستاد یصحتی مر یعقوب
6 برفت بفدن ارم بلبن پسری بتوال آن ارمی برادری ربقه مادری یعقوب وعسو * بدید
7 عسو کو آفرین کرد یصحتی مر یعقوب وبفرستاد اویرا بفدن ارم بستاندن باز از آنجا زن
8 در آفرین کردن اویرا وبفرمود ابر او بگفتن نه ستانی زن از دختران کنعن * بشنید یعقوب
9 پدری او وبمادری او برفت بفدن ارم * بدید عسو کو بد بانند دختران کنعن در
10 چشمان یصحتی پدری او * برفت عسو بپیشمعال بستانند مر محلت دختر بپشمعال پسری
11 ابرهم خواهر نبیوت ابر زنان او باو بزن.

Item autem exscepit Esau in Jacob propter benedictionem qua benedixerat ei pater suus Isaac, & dixit in corde suo; Appropinquabunt dies luctus patris mei, & occidam Jacob fratrem meum. 42 *Nuntiatum est Rebeccæ verba filii sui Esau: misit ac vocavit Jacob filium suum minorem, dixitque ei; Ecce frater tuus Esau infestat tibi ad occidendum te.* 43 *Jam fili mi, ausculta voci mee: surge, fuge tibi ad Laban fratrem meum in Haran.* 44 *Et habita apud eum dies aliquot, donec quiescat furor fratris tui:* 45 *Donec exerat ira fratris tui a te, & obliviscatur eorum quæ fecisti ei, mittam & accipiam te inde: quare orbabor ambobus uno die?* 46 *Dixit Rebecca ad Isaac; Fœtebar ob filias Heth: si acceperit Jacob uxorem de filiabus Heth, quales istæ quæ ex filiabus terræ, quare mihi vita?*

CAP. XXVIII.

1 VOcavit ergo Isaac Jacob, & benedixit ei, & præcepit ei, & dixit; Non accipies uxorem ex filiabus Chananæorum. 2 Surge, abi in Padan-Aram, in domum Bethuel patris matris tuæ: & sume tibi inde uxorem de filiabus Laban matris tuæ. 3 Et Deus omnipotens benedicat tibi divitijs multis, & crescere faciat te, & multiplicet te in duo decim tribus: ut mereatis congregationem filiorum Israelis, quorum numerus sit septuagesies, fœcundum numerum populorum. 4 Et det tibi benedictionem Abrahami, tibi & filijs tuis tecum: & habitare faciat te, ut hereditarió possideas terram peregrinationis tuæ, quam dedit Dominus Abrahamo. 5 Et misit Isaac Jacobum, & abiit in Padan-Aram, ad Laban filium Bethuelis Aramæi, fratris Rebeccæ matris Jacobi & Esau. 6 Vidit autem Esau quòd benedixisset Isaac Jacobo, & misisset eum in Padan-Aram, ad accipiendum sibi inde uxorem: quando benedixisset ei, & præcepisset ei, dicendo; Non accipies uxorem ex filiabus Chananæorum. 7 Et audiuit Jacob fermoni patris sui, & fermoni matris suæ: & abiisset in Padan-Aram. 8 Et vidit Esau quòd malæ essent filiæ Chananæorum coram Isaac patre suo. 9 Et abiit Esau ad Ismael: & accepit uxorem Mahalath (ea est Bosmath) filiam Ismael filij Abrahami, sororem Nebajoth de matre sua, uxores suas filij in uxorem.

Verso *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

1 * بیرون آمد یعقوب از بارشیع رفت بحرن * فرار رسید بآن جا بشنگیر کرد آنجا که آمد
10 11 آن خورشید و بستاند ارسنگهاء آن جا وبنهاد در بالین او و خسبید دران جا آن * خواب دید
12 و اینك نردوان استاده بآن زمین وسر او رسیده در آسمان و اینك فرستگان خدا بالا روان
13 و فرود آیان درو * و اینك خدا استاده ابر او و گفت منم " خدای ابرهم پدر تو وخدای
14 اسحك زمین آن زمین آنچه تو بخسبی ابر آن بتو بدهم اویرا وبنسل تو * وباشد نسل تو
15 چون خاك آن زمین و گشاده شوی بمغرب وبمشرق بشمال وبجنوب و آفرین شوند در تو همه
16 اهل بیت آن زمین و در نسل تو * و اینك من اوارز تو و نگاه کنم ترا درهمه آنچه بروی
17 و باز گشتم ترا بآن زمین آن [زمین] که نه بگذارم ترا تا آنچه اکر کنم مر آنچه سخن گفتم بتو *
18 بیدار شد یعقوب ازخواب او گفت حقیقت هست خدا درجای این ومن نه دانستم * بترسید و گفت چه هیبت وارست آن جای این نیست این که الا آنهی خدا و این
19 دروازهی آن آسمان * بشنگیر کرد یعقوب در بامداد بستاند مر آن سنك آنچه بنهاد بالینجای
20 او بنهاد آنرا انگیختند بریخت روغن ابر سری آن *

Exiuit igitur Jacob à Bersabee, & perrexit ad Haran. 11 *Occurrensque in quodam loco, pernoctauit ibi, quia occiderat sol: cæpitque de lapidibus loci pallium, & subijciens sibi, dormiebat in loco illo.* 12 *Et videbat scalam stantem super terram, & cacumen eius pertingebat ad cælum: & ecce angeli Dei ascendunt & descendunt per eam.* 13 *Et innitebatur Deus Abrahæ patri tuo, & Deus Isaac: terram super quam dormis, tibi dabo eam, ac posteris tuis.* 14 *Erunt autem semen tuum quasi arena terræ, & dilataberis ad Occidentem, & ad Orientem, ad Aquilonem, & ad Meridiem: & benedicentur in te omnes familiæ terræ, ac in progenie tua.* 15 *Et ecce ego tecum, & custodiam te quocunque ieris, & reducam te ad terram hanc: non enim dereliquam te, donec fecero quod locutus sum tibi.* 16 *Expergefactus autem Jacob à somno suo, dixit; Verè est Dominus in loco isto, & ego nesciebam.* 17 *Et timens ait; Quàm formidabilis est locus iste! non est hic aliud nisi domus Dei, & ista est porta cœli.* 18 *Surgens autem Jacob mane, tulit lapidem quem supposuerat pulvinaris loco sibi, posuitque eum titulum, effudit oleum super summitatem eius.*

מִתָּחַן אֲשֶׁרֵהּ׃ וַיֹּאמֶר רָחֵל נִפְתּוּלֵי אֱלֹהִים נִפְתַּלְתִּי עִם־אֲחֹתִי גַּם־יָכֹלְתִּי וַתֵּרֶא לֵאָה כִּי נֶעֱמָדָה
וַתִּקַּח אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתָהּ וַתִּתֶּן אֹתָהּ לְיַעֲקֹב לוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל־זִלְפָּה וַתַּהַר זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה
וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֵּן׃ וַיֹּאמֶר לֵאָה בָּגָד וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גָּד׃ וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲקֹב׃
וַיֹּאמֶר לֵאָה בְּאֹשְׁרִי כִּי אִשְּׁרוּנִי בָנוֹת וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אָשֵׁר׃ וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים וַיִּמְצָא
דוּדָאִים בַּשָּׂדֶה וַיָּבֵא אֹתָם אֶל־לֵאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר רָחֵל אֶל־לֵאָה תְּנִי־נָא לִי מִדּוּדָאֵי בְנֵךְ׃ וַתֹּאמֶר לָהּ
הַמְעַט קָחְתֵּךְ אֶת־אִישִׁי וְלָקַחַת גַּם אֶת־דּוּדָאֵי בְנִי וַתֹּאמֶר רָחֵל לָכֵן יִשְׁכַּב עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת דּוּדָאֵי בְנֵךְ׃
וַיָּבֹא יַעֲקֹב מִן־הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב וַתֵּצֵא לֵאָה לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר אֵלַי תָּבוֹא כִּי שָׂכֹר שְׂכַרְתִּיךָ בְּדוּדָאֵי בְנִי וַיִּשְׁכַּב
עִמָּהּ בַּלַּיְלָה הוּא׃ וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל־לֵאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֵּן חֲמִישִׁי׃ וַתֹּאמֶר לֵאָה נָתַן אֱלֹהִים
שְׂכָרִי אֲשֶׁר נָתַתִּי שִׁפְחָתִי לְאִישִׁי וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יִשָּׂשכָר׃ וַתַּהַר עוֹד לֵאָה וַתֵּלֶד בֵּן שִׁשִּׁי לְיַעֲקֹב׃
וַתֹּאמֶר לֵאָה זְבָדַנִי אֱלֹהִים אֹתִי זֶבֶד טוֹב הַפַּעַם יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי־יָלַדְתִּי לוֹ שִׁשָּׁה בָנִים וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
זְבֻלוּן׃ וְאַחַר יָלְדָה בַּת וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמָהּ דִּינָה׃ וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־רָחֵל וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת־
רַחְמָהּ׃ וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר אָסַף אֱלֹהִים אֶת־חֶרְפָּתִי׃ וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר יֹסֵף יְהוָה לִי בֵּן
אַחֵר׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָלְדָה רָחֵל אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן שַׁלְּחֵנִי וְאֵלְכָה לִמְקוֹמִי וְלְאַרְצִי׃ תְּנָה
אֶת־נָשַׁי וְאֶת־יְלָדַי אֲשֶׁר עָבַדְתִּי אֹתְךָ בָּהֶן וְאֵלֵכָה כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־עֲבֹדָתִי אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ׃ וַיֹּאמֶר
אֵלָיו לָבָן אִם־נָא מָצָתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ נִחַשְׁתִּי וַיְבָרְכֵנִי יְהוָה בִּגְלָלֶךָ׃ וַיֹּאמֶר נָקְבָה מַשְׂכֻּרְתְּךָ עָלַי וְאֶתֵּנָה׃
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ וְאֵת אֲשֶׁר הָיָה מִקְנְךָ אִתִּי׃ כִּי מְעַט אֲשֶׁר־הָיָה לְךָ לְפָנַי
וַיִּפְרֹץ לָרֹב וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֹתְךָ לְרַגְלִי וְעַתָּה מָתַי אֶעֱשֶׂה גַּם־אָנֹכִי לְבֵיתִי׃ וַיֹּאמֶר מָה אֶתֶּן לָךְ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
לֹא־תִתֶּן לִי מְאוּמָה אִם־תַּעֲשֶׂה־לִּי הַדָּבָר הַזֶּה אָשׁוּבָה אֶרְעֶה צֹאנְךָ אֶשְׁמֹר׃ אֶעֱבֹר בְּכָל־צֹאנְךָ הַיּוֹם הָסֵר
מִשָּׁם כָּל־שֶׂה נָקֹד וְטָלוּא וְכָל־שֶׂה עָקֹד בַּכְּשָׂבִים וְטָלוּא וְנָקֹד בָּעִזִּים וְהָיָה שְׂכָרִי׃ וְעָנְתָה בִּי צִדְקָתִי בְּיוֹם
מָחָר כִּי־תָבוֹא עַל־שְׂכָרִי לְפָנֶיךָ כֹּל אֲשֶׁר־אֵינֶנּוּ נָקֹד וְטָלוּא בָּעִזִּים וְעָקֹד בַּכְּשָׂבִים גָּנוּב הוּא אִתִּי׃ וַיֹּאמֶר
לָבָן הֵן לוּ יְהִי כִּדְבָרֶךָ׃ וַיָּסַר בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַתְּיָשִׁים הָעֲקֻדִּים וְהַטְלֻאִים וְאֵת כָּל־הָעִזִּים הַנְּקֻדּוֹת
וְהַטְלֻאֹת כֹּל אֲשֶׁר־לָבָן בּוֹ וְכָל־שֶׂה עָקֹד בַּכְּשָׂבִים וְכָל־גָּנוּב הוּא בְּיַד בָּנָיו׃ וַיָּשֶׂם דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בֵּינוֹ
וּבֵין יַעֲקֹב וְיַעֲקֹב רֹעֶה אֶת־צֹאן לָבָן הַנּוֹתָרֹת׃ וַיִּקַּח־לוֹ יַעֲקֹב מַקַּל לִבְנֶה לַח וְלוּז וְעַרְמוֹן וַיְפַצֵּל בָּהֶן
פְּצָלוֹת לְבָנוֹת מַחְשֹׂף הַלָּבָן אֲשֶׁר עַל־הַמַּקְלוֹת׃ וַיַּצֵּג אֶת־הַמַּקְלוֹת אֲשֶׁר פִּצֵּל בָּרְהָטִים בְּשִׁקְתוֹת
הַמַּיִם אֲשֶׁר תָּבֹאנָה הַצֹּאן לִנְגֹּד הַצֹּאן וַיֵּחַמְנָה בְּבֹאָן לִשְׁתּוֹת׃ וַיֵּחַמוּ הַצֹּאן אֶל־הַמַּקְלוֹת וַתֵּלַדְנָה הַצֹּאן
עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּטְלֻאִים׃ וְהַכְּבָשִׂים הִפְרִיד יַעֲקֹב וַיִּתֵּן פְּנֵי הַצֹּאן אֶל־עָקֹד וְכָל־חוּם בְּצֹאן לָבָן וַיָּשֶׁת לוֹ
עֲדָרִים עַל־פָּנָיו וְלֹא שָׁתָם עַל־צֹאן לָבָן׃ וְהָיָה בְּכֹל יַחֵם הַצֹּאן הַמְקֻשָּׁרוֹת וְשָׂם יַעֲקֹב אֶת־הַמַּקְלוֹת לְעֵינֵי
הַצֹּאן בָּרְהָטִים לְיַחֲמֵן בַּמַּקְלוֹת׃ וּבְהַעֲטִיף הַצֹּאן וְלֹא יָשִׂם וְהָיוּ הָעֲקֻבִּים לְלָבָן וְהַקְּשֻׁרִים לְיַעֲקֹב׃ וַיִּפְרֹץ
הָאִישׁ מְאֹד מְאֹד וַיְהִי־לוֹ צֹאן רַבּוֹת וּשְׁפָחוֹת וְעַבָדִים וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים׃ וַיִּשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי בְנֵי־לָבָן לֵאמֹר
לָקַח יַעֲקֹב אֵת כָּל־אֲשֶׁר לְאָבִינוּ וּמֵאֲשֶׁר לְאָבִינוּ עָשָׂה אֶת־כָּל־הַכָּבוֹד הַזֶּה׃ וַיַּרְא יַעֲקֹב אֶת־פְּנֵי לָבָן וְהִנֵּה
אֵינֶנּוּ אֵלָיו כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יַעֲקֹב שׁוּב אֶל־אֶרֶץ אֲבֹתֶיךָ וּלְמוֹלַדְתֶּךָ וְאֶהְיֶה עִמָּךְ׃
וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרָחֵל וְלֵאָה הַשָּׂדֶה אֶל־צֹאנוֹ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶן רֹאֶה אָנֹכִי אֶת־פְּנֵי אֲבִיכֶן כִּי־אֵינֶנּוּ אֵלַי
כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם וֵאלֹהֵי אָבִי הָיָה עִמָּדִי׃ וְאַתֶּנָּה יְדַעְתֶּן כִּי בְכָל־כֹּחִי עָבַדְתִּי אֶת־אֲבִיכֶן׃ וַאֲבִיכֶן הֵתַל בִּי
וְהֶחֱלִף אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מֹנִים וְלֹא־נְתָנוֹ אֱלֹהִים לְהָרַע אִתִּי׃ אִם־כֹּה יֹאמַר נְקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ
כָל־הַצֹּאן נְקֻדִּים וְאִם־כֹּה יֹאמַר עֲקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ כָל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים׃ וַיַּצֵּל אֱלֹהִים אֶת־מִקְנֵה
אֲבִיכֶם וַיִּתְּנֵהוּ לִי׃ וַיְהִי בְּעֵת יַחֵם הַצֹּאן וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא בַּחֲלוֹם וְהִנֵּה הָעֻתְּדִים הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים
נְקֻדִּים וּבְרֻדִּים׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם יַעֲקֹב וָאֹמֶר הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה כָּל־
הָעֻתְּדִים הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּבְרֻדִּים כִּי רָאִיתִי אֵת כָּל־אֲשֶׁר לָבָן עֹשֶׂה לָךְ׃ אָנֹכִי הָאֵל בֵּית־
אֵל אֲשֶׁר מָשַׁחְתָּ שָּׁם מַצֵּבָה אֲשֶׁר נָדַרְתָּ לִי שָׁם נֶדֶר עַתָּה קוּם צֵא מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְשׁוּב אֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתֶּךָ׃
וַתַּעַן רָחֵל וְלֵאָה וַתֹּאמַרְנָה לוֹ הַעוֹד לָנוּ חֵלֶק וְנַחֲלָה בְּבֵית אָבִינוּ׃ הֲלוֹא נָכְרִיּוֹת נֶחְשַׁבְנוּ לוֹ כִּי מְכָרָנוּ
וַיֹּאכַל גַּם־אָכוֹל אֶת־כַּסְפֵּנוּ׃ כִּי כָל־הָעשֶׁר אֲשֶׁר הִצִּיל אֱלֹהִים מֵאָבִינוּ לָנוּ הוּא וּלְבָנֵינוּ וְעַתָּה כֹּל אֲשֶׁר
אָמַר אֱלֹהִים אֵלֶיךָ עֲשֵׂה׃ וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיִּשָּׂא אֶת־בָּנָיו וְאֶת־נָשָׁיו עַל הַגְּמַלִּים׃ וַיִּנְהַג אֶת־כָּל־מִקְנֵהוּ וְאֶת
כָּל־רְכֻשׁוֹ אֲשֶׁר רָכָשׁ מִקְנֵה קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפַדַּן אֲרָם לָבוֹא אֶל־יִצְחָק אָבִיו אַרְצָה כְּנָעַן׃ וְלָבָן הָלַךְ
לִגְזֹז אֶת־צֹאנוֹ וַתִּגְנֹב רָחֵל אֶת־הַתְּרָפִים אֲשֶׁר לְאָבִיהָ׃ וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת־לֵב לָבָן הָאֲרַמִּי עַל בְּלִי הִגִּיד לוֹ
כִּי בֹרֵחַ הוּא׃ וַיִּבְרַח הוּא וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּקָם וַיַּעֲבֹר אֶת־הַנָּהָר וַיָּשֶׂם אֶת־פָּנָיו הַר הַגִּלְעָד׃ וַיֻּגַּד לְלָבָן
בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב׃ וַיִּקַּח אֶת־אֶחָיו עִמּוֹ וַיִּרְדֹּף אַחֲרָיו דֶּרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וַיַּדְבֵּק אֹתוֹ בְּהַר הַגִּלְעָד׃
וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־לָבָן הָאֲרַמִּי בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תְּדַבֵּר עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע׃
וַיַּשֵּׂג לָבָן אֶת־יַעֲקֹב וְיַעֲקֹב תָּקַע אֶת־אָהֳלוֹ בָּהָר וְלָבָן תָּקַע אֶת־אֶחָיו בְּהַר הַגִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר לָבָן אֶל־יַעֲקֹב
מֶה עָשִׂיתָ וַתִּגְנֹב אֶת־לִבִּי וַתְּנַהֵג אֶת־בְּנוֹתַי כִּשְׁבוּיוֹת חָרֶב׃ לָמָּה נִחְבֵּאתָ לִבְרֹחַ וַתִּגְנֹב אֹתִי וְלֹא־הִגַּדְתָּ לִי
וַאֲשַׁלַּחֲךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁירִים בְּתֹף וּבְכִנּוֹר׃ וְלֹא נְשַׁקְתָּנִי לְבָנַי וְלִבְנוֹתָי׃ עַתָּה הִסְכַּלְתָּ עָשׂוֹ׃ יֶשׁ־לְאֵל יָדִי
לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע וֵאלֹהֵי אֲבִיכֶם אֶתְמוֹל אָמַר אֵלַי לֵאמֹר הִשָּׁמֶר לְךָ מִדַּבֵּר עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע׃ וְעַתָּה
הָלוֹךְ הָלַכְתָּ כִּי נִכְסֹף נִכְסַפְתָּ לְבֵית אָבִיךָ לָמָּה גָנַבְתָּ אֶת־אֱלֹהָי׃ וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן כִּי יָרֵאתִי כִּי
אָמַרְתִּי פֶּן־תִּגְזֹל אֶת־בְּנוֹתֶיךָ מֵעִמִּי׃ עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת־אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחְיֶה נֶגֶד אַחֵינוּ הַכֶּר־לְךָ מָה עִמָּדִי
וְקַח־לָךְ וְלֹא יָדַע יַעֲקֹב כִּי רָחֵל גְּנָבָתַם׃ וַיָּבֹא לָבָן בְּאֹהֶל יַעֲקֹב וּבְאֹהֶל לֵאָה וּבְאֹהֶל שְׁתֵּי הָאֲמָהוֹת וְלֹא
מָצָא וַיֵּצֵא מֵאֹהֶל לֵאָה וַיָּבֹא בְּאֹהֶל רָחֵל׃ וְרָחֵל לָקְחָה אֶת־הַתְּרָפִים וַתְּשִׂמֵם בְּכַר הַגָּמָל וַתֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם
וַיְמַשֵּׁשׁ לָבָן אֶת־כָּל־הָאֹהֶל וְלֹא מָצָא׃ וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ אַל־יִחַר בְּעֵינֵי אֲדֹנִי כִּי לֹא אוּכַל לָקוּם מִפָּנֶיךָ כִּי
דֶרֶךְ נָשִׁים לִי וַיְחַפֵּשׂ וְלֹא מָצָא אֶת־הַתְּרָפִים׃ וַיִּחַר לְיַעֲקֹב וַיָּרֶב בְּלָבָן וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר אֶל־לָבָן מַה־
פִּשְׁעִי מַה־חַטָּאתִי כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרָי׃ כִּי־מִשַּׁשְׁתָּ אֶת־כָּל־כֵּלַי מָה־מָּצָאתָ מִכֹּל כְּלֵי בֵיתֶךָ שִׂים כֹּה נֶגֶד אַחַי
וְאַחֶיךָ וְיוֹכִיחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ׃ זֶה עֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי עִמָּךְ רְחֵלֶיךָ וְעִזֶּיךָ לֹא שִׁכֵּלוּ וְאֵילֵי צֹאנְךָ לֹא אָכָלְתִּי׃
טְרֵפָה לֹא־הֵבֵאתִי אֵלֶיךָ אָנֹכִי אֲחַטֶּנָּה מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנָּה גְּנֻבְתִּי יוֹם וּגְנֻבְתִּי לָיְלָה׃ הָיִיתִי בַיּוֹם אֲכָלַנִי חֹרֶב
וְקֶרַח בַּלָּיְלָה וַתִּדַּד שְׁנָתִי מֵעֵינָי׃ זֶה־לִּי עֶשְׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתֶךָ עֲבַדְתִּיךָ אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה בִּשְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ
וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנֶךָ וַתַּחֲלֵף אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מֹנִים׃ לוּלֵי אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וּפַחַד יִצְחָק הָיָה לִי
כִּי עַתָּה רֵיקָם שִׁלַּחְתָּנִי אֶת־עָנְיִי וְאֶת־יְגִיעַ כַּפַּי רָאָה אֱלֹהִים וַיּוֹכַח אָמֶשׁ׃ וַיַּעַן לָבָן וַיֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב
הַבָּנוֹת בְּנוֹתַי וְהַבָּנִים בָּנַי וְהַצֹּאן צֹאנִי וְכֹל אֲשֶׁר אַתָּה רֹאֶה לִי הוּא וְלִבְנוֹתַי מָה אֶעֱשֶׂה לָאֵלֶּה הַיּוֹם אוֹ
לִבְנֵיהֶן אֲשֶׁר יָלָדוּ׃ וְעַתָּה לְכָה נִכְרְתָה בְרִית אֲנִי וָאָתָּה וְהָיָה לְעֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃ וַיִּקַּח יַעֲקֹב אֶבֶן וַיָּרִימֵהָ
מַצֵּבָה׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְאֶחָיו לַקְטוּ אֲבָנִים וַיִּקְחוּ אֲבָנִים וַיַּעֲשׂוּ גַל וַיֹּאכְלוּ שָׁם עַל־הַגָּל׃ וַיִּקְרָא־לוֹ לָבָן
יְגַר שָׂהֲדוּתָא וְיַעֲקֹב קָרָא לוֹ גַּלְעֵד׃ וַיֹּאמֶר לָבָן הַגַּל הַזֶּה עֵד בֵּינִי וּבֵינְךָ הַיּוֹם עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ גַּלְעֵד׃
וְהַמִּצְפָּה אֲשֶׁר אָמַר יָסֹף יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ כִּי נִסָּתֶר אִישׁ מֵרֵעֵהוּ׃ אִם־תְּעַנֶּה אֶת־בְּנֹתַי וְאִם־תִּקַּח נָשִׁים
עַל־בְּנֹתַי אֵין אִישׁ עִמָּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים עֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃ וַיֹּאמֶר לָבָן אֶל־יַעֲקֹב הִנֵּה הַגַּל הַזֶּה וְהִנֵּה הַמַּצֵּבָה
אֲשֶׁר יָרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃ עֵד הַגַּל הַזֶּה וְעֵדָה הַמַּצֵּבָה אִם־אָנִי לֹא־אֶעֱבֹר אֵלֶיךָ אֶת־הַגַּל הַזֶּה וְאִם־אַתָּה לֹא־
תַעֲבֹר אֵלַי אֶת־הַגַּל הַזֶּה וְאֶת־הַמַּצֵּבָה הַזֹּאת לְרָעָה׃ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי נָחוֹר יִשְׁפְּטוּ בֵּינֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבִיהֶם
וַיִּשָּׁבַע יַעֲקֹב בְּפַחַד אָבִיו יִצְחָק׃ וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בָּהָר וַיִּקְרָא לְאֶחָיו לֶאֱכָל לָחֶם וַיֹּאכְלוּ לֶחֶם וַיָּלִינוּ בָּהָר׃
וַיַּשְׁכֵּם לָבָן בַּבֹּקֶר וַיְנַשֵּׁק לְבָנָיו וְלִבְנֹתָיו וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לָבָן לִמְקֹמוֹ׃ וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ־בוֹ
מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם׃ וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב
מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל־עֵשָׂו אָחִיו אַרְצָה שֵׂעִיר שְׂדֵה אֱדוֹם׃ וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר
עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם־לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד־עָתָּה׃ וַיְהִי־לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וָאֶשְׁלְחָה לְהַגִּיד לַאדֹנִי
לִמְצֹא חֵן בְּעֵינֶיךָ׃ וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־אָחִיךָ אֶל־עֵשָׂו וְגַם הֹלֵךְ לִקְרָאתְךָ וְאַרְבַּע
מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ׃ וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ וַיַּחַץ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְאֶת־הַצֹּאן וְאֶת־הַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים
לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃ וַיֹּאמֶר אִם־יָבוֹא עֵשָׂו אֶל־הַמַּחֲנֶה הָאַחַת וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה׃ וַיֹּאמֶר
יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ׃ קָטֹנְתִּי
מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי
מַחֲנוֹת׃ הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן־יָבוֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל־בָּנִים׃ וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב
אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֵרֹב׃ וַיָּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן־הַבָּא בְיָדוֹ
מִנְחָה לְעֵשָׂו אָחִיו׃ עִזִּים מָאתַיִם וּתְיָשִׁים עֶשְׂרִים רְחֵלִים מָאתַיִם וְאֵילִים עֶשְׂרִים׃ גְּמַלִּים מֵינִיקוֹת וּבְנֵיהֶן
שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת אַרְבָּעִים וּפָרִים עֲשָׂרָה אֲתֹנֹת עֶשְׂרִים וַעְיָרִם עֲשָׂרָה׃ וַיִּתֵּן בְּיַד־עֲבָדָיו עֵדֶר עֵדֶר לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר
אֶל־עֲבָדָיו עִבְרוּ לְפָנַי וְרֶוַח תָּשִׂימוּ בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר׃ וַיְצַו אֶת־הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי־יִפְגָּשְׁךָ עֵשָׂו אָחִי וְשָׁאֲלֵךָ
לֵאמֹר לְמִי־אַתָּה וְאָנָה תֵלֵךְ וּלְמִי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ׃ וְאָמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב מִנְחָה הִוא שְׁלוּחָה לַאדֹנִי לְעֵשָׂו וְהִנֵּה
גַם־הוּא אַחֲרֵינוּ׃ וַיְצַו גַּם אֶת־הַשֵּׁנִי גַּם אֶת־הַשְּׁלִשִׁי גַּם אֶת־כָּל־הַהֹלְכִים אַחֲרֵי הָעֲדָרִים לֵאמֹר כַּדָּבָר הַזֶּה
תְּדַבְּרוּן אֶל־עֵשָׂו בְּמֹצַאֲכֶם אֹתוֹ׃ וַאֲמַרְתֶּם גַּם הִנֵּה עַבְדְּךָ יַעֲקֹב אַחֲרֵינוּ כִּי אָמַר אֲכַפְּרָה פָנָיו בַּמִּנְחָה
הַהֹלֶכֶת לְפָנַי וְאַחֲרֵי כֵן אֶרְאֶה פָנָיו אוּלַי יִשָּׂא פָנָי׃ וַתַּעֲבֹר הַמִּנְחָה עַל־פָּנָיו וְהוּא לָן בַּלַּיְלָה הַהוּא בַּמַּחֲנֶה׃
וַיָּקָם בַּלַּיְלָה הוּא וַיִּקַּח אֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת־שְׁתֵּי שִׁפְחֹתָיו וְאֶת־אַחַד עָשָׂר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֵת מַעְבַר יַבֹּק׃
וַיִּקָּחֵם וַיַּעֲבִרֵם אֶת־הַנָּחַל וַיַּעֲבֵר אֵת אֲשֶׁר־לוֹ׃ וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר׃
וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַּע בְּכַף־יְרֵכוֹ וַתֵּקַע כַּף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ׃ וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר
וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלֵּחֲךָ כִּי אִם־בֵּרַכְתָּנִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה־שְּׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב׃ וַיֹּאמֶר לֹא־יַעֲקֹב יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ
כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל כִּי שָׂרִיתָ עִם־אֱלֹהִים וְעִם־אֲנָשִׁים וַתּוּכָל׃ וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַגִּידָה נָּא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה
זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם׃ וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם־הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי־רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל־פָּנִים וַתִּנָּצֵל
נַפְשִׁי׃ וַיִּזְרַח־לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת־פְּנוּאֵל וְהוּא צֹלֵעַ עַל־יְרֵכוֹ׃ עַל־כֵּן לֹא־יֹאכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־גִּיד
הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל־כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׁה׃ וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה
עֵשָׂו בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיַּחַץ אֶת־הַיְלָדִים עַל־לֵאָה וְעַל־רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשִּׁפָחוֹת׃ וַיָּשֶׂם אֶת־הַשִּׁפָחוֹת
וְאֶת־יַלְדֵיהֶן רִאשֹׁנָה וְאֶת־לֵאָה וְיַלְדֶיהָ אַחֲרֹנִים וְאֶת־רָחֵל וְאֶת־יוֹסֵף אַחֲרֹנִים׃ וְהוּא עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ
אַרְצָה שֶׁבַע פְּעָמִים עַד־גִּשְׁתּוֹ עַד־אָחִיו׃ וַיָּרָץ עֵשָׂו לִקְרָאתוֹ וַיְחַבְּקֵהוּ וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָו וַיִּשָּׁקֵהוּ וַיִּבְכּוּ׃
וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה לָךְ וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים אֲשֶׁר חָנַן אֱלֹהִים אֶת־עַבְדֶּךָ׃
וַתִּגַּשְׁנָה הַשִּׁפָחוֹת הֵנָּה וְיַלְדֵיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ׃ וַתִּגַּשׁ גַּם־לֵאָה וְיַלְדֶיהָ וַתִּשְׁתַּחֲוֻיּ וְאַחַר נִגַּשׁ יוֹסֵף וְרָחֵל
וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ וַיֹּאמֶר מִי לְךָ כָּל־הַמַּחֲנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגָשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לִמְצֹא חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי׃ וַיֹּאמֶר עֵשָׂו יֶשׁ־לִי רָב
אָחִי יְהִי לְךָ אֲשֶׁר־לָךְ׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אַל־נָא אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְלָקַחְתָּ מִנְחָתִי מִיָּדִי כִּי־עַל־כֵּן
רָאִיתִי פָנֶיךָ כִּרְאֹת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצֵנִי׃ קַח־נָא אֶת־בִּרְכָתִי אֲשֶׁר הוּבָא לָךְ כִּי חַנַּנִי אֱלֹהִים וְכִי יֶשׁ־לִי כֹּל
וַיִּפְצַר־בּוֹ וַיִּקָּח׃ וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנֵלֵכָה וְאֵלְכָה לְנֶגְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנִי יֹדֵעַ כִּי הַיְלָדִים רַכִּים וְהַצֹּאן
וְהַבָּקָר עָלוֹת עָלָי וְדָפְקוּם יוֹם אֶחָד וָמֵתוּ כָּל־הַצֹּאן׃ יַעֲבָר־נָא אֲדֹנִי לִפְנֵי עַבְדּוֹ וַאֲנִי אֶתְנָהֲלָה לְאִטִּי לְרֶגֶל
הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לְפָנַי וּלְרֶגֶל הַיְלָדִים עַד אֲשֶׁר־אָבוֹא אֶל־אֲדֹנִי שֵׂעִירָה׃ וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אַצִּיגָה־נָּא עִמְּךָ מִן־הָעָם
אֲשֶׁר אִתִּי וַיֹּאמֶר לָמָּה ז

pregnans facta eurus Lea peperit filium, & vocavit nomen ejus Lea; Dotavit me Dominus dotibus bonis præmium meum, quemadmodum peperi illi sex filios, ac receptui habitabit mecum; peperi illi sex filios, ac receptui fuit filii ejus partem bonam: & vocavit nomen ejus Zebulon. Post-ea eam peperit filiam: & vocavit nomen ejus Dina, quoniam dixit, Judicium est à conspectu Domini, ut sint à me dimidium tribuum, verum ex Rachele forore mea exibunt duæ tribus, quemadmodum exiverunt ex una ex ancillis: & exaudita est coram Deo oratio Lex, & mutati sunt fœtus in visceribus eorum, & datus est Joseph in visceribus Rachel, & Dina in visceribus Lex. Et venit memoria Rachelis coram Domino: & exaudita est coram eo vox precum ejus, & dixit per fœmonem suam fe datum illi filios. Et pregnans facta peperit filium & 23 dixit; Collegit Deus opprobrium meum, quemadmodum collecturus est Josephus filius Josephi opprobrium Ægypti à filiis Israel, & circumiens eos trans Jordanem. Et vo- 24 cavit nomen ejus Joseph, dicendo; Addet mihi Dominus ad hunc filium eriam alium. Accidit autem 25 quando peperisset Rachel Joleph, dixit Jacob per fuprium propheten; Qui *futurus fuit* ex domo Joseph futuri funt tanquam flamma, ad consumendum domum Esau: addidit præterea; Deinceps non timeo ab Esau & ejus exercitibus: & dixit Labano; Dimitte me, ut abeam in locum meum & terram meam.

Hieros. 22. *Quatuor claves traditæ sunt in manum Domini totius mundi, nimirum Dei, neque traditæ eas aut angelo aut Seraphæ; clavis pluviæ, clavis victus, clavis sepulchrorum, clavis fœcunditatis & clavis prolis; quia sic scriptura expresse dixit: Aperiet Dominus tibi thesaurum suum bonum, &c. Clavis alimoniæ; quia sic scriptura expresse dixit: Aperiens manum tuam, &c. Clavis sepulchrorum; quia sic scriptura expresse dixit: Cum aperuero ego sepulchra vestra, &c. Clavis fœcunditatis; quia sic scriptura expresse dixit: Et recordatus est Dominus Rachelis, &c. Et recordatus est forma Dominus in misericordiis suis bonis Rachelis: & audivit forma Dominus tres precationes ejus, & dixit in fœmone suo, se daturum illi filios.*

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* برایید زلفه پرستار لاه پسری دیومی یعقوب * گفت لاه در ستوون من که ستوونه 12
* مرا خصتران بخواند نام او اشر * بوفت راوین در روزگاران درو گندم بیافت دستبویها در 13
* دست بیاورد ایشانرا بلاه مادری او گفت رحل بلاه بده اکنون بمن از دستبویها پسری 14
تو * گفت آن ها اندکست ستاندن تو مر شوهر من و بستانی نیز مر دستبوی پسری 15
من گفت رحل بهمخپنین بخسپد اولر تو این شب بدل دستبوی پسری تو * بیامد 16
یعقوب ازان دست در ابوار بیرون آمد لاه بدیدرهی او گفت بمن بیائی که مزد گرفتن
مرد گرفتم ترا در دستبوی پسری من بخسپید اولر آن در شب او * بشنوید خدا بلاه 17
ایستن شد برایید یعقوب پسری پکمین * گفت لاه بلاه خدا مزد من آنچه بدادم 18
پرستار من بشوهر من بخواند نام او بشکر * آبستن شد نیز لاه برایید پسری 19
ششمین یعقوب * گفت لاه بهوداد مرا خدا بهرهی نیکو ها این بار ماوا گیرد 20
من شوهر من که براییدم باو شش پسران بخواند مر نام او زبلون * وپس برایید
دختری بخواند مر نام آن دینه * یاد کرد خدا مر رحل بشنوید بآن خدا بکشاد 21
مر رحم آن * آبستن شد برایید پسر گفت جمع کرد خدا مرا ننگ من 22
مر نام او یوسف گفتن بیفزاید خدا بمن پسری دیگر * بود چون آنچه برایید 23
رحل مر یوسف گفت یعقوب بلبن بفرست مرا وبروم بجای من وبرزمین من * 24

ad Laban; Dimitte me, & vadam ad locum meum & ad terram meam.

Dedisque Labon Rahel filiæ fuæ in ancillam Bilhah fuam, ef in uxorem. Tum ingressus etiam ad Rahel, 29 dilexitque eam magis quam Leah, & ministravit ei adhuc septem annis alios. Videns autem Deus quia 31 Leah odio habetur ipfi, aperuit uterum ejus: Rahel vero fuit sterilis. Concepit 32 igitur Leah & peperit filium, cui vocavit nomen Reuben: dixit enim, Respexit Deus affli-ctionem meam, nunc enim dilectum habebit me mus. Iterum concepit & peperit filium, & dixit, Audivit Deus quod odio habitus essem ego, dedit mihi etiam hunc: vocavitque nomen ejus Simeon. Iterum concepit & peperit filium, & dixit, Jam nunquam 34 hac vice conjunctus erit maritus mecum, quia peperi illi tres filios: ideo vocatum est nomen ejus Levi. Iterum concepit & peperit filium, & 35 dixit, Nunc hac vice laudé dicam Deo: quocirca vocavit nomen ejus Judam: definivitque à pariendo.

CAP. XXX.

Videns autem Rahel fe non pe-perisse ipfi Jacob, invidit sorori fuæ, dixitque ad Jacob, Da mihi filios: fi non, morior ego. Excande-scensque Jacob contra Rahel, dixit, Num in loco Dei fum ego, qui cohibuit à te fructum ventris? Dixit 3 illa, Ecce ancilla mea Bilhah, ingredere ad eam, & ef uxorem: ipse genuit mihi, ac ædificabor etiam ego ex ea. Dedit itaque ei Bilhah ancillam fuam: & 4 assumens eam Jacob ingressus est ad eam. Concepit igitur Bilhah & peperit ipfi Jacob filium. Tum dixit Rahel; 6 Judicavit me Deus, & etiam audivit vocem precationis mex, & dedit mihi filium: fic judica-turus est per manum Samson filii Manoe, qui futurus est ex femine ejus, neque tradidit in manum ejus populum Dei. Iterum concepit & peperit filium secundum Jacobo. Et dixit Rahel; Affligendo afflicta eram coram 8 Domino in oratione, verum recepit petitionem meam, ut fit mihi filius sicut forori mex, etiam dedit mihi duos, quemadmodum redimendi fuos filii ej? enatus inmicorum fuorú, cum affligeret eos, per orationem coram Deo & vocavit nomen ejus Naphtali. Et vidit Lea ej ceflasse parere, tum tule-9 ram d'mifit Zilpam ancillam fuam, & dedit eam Jacobo in uxorem. Et pe-10 perit Zilpa ancilla Leæ Jacobo filium. Et dixit Lea; Venit fortuna 11 bona, cerè filii ejus hæreditarem fuam habituri funt ad orientem trans Jordanem; & vocavit nomen ejus Gad.

Hier. 11. *Et dixit Lea; Venit fortuna bona, quæ reflectaturus eft convivia populorum: & vocavit.*

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* بداد لبن برحل دختری او مر بلهه پرستاری او بآن پرستاری * بیامد نیز برحل دویست تر 29 30
* داشت مر رحل از لاه کار کرد اورا و نیز هفت سالها دیگران * بدید خدا که دشمن بود ست لاه 31
* گشاد مر رحم آن و رحل بی زه * آبستن شد لاه بزایید پسر بخواند نام او راوبن که گفت بدید 32
خدا مر رنج من که اکنون دوست دارد مرا شوهر من * آبستن شد نیز برایید پسر گفت که 33
شنید خدا که دشمن بوده ام من بداد بمن نیز مر این بخواند نام او شمعون * آبستن شد 34
برایید نیز پسر گفت اکنون ها این بار پیوسته باشد شوهر من بمن که برایید م او سه پسران
ازبر همخپنین بخواند نام اولوی * آبستن شد نیز برایید پسر گفت ها این بار شکر کنم مر خدا را 35
ازبر همخپنین بخواند نام او یهوده نارستاد ازرایید ن. * فصل سی ام

* بدید رحل که نه زایید یعقوب رشک برد رحل درخواهر آن گفت یعقوب بده بمن پسران 1
* واگرنه مرده ام من * گرم شد خشم یعقوب در رحل گفت ها بجای خدا من آنچه منع کرد 2
از تو بر شکم * گفت اینک پرستار من بلهه بیا بآن و پرورده شود ابر زانوی من و آبدان شوم 3
نیز من ازان * بداد باو مر بلهه پرستار آن بزن بیامد بآن یعقوب * آبستن شد بلهه برایید 4 5
یعقوب پسر * گفت رحل حکم کرد مرا خدا و نیز بشنوید درآواز من بداد بمن پسر ابر 6
همخپنین بخواند نام او دن * آبستن شد نیز برایید بلهه پرستاری رحل پسری دویمین یعقوب 7
* گفت رحل پیوستگی خدا پیوسته شدم بخواهر من نیز بتوانستم بخواند نام او نفتالی 8
* بدید لاه که باز استاد از زایید ن بستانه من مر زلفه پرستار آن بداد آنرا یعقوب بزن * برایید 9 10
زلفه پرستار لاه یعقوب پسری * گفت لاه بیامد نیک بخت بخواند مر نام او جد. 11

ישראל ויאמר לאה בא גד ותאמר לאה באשר ויקרא את שמו גד׃ 11

ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ותקנא רחל באחותה ותאמר ליעקב 1
צלי קדם יי ויהב לי בנין ואין לא יתי קיטיא אנא חשבינא׃ ויתר ותקיף רוגזא 2
דיעקב ברחל ואמר שר דאתת בניא סני בעי מן קדם יי דמן קדמוהי הינון בניא׃ 3
והא סנן גנדך פני שפא ויתבר בניא ותאמר הא אמתי בלהה עול לותה׃ 4
ותילוד אנא ארכבי ואתכנון אוף אנא מנהי׃ ותתן ושתיהרת ליה ית אמתא 5
בלהה למסרה ליה לאנתו ועל ליותה יעקב׃ ותהר ואשתיארת ביה ותילדת 6
ליעקב בר׃ ותאמר רחל דין יתי יי בדחימוי טבא ולחוד שמע בקלי 7
צלותי ויהב לי בר ותיקרית שיד לי ית שמשון בר מנהי דמן ושתיהרת׃
והא סגר בריוהי עם שפא דפלשתאי בנין בן בנין שניה ית׃ ותהר ואשתיארת 8
חוב וילידת בלהה אמתא דרחל בר תניין ליעקב׃ ותאמר רחל 9
מדהיקא דיהיקית קדם יי בגלו ברם קבל בעותי דיתי לי בר פתיחו אוף יהב 10
לי ית דין ויהכדין שדיתני בנוי לאחתקא מן ך בעלי דבכורתהון בידיהתון בגלו
קדם יי ויקרת שמיה נפתלי׃ ותרא ותחת לאה אורום מלמיהך ושדיתרת 11
ית זלפה אמתה ויהבת ית ליעקב לאנתו׃ ותלד זלפה אמתא לאה לבר 12
ליעקב בר׃ ותאמר לאה באתרא אתא 13
מלאה אנא ברם בנוי שדיתני למיהוי
אתחנתני בקדמיהא משבחנא לדברנא
ויקרת שמיה גד׃

Dedisque Laban Rahel filiæ fuæ in uxorem. Tum ingressus etiam ad Rahel, 29 dilexitque eam magis quam Leah, & ministravit ei adhuc septem annis alios. Videns autem Deus quia 31 Leah odio habetur ipfi, aperuit uterum ejus: Rahel vero fuit sterilis. Concepit 32 igitur Leah peperit filium, cui vocavit nomen Reuben: dixit enim, Respexit Deus affli-ctionem meam, nunc enim dilectum habebit me mus. Iterum concepit & peperit filium, & dixit, Audivit Deus quod odio habitus essem ego, dedit mihi etiam hunc: vocavitque nomen ejus Simeon. Iterum concepit & peperit filium, & 34 dixit, Jam nunquam hac vice conjunctus erit maritus mecum, quia peperi illi tres filios: ideo vocatum est nomen ejus Levi. Iterum concepit & peperit filium, & 35 dixit, Nunc hac vice laudé dicam Deo: quocirca vocavit nomen ejus Judam: definivitque à pariendo.

CAP. XXX.

Videns autem Rahel se non pe-perisse ipfi Jacob, invidit sorori fuæ, dixitque ad Jacob, Da mihi filios: fi non, morior ego. Excande-scensque Jacob contra Rahel, dixit, Num in loco Dei fum ego, qui cohibuit à te fructum ventris? Dixit 3 illa, Ecce ancilla mea Bilhah, ingredere ad eam, & ef uxor: ipse genuit mihi, ac ædificabor etiam ego ex ea. Dedit itaque ei Bilhah ancillam fuam: & 4 assumens eam Jacob ingressus est ad eam. Concepit igitur Bilhah & peperit ipfi Jacob filium. Tum dixit Rahel; 6 Judicavit me Deus, & etiam audivit vocem precationis mex, & dedit mihi filium: fic judica-turus est per manum Samson filii Manoe, qui futurus est ex femine ejus, neque tradidit in manum ejus populum Dei. Iterum concepit & peperit filium secundum Jacobo. Et dixit Rahel; Affligendo afflicta eram coram 8 Domino in oratione, verum recepit petitionem meam, ut fit mihi filius sicut forori mex, etiam dedit mihi duos, quemadmodum redimendi fuos filii ej? enatus inmicorum fuorú, cum affligeret eos, per orationem coram Deo & vocavit nomen ejus Naphtali. Et vidit Lea ej ceflasse parere, tum tule-9 ram d'mifit Zilpam ancillam fuam, & dedit eam Jacobo in uxorem. Et pe-10 perit Zilpa ancilla Leæ Jacobo filium. Et dixit Lea; Venit fortuna 11 bona, cerè filii ejus hæreditarem fuam habituri funt ad orientem trans Jordanem; & vocavit nomen ejus Gad.

Hier. 11. *Et dixit Lea; Venit fortuna bona, quæ reflectaturus eft convivia populorum: & vocavit.*

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* بداد لبن برحل دختری او مر بلهه پرستاری او بآن پرستاری * بیامد نیز برحل دویست تر 29 30
* داشت مر رحل از لاه کار کرد اورا و نیز هفت سالها دیگران * بدید خدا که دشمن بود ست لاه 31
* گشاد مر رحم آن و رحل بی زه * آبستن شد لاه بزایید پسر بخواند نام او راوبن که گفت بدید 32
خدا مر رنج من که اکنون دوست دارد مرا شوهر من * آبستن شد نیز برایید پسر گفت که 33
شنید خدا که دشمن بوده ام من بداد بمن نیز مر این بخواند نام او شمعون * آبستن شد 34
برایید نیز پسر گفت اکنون ها این بار پیوسته باشد شوهر من بمن که برایید م او سه پسران
ازبر همخپنین بخواند نام او لوی * آبستن شد نیز برایید پسر گفت ها این بار شکر کنم مر خدا را 35
ازبر همخپنین بخواند نام او یهوده نارستاد ازرایید ن. * فصل سی ام

* بدید رحل که نه زایید یعقوب رشک برد رحل درخواهر آن گفت یعقوب بده بمن پسران 1
* واگرنه مرده ام من * گرم شد خشم یعقوب در رحل گفت ها بجای خدا من آنچه منع کرد 2
از تو بر شکم * گفت اینک پرستار من بلهه بیا بآن و پرورده شود ابر زانوی من و آبدان شوم 3
نیز من ازان * بداد باو مر بلهه پرستار آن بزن بیامد بآن یعقوب * آبستن شد بلهه برایید 4 5
یعقوب پسر * گفت رحل حکم کرد مرا خدا و نیز بشنوید درآواز من بداد بمن پسر ابر 6
همخپنین بخواند نام او دن * آبستن شد نیز برایید بلهه پرستاری رحل پسری دویمین یعقوب 7
* گفت رحل پیوستگی خدا پیوسته شدم بخواهر من نیز بتوانستم بخواند نام او نفتالی 8
* بدید لاه که باز استاد از زایید ن بستانه من مر زلفه پرستار آن بداد آنرا یعقوب بزن * برایید 9 10
زلفه پرستار لاه یعقوب پسری * گفت لاه بیامد نیک بخت بخواند مر نام او جد. 11

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

26 * بده مرزنان من و مرکوکان من آنچه کارکردم بتو و در ایشان و بروم که تو دانستی مر کار
27 من آنچه کار کردم بتو * گفت باو لبن آور اکنون یافتم چاه در چشمان تو وگل گرفتم آفرین کرد
28 مرا خدا در سبب تو * گفت نامبر کن مزد تو ابر من و بدهم * گفت باو تو دانستی مر آنچه
29 کار کردم بتو و مر آنچه بود رمهی تو اوازمن * که اندك آنچه بود بتو پیش من قوی شد
30 بیسیاری آفرین کرد خدا ترا بسبب من و اکنون کی کنم نیز من بخانهی من * [گفت] 31
چه دهم بتو گفت یعقوب نه دهی بمن چیزی اگر یکی بمن آن سخن این بارگردم شبانی کنم
32 گوسفندان ترا نگاه دارم * بگردم در همه گوسفند تو این روز بگردم ازانجا همه برّهی نقد زده
33 و پلنگ گون و همه برّهی بور در برّها و پلنگ گون و نقد زده در برّها باشد مزد من ،
34 گواهی دهد در من راستی من در روز فردا که بیائی ابر مزد من پیش تو همه آنچه نیست او
35 نقد زده و پلنگ گون در برّها و بور در برّها مزدیدست او اوازمن * گفت لبن اینك کاشکی باشد
چون سخن تو * بگردانید در روز او مر آن استخها آن با نشانها و آن پلنگ گونها و مر همه
36 آن برّها آن نقد زدها و آن پلنگ گونها همه آنچه سپید درو و همه بور در برّها بداد
37 در دست پسران او * بنهاد راه سه روزها میان او و میان یعقوب و یعقوب شبانی کنا مر
گوسفند لبن آن باقی ماندها * بستاند باو یعقوب چوب سپید تر بادام و چنار بتراشید در
38 ایشان ترانشها سپیدان پوست کشیدن آن سپید آنچه ابر آن چوبها * در حاست مر آن
چوبها آنچه بتراشید در حوضها در آب حانهی آن آب آنچه بیایند آن گوسفندان بآنجا کنیدن
39 بمقابل آن گوسفندان کشن گرفتند در آمدن ایشان بآنجا کنیدن * کشن گرفتند آن
گوسفندان بآن چوبها بزاییدند آن گوسفندان با نشانها نقد زدها و پلنگ گونها * و آن برّها
40 جدا کرد یعقوب بداد پیش آن گوسپندها بیا نشان و همه بور در گوسفند لبن بنهاد باو
رمها بتنهای او و نه نهاد ایشانرا ابر گوسفند لبن •

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* Da mihi uxores meas, & pueros meos, pro quibus seruiui tibi, & abibo : quia tu nôsti quo modo quo seruiui tibi. Dixit ei Laban ; Cerò inuenì affectum tuum in oculis tuis (eminatus fui benedixìsse mihi Deus causâ tui) Dixit inquam, Nomina capitia tua mercedem tuam mihi, & dabo. Respondit ei ; Tu nôsti qualiter seruierim tibi, & quantus fuerit pecus tuus mecum. Quia parucus quod fuit tibi ante aduentum meum, euasisti in multitudinem : benedixitque tibi Deus causâ mei ; & nunc quidem quando etiam ego pro domo mea ? Dixit ; Quid dabo tibi ? Respondit Jacob ; Non dabo tibi quicquam ; si feceris mihi rem istam, reuertar, pascam oues tuas & custodiam. Transibo per 33 omnes oues tuas hodiè, ac secernam omnes oues quæ maculosæ & tigrinosint inter ; & omnis agnus fuscus inter agnos, & tigrinosolor ac maculosus inter capras, erit merces mea. Et testabitur mihi de me in 34 vestituo mea in die cras hinc (cùm veneris super mercedem meam,) coram te : omne quod non est maculosum & tigrinosolor in caprâ, & fuscum in agnis, furtum erit illud apud me. Dixit Laban ; Ecce nobis 35 sit secundùm verbum tuum. Secer- 36 sit itaque die illâ hircos pede fissos & tigrinosolores, & omnes capras maculatas ac tigrinosolores : omne inquam in cui erat albedo, & omne fuscum in agnis deffit in nostrum filiorum fuorum. Posuit au- 36 tem iter trium dierum inter se & inter Jacob ; Jacob verò pascebat oues Laban reliquas maculatas. Tulit autem sibi Jacob baccilli- 37 albidis, humidè, amygdalina ac platanina, rasitque in eis rasturas albas, cuticem detrahendo albedini quæ in uirgis baccilli. Statuitque 38 baccilla quæ rasit in canalibus, i. e. in adaquatoriis angustis, quò ventitabant oues ad bibendum : & è regione baccilorum oues marem admittebant. Marem hoc modo admittebant 39 oues apud baccilla, parichinaque oues pede fissato, maculatas, ac tigrinosolores. Agnos autem sepa- 40 rauit Jacob, deditque faciem ouium suarum fusco pede figuratæ, omnesque fuscos in ouibus Laban : & ita sibi fecit gregem seorsim, & non posuit eos juxta oues Laban.

* Fuligi, cùm marcem admitterent & amant oues variatas, tum posuit Jacob baccilla in canalibus aquarium ouium in canalibus, ut marem admitterent juxta baccilla. Albedo autem nullius non ap- 42 paebat : ita factum affirmat ipse Jacob. Et luxuriebat ubi vehemens 43 ille mas, fœcundus & potens ad ineundum : & ita factum est, ut Jacob ditesceret, & camelis & equis, & asellis & famulis, & famulabus, & ouibus & hircis, & mulis.

CAP. XXXI.

Audivit autem verba filiorum 1 Laban dicentes ; Abstulit Jacob omnia quæ erant patris nostri, & ex eo quod erat patris nostri fecit sibi omnem gloriam illam. Videbatque Jacob 2 vultum Laban, & ecce non erat ipse qui ante eum fuerat heri & nudiustertius. Dixit Deus ad Jacobum ; 3 Reuertere ad terram patrum tuorum, & ad locum nativitatis tuæ, & ero tecum. Mittens igitur Ja- 4 cob vocavit Rahel & Leah in agrum ad oves suas. Dixitque ; 5 Video patrem vestrum quòd non sit ipse erga me heri & nudiustertius : Deus autem patris mei fuit mecum. Et 6 vos ipsæ scitis quòd totâ vi mea famulatus fuerim patri vestro. Et pater vester 7 fefellit me, mutavitque mercedem meam decem vicibus : non tamen concessit ei Deus malignare mihi. Si ita dixerit ; Maculati erunt 8 merces tua, tum parichinos omnes oues maculatæ : quòd & ita dixerit ; Pede figuati erunt merces tua, parichini omnes oues pede figuatæ. Itaque separauit Deus 9 gregem patris vestri, & dedit mihi. Fuit enim, quo tempore marem admittebant oues, exuuiæ oculos meos ac vidi in somnio ; & ecce hirci 10 ascendentes super pede figuati, maculatæ, & grandinatæ colore. Tum 11 dixit mihi angelus Dei in somnio ; Jacob ; Respondi ; Ecce me. Subdidit ; Attolle nunc oculos tuos, & vide omnes hircos ascendentes super oves pede figuatas, maculatas, & grandinatas colore : nam vidi omne quod Laban facit tibi. Ego Deus Beth-el ubi unxisti ibi sta- 13 tuam, ex ubi vouisti mihi votum : sum surge, egredere de terra hac, & reuertere in terram nativitatis tuæ.

* وبود درهمه گشن گرفتن آن گوسپندان آن بهاران و بنهاد یعقوب مر آن چوبها بچشم 41
دیه آن گوسپندان درحوضها بگشن گرفتن ایشان در چوبها * ودر تیرماهیی آن 42
گوسپندان نه نهاد و بود آن تیرماهیان بلبن و آن بهاران یعقوب * قوی شد آن مرد 43
بعایت بعایت بود باو گوسپندان بسیاران و پرستاران و بندها و شترها وخرها •

• فصل سی یکم •

1 * بشنید مر سخنان پسران لبن
گفتن بستانه یعقوب مر همه آنچه پیدری ایما و از آنچه پیدری ایما بکرد مر همه آن
2 جویری آن این * بدید یعقوب مر روی لبن و اینك نیست او اوازو از چون دی و پریر •
3 * گفت خدا یعقوب باگر تو برمین پدران تو و بمولود جای تو وباشم اوازتو * بفرستاد
4 یعقوب بخواند برحل و بلاه آن دشت بگوسپندان او * گفت بایشان بینا ام من مر روی
5 پدری شما که نیست او بمن چون دی و پریر وخدای پدری من بود اوازمن * وشما
6 دانستید که درهمه زور من کارکردم مر پدری شما * وپدری شما خلیفی کرد در من
7 و بدل کرد مر مزد من ده بارها و نه داد اورا خدا ببدی کردن اوازمن * اگر همچنین
گوید نقد زدها باشد مزد تو و برایند همه گوسفندان نقد زدگان و اگر همچنین گوید
8 پا نشانها باشد مزد تو و برایند همه آن گوسپندان آن پا نشانها * وجدا کرد خدا مر گلهی
9 پدری شما و بداد بمن * بود در وقت گشن گرفتن آن گوسفندان بر داشتم چشمان
10 من و بدیدم در خواب واینك استخان بر آیان ابر آن گوسفندان پا نشانها نقد زدها
11 و پلنگ گونها * گفت بمن فرشتهی آن خدا در خواب یعقوب گفتم اینك من * گفت بر دار
12 اکنون چشمان تو و ببین همه آن استخان آن بر آیان ابر آن گوسفندان پا نشانها نقد زدها
13 و پلنگ گونها که بدیدم مر همه آنچه لبن کند بتو * من آن خدای بیت ال آنچه مالیدی
آنجا انگیخته آنچه نذر کردی بمن آنجا نذر اکنون برخیز بیرون آی از آن زمین
[آن این] و بگرد بزمین مولود جای تو •

יוֹסֵף אֶל־אֲבִיו הַגֵּה אֲחֶיךָ רָעִים לְךָ כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת וְלֹא־גָמְלוּךָ וְעַתָּה שָׂא־נָא לְמִשְׁפַּט עַבְדֵי אֱלֹהֵי אָבִיךָ וַיִּבְךְּ יוֹסֵף בְּדַבְּרָם אֵלָיו׃ 18 וְגַם־אֶחָיו הָלְכוּ וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנֶּנּוּ לְךָ לַעֲבָדִים׃ 19 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף אַל־תִּירָאוּ כִּי הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנִי׃ 20 וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱלֹהִים חֲשָׁבָהּ לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֹׂה כַּיּוֹם הַזֶּה לְהַחֲיוֹת עַם רָב׃ 21 וְעַתָּה אַל־תִּירָאוּ אָנֹכִי אֲכַלְכֵּל אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְּכֶם וַיְנַחֲמֵם וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם׃ 22 וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים׃ 23 וַיַּרְא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שִׁלֵּשִׁים גַּם בְּנֵי מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה יֻלְּדוּ עַל־בִּרְכֵּי יוֹסֵף׃ 24 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו אָנֹכִי מֵת וֵאלֹהִים פָּקֹד יִפְקֹד אֶתְכֶם וְהֶעֱלָה אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃ 25 וַיַּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה׃ 26 וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחַנְטוּ אֹתוֹ וַיִּישֶׂם בָּאָרוֹן בְּמִצְרָיִם׃

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* جواب داد يوسف گفت بلبن كه ترسيدم كه گفتم تا نه رابي مر دختران تو ازمن ۞ 19
* اوازآنچه بيائي مر معبود تو نه زيد مقابل برادران ايما بشناس بتو چيست واز من وبستان بتو 32
ونه دانست يعقوب كه رحل دزديده بود ايشانرا *بيامد لبن در حيمهي يعقوب و در حيمهي 33
لاه و در حيمهي دو آن پرستاران و نه يافت بيرون آمد از حيمهي لاه بيامد در حيمهي رحل۔
* ورحل بستانده مر آن اسطرلابها بنهاد ايشانرا در جهاز آن شتر و بنشست ابر ايشان بپوسيد 34
لبن مر همه حيمه و نه يافت * گفت بپدري آن نه گرم شود در چشمان خداوند من كه 35
نه توانم ببرخاستن از پيش تو كه راه زنان است بمن بحست و نه يافت آن اسطرلابها ۔
* وگرم شد يعقوب و خصومت كرد در لبن وجواب داد يعقوب وگفت بلبن چه جرم من 36
وچه خطاء من كه بتاختي بعد من * كه پرسيدي مر همه بيزابهاي من چه يافتي از
من طلب كني آنرا نگه بودم روز و پاسوان بودم شب * بودم در روز بحوبه مرا گرما 40
و سرما در شب بگريزيده شد خواب من از چشمان من * اين بمن بيست سال در خانهي
تو كار كردم بتو چهارده سال در دو دختران تو وشش سالها در گوسپندان تو خليف
كردي مر مرد من ده بار ها * اگر نه خداي پدري من خداي ابرهم وسهم بصحبت 42
بود بمن كه اكنون تهي فرستادي مرا مر رنج من و مر زحمتي كفان من بديد خدا
و نصيحت كرد دوش * جواب داد لبن گفت يعقوب آن دختران دختران من وآن پسران 43
پسران من و آن گوسفندان گوسفندان من وهمه آنچه بزابيدند تو بينا بمن است او بدختران من
چه كنم باينان اين روز يا بپسران ايشان آنچه بزابيدند ۔

Hierof. 39. *Interfectum non adduxi ad te; unumquidque ex illis quod fugerat ex manibus meis, ego reftituebam, de manibus meis requirebas illud, & quod furto furabatur interdiu, & quod furto furabatur nocte, ego reftituebam illud.* 40 *Fui in ardore interdiu, comedit me gelu, & gelu nocte: & feparatus eft fomnus à me.* 41 *Illis viginti annis fui domi tuæ ferviens tibi; quatuordecim annis pro duabus filiis tuis, & fex annis pro ovibus tuis: & mutafti mercedem meam decem partibus.* Nifi Deus patris mei, Deus Abraham, & quem timuit Iſaac, fuiſſet mihi auxilio, ecce jam vacuum dimiſiſſes me: affictionem mea & labor manuum mearum manifeſtata eſt coram Domino, ideo arguit te heri. 42 *Et reſpondit Laban, & dixit Jacobo; Filiæ quas accepiſti in uxores, filiæ meæ ſunt; & filii quos pepererunt, ſunt ſicut filii mei reputati; & oves ex ovibus meis ſunt: & quicunq; tu vides meum eſt: & filiabus autem meis quid poſſum facere iſtis hodie, aut filiis earum quos pepererunt?*

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* اكنون رفتن رفتي كه آرزو كردن آرزو كردي بخانهي پدري تو چرا بدزديدي مر معبود من ۞ 30
* جواب داد يعقوب گفت بلبن كه ترسيدم كه گفتم تا نه رابي مر دختران تو ازمن ۞ 31
* اوازآنچه بيائي مر معبود تو نه زيد مقابل برادران ايما بشناس بتو چيست واز من وبستان بتو 32
ونه دانست يعقوب كه رحل دزديده بود ايشانرا *بيامد لبن در حيمهي يعقوب و در حيمهي 33
لاه و در حيمهي دو آن پرستاران و نه يافت بيرون آمد از حيمهي لاه بيامد در حيمهي رحل۔
* ورحل بستانده مر آن اسطرلابها بنهاد ايشانرا در جهاز آن شتر و بنشست ابر ايشان بپوسيد 34
لبن مر همه حيمه و نه يافت * گفت بپدري آن نه گرم شود در چشمان خداوند من كه 35
نه توانم ببرخاستن از پيش تو كه راه زنان است بمن بحست و نه يافت آن اسطرلابها ۔
* وگرم شد يعقوب و خصومت كرد در لبن وجواب داد يعقوب وگفت بلبن چه جرم من 36
وچه خطاء من كه بتاختي بعد من * كه پرسيدي مر همه بيزابهاي من چه يافتي از
من طلب كني آنرا نگه بودم روز و پاسوان بودم شب * بودم در روز بحوبه مرا گرما 40
و سرما در شب بگريزيده شد خواب من از چشمان من * اين بمن بيست سال در خانهي
تو كار كردم بتو چهارده سال در دو دختران تو وشش سالها در گوسپندان تو خليف
كردي مر مرد من ده بار ها * اگر نه خداي پدري من خداي ابرهم وسهم بصحبت 42
بود بمن كه اكنون تهي فرستادي مرا مر رنج من و مر زحمتي كفان من بديد خدا
و نصيحت كرد دوش * جواب داد لبن گفت يعقوب آن دختران دختران من وآن پسران 43
پسران من و آن گوسفندان گوسفندان من وهمه آنچه بزابيدند تو بينا بمن است او بدختران من
چه كنم باينان اين روز يا بپسران ايشان آنچه بزابيدند ۔

Et jam euntis iſtis, quia deſiderando deſiderabiſti ad domum patris tui: ſed quare furatus es deos meos? 31 *Reſpondens Jacob Labani dixit; Quia timui: dixi enim, ne vim faceres filiæ tuæ à me.* 32 *Apud quem inveneris deos tuos, non vivat: coram fratribus noſtris agnosce quæ tibi eſt apud me, & cape tibi: noſcebat autem Jacob quod Rahel furata eſſet eos.* 33 *Et ingreſſus Laban tabernaculum Jacob, & tabernaculum Liæ, & tabernaculum duarum ancillarum; & non invenit: egreſſuſq; è tentorio Liæ, venit in tentorium Rahel.* 34 *Rahel autem tulerat ſtatuas, & poſuerat eas ſuper ſtratum cameli, & ſedebat ſuper eas: tentorium quoq; totum palpavit Laban, & non invenit.* 35 *Dixitq; ad patrem ſuum; Ne ira-catur dominus meus in oculis tuis, quia non valeo coram te aſſurgere, quia mos mulierum eſt mihi. Sic quoq; perquirente & non inveniente ſimulacra, 36 Irata Jacob eſt in Labã, & increpans eum dixit; Quod eſt peccatum meum, quid impietas mea, quia ſic exarſiſti post me? 37 Quum circumſpexiſti omnes apparatus meos, quid inveniſti ex omnibus ſupellectilibus domus tuæ? pone huc coram fratribus meis ac fratribus tuis, & commune judicium faciant inter me & te.* 38 *Hos 20 annos ſum tecum: oves tuæ & capræ tuæ haud abortivæ fuerunt, & arietes ovium tuarum non comedi.* 39 *Præda haud attuli ad te, ego culpam hoc dam pro ea; de manu mea requiſebas eam: furtiva ſub die, & furtiva ſub nocte.* 40 *Fui ego interdiu ut comederet me calor, & gelu nocturnum, & fugit ſomnus meus ab oculis meis.* 41 *Hi mihi 20 annis in domo tua: ſervivi tibi quatuordecim annos pro duabus filiabus tuis, & ſex annis pro ovibus tuis: mutaſti autem mercedem meam decem vicibus.* 42 *Niſi Deus pa-tris mei, Deus Abrahæ, & Timor Iſhac aſſuiſſet mihi, jam quidem vacuum dimiſiſſes me: affictionem meam & moleſtiam manuum mearum vidit Deus, & manifeſtum te fecit heſternâ nocte.* 43 *Reſpondens dedit Laban, dixitq; ad Jacob; Filiæ, filiæ meæ ſunt & filii, filii mei; & oves, oves meæ: & omne quod tu vides, meum eſt: & filiæ meæ, quid poſſum facere illis hodie, aut filiis earum quos pepererunt?*

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* جواب داد رحل ولاه وگفتند باو ها نير بابما بخش واحسنتا خانهي پدري ايما * ها نه 14
15 بيگانگان حسيب شديم باو كه فروخت ايمارا وبخورد نير خوردن مر سيم ايما * كه
همه آن توانگري آنچه جدا كرد خدا از پدري ايما بايماست او وبپسران ايما واكنون
16 همه آنچه گفت خدا بتو بكن * برخاست يعقوب برداشت مر پسران او ومر زنان او ابر آن
17 شترها * برانيد مر همه گلهي او و مر همه آن گوسفندان و مر همه مال او آنچه مال كرد
18 در فدن ارم بآمدن بيصحبت پدر او برزمين كنعين * ولبن برفت بپشم بريدن مر
19 گوسفندان او بدزديد رحل مر آن اسطرلابها آنچه بپدري آن * بدزديد يعقوب مر عقل لبن
20 آن ارمي ابر بي آگاه كردن باو كه گريزاست او * بگريخت او و همه آنچه باو برخاست و بگريست
21 مر آن رود بنهاد مر روي او كوه آن جلعد * آگاه شد بلبن در روز آن سيمين كه بگريخت
22 يعقوب * بستانده مر برادران او اوار او بتاخت پس او راه هفت روزها بريسيد باو در كوه جلعد۔
23 * بيامد خدا بلبن آن ارمي در خواب آن شب گفت باو حاذر لباش ابتو تا نه سخن گوي
24 اوار يعقوب از نيك تا بد * در رسيد لبن مر يعقوب و يعقوب برد مر حيمهي او در كوه
25 ولبن برد با برادران او در كوه آن جلعد * گفت لبن بيعقوب چه كردي بدزديدي مر
26 عقل من برانيدي مر دختران من چون بنده شدگان شمشير * چرا نهان داشتي بگريختن بوسيده
27 داشتي ازمن و نه آگاه كردي بمن فرستادمي ترا در شادي و در گفتها درف و در چنگ
28 * ونه گذاشتي مرا بوسيدن پسران من و بدختران من اكنون نادان كردي كردن * هست
29 بقوت دست من بكردن شما بدي و خداي پدري شما دوش گفت بمن بگفتن حاذر باش
بتو از سخن گفتن بيعقوب از نيك تا بد ۞

Reſpondens dixerunt Rahel & Lia; Ad quid ergo nobis & hæreditas in domo patris noſtri? 15 *Nonne alienos reputat nos? Nonne ultra quia vendidit nos, & devoravit etiam devorando argentum noſtrum.* 16 *Quia omnes divitiæ quas ſeparavit Deus à patre noſtro, noſtræ ſunt & filiorum noſtrorum: & nunc omne quod dixit Deus tibi, facito.* 17 *Surrexit igitur Jacob, tulitq; filios ſuos & uxores ſuas ſuper camelos.* 18 *Et cœpit omnes greges ſuos, & omnes ſuos res, omneſque ejus ſtuas quas turrifcerat in Padanaram, ut veniret ad Iſaac patrem ſuum in terram Chenaan.* 19 *Labas autem abeunte ad tondendum ovium ſuarum, furata eſt Rahel idola quæ erant patri ſuo.* 20 *Furatus eſt enim Jacob cor Labanæi, quia non certiorem fecerat eum quod fugiturus eſſet.* 21 *Fugit itaque ipſe & omnia ſua, & ſurrexit: & tranſgreſſus Euphratem, ſe poſuit faciès ſuas ad aſcendendum verſus montem Gilead.* 22 *Nuntiatum eſt autem Labani die tertia quod fugerat Jacob.* 23 *Et aſſumpto conſanguineis ſuis ſecum, & perſequutus eſt eum itinere ſeptem dierum: & invenit ipſum habitantem in monte Gilead, & ſe-lebrantem & orantem coram Deo ſuo.* 24 *Venit autem angelus per ſermonem Domini, & extraxit gladium contra Laban impoſtorem in ſomnio noctis, & dixit illi; Cave tibi ne loquaris cum Jacobo à bono uſque ad malum.* 25 *Et aſſequutus eſt Laban Jacobum; Jacob autem extenderat tabernaculum ſuum in monte, Labanq; autem habitare fecit fratres ſuos in illo monte Galaad.* 26 *Et dixit Laban Jacobo; Quid feciſti? Furatus es cum eſſem ſcientiam meam, & accepiſti filias meas tanquam captivas gladio.* 27 *Cur occuluiſti te ut abires, & furatus es ſcientiam meam, neque nuntiaſti mihi? nam ſi nuntiaſſes mihi, dimiſſem te cum gaudio & cantilenis, tympanis & citharis.* 28 *Neque expediſti me, ut oſculaer filios ſtiarum mearum, & filias meas: jam ſtulus fuiſti, in eo quod egiſti.* 29 *Eſt ſufficientia in manu mea, tu fa-ciam vobiſcum malum; ſed Deus patris veſtri veſperi dixit mihi, dicendo; Cave tibi ne loquaris cum Jacobo à bono uſque ad malum.* 30 *Et jam euntis iſtis, quia deſiderando deſiderabiſti ad domum patris tui: ſed quare furatus es deos meos?* 31 *Reſpondens dixit Jacob & dixit ad Laban; Quia timui: dixi enim, ne vim faceres filiæ tuæ à me.* 32 *Apud quem inveneris deos tuos, non vivat: coram fratribus noſtris agnosce quæ tibi eſt apud me, & cape tibi: noſcebat autem Jacob quod Rahel furata eſſet eos.* 33 *Et ingreſſus Labas tabernaculum Jacob, & tabernaculum Liæ, & tabernaculum duarum ancillarum; & non invenit: egreſſuſq; è tentorio Liæ, venit in tentorium Rahel.* 34 *Rahel autem tulerat ſtatuas, & poſuerat eas ſuper ſtratum cameli, & ſedebat ſuper eas: tentorium quoq; totum palpavit Labas, & non invenit.* 35 *Dixitq; ad patrem ſuum; Ne ira-catur dominus meus in oculis tuis, quia non valeo coram te aſſurgere, quia mos mulierum eſt mihi. Sic quoq; perquirente & non inveniente ſimulacra, 36 Irata Jacob eſt in Labã, & increpans eum dixit; Quod eſt peccatum meum, quid impietas mea, quia ſic exarſiſti post me? 37 Quum circumſpexiſti omnes apparatus meos, quid inveniſti ex omnibus ſupellectilibus domus tuæ? pone huc coram fratribus meis ac fratribus tuis, & commune judicium faciant inter me & te.* 38 *Hos 20 annos ſum tecum: oves tuæ & capræ tuæ haud abortivæ fuerunt, & arietes ovium tuarum non comedi.* 39 *Præda haud attuli ad te, ego culpam hoc dam pro ea; de manu mea requiſebas eam: furtiva ſub die, & furtiva ſub nocte.* 40 *Fui ego interdiu ut comederet me calor, & gelu nocturnum, & fugit ſomnus meus ab oculis meis.* 41 *Hi mihi 20 annis in domo tua: ſervivi tibi quatuordecim annos pro duabus filiabus tuis, & ſex annis pro ovibus tuis: mutaſti autem mercedem meam decem vicibus.* 42 *Niſi Deus pa-tris mei, Deus Abrahæ, & Timor Iſhac aſſuiſſet mihi, jam quidem vacuum dimiſiſſes me: affictionem meam & moleſtiam manuum mearum vidit Deus, & manifeſtum te fecit heſternâ nocte.* 43 *Reſpondens dedit Laban, dixitq; ad Jacob; Filiæ, filiæ meæ ſunt & filii, filii mei; & oves, oves meæ: & omne quod tu vides, meum eſt: & filiæ meæ, quid poſſum facere illis hodie, aut filiis earum quos pepererunt?*

JAcob autem abiit viam suam, & occurrerunt ei Angeli Domini. 2 Et dixit Jacob quando vidit eos; Non sunt turmæ Esau quæ veniunt mihi obviam, neque turmæ Laban sunt quæ reverti se fiunt ad pericula eorum. Et dixit castra angelorum sanctorum, qui missi fuere à facie Domini, sunt: propterea vocavit nomen loci illius in lingua domus sanctæ Mahanaim.

Hierof. 2. *Et dixit Jacob cum videt illos; Forte castra Laban fratris matris meæ sunt, quæ veniunt ut acsi insurgant contra me, ad subjugandum me: aut forte castra angelorum sanctorum missa à Domino sunt, ut veniunt ut liberent me ex manibus eorum: propterea vocavit nomen loci illius Machanaim.*

SECT. VIII.

Et misit Jacob nuntios ante se ad Esau fratrem suum, in terram Gebal in agrum Ædomorum. Et mandavit illis, dicendo; Sic dicetis domino meo Esau, Sic dixit servus tuus Jacob; Cum Laban peregrinatus fui, & mansi ibi usq; huc. Et de omni eo quo benedixit me pater meus, non est in me substantia quæ non sit mihi; & misi ad nuntiandum domino meo, quia non mihi prodest benedictio illa, ad inveniendum misericordiam in oculis tuis, ut non serves mihi inimicitias ob illam.

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

44 * واکنون بیا بیئیم شرط من وتو وباشد گواه میان من ومیان تو * بستانا یعقوب سنگ
45 بلند کرد آنرا انگیخته * گفت یعقوب برادران او برچینید سنگها بستانند سنگها برگردند
46 * وسنگها بخوردند آنجا ایران دگانچه * وگواند بلابن یحرسهدوتا ویعقوب بخواند باو جلعد * وگفت
47 لبن این دگانچه آن این گواه میان من ومیان تو امروز لهذا میخوانند بخواند نام او جلعد *
48 * وآن دیدوان جا آنچه گفت گواه کند خدا میان من ومیان توکه نهان شویم مرد از یار او
49 * اگر برنجانی مر دختران من واگر بستانی زنان ابر دختران من نیست مردی وآز ایما
50 بیین خدا گواه میان من ومیان تو * گفت لبن بیعقوب اینك دگانچه آن این وآن انگیخته
51 آنچه بلند کردم میان من ومیان تو * گواه آن دگانچهی این وگواه آن انگیخته اگر من
52 نه گذرم بتو مر آن دگانچه آن این واگر تو نه گذری بمن مر آن دگانچه آن این ومر آن
53 انگیخته هی آن این ببدی * خدای ابرهم وخدای نحور حکم کنند میان ایما [خدای
54 پدری ایشان] سوگند خورد یعقوب در سهم پدری او [و] یصحق * گشتار کرد یعقوب گشتاری
55 در کوه بخواند برادران او بخوردن نان بخوردند نان منزل کردند در کوه * شبگیر کرد لبن در
56 بامداد ببوسید پسران او وبدختران او آمرین کرد ایشانرا برفت وبازگشت لبن بجای او

* Jam ergò veni, pecuniamus fadus 44
ego & tu, & erit testimonium in- 45
ter me & inter te. Acceperunt lex- 46
que Jacob lapidem, erexit illum
in statuam. Dixitq; Jacob fra- 47
tribus suis; Colligite lapides: & 48
capientes lapides fecerunt tumu-
lum, edentesque ibi super tumulum.
Vocavit eum Laban, Jegar-Sahadu-
tha: at Jacob vocavit eum Galed.
Dixerat enim Laban; Tumulus iste 49
sit testis inter me & inter te hodie:
quapropter vocavit nomi ejĩ Galed.
Et, Speculator sit, dixit, Spe- 50
culetur Dominus inter me & inter te, quòd
abscondemur vir à facie sui. Si af- 51
flixeris filias meas, & si accepe-
ris uxores super filias meas: non eſt
vir nobiscum, vide, Deus eſt testis
inter me & inter te. Subdixit quo- 52
que Laban Jacob; Ecce tumulus
iste, & ecce statua quam erexi
inter me & inter te. Testis ſit tu- 53
mulus iſte, & teſtis ſtatua, ſiquidem
ego non transibo ad te tumulum
istum, & ſi tu non transibis ad me tumulum istum ac statuam istam ad malum. Deus
Abrahæm & Deus Nahor judicent
inter nos, Deus patris eorum. Ju- 54
jurandum autem concepit Jacob
per Timorem patris sui Isaac. Mactavitq; Jacob victimam in
monte, & vocavit fratres suos ad
manducandum panem: qui comedentes panem manserunt in monte. Tum 55
autem cùm surgens Laban mane,
osculatus eſt filios suos ac filias
suas, benedixitque illis: abiitque reversus eſt Laban ad locum suum.

CAP. XXXII.

JAcob verò abeunte in via sua, 1
superverunt ei angeli Dei. Di- 2
xit Jacob quando vidiſſet eos; castra Dei sunt hæc: vocavitq; nomen loci illius Machanaim. Et misit 3
Jacob legatos ante se ad Esau fratrem suum ad terram Seir plagitiem Edom, Præcepit itq; dicens: 4
Sic dicetis domino meo Esau, Ita dicit servus tuus Jacob; Apud Labon peregrinatus fum ac mo-
vam ſedi usque nunc. Sunt mihi 5
boves & asini, oves & servi ac ancillæ: mittiq; ad nuntiandum domino meo, ut consequendum
honorem in oculis tuis.

ישלח ג וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים: ב וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מָחֲנָיִם: ג וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל עֵשָׂו אָחִיו אַרְצָה שֵׂעִיר שְׂדֵה אֱדוֹם: ד וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד עָתָּה: ה וַיְהִי לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וָאֶשְׁלְחָה לְהַגִּיד לַאדֹנִי לִמְצֹא חֵן בְּעֵינֶיךָ: ו וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל אָחִיךָ אֶל עֵשָׂו וְגַם הֹלֵךְ לִקְרָאתֶךָ וְאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ: ז וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ וַיַּחַץ אֶת הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וְאֶת הַצֹּאן וְהַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת: ח וַיֹּאמֶר אִם יָבוֹא עֵשָׂו אֶל הַמַּחֲנֶה הָאַחַת וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה: ט וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ: י קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עַבְדֶּךָ כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת: יא הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן יָבוֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל בָּנִים: יב וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת זַרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִסָּפֵר מֵרֹב: יג וַיָּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן הַבָּא בְיָדוֹ מִנְחָה לְעֵשָׂו אָחִיו: יד עִזִּים מָאתַיִם וּתְיָשִׁים עֶשְׂרִים רְחֵלִים מָאתַיִם וְאֵילִים עֶשְׂרִים: טו גְּמַלִּים מֵינִיקוֹת וּבְנֵיהֶן שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת אַרְבָּעִים וּפָרִים עֲשָׂרָה אֲתֹנֹת עֶשְׂרִים וַעְיָרִם עֲשָׂרָה: טז וַיִּתֵּן בְּיַד עֲבָדָיו עֵדֶר עֵדֶר לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר אֶל עֲבָדָיו עִבְרוּ לְפָנַי וְרֶוַח תָּשִׂימוּ בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר: יז וַיְצַו אֶת הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגָּשְׁךָ עֵשָׂו אָחִי וְשָׁאֲלֵךָ לֵאמֹר לְמִי אָתָּה וְאָנָה תֵלֵךְ וּלְמִי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ: יח וְאָמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב מִנְחָה הִוא שְׁלוּחָה לַאדֹנִי לְעֵשָׂו וְהִנֵּה גַם הוּא אַחֲרֵינוּ: יט וַיְצַו גַּם אֶת הַשֵּׁנִי גַּם אֶת הַשְּׁלִשִׁי גַּם אֶת כָּל הַהֹלְכִים אַחֲרֵי הָעֲדָרִים לֵאמֹר כַּדָּבָר הַזֶּה תְּדַבְּרוּן אֶל עֵשָׂו בְּמֹצַאֲכֶם אֹתוֹ: כ וַאֲמַרְתֶּם גַּם הִנֵּה עַבְדְּךָ יַעֲקֹב אַחֲרֵינוּ כִּי אָמַר אֲכַפְּרָה פָנָיו בַּמִּנְחָה הַהֹלֶכֶת לְפָנַי וְאַחַר כֵּן אֶרְאֶה פָנָיו אוּלַי יִשָּׂא פָנָי: כא וַתַּעֲבֹר הַמִּנְחָה עַל פָּנָיו וְהוּא לָן בַּלַּיְלָה הַהוּא בַּמַּחֲנֶה: כב וַיַּשְׁכֵּם בַּלַּיְלָה הוּא וַיִּקַּח אֶת שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת שְׁתֵּי שִׁפְחֹתָיו וְאֶת אַחַד עָשָׂר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֵת מַעְבַר יַבֹּק: כג וַיִּקָּחֵם וַיַּעֲבִרֵם אֶת הַנָּחַל וַיַּעֲבֵר אֶת אֲשֶׁר לוֹ: כד וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר: כה וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַּע בְּכַף יְרֵכוֹ וַתֵּקַע כַּף יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ: כו וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלֵּחֲךָ כִּי אִם בֵּרַכְתָּנִי: כז וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה שְּׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב: כח וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ כִּי אִם יִשְׂרָאֵל כִּי שָׂרִיתָ עִם אֱלֹהִים וְעִם אֲנָשִׁים וַתּוּכָל: כט וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַגִּידָה נָּא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם: ל וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל פָּנִים וַתִּנָּצֵל נַפְשִׁי: לא וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת פְּנוּאֵל וְהוּא צֹלֵעַ עַל יְרֵכוֹ: לב עַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׁה:

ג

ישלח 3 וְיַעֲקֹב שָׁלַח מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל עֵשָׂו אָחִיו אַרְצָה שֵׂעִיר שְׂדֵה אֱדוֹם: 4 וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד עָתָּה: 5 וַיְהִי לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וָאֶשְׁלְחָה לְהַגִּיד לַאדֹנִי לִמְצֹא חֵן בְּעֵינֶיךָ: 6 וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל אָחִיךָ אֶל עֵשָׂו וְגַם הֹלֵךְ לִקְרָאתֶךָ וְאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ: 7 וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ וַיַּחַץ אֶת הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וְאֶת הַצֹּאן וְהַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת: 8 וַיֹּאמֶר אִם יָבוֹא עֵשָׂו אֶל הַמַּחֲנֶה הָאַחַת וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה: 9 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ: 10 קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עַבְדֶּךָ כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת: 11 הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן יָבוֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל בָּנִים: 12 וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת זַרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִסָּפֵר מֵרֹב: 13 וַיָּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן הַבָּא בְיָדוֹ מִנְחָה לְעֵשָׂו אָחִיו: 14 עִזִּים מָאתַיִם וּתְיָשִׁים עֶשְׂרִים רְחֵלִים מָאתַיִם וְאֵילִים עֶשְׂרִים: 15 גְּמַלִּים מֵינִיקוֹת וּבְנֵיהֶן שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת אַרְבָּעִים וּפָרִים עֲשָׂרָה אֲתֹנֹת עֶשְׂרִים וַעְיָרִם עֲשָׂרָה: 16 וַיִּתֵּן בְּיַד עֲבָדָיו עֵדֶר עֵדֶר לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר אֶל עֲבָדָיו עִבְרוּ לְפָנַי וְרֶוַח תָּשִׂימוּ בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר: 17 וַיְצַו אֶת הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגָּשְׁךָ עֵשָׂו אָחִי וְשָׁאֲלֵךָ לֵאמֹר לְמִי אָתָּה וְאָנָה תֵלֵךְ וּלְמִי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ: 18 וְאָמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב מִנְחָה הִוא שְׁלוּחָה לַאדֹנִי לְעֵשָׂו וְהִנֵּה גַם הוּא אַחֲרֵינוּ: 19 וַיְצַו גַּם אֶת הַשֵּׁנִי גַּם אֶת הַשְּׁלִשִׁי גַּם אֶת כָּל הַהֹלְכִים אַחֲרֵי הָעֲדָרִים לֵאמֹר כַּדָּבָר הַזֶּה תְּדַבְּרוּן אֶל עֵשָׂו בְּמֹצַאֲכֶם אֹתוֹ: 20 וַאֲמַרְתֶּם גַּם הִנֵּה עַבְדְּךָ יַעֲקֹב אַחֲרֵינוּ כִּי אָמַר אֲכַפְּרָה פָנָיו בַּמִּנְחָה הַהֹלֶכֶת לְפָנַי וְאַחַר כֵּן אֶרְאֶה פָנָיו אוּלַי יִשָּׂא פָנָי: 21 וַתַּעֲבֹר הַמִּנְחָה עַל פָּנָיו וְהוּא לָן בַּלַּיְלָה הַהוּא בַּמַּחֲנֶה: 22 וַיַּשְׁכֵּם בַּלַּיְלָה הוּא וַיִּקַּח אֶת שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת שְׁתֵּי שִׁפְחֹתָיו וְאֶת אַחַד עָשָׂר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֵת מַעְבַר יַבֹּק: 23 וַיִּקָּחֵם וַיַּעֲבִרֵם אֶת הַנָּחַל וַיַּעֲבֵר אֶת אֲשֶׁר לוֹ: 24 וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר: 25 וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַּע בְּכַף יְרֵכוֹ וַתֵּקַע כַּף יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ: 26 וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלֵּחֲךָ כִּי אִם בֵּרַכְתָּנִי: 27 וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה שְּׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב: 28 וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ כִּי אִם יִשְׂרָאֵל כִּי שָׂרִיתָ עִם אֱלֹהִים וְעִם אֲנָשִׁים וַתּוּכָל: 29 וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַגִּידָה נָּא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם: 30 וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל פָּנִים וַתִּנָּצֵל נַפְשִׁי: 31 וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת פְּנוּאֵל וְהוּא צֹלֵעַ עַל יְרֵכוֹ: 32 עַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׁה:

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* بازگشتند آن رسولان بیعقوب بگفتن بنیامیم برادری تو بعشو وتیز روا بیدیرهی تو 6
وچهارصد مرد اوازاو * بترسید یعقوب بغایت سختی رسید باو بخش کرد مر آن قوم آنچه اوازاو 7
ومر آن گوسفند ومر آن گاو وآن شترها بدو لشکرگاها * گفت اگر بیاید عشو بآن لشکرگاهی 8
آن یگله وبزند اویرا وباشد آن باقی مانده برسته * گفت یعقوب خدای پدری من ابرهم 9
وخدای پدری من یصحق * آن گویا بمن باز گرد بزمین تو وبمولود جای تو ونیکو
کنم اواز تو * خرد بودم از همه فضلها واز همه آن راستی آنچه بگردی اواز بندهی تو که 10
در عصایی من بگشتم مر آن یردن آن این واکنون بودم بدو لشکرگاها * خلاص کن مرا 11
اکنون از دست برادر من از دست عشو که ترسا من ازو تا نه آید وبزند مرا مادر ابر
بچگان * وتو گفتی نیکوئی کردن نیکوئی کنم اواز تو وبنهم نسل ترا چون ریگ آن 12
دریا آنچه نه شمرده آید از بسیاری * منزل کرد آنجا در شب آن بستانه ازآن آمده در دست او هدیه 13
بعشو برادر او * بزها دویست واستکها بیست میشان دویست ونرمیشان بیست * شترها شیر دهان 14
وبچگان ایشان سی مادهٔ گاوها چهل ونرگاوها ده مادیان ها بیست وکرهها ده * بداه در دست 15
بندگان او گله گله بتنهای او گفت بندگان او گذرید پیش من وسافهٔ بنهید میان گله ومیان
گله * بفرمود مر آن اولین بگفتن که فراز رسد ترا عشو برادری من وبپرسد ترا بگفتن بکیستی 16
تو وکجا میروی وبکیست اینان پیش تو * بگوی بندهی تو یعقوب هدیه است او فرستاده 17
شده بخداوند من بعشو واینك نیز او پس ایما * بفرمود نیز مر آن دویمی نیز مر آن سیمی نیز 18
مر همه آن روان پس آن گلها بگفتن چون سخن گویید بعشو در یافتن شما اویرا * بگویید 19
نیز اینك بندهی تو یعقوب پس ایما که گفت فرود نشانم خشم او در هدیه آن روا پیش
من وپس همچنین ببینم روی او مگر آورم دارد روی من * بگذشت آن هدیه ابر پیش او 20
واو منزل کرد درشب آن در لشکرگاه * برخاست در شب او بستانه مر دو زنان او ومر دو 21
پرستاران او ومر یازده کودکان او بگذشت مر جوار یعقوب *

* Revertique sunt legati ad Jacob, 6
dicendo; Venimus ad fratrem tuum
Esau, & etiam venit in occursum
tuum, & quater centum viri cum
eo. Timuit igitur Jacob valdè, & 7
angustia tenebatur eum, divisitque po-
pulo qui cum eo erat & ovet & boves &
camelos, in duo castra: Dixitque; Si 8
venerit Esau ad castra prima, &
percusserit ea, tunc erunt reliqua ma-
nentia, in confugium. Et dixit Jac- 9
cob, Deus patris mei Abraham,
& Deus patris mei Isaac, Domine
dicens mihi; Revertere in terram
tuam, & in locum nativitatis tui,
& bene agam tecum: Parvus sum 10
ego præ omnibus misericordiis & ve-
ritate quam egisti cum servo tuo:
quoniam cum baculo meo transivi
Jardica illum, & jam sum in duo ca-
stra. Libera me de manu fra- 11
tris mei, de manu Esau, quia
timeo eum, ne veniat ac percutiat
me, matrem super filios. Et tu di- 12
xisti; Bene agendo bene agam te-
cum, & ponam filium tuum velut
arenam maris, quæ haud numera-
tu pre multitudine. Mansitque 13
ibi nocte illâ, tulit de munere ad
manum suam, munus fratri suo Esau:
capros ducentos & 14
hircos viginti, oves ducentas &
arietes viginti, Camelas tas duxitet 15
& fetus earum triginta, vaccas
quadraginta & taures decem, equas
viginti & equulos decem. De- 16
ditque in manum servorum suorum,
gregem gregem singulum per se: di-
xitque servis suis; Transite ante
me, & intervallum ponite inter 17
gregem & gregem. Et præcepit
primo, dicendo; Cùm fuerit occur-
rit tibi Esau frater meus, & in-
terrogaverit te, dicendo; Cujus es tu?
et quo vadis? et cujus sunt hæ
ante te? Dices; Servi tui Jacob, 18
munus eſt missum domino meo
Esau: et ecce etiam ipse post
nos. Præcepit etiam secundo, item 19
tertio, cunctis quoque pergentibus
post greges, dicendo; Secundùm
verbum hoc loquimini ad Esau
cùm invenieritis eum. Dicetis 20
etiam; Ecce servus tuus Jacob
post me eſt. Quia dixit; Sedabo
iram ejus munere præcedente me, et
poſtea videbo faciem ejus, forsaſſis
hoc habebit vultum meum.
Transiit itaque munus ante eum: 21
ipse autem habitabat eſt nocte illâ
in castris. Surgensque mane nocte 22
illâ, accepit duas uxores suas, et
duas ancillas suas, et undecim
liberos suos, transivitque transi-
tum Jaboc.

מִן פְּלֹאכֶיהָ שִׁבְעָתַיִם וּמִיתָה רְחַבְרִבִי עָלָיְכָה לֹא תָקֻם וְגַבִּי לְמִשְׁכְּחָה אֵלֶהן
וְהָא אֲמַר רְחַבְרִבִי עָלָיְכָה אֲנָא מִשְׁכַּר לִיהּ מִכָּאן בִּירְכָתָ יְהִי: וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר לִיהּ:
מַה שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב: וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב תֵּאָמֵר עוֹד כִּי אִם יִשְׂרָאֵל כִּי שָׂרִיתָ עִם אֱלֹהִים וְעִם אֲנָשִׁים וַתּוּכָל:
וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַגִּידָה נָּא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם: וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל פָּנִים וַתִּנָּצֵל נַפְשִׁי:
וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת פְּנוּאֵל וְהוּא צֹלֵעַ עַל יְרֵכוֹ: עַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׁה:

CAP. XXXIII.

וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב וַיַּרְא וְהִנֵּה עֵשָׂו בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיַּחַץ אֶת הַיְלָדִים עַל לֵאָה וְעַל רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשְּׁפָחוֹת: וַיָּשֶׂם אֶת הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת יְלָדֵיהֶן רִאשֹׁנָה וְאֶת לֵאָה וְיַלְדֶיהָ אַחֲרֹנִים וְאֶת רָחֵל וְאֶת יוֹסֵף אַחֲרֹנִים: וְהוּא עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה שֶׁבַע פְּעָמִים עַד גִּשְׁתּוֹ עַד אָחִיו:

וַיָּרָץ עֵשָׂו לִקְרָאתוֹ וַיְחַבְּקֵהוּ וַיִּפֹּל עַל צַוָּארָיו וַיִּשָּׁקֵהוּ וַיִּבְכּוּ: וַיִּשָּׂא אֶת עֵינָיו וַיַּרְא אֶת הַנָּשִׁים וְאֶת הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶּה לָךְ וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים אֲשֶׁר חָנַן אֱלֹהִים אֶת עַבְדֶּךָ:

וַתִּגַּשְׁנָה הַשְּׁפָחוֹת הֵנָּה וְיַלְדֵיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ: וְגַם לֵאָה נִגְּשָׁה וְיַלְדֶיהָ וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ אַחַר וַיִּגַּשׁ יוֹסֵף וְרָחֵל וַיִּשְׁתַּחֲווּ:

וַיֹּאמֶר מִי לְךָ כָּל הַמַּחֲנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגָשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לִמְצֹא חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי: וַיֹּאמֶר עֵשָׂו יֶשׁ לִי רָב אָחִי יְהִי לְךָ אֲשֶׁר לָךְ:

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אַל נָּא אִם נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְלָקַחְתָּ מִנְחָתִי מִיָּדִי כִּי עַל כֵּן רָאִיתִי פָנֶיךָ כִּרְאֹת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצֵנִי:

קַח נָא אֶת בִּרְכָתִי אֲשֶׁר הוּבָא לָךְ כִּי חַנָּנִי אֱלֹהִים וְכִי יֶשׁ לִי כֹּל וַיִּפְצַר בּוֹ וַיִּקָּח:

וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנֵלֵכָה וְאֵלְכָה לְנֶגְדֶּךָ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנִי יֹדֵעַ כִּי הַיְלָדִים רַכִּים וְהַצֹּאן וְהַבָּקָר עָלוֹת עָלָי וְדָפְקוּ אוֹתָם יוֹם אֶחָד וּמֵתוּ כָּל הַצֹּאן:

יַעֲבָר נָא אֲדֹנִי לִפְנֵי עַבְדּוֹ וַאֲנִי אֶתְנָהֲלָה לְאִטִּי לְרֶגֶל הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לְפָנַי וְלִרְגֶל הַיְלָדִים עַד אֲשֶׁר אָבוֹא אֶל אֲדֹנִי שֵׂעִירָה:

וַיֹּאמֶר אַצִּיגָה נָּא עִמְּךָ מִן הָעָם אֲשֶׁר אִתִּי וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה אֶמְצָא חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי:

וַיָּשָׁב עֵשָׂו בַּיּוֹם הַהוּא לְדַרְכּוֹ שֵׂעִירָה: וְיַעֲקֹב נָסַע סֻכֹּתָה וַיִּבֶן לוֹ בָּיִת וְלִמְקֻנֵהוּ עָשָׂה סֻכֹּת עַל כֵּן קָרָא שֵׁם הַמָּקוֹם סֻכּוֹת:

וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שְׁכֶם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בְּבֹאוֹ מִפַּדַּן אֲרָם וַיִּחַן אֶת פְּנֵי הָעִיר: וַיִּקֶן אֶת חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה שָׁם אָהֳלוֹ מִיַּד בְּנֵי חֲמוֹר אֲבִי שְׁכֶם בְּמֵאָה קְשִׂיטָה:

וַיַּצֵּב שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

CAP. XXXIV.

וַתֵּצֵא דִינָה בַּת לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב לִרְאוֹת בִּבְנוֹת הָאָרֶץ: וַיַּרְא אֹתָהּ שְׁכֶם בֶּן חֲמוֹר הַחִוִּי נְשִׂיא הָאָרֶץ וַיִּקַּח אֹתָהּ וַיִּשְׁכַּב אֹתָהּ וַיְעַנֶּהָ:

וַתִּדְבַּק נַפְשׁוֹ בְּדִינָה בַּת יַעֲקֹב וַיֶּאֱהַב אֶת הַנַּעֲרָ וַיְדַבֵּר עַל לֵב הַנַּעֲרָ:

וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל חֲמוֹר אָבִיו לֵאמֹר קַח לִי אֶת הַיַּלְדָּה הַזֹּאת לְאִשָּׁה:

וְיַעֲקֹב שָׁמַע כִּי טִמֵּא אֶת דִּינָה בִּתּוֹ וּבָנָיו הָיוּ אֶת מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה וְהֶחֱרִשׁ יַעֲקֹב עַד בֹּאָם:

וַיֵּצֵא חֲמוֹר אֲבִי שְׁכֶם אֶל יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ:

וּבְנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן הַשָּׂדֶה כְּשָׁמְעָם וַיִּתְעַצְּבוּ הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר לָהֶם מְאֹד כִּי נְבָלָה עָשָׂה בְיִשְׂרָאֵל לִשְׁכַּב אֶת בַּת יַעֲקֹב וְכֵן לֹא יֵעָשֶׂה:

וַיְדַבֵּר חֲמוֹר אִתָּם לֵאמֹר שְׁכֶם בְּנִי חָשְׁקָה נַפְשׁוֹ בְּבִתְּכֶם תְּנוּ נָא אוֹתָהּ לּוֹ לְאִשָּׁה:

וְהִתְחַתְּנוּ אֹתָנוּ בְּנֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ לָנוּ וְאֶת בְּנֹתֵינוּ תִּקְחוּ לָכֶם:

וְאִתָּנוּ תֵּשֵׁבוּ וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה לִפְנֵיכֶם שְׁבוּ וְסַחֲרוּ אֹתָהּ וְהֵאָחֲזוּ בָהּ:

וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל אָבִיהָ וְאֶל אֶחֶיהָ אֶמְצָא חֵן בְּעֵינֵיכֶם וַאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי אֶתֵּן:

הַרְבּוּ עָלַי מְאֹד מֹהַר וְנָתֵן כַּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי וְתִתְּנוּ לִי אֶת הַנַּעֲרָ לְאִשָּׁה:

וַיַּעֲנוּ בְנֵי יַעֲקֹב אֶת שְׁכֶם וְאֶת חֲמוֹר אָבִיו מִרְמָה וַיְדַבֵּרוּ אֲשֶׁר טִמֵּא אֶת דִּינָה אֲחֹתָם:

וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם לֹא נוּכַל לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר הַזֶּה לָתֵת אֶת אֲחֹתֵנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר לוֹ עָרְלָה כִּי חֶרְפָּה הִוא לָנוּ:

אַךְ זֹאת נַאֲוֶה לָּנוּ וְנֵשְׁבָה לָכֶם אִם תִּהְיוּ כָמֹנוּ לְהִמּוֹל לָכֶם כָּל זָכָר:

וְנָתַנּוּ אֶת בְּנוֹתֵינוּ לָכֶם וְאֶת בְּנֹתֵיכֶם נִקַּח לָנוּ וְיָשַׁבְנוּ אִתְּכֶם וְהָיִינוּ לְעַם אֶחָד:

וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלֵינוּ לְהִמּוֹל וְלָקַחְנוּ אֶת בִּתֵּנוּ וְהָלָכְנוּ:

וַיִּיטְבוּ דִבְרֵיהֶם בְּעֵינֵי חֲמוֹר וּבְעֵינֵי שְׁכֶם בֶּן חֲמוֹר:

וְלֹא אֵחַר הַנַּעַר לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר כִּי חָפֵץ בְּבַת יַעֲקֹב וְהוּא נִכְבָּד מִכֹּל בֵּית אָבִיו:

וַיָּבֹא חֲמוֹר וְשְׁכֶם בְּנוֹ אֶל שַׁעַר עִירָם וַיְדַבְּרוּ אֶל אַנְשֵׁי עִירָם לֵאמֹר:

הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלֵמִים הֵם אִתָּנוּ וְיֵשְׁבוּ בָאָרֶץ וְיִסְחֲרוּ אֹתָהּ וְהָאָרֶץ הִנֵּה רַחֲבַת יָדַיִם לִפְנֵיהֶם אֶת בְּנֹתָם נִקַּח לָנוּ לְנָשִׁים וְאֶת בְּנוֹתֵינוּ נִתֵּן לָהֶם:

אַךְ בְּזֹאת יֹאבוּ לָנוּ הָאֲנָשִׁים לָשֶׁבֶת אִתָּנוּ לִהְיוֹת לְעַם אֶחָד בְּהִמּוֹל לָנוּ כָּל זָכָר כַּאֲשֶׁר הֵם נִמֹּלִים:

מִקְנֵהֶם וְקִנְיָנָם וְכָל בְּהֶמְתָּם הֲלוֹא לָנוּ הֵם אַךְ נֵאוֹתָה לָהֶם וְיֵשְׁבוּ אִתָּנוּ:

וַיִּשְׁמְעוּ אֶל חֲמוֹר וְאֶל שְׁכֶם בְּנוֹ כָּל יֹצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ וַיִּמֹּלוּ כָּל זָכָר כָּל יֹצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ:

וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי בִּהְיוֹתָם כֹּאֲבִים וַיִּקְחוּ שְׁנֵי בְנֵי יַעֲקֹב שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֲחֵי דִינָה אִישׁ חַרְבּוֹ וַיָּבֹאוּ עַל הָעִיר בֶּטַח וַיַּהַרְגוּ כָּל זָכָר:

וְאֶת חֲמוֹר וְאֶת שְׁכֶם בְּנוֹ הָרְגוּ לְפִי חָרֶב וַיִּקְחוּ אֶת דִּינָה מִבֵּית שְׁכֶם וַיֵּצֵאוּ:

בְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ עַל הַחֲלָלִים וַיָּבֹזּוּ הָעִיר אֲשֶׁר טִמְּאוּ אֲחוֹתָם:

צֹאנָם וּבְקָרָם וַחֲמֹרֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר בָּעִיר וְאֶת אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה לָקָחוּ:

וְאֶת כָּל חֵילָם וְאֶת כָּל טַפָּם וְאֶת נְשֵׁיהֶם שָׁבוּ וַיָּבֹזּוּ גַּם אֵת כָּל אֲשֶׁר בַּבָּיִת:

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל שִׁמְעוֹן וְאֶל לֵוִי עֲכַרְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישֵׁנִי בְּיוֹשֵׁב הָאָרֶץ בַּכְּנַעֲנִי וּבַפְּרִזִּי וַאֲנִי מְתֵי מִסְפָּר וְנֶאֶסְפוּ עָלַי וְהִכּוּנִי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי:

וַיֹּאמְרוּ הַכְזוֹנָה יַעֲשֶׂה אֶת אֲחוֹתֵנוּ:

CAP. XXXV.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב קוּם עֲלֵה בֵית אֵל וְשֶׁב שָׁם וַעֲשֵׂה שָׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הַנִּרְאֶה אֵלֶיךָ בְּבָרְחֲךָ מִפְּנֵי עֵשָׂו אָחִיךָ:

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל בֵּיתוֹ וְאֶל כָּל אֲשֶׁר עִמּוֹ הָסִירוּ אֶת אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר בְּתוֹכְכֶם וְהִטַּהֲרוּ וְהַחֲלִיפוּ שִׂמְלֹתֵיכֶם:

וְנָקוּמָה וְנַעֲלֶה בֵּית אֵל וְאֶעֱשֶׂה שָׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הָעוֹנֶה אֹתִי בְּיוֹם צָרָתִי וַיְהִי עִמָּדִי בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלָכְתִּי:

וַיִּתְּנוּ אֶל יַעֲקֹב אֵת כָּל אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר בְּיָדָם וְאֶת הַנְּזָמִים אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּטְמֹן אֹתָם יַעֲקֹב תַּחַת הָאֵלָה אֲשֶׁר עִם שְׁכֶם:

וַיִּסָּעוּ וַתְּהִי חִתַּת אֱלֹהִים עַל הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי בְּנֵי יַעֲקֹב:

וַיָּבֹא יַעֲקֹב לוּזָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן הִוא בֵּית אֵל הוּא וְכָל הָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ:

וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם אֵל בֵּית אֵל כִּי שָׁם נִגְלוּ אֵלָיו הָאֱלֹהִים בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אָחִיו:

וַתָּמָת דְּבֹרָה מֵינֶקֶת רִבְקָה וַתִּקָּבֵר מִתַּחַת לְבֵית אֵל תַּחַת הָאַלּוֹן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אַלּוֹן בָּכוּת:

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב עוֹד בְּבֹאוֹ מִפַּדַּן אֲרָם וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ:

וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֱלֹהִים שִׁמְךָ יַעֲקֹב לֹא יִקָּרֵא שִׁמְךָ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל:

וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֱלֹהִים אֲנִי אֵל שַׁדָּי פְּרֵה וּרְבֵה גּוֹי וּקְהַל עַמִּים יִהְיֶה מִמֶּךָּ וּמְלָכִים מֵחֲלָצֶיךָ יֵצֵאוּ:

וְאֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם וּלְיִצְחָק לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֶתֵּן אֶת הָאָרֶץ:

וַיַּעַל מֵעָלָיו אֱלֹהִים מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ:

וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ מַצֶּבֶת אֶבֶן וַיַּסֵּךְ עָלֶיהָ נֶסֶךְ וַיִּצֹק עָלֶיהָ שָׁמֶן:

וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ שָׁם אֱלֹהִים בֵּית אֵל:

וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל וַיְהִי עוֹד כִּבְרַת הָאָרֶץ לָבוֹא אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד רָחֵל וַתְּקַשׁ בְּלִדְתָּהּ:

וַיְהִי בְּהַקְשׁוֹתָהּ בְּלִדְתָּהּ וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְיַלֶּדֶת אַל תִּירְאִי כִּי גַם זֶה לָךְ בֵּן:

וַיְהִי בְּצֵאת נַפְשָׁהּ כִּי מֵתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא לוֹ בִנְיָמִין:

וַתָּמָת רָחֵל וַתִּקָּבֵר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת הִוא בֵּית לָחֶם:

וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה עַל קְבֻרָתָהּ הִוא מַצֶּבֶת קְבֻרַת רָחֵל עַד הַיּוֹם:

וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אָהֳלֹה מִלְּאָה לְמִגְדַּל עֵדֶר:

וַיְהִי בִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ הַהִוא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת בִּלְהָה פִּילֶגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַיִּהְיוּ בְנֵי יַעֲקֹב שְׁנֵים עָשָׂר:

בְּנֵי לֵאָה בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וּזְבוּלֻן:

בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִן:

בְּנֵי בִלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל דָּן וְנַפְתָּלִי:

בְּנֵי זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה גָּד וְאָשֵׁר אֵלֶּה בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר יֻלַּד לוֹ בְּפַדַּן אֲרָם:

וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל יִצְחָק אָבִיו מַמְרֵא קִרְיַת הָאַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן אֲשֶׁר גָּר שָׁם אַבְרָהָם וְיִצְחָק:

וַיִּהְיוּ יְמֵי יִצְחָק מְאַת שָׁנָה וּשְׁמֹנִים שָׁנָה:

וַיִּגְוַע יִצְחָק וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל עַמָּיו זָקֵן וְשָׂבֵעַ יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עֵשָׂו וְיַעֲקֹב בָּנָיו:

CAP. XXXVI.

וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם:

עֵשָׂו לָקַח אֶת נָשָׁיו מִבְּנוֹת כְּנָעַן אֶת עָדָה בַּת אֵילוֹן הַחִתִּי וְאֶת אָהֳלִיבָמָה בַּת עֲנָה בַּת צִבְעוֹן הַחִוִּי:

וְאֶת בָּשְׂמַת בַּת יִשְׁמָעֵאל אֲחוֹת נְבָיוֹת:

וַתֵּלֶד עָדָה לְעֵשָׂו אֶת אֱלִיפָז וּבָשְׂמַת יָלְדָה אֶת רְעוּאֵל:

וְאָהֳלִיבָמָה יָלְדָה אֶת יעוּשׁ וְאֶת יַעְלָם וְאֶת קֹרַח אֵלֶּה בְּנֵי עֵשָׂו אֲשֶׁר נִוְלַד לוֹ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת נָשָׁיו וְאֶת בָּנָיו וְאֶת בְּנֹתָיו וְאֵת כָּל נַפְשׁוֹת בֵּיתוֹ וְאֶת מִקְנֵהוּ וְאֶת כָּל בְּהֶמְתּוֹ וְאֶת כָּל קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיֵּלֶךְ אֶל אֶרֶץ מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו:

כִּי הָיָה רְכוּשָׁם רָב מִשֶּׁבֶת יַחְדָּו וְלֹא יָכְלָה אֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם לָשֵׂאת אוֹתָם מִפְּנֵי מִקְנֵיהֶם:

וַיֵּשֶׁב עֵשָׂו בְּהַר שֵׂעִיר עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם:

וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת עֵשָׂו אֲבִי אֱדוֹם בְּהַר שֵׂעִיר:

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי שֵׂעִיר חוֹרִי יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה:

וְדִישׁוֹן וְאֵצֶר וְדִישָׁן אֵלֶּה אַלּוּפֵי חֹרִי בְּנֵי שֵׂעִיר בְּאֶרֶץ אֱדוֹם:

וַיְהִי בְנֵי לוֹטָן חֹרִי וְהֵימָם וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנָע:

אֵלֶּה בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְוָן וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפוֹ וְאוֹנָם:

וְאֵלֶּה בְּנֵי צִבְעוֹן אַיָּה וַעֲנָה הוּא עֲנָה אֲשֶׁר מָצָא אֶת הַיֵּמִים בַּמִּדְבָּר בְּרָעֹתוֹ אֶת אֲתֹנוֹת צִבְעוֹן אָבִיו:

וְאֵלֶּה בְּנֵי עֲנָה דִּישׁוֹן וְאָהֳלִיבָמָה בַּת עֲנָה:

וְאֵלֶּה בְּנֵי דִישׁוֹן חֶמְדָּן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן:

אֵלֶּה בְּנֵי אֵצֶר בִּלְהָן וְזַעֲוָן עֲקָן בְּנֵי דִישָׁן עוּץ וַאֲרָן:

אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי בְּנֵי שֵׂעִיר בְּאֶרֶץ אֱדוֹם:

וְאֵלֶּה מַלְכֵי אֶרֶץ אֱדוֹם אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּטֶרֶם מְלֹךְ מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל:

וַיִּמְלֹךְ בָּלַע בֶּן בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה:

וַיָּמָת בָּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן זֶרַח מִבָּצְרָה:

וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו חוּשָׁם מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי:

וַיָּמָת חוּשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן בְּדַד הַמַּכֶּה אֶת מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֲוִית:

וַיָּמָת הֲדַד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה:

וַיָּמָת שַׂמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָר:

וַיָּמָת שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן עַכְבּוֹר:

וַיָּמָת בַּעַל חָנָן בֶּן עַכְבּוֹר וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדָר וְשֵׁם עִירוֹ פָּעוּ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהֵיטַבְאֵל בַּת מַטְרֵד בַּת מֵי זָהָב:

וַיָּמָת הֲדָר וַיִּהְיוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם אַלּוּף תִּמְנָע אַלּוּף עַלְיָה אַלּוּף יְתֵת:

אַלּוּף אָהֳלִיבָמָה אַלּוּף אֵלָה אַלּוּף פִּינוֹן:

אַלּוּף קְנַז אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף מִבְצָר:

אַלּוּף מַגְדִּיאֵל אַלּוּף עִירָם אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱדוֹם לְמוֹשְׁבֹתָם בְּאֶרֶץ אֲחֻזָּתָם הוּא עֵשָׂו אֲבִי אֱדוֹם:

CAP. XXXVII.

וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רֹעֶה אֶת אֶחָיו בַּצֹּאן וְהוּא נַעַר אֶת בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דִּבָּתָם רָעָה אֶל אֲבִיהֶם:

וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בָּנָיו כִּי בֶן זְקֻנִים הוּא לוֹ וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פַּסִּים:

וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי אֹתוֹ אָהַב אָבִיהֶם מִכָּל אֶחָיו וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם:

וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֶּד לְאֶחָיו וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ:

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שִׁמְעוּ נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתִּי:

וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֻמָּתִי וְגַם נִצָּבָה וְהִנֵּה תְסֻבֶּינָה אֲלֻמֹּתֵיכֶם וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ לַאֲלֻמָּתִי:

וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל בָּנוּ וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ עַל חֲלֹמֹתָיו וְעַל דְּבָרָיו:

וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיְסַפֵּר אֹתוֹ לְאֶחָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה חָלַמְתִּי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי:

וַיְסַפֵּר אֶל אָבִיו וְאֶל אֶחָיו וַיִּגְעַר בּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתָּ הֲבוֹא נָבוֹא אֲנִי וְאִמְּךָ וְאַחֶיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָ אָרְצָה:

וַיְקַנְאוּ בוֹ אֶחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת הַדָּבָר:

וַיֵּלְכוּ אֶחָיו לִרְעוֹת אֶת צֹאן אֲבִיהֶם בִּשְׁכֶם:

וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל יוֹסֵף הֲלוֹא אַחֶיךָ רֹעִים בִּשְׁכֶם לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֲלֵהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּנִי:

וַיֹּאמֶר לוֹ לֶךְ נָא רְאֵה אֶת שְׁלוֹם אַחֶיךָ וְאֶת שְׁלוֹם הַצֹּאן וְהָשִׁיבֵנִי דָּבָר וַיִּשְׁלָחֵהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן וַיָּבֹא שְׁכֶמָה:

וַיִּמְצָאֵהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תֹּעֶה בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁאָלֵהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מָה תְּבַקֵּשׁ:

וַיֹּאמֶר אֶת אַחַי אָנֹכִי מְבַקֵּשׁ הַגִּידָה נָּא לִי אֵיפֹה הֵם רֹעִים:

וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה כִּי שָׁמַעְתִּי אֹמְרִים נֵלְכָה דֹתָיְנָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחֲרֵי אֶחָיו וַיִּמְצָאֵם בְּדֹתָן:

וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מֵרָחֹק וְטֶרֶם יִקְרַב אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ לַהֲמִיתוֹ:

וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו הִנֵּה בַּעַל הַחֲלֹמוֹת הַזֶּה בָּא:

וְעַתָּה לְכוּ וְנַהַרְגֵהוּ וְנַשְׁלִכֵהוּ בְּאַחַד הַבֹּרוֹת וְאָמַרְנוּ חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ וְנִרְאֶה מַה יִּהְיוּ חֲלֹמֹתָיו:

וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיַּצִּלֵהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר לֹא נַכֶּנּוּ נָפֶשׁ:

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רְאוּבֵן אַל תִּשְׁפְּכוּ דָם הַשְׁלִכוּ אֹתוֹ אֶל הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר וְיָד אַל תִּשְׁלְחוּ בוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם לְהָשִׁיבוֹ אֶל אָבִיו:

וַיְהִי כְּבוֹא יוֹסֵף אֶל אֶחָיו וַיַּפְשִׁיטוּ אֶת יוֹסֵף אֶת כֻּתָּנְתּוֹ אֶת כְּתֹנֶת הַפַּסִּים אֲשֶׁר עָלָיו:

וַיִּקָּחֻהוּ וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ הַבֹּרָה וְהַבּוֹר רֵק אֵין בּוֹ מָיִם:

וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכֹל לָחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אֹרַח יִשְׁמְעֵאלִים בָּא מִגִּלְעָד וְגִמַּלֵּיהֶם נֹשְׂאִים נְכֹאת וּצְרִי וָלוֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרָיִם:

וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל אֶחָיו מַה בֶּצַע כִּי נַהֲרֹג אֶת אָחִינוּ וְכִסִּינוּ אֶת דָּמוֹ:

לְכוּ וְנִמְכְּרֶנּוּ לַיִּשְׁמְעֵאלִים וְיָדֵנוּ אַל תְּהִי בּוֹ כִּי אָחִינוּ בְשָׂרֵנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו:

וַיַּעַבְרוּ אֲנָשִׁים מִדְיָנִים סֹחֲרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת יוֹסֵף מִן הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת יוֹסֵף לַיִּשְׁמְעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים כָּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת יוֹסֵף מִצְרָיְמָה:

וַיָּשָׁב רְאוּבֵן אֶל הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין יוֹסֵף בַּבּוֹר וַיִּקְרַע אֶת בְּגָדָיו:

וַיָּשָׁב אֶל אֶחָיו וַיֹּאמֶר הַיֶּלֶד אֵינֶנּוּ וַאֲנִי אָנָה אָנִי בָא:

וַיִּקְחוּ אֶת כְּתֹנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחֲ

pienter, & loquuti sunt *ei*;
prosperaq́ quòd polluiſſet Dinam ſororem ſuam. Et dixerunt illis; Non poſſumus facere rem hanc, dare ſoro- 14
rem noſtram viro cui eſt præputium: quoniam turpitudo eſt nobis.
Verùm in hoc acquieſcemus vobis ſi ſitis ſicut nos, circumcidendo ex 15
vobis omnem maſculum. Et dabimus filias noſtras vobis, & filias 16
veſtras accipiemus nobis: & habitabimus vobiſcum, & erimus in
populum unum. Quod ſi non acquieveritis nobis, ut circumcidamus, 17
cum accipiemus vi filiam noſtram & abibimus. Et placuerunt verba 18
eorum in oculis Hemor, & in oculis Sichem filii Hemor. Neque dif- 19
tulit puer facere verbum hoc, quia volebat filiam Jacob: & ipſe ho-
norabilior erat omnibus qui erant in domo patris ſui. Et venit to
Hemor & Sichem filius ejus ad portam civitatis ſuæ, & loquuti ſunt
cum viris portæ civitatis ſuæ, dicendo: Viri iſti pacifici ſunt nobiſ- 21
cum, & habitabunt in terra, & exercebunt eam: & terra ecce lata
limitibus coram ipſis: filias ipſorum accipiemus no-
bis in uxores, & filias noſtras dabimus illis.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

4 * گفت شکم بمور پدری او بگفتن بستان بمن مر آن کودک آن این بزن * و یعقوب
5 بشنید که پلید کرد مر دینه دختری او و پسران او بودند اوار برهی او در دشت
6 خاموشی کرد یعقوب تا آمدن ایشان * بیامد حمور پدری شکم یعقوب بسخن گفتن باو
7 * و پسران یعقوب بیامدند ازان دشت چون شنیدن ایشان رنجیده شدند آن مردمان گرم
8 شد بایشان بغایت که بیراهی کرد در پسرال بخسپیدن اوار دختری یعقوب وهمچنین نه
9 کرده آید * سخن گفت حمور بایشان بگفتن شکم پسری من مراد کرد جان او در دختری شما
10 بدهید اکنون آمرا باو بزن * داماوی کنید بایما دختران شما بدهید بایما و مر دختران ایما
11 بستانید بشما * واوار ایما بنشینید و آن زمین باشد پیش شما بنشینید و بازرگانی کنید دران
12 و بگیرید دران * گفت شکم پدری ان و بارادران آن ببایم جاه در چشمان شما و آنچه
13 گویید بمن بدهم * بسیار کنید ابر من بغایت کابین و دست پیمان وبدهم چون آنچه
14 گویید بمن بدهید بمن مر آن دختر بزن * جواب دادند پسران یعقوب مر شکم و مر
15 حمور پدر او در مکر و سخن گفتند آنچه پلید کرد مر دینه خواهر ایشان * گفتند ایشان
16 نه توانیم بکردن آن سخن آن این بدادن مر خواهر ایما بمرد آنچه باو اغلف که بیغار است او
17 بایما * خاصه در این اتفاق کنیم با شما اگر باشید چون ایما ببریدن بشما همه نرینه * و بدهیم
18 مر دختران ایما بشما و مر دختران شما بستانیم بایما و بنشینیم اوار شما و باشیم بقوم یگه
19 * واگرنه شنوید بایما ببریدن بستانیم مر دختری ایما و برویم * نیکو آمدند سخن های
20 ایشان در چشمان حمور و در چشمان شکم پسری حمور * و نه درنگ کرد آن کودک بکردن
21 آن سخن که مراد کرد در دختری یعقوب واو عزیزتر از همه خانهی پدری او * بیامد
حمور و شکم پسری او بدروازهی شهر ایشان و سخن گفتند بمردمان شهری ایشان بگفتن *
* آن مردمان آن اینان صلح کنان ایشان اوار ایما و بنشینند در زمین و بازرگانی کنند
دران و آن زمین اینک کشادگی جای دستها بیش ایشان مر دختران ایشان بستانیم بایما
بزنان و مر دختران ایما بدهیم بایشان *

וַיִּתְחַנְנוּ וְאֹשֶׁיהֶם אֵנָא וְאָנֹכִי בְּיָתִי: כִּה תֹּאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד עָתָּה: וַיְהִי לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וָאֶשְׁלְחָה לְהַגִּיד לַאדֹנִי לִמְצֹא חֵן בְּעֵינֶיךָ: וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל אָחִיךָ אֶל עֵשָׂו וְגַם הֹלֵךְ לִקְרָאתֶךָ וְאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ: וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ וַיַּחַץ אֶת הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וְאֶת הַצֹּאן וְאֶת הַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת: וַיֹּאמֶר אִם יָבֹא עֵשָׂו אֶל הַמַּחֲנֶה הָאַחַת וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ: קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עַבְדֶּךָ כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת: הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן יָבוֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל בָּנִים: וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת זַרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִסָּפֵר מֵרֹב: וַיָּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן הַבָּא בְיָדוֹ מִנְחָה לְעֵשָׂו אָחִיו: עִזִּים מָאתַיִם וּתְיָשִׁים עֶשְׂרִים רְחֵלִים מָאתַיִם וְאֵילִים עֶשְׂרִים: גְּמַלִּים מֵינִיקוֹת וּבְנֵיהֶן שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת אַרְבָּעִים וּפָרִים עֲשָׂרָה אֲתֹנֹת עֶשְׂרִים וַעְיָרִם עֲשָׂרָה: וַיִּתֵּן בְּיַד עֲבָדָיו עֵדֶר עֵדֶר לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר אֶל עֲבָדָיו עִבְרוּ לְפָנַי וְרֶוַח תָּשִׂימוּ בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר: וַיְצַו אֶת הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגָּשְׁךָ עֵשָׂו אָחִי וְשָׁאֲלֵךָ לֵאמֹר לְמִי אַתָּה וְאָנָה תֵלֵךְ וּלְמִי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ: וְאָמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב מִנְחָה הִוא שְׁלוּחָה לַאדֹנִי לְעֵשָׂו וְהִנֵּה גַם הוּא אַחֲרֵינוּ: וַיֹּאמֶר גַּם כִּי אֶרְצֶה פָנָיו בַּמִּנְחָה הַהֹלֶכֶת לְפָנַי וְאַחֲרֵי כֵן אֶרְאֶה פָנָיו אוּלַי יִשָּׂא פָנָי: וַתַּעֲבֹר הַמִּנְחָה עַל פָּנָיו וְהוּא לָן בַּלַּיְלָה הַהוּא בַּמַּחֲנֶה: וַיָּקָם בַּלַּיְלָה הוּא וַיִּקַּח אֶת שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת שְׁתֵּי שִׁפְחֹתָיו וְאֶת אַחַד עָשָׂר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֵת מַעֲבַר יַבֹּק: וַיִּקָּחֵם וַיַּעֲבִרֵם אֶת הַנָּחַל וַיַּעֲבֵר אֶת אֲשֶׁר לוֹ: וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר: וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַּע בְּכַף יְרֵכוֹ וַתֵּקַע כַּף יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ: וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלֵּחֲךָ כִּי אִם בֵּרַכְתָּנִי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה שְּׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב: וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ כִּי אִם יִשְׂרָאֵל כִּי שָׂרִיתָ עִם אֱלֹהִים וְעִם אֲנָשִׁים וַתּוּכָל: וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַגִּידָה נָּא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם: וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל פָּנִים וַתִּנָּצֵל נַפְשִׁי: וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת פְּנוּאֵל וְהוּא צֹלֵעַ עַל יְרֵכוֹ: עַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׁה:

נט

וַיֹּאמֶר ה' אֶל יַעֲקֹב קוּם סוּק לְבֵית אֵל וְשֶׁב שָׁם וַעֲשֵׂה שָׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הַנִּרְאֶה אֵלֶיךָ בְּבָרְחֲךָ מִפְּנֵי עֵשָׂו אָחִיךָ: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל בֵּיתוֹ וְאֶל כָּל אֲשֶׁר עִמּוֹ הָסִירוּ אֶת אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר בְּתוֹכְכֶם וְהִטַּהֲרוּ וְהַחֲלִיפוּ שִׂמְלֹתֵיכֶם: וְנָקוּמָה וְנַעֲלֶה בֵּית אֵל וְאֶעֱשֶׂה שָׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הָעֹנֶה אֹתִי בְּיוֹם צָרָתִי וַיְהִי עִמָּדִי בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלָכְתִּי: וַיִּתְּנוּ אֶל יַעֲקֹב אֵת כָּל אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר בְּיָדָם וְאֶת הַנְּזָמִים אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּטְמֹן אֹתָם יַעֲקֹב תַּחַת הָאֵלָה אֲשֶׁר עִם שְׁכֶם: וַיִּסָּעוּ וַיְהִי חִתַּת אֱלֹהִים עַל הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי בְנֵי יַעֲקֹב: וַיָּבֹא יַעֲקֹב לוּזָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן הִוא בֵּית אֵל הוּא וְכָל הָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ: וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם אֵל בֵּית אֵל כִּי שָׁם נִגְלוּ אֵלָיו הָאֱלֹהִים בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אָחִיו: וַתָּמָת דְּבוֹרָה מֵינֶקֶת רִבְקָה וַתִּקָּבֵר מִתַּחַת לְבֵית אֵל תַּחַת הָאַלּוֹן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אַלּוֹן בָּכוּת: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב עוֹד בְּבֹאוֹ מִפַּדַּן אֲרָם וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ: וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים שִׁמְךָ יַעֲקֹב לֹא יִקָּרֵא שִׁמְךָ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֵל שַׁדָּי פְּרֵה וּרְבֵה גּוֹי וּקְהַל גּוֹיִם יִהְיֶה מִמֶּךָּ וּמְלָכִים מֵחֲלָצֶיךָ יֵצֵאוּ: וְאֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם וּלְיִצְחָק לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֶתֵּן אֶת הָאָרֶץ: וַיַּעַל מֵעָלָיו אֱלֹהִים בִּמְקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ: וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה בִּמְקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ מַצֶּבֶת אֶבֶן וַיַּסֵּךְ עָלֶיהָ נֶסֶךְ וַיִּצֹק עָלֶיהָ שָׁמֶן: וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ שָׁם בֵּית אֵל: וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל וַיְהִי עוֹד כִּבְרַת הָאָרֶץ לָבוֹא אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד רָחֵל וַתִּקְשֶׁה בְּלִדְתָּהּ: וַיְהִי בְּהַקְשֹׁתָהּ בְּלִדְתָּהּ וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְיַלֶּדֶת אַל תִּירְאִי כִּי גַם זֶה לָךְ בֵּן: וַיְהִי בְּצֵאת נַפְשָׁהּ כִּי מֵתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא לוֹ בִנְיָמִין: וַתָּמָת רָחֵל וַתִּקָּבֵר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת הִוא בֵּית לָחֶם: וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה עַל קְבֻרָתָהּ הִוא מַצֶּבֶת קְבֻרַת רָחֵל עַד הַיּוֹם: וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אָהֳלֹה מִמִּגְדַּל עֵדֶר: וַיְהִי בִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ הַהִוא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת בִּלְהָה פִילֶגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל: וַיִּהְיוּ בְנֵי יַעֲקֹב שְׁנֵים עָשָׂר: בְּנֵי לֵאָה בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וּזְבוּלֻן: בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִן: וּבְנֵי בִלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל דָּן וְנַפְתָּלִי: וּבְנֵי זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה גָּד וְאָשֵׁר אֵלֶּה בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר יֻלַּד לוֹ בְּפַדַּן אֲרָם: וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל יִצְחָק אָבִיו מַמְרֵא קִרְיַת הָאַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן אֲשֶׁר גָּר שָׁם אַבְרָהָם וְיִצְחָק: וַיִּהְיוּ יְמֵי יִצְחָק מְאַת שָׁנָה וּשְׁמֹנִים שָׁנָה: וַיִּגְוַע יִצְחָק וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל עַמָּיו זָקֵן וְשָׂבֵעַ יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עֵשָׂו וְיַעֲקֹב בָּנָיו:

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* خاصه در این اتفاق کنند بایما آن مردمان بشستن اوار ایما بدهند بقوم یگه در بریدن بایما
همه نرینه چون آنچه ایشان بریدگان * و هی ایشان و حاصل کردهی ایشان و همه چهاریایان
ایشان ها نه بایما ایشان خاصه اتفاق کنیم بایشان و بنشینند اوار ایما * شنیدند بحمور و شکم
پسری او همه بیرون آیان دروازهی شهر او بدرید که همه نرینه همه بیرون آیان دروازهی شهری
او * بود در روز آن سیمی در بودن ایشان خیراکان بستانند دو پسران یعقوب شمعون و
لاوی برادران دینه مرد شمشیر او بیامدند ابر آن شهر امیمی کشتند همه نرینه * و مر حمور
و مر شکم بکشتند بتیغ بشمشیر و بستاندند مر دینه از خانهی شکم و بیرون آمدند * پسران
یعقوب بیامدند ابر آن کشتها غارت کردند آن شهر آنچه پلید کردند خواهری ایشان * و مر
گوسفندان ایشان و مر گاوهای ایشان و مرحرهای ایشان و مر آنچه در شهر و مر آنچه در دشت
بستاندند * و مر همه مالی ایشان و مر همه طفلان ایشان و مر زنان ایشان ببرده کردند و غارت
کردند و مر همه آنچه در خانه * گفت یعقوب بشمعون و لاوی بسیج کنید مرا بگنده بوی کردن
مرا در نشینا آن زمین در کنعنی و در فریزی و من مردمان شماری جمع شوید ابر من و بزنند
مرا و نیست سوم من و خانهی من * گفتند ها چون ببراه بکند مر خواهری ایما *

فصل سی پنجم *

* گفت خدا بیعقوب بر خیز بر آی بیت ال
و بنشین آنجا و بکن آنجا مذبح بخدای آن دیدارشده بتو در گریختن تو از پیش عسو برادر
تو * گفت یعقوب بخانه زاهلی او و بهمه آنچه اوار او بگردانید مر آن معبود آن بیگانه آنچه در
میان شما و پاک شوید و بدل کنید جامهای شما * برخیزیم و برآییم بیت ال و بکنم آنجا مذبح
بخدای آن جواب دهنا مرا در روزی سختی من بود اوار من در راه آنچه برفتم *

Sed tantùm in hoc conueniemus fa- 22
cere nobis, cum viri ad conſidendum
ubicunq́ eſſe in populi unum, & ci-
cumcidentibus in nobis omnem ma-
ſculum, quemadmodum ipſi ſunt cir-
cuncidi. Greges eorum, & quod 23
acquiſitum eſt ei, ac omne quadru-
pes eorum, nonne noſtra erunt? ea-
tantùm in hoc conueniemus ſocietati
cum illis, & ſedebunt vobiſcum.
Auſcultauitque Hamor & She- 24
chem filio ejus omnes egredientes
portã urbis ejus: & circumciderunt
omnem maſculum, quotquot egredie-
bantur portã urbis ejus. Fuit in die 25
tertio cum ſſent fauci, assumpſe-
runt duo filii Jacob, Simeon & Levi
fratres Dinæ, gladios ſuos, & ve-
nientes super ciuitatem fi-
ducia, interfecerunt omnem ma-
ſculum, Hamor quoque & Shechem 26
occiderunt mucrone gladii, tulc-
runtque Dinam à domo Shechem, &
egreſſi ſunt. Porro filii Jacob ſu- 27
per tes ſuper eos ſſent, & depopulati ſunt
ciuitatem, quòd polluiſſent ſororem
ſuam. Oues eorum, & boues eo- 28
rum, & aſini eorum, quidq́
in urbe & quod in agro erat, ſpo-
liabant. Omneſque opes eorum, & o- 29
mnes infantes eorum, atque uxores
eorum captiuarunt ac depopulati
ſunt, & quicquid erat in domo. Di- 30
xit Jacob ad Shimeon & Levi;
Conturbaſtis me, ut fœtere faciatis
faciendo me apud habitatores terræ,
Chenaneum, & Pherizæum: & mihi
tum homines pauci numero, & con-
gregati contra me, percutient
me, & interibo ego & domus mea. Reſponderuntq́ Sim. & Le- 31
vi; Ergone quaſi meretricem
faciem ſororem noſtram?

CAP. XXXV.

Et dixit Deus ad Jacob; Surge, a- 1
ſcende in Beth-el, & habita ibi: fac
ibi altare Deo, qui apparuit tibi dum fugeres à facie Eſau fra-
tris tui. Et dixit Jacob viris domus ſuæ, & omnibus qui cum eo erant; 2
Removete idola populorum quæ inter vos ſunt, quæ accepiſtis à do-
mo idolorum Sichem, & purificate vos & polluuntur vestimenta
ad quos acceſſiſtis, atque mutate veſtimenta veſtra. Et ſurgamus & 3
aſcendamus in Bethel, & faciam ibi altare Deo, qui accepit orationem
meam die quo afflictus eram, & fuit ſermo ejus mihi auxilio in via
qua ambulavi.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Loquut' eſt autem Shechem ad Ha- 4
mor patrem ſui dicendo, Accipe mihi
puellam hanc in uxorem. Jacob
verò audiuit quòd polluiſſet Dinã
filiã ſuã, filii autem ejus erant
cum gregę lojnis in agro, & ſile-
uit Jacob donec ejus in ad-
ventum ſuorum. Venit itaque Ha- 6
mor pater Shechem ad Jacob ad
alloquendum eum. Porrò filii Ja- 7
cob venerant ex agro: & cùm au-
diſſent, molèſtè affecti ſunt viri,
& exacerbati ſunt admodum,
quòd deciuiſſet fœdiſſet in Iſrael,
cocumbendo cum filia Jacob, &
ſic non debuit fieri. Sermonem 8
itaque inſtituit Hamor cum eis, dicendo; Shechem filius meus,
deſiderium habuit anima ejus in
filiam veſtram: date eam ei
illi in uxorem. De'pontsionem 9
facite vobiſcum: filias veſtras
date nobis, & filias noſtras acci-
pite vobis. Et habitabitis cum nobiſ- 10
cum: eadem erit corum vobis, ſedes
ac ne, & eorum facite in ea, &
negotiare in ea. Dixit quoque She- 11
chem patri ejus ad fratresq́ eorũ;
Hanerem aſſequar in oculis veſtris,
& quod dixeritis mihi dabo. Au- 12
gete ſuper me valdè dotem ac mu-
nera, & ego dabo quodcunq́ quod di-
xeritis mihi: dabitis verò mihi
puellam in uxorem. Reſpondens 13
autem filii Jacob Sche-
chem & patri ejus dolosè &
locuti ſunt: quòd polluiſſet Dinã
ſororem eorum. Et dixerunt ilis; 14
Non poſſumus facere verbum hoc,
dare ſororem noſtram viro cui
præputium eſt, quia opprobrium eſt
illud nobis. Verùm in hoc aſſen- 15
ſum faciemus vobis, ſi fueritis
ſicut nos circumcidendo in vobis
omnem maſculum: Tunc dabimus 16
filias noſtras vobis, & filias ac-
cipiemus veſtras nobis: & habita-
bimus vobiſcum, & erimus in popu-
lum unum. At ſi non auſcultave- 17
ritis nobis, ad circumcidendum nos,
accipiemus filiam noſtram, & abibi-
mus. Placuerunt itaque verba eorum 18
in oculis Hamor, & in oculis
Shechem filii Hamor. Et mo- 19
ram non fecit puer ad perficiendum
verbum, quia deſiderium habuit in
filiam Jacob: & ipſe honorabi- 20
lior erat omni domui patris ſui. Ve-
nit itaque Hamor & Shechem filius
ejus ad portam urbis ſuæ, & lo-
quutus eſt cum viris urbis ſuæ, & ſic
monem habuerunt cum viris urbis ſuæ
fuæ, dicendo; Viri iſti pacifici
ſunt nobiſcum, & habitent in terra,
& mercentur eam: & terra ecce lata
coram eis: filias eorum ac-
cipiemus nobis in uxores, & filias
noſtras dabimus eis.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* بود در بخنی رسیدن آن در راییدن آن گفت بآن آن دایه نه ترسی که نیز این بتو پسر 17
* بود در بیرون آمدن جان آن که مردی نامش بن بن افرنی و پدری او بخواند باو بنیمین * 18
* بمرد رحل گور کرده شد در راه افرت آن بیت لحم * بیاستاند یعقوب انگیخته ابر 19 20
گوریجای آن آن انگیختهی گوریجلی رحل تا آن روز * منزل برداشت یسرال میل کرد خیمهی 21
او از فرود بمجدل عدر * بود در مسکن کردن یسرال در زمین آن برفت راوبن و بخسبید 22
واز بلهه سریّی پدری او بشنوید یسرال بودند یسران یعقوب دوازده * یسران لاه نخست 23
زاد یعقوب راوبن [و شمعون ولوی ویهوده ویسشکر وزبلون] * یسران رحل یوسف و بنیمین * 24
* و یسران بلهه پرستاری رحل دن ونفتلی * و یسران زلفه پرستاری لاه جد واشر اینان 25
یسران یعقوب آنچه زاییده شد باو در فدن ارم * بیامد یعقوب بیصحتی پدری او ممزل قریت 26
اربع آن حبرون آنچه بنشست آنجا ابرهم و یصحتی * بودند روزگاران یصحتی صد وهشتاد 28
سال * بنالید یصحتی وبمرد وجمع شد بقوم او پیر و سیر عمر گور کردند اویرا 29
عسو ویعقوب پسران او *

* فصل سی ششم *

* اینان تولدهای عسو او اوم * عسو بستاند من زنان او از دختران کنعن مر عده دختری 2
ایلون ان حی ومر اهلیبمه [دختری عنه] دختری صبعون هکوری * وبست دختری 3
یشمعال خواهری نبیوت * برآیید عده عسو من الیفز ومر زوال * واهلیبمه 4
برآیید مر یعوش ومر یعلم ومر قرح اینان یسران عسو آنچه زاییده شدند باو در زمین
کنعن * بستاند عسو من زنان او ومر پسران او ومر دختران او ومر همه جانهای خانهی او 6
ومر رمهی او ومر همه چهاراپای او ومر همه حاصل کردهی او آنچه مال کرد در زمین
کنعن برفت بزمین از پیش یعقوب برادری او *

Fuit cum duobus obveniret ei in 17
partu suo, dixit ei obstetrix, Ne
metuas, quia etiam ille tibi filius.
Fuitque, in exitu animæ ejus, (mori- 18
ebatur enim,) vocavit nomen ejus,
Ben-oni: at pater ejus vocavit eum,
Benjamin. Mortua itaque, Rahel sepul- 19
ta fuit in via Ephrath: hæc est Beth-
lehem. Statuitque Jacob flatuam 20
super sepulchrum ejus: hæc est sta-
tua sepulchri Rahel usque hodie.
Manssoneque movens Israel de- 21
posuit tentorium suum ultra Mig-
dal-eder. Et fuit, habitante Israele in
terra illa, abiit Reuben & 22
concubuit cum Bilhah concubina
patris sui: audivitque Israel. Et
fuerunt filii Jacobi duodecim.
Filii Leah: primogenitus Jacob 23
Reuben, & Shimeon, & Levi, & Je-
hudah, & Issaschar, & Zebulun.
Filii Rahel: Joseph, & Benjamin. 24
Et filii Bilhah ancillæ Rahelis: Dan, 25
& Naphtali. Et filii Zilphah an- 26
cillæ Leah: Gad, & Asher. Hi
sunt filii Jacobi, qui nati sunt ei
in Phadan-Aram. Venit quoque 27
Jacob ad patrem suum in
Mamre Cirjath-Arbah, illa est
Hebron, ubi fedit Abraham &
Ishac. Fuerunt autem dies Ishac 28
eratum & octoginta anni. Et ex- 29
piravit Ishac, ac mortuus est, &
collectus est ad populum suum, fe-
nex & satur ætatis: & sepelive-
runt eum Esau & Jacob filii
ejus.

CAP. XXXVI.

Hæ sunt progenies Esau, ipse 1
est Edom. Esau accepit uxores de
filiabus Chenaan, Adah fi-
liam Elon Hetræi, & Aho-
libama filiam Anæ filiæ Sibeon Hevæi. Et Bosmath filiam Ismael, 3
quam dedit illi in uxorem Nebajoth frater ejus. Et peperit Ada ipfi 4
Esau Eliphaz: & Bosmath peperit Rehuel. Aholibama autem pepe-
rit Jehus, & Jahlam, & Korach: isti sunt filii Esau, qui nati sunt
illi in terra Canaan. Et accepit Esau uxores suas, & filios suos & 6
filias suas, & omnes animas domus suæ, & armenta
sua, & omnem possessionem suam, quam acquisierat in terra Ca-
naan, & abiit in terram aliam: injectus enim erat super ipsum ter- 7
ror Jacobi fratris sui.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* بدانند یعقوب مر همه معبود آن بیکانه آنچه درمیان ایشان و مر آن گوشوارها آنچه در 4
گوشهای ایشان بکنند ایشانرا یعقوب فرو آن اله آنچه اولر شکم * منزل بر داشتند بود ترس 5
خدا ابر آن شهرها آنچه گرداگرد ایشان و نه تاختند پسی پسران یعقوب * بیامد یعقوب 6
بلوز آنچه درزمین کنعن او بیت ال او وهمه آن قوم آنچه اولر او * آبدان کرد آنجا مذبح 7
بخواند بجا ال بیت ال که آنجا آشکارا شدند باو فرشتهای آن خدا در گریختن ازپیش برادری
او * بمرد دبورة شیردهای ربقه گور کرده شد ار فرود بیت ال فرود آن الون بخواند نام 8
او الون بکوت * دیدارشد خدا یعقوب نیز در آمدن او از فدن ارم آفرین کرد اویرا 9
* گفت باو خدا نام تو یعقوب نه خوانده شوی که الا یسرال باشد نام تو بخواند مر نام او 10
یسرال * گفت باو خدا من خدای شدای بروومند شو و بسیاری قوم وجمع قومها باشد 11
از تو و پادشاهان از صلب تو بیرون آیند * و مر آن زمین آنچه بدادم ابرهم و یصحتی 12
بتو بدهم آنرا و بنسل تو پس تو بدهم مر آن زمین * بر آمد از بالای او خدا درجای 13
آنچه سخن گفت اولر او * بیاستاند یعقوب آنجا که سخن گفت باو انگیختهی 14
سنگ پشتخن کرد ابر او پشتخن بریکت ابر آن روغن * بخواند یعقوب مر نام آن جا آنچه 15
سخن گفت اولر او خدا بیت ال * منزل برداشتند از بیت ال و هنوز فرسخ آن زمین بآمدن 16
بافرت برآیید رحل وسختی یافت در زاییدن آن *

Dedimus igitur ipfi Jacob omnes 4
nimen alienum quod in manu eo-
rum erat, & circulos qui in auribus
eorum, subcoudisque eos Jacob
fub Elob quæ erat apud Shechem.
Quum manssones venarentur, erat 5
terror Dei super civitates quæ in
circuitu eorum, non persecuti sunt
post filios Jacobi. Venitque Ia- 6
cob in Luz, quæ eft in terra
Canaan, (ipfa eft Beth-el,) ipfe &
omne populus cum eo. Et ex- 7
truxit ibi altare, vocavitque locum,
El-Beth-el, quia ibi manifeftifi-
cbaut ei angeli Dei cum fugeret a
conspectu fratris sui. Et mortua 8
Deborah nutrix Rebecah, sepulta fuit
subter Beth-el, sub Allon: vocavitq;
nomen loci illius, Allon-Bachuth.
Iterum conspexit Deus Jacob 9
cob in adventu ejus a Phadan-
Aram, benedixitque ei. Et di- 10
xit ei Deus; Nomen tuum Jacob
non vocabitur, ipsi israel erit no-
men tuum: vocavitque nomen e-
jus, Israel. Porro dixit ei Deus; Ego 11
sum Deus Shaddai, fructifer esto,
& multiplicare populi & cœtus gen-
tium erit ex te, & reges e lum-
bis tuis egredientur. Et terram 12
quam dedi Abrahamo & Ishac, ti-
bi dabo eam: & filiis tuæ post te
dabo terram. Et ascendit ab eo 13
Deus in loco quo fermonem habuisset cum eo. Statuitq; Jacob flatuam 14
in loco quo locutus fuerat ad eum,
flatuam lapidis: conspersitq; super
eam conspersionem, ac effudit fu-
per eam oleum. Et vocavit Ja- 15
cob nomen loci quo fermonem ha-
buerat cum eo Deus, Beth-el. Mox 16
sonemq; removerunt a Beth-el: e-
rat quoque Parasanga terræ ad ve-
niendum in Ephrath, parturiebatq;
Rahel, & difficilem isnegrit in par-
turiso.

Padan Aram, & benedixit ei. 16 Et erat terminus militaris terræ ad ingre-
diendum Ephratha: & peperit Rachel, et difficultatem passa est in partu sno.

וישב ויתיב יעקב בשליוותא בארעא תותבות אבוי בארעא דכנען׃ 1
אלה אלין תולדות יעקב יוסף בר שבעסרי שנין הויה בטפשיה מן בנת מדרשא והוא טליא 2
מתרעי עם בני בלהה ועם בני זלפה נשוי דאבוי ואיתי יוסף ית שבישותהון בישא ומחכנן דאלין בשרא דחליש מן חיוא ודיא ית אדונוהי ויהב לבנעאי ואתא ואחי אבוהון׃ 3
ורחים ית יוסף מכל בנוי ארום אינון אינון ישראל ירושלם 3 פרעך מציר׃
דיוקא דסטין לאיוניין דיהוה ועבד ליה פרגוד מצויר׃ וראו ואחוי אחוהי ארום 4
יהוה רחים אבוהון מכל אחוי ושרו ליה בבי ולא נבן למללא שפיו שלם׃

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* Quia erant opes eorum nimiæ & ſedere non poterat terra communitatis eorum ſuffragio ob propter greges eorum. Seditque Esthan in monte Sheir. 8
Esthan, hoc eſt Edom. Et 9
ſunt progenies Esthan patris Edom in monte Sheir. Hæc ſunt nomina 10
Eliorum Eſthan: Eliphar, filius Bathsabah uxoris Esthan: Reüel filius Bathsmah uxoris Esthan. Fuerunt 11
filii Eliphar: Teman, Omar, Sephho, & Gazithum, & Genaz. Porro 12
Timna erat filia Eliphar, & filii Eſthan uxoris pepercit ipſi Eliphar, Amalec. Hi ſunt filii Adah uxoris Eſthan. Et iſti ſunt filii Reüel: 13
Nahath, & Zerah, Shammah, & Mizzah: hi fuerunt filii Bashmath uxoris Esthan. Iſti verò fi- 14
erunt filii Aholibamah filiæ Anah filiæ Zibeon, quam duxit Esthan, & peperit ipſi Eſthan, Jeüsh, & Jealam, & Corah. Iſti ſunt 15
principes Eliorum Eſthan. Filii Eliphaz, primogeniti Esthan: principes Teman, principes Omar, principes Sepho, principes Genaz, Prin- 16
ceps Corah, principes Gazamum, principes Amalec: iſti ſunt principes Eliphar, in terra Edom, iſti ſunt filii Adah. Hi autem ſunt fi- 17
lii Reüel filii Eſthan: principes Nahath, principes Zerah, principes Shammah, principes Mizzah: iſti ſunt principes ex Reüel in terra Edom: 18
iſti ſunt filii Bashmath uxoris Esthan. Hi verò ſunt filii Aholibamah uxo- 19
ris Ethan: principes Jeüsh, principes Jealam, principes Corah: iſti ſunt principes ex Aholibamah filia Anah, uxore Ethan: Hi ſunt principes filii Esthan, & his principes eorum: 20
iſti ſunt filii Seir Horæi, fedentes in terra: Lotan, & Shobal, & Sibeon, & Anah, Et Dishon, & Eſer, & 21
Dishan: hi ſunt principes Horæorum, filii Sheir in terra Edom. Fu- 22
runtque filii Lotan Hori & Hememan & ſoror Lotan, Timna. Iſti autem 23
ſunt filii Shobal: Alvan, & Manahath, & Ebal, Shepho & Onam. Et iſti ſunt filii Sibeon: 24
Ajah, & Anah: iſte Anah eſt qui invenit mulas in deſerto, cùm paſceret aſinos Sibeon patris ſui. Et iſti 25
ſunt filii Anah: Dishon. & Aholibamah filia Anah. Iſti iſti ſunt filii 26
Dishon: Hemdan, & Eſhban, & Ithran, et Cheran. Iſti ſunt filii 27
Eſer: Bilhan, et Zaavan et Acan. Iſti ſunt filii Dishon: Uz et Aran. 28
Hi ſunt principes Horæorum: 29
principes Lotan, principes Sobal, principes Sibeon, principes Anah,

בשמת אתת עשו׃ ואלה אלין בני אהליבמה בת ענה בת צבעון אתת עשו ותלד ליה ית יעוש ית יעלם ית קרח אלין בני אהליבמה בירת עשו אתתת עשו׃ אלה אלין בני עשו 18
עשו הוא אדום ואלין בני דבדוהי הוא אבא דאדומאי׃ אלה אלין בני דבנוי נסוהא 19
ית משבתת דיא ית יחבי אחוי הוא שובל ואלוז ושובל וצבעון וענה׃ ודישון ואצר 20
ודישן אלין בני דבדני נסוהא בני דעבד דמהוירון מן עלמין באתרא אורונאי׃ 21
ואלה אלין בני שובל יחיו ית בני לוטן ואחי יהיבמם ודיזון תמנע׃ ואלה אלין בני שובל 22
עלין ומנחת ועיבל שפו ואונם׃ ואלה אלין בני צבעון ואיה הוא ענה הוא ענה 23
דאשכח ימין עד דרעיא עם אתוי דזלמן אשכח ימין בדוהיניה די נפקו מנהון בני חויא׃
ליש ית חמריא לאבעון אבוי׃ ואלה אלין בני ענה ית דישון ואהליבמה בת ענה׃ 24
ואלה אלין בני דישן חמדן ואשבן ויתרן וכרן׃ אלה אלין בני אצר בלהן וזעון 25
ועקן׃ אלה אלין בני דישן עוץ וארן׃ אלה אלין דבדני נסוהא רבא לוטן 26
שובל רבא צבעון רבא ענה׃ 27

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* Principes Diſſon, & principes Eſer: 30
principes Diſhan. Iſti ſunt principes Horæorum, in principibus ſuis, in 31
terra Seir. Et antequam regnaret qui imperii geſtrunt in terra Edom, 32
antequàm imperium gereret rex ullus filius Iſrael. Imperium 33
geſſit Bela filius Beor: & nomen urbis ejus Dinhabah. Mortuo 34
Bela, imperium geſſit in loco ejus Jobab filius Zerah de Boſcab. Mortuo Jobab, imperium geſſit in 35
loco ejus Hoſſam è terra Temani. Mortuo Hoſſam, imperium geſſit in 36
loco ejus Hadad filius Bedad, percuſſor Midian in agro Moab: & nomen urbis ejus Avith. Mortuo 37
Hadad, imperium geſſit in loco ejus Shamlah de Maſſrecah. Mortuo 38
Shamlah, imperium geſſit in loco ejus Shaül de Aperis locis fluminis. Mortuo Shaül, imperium geſſit 39
in loco ejus Baalhanan filius Achbor. Mortuo Baalhanan filio Achbor, imperium geſſit in loco ejus 40
Hadar: & nomen urbis ejus Phaü: nomen autem uxoris ejus Mehetabel filia Matred filiæ homicidæ auri-fabri. Hæc ergò ſunt nomina prin- 41
cipum Eſhan, per familias ſuas: per loca ſua, in nominibus ſuis: principes Timna, principes Alvah, principes Jetheth, Principes Aholi- 42
bamah, principes Elah, principes Pinon, principes Kenaz, principes Teman, principes Mibſar, Principes 43
Magdiel, ipſe vocabatur Magdiel de nomine civitatis ſuæ, quæ turris erat fortiſſima, principes Iram: iſti ſunt principes Edom juxta habitationes ſuas, in terra poſſeſſionis eorum: ipſe eſt Eſau pater Idumæorum.

CAP. XXXVII.

SECT. IX.

Et habitavit Jacob in tranquillitate, in terra peregrinationis patrum ſuorum, in terra Canaan. Iſte ſunt generationes Jacob: Joſeph natus erat 2
ſeptemdecim annos cum exiret è ſchola, & ipſe puer educatus cum filiis Bilha & cum filiis Zilpa uxorum patris ſui: & afferebat Joſeph famam eorum malam, videlicet enim eos comedentes carnem quæ lacerata erat ex beſtia vivente, nempe aures & caudas, itaque venit & renuntiavit patri ſuo. Iſrael autem 3
diligebat Joſaphum præ omnibus filiis ſuis, Quoniam imago Joſephi ſimilis erat imagini ipſius. Et fecit illi tunicam figuratam. Et viderunt 4
fratres ejus, quòd ipſum diligeret pater eorum præ omnibus fratribus ſuis, & ſervârunt in illum inimicitias: neque volebant loqui cum eo pacificè.

Hieroſ. 3. Tunicam figuratam.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* مهتر ديشون مهتر اصر مهتر ديشن] اينان مهتران آن حوري بمهتران ايشان در زمين 30
سعير * واينان آن پاشاهان آنكه پاشاهي كردند در زمين ادوم پيش پاشاهي كردن 31
پاشاهي بنيسران يسرال * پاشاهي كرد در ادوم بلع پسري بعور ونام شهري اي منهيه 32
* بمرد بلع پاشاهي كرد بجاي او يوبب پسري زرح از بصره * بمرد يوبب پاشاهي كرد 33
بجاي او حوشم از زمين آن تيمني * بمرد حوشم پاشاهي كرد بجاي او هدد پسري بده 34
آن زدا در مدين در دشت موآب ونام شهر او عويت * بمرد هدد پاشاهي كرد بجاي او سمله از 35
مسرقه * بمرد سمله پاشاهي [كرد] بجاي او شاول از كشاده جايها آن رود * بمرد شاول پاشاهي 36
كرد بجاي او بعل حنن پسري عكبور * بمرد بعل حنن بن عكبور پاشاهي كرد بجاي او هدر 37
ونام شهر او فعو ونام زن او ميهيطبال دختري مطرد دختري مرد زرگر * واينان نامهاي مهتران 38
عيسو باهل خانهاي ايشان بجايهاي ايشان در نامهاي ايشان مهتر تمنع مهتر علوه مهتر 39
يتت * مهتر اهليبمه مهتر الة مهتر فينون * مهتر قنز مهتر تيمن مهتر مبصر * مهتر مجديال 40
مهتر عيرم اينان مهتران ادوم بنشستن جاها ايشان در زمين گرفتن ايشان او عسو 41
پدري ادوم * فصل سي هفتم * بنشست يعقوب در زمين نشستن جاي 1

پدري او در زمين كنعن * اينان توليدهاي يعقوب يوسف قدر هفده ساله بود شباني كنا 2
او از برادران او در گوسفند او كودك او از پسران بلهه و از پسران زلفه زنان پدري او بيارود
يوسف مر عيب ايشان بدي پدري ايشان * او بسرال دوست داشت مر يوسف از همه پسران او كه 3
پسري خردمند است او اي ويگرد باو بيراهني رنبفت * بديدند برادران او كه اورا دوست داشت 4
پدري ايشان] از همه برادران او رشك بردند اورا ونه توانستند سخن گفتن اورا بسلامتي *

וַיִּתְמֹנְנוּן אֹתוֹ עַל דִּי מְחוֹ יַת חַמּוֹרֵי יַת שְׁכֶם בְּרֵהּ אֲבוּהִי מִתַּמֹר
וְיַת שְׁכֶם בְּרֵהּ אֲבוּהִי מִתַּמֹר יַת שְׁכֶם בְּרֵהּ אֲבוּהִי מִתַּמֹר
וְאִתְּתֵהּ וְיַת בְּנֵי מְדִינְתֵהּ וְיַת בְּנֵי מְדִינְתֵהּ וְיַת בְּנֵי מְדִינְתֵהּ
וְיַת בְּנֵי מְדִינְתֵהּ וְיַת בְּנֵי מְדִינְתֵהּ וְיַת בְּנֵי מְדִינְתֵהּ
וְיַת בְּנֵי מְדִינְתֵהּ וְיַת בְּנֵי מְדִינְתֵהּ וְיַת בְּנֵי מְדִינְתֵהּ
וְיַת בְּנֵי מְדִינְתֵהּ וְיַת בְּנֵי מְדִינְתֵהּ וְיַת בְּנֵי מְדִינְתֵהּ

runt Hemor & Sichem & habitatores civitatis illius, venitque ad eos: & respondentes illi; Ecce ego. Et dixit illi; Ito nunc, vide pacem fratrum tuorum, & pacem gregis, & refer mihi responsum: itaque misit eum justa conflium profundum, de quo ferens fabus eft eum & Sichem in Hebron, nam illo die incipiebat captivitas Ægypti: & furrexit itaque Joleph, & venit in Sichem. Et invenit eum Gabriel in fimilitudine viri, & ecce errabat in agro: & interrogavit eum vir, dicendo; Quid tu quæris? Et reſpondit; Fratres meos ego quæro: indica quæſo, ubi ipſi paſcant. Et dixit vir ille; Profecti ſunt hinc: audivi enim eos dicentes, tergo veli quod inchoata fit ab hoc die ſervitus Ægyptiorum, & dictum eſt illis per prophetiam quod Hevæi quærerent inſtruere aciem belli contra eos, properere dicebant; proficiſcemur in Dothan: itaque vivit Joleph poſt fratres ſuos, quos invenit in Dothan. Et viderunt eum à longè, antequam appropinquaret ad eos: & conſilium inierunt adverſus eum, ut occiderent eum. Et dixerunt Simeon & Levi, qui erant fratres in conſilio, vir fratri ſuo; Ecce dominus fomniorum ille venit. Jam venovite & interficiamus eum, & projiciamus eum in unam ex foveis iſtis, & dicemus; Fera mala devoravit eum: & videbimus quænam ſit interpretatio fomniorum ejus.

וְרָעוּ אֶחָיו אֶת צֹאן אֲבִיהֶם בִּשְׁכֶם׃ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל יוֹסֵף הֲלֹא אַחֶיךָ רֹעִים בִּשְׁכֶם לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ לֶךְ נָא רְאֵה אֶת שְׁלוֹם אַחֶיךָ וְאֶת שְׁלוֹם הַצֹּאן וְהָשִׁיבֵנִי דָּבָר וַיִּשְׁלָחֵהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן וַיָּבֹא שְׁכֶמָה׃ וַיִּמְצָאֵהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תֹעֶה בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁאַל הָאִישׁ לֵאמֹר מָה תְּבַקֵּשׁ׃ וַיֹּאמֶר אֶת אַחַי אָנֹכִי מְבַקֵּשׁ הַגִּידָה נָּא לִי אֵיפֹה הֵם רֹעִים׃ וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה כִּי שָׁמַעְתִּי אֹמְרִים נֵלְכָה דֹתָיְנָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחֲרֵי אֶחָיו וַיִּמְצָאֵם בְּדֹתָיִן׃ וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מֵרָחֹק וְטֶרֶם יִקְרַב אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ לַהֲמִיתוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו הִנֵּה בַּעַל הַחֲלֹמוֹת הַזֶּה בָּא׃ וְעַתָּה לְכוּ וְנַהַרְגֵהוּ וְנַשְׁלִכֵהוּ בְּאַחַד הַבֹּרוֹת וְאָמַרְנוּ חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ וְנִרְאֶה מַה יִּהְיוּ חֲלֹמֹתָיו׃

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

خواب دید یوسف خواب آگاه کرد با برادران او بیفزودند دشمن داشتن اورا * گفت باینشان
بشنوید اکنون آن خواب آن لین آنچه خواب دیدم * واینک ایما پشته بندان پشتها در میان آن
گشت واینک برخاست پشتهی من ونیز استیده آمد واینک گرد شدند پشتهای شما
بگرد کردند پشتهی من * گفتند باو برادران او ها پادشاهی کردن پادشاهی کنی ابر ایما
اگر مسلط شدن مسلط شوی در ایما بیفزودند نیز دشمن داشتن اورا ابر خوابهای
وی و ابر سخنهای او * خواب دید نیز خواب دیگر حکایت کرد اورا برادران او گفت اینک
خواب دیدم خواب نیز واینک آن خورشید وآن ماه ویازده ستارها بسجود کنان بمن *
حکایت کرد بپدری او وببرادران او بانگ زد درو پدری او وگفت چیست آن خواب
آن لین آنچه خواب دیدی ما آمدن بیائیم من وماوری تو وبرادران تو بسجود کردن
بتو بزمین * رشک بردند درو برادران او وپدری او نگاه داشت مر آن سخن * برفتند
برادران او بشبانی کردن مر گوسپندان پدری ایشان در شکم * گفت یسرال یوسف ها
نه برادران تو شبانی کنان در شکم بیا وبفرستم ترا باینشان گفت باو اینک من * گفت
باو برو اکنون وببین مر سلامتی برادران تو ومر سلامتی آن گوسفندان وبار گردان
مرا سخن بفرستاد اورا ازعمق حبرون بیامد بشکم * بیافت اورا مردی واینک تعیا شوا
در دشت بپرسید اورا آن مرد بگفتن چه طلب کنی * گفت مر برادران من من طلب
کنا آگاه کن اکنون بمن کجا ایشان شبانی کنان * گفت آن مرد منزل برداشتند
ازین جا که شنیدم گویان برویم بدوتینه برفت یوسف پس برادران او بیافت ایشانرا
در دوتین * بدیدند اورا از دور ودر پیش شود بایشان قصد کردند اورا بکشتن
اورا * گفتند مرد بیرادری او اینک خداوند آن خوابها ها باین بیامد * واکنون
بیائید و بکشیم اورا وبیندازیم اورا در یکه آن چاهها و بگوییم ددی بد بخورد اورا
وببینیم چه باشند خوابهای او.

Somniaris autem Joſeph ſomnium, & nuntiaverit fratribus ſuis, & adhuc magis odio habere eum. Dixit enim eſt; Audite jam fomnium hoc quod ſomniavi. Ecce nos ligabamus acervos in medio agri, & en ſurrexit acervus meus, & etiam conſiſtens evaſit: & ecce circumdantes ſe acervi veſtri, reverentiam exhibebant acervo meo. Reſpondentes ei fratres ejus; Num imperium gerendo imperium gives ſuper nos, ſi profecto profectus fies ſuper nos? Itaque odio habuerunt eum propter ſomnia ejus, & propter verba ejus. Somniavit iterum ſomnium aliud, & narravit fratribus ſuis, dicendo; Ecce ſomnivi ſomnium iterum, & en ſol & luna & undecim ſtellæ reverentiam exhibebant mihi. Quum narraſſet patri ſuo & fratribus ſuis, increpavit eum pater ejus, & dixit; Quid eſt ſomnium hoc quod ſomniaſti? an veniendo veniemus ego & mater tua & fratres tui ad reverentiam exhibendum tibi in terram? Æmulati ſunt itaque eum fratres ejus, at pater verò ejus obſervabat verbum. Abierunt autem fratres ejus ad paſcendum oves patris ſui in Sichem. Dixitque Iſrael ad Joſeph; Annon fratres tui paſcunt in Sichem? venti, & mittam te ad eos. Reſpondit ei; Ecce ego. Dixit ei; Vade nunc, & vide pacem fratrum tuorum, & pacem ovium, & refer mihi verbum. Miſit itaque eum à valle Hebron, & venit ad Sichem. Reperit autem eum vir quidam, & ecce errabat in agro. Interrogavitque eum vir, dicendo; Quid quæris? Reſpondit; Fratres meos ego quæro: indica quæſo, ubi paſcant. Dixit vir; Manifeſtum remanet ob hoc loco: audivi enim eos dicentes; Ibimus ad Dothan. Abiit igitur Joſeph poſt fratres ſuos, invenitque eos in Dothan. Viderunt autem eum eminùs, & antequam accederet ad eos, fraudulenter tractabant in eum, ut occiderent eum. Dixitque quiſque fratri ſuo; Ecce dominus ſomniorum ille venit. Nunc quidem venite, & interficiamus eum, projiciamusque eum in unum è puteis, & dicemus; Fera mala devoravit eum: & videbimus quidnam ſit interpretatio ſomniorum ejus.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

بسنوید راوین خلاص کرد اورا از دست ایشان گفت نه زنیم اورا جان * گفت
بایشان راوین مه ریزید خون بینداریم اورا بآن چاه آن لین آنچه در بیابان ودست مه
کشید درو بسبب خلاص کردن اورا از دست ایشان ببازگردانیدن اورا بپدری او
بود چون آنچه بیامد یوسف برادران او بگشیدند مر یوسف مر پیراهن او مر آن پیراهن رنگ
دهنده آنچه ابر او * بستانند اورا بینداختند اورا بآن چاه وآن چاه تهی نیست درو آب *
بنشستند بخوردن نان برداشتند چشمان ایشان بدیدند واینک کاروانی اسمعالیم عربان آیا
از جلعده وشترهای ایشان بر داران خنیوب وموم وبلوط روان بفرود بردن بمصر * گفت
یهوده ببرادران اوچه طمع که بکشیم مر برادری ایما وبپوشیم مر خون او * بیایید
وبفروشیم اورا بعربان ودست ایشانه باشد درو که برادری ایما گشت ایماست او بشنیدند
برادران او * بگذشتند مردمان مدینان بازرگانان بگشیدند بر آوردند مر یوسف از ان چاه
بفروختند مر یوسف را بعربان دربست مثقال سیم بیاوردند مر یوسف بمصر * باز گشت
راوین بآن چاه واینک نیست یوسف در چاه پاره کرد مر جامهای او * باز گشت ببرادران او
گفت آن کودک نیست او ومن کجا من آیا * بستانند مر پیراهن یوسف بگشتند
برغالهی بزان در زدند مر آن پیراهن در خون * بفرستادند مر پیراهن آن زربفت بیاوردند
بپدری ایشان گفتند این بیافتیم بشناس اکنون پیراهن پسری توست آن اگر نه *
بشناخت آنرا گفت پیراهن پسری من دد بد بخورد اورا تخجیر شد یوسف * پاره
پاره کرد یعقوب جامهای او بنهاد پلاس در میان او مصیبت گرفت ابر پسری او روزگاران
بسیاران * برخاستند همه پسران او وهمه دختران او بتسلی کردن اورا نا کام بود بتسلی
شدن گفت فرود شوم بپسری من مصیبتگین بگور بگریست اورا پدری او.

Quo audito Reuben liberavit eum è manu eorum, & dixit; Ne percutiamus eum animam. Dixitque eis Reuben; Ne effundatis ſanguinem, projiciamus eum in puteum hunc qui in deſerto, & manum ne extendatis in eum: hoc dicebat ut ereptum liberaret eum è manu eorum, ad reſtituendum eum patri ſuo. Factum, quando venit ſic Joſeph ad ſuos fratres ſuos, detraxerunt Joſepho fratres ſui tunicam ejus, tunicam auro intextam quæ erat ſuper eum. Et capiens eum projecerunt eum in puteum: puteus verò vacuus erat, non erat aqua. Conſederunt poſtea ut comedendum panem: attollentes autem oculos ſuos viderunt, & ecce cœtus camelorum Ismaelitarum, Arabibus, venientium à Gilead, & camelorum eorum portabant ſtirpes, & gummi, & ſtyracem, & exibant deſcendendum in Ægyptum. Dixitque Jehudah fratribus ſuis; Quæ conſpicientia vobis ut interficiemus fratrem noſtrum, & abſcondiemus ſanguinem ejus? Venite, & vendamus eum Arabibus: manus verò noſtræ ne ſint in eum, quia frater noſter & caro noſtra eſt: & acquieverunt fratres ejus. Tranſeuntibus igitur viris Midianitis mercatoribus, exuxerunt & ſubtulerunt Joſeph è puteo, & vendiderunt Joſeph Arabibus viginti ſclis argentiz & abſtulerunt Joſeph in Ægyptum. Reverſusque eſt Reuben ad puteum, & ecce non erat Joſeph in puteo: ſcidit itaque veſtimenta ſua, Et reverſus ad fratres ſuos dixit; Puer non eſt, & ego quò veniam? Accipientes autem Indufium Joſephi, macularunt hædum caprarum, & illorum Indufium in ſanguinem. Miſſerunt autem Indufium auro intextum atque veſtimenta ſua, & tradiderunt patri eorum dicentes; Hoc invenimus, agnoſce tum, Indufium filii tui eſt illud, nec ne? Agnovitque illud dixitque; Indufium filii mei eſt, fera mala comedit eum, prædatus prædatus eſt Joſeph. Et ſcidit Jacob veſtes ſuas, poſuitque cilicium in medium ſuum, & multebrum percepit propter filii ſui eum diu multos. Tum ſurrexerunt omnes filii ejus, & omnes uxores filiorum ejus, ut everunt ad conſolandum eum, ſed renuit recipere conſolationes: & dixit; Deſcendam ad filium meum tanquam lugens in ſepulchrum: & flevit eum etiam Iſaac pater ejus.

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* وآن مدينان بفرجسته اويرا بمصريان بفوطيفر خادمي فرعه امير آن مقللان 36

• فصل سي هشتم •

* بود در وقت آن فرزد شد يهوده از نزد برادران او ميل كرد تا 1
بيامد بآن* آبستن شد برايبد پسر بخواند نام او عر* آبستن شد نيز برايبد پسر بخواند نام او 2 3
اون* بيفروه نيز برايبد پسر بخواند نام او شله وبود در كريب درايبدن آن اويرا 4 5
* بستانك يهوده زن بعر بكست راه او ونام آن تمر * بود عر بكست راه دهي يهوده بد در نظر 6 7
خدا بميرانيد اويرا خدا * گفت يهوده باون بيا بزن برادري تو وجفت كاري آنرا وبر 8
انكاران نسل برادري تو* بدانست اين كه نه باو باشد آن نسل وبود اگر بيامد بزن و 9
برادري او تباه كرد برزمين بي دادن نسل ببرادري او * بد آمد در نظر خدا بميرانيد 10
نيز اويرا * گفت يهوده بتمر عروس او بنشين بوده خانهي پدري تو تا بزرك شود شله 11
پسري من كه گفت تا نه ميرد نيز او چون برادران او برفت تمر بنشست خانهي پدري
آن * بسيار شدند آن روزگاران بمرد دختري شوع زني يهوده تسلي شد يهوده برآمد 12
بر پشم بران گيرندگان او او رحيره رفيقي او آن عدولمي بتمنت * آگاه شد بتمر 13
بگفتن اينك حسور تو بر باز آيا بتمنت بپشم بريدن گوسپندان او * بگردانه جامهاي 14
بيوه گي آن از بالاي آن بپوشيد در چادر وآراسته شد بنشست دردركاه چشمها كيم
ابر راه تمنت كه بديد كه بزرك شد شله وآن نه داده شد باو بزن * بديد آنرا 15
يهوده حسيب كرد آنرا بي زاه كه بپوشيد روي آن * ميل كرد بآن راه گفت 16
آراسته باش اكنون بيايم بتو كه نه دانست كه عروس اوست او گفت چه دهي بمن
كه بيائي بمن * گفت من بفرستم برغالهي بزان ازان گوسفندان گفت اگر بدهي 17
گرو تا فرستادن تو •

Interim Midianitæ venditum eum in Ægyptia, Phutiphari militis Pharaonis, principi coquorum.

CAP. XXXVIII.

Factum autem tempore illo cum descenderet Judahdah à fratribus fuis, diverfitit ad virum Adolamitem, & nomen ejus Hirah. Vidittque ibi Judahdah filiam viri mercatoris, & nomen ejus Sua: & accepit eam, ingreffusque eft ad ipfam. Quæ pregnans facta peperit filium, cui nomen vocavit Her.

Rurſumque concepit & peperit filium, cujus nomen vocavit Onan. Additque & tertium partum edidit filium, cujus nomen vocavit Selah: & erat in Chezib quando peperit ipfe eum. Accepit autem Judahdah uxorem ipfi Er primogenito fuo, & nomen ejus Tamar. Fuit autem Er primitivus Judahdah, malus in conſpectu Dei: & interemit eum Deus. Dixitque Judahdah ad Onan, Venito ad uxorem fratris tui, & conjungito eam tanquam, & ſuſcita prolem fratri tuo. Scitebat autem Onan quòd non ſua futura eſſet proles: fuit ergo, ſi introibat ad uxorem fratris ſui, corrumpebat ſemen in terram, ne non daret prolem fratri ſuo. Sed malum fuit in conſpectu Dei: interfecit ergo, etiam eum. Et dixit Judahdah ad Tamar viduam ſuam; Sede vidua domi patris tui, donec adolescat filius Shelah filius meus. (Dixit enim, Ne mortuus moriatur etiam ipſe ſicut fratres ejus.) Abiitque Tamar ſede domi patris ſui.

Multis autem peractis diebus, mortua eſt filia Sua uxor Judahdah: & cum ſolatium affeciſſet Judahdah, aſcendit ad tonſores ovium ſuarum, ipſe & Hirah focius ejus Adolamites in Timnath. Et indicium eſt ipſi Tamar, dicendo; Ecce ſocer tuus aſcendens ad Timnath ad tondendum oves ſuas. Exuit ergo weſtes viduitatis ſuæ de ſuper ſe, indutaque ſe eſt amictu, & adornata ſedit in Oſtio ſortium, quod erat juxta viam Timnath: videbat enim quòd adoleviſſet Shelah, & ipſe non fuiſſet ei in uxorem. Videnſque eam Judahdah, putavit eam eſſe meretricem: quia velum faciem ſuam tegebat. Declinavit itaque ad eam in via, & dixit ei, Permitte mihi ut veniam ad me? Reſpondit; Quid dabis mihi ut venias ad me? Reſpondit; Hœdum mittam hodium ex gregibus de pecudibus. Dixit; Si dederis pignora donec mittas.

Hier. 15. Quoniam obvolvetur populo facies ſua.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* گفت چه آن گرو آنچه بدهم بتو گفت مهري تو ودستمالي تو وعصاي تو آنچه در دست تو 18
بداد باو بيامد بآن آبستن شد باو * برخاست وبرفت بگردانه چادري آن از بالاي آن بپوشيد 19
جامهاي بيوگي آن* بفرستاد يهوده مر برغالهي آن بزان در دست باري او آن عدولمي بستاندن 20
آن گرو از دست آن زن ونه يافت آنرا * بپرسيد مر مردمان جاي آن گفتن كجاست آن فحبه آن 21
درچشمان ابر راه گفتند نه بود در اين فحبه * باز گشت بيهوده گفت نه يافتم آنرا ونيز مردمان 22
آن جا گفتند نه بود در اين فحبه * گفت يهوده بستاند بآن تا نه باشيم بخواري اينك فرستادم 23
آن برغالهي آن اين وتو نه يافتي آنرا * بود چون سه ماهها آگاه شد يهوده بگفتن بي راهي كرد 24
تمر عروس تو وبنيز اينك آبستن شد بي راهي گفت يهوده بيرون آوريد آنرا وسوخته شود •
* آن بيرون آورده آمد وآن بفرستاد بحسور آن بگفتن بمرد آنچه اينان باو من آبستن گفت بشناس 25
اكنون بگيست آن مهر وآن دستمال و آن عصاي آن اينان * بشناخت يهوده گفت راست 26
ازمن كه ابر همچنين نه داديم آنرا بشله پسري من ونه افزود نيز بداشتن آن •

Ait; Quod eſt pignus quod dem tibi? 18
Reſpondit; Sigillum tuum, & manutergium tuum, & baculus tuus qui in manu tua: dedisque ei, & venit ad eam, & gravidavit ſuffit ei per eam. Surgensque abiit, exuitque vestes viduitatis ſuæ, & indutus eſt veſtes viduitatis ſuæ. Et miſit ſe- 20
hodah hadum caprorum per manum ſocii ſui Adolamitæ ad recipiendum pignus à manu mulieris: & non invenit eam. Interrogavitque homines 22
loci illius, dicendo; Ubinam eſt meretrix quæ erat in oculo viæ? Et dixerunt, non fuit meretrix. Reverſuſque eſt ad Judahdah, dixitque; Non invenit eam: & etiam homines loci dixerunt, Non fuit iſtic meretrix. Dixit Judahdah; Sit 23
ipſa, ut non ſimus in contemptum: ecce miſi hadum iſtum, & tu non invenisti eam. Fuit autem 24
quaſi menſes tres, & nunciatum eſt Judahdah, dicendo; Deviavit Tamar nurus tua, & etiam ecce impregnata eſt de fornicatione. Dixit Judahdah; Producite eam, ut comburatur. Sic ipſa foras educta 25
eſt, & miſit ad ſocerum ſuum, dicendo; Per virum cujus hæc ſum, ego ſum prægnans. Adjiciensque; Agnosce ſis jam cujus ſunt hæc, ſigillum, & manutergium & baculum. Agnoviſcensque Judahdah, dixit; Reſtus eſt ipſa quàm ego; quando quidem non dederim eum Shelah filio meo. Et non addidit rurſus cognoſcere eam.

M 2

בְּעֵינָיו וַיְשָׁרֵת אֹתוֹ וַיַּפְקִדֵהוּ עַל־בֵּיתוֹ וְכָל־יֶשׁ לוֹ נָתַן בְּיָדוֹ׃ 5 וַיְהִי מֵאָז הִפְקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל־יֶשׁ לוֹ וַיְבָרֶךְ יְיָ אֶת־בֵּית הַמִּצְרִי בִּגְלַל יוֹסֵף וַתְּהִי בִּרְכַּת יְיָ בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ בַּבַּיִת וּבַשָּׂדֶה׃ 6 וַיַּעֲזֹב כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיַד־יוֹסֵף וְלֹא יָדַע אִתּוֹ מְאוּמָה כִּי אִם־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר הוּא אוֹכֵל וַיְהִי יוֹסֵף יְפֵה־תֹאַר וִיפֵה מַרְאֶה׃ 7 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אֵשֶׁת־אֲדֹנָיו אֶת־עֵינֶיהָ אֶל־יוֹסֵף וַתֹּאמֶר שִׁכְבָה עִמִּי׃ 8 וַיְמָאֵן וַיֹּאמֶר אֶל־אֵשֶׁת אֲדֹנָיו הֵן אֲדֹנִי לֹא־יָדַע אִתִּי מַה־בַּבָּיִת וְכֹל אֲשֶׁר־יֶשׁ לוֹ נָתַן בְּיָדִי׃ 9 אֵינֶנּוּ גָדוֹל בַּבַּיִת הַזֶּה כָּמוֹנִי וְלֹא חָשַׂךְ מִמֶּנִּי מְאוּמָה אִם־אֹתָךְ כִּי אִם־בָּךְ אֲשֶׁר אַתְּ אִשְׁתּוֹ וְאֵיךְ אֶעֱשֶׂה הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וְחָטָאתִי לֵאלֹהִים׃ 10 וַיְהִי כְּדַבְּרָהּ אֶל־יוֹסֵף יוֹם וָיוֹם וְלֹא־שָׁמַע אֵלֶיהָ לִשְׁכַּב אֵצֶל לִהְיוֹת עִמָּהּ׃ 11 וַיְהִי כַּיּוֹם הַזֶּה וַיָּבֹא הַבַּיְתָה לַעֲשׂוֹת מְלַאכְתּוֹ וְאֵין אִישׁ מֵאַנְשֵׁי הַבָּיִת שָׁם בַּבָּיִת׃ 12 וַתִּתְפְּשֵׂהוּ בִּבְגָדוֹ לֵאמֹר שִׁכְבָה עִמִּי וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה׃ 13 וַיְהִי כִּרְאוֹתָהּ כִּי־עָזַב בִּגְדוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנָס הַחוּצָה׃ 14 וַתִּקְרָא לְאַנְשֵׁי בֵיתָהּ וַתֹּאמֶר לָהֶם לֵאמֹר רְאוּ הֵבִיא לָנוּ אִישׁ עִבְרִי לְצַחֵק בָּנוּ בָּא אֵלַי לִשְׁכַּב עִמִּי וָאֶקְרָא בְּקוֹל גָּדוֹל׃ 15 וַיְהִי כְּשָׁמְעוֹ כִּי־הֲרִימוֹתִי קוֹלִי וָאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ אֶצְלִי וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה׃ 16 וַתַּנַּח בִּגְדוֹ אֵצֶל עַד־בּוֹא אֲדֹנָיו אֶל־בֵּיתוֹ׃ 17 וַתְּדַבֵּר אֵלָיו כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר בָּא אֵלַי הָעֶבֶד הָעִבְרִי אֲשֶׁר הֵבֵאתָ לָנוּ לְצַחֵק בִּי׃ 18 וַיְהִי כְּהָרִימִי קוֹלִי וָאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ אֶצְלִי וַיָּנָס הַחוּצָה׃ 19 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אֲדֹנָיו אֶת־דִּבְרֵי אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר דִּבְּרָה אֵלָיו לֵאמֹר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה עָשָׂה לִי עַבְדֶּךָ וַיִּחַר אַפּוֹ׃ 20 וַיִּקַּח אֲדוֹן יוֹסֵף אֹתוֹ וַיִּתְּנֵהוּ אֶל־בֵּית הָאֲסִיר מְקוֹם אֲשֶׁר אסירי [אֲסִירֵי] הַמֶּלֶךְ אֲסוּרִים וַיְהִי שָׁם בְּבֵית הָאֲסִיר׃ 21 וַיְהִי יְיָ אֶת־יוֹסֵף וַיֵּט אֵלָיו חָסֶד וַיִּתֵּן אֶת־חִנּוֹ בְּעֵינֵי שַׂר בֵּית הָאֲסוּרִים׃ 22 וַיִּתֵּן שַׂר בֵּית הָאֲסִיר בְּיַד יוֹסֵף אֵת כָּל־הָאֲסִירִים אֲשֶׁר בְּבֵית הָאֲסוּרִים וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר הָיוּ עֹשִׂים שָׁם הוּא הָיָה עֹשֶׂה׃ 23 אֵין שַׂר הָאֲסִיר רֹאֶה אֶת־כָּל־מְאוּמָה בְּיָדוֹ בַּאֲשֶׁר יְיָ אִתּוֹ וַאֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה יְיָ מַצְלִיחַ׃

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Fuit autem tempore partûs ipsius, ecce gemini in utero ejus: 27
Fuitq; inquam, cum pareret ipsa, dedit manum: quam accipiens obstetrix ligavit ad eam filum coccineî coloris, dicendo; Ipse egressus est prior. 28
Fuit cum autem retraheret manum, ipsum esse egressum ejus fratrem ejus: dixit, cuiquid validius fuerat ei super te vaticinis. Vocavitque nomen ejus Phares. Et postea egressus est frater ejus, cui erat super manû ejus filum coccinei coloris: & vocavit nomen ejus Zerah.

CAP. XXXIX.

Ortâ Joseph deductus venit in 1
Aegyptum, emitq; eum Potiphar minister Pharaoh, princeps coquorû, vir Aegyptius, à manu Arabum qui deduxerant eum illuc. Fuit autem 2
Deus cum Joseph, & erat vir prosper exitûs: erat que in domo domini sui Aegyptii. Videntisque domino ejus 3
quòd Deus esset cum eo: & omne quod ipse faciebat, Deus faciebat prosperè in manu ejus. Affectus est 4
Joseph honorem in oculis ejus, & ministrabat ei: & profectisque eum super domum suam, & omne quod erat ei, dedit in manum ejus. Fuit 5
tempore quo præfecit eum in domû suam, & super omne quod erat ei, benedixit Deus domui Aegyptii causâ Joseph: fuitque benedictio Dei in omni quod erat ei, in domo & in agro. Omnisque iccque omne quod 6
erat sibi in manu Joseph, neque noverat cum eo quicquam nisi panem quem ipse comedebat: erat autem Joseph bonæ formæ & pulchro vultu. Fuit, post verba hæc ipsius 7
uxor domini ejus oculos suos in Joseph, dixitque; Concumbe mecum. Nolebat autem, & dixit nomi ei: 8
minî fui; En dominus meus non novit mecum quid sit in domo, & omne quod ejus est, dedit in manum meam. 9
Nec ejs ipse major in domo hac, neque vetinuit à me quicquam, nisi te, eò quòd tu sis uxor ejus: quo modo igitur factam malum grande hanc, & peccator fiam in Deû?
Fuit autem, cùm sermonem haberet 10
ipsa cum Joseph die ac die in diem, & non annuebat ei ad concumbendum juxta eam, ad cubandum cum ea:
Fuit inquam secundûm diem hanc, 11
ut veniret in domum ad faciendum opus suum: nec esset quisquam ex hominibus domûs ibi in domo: Ap-
prehendit eum in vestimentum ejus, dicendo; Concumbe mecum. Reliquit autem vestimentum suum in manu ejus, aufugiénsque egressus est foràs,

בעיניו וישרת אתו ויפקדהו על ביתו וכל יש לו נתן בידו׃ 5 ויהי מאז הפקיד אתו בביתו ועל כל יש לו ויברך יי את בית המצרי בגלל יוסף ותהי ברכת יי בכל אשר לו בבית ובשדה׃ 6 ויעזב כל אשר לו ביד יוסף ולא ידע אתו מאומה כי אם הלחם אשר הוא אכל ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה׃ 7 ויהי אחר הדברים האלה ותשא אשת אדניו את עיניה אל יוסף ותאמר שכבה עמי׃ 8 וימאן ויאמר אל אשת אדניו הן אדני לא ידע אתי מה בבית ואיכה יכל יש לו נתן בידי׃ 9 איננו לי גדול בבית הזה כמוני ולא חשך ממני מאומה אלהן אותך כי אם בך אשר את אשתו ואיכה אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלהים׃ 10 ויהי כדברה אל יוסף יום ויום ולא שמע אליה לשכב אצל להיות עמה׃ 11 ויהי כיום הזה ויבא הבית לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית׃ 12 ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב בגדו בידה וינס ויצא החוצה׃ 13 ויהי כראותה כי עזב בגדו בידה וינס החוצה׃ 14 ותקרא לאנשי ביתה ותאמר להם לאמר ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו בא אלי לשכב עמי ואקרא בקול גדול׃ 15 ויהי כשמעו כי הרימותי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס ויצא החוצה׃ 16 ותנח בגדו אצל עד בוא אדניו אל ביתו׃ 17 ותדבר אליו כדברים האלה לאמר בא אלי העבד העברי אשר הבאת לנו לצחק בי׃ 18 ויהי כהרימי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס החוצה׃ 19 ויהי כשמע אדניו את דברי אשתו אשר דברה אליו לאמר כדברים האלה עשה לי עבדך ויחר אפו׃ 20 ויקח אדון יוסף אתו ויתנהו אל בית הסהר מקום אשר אסירי המלך אסורים ויהי שם בבית הסהר׃ 21 ויהי יי את יוסף ויט אליו חסד ויתן את חנו בעיני שר בית הסהר׃ 22 ויתן שר בית הסהר ביד יוסף את כל האסירים אשר בבית הסהר ואת כל אשר היו עשים שם הוא היה עשה׃ 23 אין שר הסהר רואה את כל מאומה בידו באשר יי אתו ואשר הוא עשה יי מצליח׃

ם

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Fuit, cùm vidêret illa quòd vel- 13
quisset vestimentum suum in manu ejus, & aufugisset foràs, 14
Vocavit ea homines domûs suæ, & locuta est eis, dicendo; Videte, adduxit nobis virum Ebræum ad lvdibrium nos: venit ad me ad concumbendum mecum, & vociferata sum voce magnâ: 15
Fuitque cùm audisset quòd ele- 15
vâssem vocem meam, & vociferâssem voce, reliquit vestimentum suum apud me, & egressus est foràs. Sepultus itaque vestimen- 16
tum ejus apud fidelem in adventum domini sui ad domum suam. 17
Tunc sermonem habuit cum eo 17
secundûm verba hæc, dicendo; Venit ad me servus Ebræus, quem attulisti nobis, ad lvdibrium me:
Fuitque, cùm exaltâssem vocem 18
meam, & evocâssem, reliquit vestimentum suum apud me, & egressus est foràs.
Fuit, cùm audisset dominus 19
ejus verba uxoris suæ, quæ loquuta fuerat cum eo, dicendo; Secundûm verba hæc fecit mihi servus tuus, excandefactus est ira ejus.
Capiens igitur herus Joseph 20
ipsum, dedit eum in domum carceris, locum ubi vinctî regis detinebantur: fuitque ibi in domo carceris. Fuit autem Deus 21
cum Joseph, & intentavit ad eum misericordiam: deditque ipsi benignitatem ejus in oculis principis domûs carceris. 22
Et dedit princeps domûs carceris in manum Joseph omnes vinctos qui in domo carceris, & omne quod faciebant illic, ipse faciebat. 23
Neque prænoscebat carceris vinctûsve omnem rem quæ erat in manu ejus: eò quòd Deus erat cum eo, & quod ipse faciebat, Deus faciebat prosperè.

CAP. XL.

Fuit, post verba hæc peccarunt 1
commissarii pocillator regis Ægypti & pistor, in dominum suum regem Ægypti. Iratus est itaque 2
Pharoh in duos ministros suos, in principem pocillatorum, & in principem pistorum. 3
Dedisque eos in 3
custodiam in domû principis carceris, in domum carceris, locum lc. 4
quo Joseph vinctus erat. Et præ-
posuit princeps carcerum Joseph eis, & ministrabat eis: fuerunt-
que dies in custodiâ.

בגדו בידה וינס החוצה׃ 13 ויהי כראותה כי עזב בגדו בידה וינס החוצה׃ 14 ותקרא לאנשי ביתה ותאמר להם לאמר ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו בא אלי לשכב עמי ואקרא בקול גדול׃ 15 ויהי כשמעו כי הרימותי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס ויצא החוצה׃ 16 ותנח בגדו אצל עד בוא אדניו אל ביתו׃ 17 ותדבר אליו כדברים האלה לאמר בא אלי העבד העברי אשר הבאת לנו לצחק בי׃ 18 ויהי כהרימי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס החוצה׃ 19 ויהי כשמע אדניו את דברי אשתו אשר דברה אליו לאמר כדברים האלה עשה לי עבדך ויחר אפו׃ 20 ויקח אדון יוסף אתו ויתנהו אל בית הסהר מקום אשר אסירי המלך אסורים ויהי שם בבית הסהר׃ 21 ויהי יי את יוסף ויט אליו חסד ויתן את חנו בעיני שר בית הסהר׃ 22 ויתן שר בית הסהר ביד יוסף את כל האסירים אשר בבית הסהר ואת כל אשר היו עשים שם הוא היה עשה׃ 23 אין שר הסהר רואה את כל מאומה בידו באשר יי אתו ואשר הוא עשה יי מצליח׃

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Fuit autem, cùm sermonem haberet 20
ipsa cum Joseph die ac die in diem, & non annuebat ei ad concumbendum juxta eam, ad cubandum cum ea:
Fuit inquam secundûm diem hanc, 21
ut veniret in domum ad faciendum opus suum: nec esset quisquam ex hominibus domûs ibi in domo: Ap-
prehendit eum in vestimentum ejus, dicendo; Concumbe mecum. Reliquit autem vestimentum suum in manu ejus, aufugiénsque egressus est foràs,

בעיניו וישרת אתו ויפקדהו על ביתו וכל יש לו נתן בידו׃ 5 ויהי מאז הפקיד אתו בביתו ועל כל יש לו ויברך יי את בית המצרי בגלל יוסף ותהי ברכת יי בכל אשר לו בבית ובשדה׃ 6 ויעזב כל אשר לו ביד יוסף ולא ידע אתו מאומה כי אם הלחם אשר הוא אכל ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה׃ 7 ויהי אחר הדברים האלה ותשא אשת אדניו את עיניה אל יוסף ותאמר שכבה עמי׃ 8 וימאן ויאמר אל אשת אדניו הן אדני לא ידע אתי מה בבית ואיכה יכל יש לו נתן בידי׃ 9 איננו לי גדול בבית הזה כמוני ולא חשך ממני מאומה אלהן אותך כי אם בך אשר את אשתו ואיכה אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלהים׃ 10 ויהי כדברה אל יוסף יום ויום ולא שמע אליה לשכב אצל להיות עמה׃ 11 ויהי כיום הזה ויבא הבית לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית׃ 12 ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב בגדו בידה וינס ויצא החוצה׃

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Fuit, post verba hæc peccatum 1
commiserunt pocillator regis Ægypti & pistor, in dominum suum regem Ægypti. Iratus est itaque 2
Pharoh in duos ministros suos, in principem pocillatorum, & in principem pistorum. 3
Dedisque eos in 3
custodiam in domû principis carceris, in domum carceris, locum lc. 4
quo Joseph vinctus erat. Et præ-
posuit princeps carcerum Joseph eis, & ministrabat eis: fuerunt-
que dies in custodiâ.

בעיניו וישרת אתו ויפקדהו על ביתו וכל יש לו נתן בידו׃ 5 ויהי מאז הפקיד אתו בביתו ועל כל יש לו ויברך יי את בית המצרי בגלל יוסף ותהי ברכת יי בכל אשר לו בבית ובשדה׃ 6 ויעזב כל אשר לו ביד יוסף ולא ידע אתו מאומה כי אם הלחם אשר הוא אכל ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה׃ 7 ויהי אחר הדברים האלה ותשא אשת אדניו את עיניה אל יוסף ותאמר שכבה עמי׃ 8 וימאן ויאמר אל אשת אדניו הן אדני לא ידע אתי מה בבית ואיכה יכל יש לו נתן בידי׃ 9 איננו לי גדול בבית הזה כמוני ולא חשך ממני מאומה אלהן אותך כי אם בך אשר את אשתו ואיכה אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלהים׃ 10 ויהי כדברה אל יוסף יום ויום ולא שמע אליה לשכב אצל להיות עמה׃ 11 ויהי כיום הזה ויבא הבית לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית׃ 12 ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב בגדו בידה וינס ויצא החוצה׃ 13 ויהי כראותה כי עזב בגדו בידה וינס החוצה׃ 14 ותקרא לאנשי ביתה ותאמר להם לאמר ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו בא אלי לשכב עמי ואקרא בקול גדול׃ 15 ויהי כשמעו כי הרימותי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס ויצא החוצה׃ 16 ותנח בגדו אצל עד בוא אדניו אל ביתו׃ 17 ותדבר אליו כדברים האלה לאמר בא אלי העבד העברי אשר הבאת לנו לצחק בי׃ 18 ויהי כהרימי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס החוצה׃ 19 ויהי כשמע אדניו את דברי אשתו אשר דברה אליו לאמר כדברים האלה עשה לי עבדך ויחר אפו׃ 20 ויקח אדון יוסף אתו ויתנהו אל בית הסהר מקום אשר אסירי המלך אסורים ויהי שם בבית הסהר׃ 21 ויהי יי את יוסף ויט אליו חסד ויתן את חנו בעיני שר בית הסהר׃ 22 ויתן שר בית הסהר ביד יוסף את כל האסירים אשר בבית הסהר ואת כל אשר היו עשים שם הוא היה עשה׃ 23 אין שר הסהר רואה את כל מאומה בידו באשר יי אתו ואשר הוא עשה יי מצליח׃

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Fuit, post verba hæc peccarunt 1
commissarii pocillator regis Ægypti & pistor, in dominum suum regem Ægypti. Iratus est itaque 2
Pharoh in duos ministros suos, in principem pocillatorum, & in principem pistorum. 3
Dedisque eos in 3
custodiam in domû principis carceris, in domum carceris, locum lc. 4
quo Joseph vinctus erat. Et præ-
posuit princeps carcerum Joseph eis, & ministrabat eis: fuerunt-
que dies in custodiâ.

בעיניו וישרת אתו ויפקדהו על ביתו וכל יש לו נתן בידו׃ 5 ויהי מאז הפקיד אתו בביתו ועל כל יש לו ויברך יי את בית המצרי בגלל יוסף ותהי ברכת יי בכל אשר לו בבית ובשדה׃ 6 ויעזב כל אשר לו ביד יוסף ולא ידע אתו מאומה כי אם הלחם אשר הוא אכל ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה׃ 7 ויהי אחר הדברים האלה ותשא אשת אדניו את עיניה אל יוסף ותאמר שכבה עמי׃ 8 וימאן ויאמר אל אשת אדניו הן אדני לא ידע אתי מה בבית ואיכה יכל יש לו נתן בידי׃ 9 איננו לי גדול בבית הזה כמוני ולא חשך ממני מאומה אלהן אותך כי אם בך אשר את אשתו ואיכה אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלהים׃ 10 ויהי כדברה אל יוסף יום ויום ולא שמע אליה לשכב אצל להיות עמה׃ 11 ויהי כיום הזה ויבא הבית לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית׃ 12 ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב בגדו בידה וינס ויצא החוצה׃ 13 ויהי כראותה כי עזב בגדו בידה וינס החוצה׃ 14 ותקרא לאנשי ביתה ותאמר להם לאמר ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו בא אלי לשכב עמי ואקרא בקול גדול׃ 15 ויהי כשמעו כי הרימותי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס ויצא החוצה׃ 16 ותנח בגדו אצל עד בוא אדניו אל ביתו׃ 17 ותדבר אליו כדברים האלה לאמר בא אלי העבד העברי אשר הבאת לנו לצחק בי׃ 18 ויהי כהרימי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס החוצה׃ 19 ויהי כשמע אדניו את דברי אשתו אשר דברה אליו לאמר כדברים האלה עשה לי עבדך ויחר אפו׃ 20 ויקח אדון יוסף אתו ויתנהו אל בית הסהר מקום אשר אסירי המלך אסורים ויהי שם בבית הסהר׃ 21 ויהי יי את יוסף ויט אליו חסד ויתן את חנו בעיני שר בית הסהר׃ 22 ויתן שר בית הסהר ביד יוסף את כל האסירים אשר בבית הסהר ואת כל אשר היו עשים שם הוא היה עשה׃ 23 אין שר הסהר רואה את כל מאומה בידו באשר יי אתו ואשר הוא עשה יי מצליח׃

ET fuit à fine duorum annorum venit memoria Iosephi coram Fer- 1
mohe Domini : & Pharao somniabat , & ecce ſtabat ad flumen.
Et ecce ex flumine aſcendebant : ſeptem vaccæ , pulchræ viſu & Hieroſ. 2. *Et erant paſcentes*
pingues carne , paſcentes in me- *inmedio carectorum.*
dio prætorum. Et ecce ſeptem 3
vaccæ aliæ aſcendentes poſt eas è flumine , malæ aſpectu & teneues carne , quæ ſtabant juxta illas vaccas ſuper labium fluminis. Et 4
devorârunt vaccæ malæ aſpectu & teneues carne , ſeptem vaccas bonas aſpectu & pingues : & expergefactus eſt Pharao.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* Parrò à tanditto ſuperiori erant ex 17
omnibus cibis ſtabula grandia , quæ ſuperimpoſita erant ſuper caput meum. 18
quæ in eis deſcripſit Iofeph. & dixit Hæc eſt interpretatio eâ. Tria ſca ſpiria, 19
tres dies ſunt : Infra octo tres dies tollet Pharaoh caput tuum de ſuper te, & ſuſpendet te ſuper palibulum, deſtruetque volucris ferentem tuum de ſuper te. Tres dies ſunt 20
in die tertio , die natali Pharaoh, fecit convivium omnibus ſervis ſuis, & tenebatur eſt caput principis pincernarum , & principis piſtorum , & principis pa- 21
nificum in medio ſervorum ſuorum. Et reſtituit principem pincernarum 22
ad officium ſuum , decipique calicem in manum Pharaoh : At principem panificum ſuſpendit , quem ſomnium interpretatus fuerat eis Joſeph. Et non recordatus eſt 23
principis pincernarum Joſeph , & oblitus eſt eum.

CAP. XLI.

FActum poſt ſtatum duorum annorum, 1
& ſomnium vidit Pharaoh, & ecce ſtabat juxta flumen. Et ecce è flu- 2
mine aſcendebant ſeptem vaccæ bonæ aſpectu & pingues carne, & paſcebant in graminea. Et ecce ſeptem 3
vaccæ aliæ aſcendentes poſt eas è flumine, malæ aſpectu & teneues carne, quæ ſtabant juxta illas vaccas ſuper labium fluminis. Et 4
devorârunt vaccæ malæ aſpectu & teneues carne, ſeptem vaccas bonas aſpectu & pingues : & expergefactus eſt Pharaoh.

וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַרְעֹה חֹלֵם וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַיְאֹר׃ 1
וְהִנֵּה מִן־הַיְאֹר עֹלֹת שֶׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת מַרְאֶה וּבְרִיאֹת בָּשָׂר וַתִּרְעֶינָה בָּאָחוּ׃ 2
וְהִנֵּה שֶׁבַע פָּרוֹת אֲחֵרוֹת עֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן־הַיְאֹר רָעוֹת מַרְאֶה וְדַקּוֹת בָּשָׂר וַתַּעֲמֹדְנָה אֵצֶל הַפָּרוֹת עַל־שְׂפַת הַיְאֹר׃ 3
וַתֹּאכַלְנָה הַפָּרוֹת רָעוֹת הַמַּרְאֶה וְדַקֹּת הַבָּשָׂר אֵת שֶׁבַע הַפָּרוֹת יְפוֹת הַמַּרְאֶה וְהַבְּרִיאֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה׃ 4

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* Et factum eſt poſt ſtatum duorum annorum, & Pharao ſomniabat , & ecce ſtabat ad flumen. Et ecce è flumine aſcendebant ſeptem vaccæ bonæ aſpectu & pingues carne , & paſcebant in graminea. Et ecce ſeptem vaccæ aliæ aſcendentes poſt eas è flumine , malæ aſpectu & teneues carne , & ſtabant juxta vaccas bonas aſpectu & pingues : & expergefactus eſt Pharaoh.

וַתֹּאכַלְנָה הָרָעוֹת וְהַדַּקּוֹת אֵת שֶׁבַע הַפָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת הַבְּרִיאוֹת וַתִּשְׁמַנָּה׃ וַיִּישָׁן פַּרְעֹה וַיַּחֲלֹם שֵׁנִית וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים עֹלוֹת בְּקָנֶה אֶחָד בְּרִיאוֹת וְטֹבוֹת׃ וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים צְנֻמוֹת דַּקּוֹת שַׁדָּפוֹת קָדִים צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶן׃ וַתִּבְלַעְנָה הַשִּׁבֳּלִים הַדַּקּוֹת אֵת שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְלֵאוֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה וְהִנֵּה חֲלוֹם׃ וַיְהִי בַבֹּקֶר וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם וְאֶת־כָּל־חֲכָמֶיהָ וַיְסַפֵּר פַּרְעֹה לָהֶם אֶת־חֲלֹמוֹ וְאֵין־פּוֹתֵר אוֹתָם לְפַרְעֹה׃

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* Et comederunt vaccæ malæ aſpectu & teneues carne ſeptem vaccas bonas aſpectu & pingues : & expergefactus eſt Pharaoh.

* וְדַרְמַנְסֵלְיָם آن بالايين از همه خوردنيي فربه عملي نان‌وا وآن سرخ خورا ايشانرا از آن 17
سلّه بر بالاي سري من * جواب داد يوسف وگفت اين تعبيري اي سه آن سلّها سه روزها 18
ايشان * درنيز سه روزها برادرد فربه من سري تو از بالاي تو بر آويزد ترا ابر دار وخورد 19
آن مرغ من سر گوشت تو از بالاي تو * بود در روز آن سيمي روزي زاده شدن من فربه بگرد 20
وعوت بهمه بندگان او ياد كرد من سري امير آن شرابداران و من سري امير آن نان‌وا 21
در ميداني بند گاني او * باز گردانده من امير آن شرابداران ابر شرابداري او بداده آن جام ابر
كف فربه * و من امير آن نان‌وا بر آويخت چون آنچه تعبير كرد بايشان يوسف * و نه ياد كرد 22
امير آن شرابداران من يوسف فراموش كرد اورا *

CAP. XLI.

* فصل چهل يكم *

* بود از فرجام دو سالها و فربه خواب بينا و اينك 1

استيده ابر آن رود * و اينك از ان رود بر آيان هفت ماده گاوها نيكو [ديدار] و فربهان 2
گوشت بچيدند در علف زار * و اينك هفت ماده گاوها ديگران برآيان پسي ايشان از 3
آن رود بدان ديدار وتنكاني گوشت بياستادند بهلوي آن [ماده] گاوها ابر لبي
آن رود * بخوردند آن ماده گاوها بدان آن ديدار وتنكان آن گوشت من هفت آن ماده گاوهاي 4
نيكوي آن ديدار وآن فربهان بيدار شد فربه *

וַתֹּאכַלְנָה הָרָעוֹת וְהַדַּקּוֹת אֵת שֶׁבַע הַפָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת הַבְּרִיאוֹת וַתִּשְׁמַנָּה׃ וַיִּיקַץ פַּרְעֹה׃

* حواب ديدند خواب دوي‌شان مرد خوابي اوي‌درشبي يكّه مرد چون تعبيري خوابي او آن 5
سرابدار وآن نانوا آنچه بيلدشفي مصر آنچه بند كروگان در خانهي آن زندان * بيامد 6
بايشان يوسف درباماد بديه ايشانرا وابنك ايشان قهرناكان * بپرسيد مر خادماني فرعه 7
آنچه اولي او در نگاه داشت خانهي خداوندي او بگفتن چه معني را روي شما بدان روز
* گفتند باو خواب ديديم وتعبير كنانيست اورا گفت بايشان يوسف هانه خدا تعبيرها حكايت 8
كنيد اكنون بمن * حكايت كرد امير آن شرابدار مر خوابي او بيوسف گفت باو در خوابي من و ابنك 9
تاكي بپيش من * و درتاك سه شاخها و آن چون شكوفا برآمد گلبي آن پختنه خوشها آن 10
انگورها * و جام فرعه در دست من بستادنم مر آن انگورها بعصاريم ايشانرا بجامي فرعه بدادم 11
مر آن جام ابر كف فرعه * گفت باو يوسف اين تعبيري اوسه آن شاخها سه روزها ايشان * در 12 13
سي سه روزها ياد كند فرعه مر سري تو و باز گرداند ترا ابر اصلي تو وبدهي جامي
فرعه در دستي او چون حكمي آن اوّل آنچه بودي شرابداري او * كه اگر ياد كني مرا ابوار تو 14
چون آنچه نيكوئي رسد بتو وبكني اوازر من فضل و ياد دهي مرا بفرعه و بيرون آوري مرا
از آن خانهي آن اين * كه دزديدن دزديده شدم از زمين آن عبريان و نيز اينجا نه كردم 15
چيزي كه بنهادند مرا در زندان * بديد امير آن نانوا كه نيكو تعبير كرد گفت بيوسف نيز 16
من در خوابي من و اينك سه سلّها سوراخ دار ابر سري من *

וַיְחַלְּמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלוֹמוֹ בְּלַיְלָה אֶחָד אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ חָלְמוּ הָאֹפֶה וְהַמַּשְׁקֶה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲסוּרִים בְּבֵית הַסֹּהַר׃ וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בַּבֹּקֶר וַיַּרְא אֹתָם וְהִנָּם זֹעֲפִים׃ וַיִּשְׁאַל אֶת־סְרִיסֵי פַרְעֹה אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּמִשְׁמַרְתּ בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים הַיּוֹם מִתְּמוֹל׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חָלַמְנוּ וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הֲלֹא לֵאלֹהִים פִּתְרֹנִים סַפְּרוּ־נָא לִי׃ וַיְסַפֵּר הַשַּׂר הַמַּשְׁקִים אֶת־חֲלוֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה גֶפֶן לְפָנָי׃ וּבַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה שָׂרִגִים וְהִיא כְּפָרְחָה עָלְתָה נִצָּתָהּ הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ עֲנָבִים׃ וְכוֹס פַּרְעֹה בְּיָדִי וָאֶקַּח אֶת־הָעֲנָבִים וָאֶסְחַט אֹתָם עַל־כּוֹס פַּרְעֹה וָאֶתֵּן אֶת־הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֵלָיו זֹאת פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִגִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃ בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשֶׁךָ וְהֵשִׁיבְךָ עַל־כַּנֶּךָ וְנָתַתָּה כוֹס־פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מַשְׁקֵהוּ׃ כִּי אִם־זְכַרְתַּנִי אִתְּךָ כַּאֲשֶׁר יִיטַב לָךְ וְעָשִׂיתָ נָּא עִמָּדִי חָסֶד וְהִזְכַּרְתַּנִי אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתַנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה׃ כִּי גֻנֹּב גֻּנַּבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים וְגַם־פֹּה לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי־שָׂמוּ אֹתִי בַּבּוֹר׃ וַיַּרְא שַׂר־הָאֹפִים כִּי טוֹב פָּתַר וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף גַּם־אָנִי בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה שְׁלֹשׁ סַלֵּי חֹרִי עַל־רֹאשִׁי׃ וּבַסַּל הָעֶלְיוֹן מִכֹּל מַאֲכַל פַּרְעֹה מַעֲשֵׂה אֹפֶה וְהָעוֹף אֹכֵל אֹתָם מִן־הַסַּל מֵעַל רֹאשִׁי׃ וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַסַּלִּים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃ בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ וְתָלָה אֹתְךָ עַל־עֵץ וְאָכְלוּ הָעוֹפוֹת אֶת־בְּשָׂרְךָ מֵעָלֶיךָ׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הֻלֶּדֶת אֶת־פַּרְעֹה וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל־עֲבָדָיו וַיִּשָּׂא אֶת־רֹאשׁ שַׂר הַמַּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שַׂר הָאֹפִים בְּתוֹךְ עֲבָדָיו׃ וַיָּשֶׁב שַׂר־הַמַּשְׁקִים עַל־מַשְׁקֵהוּ וַיִּתֵּן כּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה׃ וְאֶת־שַׂר הָאֹפִים תָּלָה כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף׃ וְלֹא־זָכַר שַׂר־הַמַּשְׁקִים אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכָּחֵהוּ׃

* ودرسلّهي آن بالايين از همه خوردنيي فربه عملي نان‌وا وآن سرخ خورا ايشانرا از آن 17
سلّه بر بالاي سري من * جواب داد يوسف وگفت اين تعبيري اي سه آن سلّها سه روزها 18
ايشان * درنيز سه روزها برادرد فربه من سري تو از بالاي تو بر آويزد ترا ابر دار وخورد 19
آن مرغ من سر گوشت تو از بالاي تو * بود در روز آن سيمي روزي زاده شدن من فربه بگرد 20
وعوت بهمه بندگان او ياد كرد من سري امير آن شرابداران و من سري امير آن نان‌وا
در ميداني بند گاني او * باز گردانده من امير آن شرابداران ابر شرابداري او بداده آن جام ابر 21
كف فربه * و من امير آن نان‌وا بر آويخت چون آنچه تعبير كرد بايشان يوسف * و نه ياد كرد 22
امير آن شرابداران من يوسف فراموش كرد اورا * 23

CAP. XLI.

* فصل چهل يكم *

* بود از فرجام دو سالها و فربه خواب بينا و اينك 1

استيده ابر آن رود * و اينك از ان رود بر آيان هفت ماده گاوها نيكو [ديدار] و فربهان 2
گوشت بچيدند در علف زار * و اينك هفت ماده گاوها ديگران برآيان پسي ايشان از 3
آن رود بدان ديدار وتنكاني گوشت بياستادند بهلوي آن [ماده] گاوها ابر لبي
آن رود * بخوردند آن ماده گاوها بدان آن ديدار وتنكان آن گوشت من هفت آن ماده گاوهاي 4
نيكوي آن ديدار وآن فربهان بيدار شد فربه *

וַיְחַלְּמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלוֹמוֹ בְּלַיְלָה אֶחָד אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ חָלְמוּ הָאֹפֶה וְהַמַּשְׁקֶה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲסוּרִים בְּבֵית הַסֹּהַר׃ וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בַּבֹּקֶר וַיַּרְא אֹתָם וְהִנָּם זֹעֲפִים׃ וַיִּשְׁאַל אֶת־סְרִיסֵי פַרְעֹה אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּמִשְׁמַרְתּ בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים הַיּוֹם מִתְּמוֹל׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חָלַמְנוּ וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הֲלֹא לֵאלֹהִים פִּתְרֹנִים סַפְּרוּ־נָא לִי׃ וַיְסַפֵּר הַשַּׂר הַמַּשְׁקִים אֶת־חֲלוֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה גֶפֶן לְפָנָי׃ וּבַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה שָׂרִגִים וְהִיא כְּפָרְחָה עָלְתָה נִצָּתָהּ הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ עֲנָבִים׃ וְכוֹס פַּרְעֹה בְּיָדִי וָאֶקַּח אֶת־הָעֲנָבִים וָאֶסְחַט אֹתָם עַל־כּוֹס פַּרְעֹה וָאֶתֵּן אֶת־הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֵלָיו זֹאת פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִגִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃ בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשֶׁךָ וְהֵשִׁיבְךָ עַל־כַּנֶּךָ וְנָתַתָּה כוֹס־פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מַשְׁקֵהוּ׃ כִּי אִם־זְכַרְתַּנִי אִתְּךָ כַּאֲשֶׁר יִיטַב לָךְ וְעָשִׂיתָ נָּא עִמָּדִי חָסֶד וְהִזְכַּרְתַּנִי אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתַנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה׃ כִּי גֻנֹּב גֻּנַּבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים וְגַם־פֹּה לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי־שָׂמוּ אֹתִי בַּבּוֹר׃ וַיַּרְא שַׂר־הָאֹפִים כִּי טוֹב פָּתַר וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף גַּם־אָנִי בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה שְׁלֹשׁ סַלֵּי חֹרִי עַל־רֹאשִׁי׃ וּבַסַּל הָעֶלְיוֹן מִכֹּל מַאֲכַל פַּרְעֹה מַעֲשֵׂה אֹפֶה וְהָעוֹף אֹכֵל אֹתָם מִן־הַסַּל מֵעַל רֹאשִׁי׃ וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַסַּלִּים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃ בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ וְתָלָה אֹתְךָ עַל־עֵץ וְאָכְלוּ הָעוֹפוֹת אֶת־בְּשָׂרְךָ מֵעָלֶיךָ׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הֻלֶּדֶת אֶת־פַּרְעֹה וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל־עֲבָדָיו וַיִּשָּׂא אֶת־רֹאשׁ שַׂר הַמַּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שַׂר הָאֹפִים בְּתוֹךְ עֲבָדָיו׃ וַיָּשֶׁב שַׂר־הַמַּשְׁקִים עַל־מַשְׁקֵהוּ וַיִּתֵּן כּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה׃ וְאֶת־שַׂר הָאֹפִים תָּלָה כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף׃ וְלֹא־זָכַר שַׂר־הַמַּשְׁקִים אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכָּחֵהוּ׃

* حواب ديدند خواب دوي‌شان مرد خوابي اوي‌درشبي يكّه مرد چون تعبيري خوابي او آن 5
سرابدار وآن نانوا آنچه بيلدشفي مصر آنچه بند كروگان در خانهي آن زندان * بيامد 6
بايشان يوسف درباماد بديه ايشانرا وابنك ايشان قهرناكان * بپرسيد مر خادماني فرعه 7
آنچه اولي او در نگاه داشت خانهي خداوندي او بگفتن چه معني را روي شما بدان روز
* گفتند باو خواب ديديم وتعبير كنانيست اورا گفت بايشان يوسف هانه خدا تعبيرها حكايت 8
كنيد اكنون بمن * حكايت كرد امير آن شرابدار مر خوابي او بيوسف گفت باو در خوابي من و ابنك 9
تاكي بپيش من * و درتاك سه شاخها و آن چون شكوفا برآمد گلبي آن پختنه خوشها آن 10
انگورها * و جام فرعه در دست من بستادنم مر آن انگورها بعصاريم ايشانرا بجامي فرعه بدادم 11
مر آن جام ابر كف فرعه * گفت باو يوسف اين تعبيري اوسه آن شاخها سه روزها ايشان * در 12 13
سي سه روزها ياد كند فرعه مر سري تو و باز گرداند ترا ابر اصلي تو وبدهي جامي
فرعه در دستي او چون حكمي آن اوّل آنچه بودي شرابداري او * كه اگر ياد كني مرا ابوار تو 14
چون آنچه نيكوئي رسد بتو وبكني اوازر من فضل و ياد دهي مرا بفرعه و بيرون آوري مرا
از آن خانهي آن اين * كه دزديدن دزديده شدم از زمين آن عبريان و نيز اينجا نه كردم 15
چيزي كه بنهادند مرا در زندان * بديد امير آن نانوا كه نيكو تعبير كرد گفت بيوسف نيز 16
من در خوابي من و اينك سه سلّها سوراخ دار ابر سري من *

וַיְחַלְּמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלוֹמוֹ בְּלַיְלָה אֶחָד אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ חָלְמוּ הָאֹפֶה וְהַמַּשְׁקֶה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲסוּרִים בְּבֵית הַסֹּהַר׃ וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בַּבֹּקֶר וַיַּרְא אֹתָם וְהִנָּם זֹעֲפִים׃ וַיִּשְׁאַל אֶת־סְרִיסֵי פַרְעֹה אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּמִשְׁמַרְתּ בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים הַיּוֹם מִתְּמוֹל׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חָלַמְנוּ וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הֲלֹא לֵאלֹהִים פִּתְרֹנִים סַפְּרוּ־נָא לִי׃ וַיְסַפֵּר הַשַּׂר הַמַּשְׁקִים אֶת־חֲלוֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה גֶפֶן לְפָנָי׃ וּבַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה שָׂרִגִים וְהִיא כְּפָרְחָה עָלְתָה נִצָּתָהּ הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ עֲנָבִים׃ וְכוֹס פַּרְעֹה בְּיָדִי וָאֶקַּח אֶת־הָעֲנָבִים וָאֶסְחַט אֹתָם עַל־כּוֹס פַּרְעֹה וָאֶתֵּן אֶת־הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֵלָיו זֹאת פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִגִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃ בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשֶׁךָ וְהֵשִׁיבְךָ עַל־כַּנֶּךָ וְנָתַתָּה כוֹס־פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מַשְׁקֵהוּ׃ כִּי אִם־זְכַרְתַּנִי אִתְּךָ כַּאֲשֶׁר יִיטַב לָךְ וְעָשִׂיתָ נָּא עִמָּדִי חָסֶד וְהִזְכַּרְתַּנִי אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתַנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה׃ כִּי גֻנֹּב גֻּנַּבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים וְגַם־פֹּה לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי־שָׂמוּ אֹתִי בַּבּוֹר׃ וַיַּרְא שַׂר־הָאֹפִים כִּי טוֹב פָּתַר וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף גַּם־אָנִי בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה שְׁלֹשׁ סַלֵּי חֹרִי עַל־רֹאשִׁי׃ וּבַסַּל הָעֶלְיוֹן מִכֹּל מַאֲכַל פַּרְעֹה מַעֲשֵׂה אֹפֶה וְהָעוֹף אֹכֵל אֹתָם מִן־הַסַּל מֵעַל רֹאשִׁי׃ וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַסַּלִּים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃ בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ וְתָלָה אֹתְךָ עַל־עֵץ וְאָכְלוּ הָעוֹפוֹת אֶת־בְּשָׂרְךָ מֵעָלֶיךָ׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הֻלֶּדֶת אֶת־פַּרְעֹה וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל־עֲבָדָיו וַיִּשָּׂא אֶת־רֹאשׁ שַׂר הַמַּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שַׂר הָאֹפִים בְּתוֹךְ עֲבָדָיו׃ וַיָּשֶׁב שַׂר־הַמַּשְׁקִים עַל־מַשְׁקֵהוּ וַיִּתֵּן כּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה׃ וְאֶת־שַׂר הָאֹפִים תָּלָה כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף׃ וְלֹא־זָכַר שַׂר־הַמַּשְׁקִים אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכָּחֵהוּ׃

Et ſomniaverunt ſomnium amba- 5
bus, quiſque ſomnium ſuum in nocte una, quiſque ſecundùm interpretationem ſomnii ſui, pocillator Regis Ægypti, qui vinctus erat in domo carceris. Pro- 6
nimus itaque ad eos Joſeph mane, vidit eos, & ecce illi erant turbati.
Interrogavit ergo principes Pharaoh 7
qui ſecum erant in cuſtodia domûs domini ſui, dicendo, Quare non vultus veſtri pejores ſunt hodie? Dixe- 8
runtque ei : Somnium vidimus, & interpres non eſt exoſcivit eos Joſeph, dixitque ei, Eram ia ſomnio meo, & en vitis coram me. Et in vi- 9
te tres ranni, adhuc tanquam germinare cœperat, aſcendit flos ejus, & coarctati botri ejus uvas. Calice autem 11
Pharoh in manu meo, accepi uvas, & expreſſi eas in calicem Pharoh, & dedi calicem in manum Pharoh.
Dixit ei Joſeph, Hæc eſt inter- 12
pretatio ejus : Tres ranni, tres dies ſunt. Intra tanquo tres dies 13
reminiſcetur Pharoh capitis tui, & reſtituet te ad primatum tuum, deditque calicem Pharoh in manum ejus, ſecundùm pris priſtinum quam eras pocillator ejus. Quòd ſi tu 14
recordaberis mei tecum quando bene erit tibi, faciesque mecum benefícentiam, & memorâbe dabi- me Pharoai, ac educes me è domo hac. Quia furando furtim abla- 15
tus ſum è terra Ebræorum, & etiam hic non feci quicquam propter quod puſuerunt me in carcere. Videns 16
princeps pocillorum quòd bonè interpretatus eſſet, dixit ad Joſeph, Ego etiam eram in ſomnio meo, & en tria canſtra ſoraminata ſuper ca- put meum.

וַיְחַלְּמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלוֹמוֹ בְּלַיְלָה אֶחָד אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ חָלְמוּ הָאֹפֶה וְהַמַּשְׁקֶה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲסוּרִים בְּבֵית הַסֹּהַר׃ וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בַּבֹּקֶר וַיַּרְא אֹתָם וְהִנָּם זֹעֲפִים׃ וַיִּשְׁאַל אֶת־סְרִיסֵי פַרְעֹה אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּמִשְׁמַרְתּ בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים הַיּוֹם מִתְּמוֹל׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חָלַמְנוּ וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הֲלֹא לֵאלֹהִים פִּתְרֹנִים סַפְּרוּ־נָא לִי׃ וַיְסַפֵּר הַשַּׂר הַמַּשְׁקִים אֶת־חֲלוֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה גֶפֶן לְפָנָי׃ וּבַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה שָׂרִגִים וְהִיא כְּפָרְחָה עָלְתָה נִצָּתָהּ הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ עֲנָבִים׃ וְכוֹס פַּרְעֹה בְּיָדִי וָאֶקַּח אֶת־הָעֲנָבִים וָאֶסְחַט אֹתָם עַל־כּוֹס פַּרְעֹה וָאֶתֵּן אֶת־הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֵלָיו זֹאת פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִגִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃ בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשֶׁךָ וְהֵשִׁיבְךָ עַל־כַּנֶּךָ וְנָתַתָּה כוֹס־פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מַשְׁקֵהוּ׃ כִּי אִם־זְכַרְתַּנִי אִתְּךָ כַּאֲשֶׁר יִיטַב לָךְ וְעָשִׂיתָ נָּא עִמָּדִי חָסֶד וְהִזְכַּרְתַּנִי אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתַנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה׃ כִּי גֻנֹּב גֻּנַּבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים וְגַם־פֹּה לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי־שָׂמוּ אֹתִי בַּבּוֹר׃ וַיַּרְא שַׂר־הָאֹפִים כִּי טוֹב פָּתַר וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף גַּם־אָנִי בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה שְׁלֹשׁ סַלֵּי חֹרִי עַל־רֹאשִׁי׃ וּבַסַּל הָעֶלְיוֹן מִכֹּל מַאֲכַל פַּרְעֹה מַעֲשֵׂה אֹפֶה וְהָעוֹף אֹכֵל אֹתָם מִן־הַסַּל מֵעַל רֹאשִׁי׃ וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַסַּלִּים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃ בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ וְתָלָה אֹתְךָ עַל־עֵץ וְאָכְלוּ הָעוֹפוֹת אֶת־בְּשָׂרְךָ מֵעָלֶיךָ׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הֻלֶּדֶת אֶת־פַּרְעֹה וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל־עֲבָדָיו וַיִּשָּׂא אֶת־רֹאשׁ שַׂר הַמַּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שַׂר הָאֹפִים בְּתוֹךְ עֲבָדָיו׃ וַיָּשֶׁב שַׂר־הַמַּשְׁקִים עַל־מַשְׁקֵהוּ וַיִּתֵּן כּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה׃ וְאֶת־שַׂר הָאֹפִים תָּלָה כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף׃ וְלֹא־זָכַר שַׂר־הַמַּשְׁקִים אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכָּחֵהוּ׃

Et ſomniaverunt ſomnium amba- 5
bus, quiſque ſomnium ſuum in nocte una, quiſque ſecundùm interpretationem ſomnii ſui, pocillator Regis Ægypti, qui vinctus erat in domo carceris. Pro- 6
nimus itaque ad eos Joſeph mane, vidit eos, & ecce illi erant turbati.
Interrogavit ergo principes Pharaoh 7
qui ſecum erant in cuſtodia domûs domini ſui, dicendo, Quare non vultus veſtri pejores ſunt hodie? Dixe- 8
runtque ei : Somnium vidimus, & interpres non eſt exoſcivit eos Joſeph, dixitque ei, Eram ia ſomnio meo, & en vitis coram me. Et in vi- 9
te tres ranni, adhuc tanquam germinare cœperat, aſcendit flos ejus, & coarctati botri ejus uvas. Calice autem 11
Pharoh in manu meo, accepi uvas, & expreſſi eas in calicem Pharoh, & dedi calicem in manum Pharoh.
Dixit ei Joſeph, Hæc eſt inter- 12
pretatio ejus : Tres ranni, tres dies ſunt. Intra tan

וְיַעֲשֶׂה פַרְעֹה וְיַפְקֵד פְּקִדִים עַל־הָאָרֶץ וְחִמֵּשׁ אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשֶׁבַע שְׁנֵי שָׂבָע׃ וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־אֹכֶל הַשָּׁנִים הַטֹּבוֹת הָאֵלֶּה הַבָּאוֹת וְיִצְבְּרוּ־בָר תַּחַת יַד־פַּרְעֹה אֹכֶל בֶּעָרִים וְשָׁמָרוּ׃ וְהָיָה הָאֹכֶל לְפִקָּדוֹן לָאָרֶץ לְשֶׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְלֹא־תִכָּרֵת הָאָרֶץ בָּרָעָב׃ וְהַדָּבָר יָטַב בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי כָּל־עֲבָדָיו׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־עֲבָדָיו הֲנִמְצָא כָזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתְךָ אֶת־כָּל־זֹאת אֵין נָבוֹן וְחָכָם כָּמוֹךָ׃ אַתָּה תִּהְיֶה עַל־בֵּיתִי וְעַל־פִּיךָ יִשַּׁק כָּל־עַמִּי רַק הַכִּסֵּא אֶגְדַּל מִמֶּךָּ׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף רְאֵה נְתַתִּיךָ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיָּסַר פַּרְעֹה אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אֹתָהּ עַל־יַד יוֹסֵף וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ בִּגְדֵי שֵׁשׁ וַיָּשֶׂם רְבִד הַזָּהָב עַל־צַוָּארוֹ׃ וַיַּרְכֶּב אֹתוֹ בְּמִרְכֶּבֶת הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר־לוֹ וַיִּקְרְאוּ לְפָנָיו אַבְרֵךְ וְנָתוֹן אֹתוֹ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֲנִי פַרְעֹה וּבִלְעָדֶיךָ לֹא־יָרִים אִישׁ אֶת־יָדוֹ וְאֶת־רַגְלוֹ בְּכֹל אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיִּקְרָא פַרְעֹה שֵׁם יוֹסֵף צָפְנַת פַּעְנֵחַ וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְיוֹסֵף בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּעָמְדוֹ לִפְנֵי פַרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרָיִם וַיֵּצֵא יוֹסֵף מֵעִם פְּנֵי פַרְעֹה וַיַּעֲבֹר בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַתַּעַשׂ הָאָרֶץ בַּשָּׁנִים הַשֹּׂבְעוֹת קֳמָצִים׃ וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־אֹכֶל שֶׁבַע הַשָּׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּתֵּן אֹכֶל בֶּעָרִים אֹכֶל שְׂדֵה־הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהָ נָתַן בְּתוֹכָהּ׃ וַיִּצְבֹּר יוֹסֵף בָּר כַּחוֹל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי־חָדַל לִסְפֹּר כִּי אֵין מִסְפָּר׃ וּלְיוֹסֵף יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים בְּטֶרֶם תָּבוֹא שְׁנַת הָרָעָב אֲשֶׁר יָלְדָה לוֹ אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן׃ וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת־שֵׁם הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי נַשַּׁנִי אֱלֹהִים אֶת־כָּל־עֲמָלִי וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִי׃ וְאֵת שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרָיִם כִּי הִפְרַנִי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ עָנְיִי׃ וַתִּכְלֶינָה שֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע אֲשֶׁר הָיָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַתָּחֵלְנָה שֶׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב לָבוֹא כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיְהִי רָעָב בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה לָחֶם׃ וַתִּרְעַב כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־פַּרְעֹה לָלָחֶם וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה לְכָל־מִצְרַיִם לְכוּ אֶל־יוֹסֵף אֲשֶׁר יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ׃ וְהָרָעָב הָיָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת כָּל־אֲשֶׁר בָּהֶם וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרַיִם וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְכָל־הָאָרֶץ בָּאוּ מִצְרַיְמָה לִשְׁבֹּר אֶל־יוֹסֵף כִּי חָזַק הָרָעָב בְּכָל־הָאָרֶץ׃

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وايندك هفت خوشها خشك‌ها تنكان تفت رذكان باد مشرقي رويده شوان پسي ايشان * فرو 23 24
برونده آن خوشهاي آن تنكان مر آن هفت آن خوشهاي آن نيكوان نگفتم بآن معبّران ونيست
آگاه كنا بمن * گفت يوسف بفرعه خوابي فرعه گفته او مر آنچه آن خدا كنا آگاه كرد بفرعه 25
هفت مادهٔ گاوها آن نيكوان هفت سالها ايشان وهفت خوشها آن نيكوان هفت سالها ايشان خوابي 26
يكه او * وهفت آن [مادهٔ] گاوهاء آن تنكان و آن بدان آن برآيان پسي ايشان هفت سالها ايشان 27
وهفت آن خوشهاء آن تنكان تفت رذكاني بادي مشرقي باشند هفت سالهاي قحط * او آن سخن آنچه 28
سخن گفتم بفرعه آنچه آن خدا كنا بنمود مر فرعه * اينك هفت سالها آبان سيري بزرك در 29
همه زمين مصر * برخيزند هفت سالهاي قحط پسي ايشان فراموش شود همه آن سيري در زمين 30
مصر وفنا كند آن قحط آن زمين * وبنه دانسته شود آن سيري در زمين از پيش آن قحط آن 31
او پس همچنين كه گران او بغايت * و ابر دو بارها كردن آن خواب بفرعه هو بارها كه 32
آراسته آن سخن از نزد آن خدا وشتاب كنا آن خدا بكردن اويرا * واكنون بينند فرعه 33
مرد بينا وخردمند وبنهد اويرا ابر زمين مصر * بكند فرعه وبگمارد گماشتگان ابر آن 34
زمين وبيخ يك كنند مر زمين مصر در هفت سالهاء آن سيري * وجمع كنند مر همه 35
خوردسي آن سالها آن نيكوان آن آيان آن ابنان وخرمن كنند غلّه فرو دست فرعه خورش در
شهرها ونگاه دارند * باشد آن خورش امانت برزمين بهفت سالهاي آن قحط آنچه باشند در زمين 36
مصر ونه نيست شود آن زمين در قحط * نيكو آمد آن سخن در چشماني فرعه و در چشماني 37
بنده گاني او * گفت فرعه بنده گاني او ها يافته آمد چون اين مرد آنچه الهام خدا درو * گفت 38
فرعه بيوسف پسي معلوم كردن خدا ترا مر همه اين نيست بينا وخردمند چون تو * تو 40
باشي ابر خانهي من و ابر امر تو نقنه خورد همه قومي من خاصه آن تخت بزرك باشم از تو.

* گفت فرعه بيوسف بين بدادم ترا ابر همه زمين مصر. 41

*Et ecce septem spicæ aridæ, tenues, & æditæ pereussæ ventu Orientali, pullulantes post eas. Et devorauerunt 24 spicæ tenues septem spicas bonas. Dixi hariolis, & nemo indicat mihi. Respondit Ioseph ad Pharaonem: Somnium 25 Pharaonis unum est: quod Deus facturus est, notum fecit Pharaoni. Septem 26 boues bonæ, septem anni sunt: & septem spicæ bonæ, septem anni sunt: somnium unum est. Septem 27 quoque vaccæ tenues ac macilentæ ascendentes post eas, septem anni sunt: & septem spicæ tenues arefactæ percussæ ventu Orientali, erunt septem anni famis. Illud est verbum quod 28 locutus sum ad Pharaonem: quod Deus factorus est, ostendit Pharaoni. Ecce 29 septem anni ventientes fames magna in tota terra Ægypti. Et obliuiscentur 30 septem annis septem annis famis eius: & consumet terram. Et ignorabitur 31 fertilitas terræ, præ fame illa posteà, quia grauis erit nimis. De 32 ea verò quod dictum est somnii bis ad Pharaonem, ipsum verò suspectum. Mittens Deus 33 videt vir sapiens & intelligens, & constituat eum præpositum super terram Ægypti. Faciat Pharao, & constituat præfectos super terram: & exi- 34 mant unum ex quinque de toto frumento terræ Ægypti septem annis fertilitatis. Et congregent om- 35 nem cibum annorum bonorum illorum qui venturi sunt: & congregent frumentum sub manu præfectorum Pharaonis, & ponant frumentum in ciuitatibus & custodiant. Et erit frumentum reconditum 36 in spelunca in terra, ut cibus fumatur ea septem annis famis, qui erunt in terra Ægypti: ut non pereat populus terræ fame. Et 37 placuit sermo coram Pharaone, & coram omnibus seruis eius. Et 38 dixit Pharao seruis suis: An inueniemus virum huic similem, in quo sit spiritus propheticus à facie Domini? Et dixit Pharao Ioseph: 39 Postquam notificauit tibi Dominus hoc omne, non est prouidus aut sapiens sicut tu. Tu eris præfectus super domum meam, & ad de- 40 cretum sermonis oris tui armabuntur vniuersus populus meus: tantùm solio regni ero major te. Et dixit Pharao Ioseph: Vide, con- 41 stitui te principem super totam terram Ægypti.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* واينك هفت خوشها خشك‌ها تنكان تفت رذكان باد مشرقي رويده شوان پسي ايشان * فرو 23 24
برونده آن خوشهاي آن تنكان مر آن هفت آن خوشهاي آن نيكوان نگفتم بآن معبّران ونيست
آگاه كنا بمن * گفت يوسف بفرعه خوابي فرعه گفته او مر آنچه آن خدا كنا آگاه كرد بفرعه 25
هفت مادهٔ گاوها آن نيكوان هفت سالها ايشان وهفت خوشها آن نيكوان هفت سالها ايشان خوابي 26
يكه او * وهفت آن [مادهٔ] گاوهاء آن تنكان و آن بدان آن برآيان پسي ايشان هفت سالها ايشان 27
وهفت آن خوشهاء آن تنكان تفت رذكاني بادي مشرقي باشند هفت سالهاي قحط * او آن سخن آنچه 28
سخن گفتم بفرعه آنچه آن خدا كنا بنمود مر فرعه * اينك هفت سالها آبان سيري بزرك در 29
همه زمين مصر * برخيزند هفت سالهاي قحط پسي ايشان فراموش شود همه آن سيري در زمين 30
مصر وفنا كند آن قحط آن زمين * وبنه دانسته شود آن سيري در زمين از پيش آن قحط آن 31
او پس همچنين كه گران او بغايت * و ابر دو بارها كردن آن خواب بفرعه هو بارها كه 32
آراسته آن سخن از نزد آن خدا وشتاب كنا آن خدا بكردن اويرا * واكنون بينند فرعه 33
مرد بينا وخردمند وبنهد اويرا ابر زمين مصر * بكند فرعه وبگمارد گماشتگان ابر آن 34
زمين وبيخ يك كنند مر زمين مصر در هفت سالهاء آن سيري * وجمع كنند مر همه 35
خوردسي آن سالها آن نيكوان آن آيان آن ابنان وخرمن كنند غلّه فرو دست فرعه خورش در
شهرها ونگاه دارند * باشد آن خورش امانت برزمين بهفت سالهاي آن قحط آنچه باشند در زمين 36
مصر ونه نيست شود آن زمين در قحط * نيكو آمد آن سخن در چشماني فرعه و در چشماني 37
بنده گاني او * گفت فرعه بنده گاني او ها يافته آمد چون اين مرد آنچه الهام خدا درو * گفت 38
فرعه بيوسف پسي معلوم كردن خدا ترا مر همه اين نيست بينا وخردمند چون تو * تو 40
باشي ابر خانهي من و ابر امر تو نقنه خورد همه قومي من خاصه آن تخت بزرك باشم از تو.

* گفت فرعه بيوسف بين بدادم ترا ابر همه زمين مصر. 41

*Et ecce septem spicæ aridæ, tenues, & æditæ pereussæ ventu Orientali, pullulantes post eas. Et devorauerunt 24 spicæ tenues septem spicas bonas. Dixi hariolis, & nemo indicat mihi. Respondit Ioseph ad Pharaonem: Somnium 25 Pharaonis unum est: quod Deus facturus est, notum fecit Pharaoni. Septem 26 boues bonæ, septem anni sunt: & septem spicæ bonæ, septem anni sunt: somnium unum est. Septem 27 quoque vaccæ tenues ac macilentæ ascendentes post eas, septem anni sunt: & septem spicæ tenues arefactæ percussæ ventu Orientali, erunt septem anni famis. Illud est verbum quod 28 locutus sum ad Pharaonem: quod Deus factorus est, ostendit Pharaoni. Ecce 29 septem anni ventientes fames magna in tota terra Ægypti. Et obliuiscentur 30 septem annis septem annis famis eius: & consumet terram. Et ignorabitur 31 fertilitas terræ, præ fame illa posteà, quia grauis erit nimis. De 32 ea verò quod dictum est somnii bis ad Pharaonem, ipsum verò suspectum. Mittens Deus 33 videt vir sapiens & intelligens, & constituat eum præpositum super terram Ægypti. Faciat Pharao, & constituat præfectos super terram: & exi- 34 mant unum ex quinque de toto frumento terræ Ægypti septem annis fertilitatis. Et congregent om- 35 nem cibum annorum bonorum illorum qui venturi sunt: & congregent frumentum sub manu præfectorum Pharaonis, & ponant frumentum in ciuitatibus & custodiant. Et erit frumentum reconditum 36 in spelunca in terra, ut cibus fumatur ea septem annis famis, qui erunt in terra Ægypti: ut non pereat populus terræ fame. Et 37 placuit sermo coram Pharaone, & coram omnibus seruis eius. Et 38 dixit Pharao seruis suis: An inueniemus virum huic similem, in quo sit spiritus propheticus à facie Domini? Et dixit Pharao Ioseph: 39 Postquam notificauit tibi Dominus hoc omne, non est prouidus aut sapiens sicut tu. Tu eris præfectus super domum meam, & ad de- 40 cretum sermonis oris tui armabuntur vniuersus populus meus: tantùm solio regni ero major te. Et dixit Pharao Ioseph: Vide, con- 41 stitui te principem super totam terram Ægypti.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

CAP. XLII.

* فصل چل دوم *

1 *بديد يعقوب كه هست غله در مصر گفت يعقوب بپسران
او چرا همي ترسيد* گفت اينك شنويدم كه هست غله در مصر فرود شويد بآنجا وغله خريد
2 ما را از آنجا دريابيم و نه ميريم* فرود شدند برادران يوسف ده خريدن غله از مصر* و مي ببينيم
3 4 برادري يوسف نه فرستاد [يعقوب] اوز برادران او كه گفت تا نه فراز رسد اورا گزندي*
5 *بيامدند پسران يسرال بغله خريدن در ميان آن آمدگان كه بود آن قحط در زميني كنعن*
6 * و يوسف او آن سلطان ابر آن زمين او آن غله فروشا بهمه قومي آن زمين بيامدند برادراني
7 يوسف سجود كردند باو روي برزمين *بديد يوسف مر برادراني او بشناخت اشانرا وبيگانه
8 شد باشان سخن گفت اواري ايشان سخت گفت باشان از كجا آمديد گفتند از زمين كنعن
9 خريدن خوش *بشناخت يوسف مر برادراني او و ايشان نه شناختند اورا* ياد كرد يوسف مر
10 آن خوابها آنچه خواب ديد باشان گفت باشان جاسوسان شما بديدن مر عيبي آن زمين
11 بيامديد* گفتند باو نه خداوند من بندگان تو آمدند بخريدن خوش* همهي ايما پسران مردي
12 يگه ايما اصليان ايما نه بودند بندگان تو جاسوسان* گفت باشان نه كه عيب آن زمين بيامديد
13 بديدن* گفتند دوازده بندگان تو برادران ايما پسراني مردي يگه در زمين كنعن وايشك آن خرد اوار
14 پدري ايما اين روز وآن يگه نيست * گفت باشان يوسف او آن سخن آنچه سخن گفتم بشما
15 گفتن جاسوسان شما * درين امتحان كرده شويد حيات فرعه اگر بيرون آييد ازين جا كه الا در
16 آمدن برادري شما آن خرد اينجا * بفرستيد ازشما يگه و بستانيد مر برادري شما و شما بنده
17 كرده شويد و امتحان كرده شويد سخنها شما ما راست اوازشما و اگر نه حيات فرعه كه
18 جاسوسان شما * جمع كرد ايشانرا بنگاه داشت سه روزها * گفت باشان يوسف در روز آن
19 سيمي اين بكنيد و بزيد مر آن خدا من ترسا * اگر اصليانيد شما برادري شما يگه بنده
سود در خانهي نگاه داشت شما و شما برويد وببريد غلهي گرسنگي خانهي شما.

N 2

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

1 Videlit autem Jazcob quòd effet frumentum in Ægypto, dixitq; Jazcob filiis suis: Moquid timetis? Subditisq; que; Ecce audivi quòd sit frumentum in Ægypto: descendite illuc, et frumentum emite nobis illud, ut vivamus, & non moriamur. Descenderunt itaque 3 fratres Josephi decem ad emendu frumentum ex Ægypto. Benjamin verò 4 fratrem Josephi non misit Jazcob cum fratribus suis: dixit enim, Ne forte perveniat ei noxa aliqua. Et venerunt filii Israel ad emendu frumentum inter venientes cum eis: erat enim terra Chanaan. Porrò Joseph 6 erat princeps super terram: ecvique venientes ad eum de omni terra venderunt ei frumentum. Cumq; 7 adorassent eum fratres sui, vidit eos & non cognovit eum. Itaque veor- 8 datus Joseph fratrum suorum que; similiter et illi ignorabant eum. Memor est 9 Joseph visionis quam somniavit de eis, dixitq; eis: Exploratores estis, ad videndum nuditatem terræ venistis. Et dixerunt illi; Non, domine mi, 10 sed fideles servi tui venerunt ad emendū frumentum. Omnes nos filii viri unius 11 sumus: fideles sumus, non fuerunt servi tui exploratores. Et dixit ille; Non, 12 sed nuditatem turpitudinis terræ venistis ad videndum. Et dixe- 13 runt; Duodecim servi tui fratres nos, filii viri unius in terra Canaan: & ecce minor cum patre nostro hodie, & unus exiit à nobis, nec nos scimus quid tandem illi contigerit. Et dixit illis Joseph: Illud est quod 14 quorus fum vobis cum, dicendo; Exploratores estis. In hoc fermone proba- 15 cumini, vivit Pharao fi exiveritis hinc, nisi veniat frater vester minor huc. Mittite ex vobis unum, & accipiat fratrem vestrum: vos autem eritis vin- 16 cti, & probabuntur sermones vestri, si veritas vobiscum: sin minus, vivit Pharao quod exploratores estis. Collegit itaque eos in custodiā tridie 17 tribus diebus. Et dixit illis Joseph die tertio, Hoc facite ut vivatis: 18 timeo enim Deum ego. Si fideles vos, frater vester unus vinciatur in domo custodiæ vestræ: vos autem abite, & ferte frumentum, quod emistis pro famelicis domus vestræ.

1 וַיַּרְא יַעֲקֹב כִּי יֶשׁ שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה תִתְרָאוּ׃
2 וַיֹּאמֶר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי כִּי יֶשׁ שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם רְדוּ שָׁמָּה וְשִׁבְרוּ לָנוּ מִשָּׁם וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת׃
3 וַיֵּרְדוּ אֲחֵי יוֹסֵף עֲשָׂרָה לִשְׁבָּר אֶת־בָּר מִצְרָיִם׃
4 וְאֶת־בִּנְיָמִין אֲחִי יוֹסֵף לֹא־שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת־אֶחָיו כִּי אָמַר פֶּן־יִקְרָאֶנּוּ אָסוֹן׃
5 וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לִשְׁבֹּר בְּתוֹךְ הַבָּאִים כִּי הָיָה הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃
6 וְיוֹסֵף הוּא הַשַּׁלִּיט עַל־הָאָרֶץ הוּא הַמַּשְׁבִּיר לְכֹל עַם הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אַפַּיִם אָרְצָה׃
7 וַיַּרְא יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו וַיַּכִּרֵם וַיִּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּר אִתָּם קָשׁוֹת וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֵאַיִן בָּאתֶם וַיֹּאמְרוּ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן לִשְׁבָּר־אֹכֶל׃
8 וַיַּכֵּר יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו וְהֵם לֹא הִכִּרֻהוּ׃
9 וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת־הַחֲלֹמוֹת אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מְרַגְּלִים אַתֶּם לִרְאוֹת אֶת־עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם׃
10 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אֲדֹנִי וַעֲבָדֶיךָ בָּאוּ לִשְׁבָּר־אֹכֶל׃
11 כֻּלָּנוּ בְּנֵי אִישׁ אֶחָד נַחְנוּ כֵּנִים אֲנַחְנוּ לֹא־הָיוּ עֲבָדֶיךָ מְרַגְּלִים׃
12 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לֹא כִּי עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם לִרְאוֹת׃
13 וַיֹּאמְרוּ שְׁנֵים עָשָׂר עֲבָדֶיךָ אַחִים אֲנַחְנוּ בְּנֵי אִישׁ אֶחָד בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנֵּה הַקָּטֹן אֶת־אָבִינוּ הַיּוֹם וְהָאֶחָד אֵינֶנּוּ׃
14 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר מְרַגְּלִים אַתֶּם׃
15 בְּזֹאת תִּבָּחֲנוּ חֵי פַּרְעֹה אִם־תֵּצְאוּ מִזֶּה כִּי אִם־בְּבוֹא אֲחִיכֶם הַקָּטֹן הֵנָּה׃
16 שִׁלְחוּ מִכֶּם אֶחָד וְיִקַּח אֶת־אֲחִיכֶם וְאַתֶּם הֵאָסְרוּ וְיִבָּחֲנוּ דִבְרֵיכֶם הֲיֶשׁ אִתְּכֶם אֱמֶת וְאִם־לֹא חֵי פַּרְעֹה כִּי מְרַגְּלִים אַתֶּם׃
17 וַיֶּאֱסֹף אֹתָם אֶל־מִשְׁמָר שְׁלֹשֶׁת יָמִים׃
18 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עֲשׂוּ וִחְיוּ אֶת־הָאֱלֹהִים אֲנִי יָרֵא׃
19 אִם־כֵּנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם אֶחָד יֵאָסֵר בְּבֵית מַטְּרֵכֶן וְאַתֶּם לְכוּ הָבִיאוּ שֶׁבֶר רַעֲבוֹן בָּתֵּיכֶם׃

1 Videns autem Jazcob quòd effet frumentum in Ægypto, dixit filiis suis: Ut quid negligitis? Et 2
ecce audivi quòd sit frumentum in Ægypto, descendite illuc, & emite nobis inde frumentum, ut vivamus & non moriamur. Descenderunt itaque 3
decem fratres Josephi ut emerent frumentum ex Ægypto. Benjamin verò 4
fratrem Josephi non misit Jazcob cum fratribus suis: timebat enim ne forte ei accideret malum. Ingressi sunt ergo filii Israel ad emendum frumentum inter alios venientes: erat enim terra Chanaan. Porrò Joseph 6
erat princeps super terram: et itaque venientes ad eum de omni terra vendebant ei frumentum. Cumque 7
adorassent eum fratres sui, vidit eos, sed non cognovit eum. Itaque recordatus 8
est Joseph somniorum que somniaverat de eis, dixitq; eis: Exploratores estis, ad videndum nuditatem terræ venistis. Respondentes ei; Nequa- 10
quam domine mi, servi tui venerunt ad emendum cibum. Omnes nos filii 11
unius sumus: fideles sumus, non fuerunt servi tui exploratores. Refon- 12
dit ei; Nonnequam, quia ad videndum nuditatem terræ venistis ad eandem. Dixe- 13
runt; Duodecim servi tui fratres sumus, filii viri unius in terra Chanaanes: ecce minor natu est cum patre nostro hodie, et unus non est. Dixit 14
ille Joseph, Illud est verbum quod locutus sum vobis, dicendo; Exploratores estis. In hoc probabimini: Per 15
vitam Pharaō, si egredi fuerititis ex hoc loco, nisi in adventu fratris vestri parvi huc. Mittite ex vobis u- 16
num, & accipiat fratrem vestrum: vos verò eritis vincti, donec probentur sermones vestri, si veritas vobiscum: sin minus, per vitam Pharaō quod exploratores estis. Collegit itaque eos in custodiā tridie 17
simul. Dixitq; eis Joseph tertio die, Hoc facite, & vivite: Deum ego timeo. Si fideles estis, frater vester unus ligabi- 19
tur in domo custodiæ vestræ: vos autem abite, & asportate frumentum quod emistis in famelicis domus vestræ.

1 وديد يعقوب كه هست غله در مصر گفت يعقوب بپسران
چرا شما ديگران را مينگريد؟ گفت اينك شنويدم كه هست غله در مصر فرود شويد بآنجا وغله خريد
2 ما را از آنجا دريابيم و نه ميريم* فرود شدند برادران يوسف ده خريدن غله از مصر* و مي ببينيم
3 4 برادري يوسف نه فرستاد [يعقوب] اوز برادران او كه گفت تا نه فراز رسد اورا گزندي*
5 *بيامدند پسران يسرال بغله خريدن در ميان آن آمدگان كه بود آن قحط در زميني كنعن*
6 * و يوسف او آن سلطان ابر آن زمين او آن غله فروشا بهمه قومي آن زمين بيامدند برادراني
7 يوسف سجود كردند باو روي برزمين *بديد يوسف مر برادراني او بشناخت اشانرا وبيگانه
8 شد باشان سخن گفت اواري ايشان سخت گفت باشان از كجا آمديد گفتند از زمين كنعن
9 خريدن خوش *بشناخت يوسف مر برادراني او و ايشان نه شناختند اورا* ياد كرد يوسف مر
10 آن خوابها آنچه خواب ديد باشان گفت باشان جاسوسان شما بديدن مر عيبي آن زمين
11 بيامديد* گفتند باو نه خداوند من بندگان تو آمدند بخريدن خوش* همهي ايما پسران مردي
12 يگه ايما اصليان ايما نه بودند بندگان تو جاسوسان* گفت باشان نه كه عيب آن زمين بيامديد
13 بديدن* گفتند دوازده بندگان تو برادران ايما پسراني مردي يگه در زمين كنعن وايشك آن خرد اوار
14 پدري ايما اين روز وآن يگه نيست * گفت باشان يوسف او آن سخن آنچه سخن گفتم بشما
15 گفتن جاسوسان شما * درين امتحان كرده شويد حيات فرعه اگر بيرون آييد ازين جا كه الا در
16 آمدن برادري شما آن خرد اينجا * بفرستيد ازشما يگه و بستانيد مر برادري شما و شما بنده
17 كرده شويد و امتحان كرده شويد سخنها شما ما راست اوازشما و اگر نه حيات فرعه كه
18 جاسوسان شما * جمع كرد ايشانرا بنگاه داشت سه روزها * گفت باشان يوسف در روز آن
19 سيمي اين بكنيد و بزيد مر آن خدا من ترسا * اگر اصليانيد شما برادري شما يگه بنده
سود در خانهي نگاه داشت شما و شما برويد وببريد غلهي گرسنگي خانهي شما.

ולימיתן לחון ועזרין לאדראיא יעבד לחומס בן׃ ושאו ונעלו את עיניהון על
חמרהון ואזלו מתמן׃ ויתרתה תלרי דאשתאר בלחודיה משתעין חברייה זי
שפיה למימן אפסקתא למחזייה בבי מדבתותא ותמנא זי בקפיזה והא הוא בפום
מוניה׃ ואמר ואמר לאחתוהי אחיתהב בסבי ואוף היא בשוני ונפק מנדע
להחון ויתוהי עבד לאחתוהי כדמה זי אמר לה עבד זי ילא מהוגבא היגלא׃ ואבאו ואזלו
ליתן יעקב אבוהון לאדראיא ותחזיא ליה זי כדן יאדרעון ותחזיא לימיה׃ דבר חיש
ואמרו ירד אחוהון חד שבוקו אנן ירד לחזיתא לבעיני בחזיתן סיבו ושילוא׃ ואבאו
ואזייהאו ירד אחוהון קלילא ליתי ואנדע ארום לא אלילי אחון אלא מרזיקני׃ ואחון ירד אחוהון אחתן לבון ירד אדראיא תחזיתן בפרנסתיה׃ והי
אינון מרזיקן זיקשיהון ואמר עבר קשר בקפידה דיקשיהון ותחזן זית קושטי כקפיזהון
היעון ואבוהון יתחילו על שפעין דשבקה חפן׃

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

ומר برادري شما آن خرد بياورید بمن وأور شوند شخنهای شما ونه میرید بکروند 20
همچنین *گفتند مرد با برادري او اما جرم ناکنیم ایما ابر برادري ایما آنچه بدیدیم سختي 21
جاني او در لاح کردن او بایما ونه شنویدیم ابر همچنین بیامد بایما آن سختي این *جواب داد 22
راوین ایشانرا گفتن ها نه گفتم بشما نه خطا کنید در کودک ونه شنویدید ونیز خون اوطلب
کرده آمد *ایشان نه دانستند که شنوا یوسف که آن سخن ران میاني ایشان *بگشت 23 24
ایشان بگریست باز گشت بایشان گفت بایشان بستانده ازیشان مر شمعون بند کرد اورا
بچشم دید ایشان *بفرمود یوسف پر کردند مر آلتهای ایشان علم وبیارگردانیدن سیم ایشان 25
مرد بخوجیني او وبدادن بایشان توشه براه کرد بایشان همچنین *برداشتند مر علفهی ایشان ابر 26
دراگوشهای ایشان برفتند از آنجا *بگشاد آن یکه مر خوجیني اوبدادن علف بدراگوشي او 27
در منزل جا بدید مر سیمي او اینک در دهاني خوجیني او *گفت بابرادران او باز گشته آمد سیمي 28
من وینز اینک هم در خوجیني من زایل شد عقلي ایشان بلرزیدند مرو ببرادري او بگفتن چه این
کرد خدا بایما *بیامدند بیعقوب پدري ایشان بزمین کنعن آگاه کردند باو مر همه فراز رسیها 29
ایشانرا بگفتن *گفت آن مرد خداوند آن زمین او رایما سخت بداد ایمارا چون جاسوسان آن 30
زمین *گفتیم باو اصلیان ایما نه بودیم جاسوسان *دوازده ایما برادران پسراني پدري ایما 31 32
آن یکه نیست او وآن خرد این روز اوز پدري ایما در زمیني کنعن *گفت بایما آن مرد 33
خداوندي آن زمین دراین بدانم که اصلیان شما برادري شما آن یکه رها کنید اوازي من
ومر گسنگهي خانهي شما بستانید وبروید *بیارید مر برادري شما آن خرد بمن وبدانم که 34
نه جاسوسان شما که اصلیان شما مر برادري شما بدهم بشما ومر آن زمین بازگذاري کنید.
*بود ایشان خالي کنان خوجینهای ایشان واینک مرد بستهی سیمي او در خوجیني او 35
بدیدند مر بستهای سیمي ایشان وپدري ایشان بترسیدند׃

Fratrem verò vestrum parum ad-20
ducite ad me, & vita stet vestra
vestra, ac non morientùr: & fe-
cerunt ita. Dixèruntque quidam ex 21
fratres Ioseph: Meritò istis malis
iamus in fratrem nostrum, qui vi-
dimus angustiam animæ ejus cùm
rogaret nos, & audire eum noluimus:
ad hæc angustia hæc. Respondens 22
autem Ruben dixit, dicendo: Nonne dic-
bam vobis, Ne peccetis in puerum,
& non audistis? ecce sanguis ejus requiritur. At illi 23
nesciebant quòd audiret Ioseph, quia
interpretes erat inter eos. Et avertit 24
se à eis & flevit: reversusque ad
illos locutus est eis: & accepto ab
eis Simeone, ligavit eum in conspe-
ctu eorum. Præcepitque Io- 25
seph implere vasa eorum frumento,
reponi pecuniam unumquemque
vehiculo suo, & dare illi viatica-
num pro via: fecitque ita.
Et sublato frumento suo jux- 26
ta asinos suos, abierunt indè.
Aperiens autem unus sacum suum ad dandi
pabulum asino suo in diversorio, vi- 27
dit argentum suum, & en ex eo est
sacci sui. Dixitque fratribus suis, 28
Reposcitus est argentum meum,
& quoque ecce est in sacco meo: &
deficiente corde mente, contremen-
tes inter se dixerunt ad Iacob pa-
trem suum in terram Chanaan, ac-
tis omnibus quæ evenerant sibi: 29
dicendo: Locutus est vir dominus terræ nobiscum
durè: ædimavit nos tanquam explora-
tores terræ. Diximusque illi: Honesti sa- 30
mus, nunquam fuimus explo ratores.
Duodecim fumus fratres filii patris 31
nostri: unus non est ipse, & minor na-
tu hodiè est cum patre nostro in terra
Chanaan. Respondit ad hæc vir domi- 32
nus terræ, ita hoc cognoscam quòd ho-
nesti estis, fratrem vestrum unum re-
linquite mecum, & quod vobis necesse est pro famulicio domus
vestræ accipite, & abite. Et adducite fratrem vestrum minorem ad 33
me, & cognoscam quod non fitis explo ratores sed fideles vos: & fra-
trem vestrum reddam vobis, & terram negotiabimini mercatui.
Accidit autem cum evacuarent saccos suos, ecce unusquisque vi- 35
ri argenti fasciculum in sacco suo: & videntes fasciculos argenti
sui, ipsi & pater eorum, & timuerunt propter Simeon ejus
reliquerant.

וימר יהודה׳ אל ישראל אביהו שלחה הנער אתי ונקומה ונלכה ונחיה ולא נמות גם אנחנו גם אתה גם טפנו׃ אנכי אערבנו מידי תבקשנו אם לא הביאתיו אליך והצגתיו לפניך וחטאתי לך כל הימים׃ כי לולי התמהמהנו כי עתה שבנו זה פעמים׃ ויאמר אליהם ישראל אבותם אם כן זאת עשו קחו מזמרת הארץ בכליכם והורידו לאיש מנחה מעט צרי ומעט דבש נכאת ולט בטנים ושקדים׃ וכסף משנה קחו בידכם והכסף המושב בפי אמתחתיכם שובו בידכם אולי משגה היה׃ ואת אחיכם קחו ועמוד שובו אל האיש׃ ואל שדי יתן לכם רחמים לפני האיש ושלח לכם את אחיכם אחר ואת בנימין ואני כאשר שכלתי שכלתי׃ ואנשים יקחו את המנחה הזאת ומשנה כסף יקחו בידם ואת בנימין יקחו וקומו שובו אל האיש ויראהו׃ ואל שדי יתן לכם רחמים לפני האיש ושלח לכם את אחיכם אחר ואת בנימין ואני כאשר שכלתי שכלתי׃ ואנשים יקחו את המנחה הזאת ומשנה כסף יקחו בידם ואת בנימין יקחו וקומו שובו אל האיש׃ ויראהו׃ ואל שדי יתן לכם רחמים לפני האיש ושלח לכם את אחיכם אחר ואת בנימין ואני כאשר שכלתי שכלתי׃ ואנשים יקחו את המנחה הזאת ומשנה כסף יקחו בידם ואת בנימין יקחו וקומו שובו אל האיש׃ ויראהו׃

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

ויהודה אמר אל ישראל אביהו שלח הנער אתי ונקומה ונלכה ונחיה ולא נמות גם אנחנו גם אתה גם טפנו׃ אנכי אערבנו מידי תבקשנו אם לא הביאתיו אליך והצגתיו לפניך וחטאתי לך כל הימים׃ כי לולי התמהמהנו כי עתה שבנו זה פעמים׃ ויאמר אליהם ישראל אביהם אם כן זאת עשו קחו מזמרת הארץ בכליכם והורידו לאיש מנחה מעט צרי ומעט דבש נכאת ולט בטנים ושקדים׃ וכסף משנה קחו בידכם והכסף המושב בפי אמתחתיכם שובו בידכם אולי משגה היה׃ ואת אחיכם קחו ועמוד שובו אל האיש׃ ואל שדי יתן לכם רחמים לפני האיש ושלח לכם את אחיכם אחר ואת בנימין ואני כאשר שכלתי שכלתי׃ ואנשים יקחו את המנחה הזאת ומשנה כסף יקחו בידם ואת בנימין יקחו וקומו שובו אל האיש׃ ויראהו׃ ואל שדי יתן לכם רחמים לפני האיש ושלח לכם את אחיכם אחר ואת בנימין ואני כאשר שכלתי שכלתי׃ ואנשים יקחו את המנחה הזאת ומשנה כסף יקחו בידם ואת בנימין יקחו וקומו שובו אל האיש׃ ויראהו׃

Et dixit illi Iuda, dicendo; Contestando contestatus est nos vir 2
illo, dicendo; Non videbitis aspectum faciei meæ, si non fuerit frater ve-
ster minor vobiscum. Si tu miseris fratrem nostrum nobiscum descende- 3
mus & ememus tibi frumentum. Sin autem non miseris, non descende-
mus: nam vir dixit nobis; Non videbitis aspectum faciei meæ, si
non fuerit frater vester vobiscum. Et dixit Israel; Cur malefecistis 5
mihi, indicando viro illi an adhuc effet vobis frater? Et dixerunt; 6
Interrogando interrogavit vir ille de nobis, & de nostra profapia,
dicendo; An adhuc pater vester vivit? an est vobis frater? & indi-
cavimus illi juxta ordinem horum verborum. An poterat scire quod diceret; Deducendere facite fratrem vestrum? Et dixit Juda Il- 7
raeli patri suo; Mitte puerum mecum, ut surgamus & abeamus, &
vivamus & non moriamur, etiam nos, etiam tu, etiam infantes no-
stri. Ego fidejubeo pro eo, ex 8
manu mea quæres ipsum: si non
adduxero eum ad te, & statuero
eum coram te, tum reus ero pec-
cati coram te omnibus diebus.
Quoniam nisi cunctati essemus, revers fuissemus jam duabus vicibus. Et 9
dixit illis Israel pater eorum; Si sic est, hoc facite: accipite de laudabilis
terræ & ponite in vasis vestris, & afferte viro illi munus: parum resinæ
balsami, & parum mellis, ceræ, caftaneorum, olei nucum, & olei
amygdalarum. Sed & pecuniam 12
duplicem tollite in manibus vestris:
& pecuniam quæ reposita est in ore
saccorum vestrorum reducite in manibus vestris; forsan per ignorantiam
factum est.

Hierof. 8

Hierof. 11

Hierof. 11

In duplo.

Dixitq; ita Jacob pater illorum; Me 36
obtum facitis, Joseph ipse non est,
& Simeon ipse non est, & Benja-
min acceptatis: in me facta sunt omnia
illa. Locutus est itaque Reubes ad 37
patrem suum, dicendo; Duos filios
meos interfice nisi illum ad te reduxero: tra-
dum ad te: da eum in manum meam,
& ego reducam eum. Dixit; Non 38
descendet filius meus vobiscum: nam
frater ejus mortuus est, & ipse solus
per fe reliquus manfit: & fi quod ve-
niet ei mala in via qualibetin, de-
ducetis [ea] dolore meum cum tri-
stitia in sepulchrum.

CAP. XLIII.

Porrò fames gravis erat in terra. 1
Factumque, cum finissent filiæ eius fru-
mentum quod attulerant ex Ægypto,
dixit sibi pater ipsorum; Revertimini,
emite nobis paululum cibi. Et ipse: 2
tus es tu Iehudah, dicendo; Contestando
contestatus est is vir vir di-
cendo, Non videbitis faciem
meam nisi frater vester vobiscum. Si 3 4
tu sit missurus fratrem nostrum no-
biscum, descendemus & ememus tibi
cibum. At si non sit tu missurus non 5
descendemus: vir enim dixit nobis;
Haudquaquam videbitis faciem
meam sine frater vester vobiscum.
Dixit Israel, Quare malum fecistis 6
mihi notificando viro an adhuc va-
ster esset frater? Respondebant, 7
Interrogando interrogavit vir de no-
bis & de genere nostro, dicendo;
An etiam pater vester vivens est? 8
an est vobis frater? & notificavi-
mus ei juxta fententiam verborum
horum. Numnide cognoscere potuimus
fieremus quòd diceret, Deducite
fratrem vestrum? Dixit Iehudah 9
ad Israel patrem fuum; Mitte
puerum mecum, & surgemus pe-
gemus: ut vivamus, & non mo-
riamur, etiam nos, etiam tu, etiam par-
vuli nostri. Medipse fum fpo- 10
de manu mea requiretz eum: fi non
attulero eum ad te, statuesque eum
coram te peccati reus ero tibi omnibus
diebus. Quòd fi non moram fecisse- 11
mus, certè jam reversi fuissemus bis
duobus vicibus. Dixit eis Israel pa- 12
ter eorum; Si ita sit, istud facite, jo-
lite de præstantissimis terræ in vasis
vestris: & deferte viro munus, parum
theriacæ, & parum mellis, filiquæ
& glandes, pistacia ac amygdalas.

לא שָׁרוֹ חֲמֹרָם לֹא הוֹא וְלֹא הֵזִינוּ עַד יוֹקַא הַהוּא׃

מד

וַיֹּאמֶר וְפַרְעֹה יְהֹוָה דַּבֶּר אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר עֲלֵה בִיתֶךָ וְשֵׁב בְּמִצְרַיִם וְאֶל־פִּי כָּל־עַמְּךָ יִשַּׁק כִּי רַק פֹּה אֶשְׁאָר בְּעֵינֶיךָ׃ וַיַּעַל יוֹסֵף מִצְרַיִם הוּא וְאֶחָיו וַיַּעַל אֶת־אָבִיו וַיִּבְחַר אֹתוֹ מִכָּל־שִׁבְטֵי מִצְרַיִם לִהְיוֹת לוֹ׃ וַיִּשְׁלַח אֶת־אֶחָיו וַיֵּלֵכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־תִּרְגְּזוּ בַּדָּרֶךְ׃ וְאַתֶּם אֲמַרְתֶּם אֶל־אֲבִיכֶם כֹּה אָמַר בִּנְךָ יוֹסֵף שָׂמַנִי אֱלֹהִים לְכָל־מִצְרָיִם רְדָה אֵלַי אַל־תַּעֲמֹד׃ וְיָשַׁבְתָּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וְהָיִיתָ קָרוֹב אֵלַי אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבְנֵי בָנֶיךָ וְצֹאנְךָ וּבְקָרְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ׃ וְכִלְכַּלְתִּי אֹתְךָ שָׁם כִּי־עוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים רָעָב פֶּן־תִּוָּרֵשׁ אַתָּה וּבֵיתְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ׃ וְהִנֵּה עֵינֵיכֶם רֹאוֹת וְעֵינֵי אָחִי בִנְיָמִן כִּי פִי הַמְדַבֵּר אֲלֵיכֶם׃ וְהִגַּדְתֶּם לְאָבִי אֶת־כָּל־כְּבוֹדִי בְּמִצְרַיִם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר רְאִיתֶם וּמִהַרְתֶּם וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־אָבִי הֵנָּה׃ וַיִּפֹּל עַל־צַוְּארֵי בִנְיָמִן אָחִיו וַיֵּבְךְּ וּבִנְיָמִן בָּכָה עַל־צַוָּארָיו׃ וַיְנַשֵּׁק לְכָל־אֶחָיו וַיֵּבְךְּ עֲלֵהֶם וְאַחֲרֵי כֵן דִּבְּרוּ אֶחָיו אִתּוֹ׃ וְהַקּוֹל נִשְׁמַע בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּיטַב בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֱמֹר אֶל־אַחֶיךָ זֹאת עֲשׂוּ טְעֻנוּ אֶת־בְּעִירְכֶם וָלֵכוּ שׁוּבוּ אַרְצָה כְּנָעַן׃ וְקַחוּ אֶת־אֲבִיכֶם וְאֶת־בָּתֵּיכֶם וּבֹאוּ אֵלָי וְהֵטַבְתִּי לָכֶם אֶת־טוּב אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאִתּוּ תֹּאכְלוּ אֶת־חֵלֶב הָאָרֶץ׃ וְאַתָּה צֻוֵּיתָה זֹּאת עֲשׂוּ זְאת קְחוּ לָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עֲגָלוֹת לְטַפְּכֶם וְלִנְשֵׁיכֶם וּנְשָׂאתֶם אֶת־אֲבִיכֶם וּבָאתֶם׃ וְעֵינְכֶם אַל־תָּחֹס עַל־כֵּלֵיכֶם כִּי טוּב כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לָכֶם הוּא׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל־פִּי פַּרְעֹה וַיִּתֶּן לָהֶם צֵדָה לַדָּרֶךְ׃ לְכֻלָּם נָתַן לָאִישׁ חֲלִפוֹת שְׂמָלוֹת וְלִבִנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כָּסֶף וְחָמֵשׁ חֲלִפוֹת שְׂמָלוֹת׃ וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת עֲשָׂרָה חֲמֹרִים נֹשְׂאִים מִטּוּב מִצְרַיִם וַעֲשָׂרָה אֲתֹנֹת נֹשְׂאוֹת בַּר וְלֶחֶם וּמָזוֹן לְאָבִיו לַדָּרֶךְ׃ וַיְשַׁלַּח אֶת־אֶחָיו וַיֵּלֵכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־תִּרְגְּזוּ בַּדָּרֶךְ׃ וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם׃ וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי הוּא מֹשֵׁל בְּכֹל אֶרֶץ מִצְרָיִם וַיָּפָג לִבּוֹ כִּי לֹא הֶאֱמִין לָהֶם׃ וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו אֵת כָּל־דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵהֶם וַיַּרְא אֶת־הָעֲגָלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף לָשֵׂאת אֹתוֹ וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם׃ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד יוֹסֵף בְּנִי חָי אֵלְכָה וְאֶרְאֶנּוּ בְּטֶרֶם אָמוּת׃

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* وسیم دوبخشه بستانید درمست شما ومرآن سیمی بارکشته درهای خویچین شما بارکردانید 12
درمستی شما مگرغلطست او*ومربرادری شما بستانید وبرخیزید وبارکردید بآن مرده 13
* وخدای شدی بدهد بشما رحمتهاییش آن مرد وبفرسته بشما مربرادری شما دیگر او ومی 14
بینیمش* ومن چون آنچه سکلفیده بوم سکلفیده متر شکم *بستاندند آن مردمان مرآن هدیه 15
آن این رود وبخشهی سیم بستاندند درمست ایشان وبرنیمیس وبرخاستند وفرود شدند
بمصر بیاستادند پیش یوسف*بدید یوسف اوار ایشان مربنیمیس گفت آنچه ابرخانهی او بیارد 16
مرآن مردمان بآن خانه وکشش کن کشش وآراسته کن که اورزی من بخورند آن مردمان درنیم 17
روز* بکرد آن مرد چون آنچه گفت یوسف بیارد آن مرد مرآن مردمان بخانهی یوسف* بتپسیدند 18
آن مردمان که آورده شدند خانهی یوسف گفتند ابرسبب آن سیمی آن بارکشته در خویچیهاء
ایما دراوّل ایما آورده شده شان ببهانه جستن ابرایما وبشکیجه کردن ابرایما وبستاندن ایمارا 19
ببندگان ومرخرهای ایما* نزدیک شدند بآن مرد آنچه ابرخانهی یوسف سخن گفتند باو درگذهی 20
آن خانه* گفتند حاجت خداوند من فرود شدیم فرود شدن دراوّل بخریدن خورش* بود که 21
بیامدیم بآن منزل جا بگشادیم مرخویچیی ایما وایناک سیمی مرد درخویچیی او سیمی ایما در
وزن او بارگردانده یم اورا در دستی ایما* وسیمی دیگر فرود آوردیم درمستی ایما بخریدن خورش 22
نه دانستیم که بنهاد سیمی ایما درخویچیهای ایما* گفت سلامتی بشما نه ترسید خدای شما 23
وخدای پدری شما بداد شما گنجینه درخویچیهای شما سیمی شما بیامد بمن بیرون آورد
ایشان مرشمعون* بیاورد آن مرد مرآن مردمان بخانهی یوسف بداد آب بشستند پاهای ایشان 24
بداد علف برارگوشان ایشان* آراسته کردند مرآن هدیه تا آمدن یوسف دریم روز که شنیدند 25
که آنجا بخورند آن* بیامد یوسف بآن خانه بیاوردند باو مرآن هدیه آنچه درمستی ایشان آن خانه 26
بکرد کردند باو بزمین* بتپسید ایشان بسلامتی گفت شما سلامت پدری شما آن پیر آنچه گفتید 27
زندست او* گفتند سلامت بندهء تو پدری ایما زندست او وزنده* رکوع کردند وبکرد کردند 28

Et argenti duplicē portionē attulit in manu vestra, et argentū reductum in ore sacci vestri retulistis in manus vestras, fortasse error fuit. Frumentū quoque vestrum accipite, & surgite & reuertimini ad vrbem. Et Deus Shadai det vobis misericordiam in conspectu viri: & remittat vobis fratrem vestrum alium, et Benjamin: ego autē quemadmodum orbatus fui, ita orbabor. Acceperunt itaque viri ea manus suas, & duplicem partitur argenti acceperūt in manu sua, & Benjamin: & surrexerunt, atque descenderunt in Aegyptum, & steterunt coram Joseph. Videns autem Joseph cum eis Benjamin, dixit ei qui erat super domum suam: introduc viros in domum, et occide victimas, & compara: mecum comedent isti viri in meridie. Et fecit vir quæ imperauerat Joseph, introduxitque virum ipse viros in domū Joseph. Timentes autem viri eum introduci suspicati sunt quòd propter argentum quod retulerāt in sacco nostro in principio, fuerit introductus: vt contra nos occasionem capiat, & ad tormentum exercendum nos, & ad capiendum nos in seruos, & asinos nostros. Quocirca approximantes viro qui super domum Joseph, fermare habuerunt cum eo in limine domūs. Dixerūt, Quæso domine mi, descendimus olim ad emendum cibum: Postquam autem venimus ad diuersorium, aperuimus sacos nostros, & ecce argentum cuiuslibet in ore sacci erat, argentum integrum nobis: in manibus nostris illud retulimus. Argentum aliud detulimus in manu nostra, ad emendum cibum: nescimus quis posuit argentum nostrum in sacculis nostris. Respondit Pax vobis, ne timeatis: Deus vester, & Dei patris vestri dedit vobis thesaurum in saccis vestris: argentum vestrum recepi. Et eduxit ad eos Shimeon. Introduxit itaque vir ad illos: virus in domum Joseph, dedit aquam, & lauarunt pedes suos, dedit quoque pabulū asinis eorum. Et parauerunt munus, donec venisset Joseph ad præsidium meridiei: quoniam audiuerant ab eo, quod ibi comesturi essent panem. Et venit Joseph domum, & obtulerunt ei munus quod erat in manu illorum in domū: & procciderunt ei in terram. Et interrogauit eos de pace, & dixit; Num pax est patri vestro seni, de quo dixistis mihi? num adhuc ille vivit? Et dixerunt; Pax servo tuo patri nostro, adhuc vivit: & incurvati stant, & adoraverunt. Et levavit oculos suos, & vidit Benjamin fratrem suum, filium matris sue, & dixit; Num iste est frater vester de minori de quo dixistis mihi? & ait; A facie Domini misericordia veniat super te, fili mi.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* برواست چشمانی او بدید مر بنیمین برادری او پسری مادری او* گفت هااین برادری شما کآن خرد آنچه گفتید بمن گفت خدا ببخشد ترا پسری من * شتاب کرد یوسف که بر جوشیدند 30
سقفهای او ببرادری او طلب کرد بگریستن بیامد بآن گنجینه بگریست آنجا * بشست روی او 31
بیرون آمد صبر کرد گفت بنهید نان * بنهادند باو بنهادهای او وایشان بنهادهای ایشان و بمصریان
آن خوران اوار او بنهادهای ایشان که نه توانند آن مصریان بخوردن اوار آن عبریان ان که 32
مکروهی آن بمصریان * بنشستند پیش او آن نخست زاد چون نخست زادی او وآن کهتر چون 33
کهتری او حیرت شدند [مردمان] مرد بیاری او * برواست بخشها ازنیه روی او بایشان بسیار
کرد بخشی بنیمین ازبخشهای همهء ایشان پنج بخشها بیاوختیدند ومست شدند اوار او* 34

* فصل چهل وچارم *

* بفرمود آنچه ابرخانهی او بگفتن پرکن مرخویچیهای آن مردمان 1
خویش چون آنچه توانند برداشتن وبنه سیمی مرد درهای خویچین او* ومرجامی من جامی و 2
آن سیم بنهی درهای خویچیی آن خرد ومرسیمی غلهی او بکرد چون سخنی یوسف آنچه
سخن گفت* آن بامداد روشن شد وآن مردمان فرستاده شدند ایشان وخرهای ایشان * ایشان 3
بیرون شدند مر آن شهر نه دور شدند ویوسف گفت آنچه ابرخانهی او بفرمود بنا 4
پسی آن مردمان وبرسی ایشانرا وبگوی ایشان چرا بازتوخیید بدی بدلی نیکوی * هانه 5
[این] آنچه بیاهنجد خداوندی من درو او فال گیرد درو بدی کردید
آنچه کردید * برسید ایشانرا سخن گفت بایشان مر آن ایشان * گفتند باو 6
چرا سخن گوید خداوند من چون سخنهای آن ایشان معاذ آله بنده گانی تو از کردن چون 7
سخن این * اینک سیم آنچه یافتیم درهان خویچیی ما بازکردیم بتو ازمرزمین کنعن و
وچگونه بدزدیدیم از خانهی خداوندی تو سیم یا طلا * آنچه یافته شود اوار او ازو 8
بنده گانی تو بمیرد هنین ایما باشیم بخداوندی من بنده گان *

Sobtatis autem oculi fuis, vidit 29
Benjamin frater fuus filium matris fuæ, dixitque; Num iste est frater vester parvus de quo dixeratis mihi? subdidique, Deus misereatur tibi fili mi. Tum festinationem fecit Joseph, quia exercebant misericordiam ergā fratrem fuum, quæ ubique ad fundum lacrymæ in penetrale, flevit ibi. Postea, lotis 30
ibi facie fuis, foras venit, & abstinuit, dicens; apponite panem. Et 32
ponunt ei ibi seorsum, & illis seorsum, & Aegyptiis comedentibus cum eo, ibi seorsum per se: eo quia non fas fuit Aegyptii comedere cum Ebreis panem, quia abominatio est illud Aegyptiis. Sederunt itaque co- 33
ram illo primogenitus secundum primogenituram fuam, & minor secundum minoritatem fuam: & admiratio fuit viris, quisque ad focium fuum. Tulerque portes à conspectu 34
fuo. Et portauit portem Benjamin præ portibus omnium illorum quinque partibus: & biberuntque & inebriati funt cum illo.

CAP. XLIV.

Præcepit autem et qui super domum fuam, qui conficiunt erat præfectus super domum fuam, dicendo; Imple facces virorum illorum frumento, quantum ferre possunt: & pone argentum viri in ore facci fui. Et scyphum meum, 2
scyphum argenteum, pone in ore facci minoris, & argentum emptionis fuæ: & fecit secundum verbum Josephi, quod locutus erat. Mane vero illi dimissi funt, ipfi & afini eorum. Ipfi exierant ex civita- 4
te, nec procul aberant, cum Joseph dicere Manassi, qui conficiunt erat præfectus super domum fuam; Surge, persequere pōr viros illos, & cum apprehenderis eos, dicēs ad eos; Cur reddidistis malum pro bono? An non hic est in quo bibebat do- 5
minus meus, & ipfe augurando augurabatur in eo: male egistis, quod fecistis. Et apprehendit eos illos, & loquutus est cum illis omnia verba ista. Et dixerunt illi; Cur 7
loquitur dominus meus secundum verba ista? absit servis tuis ne faciant secundum verbum hoc. Ecce argentum quod inveneramus in ore facco- 8
rum nostrorum, reportavimus eam tibi è terra Canaan: & quomodo furaremur ex domo domini tui vafa argentea aut vafa aurea. In ex servis 9
tuis, apud quem invenietur, reus erit capitis: & etiam nos erimus domino meo in servos.

Hieros. 5 Et ipse augurando augurabatur in eo,

וישלחו׃ 28 וקריב ליהודה יהודה ואמר
אליו בעני אדני ישלח עבדך צאנם
ובקר׃ 29 ויאמר אליו עבר אדני לפניו
והנני נהל לאטי לרגל המלאכה אשר
לפני ולרגל הילדים עד אשר אבוא אל
אדני שעירה׃ 30 ויאמר עשו אעזבה נא
עמך מן העם אשר אתי ויאמר למה זה
אמצא חן בעיני אדני׃ 31 וישב ביום
ההוא עשו לדרכו שעירה ויבא יעקב
סכתה ויבן לו בית ולמקנהו עשה סכות
על כן קרא שם המקום סכות׃ 32 ויבא
יעקב שלם עיר שכם אשר בארץ כנען
בבאו מפדן ארם ויחן את פני העיר׃
33 ויקן את חלקת השדה אשר נטה שם
אהלו מיד בני חמור אבי שכם במאה
קשיטה׃ 34 ויקם שם מזבח ויקרא לו
אל אלהי ישראל׃

ויגש 18 וקריב לויהודה יהודה ואמר
במשי רבוני ישלל בקשו פתגמה
ואמר בבעני מנה רבוני ישלל ענין עבדך
כמשמעיה רבוני ולא יקוקוח רוגזך
פתגם במשמעיה רבוני ולא יחקף
רוגזך בעבדך ולא מן שמיא קדמיא
בראשית אמר לן מן קדם יי אנא רחיל
וכרון חזיון דיעזך למקריי מתמיין
לן מן קדם יי אנא רחיל וכרו חזיוי דיעזך
למקריי דשלישי׃ 19 ארוני רבוני
שאיל ית עבדוי למימר הראית לכון
אבא או אחא׃

Et accessit ad eum Juda, dicens; 18
Obsecro domine mi, loquatur obsecro servus tuus verbum ad audientem
domini mei, neque commoveatur ira tua adversus servum tuum: quoniam ab homa qua venimus ad te dixith nobis; A facie Domini ego
times, & jam redeunt judicia tua, ut sint familia principum Pharaonis.
Dominus meus interrogavit servos 19
fuos dicendo; An est adhuc vobis
pater aut frater?

Hierof. 18. Et accessit ad eum
Juda, & dixit; Obsecro te domine
mi, loquatur nunc servus tuus fer-
monem ad auditum tibi domini
mei, neque exardeat ira tua in ser-
vum tuum; annon à tempore pri-
ori, quo nos deffendimus ad te in
Aegypto, affirmabas nobis; A facie
Domini ego timeo? nunc autem re-
deunt judicia tua, ut similia sint
judiciis Pharaonis domini mei: per-
quem juravit dominus ejus fam le-
vabilis ficut ea, & pater meus

מה

ולא ולא ילדל יחוף למסבורא ולא למסבני מן בגלל מן דתקיימון קדמי יאמר 1
הנפקיר כל אינש מן קדמי ולא קם אינש עמיה כד אשתמודע יוסף לאחוהי ׃ ויתן
קלה בבכותא ושמעו מצראי ושמעו אינש בית פרעה ׃ ואמר 2
יוסף לאחוהי אנא הוא יוסף האית קדמון אבא חיים ולא יכילו אחוי לאתבא ליה
קדמוי ארום אתבהילו מן קדמוי ׃ ואמר יוסף לאחוי קריבו בבעו ליה 3
ויתמון קריבת מחוליהי וקריבו ואמר אנא יוסף אחוכון דאתון זבינתון יתי למצריים ׃

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*Et dixinne domino meo, Eſt nobis 20
pater ſenex, & puer ſenectutis par-
ſuperſtes mortui ipſe ſolus per ſe
matri ſue, & pater ejus diligitum
habet eum. Et dixiſti ſervis tuis; 21
Deducite eum ad me ut ponam oculum meum ſuper eum. Diximus 22
servo domino meo; Non potest puer ve-
nire patrem ſuum, tinc moriretur. Et 23
dixiſti ſervis tuis; Niſi deſcenderit
frater veſter, ne adi ceſtis videre
faciem meam. Fuit igitur, quando 24
aſcendimus ad ſervum tuum patrem
meum, nos ſcelimus verba domi-
ni mei. Dixit pater veſter; Revertimini 25
& emite nobis cibaria pauca. Diximus 26
Reſpondimus; Non poſſumus deſcen-
dere: at ſi fuerit frater noſter pa-
ruus nobiſcum, deſcendemus: quia
non poſſumus videre faciem viri ſi
frater noſter paruus non ſit ipſe no-
biſcum. Dixit ſervus tuus pater 27
noſter ad nos; Vos ſcitis quod duas
peperit mihi uxor mea. Et egreſſus 28
unus à me, dixi; Profecto pre-
dando predatus fuiſtis eſt: neque vidi
eum ufque hunc. Et aſſumetis & 29
hunc à facie mea, & ſuperveniet ei
malum, ac deducetis ſenectutem meam
cum moleſtia ad ſepulchrum. Nunc 30
ergo dum veniam ad ſervum tuum pa-
trem meum, & puer non fuerit nobiſ-
cum, (cum anima ejus ligata eſt in
anima ipſius,) Erit quum vide- 31
rit quod non aderit puer, tum mori-
tur: & deducent ſervi tui ſenectu-
tem ſervi tui patris noſtri in angore
& lamentatione. Nam puerum tuus 32
mediator fuiſtus eſt pueru à patre
meo, dicendo; Si non adduxero eum
ad te, peccati tibi ero tibi omnibus
diebus. Nunc ergo remaneat 33
tus tuus in loco pueri, ſervus domi-
no meo, & puer aſcendat cum fra-
tribus ſuis. Quomodo enim aſcen- 34
dam ad patrem meum, & puer non
ſit ipſe mecum? ne videam malum
quod inveniet patrem meum.*

CAP. XLV.

*Neque potuit Joſeph ſuſtinere, quo minus fleret, propter eos qui
ſtabant coram eo: & dixit; Educite omnes viros à me: & non ſe-
tit cum eo ullus homo, quando ſe cognoſcendum præbuit Joſeph fratri-
bus ſuis. Et elevavit vocem ſuam cum fletu: & audiverunt Ægypti, 2
& audivit vir domus Pharao. Et dixit Joſeph fratribus ſuis; Ego ſum 3
Joſeph: num adhuc jam pater meus vivit? neque poterant fratres ejus
reſpondere ei quicquam, eo quòd turbati eſſent à conſpectu ejus. Et 4
dixit Joſeph fratribus ſuis; Accedite obſecro ad me, & videte abſciſſionem
circumciſionis mex, & acceſſerunt: tum dixit; Ego Joſeph frater veſter,
quem vendidiſtis in Ægyptum.*

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*Et dixinne domino meo, Eſt nobis 20
pater ſenex, & puer ſenectutis par-
ſuperſtes mortui ipſe ſolus per ſe
matri ſue, & pater ejus diligitum
habet eum. Et dixiſti ſervis tuis; 21
Deducite eum ad me ut ponam oculum meum ſuper eum. Diximus 22
servo domino meo; Non potest puer ve-
nire patrem ſuum, tinc moriretur. Et 23
dixiſti ſervis tuis; Niſi deſcenderit
frater veſter, ne adi ceſtis videre
faciem meam. Fuit igitur, quando 24
aſcendimus ad ſervum tuum patrem
meum, nos ſcelimus verba domi-
ni mei. Dixit pater veſter; Revertimini 25
& emite nobis cibaria pauca. Diximus 26
Reſpondimus; Non poſſumus deſcen-
dere: at ſi fuerit frater noſter pa-
ruus nobiſcum, deſcendemus: quia
non poſſumus videre faciem viri ſi
frater noſter paruus non ſit ipſe no-
biſcum. Dixit ſervus tuus pater 27
noſter ad nos; Vos ſcitis quod duas
peperit mihi uxor mea. Et egreſſus 28
unus à me, dixi; Profecto pre-
dando predatus fuiſtis eſt: neque vidi
eum ufque hunc. Et aſſumetis & 29
hunc à facie mea, & ſuperveniet ei
malum, ac deducetis ſenectutem meam
cum moleſtia ad ſepulchrum. Nunc 30
ergo dum veniam ad ſervum tuum pa-
trem meum, & puer non fuerit nobiſ-
cum, (cum anima ejus ligata eſt in
anima ipſius,) Erit quum vide- 31
rit quod non aderit puer, tum mori-
tur: & deducent ſervi tui ſenectu-
tem ſervi tui patris noſtri in angore
& lamentatione. Nam puerum tuus 32
mediator fuiſtus eſt pueru à patre
meo, dicendo; Si non adduxero eum
ad te, peccati tibi ero tibi omnibus
diebus. Nunc ergo remaneat 33
tus tuus in loco pueri, ſervus domi-
no meo, & puer aſcendat cum fra-
tribus ſuis. Quomodo enim aſcen- 34
dam ad patrem meum, & puer non
ſit ipſe mecum? ne videam malum
quod inveniet patrem meum.*

CAP. XLV.

*Neque potuit Joſeph ſuſtinere, quo minus fleret, propter eos qui
ſtabant coram eo: & dixit; Educite omnes viros à me: & non ſe-
tit cum eo ullus homo, quando ſe cognoſcendum præbuit Joſeph fratri-
bus ſuis. Et elevavit vocem ſuam cum fletu: & audiverunt Ægypti, 2
& audivit vir domus Pharao. Et dixit Joſeph fratribus ſuis; Ego ſum 3
Joſeph: num adhuc jam pater meus vivit? neque poterant fratres ejus
reſpondere ei quicquam, eo quòd turbati eſſent à conſpectu ejus. Et 4
dixit Joſeph fratribus ſuis; Accedite obſecro ad me, & videte abſciſſionem
circumciſionis mex, & acceſſerunt: tum dixit; Ego Joſeph frater veſter,
quem vendidiſtis in Ægyptum.*

*Reſpondit; Etiam nunc, fecundùm to
verbum veſtrum, ita erit: ipſe qui
quem invenietur, erit mihi ſervus;
vos verò eritis ſoluti. Feſtinate 11
ter ſenem deſcendentes ad patrem
ſuum, & adducite eum ad terram,
quibus ſuccum fuam. Et ſervis 12
tuis ſi à magna locupti, & ſi ta-
muri ſuiſtis in inventum ad ven-
tum in facie Benjamin. Scitis 13
quo veſtimenta ſua, & equitatum
quoque ſuper aſinum ſuum, ac re-
verſi ſunt in urbem. Perveniet igitur 14
Jehudah & fratres ejus ad domum
Joſeph, & ipſe adhuc erat ille, jux
ta quem ſtabant omnes fratres ejus. 15
Et dixit Joſeph; Quare opus eſt quod
feciſtis? nonne ſcitis quòd augurando
augurabit quis ſuper eo qui ſimilis eſt? 16
Jehudah. Quid dicemus domino meo?
quid dicemus, & quo juſtificabi-
mur? Deus invenit peccatum ſer-
vorum tuorum: ecce nos ſervi do-
mino meo, etiam nos etiam ille in
cujus manu inventum eſt poculum.
Reſpondit; Avertat me Deus à fe- 17
cundo hac: vir in cujus manu in-
ventetur poculum, ipſe erit mihi
ſervus; vos verò abite in pace ad
patrem veſtrum. Tum appropin- 18
quans ei Jehudah, dixit; Domine
mi, loquatur jam ſervus tuus ver-
bum in auribus domini mei, & ne
excandeſcat ira tua in ſervum tuum:
quia ſic tu ſicut Pharoh. Domi- 19
nus mus interrogavit ſervos
ſuos, dicendo; Num eſt vobis pater
aut frater?*

*Et accefſit ad eum Juda, dicens; 18
Obſecro domine mi, loquatur obſe-
quio ſervus tuus verbum ad audien-
tiam domini mei, neque commoveatur
ira tua adverſus ſervum tuum: quo-
niam ab homa qua venimus ad te
dixith nobis; A facie Domini ego
times, & jam redeunt judicia tua,
ut ſint familia principum Pharaonis.
Dominus meus interrogavit ſervos 19
fuos dicendo; An eſt adhuc vobis
pater aut frater?*

*Hierof. 18. Et accefſit ad eum
Juda, & dixit; Obſecro te domine
mi, loquatur nunc ſervus tuus fer-
monem ad auditum tibi domini
mei, neque exardeat ira tua in ſer-
vum tuum; annon à tempore pri-
ori, quo nos deffendimus ad te in
Aegypto, affirmabas nobis; A facie
Domini ego timeo? nunc autem re-
deunt judicia tua, ut ſimilia ſint
judiciis Pharaonis domini mei: per-
quem juravit dominus ejus fam le-
vabilis ficut ea, & pater meus*

*honorabilis eſt ficut Pharao dominus tuus, per quem juras. Annon ego
juravi poſſum per vitam capitis patris mei nec mentiar? quòd ſi cura-
xero ego gladium meum à medio vagina, non reducem eum in vaginam,
donec reflexerit manum jam terram Aegypti interfectis, non tamen
inquam eum in vaginam, donec fiat univerſa terra ſpectans ad
habitationem, à te primi incipiens, & in Pharaone domino tuo finem,
eo pallo tranſgredienda voluntatem patris mei. Nunquid ſoror nos-
ditum eſt tibi, nec dixit tibi quiſquam quod fecerunt duo fratres mei Si-
meon & Levi, qui aſcenderunt contra ephidem Sichem cum gladium
tranquillitate, & interfecerunt omnem maſculum ad os gladii. 20 quod fal-
liſſent Dinam ſororem ſuam, que non numerabatur inter tribus, neque
acceptura erat ſortio aut hereditas nobiſcum in partitione terre: quoniam
magis propter Binjamin fratrem noſtrum, qui numeratur nobiſcum inter
tribus, & recepturus eſt partem ſortis & hereditatis nobiſcum in partitione
terra: cum vis men major ſit vi illorum, nam fideriſſi pro pueris
manu patris, & dixi illi; Si non adduxero ipſum ad te, & ſtatuero eum
coram te, ero peccator in te, & remanu à petitione pacis tue omnibus die-
bus. An forte non audiſum eſt tibi, neque narratum eſt tibi, quod ego
& principes ſumus ſicut tu in terra Canaan. 19. Cum videt Joſeph fi-
lios & honorabilis quòd aſcenderet ſortiuado Jude fratris ſui, & cuiret
cogitationes cordis ejus, & rumperentur veſtimenta ejus, ea ſora à tuum Jo-
ſeph Manaſſi primogenitis ſui, & calceavit caleeo ſuo: tum tremuit omne
palatium Joſephi. Ea hora dixit Joſeph aſſre coſta à domo patris
mei, non poſſet fieri ita: Propterea incepit Judas mittere ipſe in verba
ſuis, & dixit; Domine mei interrogavit ſervos ſuos, dicendo; An
eſt adhuc pater aut frater?*

*Reſpondit; Etiam nunc, fecundùm to
verbum veſtrum, ita erit: ipſe qui
quem invenietur, erit mihi ſervus;
vos verò eritis ſoluti. Feſtinate 11
ter ſenem deſcendentes ad patrem
ſuum, & adducite eum ad terram,
quibus ſuccum fuam. Et ſervis 12
tuis ſi à magna locupti, & ſi ta-
muri ſuiſtis in inventum ad ven-
tum in facie Benjamin. Scitis 13
quo veſtimenta ſua, & equitatum
quoque ſuper aſinum ſuum, ac re-
verſi ſunt in urbem. Perveniet igitur 14
Jehudah & fratres ejus ad domum
Joſeph, & ipſe adhuc erat ille, jux
ta quem ſtabant omnes fratres ejus. 15
Et dixit Joſeph; Quare opus eſt quod
feciſtis? nonne ſcitis quòd augurando
augurabit quis ſuper eo qui ſimilis eſt? 16
Jehudah. Quid dicemus domino meo?
quid dicemus, & quo juſtificabi-
mur? Deus invenit peccatum ſer-
vorum tuorum: ecce nos ſervi do-
mino meo, etiam nos etiam ille in
cujus manu inventum eſt poculum.
Reſpondit; Avertat me Deus à fe- 17
cundo hac: vir in cujus manu in-
ventetur poculum, ipſe erit mihi
ſervus; vos verò abite in pace ad
patrem veſtrum. Tum appropin- 18
quans ei Jehudah, dixit; Domine
mi, loquatur jam ſervus tuus ver-
bum in auribus domini mei, & ne
excandeſcat ira tua in ſervum tuum:
quia ſic tu ſicut Pharoh. Domi- 19
nus mus interrogavit ſervos
ſuos, dicendo; Num eſt vobis pater
aut frater?*

*שלישי ׳ס ׳ע ׳ב ׳ר ׳ה ׳א ׳ת ׳ל ׳כ ׳ו ׳ן ׳ה ׳ל ׳ו ׳א ׳ב ׳ו ׳א ׳ח

וְנַחֲשׁוֹל כִּסָּהוּ מָיִם יָרְדוּ לְקַעֲקַע אֶבֶן׃ וְנַחֲלֵי פְלֶג יְשַׂמְּחוּ עִיר אֱלֹהִים קִדְּשׁוּ מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן׃ אֱלֹהִים בְּקִרְבָּהּ בַּל־תִּמּוֹט יַעְזְרֶהָ אֱלֹהִים לִפְנוֹת בֹּקֶר׃ הָמוּ גוֹיִם מָטוּ מַמְלָכוֹת נָתַן בְּקוֹלוֹ תָּמוֹג אָרֶץ׃ יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ לְכוּ חֲזוּ מִפְעֲלוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־שָׂם שֹׁמוֹת בָּאָרֶץ׃ מַשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קְצֵה הָאָרֶץ קֶשֶׁת יִשְׁבֹּר וְקִצַּץ חֲנִית עֲגָלוֹת בָּאֵשׁ יִשְׂרֹף׃ הַרְפּוּ וְדָעוּ כִּי אָנֹכִי אֱלֹהִים אָרוּם בַּגּוֹיִם אָרוּם בְּאַהֲבָה׃ יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כָף הָרִיעוּ לֵאלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה׃ כִּי־יְהוָה עֶלְיוֹן נוֹרָא מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃ יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ׃ יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ אֶת־גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר אָהֵב סֶלָה׃ עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל שופָר׃ זַמְּרוּ אֱלֹהִים זַמֵּרוּ זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ׃ כִּי מֶלֶךְ כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל׃ מָלַךְ אֱלֹהִים עַל־גּוֹיִם אֱלֹהִים יָשַׁב עַל־כִּסֵּא קָדְשׁוֹ׃ נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי לֵאלֹהִים מָגִנֵּי־אָרֶץ מְאֹד נַעֲלָה׃

שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח׃ גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ׃ יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב׃ אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב׃ כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו׃ הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ׃ רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ׃ כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד־עוֹלָם סֶלָה׃ דָּמִינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ׃ כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־אָרֶץ צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ׃ יִשְׂמַח הַר־צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ׃ סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ׃ שִׁיתוּ לִבְּכֶם לְחֵילָהּ פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן׃ כִּי זֶה אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת׃

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים הַאֲזִינוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי חָלִיד׃ גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי אִישׁ יַחַד עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן׃ פִּי יְדַבֵּר חָכְמוֹת וְהָגוּת לִבִּי תְבוּנוֹת׃ אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי׃ לָמָּה אִירָא בִּימֵי רָע עֲוֹן עֲקֵבַי יְסֹבְבֵנִי׃ הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם וּבְרֹב עָשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ׃ אָח לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ לֹא־יִתֵּן לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ׃ וְיֵקֶר פִּדְיֹן נַפְשָׁם וְחָדַל לְעוֹלָם׃ וְיִחִי עוֹד לָנֶצַח לֹא יִרְאֶה הַשָּׁחַת׃ כִּי יִרְאֶה חֲכָמִים יָמוּתוּ יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם׃ קִרְבָּם בָּתֵּימוֹ לְעוֹלָם מִשְׁכְּנוֹתָם לְדֹר וָדֹר קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם עֲלֵי אֲדָמוֹת׃ וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ׃ זֶה דַרְכָּם כְּסֶל לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה׃ כַּצֹּאן לִשְׁאוֹל שתו מָוֶת יִרְעֵם וַיִּרְדּוּ בָם יְשָׁרִים לַבֹּקֶר וְצוּרָם לְבַלות שְׁאוֹל מִזְּבֻל לוֹ׃ אַךְ אֱלֹהִים יִפְדֶּה נַפְשִׁי מִיַּד שְׁאוֹל כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה׃ אַל־תִּירָא כִּי־יַעֲשִׁר אִישׁ כִּי־יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ׃ כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא־יֵרֵד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ׃ כִּי נַפְשׁוֹ בְחַיָּיו יְבָרֵךְ וְיוֹדוּ כִּי־תֵיטִיב לָךְ׃ תָּבוֹא עַד דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד־נֶצַח לֹא יִרְאוּ אוֹר׃ אָדָם בִּיקָר וְלֹא יָבִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ׃

מִזְמוֹר לְאָסָף אֵל אֱלֹהִים יְהוָה דִּבֶּר וַיִּקְרָא־אֶרֶץ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ׃ מִצִּיּוֹן מִכְלַל־יֹפִי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ׃ יָבוֹא אֱלֹהֵינוּ וְאַל יֶחֱרַשׁ אֵשׁ לְפָנָיו תֹּאכֵל וּסְבִיבָיו נִשְׁתַּעֲרָה מְאֹד׃ יִקְרָא אֶל־הַשָּׁמַיִם מֵעָל וְאֶל־הָאָרֶץ לָדִין עַמּוֹ׃ אִסְפוּ לִי חֲסִידָי כֹּרְתֵי בְרִיתִי עָלֵי זָבַח׃ וְיַגִּידוּ שָׁמַיִם צִדְקוֹ כִּי אֱלֹהִים שׁפֵט הוּא סֶלָה׃ שִׁמְעָה עַמִּי וַאֲדַבֵּרָה יִשְׂרָאֵל וְאָעִידָה בָּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ אָנֹכִי׃ לֹא עַל־זְבָחֶיךָ אוֹכִיחֶךָ וְעוֹלוֹתֶיךָ לְנֶגְדִּי תָמִיד׃ לֹא־אֶקַּח מִבֵּיתְךָ פָּר מִמִּכְלְאוֹתֶיךָ עַתּוּדִים׃ כִּי־לִי כָל־חַיְתוֹ־יָעַר בְּהֵמוֹת בְּהָרֵי אֶלֶף׃ יָדַעְתִּי כָּל־עוֹף הָרִים וְזִיז שָׂדַי עִמָּדִי׃ אִם־אֶרְעַב לֹא־אֹמַר לָךְ כִּי־לִי תֵבֵל וּמְלוֹאָהּ׃ הַאֲכֹל בְּשַׂר אַבִּירִים וְדַם־עַתּוּדִים אֶשְׁתֶּה׃ זְבַח לֵאלֹהִים תּוֹדָה וְשַׁלֵּם לְעֶלְיוֹן נְדָרֶיךָ׃ וְקָרְאֵנִי בְּיוֹם צָרָה אֲחַלֶּצְךָ וְתְכַבְּדָנְנִי׃ וְלָרָשָׁע אָמַר אֱלֹהִים מַה־לְּךָ לְסַפֵּר חֻקָּי וַתִּשָּׂא בְרִיתִי עָלֶיךָ׃ וְאַתָּה שָׂנֵאתָ מוּסָר וַתַּשְׁלֵךְ אֲחֹרֶיךָ דְּבָרָי׃ אִם־רָאִיתָ גַּנָּב וַתִּרֶץ עִמּוֹ וְעִם־מְנָאֲפִים חֶלְקֶךָ׃ פִּיךָ שָׁלַחְתָּ בָרָע וּלְשׁוֹנְךָ תִּצְמֹד מִרְמָה׃ תֵּשֵׁב בְּאָחִיךָ תְּדַבֵּר בְּבֶן־אִמְּךָ תִּתֵּן דֹּפִי׃ אֵלֶּה עָשִׂיתָ וְהֶחֱרַשְׁתִּי דָּמִיתָ הֱיוֹת אֶהְיֶה כָמוֹךָ אוֹכִיחֲךָ וְאֶעֶרְכָה לְעֵינֶיךָ׃ בִּינוּ־נָא זֹאת שכחי פֶּן־אֶטְרף וְאֵין מַצִּיל׃ זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי וְשָׂם דֶּרֶךְ אַרְאֶנּוּ בִּישׁוּעַת אֱלֹהִים׃

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּבוֹא אֵלָיו נָתָן הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר בָּא אֶל־בַּת־שָׁבַע׃ חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ מְחֵה פְשָׁעָי׃ הֵיטֵב כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי׃ כִּי־פְשָׁעַי אֲנִי אֵדָע וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד׃ לְךָ לְבַדְּךָ חָטָאתִי וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְשָׁפְטֶךָ׃ הֵן בְּעָוֹן חוֹלָלְתִּי וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי אִמִּי׃ הֵן אֱמֶת חָפַצְתָּ בַטֻּחוֹת וּבְסָתֻם חָכְמָה תודיעני׃ תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב וְאֶטְהָר תְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין׃ תַּשְׁמִיעֵנִי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה תָּגֵלְנָה עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ׃ הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחֲטָאָי וְכָל־עֲוֹנֹתַי מְחֵה׃ לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי׃ אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל־תִּקַּח מִמֶּנִּי׃ הָשִׁיבָה לִּי שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי׃ אֲלַמְּדָה פּשְׁעִים דְּרָכֶיךָ וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ׃ הַצִּילֵנִי מִדָּמִים אֱלֹהִים אֱלֹהֵי תְשׁוּעָתִי תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ׃ אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃ כִּי לֹא תַחְפֹּץ זֶבַח וְאֶתְּנָה עוֹלָה לֹא תִרְצֶה׃ זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה׃ הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל אָז יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ פָּרִים׃

לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ בְּבוֹא דֹאֵג הָאֲדֹמִי וַיַּגֶּד לְשָׁאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ בָּא דָוִד בֵּית אֲחִימֶלֶךְ׃ מַה־תִּתְהַלֵּל בָּרָעָה הַגִּבּוֹר חֶסֶד אֵל כָּל־הַיּוֹם׃ הוֹוֹת כָּל־יוֹם חָרְצוֹת תַּעֲשֶׂה כְּתַעַר מְלֻטָּשׁ עֹשֵׂה רְמִיָּה׃ אָהַבְתָּ רָע מִטּוֹב שֶׁקֶר מִדַּבֵּר צֶדֶק סֶלָה׃ אָהַבְתָּ כָל־דִּבְרֵי בַלָּע לְשׁוֹן רְמִיָּה׃ גַּם־אֵל יִתָּצְךָ לָנֶצַח יַחְתְּךָ וְיִסָּחֲךָ מֵאֹהֶל וְשָׁרְשְׁךָ מֵאֶרֶץ חַיִּים סֶלָה׃ וְיִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִירָאוּ וְעָלָיו יִשְׂחֲקוּ וְיֹאמְרוּ׃ הֵן־זֶה הַגֶּבֶר לֹא־יָשִׂם אֱלֹהִים מָעוֹזּוֹ וַיִּבְטַח בְּרֹב עָשְׁרוֹ יִתְעֹז בְּהַוָּתוֹ׃ וַאֲנִי כְּזַיִת רַעֲנָן בְּבֵית אֱלֹהִים בָּטַחְתִּי בְּחֶסֶד אֱלֹהִים לְעוֹלָם וָעֶד׃ אוֹדְךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וְאֶקַּוֶּה שִׁמְךָ כִּי טוֹב נֶגֶד חֲסִידֶיךָ׃

לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ וְהִתְעִיבוּ עֲוָל אֵין עֹשֵׂה־טוֹב׃ אֱלֹהִים מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי אָדָם לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים׃ כֻּלּוֹ סָג יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד׃ הֲלֹא יָדְעוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם אֱלֹהִים לֹא קָרָאוּ׃ שָׁם פָּחַד פָּחַד לֹא־הָיָה כִּי אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק׃ עֲצַת עָנִי תָּבִישׁוּ כִּי יְהוָה מַחְסֵהוּ׃ מִי־יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעוֹת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב אֱלֹהִים שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּבוֹא הַזִּיפִים וַיֹּאמְרוּ לְשָׁאוּל הֲלוֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ׃ אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ הוֹשִׁיעֵנִי וּבִגְבוּרָתְךָ תְּדִינֵנִי׃ אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי־פִי׃ כִּי זָרִים קָמוּ עָלַי וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי לֹא שָׂמוּ אֱלֹהִים לְנֶגְדָּם סֶלָה׃ הִנֵּה אֱלֹהִים עֹזֵר לִי אֲדֹנָי בְּסֹמְכֵי נַפְשִׁי׃ הָשִׁיב הָרַע לְשׁוֹרְרָי בַּאֲמִתְּךָ הַצְמִיתֵם׃ בְּנִדָבָה אֶזְבְּחָה לָךְ אוֹדֶה שִׁמְךָ יְהוָה כִּי טוֹב׃ כִּי מִכָּל־צָרָה הִצִּילָנִי וּבְאֹיְבַי רָאָתָה עֵינִי׃

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ הַאֲזִינָה אֱלֹהִים תְּפִלָּתִי וְאַל־תִּתְעַלַּם מֵתְחִנָּתִי׃ הַקְשִׁיבָה לִי וַעֲנֵנִי אָרִיד בְּשִׂיחִי וְאָהֳמָה׃ מִקּוֹל אוֹיֵב מִפְּנֵי עָקַת רָשָׁע כִּי־יָמוֹטוּ עָלַי אָוֶן וּבְאַף יִשְׂטְמוּנִי׃ לִבִּי חוֹלָל בְּקִרְבִּי וְאֵימוֹת מָוֶת נָפְלוּ עָלָי׃ יִרְאָה וָרַעַד יָבוֹא בִי וַתְּכַסֵּנִי פַלָּצוּת׃ וָאֹמַר מִי־יִתֶּן־לִי אֵבֶר כַּיּוֹנָה אָעוּפָה וְאֶשְׁכֹּנָה׃ הִנֵּה אַרְחִיק נָד אָלִין בַּמִּדְבָּר סֶלָה׃ אָחִישָׁה מִפְלָט־לִי מִרוּחַ סוֹעָה מִסָּעַר׃ בַּלַּע אֲדֹנָי פַּלֵּג לְשׁוֹנָם כִּי־רָאִיתִי חָמָס וְרִיב בָּעִיר׃ יוֹמָם וָלַיְלָה יְסוֹבְבוּהָ עַל־חוֹמֹתֶיהָ וְאָוֶן וְעָמָל בְּקִרְבָּהּ׃ הַוּוֹת בְּקִרְבָּהּ וְלֹא־יָמִישׁ מִרְחֹבָהּ מִרְמָה וְתַרְמִית׃ כִּי לֹא חֶרְפָּה אוֹיֵב יְחָרְפֵנִי וְנָשָׂאתִי הַמְשַׂנְאִי עָלַי הִגְדִּיל וְאִתּוֹ אַסָּתֵר׃ וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי׃ אֲשֶׁר יַחַד נַמְתִּיק סוֹד בְּבֵית אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרָגֶשׁ׃ יָשֹׁד מָוֶת עֲלֵימוֹ יֵרְדוּ חַיִּים שְׁאוֹלָה כִּי רָעוֹת בִּמְגוּרֵיהֶם בְּקִרְבָּם׃ אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים אֶקְרָא וַיהוָה יוֹשִׁיעֵנִי׃ עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה וַאֲהֹמֵם וַיִּשְׁמַע קוֹלִי׃ פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְּרָבִי כִּי בָרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי׃ יִשְׁמַע אֵל וְיַעֲנֵם וְיֹשֵׁב קֶדֶם סֶלָה אֲשֶׁר אֵין לָהֶם חִלּוּפִים וְלֹא יָרְאוּ אֱלֹהִים׃ שָׁלַח יָדָיו בְּשׁלְמָיו חִלֵּל בְּרִיתוֹ׃ חָלְקוּ חֶמְאַת פִּיו וּקְרָב לִבּוֹ רָכּוּ שְׂמָנִים מִשֶּׁמֶן וְהֵמָּה פְּתִחִים׃ שָׁלַךְ עַל־יְהוָה יְהָבְךָ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ לֹא־יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לַצַּדִּיק׃ וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרִדֵם לִבְאֵר שַׁחַת אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם וַאֲנִי אֶבְטַח־בָּךְ׃

לַמְנַצֵּחַ עַל־יוֹנַת אִלֶּם רְחֹקִים לְדָוִד מִכְתָּם בְּאָחֳזָ֫ם פְּלִשְׁתִּים בְּגַת׃ חָנֵּנִי אֱלֹהִים כִּי שָׁאַף אֱנוֹשׁ כָּל־הַיּוֹם לֹחֲמָם יְעִיקֶנִּי׃ שָׁאֲפוּ שוֹרְרַי כָּל־הַיּוֹם כִּי רַבִּים לֹחֲמִים לִי מָרוֹם׃ יוֹם אִירָא אֲנִי אֵלֶיךָ אֶבְטָח׃ בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל דְּבָרוֹ בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה בָשָׂר לִי׃ כָּל־הַיּוֹם דְּבָרַי יְעַצֵּבוּ עָלַי כָּל־מַחְשְׁבוֹתָם לָרָעָה׃ יָגוּרוּ יִצְפְּנוּ הֵמָּה עֲקֵבַי יִשְׁמֹרוּ אֲשֶׁר קִוּוּ נַפְשִׁי׃ עַל־אָוֶן פַּלֵּט־לָמוֹ בְּאַף עַמִּים הוֹרֵד אֱלֹהִים׃ נֹדִי סָפַרְתָּה אָתָּה שִׂימָה דְמָעָתִי בְּנֹאדֶךָ הֲלֹא בְסִפְרָתֶךָ׃ אָז יָשׁוּבוּ אוֹיְבַי אָחוֹר בְּיוֹם אֶקְרָא זֶה יָדַעְתִּי כִּי אֱלֹהִים לִי׃ בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל דָּבָר בַּיהוָה אֲהַלֵּל דָּבָר׃ בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי׃ עָלַי אֱלֹהִים נְדָרֶיךָ אֲשַׁלֵּם תּוֹדֹת לָךְ׃ כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת הֲלֹא רַגְלַי מִדֶּחִי לְהִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי אֱלֹהִים בְּאוֹר הַחַיִּים׃

לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי שָׁאוּל בַּמְּעָרָה׃ חָנֵּנִי אֱלֹהִים חָנֵּנִי כִּי־בְךָ חָסָה נַפְשִׁי וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה עַד־יַעֲבָר הַוּוֹת׃ אֶקְרָא לֵאלֹהִים עֶלְיוֹן לָאֵל גֹּמֵר עָלָי׃ יִשְׁלַח מִשָּׁמַיִם וְיוֹשִׁיעֵנִי חֵרֵף שֹׁאֲפִי סֶלָה יִשְׁלַח אֱלֹהִים חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ׃ נַפְשִׁי בְּתוֹךְ לְבָאִים אֶשְׁכְּבָה לוֹהֲטִים בְּנֵי־אָדָם שִׁנֵּיהֶם חֲנִית וְחִצִּים וּלְשׁוֹנָם חֶרֶב חַדָּה׃ רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃ רֶשֶׁת הֵכִינוּ לִפְעָמַי כָּפְפָה נַפְשִׁי שִׁיחָה לְפָנַי כָּרוּ בוֹר נָפְלוּ בְתוֹכוֹ סֶלָה׃ נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים נָכוֹן לִבִּי אָשִׁירָה וַאֲזַמֵּרָה׃ עוּרָה כְבוֹדִי עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָׁחַר׃ אוֹדְךָ בָעַמִּים אֲדֹנָי אֲזַמֶּרְךָ בַּלְאֻמִּים׃ כִּי־גָדַל עַד־שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃ רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃

לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם׃ הַאֻמְנָם אֱלֶם צֶדֶק תְּדַבֵּרוּן מֵישָׁרִים תִּשְׁפְּטוּ בְנֵי אָדָם׃ אַף בְּלֵבָב פְּעָלוֹת תִּפְעָלוּן חֲמַס יְדֵיכֶם תְּפַלֵּסוּן בָּאָרֶץ׃ זֹרוּ רְשָׁעִים מִרָּחֶם תָּעוּ מִבֶּטֶן דֹּבְרֵי כָזָב׃ חֲמַת־לָמוֹ כִּדְמוּת חֲמַת נָחָשׁ כְּפֶתֶן חֵרֵשׁ תִּסְתֹּם אָזְנוֹ׃ אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע לְקוֹל לוֹחֲשִׁים חוֹבֵר חֲבָרִים מְכֻשָּׁף׃ אֱלֹהִים שַׁבֵּר שִׁנֵּימוֹ בְּפִימוֹ מַלְתְּעוֹת כְּפִירִים נַתֵּץ יְהוָה׃ יִמָּאֲסוּ כְּמוֹ־מָיִם יֵלְכוּ לָהֶמוֹ יַדְרִךְ חִצָּיו וְיִהְיוּ כְמוֹ־יָתוֹל׃ כְּמוֹ־שַׁלְוָה תִּמַּס יַעֲבֹר כְּנֹפֶל אֵשֶׁת בַּל־חֲזוּ שֶׁמֶשׁ׃ בְּטֶרֶם יָבִינוּ סִירֹתֵיכֶם אֲשָׁל כְּחַי כְּסַעַר בִּשְׂמָאלָה יִשָּׂעֲרֶנּוּ׃ יִשְׂמַח צַדִּיק כִּי־חָזָה נָקָם פְּעָמָיו יִרְחַץ בְּדַם הָרָשָׁע׃ וְיֹאמַר אָדָם אַךְ־פְּרִי לַצַּדִּיק אַךְ יֵשׁ אֱלֹהִים שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ׃

לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם׃ אַל־תִּתְחַר בַּמְרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא בְּעוֹשֵׂי עַוְלָה׃ כִּי כֶחָצִיר מְהֵרָה יִמָּלוּלוּ וּכְיֶרֶק דֶּשֶׁא יִבּוֹלוּן׃ בְּטַח בַּיהוָה וַעֲשֵׂה־טוֹב שְׁכֹן אֶרֶץ וּרְעֵה אֱמוּנָה׃ וְהִתְעַנַּג עַל־יְהוָה וְיִתֶּן לְךָ מִשְׁאֲלוֹת לִבֶּךָ׃ גּוֹל עַל־יְהוָה דַּרְכֶּךָ וּבְטַח עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה׃ וְהוֹצִיא כָאוֹר צִדְקֶךָ וּמִשְׁפָּטְךָ כַּצָּהֳרָיִם׃ דּוֹם לַיהוָה וְהִתְחוֹלֵל לוֹ אַל־תִּתְחַר בְּמַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ בְּאִישׁ עֹשֶׂה מְזִמּוֹת׃ חֲדַל מֵאַף וְעֲזֹב חֵמָה אַל־תִּתְחַר אַךְ לְהָרֵעַ׃ כִּי מְרֵעִים יִכָּרֵתוּן וְקוֵי יְהוָה הֵמָּה יִירְשׁוּ־אָרֶץ׃ וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע וְהִתְבּוֹנַנְתָּ עַל־מְקוֹמוֹ וְאֵינֶנּוּ׃ וְעֲנָוִים יִירְשׁוּ־אָרֶץ וְהִתְעַנְּגוּ עַל־רֹב שָׁלוֹם׃ זוֹמֵם רָשָׁע לַצַּדִּיק וְחָרֹק עָלָיו שִׁנָּיו׃ אֲדֹנָי יִשְׂחַק־לוֹ כִּי רָאָה כִּי־בָא יוֹמוֹ׃ חֶרֶב פָּתְחוּ רְשָׁעִים וְדָרְכוּ קַשְׁתָּם לְהַפִּיל עָנִי וְאֶבְיוֹן לִטְבֹּחַ יְשָׁרֵי דָרֶךְ׃ חַרְבָּם תָּבוֹא בְלִבָּם וְקַשְׁתוֹתָם תִּשָּׁבַרְנָה׃ טוֹב־מְעַט לַצַּדִּיק מֵהֲמוֹן רְשָׁעִים רַבִּים׃ כִּי זְרוֹעוֹת רְשָׁעִים תִּשָּׁבַרְנָה וְסֹמֵךְ צַדִּיקִים יְהוָה׃ יוֹדֵעַ יְהוָה יְמֵי תְמִימִם וְנַחֲלָתָם לְעוֹלָם תִּהְיֶה׃ לֹא־יֵבֹשׁוּ בְּעֵת רָעָה וּבִימֵי רְעָבוֹן יִשְׂבָּעוּ׃ כִּי רְשָׁעִים יֹאבֵדוּ וְאוֹיְבֵי יְהוָה כִּיקַר כָּרִים כָּלוּ בֶּעָשָׁן כָּלּוּ׃ לֹוֶה רָשָׁע וְלֹא יְשַׁלֵּם וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן׃ כִּי מְבֹרָכָיו יִירְשׁוּ־אָרֶץ וּמְקֻלָּלָיו יִכָּרֵתוּ׃ מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גֶבֶר כּוֹנָנוּ וְדַרְכּוֹ יֶחְפָּץ׃ כִּי־יִפֹּל לֹא־יוּטָל כִּי יְהוָה סוֹמֵךְ יָדוֹ׃ נַעַר הָיִיתִי גַּם זָקַנְתִּי וְלֹא־רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ־לָחֶם׃ כָּל־הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְוֶה וְזַרְעוֹ לִבְרָכָה׃ סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב וּשְׁכֹן לְעוֹלָם׃ כִּי יְהוָה אֹהֵב מִשְׁפָּט וְלֹא יַעֲזֹב אֶת־חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמָרוּ וְזֶרַע רְשָׁעִים נִכְרָת׃ צַדִּיקִים יִירְשׁוּ־אָרֶץ וְיִשְׁכְּנוּ לָעַד עָלֶיהָ׃ פִּי צַדִּיק יֶהְגֶּה חָכְמָה וּלְשׁוֹנוֹ תְּדַבֵּר מִשְׁפָּט׃ תּוֹרַת אֱלֹהָיו בְּלִבּוֹ לֹא־תִמְעַד אֲשֻׁרָיו׃ צוֹפֶה רָשָׁע לַצַּדִּיק וּמְבַקֵּשׁ לַהֲמִיתוֹ׃ יְהוָה לֹא־יַעַזְבֶנּוּ בְיָדוֹ וְלֹא יַרְשִׁיעֶנּוּ בְּהִשָּׁפְטוֹ׃ קַוֵּה אֶל־יְהוָה וּשְׁמֹר דַּרְכּוֹ וְיָרִימְךָ לָרֶשֶׁת אָרֶץ בְּהִכָּרֵת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃ רָאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ וּמִתְעָרֶה כְּאֶזְרָח רַעֲנָן׃ וַיַּעֲבֹר וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ וָאֲבַקְשֵׁהוּ וְלֹא נִמְצָא׃ שְׁמֹר־תָּם וּרְאֵה יָשָׁר כִּי אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם׃ וּפֹשְׁעִים נִשְׁמְדוּ יָחַד אַחֲרִית רְשָׁעִים נִכְרָתָה׃ וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְהוָה מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה׃ וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ׃

מִזְמוֹר לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃ יְהוָה אַל־בְּקֶצְפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וּבַחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃ כִּי חִצֶּיךָ נִחֲתוּ בִי וַתִּנְחַת עָלַי יָדֶךָ׃ אֵין־מְתֹם בִּבְשָׂרִי מִפ

בְּאַרְצָה רַמְסֵס׃ וַיַּרְא יַעֲקֹב אֶת־פְּנֵי יְהוּדָה וְאֶת־בֵּית פּוֹשְׁפֶּרֵא רַבָּא
רַמְסֵס יְת מַטְּעָא וְיָת אֲפִנַיִן׃ וּבְנֵי וּבְנֵי דְּבְנְיָמִן שַׁרְיָא וְשׁוּחָמִן עַל
פְּרִישׁוּתָא דְיוֹסֵף אָחוּי בְּגַל דְּאִתְגַּלְיָן מִנֵּיהּ וְבָכַר דְּהוּא מִנְּהוֹן דְּאִשְׁתְּבַל
דְּזַלְזֵל בְּשִׁבְיָרְתֵּיהּ נָעָא דְּאִיתְנֵי בְּאַרְעָא נוּהְרָאי׃ וְנַעֲמָן דְּהֲוָה נָעִים וְיָקִיר
אָחִי דְּהוּא אָחוּי בַּר אֶפְּוָה רֵאשׁ דְּיוּרֵי רֵישׁ בְּכִירֵי אֲבוּי מוֹפִים דְּאוֹדְבוּ בְּמוּף
חֵפִים דְּבוֹסְנֵן דְּאִתְפְּרַשׁ סַנְיָה הֲוֵה בַּר תְּמִנְיסַר שְׁנִין וְחֵנִי לְכִילְת הִילוּלָא וְאַרְדְּ
דְּעָת לְמִצְרַיִם׃ אֵלֶּה אֵלֶּה בְּנֵי רָחֵל דְּאִתְיְלִידוּ לְיַעֲקֹב כָּל נַפְשָׁתָא דְּיַעֲקֹב כָּל נַפְשָׁתָא אַרְבְּסַרְי׃
וּבְנֵי וּבְנֵי דָּן וְחוּשִׁין וְאַסְפִּירָן יְלִידִי סְכוּם לְמִנְיָנֵיהוֹן׃ וּבְנֵי וּבְנֵי דְּנַפְתָּלִי׃
וְיַחְצְאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשַׁלֻּם׃ אֵלֶּה אִלֵּין בְּנֵי בִלְהָה דְּיָהֲבָה לְבָן לְרָחֵל בְּרְתֵּיהּ
וְיָלִידַת יַת אִלֵּין לְיַעֲקֹב כָּל נַפְשָׁתָא שִׁבְעָה׃ כֹּל כָּל נַפְשָׁתָא דְּאָתָא עִם
יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם נַפְקֵי יְרֵכֵיהּ בַּר מִנְּשֵׁיהוֹן דִּבְנֵי יַעֲקֹב כָּל נַפְשָׁתָא שִׁיתִּין וְשִׁית׃
וּבְנֵי וּבְנֵי יוֹסֵף דְּאִתְיְלִידוּ לֵהּ בְּמִצְרַיִם נַפְשָׁתָא תְּרֵין וְיוֹסֵף דְּהֲוָה בְּמִצְרַיִם׃
וְיָהֲבָן בְּרַת לֵי דְּאִתְיְלִידַת בְּמִעְלָתֵיהּ לְמִצְרַיִם בְּנֵי טוּרְיָא שְׁנֵי וְתַרְעָא סְכוּם כָּל נַפְשָׁתָא
לְבֵית יַעֲקֹב דְּאָתָאוּ לְמִצְרַיִם שׁוּבְעִין׃ וְיהוּשֻׁלִי 28 לְאַתְקָנָה לֵיהּ אָחוֹר
אֵת אֵת יְהוּדָה שַׁדַּר קֳדָמוֹי לְוָת יוֹסֵף 18 בֵּירַת מִשְׁרוּי לְגוֹשֶׁנָה׃
לְמֶחֱזֵי קֳדָמוֹי אַרְעָא וּלְמִכְבְּשָׁא יַת
עֲשִׂרְיָא דְאַרְעָא וְאִלֵּין אִנּוּן קֳדָמוֹי בֵּירַת מִשְׁרוּי בְּגוֹשֶׁנָא וְאִתּוֹ לְאַרְעָא רַעְנָן׃
וְאָמַר יוֹסֵף יְסַר אַרְתִּיכָה וְסַלֵּיק לְקֳדָמוֹת יִשְׂרָאֵל אֲבוּי לְגוֹשֶׁן וְקַדֶּם 29
דְּאִשְׁתְּמוֹדְעִיהּ אֲבוּי קֳדָמֵי לֵיהּ וְאִתְחַיֵּב לְמֵימַר שְׁנוּ קְשִׁיוֹן וְתִקְנָא וְאִתְחַמֵּי לֵיהּ
וְרָכַן עַל פְּרִיקַת צַוָּארֵיהּ וּבְכָא עַל צַוָּארֵיהּ תּוֹב וְעַל דְּקֵנֵי לֵיהּ׃ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לְיוֹסֵף אִין אֵימְיָהֲבָא וְחָמֵי סִחֲנֵיהּ אֲנָא דְּמִתְנַחֵם דְּמֵיתִין
בְּדַת צַיְדְיָיתָא אֲנָא אֵיזֵיל בְּתַר יְחֵמְיָה קֳבֵר אֲפֵּךְ אֲרוּם עַד כְּדוֹן אִנְיָת
קַיָּם׃

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

בְּאַרְעָא רַמְסֵס׃ וַחֲמָא יַעֲקֹב יַת אַפֵּי יְהוּדָה וְיָת בֵּית פּוֹשְׁפֶּרֵא רַבָּא
רַמְסֵס יְת מַטְּעָא וְיָת אֲפִנַיִן׃ וּבְנֵי וּבְנֵי דְּבִנְיָמִן שַׁרְיָא וְשׁוּחָמִן עַל
פְּרִישׁוּתָא דְיוֹסֵף אָחוּי בְּגַל דְּאִתְגַּלְיָן מִנֵּיהּ וְבָכַר דְּהוּא מִנְּהוֹן דְּאִשְׁתְּבַל
דְּזַלְזֵל בְּשִׁבְיָרְתֵּיהּ נָעָא דְּאִיתְנֵי בְּאַרְעָא נוּהְרָאי׃ וְנַעֲמָן דְּהֲוָה נָעִים וְיָקִיר
אָחִי דְּהוּא אָחוּי בַּר אֶפְּוָה רֵאשׁ דְּיוּרֵי רֵישׁ בְּכִירֵי אֲבוּי מוֹפִים דְּאוֹדְבוּ בְּמוּף
חֵפִים דְּבוֹסְנֵן דְּאִתְפְּרַשׁ סַנְיָה הֲוֵה בַּר תְּמִנְיסַר שְׁנִין וְחֵנִי לְכִילְת הִילוּלָא וְאַרְדְּ
דְּעָת לְמִצְרַיִם׃ אֵלֶּה אִלֵּין בְּנֵי רָחֵל דְּאִתְיְלִידוּ לְיַעֲקֹב כָּל נַפְשָׁתָא דְּיַעֲקֹב כָּל נַפְשָׁתָא אַרְבְּסַרְי׃
וּבְנֵי וּבְנֵי דָּן וְחוּשִׁין וְאַסְפִּירָן יְלִידִי סְכוּם לְמִנְיָנֵיהוֹן׃ וּבְנֵי וּבְנֵי דְּנַפְתָּלִי׃
וְיַחְצְאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשַׁלֻּם׃ אֵלֶּה אִלֵּין בְּנֵי בִלְהָה דְּיָהֲבָה לְבָן לְרָחֵל בְּרְתֵּיהּ
וְיָלִידַת יַת אִלֵּין לְיַעֲקֹב כָּל נַפְשָׁתָא שִׁבְעָה׃ כֹּל כָּל נַפְשָׁתָא דְּאָתָא עִם
יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם נַפְקֵי יְרֵכֵיהּ בַּר מִנְּשֵׁיהוֹן דִּבְנֵי יַעֲקֹב כָּל נַפְשָׁתָא שִׁיתִּין וְשִׁית׃
וּבְנֵי וּבְנֵי יוֹסֵף דְּאִתְיְלִידוּ לֵהּ בְּמִצְרַיִם נַפְשָׁתָא תְּרֵין וְיוֹסֵף דְּהֲוָה בְּמִצְרַיִם׃
וְיָהֲבָן בְּרַת לֵי דְּאִתְיְלִידַת בְּמִעְלָתֵיהּ לְמִצְרַיִם בְּנֵי טוּרְיָא שְׁנֵי וְתַרְעָא סְכוּם כָּל נַפְשָׁתָא
לְבֵית יַעֲקֹב דְּאָתָאוּ לְמִצְרַיִם שׁוּבְעִין׃ וְיהוּשֻׁלִי 28 לְאַתְקָנָה לֵיהּ אָחוֹר
אֵת אֵת יְהוּדָה שַׁדַּר קֳדָמוֹי לְוָת יוֹסֵף 18 בֵּירַת מִשְׁרוּי לְגוֹשֶׁנָה׃
לְמֶחֱזֵי קֳדָמוֹי אַרְעָא וּלְמִכְבְּשָׁא יַת
עֲשִׂרְיָא דְאַרְעָא וְאִלֵּין אִנּוּן קֳדָמוֹי בֵּירַת מִשְׁרוּי בְּגוֹשֶׁנָא וְאִתּוֹ לְאַרְעָא רַעְנָן׃
וְאָמַר יוֹסֵף יְסַר אַרְתִּיכָה וְסַלֵּיק לְקֳדָמוֹת יִשְׂרָאֵל אֲבוּי לְגוֹשֶׁן וְקַדֶּם 29
דְּאִשְׁתְּמוֹדְעִיהּ אֲבוּי קֳדָמֵי לֵיהּ וְאִתְחַיֵּב לְמֵימַר שְׁנוּ קְשִׁיוֹן וְתִקְנָא וְאִתְחַמֵּי לֵיהּ
וְרָכַן עַל פְּרִיקַת צַוָּארֵיהּ וּבְכָא עַל צַוָּארֵיהּ תּוֹב וְעַל דְּקֵנֵי לֵיהּ׃ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לְיוֹסֵף אִין אֵימְיָהֲבָא וְחָמֵי סִחֲנֵיהּ אֲנָא דְּמִתְנַחֵם דְּמֵיתִין
בְּדַת צַיְדְיָיתָא אֲנָא אֵיזֵיל בְּתַר יְחֵמְיָה קֳבֵר אֲפֵּךְ אֲרוּם עַד כְּדוֹן אִנְיָת
קַיָּם׃

Filii autem Jehudith, Er & Onan, & Sheelah, & Pharez, & Zerah: sed mortuus erat Er, & Onan in terra Chenaan. Et filii Pharez: Hesron, & Hamul. Filii verò Issaschar; Thola, & Phuah, & Job, & Shimron. Et filii Zebulun; Sered, & Elon, & Jahleel. Hi sunt filii Leah, quos ipsa peperit ipsi Jacob in Padan-Aram, & Dinah filiam ejus: omnes animæ filiorum ejus ac filiarum ejus numerum triginta & tres. Filii autem Gad; Siphion, & Haggi, & Shuni, & Ezbon, Eri, & Arodi, & Areli. Filii verò Aser; Imnah, & Isuah, & Isuai, & Beriah, & Serah soror eorum: & filii Beriah; Heber, & Malchiel. Hi sunt filii Zilphah quam dedit Laban Leah filiæ suæ: & peperit illos ipsi Jacob, fuerunt animæ sedecim. Filii Rahel uxoris Jacob; Joseph, & Benjamin.

Et nati sunt ipsi Joseph in terra Ægypti, quos peperit ei Asenath filia Potipheræ principis On, Manasseh & Ephraim. Porrò filii Benjamin; Bela, & Becher, & Asbel, & Gera, & Naaman, & Ehi, & Rosh, Muffim, & Huffim, & Ard. Hi sunt filii Rahel quos nati sunt ipsi Jacob: omnes animæ, quæ erant numero quatuordecim. Et filii Dan; Hushim. Filii autem Naphtali; Jah-zeel, & Guni, & Jezer, & Shillem. Hi sunt filii Bilhah quam dedit Laban Rahel filiæ suæ: & peperit illos ipsi Jacobo: omnes animæ, septem. Omnes animæ venientes cum Jacob in Ægyptum, egressæ è femore ejus præter uxores filiorum Jacobi, omnes animæ sexaginta sex. Filii autem Joseph qui nati sunt illi in Ægypto animæ duæ, & Joseph qui erat in Ægypto, & Jokebed filia Levi, quæ nata erat duum ingrederentur in Ægyptum inter menses: omnes animæ domus Jacob, quæ ingressæ sunt in Ægyptum septuaginta. Sed Jehuda misit an- 28 te se ad Josephum, ad indicandum coram eo viam, ad subjugendum eo- 29 lumnas terræ, & ad parandum sibi domum habitationis in Gosen: & venerunt in terram Gosen. Et junxit Joseph currum suum, & ascendit 30 obviam Israeli patri suo in Gosen: & antequam cognosceret eum pater ejus incurvavit se illi, quo factus est obnoxius ut præcideretur ejus anni, & admirabatur & visus est ipsi; & inclinavit se super cervicem colli ejus, & flevit super collum ejus rursum, & quoad unvafferet se illi. Et dixit Israel Josepho; Si morior hac vice confolationem 31 accipio, quoniam ea morte qua moriuntur justi moror, postquam vidi aspectum faciei tuæ, quòd adhuc vi-

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* וּבְנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֶׁלָה וּפֶרֶץ וְזָרַח וּמֵתָא עֵר וְאוֹנָן בְּאַרְעָא כְּנָעַן * וּבְנֵי פֶּרֶץ הֶצְרוֹן וְחָמוּל * וּבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלַע וּפוּוָה וְיוֹב וְשִׁמְרוֹן * וּבְנֵי זְבוּלֻן סֶרֶד וְאֵילוֹן וְיַחְלְאֵל׃ אִלֵּין בְּנֵי לֵאָה דִּילִידַת לְיַעֲקֹב בְּפַדַּן אֲרָם וְעִם דִּינָה אָחֳתֵיהּ כָּל נַפְשָׁתָא בְּנַהּ וּבְנָתַהּ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ׃ וּבְנֵי גָד צִפְיוֹן וְחַגִּי שׁוּנִי וְאֶצְבּוֹן עֵרִי וְאָרוֹדִי וְאַרְאֵלִי׃ וּבְנֵי אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח אֲחֹתָם וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל׃ אִלֵּין בְּנֵי זִלְפָּה דִּיהַב לָבָן לְלֵאָה בְּרַת אֲחוֹהִי וְיָלִידַת יַת אִלֵּין לְיַעֲקֹב שִׁתְּסַר נַפְשָׁתָא׃ בְּנֵי רָחֵל אִתְּתָא דְּיַעֲקֹב יוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃ וְיָלִיד לְיוֹסֵף בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם יָת מְנַשֶּׁה וְיָת אֶפְרָיִם דִּילִידַת לֵהּ אָסְנַת בַּת פּוֹטִי פֶּרַע רַב כָּהֲנַיָּא דְּאוֹן וְיָת יְהוֹדִית דִּילִידַת לְיוֹסֵף בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם׃ וּבְנֵי בִנְיָמִן בֶּלַע וּבֶכֶר וְאַשְׁבֵּל גֵּרָא וְנַעֲמָן אֵחִי וְרֹאשׁ מוּפִים וְחוּפִים וְאַרְדְּ׃ אִלֵּין בְּנֵי רָחֵל דִּילִידוּ לְיַעֲקֹב כָּל נַפְשָׁתָא אַרְבְּסַרְי׃ וּבְנֵי דָן חוּשִׁים׃ וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחְצְאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשַׁלֻּם בְּנֵי בִלְהָה דִּיהַב לָבָן לְרָחֵל בְּרְתֵּיהּ וְיָלִידַת יַת אִלֵּין לְיַעֲקֹב כָּל נַפְשָׁתָא שִׁבְעָה׃ כָּל נַפְשָׁתָא דְּאֲתָת לְיַעֲקֹב לְמִצְרַיִם דְּנָפְקָא מִן יַרְכֵּיהּ בַּר מִנְּשֵׁי בְנֵי יַעֲקֹב כָּל נַפְשָׁתָא שִׁתִּין וְשִׁית׃ וּבְנֵי יוֹסֵף דְּאִתְיְלִידוּ לֵהּ בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם נַפְשָׁתָא תְּרֵין כָּל נַפְשָׁתָא דְּבֵית יַעֲקֹב דַּאֲתָאוּ לְמִצְרַיִם שִׁבְעִין׃ וְיָת יְהוּדָה שְׁלַח קֳדָמוֹהִי לְוָת יוֹסֵף לְאַתְוָיָה קֳדָמוֹהִי לְגֹשֶׁן וַאֲתוֹ לְאַרְעָא דְּגֹשֶׁן׃ וְרַתַּם יוֹסֵף רְתָמֵיהּ וְסַלֵּיק לְקַדָּמַת יִשְׂרָאֵל אֲבוּהִי לְגֹשֶׁן וְאִתְגְּלִי קֳדָמוֹהִי וּנְפַל עַל צִוְרֵי דְצַוָּארֵיהּ וּבְכָא עַל צִוְרֵי דְצַוָּארֵיהּ שִׁפְרָן שִׁפְרָן׃ וַאֲמַר יִשְׂרָאֵל לְיוֹסֵף הָא אֲנָא מְרַעֵי דְּאִתְגְּלֵית קֳדָמַי וְאֲנָא מִתְנַחֵם דְּאִתְּךָ קַיָּם׃ וַאֲמַר יוֹסֵף לְאַחוֹהִי וְלִבְנֵי אֲבוּהִי אֶסַּק וְאוֹדַע לְפַרְעֹה וְאֵימַר לֵהּ אַחַי וּבְנֵי אֲבוּהִי דִּבְאַרְעָא דִּכְנָעַן אֲתוֹ לְוָתִי׃ וּגְבָרַיָּא אִנּוּן רָעֵי עָנָא אֲרוּם גֻּבְרִין קְנְיָנֵי עָנָא הֲווֹ וְתוֹרֵיהוֹן וְעָנֵיהוֹן וְכֹל דִּלְהוֹן אַיְתִיאוּ׃ וְאִי יְקָרֵינִי יָתְכוֹן פַּרְעֹה וְיֵימַר מָא עֲבִידְתְּכוֹן׃ וְתֵימְרוּן גֻּבְרִין קְנְיָנֵי עָנָא הֲוֵינָא מִן זְמַן טְלֵיוּתָנָא וְעַד כְּעַן אַף אֲנַחְנָא אַף אֲבָהָתָנָא בְּגִין דְּתִתְיְשְׁבוּן בְּאַרְעָא דְּגֹשֶׁן אֲרוּם מְרַחֲקָא הִיא לְוָת מִצְרָאֵי כָּל רָעֵי עָנָא׃

Dixitque Joseph fratribus suis & domui patris sui, Ascendam, & nuncupabo fratri meo Pharaoni, & dicam ei: Fratres mei & domus patris mei qui erant in terra Chenaan, venerunt ad me. Hominesque autem pastores 32 sunt ovium, nam pastores gregum sunt: oves quoque, suæ & boves suæ, & omne quod illis eſt, adduxerunt. Et cùm vocaverit vos Pharoh, 33 & dixerit vobis, Quæ est opus vestrum? Tum dicetis; Homines gregis fuerunt 34 servi tui à pueritia nostra & usque nunc, etiam nos etiam patres nostri: ut habites in terra Gosen. Nam abominatio Ægyptiis eſt omnis pastor ovium.

CAP. XLVII.

*Venit itaque Joseph, & nuncupavit fratri suo Pharoh, & dixit: Pater meus, & fratres mei & omne eorum, & bovesque eorum, & quicquid eſt illis, venerunt à terra Chenaan, & ecce sunt in terra Gosen. Et ex quibusdam fratrum 2 eorum tulit quinque viros quos adduxit coram Pharoh. Dixitque Pharoh 3 fratribus ejus; Quod eſt opus vestrum? Respondensque Pharoni, Pastores ovium sunt servi tui, etiam nos etiam patres nostri. Dixerunt 4 quoque ad Pharoh; Ad peregrinandum in terra venimus, nam eſt enim pascendi locus ovibus quæ sunt servorum tuiſ, quia gravis eſt fames in terra Chenaan: nunc ergo, sedeant jam servi tui in terra Gosen. Et 5 loquutus eſt Pharoh ad Joſephum, dicendo; Pater tuus & fratres tui venerunt ad te. Terra Ægypti eo- 6 ram eſt: in optimo terræ colloca patrem tuum & fratres tuos, habitent in terra Gosen; & ſi noveris quòd sint inter eos viri fortes, ponas eos principes super greges meos. Tum introduxit Joſeph 7 Jacob patrem suum, & statuit eum coram Pharoh: & benedixit Jacob Pharoni. Dixit Pharoh ad Ja- 8 cob; Quot sunt dies annorum vitæ dierum tuorum? Respondit Jacob Pharoni; Dies 9 annorum peregrinationis meæ centum & triginta anni sunt, pauci & mali fuerunt dies annorum vitæ meæ: nam à puericia mea fugi à facie Esau fratris mei, & habitavi in terra non mea, jam verò tempore senectutis meæ deficendi huc ac habitem: nec attigerunt dies mei dies annorum vitæ patrum meorum, in diebus peregrinationis suæ. Et benedixit Jacob Pharoni: & exiit à 10 facie Pharaonis. Et habitare fecit 11 Joſeph patrem suum & fratres ſu- Hieror. 11 *Et Pelusii.*
os; & dedit illis hæreditatem in terra Ægypti, in loco pulchriori terræ, in terra Pelusii: quemadmodum præceperat Pharao.*

ויהי ויהוה פתר פתרונים האלין ואתאמר ליוסף למימר הא אבוך שכיב מרע ויבר ית תרין בנוי עמיה ית מנשה וית אפרים: ויזד ויתניאו ליעקב למימר: והא בריך ית יוסף אתי לותך ואתקף ישראל ויתיב על דרגשא: ואמר יעקב ליוסף אל שדי אתגלי לי בלוז בארעא דכנען ובריך יתי: ואמר יעקב לי הא אנא מפיש לך ומסגי לך ואיתנינך לכנשת עממין ויתן ארעא הדא לבנך בתרך אחסנת עולם: ועתה זכרין תרין בנך דאתילידו לך בארעא מצרים עד דאתית לותך למצרים הילי אינון אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהון לי: ולחודהך יבנך די תוליד בתריהון דילך יהון על שום אחיהון: ואנא בעדעתי מגד למקברי עם אבהתי מיתית עלי רחל בארעא דכנען בארחא עוד מזעי ארעא למיתל לאפרת ואקברית יתה בית לחם: וירא וחמא ישראל ית בני יוסף ואמר מן אינון אילין לך:

ישראל ואמר ליוסף הא אנא מית ויהי מימרא דיי עמכון ויתיב ית אבהתכון וארי אוסיף ית עמי ית בני ישראל עד דיסגון ויכבשון ית ארעא דכנען ויתן להון ירתא ארעא דכנען לבני ישראל לעלם ויהי לכון לבד ודשא דארעא ולמיכלכון ולפרנסת בהימתכון ולמיכל למשדלכון:

Ego faciam secundùm verbum tuum. Et dixit; Jura mihi, & juravit illi: & statim revelavit se illa gloria divinitatis Domini, & adoravit Israel versus caput lecti,

Hierof. 31 *Et laudavit Israel in capite lecti.*

CAP. XLVIII.

Et factum est postquam hæc gesta sunt, & dixerunt Josepho; dicendo: Ecce pater tuus ægrotat: & accepit duos filios suos secum, Manasse & Ephraim. Et nuntiarunt Jacobo, dicendo; Ecce filius tuus Joseph venit ad te: & confortavit se Israel, & sedit super lectum. Et dixit Jacob Josepho; Deus omnipotens revelavit se mihi in Luz in terra Canaan, & benedixit mihi. Et dixit mihi; Ecce ego faciam te crescere facio & multiplicare, & dabo tibi congregationem tribuum: & dabo hanc terram filiis tuis post te in hæreditatem seculi. Et jam duo filii tui, qui nati sunt tibi in terra Ægypti, antequam venirem ad te in Ægyptum, mei sunt: Ephraim & Manasse sicut Ruben & Simeon reputantur æquod me. Et filii tui, quos paries post eos, tui erunt: & nomine fratrum suorum vocabuntur in possessione sua. Ego autem quod patri à te, ut sepelias me cum patribus meis: mortuus est apud me Rachel subitò in terra Canaan, in via cum adhuc esset multum terræ ad veniendum in Ephrath, nec potui ferre eam ut sepelirem eam in spelunca duplici: & sepelivi eam ibi in via Ephrath, illa est Bethlem. Et vidit Israel filios Joseph: & dixit; Quinam isti?

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

Hierof. 32 *Et benedixit Israel Josepho, & dixit ei; Deus omnipotens revelavit se mihi in Luz, quæ est in terra Canaan, & benedixit mihi.*

Hierof. 33 *Et dixit mihi; Ecce ego faciam te crescere, & multiplicare te, & dabo tibi congregationem populorum, & dabo hanc terram semini tuo post te in hæreditatem seculi.*

Hierof. 34 *Et nunc duo filii tui, qui nati sunt tibi in terra Ægypti, antequam venirem ad te in Ægyptum, mei sunt: Ephraim & Manasse sicut Ruben & Simeon reputantur æquod me.*

Hierof. 35 *Et filii tui, quos paries post eos, tui erunt: & nomine fratrum suorum vocabuntur in possessione sua.*

Hierof. 36 *Ego autem quod patri à te, ut sepelias me cum patribus meis: mortuus est apud me Rachel subitò in terra Canaan, in via cum adhuc esset multum terræ ad veniendum in Ephrath, nec potui ferre eam ut sepelirem eam in spelunca duplici: & sepelivi eam ibi in via Ephrath, illa est Bethlem.*

Hierof. 37 *Et vidit Israel filios Joseph: & dixit;*

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

Hierof. 38 *Quinam isti?*

Tum dixerunt; *Vivificabit nos ille:* 25
quemur honore in oculis domini mei, & nos
erimusque servi Pharaonis. Et posuit 26
illos Joseph in Batuah usque ad diem
hunc: & super terram Ægypti, Pharaone
esse de quibus; nam: *tantum terra* 27
sacerdotum non fuit Pharaonis. Sedit
igitur Israel in terra Ægypti, in ter-
ra Gosen: possederuntque in ea: & 28
fructificati sunt, multiplicatique sunt ad-
modum. Vixit Jacob in terra Æ- 28
gypti septemdecim annos: fuitque dies
vitæ Jacob, anni centum & quadraginta & septem anni. Ap- 29
propinquantibus autem diebus Is-
raël ut mortem iret, vocavit filium suum
Joseph & dixit ei; Si quæso inveni gratiam
in oculis tuis, pone manum tuam subter femur meum: & fac
mecum beneficentiam & veritatem, 30
Neque jam sepelias me in Ægy-
pto. Quum dormiero cum patribus 30
meis, tolles me ex Ægypto, & sepelies
me in sepulchrum eorum. Dixit; Fa- 31
ciam secundùm verbum tuum. Dixit; Ju-
ra mihi: juravitque ei: & *Israel* 31
adoravit cum exhibuit Israel super
caput lecti.

CAP. XLVIII.

Et post verba hæc, dixit quidam ad *Jo-* 1
sephum; Ecce pater tuus ægrotus est
tulitque duos filios suos secum, Ma-
nasse & Ephraim. Et votum fecit a
quidam Jacobo, dicens; Ecce filius tuus 2
Joseph venit ad te: tum confortatus
Israël tetit super lectum. Dixitque 3
Jacob ad Joseph; Deus Shadai vi-
sus est mihi in Luz, in terra Cha-
naan: & benedixit mihi. Dixitque 4
ad me; Ecce ego fructificabo te: & te
multiplicabo te: & dabo te in catum
gentium, dabo quoque huic tibi ter-
ram possessionis æternam. Nunc ergo 5
duo filii tui nati tibi in terra Ægy-
pti, antequam adirem eum: mei sunt
Ephraim, mei sunt, Rubenis & Si-
meonis, sicut Reuben & Shimeon mei
erunt. Progenies autem tua quam ge- 6
nueris post eos, tua erit: in nomine
fratrum suorum vocabuntur in hære-
ditate sua. Et ego, in adventu meo 7
à Phadan, mortua est mihi Rachel in
terra Chenaan in via, cum ad-
huc parasanga esset terræ ad ve-
niendum ad Ephrath: & sepelivi eam
in via Ephrath, ista est Beth-lehem.
Et videns Israel filios Joseph; & dixit; 8
Quinam isti?

ڪفتند برايذي اينرا يعنيم جاه درچشماي خداوند من وباشيم بندڪان بغره *بنهاد 25
*آنرا يوسف برسم تا روزآن اين ابر زمين مصر بغره پخ يك خاصه زميني آن ڪشيشان نه 26
بود بغره* *بنشست بسرال درزميني مصر درزميني جسن بگرفتند دران برومنه شدند 27
بسيارشدند بغايت* *بريست يعقوب درزميني مصر هفده سال بود وعمرڪاراي يعقوب سالهاي 28
ريذڪي اي صد وچهل وهفت سال* *نزديك شدند روزڪارايي يسرال بمردن بخواند پسري او 29
بيوسف گفت باواڪر يافتم جاه درچشماي تو بنه اكنون دستي تو فرودي راي من
وبكي اواري من فضل وراستي وه اكنون گور ڪني مرا درمصر * بخسپم اوازي 30
پدراي من برداري مرا ازمصر و گور ڪني مرا در گورجاي ايشان گفت من بڪنم چون
سخن تو * گفت سوگند خور بمن سوگند خورد باو بخجو ڪرد يسرال ابر سري آن بستر* 31
فصل چهل هشتم* * بود پسي آن سخنهاي آن اينان گفت بيوسف اينك پدري تو بيمار
بستند مر دويسراي او اوازي او مر منسه و مر افريم * آگاه كرد يعقوب گفت اينك پسري تو يوسف 2
بيامد بتو قوي شد يسرال بنشست ابر آن بستر * گفت يعقوب بيوسف خداي شدّي ديدار 3
شد بمن درلوز درزميني ڪنعن وآفرين كرد مرا * گفت بمن اينك من برومنه كنا ترا وبسيار كنم 4
ترا وبدهم ترا بجمعي قومها وبدهم مر آن زمين بنسلي تو پسي تو بگرفتني جاويد * واكنون
هو يسراي تو آن زاده شدگان بتو در زمين مصر تا آمدني من بتو بمصر بمن ايشان افريم 5
ومنسه چون راوبن وشمعون باشند بمن * وزايايذي تو آنچه برازايي پسي ايشان بتو باشند ابر
نامي برادراي ايشان خوانده شوند دراحستاي ايشان * ومن در آمدني من از فدن بمرد 7
ابر من رحل درزميني ڪنعن در راه درنيز فسخ زمين بآمدن بافوت گور ڪردم آنرا آنجا در
راهي افرته آن بيت لحم * بديد يسرال من پسراي يوسف گفت ڪه اينان 8

ויברך ית יוסף ואמר אלהא דאתפלגו אבהתי קדמוהי אברהם ויצחק אלהא דרעא יתי מן עלמא עד יומא הדין: מלאכא דפרקני מן כל בישתא יברך ית עולמיא ויתקרי בהון שמי ושום אבהתי אברהם ויצחק ויסגון לשגיאין בגו ארעא: וחמא יוסף ארום שוי אבוהי ית ידיה ימינא על רישא דאפרים ופלח ליה ואמר יוסף לאבוי לא כדין אבא ארום דין הוא בוכרא שוי ית ידך ימינא על רישיה: ותבר ית ידא דאבוי למעבד ליה ואמר יוסף לאבוי לא

Hier.22. Et ego esce dedi tibi per-
tem unam super fratres tuos, vulgo
Adam prioris: abstulit eam Abra-
ham arma mea ex manibus Nimrod
impiobi, & dedit ipsam Ifaaca pa-
tri meo: Ifaac autem pater meus
dedit eam Efau, & ego accepi eam
ex manibus Efau fratris mei, ma-
gladio meo & arcu meo.

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* گفت یوسف پدری او پسرانی من ایشان انچه بداد بمن خدا درین گفت نزدیک آور ایشانرا و
بمن و آفرین کنم ایشانرا * وچشمانی یسرال گران شدند ازپیری نه توانند بدیدن نزدیک برد
ایشانرا بو بوسه داد بایشان آغوش گرفت بایشان * گفت یسرال بیوسف دیدنی روی تو نه امید
داشتم واینک بنمود مرا خدا نیز مرنسلی تو * پیرون آورد یوسف ایشانرا از نزد زانوهاء او سجود کرد
بروی او برزمین * بستاند یوسف هر دوی ایشان مر افریم در راستی او ازچپ یسرال و مر منسه ازا
چپی او از راستی یسرال نزدیک برد باو * بگشید یسرال مر راستی او بنهاد ابر سری افریم واو آن
حرد و مر چپی او ابر سری منسه چپ راست کرد مر دستهای او که منسه آن نخست زاد * آفرین
کرد مر یوسف گفت آن خدا انکه رویش کردند پدرانی من بیش او ابرهم و یصحق آن خدا آن
روزی دهاما مرا از هنیزی من تا آن روز آن این * آن فرشتهی آن خلاص کنا مرا از همه بدی
آفرین کند مر آن کودکان و خوانده شود در ایشان نامی من و نامی پدرانی من ابرهم و یصحق
وماهیزاد باشند بسیاری در میانی آن زمین * بدید یوسف که بنهاد پدری او دستی راستی او
ابر سری افریم بد آمد در چشمانی او بگردانند دستی پدری او بگردانند آنرا ابر بالای سری
افریم ابر سری منسه * گفت یوسف بپدری او نه همچنین پدری من که این آن نخست زاد بنه
راستی تو ابر سری او * نا کام بود پدری او گفت دانستم پسری من دانستم نیز او باشد بقوم
و نیز او بزرگ باشد ولیکن برادری او آن خرد بزرگ باشد ازو و نسلی او باشد مسلم در
قومها * آفرین کرد ایشانرا در روزی او گفتن در توآفرین باشد یسرال بگفتن بنهد ترا خدا چون
افریم و چون منسه بنهاد مر افریم پیش منسه * گفت یسرال بیوسف اینک من میرا وباشد خدا
اوازی شما و بازگرداند شمارا بزمین پدرانی شما * و من بدادم بتو تخشی یکه ابر برادران تو انچه
بستاندم از دستی آن اموری در شمشیری من و در کمانی من *

Ruben primogenitus meus es tu, 3
initium roboris generationis mee,
& initium accidentis cogitationis
mee: conveniebat tibi primoge-
nitura, & dignitas facerdotalis. & re-
gia: propterea autem quod pec-
cafti, fili mi, data eft primogeni-
tura Jofephi, regnum Judæ, face-
dotium Levi. Affimilo ego te hor- 4
to parvo, in medium cujus in-
grediuntur torrentes Teftini & for-
tes, ut non poffit eos ferre, fed
fubvertitur, fic contrivus es Ru-
ben fili mi, eò quòd peccafti; ne
addas, & pro eo quod peccafti ab-
mitteatur tibi: quoniam reparatum
eft tibi acti ingreffus effes ad uxo-
rem patris tui, cum qua rem habuit,
quo tempore confudifti lectum me-
um, fuper quem afcendebas. Si- 5
meon & Levi fratres fulcales, va-
fa amarum acutorum facforum ad
rapiendum eft cogoitio eorum.
In conflio eorum non complacuit 6
fibi anima mea, & cum congrega-
rentur ipfi adverfus Sichem ad de-
ftruendum eam non univit fe anima
mea: quoniam in ira fua interfe-
cerunt regem & prafectum ipfius,
& in voluntate fua fregerunt mu-
ros inimicorum fiorum. Et dixit 7
Jacob maledictum fit oppidum
Sichem, in medium cujus ingreffi
funt ad deftruendum ipfum in ira
fua forti, & iracundia eorum con-
tra Jofeph quia dura : dixit Ja-
cob ; fi habitent illi fimul, nullus
nos aut prafectus adverfus eos fa-
re poterit : dividam hæreditatem
Simeonis in duas partes, pars una
exibit ad eum è medio hæredita-
tis filiorum Juda, pars altera in-
ter reliquos tribus Jacob, tribum
autem Levi difpergam in medium
univerfarum tribuum Ifrael.

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* فصل چهل نهم *

V. 1 CAP. XLIX.
Oexit itaq; Jacob filios fuos, & dixit ; congregamini, & nuntiabo vobis quod fuperuenit vobis in fine temporum. Congregamini 2 & audite filii Jacob, & auficulta te Ifrael patri veftro. Rubin, 3 primogenitus meus es tu, fortitudo mea, & initium vehemis mei : abundantia dignitatis, & abundantia dominii. Sed feftinationem feci- 4 ueftis aqua : haud fuperftitem re-linquifti : nam afcendifti cubile patris tui, qua tempore mollis factus eft : ftratum meum afcendit. Sim- 5 eon & Levi fratres fulcales, inftrumenta iniuria fune arma eorum. In feere- 6 tum eorum ne veniat anima mea, in cœtu eorum ne unitatur gloria mea : quia in furoranimi fuorum occidi-runt virum, & pro voluntate fua eradicarunt arcem. Maledicta ira 7 eorum, quia fortis eft ; & furor eo-rum, quia vehemens eft : dividam eos in Jacob, & difpergam eos in Ifrael.

* بگوانید یعقوب پسرانی او گفت جمع شوید و آگاه کنم شما مر
انچه فراز رسد شمارا در آخر آن روزگاران * جمع شوید و بشنوید پسرانی یعقوب و بشنوید یسرال
پدری شما * راوین تخست زادی منی تو روزی من و اوّلی قوّت من زیادتی مرتبه و زیادتی
سلطنت * شتاب کردی چون آب نه باقی گذاشتی که برآمدی خسپنگاهی پدری تو و
آن هنگام سست شدی بستری من برآمد * شمعون و لوی برادران پیرایهای ستم سلاحهای
ایشان * در رازی ایشان نه آید جانی من در جماعت ایشان نه یگانه شود عزیزی من و
که در خشمی ایشان بکشتند مرد و در رضای ایشان برکندند قلعت * نفرین
خشمی ایشان که قویست و غضبی ایشان که سختست بخش کنم ایشانرا در یعقوب
پراکنده کنم ایشانرا در یسرال *

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* یهوده تو اقرار کنند بتو برادران تو دستی تو در قفای دشمنان تو سجود کنند بتو پسران
پدری تو * بچهٔ شیر یهوده از نخجیر پسری من بر آمدی بخنبید بخسبید چون شیر و چون و
ماده شیر که خیزاند اورا * نه نگردد سلطنت از یهوده و دبیری از میانهای فرزندانی او تا که بیاید
مسیح او و او را جمع شود قومها * بسته بتاك کرّمی او و بطایفی بچّهی مادهیانی او بشست در می
لباسی او و در خون انگور پای پوشش او * سرخی چشمان ازمی و سپیدی دندانها از شیر *
* روبلون بکناری دریاها مسکن کرد و او بکناری کشتیها و پیوغلونی او بر اصیدون * بیشکر
توانگی بمال خسپا میانی دو حدّها * بدیده آسایش که نیکوست و آن زمین که خوش
است میل داد کتف او و بر کشیدن بوه بخراج کرار * دن حکم کند قومی او چون
یکّه قبیلهای یسرال * باشد دن چون مار بر راه آن پکیده بر طریق آن کژل پاشنهی
اسب بیفتد سوارهی او پس *

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* بغرهای تو امید کردم خدا * خدایشکر لشکر کشد او واو لشکر کشد پس * از شر
چریست نافی او واو بدهد تازیدهای پادشاه * نفتلی چون گوزن فرستاده شده آن دها
گفتارهای پاکیزه * پسری برومند یوسف پسری برومند بر چشمه دختران گام نهاد بر قلعه
* تلخی نمودند اورا خصومت کردند کمین توختند اورا خداوندانی تیرها * وبنشست در قوت
کمانی او قوی شدند بازوهای دستهای او از حضرت جلیل خدای یعقوب از انجا روزی دها
* نسلی یسرال * از خدای پدری تو و یاری دهد ترا و مر شدّی آفرین کند ترا آفرینها آسمان و
از بالا آفرینها تهوم خسپا فرو آفرینها پدر و مادر *

Targ. JONATHAN B. UZIEL.

CAPUT. I.

ISta autem sunt nomina filiorum Israel qui ingressi sunt in Ægyptum, 1
cum Jacobo quilibet cum hominibus domus suæ introierunt. Ruben, Si- 2
meon, Levi, & Jehuda : Issachar, Zebulun, & Binjamin : Dan, & 3
Nephtali, Gad, & Ascher. Et fuit numerus omnium animarum exe- 4
untium de femore Jacob septuaginta animæ, cum Joseph & filiis ejus qui 5
erant in Ægypto.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

CAP. I.

ET hæc sunt nomina filiorum 1
Israel venientium in Ægyptum
cum Jacob : quisque & domus
ejus venerunt : Reuben, Shimeon, 2
Levi, & Jehudah, Issaschar, 3
Zebulun, & Binjamin, Dan, & 4
Naphtali, Gad, & Asher. Fue- 5
runt omnes animæ egredientes ex
femore Jacob, septuaginta ani-
me : Joseph verò erat in Ægy-
pto.

ואלה שמות
תרגום יונתן בן עזיאל

CAPUT. I.

ואלין שמהת בני ישראל דעלו למצרים עם יעקב גבר עם אנש ביתיה׳ 1
עלו׃ ראובן ושמעון לוי ויהודה׃ יששכר זבולון ובנימין׃ דן 2
ונפתלי גד ואשר׃ והוי כל נפשתא דנפקו מירכיה דיעקב שבעין 3
נפשתא עם יוסף דבמצרים׃ 4

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* فصل اول ٠

* واینان نامهای پسرانی یسرال آن آمدگان بمصر اوازی یعقوب مرد وخانهی او 1
یامدند * روبین شمعون لوی ویهوده * یسشکر زبولون وبنیمین * دن ونفتلی 2
جد واشر * بوه همه جان بیرون آیانی زانی یعقوب هفتاد جان ویوسف بوه در 3
مصر ٠ 4

Hierof. 26. *Et illum condiderunt, eumque in arca in terra Ægypti fepiuerunt.*

Absolutus eſt liber Bereſhith.

נשלם ספר בראשית

Et autem isti fratres ejus procedentes 18
ex utero, & discrimen ; Ecce nos ibi
servi. Dixit illis Joseph, Ne metue- 19
tis, existimans Deo ego sum. Et vos cogi- 20
tastis adversùm me malum, at Deus
cogitavit illud in bonum, causâ
faciendi secundùm diem hanc, ad
effectuandum populi multum. Nunc
ergo ne timetatis, ego exponsas fuppe-
ditabo vobis et parvulis vestris :
consolationem dedit iis, loquteque eis
ad cor ipsorum. Et ascendit Joseph in 21
Ægypto, ipse & domus patris ejus :
vixitque Joseph centum & decem
annos. Et vidit Joseph ipse Ephraim 23
filii tertiæ generationis etiam filii
Machir filii Menasseh, genuerit ilios
ad genua Joseph. Dixitque Joseph 24
fratribus suis, Ego morior : at Deus
recordando recordabitur vestri, &
vellet vos è terra hac, ad terram quam
juravit ipsi Abraham & Isaac &
Jacob. Fuitque audium igitur 25
dicit Joseph filiis Israel, dicendo ;
Quum recordando recordatus fuerit
Deus vestri, tolletis ossa mea abhinc.
Defunctus est itaque Joseph cum 26
centum & decem annorum, & con-
phorâ conditerum eum, & positus est
in arca in Ægypto.

* برفتند نیز برادرانی او بیفتادند پیش او گفتند اینك ایما بتو بندگان * گفت بایشان 18
یوسف نه ترسید ترسیدگاری خدا من * وشما اندیشیدید ابر من بدی خدا بیاندیشید 20
امروز بیشکوفی بسبب کردن چون روزین بزایندن قومی بسیار * واکنون نه ترسید من نفقه 21
هم شمارا و مر طفلانی شما خوشی داد ایشانرا وسخن گفت ابر دلی ایشان * بشست یوسف 22
درمصر او وخانهی پدری او بزیست یوسف صد وده سال * بدید یوسف بافریم پسری 23
سیمین نیز پسرانی ماکیر پسری منسه پروردهٔ شدند ابر زانوهای یوسف * گفت یوسف ببرادرانی 24
ومن میرم وخدا یاد کردن یاد کند شمارا وبرآورد شمارا ازآن زمین آن این بآن زمینی آنچه
سوگند خورد بابرهم بیصحق وبیعقوب * سوگند داد یوسف مر پسرانی یسرال بگفتن یاد کردن 25
یاد کند خدا شمارا ببرآوردی مر استخوانهای من اینجا * وفات یافت یوسف قدری صد ودة 26
سالها کافور زدند اورا نهاده شد درصندوق درمصر٠

Et quanto plus opprimebant eos, 12
tanto plus multiplicabantur, & tanto plus prævalebant : & anxi-
erant Ægyptii in vita ita propter filios Israel. Et ad fervitutem ad- 13
egerunt Ægyptii filios Israel cum duritia. Et amaritudine affecerunt 14
vitam eorum fervitute durâ, in luto, & lateribus, & in omni ser-
vitute in superficie agri : omnis fervitus eorum qua eos fervire faci-
ebant, dura erat. Et dixit Pharao, 15
Infomnio fuo, & ecce univerſa
terra Ægypti ſtabat in lance fla-
tereorum, & ingnus filius ovis erat
in lance ſtateræ alterâ ; deprimeba-
tur autem lanx ſtateræ ab ove quæ
erat in medio ejus : ſtatimmitte &
vocavit omnes præcipuos magos
Ægyptiorum, & narravit illis ſomni-
um ſuum ; & veſtigio aperuerunt os ſuum Janois & Jimbres principes ma-
gorum, & dixerunt Pharaoni ; Puer unus naſciturus eſt in congregatione
Iſraeliterum, cujus manu deſtruenda eſt tota terra Ægypti : propterea de-
dit conſilium Pharao rex Ægypti obſtetricibus Judæorum, quarum unius
nomen erat Schiphra, illa eſt Jokebed, nomen autem ſecundæ erat Puah,
illa eſt Maria filia ejus. Dixit autem ; Quando patere facietis Judæ. 16
os, & videbitis in ſella : ſi fuerit filius mas, interficietis eum ; ſi ve-
ro filia fœmina, illam vivam conſervabitis. Et timuerunt obſtetri- 17
ces à facie Domini, nec fecerunt ſicut loquutus erat eis rex
Ægypti ; ſed conſervabant filios. Et vocavit rex Ægypti obſtetri- 18
ces, & dixit illis ; Cur ſic feciſtis hanc rem, & vivos conſervabis
filios ?

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ببرد یوسف وهمه برادرانی او وهمه آن عصری او * وپسرانی یسرال برومنده شدند 7
وبزاییدند وبسیار شدند وقوی شدند درغایتی غلیت وپر شد آن زمین ایشان ٠
* برخاست پادشاهی نو ابر مصر آنچه نه دانست مر یوسف * گفت بقومی او اینك 8
قومی پسرانی یسرال بسیار وقوی ازایما * بیا حیلت کنیم اورا نه بسیار شود وباشد 9
که فرارسد ایمارا کارزار بیافزاید نیز او ابر دشمنانی ایما وکارزار کند در ایما وبر 10
آید ازان زمین * بنهادند ابر او امیرانی خراجها بسبب رنجاندن اورا در بارهای
ایشان آبدان کرد شهرهای انبارخانها بفرعه ومرریعمس * وچون آنچه 11
برنجانند اورا همچنین بسیار شود وهمچنین قوی شود ستوه شدند از پیش پسرانی
یسرال * کار فرمودند مصریان مر پسرانی یسرال در سختی * تلخ کردند مر زندگی 12
ایشان در کاری سخت ودر گل ودرخشتها ودر همه کار در دشت مر همه کاری 13
ایشان آنچه کار کردند در ایشان در سختی * گفت پادشاهی مصر بدایه گان آن 14
عبری زنان آنچه نامی آن یکه شفره ونامی آن دومی فوعه * گفت در دایگی 15
کردنی شما مر آن عبری زنان ببینید ابر آن سنگها اگر پسرست او بکشید اورا
واگر دختریست آن زنده باشد * بترسیدند آن دایها مر آن خدا ونه کردند چون 16
آنچه سخن گفت بایشان پادشاهی مصر زنده گذاشتند مر آن کودکان * بخواند 17
پادشاهی مصر بدایها گفت بایشان چه معنی بکردید مر آن سخن آن این زنده
گذاشتید مر آن کودکان ٠

Mortuusque eſt Joſeph, & omnes 6
fratres ejus, & tota ætas illa.
Porrò filii Iſrael fœcundi fuêre 7
facti, & procreârunt & multipli-
cati ſunt : & roborati ſunt valdè
valdè, & impleta eſt terra
ab illis. Surrexit interim rex 8
novus ſuper Ægyptum, qui non
noverat Joſeph : Dixit populo ſuo 9
Ecce populus filiorum Iſrael multus
& fortior nobis eſt. Venite, ver- 10
ſute agamus cum illo, ne multipli-
cetur : & ſit, quando ſupervenerit
nobis bellum, addatur etiam ipſe
inimicis noſtris, & pralium fa-
ciat in nos, & aſcendat è terra.
Poſuerunt itaque ſuper eum præ- 11
ſtites tributorum, cau à affligendi
eum oneribus ſuis : ædificavitque
urbes vopoſitorias pro Pharaõ,
Phithom & Rameſſi. Et quem- 12
admodum affligebant eum, ſic ve-
horatus ſunt : & pertæſi ſunt à con-
ſpectu filiorum Iſrael. Omni itaque 13
injuncerunt Ægyptii filiis Iſrael,
cum duritie. Et amaram fecê- 14
runt vitam eorum in opere duro,
& luto, & lateribus, omnique
opere in agro : omne opus earum quod
ſubjiciebant vir, & filius ei ſubja, ti-
bus Hebræarum mulierum : qua- 15
rum nomen unius Shiphrah, &
nomen ſecundæ Puah : dixitque
inquam, cùm obſtetricaverit is 16
Hebræas mulieres, videbitis ſuper
lapides : ſi filius eſt ipſe, interfi-
cietis eum : & ſi filia eſt ipſa, vi-
vet. Timuerunt autem obſtetrices 17
Deum, & non fecerunt quemad-
modum locutus fuerat iis rex Ae-
gypti : ac vivos reliquerunt pue-
ros. Vocavit igitur rex Ægypti 18
obſtetrices, dixit illis ; Quâ men-
te feciſtis verbum hoc ? vivos
reliquiſtis pueros.

CAP. II.

Hierof. 1. *Et abiit vir è tribu Levi & accepit iokebed patruam fuam filiã in uxorem.*

וילך ואיש מבית לוי ויקח את בת לוי
אשתו ותהר האשה ותלד בן ותרא אתו
כי טוב הוא ותצפנהו שלשה ירחים :
ולא יכלה עוד הצפינו ותקח לו תבת גמא
ותחמרה בחמר ובזפת ותשם בה את הילד
ותשם בסוף על שפת היאר :
ותתצב אחתו מרחק לדעה מה יעשה לו :
ותרד בת פרעה לרחץ על היאר ונערתיה
הלכת על יד היאר ותרא את התבה בתוך
הסוף ותשלח את אמתה ותקחה :
ותפתח ותראהו את הילד והנה נער בכה
ותחמל עליו ותאמר מילדי העברים זה :
ותאמר אחתו אל בת פרעה האלך וקראתי
לך אשה מינקת מן העברית ותינק לך את הילד :
ותאמר לה בת פרעה לכי ותלך העלמה
ותקרא את אם הילד :
ותאמר לה בת פרעה הילך את הילד הזה
והינקהו לי ואני אתן שכרך ותקח האשה
הילד ותניקהו :
והילד גדל ותבאהו לבת פרעה והי לה לבן
ותקרא שמו משה ותאמר כי מן המים משיתיהו :

Et abiit Amram vir qui erat ex tribu Levi, & federe fecit in fponfa & thalamo Jokebed uxorem fuam, quam repudiarat propter decretum Pharaonis ; nata autem erat centum & triginta annos cùm reverfa eft eum, & factum eft illi miraculum, & enixa filium facta eft juvenis, quemadmodum fuerat cum parvula vocaretur filia Levi. Et pregnans : facta mulier peperit filium in fine fex menfium : & vidit ipfum quod puer effet vivacifimus, & abfcondit eum tribus menfibus, qui erat numerus novem *menfium*. Neque poterat amplius abfcondere eum, quia Ægyptii fentiebant illam, ita- que accepit fibi arcam ex junco & cexit eam bitumine & pi- ce : & pofuit in medio ejus puerum, & pofuit eum in medio juncorum, ad littus fluminis. Et ftetit ſoꝛoꝛ ejus procul, ut cognoſceret quid de eo fieret. Et immifit fermo Domini cicatricem ulceris, & inflammationem carnis in terra Ægypti ; & defcendit filia Pharaonis ut refrigerium capiaret ad flumen, & puellæ ejus ibant ad littus fluminis : & vidit arcam in medio juncorum, & extendit brachium & accepit, & ftatim fanata eſt ab ulcere & ab inflammatione. Et aperuit & vidit puerum, & ecce puer flebat : & mi- ſerata eſt ejus, & dixit ; Ex filiis Judæorum eſt iſte. Et dixit ſoror ejus filiæ Pharaonis ; Num ibo & vocabo tibi mulierem nutricem ex Hebræis, ut lactet tibi puerum ? Et dixit illi filia Pharaonis, Abi : & abiit puella, & vocavit matrem pueri. Et dixit illi filia Pharaonis ; Defer puerum hunc, & lacta eum mihi, & ego dabo tibi mercedem tuam ; & accepit mulier puerum & lactavit eum.

Hierof. 2. *Et poſuit eum in junceto in ſuperficie fluminis.*

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*گفتند آن دایها بفرعه که نه چون زنانی آن مصریان آن عبری زنان که هنرمندان ایشان اند پیش بیاید بایشان آن دایه برایند * نیکوئی کرد خدا دایهایرا بسیار شد آن قوم قوی شدند بغایت * بود که بترسیدند آن دایها مر آن خدا کرد بایشان خانها * بفرمود فرعه آن بهمه قومی او بگفتن همه آن پسر آن زاده شود بآن رود بیندازید اویرا وهمه آن دختر زنده گذارید.

Reſpondérunt obſtetrices ſyPharaoni, quòd non ſicut mulieres Ægyptiæ ſunt Hebrææ mulieres : nam intereſt ſunt, priuſquàm veniat ad eas obſtetrix, parturi. Bené fecit itaque Deus obſtetricibus, & multiplicata populus roboratus eſt admodùm. Fuitque, quia timuerunt obſtetrices Deum, fecit ſui domos. Præcepit igitur Pharaoh tot populi ſui, dicendo ; Omnem filium natum, ex Hebræis projicietis eum : omnem verò filiam, vivam reliquetis.

CAP. II.

*بوفت مردی از خانهی لوی بستانه مر دختری لوی * آبستن شد آن زن برایید پسر * بدید اویرا که نیکویست آن نهان کرد اویرا سه ماهها * ونه توانست نیز نهان کردن اویرا * بستانه باو کشتی موج قیل گرفت آنرا در قیل و در رفت بنهاد در آن سه کودك * بنهاد در نیزار بر لب آن رود * بایستاد خواهری او از دور بدانستن چه کرده شود بآن * فرود آمد دختری فرعه بشستن ابر آن رود و کنیزکان آن روان ابر کنارئی آن * روی بدید مر آن کشتی در میانی آن نیزار بکشید مر دستی آن بستانه آنرا * بگشاد اویرا مر آن کودك و اینك کودك گریا شفقت برو ابر او وگفت از کودکانی عبریان این * گفت خواهری او بدختری فرعه ها بروم وبخوانم بتو زنی شیر دها ازان عبری زنان و شیر دهد بتو مر آن کودك * گفت بآن دختری فرعه برو برفت آن دختری بخواند مر مادری آن کودك * گفت بآن دختری فرعه ببر آن کودك آن این و وشیر ده اویرا بمن و من بدهم مر مزد تو بستانه آن زن آن کودك و شیر داد اویرا.

Egreſſæ autem virr quidã de domo Levi, accepit filiam Levi. Gravida : autem facta mulier peperit filium. & videns eum elegantem eſſe, abſcondit eum trib⁹ menſibus. Et quum ſ non poteſſet ultra abſcondere eum, accepit ei navem junceam ; & bitu- minata bitumine ac pice, poſuit in eam puerum, poſuitque in arundi- neto ſuper ripam fluminis. Ste- tit autem ſoror ejus à longè, ad ſcendum quid fieret ei. Tum de- ſcendens filia Pharaonis ad flumen ad lavandum, & puellæ ejus ambu- lantibus ſuper ripam fluminis, vidit navem in medio arundi- nẽ, & extendens manum ſuam, accepit eam. Aperiénſque vidit & ipſum infantem : & ecce infantulus flente, miſertus eſt ejus, & dixit ; Ex ſunt ſi Hebræarum eſt hic. Et dixit ſoror ejus ad filiam Pharaõ ; Num ibo & vocabo ad te mulie- rem aliquam lactantem ex Hebræis mulieribus, & lactabit tibi puerum ? Reſpondit ei filia Pha- rao ; Vade. Profecta itaque puel- la, vocavit matrem pueri. Cui dixit filia Pharaõ ; Tolle puerum iſtum, & lacta eum pro me, & ego dabo mercedem tuam : fic ac- cepit mulier puerum, & lactavit eum.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* بزرك شد آن كودك بياورد اويرا بدختري فرعه بود بآن بپسر بخواند نامي او مشه
* گفت كه از آن آب بكشيدم اويرا * بود در روزگاراني آن ايشان بزرك شد مشه
بيرون آمد ببراداني او بديد در بار كشيدن ايشان بديد مردي مصري زنا مردي
عبري از براداني او * زني كرد اين سو و آن سو بديد كه نيست مرد بزد مر آن
مصري نهان كرد اويرا در ريك * بيرون آمد در روز آن دويمي بديد واينك دو مردماني
عبريان جنك كنان گفت بظالم چرا بزني رفيقي تو * گفت كه بنهاد ترا بمردي اميري
وحاكم ابر ايما ها بكشتي من تو كوايا چون آنچه بكشتي مر آن مصري بترسيد
مشه وگفت حقيقت معلوم شد آن سخن * بشنويد فرعه مر آن سخن آن اين طلب
كرد بكشتن مر مشه بگريخت مشه از پيش فرعه بنشست در زميني مدين بنشست
ابر آن چاه * وبمهتري مدين هفت دختران وبيامدند وداو كشيدند وپر كردند
مر آن حوضها بآب دادن مر گوسفند پدري ايشان * بيامدند آن شبانان براندند
ايشانرا برخاست مشه ومدد داد ايشانرا وآب داد مر گوسفندي ايشان * بيامدند
بعوال پدري ايشان گفت چه معني شتاب كرديد آمدن اين روز * گفتند
مردي مصري خلاص كرد اينرا از دستي آن شبانان ونيز داو كشيدن
داو كشيد باينا وآب داد مر آن گوسپند * گفت بدختراني او كجاست او چرا اين
گذاشتيد مر آن مرد بخوانيد باو وبخورد نان * مراد كرد مشه بنشستن اواري آن
مهو بداد مر صفوره دختري او بمشه * بزاييد پسر بخواند مر نام او جرشم كه گفت
غريب بودم در زميني بيگانه.

Cum creſceret puer, adduxit eum ad filiam Pharaõ, fuitque ei in filium: & vocavit nomen ejus Meſheh; Quia, inquit, ex aquis extraxi eum. Fuit in illis diebus, adultus Meſheh egreſſus eſt ad fratres ſuos, vi- ditque onerum ſuorum ſimilitu- dines : & vidit virum Ægyptium percutientem virum Hebræum è fra- tribus ſuis. Aſpexitque ad hoc & illuc : & videns quòd non eſſet ullus homo, percuſſit Ægy- ptium, & abſcondit eum in arena. Egreſſus deinde die ſecundo, vidit & ecce duos viros Hebræi pugnantes : dixit inſipienti agenti, Quare percutis ſodalem tuum ? Reſpondit ; Quis te poſuit in virum principem ac ju- dicem ſuper nos ? num ad interfi- ciendum me, tu dicis, quemad- modum interfeciſti Ægyptium ? Ti- muit igitur Meſheh, & dixit ; Revera notum eſt verbum. Audi- tque Pharaõ verbum hoc, quæ- ſivit interficere Meſheh : fugit au- tem Meſheh à conſpectu Pharaõ, fe- ditque in terra Midian, ſedit juxta puteum. Sacerdoti verò Midian ſe- ptem erant filiæ : quæ venientes ha- uſerunt & fi- xerunt aquas ad irrigandum ovibus patris ſui. At venientes paſto- res ejiciebant eas : & ſurrexit Meſheh, auxiliamque dedit eis, aquam quinque dedit ovibus earum. Venientibus ad Jeſiel patrem ſuum, dixit, Quâ ratione feſtinatiùs fe- ciſtis hodie ? Reſpondérunt ; Vir Ægyptius liberavit nos de manu paſtorum, & etiam hauriendo unus hauſit no- bis, & potavit gregem. Et dixit filiabus ſuis ejus ; Et ubi eſt ? Cur non hoc reliquiſtis virum ? vocate illum, ut comedat panem. Cum au- tem locuti eſſent Rehuel ipſi ſuæ filiæ ſuæ, miſit eum in foream ; fed Tiſpora filia ſua alebat eum clam tempore de- cem annorum : in fine autem decem annorum eduxit eum ex fovea, & ingreſſus eſt Moſes in medium thalami Rehuelis, & gratias age- bat & orabat coram Domino eò quòd feciſſet eum miraculã & virtutes, & vidit virgam quæ erat in ſuo ſinu, & exclamavit in eam & expoſuit ſuper eam nomen magnum & pretioſum, virtute cujus faciunt erat miracula in Ægypto, & virtute illius fecerunt erat mare juncoſum, & eduxerunt aquas ex petra, & erat ibi in medio thalami, & ſtatim extendit manum ſuam & accepit ipſam : ecce tunc voluit Moſes habitare cum viro illo, & dedit Tiſpporam filiam ſuæ Moſi. Et peperit filium maſculum, & vocavit nomen ejus Gher- ſom : quoniam dixit ; Peregrinus fui in terra aliena non mea.

tum ingredieris & seniores Israel ad regem Ægypti, & dicetis illi; Dominus Deus Iudæorum occurrit nobis, & nunc eamus obsecro iter trium dierum in desertum, & sacrificabimus coram Domino Deo nostro. Et constat me manifestam esse quod non sinet vos rex Ægypti abire, ne quidem propter eum cujus vis fortissima est, sed quia per seipsum eneam castigans fuerit plagis malis. Et tandabitis ibi donec mittam plagam portentize meæ, & deleam Ægyptios omnibus mirabilibus meis, quæ faciam inter eos: & postea dimittet vos. Et dabo populum hunc in mi- 21
ferationes in oculis Ægyptiorum: & erit quando ibitis inde liberati non ibitis vacui. Sed postulabit mulier 22
à vicina sua, & à proxima parieti domus suæ vasa argentea, & vasa aurea, & vestimenta; quæ imponetis cunctum coronas super filios vestros & super filias vestras, & evacuabitis Ægyptios.

Hieros. 22. *A vicina sua.*

CAP. IV.

ET respondit Moses, & dixit; Et ecce non credent mihi, nec audient vocem meam: quoniam dicent, Non apparuit tibi Dominus.

Respondit; Ero quidem tecum: & hoc tibi signum erit quod ego misi te: cum eduxeris populum ex Ægypto, colet
Deum super montem istum. Dixit 13
Moses ad Deum; Ecce ego veniens ad filios Israel, & dicens illis; Deus patrum vestrorum misit me ad vos. At dicent mihi, Quod 14
est nomen ejus? quid dicam eis? Dixit Deus ad Moseh; Ego 15
Eheieh ascr eheieh. Dixit quoque, Sic dices filiis Israel; Eheieh misit me ad vos. Dixit etiam Deus ad
Moseh, Sic dices filiis Israel; Dominus Deus patrum vestrorum, Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Iacob misit me ad vos: hoc est nomen meum ad æternitatem, & hoc memoriale meum in seculum & seculum. Vade, & congrega seni- 16
res Israel, & dices eis; Dominus Deus patrum vestrorum apparuit mihi, Deus Abraham Isaac & Iacob, dicendo; Recordando recordatus sum eorum & quod factum est nobis in Ægypto. Et dixi; 17
Tollam vos ex afflictione Ægyptiorum, ad terram Chananæi, & Hitthæi, & Emoræi, & Pherizæi, & Hivæi, & Iebusæi, ad terram profluentem lac & mel. Et audi- 18
ent loquelam tuam: & venies autem tu & seniores Israel ad regem Ægypti, & dicetis ei; Dominus Deus Hebræorum occurrit nobis: & jam eamus nunc viam trium dierum in desertum, & sacrificemus Domino Deo nostro. Ego vero 19
scio quòd non dabit vobis rex Ægypti abire, non quidem in manu valida. Mittam igitur plagam meam, 20
& percutiam Ægyptum cunctis mirabilibus meis quæ faciam in medio ejus: & postmodum dimittet vos. Dabóque honorem po- 21
pulo huic in oculis Ægyptiorum: & erit cùm abieritis, non abibitis vacui. Et mutuò postu- 22
labit quæque à proxima sua, & à residente in domo sua, fabrefacta argenti, & instrumenta auri, & vestes: & ponetis super filios vestros, & super filias vestras, & evacuabitis Ægyptum.

CAP. IV.

Respondit Moseh, & dixit; 1
Et ecce non fidem adhibebunt mihi, neque audiebunt vocem meam: dicent enim, Non apparuit tibi Dominus.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* گفت که باسم اوازی تو و این بتو آن نشان که من فرستادم ترا در بیرون آوردی تو مر آن 12
قوم از مصر عبادت کنید مر آن خدا ابر آن کوهی آن این * گفت موسه بآن خدا اینك من 13
آیا بسرانی یسرال و بگویم بایشان خدای پدرانی شما فرستاد مرا بسما و بگویند بمن چیست نامی
او چه گویم بایشان * گفت خدا بموسه اهیه آشر اهیه گفت همچنین بگوی بسرانی یسرال 14
اهیه فرستاد مرا بسما * گفت نیز خدا بموسه همچنین بگوی بسرانی یسرال " خدای پدرانی شما 15
خدای ابرهم وخدای یصحق وخدای یعقوب فرستاد مرا بسما این نامی من بجاوید واین
یاد کرد من بعصر وعصر * برو وجمع کن مر پیرانی یسرال و بگوی بایشان " خدای 16
پدرانی شما دیدار آمد بمن خدای ابرهم یصحق و یعقوب بگفتن یاد کردن یاد کردم
شمارا و مر آن کرده شده بسما در مصر * گفتم بر آرم شمارا از رنج مصریان بزمینی آن 17
کنعنی و آن حتی و آن اموری و آن فرزی و آن حوی و آن یبوسی بزمین دوشا شیر
والنگبین * بشنوند آوازی تو و بیائی تو و بیائی یسرال بپادشاه مصر و بگویید بار و " خدای 18
آن عبریان فراز رسید بر ایما و اکنون برویم اکنون راهی سه روزها در بیابان و وهخت
کنیم " خدای ایما * و من دانستم که نه دهد شمارا پادشاهی مصر برفتن و نه در دست 19
قوی * بفرستم مر رنجم من وبزنم مر مصریان در همه معجزهاء من آنچه بکنم در میانی او 20
پس همچنین بفرستد شمارا * ویدهم مر جاهی آن قوم آن این در چشمانی مصریان و باشه
که بروید نه روید تهی * عاریت خواهد زن از همسایهی آن واز نشیناي خانهای 22
آن آلتهای نقره وآلتهای طلا وجامها وبنهید بر پسرانی شما و بر دخترانی شما وخالی
کنید مر مصر *

CAP. IV.

Respondit dein Moseh, et dixit; 1
* جواب داد موسه [وگفت] واینك نه باور کنند بمن و نه شنوند در آوازی من که
گویند نه دیدار آمد بتو "

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* بود در روزگاران آن بسیاران آن ایشان بمرد پادشاهي مصر اندوهگنین شدند پسراني یسرال 23
از ان کار بعارو کردند بر آمد لاهوي ایشان بآن خدا از ان کار * بشنود خدا مر نالهي ایشان یاد 24
کرد خدا مر شرطي او مر ابرهم و مر یصحق و مر یعقوب * بدید خدا مر پسراني یسرال و
رحمت کرد خدا *

CAP. III.

* وموسه بود شبانی کنا مر 1
گوسفند پدرو خسر او مهتری مدین برانه مر آن گوسفند پسي آن بیابان بیامد بکوه
آن خدا بحوب * دیدار شه فرشتهی خدا بار در زبانهي آتش از میانی آن خار بدید واینك 2
آن خار افروزا در آتش و آن خار نیست او سوخته شوا * گفت موسه بگردم اکنون وبینم مر 3
آن نمایشن آن بزرك آن این چه معنی نه افروزد آن خار * بدید " که بگشت بدیدن
خواند بار خدا از میانی آن خار گفت گفت موسه گفت اینك من * گفت نه نزدیك شوی اینجا 4
بکش کفشهای تو از بالای پاهای تو که آن جای آنچه تو استیده ابر او زمینی خاص است او
* گفت من خدای پدری تو خدای ابرهم خدای یصحق خدای یعقوب نهان کرد موسه 6
روی او که نه بترسید از نگاه کردن آن خدا * گفت " دیدن دیدم مر رنج قومی من آنچه در 7
مصر و مر نالهي ایشان شنیدم از پیش محاصلانی او که دانستم مر حیههای [او] * فرود 8
شدم بخلاص کردن ایشان از دست مصریان و ببر آوردن ایشان از آن زمین آن این بزمین
شیر و گشاده بزمین دوشا شیر والنگبین بجای آن کنعنی و هحثی و هاموری وفرزی
و هحوّی و هبیوسی * واکنون اینك نالهي پسراني یسرال بیامد بمن ونیز بدیدم 9
مر آن رحمت آنچه مصریان رحمت دهان ایشانرا * و اکنون بیا و بفرستم ترا بفرعه 10
و ببرون آور مر قومی من پسراني یسرال از مصر * گفت موسه بآن خدا کیستم من که 11
ببرم بفرعه و که ببرون آورم مر پسراني یسرال از مصر *

Fuit post multos dies illos, morien- 23
te rege Ægypti, ingemuerunt filii Israel ex opere: & ejulatus clamauerunt, ascendit supplicatio eorum ad Deum, ex opere. Audi- 24
uitque Deus gemitum eorum, & memoratus est Deus pactum sum cum Abraham & Isaac & Iacob. Vi- 25
ditque Deus filios Israel, & misertus est Deus.

CAP. III.

MOseh verò erat pascus ovium Iethro cognati sui sacerdotis Midian: egitque oves post desertum, & venit ad montem Dei, ad Horeb. Et vi- 2
sus est ei angelus Dei in flamma ignis è medio rubi: & cùm videret, & ecce rubus ardens igne, rubus verò illa non erat combusta. Dixit Moseh; 3
Conversam me nunc, ut videbo aliquantum magnum hoc, quâ ratione non accendatur rubus. Vidit Dominus 4
quòd conversitset se ad videndum, vocavitque eum Deus è medio rubi dicens; Moseh, Moseh: respondit, Ecce me. Ne appropinquaveris huc: extrahe calceos tuos de pedibus tuis, quia locus quo tu es stans, terra sancta est ipse. Dixit 5
quoque, Ego Deus patris tui, Deus Abraham, Deus Isaac, & Deus Iacob. Ac abscondebat Moseh faciem suam, quia timuit aspicere in Deum. Et dixit Dominus; Videndo vidi 7
oppressionem populi mei qui in Ægypto, & clamorem eorum audivi, præ exactoribus ejus: novi enim dolorem ejus. Descendi itaque ad libe- 8
randum eum è manu Ægyptiorum, & ad vocandum eum è terra hac, in terram bonam & patentem, ad terram profluentem lac & mel, ad terram Chananæi, & Hitthæi, & Emoræi, & Pherizæi, & Hivæi, & Iebusæi. Nunc autem 9
ecce clamor filiorum Israel venit ad me: & etiam vidi affectionem eorum quâ Ægyptii affligunt eos. Nunc ergò veni, & mittam te ad 10
Pharaonem, & educito populum meum filios Israel ex Ægypto. Dixit Mo- 11
seh ad Deum; Quis sum ego, ut vadam ad Pharaonem, & ut educam filios Israel ex Ægypto?

ויהי ימים רבים ההם וימת מלך מצרים ויאנחו בני ישראל מן העבדה ויזעקו ותעל שועתם אל האלהים מן העבדה : וישמע אלהים את נאקתם ויזכר אלהים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב : וירא אלהים את בני ישראל וידע אלהים :

ד

ויהי משה רעה את צאן יתרו חתנו כהן מדין וינהג את הצאן אחר המדבר ויבא אל הר האלהים חרבה : וירא מלאך יהוה אליו בלבת אש מתוך הסנה וירא והנה הסנה בער באש והסנה איננו אכל : ויאמר משה אסרה נא ואראה את המראה הגדל הזה מדוע לא יבער הסנה : וירא יהוה כי סר לראות ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה משה ויאמר הנני : ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עמד עליו אדמת קדש הוא : ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב ויסתר משה כי ירא מהביט אל האלהים : ויאמר יהוה ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את מכאביו : וארד להצילו מיד מצרים ולהעלתו מן האדמה ההוא אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש אל מקום הכנעני והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי : ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים לחצים אתם : ועתה לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים : ויאמר משה אל האלהים מי אנכי כי אלך אל פרעה והי אם אוציא את בני ישראל ממצרים :

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* بود در روزگاران آن بسیاران آن ایشان بمرد پادشاهي مصر اندوهگنین شدند پسراني یسرال 23
از ان کار بعارو کردند بر آمد لاهوي ایشان بآن خدا از ان کار * بشنود خدا مر نالهي ایشان یاد 24
کرد خدا مر شرطي او مر ابرهم و مر یصحق و مر یعقوب * بدید خدا مر پسراني یسرال و
رحمت کرد خدا *

CAP. III.

* وموسه بود شبانی کنا مر 1
گوسفند پدرو خسر او مهتری مدین برانه مر آن گوسفند پسي آن بیابان بیامد بکوه
آن خدا بحوب * دیدار شه فرشتهی خدا بار در زبانهي آتش از میانی آن خار بدید واینك 2
آن خار افروزا در آتش و آن خار نیست او سوخته شوا * گفت موسه بگردم اکنون وبینم مر 3
آن نمایشن آن بزرك آن این چه معنی نه افروزد آن خار * بدید " که بگشت بدیدن
خواند بار خدا از میانی آن خار گفت گفت موسه گفت اینك من * گفت نه نزدیك شوی اینجا 4
بکش کفشهای تو از بالای پاهای تو که آن جای آنچه تو استیده ابر او زمینی خاص است او
* گفت من خدای پدری تو خدای ابرهم خدای یصحق خدای یعقوب نهان کرد موسه 6
روی او که نه بترسید از نگاه کردن آن خدا * گفت " دیدن دیدم مر رنج قومی من آنچه در 7
مصر و مر نالهي ایشان شنیدم از پیش محاصلانی او که دانستم مر حیههای [او] * فرود 8
شدم بخلاص کردن ایشان از دست مصریان و ببر آوردن ایشان از آن زمین آن این بزمین
شیر و گشاده بزمین دوشا شیر والنگبین بجای آن کنعنی و هحثی و هاموری وفرزی
و هحوّی و هبیوسی * واکنون اینك نالهي پسراني یسرال بیامد بمن ونیز بدیدم 9
مر آن رحمت آنچه مصریان رحمت دهان ایشانرا * و اکنون بیا و بفرستم ترا بفرعه 10
و ببرون آور مر قومی من پسراني یسرال از مصر * گفت موسه بآن خدا کیستم من که 11
ببرم بفرعه و که ببرون آورم مر پسراني یسرال از مصر *

Fuit post multos dies illos, morien- 23
te rege Ægypti, ingemuerunt filii Israel ex opere: & ejulatus clamauerunt, ascendit supplicatio eorum ad Deum, ex opere. Audi- 24
uitque Deus gemitum eorum, & memoratus est Deus pactum sum cum Abraham & Isaac & Iacob. Vi- 25
ditque Deus filios Israel, & misertus est Deus.

CAP. III.

MOseh verò erat pascus ovium Iethro cognati sui sacerdotis Midian: egitque oves post desertum, & venit ad montem Dei, ad Horeb. Et vi- 2
sus est ei angelus Dei in flamma ignis è medio rubi: & cùm videret, & ecce rubus ardens igne, rubus verò illa non erat combusta. Dixit Moseh; 3
Conversam me nunc, ut videbo aliquantum magnum hoc, quâ ratione non accendatur rubus. Vidit Dominus 4
quòd conversitset se ad videndum, vocavitque eum Deus è medio rubi dicens; Moseh, Moseh: respondit, Ecce me. Ne appropinquaveris huc: extrahe calceos tuos de pedibus tuis, quia locus quo tu es stans, terra sancta est ipse. Dixit 5
quoque, Ego Deus patris tui, Deus Abraham, Deus Isaac, & Deus Iacob. Ac abscondebat Moseh faciem suam, quia timuit aspicere in Deum. Et dixit Dominus; Videndo vidi 7
oppressionem populi mei qui in Ægypto, & clamorem eorum audivi, præ exactoribus ejus: novi enim dolorem ejus. Descendi itaque ad libe- 8
randum eum è manu Ægyptiorum, & ad vocandum eum è terra hac, in terram bonam & patentem, ad terram profluentem lac & mel, ad terram Chananæi, & Hitthæi, & Emoræi, & Pherizæi, & Hivæi, & Iebusæi. Nunc autem 9
ecce clamor filiorum Israel venit ad me: & etiam vidi affectionem eorum quâ Ægyptii affligunt eos. Nunc ergò veni, & mittam te ad 10
Pharaonem, & educito populum meum filios Israel ex Ægypto. Dixit Mo- 11
seh ad Deum; Quis sum ego, ut vadam ad Pharaonem, & ut educam filios Israel ex Ægypto?

וַיְהִי בְּאוֹהֶל בִּבְנֵת מַבְחוּתָה וַאֲרַע מֵיה מַלְאָכָא דֵּי יְבָשָׂא לְמִקְטְלֵיהּ מִן׃
מִגְלַל גְּרֵשׁוֹם בְּרֵיהּ דְּמֹשֶׁה דְּנָה יְרֵי חְמוֹי דְּלָא יְהַב שְׁבְקֵיהּ לְמִיזַל
פַּרְזֶל אֱלִיעֶזֶר הֲוָה עַזַר בְּחַטְיָתֵיהּ דְּאֲבָהָתֵי וְשֵׁזְבַנִי מִפַּרְעֹה וְעָבַד לִי׃
וְאָתַת צִפּוֹרָה בְּרַת יִתְרוֹ וְגֵרְשׁוֹהִי מִן

יְהוֹשֻׁעַ
וְגֵרְשׁוֹת יְרוּשָׁלֶם עִם גָּלוּתָא דִּיהוּדָה דִּי בִּירוּשָׁלֶם וְאִתְּנָן עַל אַרְעָא דְּנֶגֶב׃
וְיִתְבוּן קִרְוַיָּא דִּנְגֶב יָת טוּרָא דְּעֵשָׂו וְיָת שְׁפֵלְתָּא דִּפְלִשְׁתָּאֵי וְיִתְבוּן יָת
חַקְלָא דְּאֶפְרַיִם וְיָת מָתְנַן דְּבֵית אֵל וְיָת עַמְמַיָּא דִּי בְּגִלְגָּל וְיָת תְּחוּם
מַצְבְּתָא דִּי בְּקִבְלָא דִּירֵחוֹ׃
וְיָת מַלְכָּא דְּעַי דִּי בְּסִטַר בֵּית אֵל חֲרַבוּ לְמִקְטַל וְשֵׁיזְבוּ יָת כָּל
דִּי בְּעַי אֲרֵי עַל מַלְכָּא דְּבֵית אֵל שַׁוִּיאוּ לְמִקְטַל וְעָבְדוּ לֵיהּ כְּמָא
דַּעֲבַדוּ לְמַלְכָּא דִּירֵחוֹ׃
וְכָל עַמְמַיָּא דִּי בְּגִבְעוֹן דְּחִלוּ מִן קֳדָם יְיָ וְעָבְדוּ קְרָבָא עִם יִשְׂרָאֵל
וְשֵׁיזְבוּ יָתְהוֹן וְקַטְלוּ יָת גִּבְעוֹנָאֵי בְּחַרְבָּא וְיָת כָּל דִּי בְּקִרְוַיְהוֹן
וְיָת כָּל דִּי בְּמָתְנַיְהוֹן וְיָת כָּל דִּי בְּתוּלְמֵיהוֹן וְיָת כָּל דִּי בְּעִדְיָנֵיהוֹן
וְיָת כָּל דִּי בְּבָתֵּיהוֹן וְיָת כָּל דִּי בְּחַקְלֵיהוֹן וְיָת כָּל דִּי בְּמַרְעִיתְהוֹן
וְיָת כָּל דִּי בְּבֵיתְהוֹן וְיָת כָּל דִּי בְּמִשְׁכְּנֵיהוֹן וְיָת כָּל דִּי בְּמַשְׁרְיָתְהוֹן
וְיָת כָּל דִּי בְּמַשְׁכְּנֵיהוֹן וְיָת כָּל דִּי בְּמַשְׁרְיָתְהוֹן וְיָת כָּל דִּי בְּמַשְׁכְּנֵיהוֹן
וְיָת כָּל דִּי בְּמַשְׁכְּנֵיהוֹן וְיָת כָּל דִּי בְּמַשְׁכְּנֵי

co, & Iacobo in Deo omnipotente, fed nomen meum Dominus, certè refpectu divinitatis meæ, non notum factum eſt illis. Et etiam confirmavi fœdus meum cum illis, ad dandum illa terram Canaan, terram peregrinationis eorum, in qua peregrinati ſunt. Quin etiam venit coram me gemitus filiorum Iſrael, quia Ægyptii affligunt eos: & recordor ego fœderis mei. Propterea dicito filiis Iſrael; Ego ſum Dominus, & educam vos de afflictione ſervitutis Ægyptiorum, & liberaba vos de ſervitute eorum: & redimam vos brachio excelſo, & judiciis magnis. Et applicabo vos coram me in populum, & ero vobis in Deum: & cognoſcetis quòd ego ſum Dominus Deus veſter, qui educam vos è medio afflictionis ſervitutis Ægyptiorum. Et ingredi faciam vos in terram, quam juramento promiſi per ſublatam manum meam datoram eam Abrahamo, Iſaaco, & Iacobo: dabo inquam eam vobis in poſſeſſionem, ego Dominus. Et loquutus eſt Moſes ſecundùm hæc cum filiis Iſrael: ſed non auſcultabant Moſi præ irritatione ſpiritus, & præ ſervitute aliena dura, quæ erat in manibus eorum.

Hieroſ. 3 *Et revelatus eſt in verbo ſuo Dominus Abrahamo, Iſaaco, & Iacobo in Deo cœlorum: ſed nomen ſermonis Domini non notificavit illis.*

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

CAP. VI.

Dixit Dominus ad Moſſ. h. Jam videbis quid faciam ipſi Pharaoni: quia manu valenti dimittet eos, & manu fortè expellet eos è regione ſua. Et locutus Deus ad Moſſ. h. dixit ei; Ego ſum Dominus. Vifus ſum ipſi Abrahamo, Iſhac, & Jacob, in Deo Shadai: at nomen meum Dominus haud notum feci eis. Et etiam ſuſcito pactum meum cum eis, ad dandum eis terram eorum, in qua peregrinati ſunt, terram peregrinationis eorum. Et etiam ego audivi gemitum filiorum Iſrael, quibus Ægyptii opus impoſuerunt: & recordatus ſum pactiſ mei. Quapropter dicez filiis Iſrael; Ego Dominus, educam vos de ſubter gravamine Ægyptiorum, & liberabo vos ab oneribus eorum, & ſalvabo vos brachio extenſo & judiciis magnis. Accipiamque 7 vos mihi in populum, eróque vobis in Deum: & cognoſcetis quòd ego ſum Dominus Deus veſter, educens vos de ſubter oneribus Ægyptiorum. Et introducam vos in terram 8 pro qua levavi manum meam ad dandum eam Abrahamo, Iſaac & Jacob: dabo eam vobis hereditatem: Ego Dominus. Locutuſque 9 eſt Moſſi h. ſic ad filios Iſrael: at non auſcultaverunt Moſi præ anguſtia ſpiritûs & opere duro.

Reſpondit; Segues eſtis vos, legatus: 17
quoniam ego dicebam; Ibimus & ſacrificabimus Domino. Num ego 18
ite & operamini: & palea non da-
batur vobis, numerum tamen lateris dabitis. Cum viderent præ- 19
fecti filiorum Iſrael ſeſe in malo, dicente eo, Non minuetis de lateribus veſtris, poſtquam dixi ia die ſua: Occurrerunt ipſi Moſ. h. & Aha- 20
ron ſtantibus incumbentibus contra ingreſſu eorum à Pharaone: Dicen- 21
tes, Videat Dominus ſuper vos, & judicet: quòd fatentem reddidiſtis odoratum noſtrum in oculis Pharaonis, & in oculis ſervorum ejus, dando gladium in manum eorum ad interficiendum nos. Tum revertus eſt 22
Moſſ. h. ad Dominum, dicens; Dne, quare malè feciſti populo huic? quare hoc, miſiſti me? Nam è quo 23
tempore ingreſſus ſum ad Pharaoh ad loquendum in nomine tuo, malè fecit populo huic: & liberando non liberaſti populum tuum.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

CAP. V.

Et poſtea venerunt Moſſeh & Aharon, & dixerunt ad Pharaoh, Sic dixit Dominus Deus Iſrael; Dimitte populum meum ut feſtum peragant mihi in deſerto. Dixit Pharaoh; Quis eſt Dominus quòd auſcultarem mandato ejus ad dimittendũ Iſraelitas non? Dominum, & etiam Iſrael non dimittam. Dixerunt; Deus Hebræorum occurrit nobis: eamus nunc viam trium dierum in deſertum, ut ſacrificemus Domino Deo noſtro, ne forte ſuperveniat nobis peſte vel gladio. Reſpondit ijs rex Ægypti; Quare Moſſeh & Aharon otioſos reddítis populum ab operibus ſuis? Ite ad tributa veſtra. Dixit quoque Pharaon die; Ecce multi ſunt nunc populus terræ, & otioſos reddítis illos à portatione onerum ſuorum. Præterea præcepit Pharaoh die illâ exactoribus populi, & principibus ejus, dicendo; Ne7 addatis ditre paleam populo ad lateres faciendum ſicuti heri & nudiuſtertiâ: ipſi ſorgant & colligant paleam. Et numerum lateris quem ipſi confecerunt heri & nudiuſtertiâ, imponetis ei, non minuetis ex eo: quia ſegnes ſunt, propterea ipſi clamant, dicendo; Eamus, & ſacrificemus Deo noſtro. Gravetur 9 ve reddes opus ſuper viros, ut exerceantur eo, & non curent verba mendacii. Egreſſi itaque 10 exactores populi, & præpoſiti ejus, loquuti ſunt ad populũ dicendo; Hæc ſum dat verbi vobis palea. Vos ite, capite vobis pa- 11 leam undè inveneritis: quia non eſt minuendum de opere veſtro quicquam. Congregavit ergo populus per 12 totam terram Ægypti ad colligendum ſtipulam pro paleâ. Exactores verò urgebant dicendo; Perficite opus veſtrum, ſicuti dies in die ſuo, quemadmodum cùm eſſet palea. Et verberati ſunt principes ſi- 14 liorum Iſrael quos poſuerunt ſuper eos exactores Pharaõ, dicendo; Quâ ratione non abſolviſtis demenſum veſtrum lateris hodie, ſicut heri & nudiuſtertiâ, etiam heri etiam hõe die? Veniuntes ita- 15 que filii Iſrael clamarunt ad Pharaoh, dicendo; Cur facis ſic ſervis tuis? Paleam non datur ſervis tuis, & lateres dicunt nobis: Ecce ſervi tui verberantur, & reatus ipſorum populi tui fortis eſt, & aſcendit.

כֹּה אָמַר יְהוָה בְּעֵת רָצוֹן עֲנִיתִיךָ וּבְיוֹם יְשׁוּעָה עֲזַרְתִּיךָ וְאֶצָּרְךָ וְאֶתְּנְךָ לִבְרִית עָם לְהָקִים אֶת־הָאָרֶץ לְהַנְחִיל נְחָלוֹת שֹׁמְמוֹת: לֵאמֹר לַאֲסוּרִים צְאוּ לָאֲשֶׁר בַּחשֶׁךְ הִגָּלוּ עַל־דְּרָכִים יִרְעוּ וּבְכָל־שְׁפָיִים מַרְעִיתָם: לֹא יִרְעָבוּ וְלֹא יִצְמָאוּ וְלֹא יַכֵּם שָׁרָב וְשֶׁמֶשׁ כִּי מְרַחֲמָם יַנְהָגֵם וְעַל־מַבּוּעֵי מַיִם יְנַהֲלֵם: וְשַׂמְתִּי כָל־הָרַי לְדָרֶךְ וּמְסִלֹּתַי יָרוּמוּן: הִנֵּה אֵלֶּה מֵרָחוֹק יָבוֹאוּ וְהִנֵּה אֵלֶּה מִצָּפוֹן וּמִיָּם וְאֵלֶּה מֵאֶרֶץ סִינִים: רַנְּנוּ שָׁמַיִם וְגִילִי אֶרֶץ וּפִצְחוּ הָרִים רִנָּה כִּי־נִחַם יְהוָה עַמּוֹ וַעֲנִיָּיו יְרַחֵם: וַתֹּאמֶר צִיּוֹן עֲזָבַנִי יְהוָה וַאדֹנָי שְׁכֵחָנִי: הֲתִשְׁכַּח אִשָּׁה עוּלָהּ מֵרַחֵם בֶּן־בִּטְנָהּ גַּם אֵלֶּה תִּשְׁכַּחְנָה וְאָנֹכִי לֹא אֶשְׁכָּחֵךְ: הֵן עַל־כַּפַּי חֲקַקְתִּיךְ חוֹמֹתַיִךְ נֶגְדִּי תָמִיד: מִהֲרוּ בָנַיִךְ מְהָרְסַיִךְ וּמֹחֲרְבַיִךְ מִמֵּךְ יֵצֵאוּ: שְׂאִי סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ לָךְ חַי־אָנִי נְאֻם־יְהוָה כִּי כֻלָּנָה כָּעֲדִי תִלְבָּשִׁי וְתִקְשְׁרִי כַּכַּלָּה: כִּי חָרְבֹתַיִךְ וְשִׁמּוֹתַיִךְ וְאֶרֶץ הֶרְסֻתֵךְ כִּי עַתָּה תֵּצְרִי מִיּוֹשֵׁב וְרָחֲקוּ בַּלְעֵךְ: עוֹד יֹאמְרוּ בְאָזְנַיִךְ בְּנֵי שִׁכֻּלַיִךְ צַר־לִי הַמָּקוֹם גְּשָׁה־לִּי לָשֶׁבֶת: וְאָמַרְתְּ בִּלְבָבֵךְ מִי יָלַד לִי אֵת אֵלֶּה וַאֲנִי שַׁכּוּלָה וְגַלְמוּדָה גָּלוּיָה וְסוּרָה וְאֵלֶּה מִי גִדֵּל הֵן אֲנִי נוֹתַרְתִּי לְבָדָד אֵלֶּה אַיֵּה הֵמָּה: כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה אֶשָּׂא אֶל־גּוֹיִם יָדִי וְאֶל־עַמִּים אָרִים נִסִּי וְהֵבִיאוּ בָנַיִךְ בְּחֹצֶן וּבְנוֹתַיִךְ עַל־כָּתֵף תִּנָּשֶׂאנָה: וְהָיוּ מְלָכִים רֹעֶיךְ וְשָׂרוֹתָם יֹנְקוֹתַיִךְ אַפַּיִם אָרְצָה יִשְׁתַּחֲווּ לָךְ וְעָפָר רַגְלַיִךְ יְלַחֵכוּ וְיָדַעַתְּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־יֵבֹשׁוּ קֹוָיַי: הֲיֻקַּח מִגִּבּוֹר מַלְקוֹחַ וְאִם־שְׁבִי צַדִּיק יִמָּלֵט: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה גַּם שְׁבִי גִבּוֹר יִקָּח וּמַלְקוֹחַ עָרִיץ יִמָּלֵט וְאֶת־רָב אֲנִי אָרִיב וְאֶת־בָּנַיִךְ אֲנִי אוֹשִׁיעַ: וְהַאֲכַלְתִּי אֶת־מוֹנַיִךְ אֶת־בְּשָׂרָם וְכָעֲסִיס דָּמָם יִשְׁכָּרוּן וְיָדְעוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֵךְ וְגֹאָלֵךְ אֲבִיר יַעֲקֹב: כֹּה אָמַר יְהוָה אֵי זֶה סֵפֶר כְּרִיתוּת אִמְּכֶם אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּיהָ אוֹ מִי מִנּוֹשַׁי אֲשֶׁר אֶמְכֹּר אֶתְכֶם לוֹ הֵן בַּעֲוֹנֹתֵיכֶם נִמְכַּרְתֶּם וּבְפִשְׁעֵיכֶם שֻׁלְּחָה אִמְּכֶם: מַדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ קָרָאתִי וְאֵין עוֹנֶה הֲקָצוֹר קָצְרָה יָדִי מִפְּדוֹת וְאִם־אֵין בִּי כֹּחַ לְהַצִּיל הֵן בְּגַעֲרָתִי אַחֲרִיב יָם אָשִׂים נְהָרוֹת מִדְבָּר תִּבְאַשׁ דְּגָתָם מֵאֵין מַיִם וְתָמוּת בַּצִּיָּה: אַלְבִּישׁ שָׁמַיִם קַדְרוּת וְשַׂק אָשִׂים כְּסוּתָם: יְהוָה נָתַן לִי לְשׁוֹן לִמּוּדִים לָדַעַת לָעוּת אֶת־יָעֵף דָּבָר יָעִיר בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר יָעִיר לִי אֹזֶן לִשְׁמוֹעַ כַּלִּמּוּדִים: אֲדֹנָי יְהוִה פָּתַח לִי אֹזֶן וְאָנֹכִי לֹא מָרִיתִי לְאָחוֹר נָסוֹגְתִּי: גֵּוִי נָתַתִּי לְמַכִּים וּלְחָיַי לְנֹתְפֵי רָט פָּנַי לֹא הִסְתַּרְתִּי מִכְּלִמּוֹת וְרֹק: וַאדֹנָי יְהוִה יַעְזָר־לִי עַל־כֵּן לֹא נִכְלָמְתִּי עַל־כֵּן שַׂמְתִּי פָנַי כַּחַלָּמִישׁ וָאֵדַע כִּי לֹא אֵבוֹשׁ: קָרוֹב מַצְדִּיקִי מִי יָרִיב אִתִּי נַעַמְדָה יָחַד מִי בַּעַל מִשְׁפָּטִי יַגַּשׁ אֵלָי: הֵן אֲדֹנָי יְהוִה יַעְזָר־לִי מִי הוּא יַרְשִׁיעֵנִי הֵן כֻּלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ עָשׁ יֹאכְלֵם: מִי בָכֶם יָרֵא יְהוָה שֹׁמֵעַ בְּקוֹל עַבְדּוֹ אֲשֶׁר הָלַךְ חֲשֵׁכִים וְאֵין נֹגַהּ לוֹ יִבְטַח בְּשֵׁם יְהוָה וְיִשָּׁעֵן בֵּאלֹהָיו: הֵן כֻּלְּכֶם קֹדְחֵי אֵשׁ מְאַזְּרֵי זִיקוֹת לְכוּ בְּאוּר אִשְׁכֶם וּבְזִיקוֹת בִּעַרְתֶּם מִיָּדִי זֹאת הָיְתָה לָכֶם לְמַעֲצֵבָה בְּמַרְבֵּץ תִּשְׁכָּבוּן: שִׁמְעוּ אֵלַי שֹׁרְפֵי צֶדֶק מְבַקְשֵׁי יְהוָה הַבִּיטוּ אֶל־צוּר חֻצַּבְתֶּם וְאֶל־מַקֶּבֶת בּוֹר נֻקַּרְתֶּם: הַבִּיטוּ אֶל־אַבְרָהָם אֲבִיכֶם וְאֶל־שָׂרָה תַּחֹלְלָה אֹתָכֶם כִּי אֶחָד קְרָאתִיו וַאֲבָרְכֵהוּ וְאַרְבֵּהוּ: כִּי נִחַם יְהוָה צִיּוֹן נִחַם כָּל־חָרְבוֹתֶיהָ וַיָּשֶׂם מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן וְעַרְבָתָהּ כְּגַן יְהוָה שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא בָהּ תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה: הַקְשִׁיבוּ אֵלַי עַמִּי וּלְאֻמִּי אֵלַי הַאֲזִינוּ כִּי תוֹרָה מֵאִתִּי תֵצֵא וּמִשְׁפָּטִי לְאוֹר עַמִּים אַרְגִּיעַ: קָרוֹב צִדְקִי יָצָא יְשׁוּעָתִי וּזְרֹעֹתַי עַמִּים יִשְׁפֹּטוּ אֵלַי אִיִּים יְקַוּוּ וְאֶל־זְרוֹעִי יְיַחֵלוּ: שְׂאוּ בַמָּרוֹם עֵינֵיכֶם וְהַבִּיטוּ אֶל־הָאָרֶץ מִתַּחַת כִּי שָׁמַיִם כֶּעָשָׁן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבֶּגֶד תִּבְלֶה וְיֹשְׁבֶיהָ כְּמוֹ־כֵן יְמוּתוּן וִישׁוּעָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וְצִדְקָתִי לֹא תֵחָת: שִׁמְעוּ אֵלַי יוֹדְעֵי צֶדֶק עַם תּוֹרָתִי בִּלְבָבָם אַל־תִּירְאוּ חֶרְפַּת אֱנוֹשׁ וּמִגִּדֻּפוֹתָם אַל־תֵּחָתּוּ: כִּי כַבֶּגֶד יֹאכְלֵמוֹ עָשׁ וְכַצֶּמֶר יֹאכְלֵמוֹ סָס וְצִדְקָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וִישׁוּעָתִי לְדֹר דֹּרִים: עוּרִי עוּרִי לִבְשִׁי עֹז זְרוֹעַ יְהוָה עוּרִי כִּימֵי קֶדֶם דֹּרוֹת עוֹלָמִים הֲלֹא אַתְּ הִיא הַמַּחְצֶבֶת רָהַב מְחוֹלֶלֶת תַּנִּין: הֲלֹא אַתְּ הִיא הַמַּחְרֶבֶת יָם מֵי תְהוֹם רַבָּה הַשָּׂמָה מַעַמֻּקֵי יָם דֶּרֶךְ לַעֲבֹר גְּאוּלִים: וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ נָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה: אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְנַחֶמְכֶם מִי אַתְּ וַתִּירְאִי מֵאֱנוֹשׁ יָמוּת וּמִבֶּן אָדָם חָצִיר יִנָּתֵן: וַתִּשְׁכַּח יְהוָה עֹשֶׂךָ נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיֹסֵד אָרֶץ וַתִּפְחַד תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם מִפְּנֵי חֲמַת הַמֵּצִיק כַּאֲשֶׁר כּוֹנֵן לְהַשְׁחִית וְאַיֵּה חֲמַת הַמֵּצִיק: מְהֵרָה צֹעֵה לְהִפָּתַח וְלֹא יָמוּת לַשַּׁחַת וְלֹא יֶחְסַר לַחְמוֹ: וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ רֹגַע הַיָּם וַיֶּהֱמוּ גַּלָּיו יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ: וָאָשִׂים דְּבָרַי בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדִי כִּסִּיתִיךָ לִנְטֹעַ שָׁמַיִם וְלִיסֹד אָרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עַמִּי־אָתָּה: הִתְעוֹרְרִי הִתְעוֹרְרִי קוּמִי יְרוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר שָׁתִית מִיַּד יְהוָה אֶת־כּוֹס חֲמָתוֹ אֶת־קֻבַּעַת הַכּוֹס הַתַּרְעֵלָה שָׁתִית מָצִית: אֵין־מְנַהֵל מִכָּל־בָּנִים יָלָדָה וְאֵין מַחֲזִיק בְּיָדָהּ מִכָּל־בָּנִים גִּדָּלָה: שְׁתַּיִם הֵנָּה קָרוּאוֹתֶיךָ מִי יָנוּד לָךְ הַשֹּׁד וְהַשֶּׁבֶר וְהָרָעָב וְהַחֶרֶב מִי אֲנַחֲמֵךְ: בָּנַיִךְ עֻלְּפוּ שָׁכְבוּ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת כְּתוֹ מִכְמָר מְלֵאִים חֲמַת יְהוָה גַּעֲרַת אֱלֹהָיִךְ: לָכֵן שִׁמְעִי־נָא זֹאת עֲנִיָּה וּשְׁכֻרַת וְלֹא מִיָּיִן: כֹּה אָמַר אֲדֹנַיִךְ יְהוָה וֵאלֹהַיִךְ יָרִיב עַמּוֹ הִנֵּה לָקַחְתִּי מִיָּדֵךְ אֶת־כּוֹס הַתַּרְעֵלָה אֶת־קֻבַּעַת כּוֹס חֲמָתִי לֹא תוֹסִיפִי לִשְׁתּוֹתָהּ עוֹד: וְשַׂמְתִּיהָ בְּיַד מוֹגַיִךְ אֲשֶׁר אָמְרוּ לְנַפְשֵׁךְ שְׁחִי וְנַעְבֹּרָה וַתָּשִׂימִי כָאָרֶץ גְּוֵךְ וְכַחוּץ לָעֹבְרִים: עוּרִי עוּרִי לִבְשִׁי עֻזֵּךְ צִיּוֹן לִבְשִׁי בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ יְרוּשָׁלַ͏ִם עִיר הַקֹּדֶשׁ כִּי לֹא יוֹסִיף יָבוֹא בָךְ עוֹד עָרֵל וְטָמֵא: הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי שְׁבִי יְרוּשָׁלַ͏ִם הִתֹּרִי מוֹסְרֵי צַוָּארֵךְ שְׁבִיָּה בַּת־צִיּוֹן: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה חִנָּם נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא בְכֶסֶף תִּגָּאֲלוּ: כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה מִצְרַיִם יָרַד עַמִּי בָתְּחִלָּה לָגוּר שָׁם וְאַשּׁוּר עָשַׁק לְלֹא חָמָס: וְעַתָּה מַה־לִּי פֹה נְאֻם־יְהוָה כִּי לֻקַּח עַמִּי חִנָּם מֹשְׁלָיו הֵילִילוּ נְאֻם־יְהוָה וְתָמִיד כָּל־הַיּוֹם שְׁמִי מְנֻאָץ: לָכֵן יֵדַע עַמִּי שְׁמִי לָכֵן בַּיּוֹם הַהוּא כִּי אֲנִי הַמְדַבֵּר הִנֵּנִי: מַה־נָּאווּ עַל־הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם מְבַשֵּׂר טוֹב מַשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה אֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ: קוֹל צֹפַיִךְ נָשְׂאוּ קוֹל יַחְדָּו יְרַנֵּנוּ כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהוָה צִיּוֹן: פִּצְחוּ רַנְּנוּ יַחְדָּו חָרְבוֹת יְרוּשָׁלָ͏ִם כִּי נִחַם יְהוָה עַמּוֹ גָּאַל יְרוּשָׁלָ͏ִם: חָשַׂף יְהוָה אֶת־זְרוֹעַ קָדְשׁוֹ לְעֵינֵי כָל־הַגּוֹיִם וְרָאוּ כָל־אַפְסֵי אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: סוּרוּ סוּרוּ צְאוּ מִשָּׁם טָמֵא אַל־תִּגָּעוּ צְאוּ מִתּוֹכָהּ הִבָּרוּ נֹשְׂאֵי כְלֵי יְהוָה: כִּי לֹא בְחִפָּזוֹן תֵּצֵאוּ וּבִמְנוּסָה לֹא תֵלֵכוּן כִּי הוֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם יְהוָה וּמְאַסִּפְכֶם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: הִנֵּה יַשְׂכִּיל עַבְדִּי יָרוּם וְנִשָּׂא וְגָבַהּ מְאֹד: כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עָלֶיךָ רַבִּים כֵּן מִשְׁחַת מֵאִישׁ מַרְאֵהוּ וְתֹארוֹ מִבְּנֵי אָדָם: כֵּן יַזֶּה גּוֹיִם רַבִּים עָלָיו יִקְפְּצוּ מְלָכִים פִּיהֶם כִּי אֲשֶׁר לֹא־סֻפַּר לָהֶם רָאוּ וַאֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ הִתְבּוֹנָנוּ: מִי הֶאֱמִין לִשְׁמֻעָתֵנוּ וּזְרוֹעַ יְהוָה עַל־מִי נִגְלָתָה: וַיַּעַל כְּיוֹנֵק לְפָנָיו וְכְשֹׁרֶשׁ מֵאֶרֶץ צִיָּה לֹא־תֹאַר לוֹ וְלֹא הָדָר וְנִרְאֵהוּ וְלֹא־מַרְאֶה וְנֶחְמְדֵהוּ: נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים אִישׁ מַכְאֹבוֹת וְיֹדֵעַ חֹלִי וּכְמַסְתֵּר פָּנִים מִמֶּנּוּ נִבְזֶה וְלֹא חָשַׁבְנֻהוּ: אָכֵן חֳלָיֵנוּ הוּא נָשָׂא וּמַכְאֹבֵינוּ סְבָלָם וַאֲנַחְנוּ חֲשַׁבְנֻהוּ נָגוּעַ מֻכֵּה אֱלֹהִים וּמְעֻנֶּה: וְהוּא מְחֹלָל מִפְּשָׁעֵנוּ מְדֻכָּא מֵעֲוֹנֹתֵינוּ מוּסַר שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו וּבַחֲבֻרָתוֹ נִרְפָּא־לָנוּ: כֻּלָּנוּ כַּצֹּאן תָּעִינוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָנִינוּ וַיהוָה הִפְגִּיעַ בּוֹ אֵת עֲוֹן כֻּלָּנוּ: נִגַּשׂ וְהוּא נַעֲנֶה וְלֹא יִפְתַּח־פִּיו כַּשֶּׂה לַטֶּבַח יוּבָל וְכָרָחֵל לִפְנֵי גֹזְזֶיהָ נֶאֱלָמָה וְלֹא יִפְתַּח פִּיו: מֵעֹצֶר וּמִמִּשְׁפָּט לֻקָּח וְאֶת־דֹּרוֹ מִי יְשׂוֹחֵחַ כִּי נִגְזַר מֵאֶרֶץ חַיִּים מִפֶּשַׁע עַמִּי נֶגַע לָמוֹ: וַיִּתֵּן אֶת־רְשָׁעִים קִבְרוֹ וְאֶת־עָשִׁיר בְּמֹתָיו עַל לֹא־חָמָס עָשָׂה וְלֹא מִרְמָה בְּפִיו: וַיהוָה חָפֵץ דַּכְּאוֹ הֶחֱלִי אִם־תָּשִׂים אָשָׁם נַפְשׁוֹ יִרְאֶה זֶרַע יַאֲרִיךְ יָמִים וְחֵפֶץ יְהוָה בְּיָדוֹ יִצְלָח: מֵעֲמַל נַפְשׁוֹ יִרְאֶה יַשְׂבִּיעַ בְּדַעְתּוֹ יַצְדִּיק צַדִּיק עַבְדִּי לָרַבִּים וַעֲוֹנֹתָם הוּא יִסְבֹּל: לָכֵן אֲחַלֵּק־לוֹ בָרַבִּים וְאֶת־עֲצוּמִים יְחַלֵּק שָׁלָל תַּחַת אֲשֶׁר הֶעֱרָה לָמָוֶת נַפְשׁוֹ וְאֶת־פּוֹשְׁעִים נִמְנָה וְהוּא חֵטְא רַבִּים נָשָׂא וְלַפּוֹשְׁעִים יַפְגִּיעַ: רָנִּי עֲקָרָה לֹא יָלָדָה פִּצְחִי רִנָּה וְצַהֲלִי לֹא חָלָה כִּי־רַבִּים בְּנֵי שׁוֹמֵמָה מִבְּנֵי בְעוּלָה אָמַר יְהוָה: הַרְחִיבִי מְקוֹם אָהֳלֵךְ וִירִיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ יַטִּיוּ אַל־תַּחְשֹׂכִי הַאֲרִיכִי מֵיתָרַיִךְ וְיָתֵדֹתַיִךְ הַעֲמִיקִי: כִּי יָמִין וּשְׂמֹאל תִּפְרֹצִי וְזַרְעֵךְ גּוֹיִם יִירָשׁ וְעָרִים נְשַׁמּוֹת יוֹשִׁיבוּ: אַל־תִּירְאִי כִּי לֹא תֵבוֹשִׁי וְאַל־תִּכָּלְמִי כִּי לֹא תַחְפִּירִי כִּי בֹשֶׁת עֲלוּמַיִךְ תִּשְׁכָּחִי וְחֶרְפַּת אַלְמְנוּתַיִךְ לֹא תִזְכְּרִי־עוֹד: כִּי בֹעֲלַיִךְ עֹשָׂיִךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי כָל־הָאָרֶץ יִקָּרָא: כִּי כְאִשָּׁה עֲזוּבָה וַעֲצוּבַת רוּחַ קְרָאָךְ יְהוָה וְכַאֲשֶׁת נְעוּרִים כִּי תִמָּאֵס אָמַר אֱלֹהָיִךְ: רֶגַע קָטֹן עֲזַבְתִּיךְ וּבְרַחֲמִים גְּדֹלִים אֲקַבְּצֵךְ: בְּשֶׁצֶף קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי פָנַי רֶגַע מִמֵּךְ וּבְחֶסֶד עוֹלָם רִחַמְתִּיךְ אָמַר גֹּאֲלֵךְ יְהוָה: כִּי מֵי נֹחַ זֹאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֲבוֹר מֵי נֹחַ עוֹד עַל־הָאָרֶץ כֵּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקְּצֹף עָלַיִךְ וּמִגְּעָר־בָּךְ: כִּי הָהָרִים יָמוּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת תְּמוּטֶינָה וְחַסְדִּי מֵאִתֵּךְ לֹא יָמוּשׁ וּבְרִית שְׁלוֹמִי לֹא תָמוּט אָמַר מְרַחֲמֵךְ יְהוָה: עֲנִיָּה סֹעֲרָה לֹא נֻחָמָה הִנֵּה אֲנִי מְרַבִּיץ בַּפּוּךְ אֲבָנַיִךְ וִיסַדְתִּיךְ בַּסַּפִּירִים: וְשַׂמְתִּי כַדְכֹד שִׁמְרֹתַיִךְ וְשַׁעָרַיִךְ לְאַבְנֵי אקְדָּח וְכָל־גְּבוּלֵךְ לְאַבְנֵי חֵפֶץ: וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ: בְּצֶדֶק תִּכּוֹנָנִי רָחֲקִי מֵעֹשֶׁק כִּי לֹא תִירָאִי וּמִמְּחִתָּה כִּי לֹא תִקְרַב אֵלָיִךְ: הֵן גָּר יָגוּר אֵפֶס מֵאִתִּי מִי גָר אִתָּךְ אֵלַיִךְ יִפֹּל: הֵן אֲנִי בָּרָאתִי חָרָשׁ נֹפֵחַ בְּאֵשׁ פֶּחָמִים וּמוֹצִיא כְלִי לְמַעֲשֵׂהוּ וַאֲנִי בָּרָאתִי מַשְׁחִית לְחַבֵּל: כָּל־כְּלִי יֻצַּר עָלַיִךְ לֹא יַצְלִיחַ וְכָל־לָשׁוֹן תָּקוּם אִתָּךְ לַמִּשְׁפָּט תַּרְשִׁיעִי זֹאת נַחֲלַת עַבְדֵי יְהוָה וְצִדְקָתָם מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה: הוֹי כָּל־צָמֵא לְכוּ לַמַּיִם וַאֲשֶׁר אֵין־לוֹ כֶּסֶף לְכוּ שִׁבְרוּ וְאִכֹלוּ וּלְכוּ שִׁבְרוּ בְלֹא־כֶסֶף וּבְלֹא מְחִיר יַיִן וְחָלָב: לָמָּה תִשְׁקְלוּ כֶסֶף בְּלוֹא לֶחֶם וִיגִיעֲכֶם בְּלוֹא לְשָׂבְעָה שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ אֵלַי וְאִכְלוּ טוֹב וְתִתְעַנַּג בַּמַּשְׁמַנִּים נַפְשְׁכֶם: הַטּוּ אָזְנְכֶם וּלְכוּ אֵלַי שִׁמְעוּ וְתִחְיֶינָה נַפְשְׁכֶם וְאֶכְרְתָה לָכֶם בְּרִית עוֹלָם חַסְדֵי דָוִד הַנֶּאֱמָנִים: הֵן עֵד לְאוּמִּים נְתַתִּיו נָגִיד וּמְצַוֶּה לְאוּמִּים: הֵן גּוֹי לֹא תֵדַע תִּקְרָא וְגוֹי לֹא יְדָעוּךָ אֵלֶיךָ יָרוּצוּ לְמַעַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֵאֲרֶךָ: דִּרְשׁוּ יְהוָה בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאוּהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב: יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו וְיָשֹׁב אֶל־יְהוָה וְיַרַחֲמֵהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ: כִּי לֹא מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דַרְכֵיכֶם דְּרָכָי נְאֻם־יְהוָה: כִּי גָבְהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֶץ כֵּן גָּבְהוּ דְרָכַי מִדַּרְכֵיכֶם וּמַחְשְׁבֹתַי מִמַּחְשְׁבֹתֵיכֶם: כִּי כַאֲשֶׁר יֵרֵד הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־הִרְוָה אֶת־הָאָרֶץ וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לַזּוֹרֵעַ וְלֶחֶם לָאוֹכֵל: כֵּן יִהְיֶה דְבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא יָשׁוּב אֵלַי רֵיקָם כִּי אִם־עָשָׂה אֶת־אֲשֶׁר חָפַצְתִּי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיהוּ: כִּי בְשִׂמְחָה תֵּצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ כָף: תַּחַת הַנַּעֲצוּץ יַעֲלֶה בְרוֹשׁ וְתַחַת הַסִּרְפָּד יַעֲלֶה הֲדַס וְהָיָה לַיהוָה לְשֵׁם לְאוֹת עוֹלָם לֹא יִכָּרֵת: כֹּה אָמַר יְהוָה שִׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי קְרוֹבָה יְשׁוּעָתִי לָבוֹא וְצִדְקָתִי לְהִגָּלוֹת: אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יַעֲשֶׂה זֹּאת וּבֶן־אָדָם יַחֲזִיק בָּהּ שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וְשֹׁמֵר יָדוֹ מֵעֲשׂוֹת כָּל־רָע: וְאַל־יֹאמַר בֶּן־הַנֵּכָר הַנִּלְוֶה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַבְדֵּל יַבְדִּילַנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ וְא

DIxit Dominus ad Moſhen; Vide, ego dedi te magiſtrum Pharaonis Deo: & Aharon frater tuus erit prolocutor tuus.
Tu loquêris omne quod præcipio tibi: & Aharon frater tuus loquetur ad Pharaonem, ut dimittat filios Iſrael de terra ſua. Ego verò indurabo cor Pharaonis, & multiplicabo ſigna mea et miracula mea in terra Aegypti.
Et non audiet vos Pharao: & dabo manum meam in Aegyptum, & educam exercitus meos, populum meum filios Iſrael de terra Aegypti in iudiciis magnis.
Et ſcient Aegyptii quia ego Dominus, cum extenderem manum meam ſuper Aegyptum, & educerem filios Iſrael de medio eorum.
Feceruntque Moſes & Aharon quemadmodum præcepit eis Dominus ei, ſic fecerunt.
Porrò Moſhen erat octoginta annorum, & Aharon octoginta & trium annorum, quando locuti ſunt ad Pharaonem.
Locutuſque Dominus ad Moſhen & Aharon dicendo,
Quando loquetur ad vos Pharaon dicendo, Date vobis portentum; dices ad Aharon, Tolle virgam tuam, & projice coram Pharaone, ſeriatque in draconem.
Venitque igitur Moſhen & Aharon ad Pharaon, fecerunt ſic, quemadmodum præcepit Dominus: projecit igitur Aharon virgã ſuam coram Pharaone & coram ſervis ei, & fuit in draconem.
Vocavit autem Pharaon ſapientes et veneficos: & fecerunt etiam ipſi (ſcilicet magi Aegyptiorum incantationibus ſuis) ſic.
Proiecerunt enim quiſque virgam ſuam, & factæ ſunt baſiliſci: & ſtatim deuorauit virga Aharonis virgas eorum.
Roboratum eſt autem cor Pharaonis, & nõ auſcultauit eis, ſicut locutus fuerat Dominus.
Dixit itaque Dominus ad Moſhen; Grauis eſt Pharaonis hauditus: recuſat dimittere populum.
Vade ad Pharaon manè, ecce egredietur ad aquam, & ſtes in occurſum eius ſuper labrum fluminis: et virgam quæ conuerſa eſt in ſerpentem, tollet in manu tua:
Dicesque ei, Dominus Deus Hebræorum miſit me ad te, dicendo; Dimitte populũ meum ut ſeruiant mihi in deſerto: & ecce adhuc non auſcultaſti hactenus.
Sic dixit Dominus; In hoc cognoſces quòd ego Dnus ſum: ecce ego percutiã* ſum virgâ, quæ eſt in manu mea, ſuper aquas quæ ſunt in fluuiis, & conuertentur in ſanguinem.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* فصل هفتم ٭

* گفت ٭ بسمه بنين بدام ترا بزرك فرعه واهرن برادري تو باشد 1
سخن گوئي تو * تو سخن گوئي مر همه آنچه بفرمايم ترا واهرن برادري تو سخن گويد فرعه 2
وبفرستد مر پسراني ڀسرال از زميني او * ومن سخت كنم مر دلي فرعه وبسيار كنم مر نشانهاي 3
من ومر معجزهاي من در زميني مصر * ونه شنود بسما فرعه وبدهم مر زحمي من در مصر 4
وبيرون آورم سپاهاي من مر قومي من پسراني ڀسرال از زميني مصر در حكمهاي بزرگان *
وبدانند مصريان كه من ٭ در بلند كردن من دستي من ابر مصر وبيرون آورم مر 5
پسراني ڀسرال از ميداني ايشان * بكرد مسه واهرن چون آنچه بفرمود * ايشانرا همچنين بكردند 6
* ومسه قدري هشتاد ساله واهرن قدري هشتاد وسه ساله در سخن گفتن ايشان فرعه * 7
* گفت ٭ بسمه واهرن بگفتن * كه سخن گويد بسما فرعه بگفتن بدهيد بسما معجز بگوئي 8
واهرن بستان مر عصائي تو وبيانداز پيش فرعه باشد بارذها * بيامد مسه واهرن بفرعه 9
گردند همچنين چون آنچه بفرمود ٭ بيفندانحت اهرن مر عصائي او پيش فرعه پيش بندگاني 10
او بود بارذها * بخواند نيز فرعه بحرمندان و بجادوگران بكردند نيز ايشان معزائي مصر در
او بوده بارذها * بلعيد عصاهاي ايشان * قوي شد دلي فرعه ونه شنويد ايشان چون آنچه سخن گفت ٭ گفت ٭ بسمه دلي 11 12 13 14
فرعه ناكام بفرستادن آن قوم * برو بفرعه در بامداد اينك بيرون آيا بآن آب بياستي پيدرهي او ابر 15
لبي آن رود وآن عصا آنچه گشته آمد بمار بستاني در دستي تو * بگوئي باو * خداي آن عبريان 16
بفرستاد مرا بتو بگفتن بفرست مر قومي من وعبادت كنند بمن در بيابان واينك نه
شنويدي تا همچنين * همچنين گفت ٭ سپاها دراين بداني كه من * اينك من زنا در 17
عصاي آنچه [در] دستي من ابر آن آب آنچه در رود و گشته شود بخون *

Locutus eſt igitur Dominus ad Moſhen, dicendo; Veni, ingreſſe ad Pharaonem regem Aegypti, ut dimittat filios Iſrael è regione ſua.
Si loqueris ad Moſhen in præſentia Dominũ dicendo; An filii Iſrael non auſcultauerunt mihi, & quomodo auſcultabit me Pharao, & ego gravis ſum labiis?
Et ſic locutus eſt Dominus cum Moſhen & Aharon, mandauitque eos ad filios Iſrael & ad Pharaonem Aegypti, ad educendum filios Iſrael de terra Aegypti.
Hi ſunt principes domûs patrum eorum. Filii Rubenis primogenitis Iſrael; Henoch & Phallu, Heſron et Charmi: hæ ſunt familiæ Rubenis.
Filii autem Shimeonis, Iemuel, & Famin, & Ohad, & Iachin, & Sohar, & Shaül filius Chenaanitidæ: hæ ſunt familiæ Shimeon.
Hæc ſunt nomina filiorum Levi ſecundùm progenies ſuas; Gerſhon, et Kohathus & Merarius: porrò anni vitæ Levi, centũ & triginta & ſeptem anni.
Filii Gerſhon, Libni & Shimei, per familias ſuas.
Et filii Kohath; Amram, & Iſhar, & Hebron, & Vzzielcus: anni autem vitæ Kohath, centum & triginta & tres anni.
Et filii Merari; Mahli & Moſhi: hæ ſunt familiæ Levi per progenies ſuas.
Accepitque Amram Iochobed amitam ſuam uxorem ſibi, quæ peperit ei Aharon & Moſhen: anni autem Amram, centũ & triginta & ſeptem anni.
Porrò filii Iſhar; Corah, & Nephog, & Zichri.
Et filii Vzzielcus; Miſhaël, & Elſaphan, & Sithri.
Et accepit Aharon Elisebah filiam Amminadab, ſororem Nachſhon, ſibi in uxorem: & peperit illi Nadab, & Abiu, Eleazar, & Ithamar.
Filii autem Corah; Aſſir, & Elcana, & Abiaſaph: iſtæ ſunt proſapiæ ipſius Core.
Eleazar autem filius Aaronis accepit ſibi ex filiabus Jethro, ille eſt Putiel, ſibi in uxorem, & peperit ipſi Phineen: iſta ſunt capita patrum Leviturum ſecundùm proſapias eorum.
Ille eſt ergo Aharon & Moſes, quos dixit Dominus; Educite filios Iſrael liberatos è terra Aegypti ſecundùm exercitus ſuos.
Iſti ſunt qui loquuti ſunt cum Pharaone rege Aegypti, ut educerent filios Iſrael ex Aegypto: ipſe eſt Moſes propheta, & Aharon ſacerdos.
Et accidit die quo loquutus eſt Dominus cum Moſe in terra Aegypti,
et ſic locutus eſt Dominus cum Moſe, dicendo; Ego Dominus: loquere cum Pharaone rege Aegypti omnia quæ ego loquor tecum.
Et ait Moſes coram Domino; Ecce ego durus loquelâ, quomodo itaque acquieſcet mihi Pharao?

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* سخن گفت ٭ بسمه گفتن * بيا سخن گوئي بفرعه پادشاهي مصر بفرستد پسراني ڀسرال از ميداني او 10 11
* سخن گفت مسه بحضرت ٭ گفتن اينك پسراني ڀسرال نه شنيدند بمن وچگونه بشنود بمن 12
فرعه ومن گران لبان * سخن گفت ٭ بسمه واهرن بفرمود ڀسرائيلرا پسراني ڀسرال وبفرعه 13
پادشاهي مصر بيرون آوردن مر پسراني ڀسرال از زميني مصر * اينان سروراني خانهي پدري 14
ايشان پسراني روبن نخست زادي ڀسرال حنوك وفلّو حصرون وكرمي اينان اهلي خانهي روبن *
* وپسراني شمعون يموال ويمين واهد ويكين وصحر وشاول پسري آن كنعانيت اينان اهلي 15
خانهي شمعون * واينان نامها پسراني لوي بترتّبي ايشان جرسون وقهت ومري وسالهاي 16
زندگي لوي صد وسي وهفت سال * پسراني جرسون لبني وشمعي باهلخانهي ايشان * پسراني 17 18
قهت عمرم ويصهر وحبرون وعزّيل وسالهاي زندگي قهت صد وسي وسه سال * وپسراني 19
مري محلي ومشي اينان اهلي خانهاي آن لوي بترتّبي ايشان * بستانه عمرم مريوكابد 20
عمّهي او باو بزن برايبد باو مر اهرن ومر مسه وسالهاي زندگي عمرم صد وسي وهفت سال *
* وپسراني يصهر قرح ونفج وزكري * وپسراني عزّيل ميسال والصفن وستري * بستانه اهرن 21 22 23
من الميشع دختري عميندب خواهري نحشون باو بزن برايبد باو مر ندب ومر ابيهو او مر العزر
و مر ايتمر * وپسراني قرح اسّير والقنه وابياسف اينان اهلي خانهي آن قرحي * والعزر پسري اهرن 24 25
بستانه باو از دختراني وطيبال باو بزن برايبد باو مر فنحس اينان سروراني پسراني لوبان باهلي
خانهي ايشان * او اهرن ومسه آنچه گفت ٭ ايشان بيرون آورید مر پسراني ڀسرال از زميني 26
مصر بر اسپاهاي ايشان * ايشان آن سخن گويان بفرعه پادشاهي مصر بيرون آوردن مر پسراني 27
ڀسرال از مصر او مسه واهرن * بود در روز سخن گفتن ٭ بمسه در زميني مصر * سخن گفت ٭ 28 29
بمسه گفتن من ٭ سخن گوئي بفرعه پادشاهي مصر مر همه آنچه من سخن گويا بتو * گفت 30
مسه پيش ٭ اينك من گران لبان وچگونه بشنود بمن پادشاهي مصر فرعه *

Locutus eſt igitur Dominus ad Moſhen, dicendo; Veni, ingreſſe ad Pharaonem regem Aegypti, ut dimittat filios Iſrael è regione ſua.
Si loqueris ad Moſhen in præſentia Dominũ dicendo; An filii Iſrael non auſcultauerunt mihi, & quomodo auſcultabit me Pharao, & ego gravis ſum labiis?
Et ſic locutus eſt Dominus cum Moſhen & Aharon, mandauitque eos ad filios Iſrael & ad Pharaonem Aegypti, ad educendum filios Iſrael de terra Aegypti.
Hi ſunt principes domûs patrum eorum. Filii Rubenis primogenitis Iſrael; Henoch & Phallu, Heſron et Charmi: hæ ſunt familiæ Rubenis.
Filii autem Shimeonis, Iemuel, & Famin, & Ohad, & Iachin, & Sohar, & Shaül filius Chenaanitidæ: hæ ſunt familiæ Shimeon.
Hæc ſunt nomina filiorum Levi ſecundùm progenies ſuas; Gerſhon, et Kohathus & Merarius: porrò anni vitæ Levi, centũ & triginta & ſeptem anni.
Filii Gerſhon, Libni & Shimei, per familias ſuas.
Et filii Kohath; Amram, & Iſhar, & Hebron, & Vzzielcus: anni autem vitæ Kohath, centum & triginta & tres anni.
Et filii Merari; Mahli & Moſhi: hæ ſunt familiæ Levi per progenies ſuas.
Accepitque Amram Iochobed amitam ſuam uxorem ſibi, quæ peperit ei Aharon & Moſhen: anni autem vitæ Amram, centũ & triginta & ſeptem anni.
Porrò filii Iſhar; Corah, & Nephog, & Zichri.
Et filii Vzzielcus; Miſhaël, & Elſaphan, & Sithri.
Et accepit Aharon Elisebah filiam Amminadab, ſororem Nachſhon, ſibi in uxorem: quæ peperit ei Nadab, & Abiu, & Eleazar, & Ithamar.
Filii autem Corah; Aſſir, & Elcana, & Abiaſaph: iſtæ ſunt proſapiæ ipſius Core.
Eleazar autem filius Aaronis accepit ſibi ex filiabus Jethro, ille eſt Putiel, ſibi in uxorem, & peperit ipſi Phineen: iſta ſunt capita patrum Leviturum ſecundùm proſapias eorum.
Ille eſt ergo Aharon & Moſes, quos dixit Dominus; Educite filios Iſrael liberatos è terra Aegypti ſecundùm exercitus ſuos.
Iſti ſunt qui loquuti ſunt cum Pharaone rege Aegypti, ut educerent filios Iſrael ex Aegypto: ipſe eſt Moſes propheta, & Aharon ſacerdos.
Et accidit die quo loquutus eſt Dominus cum Moſe in terra Aegypti,
et ſic locutus eſt Dominus cum Moſe, dicendo; Ego Dominus: loquere cum Pharaone rege Aegypti omnia quæ ego loquor tecum.
Et ait Moſes coram Domino; Ecce ego durus loquelâ, quomodo itaque acquieſcet mihi Pharao?

נאום ירד עשו וירדו חרטמיו קדמיו׃ כי אם ארוממו מסרב אתך למשפטיו ועד דברו אתנשׂ׃
מקדוש הבוז׃ הנה הוא מתחיל היו׃ 3 יושלמי 3 מתניהו לחוד׃
הויה כעון בל לא יורד למדבר בשערוך׃
ודבקלא בסוסותיה בחמרי כנפלי בחורי ובעגלה מותם תקוף לחרבא׃ והפלה הויעביד׃
מלאיהון בני עיתי לישראל ובני עיתי דמשרעאי ולא יאות מפל לבני ישראל מדעת׃
וישם וקבע ׀ ומנא למיסי סחר יעבדיי ׀ יית פרעמא הויי בארעא׃ ויעשי ׀ עקר
׀ ית פתגמא הדין ויתם וסת כל בעירא דמדבריי ומבעירי דבני ישראל לא
מיתו מחד׃ וישלח ושדר פרעה פוילן למחמי והא לא מיתו מבעירא דבני ישראל
עד חד ואתקייפר ארעא דלבא דפרעה ולא פשר ית עמא ׃ ואמר יי למשה
ולאהרן סיבו לכון מלי חוטנכון קמם דקיק מן פחוא ברמשא ויזדקיניה משה לצית שמיא
למחמי פרעה ׃ והוה והוי לאבקא על כל 9 ירושלמי 9 שלבוקין׃
אדם ועל בעירא על אינשא ועל בעירא לשחין בכל ארעא דמצרים׃

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* וכל אלקים בר מרוחן לין מן ריסיני חסן אלכה קומי מן אשמיה ابر آن بی بردن آلجا عرب بسبب 22
بدانی که مى ״ درمیانی آن زمین ״ * ونهم خلاصی میانی قومی من ومیانی قومی تو وفردا باشد آن 23
نشانی آن این ״ بگرد ״ همچنین بیامد عرب گران بخانهی فرعه وخانهی بند گانی او ودرهمه زمینی 24
مصر بیاه سوی آن زمین ازپیش آن عرب * بخواند فرعه بسه وباهرن گفت بروید بخت کنید 25
بخدای شما درزمین * گفت مشه نه آراسته بکردن همچنین که مکروهی مصریان بخت کنیم ״ 26
خدای ایما اینك بخت کنیم من مکروهی مصریان چشمانی ایشان ونه سنگسار کنند ایما ׃
* راهی سه روزها برویم در بیابان وبخت کنیم ״ خدای ایما چون آنچه گوید بایما * گفت فرعه 27 28
من بفرستم شمارا وبخت کنید ״ خدای شما در بیابان خاصه دورشدن نه دور شوید برفتن
نماز کنید درسبب من * گفت مشه اینك من بیرون آیا ازتو تو ونماز کنم ״ وگردد آن 29
عرب از فرعه از بندگانی او واز قومی او فردا خاصه نه افزاید فرعه دروغ گفتن بی فرستادن
من آن قوم بخبث کردن ״ بیرون آمد مشه ازنزد فرعه نماز کرد ״ 30
مشه بگرداند آن عرب ازفرعه واز بندگانی او نه باقی ماند یکه * گران کرد فرعه مر دلی او 31 32
نیز دربار آن این ونه فرستاد مر آن قوم ׃ * فصل نهم ׃ * گفت ״ بسه بیا بفرعه 1
وسخن گوئی باو همچنین گفت ״ خدای آن عبریان بفرست مرقومی من وعبادت کنند مرا׃ 2
* که اگر نا کامی تو بفرستادن ونیز تو قوی گیرا درایشان * اینك زخم ״ بوده شوا در رمهی 3
تو آلچه دردشت درآسبها درحرها درشترها درگاو ودرگوسپند وبا گران بغایت * وجدا 4
کند ״ میانی رمهی یسرال ومیانی رمه مصریان ونه میرد ازهمه بیسرانی یسرال چیزی * بنهاد 5
وعده بگفتن فردا بکند ״ آن سخن آن این در زمین ״ بگرد ״ مر آن سخن آن این از دیگر روز
بمرد همه رمه مصریان واز رمهی یسرانی یسرال نه مرد یکه * بفرستاد فرعه واینك نه مرد ازرمه 7
یسرال تا یگه گران شد دلی فرعه ونه فرستاد مر آن قوم * گفت ״ بسه وباهرن بستانید بسما 8
قرمی مشتهای شما هووی دلس وبراکنند اورا مشه آن آسمان بچشمان فرعه * وباشد بگرد ابر و 9
همه زمینی مصر وباشد ابر آن آدم واب آن جهاپا بابلهی شکفته قفها درهمه زمینی مصر׃

נאום ; ארד עד בזון אנוש סחרנברב 17 ירושלמי 17 סחקוף׃
בשפי בחילי ולא למפקורנון׃ 18
האאא מחרט בעזרן הדין למחר מן אוצרי שמא בורדא חקוף לחדא ולא תני 19
דכוותה במצרים מן יומא דאשתכללו אנשהא ועד כדון׃ ושתה וכדון שדר 20
כנוש את ניתך ית כל דילך בחקלא כל אינשא ובעירא דאשתכח בחקלא ולא
יתכנוש לבתיהא ויתמות עלעוהון מרדא ׃ והוה אידבדוהי ידיי לפתגמא דיי 21
מעבדוי ובעירהי בנש ית עבדוי וית נתוי לבתיהא׃ ואשר ולבעוא לא שי 22
לביה לפתגמא דיי ושבק ית עבדוי וית נתוי בחקלא׃ ואמר יי למשה 23
אימי ית ידך על צית שמא ויהי ברדא בכל ארעא דמצרים׃ וש ואמיס משה ית חוטריה 24
על צית שמא ויהב יי קלין וברדין ומהלכהבא אשתא על ארעא ואחריית ׃ ברדא
על ארעא דמצרים׃ והוי והות ברדא ואשתא מתקפקפא בגו ברדא תקוף 25
לחדא ולא הות כוותה בכל ארעא דמצרים מן עדן דהות לאומא ומלכו׃
ויך ומחא ברדא בכל ארעא דמצרים ית כל דבחקלא מאינשא ועד בעירא וית 26
כל עסבא דחקלא מחא ברדא וית כל אילנא דחקלא חבור שדישו׃

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* بستاننده مر دوی آن دلس بیاستاده پیش فرعه بپراکنده اورا مشه بآن آسمان بود آبلهی 10
قفها شکفته درآدم ودرچهارپا * ونه توانستند آن معبران بایستادن پیش مشه ازبیش آبله که 11
بود آن آبله درمعبران ودرهمه مصریان * قوی کرد ״ مر دلی فرعه ونه شنود بایشان چون آنچه 12
گفت گفت ״ بسه * گفت ״ بسه سب کیر کن درباماد وبایستا پیش فرعه وبگوی باو 13
همچنین گفت ״ خدای آن عبریان بفرست مرقومی من وعبادت کنند بمن * که درباری آن 14
این من فرستام همه زحمهای من بدلی تو ودربندگانی تو ودرقومی تو درسبب بدانی که
بدست چون من درهمه آن زمین * که اکنون فرستادم مر زحمی من وبزدم ترا ومر قومی تو 15
تو وردوا ونیست شدی ازان زمین * ولیکن درسبب این بپاستانیدم ترا درسبب نمودن بتو مر 16
زوری من وبسبب حکایت کردن نامی من درهمه آن زمین * نیز تو گیرا درقومی من بی
فرستادن ایشانرا * اینك من بارانا چون وقت فردا تگرگی گران بغایت آنچه نبود چون او درمصر بان 17 18
روز بنیاد نهاده آمد وتا اکنون * واکنون بفرست جمع کن مرزهی تو ومر همه آنچه بتو دری 19
دست همه آن آدم وآن چهارپا آنچه یافته شود دردشت ونه جمع شود بآن خانه فرود آید ابر ایشان 20
آن تگرگ اومیمرند * آن ترسید مر سخن ״ ارسند گانی فرعه بگریزانید مر بند گانی او ومی رهی او 21
آن خانها * وآنچه نه نهاد دلی او سخن ״ و بگذاشت مر بند گانی او ومر رهی او در دشت ׃
* گفت ״ بسه میل ده مر دستی تو ابر آن آسمان وباشد تگرگ درهمه زمینی مصر ابر آن آدم وابر 22
آن چهارپا وابر همه گیاهی آن دشت درزمینی مصر ׃ میل داد مشه مر عصای ״ آن ابر آن آسمان 23
داد آوازها وتگرگ وروش کرد آتش برزمین ببارانید ״ تگرگ ابر زمینی مصر ״ بود تگرگ وآتش 24
* وبداد آوازها وتگرگ وروش کرد آتش برزمین ببارانید ״ تگرگ ابر زمینی مصر ״ بود تگرگ وآتش
رانده زا در میانی آن تگرگ گران بغایت آنچه نبود چون او درهمه زمینی مصر ازهنگام بنیاد نهاده
آمد بقوم * برد آن تگرگ درهمه زمینی مصر مر همه آنچه دردشت آن آدم تا چهارپا ومر همه 25
گیاهی آن دشت برد آن تگرگ ومر همه درخت آن دشت بشکست ׃

Nam ſi rennis tu dimittere ; & adhuc tureti- 3
nes eos : Ecce plaga manus Domi- 4
ni erit nunc ita ut non fuerit, ut
ſit in jumenta tua quæ in agro ſunt,
in equis, aſinis, camelis, bobus, & ovibus, mors mortis fortis nimis. Et facies Do- 5
minus tempus, dicendo ; Cras faciet Dominus hanc rem in terra. Et 6
fecit Dominus hanc rem die altero, & mortuum eſt omne jumentum
Ægyptiorum : & de jumentis filiorum Iſrael non eſt mortuum unum. Et 7
misit Pharao aliquos ad videndum, & ecce non mortuum erat ex jumentis
filiorum Iſrael ne unicum quidem : ſed aggravatum eſt ſigmentum cordis
Pharaonis, & non dimiſit populum. Et dixit Dominus Moſi & Aharoni 8
Accipite vobis plenas volas veſtras cineris tenuis ex fornace : & ſpar-
gat ipſum Moſes verſus ſummitatem cœlorum ante conſpectum Phara-
onis. Et erit in pulverem ſuper uni- 9
verſam terram Ægypti : & erit ſuper
hominem & ſuper jumentum in
ſcabiem producentem puſtulas in tota terra Ægypti.

Hier. 3. *Concitata valde.*

Hier. 9. *Tumores.*

Et ſparabo in die hoc terram Goſen in
qua populus meus habitat, ut
non ſit ibi volutrio ſuperſtitum :
quatenus cognoſcas quod ego Domi-
nus in medio terræ. Et ponam ſolu- 23
tum inter populum meum et po-
lum tuum : crus erit ſignum hoc. Et 24
fecit Dominus ſecundum ſermonem
Moſi : & ſolvit
ſolutum inter populum meum et po-
pulum tuum : crus erit ſignum hoc. Et 25
fecit Dominus ſecundum ſermonem
Moſi : & ſolvit ſolutum inter populum meum et populum tuum : crus erit ſignum hoc. Et 26
Moſes ſub ; Non decet facere ſic : quia
abominationem Ægyptiorum ſacrifi-
camus. Domino Deo noſtro : ſacrifi-
cabimus abominationem Ægyptio-
rum in oculis eorum, & non lapida-
bunt nos ? Viam trium dierum ibi- 27
mus in deſertum, & ſacrificabimus
Domino Deo noſtro ſicut dixerit nobis. Dixit Pharao ; Ego dimit- 28
tam vos, ut ſacrificetis Domino
Deo veſtro in deſerto : verumtamen
longe non abibitis : orate pro me. Reſpondit Moſes ; Ecce 29
ego egrediar à te, & orabo ad Domi-
num, & recedet cœlitus infeſtatio à
Pharaone, à ſervis ejus, & à populo ejus
cras : tantummodo ne addat Pharao
mendaciis proferre, non dimittendo po-
pulum ad ſacrificandum Domino Ægy- 30
pto. Et exiit Moſes à Pharaone, & ora-
vit Moſes ad Dominum. Et fecit Dominus ver- 31
bum Moſi : & removit cœlitus in-
feſtationem à Pharaone, & à ſervis ejus : 32
& à populo ejus, non remanſit unus. Et 33
auferet reddidit Pharao cor ſuum etiam
hac vice, & non dimiſit populum.

CAP. IX.

Dixit Dominus ad Moſen, Ingre- 1
dere ad Pharaonem, & loquere ei, Ita di-
cit Dominus Deus Ebræorum ; Dimitte
populum meum, ut ſervant mihi. Quod 2
ſi nolueris tu dimittere, & etiam in
ſervos tuos, & in populum tuum ; ecce 3
excellent ſtet in gregis tuo qui in agro,
in equis, in aſinis, in camelis, in bob-
us, & in ovibus ; peſtis gravis admodum. Et 4
dividet Dominus inter gregis Iſrael
& gregem Ægyptiorum : & non mori-
etur ex omni inter filios Iſrael quic-
quam. Poſuit Dominus ſtatum 5
tempus, dicendo ; Cras perficiet Do-
minus verbum hoc in terra. Perfecit 6
itaq; Dominus verbi hoc altero die : &
mortuus eſt omnis grex Ægyptiorum,
at de gregibus filiorum Iſrael non mor-
tuus eſt unus. Miſitque Pharao, & ecce 7
non erat mortuus de gregibus Iſrael,
atque unus : & gravior redditus eſt cor
Pharaonis, neque dimiſit populum. Tum 8
dixit Dominus ad Moſen & Aharon,
Tollite vobis plenitudines pugnillo ve-
ſtro de fumi fornacis, & ſpargat eum
Moſes in cœlo in conſpectu Phara-
onis. Et ſiet in pulverem ſuper totam terra 9
Ægypti : & erit ſuper homines ac ſuper
quadrupedem in paſtulis efflorſcen-
tem tabefactis in tota terra Ægypti.

Hierof. 17 *Obſtruatur,*

Ecce ego deſcendere facio hac vi- 18
ce de craſſina ex theſauris coeli
grandinem fortem valde : cui ſimilis non fuit in Ægypto, à die quo
conditi ſunt homines ejus, ad hoc uſque tempus. Et jam mitte, 19
congrega oves tuas, & quicquid habes in agro : omnes ho-
mines & jumenta, qui inventi fuerint in agris, & non fuerint col-
lecti in domum, deſcendet ſuper eos grando, & morientur. Job, 20
qui timuit à facie Domini inter ſervos Pharaonis, congregavit
ſervos ſuos & pecora ſua in medium domus. Balaam autem, qui 21
non appoſuit cor ſuum ad verbum Domini reliquit ſervos ſuos &
pecora ſua in agro. Et dixit Dominus Moſi ; Leva manum tuam 22
verſus ſummitatem cœlorum, & erit grando in univerſa terra
Ægypti. Et levavit Moſes virgam ſuam verſus ſummitatem cœlorum : 23
& dedit Dominus tonitrua & grandines & cauderitem ignem ſuper
terram : & deſcendere fecit Dominus grandinem ſuper terram Æ-
gypti. Et fuit grando, & ignis fubtilliens in medio grandinis, for- 24
tis valde, cui non fuit ſimilis in tota terra Ægypti, à quo tempore
fuit in populum & regnum. Et percuſſit grando in tota terra Æ- 25
gypti quicquid erat in agro, ab homine uſque ad quadrupedem : &
omnem herbam agri percuſſit grando, & omnem arborem agri fregit
& eradicavit.

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*Accipientes igitur ſummum fornacis, 10
fecerunt coram Pharaon : tum ſpar-
gente eum Moſſhen in cœlum, fiut pu-
ſtulæ tabefactis efflorſcens in ho-
mine et in quadrupede. Et non potue- 11
runt hariolæ ſtare coram Moſhen præ
puſtulis, ſeſt enim puſtula in hariolis
& in ſuper omnes Ægyptios. Rolo- 12
travit autem Dominus ad Pharaon, et
non auſcultavit eis, quemadmodum
locutus fuerat Dominus ad Moſſh lo-
quens. Dominus ad Moſſh, ſurge 13
luculè ſurge mane, & ſta coram Pha-
rao, & dic ei, Ita dixit Dominus
Deus Ebræorum ; Dimitte populum
meum ut ſervant mihi. Quod ſi non 14
vis hac vice me mittere : tum omnes tor-
gas meas in cor tuum, & in ſervos
tuos, & in populum tuum : ut ſcias
quòd non ſit ſicut ego in omni ter-
ra. Nunc enim miſi plagæ meam, & per- 15
cutiam te ac populū tuū peſte, et au-
nihilabitur à terra. Verùm enimverò 16
pro certo te conſtitui te, cauſâ ex-
ſtendendi tibi fortitudinem meam,
& cauſâ enarrandi nomen meum in
tota terra. Etiam in tenet po- 17
pulum tuum meum dimittendo eos ?
En ego pluituros ſum juxta hoc 18
tempus cras, grandinē gravē admo-
dum, cujus non fuit ſimilis in Ægy-
pto à die qua fundata eſt ad hunc
nunc. Jam ergò mitte, congrega gregē 19
tuos & omne quod eſt tibi in agro :
omnis homo & quadrupes qui in-
ventus fuerit in agro, & non collectus
fuerit in domum, deſcendet ſuper eos
grando, & morientur. Qui itaque 20
timuit verbū Domini à ſervis Pha-
onis, fugere fecit ſervos ſuos & gre-
ges ſuos in domos. Qui verò non 21
appoſuit cor ſuum ad verbum Do-
mini, reliquit quidem ſervos ſuos
& gregē ſuos in agro. Et dixit 22
Jah Dominus ad Moſſheh ; Extende
manum tuam verſus cælum, ſiquæ
grando in tota terra Ægypti ſuper
homines & quadrupedes, & ſuper
omnem herbam agri in terra Ægy-
pti. Extendit igitur Moſſeh vir- 23
gam ſuam verſus cælum, & Domi-
nus dedit voces & grandinem, & ig-
nis ſubtilis ferri ſuper terrā. Pluit
Dominus grandinem ſuper terram 24
Ægypti. Fuit grando, & ignis
flammam exerens in media grandi-
ni, gravē valdè, cujus non fuit ſi-
milis in tota terra Ægypti à tempore
quo fundata fuit in gentem. Et 25
percuſſit grando in tota terra Ægy-
pti omne quod in agro, ab homine
uſque ad quadrupedem ; & omnem
herbā agri percuſſit grando, omnem-
que arborem agri confregit.

ב ב ב

ET dixit Dominus Mosi & Aaroni in terra Ægypti, dicendo : 2
Mensis hic vobis pro termino initii mensium, & ab eo incipietis numerare festos dies, & tempora, & revolutiones : primus magnam erit vobis pro initio mensium anni. Loquimini cum universa congregatione 3
filiorum Israel, dicendo; Decima mensis hujus tempus cum praefatum est hoc tempore, non per aziaes, ut accipiant sibi ovem pro singulis familiis ; quòd si plures fint vires domus numero decem, qui 4
secundùm sufficientiam ad comedendum ovem, accipiat ipse de vicinus ejus, qui proximus erit domui ejus, secundùm numerum animarum: quisquisque secundùm sufficientiam cibi fui mactabitis ovem. Ovis 5
integra masculia annicula erit vobis : ex ovibus aut capris accipietis.
Et erit vobis ligatus & reservatus usque ad diem decimam quartam 6
mensis hujus, ut sciatis vobis non timendos Ægyptios, qui vident eum: deinde macthabunt ipsum juxta conflandinem totus congregatio filiorum Israelitarum inter duos foles. Et accipient de sanguine & po- 7
nent super duos postes, & super postem superiorem qui est extra domos, in quibus comedent ipsum & dormient. Et comedent carnem 8
in nocte illa, decimâ quintâ Nifan ufque ad medium ipfius no.

Hirof. 8. *Torefcifuimo* igne.

ctis, aflam igne, & azyma, cum marrubio & lactucis comedent ipsum. Non comedetis ex eo cru- 9
dum, neque coctum vino aut oleo aut potibus *Aliis*, neque elixum aquis : fed aflum igne cum capite, pedibus, & ventre ejus.

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وبميرو همه جمعست زاد در زميني مصر از جمست زادي فرعه آن نشينا ابر تخي او تا جمست 5
زادي آن پرستار آنچه پسي آن آسياب وهمه جمست زادي چهارپا *باشد بغراو بزرك در همه رسن 6
مصر آنچه چون او نه بوده آمد وچون او نه افزايد * وبهمه پسراني يسرال نه جنباند سك زباني او 7
بار مرد و تا چهارپا بسب بدانيد آنچه جدا كند ؛؛ ميانی مصريان ومیان يسرال * فروو آيند همه 8
بندگاني تو ايشان بمن وبسجود كنند بمن بگفتن بيرون رو تو وهمه آن قوم آنچه در پاي تو وپس
همچنين بيرون رفم بيرون آمد از نزو فرعه در گرمي خشم * گفت ؛؛ بسشه نه شنود شما فرعه 9
بسب بسيار كردن معجزهاي من در زميني مصر * وسشه واهرن نگردند من همه آن معجزهاي 10
اينان پيش فرعه قوي كرد ؛؛ مر دلي فرعه و نه فرستاد مر پسراني يسرال از ولايتي او *
* فصل دواردهم * 11 * گفت ؛؛ بسشه وباهرن در زميني مصر بگفتن آن ماهي آن اين بشما سري 12
ماهها اوّل او بشما بماههاي آن سال * سخن گوييد بهمه جماعت يسرال بگفتن در ده بماه آن 13
اين بستانند بايشان مرد برّهي بخانهي پدران برّهي بخانهي * واگر اندك باشد آن 14
خانه از بودن از برّهي بستانند او و همسايهي آن نزويك بخانهي او در شمار جانها مرد
بقدري خوردن او سزود كنيد ابر آن برّه * برّهي تمام نرينه قدر سال باشد بشما ازان 15
برّها وازان برها بستند * وباشد بشما بنگهيداشت تا چهارده روز بماهي آن اين
وبكشند اويرا همه جمعي جماعتي يسرال ميانی آن ايوارها * وبستانند از آن خون وبدهند 16
ابر دو آن بردها وابر آن زبرفر ابر آن خانها آنچه بخورند اويرا در ايشان * بخورند مر آن 17
گوشت در شبي آن اين بريان كردهي آتش وفطير ابر تلخها بخورند اويرا * نه خوريد ازو 18
خام وجوشاندن جوشيده در آب كه الّا بريان كردهي آتش سري او ابر پاچهاي او و 19
وابر شكمبهي او *

*Et mutetur omne primogenitum in terra Ægypti, à primogenito Pharaonis sedentis super thronum ejus, ufque ad primogenitum ancillæ quæ poli molam, & omne primogenitum quadrupedis. Erit clamor magnus in tota terra Ægypti, cujus fimilis non existit, & ficut ipfe non adhærabit. At 7
in omnes filios Ifrael non movebit canis linguam fuam, ab homine & ufque ad quadrupedem : ut sciatis quòd dividet Dominus inter Ægyptios & Ifrael. Ita defcendet omnes 8
fervi iftî ad me & coram me exhibebunt mihi, dicendo : Egredere tu & omnis populus qui est pedibus tuis : & egreffus eft à Pharaon in exaltatione fua. Dixit Dominus ad Mofen : 9
Non audivit vos Pharao, ut multiplicentur mirabilia mea in terra Ægypti. Porrò Mofes & Aharon 10
fecerunt omnia prodigia ista coram Pharaon ; roboravit autem Dominus cor Pharaonis, neque dimisit filios Ifrael è regione sua.*

CAP. XII.

*LOcutus eft autem Dominus ad 1
Mofen & Aharon à terra Ægypti, dicendo; Menfis ifte vobis erit mensis capitum : menfum primus erit vobis in menfibus anni. Loquimini ad totum cœ- 3
tum Ifrael, & dicite; In decimo menfe hujus capiat sibi quisque agnum per domum patrum, agnum per domum.
Et si pauciores fuerint domus quàm 4
ut sit pro agno, accipiat ipse & vicinus ejus progenitus domui fuæ : in numero animarum, quemque sufficiùm eorum fumet agnum.
Agnus perfectus, masculus, anniculus erit vobis : ex agnis aut ex capris capietis.
Eritque vobis in conflodium ufque ad 6
quartumdecimum diem menfis hujus : & macthabunt eum universa congregatio cœtûs Ifrael inter vefperos. Accipientque de sanguine, & 7
dabunt super ambo superliminaria & fuperliminare, super domos in quibus comedent eum. Et comedent 8
carnem in nocte ista assam igne, & azyma : cum amaris comedent eum. Ne comedatis ex eo crudum, 9
nec coctum ex aquâ, sed assum igne : caput ejus cum cruribus ejus & intestinis ejus.*

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ميل داد مشه مر دستي او ابر آن آسمان بود تاريكي تم در همه زميني مصر سه روزها * نه 22 23
ديدند مرد برادري او و نه برخاستند مردي او سه روزها و بهمه پسراني يسرال بود
روشنايي در همه نشستن جايهاي ايشان * بخواند فرعه بمشه گفت بروييد عبادت كنيد 24
مر ؛؛ خاصه گوسپند شما وگاوي شما استيده باشد نيز طفلاني شما بروو اوازي شما * گفت 25
مشه نيز تو بدهي در دستي ايما ذبحها و قربانها و يكنيم ؛؛ مر خداي ايما * و نيز گلهي 26
ايما بروو اوازي ايما نه باقي مانه سنب كه ازو بستانيم بعبادت كردن مر ؛؛ خداي ايما
و ايما نه دانيم چه عبادت كنيم مر ؛؛ تا آمدني ايما باتجا * قوي كرد ؛؛ مر دلي فرعه و نه 27
مراو كرد بفرستادن ايشانرا * گفت باو فرعه برو از بالايي من حاذرباش بتو نه افزاي ديدن 28
روي من كه در روز ديدن تو روي من ببيري * گفت مشه همچنين سخن گفتي نه 29
افزايم نيز ديدن روي تو *

* فصل يازدهم *

* گفت ؛؛ بسشه نيز زخمي يگه بيارويم ابر فرعه و ابر مصريان پس همچنين بفرستد شمارا 1
اين چون فرستادني او همه راندن برانند شمارا اينجا * سخن گوي اكنون درحضوري آن 2
قوم وعاريت خواهند مرد ازنزو ريفقي او وزن ازنزو رفيقهي آن آلتهاي نقره و آلتهاي
طلا * بداد ؛؛ مر جاهي آن قوم درچشماني مصريان نيز آن مرد مشه بزرك بغايت در زميني 3
مصر درچشماني بندگاني فرعه ودرچشماني آن قوم * گفت مشه همچنين گفت [::] چون 4
يبيهي آن سب من بيرون آيا در ميانی مصر

Extendit itaque Mofes manum fuam verfùs cœlum, fuerúntque tenebræ horribiles in tota terra Ægypti tribus diebus. Non videbant 23
quisquæ fratrem fuum, neque furrexerunt quisquæ à loco fuo tribus diebus : omnibus autem filiis Ifrael fuit lux in omnibus habitationibus eorum. Tum vocavit Pharaò Mo- 24
fen, dixitque ; Ite, fervite Domino : oviúm veftrarum & bovum vestrûm confiftent : etiam infantes vestri cum eis abibunt. Dixit Mofes; 25
Etiam tu dabis in manu noftra victimas & oblationes, ut faciemus Domino Deo noftro. Et etiam pecus 26
noftrum ibit nobifcum : haud relinquetur ex eo ungula, quia ex eo capimus ad ferviendum Domino Deo noftro : nos autem nescimus quo fervitemus Domino, donec adveniamus noftrum ad illum. Et roboravit Domi- 27
nus cor Pharaò, neque voluit dimittere illos. Dixitque ei Pharaò; 28
Abi de fuper me, cautus fis ubi, ne addas videre faciem meam : nam quo die videris faciem meam, morieris. Refpondit Mofes; Ita lo- 29
cutus es : non adjiciam ultrà videre faciem tuam.

CAP. XI.

*DIxit Dominus ad Mofen; Adhuc plagam unam adducam fuper Pharaò & fuper Ægyptios, poftea dimittet vos hinc : quum dimittet vos, omninò expellet vos omnino hinc. Loquere nunc in præsentia 2
populi, & mutuò petant quisque à fodali fuo, & quæque à fodali fuo, inftrumenta argenti & inftrumenta auri. Et dedit Dominus favorem 3
populi in oculis Ægyptiorum ; etiam vir Mofes magnus erat valdè in terra Ægypti, in oculis fervorum Pharaò, & in oculis populi. Dixitque Mofes; Ita dixit Dominus, Juxta medium noctem ego egrediar fum in medium Ægypti,*

& mortua fuerit omnis primogenita in terra Ægypti, à primogenito Pharaonis sedentis super thronum fuum, ufque ad primogenitum ancillæ quæ eft post molam, & omne primogenitum jumentorum. Et erit clamor magnus in omni terra Ægypti, qualis non fuit fimilis ei, & qualis non erit fimilis ei amplius. Et omni filio Ifrael non mutiet canis linguam fuam, ab homine ad pecus : ut sciatis quòd faciat Dominus discrimen inter Ægyptios & Ifrael. Et descendent omnes fervi tui isti ad me, & curvabunt se mihi, dicendo : Egredere tu & omnis populus qui est pedibus tuis : & post hæc egrediar. Et egressus est à Pharaone cum ira ardenti. Dixit Dominus ad Mofen : Non auscultabit vobis Pharaò, ut multiplicentur mirabilia mea in terra Ægypti. Porrò Mofes & Aharon fecerunt omnia prodigia ista coram Pharaone : roboravit autem Dominus cor Pharaonis, neque dimisit filios Ifrael è regione fua.

CAP. XII.

*LOcutus eft autem Dominus ad Mofen & Aharon in terra Ægypti, dicendo; Menfis ifte vobis erit principium menfium : primus erit vobis in menfibus anni. Loquite ad totum cœtum Ifrael, dicendo; In decimo menfe hujus capiat unusquisque agnum per domum patrum, agnum per domum.
Quòd si pauciores fuerint domus quàm ut sit pro agno, accipiat ipse & vicinus ejus progenitus domui fuæ : in numero animarum, quemque sufficiùm eorum fumet agnum pro ratione cibi fui. Agnus perfectus, masculus, anniculus erit vobis : ex agnis aut ex capris capietis.
Eritque vobis in conflodium ufque ad quartumdecimum diem menfis hujus : & macthabunt eum universa congregatio cœtûs Ifrael inter vefperos. Accipientque de sanguine, & ponent super ambos superliminaria & fuperliminare, super domos in quibus comedent eum. Et comedent carnem in nocte ista assam igne, & azyma : cum amaris comedent eum. Ne comedatis ex eo crudum, neque coctum ex aquâ, sed assum igne : caput ejus cum cruribus ejus & intestinis ejus.*

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

10 * ونه باقي گذارید ازو تا باماداد وآن باقي مانده شوا ازو تا باماداد در آتش بسوزانید *
11 وهمچنین بخورید اورا میانهای شما بستگان کفشهای شما در پاهای شما وعصاهای شما
12 در دستهای [شما] وبخورید اورا در نهیب زدگی شفقت است او ج"* گذرم در زمینی مصر
13 در شبی آن این و برزم همه نخست زاد در زمین مصر از آدم وتا چهارپا ودر همه معبودانی
14 مصریان بکنم [حکمها] من ج"* وباشد آن خون بشما بنشان ابر آن خانها آنچه شما آنجا وبینم
15 من مر آن وشفقت کنم ابر شما ونه باشد در شما رنج بتباهی در زدن من در زمینی مصر
16 * وباشد آن روز آن بشما بیاد کردن وحج گذارید اورا حج ج" بعصرهای شما رسمی جاوید
17 حج گذارید اورا * هفت روزها فطیر بخورید خاصه در روزی آن اوّل معطّل کنید خمیرمایه از
18 خانهای شما که همه خوراي خمیر بریده شود آن جانی از اسرائل در روز آن اوّل تا روزی آن
19 هفتم * ودر روزی آن اوّل خواندگی خاص ودر آن مقدمی خواندگی خاص باشد بشما هیچ
20 کار نه کرده شود در ایشان خاصه آنچه خورده شود بهمه جان او بتنهایی او کرده شود بشما *
21 وگذاه دارید مر آن فطیر که در تنهی آن روز آن این بیرون آوردم مر سپاهایی شما از زمین
22 مصر وگذاه دارید مر آن روزی آن این بعصرهای شما رسمی جاوید * در اوّل در چهارده روز بماه در
23 ایوار بخورید فطیر تا روزی بیست ویك بماه در ایوار * هفت روزها خمیر نه یافته شود در خانهای
24 شما که همه خوار خمیر نیست شود آن جانی آن از جماعهای اسرائل در غریب ودر بومی آن
25 زمین * همه خمیر نه خورید در همه نشستن جاهای شما بخورید فطیر * بخواند مشه بهمه پیرانی
26 اسرائل گفت ایشان بکنید و بستانید بشما گوسفند باهلی خانهای شما و بکشید آن فصح *
27 * وبستانید هستهی درمنه در زنبه در خون آنچه در طشت و برسانید بآن بالادر وبدی آن
28 بردرها ازان خون آنچه در طشت وهما نه بیرون آیید مرد از درگاهی خانهی او تا باماداد *

Noque reliquetis ex eo uſq; ad mo-10
rningum: quod vero reliquū manſerit ex eo
usque ad mane, igne comburetis. Sic 11
autem comedetis illud: renes veſtri
accincti, calcei veſtri in pedibus
veſtris, & baculi veſtri in manibus
veſtris: comedetisque illum cum ſolli-
citudine, phaſeh eſt enim Domino. Nam transibo per terram 12
Aegypti nocte illa, & percutiam om-
ne primogenitum in terra Aegy-
pti, ab homine & uſq; ad quadru-
pedem: & in omnibus numinibus Ae-
gyptiorum faciam judicia, ego Domi-
nus. Et erit ſanguis vobis in ſignum 13
ſuper domos ubi eſtis: & videbo ſan-
guinem, & tranſibo veſtros, neque erit in vobis plaga ad exter-
minandum, quum percutiam in terra
Aegypti. Eritque dies iſte vobis in 14
recordandum: & celebrabitis eum
feſtum Domino in ſeculis veſtris,
decretum aternum celebrabitis eum.
Septem diebus azyma comedetis: 15
Verumtamen die primo ceſſate fer-
mentum e domibus veſtris: quo-
niam omnis comedens fermentatum, ab
die illa usq; in diem ſeptimum, ex ea
anima ejus ex Iſrael. Et in 16
die primo, convocatio ſanctæ, & in
die ſeptimo, convocatio ſanctæ erit vobis
omni cibum quo non ſit in illis:
verumtamen quod comeſtum ab om-
nibus, illud ſolum fiet à vobis. Ob- 17
ſervabitisque azyma: quia in ipſo
die hoc eduxi exercitus veſtros de
terra Aegypti: obſervabitis ergo diem
iſtum in ſeculis veſtris, decretum
perpetuo. In primo menſe, in quar- 18
todecimo die menſis ad veſperam,
comedetis fermentatum usq; ad die
vicesimumprimum menſis in veſpera.
Septem diebus fermentatum non inveniatur 19
in domibus veſtris: nam quiſquis comederit fermentatum, peribit homo ille
ex congregatione Iſrael, ſive de peregrinis ſive de indigenis terræ ſuæ.
Omne fermentum non comedetis: in omnibus habitationibus 20
veſtrarum comedetis azyma. Et vocavit Moſes omnes ſeniores Iſrael, & ai
dixit illis: Subtrahite manus veſtras ab idolis gentium, & colligite vobiſ
filiis ovium ſecundum profapias veſtras, & macta agnum paſchalem. Et 21
accipietis fasciculum hyſſopi, & tingetis in ſanguine quod erit in vale
teſtaceo, & ſpargetis ad limen ſuperius exeat, & duo poſtes, de ſan-
guine qui erit in vale teſtaceo: & vos non exibitis vir è porta domus ſuæ
uſque ad auroram.

ea eſt poteſtas ad perdendum, dum ego interlicuam in terra Aegypti. Et 12
erit ille dies vobis in memoriam, & celebrabitis eum ſolennitet coram Do-
mino per ætates veſtras: pacto ſempiterno celebrabitis eum. Septem 13
diebus azyma comedetis, verùm à media parte dies illius, qui præcedit ſe-
ptum, abolebitis fermentum ex domibus veſtris: quoniam quiſquis come-
derit fermentum, fuccidetur vir ille ex Iſrael, à priore die ſeſti uſque ad
diem ſeptimum. Die autem priori convocatio ſanctæ erit, die etiam 16
ſeptimo convocatio ſanctæ erit vobis: omne opus non fiet in eis: tan-
tum id quod fit in cibum univerſæ carnis, ipſum ſolum fiat à vobis.
Et obſervabitis paſtas azymorum: ſiquidem in eadem die hac eduxi 17
Dominus exercitus veſtros liberatos è terra Aegypti: ideo obſervabitis
huac diem per ætates veſtras fœdere ſempiterno. In Niſan decima quar- 18
ta menſis madzabitis Peſah, veſperi autem comedetis
azyma: uſque ad diem vicesimum primum menſis, in veſpera veſtra
ſecundi comedetis fermentatum. Septem diebus fermentū non inveniatur 19
in domib' veſtris: nam quiſquis comederit fermentatum, peribit homo ille
ex congregatione Iſrael, ſive de peregrinis ſive de indigenis terræ ſuæ.
Omne permixtum fermenti non comedetis: in omnibus habitationibus 20
veſtrarum comedetis azyma. Et vocavit Moſes omnes ſeniores Iſrael, & ai
dixit illis; Subtrahite manus veſtras ab idolis gentium, & colligite vobiſ
filiis ovium ſecundum familias veſtras, & mactate agnum paſchalem. Et 21
accipietis fasciculum hyſſopi, & tingetis in ſanguine quod erit in vale
teſtaceo, & ſpargetis ad limen ſuperius exeat, & duo poſtes, de ſan-
guine qui erit in vale teſtaceo: & vos non exibitis vir è porta domus ſuæ
uſque ad auroram.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

23 *بگذرم "برزم زدن مر مصریان وبیبند مر آن خون ابر آن بالا در وابر دو آن بر دربها وبشفقت
24 کند " ابر آن درگاه ونه دهد مر آن تباه کنا را آمدن بخانهای شما برزم زدن * ونگاه
25 دارید مر آن سخن آن این برسم بقوریسپرانی تو تا جاوید * وباشد که بیایید بآن زمین آنچه
26 دهد " بشما چون آنچه سخن گفت نگاه دارید مر آن کاری آن این * وباشد که بگویند بشما
27 پسرانی شما چیست آن کاری آن این بشما * بگویید ذبحت شفقت او ج" آنچه شفقت کرد ابر خانهای
28 پسرانی اسرائل در زدم زدن او مر مصریان ومر خانهای ایما خلاص کرد رکوع کرد آن قوم
29 وبسجود کردند * برفتند بکردند پسرانی اسرائل چون آنچه بفرمود ج" مر موسه وآهرن همچنین
30 کردند * بود در نیمهی آن شب و" برو مه نخست زاد در زمینی مصر از نخست زادی
31 فرعه آن نشیند ابر تختی او تا نخست زادی آن برده وهمه نخست زادی چهارپا * برخاست
32 فرعه شب وهمه بندگانی او وهمه مصریان بود بعزاری بزرگ در مصر که نیست
33 خانهیی آنجه نیست آنجا مردهیی * بخواند بمشه وآهرن شب گفت بر خیزید بیرون روید از
34 میانی قومی من نیز شما نیز پسرانی اسرائل وبروید وعبادت کنید مر ج" چون سخن گفتن شما
35 * نیز گوسفند شما نیز گاوی شما بستانید چون آنچه سخن گفتید وبروید وآفرین کنید
36 نیز مرا * قوی شد مصریان ابر آن قوم بشتاب کردن بفرستادن ایشانرا از آن زمین که
گفتند همه ایما میران * بر داشت آن قوم مر زوالهیی او پیش خمیر شوه سرشتهای ایشان
بکپکدان در جامههای ایشان ابر کفت ایشان * فی پسرانی اسرائل بکردند چون سخن مشه
غارت کردند از مصریان آنهای نقره وآنهای طلا وجامها * و" بداه مر جامهی آن
قوم در چشمانی مصریان وعارت دادند ایشانرا وخالی کردند مر مصر *

Et tranſibit Dominus ad plagā per- 23
cutiendum Aegyptiā: videbitque
ſanguinem ſuper ſummitatem oſtii,
& ſuper ambo ſuperliminaria, &
parcet Dominus oſtio, nec dabit
percutiendi angeli domus veſtræ
ad plagā percutiendum. Obſervabis 24
ita itaque verbum hoc in ſtatutum
tibi et filiis tuis uſq; in æternitatē.
Et erit quum ingreſſi fueritis ad terrā 25
quam dabit Dominus vobis, quemad-
modum locutus eſt, obſervabitis opus
hoc. Eritque cum dixerint vobis fi- 26
lii veſtri, Quid eſt opus hoc vobis?
Dicetis, Sacrificium propitiationis 27
eſt Domino, qui pepercit domib' filio-
rum Iſrael, in Aegypto plagā percuſſit
Aegyptos, et domos noſtras liberavit.
Et inclinavit ſeſe populus, & adora- 28
runt. Abeuntes itaque fecerunt ſi-
cut præcepit quemadmodum præceperat
Dominus Moſeh & Aho-as, ſic
fecerunt. Fuit igitur media nocte, 29
& Dominus percuſſit omne primoge-
nitum in terra Aegypti, à primogeni-
to Pharaõ ſedente ſuper throno ſuo
primogenito, uſque ad primogenitū captivę,
omneque primogenitum quadrupedū.
Surrexit itaque Pharaõ noctu, & o- 30
mnes ſervi ejus, omnēſque Aegyptii:
& fuit clamor magnus: quoniam non erat
domus in qua non eſſet mortuus quiſpiā.
Et vocavit Moſeh & 31
ad Aharon noctu, dicens, Surgite, egre-
dimini à medio populi mei, tūm vos,
etiam filii Iſrael: & abite, & ſer-
vite Domino ſicut locuti eſtis. Etiam 32
oves veſtras, etiam boves veſtros ac-
cipite quemadmodum locuti eſtis: re-
cedite, & benedicite etiam mihi. Et 33
invalebant Aegyptii ſuper populū,
feſtinando ad dimittendum illos è
terra: dixerunt enim, Omnes nos mo-
rientes. Tuliq; populus maſſā ſuam 34
antequam fermentaretur: lubullas
inquam maſſæ ſuæ involutæ ve-
ſtimentis ſuis ſuper humerum ſuum.
Porrò filii Iſrael fecerunt ſecundum ver- 35
bum Moſeh: mutuati ſunt ab Ægy-
ptiis inſtrumenta argentea, & inſtru-
menta aurea, & veſtes. Dominus au- 36
tem dederat benevolentiam populi in oculis
Aegyptiorum, qui mutuo dederunt il-
lis: & evacuārunt Aegyptum.

Hieroſ. 33. *Quoniam dicebant Ægyptii; Si moram traxerint Iſ-raelitæ horam unam, ecce omnes Ægyptii mortui.* 34. *Reſiduum paſchatis fui quod ligatum erat in pallio ſuis, pejuerunt ſuper humeros ſuos.*

פתח כל בכור בישראל באדם ובבהמה לי יהוה׃ ויאמר משה לעם הזה זכרו את היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים כי בחזק יד הוציא יהוה אתכם מזה ולא יאכל חמץ׃ היום אתם יצאים בחדש האביב׃ והיה כי יביאך יהוה אל ארץ הכנעני והחתי והאמרי והחוי והיבוסי אשר נשבע לאבתיך לתת לך ארץ זבת חלב ודבש ועבדת את העבדה הזאת בחדש הזה׃ שבעת ימים תאכל מצת וביום השביעי חג ליהוה׃ מצות יאכל את שבעת הימים ולא יראה אתך חמץ ולא יראה אתך שאר בכל גבלתך׃ והגדת לבנך ביום ההוא לאמר מן בגלל זה עשה יהוה לי בצאתי ממצרים׃ והיה לך לאות על ידך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת יהוה בפיך כי ביד חזקה הוצאך יהוה ממצרים׃ ושמרת את החקה הזאת למועדה מימים ימימה׃ והיה כי יביאך יהוה אל הכנעני כאשר נשבע לך ולאבתיך ונתנה לך׃ והעברת כל פטר רחם ליהוה וכל פטר שגר בהמה אשר יהיה לך הזכרים ליהוה׃ וכל פטר חמר תפדה בשה ואם לא תפדה וערפתו וכל בכור אדם בבניך תפדה׃ והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת ואמרת אליו בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים מבית עבדים׃ ויהי כי הקשה פרעה לשלחנו ויהרג יהוה כל בכור בארץ מצרים מבכר אדם ועד בכר בהמה על כן אני זבח ליהוה כל פטר רחם הזכרים ובכר בני אפדה׃ והיה לאות על ידך ולטטפת בין עיניך כי בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים׃ ויהי בשלח פרעה וישא אלהים לא נחם דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר אלהים פן ינחם העם בראתם מלחמה ושבו מצרימה׃ ויסב אלהים את העם דרך המדבר ים סוף וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים׃ ויקח משה את עצמות יוסף עמו כי האמר השבע ישבע אלהים אתכם והעלתם את עצמתי מזה אתכם׃ ויסעו מסכות ויחנו באתם בקצה המדבר׃ ויהוה הלך לפניהם יומם בעמוד ענן לנחתם הדרך ולילה בעמוד אש להאיר להם ללכת יומם ולילה׃ לא ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני העם׃ וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני ישראל וישבו ויחנו לפני פי החירת בין מגדל ובין הים לפני בעל צפן נכחו תחנו על הים׃ ואמר פרעה לבני ישראל נבכים הם בארץ סגר עליהם המדבר׃ וחזקתי את לב פרעה ורדף אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל חילו וידעו מצרים כי אני יהוה ויעשו כן׃ ויגד למלך מצרים כי ברח העם וישנא לבב פרעה ועבדיו אל העם ויאמרו מה זאת עשינו כי שלחנו את ישראל מעבדנו׃ ויאסר את רכבו ואת עמו לקח עמו׃ ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב מצרים ושלשים על כלו׃ ויחזק יהוה את לב פרעה מלך מצרים וירדף אחרי בני ישראל ובני ישראל יצאים ביד רמה׃ וירדפו מצרים אחריהם וישיגו אתם חנים על הים כל סוס רכב פרעה ופרשיו וחילו על פי החירת לפני בעל צפן׃ ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם ויראו מאד ויצעקו בני ישראל אל יהוה׃ ויאמרו אל משה המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים׃ הלא זה הדבר אשר דברנו אליך במצרים לאמר חדל ממנו ונעבדה את מצרים כי טוב לנו עבד את מצרים ממתנו במדבר׃ ויאמר משה אל העם אל תיראו התיצבו וראו את ישועת יהוה אשר יעשה לכם היום כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תספו לראתם עוד עד עולם׃ יהוה ילחם לכם ואתם תחרישון׃ ויאמר יהוה אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו׃ ואתה הרם את מטך ונטה את ידך על הים ובקעהו ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה׃ ואני הנני מחזק את לב מצרים ויבאו אחריהם ואכבדה בפרעה בכל חילו ברכבו ובפרשיו׃ וידעו מצרים כי אני יהוה בהכבדי בפרעה ברכבו ובפרשיו׃ ויסע מלאך האלהים ההלך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד מאחריהם׃ ויבא בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ויהי הענן והחשך ויאר את הלילה ולא קרב זה אל זה כל הלילה׃ ויט משה את ידו על הים וישב יהוה את הים באור הבקר לאיתנו והמצרים נסים לקראתו ויערם יהוה את מצרים בתוך הים׃ ויבאו המים וישבו ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל חיל פרעה הבאים אחריהם בים לא נשאר בהם עד אחד׃ ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והמים להם חומה מימינם ומשמאלם׃ ויושע יהוה ביום ההוא את ישראל מיד מצרים וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים׃ וירא ישראל את היד הגדלה אשר עשה יהוה במצרים ויראו העם את יהוה ויאמינו ביהוה ובמשה עבדו׃ אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהוה ויאמרו לאמר אשירה ליהוה כי גאה גאה סוס ורכבו רמה בים׃ עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה זה אלי ואנוהו אלהי אבי וארממנהו׃ יהוה איש מלחמה יהוה שמו׃ מרכבת פרעה וחילו ירה בים ומבחר שלשיו טבעו בים סוף׃ תהמת יכסימו ירדו במצלות כמו אבן׃ ימינך יהוה נאדרי בכח ימינך יהוה תרעץ אויב׃ וברב גאונך תהרס קמיך תשלח חרנך יאכלמו כקש׃ וברוח אפיך נערמו נצבו כמו נד קפאו תהמת בלב ים׃ אמר אויב ארדף אשיג אחלק שלל תמלאמו נפשי אריק חרבי תורישמו ידי׃ נשפת ברוחך כסמו צללו כעפרת במים אדירים׃ מי כמכה באלם יהוה מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה פלא׃ נטית ימינך תבלעמו ארץ׃ נחית בחסדך עם זו גאלת נהלת בעזך אל נוה קדשך׃ שמעו עמים ירגזון חיל אחז יושבי פלשת׃ אז נבהלו אלופי אדום אילי מואב יאחזמו רעד נמגו כל יושבי כנען׃ תפל עליהם אימתה ופחד בגדל זרועך ידמו כאבן עד יעבר עמך יהוה עד יעבר עם זו קנית׃ תבאמו ותטעמו בהר נחלתך מכון לשבתך פעלת יהוה מקדש אדני כוננו ידיך׃ יהוה ימלך לעלם ועד׃ כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים וישב יהוה עליהם את מי הים ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים׃ ותקח מרים הנביאה אחות אהרן את התף בידה ותצאן כל הנשים אחריה בתפים ובמחלת׃ ותען להם מרים שירו ליהוה כי גאה גאה סוס ורכבו רמה בים׃ ויסע משה את ישראל מים סוף ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים׃ ויבאו מרתה ולא יכלו לשתת מים ממרה כי מרים הם על כן קרא שמה מרה׃ וילנו העם על משה לאמר מה נשתה׃ ויצעק אל יהוה ויורהו יהוה עץ וישלך אל המים וימתקו המים שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו׃ ויאמר אם שמע תשמע לקול יהוה אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני יהוה רפאך׃ ויבאו אילמה ושם שתים עשרה עינת מים ושבעים תמרים ויחנו שם על המים׃ ויסעו מאילם ויבא כל עדת בני ישראל אל מדבר סין אשר בין אילם ובין סיני בחמשה עשר יום לחדש השני לצאתם מארץ מצרים׃ ויתלונן כל עדת בני ישראל על משה ועל אהרן במדבר׃ ויאמרו אלהם בני ישראל מי יתן מותנו ביד יהוה בארץ מצרים בשבתנו על סיר הבשר באכלנו לחם לשבע כי הוצאתם אתנו אל המדבר הזה להמית את כל הקהל הזה ברעב׃ ויאמר יהוה אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורתי אם לא׃ והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו ויהי משנה על אשר ילקטו יום ביומו׃ ויאמר משה אליהם אכלהו היום כי שבת היום ליהוה היום לא תמצאהו בשדה׃ ששת ימים תלקטהו ביום השביעי שבת לא יהיה בו׃ ויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקט ולא מצאו׃ ויאמר יהוה אל משה עד אנה מאנתם לשמר מצותי ותורתי׃ ראו כי יהוה נתן לכם השבת על כן הוא נתן לכם ביום הששי לחם יומים שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקמהו ביום השביעי׃ וישבתו העם ביום השביעי׃ ויקראו בית ישראל את שמו מן והוא כזרע גד לבן והטעמו כצפיחת בדבש׃ ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהוה מלא העמר ממנו למשמרת לדרתיכם למען יראו את הלחם אשר האכלתי אתכם במדבר בהוציאי אתכם מארץ מצרים׃ ויאמר משה אל אהרן קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן ונח לפני יהוה למשמרת לדרתיכם׃ כאשר צוה יהוה את משה ויניחהו אהרן לפני העדות למשמרת׃ ובני ישראל אכלו את המן ארבעים שנה עד באם אל ארץ נשבת את המן אכלו עד באתם אל קצה ארץ כנען׃ והעמר עשרית האיפה הוא׃ ויריבו העם עם משה ויאמרו תנו לנו מים ונשתה ויאמר להם משה מה תריבון עמדי מה תנסון את יהוה׃ ויצמא שם העם למים ויליננו העם על משה ויאמר למה זה העליתנו ממצרים להמית אתי ואת בני ואת מקני בצמא׃ ויצעק משה אל יהוה לאמר מה אעשה לעם הזה עוד מעט וסקלוני׃ ויאמר יהוה אל משה עבר לפני העם וקח אתך מזקני ישראל ומטך אשר הכית בו את היאר קח בידך והלכת׃ הנני עמד לפניך שם על הצור בחרב והכית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם וישת משה לעיני זקני ישראל׃ ויקרא שם המקום מסה ומריבה על ריב בני ישראל ועל נסותם את יהוה לאמר היש יהוה בקרבנו אם אין׃ ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים׃ ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק מחר אנכי נצב על ראש הגבעה ומטה האלהים בידי׃ ויעש יהושע כאשר אמר לו משה להלחם בעמלק ומשה אהרן וחור עלו ראש הגבעה׃ והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וגבר עמלק׃ וידי משה כבדים ויקחו אבן וישימו תחתיו וישב עליה ואהרן וחור תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד ויהי ידיו אמונה עד בא השמש׃ ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב׃ ויאמר יהוה אל משה כתב זאת זכרון בספר והשם באזני יהושע כי מחה אמחה את זכר עמלק מתחת השמים׃ ויבן משה מזבח ויקרא שמו יהוה נסי׃ ויאמר כי יד על כס יה מלחמה ליהוה בעמלק מדר דר׃ וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר עשה אלהים למשה ולישראל עמו כי הוציא יהוה את ישראל ממצרים׃ ויקח יתרו חתן משה את צפרה אשת משה אחר שלוחיה׃ ואת שני בניה אשר שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה׃ ושם האחד אליעזר כי ויאמר אלהי אבי בעזרי ויצלני מחרב פרעה׃ ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו אל משה אל המדבר אשר הוא חנה שם הר האלהים׃ ויאמר אל משה אני חתנך יתרו בא אליך ואשתך ושני בניה עמה׃ ויצא משה לקראת חתנו וישתחו וישק לו וישאלו איש לרעהו וישאו לשלום ויבאו האהלה׃ ויספר משה לחתנו את כל אשר עשה יהוה לפרעה ולמצרים על אודת ישראל את כל התלאה אשר מצאתם בדרך ויצלם יהוה׃ ויחד יתרו על כל הטובה אשר עשה יהוה לישראל אשר הצילו מיד מצרים׃ ויאמר יתרו ברוך יהוה אשר הציל אתכם מיד מצרים ומיד פרעה אשר הציל את העם מתחת יד מצרים׃ עתה ידעתי כי גדול יהוה מכל האלהים כי בדבר אשר זדו עליהם׃ ויקח יתרו חתן משה עלה וזבחים לאלהים ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חתן משה לפני האלהים׃ ויהי ממחרת וישב משה לשפט את העם ויעמד העם על משה מן הבקר עד הערב׃ וירא חתן משה את כל אשר הוא עשה לעם ויאמר מה הדבר הזה אשר אתה עשה לעם מדוע אתה יושב לבדך וכל העם נצב עליך מן בקר עד ערב׃ ויאמר משה לחתנו כי יבא אלי העם לדרש אלהים׃ כי יהיה להם דבר בא אלי ושפטתי בין איש ובין רעהו והודעתי את חקי האלהים ואת תורתיו׃ ויאמר חתן משה אליו לא טוב הדבר אשר אתה עשה׃ נבל תבל גם אתה גם העם הזה אשר עמך כי כבד מממך הדבר לא תוכל עשהו לבדך׃ עתה שמע בקלי איעצך ויהי אלהים עמך היה אתה לעם מול האלהים והבאת אתה את הדברים אל האלהים׃ והזהרתה אתהם את החקים ואת התורת והודעת להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון׃ ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלהים אנשי אמת שנאי בצע ושמת עלהם שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרות׃ ושפטו את העם בכל עת והיה כל הדבר הגדל יביאו אל משה וכל הדבר הקטן הם ישפטו והקל מעליך ונשאו אתך׃ אם את הדבר הזה תעשה וצוך אלהים ויכלת עמד וגם כל העם הזה על מקמו יבא׃ וישמע משה לקול חתנו ויעש כל אשר אמר׃ ויבחר משה אנשי חיל מכל ישראל ויתן אתם ראשים על העם שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרות׃ וישפטו את העם בכל עת את הדבר הקשה יביאון אל משה כל הדבר הקטן ישפטו המה לבם ויקל מעליו ונשאו אתו׃ וישלח משה את חתנו וילך לו יתרו אל ארצו׃ בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני׃ ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר׃ ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו יהוה מן ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל׃ אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי׃ ועתה אם שמוע תשמעו בקלי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגלה מכל העמים כי לי כל הארץ׃ ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל׃ ויבא משה ויקרא לזקני העם וישם לפניהם את כל הדברים האלה אשר צוהו יהוה׃ ויען כל העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר יהוה נעשה וישב משה את דברי העם אל יהוה׃ ויאמר יהוה אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם באך יאמינו לעולם ויגד משה את דברי העם אל יהוה׃ ויאמר יהוה אל משה לך אל העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלתם׃ והיו נכנים ליום השלשי כי ביום השלשי ירד יהוה לעיני כל העם על הר סיני׃ והגבלת את העם סביב לאמר השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצהו כל הנגע בהר מות יומת׃ לא תגע בו יד כי סקול יסקל או ירה יורה אם בהמה אם איש לא יחיה במשך היבל המה יעלו בהר׃ וירד משה מן ההר אל העם ויקדש את העם ויכבסו שמלתם׃ ויאמר אל העם היו נכנים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה׃ ויהי ביום השלשי בהיות הבקר ויהי קלת וברקים וענן כבד על ההר וקל שפר חזק מאד ויחרד כל העם אשר במחנה׃ ויוצא משה את העם לקראת האלהים מן המחנה ויתיצבו בתחתית ההר׃ והר סיני עשן כלו על אשר ירד עליו יהוה באש ויעל עשנו כעשן הכבשן ויחרד כל ההר מאד׃ ויהי קול השפר הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול׃ וירד יהוה על הר סיני אל ראש ההר ויקרא יהוה למשה אל ראש ההר ויעל משה׃ ויאמר יהוה אל משה רד העד בעם פן יהרסו אל יהוה לראות ונפל ממנו רב׃ וגם הכהנים הנגשים אל יהוה יתקדשו פן יפרץ בהם יהוה׃ ויאמר משה אל יהוה לא יוכל העם לעלת אל הר סיני כי אתה העדת בנו לאמר הגבל את ההר וקדשתו׃ ויאמר אליו יהוה לך רד ועלית אתה ואהרן עמך והכהנים והעם אל יהרסו לעלת אל יהוה פן יפרץ בם׃ וירד משה אל העם ויאמר אליהם׃ וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר׃ אנכי יהוה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים׃ לא יהיה לך אלהים אחרים על פני׃ לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ׃ לא תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא פקד עון אבת על בנים על שלשים ועל רבעים לשנאי׃ ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי׃ לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה יהוה את אשר ישא את שמו לשוא׃ זכור את יום השבת לקדשו׃ ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך׃ ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך׃ כי ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי על כן ברך יהוה את יום השבת ויקדשהו׃ כבד את אביך ואת אמך למען יארכון ימיך על האדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך׃ לא תרצח׃ לא תנאף׃ לא תגנב׃ לא תענה ברעך עד שקר׃ לא תחמד בית רעך לא תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו שורו וחמרו וכל אשר לרעך׃ כל העם רואים את הקלת ואת הלפדים ואת קול השפר ואת ההר עשן ויראו העם וינעו ויעמדו מרחק׃ ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות׃ ויאמר משה אל העם אל תיראו כי לבעבור נסות אתכם בא האלהים ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו׃ ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים׃ ויאמר יהוה אל משה כה תאמר אל בני ישראל אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם׃ לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם׃ מזבח אדמה תעשה לי וזבחת עליו את עלתיך ואת שלמיך את צאנך ואת בקרך בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך׃ ואם מזבח אבנים תעשה לי לא תבנה אתהן גזית כי חרבך הנפת עליה ותחללה׃ ולא תעלה במעלת על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו׃ ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם׃ כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשבעת יצא לחפשי חנם׃ באם בגפו יבא בגפו יצא אם בעל אשתו הוא ויצאה אשתו עמו׃ אם אדניו יתן לו אשה וילדה לו בנים או בנות האשה וילדיה תהיה לאדניה והוא יצא בגפו׃ ואם אמר יאמר העבד אהבתי את אדני את אשתי ואת בני לא אצא חפשי׃ והגיש אדניו אל האלהים והגישו אל הדלת או אל המזוזה ורצע אדניו את אזנו במרצע ועבדו לעלם׃ וכי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים׃ אם רעה בעיני אדניה אשר לא יעדה והפדה לעם נכרי לא ימשל למכרה בבגדו בה׃ ואם לבנו יעדנה כמשפט הבנות יעשה לה׃ אם אחרת יקח לו שארה כסתה ועונתה לא יגרע׃ ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף׃ מכה איש ומת מות יומת׃ ואשר לא צדה והאלהים אנה לידו ושמתי לך מקום אשר ינוס שמה׃ וכי יזד איש על רעהו להרגו בערמה מעם מזבחי תקחנו למות׃ ומכה אביו ואמו מות יומת׃ וגנב איש וממכרו בידו ונמצא בידו מות יומת׃ ומקלל אביו ואמו מות יומת׃ וכי יריבן אנשים ונגף איש את רעהו באבן או באגרף ולא ימות ונפל למשכב׃ אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה המכה רק שבתו יתן ורפא ירפא׃ וכי יכה איש את עבדו או את אמתו בשבט ומת תחת ידו נקם ינקם׃ אך אם יום או יומים יעמד לא יקם כי כספו הוא׃ וכי ינצו אנשים ונגפו אשה הרה וילדה ולא יהיה אסון ענוש יענש כאשר ישית עליו בעל האשה ונתן בפללים׃ ואם אסון יהיה ונתת נפש תחת נפש׃ עין תחת עין שן תחת שן יד תחת יד רגל תחת רגל׃ כויה תחת כויה פצע תחת פצע חבורה תחת חבורה׃ וכי יכה איש את עין עבדו או את עין אמתו ושחתה לחפשי ישלחנו תחת עינו׃ ואם שן עבדו או שן אמתו יפיל לחפשי ישלחנו תחת שנו׃ וכי יגח שור את איש או את אשה ומת סקול יסקל השור ולא יאכל את בשרו ובעל השור נקי׃ ואם שור נגח הוא מתמל שלשם והועד בבעליו ולא ישמרנו והמית איש או אשה השור יסקל וגם בעליו יומת׃ אם כפר יושת עליו ונתן פדון נפשו ככל אשר יושת עליו׃ או בן יגח או בת יגח כמשפט הזה יעשה לו׃ אם עבד יגח השור או אמה כסף שלשים שקלים יתן לאדניו והשור יסקל׃ וכי יפתח איש בור או כי יכרה איש בור ולא יכסנו ונפל שמה שור או חמור׃ בעל הבור ישלם כסף ישיב לבעליהם והמת יהיה לו׃ ושור איש את שור רעהו וימת והיו לו את השור החי וחצו את כספו וגם את המת יחצון׃ או נודע כי שור נגח הוא מתמל שלשם ולא ישמרנו בעליו שלם ישלם שור תחת השור והמת יהיה לו׃ כי יגנב איש שור או שה וטבחו או מכרו חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת השה׃ אם במחתרת ימצא הגנב והכה ומת אין לו דמים עליו׃ אם זרחה השמש עליו דמים לו שלם ישלם אם אין לו ונמכר בגנבתו׃ אם המצא תמצא בידו הגנבה משור עד חמור עד שה חיים שנים ישלם׃ כי יבער איש שדה או כרם ושלח את בעירה ובער בשדה אחר מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם׃ כי תצא אש ומצאה קצים ונאכל גדיש או הקמה או השדה כי יבער המבער את הבערה ישלם׃ כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמר וגנב מבית האיש אם ימצא הגנב ישלם שנים׃ אם לא ימצא הגנב ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח ידו במלאכת רעהו׃ על כל דבר פשע על שור על חמור על שה על שלמה על כל אבדה אשר יאמר כי הוא זה עד הדברי שניהם אשר ירשיעון אלהים יהיה לשנים׃ כי יתן איש אל רעהו חמור או שור או שה וכל בהמה לשמר ומת או נשבר או נשבה אין ראה׃ שבעת יהוה יהיה בין שניהם אם לא שלח ידו במלאכת רעהו ולקח בעליו לא ישלם׃ ואם גנב יגנב מעמו ישלם לבעליו׃ אם טרף יטרף יביאהו עד הטרפה לא ישלם׃ וכי יגלה איש בשדה או בכרם ושלח את בעירה ורעה בשדה אחר מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם׃ אש כי תצא ומצאה קצים ונאכל גדיש או השדה כי יבער המבער את הבערה ישלם׃ כי יפתה איש בתולה אשר לא ארשה ושכב עמה מהר ימהרנה לו לאשה׃ אם מאן ימאן אביה לתתה לו כסף ישקל כמהר הבתולת׃ מכשפה לא תחיה׃ כל שכב עם בהמה מות יומת׃ זבח לאלהים יחרם בלתי ליהוה לבדו׃ וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים׃ כל אלמנה ויתום לא תענון׃ אם ענה תענה אתו כי אם צעק יצעק אלי שמע אשמע צעקתו׃ וחרה אפי והרגתי אתכם בחרב והיו נשיכם אלמנות ובניכם יתמים׃ אם כסף תלוה את עמי את העני עמך לא תהיה לו כנשה לא תשימון עליו נשך׃ אם חבל תחבל שלמת רעך עד בא השמש תשיבנו לו׃ כי היא כסתו לבדה היא שלמתו לעורו במה ישכב והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני׃ אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאר׃ בכורי בניך תתן לי כן תעשה לשורך לשאנך שבעת ימים יהיה עם אמו ביום השמיני תתנו לי׃ ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו לכלב תשלכון אתו׃ לא תשא שמע שוא אל תשת ידך עם רשע להיות עד חמס׃ לא תהיה אחרי רבים לרעת ולא תענה על ריב לנטת אחרי רבים להטת׃ ודל לא תהדר בריבו׃ כי תפגע שור אויבך או חמרו תעה השב תשיבנו לו׃ כי תראה חמור שנאך רבץ תחת משאו וחדלת מעזב תעזב עמו עזב תעזב עמו׃ לא תטה משפט אביונך בריבו׃ מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק אל תהרג כי לא אצדיק רשע׃ ושחד לא תקח כי השחד יעור פקחים ויסלף דברי צדיקים׃ וגר לא תלחץ ואתם ידעתם את נפש הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים׃ ושש שנים תזרע את ארצך ואספת את תבואתה׃ ושבעית תשמטנה ונטשתה ואכלו אביני עמך ויתרם תאכל חית השדה כן תעשה לכרמך לזיתך׃ ששת ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת למען ינוח שורך וחמרך ויפש בן אמתך והגר׃ ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו ושם אלהים אחרים לא תזכירו לא יעלה על פיך׃ שלש רגלים תחג לי בשנה׃ את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות כאשר צויתיך למועד חדש האביב כי בו יצאת ממצרים ולא יראו פני ריקם׃ וחג הקצר בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה וחג האסיף בצאת השנה באספך את מעשיך מן השדה׃ שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך אל פני האדן יהוה׃ לא תזבח על חמץ דם זבחי ולא ילין חלב חגי עד בקר׃ ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו׃ הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך ולהביאך אל המקום אשר הכנתי׃ השמר מפניו ושמע בקלו אל תמר בו כי לא ישא לפשעכם כי שמי בקרבו׃ כי אם שמוע תשמע בקלו ועשית כל אשר אדבר ואיבתי את איביך ואצרתי את צרריך׃ כי ילך מלאכי לפניך והביאך אל האמרי והחתי והפרזי והכנעני החוי והיבוסי והכחדתיו׃ לא תשתחוה לאלהיהם ולא תעבדם ולא תעשה כמעשיהם כי הרס תהרסם ושבר תשבר מצבתיהם׃ ועבדתם את יהוה אלהיכם וברך את לחמך ואת מימיך והסרתי מחלה מקרבך׃ לא תהיה משכלה ועקרה בארצך את מספר ימיך אמלא׃ את אימתי אשלח לפניך והמתי את כל העם אשר תבא בהם ונתתי את כל אויביך אליך עורף׃ ושלחתי את הצרעה לפניך וגרשה את החוי את הכנעני ואת החתי מלפניך׃ לא אגרשנו מפניך בשנה אחת פן תהיה הארץ שממה ורבה עליך חית השדה׃ מעט מעט אגרשנו מפניך עד אשר תפרה ונחלת את הארץ׃ ושתי את גבולך מים סוף ועד ים פלשתים וממדבר עד הנהר כי אתן בידכם את יושבי הארץ וגרשתמו מפניך׃ לא תכרת להם ולאלהיהם ברית׃ לא ישבו בארצך פן יחטיאו אתך לי כי תעבד את אלהיהם כי יהיה לך למוקש׃ כי כה אמר יהוה אל משה עלה אל יהוה אתה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל והשתחויתם מרחק׃ ונגש משה לבדו אל יהוה והמה לא יגשו ועם לא יעלו׃ ויבא משה ויספר לעם את כל דברי יהוה ואת כל המשפטים ויען כל העם קול אחד ויאמרו כל הדברים אשר דבר יהוה נעשה׃ ויכתב משה את כל דברי יהוה וישכם בבקר ויבן מזבח תחת ההר ושתים עשרה מצבה לשנים עשר שבטי ישראל׃ וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים ליהוה פרים׃ ויקח משה חצי הדם וישם באגנת וחצי הדם זרק על המזבח׃ ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר יהוה נעשה ונשמע׃ ויקח משה את הדם ויזרק על העם ויאמר הנה דם הברית אשר כרת יהוה עמכם על כל הדברים האלה׃ ויעל משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל׃ ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר׃ ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו׃ ויאמר יהוה אל משה עלה אלי ההרה והיה שם ואתנה לך את לחת האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורתם׃ ויקם משה ויהושע משרתו ויעל משה אל הר האלהים׃ ויאמר אל הזקנים שבו לנו בזאת עד אשר נשוב אליכם והנה אהרן וחור עמכם מי בעל דברים יגש אליהם׃ ויעל משה אל ההר ויכס הענן את ההר׃ וישכן כבוד יהוה על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מתוך הענן׃ ומראה כבוד יהוה כאש אכלת בראש ההר לעיני בני ישראל׃ ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה׃ וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי׃ וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת׃ ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים׃ ועורת אילם מאדמים ועורת תחשים ועצי שטים׃ שמן למאר בשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים׃ אבני שהם ואבני מלאים לאפד ולחשן׃ ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם׃ ככל אשר אני מראה אתך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו וכן תעשו׃ ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו׃ וצפית אתו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו ועשית עליו זר זהב סביב׃ וצקת לו ארבע טבעת זהב ונתת על ארבע פעמתיו ושתי טבעת על צלעו האחת ושתי טבעת על צלעו השנית׃ ועשית בדי עצי שטים ותצפת אתם זהב׃ והבאת את הבדים בטבעת על צלעת הארון לשאת את הארון בהם׃ בטבעת הארון יהיו הבדים לא יסרו ממנו׃ ונתת אל הארון את העדת אשר אתן אליך׃ ועשית כפרת זהב טהור אמתים וחצי ארכה ואמה וחצי רחבה׃ ועשית שני כרבים זהב מקשה תעשה אתם מן שני קצות הכפרת׃ עשה כרוב אחד מקצה מזה ועשה כרוב אחד מקצה מזה מן הכפרת תעשו את הכרבים על שני קצותיה׃ והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת ופניהם איש אל אחיו אל הכפרת יהיו פני הכרבים׃ ונתת את הכפרת על הארון ומן הארון תתן את העדת אשר אתן אליך׃ ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפרת מבין שני הכרבים אשר על ארון העדת את כל אשר אצוה אתך אל בני ישראל׃ ועשית שלחן עצי שטים אמתים ארכו ואמה רחבו ואמתים קמתו׃ וצפית אתו זהב טהור ועשית לו זר זהב סביב׃ ועשית לו מסגרת טפח סביב ועשית זר זהב למסגרתו סביב׃ ועשית לו ארבע טבעת זהב ונתת את הטבעת על ארבע הפאת אשר לארבע רגליו׃ לעמת המסגרת תהיינה הטבעת בתים לבדים לשאת את השלחן׃ ועשית את הבדים עצי שטים וצפית אתם זהב ונשא בהם את השלחן׃ ועשית את קעריתיו ואת כפתיו ואת מנקיתיו ואת מכסיו אשר יסך בהם זהב טהור תעשה אתם׃ ועשית על השלחן לחם פנים לפני תמיד׃ ועשית מנרת זהב טהור מקשה תעשה המנרה ירכה וקנה גביעיה כפתריה ופרחיה ממנה יהיו׃ ששה קנים יצאים מצדיה שלשה קני מנרה מצדה האחד ושלשה קני מנרה מצדה השני׃ שלשה גביעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח ושלשה גביעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח כן לששת הקנים היוצאים מן המנרה׃ ובמנרה ארבעה גביעים משקדים כפתריה ופרחיה׃ וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה לששת הקנים היוצאים מן המנרה׃ כפתריהם וקניהם ממנה יהיו כלה מקשה אחת זהב טהור׃ ועשית שבעת נרתיה והעלה את נרתיה והאיר על עבר פניה׃ ומלקחיה ומחתתיה זהב טהור׃ ככר זהב טהור יעשנה את כל הכלים האלה׃ וראה ועשה בת

D D D

וידי בשלח ויהי כד פטר פרעה ית עמא ולא דבריינון יי אורח ארעא פלשתאי 17
ארום קדיש הוא ארום אמר יי דלמא יחזנון עמא בחיתהון אחוהתון דיתחזן
בקרבא ואתון אלפין ועבדין בני חיילא משבטא דאפרים מחדרין ביתחיסין
ויתיסחין מחנוי יינין ורחוזי לערת למיבוי ויתיב קלישחאי ובנין דעבדו על גזירת 18
מיטרא דיי ונפקו משבטיהון ותלתין שנין קדם קיצא אירמטרו בירבא דפלישתאי
וקפלו ובנין וחנין חוו ענתא ובישעא דאתו יתהון מיטרא יי על ידא דיחזקאל נביא
בפקעתא ואין יחמון בנין יתהון ויתחנון ויתובון למצרים : ויסב ואחזר יי ית עמא 18

ולא חד שב אורח ארעא דרומא דיסא ית עמא יי ית אלקי בני ישראל סחרעא 19
חמשא מפלין שליקו בני ישראל מארעא
דמצרים : ויקח ואפיק משה ית ארונא 20
טבין שליקו בני ישראל פירקין מארעא
דמצרים : ויתיב יוסף בניית מן נילוס והוה מרבי 21
עשה ארום אומאה אוכי ית בני ישראל
בני ישראל למיסב מדבר ידבר : ויתחנון ויתחסנון ית 22
למיסב מדבר ידבר : ויתחן ואחסנון ית
בימטריה ובחתמי טבריא : 20 ואחזי
ית מיכא שבעון : ויסעו ונשלו מפקדות 10
מדבר מרבריא : 21 למזמון ואחרי
אחרי דאחתאפו בענגן ירקא ושרו באיתם
ביטכמא ובלילייא : 22 לא תהי פקח
בימכסך מדבר : ויהי בשלח ויהיה כד פטר פרעה ית עמא ולא דבריינון יי אורח ארעא פלשתאי 17
ארום קדיש הוא ארום אמר יי דלמא יחזנון עמא בחיתהון אחוהתון דיתחזן
בקרבא ואתון אלפין ועבדין בני חיילא משבטא דאפרים מחדרין ביתחיסין
ויתיסחין מחנוי יינין ורחוזי לערת למיבוי ויתיב קלישחאי ובנין דעבדו על גזירת 18
מיטרא דיי ונפקו משבטיהון ותלתין שנין קדם קיצא אירמטרו בירבא דפלישתאי
וקפלו ובנין וחנין חוו ענתא ובישעא דאתו יתהון מיטרא יי על ידא דיחזקאל נביא
בפקעתא ואין יחמון בנין יתהון ויתחנון ויתובון למצרים : ויסב ואחזר יי ית עמא 18

ולא חד שב אורח ארעא דרומא דיסא ית עמא יי ית אלקי בני ישראל סחרעא 19
חמשא מפלין שליקו בני ישראל מארעא
דמצרים : ויקח ואפיק משה ית ארונא 20
טבין שליקו בני ישראל פירקין מארעא
דמצרים : ויתיב יוסף בניית מן נילוס והוה מרבי 21
עשה ארום אומאה אוכי ית בני ישראל
בני ישראל למיסב מדבר ידבר : ויתחנון ויתחסנון ית 22
למיסב מדבר ידבר : ויתחן ואחסנון ית
בימטריה ובחתמי טבריא : 20 ואחזי
ית מיכא שבעון : ויסעו ונשלו מפקדות 10
מדבר מרבריא : 21 למזמון ואחרי
אחרי דאחתאפו בענגן ירקא ושרו באיתם
ביטכמא ובלילייא : 22 לא תהי פקח

SECT. XVI.

Et factum est cum dimitteret Pharao populum, ut non duceret eos 17
Dominus per viam terræ Philistæorum, quamvis proxima esset: quoniam dixit Dominus; Ne pœnitet populum cum viderint fratres suos, qui quibus mortui sunt in prælio ducenti milites viri præditi robore de tribu Ephraim, qui apprehensis clypeis & lanceis & ascendentes bellicis descenderunt in Gath, ad abigendos gregges Philistæorum, & quia transgressi sunt decretum fermonis Domini, & decretum ex Ægypto tristabuntur, & interficerunt eos. Illa sunt ossa arida quæ in vitam reviviscere fermo Domini per manum Ezechielis prophetæ in valle Dura: quòd si hoc vidissent, timuissent, & in Ægyptum reversi fuissent, ideo circumduxit Dils populum per 18
viam deserti maris rubri: & armatiquisque cum quinque pueris ascendebant filii Israel è terra Ægypti. Tulit quoque Moses arcam, in cujus medio ossa Joleph erant, ex Sichimo, & illam fecum ferebat: quia adjurando adjuravit filios Israel, dicendo; Recordando recordabitur Dominus vestri, & ascendere faciens ossa mea hinc subducetur. Et 19
profecti sunt ex Succoth, loco in quo operi sunt nubibus gloriæ, & habitarunt in Etham, quæ est ad 20
latus deserti. Gloria autem divinæ majestatis Dei præcedebat eos 21
interdiu in columna nubis, ad ducendum eos per viam: noctu autem ignis columna ignis ad lucendum illis: præibat, ad profaciendum die & nocte. Non recedit columna nubis interdiu, & columna ignis noctu, ad ducendum coram populo.

Et factum est cum dimitteret Pharao populum, ut non duceret eos 17
Dominus per viam terræ Philistæorum, quamvis proxima esset: quoniam dixit Dominus; Ne pœnitet populum cum viderint fratres suos, qui quibus mortui sunt in prælio ducenti milites viri præditi robore de tribu Ephraim, qui apprehensis clypeis & lanceis & ascendentes bellicis descenderunt in Gath, ad abigendos gregges Philistæorum, & quia transgressi sunt decretum fermonis Domini, & decretum ex Ægypto tristabuntur, & interficerunt eos. Illa sunt ossa arida quæ in vitam reviscere fermo Domini per manum Ezechielis prophetæ in valle Dura: quòd si hoc vidissent, timuissent, & in Ægyptum reversi fuissent, ideo circumduxit Dils populum per 18
viam deserti maris rubri: & armatiquisque cum quinque pueris ascendebant filii Israel è terra Ægypti. Tulit quoque Moses arcam, in cujus medio ossa Joleph erant, ex Sichimo, & illam fecum ferebat: quia adjurando adjuravit filios Israel, dicendo; Recordando recordabitur Dominus vestri, & ascendere faciens ossa mea hinc subducetur. Et 19
profecti sunt ex Succoth, loco in quo operi sunt nubibus gloriæ, & habitarunt in Etham, quæ est ad 20
latus deserti. Gloria autem divinæ majestatis Dei præcedebat eos 21
interdiu in columna nubis, ad ducendum eos per viam: noctu autem ignis columna ignis ad lucendum illis: præibat, ad profaciendum die & nocte. Non recedit columna nubis interdiu, & columna ignis noctu, ad ducendum coram populo.

Hieroſ. 17. *Et dixit ſermo Domini populum per viam deſerti maris rubri: armati in operibus bellis aſcendentes filii Iſrael reuertebantur è terra Ægypti.* 18 *Quamobrem adiurando adiurauerunt filios Iſrael, dicendo; Recordando recordabitur Dominus veſtri verbo ſuo & miſericordiarum ſuarum bonis,* 20, *quia verum eſt exterminandere deſerti.* 21. *Tu poſſem incedere nubis & die.* 22. *Non ceſſabat.*

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

وباشد كه بيارود ترا * برميني آن كنعني چون آنجه سوگند خورد بتو و بپدرانِ تو وبدهد آنرا 11
بتو * بگذارانی همه كشايشي جلهي چهاريا آنچه باشد بتو آن نرينها در 12
وهمه كشايش خرخالص كني مر برّ و اكثر به خالص كني فقا رني اورا و همه نخست زادي 13
آدم در پسراني تو خالص كني * وباشد كه بپرسد ترا پسري تو وترا بگفتن چيست اين بگوئي با و مرا 14
قوي دست بيرون آورد ايمارا ! از مصر ازخانهي بندها * بود كه سختي كرد فرعه بفرستادن 15
ايمارا بگشت ! همه نخست زاد در زميني مصر از نخست زادي آدم تا نخست زادي چهاريا ابر
همچنين من ذبحت كنم ذ ! همه كشايشي رحم آن نرينها و همه نخست زادي پسراني[من]خلاص
كنم * وباشد بنشان ابر دستي تو بتقلين ميانی چشمانی توكه در دستي قوي بيرون آورد ايمارا 16
از مصر * بود در فرستادني فرعه مرآن قوم وبنه راياندند ايشانرا خدا راهي زميني فلشتيم كه
نزديك اوكه گفت خدا تا نه پشمان شود آن قوم در ديدن ايشان كارزار و بازگردند بمصر *
بگرداند خدا مر قوم راهي آن بيابان دريای سوف و مبارزان برآمدند پسراني اسرائيل از زمين 18
مصر * بستانند شده مر استخوانهاي يوسف اوازي اوكه سوگند داد بتو سوگند داده بود مر و 19
پسراني اسرائيل بگفتن ياد كردن ياد كند خدا شمارا و برآوريد مر استخوانهاي من ازاين جا
اوازي شما * منزل برداشتند ازسكوت فرود آمدند در اتم در كناري آن بيابان * و ! رد 20
پيش ايشان روز در ستوني ابر بياراندن ايشانرا آن راه وشب در ستوني آتش بروشنائي دادن
ايشان بروش روز وشب * نه بريده شود ستون آن ابر روز و ستوني آن آتش شب پيش آن قوم * 22

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

فصل چهاردهم * *سخن گفت ! بسته بگفتن * سخن گوي بپسراني اسرائل بازر 1

CAP. XIV.

Locutus eſt autem Dominus ad 1
Moſſem, dicendo; Loquere ad filios 2
Iſrael ut reverantur & reſidenat ante Phihahiroth, inter Migdol & mare, è regione Baal-ſephon: ex oppoſito ejus reſidebunt juxta mare. Et Pharao dicet filiis Iſrael; 3
Confuſi ſunt in terra, coarctati eos deſerit. Et roborabo cor Pharaonis, & perſequetur poſt eos, & glorificabor in Pharaone & in toto exercitu ejus: ſcientq; Ægyptii quòd ego Dominus. Et fecerunt ſic. Nuntiatum eſt 5
tum regi Ægypti quòd abiiſſet populus: & mutatum eſt cor Pharaonis & ſervorum ejus in populum, dicentes; Quid hoc fecimus, quòd dimiſimus 6
Iſrael ne ſervet noſtro? Et ſtatim ſtrigavit currum ſuum, populumque ſuum aſſumpſit ſecum. Tulitq; ſexcentos 7
currus electos, omnisque currus ægyptios, & duces ſuper omnes illos. Et 8
roboravit Dominus cor Pharaonis regis Ægypti, & perſecutus eſt poſt filios Iſrael: porrò filii Iſrael egrediebantur in manu excelſa. Et perſequuntur 9
poſt eos Ægyptii, pervenerunt ad eos reſidentes prope mare: omnes equi et currus Pharaonis, & equites ejus & exercitus ejus in Baal-ſephon. Pharaoh autem 10
rem approximante, elevaverunt filii Iſrael oculos ſuos, & ecce Ægyptii manifeſtè moventes poſt illos: timuerunt valdè gemitumque fecerunt filii Iſrael ad Dominum. Dixe- 11
runtq; ad Moſſen; An de eo quòd non eſſet ſepulchrorum in Ægypto adiſti nos ad moriendū in deſerto? quid hoc feciſti nobis, educendo nos ex Ægypto? Nonne hoc eſt ve- 12
rum quod te in Ægypto dicendo; Recede à nobis, & ſerviemus Ægyptiis? quia melius eſt nobis ſervire Ægyptiis, quàm mori nos in deſerto?

سخن گفتيم بتو درمصر بگفتن بازايست از ايما وكار كنيم مر مصريان كه نيكوست مايما 12
كار كردن مر مصريان ازمردن ايما در بيابان *

Hieroſ. 8 *Filii autem Iſrael exibunt liberati.* 9 *Coram hoſpitio Chiratha in confpectu idoli Tſephon.*

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Et profecti ex Elim venerunt tota congregatio filiorum Israel in desertum Sin, quod est inter Elim & Sinai, decima quinta die mensis Iyar, illo exeunte de terra Ægypti. 2 Illic ergo murmurare cœpit universa multitudo filiorum Israel contra Moysen & Aaronem. 3 Dixerunt ergo filii Israel, Utinam mortui essemus sermone Dñi in terra Ægypti, cùm sederemus juxta ollas carnis, cùm comederemus panem saturantem: quòmodò eduxistis nos in desertum hoc, ad interficiendam omnem multitudinem fame. 4 Et dixit Dñs ad Mosi; Ecce ego deficiendere faciam vobis panem è cœlis, qui vobis est requisitus ab inicio: & exeant populus, & colligant rem diei in die suo, ut tentem eos si fervent præcepta legis mee annon. 5 Et erit die sexto parabunt quod afferent coram ea ad edendum die Sabbathi, & mifebunt in domibus, & communicabunt hoc in habitaculibus suis præter id quod fuerit ex hac in illam, ut sit illis duplum respectu illius quod colligunt per singulos dies. 6 Et dixit Moses & Aaron omnibus filiis Israel; Vesperi & cognoscetis quòd Dominus eduxerit vos liberatos è terra Ægypti. 7 Et in aurora ac-

Hier. 7. *Et nos quid nos repmunur*

celabitur vobis gloria divinæ majestatis Domini, cum audieritis fuerint coram ipso murmurationes vestræ contra nos: nos enim quid fumus reputati, quòd murmuretis contra nos? 8 Et dixit Moses; In hoc faciet is cùm paraverit vobis Dominus vespere carnem ad edendum, & panem in aurora ad satietatem, quòd audierit Dominus murmurationes vestræ, quibus murmuratis contra ipsum; nos verò quid reputati fumus? non contra nos murmurationes vestræ, fed contra verbum Domini.

CAP. XVI.

Gemitum autem fecit ad Dominum, dicuisque cum Dominus ignem quodam, quo projectis in aquas, dulces fadæ sunt aquæ in potus: & flatutum ac judicium, & ibi tentavit eum, Dicens; Si audiens audieris voci Domini Dei tui, & quod dicet in conspectu ejus feceris, & aures prebueris mandatis ejus, & observaveris omnia flatuta ejus: omnem morbi quæ posui in Ægypto non ponam super te, quia ego Dominus sanans te. 27 Venerunt autem in Elim, & ibi duodecim fontes aquarum, & septuaginta ulmeæ: & castrametati sunt ibi ad aquas.

M. Audiones autem venerunte de Elim, venerunt omnis cœtus filiorum Israel in desertum Sin, quæ est inter Elim & Sinai, quintadecimâ die mensis secundi, egressus ex terra de terra Ægypti. Et murmurabit omnis congregatio filiorum Israel contra Moysen & Aaron in deserto: 3 Dixerunt ad eos filii Israel, Quis dabit (Adinam) mortui fuissemus per potestatem Domini in terra Ægypti, quando sedebamus juxta ollas carnium, & quando edebamus panem ad saturitatem: quòd eduxistis nos in desertum hunc, ut interficiatis fame cœtum hunc. 4 Dixitque Dominus ad Mosen; Ecce ego pluiturus sum vobis panem è cælo: & egredietur populus, & colligent diem per diem, ut tentem eum an ambulet in lege mea, necne. 5 Sexto autem die parabunt quod introduxerint: & erit duplum super id quod colligere solent per singulos dies. 6 Dixit itaque Moses & Aaron omnibus filiis Israel; Vespere scietis quòd Dominus eduxit vos è terra Ægypti. 7 Et mane videbitis gloriam Domini, eo quòd audierit murmurationes vestras contra Dominum: nos enim quid fumus quòd murmuretis contra nos? 8 Dixitque Moses; Dabit Dominus vobis vespere carnem ad edendum, & panem mane ad saturandum: eo quòd audierit Dominus murmurationes vestras quas murmurastis contra eum: nos quid fumus? non contra nos murmurationes vestræ, sed contra Dominum.

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* گفت موسه باهرون بگوی بهمه جماعتی پسران یسرائل نزدیك شوید بیش ۱۰ که بشنویده مر و
لنشهای شما * بود چون سخن گفتن اهرن بهمه جماعتی پسرانی یسرائل روی کردند بآن
بیابان وابنك عزیزی ۱۱ دیدار شد در ابر * سخن گفت ۱۲ بموسه * شنیدم مر لنشهای
پسرانی یسرائل سخن گوی بایشان بگفتن میانی ایوارها بخورید گوشت وبر بامداد سیر شوید نان
وبدانید که من یم خدای شما * بود در ایوار بر آمد مرغچه بپوشید مر آن لشکرگاه را و در ۱۳
بامداد بود ریش آن شب نم گرداگرد لشکرگاه * بر آمد ریش آن شب نم اینك نم روی آن ۱۴
بیابان خرد پوست بنده خرد چون سرما ریزه بر آن زمین * بدیدند پسرانی یسرائل گفتند مر و ۱۵
یا برادری او نیست است او که نه دانستند چیست او گفت موسه بایشان او آن نان آنچه بداد بر شما
بخوردن * این آن سخن آنچه بفرمود * بر چینید ازو مرد بقدری خورش او پیمانهی بسرمهی ۱۶
شماری جاهلی شما مردی بآنچه درخیمهی او بستانید * گردند همچنین پسرانی یسرائل برچینند ۱۷
آن بسیار چینا وآن اندك چینا * بپیمودند دریپمانه ونه زیاد آمد آن بسیار چینا وآن اندك ۱۸
[چینا] نه کم آمد مردی بقدری خورش او بر چینند * گفت موسه بایشان مرو نه باقی گذارو ۱۹
ازو تا بامداد * و نه شنیدند بموسه باقی گذاشتند مردمان ازو تا بامداد * کرم گرفت کرمها گشته ۲۰
شد خشم کرد بر ایشان موسه * بر چینند اوپرا در بامداد در بامداد مرد بقدری
خورش او و گرم گشته آن خورشید بگذارد * بود در روز آن ششمی بر چینند ۲۱
نان هو بگشته دو آن پیمانه بیکصد بیامدند همه مهتزلی جماعت آگاه کردند بموسه ۲۲
* گفت بایشان او آنچه سخن گفت * معطلی معطلی خاص یم فردا مر آنچه بپزید
بپزید و مر آنچه بجوشانید بجوشانید و مر همه آن زیادتی رها کنید بشما بنگاهداشت
تا آن بامداد ؛

Dixitque Moseh ad Aharon, Dic synagogæ cœtui filiorum Israel, Appropinquate coram Domino, quia audivit murmurationes vestras. 10 Factum autem loquente Aharon ad totum cœtum filiorum Israel, respexerunt ad desertum, & ecce gloria Domini conspecta est in nube. 11 Et locutus est Dominus ad Mosen, dicendo, Audivi murmurationes filiorum Israel: loquere ad eos, dicendo; Inter vesperam comedetis carnem, & mane saturabimini panes, scietisque quòd ego Dominus Deus vester. 13 Fuit igitur, vespere, ascendens avicula ascendit castra: & mane veris fuit dissipio noctis. 14 Cumque ascendisset dissipio noctis, ecce super facie deserti erat minutum quod erat enclusa, minutis ficut pruina super terram. 15 Quam videntes filii Israel, dixerunt quisque, fratri suo; Beuscicum est ipsum: quia ignorabant quid illud esset. Tum dixit Moseh ad eos, Iste est panis quem dedit Dominus vobis ad vescendum. 16 Hoc est verbum quod præcepit Dominus: colligite ex eo, quisque pro victus sui, mensura, gomor per capitum computatione, juxta numerum animarum vestrarum: quisque pro iis qui in tentorio suo accubuit. 17 Fecerunt filii Israel & collegerunt, alius plus, alius minus. 18 Et mensi sunt in gomor, & non superavit ex eo qui plus collegerat, nec defuit ei qui minus collegerat: unusquisque juxta in cibum fibi collegerat. 19 Et dixit Moses illis; Nemo quisquam relinquat ex eo usque mane. 20 Non audierunt auscultarunt Mosi, sed reliquerunt quidam ex eo usque auroram, & produxit vermiculos vermes & computruit: iratusque est contra eos Moses. 21 Et colligebant ipsum à tempore matutino usque ad quartam diei horam, unusquisque prout in cibum fibi sufficiebat: fed à quarta diei hora & deinceps incalescebat sol super ipsum, & liquescebat. 22 Factum est autem die sexto, ut colligerent panem duplum, duos gomor per unumquemque: & venerunt omnes principes congregationis, & indicarunt Mosi. 23 Et dixit illis Moses; Hoc quod loquutus est Dominus fecistis, eo quòd sabbathi sanctificatio erit Domino cras: id quod opus habetis coquere cras, coquite hodie; & quod opus habetis elixare cras, elixate hodie; & quicquid reliquum fuerit de eo quod comedetis hodie, reconditte ipsum, & fervetur usque ad auroram.

Hierof. 21 *Fallimus eſt liquidum.*

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* بآن مشه باهرون بگوی بهمه جماعتی پسرانی یسرائل نزدیك شوید بیش ۱۰ که بشنویده مر و
لنشهای شما * بود چون سخن گفتن اهرن بهمه جماعتی پسرانی یسرائل روی کردند بآن
بیابان وابنك عزیزی ۱۱ دیدار شد در ابر * سخن گفت ۱۲ بموسه * شنیدم مر لنشهای
پسرانی یسرائل سخن گوی بایشان بگفتن میانی ایوارها بخورید گوشت وبر بامداد سیر شوید نان
وبدانید که من یم خدای شما * بود در ایوار بر آمد مرغچه بپوشید مر آن لشکرگاه را و در ۱۳
بامداد بود ریش آن شب نم گرداگرد لشکرگاه * بر آمد ریش آن شب نم اینك نم روی آن ۱۴
بیابان خرد پوست بنده خرد چون سرما ریزه بر آن زمین * بدیدند پسرانی یسرائل گفتند مر و ۱۵
یا برادری او نیست است او که نه دانستند چیست او گفت موسه بایشان او آن نان آنچه بداد بر شما
بخوردن * این آن سخن آنچه بفرمود * بر چینید ازو مرد بقدری خورش او پیمانهی بسرمهی ۱۶
شماری جاهلی شما مردی بآنچه درخیمهی او بستانید * گردند همچنین پسرانی یسرائل برچینند ۱۷
آن بسیار چینا وآن اندك چینا * بپیمودند دریپمانه ونه زیاد آمد آن بسیار چینا وآن اندك ۱۸
[چینا] نه کم آمد مردی بقدری خورش او بر چینند * گفت موسه بایشان مرو نه باقی گذارو ۱۹
ازو تا بامداد * و نه شنیدند بموسه باقی گذاشتند مردمان ازو تا بامداد * کرم گرفت کرمها گشته ۲۰
شد خشم کرد بر ایشان موسه * بر چینند اوپرا در بامداد در بامداد مرد بقدری
خورش او و گرم گشته آن خورشید بگذارد * بود در روز آن ششمی بر چینند ۲۱
نان هو بگشته دو آن پیمانه بیکصد بیامدند همه مهتزلی جماعت آگاه کردند بموسه ۲۲
* گفت بایشان او آنچه سخن گفت * معطلی معطلی خاص یم فردا مر آنچه بپزید
بپزید و مر آنچه بجوشانید بجوشانید و مر همه آن زیادتی رها کنید بشما بنگاهداشت
تا آن بامداد ؛

* بالش کرد یم بیاموخت اورا * چوبی بینداخت بآن آب آب شیرین شدند آن آب آنجا بنهاد باو ۲۵
رسم وحکم وآنجا آزمایش کرد اورا * گفت اگر شنویدن بشنوی باوازی * خدای تو وآن ۲۶
سایسته در نظرهای او بگیر و گوش کنی بفرمانهای او و نگاه داری همه رسمهای او همه آن
بیماری آنچه بنهادم در مصر نه نهم بر تو که من یم درمان کنای تو * بیامدند بالیم ۲۷
وآنجا هوازده چشمهای آب و هفتاد درختهای خرما فرود آمدند آنجا ابر آن آب ۰

* فصل سانزدهم *

* منزل بروداشتند از الیم بیامدند همه جماعتی ۱
پسرانی یسرائل بیابان سین آنچه میان الیم ومیانی سینی در پانزده روز بماهی آن دویمی
بیرون آمدن ایشان از زمین مصر * لنشن کردند همه جماعتی پسرانی یسرائل ابر مشه و ابر و ۲
اهرن در بیابان * گفتند بایشان پسرانی یسرائل که بدهد مردی ایما در قدری ۰ در زمینی مصر ۳
در نشستن ایما ابر چگی آن گوشت در خوردی ایما نان بسیری که بیرون آوردید ایمارا بآن
بیابان آن این کشتن مر همه آن جماعتی آن این در گرسنگی * گفت ۰ بمشه اینك من بارانا ۴
سمانا نان ازان آسمان و بیرون آید آن قوم و بر چینند قدری روز در روزی او بسبب آزمایش
کنم اورا ها برود در شریعتی من اگر نه * و باشد در روزی آن ششمی آراسته کنند مر آنچه ۵
بیارونده و باشد هو ابر آنچه بر چینند روز روز * گفت مشه و اهرن بهمه پسرانی یسرائل ابوارد ۶
بدانید که ۰ بیرون آورد شمارا از زمینی مصر * و بامداد ببینید مر عزیزی ۰ در شنویدن تو ۷
مر لنشهای شما ابر ۰ وایما چیسم که بلنید ابر ایما * گفت مشه در دادنی ۰ بمشا در ۸
ابوار گوشت بخوردن و نان در بامداد بسیر شدن در شنیدن ۰ مر لنشهای شما آنچه شما
لنشن کنان ابر او وایما چیسم نه ابر ایما لنشهای شما که ابر ۰ *

Gemitum autem fecit ad Dominum, dixitque cum Dominus ignem quodam, quo projectis in aquas, dulces fadæ sunt aquæ in potus: & flatutum ac judicium, & ibi tentavit eum, Dicens; Si audiens audieris voci Domini Dei tui, & quod dicet in conspectu ejus feceris, & aures prebueris mandatis ejus, & observaveris omnia flatuta ejus: omnem morbi quæ posui in Ægypto non ponam super te, quia ego Dominus sanans te. 27 Venerunt autem in Elim, & ibi duodecim fontes aquarum, & septuaginta ulmeæ: & castrametati sunt ibi ad aquas.

M. Audiones autem venerunte de Elim, venerunt omnis cœtus filiorum Israel in desertum Sin, quæ est inter Elim & Sinai, quintadecimâ die mensis secundi, egressus ex terra de terra Ægypti. Et murmurabit omnis congregatio filiorum Israel contra Moysen & Aaron in deserto: 3 Dixerunt ad eos filii Israel, Quis dabit (Adinam) mortui fuissemus per potestatem Domini in terra Ægypti, quando sedebamus juxta ollas carnium, & quando edebamus panem ad saturitatem: quòd eduxistis nos in desertum hunc, ut interficiatis fame cœtum hunc. 4 Dixitque Dominus ad Mosen; Ecce ego pluiturus sum vobis panem è cælo: & egredietur populus, & colligent diem per diem, ut tentem eum an ambulet in lege mea, necne. 5 Sexto autem die parabunt quod introduxerint: & erit duplum super id quod colligere solent per singulos dies. 6 Dixit itaque Moses & Aaron omnibus filiis Israel; Vespere scietis quòd Dominus eduxit vos è terra Ægypti. 7 Et mane videbitis gloriam Domini, eo quòd audierit murmurationes vestras contra Dominum: nos enim quid fumus quòd murmuretis contra nos? 8 Dixitque Moses; Dabit Dominus vobis vespere carnem ad edendum, & panem mane ad saturandum: eo quòd audierit Dominus murmurationes vestras quas murmurastis contra eum: nos quid fumus? non contra nos murmurationes vestræ, sed contra Dominum.

CAP. XVI.

Et profecti ex Elim venerunt tota congregatio filiorum Israel in desertum Sin, quod est inter Elim & Sinai, decima quinta die mensis Iyar, illo exeunte de terra Ægypti. 2 Illic ergo murmurare cœpit universa multitudo filiorum Israel adversus Moysen & Aaronem in deserto. 3 Dixerunt ergo filii Israel, Utinam mortui essemus sermone Dñi in terra Ægypti, cùm sederemus juxta ollas carnis, cùm comederemus panem saturantem: quòmodò eduxistis nos in desertum hoc, ad interficiendam omnem multitudinem fame. 4 Et dixit Dñs ad Mosi; Ecce ego deficiendere faciam vobis panem è cœlis, qui vobis est requisitus ab inicio: & exeant populus, & colligant rem diei in die suo, ut tentem eos si fervent præcepta legis mee annon. 5 Et erit die sexto parabunt quod afferent coram ea ad edendum die Sabbathi, & mifebunt in domibus, & communicabunt hoc in habitaculibus suis præter id quod fuerit ex hac in illam, ut sit illis duplum respectu illius quod colligunt per singulos dies. 6 Et dixit Moses & Aaron omnibus filiis Israel; Vesperi & cognoscetis quòd Dominus eduxerit vos liberatos è terra Ægypti. 7 Et in aurora accelabitur vobis gloria divinæ majestatis Domini, cum audieritis fuerint coram ipso murmurationes vestræ contra nos: nos enim quid fumus reputati, quòd murmuretis contra nos? Et dixit Moses; In hoc faciet is cùm paraverit vobis Dominus vespere carnem ad edendum, & panem in aurora ad satietatem, quòd audierit Dominus murmurationes vestræ, quibus murmuratis contra ipsum; nos verò quid reputati fumus? non contra nos murmurationes vestræ, fed contra verbum Domini.

Hier. 7. *Et nos quid nos repmunur*

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* بالش کرد یم بیاموخت اورا * چوبی بینداخت بآن آب آب شیرین شدند آن آب آنجا بنهاد باو ۲۵
رسم وحکم وآنجا آزمایش کرد اورا * گفت اگر شنویدن بشنوی باوازی * خدای تو وآن ۲۶
سایسته در نظرهای او بگیر و گوش کنی بفرمانهای او و نگاه داری همه رسمهای او همه آن
بیماری آنچه بنهادم در مصر نه نهم بر تو که من یم درمان کنای تو * بیامدند بالیم ۲۷
وآنجا هوازده چشمهای آب و هفتاد درختهای خرما فرود آمدند آنجا ابر آن آب ۰

* فصل سانزدهم *

* منزل بروداشتند از الیم بیامدند همه جماعتی ۱
پسرانی یسرائل بیابان سین آنچه میان الیم ومیانی سینی در پانزده روز بماهی آن دویمی
بیرون آمدن ایشان از زمین مصر * لنشن کردند همه جماعتی پسرانی یسرائل ابر مشه و ابر و ۲
اهرن در بیابان * گفتند بایشان پسرانی یسرائل که بدهد مردی ایما در قدری ۰ در زمینی مصر ۳
در نشستن ایما ابر چگی آن گوشت در خوردی ایما نان بسیری که بیرون آوردید ایمارا بآن
بیابان آن این کشتن مر همه آن جماعتی آن این در گرسنگی * گفت ۰ بمشه اینك من بارانا ۴
سمانا نان ازان آسمان و بیرون آید آن قوم و بر چینند قدری روز در روزی او بسبب آزمایش
کنم اورا ها برود در شریعتی من اگر نه * و باشد در روزی آن ششمی آراسته کنند مر آنچه ۵
بیارونده و باشد هو ابر آنچه بر چینند روز روز * گفت مشه و اهرن بهمه پسرانی یسرائل ابوارد ۶
بدانید که ۰ بیرون آورد شمارا از زمینی مصر * و بامداد ببینید مر عزیزی ۰ در شنویدن تو ۷
مر لنشهای شما ابر ۰ وایما چیسم که بلنید ابر ایما * گفت مشه در دادنی ۰ بمشا در ۸
ابوار گوشت بخوردن و نان در بامداد بسیر شدن در شنیدن ۰ مر لنشهای شما آنچه شما
لنشن کنان ابر او وایما چیسم نه ابر ایما لنشهای شما که ابر ۰ *

וּבְנוֹ יָכֹל תַּעֲנֶה וְעָשָׂה הָעָם עַל מְקוֹמוֹ יָחֹנוּ וְיָשְׁבוּ
כָּל הָעָם הַגָּדוֹל עַל הַמָּקוֹם שָׁלוֹם : וַיַּעַשׂ יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה כְּכֹל אֲשֶׁר אָמָר
וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אַנְשֵׁי חַיִל מִכָּל יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֹתָם רָאשִׁים עַל הָעָם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת :
וְשָׁפְטוּ אֶת הָעָם בְּכָל עֵת אֶת הַדָּבָר הַקָּשֶׁה יְבִיאוּן אֶל מֹשֶׁה וְכָל הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ הֵם וְהָקֶל מֵעָלָיו וְנָשְׂאוּ אִתָּךְ :
אִם אֶת הַדָּבָר הַזֶּה תַּעֲשֶׂה וְצִוְּךָ אֱלֹהִים וְיָכָלְתָּ עָמֹד וְגַם כָּל הָעָם הַזֶּה עַל מְקוֹמוֹ יָבֹא בְשָׁלוֹם :
וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה לְקוֹל חֹתְנוֹ וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר אָמָר : וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אַנְשֵׁי חַיִל מִכָּל יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֹתָם רָאשִׁים עַל הָעָם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת :
וַיִּשְׁפְּטוּ אֶת הָעָם בְּכָל עֵת אֶת הַדָּבָר הַקָּשֶׁה יְבִיאוּן אֶל מֹשֶׁה וְכָל הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ הֵם :
וַיְשַׁלַּח מֹשֶׁה אֶת חֹתְנוֹ וַיֵּלֶךְ לוֹ אֶל אַרְצוֹ : בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי :
וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיִּחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר : וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה מִן הָהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתַגֵּיד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל :
אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרָיִם וָאֶשָּׂא אֶתְכֶם עַל כַּנְפֵי נְשָׁרִים וָאָבִא אֶתְכֶם אֵלָי : וְעַתָּה אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְּקֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת בְּרִיתִי וִהְיִיתֶם לִי סְגֻלָּה מִכָּל הָעַמִּים כִּי לִי כָּל הָאָרֶץ :
וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים וְגוֹי קָדוֹשׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל :

CAP. XIX.

MEnſe tertio exitus filiorum Iſrael è terra Ægypti, ipſa die, prima die menſis venerunt in deſertum Sinai. Nam profecti ex Raphidim venerunt in deſertum Sinai & caſtrametati ſunt in deſerto : & habitavit ibi Iſrael corde unito è regione montis. Moſes autem ascendit die ſecundo in montis cacumen : & vocavit ipſum Dominus ex monte dicendo ; Sic dices mulieribus domus Jacob, & indicabis domui Iſrael.

Hieroſ. 3. *Moſes autem aſcendit ad quærendum doctrinam à facie Domini : & antevertit illum Dominus ex monte, dicendo ; Sic dices hominibus domus Jacob, & indicabunt doctrinam congregationi filiorum Iſrael.*

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Dixit ſoror Moſſech ad eum ; Haud bonum eſt quod facis. *Defatigando defatigaberis, etiam tu etiam populus qui tecum : quia grave eſt ſuper te : non poteſt facere illud ſolus per te ipſum.* *Nunc audi vocem meam, & conſilium dabo tibi, eritque Deus tecum : eſto tu pro populo coram Deo, & refer tu res ad Deum :* *Et inſtruies eum ſtatutum & legem, & indicabis eis viam qua ambulent, & opus quod faciant.* *Eligo autem è populo vires virtutis, timentes Deum, viros veritatis, odio habentes avaritiam : & ponam ſuper illos principes millium, principes centenorum, & principes quinquagenia, & principes decem :* *Et judicent populum tempore omni : & erit quod negotium magnum referrent ad te : omnem verò rem parvam judicabunt ipſi : & alleviabitur de ſuper te eum ſuſtinebunt.* *Si vero iſtum facies, & præceperit tibi Deus, poteris ſtare, & etiam totus populus iſte ad locum ſuum veniet in pace.* *Auſcultavit ergo Moſſech mandato ſoceri ſui, feciſque omne quod dixit.* *Et delegit Moſſech viros virtutis ex omni Iſrael, quos dedit in principes ſuper populum, principes millium, principes centum, principes quinquagenia, & principes decem :* *Et judicabant populum omni tempore : negotium arduum referebant ad Moſſech, omnem verò rem parvam judicabant ipſi.* *Dimiſitque Moſſech ſoceram ſuum, & abiit ſibi ad terram ſuam.*

CAP. XIX.

MEnſe tertio, in egreſſu filiorum Iſrael de terra Ægypti, die ipſo venerunt in deſertum Sinai. *Manſerunt* enim *manendo de Raphidim, venerunt in deſertum Sinai, & reſederunt in deſerto : reſedit inquam ibi Iſrael ex oppoſito montis.* *Moſſech aſcendens ad montem Dei : vocaverat enim eum Dominus de monte, dicendo ; Sic dices familiæ Iſrael, & annuntiabis filiis Iſrael,*

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

CAP. XVIII.

Audivit autem Jethro ſacerdos Midian ſocer Moſſech, omne quod fecerat Dominus ipſi Moſſeh & Iſrael populo ſuo, quod educviſſet Dominus Iſrael ex Ægypto. *Tulitque Jethro ſocer Moſſech Sephoram uxorem Moſſech poſt dimiſſionem ejus.* *Et duos filios ejus : quorum nomen unus, Gerſhom, quia dixit, Peregrinus ſum in terra aliena.* *Et nomen alterius, Eliezer : quia Deus patris mei in auxilium meum, & ſalvavit me è gladio Pharaonis.* *Pervenit autem Jethro ſocer Moſſech, & filii ejus & uxor ejus, ad Moſſen in deſertum ubi ſe habebat, ad montem Dei.* *Et dixit ad Moſſen ; Ego ſocer tuus Jethro, venio ad te : & filius uxor tua, & duoque filii ejus cum illa.* *Egreſſa ergo eſt Moſſes in occurſum ſoceri ſui, reverentiam exhibuit ei & oſculum dedit ei : & poſtquam interrogaſſent vir alter alterum de ſalute, venerunt in tentorium.* *Et narravit Moſſes ſocero ſuo omnia quæ fecerat Dominus ipſi Pharaoni & Ægyptiis propter Iſrael, omnemque difficultatem quæ invenerat eos in via, & quomodo liberaſſet eos Dominus.* *Et lætatus eſt Jethro propter omnia bona quæ fecerat Dominus Iſraeli, quem eripuit è manu Ægyptiorum.* *Dixitque Jethro ; Benedictus eſt Dominus, qui eripuit vos de manu Ægyptiorum & de manu Pharaonis, qui eripuit populum ſuum de ſubjectione oppreſſionum Ægyptiorum.* *Nunc cognovi quòd magnus eſt Dominus præ omnibus numinibus : quia ipſa res in qua impudenter commiſerant in eos, peccidit ipſos.* *Et accepit Jethro ſocer Moſſeh obſecutum & victimas Deo : poſtea venit Aharon & omnes ſeniores Iſrael, ad comedendum panem cum ſocero Moſſeh coram Deo.* *Fuit autem poſt, ſedente Moſſeh ad judicandum populum, ſtetit populus juxta Moſſeh à mane uſque ad veſperam :* *Tum vidit ſocer Moſſeh omne quod ipſe faciebat populo, dixitque ; Quid eſt hoc quod tu facis populo ? quâ ratione tu ſedes ſolus per triduum, & univerſus populus ſtat juxta te à mane uſque ad veſperam ?* *Reſpondit Moſſeh ſocero ſuo ; Quia venit ad me populus ad interrogandum Deum.* *Cum fuerit illis negotium, venient ad me, & dijudicabo inter virum & ſocium ejus, atque innotefacie ſocio ſtatuta Dei, & leges ejus.*

Dixit ſoceri Moſſech ad eum ; Haud bonum eſt quod facis. *Defatigando defatigaberis, etiam tu etiam populus qui tecum : quia grave eſt ſuper te : non poteſt facere illud ſolus per te ipſum.* *Nunc audi vocem meam, & conſilium dabo tibi, eritque Deus tecum : eſto tu pro populo coram Deo, & refer tu res ad Deum :* *Et inſtruies eum ſtatutum & legem, & indicabis eis viam qua ambulent, & opus quod faciant.* *Eligo autem è populo vires virtutis, timentes Deum, viros veritatis, odio habentes avaritiam : & ponam ſuper illos principes millium, principes centenorum, & principes quinquagenia, & principes decem :* *Et judicent populum tempore omni : & erit quod negotium magnum referrent ad te : omnem verò rem parvam judicabunt ipſi : & alleviabitur de ſuper te eum ſuſtinebunt.* *Si vero iſtum facies, & præceperit tibi Deus, poteris ſtare, & etiam totus populus iſte ad locum ſuum veniet in pace.* *Auſcultavit ergo Moſſech mandato ſoceri ſui, feciſque omne quod dixit.* *Et delegit Moſſech viros virtutis ex omni Iſrael, quos dedit in principes ſuper populum, principes millium, principes centum, principes quinquagenia, & principes decem :* *Et judicabant populum omni tempore : negotium arduum referebant ad Moſſech, omnem verò rem parvam judicabant ipſi.* *Dimiſitque Moſſech ſoceram ſuum, & abiit ſibi ad terram ſuam.*

CAP. XIX.

MEnſe tertio, in egreſſu filiorum Iſrael de terra Ægypti, die ipſo venerunt in deſertum Sinai. *Manſerunt* enim *manendo de Raphidim, venerunt in deſertum Sinai, & reſederunt in deſerto : reſedit inquam ibi Iſrael ex oppoſito montis.* *Moſſech aſcendens ad montem Dei : vocaverat enim eum Dominus de monte, dicendo ; Sic dices familiæ Iſrael, & annuntiabis filiis Iſrael,*

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* بود در روزی آن سیمی در بودنی آن بامداد بوم آوازها وبرقها و ابری گران ابر آن 16
کوه وآوازی شوفار قوی بغایت بلرزید همه آن قوم آنچه در لشکرگاه بودن آورد مشه مر آن 17
قوم بیرون خدا را ازان لشکرگاه بایستادند در دامنی آن کوه * وکوهی سینی دودگنین 18
همچهی او ار پیش آنچه فرود آمد ابر او " در آتش بر آمد دودی او چون دودی آن داش
بلرزید همه کوه بغایت * بود آوازی آن شوفار را وقوی شوا بغایت مشه سخن گوید 19
وآن خدا جواب دهد اورا در آواز * فرود آمد " ابر کوهی سینی بسری آن کوه بخواند 20
" بسه بسری آن کوه بر آمد مشه * گفت " بسه فرود شو وگواه کنی در قوم تا نه 21
دلیری کنند پی بدیدن وبیفتد انو بسیار * وبیز آن کهنان آن نزدیك شوان خاص 22
باشند تا نه رخنه کنند در ایشان * گفت مشه پی" نه تواند آن قوم ببر آمدن بکوهی 23
سینی چه تو گواه کرفتی در ایما بگفتن حد نه مر آن کوه وخاص کن اورا *
* گفت باو " برو وفرود شو وبر آیی تو واهرن اوازی تو وآن کهنان وآن قوم نه 24
دلیری کنند ببر آمدن پی" تا نه رخنه کنند در ایشان * فرود شد مشه بآن قوم 25
وگفت بایشان *

CAP. XX.

* گفت خدا مر همه آن ا
* سخن گفت خدا
فصل بیستم *

Ego Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti de domo seruorum. Non erunt tibi dii alii coram me. Non fa- 4
ces tibi sculptile, & omnem similitudinem quæ in cœlo sursum, & quæ in terra deorsum, & quæ in aquis sub terra.

V 2

Hierof. 25. *Et descendit Moses ex monte ad populum, & dixit illis Ascedite & accipite decem verba.*

X X.

Hierof. 1. *Et loquutus est Dominus omnia verba hæc, dicendo:*

Sermo primus cum exiit ex ore sanctæ ejus nomen sit benedictum, *erat* velut turbines, fulgura, & flammæ ignis, lampas ignis à dextra ejus, lampas item ignis à sinistra ejus ferebatur, & volabat per aërem ccelorum, & recedibat & offendebatur castris Israelitarum, & redibat & insculptus erat super tabulas fœderis, quæ datæ erant in manibus Mosis, & conversebatur in illis à latere in latus: tunc clamavit & dixit; Populi mi filii Israel, ego sum Dñs Deus vester, qui redemi & eduxi vos liberates ex terra Ægypti, & domo servitutis servorum. Sermo fecundus cum exibat ex o- 3
ne sanctæ ejus nomen sit benedictum, *erat* velut turbines, fulgura, & flammæ ignis, lampas ignis à dextra ejus, lampas item ignis à sinistra ejus ferebatur, & volabat per aërem cœlorum, & redibat & offendebatur castris Israelitarum, & redibat & insculptus erat super tabulas fœderis, quæ datæ erant in manibus Mosis, & convertebatur in illis à latere in latus. Tunc clamabat & dicebat; Populi mi domus Israel, ne sit tibi Deus alius præter me. Ne faciatis vobis imaginem, aut figuram, aut ullam similitudinem eorum quæ func in cœlo furfum, & quæ in terra deorfum, & quæ in aquis fub terra.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* شما بدیدید آنچه بکردم بمصریان برداشتم شمارا ابر بالهای سیمرغان بیاوردم شمارا بمن 4
* واکنون اگر شنویدن بشنوید در امری من ونگاهبی دارید مر شوطی من باشید بمن 5
گزیده ازهمه قومها که بمن همه آن زمین * وشما باشید بمن پاسلهی برزگان وقوم خاص 6
ایشان آن سخنها آنچه سخن گوی پیسرلی بسرال * بیامد مشه بخواند پیبرانی آن قوم 7
سرح کرد پیش ایشان مر همه آن سخنهای آن ایشان آنچه بفرمود اورا " جواب دادند همه قوم 8
یکجا وگفتند همه آنچه سخن گفت : بکنیم باز گردانه مشه مر سخنهای آن قوم پی" گفت " بسه 9
اینك من آیا بتو در ستبری آن ابر در سبب بشنوه آن قوم در سخن گفتنی من اورا تو
وبیز در تو باور کنند بجاوید آگاه کرد مشه مر سخنهای آن قوم پی" گفت " بسه برو بآن 10
قوم وخاص کنی ایشانرا این روز وفردا وبشویند جامهای ایشان * وباشند آراستکان بروزی
آن سیمی که در روزی آن سیمی فرود آید " بچشم دیدنی همه آن قوم ابر کوهی
سینی * وحد نهی مر آن قوم گرداگرد بگفتن نگاهداشت کنید بشما بر آمدن در 12
کوه و رسیدن درکناری او همه آن رسا در کوه مردن بمیرد * نه رسد دری دست که سنگ 13
انداختن سنگ انداخته شود یا تیر انداختن تیر انداخته شود اگر چهارپا اگر مرد
نه زید در کشیدن آن شوفار ایشان برآیند درکوه * فرود آمد مشه ازان کوه بآن قوم 14
خاص کرد مر آن قوم بستند جامهای ایشان * گفت بآن قوم باشید آراستکان بسه 15
روزها نه نزدیك شوید بزن *

Vos vidistis quod fecerim Ægyptiis, 4
& quomodo tulerim vos super alas ægyptum, & adduxerim vos ad me.
Nunc ergo si audientes audieritis 5
vocis mandata mea, & custodieritis pactum meum, eritis mihi electi ex omnibus populis; quia mihi eſt universa terra. Regnæ autem 6
mihi regnum magnatum, & populi fanctum: hæc sunt verba quæ loquitis ad filios Israel. Venient igitur Mo- 7
ſeth, vocavit seniores populi, declinavitque ea omnia coram facie sua, quæ præceperat ei Dominus. Responsum dederunt omnis populus 8
pariter, & dixerunt; Omne quod locutus eſt Dominus faciemus. Et re- 9
tulit Moſeth verba populi ad Dominum. Dixitque Dominus ad Mo- 9
ſeth; Ecce ego venio ad te in densitate nubis, ut audiat populus cum eo locutus fuero tecum, & etiam in te credant in æternum. Nota etiam fe-
cisse Moſeth verba populi Domino. Dixitque Dominus ad Moſeth; Vade ad populum, & sanctifices illos hodie & cras, laventque vestimenta sua. Et sint præparati in 11
die tertia: quoniam die tertia descendet Dominus in conspectu scilicet totius populi, super montem Sinai. Et terminum pones populo circum- 12
dicens, dicendo; cuſtodite ab scilicet vobis non ascendere ad montem & accedere ad oram ejus: omnis attin- 13
dens ad montem, morte morietur. Non tangat eum manus, quoniam lapidibus obruendus est aut sagittis jaculando (sagitta confectitia: sive quadrupes, sive homo non vivat. Cum protraxerit buccinus, tunc ascendant in montem. Descendit autem Moſeth à monte ad populum, sanctificavitque populum, & lavarunt vestimenta sua. Dixitq; 15
ad populum; ædote parati ad tres dies: ne appropinquate mulieri.

Hierof. 15. *Et dixit populo; Estote parati post tres dies: & ne accedatis ad concubitum lecti.*

* بود در روزی آن سیمی در بودنی آن بامداد بوم آوازها وبرقها و ابری گران ابر آن 16
کوه وآوازی شوفار قوی بغایت بلرزید همه آن قوم آنچه در لشکرگاه بیرون آورد مشه مر آن 17
قوم بیدیرهی ازن خدا ازان لشکرگاه بایستادند در دامنی آن کوه * وکوهی سینی دودگنین 18
همچهی او ار پیش آنچه فرود آمد ابر او " در آتش بر آمد دودی او چون دودی آن داش
بلرزید همه کوه بغایت * بود آوازی آن شوفار را وقوی شوا بغایت مشه سخن گوید 19
وآن خدا جواب دهد اورا در آواز * فرود آمد " ابر کوهی سینی بسری آن کوه بخواند 20
" بسه بسری آن کوه بر آمد مشه * گفت " بسه فرود شو وگواه کنی در قوم تا نه 21
دلیری کنند پی بدیدن وبیفتد انو بسیار * وبیز آن کهنان آن نزدیك شوان خاص 22
باشند تا نه رخنه کنند در ایشان * گفت مشه پی" نه تواند آن قوم ببر آمدن بکوهی 23
سینی چه تو گواه کرفتی در ایما بگفتن حد نه مر آن کوه وخاص کن اورا *
* گفت باو " برو وفرود شو وبر آیی تو واهرن اوازی تو وآن کهنان وآن قوم نه 24
دلیری کنند ببر آمدن پی" تا نه رخنه کنند در ایشان * فرود شد مشه بآن قوم 25
وگفت بایشان *

CAP. XX.

* گفت خدا مر همه آن ا
* سخن گفت خدا
فصل بیستم *

Ego Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti de domo seruorum. Non erunt tibi dii alii coram me. Non fa- 4
ces tibi sculptile, & omnem similitudinem quæ in cœlo sursum, & quæ in terra deorsum, & quæ in aquis sub terra.

Hierof. 25. *Et descendit Moses ex monte ad populum, & dixit illis Ascedite & accipite decem verba.*

X X.

Hierof. 1. *Et loquutus est Dominus omnia verba hæc, dicendo:*

Sermo primus cum exiit ex ore sanctæ ejus nomen sit benedictum, *erat* velut turbines, fulgura, & flammæ ignis, lampas ignis à dextra ejus, lampas item ignis à sinistra ejus ferebatur, & volabat per aërem cœlorum, & redibat & offendebatur castris Israelitarum, & redibat & insculptus erat super tabulas fœderis, quæ datæ erant in manibus Mosis, & convertebatur in illis à latere in latus. Tunc clamavit & dixit; Populi mi filii Israel, ego sum Dñs Deus vester, qui redemi & eduxi vos liberates ex terra Ægypti, & domo servitutis servorum. Sermo fecundus cum exibat ex o- 3
ne sanctæ ejus nomen sit benedictum, *erat* velut turbines, fulgura, & flammæ ignis, lampas ignis à dextra ejus, lampas item ignis à sinistra ejus ferebatur, & volabat per aërem cœlorum, & redibat & offendebatur castris Israelitarum, & redibat & insculptus erat super tabulas fœderis, quæ datæ erant in manibus Mosis, & convertebatur in illis à latere in latus. Tunc clamabat & dicebat; Populi mi domus Israel, ne sit tibi Deus alius præter me. Ne faciatis vobis imaginem, aut figuram, aut ullam similitudinem eorum quæ func in cœlo furfum, & quæ in terra deorsum, & quæ in aquis sub terra.

Et fuit die tertiâ cùm esset mane, 16
fuerunt voces, & fulgura, & nubes gravis super montem, & vox tubæ fortis valdè: territusq; est omnis populus qui in castris. Et eduxit Moſeth 17
populum in occursum Dñi de castris: stetérunque in ascensu montis. Mons autem Sinai fumosus erat totus ipſe, 18
propeo quòd descendisset super eum Dominus in igne: ascendebatque fumus ejus sicut fumus fornacis, & tremuit cuncti mons vehementer. Et 19
ratque vox buccinæ procedens, & invalescens admodù, quam Moſeth loquebatur, & Deus respondebat ei voce. Descendet autem Do- 20
minus super montem Sinai, super caput montis: & vocavit Dominus Moſeth ad caput montis, ascendítque Moſeth: Cui dixit Dominus; 21
Descende, & contestare populum, ut non audaciam percipiant in Dominum videndo, & corruat ex eo multitudo. Et etiam Sacerdotes 22
propinquantes sanctè sint, ne rupturam faciat in eos Dominus. Et di- 23
xit Moſeth ad Dominum; Non potest populus ascendere in montem Sinai, quia tu contestatus es nos, dicendo; Terminum ponito montis, & sanctificea eum. Dixit ei Domi- 24
nus; Vade, & descende: postea ascendes tu & Aharon tecum: sacerdotes autem & populus ne audaciam committant ascendendo ad Dominum, ne rupturam faciat in eos. Descendítque Moſeth ad populum, & dixit eis hæc. 25

CAP. XX.

Locutúsque est Deus omnia verba hæc, dicendo. Ego sum Dominus 1
Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti de domo seruorum. Non erunt 3
tibi dii alii coram me. Non fa- 4
ces tibi sculptile, & omnem similitudinem quæ in cœlo sursum, & quæ in terra deorsum, & quæ in aquis sub terra.

* گفت مشه بآن قوم نه ترسید که بسبب آرمایش کردن شما بیامد آن خدا و در سبب باشد
* ترسی او ابر روی شما بی خطا کنید * بپاستاد آن قوم اردون و مشه نزدیك شد بآن طابع آنچه
* آنجا عزیزی خدا * گفت ؛؛ بمشه همچنین بگوئی بپسرانی یسرال شما بدیدید که از آسمان سخن گفتم
* اواری شما * نه کنید اواری من معبود نقره و معبود طلا نه کنید بشما * مذبحی خاکی بکنی
* بمن و ذبحت کنی ابر او من قربانهای تو و من سلامیم تو من گوسپند تو و من گاوی تو در همه آن جا
* آنچه یاد کنم من نامی من بیایم بتو و آفرین کنم ترا * و اگر مذبح سنگها بکنی بمن نه آبدان کنی
* ایسانرا بپرید که نه شمشیر تو عرصه کردی ابر آن و بست کردی آنرا * و نه بر آبی در زینه پایها ابر
* مذبح من آنچه نه برهنه شود شرمی تو ابر آن ۰ * فصل بیست یکم ۰ * و اینان آن حکمها

CAP. XXI.

Isti autem sunt ordines judiciorum quæ ordinabis eorum illis. Quando emeris puerum fortum fuum in feruum filium Iſrael, ſex annis ſerviet * & in anno ſeptimo exibit liber & gratis. Si ſolus ingreſſus ſit, ſolus exibit : quod ſi habeat uxorem filiam Iſrael, exibit uxor ejus cum eo. Si dominus ejus dederit illi uxorem ancillam, & 4 pepererit illi filios aut filias : uxor & filii ejus erunt domini ſui, & ipſe exibit ſolus. Quod ſi nanret ſervus : Diligo dominum 5 meum, uxorem meam & liberos meos : non egrediar ad libertatem. Adducat eum dominus ejus in conſpectum judicum, & accipi- 6 ac ab illis poteſtatem, ut appliçet eum ad oſtium quod eſt apud poſtes : & perforabit dominus ejus aurem ipſius dextram ſubula, erit- que ſervus ille ei ſervicus usque ad Jobilæum. Et cum vendiderit 7 aliquis filius Iſrael filiam ſuam parvulam in ancillam, non exibit ſicut exeuntium egreſſionem ſervorum Chananæorum, qui exeunt in libertatem propter dentem aut oculum : ſed annis remiſſionis, & cum ſignis, & in Jubilæo, & in morte domini ſui, & redemptione argenti. Si 8 non inveniat gratiam coram domino ſuo, qui emit eam, tum redimet eam pater ipſius : viro alteri non poteſtas vendendi eam : propterea quod vafa dominí, poteſtas ſibi ſuper ipſam ſunt.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Dixit Moſeh ad populum; ne ti- 10
metatis, quia eaſdem testandi vos vo-
vit Deus, & ut ſi timor ejus ante
faciem veſtram, ut non peccetis.
Stetit igitur populus à longe : Mo- 21
ſeh verò appropinquavit ad caligi-
nem ubi erat gloria Dei. Dixitque 22
Dominus ad Moſeh, Sic dices filiis
Iſrael; Vos vidiſtis quòd è cælo lo-
cutus ſum vobiſcum. Non itaque 23
facietis mecum deum argenti, & 24
deum auri non facietis vobis. Al-
tare terræ facies mihi, & immola-
bis ſuper illud holocauſta tua & pa-
cifica tua, oves tuas & boves tuos:
in omni loco ubi memoriam feceris
nominis mei, veniam ad te, & bene-
dicam tibi. Quòd ſi altare lapidum 25
feceris mihi, non ædificabis eos ex-
ſectos : quia ſi levaveris cultrum tuum mo-
ver ſuper illud, cum profanaſſis illud.
Neque aſcendes per gradationem pe- 26
dum meum, quòd non denudatur ſit pu-
dor tuus ſuper illud.

CAP. XXI.

Hæc autem ſunt judicia quæ 1
facies eis. Cùm emeris 2
ſervum Ebræum, ſex annis ſervient
tibi, at ſeptimo egredietur ad liber-
tatem gratis. Si per ſemetipſum in- 3
grediens, per ſemetipſum egredietur : ſi pa-
ſſor uxoris erat ipſe, egredietur
uxor ejus cum eo. Sin herus ejus 4
dederit ei uxorem, & pepererit ei
filios aut filias : uxor & filii ejus
erunt herus ejus, ipſe verò egredietur
per ſemetipſum. Si verò dicendo di- 5
xerit ſervus, Diligo herum meum,
& uxorem meam, & liberos meos,
non egrediar in libertatem : Tunc 6
adducet eum herus ejus ad judicem,
adducet præterea eum ad oſtium,
vel ad ſuperliminare, perforabitque
herus ejus auream ejus ſubulâ, &
erit ſervus ei in æternum. Quum 7
autem vendiderit quiſpiam filiam
ſuam in ancillam, non egredietur ſi-
cundùm egreſſum ſervorum. Si ma- 8
la fuerit in oculis heri ſui, qui ſibi
non deſponſaverat eam, tum liberabit
eam : populo alieno potеſtate non
donabitur vendendi eam, cùm per-
fidiam egerit in eam.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* نه سجود کنی بایشان و نه پرستش کنی ایشانرا که من ؛؛ خدای تو خدای رشك آور 5
* عقوبت کنا گناه پدران ابر پسران ابر سیمی و ابر چهارمی بدشمن دارانی من * و کنای 6
* فضل بهزاران بدوست دارانی من و بنگاه دارانی فرمانهای من * نه بر داری مر نامی خدای تو 7
* نگراف که نه آزاد کند مر آنچه بر دارد نامی او نگراف * یاد مر در روز آن معطلی بخاص کردن اپورا 8
* که شش روزها کار کنی و یکی همه کاری تو * و روز آن هفتمین معطل بر خدای تو نه کنی هیچ 9
کار تو و پسری تو و دختری تو بنده‌ی تو و پرستاری تو و چهارپای تو و غریبی تو آنچه در 10
دروازه‌ای تو * که شش روزها کرد ؛؛ مر آن آسمان و مر آن زمین مر دریا و مر همه آنچه در ایشان 11
و آسایش فرمود در روز هفتمی ابر همچنین آفرین کرد ؛؛ مر روزی آن معطلی و خاص کرد اپورا

* عزیز دار مر پدری تو و مر مادری تو بسبب درار باشند روزگارانی تو ابر آن زمین آنچه ؛؛ خدای 12
تو دها بتو * نه خون کنی * نه فساد کنی * و نه دزدی کنی * نه گواهی دهی در یاری تو 13
گواهی دروغ * نه آرزو کنی خانهی یاری تو نه آرزو کنی زنی یاری تو بنده‌ی او و پرستاری او 14
گاوی او و خری او و همه آنچه بیاری تو * و همه آن قوم بینان مر آن آوازها و مر آن زبانها و مر 15
آوازی آن سوفار و مر کوهی دودگین بدید آن قوم و بلرزیدند بایستادند از دور 16
* گفتند بمشه سخن گوی تو اوازی ایما و بشنویم و نه سخن گوید اوازی ایما خدا تا نمیریم 17

ירושלים׃ 18 וכל עמה היו חיין ירא
אלוה ויראו לפניהם מן בגדל היקונו ויכונון על ארעא׃ ויאמרו
אל משה דבר אנת עמנא ונקבל ולא יתמלל עמנא אלוה דלמא
מן קדם ׃ יתמות׃ ואמרו למשה בגלילי אנת עמנא ונשמע ולא

Hier. 19. *Et universus populus videbant tonitrua & faces, & vocem tubæ, & montem fumantem : videbant ſiquem populus, & tremebant, & ſtabant ſibi procul.*

מגדיה׃ אי עבדת פרולא עלוי אפישת 19
ויתידה׃ 20 ואתון קהבא בני דאתון
דלימון ומשמשין על נפי מדבחי ולא תחמלון
עלוהי עלוי׃

ס פ ס

כא

ואלוה המשמעים ואילין הינון סדוי דיניא די תסדר קדמיהון׃ כי תקנה ארום 1
תיזבון בפניוהוהי לעבדא בי ישראל שת שנין יפלח ובשבעלי שביעיא יפוק לבר
חורין חנם׃ אם על בלחודוי יעול בלחודוי יפוק ואין מרי איתתיה בת ישראל 2
הוא ויתפוק אתיתיה עשית׃ אם ׃ אין רבוניה יתן ליה אתה אמרא ויהלידלה 3
בנין או בנת איתא ובנוהא תהא לרבוניה והוא יפוק בלחודוי׃ ואם אמר יאמר יתי 4
ויסר עבדא רחימנא ית רבוני ית אינתתי וית בני לא איפוק לבר חורין׃ ויקריבניה 5
מרי לקדם דיינייא ויקרב למתרון דשורא ויקב מתרון דשורא בסיבינא ליה ויפלח
מיניה לעלמא׃ 6 ואין לברתיה ירי אזדניה ישיא בשמהא ויהי ליה עבד בלח עד יובלא׃
וכי ישרום יזבון גבר בר ישראל ית ברתיה ועתידא לאסתוא לא יתפוק כפקנות 7
עבדיא בעמנא דשמהתחדרין בשינא ושינא אלהן בשנין דשמיטתא ובסימנא
ובזיבלא ובמותהת רבוניא ופורקן כספא׃ אם רעיא לא משפחת חינא קדם 8
רבוניה ויזבין יתה ויפרוק יתה אבוהא לגבר אותרן ליה לשוא לזבונוה מחלף
דסני מדה רשוניה עלוהי׃

benedicam tibi. Quod ſi altare la- 25
pideum feceris nomini meo, non
ædificabis ipſos ſculptos : quia ſi
extuleris ferrum, et quo ſit gla-
dius, ſuper lapidem, prophana-
bis ipſum. Vos verò facerdotes, 26
qui ſtatis ad miniſtrandum coram
me, non aſcendetis per gradus ad
altare meum, ſed per pontes : ut non reveletur turpitudo tua ſuper
ipſo.

SECT. XVIII.

CAP. XXI.

Isti autem ſunt ordines judiciorum quæ ordinabis eorum illis. Quan- 2
do emeritis propter furtum ſuum in fervum filium Iſrael, ſex annis
ſerviet * & in anniverſa ſeptimi exibit liber & gratis. Si ſolus ingreſſus 3
ſit, ſolus exibit : quod ſi habeat uxorem filiam Iſrael, exibit uxor
ejus cum eo. Si dominus ejus dederit illi uxorem ancillam, & 4
pepererit illi filios aut filias : uxor & filii ejus erunt domini ſui,
& ipſe exibit ſolus. Quod ſi narret ſervus : Diligo dominum 5
meum, uxorem meam & liberos meos : non egrediar ad libertatem. Adducat eum dominus ejus in conſpectum judicum, & accipi- 6
ac ab illis poteſtatem, ut appliçet eum ad oſtium quod eſt apud poſtes : & perforabit dominus ejus aurem ipſius dextram ſubulâ, erit-
que ſervus ille ei ſervicus usque ad Jobilæum. Et cum vendiderit 7
aliquis filius Iſrael filiam ſuam parvulam in ancillam, non exibit ſicut exeuntium egreſſionem ſervorum Chananæorum, qui exeunt in libertatem propter dentem aut oculum : ſed annis remiſſionis, & cum ſignis,
& in Jubilæo, & in morte domini ſui, & redemptione argenti. Si 8
non inveniat gratiam coram domino ſuo, qui emit eam, tum
redimet eam pater ipſius : viro alteri non poteſtas vendendi eam :
propterea quod vafa domini, poteſtas ſibi ſuper ipſam ſunt.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* گفت مشه بآن قوم نه ترسید که بسبب آرمایش کردن شما بیامد آن خدا و در سبب باشد 20
* ترسی او ابر روی شما بی خطا کنید * بپاستاد آن قوم اردون و مشه نزدیك شد بآن طابع آنچه 21
آنجا عزیزی خدا * گفت ؛؛ بمشه همچنین بگوئی بپسرانی یسرال شما بدیدید که از آسمان سخن گفتم 22
اواری شما * نه کنید اواری من معبود نقره و معبود طلا نه کنید بشما * مذبحی خاکی بکنی 23
بمن و ذبحت کنی ابر او من قربانهای تو و من سلامیم تو من گوسپند تو و من گاوی تو در همه آن جا 24
آنچه یاد کنم من نامی من بیایم بتو و آفرین کنم ترا * و اگر مذبح سنگها بکنی بمن نه آبدان کنی 25
ایسانرا بپرید که نه شمشیر تو عرصه کردی ابر آن و بست کردی آنرا * و نه بر آبی در زینه پایها ابر 26
مذبح من آنچه نه برهنه شود شرمی تو ابر آن ۰ * فصل بیست یکم ۰ * و اینان آن حکمها

CAP. XXI.

Hæc autem ſunt judicia quæ 1
facies eis. Cùm emeris 2
ſervum Ebræum, ſex annis ſervient
tibi, at ſeptimo egredietur ad liber-
tatem gratis. Si per ſemetipſum in- 3
grediens, per ſemetipſum egredietur : ſi pa-
ſſor uxoris erat ipſe, egredietur
uxor ejus cum eo. Sin herus ejus 4
dederit ei uxorem, & pepererit ei
filios aut filias : uxor & filii ejus
erunt herus ejus, ipſe verò egredietur
per ſemetipſum. Si verò dicendo di- 5
xerit ſervus, Diligo herum meum,
& uxorem meam, & liberos meos,
non egrediar in libertatem : Tunc 6
adducet eum herus ejus ad judicem,
adducet præterea eum ad oſtium,
vel ad ſuperliminare, perforabitque
herus ejus auream ejus ſubulâ, &
erit ſervus ei in æternum. Quum 7
autem vendiderit quiſpiam filiam
ſuam in ancillam, non egredietur ſi-
cundùm egreſſum ſervorum. Si ma- 8
la fuerit in oculis heri ſui, qui ſibi
non deſponſaverat eam, tum liberabit
eam : populo alieno potеſtate non
donabitur vendendi eam, cùm per-
fidiam egerit in eam.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

וְכִי יַכֶּה אִישׁ אֶת־עֵין עַבְדּוֹ אוֹ אֶת־עֵין אֲמָתוֹ וְשִׁחֲתָהּ לַחֹפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת עֵינוֹ: וְאִם־שֵׁן עַבְדּוֹ אוֹ שֵׁן אֲמָתוֹ יַפִּיל לַחָפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת שִׁנּוֹ: וְכִי יִגַּח שׁוֹר אֶת־אִישׁ אוֹ אֶת־אִשָּׁה וָמֵת סָקוֹל יִסָּקֵל הַשּׁוֹר וְלֹא יֵאָכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ וּבַעַל הַשּׁוֹר נָקִי: וְאִם־שׁוֹר נַגָּח הוּא מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם וְהוּעַד בִּבְעָלָיו וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ וְהֵמִית אִישׁ אוֹ אִשָּׁה הַשּׁוֹר יִסָּקֵל וְגַם־בְּעָלָיו יוּמָת: אִם־כֹּפֶר יוּשַׁת עָלָיו וְנָתַן פִּדְיֹן נַפְשׁוֹ כְּכֹל אֲשֶׁר־יוּשַׁת עָלָיו: אוֹ־בֵן יִגָּח אוֹ־בַת יִגָּח כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה יֵעָשֶׂה לּוֹ: לֹא יִגַּח הַשּׁוֹר אִם־עֶבֶד אוֹ־שִׁפְחָה יִתֵּן כֶּסֶף שְׁלֹשִׁים שְׁקָלִים וְהַשּׁוֹר יִסָּקֵל: וְכִי יִפְתַּח אִישׁ בּוֹר אוֹ כִּי יַכְרֶה אִישׁ בּוֹר וְלֹא יְכַסֶּנּוּ וְנָפַל שָׁמָּה שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר: בַּעַל הַבּוֹר יְשַׁלֵּם כֶּסֶף יָשִׁיב לִבְעָלָיו וְהַמֵּת יִהְיֶה לּוֹ: וְכִי יִגֹּף שׁוֹר־אִישׁ אֶת־שׁוֹר רֵעֵהוּ וָמֵת וּמָכְרוּ אֶת־הַשּׁוֹר הַחַי וְחָצוּ אֶת־כַּסְפּוֹ וְגַם אֶת־הַמֵּת יֶחֱצוּן: אוֹ נוֹדַע כִּי שׁוֹר נַגָּח הוּא מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ בְּעָלָיו שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם שׁוֹר תַּחַת הַשּׁוֹר וְהַמֵּת יִהְיֶה לּוֹ: כִּי־יִגְנֹב אִישׁ שׁוֹר אוֹ שֶׂה וּטְבָחוֹ אוֹ מְכָרוֹ חֲמִשָּׁה בָקָר יְשַׁלֵּם תַּחַת הַשּׁוֹר וְאַרְבַּע צֹאן תַּחַת הַשֶּׂה: אִם־בַּמַּחְתֶּרֶת יִמָּצֵא הַגַּנָּב וְהֻכָּה וָמֵת אֵין לוֹ דָּמִים: אִם־זָרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ עָלָיו דָּמִים לוֹ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם אִם־אֵין לוֹ וְנִמְכַּר בִּגְנֵבָתוֹ: אִם־הַגְּנֵבָה תִּמָּצֵא בְיָדוֹ חַיָּה שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר אוֹ שֶׂה כֶּפֶל יְשַׁלֵּם: כִּי־יַבְעֶר אִישׁ שָׂדֶה אוֹ כֶרֶם וְשִׁלַּח אֶת־בְּעִירוֹ וּבִעֵר בִּשְׂדֵה אַחֵר מֵיטַב שָׂדֵהוּ וּמִיטַב כַּרְמוֹ יְשַׁלֵּם: כִּי־תֵצֵא אֵשׁ וּמָצְאָה קִמְצִים וְנֶאֱכַל גָּדִישׁ אוֹ הַשָּׂדֶה אִם־הַבָּעֵר שִׁלֵּם יְשַׁלֵּם הַמַּבְעִיר אֶת־הַבְּעֵרָה: כִּי־יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ כֶּסֶף אוֹ כֵלִים לִשְׁמֹר וְנִגְנַב מִבֵּית הָאִישׁ אִם־יִמָּצֵא הַגַּנָּב יְשַׁלֵּם שְׁנָיִם: אִם־לֹא יִמָּצֵא הַגַּנָּב וְנִקְרַב בַּעַל הַבַּיִת אֶל־הָאֱלֹהִים אִם־לֹא שָׁלַח יָדוֹ בִּמְלֶאכֶת רֵעֵהוּ: עַל־כָּל־דְּבַר־פָּשַׁע עַל־שׁוֹר עַל־חֲמוֹר עַל־שֶׂה עַל־כְּסוּת עַל־כָּל־אֲבֵדָה אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי־הוּא זֶה עַד־הָאֱלֹהִים יָבוֹא דְּבַר שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר יַרְשִׁיעֻן אֱלֹהִים יְשַׁלֵּם שְׁנַיִם לְרֵעֵהוּ: כִּי־יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ חֲמוֹר אוֹ שׁוֹר אוֹ שֶׂה וְכָל־בְּהֵמָה לִשְׁמֹר וּמֵת אוֹ נִשְׁבַּר אוֹ נִשְׁבָּה אֵין רֹאֶה: שְׁבֻעַת יְהוָה תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם אִם־לֹא שָׁלַח יָדוֹ בִּמְלֶאכֶת רֵעֵהוּ וְלָקַח בְּעָלָיו לֹא יְשַׁלֵּם: וְאִם־גָּנֹב יִגָּנֵב מֵעִמּוֹ יְשַׁלֵּם לִבְעָלָיו: אִם־טָרֹף יִטָּרֵף יְבִאֵהוּ עֵד הַטְּרֵפָה לֹא יְשַׁלֵּם: וְכִי־יִשְׁאַל אִישׁ מֵעִם רֵעֵהוּ וְנִשְׁבַּר אוֹ מֵת בְּעָלָיו אֵין עִמּוֹ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם: אִם־בְּעָלָיו עִמּוֹ לֹא יְשַׁלֵּם אִם־שָׂכִיר הוּא בָּא בִּשְׂכָרוֹ: וְכִי־יְפַתֶּה אִישׁ בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא־אֹרָשָׂה וְשָׁכַב עִמָּהּ מָהֹר יִמְהָרֶנָּה לּוֹ לְאִשָּׁה: אִם־מָאֵן יְמָאֲנ֣ אָבִיהָ לְתִתָּהּ לוֹ כֶּסֶף יִשְׁקֹל כְּמֹהַר הַבְּתוּלֹת: מְכַשֵּׁפָה לֹא תְחַיֶּה: כָּל־שֹׁכֵב עִם־בְּהֵמָה מוֹת יוּמָת: הַזֹּבֵחַ לָאֱלֹהִים יָחֳרָם בִּלְתִּי לַיהוָה לְבַדּוֹ: וְגֵר לֹא תוֹנֶה וְלֹא תִלְחָצֶנּוּ כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: כָּל־אַלְמָנָה וְיָתוֹם לֹא תְעַנּוּן: אִם־עַנֵּה תְעַנֶּה אֹתוֹ כִּי אִם־צָעֹק יִצְעַק אֵלַי שָׁמֹעַ אֶשְׁמַע צַעֲקָתוֹ: וְחָרָה אַפִּי וְהָרַגְתִּי אֶתְכֶם בַּחֶרֶב וְהָיוּ נְשֵׁיכֶם אַלְמָנוֹת וּבְנֵיכֶם יְתֹמִים: אִם־כֶּסֶף תַּלְוֶה אֶת־עַמִּי אֶת־הֶעָנִי עִמָּךְ לֹא־תִהְיֶה לוֹ כְּנֹשֶׁה לֹא־תָשִׂימוּן עָלָיו נֶשֶׁךְ: אִם־חָבֹל תַּחְבֹּל שַׂלְמַת רֵעֶךָ עַד־בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ תְּשִׁיבֶנּוּ לּוֹ: כִּי הִוא כְסוּתָה לְבַדָּהּ הִוא שִׂמְלָתוֹ לְעֹרוֹ בַּמֶּה יִשְׁכָּב וְהָיָה כִּי־יִצְעַק אֵלַי וְשָׁמַעְתִּי כִּי־חַנּוּן אָנִי: אֱלֹהִים לֹא תְקַלֵּל וְנָשִׂיא בְעַמְּךָ לֹא תָאֹר: זֶבַח לָאֱלֹהִים יָחֳרָם בִּלְתִּי לַיהוָה לְבַדּוֹ: וּבְמוֹעֵד קָצִיר בִּכּוּרֵי מַעֲשֶׂיךָ אֲשֶׁר תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה וְחַג הָאָסִף בְּצֵאת הַשָּׁנָה בְּאָסְפְּךָ אֶת־מַעֲשֶׂיךָ מִן־הַשָּׂדֶה: שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶל־פְּנֵי הָאָדוֹן יְהוָה: לֹא־תִזְבַּח עַל־חָמֵץ דַּם־זִבְחִי וְלֹא־יָלִין חֵלֶב חַגִּי עַד־בֹּקֶר: רֵאשִׁית בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ: הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ מַלְאָךְ לְפָנֶיךָ לִשְׁמָרְךָ בַּדָּרֶךְ וְלַהֲבִיאֲךָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הֲכִנֹתִי: הִשָּׁמֶר מִפָּנָיו וְשְׁמַע בְּקֹלוֹ אַל־תַּמֵּר בּוֹ כִּי לֹא יִשָּׂא לְפִשְׁעֲכֶם כִּי שְׁמִי בְּקִרְבּוֹ: כִּי אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקֹלוֹ וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר אֲדַבֵּר וְאֹיַבְתִּי אֶת־אֹיְבֶיךָ וְצַרְתִּי אֶת־צֹרְרֶיךָ: כִּי יֵלֵךְ מַלְאָכִי לְפָנֶיךָ וְהֵבִיאֲךָ אֶל־הָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי וְהַכְּנַעֲנִי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי וְהִכְחַדְתִּיו: לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם וְלֹא תַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיהֶם כִּי הָרֵס תֶּהֶרְסֵם וְשַׁבֵּר תְּשַׁבֵּר מַצֵּבֹתֵיהֶם: וַעֲבַדְתֶּם אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּבֵרַךְ אֶת־לַחְמְךָ וְאֶת־מֵימֶיךָ וַהֲסִרֹתִי מַחֲלָה מִקִּרְבֶּךָ: לֹא תִהְיֶה מְשַׁכֶּלָה וַעֲקָרָה בְּאַרְצֶךָ אֶת מִסְפַּר יָמֶיךָ אֲמַלֵּא: אֵת אֵימָתִי אֲשַׁלַּח לְפָנֶיךָ וְהַמֹתִי אֶת כָּל־הָעָם אֲשֶׁר תָּבוֹא בָהֶם וְנָתַתִּי אֶת כָּל־אֹיְבֶיךָ אֵלֶיךָ עֹרֶף: וְשָׁלַחְתִּי אֶת הַצִּרְעָה לְפָנֶיךָ וְגֵרְשָׁה אֶת הַחִוִּי אֶת הַכְּנַעֲנִי וְאֶת הַחִתִּי מִלִּפָנֶיךָ: לֹא אֲגָרְשֶׁנּוּ מִפָּנֶיךָ בְּשָׁנָה אֶחָת פֶּן־תִּהְיֶה הָאָרֶץ שְׁמָמָה וְרָבָּה עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה: מְעַט מְעַט אֲגָרְשֶׁנּוּ מִפָּנֶיךָ עַד אֲשֶׁר תִּפְרֶה וְנָחַלְתָּ אֶת־הָאָרֶץ: וְשַׁתִּי אֶת־גְּבֻלְךָ מִיַּם סוּף וְעַד יָם פְּלִשְׁתִּים וּמִמִּדְבָּר עַד־הַנָּהָר כִּי אֶתֵּן בְּיֶדְכֶם אֶת־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְגֵרַשְׁתָּם מִפָּנֶיךָ: לֹא־תִכְרֹת לָהֶם וְלֵאלֹהֵיהֶם בְּרִית: לֹא יֵשְׁבוּ בְּאַרְצְךָ פֶּן־יַחֲטִיאוּ אֹתְךָ לִי כִּי תַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי־יִהְיֶה לְךָ לְמוֹקֵשׁ: וְכִי־תִקַּח מִבְּנֹתָיו לִבְנֶיךָ וְזָנוּ בְנֹתָיו אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן וְהִזְנוּ אֶת־בָּנֶיךָ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן: מַסֵּכָה לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ: אֶת־חַג הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי בּוֹ יָצָאתָ מִמִּצְרָיִם וְלֹא יֵרָאוּ פָנַי רֵיקָם: וְחַג הַקָּצִיר בִּכּוּרֵי מַעֲשֶׂיךָ אֲשֶׁר תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה וְחַג הָאָסִף בְּצֵאת הַשָּׁנָה בְּאָסְפְּךָ אֶת־מַעֲשֶׂיךָ מִן־הַשָּׂדֶה: שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶל־פְּנֵי הָאָדוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: כִּי אוֹרִישׁ גּוֹיִם מִפָּנֶיךָ וְהִרְחַבְתִּי אֶת־גְּבוּלֶךָ וְלֹא יַחְמֹד אִישׁ אַרְצְךָ בַּעֲלֹתְךָ לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה: לֹא־תִשְׁחַט עַל־חָמֵץ דַּם־זִבְחִי וְלֹא־יָלִין לַבֹּקֶר זֶבַח חַג הַפָּסַח: רֵאשִׁית בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כְּתָב־לְךָ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כָּרַתִּי אִתְּךָ בְּרִית וְאֶת־יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי־שָׁם עִם־יְהוָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַל וּמַיִם לֹא שָׁתָה וַיִּכְתֹּב עַל־הַלֻּחֹת אֵת דִּבְרֵי הַבְּרִית עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים: וַיְהִי בְּרֶדֶת מֹשֶׁה מֵהַר סִינַי וּשְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת בְּיַד־מֹשֶׁה בְּרִדְתּוֹ מִן־הָהָר וּמֹשֶׁה לֹא יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו בְּדַבְּרוֹ אִתּוֹ: וַיַּרְא אַהֲרֹן וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה וְהִנֵּה קָרַן עוֹר פָּנָיו וַיִּרְאוּ מִגֶּשֶׁת אֵלָיו: וַיִּקְרָא אֲלֵהֶם מֹשֶׁה וַיָּשֻׁבוּ אֵלָיו אַהֲרֹן וְכָל־הַנְּשִׂיאִם בָּעֵדָה וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם: וְאַחֲרֵי־כֵן נִגְּשׁוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְצַוֵּם אֵת כָּל־אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אִתּוֹ בְּהַר סִינָי: וַיְכַל מֹשֶׁה מִדַּבֵּר אִתָּם וַיִּתֵּן עַל־פָּנָיו מַסְוֶה: וּבְבֹא מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לְדַבֶּר אִתּוֹ יָסִר אֶת־הַמַּסְוֶה עַד צֵאתוֹ וְיָצָא וְדִבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת אֲשֶׁר יְצֻוֶּה: וְרָאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־פְּנֵי מֹשֶׁה כִּי קָרַן עוֹר פְּנֵי מֹשֶׁה וְהֵשִׁיב מֹשֶׁה אֶת־הַמַּסְוֶה עַל־פָּנָיו עַד־בֹּאוֹ לְדַבֵּר אִתּוֹ: וַיַּקְהֵל מֹשֶׁה אֶת־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת אֹתָם: שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן לַיהוָה כָּל־הָעֹשֶׂה בּוֹ מְלָאכָה יוּמָת: לֹא־תְבַעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר: קְחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה לַיהוָה כֹּל נְדִיב לִבּוֹ יְבִיאֶהָ אֶת תְּרוּמַת יְהוָה זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת: וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים: וְעֹרוֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וַעֲצֵי שִׁטִּים: שֶׁמֶן לַמָּאוֹר בְּשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: אַבְנֵי־שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלֻּאִים לָאֵפֹד וְלַחֹשֶׁן: וְכָל־חֲכַם־לֵב בָּכֶם יָבֹאוּ וְיַעֲשׂוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: אֶת־הַמִּשְׁכָּן אֶת־אָהֳלוֹ וְאֶת־מִכְסֵהוּ אֶת־קְרָסָיו וְאֶת־קְרָשָׁיו אֶת־בְּרִיחוֹ אֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנָיו: אֶת־הָאָרוֹן וְאֶת־בַּדָּיו אֶת־הַכַּפֹּרֶת וְאֶת־פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ: אֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־לֶחֶם הַפָּנִים: וְאֶת־מְנֹרַת הַמָּאוֹר וְאֶת־כֵּלֶיהָ וְאֶת־נֵרֹתֶיהָ וְאֶת־שֶׁמֶן הַמָּאוֹר: וְאֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים וְאֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לְפֶתַח הַמִּשְׁכָּן: אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ: אֶת־קַלְעֵי הֶחָצֵר אֶת־עַמֻּדֶיהָ וְאֶת־אֲדָנֶיהָ וְאֶת־מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר: אֶת־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־יִתְדֹת הֶחָצֵר וְאֶת־מֵיתְרֵיהֶם: אֶת־בִּגְדֵי הַשְּׂרָד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן: וַיֵּצְאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה: וַיָּבֹאוּ כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר נָשָׂאוֹ לִבּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ הֵבִיאוּ אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לִמְלֶאכֶת אֹהֶל מוֹעֵד וּלְכָל־עֲבֹדָתוֹ וּלְבִגְדֵי הַקֹּדֶשׁ: וְהָאֲנָשִׁים עַל־הַנָּשִׁים בָּאוּ כֹּל נְדִיב לֵב הֵבִיאוּ חָח וְנֶזֶם טַבַּעַת וְכוּמָז כָּל־כְּלִי זָהָב וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר הֵנִיף תְּנוּפַת זָהָב לַיהוָה: וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא אִתּוֹ תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים וְעֹרוֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים הֵבִיאוּ: כֹּל מְרִים תְּרוּמַת כֶּסֶף וּנְחֹשֶׁת הֵבִיאוּ אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא אִתּוֹ עֲצֵי שִׁטִּים לְכָל־מְלֶאכֶת הָעֲבֹדָה הֵבִיאוּ: וְכָל־אִשָּׁה חַכְמַת־לֵב בְּיָדֶיהָ טָווּ וַיָּבִיאוּ מַטְוֶה אֶת־הַתְּכֵלֶת וְאֶת־הָאַרְגָּמָן אֶת־תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת־הַשֵּׁשׁ: וְכָל־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נָשָׂא לִבָּנָה אֹתָנָה בְּחָכְמָה טָווּ אֶת־הָעִזִּים: וְהַנְּשִׂאִם הֵבִיאוּ אֶת־אַבְנֵי הַשֹּׁהַם וְאֶת־אַבְנֵי הַמִּלֻּאִים לָאֵפֹד וְלַחֹשֶׁן: וְאֶת־הַבֹּשֶׂם וְאֶת־הַשָּׁמֶן לְמָאוֹר וּלְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדַב לִבָּם לְהָבִיא לְכָל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּיַד־מֹשֶׁה הֵבִיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל נְדָבָה לַיהוָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא יְהוָה בְּשֵׁם בְּצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה: וַיְמַלֵּא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה בִּתְבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה: וְלַחְשֹׁב מַחֲשָׁבֹת לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת: וּבַחֲרֹשֶׁת אֶבֶן לְמַלֻּאָה וּבַחֲרֹשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל־מְלָאכָה מְלָאכֶת מַחֲשָׁבֶת: וּלְהוֹרֹת נָתַן בְּלִבּוֹ הוּא וְאָהֳלִיאָב בֶּן־אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה דָן: מִלֵּא אֹתָם חָכְמַת־לֵב לַעֲשׂוֹת כָּל־מְלֶאכֶת חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת וּבָאַרְגָּמָן בְּתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ וְאֹרֵג עֹשֵׂי כָל־מְלָאכָה וְחֹשְׁבֵי מַחֲשָׁבֹת: וְעָשָׂה בְצַלְאֵל וְאָהֳלִיאָב וְכָל־אִישׁ חַכַם־לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה וּתְבוּנָה בָּהֵמָּה לָדַעַת לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה: וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־בְּצַלְאֵל וְאֶל־אָהֳלִיאָב וְאֶל כָּל־אִישׁ חַכַם־לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה בְּלִבָּם כֹּל אֲשֶׁר נְשָׂאוֹ לִבּוֹ לְקָרְבָה אֶל־הַמְּלָאכָה לַעֲשֹׂתָהּ: וַיִּקְחוּ מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה אֵת כָּל־הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵבִיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לִמְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲשֹׂתָהּ וְהֵם הֵבִיאוּ עוֹד אֵלָיו נְדָבָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר: וַיָּבֹאוּ כָּל־הַחֲכָמִים הָעֹשִׂים אֵת כָּל־מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ אִישׁ אִישׁ מִמְּלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר הֵמָּה עֹשִׂים: וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר מַרְבִּים הָעָם לְהָבִיא מִדֵּי הָעֲבֹדָה לַמְּלָאכָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ: וַיְצַו מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בַּמַּחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אַל־יַעֲשׂוּ עוֹד מְלָאכָה לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וַיִּכָּלֵא הָעָם מֵהָבִיא: וְהַמְּלָאכָה הָיְתָה דַיָּם לְכָל־הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ וְהוֹתֵר: וַיַּעֲשׂוּ כָּל־חֲכַם־לֵב בָּעֹשִׂים אֶת־הַמִּשְׁכָּן עֶשֶׂר יְרִיעֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרֻבִים מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב עָשָׂה אֹתָם: אֹרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בָּאַמָּה וְרֹחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְכָל־הַיְרִיעֹת: וַיְחַבֵּר אֶת־חָמֵשׁ הַיְרִיעֹת לְחָבֶר אֶל־חָבֶר וְאֶת־חָמֵשׁ הַיְרִיעֹת חִבַּר אֶל־חָבֶר: וַיַּעַשׂ לֻלְאֹת תְּכֵלֶת עַל־שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקָּצָה בַּחֹבֶרֶת כֵּן עָשָׂה בִּשְׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית: חֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עָשָׂה בַּיְרִיעָה הָאֶחָת וַחֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עָשָׂה בִּקְצֵה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית מְקַבְּלֹת הַלֻּלְאֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ: וַיַּעַשׂ חֲמִשִּׁים קַרְסֵי זָהָב וַיְחַבֵּר אֶת־הַיְרִיעֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ בַּקְּרָסִים וַתֵּהִי הַמִּשְׁכָּן אֶחָד: וַיַּעַשׂ יְרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת עָשָׂה אֹתָם: אֹרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה וְרֹחַב אַרְבַּע אַמּוֹת הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְעַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת: וַיְחַבֵּר אֶת־חָמֵשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד וְאֶת־שֵׁשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד וְכָפַל אֶת־הַיְרִיעָה הַשִּׁשִּׁית אֶל־מוּל פְּנֵי הָאֹהֶל: וַיַּעַשׂ חֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עַל־שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת הַקִּיצוֹנָה בַּחֹבֶרֶת וַחֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עַל־שְׂפַת הַיְרִיעָה הַחֹבֶרֶת הַשֵּׁנִית: וַיַּעַשׂ חֲמִשִּׁים קַרְסֵי נְחֹשֶׁת וַיָּבֵא אֶת־הַקְּרָסִים בַּלֻּלְאֹת וַיְחַבֵּר אֶת־הָאֹהֶל וַתֵּהִי אֶחָד: וַיַּעַשׂ מִכְסֶה לָאֹהֶל עֹרוֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וּמִכְסֵה עֹרוֹת תְּחָשִׁים מִלְמָעְלָה: וַיַּעַשׂ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים: עֶשֶׂר אַמּוֹת אֹרֶךְ הַקָּרֶשׁ וְאַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה רֹחַב הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד: שְׁתֵּי יָדוֹת לַקָּרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלָּבוֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ כֵּן עָשָׂה לְכָל־קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן: וַיַּעַשׂ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֶשְׂרִים קֶרֶשׁ לִפְאַת נֶגְבָּה תֵּימָנָה: וְאַרְבָּעִים אַדְנֵי כָסֶף עָשָׂה תַּחַת עֶשְׂרִים הַקָּרֶשׁ שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו וְשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו: וְלַצֶּלַע הַשֵּׁנִית לַמִּשְׁכָּן צָפוֹנָה עָשָׂה עֶשְׂרִים קָרֶשׁ: וְאַרְבָּעִים אֲדָנֵיהֶם כֶּסֶף שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד: וְלִירֵכְתֵי הַמִּשְׁכָּן יָמָּה עָשָׂה שִׁשָּׁה קְרָשִׁים: וּשְׁנֵי קְרָשִׁים עָשָׂה לִמְקֻצְעֹת הַמִּשְׁכָּן בַּיַּרְכָתָיִם: וְהָיוּ תוֹאֲמִם מִלְּמַטָּה וְיַחְדָּו יִהְיוּ תַמִּים עַל־רֹאשׁוֹ אֶל־הַטַּבַּעַת הָאֶחָת כֵּן עָשָׂה לִשְׁנֵיהֶם לִשְׁנֵי הַמִּקְצֹעֹת: וְהָיוּ שְׁמֹנָה קְרָשִׁים וְאַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שִׁשָּׁה עָשָׂר אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד: וַיַּעַשׂ בְּרִיחִם עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁה לְקַרְשֵׁי צֶלַע הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָת: וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי צֶלַע הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן לַיָּרְכָתַיִם יָמָּה: וַיַּעַשׂ אֶת־הַבְּרִיחַ הַתִּיכֹן בָּרַחַת בְּתוֹךְ הַקְ

בְּרִיעָה לְעֹמְרֵי דֵּי לֹא תִּקְרֵי שְׁרִיעָה וְיִרְעֵם
שָׁפוּ׃ וְדֹל וּמַסְכְּנָא דְאִתְחַיַּב בְּרִיעוּת לֵא׃ 3
תֵּיכוֹל לֵיהּ אַפַּיִן דְּמִתְחַיַּב עֲלוֹי אֲרוּם
לֵית מֵיכָּב אֲפַּיִן דְּמִתְחַיַּב׃ כִּי תִּפְגַּע אֵין תּוֹעֵב וְתוֹעֵבָה דְּאַרְעָא מִנֵּי לֵיהּ עֲבֵד׃ 4
וּתְבוֹרְבָא דְאַנְתְּ יָדַע בֵּיהּ בִּלְחוֹדָךְ אוֹ חֲמָרָא דְעָבִי אוֹ אָרְבָא אוֹ חַזְבְּרָנָא לֵיהּ׃
כִּי אֵין תַּחְמֵי חֲמָרָא דְּאַחֲוָךְ אוֹ שֵׂיוָךְ מִנֵּי לֵיהּ עַל חוֹבְתָא וְאַעְרֵי יָדַע בֵּיהּ׃ 5
בְּלְחוֹדָךְ רְבִיעָא תְּחוֹת מִנְעָיךְ וְתִסְמוֹךְ לְמִפְּקֵיהּ מִלְּמִקְרוֹם לֵיהּ מִשְׁכַּוֵּב לְמִשְׁכַּוֵּב׃
בְּהַהוּא שָׁעְתָּא יֵת קְנָא דְּצִפַּרְתָּא עִלּוֹי וְתִפְרוֹק וְתִשְׁוֵי עֲשִׂיה׃ לֹא תִשְׂרֵה שַׁדְיָךְ 6
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵא תְּהֵלוֹן דִּין מִסְכְּנָיָא בְּדִינֵיהּ׃ מִרְחַ מִפְּתָּם שִׂיקָרָא יִרְחַק׃ 7
דְּחַיִּין וְדִינָּקֵי וְזַכֵּי מִבֵּי דִינָךְ אַל תִּשְׁכַּח לֵיהּ חוֹבְתָהוֹן וְדִי נָפֵק חַיָּב וְאַשְׁכַּחְתָּ לֵיהּ׃
וְכִי לֵיהּ דִּיקְטוֹל אֲרוּם לֵיהּ חַיָּבָא מִקְּטֵי אֵין הוּא חַיָּבָא׃ וְשִׁחֵר וְאִשְׁתְּכַח 8
לֵיהּ דְּקַבֵּל אֲרוּם שִׁחְרָא מִפֻּמֵּי עֵינֵי נְסִבֵי וּמְטַלְטֵל חֲכִימֵיא כְּמִתְבַּוְּנִין׃
וּמְקַלְקֵל פִּתְגָמַיִן תְּרֵיעִין דְּמִתְחַבְּין בְּאוּרַיְיתָא וּמְעָרֵב מִלֵּי וְנָאֵין בְּפוּמְהוֹן׃
בְּשַׁעְתָּא דְּיִנֵּי וְלֵינְיָרָא לֵיהּ דְּיִשְׁתֵּין וְאַחוֹן חֲכִימֵי שְׁרוֹן אֲנָשׁ נָפֵק עֲוִירָא׃ 9
אֲרוּם הֵיזֵיק הֵיזִיקוֹן בְּאוֹרַיְתָא דְּמֵימְרָא׃ וְשׁוּב וְשִׁרְיָן שְׁנֵין תַּדְרֵיב יָת אֲרַעְיָא׃ 10
וְתִכְנוּשׁ יָת עֲלֵלָתָא׃ וְתִשְׁבְּעִינָה וְשִׁבְעִינָה תִּשְׁתַּטְּעִינָה מְפִיקְתָּנָא וְתִפְּקֵר׃ 11
פֵּירֵיהָא וְיֵיכְלוּן מִסְכֵּינֵי עַמָּךְ וְשֵׁיוְרוֹהִי תֵּיכוֹל חַיַּת בָּרָא לְבֵן תְּעַבֵּיד לְכַרְמָךְ
לְזֵיתָךְ׃ שֵׁשׁ יוֹמִין שִׁיתְּא יוֹמִין תִּפְלַח עוֹבָדָךְ וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאֵי תְּנוּחַ בְּגִין 12
בְּגָוְלָךְ דְּיִנּוּחוּן תּוֹרֵךְ וְחַמְרָךְ וְיִשְׁתּוֹט בַּר אַמְתָּךְ שִׁבְלָאֵה וְגִירָהּ׃

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*כי לא יפוש לו בתאלי אן אי אלמאני אויפוסת או דר חר נכשיד באשד כה בגלו כנד בשן 17
בשנום כה נכשאנדם מן *חאכם רא נה נגרין כני ומהנר דר קומי תו נה נגרין כני * 18
דאנאי תו ו שיכדאי תו נה תרסי נכשת זאדי ישראלי תו בדאני בשן *מכשנין בכני 19
כלאוי תו נגשפנדי תו הפת רוזהא באשד אוראי מאדרי אר ודר רוזי אן השפתי בדאני אויבא 20
* ומרמאלי חאס באשיד בשן וכושת בר דשת נכשיר תו חורדה בשך ביננדאיד 21
אויבא׃ * פצל בישת סום׃ * נה בר דארי כבר כראף נה נאי דשת תו אוראי 1
טלאם בידון כואהי שנם׃ נה באשי יסי דשיארון בנדאי כרדן ונה כואהי דאי אבר כחסומת 2
נמיל דאדן יסי בשיארון נמיל כרדן * ודרויש רא נה שכדמנה כני בר כחסומתי או׃ 3
* כה פראיר שד כזרי דשמני תו יא כרי תו אועבאי נה כראנדאנדן בא כזרדני אויבא אי או׃ * כה 4
יסי כרי דשמני תו כשיא בא כראי דשתן בא כזרדני דאדן יסי
אי או * נה מיל דאי דאי כה משכוניי תו בר כחסומתי או׃ * אי נשכן דרוע בר 5
באשי ואגאה וצאלח רא נה כשתי כויים טלאם או * ובשות נה שנאני כה אן בשות 6
כור כנד כשאדגאן רא וכלאי כנד שכנאהאי משכאן רא׃ * וגריב רא נחמת אדאי ושמא ו
דאשתיד מר אלאי אן גריב כה אפיגאן בודיד דר זמיני מצר * ושש סאלהא בכארי מר 7
זמיני תו וגמע כני מר מלאי אן * ואן אפתני פרוד כדאי אנרא ודשת בא דארי אנרא 8
וכורד מסכיאני קומי תו ואלי בכורד חיואנאת אן דשת אפכנין בכני ברזי תו ובזבון 9
אוראי תו נה * שש רוזהא בכני כארי תו ודר רוזי אן אפתני מעטל באשי בשבב אסאיש כנד 10
כאוי תו וכרי תו ואסאיש כנד פרשתאי תו ואן כשת כנד פרשתאי תו׃ * 11

Quia eſt apes inuentus ipſes ſolum 17
ipſis, eſt veſtimentis ei* cuti fuæ, in
quo dormiat: & erit, cum clamauerit
ad me, exaudiam: nam miſericors
ſum ego. Iudici non maledices, & 18
principi non dices non maledices.
Granum tuum ac meſſis tuum non 19
tardabis afferre: primogenitum filii
tuum tuum dabis mihi. Sic facies 20
bouo tuo & oui tuæ. Septem dies
erit cum matre ſua, die autem octa-
uo dabis eum mihi. Et homines 21
ſancti eris mihi: & carnem vi-
dam in agro, non comedetis: canj pa-
ſtoritis filium.

CAP. XXIII.

NOn aſſumes vanum ex 1
non vanus manum tuam cum impio,
eſſe teſtem violentus. Non eris ſuſ-
quam in malis, ut acquiescas ſen-
tentiæ plurium: debes in lite inclinando
iudicium. Et pauperem non decora: 3
lites eius non diſcernes. Si occurrerit bos 4
inimici tui, aut aſinus ejus errabun-
dus, reducendo reduces eum illi. Cum 5
videris aſinum inimici tui decum-
bentem ſub ſarcina, non eſſabis ei: ſed
non retrahendo id: imo dando opem
dabis cum eo. Non deflectes iudi- 6
cium pauperis tui in lite ſua. A 7
verbo mendacij eris longe. Et in-
berum ac iuſtum non occides: quia
iuſtum non pronunciabo impium.
Et munus non accipies: munus 8
enim cæcat videntes apertos, & per-
vertit verba deſiderum. Et pere- 9
grino moleſtum non exhibebis: tuos
enim nôſtis animam peregrini, quia
peregrini fuiſtis in terra Ægypti.
Et ſex annis ſeres terram tuam, & 10
colliges proventum ejus. Septimo 11
vero dereliquues eam, manúmque
retrahes ab ea: ut comedant pau-
res populi tui: reſiduum autem
comedent animalia agri. Sic facies
vinea tua ac oliveto tuo. Sex 12
diebus facies opus tuum, die ve-
rò ſeptimo otiaberis: ut requieſcat
bos tuus, & aſinus tuus, quie-
ſcatque filius ancillæ tuæ, & pe-
regrinus.

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*כי נה אפתנה שוד אן דרד נרמיק שוד סלחב אן חאנה בآن חاكم اكثر نه كشيد دستي او در 8
كاري ياري او׃ אברהמה שכן עם דרד נרמיק שוד סלחב אן חאנה בآن חاكم اكثر نه كشيد دستي او در كاري ياري او׃
וסתאנה סלחבי׃ אוי נה וגרדנד * ואכר דרדנדה נרמיק שוד אן נרדנדי לו ואגרדנד בסלחב או׃ 12
* אכר נגהם שדן נגהיר שוד בידרד כואהי נגהיר נה וגרדנד * וכאה אריבת כואהד מרד אגרדנד 13
יארי או ו שכשתה שד יא בשרד סלחבי או נישת אוראי יו אר גרדנתן בא גרדנד * אכר סלחבי׃ אוי 14
אוראי או נה בא גרדנד אכר מרדם רא או בשאמה מרדם רא או * וכה פריב דאדה מרד בכרי אנכה כה נאם שד 15
אוראי או נה בא גרדנד אכר מרדם רא או בשאמה מרדם רא או * וכה פריב דאדה מרד בכרי אנכה כה נאם שד 16
וכשיד אוראי אן כאוין כרדן כאוין כנד אגרדאנדן׃ * אכר נאכם בודן נאכם באשד בדרי אן בדאדן 17
אגר בידאוי שכשתה כון כאוין אן דכתראן * חאדכדגרדנה נה נזדה כדאי * האה חסיא אוראי כהארא כשתן 18
כשתה איד * בנכה כנאי בעסבודאן כשתה איד בכרד׃ * וגריב רא נה נכרדי ונה רחמת דאדי אויבא 19
כה גריבאן בודיד דר זמיני מצר * האה יתים וביבוד נה נכאנד * אכר נכאנדן בزنכאני אויבא כה 20
אכר בגראי כרדן בגראי כנד בשן שניד׃ן בשתם בגראדני או * וכשם שוד חשמי מן ו בכשם שמרא 21
דר מכשיע ו באשד נראי שמא ביבוכאן ובסראני שמא ביתימאן * אכר סיאם קרס דאדי מן מרא׃ן 22
דרויש אוראי תו נה באשי בא דכון תקאסא כנא נה נאיד אבר אן שוד * אכר כרד כשיכאן 23
כרד כשי כאהי כאי יארי תו נא אמדן אן כוסיד בא גרדאני אויבא בא׃ 24

Si non iuuenus fuerit fur, addu-ce 8
tur domin' domûs ad iudices, an non
immiſerit manũ ſuam ad rem ſuã
ſuã. Super omnẽ re criminis, ſuper bo- 9
ue, ſuper aſino, ſuper agno, ſuper ue-
ſtimento, ſuper omni amiſſo quicunq;
dixerit quòd ipſius ſit hoc, vtrique ad
iudicem perueniet verbum amborum
eorum: quem damnauerint iudices,
reprendet duplum ſocio ſuo. Quum 10
dederit vir ſocio ſuo aſinum, vel bo-
uem, vel ouem, omnemque pecu-
pedem ad cuſtodiendum, & mortuum
fuerit, aut confractum, aut oblatum,
& non aſtò videns: Iuramentum 11
domini eſto inter ambos Dñi non
extendent manum ſuam ad opa-
cebi ſui: & ſuſcipiet dominus ejus,
nec ulcet vtrigentiam. Et ſi furando ab- 12
tum fuerit ab eo, reparabit dominũ
ejus. Si prædando prædæ facta fuerit, 13
afferet teſtimonium: prædam non re-
pendet. Quicunq; mutuò poſtulauerit 14
vti ab ſocio ſuo, & contuſum fuerit,
aut mortuum, & dñs ejus non fuerit
cum eo, reprendendo reprendet. Si 15
dominus ejus fuerit cum eo, non re-
pendet: ſi conductitium fuerit, ve-
nit pro mercede ſua. Cùm verò falla- 16
ciam adhibuerit aliquis virginũ, quæ
non eſt nomine denuntiata, concu-
bitumque cum illa, dotando dotabit
eam ſibi in uxorem. Si nolendo no- 17
luerit pater ejus dare eam illi, ar-
gentum appendet juxta dotem filia-
rum. Maleficus viventem non 18
permittes. Omnis concumbens cum
quadrupede, occidendo occidetur.
Immolans dijs, occidetur, præ- 20
terquam Domino ſoli. Et pere- 21
grinum non vexabis, neque mo-
leſtiam exhibebis ei, quia peregrini
fuiſtis in terra Ægypti. Omnem vi- 22
duam aut pupillum non affligetis. Si af- 23
flixendo afflixeris eum, cavete vobis: quoniam ſi ſurrexerit, & ii
clamaverit contra vos in oratione coram me, audiam ego vocem pe-
cationum ejus & vindicabo ipſum. Et incandeſcet furor meus, & 24
interficiet vos gladio mortis: & erunt uxores veſtræ viduæ, & fili
veſtri pupilli. Si argentum com- 25
modato dederis populo meo, pau-
peri populi, non eris illi tanquam
fœnerator: neque imponetis illi,
ut ſint contra eum uſtes, nec ut
det fidejuſſores, nec aſſimationes,
nec uſuram. Si pro pignore acce- 26
peris veſtem ſocii tui, antequam occumbat ſol eam reddes illi. Quo- 27
niam ipſa eſt pallium quo tegitur ſolum, ipſa eſt tunica inquilinatus
ejus, quæ proximè tangit cutem ejus: quòd ſi acceperis ſtragulum
leſti ejus, in quo cubat, & erit ſi clamet coramme, audiam preces
ejus, quoniam Deus miſericors ego ſum.

Hieroſ. 15. *Quando ſeduxerit aliquis virginem non deſponſatam, & rem habuerit cum ea: dotando dotabit ſibi eam in uxorem.*

Hieroſ. 24. *Si argentum commodato dederis populo meo pauperi qui eſt vobiſcum, non eritis ei creditores oppriment es: non ponetis ſuper eum aſſimationes aut uſuram.*

* ودر همه آنچه گفتم بشما نگاهداشت کنید ونامی معبودانی دیگران نه یاد کنید نه
* وسنبوده آیید ابرهانی تو * سه بارها حج کنی بمن در سال * مرحجی آن فطیر نگاهداری
هفت روزها بخوری فطیر چون آنچه فرمودم ترا بوعده‌هی ماهوی آن تر خوشه که درو بیرون
آمدی از مصر ونه دیدار آینه پیش من تهی * وحجی آن درو نخست برهای کارهای
تو آنچه بکاری در دشت وحجی آن جمع کردن چون بیرون آمدن آن سال در جمع کردن تو
مر کارهای تو را آن دشت * سه بارها در سال دیدار آید همه نریهی تو پیش آن خداوند کار
* نه دبحت کنی ابر خمیر خوی دبحت من و نه منزل کند بپهی حجی من تا بامداد * اول نخست
برهای نمینی تو بیاوری خانهی * خدای تو نه جوشانی بچه در شیری مادری او * اینك
من فرستا فرشتهی من پیش تو بنگاهداشتن ترا در راه وبآوردن ترا بآن جا آنچه آراسته
کردم * حاذرباش از پیشی او وبشنو در آوازی او نه عاصی شوی درو که نه آمرزد
بجرمهای شما که نامی من درمیانی او * که اگر شنیدن بشنوی در آوازی من وبکنی همه
آنچه سخن گویم دشمنی کنم اوازی دشمنان تو وعدوئی کنم اوازی عدوانی تو * که برود
فرشتهی من پیشی تو وبیاورد ترا بآن اموری وآن حیّ وآن فریزی وآن کنعنی وآن حوّی
وآن یبوسی وبیست کنم اورا * نه سجود کنی بمعبودانی ایشان ونه پرستش کنی ایشانرا ونه
کنی چون کارهای ایشان که خراب کردن خراب کنی ایشانرا وشکستن بشکنی انگیختهای
ایشان * وعبادت کنید مر * خدای شما وآفرین کند مر نانی تو ومر آبی تو و بگردانم بیماری از
میانی تو * نه باشد سگالنده وبی زه در زمینی تو مر شماری روزگارانی تو پر کنم * مر ترسی من
فرستم بپیشی تو آسوب دهم مر همه آن قوم آنچه ببایی در ایشان و بدهم مر همه دشمانی تو بتو
* وبفرستم مر آن آفت بپیشی تو وبرانند مر آن حوّی مر آن کنعنی مر آن حیّ از پیشی تو * نه رانم
از پیشی تو در سالی یکه تا نه باشد آن زمین خرابه وبسیار شود ابر تو دشتی آن دشت

Et omnia quæcunque dixi vobis observate: & non celebris mentionem quoque deorum alienorum non memorabitis, nec audietur in ore tuo. Tribus vicibus celebrabis mihi in anno. Festum azymorum observabis: septem diebus comedes azyma, quemadmodum præcepi tibi, tempore mensis bumidorum: quia in eo egressus es ex Ægypto, & non apparebunt coram me vacui. Et festum messis, primitias operis tui quæ seminaveris in agro: & festum collectionis in exitu anni, cum congregeris opera tua ex agro. Tribus vicibus in anno apparebit omne masculinum tuum coram Dominatore Deo. non immolabis cum fermento sanguinem hostiæ mee, neque remanebit adeps solemnitatis mee usque ad mane. Primum primogenita frugum terræ tuæ adduces in domum Domini Dei tui. non coques pullum in lacte matris sue. Ecce ego mitto angelum meum coram te, ad custodiendum te in via: & ad introducendum te in locum quem preparavi. Cautus esto coram eo, & audi vocem ejus: ne ad rebellia te cum: quia non ignoscet delicto vestro, quia nomen meum in medio ejus. Si autem audieris vocem ejus, & feceris omnia quæ locutus fuero, inimicabor inimicis tuis, & adversabor adversantibus tibi. Ibit enim angelus meus coram te, & introducet te ad Emoræum, & Hetæum, & Pherezæum, & Chananæum, & Hivæum, & Jebuſæum, & annihilabo eos. Adorationem non adorabis deorum eorum, neque cultum prosequeris eorum: sed evertendo evertes ea, & confringendo confringes Statuas eorum. Et servietis Domino Deo vestro, & benedicet panibus tuo & aquæ tuæ: removebuque egritudinem à medio tui. Non erit vitis: & ea quæ abortiunt in terra tua: numerum dierum tuorum implebo. Timorem meum mittam coram te, & perturbabitur omnis populus ad quem ingrediêris, & dabo omnes inimicos tuos tibi cervicem vertentes. Mittam quoque prius ante te, que expellet Hivæum, Chananæum, & Hetæum à præsentia tua. Non ex. 23 pellam eum à præsentia tua in anno uno, ne sit terra desolata, & multiplicetur contra te fera agri, cum venient ad comedendum cadavera eorum, & nocent tibi.

וְזֹאת תּוֹרַת הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר יַקְרִיב לַיהוָה׃ ישלח לְתוֹדָה יַקְרִיבֶנּוּ עַל זֶבַח הַתּוֹדָה מַצּוֹת בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וְסֹלֶת מֻרְבֶּכֶת חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן׃ עַל חַלֹּת לֶחֶם חָמֵץ יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ עַל זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו׃ וְהִקְרִיב מִזֶּה אֶחָד מִכָּל קָרְבָּן תְּרוּמָה לַיהוָה לַכֹּהֵן הַזֹּרֵק אֶת דַּם הַשְּׁלָמִים לּוֹ יִהְיֶה׃ וּבְשַׂר זֶבַח תּוֹדָתוֹ בְּיוֹם קָרְבָּנוֹ יֵאָכֵל לֹא יַנִּיחַ מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר׃ וְזֹאת קָרְבַּן נִדְרוֹ אוֹ נִדְבָתוֹ בְּיוֹם הַקְרִיבוֹ אֶת זִבְחוֹ יֵאָכֵל׃ וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ יֵאָכֵל וְהַנּוֹתָר מִבְּשַׂר הַזֶּבַח בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף׃ וְאִם הֵאָכֹל יֵאָכֵל מִבְּשַׂר זִבְחוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיבוֹ לֹא יֶחְשֹׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָהּ תִּשָּׂא׃ וּבָשָׂר אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל טָמֵא לֹא יֵאָכֵל בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף וּבָשָׂר כָּל טָהוֹר יֹאכַל בָּשָׂר׃ וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל בָּשָׂר מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ׃ וְנֶפֶשׁ כִּי תִגַּע בְּכָל טָמְאָה בְּטֻמְאַת אָדָם אוֹ בִבְהֵמָה אוֹ בְכָל שֶׁקֶץ טָמֵא וְאָכַל מִבְּשַׂר זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כָּל אִשֶּׁה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר אֲשֶׁר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ לְכָל נִדְרֵיהֶם וּלְכָל נִדְבוֹתָם אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ לַיהוָה לְעֹלָה׃ אֶת הַחֵלֶב מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבָּקָר וּמִן הַצֹּאן יַקְרִיב אֶת הָאִשֶּׁה עַל הָאִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְהָאַלְיָה תָּמִים יַקְרִיבֶנָּה עַל הָעֹלָה וְהִקְטִיר אֹתָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה לֶחֶם אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְהַחֵלֶב עַל הַבָּנִים יִהְיֶה עַל הַכְּלָיֹת אֲשֶׁר עַל הַכְּסָלִים וְאֶת הַיֹּתֶרֶת עַל הַכָּבֵד עַל הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃ וְהִקְטִירוֹ אֹתָם הַכֹּהֲנִים הַמִּזְבֵּחָה עֹלַת אִשֶּׁה לְרֵיחַ נִיחֹחַ כָּל חֵלֶב לַיהוָה׃ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם כָּל חֵלֶב וְכָל דָּם לֹא תֹאכֵלוּ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הַמַּקְרִיב אֶת זֶבַח שְׁלָמָיו יָבִיא אֶת קָרְבָּנוֹ לַיהוָה מִזֶּבַח שְׁלָמָיו׃ יָדָיו תְּבִאֶינָה אֶת אִשֵּׁי יְהוָה אֶת הַחֵלֶב עַל הֶחָזֶה יְבִיאֶנּוּ אֶת הֶחָזֶה לְהָנִיף אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת הַחֵלֶב הַמִּזְבֵּחָה וְהָיָה הֶחָזֶה לְאַהֲרֹן וְלִבָנָיו׃ וְשׁוֹק יְמִין תִּתְּנוּ תְרוּמָה לַכֹּהֵן מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם׃ הַמַּקְרִיב אֶת חֵלֶב הַזֶּבַח וְאֶת הַדָּם לוֹ תִהְיֶה הַשּׁוֹק הַיְמָנִית לְמָנָה׃ כִּי אֶת חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֶת שׁוֹק הַתְּרוּמָה לָקַחְתִּי מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיהֶם וָאֶתְּנָה אֹתָם לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לְחֻקַּת עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ זֹאת מָשְׁחַת אַהֲרֹן וּמָשְׁחַת בָּנָיו מֵאִשֵּׁי יְהוָה בְּיוֹם הִקָּרִיבָם לְכַהֵן לַיהוָה׃ אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ לְתֵת לָהֶם בְּיוֹם מָשְׁחוֹ אֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם׃ זֹאת הַתּוֹרָה לָעֹלָה לַמִּנְחָה וְלַחַטָּאת וְלָאָשָׁם וְלַמִּלֻּאִים וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים׃ אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי בְּיוֹם צַוֹּתוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶת קָרְבְּנֵיהֶם לַיהוָה בְּמִדְבַּר סִינָי׃

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* اندك اندك برانم اورا از پیشی تو تا آنچه برومند شوی واهستنا گیری مر آن زمین *
* وبنهم مر حدّی تو از دریا سوف تا دریای فلشتیم واز بیابان تا آن رود که بدهم در
دستی شما مر نشینانی آن زمین وبرانی ایشانرا از پیشی تو * نه بُری بایشان وبمعبودان ایشان
شرط * نه نشینند در زمینی تو تا نه در خطا آورند ترا بمن که پرستش کنی مر معبودانی
ایشان که باشد بتو بطلة *

* فصل بیست چهارم *

* وبسنه گفت بر آی پی تو واهرن ونذب وابیهوا وهفتاد از پیرانی یسرال وسجود
کنید از دور * ونزدیك شود مشه بتنهائی او پی * وایشان نه نزدیك شوند وآن قوم نه
بر آیند اوازی او * بیامد مشه وحکایت [کرد] بقوم مر همه سخنهائی * ومر
همه آن حکمها جواب داد همه قوم آوازی یکه گفتند همه آن سخنها که سخن گفت
* بکنیم * بنوشت مشه مر همه سخنهائی * شبگیر کرد در بامداد آبدان کرد مذبح
فرود آن کوه ودوازده انگیخته بدوازده قبیلهای یسرال * بفرستاد مر نخست زادان یسرائی
یسرال بر آوردند قربانها وبحت کردند ذبحهای شلمیم پی گاوها * بستانه مشه نیمهی
آن خون بنهاد در تشتها ونیمه آن خون بپراکنند ابر آن مذبح * بستانه کتاب آن
شرط بخوانده درحضور آن قوم گفتند همه آنچه سخن گفت پی بکنیم وبشنویم * بستانه
مشه مر آن خون بپراکنده ابر آن قوم گفت اینك خون آن شرط آنچه ببرید پی * اوازی
شما ابر همه آن سخنهائی آن اینان * بر آمد مشه واهرن ندب وابیهوا وهفتاد از پیرانی
یسرال * بدیدند مر خدای یسرال وفرودی پایهای او چون عملی لوفی آن رود وچون تنهی
آن آسمان بپاکی *

Paulatim paulatim expellam eum à facie tua, donec augearis & possideas terram. Ponam quoque terminos tuos à mari Suph usque ad mare Philistæum, & à deserto usque ad flumen: tradamque in manus tuas habitatores terræ, & expelles eos à præsentia tui. Non facies pactum cum eis, nec cum diis eorum. Non habitabunt in terra tua, ne in peccatum trahant te contra me; si enim servieris diis eorum, erit tibi in laqueum.

CAP. XXIV.

Et ad Moſen dixit: Aſcende ad Dominum tu, & Aaron, & Nadab, & Abihu, & de ſeptuaginta ex ſenioribus Iſrael, & adorabitis eum procul. Solus per ſe ad Dominum: illi vero ne approximabunt, neque populus aſcendet cum eo. Venit igitur & narravit Moſes plebi omnia verba Domini, & omnia judicia: Responſum dedit totus populus voce una, dicentes: Omnia verba quæ locutus eſt Dominus, faciemus. Scripſitque Moſes omnia verba Domini: & mane ſurgens ædificavit altare ſub monte, & duodecim ſtatuas in duodecim tribus Iſrael. Miſitque primogenitos filiorum Iſrael, qui obtulerunt holocauſta, & immolaverunt victimas pacifica Domino, boves. Accipiſque Moſes dimidium ſanguinis, posuit in patenis: dimidium verò ſanguinis ſparſit ſuper altare. Et accepto libro fœderis legis, & legit coram populo, & dixerunt: Omnia verba quæ locutus eſt Dominus faciemus & obediemus. Et accepit Moſes dimidium ſanguinis qui erat in pelvibus, & fudit ſuper altare ad expiandum pro populo: & dixit: Hic ſanguis fœderis, quod pepigit Dominus vobiſcum ſuper omnia verba hæc. Et aſcendit Moſes & Aaron, Nadab & Abihu, & ſeptuaginta ex ſenioribus Iſrael. Et elevatunt Nadab & Abihu oculos ſuos, & viderunt gloriam Dei Iſrael: & ſub ſcabello pedum ejus, quaſi complexum erat ſub ſolio illius, quaſi opus lapidis ſapphirini, quod erat memoriale ſereritatis ejus ſervitæ fecerant Ægyptii filios Iſrael in luto & lateribus, & erant uxores calcantes lorum cum virtis ſuis: erat autem ibi puella delicata pregnans quæ aborsit embryonem, & concolcatus eſt cum luto; defcendit Gabriel, & fecit ex eo laterem, quem aſcendere fecit in cœlum excelſum, & collocavit ipſum ſcabellum pedum ſub cathedra Domini mundi, cujus ſplendor erat inſtar operis lapidis pretioſi; & ficut robur pulchritudinis cœlorum, cum ſunt vacui nubibus.

Hieroſ. 10. Scabellum pedum ejus quaſi ejus alibi ſapphiri, & quaſi aſpectus calorum, quando vacui ſunt nubibus.

ET loquitus eſt Dominus cum Moſe, dicendo : Loquere cum filiis Iſrael, ut accipiant coram me ſeparationem : ab omni viro cujus voluntarium erit cor, non autem vi, accipietis ſeparationem meam. Et hæc eſt ſeparatio quam ab illis accipietis : aurum, & argentum, & æs. Hyacinthum, purpuram, coccinum, linum, & pelles caprarum. Pelles arietum rubricatas, & pelles taxorum, & ligna Setim. Et oleum oliveatum ad lucendum, & aromata pro confectura olei pu- ri, & pro confectura fuffitus aromata. Gemmæ berylli, illæ ſunt gemmæ plenitudinis, ad infculpendum, & infigendum in Ephod & in Hoſen. Et faciene nomini meo ſanctuarium : & habitare faciam in divinam meam majeſtatem inter eos. Secundùm omne quod ego oſtendo tibi, ſimilitudinem tabernaculi, & ſimilitudinem omnium vaſorum ejus, ſic facietis. Et faciant arcam lignorum Setæ, duorum cubito- rum & dimidii erit longitudo ejus, cubiti & dimidii latitudo ejus, & cubiti & dimidii altitudo ejus.

Et teges ipſam auro mundo, intus & foris operias eam, & facias ſuper eam coronam auream per circuitum.

Hier. 11. *Coronam auream circumquaque & per circuitum.*

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה מֵאֵת כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ תִּקְחוּ אֶת־תְּרוּמָתִי׃ וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאִתָּם זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת׃ וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים׃ וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וַעֲצֵי שִׁטִּים׃ שֶׁמֶן לַמָּאוֹר בְּשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים׃ אַבְנֵי שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלֻּאִים לָאֵפֹד וְלַחֹשֶׁן׃ וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם׃ כְּכֹל אֲשֶׁר אֲנִי מַרְאֶה אֹתְךָ אֵת תַּבְנִית הַמִּשְׁכָּן וְאֵת תַּבְנִית כָּל־כֵּלָיו וְכֵן תַּעֲשׂוּ׃ וְעָשׂוּ אָרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים מַמְּכֹתָיִם וְחֵצִי אַמָּתוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ׃ וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבַּיִת וּמִחוּץ תְּצַפֶּנּוּ וְעָשִׂיתָ עָלָיו זֵר זָהָב סָבִיב׃ וְיָצַקְתָּ לּוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וְנָתַתָּה עַל־אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הָאֶחָת וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית׃ וְעָשִׂיתָ בַדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב׃ וְהֵבֵאתָ אֶת־הַבַּדִּים בְּטַבָּעוֹת עַל־צַלְעוֹת הָאָרֹן לָשֵׂאת אֶת־הָאָרֹן בָּהֶם׃ בַּדִּים יִהְיוּ הַבַּדִּים בְּטַבְּעֹת הָאָרֹן לֹא יָסוּרוּ מִמֶּנּוּ׃ וְנָתַתָּ אֶל־הָאָרֹן אֶת־הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ׃ וְעָשִׂיתָ כַפֹּרֶת זָהָב טָהוֹר אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכָּהּ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבָּהּ׃ וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרֻבִים זָהָב מִקְשָׁה תַּעֲשֶׂה אֹתָם מִשְּׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת׃ וַעֲשֵׂה כְרוּב אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה וּכְרוּב־אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה מִן־הַכַּפֹּרֶת תַּעֲשׂוּ אֶת־הַכְּרֻבִים עַל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו׃ וְהָיוּ הַכְּרֻבִים פֹּרְשֵׂי כְנָפַיִם לְמַעְלָה סֹכְכִים בִּכְנָפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל־אָחִיו אֶל־הַכַּפֹּרֶת יִהְיוּ פְּנֵי הַכְּרֻבִים׃ וְנָתַתָּה אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־הָאָרֹן מִלְמָעְלָה וְאֶל־הָאָרֹן תִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ׃ וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שָׁם וְדִבַּרְתִּי אִתְּךָ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים אֲשֶׁר עַל־אֲרוֹן הָעֵדֻת אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אֹתְךָ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

CAP. XXV.

ET locutus eſt Dominus ad Moſen, dicendo : Loquere ad filios Iſrael, ut accipiant mihi ſeparationem : ab omni viro cujus cor libenter præſtiterit eam, accipietis ſeparationem meam. Iſta autem eſt ſeparatio quam ab illis accipietis : aurum, & argentum, & æs. Et carmium, & purpuram, & coccinum, & linum, & pilos caprinos; Et pelles arietum rubricatas, & pelles hircorum, & ligna Setim. Et oleum ad luminaria, & aromata pro oleo unctionis & pro ſuffimento aromatum: Lapides onyx, & lapides impletus pro ephod, & rationali. Et facient mihi ſanctuarium, & habitabo in medio illorum. Secundùm omnia quæ ego oſtendam tibi, ſimilitudinem tabernaculi & ſimilitudinem omnium ornamentorum ejus ſic quidem facietis. Facient etiam arcã ex ligno Setim : duorum cubitorum & ſemis erit longitudo ejus, & cubiti ac ſemis latitudo ejus, & cubiti ac ſemis altitudo ejus. Et obduces eam auro puro, & intrinſecus & extrinſecus obduces eam, & facies ei coronam auream circumeũ.

Hier. 25. *Peripheriam palmi circumquaque cinge.*

וְיִשְׂלְמוּ כָּל־מְלֶאכֶת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ׃ וַיָּבִיאוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן אֶל־מֹשֶׁה אֶת־הָאֹהֶל וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו קְרָסָיו קְרָשָׁיו בְּרִיחוֹ וְעַמֻּדָיו וַאֲדָנָיו׃ וְאֵת מִכְסֵה עֹרֹת הָאֵילִם הַמְאָדָּמִים וְאֵת מִכְסֵה עֹרֹת הַתְּחָשִׁים וְאֵת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ׃ אֶת־אֲרוֹן הָעֵדֻת וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת־הַכַּפֹּרֶת׃ אֶת־הַשֻּׁלְחָן אֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת לֶחֶם הַפָּנִים׃ אֶת־הַמְּנוֹרָה הַטְּהֹרָה אֶת־נֵרֹתֶיהָ נֵרֹת הַמַּעֲרָכָה וְאֶת־כָּל־כֵּלֶיהָ וְאֶת־שֶׁמֶן הַמָּאוֹר׃ וְאֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים וְאֶת־מָסַךְ פֶּתַח הָאֹהֶל׃ אֶת־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ׃ אֶת־קַלְעֵי הֶחָצֵר אֶת־עַמֻּדֶיהָ וְאֶת־אֲדָנֶיהָ וְאֶת־הַמָּסָךְ לְשַׁעַר הֶחָצֵר אֶת־מֵיתָרֶיהָ וִיתֵדֹתֶיהָ וְאֵת כָּל־כְּלֵי עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן לְאֹהֶל מוֹעֵד׃ הַצִּיפֹת הַמְשֻׁרָת לְכַהֵן בַּקֹּדֶשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן׃ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הָעֲבֹדָה׃ וַיִּרְאוּ מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה עָשׂוּ אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה כֵּן עָשׂוּ וַיְבָרֶךְ אֹתָם מֹשֶׁה׃

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* وبمپترلي پسرلي يسرال نه كشيد دستي او نگاه كردند مر آن خدا بخوردند و بيفاجيدند׃ 11
* گفت ! بمشه برآي [بمن] بآن كوه و باش آنجا و بدهم بتو مر لوحهاي آن جواهرين و آن 12
شريعت و آن فرمان آنچه بنوشتم بآموختن ايشانرا * برخاست مشه و بهوشع خدمتكار او و 13
برآمد مشه بكوهي آن خدا * وبآن پيران گفت بنشينيد در اين تا آنچه بارگرديم بشما و 14
وابنك اهرن وحور واوزي شما كيست صاحب سخنها نزديك شود بايشان * برآمد مشه و 15
بآن كوه بپوشيد آن ابر مر آن كوه * مسكن گرفت عزيزي ! ابر كوهي سيني بپوشيد 16
اوبرا آن ابر شش روزها بخواند بمشه در روزي آن هفتمي از ميانی آن ابر * و نمايشي عزيزي ! 17
چون آتشي سوزا درسري آن كوه بچشم ديدي پسرلي يسرال * بيامد مشه در ميانی آن 18
ابر بر آمد بآن كوه بود مشه در كوه چهل روز وچهل شب ׃

* فصل بيست وپنجم ׃

* سخن گفت ! بمشه بگفتن * سخن گوي 1
بپسرلي يسرال بستانند بمن خدا مكرو از نرو همه مرد آنچه بخاوت كند اوبرا دلي او 2
بستانيد مر خدا كردي من * واين آن خدا كرد آنچه بستانيد از نرو ايشان طلا ونقره 3
ومس * وكبود و ارغوان وقرمز رنگ وكتان ومرزوي * و پوستهاي نريمشان سرخ 4
كردگان و پوستهاي استخان و چوبهاي شمشاد * رزمن برزنتلي بوي ابرابرا بروهني آن 5
ماليدن و بدهنهي آن بوي ابرابرا * سنگهاي شهم و سنگهاي پركردگان ببروان و بدوسوان׃ 6
* و بكنند بمن خاص جا و مسكن گيرم در ميانی ايشان * چون همه آنچه من نمايا ترا مر 7
خمائلي آن مسكن جا و مر خمائلي همه پيرايهاي او و همچنين بكنيد * و بكنند صندوق 8
چوبهاي شمشاد هو گز و نيم درازي او و گز و نيم كشادگي او و گز و نيم بالايي او׃ 9
اوبرا طلاي پاك از اندرون و از بيرون بيندواوي اوبرا و بكني ابر او زه طلا گرداگرد ׃ 10

In principes autem filiorum Iſrael 11
non extendit manum ſuam : & aſſe-
runt Deum, ederúntque & bibe-
runt. Dixitque Dominus ad Mo- 12
ſen ; aſcende ad me in montem, &
ello ibi, dabóque tibi tabulas lapi-
deas & legem atque præceptum, quæ
ſcripſi ad docendúmque eos. Surrexit 13
itaque Moſes & Joſue duus miniſter
ejus, & aſcendit Moſes in montem
Dei : Senioribus verò dixit ; Sedete 14
hic, donec revertamur ad vos : ecce
Aharon & Hur vobiſcum, quiſquis
habuerit litem, accedas ad eos. At 15
tendente autem Moſe in montẽ,
operuit nubes montem. Habitavit 16
gloria Dñi ſuper montem Sinai, pro-
tegens eum nubes ſex diebus & vo-
cavit ipſum Moſen die ſeptimo :
Moſes verò ingreſſus eſt in me- 17
dium nubis, aſcendítque in mon-
tem : fuitque Moſes in monte qua-
draginta diebus & quadraginta no-
ctibus.

CAP. XXV.

ET locutus eſt Dominus ad Moſen, dicendo : Loquere ad filios Iſrael, ut accipiant mihi ſeparationem : ab omni viro cujus cor libenter præſtiterit eam, accipietis ſeparationem meam. Iſta autem eſt ſeparatio quam accipietis ab eis : aurum, & argentum, & æs. Et carmium, & purpuram, & coccineum, & linum, & pilos caprinos; Et pelles arietum rubricatas, & pelles hircorum, & ligna Setim. Et oleum ad luminaria, & aromata pro oleo unctionis & pro ſuffimento aromatum: Lapides onyx, & lapides impletus pro ephod, & rationali. Et facient mihi ſanctuarium, & habitabo in medio illorum. Secundùm omnia quæ ego oſtendam tibi, ſimilitudinem tabernaculi & ſimilitudinem omnium ornamentorum ejus ſic quidem facietis. Facient etiam arcã ex ligno Setim : duorum cubitorum & ſemis erit longitudo ejus, & cubiti ac ſemis latitudo ejus, & cubiti ac ſemis altitudo ejus. Et obduces eam auro puro, & intrinſecus & extrinſecus obduces eam, & facies ei coronam auream circumeũ.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* وبريزي باو چهارحلقها طلا وبدهي ابر چهار كنجهاي او و دوحلقها ابر آن پهلوي او 12
نگه و دوحلقها ابر پهلوي او آن دويمي * وبكني باهوها چوبهاي شمشاد و بيندواوي ايشانرا 13
طلا * وبياوري مر آن باهوها درحلقها ابر پهلوهاي آن صندوق ببرداشتن مر صندوق درو 14
ايشان * درحلقهاي آن صندوق باشند آن باهوها نه گردند ازو * وبدهي بآن صندوق مر آن گواه 15
گرفت آنچه بدهم بتو * وبكني پوشش طلاي پاك دوگز ونيم درازي آن و گز و نيم گشادگي آن * 16
* وبكني دو كروبها طلا پاك كخت بكني ايشانرا از دو كنارهاي آن پوشش * وبكن كروب يگه ازو 17
كنار ازين سو و كروب يگه از كنار ازين سو ازان پوشش بكنيد مر آن كروبها ابر دو كنارهاي او׃ 18
* وباشند آن كروبها گستراني بالها بيالا سايه كنان بر بالها ايشان ابر آن پوشش و روي ايشان 19
مرد بدراهري او بآن پوشش باشند روي آن كروبها * وبدهي مر آن پوشش ابر آن صندوق ازبالا 20
و بآن صندوق بدهي مر آن گواه گرفت آنچه بدهم بتو * و وعده باشم بتو آنجا و سخن گويم 21
اوازي تو از بالاي آن پوشش ازميانی دو آن كروبها آنچه ابر صندوق آن گواه گرفت آنچه بفرمايم 22
ترا پسر ايلي يسرال * وبكني خوان چوبهاي شمشاد دوگز درازي او و گز كشادگي او و گز و نيم بالايي او׃ 23
* و بپنداواي اوبرا طلاي پاك و بكني باو زه طلا گرداگرد * و بكني باو بندي قبضهيي 24
[گرداگرد] و بكني زه طلا ببندي او گرداگرد * وبكني باو چهارحلقهاي طلا و بدهي مر آن 25
حلقها ابر چهار آن كنجها آنچه بچهار پايهاي او * بمقابل آن بند باشند آن حلقها تخلها بباهوها ببي 26
داشتن مر آن خوان * و بكني مر آن باهوها چوبهاي شمشاد و بپنداواي ايشانرا طلا و ببر داشته 27
سود در ايشان مر آن خوان * وبكني كاسهاي او و چمچهاي او و پنهاي او و سيخهاي او آنچه پوشيده 28
سود در ايشان طلاي پاك بكني ايشانرا * و بدهي ابر آن خوان نانی روپها بپيشي من هميشه ׃ 30
* وبكني چراغ پايهي طلاي پاك يك كخت كرده آيد آن چراغ پايه پايهي آن و نيمهاي آن 31
جامهاي آن كوپهاي آن شكوفهاي آن ازان باشند ׃

Fundes quoq; ex quatuor annulis au- 12
reis, quos ádnes ſuper quatuor angulos
cujuſdmo videlicet annulos ſuper la-
tus ipſius arcæ, & duos menſules ſuper
latus ipſ' ferendã. Facies quoq; vectes 13
baculis ex ligno buxino, & obduces
ea auro. Indúcesq; bonulis in annulos 14
qui ex lateribus arcæ, ad portandum
arcam per eos in arcæ circuitu. 15
ea bacula, non recedent ab ea. Et 16
dabis in arcam Teſtimonium quod
dabo tibi. Facies & propitiatorium ex 17
auro mundiſſimo duos cubitos cum
medii cubiti longitudo ejus, & cubiti
ac dimidii latitudo ejus. Facies 18
quoq; duos Cherubim aureos : in mu-
tuam formam facies eos ex utroque
propitiatorii. Faciétq; Cherub unum 19
in ora ab hoc latere, & Cherub alium
in ora ab illo latere : ex propitiatorio
facietis Cherubim in duobus oris ejus.
Erúntque Cherubim expandentes a- 20
las ſuperæ, obumbrantes alis ſuis
operimentum, & facies eorum, juxtas
ſe alterutrum erunt facies Cherubim. Dabis autem 21
operimentum ſuper arcam ſuperne,
& in arcam dabis Teſtimonium
quod dabo tibi. Et conveniam 22
te illic, & loquar tecum de ſu-
pre. operimentum & medio duorum
Cherubim qui ſunt ſuper arcam Te-
ſtimonii, quæcunque præcipiam tibi
ad filios Iſrael. Facies præterea 23
menſã ex ligni buxini : duórum cu-
bitorum erit longitudo ejus, & cubi-
ti latitudo ejus, cubiti verò ac di-
midii altitudo ejus. Et obduces eam 24
auro puro : faciéſque ei luticum au-
reum circumcirca. Facies quoque 25
ei luticulum palmarem circumcirca :
faciéſque lorum aureum coagmen-
tum illi circumcirca. Facies insuper 26
ei quatuor annulos aureos, & dabis
annulos in quatuor angulis qui in
quatuor pedibus ejus. E regione 27
cinguli erunt annuli in loca baculorũ
ad portandum menſam. Faciéſque 28
baculos ex ligni buxini, et obduces
eos auro, & portatur illis menſa.
Facies etiã cratteres ejus, & cochle- 29
aria ejus, & calamos ejus, & abe-
los ejus, quibus tegetur : auro puro
facies eos. Dabisq; ſuper menſã panem 30
facierum in præſentiã mea jugiter.
Facies & candelabrũ ex auro puro : 31
in una maſſa fiet candelabrum : pes
ejus, & calami ejus, calices ejus,
globuli ejus, & flores ejus ex ipſo
erunt.

T Abernaculum verò facies decem cortinis byssi retortæ, & hyacinthi, & purpuræ, & coccini, figuris Cherubim opere scientis facies eas. Longitudo cortinæ unius erit viginti & octo cubitorum, latitudo verò quatuor cubitorum cortinæ unius: mensura una erit singulis cortinis. Quinque cortinæ erunt conjunctæ hæc cum altera, & quinque cortes 3 næ aliæ conjunctæ erunt hæc cum altera. Et facies laqueos hyacin- 4 thinos in fimbria cortinæ unius à latere in ipso conjunctionis: & fic facies in fimbria cortinæ in loco conjunctionis fecundæ. Quin- 5 quaginta laqueos facies in cortina una, & quinquaginta laqueos facies in latere cortinæ, quæ est in latere conjunctionis fecundæ: ut re- cientibus se mutuò laqueis, ita ut alter alterum respiciat. Et facies 6 quinquaginta ansulas aureas: & conjunges cortinas earum ansulis: & fac tera per uncinos, & fic copulabitur tabernaculum ut sit unum. Et 7 cias quoque cortinas ex pilis caprarum ad excendendum super taber- naculum: duodecim cortinas facies eas. Longitudo cortinæ unius tri- 8 ginta cubitorum, latitudo quatuor cubitorum cortinæ unius: mensura una undecim cortinis. Et conjunges quidem cortinas seorsim ex adverso 9 quinque librorum Legis, & fac cortinas seorsim ex adverso fex ordinum Talmud: & duplicabis cortinam sextam è regione tabernaculi.

וארז המשכן זית שטים אמה עשר ורחבו אמה שויר וחבלה ארבעה ועבדו 1
והורי ציור כרובים עובד אומן תעביר יהתום : ארך אורכה ירירעשרה הרצה 2
עשרים ורחבי אמה וארבעה ארבע אמות ירירעשרה חדה משחתה חדה לכל
ירירעשרה: חמש יחמש ירירוחברו חמש מלפפן חדא עם חדא וחמש ירירוחברין 3
מלפפן חדא עם חדא: ועשית תעביר עגבין דתכלת על אימרא ירירעשרה חדא 4
כן תעשה בגבית לשופה וכן תעביר באימרא ירירעשרה בגבית השנית: חמשים 5
חמשים עגבין תעביר בירירעשרה חדא וחמשים עגבים תעביר בשיפרא ירירעשרה
רבבית לשופה חנויגה מקבלן עוביריא חד בל קבל חד : ועשית חמשים חשמין 6
פורפין דדהב וחלפתה את הרצה עם הרצה ארעא ויהיה המשכן אחד: ותעביר 7
חד : ועשית תעביר ירירעי דשעין על המשכנא תריסרי ירירעי תעביר 8
חדא: ארך אורכה ירירעשרה חדא חלתין אמין ופותיא ארבע אמין ירירעשרה
חדא משחתה חדא לתרעי חבר : וחברת ותכפיה ית חמש ירירי לחוד בל 9
קבל חמשא תקפי אוריירה וית שית ירירי לחוד בל קבל שית סדרי מרניתא
ותשוי ית ירירעה משתיתיה בל קבל אפי משכנא:

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ועשׂית יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי עשרה יריעת תעשה אתם: 7
ארך היריעה האחת שלשים באמה ורחב היריעה האחת ארבע באמה ואמה 8
אחת היריעת שתים עשרה במדה אחת: וחברת את חמש היריעת לבד ואת 9
שש היריעת לבד וכפלת את היריעה הששית אל מול פני האהל: ועשית 10
חמשים לולאת על שפת היריעה האחת מן הקצה בחברת ועשית חמשים 11
לולאת על שפת היריעה הקצה בחברת השנית: עשה חמשים קרסי נחשת 12
והבאת את הקרסים בלולאת וחברת את האהל והיה אחד: והנעדף הנעדף 13
בירעות האהל חצי היריעה הנעדפת תעדף על אחרי משכן: והאמה מזה 14
והאמה מזה בנעדף בירעות אהל המשכן מזה ומזה יהיה על צדיו לכסתו:
ועשית לאהל המשכן מכסה עורת אילם מאדמים ומכסה עורת תחשים 15
מלמעלה: ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עמדים: עשר אמות 16
ארך הקרש ואמה וחצי האמה רחב הקרש האחד: שתי ידות לקרש האחד 17
משלבת אחת לזאת כן תעשה לכל קרשי המשכן: ועשית את הקרשים 18
למשכן עשרים קרש לפאת נגבה תימנה: ומאדים תעשה לעשרים הקרש 19
ארבעים אדני כסף שתים אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתיו ושתי 20
אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתיו: ולצלע המשכן השנית לפאת צפון 21
עשרים קרש: וארבעים אדניהם כסף שנים אדנים תחת הקרש האחד ושני 22
אדנים תחת הקרש השני: ולירכתי המשכן ימה תעשה ששה קרשים: 23
ושנים קרשים תעשה למקצעת המשכן בירכתים: והיו תומים מלמטה 24
ויחדו יהיו תמים על ראשו אל הטבעת האחת כן יהיה לשניהם המה היו 25
לשני המקצעות: והיו שמנה קרשים ואדניהם כסף שש עשרה אדנים 26
שנים אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש האחד: ותעש 27
בריחם עצי שטים חמשה לקרשי צלע המשכן האחת: וחמשה בריחם 28
לקרשי צלע המשכן השנית וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן לירכתים ימה:
והבריח התיכן בחצי הקרשים מבריח מקצה אל קצה: והקרשים תצפה 29
זהב ואת טבעתיהם תעשה זהב בתים לבריחם וצפית את הבריחם זהב:
והקמת את המשכן כמשפטו אשר הראית בהר: ועשית את הפרכת 30
תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה חשב יעשה אתה כרבים:
ונתתה אתה על ארבעה עמודי שטים מצפים זהב וויהם זהב על ארבעה 31
אדני כסף: ונתתה את הפרכת תחת הקרסים והבאת שמה מבית לפרכת 32
את ארון העדת והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים:
ונתת את הכפרת על ארון העדת בקדש הקדשים: ושמת את השלחן 33
מחוץ לפרכת ואת המנרה נכח השלחן על צלע המשכן תימנה והשלחן תתן
על צלע צפנה: ועשית מסך לפתח האהל תכלת וארגמן ותולעת שני 34
ושש משזר מעשה רקם: ועשית לפני המסך חמשה עמודי שטים וצפית 35
אתם זהב וויהם זהב וויהם זהב וויה

עֹבֵד צִיר שִׁחֹרֶת עֹשְׂרֵיהֶן אַרְבָּעָה וְחֹמֶר יְרֵחוֹן כֹּל כַּד עִשָּׂרִין דְּרָתָא׃
חֹמֶר חָזִר מְכַסְיָן כַּסְף וְיַרְכָּן וְחֹמְרַיְהוֹן דְּנְחָשָׁא׃ אֹרֶךְ אוֹרְכָא דְּיַרְכָּא׃
אֹמֵר אֶשְׁיָן וְאַרְבָּעָה חַמְשִׁין לְמִסְרְעָא וְחַמְשִׁין לְמַדְרְגָא וְרֹחַב חֲמֵשׁ אַמִּין דְּמִין
וְחֹמֶר וְחוֹמְרֵיהוֹן דְּנְחָשָׁא׃ לְכֹל כְּלֵי לָקְרֵב מָאנֵי מַשְׁכְּנָא בְּכֹל פִּתְחֵיהוֹן וְכֹל׃
מַתְרֵחֵי וְכֹל מַתְרֵי דְּיַרְכָּא חָזִר חָזִר וְנַחֲשָׁא׃

ס

וְאַתָּה תְצַוֶּה וְאֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסְבְּנוּן לְךָ שַׁמְשָׁא דְּזַיְתָא דַּכְיָא כְּתִישָׁא
לְאַנְהוֹרֵי לְאַדְלָקָא בּוּצִינֵי תְדִירָא׃ בְּאֹהֶל בְּמִשְׁכַּן וְזִמְנָא סַהֲדוּתָא דְּעַל׃
סַהֲדוּתָא יְסַדֵּר יְתֵיהּ אַהֲרֹן וּבְנוֹי מִן רַמְשָׁא וְעַד צַפְרָא קֳדָם יְיָ קְיָם עוֹלָם לְדָרֵיהוֹן
מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

כח

וְאַתָּה קָרֵב לְוָתָךְ אֶת אַהֲרֹן אָחִיךָ וְיָת בְּנוֹי עִמֵּהּ מִגּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְשַׁמָּשָׁנִי׃
קְדֹשֵׁי לְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי דְאַהֲרֹן׃ וְתֵעְבֵּיד לְאַחְוָא׃
דְּקוּדְשָׁא לְאַהֲרֹן אָחִיךָ לִיקָר וּלְחִשּׁוּבָתָא׃

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* וּבְכִי בְּאַתּוּנָא מִבְּנֵי אַתּוּנָא וּבְנֵי אַתּוּנָא אִישְׁרָאֵל מִס * וְאָרְדֵּה אֵיד מִן בְּאַתּוּנָאִי 6
* וּבְכִי בְּאַתּוּנָא מִבְּנֵי אַתּוּנָא אִיבְרָא וּבְנֵי אַתּוּנָא אִישְׁרָאֵל מִס * וְאָרְדֵּה אֵיד מִן בְּאַתּוּנָאִי 7
אוֹ דַּר חַלְפָהּ וּבְאִשְׁנָה אָן בְּאַתּוּנָאִי אוֹ מִבְּנֵי אַתּוּנָא אִבְרָא דַּר בַּר דַּאִשְׁתָּנָא אִוִּירָא 8
תַּחְתָּהּ בְּכִי אִוִּירָא בְּנְמוּד תַּל בְּאַתּוּנָאִי אוֹ מִבְּנֵי אַתּוּנָא אִבְרָא דַּר בַּר דַּאִשְׁתָּנָא אִוִּירָא 9
אָן מִסְכֵּן בְּכִכְבִי جَنُوب פַּרְדָּא בְּסַרַאי כְּתָנִי תַּאנָה صَد כַּזר דְּרַאן בְּכִכְבִי אָן יְכֵּה׃
* וְסְתוּנְהַאי אוֹ בְּאִסְת וּבְוֹן סְתוּנְהַאי אִישָׁן בְּאִסְת סִס וְסַר סְתוּנְהַאי אָן סְתוּנְהַאי וּמִיאן בְּנְהַאי 10
אִישָׁן סִיס * וְהַמְכְּנִין בְּכִכְבִי شَمَال בַּר דְּרַאנִי פַּרְדָּא صَد דְּרַאנִי וְסְתוּנְהַאי אוֹ בְּאִסְת וּבְוֹן 11
סְתוּנְהַאי אִישָׁן בְּאִסְת סִס וְסַר סְתוּנְהַאי אָן סְתוּנְהַאי וּמִיאן בְּנְהַאי אִישָׁן סִיס * וְכְּשָׁדְכִּי 12
אָן סַר בְּכִכְבִי مَغرِب פַּרְדָּא בְּכָאי כַּזר סְתוּנְהַאי אִישָׁן דַּה וּבְוֹן סְתוּנְהַאי אִישָׁן דַּה * וְכְּשָׁדְכִּי 13
אָן סַר בְּכִכְבִי مَشرِق בְּכָאי כַּזר * פַּ אִנְרָה כַּזר פַּרְדָּא בְּכְנִי סְתוּנְהַאי אִישָׁן סַה וּבְוֹן סְתוּנְהַאי 14
אִישָׁן סַה * וְכְּנִי בְּכִכְבִי דַּה וַדְּמִי פַּאנְרָה פַּרְדָּא סְתוּנְהַאי אִישָׁן סַה וּבְוֹן סְתוּנְהַאי אִישָׁן סַה * 15
* וּבְדַּרְאַהִי אָן סַרַא בְּאִב בְּאִסְת כַּזר כְּבוּד וּדְרְאוֹן וּקְמַר רַאִי וְכְּנִי תַּאנָה عَمَلִי נְקַשׁ 16
סְתוּנְהַאי אִישָׁן כְּהַר בְּוֹן סְתוּנְהַאי אִישָׁן כְּהַר * הַמ סְתוּנְהַאי אָן סַרַא כְּרַאכְּדַ מִיאן 17
נְבְּנִי כְּרַכְּאן נְקַרַא וְסַר סְתוּנְהַאי אִישָׁן נְקַרַא וּבְוֹן סְתוּנְהַאי אִישָׁן מִס * דְּרַאנִי אָן סַרַא סַה 18
כַּזר כַּזר וְכְּשָׁדְכִּי פַּנְכָּה דַּר פַּרְדָּא וּבְלַא פַּנְ כְּזרַא כְּנִי תַּאנָה וּבְוֹן סְתוּנְהַאי אִישָׁן
מִס * בְּהַמ פַּרְאִיהַאי אָן מִסְכֵּן דַּר הַמ כַּאנִי אוֹ וְהַמ מִיכְּהַאי אוֹ וְהַמ מִיכְּהַאי אָן סַרַא 19
מִס * וְתוּ בְּקַוְלִי מִר פְּסַרַאי דְּסַרַל וּבְסְתַּאנְדַ בְּתוּ רְזְמִן רִיתוֹן פַּאכִּיזֵה כּוֹפָה בְּרְזְסְתַּאנִי בַּאפַרְכְּתוֹס 20
چَرַاغ هَمِيشَه * דַּר خِيمَه‌هَاي وَعْدَه אַז בִּירוֹן בְּרְדָּה אָכֵּה אִבְר כְּזרַא כְּזרַת אַרַאסְתַּה כְּנַד אוֹבְרַא 21
אַהֲרוֹן וּפְסַרַאנִי אוֹ אַז אִיבְרַא תַּا בַּאמְדַאת בְּאִיס * רְסְמִי جَاوِيد בְּעַסְרַהַאנִי אִישָׁן אַז נְרַה
פְּסַרַאנִי דְּסַרַל • فَصْل بِيسْت هَشْتُم • * וְתוּ נְזְדִיכְ 1
אָר בְּתוּ אַהֲרוֹן בְּרַאדְרִי תוּ וּמִי פְּסַרַאנִי תוּ [אַוְאַרְיִ אוֹ] אַז מִיאנִי פְּסַרַאנִי דְּסַרַל נְכַאמְתַּ כְּרְדָּנִי
אַז בְּסְן אַהֲרוֹן נְדַבּ וַאבִּיהוּא אַלְעָזַר וְאִיתָמַר פְּסַרַאנִי אַהֲרוֹן * וּבְכִי جَامְהַאנִי خَاص בַּאהֲרוֹן 2
בְּרַאדְרִי תוּ בְּעְזִיזִי וּבְשְׁכּוֹהְמַנְדִי •

columnæ atrii per circuitum cinctæ *crunt* argento, capitella earum argentea, & bases earum æneæ. Longitudo atrii centum cubitorum, & latitudo quinquaginta ad occidentem, & cortinæ in latitudine quinquaginta cubitorum, ex byſſo retorta: & baſis earum ænea. Omnia vaſa tabernaculi in omni miniſterio ejus, & omnes clavi ejus, & omnes clavi atrii circum circa *erunt* æra.

SECT. XX.

TU autem præcipies filiis Iſrael, ut accipientes afferant tibi oleum oliva purum & contuſum ad illuminandum, ut incendantur lucernæ jugiter. In tabernaculo fœderis extra velum, quod eſt juxta *arcam* teſtimonii, ordinabit eas Aharon & filii ejus à veſpere uſque ad mane coram Domino: ſtatutum perpetuum erit in generationes illorum à filiis Iſrael.

CAP. XXVIII.

TU autem applica ad te Aharonem fratrem tuum, & filios ejus cum eo, è medio filiorum Iſrael, ut miniſtrent coram me: Aharon, Nadab & Abihu, Eleazar & Ithamar filii Aharonis. Faciáſque veſtes ſanctas Aaroni fratri tuo, in gloriam & decorem.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Facies pretereà baſales tres altari, & baſes ejus inquam ex illis buxeis, & obduces eas ære. Et indicentur baſes ejus à dominis ejus, & cinis baſium à dominis ejus, & ſpondæ ejus, & cornua ejus, & ſuſcipulæ ejus, & thuribula ejus: omnia vaſa ejus facies ex ære. 4. *Craticulam.* 5. *Et facies illi craticulam opere retis ex ære: & facies ſuper rete quatuor circulos æneos ad quatuor latera ejus.* 6. *Et ponas ipſum ſub circuitibus altaris deorſum, ut ſit rete ipſum uſque ad medium altaris: quòd ſi cadat fruſtum carnis aut pruna ignis ex altari, cadet ſuper ipſum craticulam, neq; pertinget ad terram; tum accipient ipſum ſacerdotes ex craticula, & reponent ſuper altare.*

Hieroſ. 3. *Et facies ollas ejus ad tollendum cineres ejus, & ſcopas ejus, & pelves ejus, & fuſcinulas ejus, & thuribula ejus: omnia vaſa ejus facias ex ære.* 4. *Craticulam.*

Vectin autem meditus erit per medii 28
afferri, vectis exiſtens ab ara ad ara.
Aſſeres verò obducet auro, atque in 29
annulos eorum facies ex auro, locos vectibus, obducéſque vectes auro.
Et ita erige tabernaculum juxta 30
rationem ejus quæ oſtenſa eſt tibi in monte: Facies quoque tabernaculum ex ſit vitreo, & purpurâ, & cocciuo, & byſſo torâ: opere artificis facies illud cum Cherubim.
Et doba illud ſu- 31
per columnas acacias obductas auro, quarum quidem capitella erunt aurea, ſuper quatuor ſyllobatas argenteos. De-
bitque velum ſub uncinis, & introduces illuc intra velum arcam Teſtimonii: dividitque velum vobis 32
inter Sanctum & inter Sanctum Sanctorum.
Et dabis propitiatorium ſuper arcam Teſtimonii in Sanctis ſanctorum. 33
Item dabis menſam extra velum, & candelabrum è regione menſæ in latere tabernaculi meridionali: menſam autem ordinabis ad latus ſeptentrionale. 34
Et facies velum pro porta tabernaculi ex hyacintho, purpurâ, cocciuo, & byſſo retorta, opere acupictoris. 35
Et facies velo quinque columnas Sittim, & coopereis eas auro, uncini earum aurei: & fundes pro eis quinque columnas æris,

CAP. XXVII.

ET facies altare ligneum Sittim: quinque cubitorum erit longitudo, & quinque cubitorum latitudo, quadratum erit altare, & trium cubitorum altitudo eius. Et facies cornua ejus ad quatuor angulos ejus, ex ipſo erunt cornua ejus, erectâ erunt ſurſum: & operies ipſum ære. Et facies ollas ejus ad collendum cineres ejus, palas ejus quoque ejus, pelves ejus, fuſcinulas ejus, & thuribula ejus: omnia vaſa ejus facies ærea. Et facies illi craticulam opere retis ex ære: & facies ſuper rete quatuor circulos æneos ad quatuor latera ejus.
Et ponas ipſum ſub circuitibus altaris deorſum, ut ſit rete ipſum uſque ad medium altaris: quòd ſi cadat fruſtum *carnis* aut pruna ignis ex altari, cadet ſuper ipſum craticulam, neq; pertinget ad terram; tum accipient ipſum ſacerdotes ex craticula, & reponent ſuper altare.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* וְאָן פִּשְׁתְּיוָן אָן מִיאנֵה דַּר מִיאנִי אָן תַּכְתַּהָא פִּשְׁתְּיוָן בַּאשָׁ אִז אַרְזַ אָן כְּנַאר * וּמַר אָן תַּכְתַּהָא 33
וְיַנְדְּאוֹי طَلَا וּסַר חַלְקְהַאי אִישָׁן בְּכִי طَلَا כַּאנְהָא בְּפִשְׁתְּיוָנְהָא וּ בְּיַנְדְּאוֹי מַר אָן פִּשְׁתְּיוָנְהָא 34
طَلَا * וְבַר اَنْگِيزَانِي מַר אָן מִסְכֵּן چוֹן חִכְמִי אוֹ לָכֵּה מוּמוּדַאר שְׁדִי דַּר כְּרְדָּה * וּבְכִי 35
יְרוּהַאי כְּבוּד וּאַרְזַאן וּקְמַרְזַ כְּתָנִי תַּאנָה عَمَلִי אִסְתַּאד בְּכְנַד אַנְרָא כְּרְדָּהָא * וּבְדַּהִי 36
אַנְרָא דַּר אִבְר חִמְסַת סְתוּנְהַאי אִשְׁתַּאד אַנְדַּאוִיכְּתַנִי طَلَا וּסַר סְתוּנְהַאי אִישָׁן טַלַא אִבְר חִמְסַת בְּוֹן סְתוּנְהַאי
נְקַרַה * וּבְדַּהִי מַר אָן פַּרְדָּה פְּרוּד אָן טַלַאהָא בְּיַארַי בַּאכָּא אַז אַנְדַּרוּן בְּיַדַּה מַר סְנְדוּק אָן כְּוָאה 37
כְּרְדָּה וְגְדַּא כְּנַד אָן פַּרְדָּה אִישָׁן כְּרְדָּה בְּרַאי כְּוָאהִי אַז בַּרַאי אִיסְתַּאדַן אָן כְּנַאר אָן תַּכְתַּהָא
נַרְתַּ וְיַתְיוֹן יָת קָרְנָרֵהּ תְּחוֹת פִּרְזְיָא וְתִשְׁוֵי חֻלְמֵי לְקֹתָנֵהּ מִלְּנֵי לְקָרְנָרֵהּ מִן אַרְעָא׃
דְּסַדְרוּהִי וְחַפְרוּשׁ פָּרְנָרֵהּ לְכֹן בְּנֵי קוֹהָט וּבְנֵי קְרַח וּשְׁבַע קְנֵי מְנָה בְּקַדְקֹד קוֹרְשֵׁהּ׃ וְתַתְּ וְיַתְּיוֹן׃
יָת פִּתְוֵהִי מַגְרֵהּ בְּדִידֵיהּ דְּנְפְקִין נְגִיד מְנָה בְּקַדְקֹד קוֹרְשֵׁהּ׃ וְתַעְבֵּד וְתִשְׁוֵי יָת׃
פִּתְוֵהִי מַגְרֵהּ לְפָרְנָרֵהּ יָת מְנָרְתָּא כָּל קֳבֵל פִּתְוֵהִי עַל סְטַר מִשְׁכְּנָא דְּזִמְנָא׃
וְפִתְוֵהִי לְחַמְרֵי עַל סְטַר שִׁיזוּבָא׃ וְתִשְׁוֵי וְתַעְבֵּד בְּרַכְתָּא לְחַמְרֵי מִשְׁכְּנָא דְּכָלֵא׃
וְאַרְנוּנֵיהּ וְצַבְעָא וְזְהוֹרִי וּבְזִין שְׁוֵי עוֹבֵד צִיר מַחְשָׁבָא׃ וְתַעְשֵׂי וְתַעְבֵּד לְפָרְכָא׃
חַמְשָׁא שִׁפְזֵי שִׁיטָא וְתַחְפֵּי יָתְהֹן דַּהֲבָא וְיֵהוֹן דַּהֲבָא וְתַחְזֵךְ לְהוֹן חַמְשָׁא׃

כו

חוֹרִין דְּנְחָשָׁא׃ וְתַעְבֵּד יָת מַדְבְּחָא דְּקִיטֵי שִׁיטָא חֲמֵשׁ אַמִּין אוֹרְכָא וְחֲמֵשׁ אַמִּין פְּתִיהּ׃
מְרֻבַּע יְהֵא מַדְבְּחָא וּתְלָת אַמִּין רוּמְתֵהּ׃ וְתַעְבֵּד קַרְנָתוֹהִי עַל אַרְבַּע זְוִיתוֹהִי׃ וְתַעְבֵּד קַרְנוֹתוֹהִי עַל אַרְבַּע׃
וְיִהְיֵה קַרְנָתוֹהִי דְּנְפְקִין מִנֵּהּ וְתִחְפֵּי יָתֵהּ נְחָשָׁא׃ וְתַעְבֵּד יָת׃
דּוּדְוָתוֹהִי לְמִרְדְּרֵהּ יָתֵהּ וּמַגְרָפְתֵּהּ׃ וְתַעְבֵּד דּוּדְוָתוֹהִי לְמִרְדְּרֵהּ יְרוּשְׁלֵם׃
וּמִזְרְקוֹהִי וּמַזְלֵגוֹהִי וּמַחְתּוֹתֵהּ כָּל כְּלֵי יָתֵהּ וְיַעֲשׂוּן וּמִזְרְקוֹי וּמַזְלֵגוֹי וּמַשְׁלֵכוֹי וְכָל מָאנֵי׃
מְנֵי תַּעְבֵּד נְחָשָׁא׃ וְתִשְׁוֵי לוֹ וְתַעְבֵּד לְכָל מְנֵי תַּעְבֵּד נְחָשָׁא׃ 4 קַנְקַל׃
לֵיהּ קַנְקַל עוֹבֵד מִדְרָשָׁא דִּנְחָשָׁא וְתַעְבֵּד׃
עַל מַדְרֲגַת אַרְבַּע עוֹקֵן דְּנְחָשָׁא׃ וְתֵהֵי וְיַתְּיוֹן יְהֵא חוּמְתָא׃
סְחִבֵּי מַדְבְּחָא מִלְּרַע וְיִהְיֵי מַדְרָשָׁא עַד פְּלָגוּת מַדְבְּחָא וְאִין נְפִיל גּוּשָׁא אוֹ מְנֵיהּ׃
דְּאִשָׁא מֵעִילֵי מַדְבְּחָא נְפִיל עִילֵי קַנְקַל וְלָא יְתְחַמֵּי לְאַרְעָא וְנִסְבִּין יְהֵא כְּנִיצָא׃
מֵעִילֵי קַנְקַל וּמְחַדְּרִין יְהֵא עַל מַדְבְּחָא׃

Hiroſ. 14. *Catenas.*

Hiroſ. 16. *Palmus.* 17. *Et ſimplebis cum ipſo ſimpletione lapidis quatuor ordines lapidis pretioſi : ordo primus erit ſardius, topazius, & carbunculus : ſcripſum expreſſe ſuper illis* erit *nomen tribuum trium, Ruben, Simeon, Levi.*

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* وتو سخن گوئي بهمه خردمندانی دل آنچه پر کردم اورا الهامي خرد و بگنند مر 3
* وبران و نوبرپوش وبپرس نرگوئت دستاروميان بند وبکنند جامهاي خاص باهرن 4
* وايشان آن جامها آنچه بگنند هوشوان 5
برادري تو و بپرساني او بخدمت کردني او بس
* وگاو چشم وآن اوغوان ومر آن قوچ رنگ ومر آن کتان * وبگنند مر آن برزان طلا 6
کبود و ارغوان و قرمزرنگ وکتاني تافته عملي اوستاد * هو کتفها پيوستگان باشد باو 7
* وبند برزاني او آنچه ابر او چون عملي او اورو باشد 8
بدو کنارهاي او پيوسته باشد
طلا کبود و ارغوان و قرمزرنگ وکتاني تافته * وبستاني مر دوسنگهاي شهم وبکني ابر ايشان 9
* سنگ از نامهاي ايشان ابر آن سنگي آن يکه و مر نامهاي آن شش 10
نامهاي پسراني يسرال
آن باقي ماندگان ابر آن سنگي آن هويمي چون توليدهاي ايشان * عملي حکاک سنگ 11
کندگيهاي مهر يکني مر آن دو آن سنگها ابر نامهاي پسراني يسرال کرد گرفتگان
ز کوفتگان طلا يکني ايشان را * وبنهي مر دو آن سنگها ابر کتفهاي آن بروان 12
سنگهاي ياد کرد پسراني يسرال و بردارد اهرن مر نامهاي ايشان پيش * ابر دو کتفهاي
او بياد کرد * وبکني ز کوفتهاي طلا * ودو سلسلهاي طلا پاک حدّ نهادگان بکني 13 14
ايشارا عملي بافته وبدهي مر آن سلسلها آن بافتگان ابر آن ز کوفتگان * وبکني 15
هوشواني حکم عملي اوستاد چون عملي بروان بکني اورا طلايي کبود وارغوان
و قرمزرنگ وکتاني تافته بکني اورا * چهار گوشه باشد دولا بدسك درازي او و بدسك 16
کشادگي او * ودرنشاني دودر نشادگي سنگ چهار ردها سنگ ردهي لعل ياقوت 17
والماس آن ردهي آن يکه *

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* وآن ردهي آن هويمي پيروزه وزمرد ولازورد * وآن ردهي آن سيمي يشم وشبه 18 19
* وگاو چشم * وآن ردهي آن چهارمي مرواريد وبدلّور وبيکچاده در کوفتگاني طلا باشند 20
در نشادگي ايشان * وآن سنگها باشند ابر نامهاي پسراني يسرال دوازده ابر نامهاي 21
ايشان کندگيهاي مهر مرد نامي او باشند بدوازده قبيله * وبکني ابر آن 22
هوشوان سلسلهاي حدّ نهادگان عمل بافته طلايي پاك * وبکني ابر آن هوشوان 23
دو حلقهاي طلا وبدهي مر دو آن حلقها ابر دو کنارهاي آن هوشوان * وبدهي مر 24
دو بافتهاي آن طلا ابر دو آن حلقها بکناري آن هوشوان * ومر دو کنارهاي دو 25
آن بافتها بدهي ابر دو آن زر کوفتها وبدهي ابر کتفهاي آن بروان بمقابلي روي
او * وبکني دو حلقهاي طلا وبنهي ايشانرا ابر دو کنارهاي آن هوشوان ابر 26
لبي او آنچه بکزارد آن بروان باندرون * وبکني دو حلقهاي طلا وبدهي ايشانرا 27
ابر دو کتفهاي آن بروان از فروه از مقابلي روي او بمقابلي پيوستون جلي
او از بالا بيند آن بروان * ودر کشند مر آن هوشوان از حلقهاي او بحلقهاي آن 28
بروان در رستهي کبود بدوان ابر بند آن بروان ونه خيزد آن هوشوان از بالاي
آن بروان * وبر دارد اهرن مر نامهاي پسراني يسرال در هوشوان آن حکم ابر او 29
دلي او در آمدي او بآن خاص بياد کرد پيش " هميشه * وبدهي بدوشوان آن 30
حکم مر آن اوريم ومر آن تميم وباشند ابر دلي اهرن در آمدي او پيش " وبر
دارد اهرن مر حکمي پسراني يسرال ابر دلي او پيش " هميشه * وبکني مر زير پوشي 31

آن بروان تمام کبود *

Ordo vero fecundus : Cyanus, ſit ſa 18
rardus, & lapis lazuli. Ordo tertius : 19
ſmaragdus, ſaſpis, & gagates. & lyncurius. Poſtremo ordo ſit 20
quartus : Margarita, & cryſtallus, & granatus : inſculti ſunt 21
in ſigillum ſua. Duodecim ſunt lapides erunt juxta nomina filiorum Iſrael, duodecim, ſecundum nomina ſuorum : ſcripturæ ſunt expreſſæ ſuper illis ſicut ſigilli ex nomi ſuum erunt duodecim tribubus. Et facies in humeralı catenas retorquatas opere funiculi ex auri pura. Facies etiam in humeralı duas aureas, duobique duos anulos aureos, & pones duos anulos in duabus extremitatibus humeralis. Dabis quoque duos anulos aureos, & pones duos anulos in duabus extremitatibus humeralis. Et duas extremitates catenarum in duobus palis anuli impalis, dabisque in humeri pectoralis è regione fiunti ſuperi. Facies & duas anulos aureos, & dabis eos in duabus extremitatibus humeralis in fabio ejus, quod eſt ad tranſitum pectoralis ipſius. Facies item duos anulos aureos, & dabis illos in duobus humeris pectoralis inferne è regione facies ejus, è regione junctura ejus ſupra cingulum pectoralis. Et attrahent humerale pectoralis ſilo cæruleo, ut ſit ſupra cingulum pectoralis, nec ſeparetur humerale à pectorali. Portabique Aaron nomina filiorum Iſrael in rationali judicii ſupra cor ſuum, in ingreſſu ſuo in ſanctuarium, in recordationem coram Domino ſemper. Dabis autem thummim, quæ perficiantur opera eorum à facerdote magno, qui quæ-rit doctrinam à facie Domini per illa, eò quòd in illis infculptum ſit & expreſſum nomen magnum & ſanctum, per quod creati ſunt trecenti & decem mundi : & ſculptum & expreſſum *erat* in lapide fundationis, quo obligavit Dominus mundi os abyſſi magnæ ab initio ; & quiſquis memorat illud nomen ſanctum in loco neceſſitatis ſcripitur, & occulta recipitur ; & erunt ſuper cor Aaronis tempore quo ingrediuntur coram Domino, & portabit Aaron judicium filiorum Iſrael ſuper cor ſuum coram Domino ſemper. Et facies palli-
Et ſuper Ephod filo retorto hyacinthi.

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* وآن فطير و كلوچهي فطير آميخته‌گان در روغن و تنكه‌هاي فطير ماليده‌گان در و
روغن سميد كنيد بكني ايشانرا * وبدهي ايشانرا ابر سلّهي يكّه و نزديك آوري 3
ايشانرا در سلّه و مر آن گاو و مر دو آن نر ميشان * و مر اهرن و مر پسراني او نزديك آوري 4
بدرگاهي خيمهي وعده و بشوي ايشانرا در آب * و بستاني مر آن جامها و بپوشاني مر اهرن و
مر آن پيرهن و مر نر پوش آن بروان و مر آن بروان و مر آن هوشوان و آراسته كني باو در 5
بند آن بروان * و بنهي آن دستار ابر سري او و بدهي مر تاجي آن خاص ابر آن دستار و 6
* و بستاني مر روغني آن ماليدن و بريزي ابر سري او و روغن مالي اويرا * و مر پسراني او 7
نزديك آوري و بپوشاني ايشانرا پيرهنها * و ببندي ايشانرا ميان‌بند اهرن و پسراني او
و آراسته كني ايشان طاقيها و باشد ايشان كهونهي بريسمي جاويد و نزديك آوري قرباني اهرن
و قرباني پسراني او * و نزديك آوري مر آن گاو پيشي خيمهي وعده و بنهد اهرن و پسراني 10
او مر دستهاي ايشان ابر سري آن گاو * و بكشي مر آن گاو پيشي ! درگاهي خيمهي 11
وعده * و بستاني ازخوني آن گاو و بدهي ابر شاخهاي آن مذبح در انگشت تو و مر همه 12
آن خون بريزي بنيادي آن مذبح * و بستاني مر همه آن پيه آن پوشا مر آن شكمبه 13
و مر آن زيادي ابر آن جگر و مر دو آن كردها و مر آن پيه آنچه ابر ايشان و بر آوري بآن 14
مذبح * و مر گوشت آن گاو و مر پوستي او و مر بولي او بسوزاني در آتش از بيرون باشكرگاه
خطات آن * و مر آن نر ميش آن يكّه بستاني و بنهند اهرن و پسراني او مر دستهاي ايشان ابر 15
سري آن نر ميش * و بكشي مر آن نر ميش و بستاني مر خوني او و بپراكني ابر آن 16
مذبح گردا گرد * و مر آن نر ميش آنرا مر پاره‌هاي او و بشوي شكمبهي او و پاچهاي 17
او و بدهي ابر آنرا ابر سري او * و بر آوري مر همه آن نر ميش بآن مذبح قربان 18
او ! بوي قبوليت قربان ! او * و بستاني مر آن نر ميشي آن دوميي و بنهد اهرن و پسراني 19
او مر دستهاي ايشان ابر سري آن نر ميش •

Et panes azymos, & placentas fibi-
citer ritas azymas mifcas cum oleo,
& lagana azyma mifta oleo: ex fi-
mili tritico ea facies ea. Dabifque ea 3
in caniftrum unum, & offeres ea
in canifiro, cum bove & duobus
arietibus. Tum Aharon & fi- 4
lios ejus adduces ad oftium ten-
torii conventus, & lavabis eos
aqua. Et accipies veftes, & 5
indues Aharon indufium & fu-
perius indumentum peftoralis,
& efhodi: & induces eum bitorale, epha-
bique cum cingulo pectoralis.
Ponesque preterea tiaram fuper 6
caput ejus: & diadema coronam
fanctitatis fuper tiaram. Ac-7
cipies demum oleum unctionis, &
fundes fuper caput ejus: ita
olea unges eum. Poftea ad- 8
duces filios ejus, & induces eos
indufis: Cingesque eos ci- 9
gulo, Aharon & filios ejus, &
apondes eis pileos: erit eis
facerdotium in ftatutum aternum:
offeretque oblationem Aharon & 10
filii ejus manus fuas fuper ca-
put bovis. Immolatoque bovi co- 11
ram Domino, ad oftium
teatorii conventus. Accipiefque 12
de fanguine bovis, & dabis fuper
cornua altaris digito tuo: omnem
fanguinem reliquum fundes ad
fundamentum altaris. Tollefque 13
omnem adipem operientem vi-
fcera, & reticulum epatis, duof-
que renes, & adi-
pem qui eft fuper illos, offeriefque
fuper altare. Carnem autem bovis, 14
& pellem ejus, & excrementum
ejus combures igni extra caftra:
peccatum eft. Arietem quoque u- 15
num accipies, & imponent Aha-
rus & filii ejus manus fuas fu-
per caput arietis. Tunc macta- 16
bis arietem, acceptifque fangui-
ne ejus, de offeries fuper al-
tare circumcirca: Arietem au- 17
tem demembrabis per membra fua,
& lavabis intefina ejus cru-
raque ejus, & dabis fuper mem-
bra ejus & fuper caput ejus.
Offeres preterea totum arietem 18
fuper altare: holocaus eft Domino,
odor acceptabilis: oblatio inquam
Domino eft. Accipies infuper 19
arietem fecundum, imponentque
Aharon & filii ejus manus fuas
fuper caput arietis.

Hierof. 17

Et arietem fecabis in fectiones fuas: & lavabis
intefina & pedes ejus, & pones
fuper fectiones ejus, & fuper ca-
put ejus.

18

19

* وباشه دهاني سري او در ميان او ابي باشد بدهاني او گردا گرد عمل جولاه چون دهاني 32
جوشن باشد باونه دريده شود * وبكني ابر دامنهاي او ازارهاي كبود و ارغوان و قرمز رنگ ابر 33
دامنهاي او گردا گرد و زنگهاي طلا در ميان ايشان گردا گرد * زنگي طلا و ازار زنگي طلا 34
و ازار ابر دامنهاي آن نر پوش گردا گرد * وباشه ابر اهرن بخدمت كردن و شنوده شود 35
آوازي او در آمدني او بآن خاص بميرد ! و در بيرون آمدني او و نه ميرد * وبكني گلوي 36
طلاي پاك وبكني ابر او كنده‌گيهاي مهر خاص يرّ * وبنهي اويرا ابر رسنهي كبود و باشد 37
ابر آن دستار بمقابلي پيشي آن دستار باشد * وباشد ابر پيشاني اهرن و بر دارد اهرن 38
مر گناهي آن خاصها آنچه خاص كنند پسراني بسرال بهمه هديهاي خاصهاي ايشان
وباشد ابر پيشاني او [و] هميشه برضا ايشان بپيش ! و رز كوفت كني آن پيرهن 39
كتان وبكني دستاري كتان و ميانبند بكني عمل نقّاش * و پسراني اهرن بكني پيرهنها 40
و بكني ايشان ميانبندها و طاقيها بكني ايشان بعزيزي و بشكوهمندي * وبپوشاني 41
ايشانرا مر اهرن برادري تو و مر پسراني او ازاري او و روغن مالي ايشانرا و نزديك آوري مر
قرباني ايشان و خاص كني ايشانرا و خدمت كنند بمن * وبكن ايشان شلوارهاي 42
كتان بپوشيدن گوشت شرم از ميان تا رانها باشند * وباشند ابر اهرن و ابر پسراني او 43
در آمدني ايشان بخيمهي وعده يا در نزديك شدني ايشان بآن مذبح بخدمت كردن در
خاص و نه بر دارند گناه و بميرند رسمي جاويد باو و بنسبي او پسي او.

• فصل بيست نهم •

Et hoc eft quod facies vis ad 1
fanctificandum eos ad miniftran-
dum mihi: Volle bovum unum fa-
cum bovis, & arietes duos integros:

Eripue eo fimmæ ejus partis ac- 32
dis ejus: labrum eris ori ejus cir-
cumcinctæ opere textoris, ficut ut lo-
rica erit ei, ne fcindatur. Facies et 33
in facinitis ejus malogranata cæru-
lea, & purpurea, & coccinea in la-
cinitis ejus quam ejus circumcirca, &
tintinnabula aurea in medio ili-
rum circumcirca. Tintinnabulum 34
aureum & malogranatum, tintin-
nabulum aureum & malogranatum
in lacinitis fimbriarum circum-
cumcirca. Et erit fuper Aharon 35
later miniftrandum, & audietur
vox ejus in ingreffu ejus in fanctua-
rium coram Domino, & in egreffu
fuo: & non morietur. Facies 36
quoque flores ex auro puro, &
fcalpes in eis fcalptura figuli San-
ctitas Domino. Et ponesque eum in 37
cavules, crisque fuper cidarim, i
regione faciei cidaris erit. Et erit 38
fuper frontem Aharon, & portabit
Aharon peccatum fanctificationum
quas fanctificabunt filii Israel in o-
mnibus muneribus fanctificationum
fuarum: erit inquam fuper frontem
ejus jugiter in placationem pro eis co-
ram Domino. Et auro intertextum 39
& byffina ad tegendum carnem pudoris:
a medio ufque ad femora erunt. Et 40
rantique fuper Aharon & fuper fi-
lios ejus in ingreffu ipforum in ten-
torium conventus, aut in appropin-
quatione ipforum ad altare ad minif-
trandum in fanctitate: & non fo-
rent peccatum ei amplius: ftatu-
tum æternum fit ei & femini ejus
poft eum.

CAP. XXIX.

Et hoc eft quod facies eis ad 1
fanctificandum eos ad miniftran-
dum mihi: Volle bovum unum fa-
cum bovis, & arietes duos integros:

super filum rotarum hyacinthi ad expiandum pro impiis dentibus, & erit super tiaram defuper phylacterii capitis: è regione tiaræ erit. Et erit super frontem faciei Aaronis, à tempore ad tempus perpetuo: & portabit Aaron iniquitates fanctificatarum, quæ fanctificabunt filii Israel, juxta omnia munera fanctificatorum fuorum in quibus pravaricati fint: & erit fuper frontem affidue pro reconciliatione eorum coram Domino. Et ocellabis tunicam ex byffo, ad expiandum pro 39 effufione fanguinis innocentis: & facies tiaram ex byffo, ad expiandum effufione fanguinis innocentis: & facies tiaram ex byffo, ad expiandum pro fuperbia cogitationis eorum: & cingulum facies opere phrygionico. Pontes filiis Aaron facies tunicas; & facies illis zonas & mitras, in gloriam & decorem. Et vefties eis Aharonem fratrem tuum, & filios ejus cum ipfo: unges quoque eos, & efferes obtationes eorum, & fanctificabis eos ut miniftrent coram me. Facies 41 quoque eis fubligacula byffi, ad cooperiendum caraem turpitudinis: à vinculo zonæ lumborum eorum ufque ad femora eorum erunt. Et erunt fuper Aaron & fuper 43 filios ejus, tempore quo ingredientur in tabernaculum teftimonii, aut cùm accefferint ad altare ad miniftrandum in fanctitate, ut non recipiant peccatum in igne flammarate: ftatuetum feculi erit illi & filiis ejus poft ipfum.

Hieref. 41.

Brachas lintea,

CAP. XXIX.

ET hoc eft res quam facies illis ad fanctificandum eos, ad minifrandum coram me: rolle bovem unum filium bovis abfque mixtura & arietes duos immaculatos.

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* وآن نان فطير و كلوچهي فطير آميخته‌گان در روغن و تنكه‌هاي فطير ماليده‌گان در و
روغن سميد كنيد بكني ايشانرا * وبدهي ايشانرا ابر سلّهي يكّه و نزديك آوري 3
ايشانرا در سلّه و مر آن گاو و مر دو آن نر ميشان * و مر اهرن و مر پسراني او نزديك آوري 4
بدرگاهي خيمهي وعده و بشوي ايشانرا در آب * و بستاني مر آن جامها و بپوشاني مر اهرن و
مر آن پيرهن و مر نر پوش آن بروان و مر آن بروان و مر آن هوشوان و آراسته كني باو در 5
بند آن بروان * و بنهي آن دستار ابر سري او و بدهي مر تاجي آن خاص ابر آن دستار و 6
* و بستاني مر روغني آن ماليدن و بريزي ابر سري او و روغن مالي اويرا * و مر پسراني او 7
نزديك آوري و بپوشاني ايشانرا پيرهنها * و ببندي ايشانرا ميان‌بند اهرن و پسراني او
و آراسته كني ايشان طاقيها و باشد ايشان كهونهي بريسمي جاويد و نزديك آوري قرباني اهرن
و قرباني پسراني او * و نزديك آوري مر آن گاو پيشي خيمهي وعده و بنهد اهرن و پسراني 10
او مر دستهاي ايشان ابر سري آن گاو * و بكشي مر آن گاو پيشي ! درگاهي خيمهي 11
وعده * و بستاني ازخوني آن گاو و بدهي ابر شاخهاي آن مذبح در انگشت تو و مر همه 12
آن خون بريزي بنيادي آن مذبح * و بستاني مر همه آن پيه آن پوشا مر آن شكمبه 13
و مر آن زيادي ابر آن جگر و مر دو آن كردها و مر آن پيه آنچه ابر ايشان و بر آوري بآن
مذبح * و مر گوشت آن گاو و مر پوستي او و مر بولي او بسوزاني در آتش از بيرون باشكرگاه 14
خطات آن * و مر آن نر ميش آن يكّه بستاني و بنهند اهرن و پسراني او مر دستهاي ايشان ابر 15
سري آن نر ميش * و بكشي مر آن نر ميش و بستاني مر خوني او و بپراكني ابر آن 16
مذبح گردا گرد * و مر آن نر ميش آنرا مر پاره‌هاي او و بشوي شكمبهي او و پاچهاي 17
او و بدهي ابر آنرا ابر سري او * و بر آوري مر همه آن نر ميش بآن مذبح قربان 18
او ! بوي قبوليت قربان ! او * و بستاني مر آن نر ميشي آن دوميي و بنهد اهرن و پسراني 19
او مر دستهاي ايشان ابر سري آن نر ميش •

Et panes azymos, & placentas fibi-
citer ritas azymas mifcas cum oleo,
& lagana azyma mifta oleo: ex fi-
mili tritico ea facies ea. Dabifque ea 3
in canifirum unum, & offeres ea
in canifiro, cum bove & duobus
arietibus. Tum Aharon & fi- 4
lios ejus adduces ad oftium ten-
torii conventus, & lavabis eos
aqua. Et accipies veftes, & 5
indues Aharon indufium & fu-
perius indumentum peftoralis,
& efhodi: & induces eum bitorale, epha-
bique cum cingulo pectoralis.
Ponesque preterea tiaram fuper 6
caput ejus: & diadema coronam
fanctitatis fuper tiaram. Ac-7
cipies demum oleum unctionis, &
fundes fuper caput ejus: ita
olea unges eum. Poftea ad- 8
duces filios ejus, & induces eos
indufis: Cingesque eos ci- 9
gulo, Aharon & filios ejus, &
apondes eis pileos: erit eis
facerdotium in ftatutum æternum:
offeretque oblationem Aharon & 10
filii ejus manus fuas fuper ca-
put bovis. Immolatoque bovi co- 11
ram Domino, ad oftium
teatorii conventus. Accipiefque 12
de fanguine bovis, & dabis fuper
cornua altaris digito tuo: omnem
fanguinem reliquum fundes ad
fundamentum altaris. Tollefque 13
omnem adipem operientem vi-
fcera, & reticulum epatis, duof-
que renes, & adi-
pem qui eft fuper illos, offeriefque
fuper altare. Carnem autem bovis, 14
& pellem ejus, & excrementum
ejus combures igni extra caftra:
peccatum eft. Arietem quoque u- 15
num accipies, & imponent Aha-
rus & filii ejus manus fuas fu-
per caput arietis. Tunc macta- 16
bis arietem, acceptifque fangui-
ne ejus, de offeries fuper al-
tare circumcirca: Arietem au- 17
tem demembrabis per membra fua,
& lavabis intefina ejus cru-
raque ejus, & dabis fuper mem-
bra ejus & fuper caput ejus.
Offeres preterea totum arietem 18
fuper altare: holocaus eft Domino,
odor acceptabilis: oblatio inquam
Domino eft. Accipies infuper 19
arietem fecundum, imponentque
Aharon & filii ejus manus fuas
fuper caput arietis.

Hierof. 17

Et arietem fecabis in fectiones fuas: & lavabis
intefina & pedes ejus, & pones
fuper fectiones ejus, & fuper ca-
put ejus.

18

19

placito , oblatio coram Domino. Holocaustum iuge erit per gene- 42
rationes vestras in porta tabernaculi testimonii coram Domino : ubi
constituam verbum meum vobis ibi , ad loquendum vobiscum ibi. 43
Et constituam verbum meum ibi filiis Israel : & sanctificabor in 43
principibus eorum propter gloriam meam. Et sanctificabo tabernā- 44
culum testimonii, & altare : & Aaronem & filios ejus sanctificabo ,
ut ministrent coram me. Et habitare faciam divinam meam maje- 45
statem in medio filiorum Israel : & ero illis in Deum. Et cognō- 46
scent filii Israel , quòd ego sim Dominus Deus eorum , qui eduxi eos
liberatos è terra Ægypti, ad habitare faciendum divinam meam ma-
jestatem inter eos : ego ipse Dominus Deus eorum.

CAP. XXX.

Facias quoque altare ad incendendum super illud fuffirum aroma- 1
tum : ex lignis Sictim facias ipſum. Cubiti erit longitudo ejus , & 2
cubiti latitudo ejus , quadratum erit , & duorum cubitorum altitudo
ejus : ex ipſo erunt cornua ejus erecta. Et duos annulos aureos facies 3
ei , tectum ejus & parietes ejus circumcirca , & cornua ejus ; &
facies illi coronam auream circumcirca circa. Et duos annulos aureos facies 4
illi deorſum ad coronam ejus, in duobus angulis ejus facies ad duo la-
tera ejus : & erit in locum vectibus ad portandum ipſum illis. Et 5
facies vectes de lignis Sictim : & cooperies ipſos auro.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* واكثر زاده آيد از گوشت آن قربانها و از آن نان تا آن بامداد و بسوزاني مر آن باقي مانده 39
درآتش نه خورده شود كه خاص او * و بكني باهرن و پسرانې او همچنين چون همه آنچه فرومود 35
ترا هفت روزها تزديك آوري قربان ايشان * وگناهخطات بكني بروز اهر آن كفارتها وپاك كني 36
اهر آن مذبح در كفارت خواستني تو اهر او بمالي اويرا بخاص كردن او * هفت روزها كفارت 37
خواهي اهر آن مذبح وخاص كني اويرا و باشد آن مذبح خاصي خاصها همه آن رسا در
مذبح خاص باشد * واين آنچه بكني اهر آن مذبح برّها قدراني سال دو بروز هميشه * مر آن 38
برّهي آن يكّه بكني دربامداد و مر آن برّهي آن دوهمي بكني ميان آن ايوارها * وده يك 39
سميد آميخته دروزين كوفته چهاريك آن دوله و پشكنب چهار آن دوله مي ببرّهي آن 40
يكّه * و مر آن برّهي آن دوهمي بكني ميان آن ايوارها چون هديهي آن بامداد و چون پشكنب
آن بكني بآن بوي قبوليت قربان يې * قربان هميشه بعصرهايي شما درگاهي خيمهي وعده 41
پيشي ؛ آنچه وعده باشم شما آنجا بسخن گفتن بتو آنجا * وعده باشم آنجا بپسراني يسرال 42
وخاص باشد درعزيزي من * وخاص كنم مرخيمهي وعده و مر آن مذبح و مر اهرن و مر 43
پسراني او خاص كنم بخدمت كردن بمن * وسكن گيرم درميانې پسراني يسرال وباشم 44
ايشان بخدا * و بدانند كه من ؛ خداي ايشان آنچه بيرون آوردم ايشانرا اززميني مصر 45
تا سكن گرفتن من درميانې ايشان من ؛ خداي ايشان . * فصل سيام *

CAP. XXX.

Facies & altare thymiamatis ex 1
thymiamatis ex ligni boxinis faci-
es illud. Cubitus longitudo ejus, & 2
cubitus latitudo ejus, quadrangu-
lare erit : & duo cubiti altitudo e-
jus : ex ipſo erunt cornua ejus. Ob- 3
duces autem illud auro puro, tectum
ejus & parietes ejus circumcirca,
& cornua ejus : faciesque ei lori-
cam auream circumcirca. Duas & 4
præterea annulos aureos facies ei,
ſub coronam ejus in duobus coſtis
ejus facies, in ambobus lateribus e-
jus : & erunt in loca bacillis ad por-
tandum illud in eis. Facies autem 5
illos bacillos ex lignis boxinis, & o-
bductes eos auro.

*Quòd ſi ſuperfluerit de carne oblati- 31
onum, & de pane ejus: nil manet, cum
comederint reliquum manè. Ego 32
non comedetur, quia ſanctum eſt.
Facies & ſcitur ipſe altarium & ſcitur e- 33
jus ſic juxta unctæ quod ungentes eos
ejus & ſanctificabor in ſacerdotio
meo. Et boves peccati fa- 36
ces per diem ſuper expiationibus :
& purificabis altare, cum expiri-
um pro eo : & unges eum ut ſanc-
tificet illud. Septem 37
diebus expiationem procurabis altā-
ri, & ſanctificabis illud, erítque
altare ſanctiſſimum : omnia
quæcunque tetigerint altare, ſanctiſſima erunt. 38
Hoc eſt autem quod facies in altari, 38
duos anniculos duos per ſingu-
los : Agnum unum facies manè, & 39
agnum ſecundum facies inter veſpe-
ras : & decimam ſimilam unius ſa- 40
cum olei contriti, quarta pars
ſatis : & conſperſionem quartam par-
tem ſatis vini in agnum unum. Agnū 41
ſecundum ſacrificabis inter ve-
ſperas : ſicut manè, & ſicut conſperſiones ejus facies in
odorem acceptabilem, oblatio-
nem Domino. Oblationis jugis ex ge- 42
neratione veſtra ad oſtium tentorii con-
ventūs coràm Dñō, ubi conveniā vos
ad loquendum tibi. Conveniam 43
illic filios Iſrael, ſanctificabo
enim locus per gloriam meam. San- 44
ctificabo inquam tentorium conven-
tūs & altare : & aharon quoque
& filios ejus ſanctificabo ad mi-
niſtrandum mihi. Et habitabo 45
nam coràm in medio filiorum Iſ-
rael, eroque iis in Deum : Et ſci- 46
ent quòd ego ſim Dominus Deus eo-
rum, qui eduxi eos è terra Ægypti,
ut habitarem coràm in medio
eorum, ego Dominus Deus eorum.

CAP. XXX.

Facies altare ad incendendum 1
ſuper illud fuffitum aroma-
tum : ex lignis Sictim facies ipſum. Cubiti erit longitudo ejus , & 2
cubiti latitudo ejus , quadratum erit , & duorum cubitorum altitudo
ejus : ex ipſo erunt cornua ejus erecta. Et duos annulos aureos facies 3
ei , tectum ejus & parietes ejus circum circa , & cornua ejus ; &
facies illi coronam auream circumcirca circa. Et duos annulos aureos facies 4
illi deorſum ad coronam ejus, in duobus angulis ejus facies ad duo la-
tera ejus : & erit in locum vectibus ad portandum ipſum illis. Et 5
facies vectes de lignis Sictim : & cooperies ipſos auro.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وبكشي مر آن نريش وپستاني ازخرني او وبدهي اهر تنكهي گوشي اهرن واهر تنكهي 20
گوشي پسراني او آن راست واهر نر انگشت دستي ايشان آن راست واهر نر انگشتي پاي ايشان
آن راست وبپراكني مر آن خون اهر آن مذبح گرداگرد * وپستاني ازآن خون آنچه اهر آن 21
مذبح واز روغن آن ماليدن وبچكاني اهر اهرن واهر جامهاي او واهر پسراني او واهر جامهاي
پسراني اواوازخي او وخاص باشد او و جامهاي او وپسراني او و جامهاي پسراني او واوازخي او
* وبستاني ازآن نريش آن پيه وآن دنبه ومر آن پيه آن پوشا مر آن شكمبه ومر آن 22
ريادني آن جگر ومر دوآن گردها ومر آن پيه آنچه اهر ايشان و مر ساقي آن راست كه
نريشي قربان او * و قرص نان يكّه وكلوچهي نان روغن يكّه وتنكي يكّه ازسلهاي آن 23
طير آنچه بپيشي * وبنهي آن همه اهر كفاني اهرن واهر كفاني پسراني اوعرضه كني 24
ايشانرا عرضه بپيشي [:] * وبستاني ايشانرا ازدستي ايشان وبر آوري بآن مذبح اهر آن 25
قربان ببوي قبوليت بپيشي ؛ قربان اوي * * وبستاني مر آن سينه از نريشي آن قربان آنچه 26
باهرن وعرضه كني اويرا عرضه بپيشي ؛ باشد بتو بخش * وخاص كني مر سينههي
آن عرضه ومر ساقي آن جداكرد آنچه عرضه شد وآنچه جدا شد از نريش آن قربان از آنچه 27
باهرن واز آنچه بپسراني او * وباشد باهرن و بپسراني او برسمي جاويد از نردي پسراني يسرال
كه جداكرد او وجدا كرد باشد از نردي پسراني يسرال از ذبحهاي خاصهاي ايشان 28
جداكرد ايشان ؛ * وجامهاي آن خاص آنچه باهرن باشد بپسراني او پسي او بمالندن در 29
ايشان و بنزديك آوردن در ايشان مر قربانې ايشان * هفت روزها بپوشد ايشانرا آن كهن 30
جاي او از پسراني او آنچه بيايد بجنبيدن وعده بخدمت كردن در خاص * ومر نريشي آن 31
قربانها بستاني وبجوشاني مر گوشتي او در جاي خاص * و بخورد اهرن و پسراني او مر 32
گوشت آن نريش و مر آن نان آنچه در سلّه مر گذاهي جمهي وعده * و بخورند ايشانرا 33
آنچه كفارت شد درايشان بنزديك آوردن مر قربانې ايشان بخاص كردن ايشان و بيگانه
نه خورد كه خاص ايشان .

*Tunc macstabit aries tem, accipi- 19
ſque de ſanguine ejus, & dabit
ſuper cornu auris Aharon & ſu-
per cornu auris filiorum ejus dex-
træ, & ſuper maſculum digi-
tum (ſc. in pollicem) manûs ea-
rum dextræ, & ſuper pollicem
pedis eorum dextri : aſpergesque
ſanguinem ſuper altare circum-
circa. Tollesque de ſanguine qui ei 21
erit ſuper altare, & de oleo un-
ctionis, ſtillabisque ſuper Aha-
ron, & ſuper veſtes ejus, & ſu-
per filios ejus, & ſuper veſtes
filiorum ejus cum eo : & ſanctus
erit ipſe, veſtesque ejus, & filii
ejus, veſtesque filiorum ejus cum
eo. Deinde tolles de ariete ad- 22
pem, & caudam, & adipem qui
tegit inteſtina, & additamen-
tum ſuper jecur, & duos
adipem qui eſt ſuper eos, &
crus dextrum : quia aries conſe-
cratorius eſt. Panemque unum de 23
panibus, & placentam panis olei unā
& lagamum unum è ca-
ſtris azymorum, quod eſt coram
Domino, Conficiesque omnia hæc in 24
manibus Aharon, & in manibus
filiorum ejus, admovebisque illa
admotione coram Domino. Ac- 25
cipiet autem illa è manu eo-
rum, offeréſque in altari, ſuper
oblationem in odorem accepta-
tionis coram Domino : oblatio eſt
Domino. Accipiet etiam pectu- 26
ex ariete oblationis quod Aharon
ei eſt, & admovebis illud ad-
motione coram Domino, & erit
tibi in portem. Sanctificabisque 27
pectus admotionis, & crus ſepa-
rationis, quod admotum eſt, &
quod ſeparatum eſt ex ariete oblatio-
nis, ex eo ſcil. quì eſt pro Aharon
& filiis ejus. Et erit iuſi Aha- 28
ron & filiis ejus in ſtatutum æ-
ternum à filiis Iſrael, quia ſe-
paratio eſt : & ſeparatio erit à
filiis Iſrael de victimis ſanctifi-
ciorum ſuarum ſacrificiis inquam
eorum ſuis Domino. Porrò 29
veſtes ſanctitatis quæ Aharonis,
erunt filiorum ejus poſt eum ad
ungendum eos eā, & ad ſa-
cerdotium in eis obtinendum eorum.
Septem diebus induet eas qui ſa- 30
cerdos ſuerit loco ejus de filiis
ejus, qui ingrediatur tentorio-
rum conventūs ad miniſtrandum
in ſanctitate. Arietem verò ob- 31
latitionum tolles, & coques ca-
ſtitionum tolles, & coques carnem ejus in loco ſancto. Et comē- 32
det Aharon & filii ejus carnem arietis, & panem qui eſt in canſtro
in porta tabernaculi teſtimonii. Comedent inquam ea, eò quòd ex- 33
piatio pro iis ſit facta offerendo oblationes eorum, ad ſanctificandum
eos ad miniſtrandum coram me : & prophanus non comedet, quoniam
ſanctitas ſunt.*

*Et ſanctificabis peſtiferum in 17
elevatione, & armum ſeparationis, quod elevatum eſt & ſeparatum
de ariete oblationum Aaronis & filiorum ejus. Et erit Aaroni & filiis : 18
ea ſtatutum perpetuum à filiis Iſrael, quia ſeparatio eſt : & ſeparatio
erit à filiis Iſrael de victimis ſanctificationum ſuarum , ſeparatio eo-
rum erit coram Domino. Et veſtes ſanctitatis quæ Aharonis, erunt 19
ejus poſt ipſum : ut ungantur in eis, & ut efferant in eis obſidiones
ſuas. Septem diebus induet eas ſacerdos, qui poſt eum ſurget de 30
filiis ejus, non autem ex Levitis : tempore quo ingrediuntur in taber-
naculum teſtimonii , ad miniſtrandum in ſanctuario. Et arietem ob- 31
lationum accipies, & coques carnem ejus in loco ſancto. Et comē- 32
det Aharon & filii ejus carnem arietis, & panem qui eſt in canſtro
in porta tabernaculi teſtimonii. Comedent inquam ea, eò quòd ex- 33
piatio pro iis ſit facta offerendo oblationes eorum, ad ſanctificandum
eos ad miniſtrandum coram me : & prophanus non comedet, quoni-
am ſanctitas ſunt.*

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وبكشي مر آن نريش وپستاني ازخرني او وبدهي اهر تنكهي گوشي اهرن واهر تنكهي 20
گوشي پسراني او آن راست واهر نر انگشت دستي ايشان آن راست واهر نر انگشتي پاي ايشان
آن راست وبپراكني مر آن خون اهر آن مذبح گرداگرد * وپستاني ازآن خون آنچه اهر آن 21
مذبح واز روغن آن ماليدن وبچكاني اهر اهرن واهر جامهاي او واهر پسراني او واهر جامهاي
پسراني اواوازخي او وخاص باشد او و جامهاي او وپسراني او و جامهاي پسراني او واوازخي او
* وبستاني ازآن نريش آن پيه وآن دنبه ومر آن پيه آن پوشا مر آن شكمبه ومر آن 22
ريادني آن جگر ومر دوآن گردها ومر آن پيه آنچه اهر ايشان و مر ساقي آن راست كه
نريشي قربان او * و قرص نان يكّه وكلوچهي نان روغن يكّه وتنكي يكّه ازسلهاي آن 23
طير آنچه بپيشي * وبنهي آن همه اهر كفاني اهرن واهر كفاني پسراني اوعرضه كني 24
ايشانرا عرضه بپيشي [:] * وبستاني ايشانرا ازدستي ايشان وبر آوري بآن مذبح اهر آن 25
قربان ببوي قبوليت بپيشي ؛ قربان اوي * * وبستاني مر آن سينه از نريشي آن قربان آنچه 26
باهرن وعرضه كني اويرا عرضه بپيشي ؛ باشد بتو بخش * وخاص كني مر سينههي
آن عرضه ومر ساقي آن جداكرد آنچه عرضه شد وآنچه جدا شد از نريش آن قربان از آنچه 27
باهرن واز آنچه بپسراني او * وباشد باهرن و بپسراني او برسمي جاويد از نردي پسراني يسرال
كه جداكرد او وجدا كرد باشد از نردي پسراني يسرال از ذبحهاي خاصهاي ايشان 28
جداكرد ايشان ؛ * وجامهاي آن خاص آنچه باهرن باشد بپسراني او پسي او بمالندن در 29
ايشان و بنزديك آوردن در ايشان مر قربانې ايشان * هفت روزها بپوشد ايشانرا آن كهن 30
جاي او از پسراني او آنچه بيايد بجنبيدن وعده بخدمت كردن در خاص * ومر نريشي آن 31
قربانها بستاني وبجوشاني مر گوشتي او در جاي خاص * و بخورد اهرن و پسراني او مر 32
گوشت آن نريش و مر آن نان آنچه در سلّه مر گذاهي جمهي وعده * و بخورند ايشانرا 33
آنچه كفارت شد درايشان بنزديك آوردن مر قربانې ايشان بخاص كردن ايشان و بيگانه
نه خورد كه خاص ايشان .

*Tunc macstabit aries tem, accipi- 19
ſque de ſanguine ejus, & dabit
ſuper cornu auris Aharon & ſu-
per cornu auris filiorum ejus dex-
træ, & ſuper maſculum digi-
tum (ſc. in pollicem) manûs ea-
rum dextræ, & ſuper pollicem
pedis eorum dextri : aſpergesque
ſanguinem ſuper altare circum-
circa. Tollesque de ſanguine qui ei 21
erit ſuper altare, & de oleo un-
ctionis, ſtillabisque ſuper Aha-
ron, & ſuper veſtes ejus, & ſu-
per filios ejus, & ſuper veſtes
filiorum ejus cum eo : & ſanctus
erit ipſe, veſtesque ejus, & filii
ejus, veſtesque filiorum ejus cum
eo. Deinde tolles de ariete ad- 22
pem, & caudam, & adipem qui
tegit inteſtina, & additamen-
tum ſuper jecur, & duos renes, &
adipem qui eſt ſuper eos, &
crus dextrum : quia aries conſe-
cratorius eſt. Panemque unum de 23
panibus, & placentam panis olei unā
& lagamum unum è ca-
ſtris azymorum, quod eſt coram
Domino, Conficiesque omnia hæc in 24
manibus Aharon, & in manibus
filiorum ejus, admovebisque illa
admotione coram Domino. Ac- 25
cipiet autem illa è manu eo-
rum, offeréſque in altari, ſuper
oblationem in odorem accepta-
tionis coram Domino : oblatio eſt
Domino. Accipiet etiam pectu- 26
ex ariete oblationis quod Aharon
ei eſt, & admovebis illud ad-
motione coram Domino, & erit
tibi in portem. Sanctificabisque 27
pectus admotionis, & crus ſepa-
rationis, quod admotum eſt, &
quod ſeparatum eſt ex ariete oblatio-
nis, ex eo ſcil. quì eſt pro Aharon
& filiis ejus. Et erit iuſi Aha- 28
ron & filiis ejus in ſtatutum æ-
ternum à filiis Iſrael, quia ſe-
paratio eſt : & ſeparatio erit à
filiis Iſrael de victimis ſanctifi-
ciorum ſuarum ſacrificiis inquam
eorum ſuis Domino. Porrò 29
veſtes ſanctitatis quæ Aharonis,
erunt filiorum ejus poſt eum ad
ungendum eos eā, & ad ſa-
cerdotium in eis obtinendum eorum.
Septem diebus induet eas qui ſa- 30
cerdos ſuerit loco ejus de filiis
ejus, qui ingrediatur tentorio-
rum conventūs ad miniſtrandum
in ſanctitate. Arietem verò ob- 31
latitionum tolles, & coques ca-
ſtitionum tolles, & coques carnem ejus in loco ſancto. Et comē- 32
det Aharon & filii ejus carnem arietis, & panem qui eſt in canſtro
in porta tabernaculi teſtimonii. Comedent inquam ea, eò quòd ex- 33
piatio pro iis ſit facta offerendo oblationes eorum, ad ſanctificandum
eos ad miniſtrandum coram me : & prophanus non comedet, quoni-
am ſanctitas ſunt.*

coram Domino, quando numera-
bis eos: ut non sit in eis damnum mortis quando numerabis eos.
Hæc æstimatio: offendus est Mosi in monte quasi denarius ignis, & sic 13
dixit illi; Sic dabunt quisquis transit in numerum, nempe dimidium
sicli, in sicli nostræ sanctitatis: viginti siliquarum sicli sit, media 14
pars sicli separatio erit coram Domino. Quicunque transierit in nu-
merum, à filio viginti annorum & supra, dabit separationem coram 15
Domino. Qui dives est non multiplicabit, qui pauper est non di-
minuet de medio sicli: ut det separationem coram Domino, ad ex-
piandum pro animabus vestris. Et accipies argentum expiationum à 16
filiis Israel, & dabis ipsum pro opere tabernaculi testimonii: ut sit
filiis Israel in memoriale bonum coram Domino, ad expiandum pro
animabus vestris. Et loquutus est Dominus cum Mose, dicendo: 17
Fac conchum æneum, & basim ejus æneam ad lauacrum: & 18
ordinabis ipsum inter tabernaculum testimonii & inter altare, & ibi
pones aquas. Et accipient ex ea in ablutionem purum, & sanctifica- 19
bunt aquis illius Aharon & filii ejus manus suas & pedes suos.
Quo tempore ingredientur in tabernaculum testimonii sanctificabun- 20
le aquis, neque morientur igni inflammanti & oblationi quæ
fecuti, ipſi & filiis ejus per generationes suas. Et loquutus est Do- 21
minus cum Mose, dicendo:

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* وبدهي اويرا پيش آن پرده آنچه ابر صندوق آن كواه كرفت پيشي آن پوشش 6
آنچه ابر كواه كرفت آنچه وعده باشم بتو آنجا * ودهند كند ابر او اهرن دختهي بوي 7
ابزار در بامداد در بامداد در افروختني او مر آن چراغها دهند كند اويرا * و درافروختني 8
اهرن مر آن چراغها ميان اويرا دهند كند آنرا دهند هميشه پيشي ؛؛ بعصرهاي شما
* نه بر آورید ابر او دختهي بيكانه[وقربان وهدية] و پشكش نه پشكش كنيد ابر او 9
و كفارت خواهد اهرن ابر شاخهاي او يكبه در سال ازخون خطات آن كفارتها پاك در سال 10
كفارت خواهد ابر او بعصرهاي شما خاصي خاصها او ؛؛ * سخن كفت ؛؛ بموسه بكفتن 11
* كه حساب كني مر سري پسراني بسرال بشمارهاي ايشان بدهند مرد دیتي جاني 12
او ؛؛ در شمردن ايشانرا و نه باشد در ايشان زخم در شمردن ايشانرا * اين بدهند همه آن 13
كذرد ابر آن شمارها نيمهي آن مثقال در مثقال در مثقال آن بيست دانك آن مثقال نيمهي
آن مثقال جدا كرد ؛؛ * همه آن كذرد ابر آن شمارها از قدري بيست سال و بالا بدهد 14
جدا كرد ؛؛ * آن توانكر نه بسيار كند و آن درويش نه اندك كند ازنيمهي آن 15
مثقال بدادن مر جدا كرد ؛؛ بكفارت كردن ابر جانهاي شما * وبستاني مر سيمي آن 16
كفارتها از نزد پسراني بسرال وبدهي اويرا ابر كاري خيمهي وعده وباشد بسرالي بسرال
بياد كرد بيشي ؛؛ بكفارت كردن ابر جانهاي شما * سخن كفت ؛؛ بموسه بكفتن 17
* و بكني ابريق مس و دشتي او مس بشستن وبدهي اويرا ميان خيمهي وعده وميان 18
آن مذبح وبدهي بآنجا آب * وبشویند اهرن و پسراني او [از او] مر دستهاي ايشان و مر 19
پايهاي ايشان * در آمدن ايشان بخيمهي وعده بشویند آب و نه میرند يا در نزديك شدن 20
ايشان آن مذبح بخدمت كردن بر آوردن قربان ؛؛ * وبشویند دستهاي ايشان و پايهاي 21
ايشان و نه میرند و باشد ايشان رسمي جاويد باو و بنسلي او بعصرهاي ايشان *

* سخن كفت ؛؛ بموسه بكفتن *

22

ואת אהרן ואת בניו תקריב אל פתח אהל מועד ורחצת אתם במים: והלבשת את אהרן את בגדי הקדש ומשחת אתו וקדשת אתו וכהן לי: ואת בניו תקריב והלבשתם כתנת: ומשחת את אביהם כאשר משחת אתם וכהנו לי והיתה להם משחתם לכהנת עולם לדרתם: ויעש משה ככל אשר צוה יהוה אתו כן עשה: ויקהל משה את כל העדה אל פתח אהל מועד: ויאמר משה אל העדה זה הדבר אשר צוה יהוה לעשות: ויקרב משה את אהרן ואת בניו וירחץ אתם במים: ויתן עליו את הכתנת ויחגר אתו באבנט ויעטף אתו במעיל ויתן עליו את האפד ויחגר אתו בחשב האפד ויאפד לו בו: ויתן עליו את החשן ויתן אל החשן את האורים ואת התמים: ויתן את המצנפת על ראשו ויתן על המצנפת אל מול פניו את נזר הזהב ציץ הקדש כאשר צוה יהוה את משה: ויקח משה את שמן המשחה ואת הקטרת ואת פר החטאת ואת שני האילים ואת סל המצות: ואת כל העדה הקהל אל פתח אהל מועד: ויעש משה כאשר צוה יהוה אתו ותקהל העדה אל פתח אהל מועד: ויאמר משה אל העדה זה הדבר אשר צוה יהוה תעשו ויראה אליכם כבוד יהוה: ויאמר משה אל אהרן קח לך עגל בן בקר ואילם תמימם והקרב לפני יהוה: ודבר אל בני ישראל לאמר קחו שעיר עזים אחד חטאת ועגל וכבש בני שנה תמימם לעלה: ושור ואילם לזבח שלמים לזבח לפני יהוה ומנחה בלולה בשמן כי היום יהוה נראה אליכם: ויקחו את אשר צוה משה אל פני אהל מועד ויקרבו כל העדה ויעמדו לפני יהוה: ויאמר משה זה הדבר אשר תעשו ויראה אליכם כבוד יהוה: ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את חטאתך ואת עלתך וכפר בעדך ובעד העם והקרב את קרבן העם וכפר בעדם כאשר צוה יהוה: ויקרב אהרן אל המזבח וישחט את עגל החטאת אשר לו: ויקרבו בני אהרן את הדם אליו ויטבל אצבעו בדם ויתן על קרנות המזבח ואת הדם יצק אל יסוד המזבח: ואת החלב ואת הכליות ואת היתרת מן הכבד מן החטאת הקטיר למזבח כאשר צוה יהוה את משה: ואת הבשר ואת העור שרף באש מחוץ למחנה: ויזבח את זבח העם ויתן בני אהרן את הדם אליו ויזרקהו על המזבח סביב: ואת העלה הקריבו לנתחיה ולראשה ויקטר על המזבח: ואת הקרב ואת הכרעים רחץ במים ויקטר משה את הכל המזבחה עלה הוא אשה ריח ניחח ליהוה כאשר צוה יהוה את משה: ויקרב את איל המלאים בני אהרן את הדם אליו ויזרקהו על המזבח סביב: ואת האיל נתחיו ואת הראש ואת הפדר ויקטר על האש אשר על המזבח: ואת הקרב ואת הכרעים רחץ במים ויקטר משה את האיל כלו המזבחה עלה הוא ריח ניחח אשה ליהוה כאשר צוה יהוה את משה: ויקח משה מן הדם אשר על המזבח ומן שמן המשחה ויזה על אהרן על בגדיו ועל בניו ועל בגדי בניו אתו ויקדש את אהרן את בגדיו ואת בניו ואת בגדי בניו אתו: ויאמר משה אל אהרן ואל בניו בשלו את הבשר פתח אהל מועד ושם אכלתם אתו ואת הלחם אשר בסל המלאים כאשר צויתי לאמר אהרן ובניו יאכלהו: והנותר בבשר ובלחם באש תשרפו: ומפתח אהל מועד לא תצאו שבעת ימים עד יום מלאת ימי מלואיכם כי שבעת ימים ימלא את ידכם: כאשר עשה ביום הזה צוה יהוה לעשות לכפר עליכם: ופתח אהל מועד תשבו יומם ולילה שבעת ימים ושמרתם את משמרת יהוה ולא תמותו כי כן צויתי: ויעשו אהרן ובניו את כל הדברים אשר צוה יהוה ביד משה: ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל: ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעלה תמימם והקרב לפני יהוה: ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת ועגל וכבש בני שנה תמימם לעלה: ושור ואיל לזבח שלמים לזבח לפני יהוה ומנחה בלולה בשמן כי היום יהוה נראה אליכם: ויקחו את אשר צוה משה אל פני אהל מועד ויקרבו כל העדה ויעמדו לפני יהוה: ויאמר משה זה הדבר אשר תעשו ויראה אליכם כבוד יהוה: ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את חטאתך ואת עלתך וכפר בעדך ובעד העם ועשה את קרבן העם וכפר בעדם כאשר צוה יהוה: ויקרב אהרן אל המזבח וישחט את עגל החטאת אשר לו: ויקרבו בני אהרן את הדם אליו ויטבל אצבעו בדם ויתן על קרנות המזבח ואת הדם יצק אל יסוד המזבח: ואת החלב ואת הכליות ואת היתרת מן הכבד מן החטאת הקטיר למזבח כאשר צוה יהוה את משה: ואת הבשר ואת העור שרף באש מחוץ למחנה: ויזבח את זבח העם ויתן בני אהרן את הדם אליו ויזרקהו על המזבח סביב: ואת העלה הקריבו לנתחיה ולראשה ויקטר על המזבח: ואת הקרב ואת הכרעים רחץ במים ויקטר משה את הכל המזבחה עלה הוא אשה ריח ניחח

Et vidit populus quòd moraretur Moses à descendendo è monte; & congregatus est populus contra Aharonem, cum vidissent præterisse tempus quod illis præfixerat; & ivit Satanas & errare fecit eos, & convertit eor eorum ut superbi essent: & dixit illi; Surge, fac nobis deos, ut ambulent coram nobis, quoniam Moses, qui nos ædu xit è terra Ægypti, flamma correptus est in monte ignis flammantis à facie Domini, non novimus quid fuerit illi in fine ejus. Et dixit illis Aharon; Abrumpite inaures aureas, quæ sunt in auribus uxorum vestrarum, filiorum vestrorum, & filiarum vestrarum, & adducite ad me.

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Et ad colendum lapides ad imitandum, & ad fculpendum lignum, & ad operandum in omni opere. Et ego dixi eum eo filium Israel, qui amarb de tribu Dan; & eadem mans prudentia corde dedi prudentiam, ut faciant omne quod præcepi tibi, tabernaculum teſtimonii, & arcam quæ in teſtimonium eſt, & operimentum quod eſt ſuper eam, & omnia inſtrumenta tentorii: Et menſam ex inſtrumentis ejus, & candelabrum. purum ac omnia inſtrumenta ejus, & altare ſuffimentis. Et altare holocauſti, & omnia inſtrumenta ejus, & labrum & baſim ejus. Et veſtes miniſterii, & veſtes ſanctitatis pro Aharon ſacerdote, & veſtimenta filiorum ejus ad miniſtrandum: Et oleum unctionis, & ſuffimentum aromaticum pro ſanctuario: juxta omne quod præcepi tibi, facient. Locutus eſt etiam Dominus ad Moſſem, dicendo, Et tu loquere ad filios Iſrael, dicendo; Veruntamen ſabbatiſet meas obſervabitis: quia ſignum eſt inter me & vos in ſeculis veſtris, ad ſciendum quòd ego ſum Dominus ſanctificans vos. Obſervabitis itaque ſabbathum, quia ſanctitas eſt pro vobis: profanantes illud, interficiendo interficiendo: quia omnis faciens in eo opus, anima illa auferetur è medio populi ſui. Sex diebus fiet opus, & die ſeptimo quietis & feſtivitatis eſt ſanctæ Domino: omnis qui opus fecerit die ſabbathi, interficiendo interficietur. Obſervabunt filii Iſrael ſabbathum, ad ſolendum ſabbathum in ſeculis ſuis pactum æternitatis. Inter me & filios Iſrael ſignum eſt ipſum in æternitatem: quia ſex diebus fecit Dominus cœlum & terram, die autem ſeptimo ceſſavit & requievit. Et dedit ipſi Moſſeh, quum finem feciſſet loquendi cum eo in monte Sinai, duas tabulas teſtimonii tabulas gemmeas ſcriptas digito Dei.

CAP. XXXII.

Vidit verò populus quòd tardaret Moſſeh deſcendere de monte, & congregatus populus contra Aharon, dixerunt ei; Surge, fac nobis deos, qui eant ante nos: nam hic Moſſeh, vir qui eduxit nos è terra Ægypti, neſcimus quid acciderit ei. Dixit illis Aharon; Separate inaures aureas quæ in auribus uxorum veſtrarum, filiorum veſtrorum, & filiarum veſtrarum: atque aſferte ad me.

* ودركندن سنگ بيرركردن ودر تراشيدن چوب وبكردن درهمه كار * ومن اينك بداديم
* اواري او مر اهلياب پسري احيسمك بقبيلهي دن ودر دلي همه خردمن دل بداديم خرد
* وبكنند همه آنچه فرمودم ترا * مر خيمهي وعده ومر آن صندوق بگواه گردت ومر آن
* پوشش آنچه ابر او ومر همه پيرايهايي آن خيمه * ومر آن خوان ومر پيرايهايي او ومر آن
* چراغپايهيي آن پاك ومر همه پيرايهايي آن ومر مذبح آن دهنه * ومر مذبح آن علله ومر همه
* پيرايهايي او ومر آن ابريق ومر طشتي او * ومر جامهايي آن خدمت ومر جامهايي آن خاص باهرون
* آن كهن ومر جامهايي پسراني او بخدمت كردن * ومر روغن آن ماليدن ومر دخنهيي آن بري
* ابزار بخاص چون همه آنچه فرمودم ترا بكنند * گفت " بمسه بگفتن * وتو سخن گوي بپسراني بسرال
* بگفتن خاصه مر معطلهايي من نگه داريد كه نشان آن ميلي من و ميلي شما بعصرهايي شما
* بدانستن كه من " خاص كنا شمارا * ونگاه داريد مر آن سبت كه خاص آن بشما سست كنا آن
* كشتن كشته آيد كه همه آن كناداران كار نيست شود آن جاني آن از ميلي قومي آن * شش روزها
* كرده شود كار ودر روزي آن هفتمي معطلي خاص " همه آن كنا كار در روزي آن
* سبت كشتن كشته شود * ونگاه دارند پسراني بسرال مر آن سبت بكردن مر آن سبت بعصرهايي
* ايشان شرطي جاويد * ميلي من و ميلي پسراني بسرال نشان است آن بجاويد كه شش روزها
* كرد " مر آن آسمان و مر آن زمين و در روزي آن هفتمي معطلي فرمود و آسايش فرمود *
* بداد بسمه چون تمام كردني او بسخن گفتن اواري او در كوهي سيني دو لوحهايي آن گواه

گرفت لوحهايي جواهرين نوشتگان در صنعغي خدا *

فصل سي دوم

* وبديد آن قوم كه درنگ كنا مشه بفرود آمدن از آن كوه جمع شد آن قوم ابر اهرن گفتند
* باي برخيز بكن باما معبودي آنچه برونه بينيشي لما كه اين مسه آن مرد آنچه در آورد امارا
* از زميني مصر نه دانستيم چه بود باي * گفت بايشان اهرن جدا كنيد گوشوارهايي آن طلا

Separârunt igitur omnes populus ex- inaures aureas quæ in auribus eorum, & attulerunt ad Aharon. Acce- pitque de manu eorum, & fudit illud in cælato, fecitque illud ſtatuam fuſam: & dixerunt; Iſti ſunt dii tui Iſrael, qui eduxerunt te de terra Ægypti. Vi- dit autem Aharon, & ædificavit altare coram eo: vocavitque Aharon, & dixit; Feſtum erit Domino crast. Et crastinâ ſurgentes mane, obtulerunt holocauſta, & obtulerunt pacifica: ſeditque populus ad comedendum ac bibendum, poſteà ſurrexerunt ad ludendum. Locutus- que eſt Dominus ad Moſſeh; Vade, deſcende, quia corrupte egit populus tuus quem eduxiſti è terra Ægypti. Diverterunt citò de via quam præcepi eis, fecerunt ſibi vitulum fuſum, & adoraverunt eum & ſacrificaverunt ei, dixeruntque; Hi ſunt dii tui Iſrael, qui eduxerunt te de terra Ægypti. Dixit quoque Dominus ad Moſſeh; Vidi populum hunc, & ecce populus dura cervicis eſt. Nunc igitur ſine me, ut excandeſcat ira mea in eos, ac perdam eos: te autem faciam in gentem magnam. Et mitigavit ſe Moſſeh coram Domino Deo ſuo, & dixit; Quare Domine, excandeſcit ira tua in populum tuum, quem eduxiſti è terra Ægypti fortitudine magnâ & manu validâ? Quare te loquentur Ægyptii, dicendo, In malitia eduxit eos ut interficeret eos ex montibus, & ut deleret eos de ſuperficie terræ? convertere à furore iræ tuæ, & convertere de malo in populum tuum. Recordare Abrahami Iſaaci, & Iſraelis, ſervorum tuorum, quibus jurâſti in ſemetipſo, & loquutus es illis; Multiplicabo filios veſtros ſicut ſtellas cœlorum: & univerſam hanc terram, quam dixi vobis, dabo filiis veſtris, & poſſidebunt in ſeculum. Et ſiſt pœnitentia à conſpectu Domini ſuper malo, quod loquutus erat ut faceret populo ſuo. Et vertit ſe, & deſcendit Moſes è monte, & duæ tabulæ teſtimonii in manu ejus: tabulæ ſcriptæ à duobus lateribus ſuis, hinc & illinc erant ſcriptæ.

ET loquutus est Dominus cum Mose; Ito, remove te hinc, ne forte ira- 1
catur furor ira mea in populum, & perdam eos; & transferam tibi in, & 2
populus quem ascendere fecisti è terra Ægypti, ad terram quam juravi
Abrahamo, Isaaco & Jacobo, dicendo; Filiis tuis dabo eam. Et de- 3
mittabo coram te Angelum: & ejiciam per manus illius Chananæos,
Amorrhæos, Hettæos, Pheræzæos, Hevæos & Jebusæos. Ad terram faci- 4
entem lac & mel: quoniam fieri non potest ut ascendere faciam divinam
majestatem gloriæ meæ è medio vestri, ne forte eos consumam in via.
Audiens in habitaculo caftrorum populus, quonam populus durus cervice tu, 5
ne forcè perdam vos in via. Et intellexit populus verbum malum hoc, 6
& luxerunt, nec posuerunt quisque ornatum armorum fuorum, qui datus
erat illis in monte Sinai, in quo nomen magnum & sanctum ipse sibi sum
erat & expressum. Et dixit Dominus Mosi; Dic illis Israel, vos popu- 7
lus duræ cervicis; horâ uni minimâ ascendens in medio tui, ne forte majesta-
tis de medio tui, & perdam te: nunc ergo ejice ornatum armorum tuo-
rum à te, ut manifestum fit coram me quid faciamus fim tibi. Et exuti sunt 8
filii Israel ab ornatu armorum fuorum, in quibus nomen magnum expressi
scriptum erat, quæ data erant illis in donum à monte Horeb. Moses au- 9
tem accepit eos, & occultavit illos in tabernaculo legis suo, verùm taber-
naculum accepit inde, & extendit ipsum: fibi extra caftra elongando ipsum
à caftris populi, & remoti sunt duo millia cubitorum & vocabat ipsum ta-
bernaculum domus doctrinæ: & erat quisquis convertebatur per pœni-
tentiam corde integro coram Domino exiret ad tabernaculum domus do-
ctrinæ, quod erat extra caftra, confitebatúrque peccata sua, & orabat pro
peccatorum fuorum *remiffione*, & cum orare illi remittebatur.

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

28 بگوئید پسرانی لوی چون سخن مشه بیفتاد آران قوم چون سه هزار مرد * گفت مشه 28
29 سرهای آورید قربانی شما این روز را: که مرد در پسری او و در برادری او و بدادن ابر شما این 29
روز آمرین * بود از دیگر روز گفت مشه بآن قوم شما خطا کردید خطای بزرك و اکنون بر آیم 30
بر مگری کفارت خواهم در سبیی خطاهای شما * بازگشت مشه بر حاکت گفت آن 31
قوم آن این خطای بزرك بکردند بایشان معبودی طلا * و اکنون اگر آمرزی خطای ایشان 32
و اگر نه محو کن مرا اکنون از کتابی تو آنچه بنوشتی * گفت را بمشه کسی آنچه خطا کرد بمن 33
محو کنم ازبرا از کتابی من * و اکنون برو کذران مر آن قوم بآنچه سخن گفتم بتو اینك 34
فرشتهی من برود پیشی تو و در روزی عقوبتی من عقوبت کنم ابر ایشان خطای ایشان * زخم 35
داد را بر آن قوم ابر آنچه بکردند مر گوساله آنچه بکرد اهرن.

فصل سی سوم.

1 * گفت را بمشه برو بر آی ازین تو و آن قوم آنچه بر آوردی از زمینی مصر بآن زمین آنچه 1
سوگند خوردم بابرهم بیصحق و بیعقوب بگفتن بنسلی تو بدهم آنرا * و بفرستم پیشی تو 2
فرسته و برانم مر آن کنعنی و آن اموری و آن حتی و آن فرزی و آن حوی و آن یبوسی. 3
* بزمینی دوشابشیی و لکنیین که نه بر آیم در میانی تو که قومی سخت قفای تو تا نه فنا کنم
ترا در راه * بشنوید آن قوم مر آن سخنی آن بدی آن این مصیبتگین شدند ونه نهادند مردی 4
آرایش او بر او * گفت را بمشه بگوی بپسرانی پسرال شما قومی سخت قفا کطفی یگه بر آیم 5
در میانی تو و فنا کنم ترا و اکنون فرود آر آرایش تو از بالای تو و بدانم چه کنم بتو. 6
* بپرد احتشو پسرانی پسرال مر آرایش ایشان از کوهی آن حوب * و مشه بستاند مر آن خیمه 7
و میل دهد باو از بیرون بلشکرگاه دور شدن آران لشکرگاه و بخواند باو شمیهی وهده و باشد
همه طالب کنانی خدا بیرون آید بخیمهی وعده آنچه از بیرون بلشکرگاه.

וידבר יי אל משה לך עלה מזה אתה והעם אשר העלית מארץ מצרים אל הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב לאמר לזרעך אתננה: ושלחתי לפניך מלאך וגרשתי את הכנעני האמרי והחתי והפרזי החוי והיבוסי: אל ארץ זבת חלב ודבש כי לא אעלה בקרבך כי עם קשה ערף אתה פן אכלך בדרך: וישמע העם את הדבר הרע הזה ויתאבלו ואיש לא שתו עדיו עליו: ויאמר יי אל משה אמר אל בני ישראל אתם עם קשה ערף רגע אחד אעלה בקרבך וכליתיך ועתה הורד עדיך ממך ואדעה מה אעשה לך: ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב: ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק ממחנה וקרא לו אהל מועד והיה כל מבקש יי יצא אל אהל מועד אשר מחוץ למחנה: והיה כצאת משה האהלה יקומו כל העם ונצבו איש פתח אהלו והביטו אחרי משה עד באו האהלה: והיה כבא משה האהלה ירד עמוד הענן ועמד פתח האהל ודבר עם משה: וראה כל העם את עמוד הענן עמד פתח האהל וקמו והשתחוו איש פתח אהלו: ודבר יי אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו ושב אל המחנה ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל: ויאמר משה אל יי ראה אתה אמר אלי העל את העם הזה ואתה לא הודעתני את אשר תשלח עמי ואתה אמרת ידעתיך בשם וגם מצאת חן בעיני: ועתה אם נא מצאתי חן בעיניך הודיעני נא את דרכך ואדעך למען אמצא חן בעיניך וראה כי עמך הגוי הזה: ויאמר פני ילכו והנחתי לך: ויאמר אליו אם אין פניך הולכים אל תעלנו מזה: ובמה יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך אני ועמך הלא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל העמים אשר על פני האדמה: ויאמר יי אל משה גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה כי מצאת חן בעיני ואדעך בשם: ויאמר הראני נא את כבודך: ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך וקראתי בשם יי לפניך וחנתי את אשר אחן ורחמתי את אשר ארחם: ויאמר לא תוכל לראת את פני כי לא יראני האדם וחי: ויאמר יי הנה מקום אתי ונצבת על הצור: והיה בעבר כבודי ושמתיך בנקרת הצור וסכתי כפי עליך עד עברי: והסרתי את כפי וראית את אחרי ופני לא יראו:

CAP. XXXIII.

Et loquutus est Dominus cum Mose; Ito, remove te hinc, ne forte ira- 1
catur furor ira mea in populum, & perdam eos; & transferam tibi in, & 2
populus quem ascendere fecisti è terra Ægypti, ad terram quam juravi
Abrahamo, Isaaco & Jacobo, dicendo; Filiis tuis dabo eam. Et de- 3
mittabo coram te Angelum: & ejiciam per manus illius Chananæos,
Amorrhæos, Hettæos, Pheræzæos, Hevæos & Jebusæos. Ad terram faci- 4
entem lac & mel: quoniam fieri non potest ut ascendere faciam divinam
majestatem gloriæ meæ è medio vestri, ne forte eos consumam in via.
Audiens in habitaculo caftrorum populus, quonam populus durus cervice tu, 5
ne forcè perdam vos in via. Et intellexit populus verbum malum hoc, 6
& luxerunt, nec posuerunt quisque ornatum armorum fuorum, qui datus
erat illis in monte Sinai, in quo nomen magnum & sanctum ipse sibi sum
erat & expressum. Et dixit Dominus Mosi; Dic illis Israel, vos popu- 7
lus duræ cervicis; horâ uni minimâ ascendens in medio tui, ne forte majesta-
tis de medio tui, & perdam te: nunc ergo ejice ornatum armorum tuo-
rum à te, ut manifestum fit coram me quid faciamus fim tibi. Et exuti sunt 8
filii Israel ab ornatu armorum fuorum, in quibus nomen magnum expressi
scriptum erat, quæ data erant illis in donum à monte Horeb. Moses au- 9
tem accepit eos, & occultavit illos in tabernaculo legis suo, verùm taber-
naculum accepit inde, & extendit ipsum: fibi extra caftra elongando ipsum
à caftris populi, & remoti sunt duo millia cubitorum & vocabat ipsum ta-
bernaculum domus doctrinæ: & erat quisquis convertebatur per pœni-
tentiam corde integro coram Domino exiret ad tabernaculum domus do-
ctrinæ, quod erat extra caftra, confitebatúrque peccata sua, & orabat pro
peccatorum fuorum *remiffione*, & cum orare illi remittebatur.

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

28 بگوئید پسرانی لوی چون سخن مشه بیفتاد آران قوم چون سه هزار مرد * گفت مشه 28
29 سرهای آورید قربانی شما این روز را: که مرد در پسری او و در برادری او و بدادن ابر شما این 29
روز آمرین * بود از دیگر روز گفت مشه بآن قوم شما خطا کردید خطای بزرك و اکنون بر آیم 30
بر مگری کفارت خواهم در سبیی خطاهای شما * بازگشت مشه بر حاکت گفت آن 31
قوم آن این خطای بزرك بکردند بایشان معبودی طلا * و اکنون اگر آمرزی خطای ایشان 32
و اگر نه محو کن مرا اکنون از کتابی تو آنچه بنوشتی * گفت را بمشه کسی آنچه خطا کرد بمن 33
محو کنم ازبرا از کتابی من * و اکنون برو کذران مر آن قوم بآنچه سخن گفتم بتو اینك 34
فرشتهی من برود پیشی تو و در روزی عقوبتی من عقوبت کنم ابر ایشان خطای ایشان * زخم 35
داد را بر آن قوم ابر آنچه بکردند مر گوساله آنچه بکرد اهرن.

فصل سی سوم.

1 * گفت را بمشه برو بر آی ازین تو و آن قوم آنچه بر آوردی از زمینی مصر بآن زمین آنچه 1
سوگند خوردم بابرهم بیصحق و بیعقوب بگفتن بنسلی تو بدهم آنرا * و بفرستم پیشی تو 2
فرسته و برانم مر آن کنعنی و آن اموری و آن حتی و آن فرزی و آن حوی و آن یبوسی. 3
* بزمینی دوشابشیی و لکنیین که نه بر آیم در میانی تو که قومی سخت قفای تو تا نه فنا کنم
ترا در راه * بشنوید آن قوم مر آن سخنی آن بدی آن این مصیبتگین شدند ونه نهادند مردی 4
آرایش او بر او * گفت را بمشه بگوی بپسرانی پسرال شما قومی سخت قفا کطفی یگه بر آیم 5
در میانی تو و فنا کنم ترا و اکنون فرود آر آرایش تو از بالای تو و بدانم چه کنم بتو. 6
* بپرد احتشو پسرانی پسرال مر آرایش ایشان از کوهی آن حوب * و مشه بستاند مر آن خیمه 7
و میل دهد باو از بیرون بلشکرگاه دور شدن آران لشکرگاه و بخواند باو شمیهی وهده و باشد
همه طالب کنانی خدا بیرون آید بخیمهی وعده آنچه از بیرون بلشکرگاه.

Hier. 25. *Et vidit Moses populum, quòd dissoluti essent: quoniam nudati erant corona aurea quæ erat in capitibus ipsorum, quòd nomen expositum insculptum erat à monte Horeb.*

Et tabulæ opus Dei erant, scri- 16
ptura quoque scriptura Dei erat
exarata tabulis. At audiens 17
autem Iehosthua vocem populi in
vociferatione, dixit ad Mosem;
Vox prælii in caftris. At 18
ille respondit; Non sit vox responsionis
fortitudinis, neque est vo-
ces infoscinis imbecillitatis: vocem lu-
sus ego audio. Fuit autem, cùm 19
appropinquasset ad caftra, vidit vi-
tulum & tympana: & exacerbatus
est ira Mosis, abjecitque è
manu sua tabulas, fregit eas
sub monte. Capiensque vitulum 20
quem fecerant, combussit igni, &
contrivit usque quò comminu-
erunt, præsecique super faciem a-
quæ, & potavit filios Israel. Et 21
dixit Mosi Aharon; Quid
fecit tibi populus iste, quòd induxi-
sti super eum peccatum grande?
Dixit Aharon; Ne exacerbetur ira 22
domini mei, tu enim populum quòd
in malo sit. Dixerunt enim mihi; 23
Fac nobis deos qui eant ante nos:
quia iste Mosis, vir qui edu-
xit nos è terra Ægypti, nescimus
quid acciderit ei. Quibuscum- 24
dò; Cui est aurum? Ite separèntur ex
eodem: mihi; projecique illud in
ignem, & egressus est vitulus iste.
Videt itaque Mosses populum 25
quia otiosus esset: otiosum enim
reddiderat eum Aharon ad infa-
miam inter inhirgentes in eos:
Stetitque Mosses in porta cas- 26
trorum, & dixit; Quicunque est
pro Domino, ad me veniat: & ad
congregati sunt ad eum omnes
filii Levi. Quibus dixit, Sic 27
dixit Dominus Deus Israel; Po-
nite quisque gladium suum super
femur suum: transite, & rever-
timini de porta ad portam in
caftris, & occidite quisque fra-
trem suum, & quisque sodalem
suum, & quisque propinquum
suum.

Hier. 25. *Et vidit Moses populum, quòd dissoluti essent: quoniam nudati erant corona aurea quæ erat in capitibus ipsorum, quòd nomen expositum insculptum erat à monte Horeb.*

Et tabulæ opus Dei erant, scri- 16
ptura quoque scriptura Dei erat
exarata tabulis. At audiens 17
autem Iehosthua vocem populi in
vociferatione, dixit ad Mosem;
Vox prælii in caftris. At 18
ille respondit; Non sit vox responsionis
fortitudinis, neque est vo-
ces infoscinis imbecillitatis: vocem lu-
sus ego audio. Fuit autem, cùm 19
appropinquasset ad caftra, vidit vi-
tulum & tympana: & exacerbatus
est ira Mosis, abjecitque è
manu sua tabulas, fregit eas
sub monte. Capiensque vitulum 20
quem fecerant, combussit igni, &
contrivit usque quò comminu-
erunt, præsecique super faciem a-
quæ, & potavit filios Israel. Et 21
dixit Mosi Aharon; Quid
fecit tibi populus iste, quòd induxi-
sti super eum peccatum grande?
Dixit Aharon; Ne exacerbetur ira 22
domini mei, tu enim populum quòd
in malo sit. Dixerunt enim mihi; 23
Fac nobis deos qui eant ante nos:
quia iste Mosis, vir qui edu-
xit nos è terra Ægypti, nescimus
quid acciderit ei. Quibuscum- 24
dò; Cui est aurum? Ite separèntur ex
eodem: mihi; projecique illud in
ignem, & egressus est vitulus iste.
Videt itaque Mosses populum 25
quia otiosus esset: otiosum enim
reddiderat eum Aharon ad infa-
miam inter inhirgentes in eos:
Stetitque Mosses in porta cas- 26
trorum, & dixit; Quicunque est
pro Domino, ad me veniat: & ad
congregati sunt ad eum omnes
filii Levi. Quibus dixit, Sic 27
dixit Dominus Deus Israel; Po-
nite quisque gladium suum super
femur suum: transite, & rever-
timini de porta ad portam in
caftris, & occidite quisque fra-
trem suum, & quisque sodalem
suum, & quisque propinquum
suum.

Ferrúmque filii Levi secundùm 28
os Mosis: cecidit itaque de
populo fere viginti millia hominum. Et 29
dixit Mosses; Offerte oblationem
vestram hodiè Domino, (quia unus
quisque in filium suum & fratrem
suum,) ut det super vos bodiè benedi-
tionem. Et fuit, die altero dixit 30
Mosses ad populum; Vos peccastis
peccatum grande: & nunc ego ascen-
dam ad Dominum, forsanne expiatio-
nem procurabo pro peccatis vestris.
Reversus itaque Mosses ad Domi- 31
num dixit; Obsecro, peccavit popu-
lus iste peccatum grande: & fecerunt
sibi deum aureum. Nunc autem si 32
tu ea condones peccata eorum: & si
non, dele me jam de libro tuo quem
scripsisti. Dixit Dominus ad Mo- 33
sen; Qui quidem peccavit in me, delebo
ipsum è libro meo. Nunc ergo vade, 34
duc populum hunc quò locutus sum
tibi, ecce angelus meus ibit ante te:
& in die punitionis meæ puniam in
eis peccata eorum. Plagâ itaque 35
percussit Dominus populum, eò quòd fe-
cissent vitulum quem fecerant Aharon.

CAP. XXXIII.

Tum dixit Dominus ad Mosem; 1
Vade, ascende hinc tu & populus
quem eduxisti è terra Ægypti, in ter-
ram quam juravi ipsi Abrahamo &
ipsi & ipsi Jacob, dicendo; Progeniei
tuæ dabo eam. Et mittam ante te 2
Angelum, & ejiciam Chananæum,
Emræum, & Hittæum, & Pheræ-
æum, & Hivæum, & Jebusæum:
ad terram fcil. præbentem lac & 3
mel. Non enim ascendam in medio
tui, quia populus durus cervicis es
tu, ne non perdam te in via. Audi- 4
ens autem populus verbum malum
hoc, luxit: nullus ineft ipsis ornatus
per se. Dixit Dominus ad Mo- 5
sen, Dic filiis Israel, Vos estis
populus durus cervicis: momentaneè
ascendam, & consumam te: nunc ergo
perdam te: nunc ergò deduc orna-
tum tuum de super te, & sciam quid
faciam tibi. Et fingens impofuerunt 6
filii Israel ornatui suo à monte Ho-
reb. Mosses autem accipiat ten- 7
torium, ac tendat illud extra caftra,
elongando à caftris: & vocet il-
lud, Tentorium cultoreum: & erit,
quicunque requirit Deum, egredi-
atur ad tentorium cultoreum quod
est extra caftra:

יהושלמי 19 כָּל קַרְמֵי פְלֹחֵי וְלֵילָא
קַרְמֵי פְלֹחֵי וְלֵילָא דְּחוֹרָא וְדַאֲסִירָא :
20 עַמֵּי בְּרִית יִשְׂרָאֵל לֵירֵת אַחוֹן דְּשָׁאוֹל
לְמִחְמֵי " אֱלֹהֲכוֹן דְּיַקִּירוֹן מִן כָּל מְצִיעָה :
21 בְּזִיוָא :

יהושלמי 25 לָא תִכְסוֹן עַל חֲמֵיע
אֲרֵם נְבָסַת דְּסָפְחָא לָא יְכִירֵת מִן
בְּשָׂרָא דִּי תִכְסוֹן בְּלֵילֵי יוֹמָא שְׁבָעָא
קְרָמָיָא דְּסָפְחָא מִן רַמְשָׁא עַד צַפְרָא :

aperiens vulvam meum eſt, & ex omnibus beſtiis tuis ſanctificabis 20
mares, boum inquam & ovium.
Sed primogenitum aſini redimes ovi-
gno ; quòd ſi non redemeris, 21
truncabis ipſum fecuri : & 22
omnem primogenitum filii tui re-
dimes, neque apparebunt coram
me vacui. Sex diebus operaberis. 23
ſed die ſeptimo quieſces : in ara-
tione & meſſe quieſces. Feſtum 24
quoque hebdomadarum facies tibi
in tempore primitiarum meſſis
triticeæ : & feſtum collectionis in
anno videbuntur omnes maſculi tui coram Domino Deo Iſrael. Quoniam ejiciam populos à facie tua, & di- Exo. 34. 24
latabo terminum tuum : neque deſiderabit vir terram tuam, tempore quo aſcendes ad comparendum coram Domino Deo tuo tribus tem-
poribus in anno. Non macta- 25
bis priuſquam ceſſare feceris fer-
mentum victimæ Paſchatis mei :
neque permanebunt ad auroram
extra altare adipes oblationis Paſ-
chatis.

Hieroſ. 19. *Omnes primitiæ aperientes uterum ſanctificabitis no-*
mini meo : omnes inquam *primo-*
genitos veſtros mares. Primitiæ
ſuſcipientes uterum bovis aut ovis,
eo dabis Deo ſuo. 20. *Populi meo domus Iſrael, non*
poſſidebitis vitulum Dominum Deum
veſtrum vacuis ab omni præcepto.
21. *In aratione.*

exitu anni. Tribus temporibus 23
in anno videbuntur omnes maſculi tui coram Domino Deo Iſrael. Quoniam ejiciam populos à facie tua, & di- Exo. 34. 24
latabo terminum tuum : neque deſiderabit vir terram tuam, tempore quo aſcendes ad comparendum coram Domino Deo tuo tribus tem-
poribus in anno. Non macta- 25
bis priuſquam ceſſare feceris fer-
mentum victimæ Paſchatis mei :
neque permanebunt ad auroram
extra altare adipes oblationis Paſ-
chatis.

Hieroſ. 25. *Non macta bitis ſu-*
per fermentum ſanguinem obla-
tionis Paſchatis : non permanebit
de carne quam macta veritis nobis
dies feſti priuris Paſchatis à ve-
ſpera uſque mane.

וְיִרְחַם רַחֲמֵי עֲלֵיהוֹן וְיִתֵּיב יָתְהוֹן לְאַרְעֲהוֹן
וְיִבְנֵי בֵּית מַקְדְּשֵׁיהּ בְּוַתְהוֹן וְיִשְׁרֵי שְׁכִינְתֵּיהּ
בֵּינֵיהוֹן וְיִתְפַּרְקוּן מִן כָּל עַמְמַיָּא וְיִתְגְּלֵי
מֵימְרָא דַּיְיָ לְכֹלָּא עַמְמַיָּא וְיִתְחֲזֵי לְכֹלָּא
עַמְמַיָּא דְּאִתְרְעֵי יְיָ בְּעַמֵּיהּ וְיִתְקַיְּמוּן בְּהוֹן
מִלַּיָּא דְּאָמַר מֹשֶׁה עַבְדָּא דַּיְיָ וְיִתְרְעֵי יְיָ
בְּעַמֵּיהּ וְיִתְקַיְּמוּן בְּהוֹן מִלַּיָּא דְּאָמַר מֹשֶׁה
עַבְדָּא דַּיְיָ וְי

Et implevit eum spiritu prophetiæ à facie Domini, in sapientia, in 31
prudentia, in scientia, & in omni opere. Ut doceat artifices operari 33
in auro, argento, & ære. Et in sculptura gemmarum pretiosfarum 33
ad perficiendum illis opus, & in
artificio ligni ut operetur in omni
opere artificum. Et ad docendum 34
artificia reliquos artifices dedit
scientiam in corde ejus, ipsi, &
Aholiab filio Ahisamach de tribu
Dan. Implevit eos sapientiâ cordis, ut faciant omne opus carpen- 35
tarii, artificis, & acupictoris in hyacintho, purpura, cocco, & byſſo, & texturis: facientes omne opus & excogitantes quæ necessaria sunt.

CAP. XXXVI.

Et fecit Beſaleel, & Aholiab, & omnis vir ſapiens corde, quibus 1
dederat Dominus ſapientiam & intelligentiam, ad faciendum & ad
faciendum omne opus miniſterii ſanctuarii: juxta omne quod
præcepit Dominus. Et vocavit Moſes Beſaleel & Aholiab, & 2
omnem virum qui ſapienti corde erat, in cujus corde dederat Dominus ſapientiam: omnem virum cujus cor voluntarium erat, ut ac- 3
cederet ad opus ad faciendum ipſum.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* همه جدا کنانی جدا کرد نقره و مس بیاورند مر جدا کرد ۱۴ * وهمه آنکه یافته آمد
* اواری او چوبهای ششاه بهمه کاری آن. کار بیاورند * وهمه زنی خردمنه دل در ۱۵
هستهای آن بتافتند وبیاوردند تافته مر آن کبود و مر آن ارغوان و مر آن قرمز رنگ و مر
* آن کتان * وهمه آن زنان آنکه بروشت دلی ایشان ایشارد درخود بتافتند مر آن مروزی ۱۶
* و آن مهترون بیاوردند مر سنگهای آن شهم و مر سنگهای آن در نشاندکان ۱۷
بیرون وبدسوان * و مر آن بوی ابزار و مر آن روغن بروشنای وبروغنی آن مالیدن ۱۸
وبدهنهی آن بوی ابزار * همه مردورن آنکه سخاوت کرد دلی ایشان ایشارد بآوردن ۱۹
بهمه آن کار آنکه فرمود یی: بکردن درستی مسّه بیاوردند پسرانی بسرال سخاوت یی: * گفت ۲۰
مسّه پسرانی بسرال ببینید بخواند * در نامی بصلال پسری اوری پسر حور بقبیلهی یهودا * ۳۰
* پر کرد اویرا الهام خدایی در خرد ودر بینایی ودر دانش ودر همه کار * واوستادی ۳۱
کردنی اوستادیها بکردن در طلا ودر نقره ودر مس * ودر کندهای سنگ بدر نشاندن ۳۳
ودر تراشیدن چوب بکردن در همه کار اوستادی * وآموختن بداده در دلی او او و اهلیاب ۳۴
پسری احیسمك بقبیلهی دن * پر کرد ایشانرا خردی دل بکردن همه کاری تراشیدن ۳۵
واوستادی ونقاشی کنا در کبود ودر ارغوان ودر قرمز رنگ ودر کتان وجالاهی
کنا کنانی همه کار واستادی کنان استادیها. * فصل سی ششم.

* وبکنند بصلال واهلیاب وهمه مردی خردمنه دل آنچه بداده یی: خرد وبینایی در ایشان ۱
بدانستن وبکردن مر همه کارکرد کاری آن خاص بهمه آنچه فرمود یی: بخواند مسه ۲
بصلال واهلیاب وبهمه مردی خردمنه دل آنچه بداده یی: خرد مر دلی او همه آنچه بر
داشت اویرا دلی او بنزدیك شدن بآن کار بکردن آنرا.

Qui incœpe ſeparabat ſeparationem 24
a gente & arte, attulerunt ſeparationem Domino: omnis item apud quem inveniebatur ligna buxina, ad omne negotium illius operis attulerunt. Omnis prudentes mulier 25
prudens corde, manibus ſuis neverunt, & attulerunt netum, coccinum, & purpuram, & coccinum, & byſſum. Omnes autem mulieres 26
quarum cor extulit illas in prudentia, neverunt pilos caprinos. Principes autem attulerunt lapides 27
onychinos, & lapides inſtitiſſet pro pectorali & humerali: Aromá- 28
quoque, & oleum pro luminari, & pro unctionem, & pro ſuffitu aromaticos. Omnis vir & mulier 29
quorum cor liberales effeciſſet eos, ad afferendum pro omni opere quod præceperat Dominus facierdum per manum Moſis, attulerunt filii Iſrael liberalitter Domino. Et 30
dixit Moſes ad filios Iſrael; Videte, vocavit Dominus ex nomine Beſaleel filium Hur filii Hur de tribu Jehudah. Replevit eum in- 31
ſpiratio Dei prudentiâ, & perſpicacitâ, & ſcientiâ, & omni opere: Tam ad fabrefactendum artificia 32
operando in auro & argento & ære, Quam ad celandum lapides ad 33
inſerendum, & ad ſculpendum ligna: ut operetur in omni opere artificii. Et docendum inſuper dedit 34
in corde ejus, ejus & Aholiab filii Abiſamach de tribu Dan. Repleviſ 35
vit eos prudentiâ cordis, ad faciendum omne opus ſculpendo & artificia, & phrygionis in cæruleo, & purpurâ, & coccineo, & byſſo; & texturis: facientes omne opus, & fabrefactores artis ſolite.

CAP. XXXVI.

Faciat ergò Beſaleel, & Aholiab, & 1
omnis vir prudens corde, in quibus dedit Dominus prudentiam & perſpicacitatem ad faciendum & 2
præſtandum totum opiſcium operis ſanctuarii, omne ſcil. quod præcepe-
rat Dominus. Vocavit itaque Mo- 3
ſes Beſaleel & Aholiab, & omnem virum prudentè corde, in cujus corde dederat Dominus prudentiam: e-
tiam omnem quoque cujus cor elevaverat eum ut accederet ad opus ad faciendum illud.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* بستانید از نزد شما جدا کرد یی: همه سخاوتی دلی او بیاورد آنرا مر جدا کردی یی: طلا و نقره ۵
و مس * و کبود و ارغوان و قرمز رنگ و کتان و مروزی * وپوستهای نرمیشان سرخ کردگان ۶
و پوستهای استخان وچوبهای ششاه * و روغن بروشنای وبوی ابزارها بروغنی آن مالیدن ۸
ودهنهی آن بوی ابزارها * وسنگهای شهم وسنگهای در نشاندکان ببیرون وبدسوان * ۹
و همه خردمنه دل در شما بنیانند وبکنند مر همه آنچه فرمود یی: * مر آن مسکن مر جمهی ۱۰
او و مر پوشش او و مر قلابهای او و مر تختهای او مر پشتوانهای او و مر ستونهای او و مر بون ۱۱
ستونهای او * مر آن صندوق و مر باهوهای او و مر آن پوشش و مر پردهی آن حجاب * مر آن ۱۳
خوان و مر باهوهای او و مر همه پیرایهای او و مر نان آن دوروبه * و مر چراغ پایهی آن ۱۴
روشنای و مر پیرایهای آن و مر چراغهای آن و مر روغنی آن روشنای * و مر مذبح آن دهنه ۱۵
و مر باهوهای [او] و مر روغنی آن مالیدن و مر دهنهی آن بوی ابزار و مر هجایی آن
درگاه بدرگاهی آن مسکن * مر مذبح آن علة و مر غرالی آن مسین آنچه باو و مر باهوهای ۱۶
او و مر همه پیرایهای آن و مر ابریق و مر شت او * مر پردهای آن سرا مر ستونهای او و مر ۱۷
بون ستونهای او و مر هجایی دروازهی آن سرا * مر میکهای آن مسکن و مر میکهای آن ۱۸
سرا و مر طنبهای ایشان * مر جامهای آن خدمت بخدمت کردن درخاص مر جامهای آن خاص ۱۹
باهرن آن کهن و مر جامهای پیرانی بخدمت کردن * بیرون آمدند همه جماعتی پسرانی بسرال ۲۰
از پیشی مسه * بیامدند همه مر آنچه برداشت اویرا دلی او و همه آنچه سخاوت کرد روحی او ۲۱
اویرا بیاوردند مر جدا کرد یی: بکاری جمهی وعده وبهمه کاری او و بجلهای آن خاص *
* بیامدند آن مردان اواری آن زنان همه سخاوتی دل بیاوردند دستوانه وگوشوار و انگشتری ۲۲
و جلجلان همه بیرایهی طلا و همه مرد آنچه عرضه کرد عرضهی طلا یی: * وهمه مرد آنچه ۲۳
یافته شد. اواری او کبود وارغوان و قرمز رنگ وکتان و مروزی و پوستهای نرمیشان سرخ
کردگان و پوستهای استخان بیاوردند.

Accipite à vobis ſeparationem Domi- 5
ni: omnis ex liberalitate cordis ſui afferet eam ſeparationem Domini: aurum, & argentum, & æs, Et 6
cæruleum, & purpuram, & coccinum, & byſſum, & pilos caprinos, Et pelles arietum tubifa- 7
tas, & pelles hircorum, & ligna buxina, Et alenm pro lumi- 8
nari, & aromata pro oleo unctionis, & pro ſuffitione aromaticum: Et lapides onychinos, & lapides 9
inſtitios pro pectorali & humera-
li. Et omnes prudentes corde in- 10
ter vos, venerint & faciant quæ præcepit Dominus: Tabernacu- 11
lum, tentorium ejus, & operimentum ejus, & uncinos ejus, & 12
tabulas ejus, vectes ejus, columnas ejus, & baſobatas ejus: Arcam & baculos ejus, & operi- 13
mentum, & vellum aulei: Menſam 14
& baculos ejus, & omnia inſtrumenta ejus, & panem biſacem: Et 15
candelabrum luminaris & inſtrumenta ejus, & lucernas ejus, & oleum luminaris, Et altare ſuffimenti & 16
baculi ejus, & oleum unctionis, & ſuffimentum aromatis, & aulæum oſtii pro oſtio tabernaculi: Altare 17
holocauſtorum, & rete æreum ejus, vectes ejus & vaſa ejus: & concham & baſim ejus. Cortinas atrii, columnas ejus, & baſes ejus: 18
velum quoque oſtii atrii. Et clavos tabernaculi, & clavos atrii, & funes eorum. Veſtes miniſterii ad miniſtrandum in ſanctuario, & 19
veſtes ſanctitatis Aaronis ſacerdotis, & veſtes filiorum ejus ad miniſtrandum. Et exierunt univerſa congregatio filiorum Iſrael à con- 20
ſpectu Moſis. Et venerunt omnis vir cujus cor voluntarium erat, & quemcunque impleverat ſpiritus prophetiæ quæ cum eo erat, & attulerunt ſeparationem coram Domino pro opere tabernaculi fœderis, & pro omni miniſterio ejus, atque pro veſtibus ſanctis. Et 22
venerunt viri cum mulieribus: quicunque voluntarius corde erant, attulerunt armillas, inaures, annulos, dextralia, & omne ornamentum aureum; omnis vir qui elevavit elevationem auri coram Domino. Omnis quoque vir apud quem inveniebatur hyacinthus, purpura, coccus, byſſus, & pili caprarum, pelles arietum rubro tinctæ, & pelles taxorum, attulerunt.

לוֹ׃

וַיַּעַשׂ בְּצַלְאֵל וְאָהֳלִיאָב וְכָל־אִישׁ חֲכַם־לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה בָּהֶם וּתְבוּנָה לָדַעַת לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה׃ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְבְצַלְאֵל וּלְאָהֳלִיאָב וּלְכָל־אִישׁ חֲכַם־לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה בְּלִבָּם כֹּל אֲשֶׁר נְשָׂאוֹ לִבּוֹ אֶל־הַמְּלָאכָה לְקָרְבָה לַעֲשֹׂתָהּ׃ וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵרִימוּ מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה לִמְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲשֹׂתָהּ וְהֵם הֵבִיאוּ אֵלָיו עוֹד נְדָבָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר׃ וַיָּבֹאוּ כָּל־הַחֲכָמִים הָעֹשִׂים אֶת־כָּל־מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ אִישׁ אִישׁ מִמְּלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר הֵמָּה עֹשִׂים׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר מַרְבִּים הָעָם לְהָבִיא מִדֵּי הָעֲבֹדָה לַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ׃ וַיְצַו מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בַּמַּחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אַל־יַעֲשׂוּ עוֹד מְלָאכָה לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וַתִּכָּלֵא הָעָם מֵהָבִיא׃ וְהַמְּלָאכָה הָיְתָה דַיָּם לְכָל־הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ וְהוֹתֵר׃

Et implevit eum ſpiritu prophetiæ à facie Domini, in ſapientia, in 31
prudentia, in ſcientia, & in omni opere. Ut doceat artifices operari 33
in auro, argento, & ære. Et in ſculptura gemmarum pretioſarum 33
ad perficiendum illis opus, & in
artificio ligni ut operetur in omni
opere artificum. Et ad docendum 34
artificia reliquos artifices dedit
ſcientiam in corde ejus, ipſi, &
Aholiab filio Ahiſamach de tribu
Dan. Implevit eos ſapientiâ cordis, ut faciant omne opus carpen- 35
tarii, artificis, & acupictoris in hyacintho, purpura, cocco, & byſſo, & texturis: facientes omne opus & excogitantes quæ neceſſaria ſunt.

CAP. XXXVI.

Et fecit Beſaleel, & Aholiab, & omnis vir ſapiens corde, quibus 1
dederat Dominus ſapientiam & intelligentiam, ad faciendum & ad
faciendum omne opus miniſterii ſanctuarii: juxta omne quod
præcepit Dominus. Et vocavit Moſes Beſaleel & Aholiab, & 2
omnem virum qui ſapienti corde erat, in cujus corde dederat Dominus ſapientiam: omnem virum cujus cor voluntarium erat, ut ac- 3
cederet ad opus ad faciendum ipſum.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* همه جدا کنانی جدا کرد نقره و مس بیاورند مر جدا کرد یی: وهمه آنکه یافته آمد ۱۴
اواری او چوبهای ششاه بهمه کاری آن. کار بیاورند * وهمه زنی خردمنه دل در ۱۵
هستهای آن بتافتند وبیاوردند تافته مر آن کبود و مر آن ارغوان و مر آن قرمز رنگ و مر
* آن کتان * وهمه آن زنان آنکه بروشت دلی ایشان ایشارد درخود بتافتند مر آن مروزی ۱۶
* و آن مهترون بیاوردند مر سنگهای آن شهم و مر سنگهای آن در نشاندکان ۱۷
بیرون وبدسوان * و مر آن بوی ابزار و مر آن روغن بروشنای وبروغنی آن مالیدن ۱۸
ودهنهی آن بوی ابزار * همه مردورن آنکه سخاوت کرد دلی ایشان ایشارد بآوردن ۱۹
بهمه آن کار آنکه فرمود یی: بکردن درستی مسّه بیاوردند پسرانی بسرال سخاوت یی: * گفت ۲۰
مسّه پسرانی بسرال ببینید بخواند * در نامی بصلال پسری اوری پسر حور بقبیلهی یهودا * ۳۰
* پر کرد اویرا الهام خدایی در خرد ودر بینایی ودر دانش ودر همه کار * واوستادی ۳۱
کردنی اوستادیها بکردن در طلا ودر نقره ودر مس * ودر کندهای سنگ بدر نشاندن ۳۳
ودر تراشیدن چوب بکردن در همه کار اوستادی * وآموختن بداده در دلی او او و اهلیاب ۳۴
پسری احیسمك بقبیلهی دن * پر کرد ایشانرا خردی دل بکردن همه کاری تراشیدن ۳۵
واوستادی ونقاشی کنا در کبود ودر ارغوان ودر قرمز رنگ ودر کتان وجالاهی
کنا کنانی همه کار واستادی کنان استادیها. * فصل سی ششم.

* وبکنند بصلال واهلیاب وهمه مردی خردمنه دل آنچه بداده یی: خرد وبینایی در ایشان ۱
بدانستن وبکردن مر همه کارکرد کاری آن خاص بهمه آنچه فرمود یی: بخواند مسه ۲
بصلال واهلیاب وبهمه مردی خردمنه دل آنچه بداده یی: خرد مر دلی او همه آنچه بر
داشت اویرا دلی او بنزدیك شدن بآن کار بکردن آنرا.

Accipite à vobis ſeparationem Domi- 5
ni: omnis ex liberalitate cordis ſui afferet eam ſeparationem Domini: aurum, & argentum, & æs, Et 6
cæruleum, & purpuram, & coccinum, & byſſum, & pilos caprinos, Et pelles arietum tubifa- 7
tas, & pelles hircorum, & ligna buxina, Et alenm pro lumi- 8
nari, & aromata pro oleo unctionis, & pro ſuffitione aromaticum: Et lapides onychinos, & lapides 9
inſtitios pro pectorali & humera-
li. Et omnes prudentes corde in- 10
ter vos, venerint & faciant quæ præcepit Dominus: Tabernacu- 11
lum, tentorium ejus, & operimentum ejus, & uncinos ejus, & 12
tabulas ejus, vectes ejus, columnas ejus, & baſobatas ejus: Arcam & baculos ejus, & operi- 13
mentum, & vellum aulei: Menſam 14
& baculos ejus, & omnia inſtrumenta ejus, & panem biſacem: Et 15
candelabrum luminaris & inſtrumenta ejus, & lucernas ejus, & oleum luminaris, Et altare ſuffimenti & 16
baculi ejus, & oleum unctionis, & ſuffimentum aromatis, & aulæum oſtii pro oſtio tabernaculi: Altare 17
holocauſtorum, & rete æreum ejus, vectes ejus & vaſa ejus: & concham & baſim ejus. Cortinas atrii, columnas ejus, & baſes ejus: 18
velum quoque oſtii atrii. Et clavos tabernaculi, & clavos atrii, & funes eorum. Veſtes miniſterii ad miniſtrandum in ſanctuario, & 19
veſtes ſanctitatis Aaronis ſacerdotis, & veſtes filiorum ejus ad miniſtrandum. Et exierunt univerſa congregatio filiorum Iſrael à con- 20
ſpectu Moſis. Et venerunt omnis vir cujus cor voluntarium erat, & quemcunque impleverat ſpiritus prophetiæ quæ cum eo erat, & attulerunt ſeparationem coram Domino pro opere tabernaculi fœderis, & pro omni miniſterio ejus, atque pro veſtibus ſanctis. Et 22
venerunt viri cum mulieribus: quicunque voluntarius corde erant, attulerunt armillas, inaures, annulos, dextralia, & omne ornamentum aureum; omnis vir qui elevavit elevationem auri coram Domino. Omnis quoque vir apud quem inveniebatur hyacinthus, purpura, coccus, byſſus, & pili caprarum, pelles arietum rubro tinctæ, & pelles taxorum, attulerunt.

לוֹ׃

וַיַּעַשׂ בְּצַלְאֵל וְאָהֳלִיאָב וְכָל־אִישׁ חֲכַם־לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה בָּהֶם וּתְבוּנָה לָדַעַת לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה׃ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְבְצַלְאֵל וּלְאָהֳלִיאָב וּלְכָל־אִישׁ חֲכַם־לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה בְּלִבָּם כֹּל אֲשֶׁר נְשָׂאוֹ לִבּוֹ אֶל־הַמְּלָאכָה לְקָרְבָה לַעֲשֹׂתָהּ׃ וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵרִימוּ מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה לִמְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲשֹׂתָהּ וְהֵם הֵבִיאוּ אֵלָיו עוֹד נְדָבָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר׃ וַיָּבֹאוּ כָּל־הַחֲכָמִים הָעֹשִׂים אֶת־כָּל־מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ אִישׁ אִישׁ מִמְּלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר הֵמָּה עֹשִׂים׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר מַרְבִּים הָעָם לְהָבִיא מִדֵּי הָעֲבֹדָה לַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ׃ וַיְצַו מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בַּמַּחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אַל־יַעֲשׂוּ עוֹד מְלָאכָה לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וַתִּכָּלֵא הָעָם מֵהָבִיא׃ וְהַמְּלָאכָה הָיְתָה דַיָּם לְכָל־הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ וְהוֹתֵר׃

Et implevit eum ſpiritu prophetiæ à facie Domini, in ſapientia, in 31
prudentia, in ſcientia, & in omni opere. Ut doceat artifices operari 33
in auro, argento, & ære. Et in ſculptura gemmarum pretioſarum 33
ad perficiendum illis opus, & in
artificio ligni ut operetur in omni
opere artificum. Et ad docendum 34
artificia reliquos artifices dedit
ſcientiam in corde ejus, ipſi, &
Aholiab filio Ahiſamach de tribu
Dan. Implevit eos ſapientiâ cordis, ut faciant omne opus carpen- 35
tarii, artificis, & acupictoris in hyacintho, purpura, cocco, & byſſo, & texturis: facientes omne opus & excogitantes quæ neceſſaria ſunt.

CAP. XXXVI.

Et fecit Beſaleel, & Aholiab, & omnis vir ſapiens corde, quibus 1
dederat Dominus ſapientiam & intelligentiam, ad faciendum & ad
faciendum omne opus miniſterii ſanctuarii: juxta omne quod
præcepit Dominus. Et vocavit Moſes Beſaleel & Aholiab, & 2
omnem virum qui ſapienti corde erat, in cujus corde dederat Dominus ſapientiam: omnem virum cujus cor voluntarium erat, ut ac- 3
cederet ad opus ad faciendum ipſum.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*بگرد مر آن تختها بمسكن چوبهاي شمشاد استادگان * ده گزها درازي آن تخته و گز و نيمهي 20 21

و گز كشادگي آن تختهي آن يگه * دو دستكها بتختهي آن يگه پيوسته آن يك بيك 22

همچنين بگرد بهمه تختهاي آن مسكن * بگرد مر تختها بمسكن بيست تختها بكتفي جنوب 23

* وچهل بون ستوني نقره بگرد فرود بيست آن تختها دو بون ستونها فرود آن تختهي آن يگه 24

بدو دستكهاي او دو بن ستونها فرود آن تختهي آن يگه بدو دستكهاي او * وبپيلهوي آن 25

مسكن آن دويمي بكنج شمال بگرد بيست تختها * وچهل بون ستونهاي ايشان نقره دو بون 26

ستونها فرود آن تختهي آن يگه و دو بون ستونها فرود آن تختهي آن يگه * وبپيغلها آن 27

مسكن مغرب بگرد شش تختها * و دو تختها بگرد بكنارهاي آن مسكن در پيغلها * وباشد 28 29

حقتان از فرود و يك جا باشد جفت بسري او بآن حلقهي آن يگه همچنين بگرد بدويي

ايشان بدو آن كنارها * وباشد هشت تختها و بون ستونهاي ايشان نقره شانزده بون 30

ستونها دو بون ستونها دو بون ستونها فرود آن تختهي آن يگه * بگرد ستيوانها چوبهاي 31

سمشاد پنج بتختها پهلوي آن مسكن آن يگه * وپنج پشتيوانها بتختها پهلوي آن مسكن 32

آن دويمي وپنج پشتيوانها بتختهاي آن مسكن بپيغلهاي مغرب * بگرد مر آن پشتيوان 33

ميانې پشتيوان بودن درميانې آن تختها از آن كنار بآن كنار * ومر آن تختها بپيدارويد طلا و مر 34

حلقهاي ايشان بگرد طلا خانها بپشتيوانها و بپيدارويد مر آن پشتيوانها طلا * بگرد مر آن 35

پرده كبود و ارغوان و قرمزرنگ و كتاني نافته عملي استاد بگرد آنرا كرديها 36

چهار ستوپهاي شمشاد بپيدارويد طلا و سر ستوپهاي طلا بريخت بايشان چهار بون ستوپهاي نقره

* بگرد جاب بدرگاهي آن خيمه كبود و ارغوان و قرمزرنگ و كتاني نافته عمل نقش 37

و مر ستوپهاي او پنج و مر سر ستوپهاي ايشان و بپيدارويد سرهاي ايشان و ميان بندهاي 38

ايشان طلا و بون ستوپهاي ايشان پنج مس.

Feſtiq; aſſeres tabernaculis ex ligni ſe
baziæ, ſtantes. Decem cubitorum 21
& ſeptem aſſeris, cubiti vnius & di-
midia cubitus latitudo aſſeris vnius. 22
Duæ manices erunt aſſeri vnus ju-
xta alterum: ſic fiet omnibus aſ-
ſeribus tabernaculi. Fecit itaque 23
aſſeres tabernaculo, viginti aſſeres
ad latus Meridionale. Et quadra- 24
ginta ſyſtadium a gentes ſecit ſub
viginti aſſeribus: duas ſyſtadias
ſub aſſere vno pro duabus mor-
tulis ejus, & duas ſyſtadias
ſub aſſere altero pro duabus mor-
tualis ejus. In latere verò 25
tabernaculi ſecundo in angulo
Septentrionali fecit viginti aſ-
feres, Et quadraginta ſyſtadias 26
argenteas: duas ſyſtadias ſub
aſſere vno, & duas ſyſtadias
ſub aſſere altero. In angulis autem 27
tabernaculi ab Occidentem fecit ſex
aſſeres. Duos aſſeres fecit in an- 28
tremis tabernaculi in angulis: & 29
eſſent gemelli inferne, & pariter
eſſent gemelli in capite eius in
annulo vno: ſic fecit omnibus il-
lis in duabus extremitatibus. Et in 30
eſſent octo aſſeres, & ſyſtadiæ ea-
rum argenteæ ſexdecim ſyſtadiæ:
ſyſtadiæ binæ ſyſtadiæ binæ ſub
vnoquoq; aſſere & ſyſtadiæ exiguæ. 31
Fecit & vectes de lignis Sitim, 32
quinque pro tabulis lateris
tabernaculi vnius. Et quinque vectes pro tabulis lateris tabernacu-
li ſecundi: & quinque vectes pro tabulis lateris tabernaculi in ex-
tremis occidentis. Et fecit vectem medium ut mitteretur per me- 33
dium tabulatum ab extremis ad
extrema, ex arbore quam plan-
raverat Abraham pater noſter in
Beerſheba, & oraverat ibi in no-
mine fermonis Dominī Dei ſecu-
li. Tabulas autem texit auro, & annulos earum fecit aureos, ut 34
eſſent loca pro vectibus: & texit vectes auro. Et fecit velum ex 35
hyacintho, purpurâ, cocco, & byſſo retorta: opere artificis Ce-
rubim fecit illud. Et fecit illi quatuor columnas 36
ligni Sittim, & texit eas auro, uncini earum aurei erant: & fudit
pro eis quatuor baſes argenteas. Et fecit velamen pro oſtio ta- 37
bernaculi ex hyacintho, purpura, cocco, & byſſo retortâ, opere
acupictoris. Et columnas ejus quinque, & clavos earum quinque, & 38
operuit capita illarum & cinctluras earum auro: & baſes autem ea-
rum quinque æreæ.

Hieroſ. 33 *Et fecit vectes me-
dios ad prominendum inter ſtabu-
las.*

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

بستاندند از پيشي مشه مر همه آن جدا كرد آنچه آوردند پسراني بسرال بكاركردي كاري آن 3

خاص بكردن آنرا و ايشان آوردند باو نيز شكايت در بامداد در بامداد * بيامدند همه آن 4

خردمندان آن كنان مر همه كاري آن خاص مرد مرد از كاري او آنچه ايشان كنان.

گفتند بشه بگفتن بسيار كنان آن قوم بآوردن از قدري آن كار بكاري آنچه فرمود !! 5

بكردن آنرا * بفرمود مشه بگذرانيدند آواز در لشكرگاه بگفتن مرد و زن نه كنند نيز كار بجدا 6

كرد آن خاص بند شد آن قوم از آوردن * و آن كار بود بسي ايشان بهمه آن كار بكردن آنرا 7

و زياد باشا * بگردند همه خردمند دل در كنائي آن كار مر آن مسكن ده شقه كنان تافته 8

و كبود و ارغوان و قرمز رنگ كروبها عملي استاد بگرد ايشانرا * درازي آن شقهي آن يگه بيست 9

و شست در گز و كشادگي چهار در گز آن شقهي آن يگه اندازهي يگه بهمه شقه * پيوسته 10

گرد مر پنج آن شقه يگه بيگه و پنج شقه پيوسته كرد يگه بيگه * بگرد ماچينهاي كبود 11

ابر لبي آن شقهي آن يگه از كنار در پيوستنجا همچنين بگرد در لبي آن شقهي آن كناري

در پيوستنجاي آن دويمي * پنجاه ماچينها بگرد در شقهي آن يگه و پنجاه ماچينها بگرد در 12

كناري آن شقه آنچه در پيوستنجاي آن دويمي مقابل باشان آن ماچينها يك بيك * بگرد 13

پنجاه قلابهاي طلا پيوسته كرد مر آن شقه يك بيك در قلابها بود آن مسكن يگه * بگرد 14

شقهي مروزي بچيمه ابر آن مسكن يازده شقه بگرد ايشانرا * درازي آن شقهي آن يگه سي 15

در گز و چهار گز كشادگي آن شقهي آن يگه اندازهي يگه يازده شقه * پيوسته كرد 16

مر پنج آن شقه بجدا و مر شش آن شقه بجدا * بگرد ماچينها پنجاه ابر لبي آن شقهي 17

آن كناري در پيوستنجا و پنجاه ماچينها بگرد ابر لبي آن شقهي آن پيوسته باشا آن دويمي.

* بگرد قلابهاي مس پنجاه پيوسته كردن مر آن خيمه بيودن يگه * بگرد پوشش بخيمه 18 19

پوستهاي نرميشان سرخ كردگان و پوشش پوستهاي استخان از بالا.

Tuterunque à cauſſeſtis Maſſeh c. 3
mâ (reparationi quam attulerunt fi-
liiſſrael ad fundiſſonē operis ſanctu-
arii, ad faciendū illud: per bibi ad ſy-
ſyrchent et adhuc illerabantes filios
jugis illa matutinis. Verumtamen c. 4
mos ſapientes qui faciebant omne
opꝰ ſanctuarij, quilibet ab opere ſuo
quod faciebant: Et loquti ſunt ad c. 5
Maſſeh, dicentes, Multiplicent popu-
lus afferendo ſupra rationem operis,
ad opus quod præcepit Dominus ad
faciendum illud. Et præcepit Maſſeh figura 6
Maſſeh, transire fecerunt vocem in
caſtris, dicendo, Vir & mulier ne
faciant ultrà opus ad ſeparationem
ſanctuarij: Ita ceſſatum eſt à po-
pulus ab afferendo. Et quoad o- 7
pus, erat ſufficiens eis pro tota ope-
re ad faciendum illud, & ſuper-
flua ne ceſſaret. Et fecerunt om- 8
ſapiens corde, inter factores operis,
tabernaculū, decem cortinæ ex by-
ſſo torti, & cæruleo, & purpurâ, & co-
cineo, cum Cherubim opere artifi-
ficis fecit illas. Longitudo cortī- 9
næ unius erat viginti & octo cubi-
torum, & latitudo quatuor cubito-
rum cortina vna: dimenſio vna
erat omnibus cortinis. Pectina co- 10
junxit quinque cortinas vnam con
alteræ, & quinque cortinas alias
conjunxit vnam cum altera. Fecit 11
& laqueolos cæruleos in labio corti-
næ vnius, in margine in junctura:
ſic fecit in labio cortinæ marginalis
in junctura ſecundæ. Quinquaginta 12
laqueoſi fecit in cortina vna, &
quinquaginta laqueoſos fecit in mar-
gine cortinæ, quæ erat in junctura,
ſecundæ: oppoſitis extremitatibus
laqueoſi, vna extremitas ſecunda. 13
quaginta uncinos aureos, & conjun-
xit cortinas vnam cum altera uncis:
ita fuit tabernaculum vnum.
Fecit quoque cortinas ex pilis ca- 14
prinis in tentorium ſuper tabernacu-
lum, undecim cortinas fecit illas.
Longitudo cortinæ vnius, triginta 15
cubitorum; & latitudo quatuor
cubitorum cortinæ vnius: dimenſio
una erat undecim cortinis. Con- 16
junxitque quinque cortinas ſeor-
ſim, & ſex cortinas ſeorſim. Fecit 17
etiam laqueoſos quinquaginta in la-
bro cortinæ marginalis in junctura:
& quinquaginta laqueoſos fecit in
labro cortinæ conuallæ ſecundæ
ſecundæ. Fecit ſeu uncinos aureos 18
quinquaginta ad conjungendum ten-
torium, ut eſſet vnum. Fecit inſuper 19
operimentum tentorij ex pellibus a-
rietum rubefactis, & operimentum
ex pellibus hircorum deſuper.

Hier. 17. *Injuſtitiæ.* 12. *Sole
vipericentes.*

וְעָבַד יְרֵ֣ךְ מִזְבַּ֣ח הָעֹלָ֔ה דִּיקֹ֖יו שְׁיֵ֣ה חֲמֵ֑שׁ אֲשֵׁ֣ן אוֹרְי֔וֹ וְחַמְשָׁ֣ה אַמּ֔וֹת קְנֵ֖ה אוֹרְי֑וֹ וְעָבַ֣ד קַרְנוֹתָ֔יו וְעָבַ֥ד קַרְנֹתָ֖יו עָלֹ֣ו אֶחָ֑דֶת וְצִפִּיתָ֥ אֹתֹ֖ו נְחֹֽשֶׁת׃ וְעָשִׂ֣יתָ יְרֵ֔ו לְיָעֵ֖ל הַמְּזַבֵּ֑חַ וְיָעֵ֣לוּ הַיְעֵ֔לִים וְיִצְּק֥וּ אֶת־הַכִּיֹּ֖ר הַשֵּׁנִ֑ית וְעָשִׂ֣יתָ אֶת־כָּל־כֵּלָ֔יו לְכַפֵּ֖ר בְּעַדָֽם׃ וְעָשִׂ֣יתָ לַמִּכְבָּ֔ר מַעֲשֵׂ֖ה רֶ֣שֶׁת נְחֹ֑שֶׁת וְעָשִׂ֣יתָ עַל־הָרֶ֗שֶׁת אַרְבַּ֤ע טַבָּעוֹת֙ נְחֹ֔שֶׁת לְאַרְבַּ֖ע יְרֵכֹתָֽיו׃ וְנָתַתָּ֣ה אֹתָ֔ם עַל־אַרְבַּ֖ע הַטַּבָּעֹ֑ת וְהָיְתָ֥ה הָרֶ֖שֶׁת לַמַּחֲצִ֥ית הַמִּזְבֵּֽחַ׃ וְעָשִׂ֣יתָ בַדִּ֔ים לְעֹֽצֵי֙ הַמִּזְבֵּ֔חַ וּבִ֣דְּיָ֔ם וְצִפִּיתָ֥ אֹתֹ֖ו נְחֹֽשֶׁת׃ וְהֻבָּ֣א אֶת־בַּדָּ֗יו בַּטַּבָּעֹת֙ וְהָי֣וּ הַבַּדִּ֔ים עַל־שְׁתֵּ֖י יְרֵכֹ֣ת הַמִּזְבֵּ֑חַ בְּשֵׂ֖את אֹתֹֽו׃ נְב֥וּב לֻחֹ֖ת תַּעֲשֶׂ֣ה אֹתֹ֑ו כַּאֲשֶׁ֨ר הָרְאָ֤ה אֹתְךָ֙ בָּהָ֣ר כֵּ֔ן יַעֲשֽׂוּ׃ וְעָשִׂ֣יתָ חֲצַ֣ר לַמִּשְׁכָּ֗ן לִפְאַ֤ת נֶ֙גְבָּה֙ תֵּימָ֔נָה קְלָעִ֥ים לֶחָצֵ֖ר שֵׁ֣שׁ מָשְׁזָ֑ר מֵאָ֥ה בָאַ֖מָּה אָֽרֶךְ׃ וְעַמֻּדָ֣יו עֶשְׂרִ֔ים וְאַדְנֵיהֶ֥ם עֶשְׂרִ֖ים נְחֹ֑שֶׁת וָוֵ֤י הָעַמּוּדִים֙ וַחֻשְׁקֵיהֶ֔ם כָּ֖סֶף׃ וְכֵ֣ן אֹ֔רֶךְ לַצָּפ֖וֹן מֵאָ֣ה בָאַ֑מָּה עַמֻּדָ֣יו עֶשְׂרִ֔ים וְאַדְנֵיהֶ֥ם עֶשְׂרִ֖ים נְחֹ֑שֶׁת וָוֵ֤י הָעַמּוּדִים֙ וַחֻשְׁקֵיהֶ֔ם כָּֽסֶף׃ וְרֹ֣חַב לַחֲצַ֗ר יָ֚ם קְלָעִ֣ים חֲמִשִּׁ֔ים עַמֻּדֵיהֶ֖ם עֲשָׂרָ֑ה וְאַדְנֵיהֶ֖ם עֲשָׂרָֽה׃ כֵּ֣ן רֹ֣חַב לַחֲצַ֗ר קֵ֚דְמָה מִזְרָ֣חָה חֲמִשִּׁ֔ים אַמָּֽה׃ וְקֶלַע֙ חֲמֵ֣שׁ עֶשְׂרֵ֣ה אַמָּ֔ה אֶל־הַכָּתֵ֖ף שְׁלֹשָׁ֑ה עַמֻּדֵיהֶ֖ם שְׁלֹשָׁ֑ה וְאַדְנֵיהֶ֖ם שְׁלֹשָֽׁה׃ וְלַכָּתֵ֣ף הַשֵּׁנִ֗ית מִזֶּ֤ה וּמִזֶּה֙ לִשְׁעַ֣ר הֶחָצֵ֔ר קְלָעִ֖ים חֲמֵ֣שׁ עֶשְׂרֵ֣ה אַמָּ֑ה עַמֻּדֵיהֶ֖ם שְׁלֹשָׁ֑ה וְאַדְנֵיהֶ֖ם שְׁלֹשָֽׁה׃ לְשַׁ֣עַר הֶחָצֵ֗ר מָסָךְ֙ עֶשְׂרִ֣ים אַמָּ֔ה תְּכֵ֥לֶת וְאַרְגָּמָ֖ן וְתוֹלַ֣עַת שָׁנִ֑י וְשֵׁ֥שׁ מָשְׁזָ֖ר מַעֲשֵׂ֣ה רֹקֵ֑ם עַמֻּדֵיהֶ֖ם אַרְבָּעָ֥ה וְאַדְנֵיהֶ֖ם אַרְבָּעָֽה׃ כָּל־עַמּוּדֵ֥י הֶחָצֵ֖ר סָבִ֑יב מְחֻשָּׁקִ֣ים כָּ֔סֶף וָוֵיהֶ֖ם כָּ֑סֶף וְאַדְנֵיהֶ֖ם נְחֹֽשֶׁת׃ אֹ֣רֶךְ הֶחָצֵ֗ר מֵאָה֙ בָּאַמָּ֔ה וְרֹ֥חַב חֲמִשִּׁ֖ים בַּחֲמִשִּׁ֑ים וְקֹ֣מָה חָמֵ֣שׁ אַמֹּ֔ות שֵׁ֥שׁ מָשְׁזָ֖ר וְאַדְנֵיהֶ֥ם נְחֹֽשֶׁת׃ כָּל־כְּלֵ֣י הַמִּשְׁכָּ֗ן לְכָל־עֲבֹדָתֹו֙ וְכָל־יְתֵדֹתָ֔יו וְכָל־יִתְדֹ֖ת הֶחָצֵ֑ר נְחֹֽשֶׁת׃ וְאַתָּ֣ה תְצַוֶּ֔ה אֶת־בְּנֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל וְיִקְח֨וּ אֵלֶ֜יךָ שֶׁ֣מֶן זַ֗יִת זָ֚ךְ כָּתִ֣ית לַמָּאֹ֔ור לְהַעֲלֹ֥ת נֵ֖ר תָּמִֽיד׃ בְּאֹ֣הֶל מֹועֵ֗ד מִח֨וּץ לַפָּרֹ֜כֶת אֲשֶׁ֤ר עַל־הָעֵדֻת֙ יַעֲרֹ֣ךְ אֹתֹ֔ו אַהֲרֹ֖ן וּבָנָ֑יו מֵעֶ֣רֶב עַד־בֹּ֔קֶר לִפְנֵ֖י יְהוָ֑ה חֻקַּ֤ת עֹולָם֙ לְדֹרֹתָ֔ם מֵאֵ֖ת בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃

CAP. XXXVIII.

ET fecit altare holocaustorum ex lignis Sittim: quinque cubitorum erat longitudo ejus, & quinque cubitorum latitudo ejus, quadratum erat, & trium cubitorum altitudo ejus. Et fecit cornua ejus in quatuor angulis ejus, ex eo erant cornua ejus erecta: & operuit ipsum ære. Et fecit omnia vasa altaris, ollas, palas, pelves, fuscinulas, & pateras: omnia vasa ejus fecit ex ære. Et fecit altari craticulam operis retis ærei, subter ambitum ejus deorsum usque ad medium ejus, ad recipiendum carbones & offa quæ cadunt ex altari. Et fudit quatuor annulos in quatuor lateribus cribri ærei, locum pro vectibus. Et fecit vectes ex lignis Sittim, & texit eos ære. Et introduxit vectes per annulos, qui erant ad latus altaris, ad portandum ipsum illis: cavum tabulis replevit pulvere fecit ipsum.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* سه جامها بادام نقش کردگان در نبي آن يگه کوپي وشکوفهي وسه جامها بادام نقش
کردگان درنبي يگه کوپي وشکوفهي همچنين بشش آن نيها آن بيرون آيان ازآن چراغپايه.
* ودرچراغپايه چهار جامها بادام نقش کردگان کوپهاي وشکوفهاي آن * وکوپي فرود دو آن
نيها ازان وکوپي فرود دوآن نيها ازان وکوپي فرود دوآن نيها ازان بشش آن نيها آن
بيرون آيان ازان * کوپهاي ايشان [و نيهاي ايشان] ازان بودند همهي آن يک تخت يگه طلاي
* بادرمي مر چراغهاي آن هفت وکليتينهاي آن وچمچهاي آن طلاي پاک * بذرمي طلا
پاک بکرد آنرا و مر همه پيرايهاي آن * بکرد مر مذبح آن دهنه چوبهاي شمشاد کوزي درازي او
وکوزي کشادگي او چهارگوشه و دو گز بالاي او ازو بودند شاخهاي او * بيندايد اوپرا طلاي
پاک مر باسي او و مر ديوارهاي او وگردکرد و مر شاخهاي او وبکرد باو زره طلا گردا گرد * و دو
حلقهاي طلا بکرد باو از فرود زره دو پهلوهاي او ابر دو جانبهاي او تخانها بباهوها ببر
داشتن اوپرا در ايشان * بکرد مر آن باهوها چوبهاي شمشاد بيندايد ايشانرا طلا * بکرد مر
روغني آن ماليدن خاص و مر دهنهاي آن بوي ابزارها پاک عملي عطار.

* فصل سي هشتم *

* بکرد مر مذبح آن عله چوبهاي شمشاد پنج گزها درازي او وپنج گزها کشادگي
او چهار گوشه و سه گزها بالاي او * بکرد شاخهاي او ابر چهار کنجهاي او
ازو بودند شاخهاي او بيندايد اوپرا مس * بکرد مر همه پيرايهاي آن مذبح مر آن
باوها و مر آن کفچها و مر آن طبقها و مر آن چنگالها و مر آن مجمرها همه پيرايهاي
او بکرد مس * بکرد بدنبح خرمال عملي دام مس فرود رونده او از فرود تا نيمهي او
* بريخت چهار حلقها در چهار آن کنارها بمرغالي آن مس خانها بباهوها * بکرد آن باهوها
چوبهاي شمشاد بيندايد ايشانرا مس * بيارود مر آن باهوها در حلقها ابر پهلوهاي آن مذبح
بردا شتن اوپرا در ايشان تخوف تختها بکرد اوپرا.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* Tres calices in amygdali speciem sculpti erant in calamo uno, globulus & flos: & tres calices in amygdali speciem sculpti in calamo altero, globulus & flos: sic fecerat ex eis egredientibus sex candelabro. Et in candelabro erant quatuor calices in amygdali speciem sculpti, globuli ejus, & flores ejus. Et erat globulus sub duobus calamis ex ipso, & globulus sub duobus calamis ex ipso: & sic fecerat ex sex candelabris egredientibus ex eo. Globuli autem eorum, & calami eorum ex eodem fuerunt: ipsum illud erat in tunica massa ex auro pura. Fecit & lucernas ejus septem, & forcipes ejus, & ignitabula ejus ex auro pura. Ex talento auri 24 pura fecit ipsum & omnia instrumenta ejus. Fecit etiam altare thymiamatis ex ligno buxino: quadrangulare erat longitudo ejus, & cubiti latitudo ejus, quadrangulare: duorum autem cubitorum altitudo ejus: ex eodem erant cornua ejus. Et obduxit illud auro puro, usque ad summitatem ejus circumcirca, & torulus ejus: fecitque ei luricam aureum circumcirca. Duasque annulos aureos fecit ei sub lorica ejus, in duobus orbibus ejus in duobus lateribus ejus, in loca bacalis ad portandum illud ea. Et fecit bacalos ex ligno buxino, obduxitque eos auro. Et fecit & oleum unctionis sacrum, & suffimenta aromatica pura opere aromatarii.

CAP. XXXVIII.

Fecit quoque altare holocaustii ex ligno buxino: quinque cubitorum longitudo ejus, & quinque cubitorum latitudo ejus, quadrangulare: & trium cubitorum altitudo ejus. Et fecit cornua ejus in quatuor angulis ejus: ex eodem erant cornua ejus: obduxitque illud ære. Fecit quoque omnia instrumenta altaris, lebetes, & fpatulas, & fenatulas, & fuscinulas, & ignitabula: omnia instrumenta ejus fecit ærea. Fecit autem altari craticulam, opere retis, aptum sub cubili ejus deorsum usque ad medium ejus. Fudit quatuor annulos in quatuor extremitatibus pro cribro aneo, in loca bacalis. Et fecit bacalos ex ligno buxinis, quæ obduxit ære. Introduxitque bacalos in annulos per latera altaris ad portandum illud ea: concavum asseribus fecit illud.

* Fecit quoq; bezaleel oreum ex lignis buxinis: cubitum cubitum & dimidii longitudo ejus, & cubiti & dimidii latitudo ejus, & cubiti & dimidii altitudo ejus. Et obduxit eum auro puro intrinsecùs & extrinsecùs: fetiquæ illi torticam ex eum circumcerca. Et fudit illi 3 quatuor annulos aureos ad quatuor angulos ejus: nempe duos annulos in latere illius uno, & duos annulos in latere illius secundo. Fecit & bacilos ex ligni buxinis, quos obduxit auro. Induxitq; bacules in annulos ex 5 lateribus arcæ ad portandum eam. Fecit quoque operimentum ex auro puro: duorum cubitorum & dimidii longitudo ejus, & cubiti & dimidii latitudo ejus. Fecit & duas cherubim ex auro: in una massa fecit eos in duobus extremitatibus operimenti. Cherub unus ab extremo hinc, & cherub unus ab extremo inde: ex operimento fecit Cherubim in duobus extremitatibus ejus. Erant autem Cherubim expandentes 9 alis suas sursum, obumbrantes alis suis operimentum: & facies eorum altera ad alteram, ad operimentum erant facies Cherubim. Fecitque mensam ex ligno buxineo: 10 duorum cubitorum erat longitudo ejus, & cubiti latitudo ejus, cubiti vero & dimidii altitudo ejus. Et 11 obduxit eam auro puro, fetiquæ ei loricam auream circumcirca. Fe- 12 cit quoque ei cingulum palmarem circumcirca: & fecit loricam ejus eandem cingulo ejus circumcirca. 13 Et etiam ei quatuor annulos aureos, dedit; annulos in quatuor angulis qui erant in quatuor pedibus ejus. Contra cingulum erant an- 14 nuli in loca baculis ad portandum mensam. Fecit item baculos ex lig- 15 nis buxinis, quos obduxit auro ad portandum mensam. Et fecit in- 16 strumenta quæ super mensam, crateres ejus, & cochlearia ejus, (& obelas ejus, & calamos,) quibus operiebatur, ex auro puro. Fe- 17 cit & candelabrum ex auro puro, in una massa fecit candelabrum: femur ejus, & calamus ejus, calices ejus, globuli ejus, & flores ejus ex ipso erant. Porrò sex calami 18 egrediebantur è lateribus ejus: tres calami candelabri è latere ejus uno, & tres calami candelabri è latere ejus secundo.

* Et fecit menſam ex lignis Sittim: 10
duorum cubitorum longitudo ejus, & cubiti latitudo ejus, & cubiti & dimidii altitudo ejus Et texit eam auro puro, & fecit illi coro- 11
nam auream circum circa. Et fe- 12
cit illi peribolum, altitudo ejus palmi circum circa: & fecit coronam auream ad claudendum ipſam circum circa. Et fudit ei quatuor 13
annulos aureos: & poſuit annulos in quatuor angulis, qui erant in quatuor pedibus ejus. E regione 14
peribolī erant annuli, locus pro vectibus ad portandum menſam. Et fecit vectes ex lignis Sittim, & texit eos auro ad portandum 15
menſam. Et fecit vaſa quæ erant ſuper menſam, pateras ejus, co- 16
chlearia ejus, ciyathos ejus quibus tegebatur, & aras puro. Et 17
fecit candelabrum ex auro puro: ductile fecit candelabrum, ſtipes ejus, calami ejus, ſcyphi ejus, ſphęrulæ ejus, & lilia ejus ex eo fuerunt. Et ſex calami egrediebantur de lateribus ejus: tres calami can- 18
delabri à latere uno, & tres calami candelabri à latere fecundo.

Hierof. 12. *Peribolum palmi per circuitum: & fecit coronam auream ad peribolum cingendum per circuitum.*

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* فصل سي وهفتم *

* بکرد بصلال مر آن صندوق چوبهاي شمشاد دو گزونيم درازي او و گزونيم کشادگي
او و گزونيم بالاي او * بيندايد اوپرا طلاي پاک ازاندرون و ازبيرون بکرد باو زرهي طلا
* بکرد باو چهار حلقها طلا ابر چهار کنجهاي او ودو حلقها ابر پهلوي
آن يگه ودو حلقها ابر پهلوي آن دويمي * بکرد باهوها چوبهاي شمشاد بيندايد ايشانرا
طلا * بيارود مر آن باهوها در حلقها ابر پهلوهاي آن صندوق ببرداشتن مر آن صندوق
* بکرد پوشش طلاي پاک دو گزونيم درازي آن و گزونيم کشادگي آن * بکرد دو کروبهاي
طلا پاک تخت بکرد ايشانرا از دو کناره‌اي آن پوشش * کروب يگه از کنار انين و کروب
يگه از کنار انين ازآن پوشش بکرد مر آن کروبها از دو کناره‌اي او * بودند آن کروبها و
کشتران بالها ببالا سايه کنان در بالهاي ايشان ابر آن پوشش و روي ايشان مرد ببرادري
او بآن پوشش بودند روي آن کروبها * بکرد مر آن خوان چوبهاي شمشاد دو گز درازي او و گز
کشادگي او و گزونيم بالاي او * بيندايد اوپرا طلاي پاک بکرد باو زره طلا گردا گرد *
بکرد باو بند قبضهي گردا گرد بکرد زره طلا بيندي او گردا گرد * بريخت باو چهار حلقها
طلا بداد مر آن حلقها ابر چهار آن کنجها آنچه بچهار پاهاي او * بمقابل آن بند بودند
آن حلقها خانها بباهوها ببرداشتن مر آن خوان * بکرد مر آن باهوها چوبهاي شمشاد بيندايد
ايشانرا طلا ببر داشتن مر آن خوان * بکرد مر آن پيرايها آنچه ابر آن خوان مر کاسهاي
او و مر چمچهاي او و مر سيکهاي او و مر آن نيها آنچه پوشيده شود در ايشان طلاي پاک.
* بکرد مر آن چراغپايه طلاي پاک [يک] تخت بکرد مر آن چراغپايه راني آن و ني آن جامهاي
آن کوپهاي آن و شکوفهاي آن ازان بودند * و شش نيها بيرون آيان از پهلوي آن سه نيهاي
چراغپايه از پهلوي آن يگه وسه نيهاي چراغپايه از پهلوي آن دويمي.

* فصل سي هفتم *

* Fecit quoque bezaleel arcam ex lignis buxinis: duorum cubitorum & dimidii longitudo ejus, & cubiti & dimidii latitudo ejus, & cubiti & dimidii altitudo ejus. Et obduxit eam auro puro intrinsecùs & extrinsecùs: fetiquæ illi torticam ex eodem circumcerca. Et fudit illi quatuor annulos aureos ad quatuor angulos ejus: nempe duos annulos in latere illius uno, & duos annulos in latere illius secundo. Fecit & bacilos ex lignis buxinis, quos obduxit auro. Induxitq; bacules in annulos ex lateribus arcæ ad portandum eam. Fecit quoque operimentum ex auro puro: duorum cubitorum & dimidii longitudo ejus, & cubiti & dimidii latitudo ejus. Fecit & duas cherubim ex auro: in una massa fecit eos in duobus extremitatibus operimenti. Cherub unus ab extremo hinc, & cherub unus ab extremo inde: ex operimento fecit Cherubim in duobus extremitatibus ejus. Erant autem Cherubim expandentes alis suas sursum, obumbrantes alis suis operimentum: & facies eorum altera ad alteram, ad operimentum erant facies Cherubim. Fecitque mensam ex ligno buxineo: duorum cubitorum erat longitudo ejus, & cubiti latitudo ejus, cubiti vero & dimidii altitudo ejus. Et obduxit eam auro puro, fetiquæ ei loricam aureum circumcirca. Fecit quoque ei cingulum palmarem circumcirca: & fecit loricam ejus eandem cingulo ejus circumcirca. Et etiam ei quatuor annulos aureos, dedit; annulos in quatuor angulis qui erant in quatuor pedibus ejus. Contra cingulum erant annuli in loca baculis ad portandum mensam. Fecit item baculos ex lignis buxinis, quos obduxit auro ad portandum mensam. Et fecit instrumenta quæ super mensam, crateres ejus, & cochlearia ejus, (& obelas ejus, & calamos,) quibus operiebatur, ex auro puro. Fecit & candelabrum ex auro puro, in una massa fecit candelabrum: femur ejus, & calamus ejus, calices ejus, globuli ejus, & flores ejus ex ipso erant. Porrò sex calami egrediebantur è lateribus ejus: tres calami candelabri è latere ejus uno, & tres calami candelabri è latere ejus secundo.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

8 * بکرد مر آن ابریق مس و مر طشت اورا مس درنمایشی آن آیینها آنچه آینه گرفتند درگاهی حیمهای
9 وعده * بکرد مر آن سرا بکنجی جنوب پردهای آن سرا کتافی نافته صد درگز * ستونهای ایشان
10 بیست وبون ستونهای ایشان بیست مس و سرستونهای آن ستونها ومیان بندهای ایشان نقره * وکنج
11 شمالی صد درگز ستونهای ایشان بیست وبون ستونهای ایشان بیست مس و سرستونهای آن ستونها
12 ومیان بندهای ایشان نقره * وکنج مغرب پردها پنجاه درگز ستونهای ایشان ده وبون ستونهای
13 ایشان ده و سرستونهای آن ستونها ومیان بندهای ایشان نقره * وکنج مشرق پنجاه گز * پردها
14 پانزده گز برآن کتف ستونهای ایشان سه وبون ستونهای ایشان سه * وکنف آن دویمی ازین وازین
15 بدروازهی آن سرا پردها پانزده گز ستونهای ایشان سه و بون ستونهای ایشان سه * همه پردها
16 آن سرا گرداگرد کتافی نافته * وآن بون ستونها ستونها مس و سرستونهای آن ستونها ومیان
17 بندهای ایشان نقره واندایش سرهای ایشان نقره وایشان میان بند گردگانی نقره همه ستونهای آن
18 سرا * وجایی دروازهی آن سرا عملی نقش کبود وارغوان وقرمز راگ وکتافی نافته وبیست گز درازی
19 والا در کشادگی پنج گز بها بمقابلی پردهای آن سرا * وستونهای ایشان چهار وبون ستونهای ایشان
20 چهار مس و سرستونهای ایشان نقره واندایش سرهای ایشان ومیان بندهای ایشان نقره * وهمه آن
21 میخها بمسکن وبسرا گرداگرد مس * اینان شمارهای آن مسکن مسکن آن گواه گرفت آنچه شمرده
22 شد ابر قولی مشه کار کرد آن لوان درهرسی ایتمر پسری اهرن آن کهن * وبصلال پسری اوری
23 پسری حور بقبیلهی یهوده بکرد مر همه آنچه بفرمود * مر مشه * واوزی او اهلیاب پسری
24 احیسماك بقبیلهی دن حکّاك واستاد ونقّاش در کبود و در ارغوان و در قرمز راگ و در کتان *
25 همه آن طلا آن کرده شده بکار در همه کار کرد آن خاص بود طلای آن عرضه بیست
وئه بدره و هفت صد وسی مثقال در مثقال آن خاص * و نقرهی سرودگی آن جماعت
صد بدره و هزار و هفت صد . و هفتاد و پنج مثقال در مثقالی آن خاص .

Et argentum ex numeratione congregationis, ex.gr. centum talenta, & mille ſeptingenti ſeptuaginta quinque ſicli in ſicli ſanctuarii. 25

Fecit quoq; labrum aneum, & pel- 8
vim eius aneam, in ſpecie ſpecta-
culum qui aſſeruerant ad oſtium taber-
nitij conuentûs. Fecit deinde; atrium 9
ad angulum Meridionalem: cortina
atrii erant ex byſſo torta, centum cu-
bitorum. Columnæ earum viginti, & 10
ſybilatæ earum viginti ex ære: ſpi-
ſſitia autem columnarum, & cingu-
la earum argento. Et angulum 11
Aquilonarem cortinæ centum cubi-
torum: columnæ earum viginti, & 12
ſybilatæ earum viginti ex æreſpi-
ſſitia columnarum, & cingula
earum ex argento. Et ad angulum 13
Occidentalem cortinæ quinquaginta
cubitorum: columnæ earum decem: & 14
ſybilatæ earum decem: ſpiſſitia autem
columnarum, & cingula earum
ex argento. Et ad angulum Orien- 15
talem cortinæ quinquaginta cubi-
torum. Cortinæ quindecim cubitorum 16
erant in uno humero: columnæ ea-
rum tres, & ſybilatæ earum tres. Et 17
in humero ſecundo hinc & inde ad
portam atrij cortinæ quindecim cu-
bitorum: columnæ earum tres, & ſy-
bilatæ earum tres. Omnes cortinæ 18
atrij circumtrcæ erant ex byſſo tor-
ta. Sybilatæ verò columnarum eſt 19
ære: ſpiſſitia columnarum, & ca-
pitella earum ex argento: & cingu-
la capitellorum earum ex argento:
& omnes columnæ atrij cingulatæ
erant ex argento. Omnes ve- 20
rò claui pro tabernaculo & pro
atrio circumcirca erant ex ære. His 21
ſunt numeri tabernaculi, taber-
naculi teſtimonij quod recenſitũ fuit
ex ore ſeruorum Moſi in opere
Leuitarum, per manũ Ithamar
filij Aharon ſacerdotis. Beſaleel autẽ 22
filius Uri filij Hur de tribu Iehudah
fecit omne quod præcepit Dñs Moſi.
Moſi. Et cum eo Aholiab filius 23
Ahiſamach de tribu Dan, ſculptor &
artifex & plagiis de cæruleo, & pur-
pura, & cocco, & byſſo. Aurum 24
ſum autem elaboratũ pro opere, pro
toto ſcil. oppido ſanctuarij fuit; au-
tem oblationis ſuorum & offerti-
lentorum, & ſeptingentorum ac tri-
ginta ſiclorum, in ſicli ſanctuarii.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

16 * نیم مثقال بسرودهی میبهی آن مثقال آن خاص بهمه آن گذرا ابر آن شمردگان از
17 هذری بیست سال وبالا بشش صد هزار و سه هزار و پانصد و پنجاه * بود صد بدرهی آن نقره
18 دریکصن مر بون ستونهای آن خاص و مر بون ستونهای آن پرده صد آن بون ستونها بصد آن
19 بدره بدرهی ببون ستون * و مر آن هزار و هفت صد و هفتاد پنج بکرد سر ستونها بستونها
20 وبیندایه سرهای ایشان ومیان بند کرد ایشانرا * وس آن عرضه هفتاد بدره ودو هزار وچهار
21 صد مثقال * بکرد در آن مر بون ستونهای درگهی حیمهی وعده * ومر مذبحی آن مس و مر
22 عرباتی آن مس آنچه باو ومر همه پیرایهای آن مذبح * ومر بون ستونهای آن سرا گردا گرد ومر بون
23 ستونهای دروازهی آن سرا و مر همه میخهای آن مسکن ومر همه میخهای آن سرا گردا گرد *
24 فصل سی نهم * واز آن کبود و آن ارغوان وقرمز راگ بکردند جامههای خدمتی
25 خدمت کردن در خاص و بکردند مر جامههای آن خاص آنچه اهرن چون آنچه بفرمود * مر مشه
26 بکرد مر آن بروان طلا کبود و ارغوان وقرمز راگ وکتانی نافته * منك کردند مر دامهای آن
27 طلا وبتید رشتها بکردن در میانی آن کبود و در میان آن ارغوان و در میانی آن قرمز راگ و در
28 میانی آن کتان عملی ایستاد * کتفها بکردند باو پیوسته باشان ابر دو کنارهای او پیوسته شد *
29 وبند بروانی او آنچه ابر او ازو او چون عملی او طلای کبود و ارغوان و قرمز راگ وکتانی نافته *
30 چون آنچه بفرمود * مر مشه * بکردند مر سنگهای آن شهم گرد گرفتگان زر کوفتهای طلا *
31 کندگان کندگیهای مهر ابر ناملهای پسرانی بسرال * بنهاد ایشانرا ابر کتفهای آن بروان *
32 سنگهای یاد کرد پسرانی بسرال چون آنچه فرمود * مر مشه * بکرد مر آن دوشوان عملی استاد *
33 چون عملی بروان طلا کبود و ارغوان و قرمز راگ وکتانی نافته * چهار گوشه بود دولای
34 بکردند مر آن دوشوان بلسگفی دارانی او و بلسگفی کشادگیی او دولای * در نشاندند
35 در چهار ردهای سنگ ردهی اوم فطده و بزیت آن ردهی آن یکم *

Pinnidil ſicli in capitum computati- 16
one, ſcil. dimidium ſicli in ſicli ſan-
ctuarii pro omni tranſeunte ad
numerata, à viginti annorum &
ſupra, in ſexcentis millibus & tri-
bus millibus, & quingentis & quin-
quaginta. Fuerantque centum ta- 17
lenta argenti ad fundendas ſybila-
tas ſanctuarii, & ſybilatas veli:
centum ſybilatæ ex centum tale-
ntis, centum pro ſybilata. Et ex 18
mille ſeptingentis ſeptuaginta quin-
que ſiclis fecit epiſtylia columnis, &
incruſtauit capitella eorũ, & cinxit
ea. Æs autem oblationis fuit ſe- 19
ptuaginta talentum & duo mil-
lium, & quadringentum ſiclo-
rum. Et fecit ex eo ſybilatas illi 20
oſtio tabernaculi fœderis æneas,
& cribrum æreum quod erat ei,
& omnia inſtrumenta altaris: Et 21
ſybilatas atrij circumiectu, & ſy-
bilatas portæ atrij eius, & pro-
tes claues tabernaculi, omneſque claues
atrij circumiectæ.

CAPVT XXXIX.

Ex coccino autem, & purpurâ, & 1
coccino ſecerunt veſtes miniſterii
ad miniſtrandum in ſanctuario: fe-
cerunt ergo veſtes ſanctitatis quæ
erant Aharonti, quemadmodum præ-
cepit Dominus ipſi Moſi. Fecit 2
& ephoden ex auro, & coccino, & pur-
pura, & cocco, & byſſo retorta. Et intexerunt 3
lanuaeriorũque vetiicula aurea, ſcil-
dutque ſila ad intexendum in media
coccino, & in media purpura, & in
media cocciuea, & in media byſſi,
opere artificis. Humeraq; fecerunt ei 4
conjunctas ex vtroque latere, & ſic duabus erat
coniunctus. Et cingulũ poſtis- 5
catis ejus quod ſuper eum erat,
erat juxta opus ejus, ex auro, & -
coccino, & purpurâ, & cocciuo, & -
byſſo retorta, ſicut præcepe- 6
rat Dominus ipſi Moſi. Et extra-
xerunt lapides onychinos compre-
hoſos, impoſito auro, ſculptos
(ſculptoris ſigilli) ſecundùm nomina
filiorũ Iſrael. Poſuerũtq; illos in clume- 7
tis pectoralis, lapidis recordati-
onis filiis Iſrael, quemadmodũ præce-
perat Dñs ipſi Moſi. Fecit quoq; 8
humerale opere artificis, ſecundùm
opus pectoralis, ex auro, carmiſe, &
purpurâ, & cocciuo, & byſſo tortâ.
Quadrangulare erat, duplicatum fe- 9
cerunt humerale: ſpithama longitu-
do ejus, & ſpithama latitudo ejus:
duplicatum. Et inſeruerunt in eo 10
quatuor ordines lapidum: ordo talis
erat, Rubbina, ſmaragdus, & chry-
ſolithus, ordo unus.

Ordo prior ; Rubinus, Topa-
zius, & Carbunculus, ordo unus : & in illis inſculptum erat &
expreſſum nomen trium tribuum, Ruben, Simeon, & Levi.

ואת מובח ית מדבחא דרבבא ית משכנא דזמנא ית קרסויהי ופיסמא
פרקא דבתרע משכנא: ואת מובח ית מדבחא דעלתא ית קלגל דנחשא דילה
ית אריחוי ית כל מנוי ית כיורא ית כוסיסיה: את קלעי ית ילוי דרבא ית
שושיהי ואת חוטרהא ית פרשא לתרע דרבא ית אשנוהי ומחתהא ית כל מני
פולחן משכנא למשכן זמנא: את בנויי ית לבושי שבושא למשמש בקודשא
לבושי קודשא לאהרן כהנא וית לבושי בנוי למשמש: כמל די פקד יי
ית משה הכדין עבדו בני ישראל ית כל פולחנא: וחזא משה ית כל
פולחנא והא עבדו יתה הכנמא דפקיד יי היכדין עבדו וברכ יתהון משה ואמר
משריו שכינתא דיי בעובדי ידיכון: ם
וחזר ה' ומליל עם משה למימר: ביום עיומא דירחא קמאה הוא ירחא
דניסן בחד לירחא תקים ית משכנא משכן זמנא: ושמת ותשוי תמן ית ארונא
דסהדותא ותסליל על ארונא ית פרוכתא: ותעבד ותגלי ית מנורתא בסחר צפונא
סטול דמשכן זמניה ותית מדבחא דעלתא ותלמן דסיסי מלקושין על עיבוי למסחדנא
בהון דיוי שלמא ותסדר ית סדרוי תדיי סדרוי לחמא נאה שית שעלין בסידרא
על קבל שבוטי דשיכא ותתעביד ית מנרתא בעי למדלקא דמהכן מטול דמהכן שבלי
משמשא ומיתרא ומסמן אילוקין דנהורי ונהון נרי הכמהא דמדלקין לקבל מנורתא
ית מצנעא שוזבא קבל שבעתי מהכניא דמדלקין לעלמא דמהכן:

Et loquutus eſt Dominus cum Moſe, dicendo: In die menſis primi, illo eſt menſis Niſan, in prima menſis erigas tabernaculum, tabernaculum fœderis. Et ponet illic arcam teſtimonii: & operias arcam à propitiatorio. Et introduces menſam ad latus ſeptentrionale, eò quòd inde dantur divitiæ, quia inde ſtatim fiuit pluviæ ferotinæ ſuper herbas ad alendum illis habitatores mundi: & ordinabis ordines ejus, duos ſeriet ordines panes interioris, ſex orbiculos in unoquoque ordine ex adverſo tribuum Jacob. Deinde introduces candelabrum ad latus meridionale, quia inde feminæ folis & lunæ, & inde feminæ luminarium, inde etiam thefauri ſapientiæ qui affimilantur luminaribus: & accendes lucernas ejus ſeptem è regione ſeptem ſtellarum quæ affimilantur juſtis, qui lucent in ſeculum juſtitiæ ſuæ.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Ordo verò ſecundus; Carbuncului, 11
ſaphirus, & adamas. Ordo pretio- 12
ſus tertius; Ligurini, achates, & 13
amethyſtus. Poſtremò ordo quar- 14
tus; Thariſs, onyx, & jaſpis, com-
poſiti ſunt auro in ſolitone
loco. Porrò lapides juxta nomina 15
filiorum Iſrael erant, duodecim nu-
mina eorum ſculpta ſicut in ſigil-
lo, ſingulus juxta nomen ſuum fe-
cundum duodecim tribus. Fece- 16
runt etiam ſuper lumeriale catenas
terminatas opere plectili ex auro
puro. Fecerunt etiam duas anu- 17
aureas, & duas annulas aureas:
dederúntque duas illas annulas in
duobus marginibus lumerealis. Et 18
dederunt duas illas catenas plectiles
ex auro in duabus annulis in mar-
ginibus lumerealis. Duas autem
extremitates illarum plectilium de-
derunt in duobus ſepis, dederun-
tque eas in humeris peſtoralis
è regione faciei ejus. Fecerunt 19
quoque duos annulos aureos, quos
poſuerunt in duobus marginibus lu-
meralis, in labro ejus quod erat in
tranſitu peſtoralis intrinſecùs. Fe- 20
cerunt adhuc duos annulos aureos,
quos dederunt in duobus humeris pe-
ſtoralis ſuperiùs è regione faciei ejus,
contra junctura ejus ſupra cingulum
peſtoralis. Et attraxerunt humera- 21
le per annulos ſuos ad annulos pe-
ſtoralis ſui, ut eſſet ſupra
cingulum peſtoralis, nec ſurgat hu-
merale à peſtorali, quemadmodum
præceperat Dominus Moſi Moſſeh.
Fecitque ſuperiùs indumentum 22
ſtorali, opere textorio, totum ce-
ruleum: Et orificium ſuperiùs 23
indumenti in medio ejus, ſicut ori-
ficium loricæ: labrum ejus ex ſtri-
ficio ejus circumcirca, ne ſcinde-
tur. Decerniuntque in lacinias ſupe- 24
riùs indumenti malogranata ex ce-
rulco, & purpurâ, & cocchino, ac
byſſo torſâ. Fecerunt & tintinabula 25
ex auro puro, dederúntque tintinna-
bula in medio malogranatorum in la-
cinias ſuperiùs indumenti circum-
circa, in medio inquam malograna-
torum. Tintinabulum & mala- 26
granatum, tintinabulum & mala-
granatum in lacinias ſuperiùs in-
dumenti circumcirca, ad miniſtran-
dum, quemadmodum præcepit Do-
minus ipſi Moſſeh. Fecerunt & 27
indaſia ex byſſo opere textorio ſu-
dharum & filiis ejus: Cidarim 28
quoque ex byſſo, & cæſtidet pileorum
ex byſſo, & femoralia byſſina ex byſſo
torſâ: Cingulum præterea ex byſſo tor- 29
tâ, & ceruleo, & purpurâ, & coc-
cineo, opere phrygionis; quemadmodum
præceperat Dominus ipſi Moſſeh.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* כרובוא מרי כלילי תאבי לה חאס טלאיי פאק בוסשתה אבר אי נוסשתהי כנדכתי מהר חאס בייי 30
* בדאוונה אבר אי רשתהי כבוד בדאוון אבר אי תה כאנון אבר אי תה כלאתון פרמוד יי מר משה * תמאם שד 31
* הבה כאר מסכן חיהבהי וכדה כרובוא בסראלי בסראלי כון אנכה פרמוד יי מר משה מסכנין 32
כרובוא * בדאורונה מר מסכן בשה מר אן חיהבה ומר הבה בדראלהאי או תכתהאלי או תי 33
פשטוואלהאי או וסתוכהאלי או ובון סתוכהאלי או * ומר פושש פוסתהאלי אן נרמשאן אן סרש תי 34
כרכתאן ומר פושש פוסתהאלי אן אסתכאן ומר פרהמי אן כהאב * מר סנדוקי אן כדאוה כרדה 35
ומר באהואלי או ומר אן פושש * מר אן חואן ומר הבה בדראלהאי או ומר באי אן או ורזיה * מר אן 36
חראגהאלי * ומר מנכהי אן טלאי מר חראגהאי אן חראגהאי ומר הבה בדראלהאי או ומר באי אן או ורזיה * מר אן 37
רוסתאלי * ומר מנכהי אן טלאי ומר רוחני אן מאליהאי ומר מחבהי אן בוי אזלאר ומר מחבלי 38
דרכאהי אן חיהבה * מר מנכהי אן מס ומר חרבאלי אן מס ומר באהואלי או ומר הבה 39
בדראלהאי או ומר אן אבריה ומר חכתה או * מר פרהאלי אן סרא מר סתוניהאלי אן ומר בון 40
סתוניהאלי אן ומר אן חאב באדראהי אן סרא מר טנאבהאלי אן ומיכהאלי אן ומר הבה בדראלהאי
כארי אן מסכן בחיהבהי וכדה * מר חאהאלי אן חכמתי בחכמה כרדן דר חאס מן חאהאלי 41
אן חאס באהרן הכמהן ומר חאהאלי בסראלי בן בחכמה כרדן * כון הבה אנכה פרמוד יי מר משה 42
הכהכנין כרכוא בסראלי בסראל מן הבה אן כאר * בדבה משה מר הבה אן כאר ואינה כרכוא אנרא 43

LOcutus eſt autem Dominus ad 1
Moſſeh, dicendo: Die quadam 2
menſis primi, tempore unâ menſis eri-
gent tabernaculum, tentorium cen-
ventûs. Et ponet ibi arcam teſti- 3
monii, & operiet arcam velo: In- 4
troduesque menſam, & ordinabis
ordinationem ejus: introduces quo-
que candelabrum, & accendet lu-
cernas ejus.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وبدهمي مر منبحي آن طلا ببخشه بپيشي صندوق آن گواه گرفت و بنهي مر چلپي آن ع
6 درگاه بمسکن * وبدهمي مر منبحي آن عله بپيشي درگاهي مسکن خيمهي وعده * و بدهمي
7 مر آن ابريق ميلي خيمهي وعده و ميلي آن مذبح و بدهمي آنجا آب * و بنهي مر آن سرا
8 گرد اگرد و بدهمي مر چلپي دروازهي آن سرا * و بستاني مر روعني آن ماليدن و بملي مر آن مسکن
9 و مر همه آنچه درو و خاص کني اورا و مر همه پيرايهاي او و باشه خاص * و روغن مالي مر
10 منبحي آن عله و مر همه پيرايهاي او و خاص کني مر آن مذبح و باشه آن مذبح خاصي
11 خاصها * و روغن مالي مر آن ابريق و مر طشتي او و خاص کني اورا * و نزديک آوري مر اورن و مر
12 پسرانش و بدرگاهي خيمهي وعده و بشوي ايشانرا در آب * و بپوشاني مر اهرون مر جامهاي آن خاص
13 و بملي اورا و خاص کني اورا و خدمت کند بمن * و مر پسراني او نزديک آوري و بپوشاني ايشانرا
14 پيرهنها * و روغن مالي ايشانرا چون آنچه روغن ماليدي مر پدري ايشان و خدمت کنند بمن
15 و باشه بيوند بايشان ماليدن ايشان بکهونهي جاويد بعصر هاي ايشان * بکرد مشه چون همه آنچه
16 فرمود ! اورا همچنين بکرد * بود در ماهي آن اول در سالي آن دويمي در يک بماه بر انگيخته
17 شد آن مسکن * بر انگيزانه مشه مر آن مسکن بداه مر بون ستونهاي آن بنهاد مر تختهاي آن
18 بداه مر پشتيهاي آن بر انگيزانه مر ستونهاي آن * بگستره مر آن خيمه ابر آن مسکن بنهاد مر
19 پوشش آن خيمه ابر او از بالا چون آنچه فرمود ! مر مشه * بستانه بداه مر آن گواه گرفت بآن
20 صندوق بنهاد مر آن باهوها ابر صندوق بداه مر آن پوشش ابر آن صندوق از بالا * بياورد مر
21 آن صندوق بآن مسکن بنهاد مر پردهي آن حجاب و بحجاب کرد ابر صندوق آن گواه گرفت چون
22 آنچه فرمود ! مر مشه * بداه مر آن خوان در خيمهي وعده ابر پاهي از مسکن بشمال از بيرون بيرده

Dabis præterea altare aureum ad *fossionem, coram arca testimonii: & ponet altarem ante velum tabernaculi. Dabis item altare holocausti coram ipso tabernaculi tentorii conventûs. Posteà dabis labrum inter tentorium conventûs & altare, & ibi pones aquam. Posteaq; pones atrii in circuitu, & dabis ambitum portæ atrii. Tunc accipies oleum unctionis, & unges tabernaculum, & omne quod est in eo: sanctificabis illud & omnia instrumenta eius, & erit sanctum. Et oleo unges altare holocausti & omnia instrumenta eius: sanctificabis altare, & erit altare sanctitas sanctificatum. Oleo etiam unges lebetem, & pedem eius, & sanctificabis illud. Tunc adduces Aharon & filios eius ad ostium tentorii conventûs, & lavabit eos aquâ. Et indues Aharon vestibus sanctis, & unges eum, & sanctificabis eum, & ministrabit mihi. Filios eius quoque ipsos adduces, & indues eos tunicis. Et oleo unges eos quemadmodum oleo unxisti patrem eorum, & ministrabunt mihi: erit que ut sit eis unctio eorum in sacerdotium æternum per seculæ ætates. Et ita fecit Moses: juxta omne quod præceperat Dominus ei, sic fecit. Fuit itaque, mense primo, in secundo anno, die mensis, erectum fuit tabernaculum. Et erexit Moses tabernaculum, & posuit bases eius, posuit tabulas eius, & posuit vectes eius, & erexit columnas eius. Et expandit velamen super tabernaculum, & posuit operimentum tabernaculi super ipsum sicuti præceperat Dominus Moses. Et accepit duas tabulas lapideas, tabulas fœderis quas illi dare erant in Horeb, & flabant pro signo in domo doctrinæ, illæ sunt tabulæ testimonii, & fracturas tabularum *posuit* in arcam; & posuit vectes in arca: & posuit propitiatorium, una cum Cherubi- nis qui eabant opere duplii ex es, super arcam desuper. Et intro-duxit arcam in tabernaculum, & posuit velum operimenti, & obvelavit arcam testimonii : quemadmodum præceperat Dominus Moſi. Et posuit mensam in tabernaculo conventus, ad latus tabernaculi fe-*

ארון הסדות והכיסת כפרי ויתן את פרכת המסך ויסך על ארון העדת כאשר צוה יהוה את משה : ויתן את השלחן באהל מועד על ירך המשכן צפנה מחוץ לפרכת : וערך עליו ערך לחם לפני יהוה כאשר צוה יהוה את משה : ויתן את המנרה באהל מועד נכח השלחן על ירך המשכן נגבה : ויעל הנר לפני יהוה כאשר צוה יהוה את משה : ויתן את מזבח הזהב באהל מועד לפני הפרכת : והקטיר עליו קטרת סמים כאשר צוה יהוה את משה : וישם את מסך הפתח למשכן : ואת מזבח העלה שם פתח משכן אהל מועד ויעל עליו את העלה ואת המנחה כאשר צוה יהוה את משה : ויעש את הכיור ואת כנו ויתן אתו בין אהל מועד ובין המזבח ויתן שם מים לרחץ : ורחצו ממנו משה ואהרן ובניו את ידיהם ואת רגליהם : בבאם אל אהל מועד ובקרבתם אל המזבח ירחצו כאשר צוה יהוה את משה : ויקם את החצר סביב למשכן ולמזבח ויתן את מסך שער החצר ויכל משה את המלאכה : ויכס הענן את אהל מועד וכבוד יהוה מלא את המשכן : ולא יכל משה לבוא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן וכבוד יהוה מלא את המשכן : ובהעלות הענן מעל המשכן יסעו בני ישראל בכל מסעיהם : ואם לא יעלה הענן ולא יסעו עד יום העלתו : כי ענן יהוה על המשכן יומם ואש תהיה בלילה בו לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם :

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* آراسته کرد ابر او آراستهي بآن بپيشي ! چون آنچه فرمود ! مر مشه * بنهاد مر آن چراغدانه در
24 جيهي وعده مقابلي آن خوان ابر پاهي آن مسکن بجنوب * برافروخت آن چراغها بپيشي ! چون
25 آنچه فرمود ! مر مشه * بنهاد مر مذبحي آن طلا در جيهي وعده بپيشي آن پرده * هضه کرد ابر او
26 هضهي بوي ابرار چون آنچه فرمود ! مر مشه * بنهاد مر حجاب آن درگاه بمسکن * و مر مذبحي
27 آن عله بنهاد درگاهي مسکني جيهي وعده بر آورد ابر او مر آن هديه چون آنچه
28 فرمود ! مر مشه * بنهاد مر آن ابريق ميلي جيهي وعده و ميلي آن مذبح بداه آنجا آب بشستن *
29 و بپوشيد ازو مشه و اهرن و پسراني او مر پاهلي ايشان * در آمدي ايشان
30 جيهي وعده و در نزديک شدي ايشان بآن مذبح بپوشيد چون آنچه فرمود ! مر مشه * بر انگيزانه
31 مر آن سرا گرد اگرد و بمسکن و مذبح و بداه مر چلپي دروازهي آن سرا تمام کرد مشه مر آن
32 کار * بپوشيد آن ابر مر جيهي وعده و عزيزي ! پر شد مر آن مسکن * و نه توانست مشه
33 بآمدن جيهي وعده که مسکن گرفت ابر او آن ابر و عزيزي ! پر شد مر آن مسکن * و در
34 آمدي آن ابر از بالاي آن مسکن منزل بر دارند پسراني بسرال در همه منزلهاي ايشان
35 * و اگر نمي برآيد آن ابر و نه منزل بر دارند تا روزي بر آمدي او * که ابري ! ابر آن
36 مسکن روز و آتش باشه شب درو بچشم ديدي همه خانه‌اي بسرال در همه منزلهاي ايشان *

נשלם ספר אלה שמות

תרגום יונתן בן עוזיאל

ירושלמי

ויקרא

א וַיִּקְרָא כְּתִין דַּאֲשְׁלִים מֹשֶׁה לְמֵיקְמָא יָת מִשְׁכְּנָא וְיָת אִינְדְּרוֹנוֹהִי וְיָת קְדָשׁוֹהִי וְיָת מַנְיָנָא יָת בְּנֵי מְנֵי וְיָת מַשְׁכְּנָא דְּסָהֲדוּת

* سکن گوی بسرائی بسرل بگوی بایشان آدمی که نزدیک آورد ازشما قربان بحی ازآن چهارپا از
آن گاو واز آن گوسپند نزدیک آورید من قربانی شما * اگر عله قربانی او ازآن گاو نر بینه تمام
نزدیک آرد اورا بدری خیمهی وعده نزدیک آرد اورا برضا کردن باو بحضوری * و بنهد
بر سری آن عله ورضا شود باو بکفارت خواستن ابرا و * و بکشد مر بچهی آن گاو
بحضوری * و نزدیک آورند بسرائی اهرن آن کهنان من آن خون و بپراکنند من آن خون ابر آن
مذبح گرد اگرد درگاهی خیمهی وعده * و پوست کشد من آن عله واندام ان قرد آرا بانداممهای آن.
* و بنهند بسرائی اهرن [آن کهن] آن آتش ابر آن مذبح و آراسته کنند هیزمها ابر آن آتش.
* و آراسته کنند بسرائی اهرن آن کهنان من آن اندامها من آن سر و من آن چرب رود ابر آن هیزم
آنچه ابر آن آتش آنچه ابر آن مذبح * و شکمبهی او و پاچهای او بشوید در آب و بر آورد آن کهن
من آن همه بآن مذبح عله قربان بوی قبولیت بحی * و اگر از آن گوسپند قربانی او از آن برها یا ازآن
برها بعله نر بینه تمام نزدیک آورد اورا * و بکشد اورا ابر پاهی آن مذبح بصفون بحضوری.
و بپراکنند بسرائی اهرن آن کهنان من حرفی او ابر آن مذبح گرد اگرد * واندام زند اورا بانداممهای او
و سر سری او و من چربروی او و آراسته کند آن کهن ایشانرا ابر آن هیزمها آنچه ابر آن آتش آنچه
ابر آن مذبح * و آن شکمبه و آن پاچها بشوید در آب و نزدیک آورد آن کهن من آن همه و بر آورد بآن
مذبح عله او قربان بوی قبولیت بحی * و اگر از آن مرغ عله قربانی او بحی نزدیک آورد از آن ندروها
یا ازچکالی آن کبوتر من قربانی او * و نزدیک آورد اورا آن کهن بآن مذبح و بشکافاند من سر
سری او و بر آورد بآن مذبح و بر سانده حرفی او و آبرو دیواری آن مذبح * و بگرداند من چینهدانی او
در سنگدانی او و بیندازد اورا پهلوی آن مذبح بمزبح بحایی آن خاکستر.

Loquere ad filios Israel, & dices eis; Homo quum offert ex vobis oblationem Domino: de quadrupedibus, de bobus, & de ovibus offeretis oblationem vestram. Si holocaustum fuerit oblatio ejus, de bobum masculum integrum offeret eam: ad ostium tentorii conventûs offeret ad gratum conciliandum sibi in præsentia Domini. Et ponet manum homo super caput holocausti, & acceptabile erit illi ad expiationem procurandâ sibi. Tunc macletabit facium bovis in præsentia Domini: offerentes filii Aharon sacerdotes sanguinem super altare circumcirca, quod est ad ostium tentorii. Et pellem detrahet holocausto, & dismembrabit illud in membra sua. Dabúsque filii Aharon sacerdotis ignem super altare, & different ligna super ignem. Polsà & different membra, caput, & adipem visceram super ligna quæ super ignem est super altare. Et intestina ejus, & crura ejus lavabit aquis: & offeret sacerdos omnia super altare: holocaustum est, oblatio odoris acceptabilis Domino. Quòd si de ovibus oblatio ejus fuerit, de agnis, vel de capris in holocaustio ejus, de agnis, vel de capris in holocaustio ejus, masculum integrum offeret eam: Et macletabit illum ad lumbum altaris ad Aquilonem coram Domino: & spargent filii Aharon sacerdotes sanguinem ejus, qui est in pelvibus, super altare per circuitum. Et dividet ipsum in sua membra, caput ejus, & corpus ejus: & ordinabit sacerdos illa super ligna, quæ sunt imposita super ignì, qui est super altare. Et venter ejus & pedes ejus lavabit aquis: & offeret sacerdos omnia hæc, & incendet in altari holocausti; est oblatio quæ accenditur in sacrificium suffimenti coram Domino. Quòd si de avibus oblatio ejus fuerit coram Domino, tum offeret ex turturibus aut de pullis columbæ oblationem suam; verùm ex turturibus offeret majores, & de filiis columbæ pullos. Et offeret eam sacerdos super altare: & avellet caput ejus, & incendet in altari, & exprimetur sanguis ejus ad parietem altaris. Et removebit ingluviem ejus unà cum fimo, & projiciet ipsam ad latus altaris orientale, in locum ubi comburunt cineres.

Hierof. 15. *Et offeret ipsum sacerdos super dorso altaris: & ungue fecabit caput ejus, & ovium collocabit in dorso altaris, & exprimet sanguinè ejus ad latera altaris.* 16. *Et tranfire faciet ventriculum ejus cum fimo, & projicies eum juxta altare ab oriente, in locum ubi effundentur cineres.*

Hierof. 9. *Lavabit.*

Hierof. 6 *Et comminues eam in fruſta, & effundes super eam oleum.*

Hierof. 11 *Quoniam quicquid fermentatum eſt, & quicquid mellitum eſt,*

Hierof. 6 *Et comminues eam in fruſta, & effundes ſuper eam oleum.*

Hierof. 11 *Quoniam quicquid fermentatum eſt, & quicquid mellitum eſt,*

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* پارچ کنند اورا در بالهای او نه جدا کند و بر آورد اورا آن کهن بآن مذبح ابر آن هیزمها آنچه
آتش ابرا آن آتش عله او قربان بوی قبولیت بحی.

* فصل دوم *

* و چانی که نزدیک آورد قربان هدیه بحی سمید باشد قربانی او و بریزد ابر آن روغن و بنهد ابر آن
کندرو * و بیاورد بسرائی اهرن آن کهنان و چنگال کند از آنجا پری چنگالی او از سمید آن و از
روغن آن ابر همه کندرش و بر آورد آن کهن مر یادکرد آن [آن مذبح] قربان بوی قبولیت بحی.
* و آن باقی مانده از آن هدیه باهرن و بسرائی او خاص خاصها از قربانی بحی * و که نزدیک آوری قربانی
هدیه پخته تنور سمید گلوچهای فطیر آمیخته آن در روغن و تنکهائی فطیر مالیده آن در روغن.
* و اگر هدیه ابر آن تابه قربانی تو سمید آمیخته آن در روغن فطیر باشد * پرچه کردن آنرا
پرچها و بریزی ابر آن روغن هدیه است او * و اگر هدیهی هرکاره قربانی تو سمید در روغن کرده
آید * و بیاوری مر آن هدیه آنچه کرده آید از اینان بحی و نزدیک آورد بآن کهن و نزدیک آورد آنرا
بآن مذبح * و جدا کند آن کهن از آن هدیه مر یادکرد آن و بر آورد بآن مذبح قربان بوی قبولیت
بحی * و آن باقی مانده از آن هدیه باهرن و بسرائی او خاص خاصها از قربانی بحی * همه آن هدیه آنچه
نزدیک آورید بحی نه کرده آید خمیر که همه خمیرمایه و همه انگبین نه بر آورید از و قربان بحی.
* قربان اول نزدیک آورید ایشانرا بحی و بآن مذبح نه بر آیند ببوی قبولیت * و همه قربانی هدیهی تو
تو در نمک نمک کنی و نه معطل کنی نمکی سرطی خدای تو از بالای هدیهی تو ابر همه
قربانی تو نزدیک آوری نمک * و اگر نزدیک آوری هدیهی نخست برها بحی تر خوشه بریان
کرده بر آتش [شکستهی] دلمل نزدیک آوری مر هدیهی نخست برهای تو * و بنهی ابر
آن روغن و بنهی ابر آن کندرو هدیه است او.

Et findet illam per alas ſuas, neque dividet: & ovibus offeretis ſuam ſacerdos ſuper altare, ſuper lignа quæ ſuper ignem: holocauſtum eſt, oblatio odoris acceptabilis Domino.

CAP. II.

Anima autem quum offeret ob. 1 lationem Domino, ſimila erit oblatio ejus: ſuſcipiet ſuper eam oleum, ac dabit ſuper eam thus. Et 2 offeret ad filios Aharon ſacerdotes, ex pugillo accipiet inde plenitudinem pugilli ſui de ſimila ejus, & de oleo ejus ultra totum thus ejus, offeretque ſacerdos memoriale ejus ſuper altare: oblatio odoris acceptabilis eſt Domino. Et reliquum ma- 3 net de oblatione, Aharoni erit & filiorum ejus: ſanctitas ſanctitatum eſt de oblationibus Domini. Cùm 4 verò obtuleris oblationem muneris, coctilem cibum ex ſimila placentæ azymæ miſtæ oleo, & lagana azymata unctа oleo. Et ſi munus de for- 5 tagine oblationis tuæ ex ſimila placentæ miſtæ oleo cruæ, & lagana azymata unctа oleo. Et ſi munus de ſar- 6 cedendo eam in buccellas, & fundes ſuper eam oleum: munus eſt ipſa. Quòd 7 ſi munus de ſartagine oblationis tuæ, ex ſimila eam oleo fiet. Afferesque munus quod 8 fiet ex iis Domino: afferesque illud ſacerdoti, qui offeret illud ſuper altare. Separabitque ſacerdos de 9 munere memoriale ejus, & offeret ſuper altare: oblatio odoris acceptabilis eſt Domino. At reliquum mu- 10 neris de manere, Aharoni erit & filiorum ejus: ſanctitas ſanctitatum eſt de oblationibus Domini. Omne 11 munus quod offeretis Domino, non fiet fermentatum: quia omne fermentum & omne mel, non offeretis ex iis oblationem Domino. Obla- 12 tionem primitiarum offeretis ea Domino, at ſuper altare non aſcendent in odorem acceptabilem. Et omnem 13 oblationem muneris tui ſale ſalies, neque ceſſare facies ſalem foederis Dei tui de munere tuo: in omni oblatione tua offeres ſalem. Si 14 oblationem primitiarum coram Domino: ſpicæ teneres toſtas igni, farinam toſtam, & polentam offeres Mincha primitiarum tuarum. Ponas et- 15 iam ſuper eam oleum oliva, & pones ſuper eam thus: Mincha eſt.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* و چانی که نزدیک آورد قربان هدیه بحی سمید باشد قربانی او و بریزد ابر آن روغن و بنهد ابر آن
کندرو * و بیاورد بسرائی اهرن آن کهنان و چنگال کند از آنجا پری چنگالی او از سمید آن و از
روغن آن ابر همه کندرش و بر آورد آن کهن مر یادکرد آن [آن مذبح] قربان بوی قبولیت بحی.
* و آن باقی مانده از آن هدیه باهرن و بسرائی او خاص خاصها از قربانی بحی * و که نزدیک آوری قربانی
هدیه پخته تنور سمید گلوچهای فطیر آمیخته آن در روغن و تنکهائی فطیر مالیده آن در روغن.
* و اگر هدیه ابر آن تابه قربانی تو سمید آمیخته آن در روغن فطیر باشد * پرچه کردن آنرا
پرچها و بریزی ابر آن روغن هدیه است او * و اگر هدیهی هرکاره قربانی تو سمید در روغن کرده
آید * و بیاوری مر آن هدیه آنچه کرده آید از اینان بحی و نزدیک آورد بآن کهن و نزدیک آورد آنرا
بآن مذبح * و جدا کند آن کهن از آن هدیه مر یادکرد آن و بر آورد بآن مذبح قربان بوی قبولیت
بحی * و آن باقی مانده از آن هدیه باهرن و بسرائی او خاص خاصها از قربانی بحی * همه آن هدیه آنچه
نزدیک آورید بحی نه کرده آید خمیر که همه خمیرمایه و همه انگبین نه بر آورید از و قربان بحی.
* قربان اول نزدیک آورید ایشانرا بحی و بآن مذبح نه بر آیند ببوی قبولیت * و همه قربانی هدیهی
تو در نمک نمک کنی و نه معطل کنی نمکی سرطی خدای تو از بالای هدیهی تو ابر همه
قربانی تو نزدیک آوری نمک * و اگر نزدیک آوری هدیهی نخست برها بحی تر خوشه بریان
کرده بر آتش [شکستهی] دلمل نزدیک آوری مر هدیهی نخست برهای تو * و بنهی ابر
آن روغن و بنهی ابر آن کندرو هدیه است او.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* فصل چهارم * * سخن گفت " بموسه بگفتن * سخن گوي بپسراني بسرال بگفتن جاني 1
كه خطا كند در غلطي ازهمه فرمانهاي " آنچه نه كرده آيند وبكند يكّه ازيكّه ايشان * اگر آن 2
كهن آن ماليده خطا كند بجرمي آن قوم نزديك آورد [ابر] خطايي او آنچه خطا كرد گاو بچّهي
گاو تمام بي" بخطا * بياورد مر آن گاو بدرگاهي خيمهي وعده بحضوري " وبنهد مر دستي او بر 3
ابر سري آن گاو پيش " * وبستانند آن ماليده از خون آن گاو وبياورد اوبرا خيمهي 4
وعده * ودر زند آن كهن مر انگشت او در خون وبكناند از آن خون هفت بارها پيش " مر 5
پيشي پردهي آن خاص * وبنهد آن كهن از آن خون ابر شاخهاي مذبح دهشي آن بوي ابرار او
بحضوري " آنچه در خيمهي وعده ومر همه خون آن گاو بريزد بنياد مذبح آن عوله آنچه در گاهي 6
خيمهي وعده * ومر همه آن بيه گاوي آن خطا جدا كند ازو مر آن بيه آن پوشا آن شكمبه 8
ومر همه آن پيه آنچه ابر آن شكمبه * ومر دو آن گردها ومر آن پيه آنچه ابر ايشان آنچه ابر آن و
بستمارزها ومر آن پرده آن جگر ابر آن گردها بگردانده آنرا * چون آنچه جدا كرده شود از 11
گاو وبخت آن شليمه وبر آورد ايشانرا آن كهن ابر مذبح آن عله * ومر پوست آن گاو ومر 12
همه گوشت او ابر سري او وابر پاچهاي وشكمبهي او وبولي او * وبيرون آورد مر همه آن گاو 13
بيرون بلشكرگاه بجلي پاك بريزش آن خاكستر وبسوزاند اوبرا ابر آن هيزمها در آتش ابر
ريز آن خاكستر سوخته آيد * واگر همه جماعتي بسرال غلط كنند وپوشيده سود سخن از 14
ازچشماني آن جماعت ويكنند يكّه ازهمه فرمانهاي " آنچه نه كرده آيند وجرمناك شوند * ومعلوم
سود آن خطا آنچه خطا كردند ابر آن ونزديك آرند آن جماعت گاو بچّهي گاو بخطا وبيارند
اوبرا پيشي خيمهي وعده * وبنهد پيرائي آن جماعت مر دستهاي ايشان ابر سري آن گاو 15
پيش " وبكشد مر آن گاو پيش " * وبياورد آن كهن آن ماليده از خون گاو 16
خيمهي وعده * ودر زند آن كهن انگشت او از آن خون وبكناند هفت بارها 17
پيشي " مر پيشي آن پرده *

Cc

CAP. IV.
Locutúsque est Dominus ad Mo-1
ysen, dicendo, Loquere ad filios Is-2
rael, dicendo, Anima quæ peccave-
rit per errorem in aliquo ex præ-
ceptis Domini quæ non sunt facienda,
& cecíderit quidpiam de eis ex illis: 3
Si sacerdos unctus peccaverit secun-
dum delictum populi offerét pro pec-
cato sue quod peccavit bovem sine macula
bovem pro peccato. Adducétque bovem ad ostium tecti- 4
monii coram Domino ante conspectum Domini,
& ponet manum suam super caput bovis coram Domino. Accisóque 5
bove sacerdos unctus de sanguine bovis ad-
feret eum in tabernaculum conventi.
Deindè intinget sacerdos digitum suum 6
in sanguine, flibatióque de sanguine
septies váltibus coram Domino ante velum sanctuarii. Et de sanguine quod fuerit in cornibus altaris odoramenti coram Domino, qui est in tabernaculo conventus: & fanguinem filii Aaron fanguinem ejus fuper altare per circuitum. Et 7
offeret ex hoftia fanctitatum oblationem coram Domino bonitatem adipis ejus, caudam integram & regione fpinæ dorfi auferet ipfam, operimentum adipis quod operit
inteftina, adipem omnem adhærem qui eft fuper inteftina. Duos item 8
renes, & adipem qui eft fuper eos, & qui eft fuper ilia, & reticulum quod eft fuper jecur, unà cum renibus auferat ipfum. Et intercidat ipfum facerdos in altari: cibus eft oblationis coram Domino. Quod fi de filiis capraruin oblatio ejus fuerit, tum offeret eam coram 9
Domino. Et imponet manum dextram fuam fuper caput ejus & ma-10
ctabit eam lanio coram tabernaculo conventus: & fpargent filii Aaron fanguinem ejus fuper altare per circuitum. Et offeret de illo obla-11
tionem coram Domino, operimentum adipis: qui operit ventrem, & omnem adipem qui eft fuper inteftina: Et duos renes, & adipem 12
qui eft fuper eos, quique eft fuper ilia, atque reticulum quod eft fuper jecur, unà cum renibus tollat ipfum. Et incendet ea facerdos in altari: panis eft oblationis ut fuícipiatur coram Domino: totus adeps coram Domino. Pactum feculi fit per generationes veftras in 13
omnibus habitationibus veftris: omnem adipem & omnem fanguinem non comedetis, verúm fuper dorfo altaris offeretur nomini Domini,

Hier. 9. *Adipem & pellus in-*
tegrum, & regione dorfi removen-
ipfum, item adipem qui tegit ma-
ftina ejus.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Offerúntque facerdos memoriale ejus de
commanducatione ejus, & fuccendet ea
ne ejus altare totum thus ipfius: ob-
latio eft Domino.

CAP. VII.
Quod fi victimæ pacificæ fuæ ob-1
cit oblatio ejus, fi de bobus ofpe-
rit five masculum five fœminã, ip-
fe eam offeret coram in præfentia Do-
mini. Et imponet manum fuam fuper
caput oblationis fuæ, & mactabit ad
oftium tentorii conventûs: fpar-
gentque filii Aharon facerdotes fan-
guinem fuper altare circumcirca.
Deín offeret de victimis pacificorum 3
oblationem Domino: adipem operien-
tem inteftina, et omnem adipem qui
fuper inteftina: Et duos renes, ob-4
que adipem qui fuper illos, qui fuper ilia,
& velum fuper jecur, cum renibus
removebit illud. Offerent autem eo-5
rum filii Aharon fuper altare
cum holocauftis qui fuper lignis
quæ fuper ignem: oblatio odoris accen-
bilis eft Domino. Quòd fi de ovibus 6
fuis victimabitur ejus in victimam pa-
cificorum Domino, maſculum aut fœ-
minam, perfectum offeret eum. Sint 7
agnum ipſe offeret oblationem ſuam,
tum offeret eam in præſentia Domi-
ni. Imponetque manum ſuam ſuper 8
caput oblationis ſuæ: poſtea mactabit
eam coram tentorio conventûs: & ſpar-
gent filii Aharon ſanguinem ejus
ſuper altare circumcirca. Et offeret de
victima pacificorum oblationem 9
Domino, adipem ejus, caudam tota,
& regione ſpinæ dorſi removebit eam:
adipem quoque operientem inteſtina,
atque omnem adipem qui ſuper inte-
ſtina: Et duos renes, & adipem 10
qui ſuper illos, quæ ſuper ancas,
& velum ſuper jecur, cum renibus
removebit illud. Offeréque omne il- 11
lud ſacerdos ſuper altare: panis eſt
oblationis Dño. Si vero caprea fuo- 12
fit oblatio ejus, tum offeret eam co-
ram Domino. Imponet manum ſuam 13
ſuper caput ejus, & mactabit eam co-
ram tentorio conventûs: & ſpargent
filii Aharon ſanguinē ejus ſuper al-
tare circumcirca. Poſtea offeret ex 14
eo oblationem ſuam, oblationem Do-
mino, adipem operientem inteſtina, o-
mnemque adipem qui ſuper inteſti-
na: Et duos renes, & adipem qui ſu-
per illos, qui ſuper nates, & ve-
lum ſuper jecur, cum renibus remo-
vebit illud. Offeréque ea ſacerdos 15
ſuper altare panis eſt oblationis ex
odorem acceptabilem. Omnis adeps
Domino eſt. Statuto æternum in ſeculis 17
veſtra in cunctis commorandi locis
veſtris: Omnem adipem, & omnem
ſanguinem non comedetis.

* ور آورد آن كهن مر يادكرد آن ازشكستهي آن و ازچريش آن ابر همه كندروي آن قربان بي" 16
* واگر ذبحت شليمه قرباني او اگر از گاو او نزديك آورا اگر نريّنه اگر 1
مادينه تمام نزديك آورد اورا بحضرت " * وبنهد دستي او ابر سري قرباني او وبكشد اورا درگاهي 2
خيمهي وعده * وبپاكنند پسراني اهرن آن كهنان مر آن خون ابر آن مذبح گردا گرد * نزديك 3
آورد از ذبحت آن شليمه قربان بي" مر آن بيه آن پوشا مر آن شكمبه ومر همه آن بيه آنچه ابر
شكمبه * ومر دو آن گردها ومر آن بيه آنچه ابر ايشان آنچه ابر آن بستمارزها ومر آن پرده ابر 4
آن جگر ابر آن گردها بگردانده آنرا * وبر آورند اوبرا پسراني اهرن بآن مذبح ابر آن عله آنچه ابر 5
آن هيزمها آنچه ابر آن آتش قربان بويي دهوليت بي" * واگر از آن گوسپند قرباني او بذبحت شليمه 6
بي" نريّنه يا مادينه تمام نزديك آورد اورا * اگر بره از نزديك آورا مر قرباني او و نزديك آورد اورا 7
بي" پيهي او آن دنبه تمام بمقابل آن شرزا بگردانده آنرا و مر آن بيه آن پوشا مر آن شكمبه ومر 8
همه آن بيه آنچه ابر آن شكمبه * ومر دو آن گردها ومر آن بيه آنچه ابر ايشان آنچه ابر آن 10
بستمارزها ومر آن پرده ابر آن جگر ابر آن گردها بگردانده آنرا * وبر آورد اورا آن كهن بآن 11
مذبح نان قربان بي" * واگر بز قرباني او نزديك آورد اورا پيش " * وبنهد مر دستي او ابر سري 13
او وبكشد اورا پيشي خيمهي وعده وبپاكنند پسراني اهرن مر حوني او ابر آن مذبح گردا گرد *
* ونزديك آورد ازو قرباني او قربان بي" مر آن بيه آن پوشا مر آن شكمبه ومر همه آن بيه آنچه ابر آن شكمبه 14
* ومر دو آن گردها ومر آن بيه آنچه ابر ايشان آنچه ابر آن بستمارزها ومر آن پرده ابر آن جگر ابر آن 15
گردها بگردانده آنرا * وبر آورد ايشانرا آن كهن بآن مذبح آن قربان بويي قبوليت همه بيه و 16
* رسم جاويد بعصرهاي شما درهمه دستگن جايهاي شما همه بيه و همه خون نه خوريد 17

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* فصل پنجم *

1 * وجاني كه خطا كند و بشنود آوازي سوگند و او گواه يا بديده
يا بدانست اگر نه آگاه كند بر دارد گناهي او * 2 يا جاني آنچه برسد در هم چيزي پليد يا
در لاشهي حيواني پليد يا در لاشهي جانور پليد يا در لاشهي جنبش پليد و پوشيده شود
3 ازو و او پليد و جرمناك باشد * يا كه برسد بر پليدي آدم بهم پليدي او آنچه پليد شود
ازان و پوشيده شود ازو و او دانست جرمناك باشد * 4 يا جاني كه سوگند خورد بشرح كردن در
لفظها بدي كردن يا بنيكوئي كردن بهمه آنچه شرح كند آن آدم در سوگند و پوشيده آيد ازو
و او دانست و جرمناك شود يكّه ازين * و باشد كه جرمناك شود يكّه از ايشان و اقرار
5 كند آنچه خطا كرد ابر آن * و بيارود بر جرمي او بر او ابر خطايي او آنچه خطا كرد ماديونه او
6 آن گوسفند برّه يا بزغاله بزان بخطات و كفارت خواهد آن كهن [ابر او] ابر خطايي او * و اگر نه
7 رسد دستي او قدري برّه و بيارود مر جرمي او دو تدروان يا دو پچكاني كبوتر [بر] يكّه بخطات
و يكّه بعله * بيارود ايشارا بآن كهن و بدهاك آورد مر آنچه بخطات اول و بشكافانده سر سري او از 8
معابليي قفلي او و نه جدا كند * و پچكانه از خوني آن خطات ابر ديوارهي آن مذبح و آن باقي
9 مانده در حون برساند بنيادي آن مذبح خطات او * و مر آن هويمي بكند عله چون حكم
10 و كفارت خواهد ابر او آن كهن از خطايي [او] آنچه خطا كرد و آمرزيده شود باو * و اگر
11 نه رسد دستي او بدو تدروان يا بدو پچكاني كبوتر بيارود مر قرباني او آنچه خطا كرد
12 يك عشر قفيز سميد بخطات و نه نهد ابر آن روغن و نه دهد ابر آن كندرو كه
خطات است او * و بيارود بآن كهن و پچكال كند آن كهن ازان پري چنگالي او مر
13 ياد كرد آن و بر آورد بآن مذبح ابر قربانها * خطات است او * و كفارت خواهد ابر [او] آن
كهن ابر خطايي او آنچه خطا كرد ازيكه از ايشان و آمرزيده شود باو و باشد بكهن چون
14 هديه * سخن گفت * بسه بگفتن *

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

CAP. V.

1 Quifum autem anima peccaverit, & audierit vocem juramenti, & ipfe teftis aut vidit vel e guovit, fi autem non fecerit, portabit peccatum fuum. 2 Aut anima quæ acceperit ad tactum ullius rei immundæ, vel ad cadaver animalis pollutæ, vel ad cadaver quadrupedis pollutæ, vel ad cadaver reptilis pollutæ & obtectum fuerit ab eo, tunc ipfe pollutus & reus erit. Aut 3 quis acceperit ad pollutionem hominis in qualibet pollutione ejus qua polluetur, & obtectum fuerit ab eo, & ipfe poftea cognoverit, reus erit. Aut 4 anima quæ juraverit declarando fermonibus ad malefaciendum aut ad bene faciendum, fuxta omnia quæ homo declarat juramento, & obtectum fuerit ab eo, & ipfe poftea cognoverit, tunc reus erit in 5 una ex iis. Erit autem, cum reus fuerit in uno ex iis, et confeffio fuerit id in quo peccavit: Tunc afferet 6 delictum fuum ad Dominum pro peccato fuo quod peccavit, feminam de ovibus, agnam, aut capellã capreã rum pro peccato & expiationem pro peccato: & expiabit ipfum 7 pro peccato fuo. Quod fi non inveneritmanus ejus fufficientem ? ut afferat ovem, tum afferat oblationem delicti fui, quo peccavit, duos turtures majores aut duos pullos columbinos Domino: unum in holocaufum pro peccato alterum in holocauftum, Et adducet ea 8 ad facerdotem, & efferet eam quam elegerit in hoftiam pro peccato primùm: & avellet caput ejus & regione cervicis ejus, non tamen fepabrabit caput ejus a cervice ejus. Et afperget de fanguine hoftiæ pro pec- 9 cato fuper parietem altaris, & quod reliquum fuerit de fanguine exprimat ad balim altaris: hoftia pro peccato eft. Et voluet 10 ex fecundum fa- eiet pro holocaufto, juxta ritum illius avis quam primò elegerat in hoftiam pro peccato, & non juxta ritum hoftiæ pro peccato bovis aut agni filii caprarum : & expiabit eum facerdos à peccato fuo quod peccavit, & remittetur illi. Quod fi non invenerit manus ejus juxta fufficientiam, 11 ut afferat duos turtures magnos, aut duos pullos filios columbæ : tunc adducat pro oblatione fua, eo quòd peccaverit, decimam ephi ex frumento fimile in hoftiam pro peccato: neque ponat fuper eam olcum, ne- 12 que det etiam fuper eam thus; quoniam oblatio pro peccato eft. Et af- 13 ferat eam ad facerdotem, qui collat ex ea plenum pugillum fuum pro itadabili memorialis ejus, & incendat in altari fuper oblationes Domini: oblatio pro peccato eft. Et expiabit ipfum facerdos pro peccato ejus, quod peccavit in une ex illis, & remittetur 14 illi : & erit facerdotis juxta morem *muneris* Minchæ. Præterea loquutus eft Dominus cum Mofe, dicendo :

* ואיש כי יחטא ושמע קול אלה והוא עד או ראה או ידע אם לא יגיד ונשא עונו׃ 1
או נפש כי תגע בכל דבר טמא או בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה או בנבלת שרץ טמא 2
ונעלם ממנו וטמא ואשם׃ או כי יגע בטמאת אדם לכל טמאתו אשר יטמא בה ונעלם ממנו ושמע 3
ואשם׃ או נפש כי תשבע לבטא בשפתים להרע או להיטיב לכל אשר יבטא האדם בשבעה ונעלם 4
ממנו ושמע והוא אשם לאחת מאלה׃ והיה כי יאשם לאחת מאלה והתודה אשר חטא עליה׃ 5
והביא את אשמו ליהוה על חטאתו אשר חטא נקבה מן הצאן כשבה או שעירת עזים לחטאת 6
וכפר עליו הכהן מחטאתו׃ ואם לא תגיע ידו די שה והביא את אשמו אשר חטא שתי תרים או 7
שני בני יונה ליהוה אחד לחטאת ואחד לעלה׃ והביא אתם אל הכהן והקריב את אשר לחטאת 8
ראשונה וקמץ את ראשו ממול עורפו ולא יבדיל׃ והזה מדם החטאת על יד המזבח ויתר הדם 9
ימצה אל יסוד המזבח חטאת הוא׃ ואת השני יעשה עלה כמשפט וכפר עליו הכהן מחטאתו אשר 10
חטא עליה ונסלח לו׃ ואם לא תגיע ידו לשתי תרים והביא את קרבנו אשר חטא עשרון סלת 11
לחטאת לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבונה כי חטאת הוא׃ והביאה אל הכהן והקמיץ הכהן 12
מלוא קמצו את אזכרתה והקטיר הכהן המזבח על אשי יהוה חטאת הוא׃ וכפר עליו הכהן 13
מחטאתו אשר חטא מאחת מאלה והיתה לכהן כמנחה׃ וידבר יהוה אל משה לאמר׃ 14

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* فصل ششم *

1 * وجاني كه خيانت كند و خطا كند بر خداوند و دروغ گويد بر همسايهي خود در
امانت يا در گرو يا در دزدي يا ظلم بر همسايهي خود كند * 2 يا گمشدهي همسايهي خود
بيابد و دروغ گويد در آن و بر دروغ سوگند خورد در هر يكي از اين گناهان كه مردم
3 بكند * 3 و چون گناه كند و مجرم شود آن چيزي را كه دزديده است يا ظلم كرده است
يا گرو كه نزد او نهاده اند يا گمشدهي كه يافته است 4 يا هر چيزي كه بر آن سوگند
خورده است دروغ بگويد در هر يكي از اين گناهان كه مردم مي كند و مجرم مي شود * 5 آن
چيز را كه دزديده است يا ظلم كرده است يا گمشدهي كه يافته است يا آن چيز كه بر آن
سوگند دروغ خورده است همه را بتمامي باز دهد و پنجم يك بر آن بيفزايد و به صاحب
6 آن بدهد در روزي كه گناه خود را اقرار كند * 7 و قربان خود را براي گناه خود
بخداوند بياورد به نزد در خيمهي عهد * يك گوسفند بي عيب از گوسفندان خود
8 موافق برآورد تو براي قربان گناه به كاهن بدهد * 8 و كاهن پيش خداوند كفارهي
9 او بكند و گناه او آمرزيده شود * 9 و از آن خون بدهد بر شاخهاي آن مذبح آنچه بيايد
و از خون بريزد ببنياد مذبح آن هدله آنچه درگاهي خيمهي وعده * 10 و هر همه پيهي
11 و بسوزاند آنرا بر مذبح * و بكند بگاو چون آنچه بگاوي آن خطا همچنين كرده آيد باو
12 و كفارت خواهد ابر ايشان آن كهن و آمرزيده شود بايشان * و ديگرون آورد مر آن گاو بيرون بلشكرگاه
13 و بسوزاند آنرا چون آنچه بسوزاند مر گاوي آن اول خطايي آن جماعت است او * آنچه مهتر خطا
14 كند و بكند يكّه از همه فرمانهاي ! خدايي او آنچه نه كرده آيند در هر يكي از اين گناهان كه مردم مي كند و مجرم شود * يا
15 دانسته شد باو خطايي او آنچه خطا كرد در آن بيارود مر قربان او بزغالهي بزان نريينه تمام *
16 و بنهد دستي او ابر سري آن بزغاله و بكشد آنرا در جايي آنچه بكشد مر آن علة بپيشي ! 24
17 خطا است او * و بستاند آن كهن ازخوني آن خطات در انگشت او و بدهد ابر شاخهاي
18 مذبح آن علة و مر خوني او بريزد ببنياد مذبح آن علة * و مر همه پيهي او بر آورد بآن
19 مذبح چون پيهي ذبحت آن سليمه و كفارت خواهد ابر او آن كهن ازخطاي او و آمرزيده
20 شود باو * و اگر جاني يكّه خطا كند در غلطي از قومي آن زميني در كروفي آن يكّه از
21 فرمانهاي ! آنچه نه كرده آيند و جرمناك شود * يا دانسته شد باو خطايي او آنچه خطا كرد بيارود
22 قرباني او بزغاله بزان تمام ماديونه ابر خطايي او آنچه خطا كرد * و بنهد مر دستي او ابر سري آن
23 خطات و بكشد مر آن خطات در جايي آن علة * و بستاند آن كهن ازخون آن در انگشت او
24 و بدهد ابر شاخهاي مذبح آن علة و مر همه خوني او بريزد ببنياد آن مذبح * و مر همه پيه
25 آن بگرداند چون آنچه بگرداند پيه از بالاي ذبحت آن سليمه و بر آورد آن كهن بآن مذبح
26 قربي قبوليت ! و كفارت خواهد ابر او آن كهن و آمرزيده شود باو * و اگر برّه بيارود قرباني او
27 خطات ماديونه تمام بيارود آنرا * و بنهد مر دستي او ابر سري آن خطات و بكشد آنرا بخطات در
28 جايي آنچه بكشد مر آن علة * و بستاند آن كهن ازخوني آن خطات در انگشت او و بدهد ابر
29 شاخهاي مذبح آن علة و مر همه خوني او بريزد ببنياد آن مذبح * و مر همه پيهي او بگرداند چون
30 آنچه گشته شد پيهي آن برّه از ذبحت آن سليمه و بر آورد آن كهن بر مذبح ابر
31 قرباني ! و كفارت خواهد ابر او آن كهن ابر خطايي او آنچه خطا كرد و آمرزيده شود باو *

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Hier. 10. *Et fabrigacula.*

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

וַיִּשְׁחָטֵ֖הוּ בֶּן נָשִׁ֣ה הָרֹאשׁ֑ מַעֲשִׂירִ֔י וַיִּדְבֹּ֣ר ה֔ וַיְדַבֵּ֥ר יְ עִם מֹשֶׁה֙ לֵאמֹ֖ר׃ דַּבֵּ֣ר
מַלֵּ֥יל עִם בְּנֵי֙ יִשְׂרָאֵ֔ל לֵאמֹ֕ר כָּל מַאֵ֥ן מִכֶּ֖ם כִּ֣י יִקְרַ֑ב קָרְבָּנ֗ יְ מִכֹּ֛ל נִסְכֵּ֥י יְתֵי֖ בְּקָרְבָּנ֑ יְ
אֶת קָרְבָּנְיָ֣ה לַיהֹוָ֔ה מִן נִכְסַ֥ת קֳדָשִׁ֖ים׃ יְדֵי יְרֵיתֵ֥ן יָדֵ֖ יְ קוֹרְבָּנְיָ֑ה דֵּ֣י יְ יְקָרֵ֔שׁ
מִבְּקָרָ֣א קֳדָשִׁ֔ה וְת תְּרֵ֖בֵא שׁוּנְגוּתָ֑ה יְרוּשְׁלֵמִ֔י 30 יְדֵי יְעֵלֵ֥ן יָת קוֹרְבָּנְ֖ה דֵּ֣י
דְעֵל֙ יְרֵ֣ת חָרֵ֔א וְת חָרֵ֖א לָא מִתְחַזֵּ֣ר בְּתִרְיָ֑ן
עִלְעָ֣ן מִכְּא֔ וְתִרְיָ֖ן עִלְעָ֣ן מִכְּא֑ לְקִבֵּ֣ל
אַפְקוּתְ֔ה וְיִתְיְעֵ֥ה לְאַרְעָ֖א אַרְעָ֑א
קֳדָ֔ם יְ׃ וְתִכְּס֣וּ יָתֵ֔ הָנָ֖ה יָת תְּרֵ֑ה 31 נְגִיעָ֔ה
לְתַרְבָּ֣ה וְיִדֵּ֔י חָרֵ֖א לְאַחֲרַ֣ן וְלִבְנ֑ וְאֵת יִשְׁחָ֣ט יָת֔וֹ בְּתַרְפָּ֖א וְעָד דְּיוֹשֵׁ֥א
וְתִתְּנ֞ אַפְקוּתְ֣ה וְתַרְבֵּ֗ה מִן דַּמָּ֔ וְיַזֵּ֣ה כָּהֲנָ֔א יָת דַּמָּ֖ עַל כְּתַ֣ר מַדְבְּחָ֑ עֹלְתָ֔ וְיֵת֣וּר יָת כָּל דַּמָּ֔ יְסוֹד֖ מַדְבְּחָ֑ עֹלְתָ֔ דִּ֣י
בְּתַ֣ר תַּרְעָ֔ מַשְׁכְּנָ֖ זִמְנָ֑ וְיַקְרֵ֣ב יָת כָּל תַּרְבֵּ֔ מִנֵּ֖ יָת֑ וְיַסֵּ֖ק עַל מַדְבְּחָ֑ עֹלְתָ֔
וְיַסֵּ֣ק כָּהֲנָ֔א יָת כֻּלְּה֖ לְמַדְבְּחָ֑ עֹלְתָ֔ קֻרְבָּנָ֣ דַּיְקָ֔ יְ׃ וְיֵת֣וּר יָת תַּרְבֵּ֔ מִנֵּ֖ יָת֑
וְיַסֵּ֣ק כָּהֲנָ֔א יָת֖וֹ לְמַדְבְּחָ֑ עֹלְתָ֔ קֻרְבָּנָ֣ דַּיְקָ֔ יְ׃ וְיֵת֣וּר יָת כָּל בִּסְרֵ֔ מִנֵּ֖ יָת֑
וְיַסֵּ֣ק כָּהֲנָ֔א יָת֖וֹ לְמַדְבְּחָ֑ עֹלְתָ֔ קֻרְבָּנָ֣ דַּיְקָ֔ יְ׃ וְיֵת֣וּר יָת כָּל בִּסְרֵ֔ מִנֵּ֖ יָת֑
וְיַסֵּ֣ק כָּהֲנָ֔א יָת֖וֹ לְמַדְבְּחָ֑ עֹלְתָ֔ קֻרְבָּנָ֣ דַּיְקָ֔ יְ׃ וְיֵת֣וּר יָת כָּל בִּסְרֵ֔ מִנֵּ֖ יָת֑

Hierof. 30. *Manus ejus inferent oblationem Domini: adipem qui tegit ventrem, & adipem qui super pectus, ad agitandum ipsum coram facie Domini.* 31. *Pectines.*

Hierof. 12. *Indicatione una.*

Hierof. 18. *Prophanum erit.*

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

וְ֠ אִם כָּל עֲדַ֨ת יִשְׂרָאֵ֜ל יִשְׁגּ֗וּ וְנֶעְלַם֙ דָּבָ֣ר מֵעֵינֵ֣י הַקָּהָ֔ל וְעָשׂ֣וּ אַחַ֔ת מִכָּל מִצְוֹ֥ת יְ֖ אֲשֶׁ֣ר לֹ֣א תֵעָשֶׂ֑ינָה וְאָשֵׁ֖מוּ׃
אוֹ הוֹדַ֣ע אֵלָ֣יו חַטָּאתוֹ֮ אֲשֶׁ֣ר חָטָא֒ בָּ֔ וְהִקְרִ֥יבוּ הַקָּהָ֖ל פַּ֣ר בֶּן בָּקָ֑ר לְחַטָּ֔את וְהֵבִ֣יאוּ אֹת֔ לִפְנֵ֖י אֹהֶ֥ל מוֹעֵֽד׃
וְסָמְכ֣וּ זִקְנֵ֣י הָעֵדָ֔ה אֶת יְדֵיהֶ֖ם עַל רֹ֣אשׁ הַפָּ֑ר וְשָׁחַ֥ט אֶת הַפָּ֖ר לִפְנֵ֥י יְ׃
וְהֵבִ֣יא הַכֹּהֵ֣ן הַמָּשִׁ֔יחַ מִדַּ֥ם הַפָּ֖ר אֶל אֹ֣הֶל מוֹעֵֽד׃
וְטָבַ֤ל הַכֹּהֵן֙ אֶצְבָּע֔ מִן הַדָּ֖ם וְהִזָּ֣ה שֶׁ֣בַע פְּעָמִ֑ים לִפְנֵ֥י יְ֖ אֵ֚ת פְּנֵ֣י פָרֹ֣כֶת הַקֹּֽדֶשׁ׃
וְאֶת מִן הַדָּ֗ם יִתֵּן֙ עַל קַרְנ֣וֹת מִזְבַּ֣ח קְטֹ֣רֶת סַמִּ֔ים לִפְנֵ֖י יְ֑ אֲשֶׁ֣ר בְּאֹ֣הֶל מוֹעֵ֔ד וְאֶת כָּל הַדָּ֗ם יִשְׁפֹּךְ֙ אֶל יְס֣וֹד מִזְבַּ֣ח הָעֹלָ֔ה אֲשֶׁ֥ר פֶּ֖תַח אֹ֣הֶל מוֹעֵֽד׃
וְאֶת כָּל חֶלְבּ֖ יָרִ֣ים מִמֶּ֑ וְהִקְטִ֖יר הַמִּזְבֵּֽחָה׃
וְעָשָׂ֣ה לַפָּ֔ כַּאֲשֶׁ֨ר עָשָׂ֜ה לְפַ֣ר הַחַטָּ֗את כֵּ֚ן יַעֲשֶׂ֣ה לּ֔ וְכִפֶּ֥ר עֲלֵהֶ֖ם הַכֹּהֵ֑ן וְנִסְלַ֖ח לָהֶֽם׃
וְהוֹצִ֣יא אֶת הַפָּ֔ אֶל מִח֖וּץ לַֽמַּחֲנֶ֑ וְשָׂרַ֣ף אֹת֔ כַּאֲשֶׁ֥ר שָׂרַ֖ף אֶת הַפָּ֣ר הָרִאשׁ֑וֹן חַטַּ֥את הַקָּהָ֖ל הֽוּא׃
אִם כָּל עֲדַ֥ת יִשְׂרָאֵ֖ל יִשְׁגּ֑וּ וְנֶעְלַ֤ם דָּבָר֙ מֵעֵינֵ֣י הַקָּהָ֔ל וְעָשׂ֣וּ אַחַ֔ת מִכָּל מִצְוֹ֥ת יְ֖ אֲשֶׁ֣ר לֹ֣א תֵעָשֶׂ֑ינָה וְאָשֵׁ֖מוּ׃
אוֹ הוֹדַ֣ע אֵלָ֣יו חַטָּאתוֹ֮ אֲשֶׁ֣ר חָטָא֒ בָּ֔ וְהִקְרִ֥יבוּ הַקָּהָ֖ל פַּ֣ר בֶּן בָּקָ֑ר לְחַטָּ֔את וְהֵבִ֣יאוּ אֹת֔ לִפְנֵ֖י אֹהֶ֥ל מוֹעֵֽד׃
וְסָמְכ֣וּ זִקְנֵ֣י הָעֵדָ֔ה אֶת יְדֵיהֶ֖ם עַל רֹ֣אשׁ הַפָּ֑ר וְשָׁחַ֥ט אֶת הַפָּ֖ר לִפְנֵ֥י יְ׃
וְהֵבִ֣יא הַכֹּהֵ֣ן הַמָּשִׁ֔יחַ מִדַּ֥ם הַפָּ֖ר אֶל אֹ֣הֶל מוֹעֵֽד׃
וְטָבַ֤ל הַכֹּהֵן֙ אֶצְבָּע֔ מִן הַדָּ֖ם וְהִזָּ֣ה שֶׁ֣בַע פְּעָמִ֑ים לִפְנֵ֥י יְ֖ אֵ֚ת פְּנֵ֣י פָרֹ֣כֶת הַקֹּֽדֶשׁ׃
וְאֶת מִן הַדָּ֗ם יִתֵּן֙ עַל קַרְנ֣וֹת מִזְבַּ֣ח קְטֹ֣רֶת סַמִּ֔ים לִפְנֵ֖י יְ֑ אֲשֶׁ֣ר בְּאֹ֣הֶל מוֹעֵ֔ד וְאֶת כָּל הַדָּ֗ם יִשְׁפֹּךְ֙ אֶל יְס֣וֹד מִזְבַּ֣ח הָעֹלָ֔ה אֲשֶׁ֥ר פֶּ֖תַח אֹ֣הֶל מוֹעֵֽד׃
וְאֶת כָּל חֶלְבּ֖ יָרִ֣ים מִמֶּ֑ וְהִקְטִ֖יר הַמִּזְבֵּֽחָה׃
וְעָשָׂ֣ה לַפָּ֔ כַּאֲשֶׁ֨ר עָשָׂ֜ה לְפַ֣ר הַחַטָּ֗את כֵּ֚ן יַעֲשֶׂ֣ה לּ֔ וְכִפֶּ֥ר עֲלֵהֶ֖ם הַכֹּהֵ֑ן וְנִסְלַ֖ח לָהֶֽם׃
וְהוֹצִ֣יא אֶת הַפָּ֔ אֶל מִח֖וּץ לַֽמַּחֲנֶ֑ וְשָׂרַ֣ף אֹת֔ כַּאֲשֶׁ֥ר שָׂרַ֖ף אֶת הַפָּ֣ר הָרִאשׁ֑וֹן חַטַּ֥את הַקָּהָ֖ל הֽוּא׃

Et omne peccatum de cujus sanguine 30 inferetur aliquid in tentorium conventiæ, ad expiationem procurandum de fordibi, aut concubitu, ſua combu-ctur.

CAP. VIII.

*Ista autem eſt lex delictiſue ſanctificationum eſt. In loco 2 quo macſabunt holocauſtum, macſabunt delictum, & ſanguinem ejus ſparget ſuper altare circumactum. To-5 tum holocauſtum ejus offeret ex eo candidum, & adipem operientem inteſtina: Duas quoque renes, & adipem 4 qui ſuper eos, qui ſuper clunes, & reticulum ſuper jecur cum renibus movebit illud. Offeretque illa ſa-5 cerdos ſuper altare oblationem Domino: delictum eſt. Omnis maſculus 6 in ſacerdotibus comedet illud: in loco ſanctitati ejus comedetur: ſanctificatio ſanctificationum eſt. Sicut pecce-7 tum, ſic delictum, lex eadem illis: ſacerdoti ſunt expiationem procuranti per illud, ei erit. Et ſacerdos offe-8 rens holocauſtum alicujus, pellis holocauſti quod obtulerit, ſacerdoti ipſi erit. Omne præterea manus quod ſuper coquetur in clibano, & omne prepa-9 ratum in caccabo & ſartagine, ſacerdoti offerenti illud ipſi erit. Omne 10 item manu miſtum cum oleo, & aridum omni, omnibus filiis Aharon erit: 11 unicuique ſicus fratri ſuo. Hæc eſt autem eſt lex victimæ pacificorum quam offeret Domino. Si pro confeſ-12 ſione offeruerit eam, tunc offeret in ſacrificium confeſſionis placentas azymas miſtas cum oleo, & lagana azyma uncta oleo, & ſimilam calefactam una cum placentis miſtam cum oleo. cum placentis panis fermentati 13 ſi offeret oblationem ſuam in ſacrificium confeſſionis pacificorum ſuorum. Offeretque ex ea unum panem ex 14 mni oblatione, ſeparationem Domini: ſacerdoti ſpargenti ſanguinem pacificorum, ei erit. Caro autem ſacrifi-15 cii confeſſionis pacificorum ejus, in die oblationis ejus comedetur: non relinquet ex eo uſq; ad mane. Quòd 16 ſi votum, aut ſpontaneum fuerit ſacrificium oblationis ejus, quæ die obtulerit ſacrificium ſuum, comedetur: & altero die reliquum man-17 ducabitur ex eo. Reliquum ver. 17 rò manens ex carne ſacrificii die tertii, igni comburetur. Si autem 18 comedendo comederitur aliquid ex carne ſacrificii pacificorum ejus die tertii, non acceptabilem offerenti illi: nec imputabitur ei: abominatio erit, & anima comedens ex eo, peccatum ſuum portabit:

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* וְאִם כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנֶעְלַם דָּבָר מֵעֵינֵי הַקָּהָל וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְ אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁמוּ׃
* וְאִם כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנֶעְלַם דָּבָר מֵעֵינֵי הַקָּהָל וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְ אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁמוּ׃
* וְאִם כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנֶעְלַם דָּבָר מֵעֵינֵי הַקָּהָל וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְ אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁמוּ׃

* וְאִם כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנֶעְלַם דָּבָר מֵעֵינֵי הַקָּהָל וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְ אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁמוּ׃
* וְאִם כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנֶעְלַם דָּבָר מֵעֵינֵי הַקָּהָל וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְ אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁמוּ׃

*Et cave que acceſſerit ad quiequam 19 pollutum vas comeditur, igni combu-rendum: quoad carnem autem, omnis mundus comedet carnem. Nam an- 20 ima que comederit carnem de victima pacificorum que eſt Domino, pollutione etiam ejus ſuper eo,ambitu-bitur anima illa de populo ſua. Anı. 21 ma autem cùm acceſſerit ad quicquid polluatum, ad pollutionem hominis, aut ad quadrupedem pollutã, aut ad omnem abominationem pollutam, comederit de carne victimæ pacifi-corum que eſt Domino: tunc auniti-tabitur anima illa de populo ſua. Lo- 22 cutuſque eſt Dominus Moſi, dicendo, Alloquere filios Iſrael, di- 23 cendo; Omnem adipem bouis & agni & capræ non comedetis. Adeps autem 24 morticorum & adeps prædæ poterit in omne opus, ſed comedendo non comedetis illi. Nam omnis comedens 25 adipe quadrupedis ex qua offeret ob-lationē Domino, exinanitabitur quidē anima illa comedens, de populo ſua. Nullum etiam ſanguinem comedetis 26 in habitandi locis veſtris, de volucri & quadrupede. Omnis anima que 27 comederit ullum ſanguinem, exinani-tabitur anima illa e populo ſua. Lo- 28 cutuſq; eſt Dominus ad Moſen, dicendo, Loquere ad filios Iſ- 29 rael, dicendo: Offerens ſacrificia pa-cificorum ſuorum Domino, offeret ob-lationem ſuã Domino de hoſtiæ pacifi-ficorum ſuarum. Manus ejus afferent 30 oblationem Domini: adipē ejus cum pe-ctuſculo offeret ut pectuſculū quidē ad elevationis illud admotione co-ram Dño. Offeret verò ſacerdos adi- 31 pem ſuper altare: & erit pectuſculū ipſi Aharon & filiis ejus. Et coxā dextā 32 dextrum debitis in ſeparationem ſa-cerdoti de ſacrificiis pacificorum ve-ſtrorum. Offerentis ſanguinem pacifi- 33 corum, & adipem à filiis Aharon, ei erit crus ſeparationis in portionem. Quia pectuſculū admotionis & crus 34 ſeparationis tulī à filiis Iſrael de ſa-crificiis pacificorum ſuorum, & dedi ea filiis Aharon ſacerdoti & filiis ejus ſtatuto æterno à filiis Iſrael. Hæc eſt unctio Aharon, & unctio fi- 35 lioꝝ ejus de oblationibus Domini, die que unxit eos, à filiis Iſrael. Statuto æterno in generatio-nibus ſuis. Hæc eſt lex holocauſti, ſacrificii, & delicti, & oblationis, & victimæ pacificatorum. 36 Quam præcepit Dominus Moſi, in monte Sinai, die quo præcepit filiis Iſrael, ut offerent munera ſua Domino, in deſerto Sinai. 37

* וְאִם כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנֶעְלַם דָּבָר מֵעֵינֵי הַקָּהָל וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְ אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁמוּ׃
* וְאִם כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנֶעְלַם דָּבָר מֵעֵינֵי הַקָּהָל וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְ אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁמוּ׃

וַיִּקַּח בְּנֵי־אַהֲרֹן וַיִּתֵּן דָּמָיו עַל־קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וַיְחַטֵּא אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּצֹק אֶת־הַדָּם יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ וַיְקַדְּשֵׁהוּ לְכַפֵּר עָלָיו׃
וַיִּקַּח אֶת־כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב וְאֶת־יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת־שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־חֶלְבְּהֶן וַיַּקְטֵר הַמִּזְבֵּחָה׃
וְאֶת־הַפָּר וְאֶת־עֹרוֹ וְאֶת־בְּשָׂרוֹ וְאֶת־פִּרְשׁוֹ שָׂרַף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
וַיַּקְרֵב אֶת־הָעֹלָה וַיִּסְמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָעֹלָה וַיִּשְׁחָט וַיִּזְרְקוּ בְּנֵי־אַהֲרֹן אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃
וְאֶת־הָעֹלָה הִקְרִיבוּ לִנְתָחֶיהָ וְאֶת־הָרֹאשׁ וַיַּקְטֵר הַמִּזְבֵּחָה׃
וְאֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־הַכְּרָעַיִם רָחַץ בַּמָּיִם וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה אֶת־הָעֹלָה הַמִּזְבֵּחָה עֹלַת רֵיחַ אִשֶּׁה הוּא כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
וַיַּקְרֵב אֶת־הָאֵיל הַמִּלֻּאִים אֵיל הַמִּלֻּאִים וַיִּסְמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל׃
וַיִּשְׁחָט וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִדָּמוֹ וַיִּתֵּן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן אַהֲרֹן הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית׃
וַיַּקְרֵב אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וַיִּתֵּן מֹשֶׁה מִן־הַדָּם עַל־תְּנוּךְ אָזְנָם הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדָם הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית וַיִּזְרֹק מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃
וַיִּקַּח אֶת־הַחֵלֶב וְאֶת־הָאַלְיָה וְאֶת־כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב וְאֶת־יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת־שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־חֶלְבְּהֶן וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין׃
וּמִסַּל הַמַּצּוֹת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה לָקַח חַלַּת מַצָּה אַחַת וְחַלַּת לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת וְרָקִיק אֶחָד וַיָּשֶׂם עַל־הַחֲלָבִים וְעַל שׁוֹק הַיָּמִין׃
וַיָּשֶׂם אֶת־הַכֹּל עַל־כַּפֵּי אַהֲרֹן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וַיָּנֵף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃
וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֹתָם מֵעַל כַּפֵּיהֶם וַיַּקְטֵר הַמִּזְבֵּחָה עַל־הָעֹלָה מִלֻּאִים הֵם לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה הֵם לַיהוָה׃
וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הֶחָזֶה וַיְנִיפֵהוּ תְנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים לְמֹשֶׁה הָיָה לְמָנָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִן־הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּז עַל־אַהֲרֹן עַל־בְּגָדָיו עָלָיו וְעַל־בָּנָיו וְעַל־בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֶת־אַהֲרֹן אֶת־בְּגָדָיו וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ׃
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו בַּשְּׁלוּ הַבָּשָׂר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְשָׁם תְּבַשְּׁלֻהוּ וְהַלֶּחֶם אֲשֶׁר בְּסַל הַמִּלֻּאִים כַּאֲשֶׁר צִוֵּיתִי לֵאמֹר אַהֲרֹן וּבָנָיו יֹאכְלֻהוּ׃
וְהַנּוֹתָר בַּבָּשָׂר וּבַלֶּחֶם בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ׃
וּמִפֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ שִׁבְעַת יָמִים עַד־יוֹם מְלֹאת יְמֵי מִלֻּאֵיכֶם כִּי שִׁבְעַת יָמִים יְמַלֵּא יָדְכֶם׃
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בַיּוֹם הַזֶּה צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃
וּפֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד תֵּשְׁבוּ יוֹמָם וָלַיְלָה שִׁבְעַת יָמִים וְשָׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה וְלֹא תָמוּתוּ כִּי כֵן צֻוֵּיתִי׃
וַיַּעַשׂ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃
וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וַיֹּאמֶר אֶל־אַהֲרֹן קַח־לְךָ עֵגֶל בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה תְּמִימִם וְהַקְרֵב לִפְנֵי יְהוָה׃
וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר קְחוּ שְׂעִיר־עִזִּים לְחַטָּאת וְעֵגֶל וָכֶבֶשׂ בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם לְעֹלָה׃
וְשׁוֹר וָאַיִל לִזְבַח שְׁלָמִים לִזְבֹּחַ לִפְנֵי יְהוָה וּמִנְחָה בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן כִּי הַיּוֹם יְהוָה נִרְאָה אֲלֵיכֶם׃
וַיִּקְחוּ אֵת אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה אֶל־פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּקְרְבוּ כָּל־הָעֵדָה וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי יְהוָה׃
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֹאת הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה תַּעֲשׂוּ וְיֵרָא אֲלֵיכֶם כְּבוֹד יְהוָה׃
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן קְרַב אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וַעֲשֵׂה אֶת־חַטָּאתְךָ וְאֶת־עֹלָתֶךָ וְכַפֵּר בַּעַדְךָ וּבְעַד הָעָם וְעֲשֵׂה אֶת־קָרְבַּן הָעָם וְכַפֵּר בַּעֲדָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃
וַיִּקְרַב אַהֲרֹן אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁחַט אֶת־עֵגֶל הַחַטָּאת אֲשֶׁר לוֹ׃
וַיַּקְרִבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־הַדָּם אֵלָיו וַיִּטְבֹּל אֶצְבָּעוֹ בַּדָּם וַיִּתֵּן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־הַדָּם יָצַק אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ׃
וְאֶת־הַחֵלֶב וְהַכְּלָיֹת וְיֹתֶרֶת מִן־הַכָּבֵד מִן־הַחַטָּאת הִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
וְאֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הָעוֹר שָׂרַף בָּאֵשׁ מֵעַל לַמַּחֲנֶה׃
וַיִּשְׁחַט אֶת־זֶבַח הָעָם וַיִּזְרֹק בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃
וְאֶת־הָעֹלָה הִקְרִיבוּ לִנְתָחֶיהָ וְאֶת־הָרֹאשׁ וַיַּקְטֵר עַל־הַמִּזְבֵּחַ׃
וַיִּרְחַץ בַּקֵּרֶב וְאֶת־הַכְּרָעַיִם וַיַּקְטֵר עַל־הָעֹלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ׃
וַיַּקְרֵב אֶת־קָרְבַּן הָעָם וַיִּקַּח שְׂעִיר הַחַטַּאת אֲשֶׁר לָעָם וַיִּשְׁחָטֵהוּ וַיְחַטְּאֵהוּ כָּרִאשֹׁנָה׃
וַיַּקְרֵב אֶת־הָעֹלָה וַיַּעַשׂ כַּמִּשְׁפָּט׃
וַיַּקְרֵב אֶת־הַמִּנְחָה וַיְמַלֵּא כַפּוֹ מִמֶּנָּה וַיַּקְטֵר הַמִּזְבֵּחָה עֹלַת הַבֹּקֶר׃
וַיִּשְׁחַט אֶת־הַשּׁוֹר וְאֶת־הָאַיִל זִבְחֵי הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לָעָם וַיַּגִּישׁוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־הַדָּם אֵלָיו וַיִּזְרֹק עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃
וְאֶת־הַחֲלָבִים מִן־הַשּׁוֹר וּמִן־הָאַיִל הָאַלְיָה וְהַמְכַסֶּה וְהַקְּלָרוֹת וְיֹתֶרֶת הַכָּבֵד׃
וַיָּשִׂימוּ אֶת־הַחֲלָבִים עַל־הֶחָזֹת וַיַּקְטֵר הַחֲלָבִים הַמִּזְבֵּחָה׃
וְאֶת־הֶחָזֹת וְאֶת־שׁוֹק הַיָּמִין הֵנִיף אַהֲרֹן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה׃
וַיִּשָּׂא אַהֲרֹן אֶת־יָדָיו אֶל־הָעָם וַיְבָרְכֵם וַיֵּרֶד מֵעֲשׂוֹת הַחַטָּאת וְהָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים׃
וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם וַיֵּרָא כְּבוֹד יְהוָה אֶל־כָּל־הָעָם׃
וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַחֲלָבִים וַיַּרְא כָּל־הָעָם וַיָּרֹנּוּ וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם׃
וַיִּקְחוּ בְּנֵי־אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אִישׁ מַחְתָּתוֹ וַיִּתְּנוּ בָהֵן אֵשׁ וַיָּשִׂימוּ עָלֶיהָ קְטֹרֶת וַיַּקְרִיבוּ לִפְנֵי יְהוָה אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם׃
וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמֻתוּ לִפְנֵי יְהוָה׃
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן הוּא אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה לֵאמֹר בִּקְרֹבַי אֶקָּדֵשׁ וְעַל־פְּנֵי כָל־הָעָם אֶכָּבֵד וַיִּדֹּם אַהֲרֹן׃
וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־מִישָׁאֵל וְאֶל־אֶלְצָפָן בְּנֵי עֻזִּיאֵל דֹּד־אַהֲרֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם קִרְבוּ שְׂאוּ אֶת־אֲחֵיכֶם מֵאֵת פְּנֵי הַקֹּדֶשׁ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃
וַיִּקְרְבוּ וַיִּשְׂאוּם בְּכֻתָּנְתָם אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה׃
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־אֶלְעָזָר וְאֶל־אִיתָמָר בָּנָיו רָאשֵׁיכֶם אַל־תִּפְרָעוּ וּבִגְדֵיכֶם לֹא תִפְרֹמוּ וְלֹא תָמֻתוּ וְעַל כָּל־הָעֵדָה יִקְצֹף וַאֲחֵיכֶם כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְכּוּ אֶת־הַשְּׂרֵפָה אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוָה׃
וּמִפֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ פֶּן־תָּמוּתוּ כִּי שֶׁמֶן מִשְׁחַת יְהוָה עֲלֵיכֶם וַיַּעֲשׂוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה׃
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃
יַיִן וְשֵׁכָר אַל־תֵּשְׁתְּ אַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ בְּבֹאֲכֶם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וְלֹא תָמוּתוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם׃
וּלְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֹל וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר׃
וּלְהוֹרֹת אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הַחֻקִּים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵהֶם בְּיַד־מֹשֶׁה׃
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־אֶלְעָזָר וְאֶל־אִיתָמָר הַנּוֹתָרִים קְחוּ אֶת־הַמִּנְחָה הַנּוֹתֶרֶת מֵאִשֵּׁי יְהוָה וְאִכְלוּהָ מַצּוֹת אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא׃
וַאֲכַלְתֶּם אֹתָהּ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ כִּי חָקְךָ וְחָק־בָּנֶיךָ הִוא מֵאִשֵּׁי יְהוָה כִּי־כֵן צֻוִּיתִי׃
וְאֵת חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְשׁוֹק הַתְּרוּמָה תֹּאכְלוּ בְּמָקוֹם טָהוֹר אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבִתֶּךָ אִתָּךְ כִּי חָקְךָ וְחָק־בָּנֶיךָ נִתְּנוּ מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
שׁוֹק הַתְּרוּמָה וְחֲזֵה הַתְּנוּפָה עַל אִשֵּׁי הַחֲלָבִים יָבִיאוּ לְהָנִיף תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וְהָיְתָה לְךָ וּלְבָנֶיךָ אִתָּךְ לְחָק עוֹלָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃
וְאֵת שְׂעִיר הַחַטָּאת דָּרֹשׁ דָּרַשׁ מֹשֶׁה וְהִנֵּה שָׂרֹף נִשְׂרָף וַיִּקְצֹף עַל־אֶלְעָזָר וְעַל־אִיתָמָר בְּנֵי אַהֲרֹן הַנּוֹתָרִים לֵאמֹר׃
לָמָּה לֹא־אֲכַלְתֶּם אֶת־הַחַטָּאת בִּמְקוֹם הַקֹּדֶשׁ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא וְאֹתָהּ נָתַן לָכֶם לָשֵׂאת אֶת־עֲוֹן הָעֵדָה לְכַפֵּר עֲלֵהֶם לִפְנֵי יְהוָה׃
הֵן לֹא־הוּבָא אֶת־דָּמָהּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ בַּיְתָה אָכוֹל תֹּאכְלוּ אֹתָהּ בַּקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי׃
וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה הֵן הַיּוֹם הִקְרִיבוּ אֶת־חַטָּאתָם וְאֶת־עֹלָתָם לִפְנֵי יְהוָה וַתִּקְרֶאנָה אֹתִי כָּאֵלֶּה וְאָכַלְתִּי חַטָּאת הַיּוֹם הֲיִיטַב בְּעֵינֵי יְהוָה׃
וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּיטַב בְּעֵינָיו׃

Verlio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Quam præcepit Dominus ipſi Moſi in monte Sinai, die quo præcepit filiis Iſraël offerre oblationes ſuas in deſerto Sinai.

CAP. VIII.

LOcutus eſt quoque Dominus ad Moſen, dicendo; Tolle Aharon & filios ejus cum eo, & veſtes, & oleum unctionis, & bovem peccati, & duos arietes, & caniſtrum azymorum:
Atque totum cœtum congrega ad oſtium tentorii conventûs. Et fecit Moſes ſicut quemadmodum præcepit Dominus illi: & congregatus eſt cœtus ad oſtium tentorii conventûs: Tunc dixit Moſes ad congregationem; Hoc eſt verbum quod præcepit Deus fieri.
Et addixit Moſes Aharonem & filios ejus, quos lavit aquâ. Dedit; 7
super eum tunicam, & cinxit eum cingulo: dein induit eum ſuperiore indumento, dedit; ſuper eum peſtorale, & cinxit eum cingulo peſtorali ejus, quo eum ornavit.
Et poſuit ſuper eum tiaram, dedit; 9
poſuit ſuper eum lamellæ, dedit ea lamellas Urim & Thummim.
Dein poſuit oleum ſuper 10
caput, peſtoque fuit eius ſanctificavit & reliqua facies eius ſparsum aqueum, conſecravit eum ſanctificatum, quemadmodum præcepit Dominus ipſi Moſi.
Aharonique filiis ſuis dedit 12
tunicas, cingitque tabernaculum & omne quod erat in illo, & ſanctificavit ea.
Et ſpiritavit ex ea ſuper altare 13
ſeptem vicibus, unxitque altare & omnia vaſa eius, & concham & baſim eius, ut ſanctificaret ea.
Et effudit ex oleo unctionis ſuper caput Aharon: & unxit eum, poſtquam induiſſet eum, ut ſanctificaret ipſum.
Et applicavit Moſes Aharonem & filios eius, & induit eos tunicis, & cinxit eos baltheis, & adaptavit illis mitras: ſicut præceperat Dominus Moſi.
Et adduxit juvencum pro 14
peccato: & impoſuit Aharon, & filii ejus, manus ſuas dextras ſuper caput juvenci, qui offerebatur pro hoſtia peccati ipſorum.
Et mactavit Moſes juvencum, 15
& accepit Moles ſanguinem & poſuit ſuper cornua altaris per circuitum digito ſuo, & unxit altare ab omni dubio rapinæ & violentiæ, eò quod cogitaret in corde ſuo, fortaſſe acceptarum principes filiorum Iſraël ſeparationem à fratribus ſuis per violentiam, & obtulerunt ad opus tabernaculi, aut forte invenietur inter filios Iſrael aliquis, in cujus corde non fuerit addixcere ad opus, & audiverit vocem præconis & veritus ſit & addixerit præter voluntatem, propterea mundavit ipſum ſanguine juvenci: & reliquum ſanguinis fudit ad baſim altaris, & illud ſanctificavit ipſum ut expiaret illud.
Et accepit omnem adipem qui ſu- 16
per inteſtina erat, & reticulum jecoris, & duos renes una cum adipe ipſorum: & incendit Moſes in altari.
Et juvencum, & pellem, & 17
carnem ejus, & ſimum ejus combuſſit igne extra caſtra: quemadmodum præceperat Dominus Moſi.
Et obtulit aryetem holocauſti: & 18
poſuit Aharon & filii ejus manus ſuas ſuper caput arietis.
Et mactavit, ſparſitque Moſes ſan- 19
guinem ſuper altare circumcirca.
Arietem quoque dimembratis in 20
membra ſua, obtulit Moſes caput, membraque, & adipem.
Inteſtinis vero & crura lavit aquâ, 21
obtulitque, Moſes totum arietem ſuper altare holocauſtum ejus in odorem acceptabilem, oblatio eſt Domino, quemadmodum præceperat Dominus ipſi Moſi.
Obtulit etiam arietem ſecun- 22
dum, arietem conſecrationis: & poſuit Aharon & filii ejus manus ſuas ſuper caput arietis.
Et mactavit, tulitque Moſes de ſan- 23
guine ejus, & dedit ſuper teſtas auriculæ Aharon dextræ ejus, & ſuper pollicem manûs ejus dextræ, ac ſuper pollicem pedis ejus dextri.
Addixit & fi- 24
lios Aharon, deditque Moſes de ſanguine ejus ſuper teſtas auriculæ dextræ eorum, & ſuper pollicem manûs eorum dextræ, ac ſuper pollicem pedis eorum dextri: ſparſitque Moſes ſanguinem ejus ſuper altare circumcirca.
Dein 25
tulit adipem, & caudam, totumque adipem qui ſuper inteſtina, & reticulum jecoris, duoſque renes ac adipem eorum, & femur dextrum.
Et ex 26
ſpina quoque azymorum quod in præſentia Dñi, tulit placentam unam panis oleacei, & placentam panis oleacei unam, & lagenam unam, poſuitque ſuper adipes & ſuper femur dextrum.
Deditque omnia hæc in manus Aha- 27
ron & in manus filiorum ejus: admovitque ea coram in præſentia Domini.
Deinde accepit Moſes de 28
illa de ſuper manus eorum, obtulitque ſu altare ſuper holocauſtum: conſecrationes ſunt in odorem acceptabilem, oblatio eſt Domino.
Accepit 29
etiam Moſes peſtoralium ad-vsque illud admotum in p.æ'auria Dñi: ea erit conſecratio illi Moſi de portione, quemadmodum præceperat Dominus ipſi Moſi.
Accep- 30
pitque Moſes de oleo unctionis & ex ſanguine qui erat ſuper altare, ſtillansque ſuper Aharon, ſuper veſtes ejus, & ſuper filios ejus, & ſuper veſtes filiorum ejus cum eo: ſanctificavitque Aharonem, & veſtes ejus, & filios ejus, & veſtes filiorum ejus cum eo.
Et dixit Moſes Aharoni & filiis ejus; coquite carnem ob- 31
lationum in oſtio, ad oſtium tabernaculi conventus, & ibi comedite eam & panem qui eſt in ſporta oblationum: quemadmodum præcepi, dicendo; Aharon & filii ejus comedent ipſam.
Quod autem reſiduum 32
erit de carne, & de pane igni comburetis.

Verlio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* שְׁלִישִׁי אָדָר מֵר נְעִימֵשִׁי סִי דֵּר עָרְמֵי פְּרוֹמֵן וּמֵר עִימְשָׁלֵי יְשָׁאל בְּנְרִימֵי כִּי אֲלֵי אָן 18
* פְּרִיאֲלֵי אִישָׁאן כִּי דֵּר בְּיָאבָאנִי סִינֵי׃ * פַּסְל פְּשְׁתִּם׃ * שֵׁכֵּן כְּפֵּת כִּי שֵׁבְּשׁ כְּפֵּתֵּן׃ 1
* בְּשְׁתָן מֵר אַהֲרֹן מֵר עִימְשָׁלֵי אוֹ אוֹרְיָי וֹ מֵר אָן גַּאמֵלַי מֵר עִימְשָׁלֵי אָן מַלְיוּן מֵר וְמִי כְּתָבִי 2
אָן חַטָּאת מֵר חַוָּה אָן נְרִימֵשִׁי אָן פַּטְרִי * מֵר הַמֵּה אָן גַּמַאעַת גַּמְעַ כֵּן בְּדִרְכָּאהִי 3
* חֵימֵי וַעְדֵּה * כְּרְדּ מֹשֶׁה כְּמֵן אָנְכֵּה בְּפְרוּמֵד כִּי אוֹרְיָי גַּמְעַ שֻׁדֵּה אָמֵד אָן גַּמַאעַת בְּדִרְכָּאהִי כְּמֵיהֵי 4
* וַעְדֵּה * גְּפְתּ מֹשֶׁה בְּאָן גַּמַאעַת לֵין אָן שֵׁכֵּן אָנְכֵּה בְּפְרוּמֵד כִּי בְּרְדּ מֵר אַהֲרֹן מֵר וְמִי 5
* פְּרִיאֲלֵי אוֹ בְּשְׁתְּ גַּמְעַ אִיסְרָאאִילִי בְּרַאב * בְּדַאה אִבְרַאהִים בְּשְׁתְּ אוֹרְיָי גַּמְעַ בְּרְמִיאֵן בְּנְדּ בְּיוֹשָׁאנְדּ 7
אוֹרְיָי מֵר אָן נְעִימֵשׁ בְּדַאה אִבְרַאהִים בְּשְׁתְּ אוֹרְיָי גַּמְעַ בְּרְבְּנְדּ כִּי בְּרוּאן אָרַאסְתֵּה כְּרְדּ אוֹ דְּרוּ׃
* בְּנַאהַדּ אִבְרַאהִים אָן נְעִימֵשׁ בְּדַאה אִבְרַאהִים בְּשְׁתְּ אוֹרְיָי גַּמְעַ בְּרְבְּנְדּ כִּי בְּרוּאן אָרַאסְתֵּה כְּרְדּ אוֹ דְּרוּ׃ 8
אוֹרְיָי מֵר אָן דּוּשׁוֹאן בְּדַאה אִבְרַאהִים בְּשְׁתְּ אוֹרְיָי גַּמְעַ בְּרְמִיאֵן בְּנְדּ בְּיוֹשָׁאנְדּ כִּי בְּרוּאן אָרַאסְתֵּה כְּרְדּ אוֹ דְּרוּ׃
פְּרוּמֵד * מֵר מֹשֶׁה * בְּשְׁתְּנֵי כִּי אָרוֹן אָן אִיסְרָאאִילִי בְּרַאב וּבְרְבְּנְדּ כִּי בְּרוּאן אָרַאסְתֵּה כְּרְדּ אוֹ דְּרוּ׃ 9
אוֹרְיָי מֵר אָן נְעִימֵשׁ בְּדַאה אִבְרַאהִים בְּשְׁתְּ אוֹרְיָי גַּמְעַ בְּרְמִיאֵן בְּנְדּ בְּיוֹשָׁאנְדּ כִּי בְּרוּאן אָרַאסְתֵּה כְּרְדּ אוֹ דְּרוּ׃
* בְּנַאהַדּ אִבְרַאהִים אָן נְעִימֵשׁ בְּדַאה אִבְרַאהִים בְּשְׁתְּ אוֹרְיָי גַּמְעַ בְּרְבְּנְדּ כִּי בְּרוּאן אָרַאסְתֵּה כְּרְדּ אוֹ דְּרוּ׃ 10
אוֹרְיָי מֵר אָן סִי אִשְׁיָאנְדּ כִּי בְּרוּאן אָרַאסְתֵּה כְּרְדּ אוֹ דְּרוּ׃ וְמִי כְּתָבִי אָן אִיסְרָאאִילִי בְּרַאב
וְאָן אִיסְרָאאִילִי בְּרַאב אוֹרְיָי גַּמְעַ בְּרְבְּנְדּ כִּי בְּרוּאן אָרַאסְתֵּה כְּרְדּ אוֹ דְּרוּ׃ 11
אוֹרְיָי מֵר אָן בְּרִיפ וּמֵר נְשִׁי אוֹ בְּאָלְיָאנְדּ כְּרְדּן אוֹרְיָי אָן מַלְיוּן בְּרְיִסְרִי אָרוֹן מֵר מַנְבַּעַ 12
אוֹרְיָי בְּאָלְיָאנְדּ כְּרְדּן אוֹרְיָי * נְרִימֵשׁ אוֹרְדּ מֹשֶׁה מֵר פְּרוּמֵד כִּי אוֹרְיָי בְּאָלְיָאנְדּ אִיסְרָאאִילִי בְּרַאב 13
* יַסְיֵי אָן * רִישׁ אוֹרְיָי דְּמַאהַדּ דִּילְהוֹן׃ וּשְׁחַט וְגַכְּם מֹשֶׁה מֵר אוֹרְיָי וְנִסְכּ מֹשֶׁה 14
יְרִי אַדְּמָא וְיִכְּב אָן קַרְנָת דְּמַדְבָּחָא חְוִיר סָבִיב כְּמַדְבָּחָא וְיִכְּי יְרִי מְדַכְּחָא טִן כָּל
סַפָּק אִנּוּס וְחִשְׁפּוּשׁ בְּשְׁתְּ דְּחִשׁוּב בְּלְבְּרַאב כְּמַדְבָּחָא וְיִכְּי יְרִי מְדַכְּחָא דְּבְּרִי יִשְׂרָאֵל
אַפְּרְשׁוּהָא טִן אַחִיהוֹן בְּאוּנְאָה וְקְרִיבוּ לְעֵיבִידַת מִשְׁכָּא אוֹ דְּלְמָא הִישְׁתִּיכָה בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל דְּלָא הֲוָה בְּלְבִּיבָה לְמִיהֵיבָא לְמַחְיֵיהּ וְשָׁמַע קַל בְּרִיזָא וְאִיסְתְּיֵי וְאִיתֵי
בְּלָא צְוַת מְסוֹל כְּדֵין יְהֵיב קָרְבָּנָא מֵר מוֹתַר אַרְעָא אִירִיב לְיוֹהֲרָא דְּמַיְהֲבָא
יְשְׁתַּיְירוּ לְכַהֲנֵי עִלּוֹי׃ וְיִכְּי יְרִי כָּל תַּרְבָּא דְּעָל בְּנֵי נְוִוא יְרִי חְצֵר כְּבְּרָא
יְרִי תַּרְתֵּין כּוּלְיָיוֹ יְרִי תַּרְתֵּין וְיַתְרָא דְּעַל כְּבְּדָא׃ וְאַת דְּפֵי יְרִי אוֹרְיָי
וְיִת מֹשְׁכָּא וְיִת פִּישְׁרֵיהּ וְיִת רַחֲיָיהּ אוֹקֵד בְּנוּרָא סַגֵּיא לְמִשְׁרְיָיהּ דְּקִיר׃ וְיִת כְּרְבְּנָא
וְיִת מֵשְׁכָּנָא דְּסָהֲדוּתָא כְּלִילָא דְּקִיר׃ וְיִכְּי מֹשֶׁה וְיִת אַהֲרֹן וְיִת בְּנוֹהִי וְיִכְּי
יִתְכַּנְשׁוּן כָּל כְּנִשְׁתָּא לִתְרַע מַשְׁכָּנָא דְּסָהֲדוּתָא׃ וְיִכְּי מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 16
וְיִכְּי כְּנִשְׁתָּא לִתְרַע מַשְׁכָּנָא דְּסָהֲדוּתָא׃ וְיִכְּי מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 17
וְיִכְּי מֹשֶׁה וְיִת אַהֲרֹן וְיִת בְּנוֹהִי וְיִכְּי יְרִי כְּנִשְׁתָּא כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 18
וְיִכְּי מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 19
וְיִכְּי מֹשֶׁה וְיִת אַהֲרֹן וְיִת בְּנוֹהִי וְיִכְּי יְרִי כְּנִשְׁתָּא כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 20
וְיִכְּי מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 21
וְיִכְּי מֹשֶׁה וְיִת אַהֲרֹן וְיִת בְּנוֹהִי וְיִכְּי יְרִי כְּנִשְׁתָּא כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 22
וְיִכְּי מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 23
וְיִכְּי מֹשֶׁה וְיִת אַהֲרֹן וְיִת בְּנוֹהִי וְיִכְּי יְרִי כְּנִשְׁתָּא כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 24
וְיִכְּי מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 25
וְיִכְּי מֹשֶׁה וְיִת אַהֲרֹן וְיִת בְּנוֹהִי וְיִכְּי יְרִי כְּנִשְׁתָּא כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 26
וְיִכְּי מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 27
וְיִכְּי מֹשֶׁה וְיִת אַהֲרֹן וְיִת בְּנוֹהִי וְיִכְּי יְרִי כְּנִשְׁתָּא כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 28
וְיִכְּי מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 29
וְיִכְּי מֹשֶׁה וְיִת אַהֲרֹן וְיִת בְּנוֹהִי וְיִכְּי יְרִי כְּנִשְׁתָּא כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 30
וְיִכְּי מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 31
וְיִכְּי מֹשֶׁה וְיִת אַהֲרֹן וְיִת בְּנוֹהִי וְיִכְּי יְרִי כְּנִשְׁתָּא כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 32
וְיִכְּי מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יָתֵיהּ׃ 33
וְיִכְּי מֹשֶׁה וְיִת א

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ שַׁבָּתוֹן הוּא לַיהוָה בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם׃ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעַרְבַּיִם פֶּסַח לַיהוָה׃ וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג הַמַּצּוֹת לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ׃ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־אַתֶּם בָּאִים אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וְקָצַרְתֶּם אֶת־קְצִירָהּ וְהֲבֵאתֶם אֶת־עֹמֶר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְהֵנִיף אֶת־הָעֹמֶר לִפְנֵי יְהוָה לְרֹצֹנְכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת יְנִיפֶנּוּ הַכֹּהֵן׃ וַעֲשִׂיתֶם בְּיוֹם הֲנִיפְכֶם אֶת־הָעֹמֶר כֶּבֶשׂ תָּמִים בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה לַיהוָה׃ וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן אִשֶּׁה לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ וְנִסְכּוֹ יַיִן רְבִיעִת הַהִין׃ וְלֶחֶם וְקָלִי וְכַרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד הֲבִיאֲכֶם אֶת־קָרְבַּן אֱלֹהֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הֲבִיאֲכֶם אֶת־עֹמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה׃ עַד מִמָּחֳרַת הַשַּׁבַּת הַשְּׁבִיעִת תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה׃ מִמוֹשְׁבֹתֵיכֶם תָּבִיאוּ לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתֵּי שְׁנִי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת תִּהְיֶינָה חָמֵץ תֵּאָפֶינָה בִּכּוּרִים לַיהוָה׃ וְהִקְרַבְתֶּם עַל־הַלֶּחֶם שִׁבְעַת כְּבָשִׂים תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה אֶחָת וּפַר בֶּן־בָּקָר אֶחָד וְאֵילִם שְׁנָיִם יִהְיוּ עֹלָה לַיהוָה וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְעָשִׂיתֶם שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת וּשְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אֶחָת לְזֶבַח שְׁלָמִים׃ וְהֵנִיף הַכֹּהֵן אֹתָם עַל־לֶחֶם הַבִּכּוּרִים תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה עַל־שְׁנֵי כְבָשִׂים קֹדֶשׁ יִהְיוּ לַיהוָה לַכֹּהֵן׃ וְהִקְרִיא בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם׃ וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־קְצִיר אַרְצְכֶם לֹא־תְכַלֶּה פְּאַת שָׂדְךָ בְּקֻצְרֶךָ וְלֶקֶט קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם שַׁבָּתוֹן זִכְרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא־קֹדֶשׁ׃ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ אַךְ בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכִּפֻּרִים הוּא מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כִּי יוֹם כִּפֻּרִים הוּא לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ כִּי כָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא תְעֻנֶּה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרְתָה מֵעַמֶּיהָ׃ וְכָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמָּהּ׃ כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הִוא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב מֵעֶרֶב עַד־עֶרֶב תִּשְׁבְּתוּ שַׁבַּתְּכֶם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ וְאַךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חַג הַסֻּכּוֹת שִׁבְעַת יָמִים לַיהוָה׃ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ שִׁבְעַת יָמִים תַּקְרִיבוּ אִשֶּׁה לַיהוָה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה עֲצֶרֶת הִוא כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ לְהַקְרִיב אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה וּמִנְחָה זֶבַח וּנְסָכִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ מִלְּבַד שַׁבְּתוֹת יְהוָה וּמִלְּבַד מַתְּנוֹתֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל־נִדְרֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל־נִדְבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַיהוָה׃ אַךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאָסְפְּכֶם אֶת־תְּבוּאַת הָאָרֶץ תָּחֹגּוּ אֶת־חַג יְהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שַׁבָּתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שַׁבָּתוֹן׃ וְלָקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וַעֲנַף עֵץ־עָבֹת וְעַרְבֵי נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים׃ וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחodֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תָּחֹגּוּ אֹתוֹ׃ בַּסֻּכֹּת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל־הָאֶזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֻּכֹּת׃ לְמַעַן יֵדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מוֹעֲדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* واز درڪاهي خيمهي وعده نه بيرون آييد هفت روزها تا رزي تمام شدن رزهاي فريانهاي 33
شما كه هفت روزها تمام شود مر قربان شما * چون آنچه بكرد در روزي آن اين بفرمود " بكردن بكفارت 34
خولستن اير شما * ودرگاهي خيمهي وعده بنشينيد روز وشب هفت روزها ونگاه داريد 35
مر نگاه داشت " ونه ميزيد كه همچنين فرمود آمدم اهرن ويسراني او مر همه آن 36
سخنها آنچه فرمود " در دستي مشه * فصل نهم *
خواند مشه اهرن وبيسراني او وبيراني يسرال * گفت اهرن بستان بتو گوساله بچهي گاو بخطات 1
ونريش بعله تمامان ونريك آور بيشي " * وبيسراني يسرال سخن گوي بگفتن بستانيد 2
برغالهي بران بخطات وگوساله وبره قدراني سال تمامان بعله * وگاو ونريش بسليم بذبحت 3
كردن بيشي " وهديهي آميخته دررغن كه اين روز " ديدار شوا بشما * بستانند مر آنچه 4
بفرمود مشه بيش خيمهي وعده نزديك شدند همه آن جماعت بياستادند بيشي " * گفت 5
مشه اين آن سخن آنچه فرمود " بكنيد وديدار سود بشما عزيزي " * گفت مشه باهرن نزديك آي 6
آن مذبح وبكن مر خطاتي تو ومر علهي تو وكفارت خواه درسبيي تو ودر سبب آن قوم
وبكن مر قرباني آن قوم وكفارت خواه درسبيي ايشان چون آنچه فرمود " * نزديك شد اهرن بآن 7
مذبح بكشت مر گوسالهي آن خطات آنچه باو * نزديك آوردند پسراني اهرن مر آن خون باو در زد و 8
لگشي او درخون بداد ابر ساطهاي آن مذبح و مر آن خون بريخت بنيادي آن مذبح * ومر 9
آن پيه و مر آن گردها و مر آن پرده از آن جگر از آن خطات مر آورد بآن مذبح چون آنچه فرمود "
مر مشه * ومر آن گوشت ومر آن پوست بسوخت در آتش ازبيرون بلشكرگاه * بكشت مر آن علة 10 11
بسياندند پسراني اهرن باو مر آن خون بپراكندند اويرا ابر آن مذبح گرداكرد * 12

Et ex oblatione tertii convivii sunt 33
perficienti septem diebus, usque ad
diem completionis dierum oblationis
vestrarum: septem enim diebus con-
secrabitur oblatio vestra. Quumque 34
dum fecit die hac, precepit Dominus
facere ad expiationem prostrandam
super vos. Et ad ostium testorii cre- 35
vestri: septem diebus die ac nocte fiet
diebus, custodiesque custodiam Do-
mini, & non morientis die cum ins-
fus fum. Praeterit itaq; Aharon et fi- 36
ii ejus omnia ista que precepit
Dominus per manum Mosis.

CAP. IX.

Fit autem, die octauo vocauit 1
Moses Aharon & filios ejus, & se-
niores Israel: Dixit ad Aharon, Su- 2
le tibi bouem annicolum fatoni-
bus pro peccato, & arietem in ho-
causthum, integros, & offer in conspe-
ctu Domini. Ad filios uero Israel lo- 3
quēris, dicendo; Tollite hedum ca-
prarum pro peccato, & vitulum, &
agnum, annicolos perfectos in ho-
locaustum: Bouem item & ari- 4
tem pro pacifici, ad sacrificandum
coram Domino, & munus mistū cum
oleo; hodie Dominus conspicietur
vobis. Tulerunt itaque que precepit 5
perat Moses ab ora tenerio conuen-
tus: & approximauerunt totus cetus
fletum; stetq; coram Domino. Tum dixit 6
Moses, Hoc est verbum quod præce-
pit Dns ut faciatis, & conspicietur
vobis gloria Domini. Dixit autem 7
Moses ad Aharon; Propinq; ve-
nito altari, & fac peccatum tuum,
& holocaustum tuum, & expiatio-
nem proure propter te ac propter po-
pulum: fac quoque oblationem popu-
li, & expiationem procura propter
eos, quemadmodum precepit Domi-
nus. Accedens igitur Aharon ad al- 8
tare, macta uitr bouem annicolū fuum
peccati. Et offerentibus filiis Aha- 9
ron sanguinē ad eum, intinxit digitū
suum in sanguine, ac dedit super cor-
nua altaris; reliquum uero sanguī-
nem fudit ad fundamentum altaris.
Adipem autem, & renes, & uelum 10
de pecore ex peccato obtulit super al-
tare, quemadmodum præceperat Do-
minus ipsi Moseh. At carnem & 11
pellem combussit igne extra castra.
Mactauit & holocaustum, adduxe- 12
runtque filii Aharon ei sanguinem,
qui sparsit super altare circumcau-

Holocaustū quoq; attulerunt ad eum 13
cum membrat suis, & caput; quæ ob-
tulit super altare. Deinde lauit inte- 14
stina & crura, & obtulit super holo-
locaustū in altari. Obtulit & obiati- 15
onem populi, sultitque hadam neces-
ti qui erat populi, & mactauit eum,
ac purificauit pro ipsum sicut pri-
mum. Obtulit quoque holocaustum, 16
secutque illud juxta ritum. Ob- 17
tulit & munus, implevitque manum
suam ex eo, & obtulit adipes super ho-
locaustum matutinum. Mac- 18
tauit etiam bouem ac arietem in
victimam pacificorum que erat po-
pulli attributorius, filii Aharon san-
guinē ad eā, quem sparsit super altare
circumcirca. Et adipes & bouē, et de 19
ariete, caudam, & adipem operien-
tem intestina, & renes, & uelum ex-
caris. Posuerunque adipes super pe- 20
thusam, & obtulit adipes super al-
tare. Pethusa uero et eris dextrū 21
admouit Aharon admotione in pre-
sentia Domini, quemadmodum pre-
perat Moseh. Postea elevauit Aha- 22
ron manus suas ad populum, & be-
nedixit eis, descendensque à faciendo
victimam & holocaustum & pacifica.
Et venit Moseh & Aharon ad tem- 23
torium conuentus, egressique benedi-
xerunt populo: & apparuit gloria
Domini cūcti populo. Ignisque e- 24
gressa à presentia Domini absumpsit
super altare holocaustum & adipes:
uidensque totus populus ovarunt, & ce-
ciderunt super facies suas.

CAP. X.

Accepérunt autem filii Aharon, 1
Nadab & Abihu, quisque thuribulū
suū, & dederunt in ea ignem, eui su-
perposuerunt suffimen, & obtulerūt
que in presentia Dñi ignem alienū,
quod non præceperat eis. Tunq; egref- 2
sus est ignis à presentia Domini, con-
sumpsitque eos, & mortui sunt in pre-
sentia Domini. Et dixit Moseh ad 3
Ab uon, Hoc est quod locutus est Do-
minus dicendo, In propinquis meis sa-
ctificabor, & in conspectu totius
congregationis glorificabor. Et siluit
Aharon. Vocauit autem Moseh Mi- 4
sahel & Elsaphan filios Uzziel patru
Aharon, & dixit illis, Accedite,
tollite fratres vestros ex sanctuario, & portate eos extra castra.

ترجمه فارسی

* سخن گفت هارن بمشه اینك این روز نزدیك آورده مر خطات ایشان و مر عولهای ایشان 19
پیشی ״ فوارسینده مرا چون ایشان و بخوردم خطات این روز ها نیکو باشد در نظرهای ״ *
* بشنوید مشه نیکو آمده درچشمای او 20
فصل یازدهم *

* سخن گفت ״ بمشه وباهرن باگفتن بایشان * سخن گویید بپسرای بسرال بگفتن این آن حیوان آنچه 1
خورید ازهمه آن چهارپا آنچه ابر آن زمین * همه سنب دارای سنب و شکافش دارای شکافش بر 2
آورای نشخوارد رچهارپا آنرا بخورید * خاصه مر این بخورید ازبر آورای نشخوار وازسنب دارای 4
آن سنب مر آن شتر که بر آورا نشخواراو و سنب نیست او سنب دارا پلید او بشما * ومر آن بزگره 5
که بر آورای نشخواراو و سنب نه سنب دارد پلید او بشما * ومر آن خرگوش که بر آورای نشخوارد
او و سنب نه سنب داشت پلید او بشما * ومر آن خوك که سنب دارای سنب او و شکافش دارای 7
شکافش واو نشخوار نه نشخوارد کند پلید او بشما * ازگوشت ایشان نه خورید و در لاشی ایشان 8
نه رسید پلید ان ایشان بشما * مر این بخورید ازهمه آنچه در آب همه آنچه باو پر و پلیکه در آب درو
دریاها و در رودها آنرا بخورید * وهمه آنچه نیست باو پر و پلیکه در دریاها و در رودها ازهمه جنبش 10
آن آب وازهمه جانی آن زنده آنچه در آب ویسه ایشان بشما * وویسه باشند بشما ازگوشت ایشان 11
نه خورید ومر لاشی ایشان ویسه دارید * همه آنچه نیست باو پر و پلیکه در آب ویسه او بشما * 12
ومر اینان [ویسه] دارید ازآن مرغ نه خورده آیند ویسه ایشان مر آن سیمرغ و مر آن گرگس 13
و مر آن موشگیره * ومر آن ماهی چین و مر آن چغنه بنوع او * مر همه کلاغ بنوعهی او 14
15

CAP. XI.

ET loquutus eſt Dominus cum Moſe & cum Aharon dicendo illis, 1
& filiis Aharon ut admoneantur Iſraelitæ ut guſtarent cum puritate cibos ſuos, & ſepararentur à pollutione oſtiodecim ciborum prohibitorum. Loquimini cum filiis Iſrael, dicendo: Hæc eſt beſtia 2
quæ recta eſt ad cibum veſtrum, de omni beſtia quæ eſt ſupra terram. Quicquid dividit ungulam, & findentes fiſſuram ungulæ, & 3
cui ſunt cornua, aſcendere faciens ruminationem in jumentis, ipſum comedetis. Verùm hoc non comedetis ex ſpecie eorum qui aſcendere faci- 4
unt ruminationem, & ex dividentibus ungulam, quia natum eſt ex immundis: camelus quidem, quia aſcendere facit ruminationem, fed ungulam 5
ſuam non dividit, abominabilis erit vobis. Et cuniculus, quoniam ſuſ aſcendere facit ruminationem, ſed ungulam 6
dividit ungulam ipſe, & findit fiſſuram ungulæ, ſed ipſe ruminatione non ruminat, abominabilis ſit vobis. De carne eorum ne comedatis, & 8
& ad cadaver eorum ne acceſſeritis: abominabiles eorum vobis. Hoc 9
comedetis de omni quod eſt in aquis, quicquid habet pinnulas & ſquamas, in maribus & fluviis, illa comedetis. Et omne in quo 10
non ſunt pinnulæ & ſquamæ, in maribus, & fluviis, de omni quod repetat in aquis, abominatio erunt vobis. Abominatio ſint vobis ju- 11
ſcella eorum, & murix eorum: de carne eorum non comedetis, & cu- 12
daver eorum abominemini, & ab uſu eorum procul recedite. Cuicun- 13
que non ſunt pinnulæ aut ſquamæ in aquis, abominatio ſint vobis. Et 13
iſtas ſpecies abominemini de volucri; illæ quibus non eſt digitus longior, & quibus non eſt veſicula, & quorum ingluvies non decorticat, 14
non comedentur, abominatio ſunt: aquila, gryps & falco. Et milvus, 14
& vultur juxta genus ſuum. Et omnis corvus juxta ſpeciem ſuam. 15

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* سخن گفت ״ بمشه واهرن باگفتن بایشان * سخن گویید بپسرای بسرال بگفتن این آن حیوان آنچه 1
خورید ازهمه آن چهارپا آنچه ابر آن زمین * همه سنب دارای سنب و شکافش دارای شکافش بر 2
آورای نشخوارد رچهارپا آنرا بخورید * خاصه مر این بخورید ازبر آورای نشخوار وازسنب دارای 4
آن سنب مر آن شتر که بر آورا نشخواراو و سنب نیست او سنب دارا پلید او بشما * ومر آن بزگره 5
که بر آورای نشخواراو و سنب نه سنب دارد پلید او بشما * ومر آن خرگوش که بر آورای نشخوارد
او و سنب نه سنب داشت پلید او بشما * ومر آن خوك که سنب دارای سنب او و شکافش دارای 7
شکافش واو نشخوار نه نشخوارد کند پلید او بشما * ازگوشت ایشان نه خورید و در لاشی ایشان 8
نه رسید پلید ان ایشان بشما * مر این بخورید ازهمه آنچه در آب همه آنچه باو پر و پلیکه در آب درو
دریاها و در رودها آنرا بخورید * وهمه آنچه نیست باو پر و پلیکه در دریاها و در رودها ازهمه جنبش 10
آن آب وازهمه جانی آن زنده آنچه در آب ویسه ایشان بشما * وویسه باشند بشما ازگوشت ایشان 11
نه خورید ومر لاشی ایشان ویسه دارید * همه آنچه نیست باو پر و پلیکه در آب ویسه او بشما * 12
ومر اینان [ویسه] دارید ازآن مرغ نه خورده آیند ویسه ایشان مر آن سیمرغ و مر آن گرگس 13
و مر آن موشگیره * ومر آن ماهی چین و مر آن چغنه بنوع او * مر همه کلاغ بنوعهی او 14
15

CAP. XI.

ET loquutus eſt Dominus cum Moſe & cum Aharon, dicendo eis, Lo- 1
quimini ad filios Iſrael, dicendo: Hæc eſt beſtia quam comedetis ex 2
omni quadrupede quæ ſuper terram. Omne habens ungulam & habens 3
fiſſuram, educens ruminationem in- 4
ter quadrupedes, illud comedetis. Tantùm hoc non comedetis ex edu- 5
centibus ruminationem & ex habentibus ungulam, camelum; quia educit 6
ruminationem, & ungulam ſiſſam ipſe non habet, pollutus erit vobis. Et 7
cuniculum; quia educit rumina- 8
tionem, ſed ungulam non habet, pollutus erit vobis. Hoc autem comedetis ex 9
omni quod eſt in aquis; omne quod habet pinnulas & ſquamas in aquis, & in maribus & in fluminibus, illud comedetis. Omne 10
autem quod non habet pinnulas & ſquamas in maribus & in fluminibus, ex omni reptili aquæ & ex 11
omni anima vivente quæ in aqua, abominatio erunt vobis. Abominatio in- 12
ter eos erunt vobis: de carne eorum non comedetis, & cadavera eorum abomina- 13
tionem habebitis. Omne cui non ſunt 14
pinnæ ac ſquamæ in aqua, abomina- 15
tioni erit vobis. Hæc vero abomina- 16
tione habebitis ex avibus, non comedentur, abominatio ſunt, gryphem, & vultur, & milvus, & ſecundum 17
ſpecies ſuas. Et omnem corvum ſecundum ſpecies ſuas, 18

וידבר יי ואל־משה ואל־אהרן לאמר אליהם: דברו אל־בני ישראל לאמר זאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה אשר על־הארץ: כל־מפרסת פרסה ושסעת שסע שתי פרסות מעלת גרה בבהמה אתה תאכלו: אך את־זה לא תאכלו ממעלי הגרה ומן־המפרסי הפרסה את־הגמל כי־מעלה גרה הוא ופרסה איננו מפרסת טמא הוא לכם: ואת־השפן כי־מעלה גרה הוא ופרסה לא יפרס טמא הוא לכם: ואת־הארנבת כי־מעלת גרה היא ופרסה לא הפרסה טמאה היא לכם: ואת־החזיר כי־מפרסת פרסה הוא והוא לא־גרה טמא הוא לכם: מבשרם לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו טמאים הם לכם: את־זה תאכלו מכל אשר במים כל אשר־לו סנפיר וקשקשת במים בימים ובנחלים אתם תאכלו: וכל אשר אין־לו סנפיר וקשקשת במים בימים ובנחלים מכל שרץ המים ומכל נפש החיה אשר במים שקץ הם לכם: ושקץ יהיו לכם מבשרם לא תאכלו ואת־נבלתם תשקצו: כל אשר אין־לו סנפיר וקשקשת במים שקץ הוא לכם: ואת אלה יהיו־אלו מעופיו השקצו מן־העוף לא יאכלו שקצים הם את־הנשר ואת־הפרס ואת־העזניה: והדיה ואת־הראה למינה: ואת־כל־ערב למינו: ואת־בת היענה ואת־התחמס ואת־השחף ואת־הנץ למינהו: את־הינשוף ואת־התנשמת ואת־הקאת: ואת־הרחם ואת־השלך ואת־הכוס: ואת־החסידה האנפה למינה ואת־הדוכיפת ואת־העטלף: וכל־שרץ העוף ההלך על־ארבע שקץ הוא לכם: אך־את־זה תאכלו מכל שרץ העוף ההלך על־ארבע אשר־לו כרעים מלמעלה לנתר בהן על־הארץ: את־אלה ממנו תאכלו הארבה למינהו ואת־הסלעם למינהו ואת־החרגל למינהו ואת־החגב למינהו: וכל־שרץ העוף אשר־לו ארבע רגלים שקץ הוא לכם: ובאלה תטמאו כל־הנגע בנבלתם יטמא עד־הערב: וכל־הנושא מנבלתם יכבס בגדיו וטמא עד־הערב: כל־הבהמה אשר־הוא שסע פרסה ולא־הבקיעה שסע ולא־גרה טמאה היא לכם כל־הנגע בה יטמא: וכל־החיה אשר־הולך על־כפיו בכל־החיה ההלכת על־ארבע טמאים הם לכם כל־הנגע בנבלתם יטמא עד־הערב: והנושא את־נבלתם יכבס בגדיו וטמא עד־הערב טמאים הם לכם: וזה־לכם הטמא בשרץ השרץ על־הארץ החלד והעכבר והצב למינהו: והאנקה והכח והלטאה והחמט והתנשמת: אלה הטמאים לכם בכל־השרץ כל הנוגע בהם במותם יטמא עד־הערב: וכל־אשר־יפול עליו מהם במותם יטמא מכל כלי־עץ או־בגד או־עור או־שק כל־כלי אשר־יעשה מלאכה בהם במים יובא והיה טמא עד־הערב וטהר: וכל־כלי חרש אשר יפול מהם אל־תוכו כל אשר־בתוכו יטמא ואתו תשברו: מכל־אוכל אשר יאכל אשר יבוא עליו מים יטמא וכל־משקה אשר ישתה מכל־כלי יטמא: וכל אשר־יפול נבלתם עליו יטמא תנור וכירים יתץ טמאים הם וטמאים יהיו לכם: אך מעין ובור מקוה־מים יהיה טהור והנוגע בנבלתם יטמא: וכי־יפול מנבלתם על־זרע זרוע אשר־יזרע טהור הוא: ואם־מים יושה על־זרע ונפל מנבלתם עליו טמא הוא לכם: ומת מן־הבהמה אשר־היא לכם לאכלה הנגע בנבלתה יטמא עד־הערב: והאכל מנבלתה יכבס בגדיו וטמא עד־הערב והנשא את־נבלתה יכבס בגדיו וטמא עד־הערב: ואת־כל־השרץ השרץ על־הארץ שקץ הוא לא יאכל: כל־הולך על־גחון וכל־הולך על־ארבע עד כל־מרבה רגלים לכל־השרץ השרץ על־הארץ לא תאכלום כי־שקץ הם: אל־תשקצו את־נפשתיכם בכל־השרץ השרץ ולא תטמאו בהם ונטמתם בם: כי אני יי אלהיכם והתקדשתם והייתם קדשים כי־קדוש אני ולא תטמאו את־נפשתיכם בכל־השרץ הרמש על־הארץ: כי אני יי המעלה אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים והייתם קדשים כי־קדוש אני: זאת תורת הבהמה והעוף וכל־נפש החיה הרמשת במים וכל־נפש השרצת על־הארץ: להבדיל בין הטמא ובין הטהור ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל:

ترجمه فارسی

* سخن گفت اهرن بمشه اینك این روز نزدیك آورده مر خطات ایشان و مر عولهای ایشان 19
پیشی ״ فوارسینده مرا چون ایشان و بخوردم خطات این روز ها نیکو باشد در نظرهای ״ *
* بشنوید مشه نیکو آمده درچشمای او 20
فصل یازدهم *

* سخن گفت ״ بمشه واهرن باگفتن بایشان * سخن گویید بپسرای بسرال بگفتن این آن حیوان آنچه 1
خورید ازهمه آن چهارپا آنچه ابر آن زمین * همه سنب دارای سنب و شکافش دارای شکافش بر 2
آورای نشخوارد رچهارپا آنرا بخورید * خاصه مر این بخورید ازبر آورای نشخوار وازسنب دارای 4
آن سنب مر آن شتر که بر آورا نشخواراو و سنب نیست او سنب دارا پلید او بشما * ومر آن بزگره 5
که بر آورای نشخواراو و سنب نه سنب دارد پلید او بشما * ومر آن خرگوش که بر آورای نشخوارد
او و سنب نه سنب داشت پلید او بشما * ومر آن خوك که سنب دارای سنب او و شکافش دارای 7
شکافش واو نشخوار نه نشخوارد کند پلید او بشما * ازگوشت ایشان نه خورید و در لاشی ایشان 8
نه رسید پلید ان ایشان بشما * مر این بخورید ازهمه آنچه در آب همه آنچه باو پر و پلیکه در آب درو
دریاها و در رودها آنرا بخورید * وهمه آنچه نیست باو پر و پلیکه در دریاها و در رودها ازهمه جنبش 10
آن آب وازهمه جانی آن زنده آنچه در آب ویسه ایشان بشما * وویسه باشند بشما ازگوشت ایشان 11
نه خورید ومر لاشی ایشان ویسه دارید * همه آنچه نیست باو پر و پلیکه در آب ویسه او بشما * 12
ومر اینان [ویسه] دارید ازآن مرغ نه خورده آیند ویسه ایشان مر آن سیمرغ و مر آن گرگس 13
و مر آن موشگیره * ومر آن ماهی چین و مر آن چغنه بنوع او * مر همه کلاغ بنوعهی او 14
15

CAP. XI.

ET loquutus eſt Dominus cum Moſe & cum Aharon dicendo illis, 1
& filiis Aharon ut admoneantur Iſraelitæ ut guſtarent cum puritate cibos ſuos, & ſepararentur à pollutione oſtiodecim ciborum prohibitorum. Loquimini cum filiis Iſrael, dicendo: Hæc eſt beſtia 2
quæ recta eſt ad cibum veſtrum, de omni beſtia quæ eſt ſupra terram. Quicquid dividit ungulam, & findentes fiſſuram ungulæ, & 3
cui ſunt cornua, aſcendere faciens ruminationem in jumentis, ipſum comedetis. Verùm hoc non comedetis ex ſpecie eorum qui aſcendere faci- 4
unt ruminationem, & ex dividentibus ungulam, quia natum eſt ex immundis: camelus quidem, quia aſcendere facit ruminationem, fed ungulam 5
ſuam non dividit, abominabilis erit vobis. Et cuniculus, quoniam ſuſ aſcendere facit ruminationem, ſed ungulam 6
dividit ungulam ipſe, & findit fiſſuram ungulæ, ſed ipſe ruminatione non ruminat, abominabilis ſit vobis. De carne eorum ne comedatis, & 8
& ad cadaver eorum ne acceſſeritis: abominabiles eorum vobis. Hoc 9
comedetis de omni quod eſt in aquis, quicquid habet pinnulas & ſquamas, in maribus & fluviis, illa comedetis. Et omne in quo 10
non ſunt pinnulæ & ſquamæ, in maribus, & fluviis, de omni quod repetat in aquis, abominatio erunt vobis. Abominatio ſint vobis ju- 11
ſcella eorum, & murix eorum: de carne eorum non comedetis, & cu- 12
daver eorum abominemini, & ab uſu eorum procul recedite. Cuicun- 13
que non ſunt pinnulæ aut ſquamæ in aquis, abominatio ſint vobis. Et 13
iſtas ſpecies abominemini de volucri; illæ quibus non eſt digitus longior, & quibus non eſt veſicula, & quorum ingluvies non decorticat, 14
non comedentur, abominatio ſunt: aquila, gryps & falco. Et milvus, 14
& vultur juxta genus ſuum. Et omnis corvus juxta ſpeciem ſuam. 15

ترجمه فارسی

* سخن گفت اهرن بمشه اینك این روز نزدیك آورده مر خطات ایشان و مر عولهای ایشان 19
پیشی ״ فوارسینده مرا چون ایشان و بخوردم خطات این روز ها نیکو باشد در نظرهای ״ *
* بشنوید مشه نیکو آمده درچشمای او 20
فصل یازدهم *

* سخن گفت ״ بمشه واهرن باگفتن بایشان * سخن گویید بپسرای بسرال بگفتن این آن حیوان آنچه 1
خورید ازهمه آن چهارپا آنچه ابر آن زمین * همه سنب دارای سنب و شکافش دارای شکافش بر 2
آورای نشخوارد رچهارپا آنرا بخورید * خاصه مر این بخورید ازبر آورای نشخوار وازسنب دارای 4
آن سنب مر آن شتر که بر آورا نشخواراو و سنب نیست او سنب دارا پلید او بشما * ومر آن بزگره 5
که بر آورای نشخواراو و سنب نه سنب دارد پلید او بشما * ومر آن خرگوش که بر آورای نشخوارد
او و سنب نه سنب داشت پلید او بشما * ومر آن خوك که سنب دارای سنب او و شکافش دارای 7
شکافش واو نشخوار نه نشخوارد کند پلید او بشما * ازگوشت ایشان نه خورید و در لاشی ایشان 8
نه رسید پلید ان ایشان بشما * مر این بخورید ازهمه آنچه در آب همه آنچه باو پر و پلیکه در آب درو
دریاها و در رودها آنرا بخورید * وهمه آنچه نیست باو پر و پلیکه در دریاها و در رودها ازهمه جنبش 10
آن آب وازهمه جانی آن زنده آنچه در آب ویسه ایشان بشما * وویسه باشند بشما ازگوشت ایشان 11
نه خورید ومر لاشی ایشان ویسه دارید * همه آنچه نیست باو پر و پلیکه در آب ویسه او بشما * 12
ومر اینان [ویسه] دارید ازآن مرغ نه خورده آیند ویسه ایشان مر آن سیمرغ و مر آن گرگس 13
و مر آن موشگیره * ومر آن ماهی چین و مر آن چغنه بنوع او * مر همه کلاغ بنوعهی او 14
15

CAP. XI.

ET loquutus eſt Dominus cum Moſe & cum Aharon dicendo illis, 1
& filiis Aharon ut admoneantur Iſraelitæ ut guſtarent cum puritate cibos ſuos, & ſepararentur à pollutione oſtiodecim ciborum prohibitorum. Loquimini cum filiis Iſrael, dicendo: Hæc eſt beſtia 2
quæ recta eſt ad cibum veſtrum, de omni beſtia quæ eſt ſupra terram. Quicquid dividit ungulam, & findentes fiſſuram ungulæ, & 3
cui ſunt cornua, aſcendere faciens ruminationem in jumentis, ipſum comedetis. Verùm hoc non comedetis ex ſpecie eorum qui aſcendere faci- 4
unt ruminationem, & ex dividentibus ungulam, quia natum eſt ex immundis: camelus quidem, quia aſcendere facit ruminationem, fed ungulam 5
ſuam non dividit, abominabilis erit vobis. Et cuniculus, quoniam ſuſ aſcendere facit ruminationem, ſed ungulam 6
dividit ungulam ipſe, & findit fiſſuram ungulæ, ſed ipſe ruminatione non ruminat, abominabilis ſit vobis. De carne eorum ne comedatis, & 8
& ad cadaver eorum ne acceſſeritis: abominabiles eorum vobis. Hoc 9
comedetis de omni quod eſt in aquis, quicquid habet pinnulas & ſquamas, in maribus & fluviis, illa comedetis. Et omne in quo 10
non ſunt pinnulæ & ſquamæ, in maribus, & fluviis, de omni quod repetat in aquis, abominatio erunt vobis. Abominatio ſint vobis ju- 11
ſcella eorum, & murix eorum: de carne eorum non comedetis, & cu- 12
daver eorum abominemini, & ab uſu eorum procul recedite. Cuicun- 13
que non ſunt pinnulæ aut ſquamæ in aquis, abominatio ſint vobis. Et 13
iſtas ſpecies abominemini de volucri; illæ quibus non eſt digitus longior, & quibus non eſt veſicula, & quorum ingluvies non decorticat, 14
non comedentur, abominatio ſunt: aquila, gryps & falco. Et milvus, 14
& vultur juxta genus ſuum. Et omnis corvus juxta ſpeciem ſuam. 15

Locutus eſt autem Aharon ad Moſen; dicens: Ecce hoc die obſervatum peccatum ſuum & holocauſtum ſuum in conſpectu Domini: & acciderunt mihi res triſtiſſimæ, & ſi comediſſem peccatum hoc die, an placuiſſet in conſpectibus Domini? Cum 10
audiſſet Moſes, placuit ei ſermo.

CAP. XI.

ET loquutus eſt Dominus ad Moſen & ad Aharon, dicendo eis, Lo- 1
quimini ad filios Iſrael, dicendo: Hæc animalia quæ comedetis ex 2
omni quadrupede quæ ſuper terram. Omne habens ungulam & habens 3
fiſſuram, educens ruminationem in- 4
ter quadrupedes, illud comedetis. Tantùm hoc non comedetis ex edu- 5
centibus ruminationem & ex habentibus ungulam, camelum; quia educit 6
ruminationem, & ungulam ſiſſam ipſe non habet, pollutus erit vobis. Et 7
cuniculum; quia educit rumina- 8
tionem, ſed ungulam non habet, pollutus erit vobis. Hoc autem comedetis ex 9
omni quod eſt in aquis; omne quod habet pinnulas & ſquamas in aquis, & in maribus & in fluminibus, illud comedetis. Omne 10
autem quod non habet pinnulas & ſquamas in maribus & in fluminibus, ex omni reptili aquæ & ex 11
omni anima vivente quæ in aqua, abominatio erunt vobis. Abominatio in- 12
ter eos erunt vobis: de carne eorum non comedetis, & cadavera eorum abomina- 13
tionem habebitis. Omne cui non ſunt 14
pinnæ ac ſquamæ in aqua, abomina- 15
tioni erit vobis. Hæc vero abomina- 16
tione habebitis ex avibus, non comedentur, abominatio ſunt, gryphem, & vultur, & milvus, & ſecundum 17
ſpecies ſuas. Et omnem corvum ſecundum ſpecies ſuas, 18

Appropinquantes itaque exportaverunt eos in tendoria ſuis ad locum extra caſtra, quemadmodie locutus fuerat Moſes. Tunc dixit *Moſes ad Aharon, & Eleazar & Ithamar filios ejus; comam capitis veſtri ne alite, & veſtimenta veſtra ne ſcindite, ut non moriamini, neque ira ſuper congregationem ſuper exeat: fratres autem veſtri, nempe tota domus Iſrael plangant combuſtionem quã combuſſit Deus. Attamen ab oſtio tentorii conve- 7 niatis ne egrediamini, ut non moriamini: quia oleum unctionis Domini eſt ſuper vos. Et fecerunt juxta verbum Moſis.* Loquutus eſt quoque Domi- 8 nus ad Aharon, dicens: *Vinum & ſicera ne bibas tu & filii tui quando introibitis in tentorium conventus, & non morieminì ſtatutum æternum eſt in ſeculis ve- 9 ſtris: Tum ad diſcernendum inter ſanctum & profanum, & inter polutum ac purum:* Tum ad docen- 11 *dum filios Iſrael omnia ſtatuta quæ locutus eſt Dominus eis per manum Moſis.* Loquutus eſt autem Mo- 12 *ſes ad Aharon, & Eleazar & Ithamar filios ejus reliquos manentes: Tollite munus veliquum manens ex oblationibus Domini, & comedite illud ſine fermento juxta altare; eſt enim ſanctitas ſanctitatum eſt.* Comedetis inquam illud in loco ſan- 13 *ctitatis, quia ſtatutum eſt tibi & ſtatutum filiis tuis ex oblationibus Domini: quantã fuit juſſum.* Et 14 *peſtulcatum admotionis, & crus ſeparationis comedetis in loco mundo, tu & filii tui & filiæ tuæ tecum in ſtatutum æternum, quemadmodum præcepit Dominus.* Et hedum pec- 16 *cati requirendo requiſivit Moſes, & ecce combuſtus erat: cum iratus eſſet ſuper Eleazar & Ithamar filios Aharon reliquos manentes, dicendo;* Quã ratione non comedi- 17 *ſtis peccatum in loco ſanctitatis? nam ſanctitas ſanctitatum eſt, illudque dedit vobis ad ferendum peccatum congregationis, & ad expiationem procurandam eis in præſentia Domini.* Ecce sanguinem illa- 18 *tus eſt ſanguis eius in ſanctitatem intrinſecus: comedendo comedi ſtis illud in ſanctitate, quemadmodum præcepi.*

וידבר יי ואל־משה ואל־אהרן לאמר אליהם: דברו אל־בני ישראל לאמר זאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה אשר על־הארץ: כל־מפרסת פרסה ושסעת שסע שתי פרסות מעלת גרה בבהמה אתה תאכלו: אך את־זה לא תאכלו ממעלי הגרה ומן־המפרסי הפרסה את־הגמל כי־מעלה גרה הוא ופרסה איננו מפרסת טמא הוא לכם: ואת־השפן כי־מעלה גרה הוא ופרסה לא יפרס טמא הוא לכם: ואת־הארנבת כי־מעלת גרה היא ופרסה לא הפרסה טמאה היא לכם: ואת־החזיר כי־מפרסת פרסה הוא והוא לא־גרה טמא הוא לכם: מבשרם לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו טמאים הם לכם: את־זה תאכלו מכל אשר במים כל אשר־לו סנפיר וקשקשת במים בימים ובנחלים אתם תאכלו: וכל אשר אין־לו סנפיר וקשקשת במים בימים ובנחלים מכל שרץ המים ומכל נפש החיה אשר במים שקץ הם לכם: ושקץ יהיו לכם מבשרם לא תאכלו ואת־נבלתם תשקצו: כל אשר אין־לו סנפיר וקשקשת במים שקץ הוא לכם: ואת אלה יהיו־אלו מעופיו השקצו מן־העוף לא יאכלו שקצים הם את־הנשר ואת־הפרס ואת־העזניה: והדיה ואת־הראה למינה: ואת־כל־ערב למינו: ואת־בת היענה ואת־התחמס ואת־השחף ואת־הנץ למינהו: את־הינשוף ואת־התנשמת ואת־הקאת: ואת־הרחם ואת־השלך ואת־הכוס: ואת־החסידה האנפה למינה ואת־הדוכיפת ואת־העטלף: וכל־שרץ העוף ההלך על־ארבע שקץ הוא לכם: אך־את־זה תאכלו מכל שרץ העוף ההלך על־ארבע אשר־לו כרעים מלמעלה לנתר בהן על־הארץ: את־אלה ממנו תאכלו הארבה למינהו ואת־הסלעם למינהו ואת־החרגל למינהו ואת־החגב למינהו: וכל־שרץ העוף אשר־לו ארבע רגלים שקץ הוא לכם: ובאלה תטמאו כל־הנגע בנבלתם יטמא עד־הערב: וכל־הנושא מנבלתם יכבס בגדיו וטמא עד־הערב: כל־הבהמה אשר־הוא שסע פרסה ולא־הבקיעה שסע ולא־גרה טמאה היא לכם כל־הנגע בה יטמא: וכל־החיה אשר־הולך על־כפיו בכל־החיה ההלכת על־ארבע טמאים הם לכם כל־הנגע בנבלתם יטמא עד־הערב: והנושא את־נבלתם יכבס בגדיו וטמא עד־הערב טמאים הם לכם: וזה־לכם הטמא בשרץ השרץ על־הארץ החלד והעכבר והצב למינהו: והאנקה והכח והלטאה והחמט והתנשמת: אלה הטמאים לכם בכל־השרץ כל הנוגע בהם במותם יטמא עד־הערב: וכל־אשר־יפול עליו מהם במותם יטמא מכל כלי־עץ או־בגד או־עור או־שק כל־כלי אשר־יעשה מלאכה בהם במים יובא והיה טמא עד־הערב וטהר: וכל כלי חרש אשר יפול מהם אל־תוכו כל אשר־בתוכו יטמא ואתו תשברו: מכל־אוכל אשר יאכל אשר יבוא עליו מים יטמא וכל־משקה אשר ישתה מכל־כלי יטמא: וכל אשר־יפול נבלתם עליו יטמא תנור וכירים יתץ טמאים הם וטמאים יהיו לכם: אך מעין ובור מקוה־מים יהיה טהור והנוגע בנבלתם יטמא: וכי־יפול מנבלתם על־זרע זרוע אשר־יזרע טהור הוא: ואם־מים יושה על־זרע ונפל מנבלתם עליו טמא הוא לכם: ומת מן־הבהמה אשר־היא לכם לאכלה הנגע בנבלתה יטמא עד־הערב: והאכל מנבלתה יכבס בגדיו וטמא עד־הערב והנשא את־נבלתה יכבס בגדיו וטמא עד־הערב: ואת־כל־השרץ השרץ על־הארץ שקץ הוא לא יאכל: כל־הולך על־גחון וכל־הולך על־ארבע עד כל־מרבה רגלים לכל־השרץ השרץ על־הארץ לא תאכלום כי־שקץ הם: אל־תשקצו את־נפשתיכם בכל־השרץ השרץ ולא תטמאו בהם ונטמתם בם: כי אני יי אלהיכם והתקדשתם והייתם קדשים כי־קדוש אני ולא תטמאו את־נפשתיכם בכל־השרץ הרמש על־הארץ: כי אני יי המעלה אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים והייתם קדשים כי־קדוש אני: זאת תורת הבהמה והעוף וכל־נפש החיה הרמשת במים וכל־נפש השרצת על־הארץ: להבדיל בין הטמא ובין הטהור ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל:

reptat, ineque polluamini illis, ne immundi fiatis per ea. Quoniam 44
ego Dominus sum Deus vester; ideò sanctificate vos, & sancti estote,
quoniam sanctus sum: & ne pollueris animas vestras in omni re- 45
pili quod reptat super terram. Quoniam ego sum Dominus qui e-
duxi te de terra Ægypti, ut sim vobis Deus: ita- 46
que sancti eritis, quia sanctus ego. Hoc est decretum legis jumenti, 47
& volucris, & omnis animæ viventis quæ reptat super terram. Ad 47
discernendum inter immundum & purum: inter animal de cujus car-
ne edi potest, & inter animal de cujus carne edi non potest.

SECT. XXVII.

CAP. XII.

ET loquutus est Dominus cum Mose, dicendo: Loquere cum filiis 1
Israel, dicendo; Mulier quando conceperit, & pepererit filium mas- 2
culum, tum erit immunda per septem dies, juxta dies separationis men-
strui fic erit immunda. Die vero octavo circumcidetur caro præputii ejus. 3
Et triginta tres dies continuos erit mulier sanguini suo purgationis: 4
tar caro præputii ejus. Et triginta tres dies continuos erit mulier sanguini
ejus purus: verùm quicquid sanctum est non contingat, & in domum
sanctuarii non ingrediatur, usque ad tempus quo complebuntur dies
purificationis ejus. Quòd si filiam fœminam pepererit, tum erit im- 5
munda quatuordecim diebus continuis, juxta ritum separationis men-
strui sui, & decima quinta die solvetur: & sanguinis fæ fluxus conti-
nuus erit in sanguine purificationis sui. Et cum completi fuerint 6
dies purificationis, pro filio aut filia, adducet agnum anniculum in
holocaustum, & pullum columbæ aut turturem pro hostia peccati, ad
portam tabernaculi conventus ad sacerdotem.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Verontanen foat, & puteus congre- 36
gationis aquæ, mundus erit: attin-
gent verò eadem cutem, pollutus
erit. Cùmq; occiderit aliquis de co- 37
dvere corii super anne femen fatil,
quod fundatur, mundum erit il-
lud. At cùm datæ fuerit aqua super 38
femen, & occiderit aliquis de cada-
vere eorum super illud, pollutum erit
vobis. Cùm verò mortua fuerit quæ- 39
dinpea que fit vobis ad comedendū,
accedens ad cadaver ejus, pollutus
erit usque ad vesperam. Et comedens
de cadavere ejus, lavabit vestimenta
sua, & pollutus erit usque ad vespe-
ram: portans quoque cadaver e-
jus, lavabit vestimenta sua, & pol-
lutus erit usque ad vesperā. Et omne 41
reptile quod in terra facitur, abo-
minatio est, non comedetur. Quæ item 42
gradiens super ventrem, omnèq; gra-
diens super quatuor usq; ad quodque
multiplicatum pedes inter omne reptile
quod facitur super terram, non com-
edetis: ea quia abominatio sunt ipsa.
Ne abominabiles reddatis animas 43
vestras in omni reptili quod facitur,
neq; polluamini in eis, ut polluti si-
tis in ipsis. Quia ego Dñs Deus ve- 44
ster; sanctificabimini ergò, & eritis
sancti, quia sanctus sum ego: neque
polluas animas vestras in ullo re in
omni reptili quod facitur super ter-
ram. Nam ego sum Dñs educens vos 45
de terra Ægypti, ut sim vobis in
Deum: ero sanctus. Hæc est lex quadrupedis & 46
volucris, omnisque animæ viventis
reptantis in aqua, & omnis animæ
reptantis super terram. Ad dilige- 47
guendum inter pollutum ac purum: et
inter animal quod non est comedendum.

CAP. XII.

ET locutus est Dominus ad Mo- 1
sen, dicendo, Loquere ad filios Is- 2
rael, dicendo, Mulier cùm pepe-
rerit, ac pepererit masculū, pollu-
tus erit septem diebus, secùndum
dolorē fui. Porrò die octavā circum- 3
cidetur caro præputii ejus. Et tri- 4
ginta ac tribus diebꝫ sedebit in san-
guine purificationis sui: ad quisquā
sanctum non accedet, & ad sanctua-
rium non veniet, usque ad complen-
dum dierū purificationis ejus. Quòd 5
si fœminam pepererit, pollutus erit
duobus hebdomadis secundùm mens-
struli ritum, & sexaginta ac sex die-
bus sedebit in sanguine purificatio-
nis sui. Cùm autem fuerint finitæ 6
dies purificationis sui pro filio aut
pro filia, offeret agnum anniculum in
holocaustum, & pullum columbæ aut
turturis conventis ad sacerdotem.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* خاصه چشمه و چاه جمعیت آب باشد پاك ورسا درلاشی ایشان پلید باشد * وکه بیفتد از 36
37
* لاشی ایشان ابر همه تخمی کشته آنچه کشته آید پاك است او * وکه داده شود آب ابر تخم و بیفتد از 38
* لاشی ایشان ابر همه تخمی کشته آنچه کشته آید پاك است او * وکه داده شود آب ابر تخم و بیفتد از 38
* لاشی ایشان ابر پلید او بشما * وکه بمیرد از آن چهارپا آنچه آن بشما بخوردن آن رسد درلاشی آن 39
پلید باشد تا ایوار * وآن خورد از لاشی آن بشوید جامهایی او و پلید باشد تا ایوار و آن بردارد می 40
* لاشی آن بشوید جامهایی او و پلید باشد تا ایوار * وهمه آن جنبش آن جنبش کنا ابر آن زمین 41
ویسه اونه خورده شود * همه رو ا ابر شکم وهمه رو ا ابر چهارتا همه بسیار کنایی یا بها بهمه آن جنبش 42
* آن جنبش کنا ابر آن زمین نه خورید ایشانرا که ویسه اند ایشان * نه ویسه کنید مر جانهایی 43
* بشما درهمه آن جنبش آن جنبش کنا ونه پلید شوید در ایشان و پلید باشید در ایشان * که من :: 44
* خدایی شما وخاص باشید و باشید خاصان که خاصم من ونه پلید کنید مرجانهایی شما درهمه
* آن جنبش آن جنبش کنا ابر آن زمین * که من :: آن بر آورا شمارا از زمینی مصر ببودن بشما 45
* بخدا و باشید خاصان که خاصم من * این شریعتی آن چهارپا و آن مرغ وهمه جانی آن زنده آن 46
جنبش کنا در آب وبهمه جانی آن جنبش کنا ابر آن زمین * بخدا کردن میانی آن پلید ومیانی آن 47
* پاك و میانی آن حیوانی آن خورده شوا ومیانی آن حیوانی آنچه نه خورده شود * فصل دوازدهم *

* سخن [گفتن] * بسه بگفتن * سخن گوی بپسرانی بسرال بگفتن زنی که نسل آورد 1
* برآید نرینه پلید باشد هفت روزها چون روزها حیض اندوهی آن * و در روزی آن 2
هشتمین بریده شود گوشتی اقلف او * وسی روز و سه روزها بنشیند در خونی پاکیی آن دو 3
همه خاص نه رسد و آن مقدس نه آید تا تمام شدنی روزهای پاکیی آن * واگر مادینه برآید 4
پلید باشد دو هفتها چون حیضی آن و شست روز و شش روزها بنشیند ابر خونی پاکیی [آن]. 5
* و در تمام شدنی روزهای پاکیی آن بپسر یا بدختر بیاورد برّهی قدری سالی او بعله و 6
* بچهی کبوتری یا تدرو بخطات بدرگاهی خیمهی وعده بآن کهن:

Et ſtrutbiocamelum, & aſſum, 36-16
falconem, & accipitrem in ſpecie
ſua, Et noctuam, & ſtrix, & ſtri-
cticulum, Et bitumodium, & cy- 17-18
gnum, & ſuſcinilam, Et lacer- 19
tam & ardeam in ſpecie ſua, &
upupam, & veſperti lionem. 20-21
Omne reptile volucrum gradiens ſuper
quatuor, abominatio erit vobis. Tan-22
tùm hoc comedetis ex omni reptili
volucrum gradiente ſuper quatuor,
cui ſunt genua ſurſum ſuper pedes
ſuos ad ſaltandum in eis ſuper terram. Hæ 23
ex illis comedetis; Locuſtam in
ſpecie ſua, & attacum in ſpe- 24
cie ſua, & ophiomachum in ſpecie ſua,
& brochum in ſpecie ſua. Omne autē 25
reliquum reptile volucris cui ſunt
quatuor pedes, abominatio erit illud
vobis. Et qui pollueritur omnis ac- 26
cedens ad cadaver eorum, pollutus
erit uſque ad veſperā. Et omnis qui 27
tanā aliquid ex cadavere eorum la-
verabit veſtimenta ſua, & pollutus erit
uſq; ad veſperā. Quoad omne quo- 28
drupedē quæ habet ungulā, & ſiſſu-
ram ipſa non habet, nec ruminationē
ipſa edicit, pollutæ ſunt vobis: o-
mnis accedens ad eas, pollutus erit.
Et omne gradiens ſuper volas ſuas 29
inter omnia animalia gradientia ſu-
per quatuor, pollutæ erunt vobis: o-
mnis accedens ad cadaver earum,
pollutus erit uſque ad veſperam. Et 30
qui portas cadaver earum, lavabit
veſtimenta ſua, & pollutus erit uſ-
que ad veſperam: pollutæ ſunt vo-
bis. Ita hæc erunt vobis pollutæ inter 31
reptilia reptantes ſuper terram, Talpa
& mus, & mulleta in ſpecie ſua: Et 32
mantes Scyrhites, & ſeſamum, & mi-
nacens, & lacerta, & ſelinus mon-
tes. Ita pollutæ hæc vobis inter o- 33
mnia reptilia: omnis accedens ad ea
cum mortua fuerint, pollutus erit uſ-
que ad veſperam. Et omne ſuper quod 34
cecideri ex eis aliquid in morte eo-
rum, pollutum erit: ex omni eſcæ
quæ comeduntur, quæ pollutum fue-
rit ex aqua, & omne potabile quod
bibi poſſet in omni vaſe, erit immundum.
Et omne ſuper quod 35
cecideri de cadavere eorum erit
pollutum: clibani & chytropo-
des diruantur, polluta ſunt: & pol-
luta erunt vobis.

Hieroſ. 37. Furni & lepi-
confringentur.

* وهمه آن روا ابر کهایی او درهمه آن حیوان آن روا ابر چهار پلیدان ایشان بشما همه آن رسا در 27
لاشی ایشان پلید باشد تا ایوار * وآن بردارا مر لاشی ایشان بشوید جامهایی او و پلید باشد تا 28
ایوار پلیدان ایشان بشما * واین بشما آن پلید درجنبش آن جنبش کنا ابر آن زمین آن گربه 29
وآن موش وآن راسو بنوعیی او * وآن سمّور وآن سنجا وآن جزو آن سوسمار و آن گربه دله 30
* ایشان آن پلیدان بشما درهمه آن جنبش همه آن رسا درایشان درمردن ایشان پلید باشد تا ایوار 31
* وهمه آنچه بیفتد ابر او از ایشان درمردن ایشان پلید باشد ازهمه پیرایهی چوب یا جامه یا پوست 32
یا پلاس همه پیرایهی آنچه کرده آید کار در ایشان درآب آورده شود و پلید باشد تا ایوار و پاك شود *
* وهمه پیرایهی سفال آنچه بیفتد از ایشان بمیانی او همه آنچه درمیانی او پلید باشد وآویرا 33
بشکنید * ازهمه آن خوردنی آنچه خورده آید آنچه ببابد ابر او آب پلید باشد وهمه شیرهی آنچه 34
آشامیده شود درهمه پیرایه پلید باشد * وهمه آنچه بیفتد از لاشی ایشان ابر او پلید باشد تنور 35
و دیگدان بر کنده شود پلیدان ایشان و پلیدان باشند بشما:

בְּר בֶּשׂ אֲרוֹכַ יִהְי כִּמְשׁוּכַת בֹּהֶק דְּוֹאר וְחֹקוֹ כְּוֹאֵה בְּחֹק חוֹרֵא מוֹקְפָּא
שִׂעֲרֵיהן אוֹ חִוְּרָא בְּלֹחוֹדָא : וַיראה יְחֶזְקֵאל יְרֵאָה כַּהֲנָא וְהָא אִתְחֲזֵק שַׂעְרָא
לְחִוְּרָא בְּסִירָא וְחִוְּיֵרֵה עָשִׂיק לְמֵיחֲזֵר כְּחֵלָא יַתִּיר מִן מִשְׁכָּא סְגִירוּתָא הוּא
בְּכַוְּתָא כְּנִיתָא וְיִתְבֵּר כַּהֲנָא מִכְּתַשׁ סְגִירוּתָא הוּא : וְאִם וְאִין יְחֶוְיֶרֶנָּה
כַּהֲנָא וְהָא לֵית בְּבְקִיעַ שֵׂעָר חִוְּיוֹר וּפְעָרָא לָא אִיתַּהּ לְמֵיחֲזֵר יַתִּיר מִן
מוֹשְׁכָא מְמוֹל דְּהִוָא עַמָּא וְיַסְגְּרִינֵיהּ כַּהֲנָא שִׁבְעָא יוֹמִין : וְיראֵנוּ יְחֶזְקֵאל
כַּהֲנָא בַּיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה אֵין הַלְכָא תַּחֲלִיךְ פִּקְיוֹנָא בְּמוֹשְׁכָא וְיַאֲמֵךְ כַּהֲנָא
יַתִּיהּ מְשׁוֹרֵי דְּסַכְּתָא סְגִירוּתָא הוּא : וְאִם וְאִין בְּאַחֲרָה קְטַר בְּהֶרֶת לָא
חֲלִיכַת פִּקְיוֹנָא בְּמוֹשְׁכָא וְהָא עַמְּיָא קְרֵיהּ יַת כַּהֲנָא וְיִדְכֵּנֵיהּ בְּרֵהּ
אֲרוֹם שׁוֹלְטָת בְּוָאֵה הִיא : וְאִישׁ וְגֶבֶר אוֹ אִיתָּא אֲרוֹם יְהֵי בִּידֵהּ מַכְתְּשָׁא
בְּרִישׁ אוֹ בְּקֵרְנָן : וְיראֵה יְחֶזְקֵאל כַּהֲנָא יַת מַכְתְּשָׁא וְהָא חִוְּיוֹרֵיהּ עָשִׂיק לְמֵיחֲזֵר
יַתִּיר מִן מִשְׁכָּא דְּבִירֵהּ שֵׂעָר צְהַבְהַב דַּקִּיק וְיַחֲשֵׁב יַתֵּיהּ כַּהֲנָא וְיַאֲמֵךְ כַּהֲנָא
הוּא סְגִירוּת רִישָׁא אוֹ קֵירָנָא הוּא : וְכִי וְיראֵה אֲרוֹם יְחֶזְקֵאל כַּהֲנָא יַת מַכְתְּשָׁא
נְיקָא וְהָא לֵית חִוְּיוּתֵיהּ עָשִׂיק לְמֵיחֲזֵר יַתִּיר מִן מִשְׁכָּא וְשַׂעְרֵיהּ אוֹכֶם לֵית בֵּיהּ וְיַסְגֵּר
כַּהֲנָא יַת מַכְתְּשָׁא נְיקָא שִׁבְעָא יוֹמִין :

Verso PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Et contemplabitur sacerdos earum 15
recentem, & pollutum reddet il-
lum : caro recens pollutа est, lepra est
ipsa. Aut cùm reversa fuerit caro 16
recens, & versa fuerit in albã, tunc
veniet ad sacerdotem: Et contempla- 17
bit eum sacerdos: & ecce versa fuit
in albã, tunc mundum
reddet sacerdos plagam : mundus 18
est ipse. Et corpus cùm fuerit in eo in 19
in cute ejus pustula, & sanata est :
fuerit autem in loco pustulæ cica- 20
trix alba, aut virilitèr alba subru-
fa, 21
& conspicietur sacerdoti. Et contem- 22
plabitur sacerdos : & en si apparitio
jus versus fuerit albus, pollutum
reddet eum sacerdos, plaga lepræ est
ipsa, in pustula effloruit. Quòd si 23
contemplat fuerit illum sacerdos, &
ecce non versa fuerit in ea pilus albus, &
depressior nã fuerit ipsa cæ cæ reliqua,
sed fuerit diminuta : includet illum
sacerdos septem diebus. Si verò ex- 24
tenderit se in cute, pollutum reddet
eum sacerdos, plaga lepræ est ipsa. At si 25
loco sua fuerit virilitèr, nec evene-
rit, & figura pustulæ est, mundum
reddet illum sacerdos. Aut caro 26
cum fuerit in cute ejus figura ignis,
& fuerit in recentia stigmatis viri-
litèr alba ipsa, aut alba : Tum 27
contemplabitur illud sacerdos : & en
si pilus versus fuerit albus in
virilitèr, & apparitio ejus fit pro-
fundior cute reliqua : lepra est illud,
in stigmate effloruit : pollutum
reddet eum sacerdos, plaga lepræ est 28
illud. Sed si absque viris illud facer- 29
dot, & en si non versa fuerit in virilitèr
alba, & non profundior cute reli-
quis, sed fuerit diminuta : cicatrix sti-
gmatis est ipsa, & mundum reddet eum
sacerdos, quia inuflio stigmatis est. 30
At vir aut mulier, cùm fuerit in eo 31
plaga in capite vel in barba : Tunc 32
intuebitur sacerdos plagam : & en si
apparitio ejus fuerit profundior cute
reliqua, & in ea pilus rufus minutus,
pollutum reddet eum sacerdos : ma-
cula est, lepra capitis aut barbæ est
ipsa. Cùm autem contemplatus fue- 33
rit sacerdos plagam maculæ, & en si
non fuerit apparitio ejus profundior
cute reliqua, & pilus niger non fue-
rit in ea : includet sacerdos plagam
maculæ septem diebus.

Verso PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* ובינה כן כהן מר ית כוסתי כן תארה פליא ופיס יסת 15
או יא כאה תר כרדה ית כוסתי כן תארה ופליאה כתה ואיברא ופיס יסת 16
כהן ואיתוי כהן ית מכתשא והא חיויריה עשיק למחזי יתיר מן משכא 17
ושער חויר בה ואיתוי כהן ית מכתשא והא חיויריה עשיק למחזי יתיר מן 18
משכא דבירה שער צהבהב דקיק ויחשב יתיה כהן ואימך כהן הי סגירות 19
רישא או קירנא הוא : וכי יראה כהן ית מכתשא והא לית בה שער חויר
ופיסיותה לית עמיקא מן משכא סגירותא הוא ויסגר כהן יתה שבעא יומין :
ויחזי כהן יתה ביומא שביעאה אין קם קם מכתשא ולא פשה בעורא ופיסיותה
לא עמיקא מן משכא סגירותא הוא ויסגר כהן יתה שבעא יומין תנינות :
ויחזי כהן יתה ביומא שביעאה אין קם קם מכתשא ולא פשה בעורא ופיסיותה
לא עמיקא מן משכא ויסגר כהן יתה שבעא יומין תנינות : ויחזי כהן יתה
ביומא תנינתא אין אתחוור מכתשא ולא פשה בעורא ופיסיותה לא עמיקא
מן משכא הי סגירות הוא ויכבס כהן יתה ויהי דכי : או אין ואין אזלת
אזלת בעורא מן תרין סיפוהי ואין אתרהא מכתשא ולא אתחוור ית כל
מכתשא ויסגר כהן יתה תנינות שבעא יומין : וחזי כהן יתה ביומא תנינתא
אין פשיין פשה מכתשא בעורא ופיסיותה עמיקא מן משכא סגירות הוא
כהן יתה הי : ובר או אתתא ארום יהי בהון מכתשא בשר קיים סגירות
בהרת לבינא או בהרת חוורא : וחזי כהן יתהון והא אתחוור בשרא
חוורא בהרת לבינא או חוורא קליף הוא מן בשרא טהור הוא כהן יתה :
גבר אין אתתא ארום יהי בהון מכתשא בשר קיים סגירות בהרת לבינא או
בהרת חוורא : וחזי כהן יתה והא אתחוור בשרא חוורא בהרת לבינא או
חוורא קליף הוא מן בשרא טהור הוא כהן יתה : גבר אין אתתא ארום יהי
בהון מכתשא בשר קיים סגירות בהרת לבינא או בהרת חוורא : וחזי כהן
יתה והא אתחוור בשרא חוורא בהרת לבינא או חוורא קליף הוא מן בשרא
טהור הוא כהן יתה : גבר אין אתתא ארום יהי בהון מכתשא בשר קיים
סגירות בהרת לבינא או בהרת חוורא : וחזי כהן יתה

CAP. XIV.

ET loquitus eſt Dominus cum Moſe, dicendo: Hæc eſt lex leproſi in die emundationis ſuæ, adducetur ad ſacerdotem. Et egredietur ſacerdos extra caſtra, & videbit, & ecce ſanata eſt plaga a leproſo. Et præcipiet ſacerdos ut accipiat ſi qui mundandus eſt duas aviculas vivas & mundas, & lignum cedrinum, & coccinum atque hyſſopum. Et præcipiet ſacerdos lanio, & mactabit aviculam unam in vaſe fictili ſuper aquas fontanas. Avem autem vivam tollet & lignum cedrinum, & coccinum, & hyſſopum, & intinget ea & avem vivam in ſanguinem avis quæ mactata eſt, & in aquas fontis. Et aſperget ſuper facientem illius qui mundandus eſt à lepra ſeptem vicibus & mundabit eum, & dimittet avem vivam ſuper faciem agri; & ſanatum eſt ut ſi dicat ille vir percutiendus ſit leprâ, reditura ſit avis illa domum ſuam eo die, & apta ſit eſui: avem autem mactatam ſepelliet ſacerdos in conſpectu leproſi.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وبینند آن کهن مر آن زخم در روزی آن هفتمین که افزوده آن زخم در جامه یا در تار یا در پوو یا در پوست بهمه آنچه کرده آید آن پوست بکار پیسپی لعنت آن زخم پلید است او * بسوزانه در آتش

* And videbit plagam in die ſeptimaquidē ſi extenſa eſt plaga in veſte, aut in flamine, aut in ſubtegmine, aut in pelle, in omni quod fit ex pelle: in opus, opra malefictionis eſt illa plaga, polluta eſt ipſa. Comburet veſtem,

* وبینند مر آن جامه یا مر آن تار یا مر آن پوو در پشم یا در کتان یا مر همه پیرایهیی آن پوست آنچه باشد

vel flamen vel ſubtegmen in lana, vel in linō, aut omne vas pelliceum in quo fuerit plaga: quia lepra malefictionis eſt, in igne comburetur.

* درو آن زخم که پیسی لعنت او در آتش سوخته شود * واگر ببینند آن کهن واینك نه

Si autem videbit ſacerdos, & ecce non creverit macula in cute, & aſperſio non fuerit profundior cute, mundum veſtiet eum ſacerdos: lavabitque veſtimenta ſua, & purificabitur. Si autem conſpexerit poſtea, & ecce in cute poſt purificationem ſuam: Tunc introibit illum ſacerdos: & ecce ſi creverit macula in pelle, aut in flamine, aut in ſubtegmine, aut in omni vaſe pelliceo: Polluta eſt ipſe. Quod ſi in cute ſua ſteterit macula, & plus niger quàm ulcuſcerit in ea, ſanata eſt macula, & mundus eſt ipſe, mundum quoque vestiet eum ſacerdos. Porrò ſi vir aut mulier, cum fuerint in tua corporis eorum vitiligines, vitiligines linguam alba: Tunc inſpicet ſacerdos: & ea ſi in cute corporis earum fuerint vitiligines diminutæ albæ; lenea eſt quæ effloruit in cute, mundus eſt ipſe. Vir autem, cujus egeſſum fuerit capillitii de capite ejus, calvus eſt, mundus eſt ipſe. Si verò ab angulo faciei ejus effuſus fuerit crinis capitis ejus, recalvaſtet ſe, mundus eſt ipſe. Quum autem fuerit in calvitio aut in recalvatione plaga alba fubrufa, lepra efflorefcens eſt in calvitio ejus, vel in recalvatione ejus. Tum inſpiciet illum ſacerdos: & ecce ſi fuerit cicatrix plagæ albæ ſubrufa in calvitio ejus aut in recalvatione ejus, ſicut apparitio lepræ in cute carnis: Virgo eſt ipſe, pollutus eſt ipſe, pollutum videbunt pollutum reddet eum ſacerdos: in capite ejus eſt plaga ipſius. Porrò qui pollutus eſt, lacerit plagas, veſtimenta ejus erunt diſſuta, & capillitium capitis ejus erit ſolutum, labia quoque operiet; & clamabit, pollutus pollutus eſt. Omnibus diebus quibus plaga erit in ipſo, ſit pollutus: eò quòd immundus ſit, per ſe habitet, & ad latus uxoris ſuæ non accedat; extra caſtra habitatio ejus erit. Veſtis verò quando erit in ea plaga lepræ, in lineo veſte lanea aut veſte linea: Vel in ſtamine vel ſubtegmine, in lino vel in lana, in pelle aut omni opere pelliceo. Et erit plaga viridis aut rufa, in veſte aut in pelle, aut in ſtamine aut ſubtegmine, vel in quocunque vaſe pelliceo, plaga lepræ eſt: & oſtendetur ſacerdoti. Et videbit ſacerdos plagam: & occludet plagam ſeptem diebus.

* وبینند آن کهن مر آن زخم در روزی آن هفتمین و اینك نه افزوده آن نشان و نه

* Et intuebitur ſacerdos plagam in die ſeptimo: & ecce ſi non creverit macula, nec fuerit in ea pilus albus, & apparitio macularū non fuerit profundior cute: Tunc vadet ſe, mundum vestiet non vadet: & includet ſacerdos maculam ſeptem diebus ſecundā vices:

* روی درو موی سرخ و نمایشن آن نشان نیست جرف از آن پوست * وتراشد و مر آن نشان

Et conſpiciet illam ſacerdos ſecundā vices: & ecce ſi non creverit macula in cute, & apparitio non vadet in cute, mundum eum pronunciabit ſacerdos: lavabitque veſtimenta ſua, & mundabitur. Quod ſi ſtans ſtet in ſtante ſua, & creverit macula in cute poſtquam mundatus eſt ipſe. Quòd ſi in cute ſua fuerit macula, & pilus niger pullulaverit in ea, ſanata eſt macula, & mundus eſt ipſe, mundum quoque vestiet eum ſacerdos. Porrò ſi vir aut mulier, cum fuerint in tua corporis eorum vitiligines, vitiligines linguam albæ: Tunc inſpicet ſacerdos: & ea ſi in cute corporis earum fuerint vitiligines diminutæ albæ; lenea eſt quæ effloruit in cute, mundus eſt ipſe. Vir autem, cujus egeſſum fuerit capillitii de capite ejus, calvus eſt, mundus eſt ipſe. Si verò ab angulo faciei ejus effuſus fuerit crinis capitis ejus, recalvaſtet ſe, mundus eſt ipſe. Quum autem fuerit in calvitio aut in recalvatione plaga alba fubrufa, lepra efflorefcens eſt in calvitio ejus, vel in recalvatione ejus. Tum inſpiciet illum ſacerdos: & ecce ſi fuerit cicatrix plagæ albæ ſubrufa in calvitio ejus aut in recalvatione ejus, ſicut apparitio lepræ in cute carnis: Virgo eſt ipſe, pollutus eſt ipſe, pollutum videbunt pollutum reddet eum ſacerdos: in capite ejus eſt plaga ipſius. Porrò qui pollutus eſt, lacerit plagas, veſtimenta ejus erunt diſſuta, & capillitium capitis ejus erit ſolutum, labia quoque operiet; & clamabit, pollutus pollutus eſt. Omnibus diebus quibus plaga erit in ipſo, ſit pollutus: eò quòd immundus ſit, per ſe habitet, & ad latus uxoris ſuæ non accedat; extra caſtra habitatio ejus erit. Veſtis verò quando erit in ea plaga lepræ, in lineo veſte lanea aut veſte linea: Vel in ſtamine vel ſubtegmine, in lino vel in lana, in pelle aut omni opere pelliceo. Et erit plaga viridis aut rufa, in veſte aut in pelle, aut in ſtamine aut ſubtegmine, vel in quocunque vaſe pelliceo, plaga lepræ eſt: & oſtendetur ſacerdoti. Et videbit ſacerdos plagam: & occludet plagam ſeptem diebus.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وبینند آن کهن مر آن زخم در روزی آن هفتمین که افزوده آن زخم در جامه یا در تار یا در پوو یا 51

* Et videbit plagam die ſeptimaquidē ſi extenſa eſt plaga in veſte, aut in flamine, aut in ſubtegmine, aut in pelle, in omni quod fit ex pelle: in opus, opra malefictionis eſt illa plaga, polluta eſt ipſa. Comburet veſtem, 52

در پوست بهمه آنچه کرده آید آن پوست بکار پیسپی لعنت آن زخم پلید است او * بسوزانه 52

* وبینند مر آن جامه یا مر آن تار یا مر آن پوو در پشم یا در کتان یا مر همه پیرایهیی آن پوست آنچه باشد

vel flamen vel ſubtegmen in lana, vel in linō, aut omne vas pelliceum in quo fuerit plaga: quia lepra malefictionis eſt, in igne comburetur. 53

درو آن زخم که پیسی لعنت او در آتش سوخته شود * واگر ببینند آن کهن واینك نه

Si autem videbit ſacerdos, & ecce non creverit macula in cute, & aſperſio non fuerit profundior cute: 54

افزوده آن زخم در جامه یا در تار یا در پوو یا در همه پیرایهیی پوست * بفرماید آن [کهن] که

In ſtamine, vel in ſubtegmine, vel in omni vaſe pelliceo: Pronunciet ſacerdos ut aquā lavent ea qui laſe fuerit, & includet illud ſeptem diebus ſecundā vices. Deín introibit illum 55

آب شویند مر آنچه درو آن زخم وبنه کنند اورا هفت روزها دویم بار * وبینند آن کهن پسی

ſacerdos poſt lotionem plagæ: & ecce eſt non mutāta plaga colorem ſuum, & plaga non creverit, polluta eſt ipſe combures eam: deteriorum eſt in novitate ejus, vel in veteri. 56

* شدن مر آن زخم و اینك نه گشت آن زخم مر لوئی او و آن زخم نه افزوده پلید او در آتش

Si viderit ſacerdos poſt plagam: 56

بسوزانی اورا نقصان او در نوئی او یا در کهنگئی او * واگر بدید آن کهن نزدیك کاهسته

abſcindet eam de veſte, vel de pelle, vel de flamine, vel de ſubtegmine. Quòd ſi apparuerit ulterius in cuvele, vel in flamine, vel in ſubtegmine, vel in omni vaſe pelliceo; lepra efflorefcens eſt ipſa, igne combures illud cuivaſe, inefi plaga. Veſtis autem, ſive flamen, ſive ſubtegmen, aut omne vas pelliceum quod lotum fuerit, recceſſerit à vobis ea plaga, lavabitur ſecundā vices, & purificabitur. Ista eſt lex plagæ lepræ veſtimenti lanei aut lineī, vel flamini, vel ſubtegmini, aut omni vaſi pelliceo, ad mundum reddendum illud, vel ad pollutum reducendum illud.

سه آن زخم پسی شستن اورا باره کنند اورا از آن جامه یا از آن پوست یا از آن تار یا از آن 57

پوو * واگر دیدار آید نیز در جامه یا در تار یا در پوو یا در همه پیرایهیی پوست شکفته 57

است او در آتش بسوزانی اورا مر آنچه درو آن زخم * وآن جامه یا آن تار یا آن پوو یا همه پیرایهیی 58

آن پوست آنچه شسته شود و بگذرد از ایشان آن زخم شسته شود دویم بار و پاك شود * این شریعتی 59

رحمی پسی جامهیی آن پشم یا آن کتان یا آن تار یا آن پوو یا همه پیرایهیی پوست پاك

کردن اورا یا پلید کردن اورا •

CAP. XIV.

ET loquitus eſt Dominus ad Moſen, dicendo; Ista eſt lex leproſi in die purificationis ſuæ: adducetur ad ſacerdotem: Et egredietur ſacerdos extra caſtra, vidē bitque ſacerdos: & en ſi ſanata fuerit plaga lepræ a leproſo, Tunc præcipiet ſacer- dos, & aſſumet ad purificandum ſe duas paſſeres vivas puras, & lignum cedrinum, & coccinum, & hyſſopum, & thymbram. Præcipietque ſacerdos, & occidet paſſerem unum in vaſe teſtaceo ſuper aquas manantes. Paſſe- rem autem vivum illum tollet, cedri- num coccinum, & hyſſopum, & thymbram, intinget ea illa & paſſe- rem vivum in ſanguine paſſeris mactati ſuper aquas manantes. Et ſpargā ſu- per purificandum à lepra ſeptem vi- cibus, & purificabit eum, & emit- tes paſſerem vivum ſuper fa- ciem agri.

* وبینند آن کهن مر آن زخم در روزی آن هفتمین و اینك نه افزوده آن نشان و نه 32

* Et intuebitur ſacerdos plagam in die ſeptimo: & ecce ſi non creverit macula, nec fuerit in ea pilus albus, & apparitio macularū non fuerit profundior cute: Tunc vadet ſe, mundum 33

روی درو موی سرخ و نمایشن آن نشان نیست جرف از آن پوست * وبتراشد و مر آن نشان

non vadet: & includet ſacerdos maculam ſeptem diebus ſecundā vices: Et conſpiciet illam ſacerdos maculam 34

نه تراشد و ببنه کند آن کهن مر آن نشان هفت روزها دویم بار * وبینند آن کهن

in die ſeptimo: & ecce ſi non creverit macula in cute, & aſperſio non fuerit profundior cute, mundum veſtiet eum ſacerdos: lavabitque veſtimenta ſua, & purificabitur. Si autem conſpexerit poſtea, & ecce in cute poſt purificationem ſuam: Tunc introibit illum ſacerdos: & ecce ſi creverit macula in pelle, aut in flamine, aut in ſubtegmine, aut in omni vaſe pelliceo: Polluta eſt ipſe. Quod ſi in cute ſua ſteterit macula, & plus niger quàm ulcuſcerit in ea, ſanata eſt macula, & mundus eſt ipſe, mundum quoque vestiet eum ſacerdos. Porrò ſi vir aut mulier, cum fuerint in tua corporis eorum vitiligines, vitiligines linguam albæ: Tunc inſpicet ſacerdos: & ea ſi in cute corporis earum fuerint vitiligines diminutæ albæ; lenea eſt quæ effloruit in cute, mundus eſt ipſe. Vir autem, cujus egeſſum fuerit capillitii de capite ejus, calvus eſt, mundus eſt ipſe. Si verò ab angulo faciei ejus effuſus fuerit crinis capitis ejus, recalvaſtet ſe, mundus eſt ipſe. Quum autem fuerit in calvitio aut in recalvatione plaga alba fubrufa, lepra efflorefcens eſt in calvitio ejus, vel in recalvatione ejus. Tum inſpiciet illum ſacerdos: & ecce ſi fuerit cicatrix plagæ albæ ſubrufa in calvitio ejus aut in recalvatione ejus, ſicut apparitio lepræ in cute carnis: Virgo eſt ipſe, pollutus eſt ipſe, pollutum videbunt pollutum reddet eum ſacerdos: in capite ejus eſt plaga ipſius. Porrò qui pollutus eſt, lacerit plagas, veſtimenta ejus erunt diſſuta, & capillitium capitis ejus erit ſolutum, labia quoque operiet; & clamabit, pollutus pollutus eſt. Omnibus diebus quibus plaga erit in ipſo, ſit pollutus: eò quòd immundus ſit, per ſe habitet, & ad latus uxoris ſuæ non accedat; extra caſtra habitatio ejus erit. Veſtis verò quando erit in ea plaga lepræ, in lineo veſte lanea aut veſte linea: Vel in ſtamine vel ſubtegmine, in lino vel in lana, in pelle aut omni opere pelliceo. Et erit plaga viridis aut rufa, in veſte aut in pelle, aut in ſtamine aut ſubtegmine, vel in quocunque vaſe pelliceo, plaga lepræ eſt: & oſtendetur ſacerdoti. Et videbit ſacerdos plagam: & occludet plagam ſeptem diebus.

* وبینند آن کهن مر آن زخم در روزی آن هفتمین و اینك نه افزوده آن نشان و نه 32

* Et intuebitur ſacerdos plagam in die ſeptimo: & ecce ſi non creverit macula, nec fuerit in ea pilus albus, & apparitio macularū non fuerit profundior cute: Tunc vadet ſe, mundum 33

روی درو موی سرخ و نمایشن آن نشان نیست جرف از آن پوست * وبتراشد و مر آن نشان

non vadet: & includet ſacerdos maculam ſeptem diebus ſecundā vices: Et conſpiciet illam ſacerdos maculam 34

نه تراشد و ببنه کند آن کهن مر آن نشان هفت روزها دویم بار * وبینند آن کهن

in die ſeptimo: & ecce ſi non creverit macula in cute, & aſperſio non fuerit profundior cute, mundum veſtiet eum ſacerdos: lavabitque veſtimenta ſua, & purificabitur. Si autem conſpexerit poſtea, & ecce in cute poſt purificationem ſuam: Tunc introibit illum ſacerdos: & ecce ſi creverit macula in pelle, aut in flamine, aut in ſubtegmine, aut in omni vaſe pelliceo: Polluta eſt ipſe. Quod ſi in cute ſua ſteterit macula, & plus niger quàm ulcuſcerit in ea, ſanata eſt macula, & mundus eſt ipſe, mundum quoque vestiet eum ſacerdos. Porrò ſi vir aut mulier, cum fuerint in tua corporis eorum vitiligines, vitiligines linguam albæ: Tunc inſpicet ſacerdos: & ea ſi in cute corporis earum fuerint vitiligines diminutæ albæ; lenea eſt quæ effloruit in cute, mundus eſt ipſe. Vir autem, cujus egeſſum fuerit capillitii de capite ejus, calvus eſt, mundus eſt ipſe. Si verò ab angulo faciei ejus effuſus fuerit crinis capitis ejus, recalvaſtet ſe, mundus eſt ipſe. Quum autem fuerit in calvitio aut in recalvatione plaga alba fubrufa, lepra efflorefcens eſt in calvitio ejus, vel in recalvatione ejus. Tum inſpiciet illum ſacerdos: & ecce ſi fuerit cicatrix plagæ albæ ſubrufa in calvitio ejus aut in recalvatione ejus, ſicut apparitio lepræ in cute carnis: Virgo eſt ipſe, pollutus eſt ipſe, pollutum videbunt pollutum reddet eum ſacerdos: in capite ejus eſt plaga ipſius. Porrò qui pollutus eſt, lacerit plagas, veſtimenta ejus erunt diſſuta, & capillitium capitis ejus erit ſolutum, labia quoque operiet; & clamabit, pollutus pollutus eſt. Omnibus diebus quibus plaga erit in ipſo, ſit pollutus: eò quòd immundus ſit, per ſe habitet, & ad latus uxoris ſuæ non accedat; extra caſtra habitatio ejus erit. Veſtis verò quando erit in ea plaga lepræ, in lineo veſte lanea aut veſte linea: Vel in ſtamine vel ſubtegmine, in lino vel in lana, in pelle aut omni opere pelliceo. Et erit plaga viridis aut rufa, in veſte aut in pelle, aut in ſtamine aut ſubtegmine, vel in quocunque vaſe pelliceo, plaga lepræ eſt: & oſtendetur ſacerdoti. Et videbit ſacerdos plagam: & occludet plagam ſeptem diebus.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وبینند آن کهن مر آن زخم در روزی آن هفتمین که افزوده آن زخم در جامه یا در تار یا در پوو یا 51

* Et videbit plagam die ſeptimaquidē ſi extenſa eſt plaga in veſte, aut in flamine, aut in ſubtegmine, aut in pelle, in omni quod fit ex pelle: in opus, opra malefictionis eſt illa plaga, polluta eſt ipſa. Comburet veſtem, 52

در پوست بهمه آنچه کرده آید آن پوست بکار پیسپی لعنت آن زخم پلید است او * بسوزانه

* وبینند مر آن جامه یا مر آن تار یا مر آن پوو در پشم یا در کتان یا مر همه پیرایهیی آن پوست آنچه باشد

vel flamen vel ſubtegmen in lana, vel in linō, aut omne vas pelliceum in quo fuerit plaga: quia lepra malefictionis eſt, in igne comburetur. 53

درو آن زخم که پیسی لعنت او در آتش سوخته شود * واگر ببینند آن کهن واینك نه

Si autem videbit ſacerdos, & ecce non creverit macula in cute, & aſperſio non fuerit profundior cute, 54

افزوده آن زخم در جامه یا در تار یا در پوو یا در همه پیرایهیی پوست * بفرماید آن [کهن] که

In ſtamine, vel in ſubtegmine, vel in omni vaſe pelliceo: Pronunciet ſacerdos ut aquā lavent ea qui laſe fuerit, & includet illud ſeptem diebus ſecundā vices. Deín introibit illum 55

آب شویند مر آنچه درو آن زخم وبنه کنند اورا هفت روزها دویم بار * وبینند آن کهن پسی

ſacerdos poſt lotionem plagæ: & ecce eſt non mutāta plaga colorem ſuum, & plaga non creverit, polluta eſt ipſe combures eam: deteriorum eſt in novitate ejus, vel in veteri. 56

* شدن مر آن زخم و اینك نه گشت آن زخم مر لوئی او و آن زخم نه افزوده پلید او در آتش

Si viderit ſacerdos poſt plagam: 56

بسوزانی اورا نقصان او در نوئی او یا در کهنگئی او * واگر بدید آن کهن نزدیك کاهسته

abſcindet eam de veſte, vel de pelle, vel de flamine, vel de ſubtegmine. Quòd ſi apparuerit ulterius in cuvele, vel in flamine, vel in ſubtegmine, vel in omni vaſe pelliceo; lepra efflorefcens eſt ipſa, igne combures illud cuivaſe, inefi plaga. Veſtis autem, ſive flamen, ſive ſubtegmen, aut omne vas pelliceum quod lotum fuerit, recceſſerit à vobis ea plaga, lavabitur ſecundā vices, & purificabitur. Ista eſt lex 57

سه آن زخم پسی شستن اورا باره کنند اورا از آن جامه یا از آن پوست یا از آن تار یا از آن

plagæ lepræ veſtimenti lanei aut lineī, vel flamini, vel ſubtegmini, aut omni vaſi pelliceo, ad mundum reddendum illud, vel ad pollutum reducendum illud.

پوو * واگر دیدار آید نیز در جامه یا در تار یا در پوو یا در همه پیرایهیی پوست شکفته 57

است او در آتش بسوزانی اورا مر آنچه درو آن زخم * وآن جامه یا آن تار یا آن پوو یا همه پیرایهیی 58

آن پوست آنچه شسته شود و بگذرد از ایشان آن زخم شسته شود دویم بار و پاك شود * این شریعتی 59

رحمی پسی جامهیی آن پشم یا آن کتان یا آن تار یا آن پوو یا همه پیرایهیی پوست پاك

کردن اورا یا پلید کردن اورا •

CAP. XIV.

ET loquitus eſt Dominus ad Moſen, dicendo; Ista eſt lex leproſi in die purificationis ſuæ: adducetur ad ſacerdotem: Et egredietur ſacerdos extra caſtra, vidē bitque ſacerdos: & en ſi ſanata fuerit plaga lepræ a leproſo, Tunc præcipiet ſacer- dos, & aſſumet ad purificandum 1

ſe duas paſſeres vivas puras, & lignum cedrinum, & coccinum, & hyſſopum, & thymbram. Præcipietque ſacerdos, 2

& occidet paſſerem unum in vaſe teſtaceo ſuper aquas manantes. Paſſe- rem autem vivum illum tollet, cedri- num coccinum, & hyſſopum, & thymbram, intinget ea illa & paſſe- rem vivum in ſanguine paſſeris mactati ſuper aquas manantes. Et ſpargā ſu- per purificandum à lepra ſeptem vi- cibus, & purificabit eum, & emit- tes paſſerem vivum ſuper fa- ciem agri. 7

וְשִׁפְכָה עַל כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית : וְטָבַל הַכֹּהֵן יְמִינוֹ מִן הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּפּוֹ הַשְּׂמָאלִית וְהִזָּה מִן הַשֶּׁמֶן בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְיָ : וּמִיֶּתֶר הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּפּוֹ יִתֵּן הַכֹּהֵן עַל תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַּהֵר יְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדוֹ יְמָנִית וְעַל בֹּהֶן רַגְלוֹ יְמָנִית עַל דַּם הָאָשָׁם : וְהַנּוֹתָר בַּשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל רֹאשׁ הַמִּטַּהֵר לְכַפֵּר עָלָיו לִפְנֵי יְיָ : וְעָשָׂה אֶת הָאֶחָד מִן הַתֹּרִים אוֹ מִן בְּנֵי הַיּוֹנָה מֵאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ : אֵת אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ אֶת הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת הָאֶחָד עוֹלָה עַל הַמִּנְחָה וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַל הַמִּטַּהֵר לִפְנֵי יְיָ : זֹאת תּוֹרַת אֲשֶׁר בּוֹ נֶגַע צָרָעַת אֲשֶׁר לֹא תַשִּׂיג יָדוֹ בְּטָהֳרָתוֹ : וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר : כִּי תָבֹאוּ אֶל אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לַאֲחֻזָּה וְנָתַתִּי נֶגַע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם : וּבָא אֲשֶׁר לוֹ הַבַּיִת וְהִגִּיד לַכֹּהֵן לֵאמֹר כְּנֶגַע נִרְאָה לִי בַּבָּיִת : וְצִוָּה הַכֹּהֵן וּפִנּוּ אֶת הַבַּיִת בְּטֶרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת הַנֶּגַע וְלֹא יִטְמָא כָּל אֲשֶׁר בַּבָּיִת וְאַחַר כֵּן יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת הַבָּיִת : וְרָאָה אֶת הַנֶּגַע וְהִנֵּה הַנֶּגַע בְּקִירוֹת הַבַּיִת שְׂקַעֻרֹרֹת יְרַקְרַקֹּת אוֹ אֲדַמְדַּמֹּת וּמַרְאֵיהֶן שָׁפֵל מִן הַקִּיר : וְיָצָא הַכֹּהֵן מִן הַבַּיִת אֶל פֶּתַח הַבָּיִת וְהִסְגִּיר אֶת הַבַּיִת שִׁבְעַת יָמִים : וְשָׁב הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְרָאָה וְהִנֵּה פָשָׂה הַנֶּגַע בְּקִירוֹת הַבָּיִת : וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְחִלְּצוּ אֶת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר בָּהֵן הַנָּגַע וְהִשְׁלִכוּ אֹתָם אֶל מִחוּץ לָעִיר אֶל מָקוֹם טָמֵא : וְאֶת הַבַּיִת יַקְצִעַ מִבַּיִת סָבִיב וְשָׁפְכוּ אֶת הֶעָפָר אֲשֶׁר הִקְצוּ אֶל מִחוּץ לָעִיר אֶל מָקוֹם טָמֵא : וְלָקְחוּ אֲבָנִים אֲחֵרוֹת וְהֵבִיאוּ אֶל תַּחַת הָאֲבָנִים וְעָפָר אַחֵר יָקַח וְטָח אֶת הַבָּיִת : וְאִם יָשׁוּב הַנֶּגַע וּפָרַח בַּבַּיִת אַחֲרֵי הַחְלִץ אֶת הָאֲבָנִים וְאַחֲרֵי הַקְצוֹת אֶת הַבַּיִת וְאַחֲרֵי הָטְחוֹ : וּבָא הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבָּיִת צָרַעַת מַמְאֶרֶת הִוא בַּבַּיִת טָמֵא הוּא : וְנָתַץ אֶת הַבַּיִת אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֵצָיו וְאֵת כָּל עֲפַר הַבָּיִת וְהוֹצִיא אֶל מִחוּץ לָעִיר אֶל מָקוֹם טָמֵא : וְהַבָּא אֶל הַבַּיִת כָּל יְמֵי הִסְגִּיר אֹתוֹ יִטְמָא עַד הָעָרֶב : וְהַשֹּׁכֵב בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת בְּגָדָיו וְהָאֹכֵל בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת בְּגָדָיו : וְאִם בֹּא יָבֹא הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה לֹא פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבַּיִת אַחֲרֵי הָטְחַ אֶת הַבַּיִת וְטִהַר הַכֹּהֵן אֶת הַבַּיִת כִּי נִרְפָּא הַנָּגַע : וְלָקַח לְחַטֵּא אֶת הַבַּיִת שְׁתֵּי צִפֳּרִים וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזוֹב : וְשָׁחַט אֶת הַצִּפּוֹר הָאֶחָת אֶל כְּלִי חֶרֶשׂ עַל מַיִם חַיִּים : וְלָקַח אֶת עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת הָאֵזוֹב וְאֶת שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה וְטָבַל אֹתָם בְּדַם הַצִּפּוֹר הַשְּׁחוּטָה וּבַמַּיִם הַחַיִּים וְהִזָּה אֶל הַבַּיִת שֶׁבַע פְּעָמִים : וְחִטֵּא אֶת הַבַּיִת בְּדַם הַצִּפּוֹר וּבַמַּיִם הַחַיִּים וּבַצִּפֹּר הַחַיָּה וּבְעֵץ הָאֶרֶז וּבָאֵזוֹב וּבִשְׁנִי הַתּוֹלַעַת : וְשִׁלַּח אֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה אֶל מִחוּץ לָעִיר אֶל פְּנֵי הַשָּׂדֶה וְכִפֶּר עַל הַבַּיִת וְטָהֵר : זֹאת הַתּוֹרָה לְכֹל נֶגַע הַצָּרַעַת וְלַנָּתֶק : וּלְצָרַעַת הַבָּגֶד וּלְצָרַעַת הַבָּיִת : וּלְשְׂאֵת וּלְסַפַּחַת וּלְבֶהָרֶת : לְהוֹרֹת בְּיוֹם הַטָּמֵא וּבְיוֹם הַטָּהֹר זֹאת תּוֹרַת הַצָּרָעַת :

medium pedis sui dexteri. Et accipiet sacerdos manu sua dextrâ de sextario olei, & fundet super manum sacerdotis sinistram. Et intinget sacerdos digitum suum dextrum in oleum, quod est in manu sinistra ejus, & sparget oleum digito suo septies videlicet. Et de eo quod reliquum erit de oleo quod est in manu ejus, ponet sacerdos super cartilaginem auris dextræ mundandi, & super articulo medio manûsejus dextræ & super articulo medio pedis ejus dextri : super locum in quo à principio posuerat de sanguine oblationis pro delicto. Quod autem reliquum erit de oleo, quod est in manu sacerdotis ponet super caput mundandi : & ita expiationem faciet super eo sacerdos coram Domino. Et faciet sacerdos oblationem pro peccato, & expiabit cum qui mundandus est ab immunditia sua : deín mactabit holocaustum. Et offeret sacerdos holocaustum & Minchã super altare : & expiabit sacerdos pro eo, & mundus erit. Quòd si pauper est & non sit dum,ad expiandum ipsum,& decimam similæ unam mixtam oleo oliva: in oblationem Mincha, & sextarium olei oliva :

Verso PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* وبشويد آن پاك شوا بر جاىهاي او وبتراشد مر همه موي او وبشويد در آب وپاك شود 8
وپس بيايد بآن لشكرگاه وبنشيند از بيرون بخيمهي او هفت روزها * وباشد در روزي و 9
آن هفتمين بتراشد مر همه موي او مر سري او و مر ريشي او و مر ابروئي او و مر همه موي او
بتراشد وبشويد مر جامهاي او وبشويد مر تني او در آب وپاك شود * ودر روزي آن 10
هشتمين بستاند دو برها تمام وماده برهي يكه قدري ساليِ آن تمام و سه دهكهاي
سميد هديه آميخته در روغن وشيشهي يكه روغن * وبايستاند آن كهن آن پاك 11
كنندا مر آن مردي آن پاك شوا وايشان بپيشي ! درگاهي خيمهي وعده * وبستاند آن 12
كهن مر آن برهي آن يكه وتزديك آورد اورا باشم ومر شيشهي آن روغن وعرضه
كند ايشانرا عرضه بپيشي ! * وبكشد مر آن برّه در جاي آنجه بكشد مر آن خطات 13
و مر آن علّه در جاي آن خاص كه چون خطات آن اشم ان بكهن خاص خاصها او.
* وبستاند آن كهن از خوني آن اشم و بدهد آن كهن ابر تنكهي كُشتي پاي 14
سوا آن راست و ابر نر انكشتي دستِ او آن راست و ابر نر انكشتي پاي او آن راست.
* وبستاند آن كهن از شيشهي آن روغن و بريزد ابر كفّي آن كهن آن چپ * و در زند 15
آن كهن مر انكشتي او آن راست از آن روغن آنجه ابر كفّي او آن چپ وبكاهند از آن
روغن در انكشتي او هفت بارها بپيشي ! * وازباقيِ آن روغن آنجه ابر كفّي او بدهد 16
آن كهن ابر تنكهي كُشتي آن پاك شوا آن راست و ابر نر انكشتي دستِ او آن راست
و ابر نر انكشتي پاي [او] آن راست از آن روغن آنجه ابر كفّي او آن چپ وبكاهند از آن 17
روغن در انكشتي او هفت بارها بپيشي ! * وازباقيِ آن روغن آنجه ابر كفّي او بدهد
كهن بدهد ابر سري آن پاك شوا وكفارت خواهد ابر او آن كهن بپيشي ! * وبكند آن كهن 18
مر آن خطات وكفارت خواهد ابر آن پاك شوا ازپليديي او و پس بكشد مر آن علّه.
* وبر آورد آن كهن مر آن علّه و مر آن هديه بآن مذبح وكفارت خواهد ابر او آن كهن 20
و پاك شود * واگر دروش او ونيست دستِ او رسا بستانند برّهي يكه اشم بعرضه بكفارت 21
خواستن ابر او و دهك سميد يكه آميخته در روغن بهديه و شيشهي روغن.

Lavabitque pavifcandus veſtimen-8
ta ſua,ac.ædes unicum pilum ſuum,
& lavabit in aquâ, & purificabi-
tur : deín poſtea intrabit in caſtra & ſe-
det extra tentorium ſuum ſeptem
dies. Et erit, in die ſeptimo dies-9
det autem pilum ſuum,caput ſuum,
& ſu-barbam ſuam,& ſupercilia ſua,
omnem inquam pilum ſuum deca-
det : lavabit quoque veſtimenta ſua,
lavabitque corpus ſuum in aqua, &
purificabitur. Et poſt hæc ad-10
let duos agnos perfectos, & agnam
unam anniculam perfectam, & tres
decimas ſimilæ ſpeltæ pro munere
mixtæ oleo, & ſextarium olei.
Stabitque ſacerdos purificans eum-11
rum purificandum, & illos, in pre-
ſentia Domini ad oſtium tenti
conventûs. Tollétq; ſacerdos agnum 12
unum, & offeret eum in delictum, &
ampullam olei,admoviebit,ea admo-
tione in præſentia Dom.ni. Mactá-13
bitque agnum in loco quo mactat
peccatum & holocauſtum, in lo-
cum ſanctitatis : nam ſicut peccatum,
delictum eſt ſacerdotis:ſanctum ſa-
nctorum eſt. Accipiétque ſacerdo-14
de ſanguine delicti, dabit ſacer-
dos ſuper tenue auris purifica-
di dextri.æ, & ſuper pollicem manûs
ejus dextræ, & ſuper pollicem pedis
ejus dextri. Accipiet vero ſacer-15
cerdos de ampulla olei, & fundet in
volam ſacerdotis ſiniſtram. Intin-16
gatque ſacerdos digitum ſuum dex-
trum in oleo quod eſt in manu ſi-
ſtra, & ſpargét de oleo digito ſuo
ſeptem vicibus in præſentia Domini.
De reliquiisq; veró oleis quod in volæ 17
eſt,dabit ſacerdos ſuper tenue
auris purificandi dextræ, & ſu-
per pollicem manûs ejus dextræ,&
ſuper pollicem pedis ejus dextri,ſu-
per ſanguinem delicti. Et reliquo 18
olei quod in volæ ſacerdotis, dabit
ſuper caput purificandi : atque ex-
piationem procurabit ſacerdos in
præſentia Domini. Facíet item ſa-19
cerdos oblationem peccati, & ex-
piationem procurabit homini puri-
ficando à poluitione ſua, & poſtea
mactabit holocauſtum. Et offeret 20
ſacerdos holocauſtum & munus ſuper
altare : atque expiationem procura-
bit ſacerdos, & purificabitur. Si
autem pauper fuerit, nec fuerit
manus ejus attingens huic, accipi-
et agnum unum delicti in admo-
tionem, ad expiationem procuran-
dam ei, & decimam partem ſimila
unam permiſtam oleo pro munere,&
ampullam olei :

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* و دو تذروها يا دو بچّكاني كبوتر آنچه برسد دستي او و باشد يكّه خطات وآن يكّه علّه 22
و بيارود ايشانرا در روزي آن هشتمين بپيشكي او بآن كهن بدرگاهي خيمهي وعده 23
بپيشي ! * وبستانه آن كهن مر برّهي آن اشم و مر شيشهي آن روغن وعرضه كند ايشانرا 24
آن كهن عرضه بپيشي ! * وبكّند مر برّهي آن اشم و بستانه آن كهن از خوني آن اشم 25
وبدهد ابر تنكهي كُوشي آن پاك شوا آن راست وابر نر انكشتي دستي او آن راست و ابر نر
انكشتي پايي او آن راست * وازآن روغن بريزد آن كهن ابر كفّي آن كهن آن چپ * وبكاهنه 26
آن كهن در انكشتي او آن راست از آن روغن آنچه ابر كفّي او آن چپ هفت بارها بپيشي ! . 27
* وبدهد آن كهن از آن روغن آنچه ابر كفّي او ابر تنكهي كُوشي آن پاك شوا آن راست و ابر 28
نر انكشتي دستي او آن راست و ابر نر انكشتي پايي او آن راست ابر جاي خوني آن اشم * و آن 29
باقي از آن روغن آنچه ابر كفّي آن كهن بدهد ابر سري آن پاك شوا بكفارت خواستن ابر او
بپيشي ! * وكند مر آن يكّه از آن تذروها يا از بچّكاني آن كبوتر چون آنچه برسد دستي او * 30
مر آنچه برسد دستي او مر آن يكّه خطات ومر آن يكّه علّه ابر آن كهن هديه وكفارت خواهد آن كهن 31
ابر آن پاك شوا بپيشي ! * اين شريعتي آنچه دارد رحمي بپيشي آنچه نه برسد دستي او در 32
پاكيي او * سخن گفت ! بموسه و باهرن بگفتن * كه بيايند برميني كنعن آنچه من دها 33 34
شما باحستنا و بدهم رحمي پيسي در خانهي زميني احستناليِ شما * وبيايد آنچه باو آن خانه 35
و آگاه كند بكهن بگفتن چون زخم ديدار آمد بمن در خانه * و بفرمايد آن كهن و خالي 36
كنند مر آن خانه در پيش بيايد آن كهن بديدن مر آن زخم ونه پليد كند
همه آنچه در خانه و پس همچنين بيايد آن كهن بديدن مر آن خانه * و ببيند 37
مر آن زخم و اينك آن زخم در ديواري آن خانه جرفيدگان رزدان يا سرخان و نمايشن
ايشان پست از آن ديوار * و بيرون آيد آن كهن از آن خانه بدرگاهي آن خانه و ببند 38
كنند مر آن خانه هفت روزها.

Deus præterea phaſianus, aut duos 22
turtures columbæ, quod ſcil. attingit
manus ejus : & erit unus peccatum,
& alter holocauſtum. Affercétq; ea in 23
die octavo purificationis ſuæ ad ſa-
cerdotem ad oſtium tentorii conven-
tûs in præſentiam Domini. Sed ſacer-24
dotæque ſacerdos agnã delictis, & am-
pullam olei, & admovebit ea ſacer-
dotæ coram in præſentia Domini.
Mactábitque agnum delicti, ac vol. 25
let ſacerdos de ſanguine delicti,
dabitque ſuper tenue auris puri-
ficandi dextræ, & ſuper pollicem
manûs ejus dextræ, & ſuper pollicem
pedis ejus dextri. De oleo quo- 26
que fundet ſacerdos ſuper manum
ſacerdotis ſiniſtræ : Stillabitque 27
ſacerdos digito ſuo dextro de oleo
quod in manu ſua ſiniſtra ſeptem
vicibus in præſentia Domini. Da- 28
bit quoque ſacerdos de oleo quod
in manu ſua ſuper tenue auris
purificandi dextræ, & ſuper polli-
cem manûs ejus dextræ ſuper lo-
pollicem pedis ejus dextri ſuper lo-
cum ſanguinis delicti. Reliquum 29
autem olei quod in manu ſacerdo-
tis, dabit ſuper caput purificandi,
ad expiationem procurandam ei in
præſentia Domini. Facíetq; item ſacer- 30
dos de phaſianis, aut de pullis columbæ,
quemadmodum attigerit manus e-
jus : (Quod inquam attigerit ma- 31
nus ejus) quod potuerit ſacerdos ad-
quo holocauſto ſuper munus,& expi-
ationem procurabit ſacerdos homini
purificando in præſentia Dñi. Ista eſt 32
lex ejus ea ſua habẽ plaga lepræ, cujus
manus non attigerit purificándæ
ſuæ. Et locutus eſt Dominus ad 33
Mſſẽ & Aharon, dicendo : Cum 34
venerétis in terram Chanaan, quam
ego do vobis in poſſeſſionem, dabi-
réque plagam lepræ in domo alqua
terræ poſſeſſionis veſtræ : Veniet 35
quidem ille cui erit domus, & no-
tum faciet ſacerdoti, dicendo : Tan-
quam plaga lepræ apparuit mihi
in domo. Tunc præcipiet ſacerdos, 36
& evacuabunt domum priuſquam
ingrediatur ſacerdos ad videndum pla-
gam, ne pollutum reddat omne
quod eſt in domo : & poſtmodùm ve-
niet ſacerdos ad contemplandam do-
mum. Et videbit plagam : & en 37
fuerit plaga in pariete domûs vali-
culiſis fluvis aut rubris : & ap-
parebit eorum ſuperficies depreſſior pari-
ete : Tunc egrediétur ſacerdos 38
domo ad oſtium domûs, & clauſi
domum ſeptem diebus.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* فصل پانزدهم *

1 * سخن گفت يهوه با هارون بگفتن 2 * سخن گويید بپسران يسرائل بگوييد بايشان مردي
مردي که باشد تراش ازتبي او تراش او پليد است او * واين باشد پليدي او در تراش او
که کرد تبي او مر تراش او يا بيست تبي او از تراش او پليدي او آن * همه آن خسبيدا آنچه
3 بخسيد ابر او آن زب پليد باشد و همه آن آلت آنچه بنشيند ابر او پليد باشد * و مردي آنچه
4 برسد در خسبيدائي او بشويد جامهائي او و بشويد در آب و پليد باشد تا ايوار * و آن نشيند ابر
آن آلت آنچه بنشيند ابر او آن زب بشويد جامهائي او و بشويد در آب و پليد باشد تا ايوار
5 * و آن رسا در تن آن زب بشويد جامهائي او و بشويد در آب و پليد باشد تا ايوار * و که
6 خيوك اندازد آن زب درياك بشويد جامهائي او و بشويد در آب و پليد باشد تا ايوار * و همه آن
7 مرکب آنچه سوار شوا ابر [و] آن زب پليد باشد * و همه آن رسا در همه آنچه باشد فرودي او پليد
8 باشد تا ايوار و آن بر دارا ايشانرا بشويد جامهائي او و بشويد در آب و پليد باشد تا ايوار * و همه
9 آنچه برسد درو آن زب و دستهائي اونه طوف کرد در آب بشويد جامهائي او و بشويد در آب
10 و پليد باشد تا ايوار * و پيرايهي سفال آنچه برسد درو آن زب شکسته شود و همه پيرايهي
11 چوب طوف کرده شود در آب * و که پاک شود آن زب از تراش او و بشمارد باو هفت روزها
12 پياکي او و بشويد جامهائي او و بشويد تني او در آب [روان] و پاک شود * و در روزي آن
13 هشتمين بستاند باو دو تدروان يا دو کبوتگاني کبوتر و بيايد پيشي [و] بدرگاهي خيمهي
14 وعده و بدهد ايشانرا آن کهن [و] يکي ايشانرا آن کهن يکه خطات و آن يکه علمه و کفارت
15 خواهد ابر او آن کهن پيشي [و] از تراش او * و مردي که بيرون آيد ازو ريشي نسل او
16 و بشويد در آب مر همه تني او و پليد باشد تا ايوار * و همه جامه و همه پوست آنچه باشد ابر او
17 ريشي نسل بشويد در آب و پليد باشد تا ايوار * و زني که بخسيد مردي با آن خسيش
18 نسل بشويد در آب پليد باشد تا ايوار *

CAP. XV.

1 LOquutúsq; est Dominus ad Mo-
2 ysen & Aharon, dicendo, Alloquámini
filios Israel, & dicite eis: Quilibet
homo cum fuerit fluxio è corpore ſu-
3 fluxus ſuus, pollutus eſt ipſe. Hæc
verò erit pollutio eius in fluxione
fluxus; Sive expuant corpus eius
fluxus ſuum, ſive claudat corpus
4 fluxione ſua, pollutio eius
eſt. Omne cubile ſuper quod iacue-
5 rit femina fluxus, pollutum erit: & o-
mne veſtimentum in quo ſedebit ſu-
per, pollutum erit. Et homo qui t-
6 cceſſerit ad cubile eius, lauabit
veſtimenta ſua, lauabitq; ſe in aqua: & pollutus erit uſque ad
7 veſperam. Sedens quoque ſuper fa-
ſtrumentum ſuper quod ſedebit fe-
8 mina fluxus, lauabit veſtimenta ſua,
lauabitq; ſe in aqua: & pollutus erit
9 uſque ad veſperam. Et omnis ſu-
per quem ſuper ſella ſua ſedebit fluxus, pollutus erit. Atque omnis qui
10 tetigerit quodcunq; fuerit ſub-
ter eum, pollutus erit uſque ad ve-
ſperam: & qui portauerit ea, lauabit ve-
11 ſtimenta ſua, & ablues ſe quadraginta fatis aquæ, & erit pollutus
uſque ad veſperam. Et quicquid tetigerit fluxu laborans & manus
12 ſuas non ablouerit aquis, erit immundum: & ſi vir fuerit, lauabit
ille veſtimenta ſua, & ablues ſe quadraginta fatis aquæ, & erit pol-
13 lutus uſque ad veſperam. Vas etiam fictile quod tetigerit
fluxu laborans, frangetur: & omne vas ligneum lauabitur aqua. Quòd
14 ſi conſaluerit à fluxu laborante fluxus ejus, numerabit ille ſibi ſeptem dies
pro emundatione ſua, & lauabit veſtimenta ſua: & ablues carnem ſuam
15 aquis fontis, & mundus erit. Die autem octauo accipiet ſibi duos turtu-
res majores, aut duos pullos columbinos: & afferet ea coram Domino ad
portam tabernaculi conuentus, & tradet illos ſacerdoti. Et faciet ſacer-
16 dos unum pro hoſtia peccati, alterum verò pro hoſtia holocauſti: & ex-
piabit ipſum ſacerdos coram Domino, & mundus erit à fluxu ſuo. Vir
17 autem qui deliquerit per ignorantiam, & exierit ex eo ſemen coitus: ab-
luet in quadraginta fatis aquæ univerſam carnem ſuam, & erit pollutus uſ-
que ad veſperam. Et omnis veſtis, & omnis pellis, ſuper quam fuerit ſe-
18 men coitus, lauabitur aquis, & erit immundum uſque ad veſperam. Et mu-
lier fecunda cum qua concubuerit vir concubitu ſeminis, lauabunt ſe qua-
draginta fatis aquæ, & erunt immundi uſque ad veſperam.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وبار گردد آن کهن در روزي آن هشتمين بيينه و اينك بيقورد آن زخم در ديواري آن خانه 39
* بفرمايد آن کهن بگردانند مر سنگها آنچه در ايشان آن زخم و بيندازند ايشانرا بارييرون 40
شهر بجاي پليد * و مر آن خانه بتراشد ازاندرون گردا گرد و بريزند مر آن خاك آنچه 41
برتراشيدند بارييرون بشهر بجاي پليد * و بستانند سنگهاي ديگران و بياورند بجاي آن سنگها 42
وخاكي ديگر بستانند و بيندايد مر آن خانه * واگر بار گردد آن زخم و بشکوفد در خانه 43
پسي گردانند مر آن سنگها و پسي تراشيدن مر آن خانه و پسي انداودن * و بيايد آن 44
کهن و بيينه و اينك بيقورد آن زخم در خانه پسي لعنت است او در خانه پليد او * و بر- 45
کند مر آن خانه مر سنگهاي او و مر چوبهاي او و مر همه خاکي آن خانه و بيرون برد بارييرون
شهر بجاي پليد * و آن آيا آن خانه همه روزها بند کردن اوپرا پليد باشد تا ايوار * و آن خسبا 46 47
در خانه بشويد جامهائي او و آن خورا در خانه بشويد مر جامهائي او * و اگر آمدن بيايد 48
آن کهن و بيينه و اينك نه افزود آن زخم در خانه پسي انداودن مر آن خانه پاک کند آن
کهن مر آن خانه که درمان شد آن زخم * وبستانند بپاک کردن مر آن خانه دوگنجشکان و چوبي 49
سرو و قرمز رنگ و درمنه * و بکشد مر آن گنجشک آن يگه بسپرايهي سفال ابر آبي آن روان * 50
* وبستانند مر چوبي آن سرو و مر آن درمنه و مر آن قرمز رنگ و مر گنجشک آن زنده و در زند 51
ايشانرا در خوني آن گنجشک آن کشته و در آبي آن روان و بپاکاند بآن خانه هفت بارها * و پاک
کند مر خانه درخوني آن گنجشک و در آبي آن روان و در گنجشک آن زنده و در چوبي آن 52
سرو و در درمنه و در قرمز رنگ * و بفرستد آن گنجشک آن زنده بارييرون بشهر برويي آن 53
دست و کفارت خواهد ابر آن خانه و پاک شود * اين آن شريعت بهمه زخمي آن پسي و بشنان * 54
* و بپيسي آن جامه و بخانه * و بشنان و بخودرويه و بپرس * بآموختن در روزي آن پليد 55 56
و در روزي آن پاک اين شريعتي آن پسي * 57

Hierof. 56 *Et tumoris, & ſcabiei & maculæ albæ.*

39 *Poſtea reuertetur ſacerdos in die ſe-*
ptimo, videbitque; & en ſi creuerit
40 *plaga in pariete domûs, Præcipiet ſa-*
cerdos ut removeant lapides qui-
bus inſit plaga, & projiciant illa
41 *extra ciuitatem in locum pollu-*
tum. Domum verò vndè intrò: &
fodi circumcirca, & effundet
42 *pulueres quos abraſerint, extra*
ciuitatem in locum pollutum. Et ad-
accipient lapides alios, inducent-
que in locum lapidum, & pulue-
rem alium aſſument, & linient do-
43 *mum. Quod ſi reuoſa*
fuerit plaga, effloreſcitque in domo
poſt auulſionem lapidum, & poſt
abraſionem domûs, & poſt incruſta-
tionem: Tunc veniet ſacerdos, & ex-
44 *uidabit: & en ſi creuerit plaga*
in domo, lepra malicidia eſt in
domo, pollutus eſt. Eradicet ergo
45 *lapides domum, lapideſq; ejus, & o-*
mnem pulueren domûs: & exportabit extra ci-
uitatem in locum pollutum. Et qui-
46 *ingreditur domum omnibus diebus clauſionis eius, pollutus erit*
uſque ad veſperam. Dormiensq; quoque & qui
comederit de domo, lauabit veſtimenta ſua. Si autem ueniendo ueneri ſacer-
47 *dos, videritque, & ecce non creuerit plaga in domo poſt incruſtationem*
domûs: mundum reddet ſacerdos domum, quia ſanata eſt plaga. Tollet ergo
48 *itaque ad purificandum domum duos paſſeres, & lignum cupreſſum,*
& coccinum, & hyſſopum. Maſtabitque paſſerem unum in vaſe fi-
49 *ſtulacio ſuper aquas mouentes. Cupreſſum lignum cum piſtillum, &*
hyſſopum, & coccinum, & paſſe-
rem viuum, & intinget illa in ſan-
guinem paſſeris maſtati, & in aquas
mouentes: & liniet domum ſeptem
50 *uicibus. Et purificabit domum ſanguine paſſeris, & in aquis mouentibus, & paſſere viuo,*
ligno cupreſſino, & hyſſopo, & co-
51 *cineo. Dimittet autem paſſerem viuum extra ciuitatem ſuper faciem campi, & orabit pro domo, & munda erit; verùm ſi futurum fuerit ut di-*
mus percutiatur rurſus lepra, redibit auis eò die illo & apta erit
52 *eſui: & auem maſtatam lepellier faceredos, in conſpectu domini eius, & maculæ candidæ. Ut do-*
53 *mus. Hoc eſt decretum indicationis legis omnis plagæ lepræ, & ſca-*
54 *biei, & maculæ candidæ. Vt do-*
55 *ceat faceredos populum* *ut diſcernant* inter diem tenebrarum, ut
56 *non reſpiciat in eo plagam, & die-*
bum lucis, & inter hominem immundum & mundum: hoc inquam
57 *eſt decretum indicationis plagæ lepræ.*

1 LOquutúsq; eſt Dominus ad Mo-
2 ysen & Aharon, dicendo, Alloquámini
filios Israel, & dicite eis: Quilibet
homo cum fuerit fluxio è corpore ſu-
3 fluxus ſuus, pollutus eſt ipſe. Hæc
verò erit pollutio eius in fluxione
fluxus; Sive expuant corpus eius
fluxu ſuum, ſive claudat corpus
4 fluxione ſua, pollutio eius
eſt. Omne cubile ſuper quod iacue-
5 rit femina fluxus, pollutum erit: &
omne veſtimentum in quo ſedebit ſu-
per, pollutum erit. Et homo qui t-
6 cceſſerit ad cubile eius, lauabit
veſtimenta ſua, lauabitq; ſe in aqua: & pollutus erit uſque ad
7 veſperam. Sedens quoque ſuper fa-
ſtrumentum ſuper quod ſedebit fe-
8 mina fluxus, lauabit veſtimenta ſua,
lauabitq; ſe in aqua: & pollutus erit
9 uſque ad veſperam. Et omnis ſu-
per quem ſuper ſella ſua ſedebit fluxus, pollutus erit. Atque omnis qui
10 tetigerit quodcunq; fuerit ſub-
ter eum, pollutus erit uſque ad ve-
ſperam: & qui portauerit ea, lauabit ve-
11 ſtimenta ſua, & ablues ſe quadraginta fatis aquæ, & erit pol-
lutus uſque ad veſperam. Et quicquid tetigerit fluxu laborans & manus
12 ſuas non ablouerit aquis, erit immundum: & ſi vir fuerit, lauabit
ille veſtimenta ſua, & ablues ſe quadraginta fatis aquæ, & erit pol-
13 lutus uſque ad veſperam. Vas etiam fictile quod tetigerit
fluxu laborans, frangetur: & omne vas ligneum lauabitur aqua. Quòd
14 ſi conſaluerit à fluxu laborante fluxus ejus, numerabit ille ſibi ſeptem dies
pro emundatione ſua, & lauabit veſtimenta ſua: & ablues carnem ſuam
15 aquis fontis, & mundus erit. Die autem octauo accipiet ſibi duos turtu-
res majores, aut duos pullos columbinos: & afferet ea coram Domino ad
portam tabernaculi conuentus, & tradet illos ſacerdoti. Et faciet ſacer-
16 dos unum pro hoſtia peccati, alterum verò pro hoſtia holocauſti: & ex-
piabit ipſum ſacerdos coram Domino, & mundus erit à fluxu ſuo. Vir
17 autem qui deliquerit per ignorantiam, & exierit ex eo ſemen coitus: ab-
luet in quadraginta fatis aquæ univerſam carnem ſuam, & erit pollutus uſ-
que ad veſperam. Et omnis veſtis, & omnis pellis, ſuper quam fuerit ſe-
18 men coitus, lauabitur aquis, & erit immundum uſque ad veſperam. Et mu-
lier fecunda cum qua concubuerit vir concubitu ſeminis, lauabunt ſe qua-
draginta fatis aquæ, & erunt immundi uſque ad veſperam.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

CAP. XVI.

Locutus eſt autem Dominus ad Moſen poſt mortem duorum filiorum Aharon cum appropinquarent in præſentiam Domini, & mortui ſunt. 2 Dixitque Dominus ad Moſen: Loquere ad Aharon fratrem tuum, ut non veniat quoque tempore in ſanctuarium intra velum coram operimento quod eſt ſuper arcam, ne moriatur: nam in nube apparebo ſuper propitiatorium. Cum hoc veniet Aharon in ſanctuarium, cum bove facto pro peccato, & ariete in holocauſtum. 3 Indueſtum linteam tunicam ſanctitatis induet, & femoralibus linteis erunt ſuper carnem ejus, & cingulo linteo accinget ſe, & cidaret linteâ pileabile: & veſtes ſanctitatis ſunt: lavabitque in aqua corpus ſuum, & induet eas. 4 Et à cœtu filiorum Iſrael accipiet duos hœdos caprarum pro peccato, & arietem unum pro holocauſtum. 5 Offeretque Aharon bovem peccati qui pro ſe, & expiabit pro ſe & pro domo ſua. Poſtea capiet duos hœdos, ſtatuetque illos in præſentia Domini ad oſtium tentorii conventûs. 6 Dabitque Aharon ſuper duos hœdos ſortes, ſortem unam pro Domino, & ſortem alteram pro Azazel. 7 Offeret autem Aharon bovem peccati qui pro ſe, & expiabit pro ſe & pro domo ſua: mactabitque bovem peccati qui pro ſe. 8 Aſſumet vero duos hœdos, ſtabitque ambos coram Domino ad oſtium tabernaculi conventûs. 9 Dabitque Aharon ſuper duos hœdos ſortes, ſortem unam pro Domino, & ſortem alteram pro Azazel: 10 ſed & faciet in pixidem, & educet eas, & projiciet eas ſuper fores pro Azazel ſtatuatur in vitâ coram Domino, ad expiandum pro peccato populi domus Iſrael: ut emittat ipſum ad moriendum in loco forti & duro qui eſt in deſerto præcurſo, nimirum loco aciorum. 11 Et offeret Aharon juvencum ſuum, & expiabit cum confeſſione verborum, pro ſe & pro viris domus ſuæ: & mactabit juvencum ſuum pro hoſtia peccati. Et accipiet thuribulum plenum carbonibus accenſibus ignis, deſuper altare à facie Domini, & implebit volas ſuas fuſtis aromatum contritorum: & inferet intra velum. 12 Et ponet incenſum ſuper ignem coram Domino: ut operiat nebula incenſi thymiamatis propitiatorium, quod eſt ſuper teſtimonium, & non moriatur. 13 Sumetque de ſanguine juvenci, & aſperget digito ſuo dextro ſuper faciem propitiatorii ad latus Orientale: & coram propitiatorio aſperget ſeptem vicibus de ſanguine digito ſuo dextro.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

فصل شانزدهم *

1 سخن گفت " بمشه پسي مردي دو پسراني هرن در نزديك شدني
2 ايشان پيشي " ومردند * گفت " بمشه سخن گوي باهرن برادري تو ونه آيد در همه وقت
3 آن خاص از اندرون پرده پيشي آن پوشش آنچه ابر آن صندوق ونه ميرد كه در ابر ديده ام
4 آيم ابر آن پوشش * در اين بيايد [هرن] بآن خاص در گاو بچهي گاو بخطات ونرميش بعله *
5 پيرهني كتان خاص بپوشد وشلواري كتان باشند ابر تني او ودر ميان بند كتان ببندد ودر
6 دستاري كتان دستار نهد جامهاي خاص ايشان بپوشيد در آب سر تني او وبپوشد ايشانرا* واز
7 مردي جماعتي پسراني بسرال بستانند دو بزغالهي بزان بخطات ونرميش يكه بعله* ونزديك آورد
8 هرن مر گاوي آن خطات آنچه باو وكفارت خواهد در سبي او ودر سبي خانهي او* وبستانند
9 هر دو آن بزغالها وبپاستانند ايشانرا پيشي " درگاهي خيمهي وعده* وبدهد هرن اهرن هر دو
10 آن بزغالها قرعها قرعهي يكه بيا بزغال* ونزديك آورد هرن مر بزغاله آنچه بر آمد ابر و
11 آن قرعه بيا وبكند اويرا خطات* وآن بزغاله آنچه بر آمد ابر آن قرعه بعزازل استاده باشد
12 زنده پيشي " بكفارت خواستن ابر او بفرستادن اويرا بعزازل بآن بيابان* ونزديك آورد هرن مر گاوي
13 آن خطات آنچه باو وكفارت خواهد در سبي او ودر سبي خانهي او وبكشد مر گاوي خطات آنچه
14 باو* وبستانند پري مجمر زغالهاي آتش از بالاي آن مذبح از پيشي " وپري مشتالي او دخنهي
15 بوي ابزار خرد وبياورد از اندرون پرده * وبدهد مر آن دخنه ابر آن آتش پيشي " وبپوشد
16 كفاري آن دخنه مر آن پوشش آنچه ابر آن گواه گرفت ونه ميرد * وبستانند از خوني آن گاو
17 وبكفانند به انگشتي او ابر پيشي آن پوشش بمزبح پيشي آن پوشش بكفانند هفت بارها
18 از آن خون در انگشتي او.

Ff

* وزن كه باشد زنه خون باشد ترابشي آن در تني آن هفت روزها باشد در حيضي آن
19 وهمه آن رسا دران پليد باشد تا ايوار * وهمه آنچه بخسپد ابر اي در حيضي آن پليد
20 باشد * وهمه آنچه بنشيند ابر او پليد باشد * وهمه آن رسا در خنبكاي آن بشويد
21 جامهاي او وبشويد در آب وپليد باشد تا ايوار * و همه آن رسا در همه آلتي آنچه
22 بنشيند ابر او بشويد جامهاي او وبشويد درآب وپليد باشد تا ايوار * واگر ابر آن
23 خسپيكا او يا ابر آن آلت آنچه آن نشيند ابر در رسيدني او درو پليد باشد تا ايوار.
24 * واگر خسپيدن بخسپد مرد بآن باشد حيضي آن ابر او وپليد باشد هفت روزها وهمه
25 آن خفتكا آنچه بخفتد ابر او پليد باشد * وزن كه ترابش كند ترابشي چون [آن]
26 روزهاي بسياران بي وقت حيضي آن يا كه ترابش كند ابر حيضي آن همه روزهاي ترابشي
پليدي آن چون روزهاي حيضي آن باشد پليد است آن* همه آن خفتكا آنچه بخفتد ابر او همه
27 روزهاي ترابش آن چون حيضي حيضي آن باشد بآن و همه آن آلت آنچه بنشيند ابر او پليد
28 باشد چون پليدي حيضي آن * وهمه آن رسا در ايشان پليد باشد وبشويد جامهاي او
29 وبشويد در آب وپليد باشد تا ايوار * واگر پاك شد از ترابشي آن بشمارد بآن هفت روزها
30 وپس پاك شود * و در روزي آن هشتمين بستانند بآن دو تذروان يا دو بچگاني كفتر
31 وبياورد ايشانرا بآن كهن بدرگاهي حيضي وعده * وبكند آن كهن مر آن يكه
32 حطات و مر آن يكه علوه وكفارت خواهد ابر او آن كهن بپيشي " از ترابشي پليدي
33 آن * جدا كنيد مر پسراني بسرال از پليدي پليدي ايشان ونه ميرند در پليدي جامهاي ايشان در
پليد كردني ايشان مر مسكن جلي من آنچه در ميان ايشان * اين شريعتي آن زب آنچه بيرون
آيد ازو ريزش نسل پليد شدن در آن * و آن پليد در حيضي آن و آن زب مر ترابشي او
بنر وبماده وبمردي آنچه بخفتد ازاي پليد.

* وزن كه باشد زنه خون باشد ترابشي آن در تني آن هفت روزها باشد در حيضي آن
وهمه آن رسا دران پليد باشد تا ايوار * وهمه آنچه بخسپد ابر اي در حيضي آن پليد
باشد * وهمه آنچه بنشيند ابر او پليد باشد * وهمه آن رسا در خنبكاي آن بشويد
جامهاي او وبشويد در آب وپليد باشد تا ايوار * و همه آن رسا در همه آلتي آنچه
بنشيند ابر او بشويد جامهاي او وبشويد درآب وپليد باشد تا ايوار * واگر ابر آن
خسپيكا او يا ابر آن آلت آنچه آن نشيند ابر در رسيدني او درو پليد باشد تا ايوار.
* واگر خسپيدن بخسپد مرد بآن باشد حيضي آن ابر او وپليد باشد هفت روزها وهمه
آن خفتكا آنچه بخفتد ابر او پليد باشد * وزن كه ترابش كند ترابشي چون [آن]
روزهاي بسياران بي وقت حيضي آن يا كه ترابش كند ابر حيضي آن همه روزهاي ترابشي
پليدي آن چون روزهاي حيضي آن باشد بآن و همه آن آلت آنچه بنشيند ابر او پليد
باشد چون پليدي حيضي آن * وهمه آن رسا در ايشان پليد باشد وبشويد جامهاي او
وبشويد در آب وپليد باشد تا ايوار * واگر پاك شد از ترابشي آن بشمارد بآن هفت روزها
وپس پاك شود * و در روزي آن هشتمين بستانند بآن دو تذروان يا دو بچگاني كفتر
وبياورد ايشانرا بآن كهن بدرگاهي حيضي وعده * وبكند آن كهن مر آن يكه
حطات و مر آن يكه علوه وكفارت خواهد ابر او آن كهن بپيشي " از ترابشي پليدي
آن * جدا كنيد مر پسراني بسرال از پليدي پليدي ايشان ونه ميرند در پليدي جامهاي ايشان در
پليد كردني ايشان مر مسكن جلي من آنچه در ميان ايشان * اين شريعتي آن زب آنچه بيرون
آيد ازو ريزش نسل پليد شدن در آن * و آن پليد در حيضي آن و آن زب مر ترابشي او
بنر وبماده وبمردي آنچه بخفتد ازاي پليد.

וידבר ה׳ אל משה לאמר׃ דבר אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אליהם זה הדבר אשר צוה ה׳ לאמר׃ איש איש מבית ישראל כי ישחט שור או כשב או עז במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה׃ ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן ליהוה לפני משכן יהוה דם יחשב לאיש ההוא דם שפך ונכרת האיש ההוא מקרב עמו׃ למען אשר יביאו בני ישראל את זבחיהם אשר הם זבחים על פני השדה והביאם ליהוה אל פתח אהל מועד אל הכהן וזבחו זבחי שלמים ליהוה אתם׃ וזרק הכהן את הדם על מזבח יהוה פתח אהל מועד והקטיר החלב לריח ניחח ליהוה׃ ולא יזבחו עוד את זבחיהם לשעירם אשר הם זונים אחריהם חקת עולם תהיה זאת להם לדרתם׃ ואמרת אליהם איש איש מבית ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יעשה כל תועבה הזאת׃ אשר יקריב את זבחו ולא אל פתח אהל מועד לא יעשה להקריב ליהוה והכרת האיש ההוא מעמיו׃ ואיש איש מבית ישראל ומן הגר הגר בתוכם כי יצוד ציד חיה או עוף אשר יאכל ושפך את דמו וכסה אתו בעפר׃ כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא ואמר לבני ישראל דם כל בשר לא תאכלו כי נפש כל בשר דמו הוא כל אכליו יכרת׃ וכל נפל וטרפה לא יאכל בגר ובאזרח׃ וכבס בגדיו ורחץ במים והטהר ואחר יבא אל המחנה וטמא עד הערב׃ ואיש כי יקח את אחתו בת אביו או בת אמו וראה את ערותה והיא תראה את ערותו חרפה הוא וגלו לעיני בני עמם ערות אחתו גלה עונו ישא׃ ערות אשת אחיו לא תגלה ערות אחיו הוא׃ ערות כלתך לא תגלה אשת בנך הוא לא תגלה ערותה׃ ערות אשת אחיך לא תגלה ערות אחיך הוא׃ ערות בת אשתך מולדת אביך אחותך הוא לא תגלה ערותה׃ ערות בת בנה או בת בתה לא תגלה ערותן כי ערותך הנה׃ ערות בת אשת אביך מולדת אביך אחותך הוא לא תגלה ערותה׃ ערות אחות אביך לא תגלה שאר אמך הוא׃ ערות אחות אמך לא תגלה כי אמך הוא לא תגלה ערותה׃ ערות אשת דדך לא תגלה אשת דדך הוא לא תגלה ערותה׃ ערות כלתך לא תגלה אשת בנך הוא לא תגלה ערותה׃ ערות אשת אחיך לא תגלה ערות אחיך הוא׃ ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה או את בת בתה לא תגלה לגלות ערותה שארות הנה זמה הוא׃ ואשה אל אחותה לא תקח לצרר לגלות ערותה עליה בחיה׃ ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב לגלות ערותה׃ ואל אשת עמיתך לא תתן שכבתך לזרע לטמאה בה׃ ומזרעך לא תתן להעביר למלך ולא תחלל את שם אלהיך אני יהוה׃ ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה הוא׃ ובכל בהמה לא תתן שכבתך לטמאה בה ואשה לפני בהמה לא תעמד לרבעה תבל הוא׃ אל תטמאו בכל אלה כי בכל אלה נטמאו הגוים אשר אני משלח מפניכם׃ ותטמא הארץ ואפקד עונה עליה ותקא הארץ את יושביה׃ ושמרתם אתם את חקתי ואת משפטי ועשיתם מכל התועבת האלה האזרח והגר הגר בתוכם׃ כי את כל התועבת האלה עשו אנשי הארץ אשר לפניכם ותטמא הארץ׃ ולא יקיא הארץ אתכם בטמאכם אתה כאשר קאה את הגוי אשר לפניכם׃ כי כל אשר יעשה מכל התועבת האלה ונכרתו הנפשת העשת מקרב עמם׃ ושמרתם את משמרתי לבלתי עשות מחקות התועבת אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם אני יהוה אלהיכם׃

Et loquutus est Dominus cum Mose, dicendo: Loquere cum Aaron & cum filiis ejus, & cum filiis Israel, & dices illis; Hic est sermo quem præcepit Dominus, dicendo: Vir vir de domo familiæ Israel, qui macta verit victimam bovis, agni, aut capræ in castris, aut qui mactaverit extra castra: Et ad ostium tabernaculi conventus non adduxerit, ut offerat oblationem coram Domino, coram tabernaculo Domini: sanguis homicidii reputabitur viro illi. & erit illi acti sanguinem innocentem fudisse, & exterminabitur filius Dominis ille à populo suo. Ut afferant filii Israel hostias suas, quas mactant in superficie agri, adducant inquam illas coram Domino, ad portam tabernaculi conventus ad sacerdotem: & ut mactent illas hostias sanctatis coram Domino. Et spargat sacerdos sanguinem super altare Domini, in ostio tabernaculi conventus: & incendat adipem, ut recipiatur cum beneplacito coram Domino. Neque sacrificent cur- sus sacrificia sua idolis, quæ affimilantur dæmonibus, post quæ errarunt: statutum fecoli erit hoc eis per generationes eorum. Et ad eos dices; Unusquisque five juvenis five fenex, ex domo familiæ Israel, aut ex peregrinis qui peregrinabuntur inter vos, qui offeret holocaustum aut oblationem sanctitatum;

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* וآن سوزانا ایشانرا بسوید جاهلهاي او وبشوید مر تني او در آب وپس همچنین بیاید بآن لشکرگاه * وباشد بشما برسمي جاوید در ماهي آن هفتمین درده بماه برنخانید مر جانهاي شما و هیچ کار نه کنید آن بومي وآن عریب آن عریبي کنا در میاني شما * که در روزي آن این کفارت کنند ابر شما پاك کردن شمارا از همه خطاهاي شما بیشي ״ پاك شوید * معطل معطلیي آن بشما وبرنخانید مر جانهاي شما برسمي جاوید * وکفارت خواهد آن کهن آنچه بمالید اورا وآنچه پر کنند مر قرباني او تخدمت کردن بکلي پدري او وبپوشد مر جاهلهاي آن کتان جاهلهاي آن خاص * وکفارت خواهد مر مقدس آن خاص ومر خیمهي وعده ومر آن مذبح وکفارت خواهد وابر آن کهنان وابر همه قومي آن جماعت کفارت خواهد * وباشد این بشما برسمي جاوید بکفارت خواستن ابر پسراني بسرال از همه خطاهاي ایشان یکه در سال بکرد چون آنچه بفرمود ״ مر مشه * فصل فقدهم * سخن گفت׃

CAP. XVII.

Loquutus est præterea Dominus ad Moſen, dicendo, Loquere ad Aaron & ad filios ejus, & ad omnes filios Israel, dicesque eis; Hoc est verbum quod præcepit Dominus. Quicunque vir de domo Israel mactaverit bovem, aut agnum, aut caprum in castris, aut qui mactaverit extra castra: Et ad ostium tabernaculi conventus non adduxerit, ut offerat oblationem coram Domino, coram tabernaculo Domini: sanguis imputabitur viro illi: sanguinem effudit, & exterminabitur vir ille de medio populi sui: Propterea quod afferant filii Israel victimas suas quas immolaturi sunt super faciem agri, afferantque eas ad ostium tabernaculi conventus ad sacerdotem, & immolent victimas pacificas Domino eas. Spargetque sacerdos sanguinem super altare Domini, ad ostium tabernaculi conventus, & offerat adipem in odorem acceptationis Domino. Et non amplius immolabunt ultra victimas suas dæmonibus, post quæ devia fuit: statutum perpetuum erit hoc eis & seculis eorum. Illis præterea dices; Quilibet vir de domo Israel, aut de exteris qui peregrinantur inter eos, qui obtulerit holocaustum aut victimam;

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* وکشد مر بزغالهي آن خطات آنچه بقوم وبیارود مر خوني او بارانذرون ببرده وبکند مر خوني او چون آنچه بکرد بخوني آن گاو وبکاند اورا ابر آن پیشت وبپیشي آن پیشت׃ * وکفارت خواهد ابر آن خاص ازپلیدیهاي ایشان بسرالي وازجرمهاي ایشان بهمه خطاهاي ایشان وهمچنین بکند بخیمهي وعده آن مسکن گیرا واري ایشان در میاني پلیدیهاي ایشان * وهمه آدم نه باشد در خیمهي وعده در آمدني او بکفارت خواستن در خاص تا بیرون آمدني او وکفارت خواهد در سبي او ودر سبي خانهي او ودر سبي همه جماعتي بسرال * وبیرون آید بآن مذبح آنچه بپیشي ״ وکفارت خواهد ابر او وبستانه ازخوني آن گاو وازخوني آن بزغاله وبدهد ابر شلهاي آن مذبح گرداگرد * وبکاند ابر او ازآن خون بدستي او وقت بارها وپاك کند اورا وخاص کند اورا ازپلیدیهاي بسرالي بسرال * وتمام کند کفارت خواستن مر خاص ومر خیمهي وعده ومر آن مذبح ونزدیك آورد مر آن بزغالهي آن بزده * وبنهد آهرن مر دو دستهاي او ابر سري آن بزغالهي آن بزده واقرار کند ابر او مر همه گناهاي بسرالي بسرال ومر همه جرمهاي ایشان بهمه خطاهاي ایشان وبدهد اینانرا ابر سري آن بزغاله وبفرستد در دستي مردي وقت مناسبي آن بیابان * وبرد دارد آن بزغاله ابر او مر همه گناهي ایشان بزمیني خرابه وبفرستد مر آن بزغاله در بیابان * وبیاید اهرن خیمهي وعده وبکشد مر جاهلهاي آن کتان آنچه بپوشید در آمدني او آن خاص ورها کند اینانرا آنجا * وبشوید مر تني او در آب درجاي خاص وبپوشد مر جاهلهاي او وبیرون آید وبکند مر علهي او ومر علهي آن قوم وکفارت خواهد در سبي او ودر سبي آن قوم * ومر پیهي آن خطات بر آورد بآن مذبح * وآن بزغاله بعزازل بشوید جاهلهاي او وبشوید مر تني او در آب وپس همچنین بیاید بآن لشکرگاه * ومر گاوي آن خطات ومر بزغاله آن خطات آنچه آورده آمد مر خوني ایشان کفارت خواستن در خاص بیرون آورد بازبیرون بلشکرگاه وبسوزانند مر آتش مر پوستي ایشان ومر گوشتي ایشان ومر پرلي ایشان׃

Mactabit præterea badum peccati sui qui pro populo, & inferet sanguinem ejus intra velum: facietque juxta ritus qui præmandatum fecit juvenis bovis. Illustrabitq; tum super peccatorium & coram oppositum. Et expiationem procurabit sanctitatis à pollutionibus filiorum Israel, & à delictis eorum, pro omnibus peccatis eorum: sic quoque faciet coram conventûs mansionem occupanti: quod est in medio pollutionum eorum. Et ultra homo non erit in tentorio conventûs cum introiverit ad expiationem procurandam in sanctuario, usque ad egressum ejus; quem expiationem procurabit pro se, & pro domo sua, & pro omni multitudine Israel. Deinde altare quod in præsentia Domini, & expiationem procurabit super cornua altaris de sanguine hoedi, ac de sanguine badi, & dabit super cornua altaris circumcirca. Et aspergetque super illud de sanguine badi cum sua septem vicibus, & mundabit illud, sanctificabitque illud à pollutionibus filiorum Israel. Cum autem fuerit expiationem procurare sanctitatis, & tentorio conventûs, & altari, tunc afferet hædum virum. Imponetque Aharon manus suas super caput hædi vivi, & confitebitur super illud omnes iniquitates filiorum Israel, & omnia delicta eorum cum omnibus criminibus eorum: dabitque illa super caput hædi, & emittet in manu viri temporibus aptis in desertum. Et portabit hædus super se omne peccatorum eorum ad terram deſolatam, & dimittet hædum in deſerto. Ingredietur autem Aharon in tentorium conventûs, & deinde vestes lineas quas induerat cum ingrederetur in sanctuarium, & reponet eas ibi. Lavabitque corpus suum in aqua in loco ſanctitatis, & induet vestes suas: deinde egredietur, & faciet holocaustum suum & holocaustum populi, atque expiationem procurabit pro se & pro populo: Et adipem peccati offeret super altare. Dimittetur autem & hædum is, qui hædum ad Azazel, lavabit vestimenta sua, lavabitque corpus suum in aqua: & postmodum veniet in castra: Bovem verò peccati, & badum peccati quorum sanguis illatus fuerit sanguis ad expiationem procurandam in sanctuario; educet extra castra, & comburent igne pellem eorum, & carnem eorum, & excrementum eorum.

Et comburent ea, lavabit vestimenta sua, lavabitque corpus suum in aqua: & postmodum veniet in castra. Erit que vobis in æternum per- petuum: mense septimo decimâ mensis, afflictitis animas vestras, ac ullum opus non facietis, indigena & peregrinus peregrinans in medio vestrum. Nam is die ille expiationem faciet pro vobis, ad purificandum vos: ab omnibus peccatis vestris in præſentia Domini purificabimini. Cessatio sit quieta eſt vobis, & afflictis animas vestras, ſtatuto perpetuo. Expiatio- nem autè procurabit ſacerdos quem unxerit, & qui complenerit obſtipationem manûs ejus ut ſacerdotem in loco patris ſui: indueturque veſtes li- neas, veſtes ſanctitatis. Et expia- tionem procurabit ſanctuario ſan- ctitatis & tentorio conventûs; altari quoque expiationem procurabit, & ſacerdotibus, atque univerſo populo congregationis expiationem procu- rabit. Eritque hoc vobis ſtatutum perpetuum, ad expiationem procu- randam filiis Iſrael pro omnibus pec- catis eorum ſemel in anno. Et fecit ſecundùm quod præceperat Do- minus Moſheh.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* شومي زني پدري تو نه برهنه كني شرمي پدري تو است آن * شومي خواهري تو
دختري پدري تو يا دختري مادري تو زاييدهي خانه يا زاييدهي بيرون نه برهنه كني
شومي ايشان * شومي دختري پسري تو يا دختري دختري تو نه برهنه كني شرمي ايشان
شومي تو آن ايشان * شومي دختري زني پدري تو زاييدهي پدري تو نوخواهري تو است آن نه
برهنه كني شومي آن * شومي خواهري پدري تو نه برهنه كني قرابتي پدري تو است آن *
شومي خواهري مادري تو نه برهنه كني كه قرابتي مادري تو است * شومي برادري پدري تو
نه برهنه كني برني او [نه] نزديك شوي عمهي تو است آن * شومي عروسي تو نه برهنه كني
زني پسري تو است آن نه برهنه كني شرمي آن * شومي زني برادري تو نه برهنه كني شومي
برادري تو است آن * شومي زن و دختري آن نه برهنه كني مر دختري پسري آن مر دختري
دختري آن نه ستاني ببرهنه كردن شومي آن قرابتان ايشان بيراهي است آن * و زن بخواهري
آن نه ستاني بدشمن بودن ببرهنه كردن شومي آن ابر آن در زنه كني آن * و بزن در حيضي
پليدي آن نه نزديك شوي ببرهنه كردن شومي آن * و بزني امهلي تو نه دهي صيشي تو
بسل پليد شدن در آن * و ازنسلي تو نه دهي بگذراندن بمولك و نه ست كني
نامي خداي تو من :: * واواري نرينه نه حيي جيش زن مكروهي است آن * و در همه چهارپا
نه دهي صيشي تو پليد شدن در آن و زن نه استه بيشي چهارپا بگشن گيراندن رسواي
است آن * نه پليد شويد در همه اينان كه در همه اينان پليد شدند آن قومها آنچه من رانا
از بيشي شما * پليد شد آن زمين عقوبت كردم گناهي آن ابر آن و كرد آن زمين من نشينان
آن * و نگاه داريد شما مر رسمهاي من و مر حكمهاي من و نه كنيد از همه آن مكروهيها
آن اينان آن بومي و آن غريب آن غريبي كنا در ميانهي شما * كه مر همه آن مكروهيهاي
آن اينان بكردند مردماني آن زمين آنچه بپيشي شما و پليد شد آن زمين *

Hierof. 21 *Neque prophanabitis nomen Dei veſtri: ſic dicit Dominus.*

Ego Dominus. Et cum maſculis 22
non concumbes concubitu mulieris: abominatio eſt. Et nulli beſtiæ 23
dabis concubitum tuum, ut polluas te in ea: & mulier non accedet
coram beſtia, ut voluptatem percipiat ex ea, ſcelus eſt. Ne polluatis 24
vos in uno ex omnibus iſtis: quonam in omnibus iſtis polluerunt ſe
populi, quos ego migrare facio à conſpectu veſtro. Et contaminata erat 25
terra, & viſitavi peccata ejus ſuper eam: & evomuit terra habi-
tatores ejus. Vos igitur, congregatio Iſrael, ſervabitis ſtatuta mea, & 26
& ordines judiciorum meorum, neque facietis unam ex omnibus
abominationibus iſtis, tam indigenæ quam peregrini qui peregrinantur
inter vos. Nam abominationes iſtas fecerunt viri terræ, qui ante 27
vos fuerunt: & polluta eſt terra.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* بدرستيكه خبيثي وعده نه آورو اويرا و نيست شوو آن مردي آن او از قومي او * و مردي 9
مردي از رهانهي بسرال و از آن غريب آن غريبي كنا در ميانهي ايشان آنچه بخورو همه خون 10
و بدهم خشمي من در جاني آن خورا مر آن خون و نيست كنم آنرا از ميانهي قومي آن * و جاني 11
آن گوشتمنده در خون او و من بدادم اويرا بشما ابر آن مذبح بكفارت كردن ابر جانهاي
شما و آن خون او در جان كفارت كند * ابر همچنين گفتم بپسرالي بسرال همه جان ازشما
نه خورد خون و آن غريب آن غريبي كنا در ميانهي شما نه خورد خون * و مردي مردي 13
از پسرالي بسرال و از آن غريب آن غريبي كنا در ميانهي ايشان آنچه بگيرد كند بگيرد حيوان
يا مرغ آنچه خورده شود بريزد مر خوني او و بپوشد اويرا در خاك * كه جاني همه گوشت مر 14
خوني او در جاني او او و گفتم بپسرالي بسرال خوني همه گوشتمنده نه خوريد كه جاني همه
گوشتمنده خوني او آن همه خورائي او نيست شود * وهمه جاني آنچه بخورد لاش و نجير در 15
بومي و در غريب و بپوشيد جامهاي او و بشويد در آب و پليد باشد تا ابوار وپاك شود *
واگر نه شويد و تني او نه شويد بر دارد گناهي او *

16

* فصل هجدهم *

1 2 3 لكن گفت :: بسه بگفتن * بكن گوي پسرالي بسرال و بگوي من :: خداي شما * چون
عملي زمين مصر آنچه بنشستيد دران نه كنيد و چون عملي زميني كنعن آنچه من
آورا شمارا بآنجا نه كنيد و در رسمهاي ايشان نه روي * مر حكمهاي من بكنيد و مر رسمهاي من و 4
نگاه داريد برفتن در ايشان من :: خداي شما * و نگاه داريد مر رسمهاي من و مر حكمهاي 5
من آنچه بكند ايشانرا آن آدم و بزيد در ايشان من :: * مردي مردي بهمه قرابتي تني اونه 6
نزديك شويد ببرهنه كردن شرم من :: * شرمي پدري تو و شرمي مادري تو نه برهنه 7
كني مادري تو است آن نه برهنه كني شرمي آن :

* Et ad ſimilitudinem terræ Chanaan, quò 3
ego introduco vos, non facietis, & in ſtatutis eorum non
ambulabitis. Ordines judiciorum meorum facietis, & præcepta mea obſer- 4
vabitis ad ambulandum in eis: ego Dominus Deus veſter. Cuſtodietis 5
itaque ſtatuta mea & ordines judiciorum meorum, quæ ſi fecerit homo
vivet in eis vitâ fecuſi, & portio ejus cum juſtis erit: ego Dominus. 6
Vir juvenis aut ſenex, ad ullam propinquam carnis ſuæ non accedetis, 7
ad contemnendum turpitudinem ejus: concubitu, aut nuditatine turpi-
tudinis: ego Dominus. Turpitudinem patris tui & turpitudinem 8
matris tuæ non contemnes: mulier non tibi habebit cum patre ſuo, &
non coibis cum matre tua; mater tua eſt, non revelabis turpitudi-
nem ejus.

* Et ad ullum teſtatuli contemnes 9
non addueeris eam: ambiſtitu-
tur quidem vir ille de medio po-
puli ſui. Et quilibet vir de domo 10
Iſrael, aut de peregrino peregri-
nante in medio eorum, qui come-
derit ullum ſanguinem, dabo quidem
faciem meam in animam comedentem
ſanguinem, & annihilabo eam de
medio populi ſui: Ipſa enim ani- 11
ma eſt carnei in ſanguine eſt: ego autem
dedi illum vobis ſuper altare ad expia-
tionem vobis faciendam pro animabus
veſtris: quia ſanguis pro anima
expiationem facet. Propterea 12
dixi filiis Iſrael: Omnis anima ex
vobis non comedet ſanguinem, &
peregrinus peregrinans in medio ve-
ſtri, non comedet ſanguinem. Et 13
quilibet vir de filiis Iſrael, aut de
peregrino peregrinante in medio ve-
ſtrio qui capiet venatione feræ vomi-
nem animalis, vel avis qua man-
datur, effundet ſanguinem ejus, &
operiet illum pulvere. Quia ani- 14
ma omnis carnis eſt ſanguis ejus,
in anima ejus eſt: itaque dixi fi-
liis Iſrael; Sanguinem omnis car-
nis non comedetis, quia anima o-
mnis carnei ſanguis ejus eſt: qui-
cumque comedens eum, annihilabitur.
Omnis autem anima quæ comederit 15
cadaver, & prædam, ſive indigena ſive
peregrina, lavabit vestimenta ſua, & lavabitur, & ſe in aqua: & pollu-
ta erit uſque ad veſperam, tunc pu-
rificabitur. Quòd ſi non lavarit, 16
& corpus ſuum non abluerit, portabit
peccatum ſuum.

CAP. XVIII.

LOcutus eſt autem Dominus ad 1
Moſen, dicendo: Loquere ad filios 2
Iſrael, ac dices ; Ego Dominus Deus
veſter. Secundùm opus terræ Ægy-
pti in qua habitaſtis, non facietis: &
ſecundùm opus terræ Chanaan, quò
ego introducturus ſum vos, non ag-
netis: & in ſtatutis eorum non am-
bulabitis. Judicia mea facietis, & 4
ſtatuta mea obſervabitis, & ambu-
labitis in eis: ego Dominus Deus
veſter. Obſervabitis quidem ſtatu- 5
ta mea, & judicia mea: quæ ſi fe-
cerit homo, eum vivet in eis: ego
Dominus. Quilibet homo ad 6
omnem conſanguineum corporis ſui
non approximabitis ad denudan-
dum pudorem: ego Dominus. Pu- 7
dorem patris tui, & pudorem ma-
tris tuæ non denudabis: mater tua
eſt ipſa, non denudabis pudorem
ejus.

שִׁחִיתוּ לֹא לוֹ מוּמוֹ לֹא בָּנָיו דּוֹר עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל׃ הֲלַיהוָה תִּגְמְלוּ־זֹאת עַם נָבָל וְלֹא חָכָם הֲלוֹא־הוּא אָבִיךָ קָנָךְ הוּא עָשָׂךְ וַיְכֹנְנֶךָ׃ זְכֹר יְמוֹת עוֹלָם בִּינוּ שְׁנוֹת דֹּר־וָדֹר שְׁאַל אָבִיךָ וְיַגֶּדְךָ זְקֵנֶיךָ וְיֹאמְרוּ לָךְ׃ בְּהַנְחֵל עֶלְיוֹן גּוֹיִם בְּהַפְרִידוֹ בְּנֵי אָדָם יַצֵּב גְּבֻלֹת עַמִּים לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי חֵלֶק יְהוָה עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ׃ יִמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וּבְתֹהוּ יְלֵל יְשִׁמֹן יְסֹבְבֶנְהוּ יְבוֹנְנֵהוּ יִצְּרֶנְהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינוֹ׃ כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ עַל־גּוֹזָלָיו יְרַחֵף יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו יִקָּחֵהוּ יִשָּׂאֵהוּ עַל־אֶבְרָתוֹ׃ יְהוָה בָּדָד יַנְחֶנּוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר׃ יַרְכִּבֵהוּ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ וַיֹּאכַל תְּנוּבֹת שָׂדָי וַיֵּנִקֵהוּ דְבַשׁ מִסֶּלַע וְשֶׁמֶן מֵחַלְמִישׁ צוּר׃ חֶמְאַת בָּקָר וַחֲלֵב צֹאן עִם־חֵלֶב כָּרִים וְאֵילִם בְּנֵי בָשָׁן וְעַתּוּדִים עִם־חֵלֶב כִּלְיוֹת חִטָּה וְדַם־עֵנָב תִּשְׁתֶּה־חָמֶר׃ וַיִּשְׁמַן יְשֻׁרוּן וַיִּבְעָט שָׁמַנְתָּ עָבִיתָ כָּשִׂיתָ וַיְנַבֵּל צוּר יְשׁוּעָתוֹ׃ יַקְנִאוּהוּ בְּזָרִים בְּתוֹעֵבֹת יַכְעִיסוּהוּ׃ יִזְבְּחוּ לַשֵּׁדִים לֹא אֱלֹהַּ אֱלֹהוֹת לֹא יְדָעוּם חֲדָשִׁים מִקָּרוֹב בָּאוּ לֹא שְׂעָרוּם אֲבוֹתֵיכֶם׃ צוּר יְלָדְךָ תֶּשִׁי וַתִּשְׁכַּח אֵל מְחֹלְלֶךָ׃ וַיַּרְא יְהוָה וַיִּנְאָץ מִכַּעַס בָּנָיו וּבְנוֹתָיו׃ וַיֹּאמֶר אַסְתִּירָה פָנַי מֵהֶם אֶרְאֶה מָה אַחֲרִיתָם כִּי דוֹר תַּהְפֻּכוֹת הֵמָּה בָּנִים לֹא־אֵמֻן בָּם׃ הֵמָּה קִנְאוּנִי בְלֹא־אֵל כִּעֲסוּנִי בְּהַבְלֵיהֶם וַאֲנִי אַקְנִיאֵם בְּלֹא־עָם בְּגוֹי נָבָל אַכְעִיסֵם׃ כִּי־אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי וַתִּיקַד עַד־שְׁאוֹל תַּחְתִּית וַתֹּאכַל אֶרֶץ וִיבוּלָהּ וַתְּלַהֵט מוֹסְדֵי הָרִים׃ אַסְפֶּה עָלַי רָעוֹת חִצַּי אֲכַלֶּה בָּם׃ מְזֵי רָעָב וּלְחֻמֵי רֶשֶׁף וְקֶטֶב מְרִירִי וְשֶׁן בְּהֵמוֹת אֲשַׁלַּח־בָּם עִם חֲמַת זֹחֲלֵי עָפָר׃ מִחוּץ תְּשַׁכֵּל חָרֶב וּמֵחֲדָרִים אֵימָה גַּם בָּחוּר גַּם בְּתוּלָה יוֹנֵק עִם אִישׁ שֵׂיבוֹת׃ אָמַרְתִּי אֲפֵאֵמוֹ אַשְׁבִּיתָה מֵאֱנוֹשׁ זִכְרָם׃ לוּלֵי כַּעַס אוֹיֵב אָגוּר פֶּן יְנַכְּרוּ צָרֵימוֹ פֶּן יֹאמְרוּ יָדֵנוּ רָמָה וְלֹא יְהוָה פָּעַל כָּל־זֹאת׃ כִּי גוֹי אֹבַד עֵצוֹת הֵמָּה וְאֵין בְּהֶם תְּבוּנָה׃ לוּ חָכְמוּ יַשְׂכִּילוּ זֹאת יָבִינוּ לְאַחֲרִיתָם׃ אֵיכָה יִרְדֹּף אֶחָד אֶלֶף וּשְׁנַיִם יָנִיסוּ רְבָבָה אִם לֹא כִּי צוּרָם מְכָרָם וַיהוָה הִסְגִּירָם׃ כִּי לֹא כְצוּרֵנוּ צוּרָם וְאוֹיְבֵינוּ פְּלִילִים׃ כִּי מִגֶּפֶן סְדֹם גַּפְנָם וּמִשַּׁדְמוֹת עֲמֹרָה עִנָּבֵמוֹ עִנְּבֵי רוֹשׁ אֶשְׁכְּלוֹת מְרֹרֹת לָמוֹ׃ חֲמַת תַּנִּינִם יֵינָם וְרֹאשׁ פְּתָנִים אַכְזָר׃ הֲלֹא־הוּא כָּמוּס עִמָּדִי חָתוּם בַּאֲצָרוֹתָי׃ לִי נָקָם וְשִׁלֵּם לְעֵת תָּמוֹט רַגְלָם כִּי קָרוֹב יוֹם אֵידָם וְחָשׁ עֲתִדוֹת לָמוֹ׃ כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם כִּי יִרְאֶה כִּי אָזְלַת יָד וְאֶפֶס עָצוּר וְעָזוּב׃ וַיֹּאמֶר אֵי אֱלֹהֵימוֹ צוּר חָסָיוּ בּוֹ׃ אֲשֶׁר חֵלֶב זִבְחֵימוֹ יֹאכֵלוּ יִשְׁתּוּ יֵין נִסְכָּם יָקוּמוּ וְיַעְזְרוּכֶם יְהִי עֲלֵיכֶם סִתְרָה׃ רְאוּ עַתָּה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאֵין אֱלֹהִים עִמָּדִי אֲנִי אָמִית וַאֲחַיֶּה מָחַצְתִּי וַאֲנִי אֶרְפָּא וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל׃ כִּי אָרִים אֶל־שָׁמַיִם יָדָי וְאָמַרְתִּי חַי אָנֹכִי לְעוֹלָם׃ אִם־שַׁנּוֹתִי בָּרָק חַרְבִּי וְתֹאחֵז בַּמִּשְׁפָּט יָדִי אָשִׁיב נָקָם לְצָרָי וְלְמְשַׂנְאַי אֲשַׁלֵּם׃ אַשְׁכִּיר חִצַּי מִדָּם וְחַרְבִּי תֹּאכַל בָּשָׂר מִדַּם חָלָל וְשִׁבְיָה מֵרֹאשׁ פַּרְעוֹת אוֹיֵב׃ הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ כִּי דַם־עֲבָדָיו יִקּוֹם וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ׃ וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּאָזְנֵי הָעָם הוּא וְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן׃ וַיְכַל מֹשֶׁה לְדַבֵּר אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שִׁיתוּ לְבַבְכֶם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵעִיד בָּכֶם הַיּוֹם אֲשֶׁר תְּצַוֻּם אֶת־בְּנֵיכֶם לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃ כִּי לֹא דָבָר רֵק הוּא מִכֶּם כִּי הוּא חַיֵּיכֶם וּבַדָּבָר הַזֶּה תַּאֲרִיכוּ יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה לֵאמֹר׃ עֲלֵה אֶל־הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה הַר נְבוֹ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מוֹאָב אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרֵחוֹ וּרְאֵה אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לַאֲחֻזָּה׃ וּמֻת בָּהָר אֲשֶׁר אַתָּה עֹלֶה שָׁמָּה וְהֵאָסֵף אֶל־עַמֶּיךָ כַּאֲשֶׁר מֵת אַהֲרֹן אָחִיךָ בְּהֹר הָהָר וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו׃ כִּי־מְעַלְתֶּם בִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־מֵי מְרִיבַת קָדֵשׁ מִדְבַּר צִן עַל־אֲשֶׁר לֹא־קִדַּשְׁתֶּם אוֹתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי מִנֶּגֶד תִּרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ וְשָׁמָּה לֹא תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ׃ וַיֹּאמַר יְהוָה מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מִשֵּׂעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן וְאָתָה מֵרִבְבוֹת קֹדֶשׁ מִימִינוֹ אשדת [אֵשׁ דָּת] לָמוֹ׃ אַף חֹבֵב עַמִּים כָּל־קְדֹשָׁיו בְּיָדֶךָ וְהֵם תֻּכּוּ לְרַגְלֶךָ יִשָּׂא מִדַּבְּרֹתֶיךָ׃ תּוֹרָה צִוָּה־לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב׃ וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ יְחִי רְאוּבֵן וְאַל־יָמֹת וְיִהִי מְתָיו מִסְפָּר׃ וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמַר שְׁמַע יְהוָה קוֹל יְהוּדָה וְאֶל־עַמּוֹ תְּבִיאֶנּוּ יָדָיו רָב לוֹ וְעֶזְרַת מִצָּרָיו תִּהְיֶה׃ וּלְלֵוִי אָמַר תֻּמֶּיךָ וְאוּרִיךָ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ אֲשֶׁר נִסִּיתוֹ בְּמַסָּה תְּרִיבֵהוּ עַל מֵי מְרִיבָה׃ הָאֹמֵר לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא רְאִיתִיהוּ וְאֶת־אֶחָיו לֹא הִכִּיר וְאֶת־בָּנָיו לֹא יָדָע כִּי שָׁמְרוּ אִמְרָתֶךָ וּבְרִיתְךָ יִנְצֹרוּ׃ יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב וְתוֹרָתְךָ לְיִשְׂרָאֵל יָשִׂימוּ קְטֹרֶת בְּאַפֶּךָ וְכָלִיל עַל־מִזְבְּחֶךָ׃ בָּרֵךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה מְחַץ מָתְנַיִם קָמָיו וּמְשַׂנְאָיו מִן־יְקוּמוּן׃ לְבִנְיָמִן אָמַר יְדִיד יְהוָה יִשְׁכֹּן לָבֶטַח עָלָיו חֹפֵף עָלָיו כָּל־הַיּוֹם וּבֵין כְּתֵפָיו שָׁכֵן׃ וּלְיוֹסֵף אָמַר מְבֹרַכַת יְהוָה אַרְצוֹ מִמֶּגֶד שָׁמַיִם מִטָּל וּמִתְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת׃ וּמִמֶּגֶד תְּבוּאוֹת שָׁמֶשׁ וּמִמֶּגֶד גֶּרֶשׁ יְרָחִים׃ וּמֵרֹאשׁ הָרֵי־קֶדֶם וּמִמֶּגֶד גִּבְעוֹת עוֹלָם׃ וּמִמֶּגֶד אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ וְרָצוֹן שֹׁכְנִי סְנֶה תָּבוֹא לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו׃ בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ וְקַרְנֵי רְאֵם קַרְנָיו בָּהֶם עַמִּים יְנַגַּח יַחְדָּו אַפְסֵי אָרֶץ וְהֵם רִבְבוֹת אֶפְרַיִם וְהֵם אַלְפֵי מְנַשֶּׁה׃ וּלְזְבוּלֻן אָמַר שְׂמַח זְבוּלֻן בְּצֵאתֶיךָ וְיִשָּׂשכָר בְּאֹהָלֶיךָ׃ עַמִּים הַר יִקְרָאוּ שָׁם יִזְבְּחוּ זִבְחֵי צֶדֶק כִּי שֶׁפַע יַמִּים יִינָקוּ וּשְׂפוּנֵי טְמוּנֵי חוֹל׃ וּלְגָד אָמַר בָּרוּךְ מַרְחִיב גָּד כְּלָבִיא שָׁכֵן וְטָרַף זְרוֹעַ אַף קָדְקֹד׃ וַיַּרְא רֵאשִׁית לוֹ כִּי שָׁם חֶלְקַת מְחֹקֵק סָפוּן וַיֵּתֵא רָאשֵׁי עָם צִדְקַת יְהוָה עָשָׂה וּמִשְׁפָּטָיו עִם־יִשְׂרָאֵל׃ וּלְדָן אָמַר דָּן גּוּר אַרְיֵה יְזַנֵּק מִן־הַבָּשָׁן׃ וּלְנַפְתָּלִי אָמַר נַפְתָּלִי שְׂבַע רָצוֹן וּמָלֵא בִּרְכַת יְהוָה יָם וְדָרוֹם יְרָשָׁה׃ וּלְאָשֵׁר אָמַר בָּרוּךְ מִבָּנִים אָשֵׁר יְהִי רְצוּי אֶחָיו וְטֹבֵל בַּשֶּׁמֶן רַגְלוֹ׃ בַּרְזֶל וּנְחשֶׁת מִנְעָלֶךָ וּכְיָמֶיךָ דָּבְאֶיךָ׃ אֵין כָּאֵל יְשֻׁרוּן רֹכֵב שָׁמַיִם בְּעֶזְרֶךָ וּבְגַאֲוָתוֹ שְׁחָקִים׃ מְעוֹנָה אֱלֹהֵי קֶדֶם וּמִתַּחַת זְרֹעֹת עוֹלָם וַיְגָרֶשׁ מִפָּנֶיךָ אוֹיֵב וַיֹּאמֶר הַשְׁמֵד׃ וַיִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בֶּטַח בָּדָד עֵין יַעֲקֹב אֶל־אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אַף שָׁמָיו יַעַרְפוּ־טָל׃ אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ עַם נוֹשַׁע בַּיהוָה מָגֵן עֶזְרֶךָ וַאֲשֶׁר חֶרֶב גַּאוֹתֶךָ וְכִחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל־בָּמוֹתֵימוֹ תִדְרֹךְ׃ וַיַּעַל מֹשֶׁה מֵעַרְבוֹת מוֹאָב אֶל־הַר נְבוֹ רֹאשׁ הַפִּסְגָּה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרֵחוֹ וַיַּרְאֵהוּ יְהוָה אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֶת־הַגִּלְעָד עַד־דָּן׃ וְאֶת־כָּל־נַפְתָּלִי וְאֶת־אֶרֶץ אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְאֵת כָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה עַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן׃ וְאֶת־הַנֶּגֶב וְאֶת־הַכִּכָּר בִּקְעַת יְרֵחוֹ עִיר הַתְּמָרִים עַד־צֹעַר׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתְּנֶנָּה הֶרְאִיתִיךָ בְעֵינֶיךָ וְשָׁמָּה לֹא תַעֲבֹר׃ וַיָּמָת שָׁם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה בְּאֶרֶץ מוֹאָב עַל־פִּי יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בַּגַּיְא בְּאֶרֶץ מוֹאָב מוּל בֵּית פְּעוֹר וְלֹא־יָדַע אִישׁ אֶת־קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּמֹשֶׁה בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה בְּמֹתוֹ לֹא־כָהֲתָה עֵינוֹ וְלֹא־נָס לֵחֹה׃ וַיִּבְכּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב שְׁלֹשִׁים יוֹם וַיִּתְּמוּ יְמֵי בְכִי אֵבֶל מֹשֶׁה׃ וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מָלֵא רוּחַ חָכְמָה כִּי סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת־יָדָיו עָלָיו וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְלֹא־קָם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה אֲשֶׁר יְדָעוֹ יְהוָה פָּנִים אֶל־פָּנִים׃ לְכָל־הָאֹתוֹת וְהַמּוֹפְתִים אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל־עֲבָדָיו וּלְכָל־אַרְצוֹ׃ וּלְכֹל הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכֹל הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל׃

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* ونه فی کند آن زمین شمارا درپلید کردنی شما آنرا چون فی کرد مر آن قوم آنچه بپیشی شما، 28
* که همه آنچه بکند ازهمه آن میکردمیها آن اینان نیست شوید آن جانهای آن کنان ازمیانی 29
قومی ایشان * وبگاه دارید مر آنچه‌هاشی من بی کردن ازرسمهای آن مکردمیها آنچه کرده 30
شدند بپیشی شما و نه پلید شوید درایشان من ". خدای شما. * فصل نوزدهم.

CAP. XIX.

* سخن گفت ". بهسه بگفتن * سخن گوی بهمه جماعتی پسرانی یسرال وبگوی بایشان خاصان 2
باشید که خاص من ". خدای شما * مرد مادری او و پدری اوبترسید ومر معطلهایی من بگاه 3
دارید من ". خدای شما * نه روی کنید بآن بتان و معبودی ریخته نه کنید بشما من ". 4
خدای شما * وکه دجکت کنید دجکی شلمیر ". برضا کردن شما دجکت کنید اوبرا * درروزی 5
دجکت کردنی شما خورده شود وازهیکر روز، وآن باقی مانده ازتا روزی آن سیمی درآتش سوخته
شود * واگر خوردن خورده شود درروزی آن سیمی ویسه است او نه رضا کرده شود * 7
وخورانی او گناهی او بر دارد که مر خاصی ". سست کرد و نیست شود آن جانی آن ازقومی 8
آن * ودرورد کردنی شما مر درونی زمینی شما نه تمام کنی کنجی دشتی تو بدرو کردن و
چیندهی درونی تو نه برچینی * درونی تونه خوردچین کنی ودانهی رزی تونه برچینی 10
بدرویوش ونیغریب بگذاری ایشانرا من ". خدای شما * نه دزدی کنید ونه منکرشوید ونه 11
دروغ گویید مرد بر امهلی او * ونه سوگند خورید درنامی من بدروغ وسست کنی نامی 12
خدای تو من ". * نه ظلم کنی مر رفیقی تو و نه رابی ونه منزل کند مزدی مزدور 13
اوازی تو تا بامداد * نه نفرین کنی کر وبپیشی کور نه دهی سنگلغش وبترسی از خدای 14
تو من ". * نه کنید بغی درحکم نه آزرم داری روی درویش ونه شکوهمند کنی روی 15
بزرگ درراستی حکم کنی امهلی تو.

igni comburetur : Quod ſi comedendo comeditur die tertio, prophana fum eſt, non erit in beneplacitum. Et qui comederit ipſum, peccatum ſuum recipiet ; nam ſanctum Domini prophanavit : itaque excindetur vir ille è medio populi ſui.

Tempore autem quo meteris meſſem terræ veſtræ, non finietis angulum unum qui eſt in agro tuo per circuitum ; & collectionem agri tui ne colligas. Et vineas tuas veſtras non excutietis, racemos earum & grana decidentia vineæ tuæ non colliges : pauperibus & peregrinis relinques ea in collectione eorum. Ego ſum Dñs Deus veſter.

Populo mi filii Iſrael, non eritis fures : nec mentiemini, neque deciet pietis quiſque ſocium ſuum. Populo mi filii Iſrael, non jurez unus ex vobis per nomen meum in vanum, prophanando nomen Dei tui, ego Dominus. Non opprimetis ſocium tuum, neque vi ſpoliabis : neque ſe pernoctabit merces mercenarii, ut detineatur penes te uſque mane. Non maledicetis illi qui non audit, & coram cæco non ponetis offendiculum : ſed timebis à Deo tuo. Ego Dominus, Non facietis meadacium in ordine judiciorum, non accipietis perſonam pauperis, neque honorabitis faciès majoris : in veritate judicabitis ſocios veſtros.

Hieroſ. 9. *Et cum meteris meſſem terræ veſtræ, non conſummabitis vel ab extremis quod eſt in agris veſtris metendo, & colligendum meſſis veſtræ non colligebis. Et in vineas veſtras non extendes manum tuam, & granum quodque vinearum veſtrarum ne colligatis.*

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* نه روزی عمّاری درقومی تونه ایستی ابر خونی یاری تو من ". * نه دشمنی داری مر برادری تو 16
* دردلی تو نصیحت کردن نصیحت کنی مر امهلی تونه بر داری ابر اوخطا * نه کینی توزی 17
ونه کین گیری مر پسرانی قومی تو ودوست داری برفیقی تو چون تو من ". * مر رسمهای 18
من نگاه دارید چهارپایی تونه گشن گیرانی آمیخته دشتی تونه کاری آمیخته وجامهی آمیخته
پسم و کتان نه برآید ابر تو * ومردی که بخسید اورابی زن ریوش نسل وآن پرستاری نامزد 19
شده ببرد و خلاص شدن نه خلاص شده یا خطی آزادی دان نه داده شد بآن واجب ملقوت باشد
نه کشته شوید که نه آزاد شد * وبیاورد مر حرجی او ". بدرگاهی حیهی وعده نمیشی اشم * 21
و کفارت خواهد ابرا اوآن کهن درنمیشی آن اشم بپیشی ". ابر خطای او آنچه خطا کرد 22
وآمرزیده شود باو ازخطای او آنچه خطا کرد * وکه بیابید بآن زمین وبنشانید همه درختی 23
خوردنی وثفایه دارید مر نفاکّی او مر بری او سه سالها باشد بشما نفاکّان نه خورده شود *
* و درسالی آن چهارمی باشد همه بری او خاص ستودها ". * و درسالی آن پنجمی بخورید 24
مر بری او برافزودن بشما خطای او من ". خدای شما * نه خورید ابر آن خون نه فال گیرید 25
ونه وقت بینید * نه تراشید کنجی سری شما ونه تباه کنی مر کنجی ریشی تو * وجراحت 26
بجان نه دهید درتنی شما و نوشتهی کندکنی نه دهید درشما من ". * نه سست کنی مر 27
دختری تو ببیراه کردن آنرا ونه بیراه شود آن زمین وپر شود آن زمین ببراهی * مر 28
معطلهای من نگاه دارید و ابر خاصی من بترسید من ". * نه روزی کنید بآن اباتا 29
وبآن پدّعنیم نه طلب کنید بپلید شدن درایشان من ". خدای شما * ازپیشی سفیدموی 30
بر خیزی و شکوهمند کنی روی پیر و بترسی از خدای تو من ". *

Et non evomet vos terra quòd polluerit eos, ſicut evomuit gentemque quæ fuit ante vos. Nam omnè quòd ſcelus fecerit de omnibus abominationibus illis, animibuſque anime facientes de medio populi ſui. Cuſtodietis 30 igitur cuſtodiam meam, ad non faciendum de ſtatutis abominationum quæ factæ ſunt ante vos, neque polluemini in eis : ego Dominus Deus veſter.

CAP. XIX.

Locutuſque eſt Dominus ad Moſen, dicendo, Loquere ad univerſum cœtum filiorum Iſrael, ac dices ad eos : Sanctus eſto, quia ſanctus ſum ego Dominus Deus veſter. Timuiſque matrem ſuam ac patrem ſuum timeatis : & cuſtodiemini meas obſervationes : ego ſum Deus veſter. Ne reſpiciatis ad idola, & deum fuſum ne faciatis vobis : ego Dominus Deus veſter. Et quas- 5 cumque immolaveritis victimam pacifi- corum Domino, placeatis voluntate facie eam. Qua die mactave- 6 ritis, comedetur, & altera die : reliquum vero manere ea ex ulgo ad diem tertium, igne comburetur. Quòd ſi comedendo comedatur die 7 tertio, abominatio eſt illa : non acceptabitur. Et comedens illam, 8 peccatum ſuum portabit : quia ſanctum Domini profanavit, & annihilabitur anima illa de populo ſuo. Et cùm meſſuerit meſſem terræ 9 veſtræ, non finiet angulum agri tui metendoſet collectionem agri tui non colliget. Et vineam tuam non ve- 10 rendabis, & grana vineæ tuæ non colliges : pauperi & peregrino relinques ea : ego Dominus Deus veſter. Furtum non facietis, neque 11 denegabitis, nec mendacium proferetis quiſque in populum ſuum. Neque jurabitis in nomine meo ad 12 mendacium, nec profanabis nomen Dei tui : ego Dominus. Non injuria 13 riabitur ſodalem tuum, neque rapiet, nec manebit merces mercenarii tecum uſque ad manè. Non male- 14 dices ſurdo, & coram cæco non ponetis offendiculum : ſed timebis à Deo tuo : ego Dominus. Non fa- 15 cietis iniquitatem in judicio, honore non habebis faciem pauperis, neque decorabis faciem magni : in rectitudine judicabis populum tuum.

Non intedet derratlor in populo tuo : 15
nec ſtabit contra ſanguinem proximi tui : ego Dominus. Odio non habebis 17
fratrem tuum in corde tuo : led mo- nendo monebis populanum tuum, & non feres ſuper eo peccatum. Si- 18
multatem non ſpondes, neque indi- gnationem concipies in filios populi tui : ſed diliges ſodalem tuum ſicut teipſum : ego Dominus. Statuta 19
mea cuſtodite. Quadrupedes tuas maceri caſtrare non facies : ſemen tuum non ſeres mixtione : & veſtis mixta lana & lino, non afcendet ſuper te. Vir autem 20
quum concubuerit cum molliere ef- fusione genitura, & fuerit ac- cilla nondum deſignata viro, & red- dita non fuerit redempta, vel li- bertatis non data fuerit : flagellatio eſto : non 21
interficientur, quia non eſt liberata : & ovanxia flagellatione eſto : non venties, arietem delicti. Et expia- 22
bunt pro eo arietem delictum ſuum Domino, ad oſtium tentorii con- ventûs, arietem delicti. Et expia- 23
bunt pro peccato ſuo quod peccavit : & remittetur illi peccatum ſuum quod peccavit. Et cùm ingreſſueris terram, & plantaveris omnem arborem, circumcideris circumcidendo fructum ejus : tribus annis abſtinebi- tis, ut perire ſinatis, non comedetur. Anno autem quarto erit omnis 24
fructus ejus ſanctitates laudum coram Domino, redemptus à ſicerdote. Anno autem quinto comederis fructum ejus, ut addant nobis è cor- 25
pis proventum. Ego ſum Dominus Deus veſter. Non comedes de 26
carne ullius hoſtiæ, donec ſanguis fluxerit in poculibus : neque cantis obſervantes augurias, neque poſt Sanhedrin ſpeculantes. Non in gyro tondebi- 27
tis angulos capitum veſtrorum, neque radetis extremitates barbæ veſtræ. Et inciſuram corruptionis pro anima mortui non ponetis in carne veſtra : 28
& ſcripturam ſculpetis ad exarandum inciſuras figurationis non ponetis in vobis. Ego Dominus. Non polluetis filias veſtras ut faciatis eas fœtantas. 29
nem, neque tardabitis locare filias veſtras viris juxta tempus ſpiritus : ne errent in ſcortatione poſt populos terræ, & repleatur terra ſcortatione. Dies ſabbathorum meorum obſervabitis, & ad domum ſanctuarii 30
mei proficiſcemini cum timore : ego Dominus. Non declinabitis poſt ſi- interrogantes pythones & ſcendere facietem manes, & poſt inter- rogantem os animantis cujus nomen eſt Jadua, neque quæretis ut pol- luatis vos in eis. Ego Dominus Deus veſter. Coram ſenioribus qui ſu- 32
doctî ſunt in lege ſurgetis, & honorabis faciem ſapientis : & timebis à Deo tuo. Ego Dominus.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA

* ומרדי כאשר נחשב אוזני רני בדברי ושומעי בדברי או ברשנה כרם כשכון שושנה רבבי 11
ישראל חרבי בישראל ורני בישראל * ומרדי אשר נחשב אוזני ערוסיו או כשכון כשכה שושנה רבבי 12
ישראל רשוליו בכרמנה רבבי ישראל בי ישראל * ומרדי אשר נחשב אוזני נרניה כשיש רן 13
ישראל מכרמנים רבבי ישראל כשכה שושנה רבבי ישראל בי ישראל * ומרדי אשר נשכנה מי רן 14
ומי מאדרי אן בראשיתה אן בי אנשי שנשנה אוזנו ו נה באשה בראשי בי מיאני
שמא * ומרדי אשר נחשב כשכיש או בי כשארו כשכה שושנה ומי אן כשארו נכשיל * ורני 15 16
אשר נרניה שושנה רבבי ישראל בי ישראל כשכה שושנה כשרנאנה אנרו ונכשיש מי אן רן ומי אן כשארו כשכה
כשכה שושנה רבבי ישראל בי ישראל * ומרדי אשר נשכנה מי שרשי או בי מחרבי בדרי או ו 17
ודחרבי מאדרי או ובשיבנה מי שרשי אן ואן שיבנה מי שרשי או בשאר נשת אן ושבת שושנה
בשכאלי בשרלי קומי ישראל כשרבי בשרלי או ברשנה כרם כשכאלי או בי מארד * ומרדי 18
אשר נחשב אוזני קומי ישראל חרבי בי ישראל כרם כשכאלי או בי מארד * ומרדי
אשר נחשב אוזני רני חיבשה או ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה
אשר נחשב אוזני רני חיבשה או ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה 19
כרם מי מאדני חרבי אן ונשת שושנה רבבי ישראל בי ישראל קומי ישראל * ושרשי חרבי
מאדרי תו ו חרבי ישראל בדרי תו נה ברשנה כני כה מי ברלבי או בשלים כרם כשכאלי ישראל בי 20
מאדרי תו ו חרבי ישראל בדרי תו נה ברשנה כני כה מי ברלבי או בשלים כרם כשכאלי ישראל בי
מארד * ומרדי אשר נחשב כשכיש אוזני רני חיבשה או שרשי חרבי אן ברשנה כרם חרבי 21
כרם ברבאן בשנה * ונשאת מארד בי שרשי חרבי מי ברלבי או בלבד נשת או שרשי ברלבי או ברשנה
כרם ברבאן בשנה * ונשאת מארד בי שרשי חרבי מי ברלבי או בלבד נשת או שרשי ברלבי או ברשנה 22
כנה שמארו אן בראשי בי שרשי חרבי מי ברלבי או בלבד נשת או שרשי ברלבי או ברשנה
כנה שמארו אן בראשי בי שרשי חרבי מי ברלבי או בלבד נשת או שרשי ברלבי או ברשנה 23
אשר נחשב אוזני רני חיבשה או ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה
אשר נחשב אוזני רני חיבשה או ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה 24
מיראי כשיבנה מי שרשי חרבי אן ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה
ואנכשבין מי * אלהי שמא אשר נחשב אוזני רני חיבשה או שרשי חרבי אן ברשנה כרם מי שרשי
אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה מי שרשי חרבי אן ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן
בשלים כרם או ברשנה מי שרשי חרבי אן ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם או
ברשנה מי שרשי חרבי אן ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה מי שרשי
חרבי אן ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה מי שרשי חרבי אן ברשנה
כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה מי שרשי חרבי אן ברשנה כרם מי שרשי
אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה מי שרשי חרבי אן ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני
אן בשלים כרם או ברשנה מי שרשי חרבי אן ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם
או ברשנה מי שרשי חרבי אן ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה מי
שרשי חרבי אן ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה מי שרשי חרבי אן
ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה מי שרשי חרבי אן ברשנה כרם מי
שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה מי שרשי חרבי אן ברשנה כרם מי שרשי אן מי
מאדני אן בשלים כרם או ברשנה מי שרשי חרבי אן ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים
כרם או ברשנה מי שרשי חרבי אן ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה
מי שרשי חרבי אן ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה מי שרשי חרבי
אן ברשנה כרם מי שרשי אן מי מאדני אן בשלים כרם או ברשנה מי שרשי חרבי אן ברשנה כרם
מי

יוֹנָתָן וְלֹא יִסְגְּרוּ וּבְקִבְרֵיהֶן לֹא
יְחַבְּלוּ׃ 6 וְלֹא יִסָּמְנוּ
אַחֲרֵיהֶם דְּנוּ וְהִסְפַּרְתֶּם׃ 7

pite suo, & angulum barbæ suæ non radent : & in carne sua non incident incisionem. Sancti erunt coram Deo suo, neque prophanabunt nomen Dei sui: nam oblationes Domini, oblationes *ingnem* Dei sui ipsi offerunt, erunt ergo Sancti in corporibus suis. Mulierem errantem in 7 scortatione, & quæ nata est ex nefando coitu non accipietis ; neque mulierem quæ dimissa est, sive à marito, sive à fratre materi, non accipient : quoniam sanctus est coram Deo suo.

Hier. 6. *Et non contaminabunt.*
7. *Mulierem scortationis & pollutam.*

וְיִרְבְּבוּ לִי חִבּוּל׃ קְדוֹשִׁים יִהְיוּ לֵאלֹהֵיהֶם
וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֵיהֶן
כִּי אִשֵּׁי יְהוָה לֶחֶם אֱלֹהֵיהֶם הֵם מַקְרִיבִם וְהָיוּ קֹדֶשׁ׃ 8
אִשָּׁה זוֹנָה וַחֲלָלָה לֹא יִקָּחוּ וְאִשָּׁה גְרוּשָׁה מֵאִישָׁהּ לֹא יִקָּחוּ
כִּי קָדוֹשׁ הוּא לֵאלֹהָיו׃ 9 וְקִדַּשְׁתּוֹ כִּי אֶת לֶחֶם אֱלֹהֶיךָ הוּא מַקְרִיב
קָדוֹשׁ יִהְיֶה לְךָ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם׃ 10
וּבַת אִישׁ כֹּהֵן כִּי תָחֵל לְזְנוֹת אֶת אָבִיהָ הִיא מְחַלֶּלֶת
בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף׃ 11 וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאֶחָיו אֲשֶׁר יוּצַק עַל רֹאשׁוֹ שֶׁמֶן
הַמִּשְׁחָה וּמִלֵּא אֶת יָדוֹ לִלְבֹּשׁ אֶת הַבְּגָדִים אֶת רֹאשׁוֹ לֹא יִפְרָע
וּבְגָדָיו לֹא יִפְרֹם׃ 12 וְאֶל כָּל נְפָשֹׁת מֵת לֹא יָבֹא לֹא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ
לֹא יִטַּמָּא׃ 13 וּמִמִּקְדַּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יְחַלֵּל אֶת מִקְדַּשׁ אֱלֹהָיו
כִּי נֵזֶר שֶׁמֶן מִשְׁחַת אֱלֹהָיו עָלָיו אֲנִי יְהוָה׃ 14

Hier. 6. *Et non contaminabunt.*
7. *Mulierem scortationis & pollutam.*

כב

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּמֹר׃ 1 דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו וְיִנָּזְרוּ
מִקָּדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר הֵם מַקְדִּישִׁם לִי אֲנִי יְהוָה׃ 2
אֱמֹר אֲלֵהֶם לְדֹרֹתֵיכֶם כָּל זָכָר לְכָל זַרְעֲכֶם בְּכָל טֻמְאָתוֹ אֲשֶׁר יִקְרְבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ יְהוָה וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִלְּפָנָי אֲנִי יְהוָה׃ 3
אִישׁ אִישׁ מִזֶּרַע אַהֲרֹן וְהוּא צָרוּעַ אוֹ זָב בַּקֳּדָשִׁים לֹא יֹאכַל עַד אֲשֶׁר יִטְהָר וְנֹגֵעַ בְּכָל טְמֵא נָפֶשׁ אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת זָרַע׃ 4
וְאִישׁ אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל שֶׁרֶץ אֲשֶׁר יִטְמָא לוֹ אוֹ בְאָדָם אֲשֶׁר יִטְמָא לוֹ לְכֹל טֻמְאָתוֹ׃ 5
נֶפֶשׁ אֲשֶׁר יִגַּע בּוֹ וְטָמְאָה עַד הָעֶרֶב וְלֹא יֹאכַל מִן הַקֳּדָשִׁים כִּי אִם רָחַץ בַּמַּיִם בְּשָׂרוֹ׃ 6
וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהֵר וְאַחַר יֹאכַל מִן הַקֳּדָשִׁים כִּי לַחְמוֹ הוּא׃ 7
נְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא יֹאכַל לְטָמְאָה בָּהּ אֲנִי יְהוָה׃ 8
וְשָׁמְרוּ אֶת מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא יִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא וּמֵתוּ בוֹ כִּי יְחַלְלוּהוּ אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם׃ 9
וְכָל זָר לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ תּוֹשָׁב כֹּהֵן וְשָׂכִיר לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ׃ 10
וְכֹהֵן כִּי יִקְנֵה נֶפֶשׁ קִנְיַן כַּסְפּוֹ הוּא יֹאכַל בּוֹ וְיִלִּיד בֵּיתוֹ הֵם יֹאכְלוּ בְלַחְמוֹ׃ 11
וּבַת כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר הִוא בִּתְרוּמַת הַקֳּדָשִׁים לֹא תֹאכֵל׃ 12
וּבַת כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וְזֶרַע אֵין לָהּ וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיהָ כִּנְעוּרֶיהָ לֶחֶם אָבִיהָ תֹּאכֵל וְכָל זָר לֹא יֹאכַל בּוֹ׃ 13
וְאִישׁ כִּי יֹאכַל קֹדֶשׁ בִּשְׁגָגָה וְיָסַף חֲמִשִׁתוֹ עָלָיו וְנָתַן לַכֹּהֵן אֶת הַקֹּדֶשׁ׃ 14

Hier. 6. *Et non contaminabunt.*
7. *Mulierem scortationis & pollutam.*

Vulgata Editio

Dixit quoque Dominus ad Moysen, 1
Loquere Sacerdotibus filiis Aharon, ac dices ad eos ; Per animam ne polluantur quilibet de populo tuo : Sed in propinquo suo proximus 2
sibi, in matre sua, & patre sui, & filio suo, & filiâ sua, & fratre suo, & in sorore sua virgine propinqua 3
quæ sibi, quæ non fuerit viro : in eas polluatur. Non polluet se dominus in 4
populo suo ad profanandum se. Non 5
depilabunt depilando in capite suo, & angulum barbæ suæ non radent, & in corpore suo non vulnerabunt. Sancti erunt Deo suo, nec 6
profanabunt nomen Dei sui, quia obtulerunt Dominis & panes Dei sui ipsi offerût, proindè erunt sancti. Mulierê deviam & profanatam non 7
accipient, & mulierem expulsam à marito suo accipient : sanctus enim est ipse Deo suo. Et sanctifi- 8
cabis eum, quia oblationem Dei tui ipse offert : sanctus erit tibi, quia sanctus sum ego Dominus sanctificans vos. Porrò filia viri sacerdotis, 9
cùm caperit esse devia, patrem suum ipsa profanat : igne comburetur. Sacerdos autem maximus de 10
fratribus suis, super cujus capus fusum fuerit oleum unctionis, & completuerit obtationem suam ad benedictionem vestes, eamque capitis sui non aperiet, & vestimenta sua non dirumpet : Et ad omnem animam 11
mortui non veniet : in patre suo & in matre suo non polluetur. Et 12
sanctuario non egredietur, neque profanabit sanctuum locum Dei sui, quia corona olei unctionis Dei sui super eum : ego Dominus.

Diligenteis igitur inter quadrupedia & aves puram à pollutam, & interveniens pollutam ac puram : nec abominabiles reddetis animas vestras in quadrupede, & in ave, & omne quod reptat super terra, quod ostendi vobis esse pollutum. Ero ergo inter filios 15
Israël, quia sanctus sum ego Dominus, & separavi vos à Gentibus, ut effetis mei. Vir autem vel mulier, 16
in quibus fuerit in eis pythonicus aut ariolus, interficiendo interficietur : lapidibus lapidabunt filos, sanguis eorum super eos.

CAP. XXI.

Dixit quoque Dominus ad Moysen, 1
auxquere Sacerdotes filios Aharon, ac dices ad eos ; Per animam ne polluatur quilibet de populo tuo : Sed in propinquo suo proximus 2
sibi, in matre suo, & patre sui, & filio suo, & filiâ sui, & fratre suo, & sorore sua virgine propinqua 3
quæ sibi, quæ non fuerit viro : in eas polluatur. Non polluet se dominus in 4
populo suo ad profanandum se. Non 5
depilabunt depilando in capite suo, & angulum barbæ suæ non radent, & in corpore suo non vulnerabunt. Sancti erunt Deo suo, nec 6
profanabunt nomen Dei sui, quia obtulerunt Dominis & panes Dei sui ipsi offerût, proindè erunt sancti. Mulierê deviam & profanatam non 7
accipient, & mulierem expulsam à marito suo accipient : sanctus enim est ipse Deo suo. Et sanctifi- 8
cabis eum, quia oblationem Dei tui ipse offert : sanctus erit tibi, quia sanctus sum ego Dominus sanctificans vos. Porrò filia viri sacerdotis, 9
cùm caperit esse devia, patrem suum ipsa profanat : igne comburetur. Sacerdos autem maximus de 10
fratribus suis, super cujus capus fusum fuerit oleum unctionis, & completuerit obtationem suam ad benedictionem vestes, eamque capitis sui non aperiet, & vestimenta sua non dirumpet : Et ad omnem animam 11
mortui non veniet : in patre suo & in matre suo non polluetur. Et 12
sanctuario non egredietur, neque profanabit sanctuum locum Dei sui, quia corona olei unctionis Dei sui super eum : ego Dominus.

Ipse quoque uxorem in virginitate sua accipiet. Viduam, & expulsam, & profanatam, deviam, ifas non accipiet : sed virginem de populo suo accipiet in uxorem. Et non profa- 15
nabit sobolem suam in populo suo : quia ego Dominus sanctificans eum.
Locutusque est Dominus ad Moysen, 16
dicendo, Loquere ad Aharon, dicens : 17
Quisquis de sobole tua, in seculis suis, in quo fuerit vitium, non approximabit ad offerendum oblationem Dei sui : Nam omnis vir in 18
quo fuerit vitii, non approximabit : aut cæcus, vel claudus, aut simus, vel abundans aliquo membro : Aut vi- 19
in quo fuerit fractura pedis, vel manus : Vel incurvus dorso, 20
vel nanus : vel pterygium habens in oculo suo, vel scabiem ficcam, vel fabiem humidam, vel de testiculis vitio. Omnis vir in quo est vitium, 21
de progenie Aharon sacerdotis, non approximabit ad offerendum oblationem Domini : vitium est in eo, non approximabit ad offerendum oblationem Dei sui. Obtationem Dei sui 22
de sanctissimis sanctitatum, & de sanctis comedet. Verumtamen intra velum non veniet, & altari non approximabit, quia vitium est in eo, & non profanabit sanctuaria mea : quia ego Dominus sanctificans eos. Hæc 23
locutus est Moyses ad Aharon & filios ejus, omnesque filios Israel.

CAP. XXII.

Locutus est quoque Dominus ad 1
Moysen, dicendo. Loquere ad Aharon & filios ejus, ut caveant sibi à 2
sanctificationibus filiorum Israel, & ne profanent nomen sanctitatis mee, quod ipsi sanctificant mihi : ego Domi-
nus. Die illis, In seculis vestris omnis 3
vir qui approximaverit ex tota progenie vestra ad sanctificationes quæ sanctificaverunt filii Israel Domino, & pollutus sua fuerit super ipsum, anathematizabitur quidem anima illa à facie mea : ego Dominus.
Si vir ex semine Aharon leprosus fuerit aut fluxum seminis patiens, de sanctificatis non comedet donec mundus sit : & qui-
quis acceserit ad ullum immunditiam homine, aut vir ex quo exierit semen coitus : Aut quicunque retigerit ullum reptile, unde im- 5
dos qui talem tetigerit, erit immundus usque ad vesperam : neque comedet de sanctificatis, nisi abluerit carnem suam in quadraginta fatis aquæ.

Verso PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*وجدا كنيد ميانى آن چهارپا آن پاك بباليد و ميانى آن مرغى آن پليد بپاك و نه 25
وبسه كنيد مر جانهاى شما در چهارپا و در مرغ و در همه آنچه جنبش كند آن زمين 26
آنچه جدا كردم شما بپليد شدن * وباشيد بمن خاصان من خاص من ! وجدا كردم 27
شمارا از آن قومها بودن بمن * ومرد يا زن كه باشد در ايشان اوب يا بدعنى كشتن كشته
سنگ در سنگ سنگسار كنند ايشانرا خونى ايشان در ايشان *

Diligenteis igitur inter quadrupedia & aves puram & pollutam, & interveniens pollutam ac puram : nec abominabiles reddetis animas vestras in quadrupede, & in ave, & omne quod reptat super terra, quod ostendi vobis esse pollutum. Ero ergo inter filios Israël, quia sanctus sum ego Dominus, & separavi vos à Gentibus, ut effetis mei. Vir autem vel mulier, in quibus fuerit in eis pythonicus aut ariolus, interficiendo interficietur : lapidibus lapidabunt filos, sanguis eorum super eos.

CAP. XXI.

*فصل بيست يكم *

پسرانى اهرن وبگوئى ايشان بجان نه پليد شود در قومى او * كه اكر بقرابتى او آن نزديك 2
باو بمادرى او وپدرى او وپسرى او وبدختري او وبيرادرى او * وبخواهرى او آن بكر 3
آن نزديك باو آنچه نه بود بمرد بآن پليد شود * نه پليد شود خداوند در قومى او بستت 4
كردن او * نه موى كنند موى كندن در سرى ايشان وكنجى ريشى ايشان نه 5
تراشند و در تنى ايشان نه جراحت كنند جراحت * خاصان باشند بخداى ايشان و نه بستت
كنند نامى خداى ايشان كه مر قربان ! نانى خداى ايشان ايشان نزديك آورد ايشان 6
وباشند خاص * زنى بيراه و بستت شده نه ستانند وزنى رانده ازشوهرى آن نه ستانند 7
كه خاص است او بخداى او * وخاص كنى اورا كه مر قربانى خداى تو او نزديك 8
آورا خاص باشد بتو كه خاص من ! خاص كنا شمارا * ودخترى مردى كهن كه در
استد ببيرانه شدن مر پدرى آن آن بستت كنا در آتش سوخته آيد * وآن كهن آن بزرك 10
برادرانى او آنچه ريخته شود ابر سرى او روغنى آن ماليدن وبر كنده مر قربانى او بپوشيدن مى
آن جامها مر موى سرى او نه بالنند وجامهاى او نه پاره كنند * وابر همه جانى مرده نه آيد 11
بپدرى او وبمادرى او نه پليد شود * واز آن خاص نه بيرون آيد و نه بستت كند من 12
خاص جانى خداى او كه تاجى روغنى ماليدنى خداى او بر او من * !

Ipse quoque uxorem in virginitate sua accipiet. Viduam, & expulsam, & profanatam, deviam, ifas non accipiet : sed virginem de populo suo accipiet in uxorem. Et non profa- 15
nabit sobolem suam in populo suo : quia ego Dominus sanctificans eum.
Locutusque est Dominus ad Moysen, 16
dicendo, Loquere ad Aharon, dicens : 17
Quisquis de sobole tua, in seculis suis, in quo fuerit vitium, non approximabit ad offerendum oblationem Dei sui : Nam omnis vir in 18
quo fuerit vitii, non approximabit : aut cæcus, vel claudus, aut simus, vel abundans aliquo membro : Aut vi- 19
in quo fuerit fractura pedis, vel manus : Vel incurvus dorso, 20
vel nanus : vel pterygium habens in oculo suo, vel scabiem ficcam, vel fabiem humidam, vel de testiculis vitio. Omnis vir in quo est vitium, 21
de progenie Aharon sacerdotis, non approximabit ad offerendum oblationem Domini : vitium est in eo, non approximabit ad offerendum oblationem Dei sui. Obtationem Dei sui 22
de sanctissimis sanctitatum, & de sanctis comedet. Verumtamen intra 23
velum non veniet, & altari non approximabit, quia vitium est in eo, & non profanabit sanctuaria mea : quia ego Dominus sanctificans eos. Hæc 24
locutus est Moyses ad Aharon & filios ejus, omnesque filios Israel.

CAP. XXII.

Locutus est quoque Dominus ad 1
Moysen, dicendo. Loquere ad Aharon & filios ejus, ut caveant sibi à 2
sanctificationibus filiorum Israel, & ne profanent nomen sanctitatis mee, quod ipsi sanctificant mihi : ego Domi-
nus. Die illis, In seculis vestris omnis 3
vir qui approximaverit ex tota progenie vestra ad sanctificationes quæ sanctificaverunt filii Israel Domino, & pollutus sua fuerit super ipsum, anathematizabitur quidem anima illa à facie mea : ego Dominus.
Si vir ex semine Aharon leprosus fuerit aut fluxum seminis patiens, de sanctificatis non comedet donec mundus sit : & qui-
quis acceserit ad ullum immunditiam homine, aut vir ex quo exierit semen coitus : Aut quicunque retigerit ullum reptile, unde im- 5
dos qui talem tetigerit, erit immundus usque ad vesperam : neque comedet de sanctificatis, nisi abluerit carnem suam in quadraginta fatis aquæ.

Verso PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*واو زن در بكرى آن بستانند * بيوه وزاينده وبست شده بيراه مر اينان نه ستانند كه الا بكر از 13
قومى او بستانند زن * ونه بست كند نسلى او در قومى او كه من ! خاص كنا اورا * سخن 15
وحى او بستانند زن * ونه بست كند نسلى او در قومى او كه من ! خاص كنا اورا * سخن 16
كفت ! بسه بگفتن * سخن كوئى باهرن بگفتن مرد از نسلى تو بعصرهاى ايشان آنچه باشد 17
درو عيب نه نزديك شود بنزديك آوردن قربانى خداى او * كه همه مرد آنچه درو عيب نه نزديك 18
شود مردى كور يا لنك يا بينى چوغ يا زياده اندام * يا مردى آنچه باشد درو شكسته پا يا 19
شكسته دست * يا كور پشت يا خرد يا آبله در چشمى او يا كرى خسك يا كرى تر يا دميده 20
جايه * همه مرد آنچه درو عيب از نسلى اهرن آن كهن نه نزديك شود بنزديك آوردن قربانى 21
عيب درو مر قربانى خداى او نه نزديك شود بنزديك آوردن * قربانى خداى او از خاصهاى 22
آن خاصها واز آن خاصها بخورد * خاصه بآن پرده نه آيد وبآن مذبح نه نزديك شود كه 23
عيب درو ونه بست كند مر خاصهاى من كه من ! خاص كنا ايشان * سخن كفت مسه 24
باهرن وبپسرانى او وبهمه بپسرانى بسرائل *

*فصل بيست دوم *

* سخن كفت ! بسه بگفتن * سخن كوئى باهرن وبپسرانى او پرهيز كنند از خاصهاى 1
بسرائى بسرائل ونه بست كنند مر نامى خاصى من آنچه خاص كنان بمن من ! بگوى ايشان 3
بعصرهاى شما همه مردى آنچه نزديك شود از همه نسلى شما بآن خاصها آنچه خاص كنند
بسرائى بسرائل ! * وپليدى او ابر او وبست شود آن جانى آن از پيشى من من ! * مردى 4
مردى از نسلى اهرن واو پس با تراپش در خاصها نه خورد تا آنچه پاك شود و آن رسا در همه
پليدى جان يا مردى آنچه بيرون آيد ازو پس نسل * يا مردى آنچه برسد در همه جنبش 5
آنچه پليد شود باو يا در آدم آنچه پليد شود باو بهمه پليدى او * جانى آنچه برسد درو 6
وپليد باشد تا ابوار ونه خورد از آن خاصها كه الا بشست تنى او در آب *

Diligenteis igitur inter quadrupedia & aves puram & pollutam, & interveniens pollutam ac puram : nec abominabiles reddetis animas vestras in quadrupede, & in ave, & omne quod reptat super terra, quod ostendi vobis esse pollutum. Ero ergo inter filios 15
Israël, quia sanctus sum ego Dominus, & separavi vos à Gentibus, ut effetis mei. Vir autem vel mulier, 16
in quibus fuerit in eis pythonicus aut ariolus, interficiendo interficietur : lapidibus lapidabunt filos, sanguis eorum super eos.

CAP. XXI.

Dixit quoque Dominus ad Moysen, 1
auxquere Sacerdotes filios Aharon, ac dices ad eos ; Per animam ne polluatur quilibet de populo tuo : Sed in propinquo suo proximus 2
sibi, in matre suo, & patre sui, & filio suo, & filiâ sui, & fratre suo, & sorore sua virgine propinqua 3
quæ sibi, quæ non fuerit viro : in eas polluatur. Non polluet se dominus in 4
populo suo ad profanandum se. Non 5
depilabunt depilando in capite suo, & angulum barbæ suæ non radent, & in corpore suo non vulnerabunt. Sancti erunt Deo suo, nec 6
profanabunt nomen Dei sui, quia obtulerunt Dominis & panes Dei sui ipsi offerût, proindè erunt sancti. Mulierê deviam & profanatam non 7
accipient, & mulierem expulsam à marito suo accipient : sanctus enim est ipse Deo suo. Et sanctifi- 8
cabis eum, quia oblationem Dei tui ipse offert : sanctus erit tibi, quia sanctus sum ego Dominus sanctificans vos. Porrò filia viri sacerdotis, 9
cùm caperit esse devia, patrem suum ipsa profanat : igne comburetur. Sacerdos autem maximus de 10
fratribus suis, super cujus capus fusum fuerit oleum unctionis, & completuerit obtationem suam ad benedictionem vestes, eamque capitis sui non aperiet, & vestimenta sua non dirumpet : Et ad omnem animam 11
mortui non veniet : in patre suo & in matre suo non polluetur. Et 12
sanctuario non egredietur, neque profanabit sanctuum locum Dei sui, quia corona olei unctionis Dei sui super eum : ego Dominus.

Ipse quoque uxorem in virginitate sua accipiet. Viduam, & expulsam, & profanatam, deviam, ifas non accipiet : sed virginem de populo suo accipiet in uxorem. Et non profa- 15
nabit sobolem suam in populo suo : quia ego Dominus sanctificans eum.
Locutusque est Dominus ad Moysen, 16
dicendo, Loquere ad Aharon, dicens : 17
Quisquis de sobole tua, in seculis suis, in quo fuerit vitium, non approximabit ad offerendum oblationem Dei sui : Nam omnis vir in 18
quo fuerit vitii, non approximabit : aut cæcus, vel claudus, aut simus, vel abundans aliquo membro : Aut vi- 19
in quo fuerit fractura pedis, vel manus : Vel incurvus dorso, 20
vel nanus : vel pterygium habens in oculo suo, vel scabiem ficcam, vel fabiem humidam, vel de testiculis vitio. Omnis vir in quo est vitium, 21
de progenie Aharon sacerdotis, non approximabit ad offerendum oblationem Domini : vitium est in eo, non approximabit ad offerendum oblationem Dei sui. Obtationem Dei sui 22
de sanctissimis sanctitatum, & de sanctis comedet. Verumtamen intra 23
velum non veniet, & altari non approximabit, quia vitium est in eo, & non profanabit sanctuaria mea : quia ego Dominus sanctificans eos. Hæc 24
locutus est Moyses ad Aharon & filios ejus, omnesque filios Israel.

CAP. XXII.

Locutus est quoque Dominus ad 1
Moysen, dicendo. Loquere ad Aharon & filios ejus, ut caveant sibi à 2
sanctificationibus filiorum Israel, & ne profanent nomen sanctitatis mee, quod ipsi sanctificant mihi : ego Domi-
nus. Die illis, In seculis vestris omnis 3
vir qui approximaverit ex tota progenie vestra ad sanctificationes quæ sanctificaverunt filii Israel Domino, & pollutus sua fuerit super ipsum, anathematizabitur quidem anima illa à facie mea : ego Dominus.
Si vir ex semine Aharon leprosus fuerit aut fluxum seminis patiens, de sanctificatis non comedet donec mundus sit : & qui-
quis acceserit ad ullum immunditiam homine, aut vir ex quo exierit semen coitus : Aut quicunque retigerit ullum reptile, unde im- 5
dos qui talem tetigerit, erit immundus usque ad vesperam : neque comedet de sanctificatis, nisi abluerit carnem suam in quadraginta fatis aquæ.

וְעַל־הַזְּבָחִים עַל־זֶבַח שְׁלָמָיו קוֹל מְשׂוֹשׂ וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה קוֹל אֹמְרִים הוֹדוּ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת כִּי־טוֹב יְהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ כִּי מְבִיאִים תּוֹדָה בֵּית יְהוָה כִּי־אָשִׁיב אֶת־שִׁבוּת הָאָרֶץ כְּבָרִאשׁוֹנָה אָמַר יְהוָה׃ וְעוֹד בִּנְוֵה הָרֹעִים הַזֶּה אֲשֶׁר אֵין־בּוֹ אָדָם וְעַד־בְּהֵמָה וּבְכָל־עָרָיו נְוֵה רֹעִים מַרְבְּצֵי צֹאן׃ בְּעָרִים הָהָר עָרֵי הַשְּׁפֵלָה וְעָרֵי הַנֶּגֶב וּבְאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּסְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם וּבְעָרֵי יְהוּדָה תַּעֲבֹרְנָה צֹאן עַל־יְדֵי מוֹנֶה אָמַר יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְהֵקַמְתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה בְּרִית חֲדָשָׁה׃ לֹא כַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם בְּיוֹם הַחֲזִיקִי בְיָדָם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר בְּרִיתִי הֵפֵרוּ וְאָנֹכִי בָּעַלְתִּי בָּהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי־זֹאת הַבְּרִית אֲשֶׁר אֶכְרֹת אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַיָּמִים הָהֵם נְאֻם־יְהוָה נָתַתִּי אֶת־תּוֹרָתִי בְּקִרְבָּם וְעַל־לִבָּם אֶכְתְּבֶנָּה וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃ וְלֹא־יְלַמְּדוּ עוֹד אִישׁ אֶת־עֲמִיתוֹ וְאִישׁ אֶת־אָחִיו לֵאמֹר דְּעוּ אֶת־יְהוָה כִּי כֻלָּם יֵדְעוּ אוֹתִי לְמִקְטַנָּם וְעַד־גְּדוֹלָם נְאֻם־יְהוָה כִּי אֶסְלַח לַעֲוֹנָם וְלַחַטָּאתָם לֹא אֶזְכָּר־עוֹד׃ כֹּה אָמַר יְהוָה נֹתֵן שֶׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם חֻקּוֹת יָרֵחַ וְכוֹכָבִים לְאוֹר לָיְלָה רֹגַע הַיָּם וַיֶּהֱמוּ גַּלָּיו יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ אִם־יָמֻשׁוּ הַחֻקִּים הָאֵלֶּה מִלְּפָנַי נְאֻם־יְהוָה גַּם זֶרַע יִשְׂרָאֵל יִשְׁבְּתוּ מִהְיוֹת גּוֹי לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים׃ כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־יִמָּדְדוּ שָׁמַיִם מִלְמָעְלָה וְיֵחָקְרוּ מוֹסְדֵי־אֶרֶץ לְמָטָּה גַּם אֲנִי אֶזְנַח בְּכָל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַל כֹּל אֲשֶׁר עָשׂוּ נְאֻם־יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְנִבְנְתָה הָעִיר לַיהוָה מִמִּגְדַּל חֲנַנְאֵל שַׁעַר הַפִּנָּה׃ וְיָצָא עוֹד קָו הַמִּדָּה נֶגְדּוֹ עַל־גִּבְעַת גָּרֵב וְסָבַב לְגוֹעָה׃ וְכָל־הַגַּיְא הַפְּגָרִים וְהַדֶּשֶׁן וְכָל־הַשְּׂדוֹת עַד־נַחַל קִדְרוֹן עַד־פִּנַּת שַׁעַר הַסּוּסִים מִזְרָחָה קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא־תִנָּתֵשׁ וְלֹא־תִתָּץ עוֹד לָנֶצַח׃

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

וְעַל־הַזְּבָחִים עַל־זֶבַח שְׁלָמָיו קוֹל מְשׂוֹשׂ וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה קוֹל אֹמְרִים הוֹדוּ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת כִּי־טוֹב יְהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ כִּי מְבִיאִים תּוֹדָה בֵּית יְהוָה כִּי־אָשִׁיב אֶת־שִׁבוּת הָאָרֶץ כְּבָרִאשׁוֹנָה אָמַר יְהוָה׃ וְעוֹד בִּנְוֵה הָרֹעִים הַזֶּה אֲשֶׁר אֵין־בּוֹ אָדָם וְעַד־בְּהֵמָה וּבְכָל־עָרָיו נְוֵה רֹעִים מַרְבְּצֵי צֹאן׃ בְּעָרִים הָהָר עָרֵי הַשְּׁפֵלָה וְעָרֵי הַנֶּגֶב וּבְאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּסְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם וּבְעָרֵי יְהוּדָה תַּעֲבֹרְנָה צֹאן עַל־יְדֵי מוֹנֶה אָמַר יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְהֵקַמְתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה בְּרִית חֲדָשָׁה׃ לֹא כַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם בְּיוֹם הַחֲזִיקִי בְיָדָם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר בְּרִיתִי הֵפֵרוּ וְאָנֹכִי בָּעַלְתִּי בָּהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי־זֹאת הַבְּרִית אֲשֶׁר אֶכְרֹת אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַיָּמִים הָהֵם נְאֻם־יְהוָה נָתַתִּי אֶת־תּוֹרָתִי בְּקִרְבָּם וְעַל־לִבָּם אֶכְתְּבֶנָּה וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃ וְלֹא־יְלַמְּדוּ עוֹד אִישׁ אֶת־עֲמִיתוֹ וְאִישׁ אֶת־אָחִיו לֵאמֹר דְּעוּ אֶת־יְהוָה כִּי כֻלָּם יֵדְעוּ אוֹתִי לְמִקְטַנָּם וְעַד־גְּדוֹלָם נְאֻם־יְהוָה כִּי אֶסְלַח לַעֲוֹנָם וְלַחַטָּאתָם לֹא אֶזְכָּר־עוֹד׃ כֹּה אָמַר יְהוָה נֹתֵן שֶׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם חֻקּוֹת יָרֵחַ וְכוֹכָבִים לְאוֹר לָיְלָה רֹגַע הַיָּם וַיֶּהֱמוּ גַּלָּיו יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ אִם־יָמֻשׁוּ הַחֻקִּים הָאֵלֶּה מִלְּפָנַי נְאֻם־יְהוָה גַּם זֶרַע יִשְׂרָאֵל יִשְׁבְּתוּ מִהְיוֹת גּוֹי לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים׃ כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־יִמָּדְדוּ שָׁמַיִם מִלְמָעְלָה וְיֵחָקְרוּ מוֹסְדֵי־אֶרֶץ לְמָטָּה גַּם אֲנִי אֶזְנַח בְּכָל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַל כֹּל אֲשֶׁר עָשׂוּ נְאֻם־יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְנִבְנְתָה הָעִיר לַיהוָה מִמִּגְדַּל חֲנַנְאֵל שַׁעַר הַפִּנָּה׃ וְיָצָא עוֹד קָו הַמִּדָּה נֶגְדּוֹ עַל־גִּבְעַת גָּרֵב וְסָבַב לְגוֹעָה׃ וְכָל־הַגַּיְא הַפְּגָרִים וְהַדֶּשֶׁן וְכָל־הַשְּׂדוֹת עַד־נַחַל קִדְרוֹן עַד־פִּנַּת שַׁעַר הַסּוּסִים מִזְרָחָה קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא־תִנָּתֵשׁ וְלֹא־תִתָּץ עוֹד לָנֶצַח׃

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* بیاید آن خوشید و پاك شود و پس بخورد از آن خاصها که نافی اوست او * لشه و نخجیر
* نه خورد بپلید شدن در آن من ¨ * و نگاه دارند مر نگاهداشتی من و نه بر دارند ابر و
* او خطا و بمیرند درو که ست کنند اویرا من ¨ * خاص کنا ایشانرا * و همه بیگانه نه
* خورد خاص مهمانی کهن و مزدور نه خورد خاص * کهن که بخرد جانی خریدهی سیمی او
* او بخورد درو و زاییدههی خانهی او ایشان بخورند در آنی او * و دختری کهن که باشد بمردی
* بیگانه آن درجدا کرد آن خاصها او نه خورد * و دختری کهن که باشد بیوه وراننده و نسل
* نیست بآن و بازگردد بخانهی پدری آن چون کودکیهای آن از آنی پدری آن بخورد و همه
* بیگانه نه خورد درو * و مردی که بخورد خاص در غلطی بیفزاید بیخ یکه او ابر او و بدهد
* بکهن مر آن خاص * و نه ست کنند مر خاصهای پسرانی پسرال مر آنچه جدا کنند ¨ *
* و بر دارند ایشان گناهی جرم درخوردن ایشان مر خاصهای ایشان که من ¨ خاص کنا
* ایشان را * سخن گفت ¨ بموسه بگفتن * سخن گوی باهرن و پیسرانی او و بهمه پسرانی پسرال
* و بگوئی بایشان مرد مرد از خانهی پسرال و از آن غریب در پسرال آنچه نزدیك آورد قربانی
* او بهمه نذرهای ایشان و بهمه سکاوتهای ایشان آنچه نزدیك آورند ¨ بعله * برضا
* کردنی شما تمام نرینه در گاو و در برها و در برها * همه آنچه درو عیب نباشد نزدیك آورید
* که نه برضا باشد بشما * و مردی که نزدیك آورد ذبحت سلمیه ¨ بشرح کردن نذر
* یا بسخاوت در گاو یا در گوسپند تمام باشد برضا هیچ عیب نباشد درو * کور یا شکسته یا
* بریده یا زنی یا کری خشك یا کری تر نه نزدیك آورید ایشان ¨ و قربان نه دهید از
* ایشان ابر آن مذبح ¨ * و گاو و برهٔ زاده اندام و کم اندام سکاوت بکنی اویرا و بندر
* نه رضا شود * و مالیده و کوفته و کسیخته و بریده نه نزدیك آورید ¨ و در ولایتی شما نه
* کنید * و از دست پسری بیگانه نه نزدیك آورید من مر قربانی خدای شما از همه اینان که
* تباهی ایشان در ایشان عیب در ایشان نه رضا باشند بشما۔

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* سخن گفت ¨ بموسه بگفتن * گاو یا برّه یا بز که زاییده شود و باشد هفت روزها
* و روزی مادری او و از روزی آن هشتمی و آن سوتر رضا باشد بقربان ¨ * و گاو یا برّه
* اویرا و مر بچهی او نه کشید در روزی یکه * و که دخت کنید دخت اقرار ¨ برضا
* کردن شما دخت کنید * در روزی آن او خورده شود نه باقی گذارید ازوا بامداد
* من ¨ * و نگاه دارید فرمانهای من و بکنید ایشانرا من ¨ * و نه ست کنید مر نامی
* خاصی من و خاص باشم درمیانی پسرانی پسرال من ¨ خاص کنای شما * آن بیرون آورا
* بمارا از زمینی مصر ببودن بشما بخدا من ¨ *

٭ فصل بیست سوم ٭

* سخن گفت ¨ بموسه بگفتن * سخن گوی بپسرانی پسرال و بگوئی ایشان وعدهای من ¨ * آنچه
* خوانید ایشانرا خواندگیهای خاص ایشان وعدهای من * شش روزها کرده شود و
* کار و در روزی آن هفتمی معطل معطلی خواندگی خاص هیچ کار نه کنید معطل
* آن ¨ در همه نشستنجاهای شما * اینان وعدهای ¨ خواندگیهای خاص آنچه بخوانید
* ایشانرا در وعدهای ایشان * درماهی آن اول درچهارده بماه میانی آن ایزاوا فصح ¨

Cum autem occiderit ſol, tunc pe-
ra-
tur eris, & poſtea comedes de ſa-
crificiis illis, quia non ea ſunt
ipſa Cadaver & prædā non comedes
ad pollucionem ſe in eisrego Domi-
ne. Cuſtodiant igitur cuſtodiā meam, ut
non portent peccatum ſuper eos, &
moriantur in eo cum profanauerint
illam: ego Dominus ſanctificantes eos.
Omnis autem alienigena non comedet ſa-
cra: ſanctificationem in hoſpes hoſpitis,
& mercenarius non comedet ſanctifi-
cationem. At ſacerdos cum eme-
rit animam emptionis argenti ſui, ipſe
comedet ea: & qui natus domi eius:
ipſi comedent de pane eius. Filia
autem ſacerdotis cum fuerit vi-
dua, ipſa de ſeparatione ſanctifi-
cationum non comedet. Filia uero
ſacerdotis cum fuerit adulte, aut ge-
ſtans, & fœtus non fuerit ei, & re-
uerterit ad domum patris ſui, ſicut
in puerilibus ſuis, de pane patris ſui
comedet: omnis autem alienigena,
non comedet ex eo. Et vir cum co-
ederit ſanctificationem per errorem,
addet quintam partem eius ſuper ei,
& dabit ſacerdoti ſanctificationem.
Et non profanabunt ſanctificationes
filiorum Iſrael quas ſeparant Domi-
no: Nec portabunt peccatum delicti
ſui dum comederint ſanctificatio-
nes eorum: quia ego Dominus ſan-
ctificans eos. Locutuſque eſt Do-
minus ad Moſſeh, dicendo, Loque-
re Aaron & filiis eius, omnes-
que filios Iſrael, ac dices eis: Qui-
libet vir de domo Iſrael, & de pe-
regrino in Iſrael, qui obtulerit oblatio-
nem ſuam pro omnibus votis ſuis,
& pro cunctibus ſpontaneis ſuis,
que obtulerint Domino in holocau-
ſtum: Vt placueritis vobis, offertis 19
perfectum maſculum de bobus, ex o-
ue, uel de capris. Omne in quo 20
fuerit vitium, non offeretis: quia non in
beneplacitum non erit pro vobis.
Vir autem cum obtulerit victimam 21
pacificorum Domino, ad declaran-
dum votum, uel in ſpontaneum,
de bobus aut de ouibus perfectū erit,
in gratiam uitium non erit in eo.
Cæcum aut fracturā, aut contu- 22
ſum, aut habentem fluxum, uel ſca-
biem facetis, uel ſeabiem humidum,
non offeretis illa Domino, neque ab-
lationem exhibitis ex eis ſuper altare
Domini. Et bouem & ouem aliud 23
dantem aliquo membro, uel deficien-
tem membro, ſponteneam facias: ed
at pro voto non acceptabitur. Si ver- 24
tetum, & contuſum, & conuulſum, &
exciſum teſticulos, non offeretis Do-
mino, & in regione veſtra non facie-
tis. De manu autem filii extranei 25
non offeretis oblationem Dei veſtri
ex omnibus illis, quia corrupta ex-
rum eſt in ipſis, vitium eſt in eis:
non acceptæ erunt pro vobis.

Locutuſque eſt Dominus ad Mo- 26
ſhe, dicendo: Bos, uel agnus, uel 27
capra, quum natus fuerit, erit
septem dierum ſub matre
ſua: à die octauo, & 28
ex illo retrò, gratus erit in obla-
tionem Domino. Bouem autem uel 29
agnum, ipſum & fœtum ejus non
macta bitis in die uno. Et quum im- 30
molaueritis victimam confeſſionis
Domino, juxta placitum veſtrum
immolabitis. Die ipſi comedetur, non 31
relinquetis ex eo uſque ad mane: ego
Dominus. Et obſeruabitis manda- 32
ta mea, & facietis ea: ego Domi-
nus. Et non profanabitis nomen 33
ſanctitatis mea, & ſanctificabor
in medio filiorum Iſrael: ego Domi-
nus ſanctificans vos, Qui eduxi vos 34
de terra Ægypti, ut ſim vobis in
Deum: ego Dominus.

CAP. XXIII.

Et loquutus eſt Dominus ad Mo- 1
ſhe, dicendo, Loquere ad filios Iſ-
rael, ac dices eis; Conuentus Domi-
ni quos conuocabitis, conuocationes
ſanctæ, ipſa ſunt conuentus mei. 2
Sex diebus fiet opus: die autem ſe- 3
ptimo quieta ceſſatio, conuocatio
ſancta: nullum opus non facietis:
ceſſatio Domini ea omnibus re-
ſidentiis locis veſtris. Iſta ſunt con- 4
uentus Domini, conuocationes ſan-
ctæ quas conuocabitis in ſtatis tem-
poribus ſuis. Menſe primo, quar- 5
tadecimā menſis inter veſperas erit
paſcha Domini.

Hierof. 32. *A vespera usque ad vesperam jejunabitis jejunium vestrum, & quiescetis in requie vestra, & facietis tempora festivitatum vestrarum cum gaudio.*

Hierof. 40. *Citrea mala, & ramos palmarum.*

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Quinto decimo autem die mensis hujus erit festa Tabernaculorum Domino: septem diebus tabernaculabitis.

Die primo conventio sancta erit: omne opus servile non facietis.

Septem diebus offeretis holocaustum Domino: die octavo conventio sancta erit vobis: omne opus servile non facietis.

Hostiam peccati, & duos agnos masculos de grege hostia immaculata.

Et facietis hircum capraram unum pro hostia peccati, & duos agnos masculos pro hostia immaculata.

Et elevet sacerdos ea cum pane primitiarum elevationis, & duobus agnis: sanctum erunt Domino.

Et duobus agnis: sanctum erunt Domino.

Et conventio salvi & incolumes tempore hujus ipsius diei, conventio sancta erit vobis, omne opus servile non facietis: statutum feculi erit in omnibus habitationibus vestris, per generationes vestras.

Et cum messueritis messem terræ vestræ, non consummabitis angulum unum qui est in agro tua in messione tua, & collectionem messis tuæ non colliges: pauperibus & peregrinis relinquetis ea. Ego Dominus Deus tuus.

Et loquutus est Dominus cum Mose, dicendo:

Hierof. 23. *A vespera usque ad vesperam jejunabitis jejunium vestrum, & quiescetis in requie vestra, & quiescetis in requie festivitatum vestrarum cum gaudio.*

Hierof. 24. *A vespera usque ad vesperam jejunabitis jejunium vestrum, & quiescetis in requie vestra, & facietis tempora festivitatum vestrarum cum lætitia.*

Hierof. 25. *Loquutus est Dominus cum Mose, dicendo: Loquere cum filiis Israel; Tu quinta decima die mensis septimi ejusdem, festum tabernaculorum erit septem diebus nomini Domini. Primo die festi conventio sancta erit: omnem opus servile facietis. Septem diebus offeretis oblationem nomini Domini: coagregat critis ad orandum coram Domino pro pluvia, nullum opus servile facietis. Illa tunc temporis ordinationum solemnitatum Domini, quibus convocabitis conventiones sanctas: ad offerendum oblationem nomini Domini, holocaustum & Mincha, hostiam sacrificorum, & libationes; sem dum die in suo. Præter dies sabbathorum Domini, præter dona vestra, præter vota vestra, & præter omnes spontaneas vestras quas dabitis coram Domino.*

Verum decima quinta die mensis septimi, tempore congregationis fructuum terræ, celebrabitis festum Domino septem diebus: die primo erit requies, & die octavo erit requies. Et accipietis die vestro die primo fructus arboris laudatilimæ, mala citrea & spatulas palmarum, & myrtos, & salices quæ crescunt ad fluminia: & lætabimini coram Domino Deo vestro septem diebus.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Loquere ad filios Israel, dicendo: Mensis septimus, primi mensis erit vobis festivitas, memoriale clangoris, sanctum erit vobis: omnem opus servile non facietis: & offeretis oblationem Domino. Locutusque est Dominus ad Mosben, dicendo; Verumtamen in decimo mensis hujus septimi, dies expiationum erit: conventio sancta erit vobis: & affligetis animas vestras, & offeretis oblationem Domino. Omnem opus non facietis in ipso die ipsequa dies expiationum est, ad expiationem faciendam pro vobis in præsentia Domini Dei vestri. Nam omne anima que non afflicta fuerit in ipso die ipso, exterminabitur & populo suo. Et quoque omne anima quæ fecerit omne opus in ipso die ipso, disperdam animam illam de media populi sui. Nullum opus non facietis: statutum æternum erit in fecula vestris in omnibus habitaculis vestris. Septem diebus comedetis azymos, afflegetis animas vestras: verumtamen in mensa in vespera: & vesperæ ad vesperam esibilitis festivitatem vestram. Et locutus est Dominus ad Mosben, dicendo, Alloquere filios Israel, dicendo; Quindecimo die mensis septimi hujus festum tabernaculorum erit festum diebus Domini. Die primo erit conventio sancta, ad offerendum oblationem Domino, holocaustum, & manus victimarum, & confperfiones, statutum diei in die suo: Præter festivitatem Domini, & præter sua dona, & præter omnia vota vestra, & præter omnia spontanea vestra quæ dabitis Domino. Verumtamen quintadecima die mensis septimi, cum congregaveritis provenutum terræ, celebrabitis festum Domino septem diebus: die primo erit requies, & die octavo requies. Sumetisque vobis die primo fructum arboris decoræ, & ramum arboris palmæ, & ramum arboris myrti, & falicem fluvialium, & lætitiam agetis coram Domino Deo vestro septem diebus.

Quinto decimo mensis hujus erit festa Tabernaculorum Domino: septem diebus tabernaculabitis.

Die primo conventio sancta erit: omne opus servile non facietis.

Et offeretis Mincha panis novi nomini Domini. Et loco habitaculum vestrarum afferetis panem elevationis, duæ placentæ ex duobus decimis similæ erunt, cum fermento pinfantur, in primitias nomini Domini.

Et offeretis unâ cum pane illo septem agnos integros anniculos, & juvencum de bubus absque mixtione unum pro hostia peccati, & duos agnos anniculos pro hostia Immaculatorum.

Et facietis hircum capraram absque mixtione unum pro hostia peccati, & duos agnos anniculos pro oblatione Immaculatorum.

Et elevet sacerdos ea cum pane primitiarum elevationis, & duobus agnis: sanctum erunt nomini Domini, & sacerdotis erunt.

Et conventionis salvi & incolumes erunt in omnibus habitationibus vestris, per generationes vestras.

Et cum messueritis messem terræ vestræ, non consummabitis angulum unum qui est in agro tua in messione tua, & collectionem messis tuæ non colliges: pauperibus & peregrinis relinquetis ea. Ego Dominus Deus tuus.

Et loquutus est Dominus cum Mose, dicendo:

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Loquere ad filios Israel, dicendo: Mensis septimus, primi mensis erit vobis festivitas, memoriale clangoris, sanctum erit vobis: omnem opus non exercebitis, & offeretis oblationem Domino. Locutusque est Dominus ad Mosben, dicendo; Verumtamen in decimo mensis hujus septimi, dies expiationum erit: conventio sancta erit vobis: & afflegetis animas vestras, & offeretis oblationem Domino. Omnem opus non facietis in ipso die ipsequa dies expiationum est, ad expiationem faciendam pro vobis in præsentia Domini Dei vestri. Nam omne anima que non afflicta fuerit in ipso die ipso, exterminabitur & populo suo. Et quoque omne anima quæ fecerit omne opus in ipso die ipso, disperdam animam illam de media populi sui. Nullum opus non facietis: statutum æternum erit in fecula vestris in omnibus habitaculis vestris. Septem diebus comedetis azymos, afflegetis animas vestras: verumtamen in mensa in vespera: & vesperæ ad vesperam esibilitis festivitatem vestram. Et locutus est Dominus ad Mosben, dicendo, Alloquere filios Israel, dicendo; Quindecimo die mensis septimi hujus festum tabernaculorum erit festum diebus Domini. Die primo erit conventio sancta, ad offerendum oblationem Domino, holocaustum, & manus victimarum, & confperfiones, statutum diei in die suo: Præter festivitatem Domini, & præter sua dona, & præter omnia vota vestra, & præter omnia spontanea vestra quæ dabitis Domino. Verumtamen quintadecima die mensis septimi, cum congregaveritis provenutum terræ, celebrabitis festum Domino septem diebus: die primo erit requies, & die octavo requies. Sumetisque vobis die primo fructum arboris decoræ, & ramum arboris palmæ, & ramum arboris myrti, & falicem fluvialium, & lætitiam agetis coram Domino Deo vestro septem diebus.

ואיתיימין ית שׁתרא דארעתכון תשבע שׁלמין שׁלמין יהוין׃ עד סמהרין עד׃
סמהר תשבעיניה ותיתנון חשׁמין חשׁמין יהוין ותקרבון מנחתיה קדמיי חדת׃
לשׁבעתיכון ייי׃ משׁתוניתיכון מאתר מותבנין תיתיון לחם ארמותיא תקרבון׃
נירין תרין עשׂרונין תסירא יהוין לחם בכורין לשׁמא דייי׃ והקריבון
ותקרבון על לחמא ההוא שבעא אמרין שׁלמין בני שׁנין יחור בר תורין דלא׃
עירובין חד לחשׁאתא ותרין אמרין בני שׁנין לנכסת קודשׁיא׃ ועשׂיתום ית׃עבדין
צפיר עזי עיזי דלא עיירובין חד לחשׁאתא ותרין אימרין בני שׁנה לנכסת קודשׁיא׃
והניף יתהון כהנא יתהון על לחמא דביכורא ארמא קדם ייי על תרין אימרין׃
קודשׁא יהון לשׁמא דייי לכהנא׃ וקריתון ביומא הדין ותיתיין תין קדיש לכון׃
כל עבידת פולחנא לא תעבדון קיים עלם בכל מותבניכון לדריהון׃ ובצירכון ובזמן מחצדכון ית חצד ארעכון לא
תסיימון אומנא חדא דאית בחקלך בחצדך ולקטא דחצדך לא תלקוט לעניי
ולגיורא תשבוק יתהון אנא הוא ייי אלהכון׃ וידבר יי ומלל יי עם משה׃

לסימר׃

ירושלמי 32 מן רמשא עד רמשא
לישמא בחשוא יומין לירחא בעידניה
רמשא מן רמשא תהוא עד רמשא חזון
תחזיון עיניכון ושבתון שבותכון
ועבדין זמנין מועדיכון תהוון׃

ירושלמי 40 תרונין ולולבין׃

וידבר יי׃ ומלל יי עם משה למימר׃ דבר׃
מלל עם בני ישראל ותימר להון בירחא שביעאה ירחין חגא דמטללייא שבועא׃
יומין לשמא דייי׃ ביומא קדמאה תהוא מערע קדיש כל עבידת פולחנא
לא תעבדון׃ שבעת שבעתין יומין תקרבון קורבנא לשמא דייי ביניש חיזון לצלאה׃
קדם ייי על אטרא כל עבידת פולחנא לא תעבדון׃ אלה אילין ומנן סדרי מועייא
דיין דתערעון יתהון קראי קדיש לקרבא קורבנא לשמא דייי עלוקתא ומנחתא נכסת
קודשין וניסכוהי פתגם יום ביומוהי׃ מלבד בר מן יומי שבתא דייי ומן מתניתיכון
ומן גבורייכון ומן כל נדבתיכון דתתנון קדם ייי׃ אך ברם בחמשתר יומא
לירחא השביעאה ביומו מכנשיכון ית עלולת ארעא תחנון ית חגא דייי שובעא
יומין ביומא קדמאי ניירא ומנוחא וביום תמניתאי ניירא׃ ולפתחתם ותחכון מן ולכון
ית פרי אילן שפיר אילן משפא
תחזיון ולולבין ותהדסין וערבין דסחלין
על נחלין ותחיזון קדם ייי אלהכון שבעין יומין׃

Moſes dictor mortuus eſt, Deus autem divis. Itaque poſuerunt ipſum in carcere, cum nondum illis expoſitum eſſet a Deo Domini, quale judicium fieri deberet de illo.

Dominī. Et loquutus eſt Dominus 13
cum Moſe, dicendo: Edue blaſ- 14
phemum extra caſtra, & imponant
omnes reſles, qui audiverunt ejus
blaſphemiam, & judices manus im-
as ſuper caput ejus, & lapidibus
obtuent ipſum tota congregatio. Et cum filiis Iſrael loquēris, dicendo; 15
Vir, puraut fenex, qui blaſphemaverit & probriaſſecerit it nomen cog-
nominis Dei ſui, recipiet peccatum ſuum. Verbo Domini 16
maledicerit nomini Domini, interficiendo interficietur, lapidando la-
pidabunt ipſum omnis coetus: ſive peregrinus ſive indigena fuerit, quo
tempore blaſphemaverit nomen proprium *Dei* interficietur. Et vir cum 17
interfecerit aliquam animam hominis de filiis Iſrael, interficiendo in-
terficietur gladio. Qui verò interfecerit animam beſtiæ reſtituet ipſam, 18
animam pro anima. Quicunque verò peccaverit maculam in proximo ſuo, 19
quemadmodum fecit ſic fiat illi. Fractum fracturæ pro fractura, preti- 20
um oculi pro oculo, pretium dentis
pro dente: quemadmodum poſuit
maculam in homine talis reddatur
ei. Qui occiderit jumentum reſpon- 21
dat ipſum, qui verò interfecerit ho-
nem interficiatur. Judicium unum 22
erit vobis, ſicut peregrini ſic & in-
digenæ erit: quoniam ego Dominus Deus veſter. Et loquutus eſt Mo- 23
ſes cum filiis Iſrael, & eduxerunt blaſphemum extra caſtra, & obruerunt
ipſum lapidibus: & filii Iſrael fecerunt imperando manus filius, impelle-
lendo, ſuſpendendo, & ſepeliendo, ſicut præceperat Dominus Moſi.

Hieroſ. 20.

SECT. XXXII.

CAP. XXV.

ET loquutus eſt Dominus cum Moſe in monte Sinai dicendo: Loque- 1
re cum filiis Iſrael, & dices illis; Quando ingredientini in terram quam 2
ego do vobis, tunc quieſcat terra quiete coram Domino. Sex annis ſe- 3
minabitis agros veſtros, & ſex annis amputabitis vites veſtras, & col-
ligetis proventum. Anno verò ſeptimo quies remiſſionis erit terræ, 4
quam quieſcere faciet *eam* coram Domino: agros veſtros non ſeretis, & vites veſtras non putabitis.

*Et dimiſerunt eum in cuſtodiam, ut 12
exponeretur eis juxta mandatū Do-
mini. Et locutus eſt Dominus ad Mo- 13
ſen, dicendo; Educ maledicentem 14
extra caſtra, ponantque omnes au-
ditores manus ſuas ſuper caput ejus,
& lapident eum univerſus cœtus.
Ad omnes verò filios Iſrael loquēris, 15
dicendo; Quilibet vir qui maledi-
xerit Deo ſuo, portabit peccatum
ſuum. Et exponent nomen Domini, 16
interficiendo interficietur, lapida-
bo lapidibus eum univerſus cœtus:
ſive peregrini ſive indigenæ ſint,
poſuerit Nomen, interficietur. Et vir 17
cum percuſſerit quamlibet animam
humanā, interficiendo interficietur.
Et percutiens animam quadrupedis, 18
reſpondet illam, animam pro anima.
Et vir qui dederit maculam in pro- 19
ximo ſuo, quemadmodum fe-
cit, ſic fiet ei. Fractūram pro fra- 20
ctura, oculum pro oculo, dentem pro
dente; quemadmodum dederit vitiū
in homine, ſic dabitur in eo. Et ex 21
occidente quadrupedem, reſpondet il-
lum: at occidens hominem, interfi-
cietur. Jus unum erit vobis; ſicut 22
peregrinus, ſic indigena erit: quia
ego Dominus Deus veſter. Loque- 23
batur ergo Moſes ad filios Iſrael, & eduxerunt maledicentem extra ca-
ſtra, lapidaverunteque eum lapidibus:
ſic filii Iſrael fecerunt quemadmodū
præceperat Dominus ipſi Moſi.*

*Hieroſ. 20. Fractūra pro fra-
ctura, oculus pro oculo & dens
pro dente: quemadmodum fe-
cit homini in homine, ſic reddi-
tur ei.*

CAP. XXV.

*Celebrabitis itaquam ipſum ſolum 41
Domino ſeptem diebus in anno: ſta-
tuto perpetuo in ſeculis veſtris, in
menſe ſeptimo celebrabitis ipſum.
In umbra (i. umbraculo) ſedebitis 42
ſeptem diebus: omnis indigenis in Iſ-
rael ſedebunt in umbra: ut ſciant 43
ſeculia veſtra quòd in umbra ſedere
feci filios Iſrael, cùm educerem eos
è terra Ægypti: ego Dominus Deus
veſter. Sic edixit Moſes filiorum-
tatis Domini filiis Iſrael.*

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وحج كذارید اورا حج در سال رسمی جاوید بعصرهای شما در 41
ماهی آن هفتمی حج کذارید اورا * درسایه بنشینید هفت روزها همه آن بومی در 42
یسرال بنشینند در سایه * بسبب بدانند عصرهای شما که در سایه بنشانم من 43
یسرائی یسرال در بیرون آوردنی من ازشانرا از زمین مصر من " خدای شما * سخن کفت 44
[مشه] مر وعظهائی " بیسرائی یسرال *

CAP. XXIV.

* سخن کفت " بمشه کفتن * بفرمای مر یسرائی یسرال بستانند بتو روغن زیت پاکیزه
کوفته بروشنای بافروغتن چراغ همیشه * از بیرون بپردهی آن کواه کرفت درخیمهی
وعده آراسته کند اورا امرن از ایوار تا بامداد بییشی " همیشه رسمی جاوید بعصرهای شما * ابر
آن چراغهایه آن پاک آراسته کند مر آن چراغها بییشی " همیشه * و بستلی سمید وبزری آنرا
دوازده کلوجها دو دهکها باشد آن کلوجهای آن یکه * وبنهی ایشانرا دو روها شش آن رده
آن خوان آن پاک بییشی " * وبدهی ابر آن رده کندری پاکیزه و باشد بنان بیاد کرد
قربان یی " * در روزی آن سبت در روزی آن سبت آراسته کند اورا بییشی " همیشه از نزد
یسرائی یسرال شرطی جاوید * و باشد ماهرن و بیسرائی او بخورند اورا در جای خاص که
خاص خاصها او باو از قربانی " رسمی جاوید * بیرون آمد پسری زنی یسرالیت و او پسری
مردی مصری در میانی پسرائی یسرال جنك کردند در لشکرکاه پسری آن یسرالیت و مردی
آن یسرائی * سرح کرد پسری آن زنی آن یسرالیت مر آن نام و نفرین کرد بیاورند اورا بمشه
ودبری بشلومیت دختری دبری بقبیلهی دن *

*Hieroſ. 11. Et convitiatus eſt
filius ipſius mulieris Iſraelitice o-
mnen expoſitum, & contempſit.*

ורדבר ויהוה אל משה לאמר: 13
הוצא את המקלל אל מחוץ למחנה 14
וסמכו כל שומעי ידיהם על ראשו ורגמו
אתו כל העדה: ואל בני ישראל תדבר 15
לאמר גבר גבר כי יקלל אלהיו ונשא חטאו:
ונקב שם יהוה מות יומת רגום ירגמו בו 16
אבנין כל העדה כגר כאזרח בנקבו שם יומת:
ואיש כי יכה כל נפש אדם מות יומת: 17
ומכה בהמה ישלמנה נפש תחת נפש: ואיש כי יתן מום בעמיתו כאשר עשה כן 18
יתן נשבר תחת שבר עין תחת עין שן תחת שן כאשר נתן מום באדם כן ינתן בו: 19
ומכה בהמה ישלמנה ומכה אדם יומת: 20
משפט דינה תהיה לכן כגר יהיה כאזרח כי אני יהוה אלהיכן: 21
וידבר משה אל בני ישראל ויוציאו את המקלל אל מחוץ למחנה ויסקלו אתו באבנים 22
ובני ישראל עשו כאשר צוה יהוה את משה: 23

*Et loquutus eſt Dominus ad Mo- 1
ſen, dicendo; Præcipe filiis Iſrael, &
ut accipiant tibi oleum olivæ pu-
rum contuſum pro luminaribus, ad ac-
cendendum lucernam ſemper. Ex- 2
tra velum teſtimonii in tabernaculo
ventūs diſponet eum Aharon à ve-
ſpera uſque ad mane coram Domino
ſemper: ſtatutum æternum erit in
ſeculis veſtris. Super candelabrum 4
purum diſponet lucernas coram Do-
mino ſemper. Accipiesque ſimilam, 5
& coques ex ea duodecim placentas
ſingularibus ſingulas decimarum
partium erit placenta una. Et ponet 6
eas duobus ordinibus: ſex in or-
dine ſuper menſam puram in præſen-
tia Domini. Dabisque ſuper quemq; 7
ordinem thus purum, erūtque pro
pane in memoriale, oblatio Domi-
no. Singulis diebus ſabbatis diſ- 8
ponet illum in præſentia Domini
ſempre, à filiis Iſrael pactio æter-
na. Et erit Aharonis & filiorum 9
ejus, qui comedent eum in loco
ſancto: quia ſanctiſſimo ſanctiſſi-
mum eſt ei ex oblatione Domini
ſtatuto æterno. Egreſſus eſt autem 10
filius mulieris Iſraelitidis, qui erat
filius viri Ægyptii, in medio filio-
rum Iſrael: & concertarunt in ca-
ſtris filius Iſraelitidis & vir Iſrae-
lita. Et expliciuit filius mulieris 11
Iſraelitidis Nomen, ac maledixit:
adduxerūntque eum ad Moſen: &
et nomen matris ejus erat Shelomith filia
Dibri de tribu Dan.*

*Celebrabitis itaquam ipſum ſolum 41
Domino ſeptem diebus in anno: ſta-
tuto perpetuo in ſeculis veſtris, in
menſe ſeptimo celebrabitis ipſum.
In umbra (i. umbraculo) ſedebitis 42
ſeptem diebus: omnis indigenis in Iſ-
rael ſedebunt in umbra: ut ſciant 43
ſeculia veſtra quòd in umbra ſedere
feci filios Iſrael, cùm educerem eos
è terra Ægypti: ego Dominus Deus
veſter. Sic edixit Moſes filiorum-
tatis Domini filiis Iſrael.*

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وحج کذارید اورا در نکاهداشت بسرح کردن بایشان ابر امری " سخن کفت " بمشه بکفتن * 12
بیرون آور مر آن نفرین کنا بیرون بلشکرکاه وبنهند همه آن شنوان مر دستهای ایشان بسر 14
سری او وسنکسار کنند اورا همه آن جماعت * وبهمه یسرائی یسرال سخن کوئی بکفتن مرد 15
مرد که نفرین کند خدای او بر دارد خطای او * وشرح کند نامی " کشتن کشته آید سنکسار 16
کردن سنکسار کنند درو همه [آن جماعت] در عربیت در بومی در شرح کردن او نام کشته
آید * ومردی که بزند همه جان آدم کشتن کشته آید * وزنا جانی چهارپا باز تورد آنرا جان بدلی 17 18
جان * ومردی که بدهد عیب در امهلی او چون آنچه بکرد همچنین کرده شود باو * شکسته بدل 19 20
شکسته چشم بدلی چشم دندان بدل دندان چون آنچه [بدهد] عیب در آدم همچنین داده شود
باو * وکشانی چهارپا باز تورد آنرا وکشای [آدم] کشته آید * حکمی یکه باشد بشما چون عریب 21 22
چون بومی باشد که من " خدای شما * سخن کفت مشه بیسرائی یسرال بیرون آوردند مر آن 23
نفرین کنا بیرون بلشکرکاه سنکسار کردند اورا سنك وبیسرائی یسرال بکردند چون آنچه
بعزموده " مر مشه * فصل بیست یکم * *سخن [کفت] " بمشه کر کوهی سینی بکفتن * سخن 1 2
کوی بیسرائی یسرال وبکوئی بایشان که بیائید بآن زمین آنچه من دها بشما ومعطل باشد آن
زمین معطلی یی " * شش سالها بکاری دشتی تو وشش سالها ببّری زری تو وکرد کی مر حاصلی آن. 3
* ودر سالی آن هفتمی معطل معطلی باشد زمین معطل یی " دشتی تو نه کاری وزری تو نه بری " 4

חֲבֵרֵיכֶן בְּמִכְרָן שְׁנֵיהֶ רְבְרְשֵׁוֹן עֲלֵיהֶ וְנָבְנוּ לְכֶן׃ לִפְי לְפוֹס סְכוּם מוּנֵי שְׁנֵיהֶ 16
חֲסְרֵי וְנִבְנוּ וְלִפּוֹם סְכוּם וְעֲרוּדוֹת שְׁנֵיהֶ וְנִבְנוּ מְעֵט כְּנִשׁוּת עֲלֵיהֶ
הוּא מְנִבְנוּ לָךְ׃ וְלֹא תוֹנוּ וְלֹא תוֹנוּן גְּבֵר יָת חֲבֵרֵיהּ בְּמִלֵּיהֶן קְשֵׁן וְתִדְחֵל מֵאֱלָהָךְ 17
אֲנָא הוּא יְיָ אֱלָהְכוֹן׃ וְתֵעְבְּדוּן יָת קְיָמַי וְיָת סְדְרֵי דִּינַי תִּטְרוּן וְתַעְבְּדוּן 18
וְתֵיתוּן וְתֵיתְבוּן עַל אַרְעָא לְרְחֵצָן׃ וְתִתֵּן וְתֵיתֵן אַרְעָא אִבְּהָ וְתֵיכְלוּן וְתִשְׂבְּעוּן 19
וְתֵיתְבוּן עַל אַרְעָא לְרְחֵצָן׃ וְכִי תֵימְרוּן מָה נְכוֹל בְּשַׁתָּא הָא 20
לָא נִזְרַע וְלָא נְכַנֵּשׁ יָת פֵּרֵי עֲלָלְתָנָא׃ וְאֵיתִי וְאֶפְקֵיד יָת בִּרְכְתִּי עֲלֵיכוֹן 21
סַבְרִין דְּבְשַׁתָּא שְׁתִיתָיְהָא וְתַעְבֵּיד יָת עֲלָלְתָהּ דְּתִתְפְּסֵק לְתְלָת שְׁנִין׃ 22
וְזָרַעְתּוּן וְתִזְרְעוּן יָת שַׁתָּא תִּשְׁעָא וְתִכְלוּן מִן עֲלָלְתָא עַתִּיקָא דְּהָא שַׁתָּא עֲשִׂירָיְתָא 23
עַד שַׁתָּא תְּשַׁעְתָּא עַד זְמַן מֵיתֵי עֲלָלְתָא תִּיכְלוּן עַתִּיקְתָּא׃ וְהָאֲרֵץ לֹא תִמָּכֵר לִצְמִתֻת כִּי לִי הָאָרֶץ וְאַתֶּם גֵּרִים וְתוֹשָׁבִים עִמָּדִי׃ 24
לְאַחֻזַּתְכֶם תִּתְּנוּ גְּאֻלָּה לָאָרֶץ׃ 25
אֲחִיךָ עִמָּךְ וְנִמְכַּר לָךְ לֹא תַעֲבֹד בּוֹ עֲבֹדַת עָבֶד׃ 26
כִּי גֵרִים וְתוֹשָׁבִים אַתֶּם עִמָּדִי׃ 27
וּבְכָל אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם גְּאֻלָּה תִּתְּנוּ לָאָרֶץ׃ 28
וְכִי יָמוּךְ אָחִיךָ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְהֶחֱזַקְתָּ בּוֹ גֵּר וְתוֹשָׁב וָחַי עִמָּךְ׃ 29
אַל תִּקַּח מֵאִתּוֹ נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ וְחַי אָחִיךָ עִמָּךְ׃ 30
אֶת כַּסְפְּךָ לֹא תִתֵּן לוֹ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית לֹא תִתֵּן אָכְלֶךָ׃ 31
אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָתֵת לָכֶם אֶת אֶרֶץ כְּנַעַן לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים׃ 32
כִּי יָמוּךְ אָחִיךָ עִמָּךְ וְנִמְכַּר לָךְ לֹא תַעֲבֹד בּוֹ עֲבֹדַת עָבֶד׃ 33
כְּשָׂכִיר כְּתוֹשָׁב יִהְיֶה עִמָּךְ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל יַעֲבֹד עִמָּךְ׃ 34
וְיָצָא מֵעִמָּךְ הוּא וּבָנָיו עִמּוֹ וְשָׁב אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ וְאֶל אֻחֻזַּת אֲבֹתָיו יָשׁוּב׃ 35
כִּי עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לֹא יִמָּכְרוּ מִמְכֶּרֶת עָבֶד׃ 36
לֹא תִרְדֶּה בְּפָרֶךְ וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ׃ 37
וְעַבְדְּךָ וְאַמָּתְךָ אֲשֶׁר יִהְיוּ לָךְ מֵאֵת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיכֶם מֵהֶם תִּקְנוּ עֶבֶד וְאָמָה׃ 38
וְגַם מִבְּנֵי הַתּוֹשָׁבִים הַגָּרִים עִמָּכֶם מֵהֶם תִּקְנוּ וּמִמִּשְׁפַּחְתָּם אֲשֶׁר עִמָּכֶם אֲשֶׁר הוֹלִידוּ בְּאַרְצְכֶם וְהָיוּ לָכֶם לַאֲחֻזָּה׃ 39
וְהִתְנַחַלְתֶּם אֹתָם לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם לָרֶשֶׁת אֲחֻזָּה לְעֹלָם בָּהֶם תַּעֲבֹדוּ וּבְאַחֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ בְּאָחִיו לֹא תִרְדֶּה בְּפָרֶךְ׃ 40
וְכִי תַשִּׂיג יַד גֵּר וְתוֹשָׁב עִמָּךְ וּמָךְ אָחִיךָ עִמּוֹ וְנִמְכַּר לְגֵר תּוֹשָׁב עִמָּךְ אוֹ לְעֵקֶר מִשְׁפַּחַת גֵּר׃ 41
אַחֲרֵי נִמְכַּר גְּאֻלָּה תִּהְיֶה לוֹ אֶחָד מֵאֶחָיו יִגְאָלֶנּוּ׃ 42
אוֹ דֹדוֹ אוֹ בֶן דֹּדוֹ יִגְאָלֶנּוּ אוֹ מִשְּׁאֵר בְּשָׂרוֹ מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ יִגְאָל לוֹ אוֹ הָשִׂגָה יָדוֹ וְנִגְאָל׃ 43
וְחִשַּׁב עִם קֹנֵהוּ מִשְּׁנַת הִמָּכְרוֹ לוֹ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְהָיָה כֶּסֶף מִמְכָּרוֹ בְּמִסְפַּר שָׁנִים כִּימֵי שָׂכִיר יִהְיֶה עִמּוֹ׃ 44
אִם עוֹד רַבּוֹת בַּשָּׁנִים כְּפִיהֶן מִכֶּסֶף גְּאֻלָּתוֹ יָשִׁיב מִמְכַּר אָחִיו׃ 45
וְאִם מְעַט נִשְׁאַר לַשָּׁנִים עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְחִשַּׁב לוֹ כְּפִי שָׁנָיו כְּכֶסֶף שְׂכִירִים יָשִׁיב אֶת גְּאֻלָּתוֹ׃ 46
כִּשְׂכִיר שָׁנָה בְשָׁנָה יִהְיֶה לוֹ לֹא יִרְדֶּנּוּ בְּפֶרֶךְ לְעֵינֶיךָ׃ 47
וְאִם לֹא יִגָּאֵל בְּאֵלֶּה וְיָצָא בִּשְׁנַת הַיֹּבֵל הוּא וּבָנָיו עִמּוֹ׃ 48
כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם׃ 49

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* مر خودرويهي دري تونه درو كني ومر انگورهاي زري تو نه بتري سالي معطلي باشد ٥ 5
* و باشد معطلي آن زمين بشما بخوردني بتو وببندگي تو و بپرستاري تو و بمزدوري تو و بمهماني 6
تو آن نشينان اواري تو * و بچهارپاي تو و بريزگهي آنچه درزميني تو باشد همه دخلي آن بخوردن
* و بشماري بتو هفت هفتها سالها هفت سالها هفت بارها و باشد بتو روزهاي هفت هفتهاي آن 8
سالها چهل و نه سال * و بگذراني شوفار تروعه درماهي آن هفتمي درده بماه درروزي آن كفارتها 9
بگذرانيد شوفار درهمه ولايتهاي شما * و خاص كنيد مر سالي آن پنجاهم سال و بخوانيد آزادي در 10
زمين بهمه نشينهاي آن تو يوبل آن باشد بشما و بازگرديد مرد باحسنتاي او و مرد باهلي خانهي او باز
گرديد * يوبل آن سالي آن پنجاهم سال باشد بشما نه كاريد و نه درويد مر خودرويهي آن و نه بتريد 11
مر زرعي آن * كه يوبل آن خاص باشد بشما از آن دست بخوريد مر دخلي آن * درسالي آن 12 13
يوبل آن اين باز گرديد مرد باحسنتاي او * وكه بفروشيد فروختهي باهلي تو يا خريدن از 14
دستي اهلي تو نه آزاريد مرد مر برادري او * در شماري سالها پسي آن يوبل بخري از نزدي 15
اهلي تو در شماري سالهاي دخلها بفروشد بتو * بقدري بسيزي آن سالها بسيار كني 16
خريدهي او و بقدري اندكي آن سالها اندك كني خريدهي او كه شماري دخلها او فروشا
بتو * و نه آزاريد مرد مر اهلي او وبترسي ازخداي تو من " خداي شما * وكنيد مر رسمهاي 17 18
من و مر حكمهاي من نگاه داريد و بكنيد ايشانرا وبنشينيد ابر آن زمين بامني * وبدهد آن 19
زمين بري آن و بخوريد بسيري وبنشينيد بامني ابر آن * وكه بگوييد چه بخوريم در سالي آن 20
هفتمي اينك نه كاريم و نه گرد كنيم مر دخلي ايما * وبفرمايم مر آفريني من [بشما در سالي 21
آن ششمي] و بكند مر آن دخل بسه سالها * و بكاريد مر آن سالي آن هشتمي و بخوريد از آن 22
دخل كهنه تا سالي آن نهمي تا آمدني دخلي آن بخوريد كهنه * و آن زمين نه فروخته شود 23
بيعي درست كه بمن آن زمين كه غريبان و مهمانان شما اواري من * و در همه زميني 24
احسنتاي شما شعفه بدهيد بزمين *

Sponte nafcens meſſe tua ne meto, 5
& uuas uindemiæ tuæ non præſecabis:
annus ceſſationis erit. Erit autem
ceſſatio terræ ſabbo in cibum, tibi, 6
& ſeruo tuo, & ancillæ tuæ, & mer-
cenario tuo, & hoſpiti tuo, conſiden-
tibus tecum: Et quadrupedi tuæ, 7
& animanti quæ in terra tua ſunt
omnis proueniet cibus ad comedu-
dum. Numerabis quoque tibi ſep- 8
tem hebdomadas annorum, i. e. ſe-
ptem annos ſeptem uicibus: & erunt
tibi dies ſeptem hebdomadarum an-
norum, quadraginta: & annus anus. 9
trauſpice facies tubam clangoris in
menſe ſeptimo, decimâ menſis, die
expiationum: transfer inquam fa-
cietis tubam per omnes re-
giones ueſtras. Sanctificabis[que] an- 10
num, quinquageſimum annum, &
proclamabis libertatem in terra o-
mnibus habitantibus eam: Iobel
erit ipſe uobis: & reuertemini 11
quiſque ad poſſeſſionem ſuam, &
uniquæ ad familiam ſuam reuerte-
mini. Iobel ipſe annus, quinqua- 12
ſimus annus erit uobis: non
ſeretis, nec metetis ſponte naſcens
eius, neque amputabitis uineam
eius. Quia Iobel ipſe, ſanctus 13
erit uobis: ex agro comedetis
prouentum eius. Anno Iobel ipſo 14
reuertemini quiſque ad poſſeſſionem
ſuam. Quamquæ uendideris uel
ditioneue populari tui, uel emeris
à manu populatis tui, ne uexetis
quiſque fratrem ſuum. Secundum 15
numerum annorum poſt Iobel, emes
à populari tui: iuxta numerum an-
norum prouentuum, uendet tibi.
Secundum multitudinem annorum 16
multiplicabis pretium eius, & iuxta ſupputationem paucitatis annorum
minues pretium eius: quoniam numerum congregationis proventuum
ipſe uendit tibi. Non ergo circumueniatis quiſque proximum ſuum 17
uerbis durioribus, ſed timebis à Deo tuo: ego ſum Dominus Deus
veſter. Faciatis igitur ſtatuta mea, & iudicia mea cuſtodietis, & 18
cuſtodietis, & facietis ea, ut habitetis in terra tuâ. Et dabit terra pro-
ventum ſuum, ut comedatis, & ſaturemini: & habitabitis in terra
confidenter. Et ſi quando dixeritis; quid comedemus anno ſeptimo? 20
Ecce non ſeminabimus, nec colligemus ſponte naſcentia proventus no-
ſtri. Ego præcipiam ut ſit benedictio mea ſuper uos ex theſauris meis 21
bonis, quæ ſunt in cœlis divinæ meæ præſentiæ, anno ſexto, & faciet
proventum qui ſufficiet in tres annos. Seminabitis autem anno octauo, 22
& comedetis de proventu ueteri illius anni ſexti: uſque ad annum no-
num, uſque ad tempus quo proventus ingrediatur, comedetis ueteres. Ter- 23
ra quoque Iſrael non uendetur in perpetuum, quoniam mea eſt terra: ad-
uenæ enim & coloni eſtis uos mecum. Et in omni terra poſſeſſionis 24
veſtræ redemptionem dabitis terræ.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* كه درويش شود برادري تو وبفروشد از احسنتاي او وبيايد شفعه خيراي او 25
آن نزديك باو شفعه كيرد مر فروختهي برادري او * ودروي كه نه باشد باو 26
شفعه كيرد و برسيد دستي او بيافت قدري شفعهي او * وحسيب كند مر سالهاي 27
فروختهي او وباز كرداند مر آن زيادتي بمردي آنچه فروخته شد باو وباز كردد
باحسنتاي او * واكر نه يافت دستي او قدري باز كرداندن باو باشد فروختكي 28
او در دستي آن خرا اوريا تا سالي آن يوبل و بيرون آيد در يوبل و باز كردد
باحسنتاي او * و مردي كه بفروشد خانهي نشستن شهري قلعه باشد شفعهي 29
او تا تمام شدني سالي فروختهي او سالي باشد شفعهي او * واكر نه شفعه 30
كرفته شود تا پر شدن باو سالي تمام و درست شود آن خانه آنچه در شهر آنچه
باو قلعه بيبعي درست بخراي او بعصرهاي او نه بيرون آيد در يوبل * وخانهاي 31
آن روستاها آنچه نيست بايشان قلعه كرداكرد ابر دشي آن زمين حسيب شود
شفعه باشد باو و در يوبل بيرون آيد * وشهرهاي آن لويان خانهاي شهرهاي احسنتاي 32
ايشان شفعهي جاويد باشد بلويان * وآنچه شفعه كيرد از آن لويان و بيرون آيد 33
فروختهي خانه و شهري احسنتاي او در يوبل كه خانهاي شهرهاي او لويان او احسنتاي
ايشان در ميانى پسراني يسرال * ودشتي حياطي شهرهاي ايشان نه فروخته شود كه احسنتا 34
جاويد او بايشان * وكه درويش شود برادري تو وميل دهد دستي او اواري تو قوي 35
كيري درو غريب ومهمان بزيد اواري تو * نه ستاني از نزدي او سود وسلف وبترسي
از خداي تو وبزيد برادري تو اواري تو * مر سيمي تو نه دهي باو در سود ودر 37
سلف نه دهي خورش تو * من " خداي شما آنچه بيرون آوردم شمارا از زمين مصر 38
بدادن بشما مر زميني كنعن بيودن بشما بخدا * وكه درويش شود برادري تو اواري 39
تو وفروخته شود بتو نه كار فرمايي درو كاري بندكي *

Hh 2

אֵיכָה שִׁכְחָתִי בְּיִשְׂרָאֵל וְלֹא יָרֵאתִי אֶת יְיָ כִּי אֶל יְיָ אֶלֹהֵינוּ וְאֶל אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וְלֹא עָשִׂיתִי כְּכָל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְלֹא הָיָה לִי לְהַחֲלִישׁ אֶת עַמִּי וְלֹא לְהַחֲלִישׁ אֶת בֵּיתִי וְלֹא לְהַחֲלִישׁ אֶת בֵּית אָבִי וְלֹא לְהַחֲלִישׁ אֶת בֵּית אִמִּי וְלֹא לְהַחֲלִישׁ אֶת בֵּית חָמִי וְלֹא לְהַחֲלִישׁ אֶת בֵּית חֹתְנִי וְלֹא לְהַחֲלִישׁ אֶת בֵּית אֲחִי וְלֹא לְהַחֲלִישׁ אֶת בֵּית אֲחוֹתִי וְלֹא לְהַחֲלִישׁ אֶת בֵּית אִשְׁתִּי וְלֹא לְהַחֲלִישׁ אֶת בֵּית בְּנִי וְלֹא לְהַחֲלִישׁ אֶת בֵּית בִּתִּי וְלֹא לְהַחֲלִישׁ אֶת בֵּית בְּנוֹתַי וְלֹא לְהַחֲלִישׁ אֶת בֵּית בְּנֵי בְנוֹתַי וְלֹא לְהַחֲלִישׁ אֶת בֵּית בְּנוֹתֵי בְּנוֹתַי וְלֹא לְהַחֲלִישׁ אֶת בֵּית בְּנֵי בְ

plagiē, propter ſeptem trangreſſiones quibus peccaverītis coram me.
Et comedetis carnem filiorum ve- 29
ſtrorum, & carnem filiarum ve-
ſtrarum; dixit Moſes prophe-
quām gravia fuerunt peccata, &
quām amara fuerunt peccata, quæ
fuerunt in cauſa ut patres noſtri
comederent carnem filiorum ſuo-
rum, & carnem filiarum ſuarum,
eò quòd non cuſtodiviſſent mandata legis? Et deſtruam excelſa 30
veſtra & extirpabo augures veſtros, & divinatores veſtros, & ponam cada-
vera veſtra projecta ſuper cadavera idolorum veſtrorum: & ani- 31
mabitur veſtrum meum vos. Et dabo urbes veſtras in ſolitudinem, & 32
deſolabo ſanctuaria veſtra: nec recipiam cum beneplacito odorem
oblationum veſtrarum: Et vaſtabo etiam ego terram: quia non 33
erit in ea quies ſpiritus, ita ut obſtupeſcant ſuper eam inimici veſtri
qui habitant in ea. Et vos diſpergam inter populos, & incitabo 34
contra vos populum extrahentium gladium: & erit terra veſtra deſvlta,
& civitates veſtræ erunt deſolatæ. Tunc volet terra annos quietis 35
ſuæ, omnibus diebus quibus fuerit diſerta à vobis, & vos eritis vagi
in terra inimicorum veſtrorum: tunc quieſcet terra reliquias quietis
ſuæ. Omnibus diebus quibus ipſa erat deſolata à vobis quieſcet: eò 36
quòd non quievit annis ceſſationum veſtrarum, quando habitabatis in ea.

Hieroſ. 29. *Quām mala fuerunt peccata, & quām amara fuerunt delicta, quæ in cauſa fuerunt ut patres noſtri ſuſtinerent, comederent carnem filiorum ſuorum, & filiarum ſuarum?*

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*Et conſtituetur in locum robur ſe- 20
ſtrum, neque debilis terra veſtra pa-
rientum fœtus, & arbor terræ non
debit fructum ſuum. Si autem in- 21
ceſſeritis mecum pertinaciter, nec
volueritis auſcultare mihi, addam
ſuper vos pœnas ſepties ſecun-
dùm peccata veſtra. Immittam in 22
vos animal agri, & orbabit vos,
& exterminabit quadrupedes
veſtras, & paucos reddet vos, &
manſa erunt viæ veſtræ. Si ad 23
ſi in his doctrinam non recipietis à
me, ſed inceſſeritis mecum pervasati-
ter: Tunc incedam etiam ego vobis- 24
cum in pertinacia, & percutam
& ego ſepties pro peccatis
veſtris: Atque inducā ſuper vos gla- 25
dium ulciſcentem ultionem ſuſcitā-
congregabimini autem ad mœnia
veſtra, tum immittam peſtilitatem in
medium veſtri, ac trademini in ma-
num inimici. Cùm confregero vobis 26
virgam panis, tum coquent decem
mulieres panem veſtrum in clibano
uno, reddentque panem veſtrum in
pondere, & comedetis, at non ſatu-
rabimini. Quòd ſi ita hoc non audie- 27
vitis me, ſed inceſſeritis mecum in
pertinacia; Incedam etiam ego vo- 28
biſcum in furore pertinaci, & ca-
ſtigabo vos etiam ego ſepties prop-
ter ea quæ vos. Inducſque carnem 29
filiorum veſtrorum, & carnem filia-
rum veſtrarum comedetis. Atque ad- 30
nihilabo frigidaria domus veſtræ,
& ſuccidam ſolares domus veſtræ,
dabuque cadavera veſtra ſuper ca-
davera abominationum veſtrarum: &
reprobabit vos anima mea. Dabo 31
quoque vaſtitatem in urbibus veſ-
tris, & muſtum reddam ſanctua-
rium veſtrum, nec odorabor odorem
acceptabilem veſtrum. Atque am- 32
quam reddam terram, ita ut mirā
efficiantur etiam propter eam inimi-
ci veſtri ſedentes in ea. Vos autem 33
diſpergam inter Gentes, & exercebo
poſt vos gladium, eritque terra veſtra
manſa, & civitates veſtræ erunt de-
ſolatæ. Eo tempore complacebit terra 34
in ceſſationibus ſuis, omnibus die-
bus maroris ſui, cùm autem eritis in
terra inimicorum veſtrorum: eo in-
quam tempore otiabitur terra, &
complacebit in ceſſationibus ſuis.
Omnibus diebus maroris ſui, otia-
bitur, quia non otiata eſt in ceſ-
ſationibus veſtris, cùm ſedereris ſu-
per eam.*

וְנָתְנוּ עֲוֹנָם בְּעֲוֹן אֲבוֹתָם בִּינֵי בִּתְּרָעָה
אֹרֶךְ וְאַרְצָה יִשְׂרָאֵל אֵרְכוּ בְּרַחֲמָיו׃ 43
בְּרַחֲמָיו׃ 43 וְאַרְצָא תִּשְׁבַּק מִנְּהוֹן
וְתִרְעֵי יָת שַׁבְּיָתְהוֹן וְתִשְׁתְּבֵיק כָּל יוֹמֵי
מַהְוַן וְהִיא אַרְצָא מְכַוְּנָא וְתֵיהֵוֵי נְיָחָא
יָת חוֹבְיָתוֹן דְּיָתְבוּ בַּהּ׃ 44 וְאַף
חֲלַף סַדְּרֵיהוֹן יָת קְדָם דִּינֵי מְאֵסוּ
וְלָחוֹד בְּהַדָּא דִּי הֲווֹן שָׁרֵי
בְּאַרְעָא בַּעֲלֵי דְּבָבֵיהוֹן לָא מְאַסְתִּין
וְלָא אַמְאַסְתִּין בְּמַלְכוּתָא דְּבָבֵל וְלָא
דְּחִיק מֵימְרִי יְתְהוֹן בְּמַלְכוּתָא דְּמָדַי
לְמֶעְבַּד עִמְּהוֹן בְּמַלְכוּתָא דִּינֵן לְמִפְסַח
קַיְמֵי עִמְּהוֹן בְּמַלְכוּתָא דְּאוּרְמִי אֲרוּם
אֲנָא הוּא יְיָ אֱלָהְכוֹן בֵּימוֹתְהוֹן דְּנוּן׃
וְיִסְתְּמֵיכוּן עִם אֲבָהָתְהוֹן קַדְמֵי בְּגוֹ דְּפָרִיקְתִּין וְאַפֵּיקוּתִי יָתְהוֹן מֵאַרְעָא
דְּמִצְרַיִם וְחֵמְיַן כָּל עַמְמַיָּא יָת כָּל גְּבוּרְתָּא לְהוֹן מְשׁוּל לְמֵימְרָא
לֵאלָהָא אֲנָא יְיָ׃

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*Reliqui autem manuſtat ex vobis, 36
indueam imbecillitatem in cor eo-
rum in terris inimicorum ſuorum, &
perſequetur eos vox ſolii impuſſi,
fugietque ſicut gladii, cadent-
que non inſequente. Et in 37
pingentur quaſque in fratrem ſuum,
quaſi præ gladio, cum perſequens
non ſit, neque erit vobis ſurrectio
contra inimicos veſtros. Et diliget- 38
demini inter Gentes, perditio quo-
que terræ inimicorum veſtrorum. Et re- 39
liqui manentes ex vobis liquefient
propter peccata ſua in terris inimi-
corum veſtrorum, & etiam propter
peccata patrum ſuorum ſecum li-
quefient. Tum confitebuntur pec- 40
catum ſuum & peccatum patrum
ſuorum, juxta prævaricationem
ſuam quā prævaricati ſunt in me:
& etiam quòd ambulaverint mecum
in pertinacia: Unde etiam ego 41
ambulabam cum illis in pertinacia,
& induxeram eos in terram inimi-
corum ſuorum: vel eo tempore con-
fractum erit cor ipſorum incircum-
ciſum, eóque tempore placebunt pro pecca-
tis ſuis: Et recordabor pacti mei 42
cum Jacob, & etiam pacti mei
cum Iſaac, & etiam pacti mei cum
Abraham recordabor, terræ quoque
reminiſcar. Terra interim relinque- 43
tur ab eis, & complacebit in ceſſa-
tionibus ſuis dum maſta eſt propter
illos: ipſi quoque placebunt pro
peccatis ſuis, propterea quòd judi-
cia mea rejecerunt, & ſtatuta mea
reprobavit anima eorum. Et etiam 44
cùm ſint hoc, cùm fuerint in terra inimi-
corum ſuorum, non rejiciam eos,
neque reprobabo eos ad perdendum
illos, diſſipabendo pactum meum cum
eis: quia ego Dominus Deus eorum.
Sed recordabor propter eos pacti 45
priorum, quos eduxi de terra Ægy-
pti in conſpectu oculorum Gentium,
ut eſſem ipſis in Deum: ego Do-
minus.*

וְיִשְׁתַּלְמוּ 39 אֵי מַה בִּישִׁין אִנּוּן חוֹבַיָּא וְכָל קְרִיוֹן אִנּוּן חֲטָיָא דְּעַמְמַיָּא
לְאַבְהָתְהוֹן לְמֵיסַל בְּשַׁר בְּנֵיהוֹן דִּי יְרוּשְׁלֵם לְמֵיסַל בְּשַׁר בְּנַיְהוֹן
וּבְנָתְהוֹן׃

וְאַשְׁוֵי יָת פִּגְרֵיכוֹן דְּאַפֵּיקְתּוּן מִנְּהוֹן וְתִסְגְּדוּן לְטָעוֹתְהוֹן וְתִתְרְחֵק מִנְּכוֹן רוּחִי׃ 30
וְאֶשְׁוֵי יָת פִּגְרֵיכוֹן דְּאַפֵּיתוּן מִנְּהוֹן וְתִתְרְחֵק מִנְּכוֹן רוּחִי׃ וְאֵיתֵי 31
יָת קִרְוֵיכוֹן צְדָיָן וְאֶשְׁעֵבֵּד יָת מַקְדְּשֵׁיכוֹן וְלָא אֲקַבֵּל בְּרַעֲוָא רֵיחַ קוּרְבָּנֵיכוֹן׃
וְהֶשְׁמוֹתִי אֲנָא יָת אַרְעָא דִּלְא יְהֵי עֲלָהּ נְיָח רוּחָא דְּיֵצִיבוּ 32
עֲלָהּ סַנָּאֲכוֹן דְּשָׁרְיָן בָּהּ׃ וְאַתְכֵּם אֲזָרֵי בֵּינֵי עַמְמַיָּא וְאֵרִיק בְּתַרֵיכוֹן עַם
שְׁלוּפָא חַרְבָּא וּתְהֵי אַרְעֲכוֹן צְדָיָא וְקִרְוֵיכוֹן יְהֵוֹן צְדָיָן׃ אֵן תְּרַעֲיָן הִיא בְּגִין 34
תְּרֵעֵי אַרְעָא יָת שְׁנֵי שְׁמִטָּתָא כָּל יוֹמֵי דְּהִיא צְדָיָא מִנְּכוֹן וְאַתּוּן תְּהוֵיוּן מִסְתַּלְּקִין
בְּאַרַע בַּעֲלֵי דְּבָבֵיכוֹן בְּכֵן תְּתְנַיַּח אַרְעָא וְתִרְעֵי יָת שְׁבוּעֵי שְׁמִטָּתָהּ׃ כָּל 35
יוֹמֵי דְּהִיא צְדָיָא מִנְּכוֹן תְּתְנַיַּח דִּלְא אִתְנַיַּחַת יָת שְׁנֵי שְׁמִטָּתֵיכוֹן כַּד
דַּיְתוּן עֲלַהּ׃

וְתִרְעֵי יָת שְׁבוּעֵי שְׁמִטָּתָהּ׃ כָּל 35

וְיִשְׁלְמוּ ׀ וְלֹא יִפְּרֵנּוּ יְהוִיתִיהוּ שָׁם
בְּבֵית אֹו בְּיֵשׁ מָטָר וְאֵין מְפָרְנֵּנוּ יִפְּרֵנּוּ
פְּעִירָה פְּעִירָה בְּחָבֶה ׀ וְהִטְרִיחוּ וְיַעֲלוּ׃
בְּעִיר בְּעֲיָר וְיִהְיוּ הוּא וּפְרוּעֲזֵיהוּ יִהְיוּ
קָדֵשׁ׃ 11 וְאֵין כָּל בְּעִיר סַמְּאֵב דִּלְהּ
יִקָּרְבוּן מְעִירָה קָרְבּוּ לְשַׁמְּאָה ׀ יְיָ׃
וְאֵין מִפְּרוּעֲזֵי יִפְּרְעוּזֵיהוּ וְיִסְוּף חוּסֵף
12 וְיִסְדֵּר בְּהָבָה יְהִיהוּ בֵּין טוֹב וּבֵין בִּישׁ
בְּעֲלוּיָה וְיִכְרְבָה בֵּין יְהִי׃ 13 וְיִסְוּף
וְחוּסְפֵיהוּ וְסִדּוֹ עַל עֲלוּיָה׃ 14 קוֹדְשָׁה
לְעִשְׂרָה וְיִי וְיִסְדֵּר בְּהָבָה ׀ הִיד סְרָה
דִּי סָדֵר יְהִיהוּ ׀ 15 וְאֵין דִּין דְּאַקְדִּישׁ׃
חוּסֵף קָסֵף עֲלוּיָה עֲלוּי וְיִהְי דִּילְיהוּ׃

קָדֵשׁ בְּהָבָה וְעֲלוּיָה בְּהָבָה בְּסִפְרָ דְּתַקְדִּישׁ יִי עֲזִירָה הִיכְרִין שְׁלִישִׁי בְּהָבָה׃
וְאֵין בְּהֵמוֹת ׀ וְאֵין בְּעִירָה דִּיקְרִבוּן מִנָּה קָדֵשׁ יִי כָּל דְּיוֹזִן מִנָּה וְדִיכְיוֹן׃
10 יְיָ יְהִי קוּדְשָׁה ׀ לֹא לָא יִשְׁתַּנֵּי שְׁלִים בְּרִיבְיָה מוּמָא וְדִיבְיָה
מוּמָא בִּשְׁלִים וְאֵין מִפְּרוּעֲזֵי יִפְּרֵנּוּ בְּעִירָא בְּעֲזִירָא יִהְיוּ הוּא וּפְרוּעֲזֵיהוּ יִהְיוּ קוּדְשָׁה׃
וְאִם כָּל וְאֵין כָּל פְּעִירָא מְסַאֲבָא דִּלְהּ

Hierof. 10. *Et non permutabis ipſum bonum pro malo, aut malum pro bono: quòd ſi permutando permutet animal pro animali, erit ipſum & commutatio ejus ſanctum.* 11. *Et animal immundum, de quo non offertur oblatio, omnino ſanctificabitur.* 12. *Et aſſimabit ipſum ſacerdos, ſive bonum ſive malum: juxta eſtimationem ſuam reddet.* 13. *Et addet quintam partem pretii ejus ſupra eſtimationem ejus.* 14. *Sanctificatione nomini Domini, tum eſtimabit ſacerdos. Quòd ſi ille qui ſanctificavit, redimere voluerit domum ſuam: tum addet quintam partem argenti eſtimationis ejus ſupra ipſam, & erit illius.*

Hæc ſunt decreta, & Statuta, ac Iudicia quæ dedit Dominus inter ſe & filios Iſrael in monte Sinaï per manum Moſi.

CAP. XXVII.

LOcutuſque eſt Dominus ad Moſi dicens, dicendo, alloquere filios Iſrael, dicéſque eis: Vir quum declaraverit votum, erit ſimulatio eſtimationis tuæ animarum Domino. Brittoni. Si eſtimatio tua, mali: cuius vivendi annis & uſque ad triginta annos erit eſtimatio tua quinquaginta ſiclorum argenteorum, ſecundùm ſiclum ſanctuarii. Quòd ſi famina fuerit, erit eſtimatio tua triginta ſiclorum. Si autem à quinque annis & uſque ad viginti annos, erit eſtimatio tua, maſculi, viginti ſiclorum; & famina, decem ſiclorum. Si autem à menſe & uſque ad quinque annos, erit eſtimatio tua, maſculi, quinque ſiclorum argenteorum; & famina, trium ſiclorum argenteorum. At ſi à ſexaginta annis & ſupra: ſi maſculi, erit eſtimatio tua quindecim ſiclorum: famina verò, decem ſiclorum. Quòd ſi pauperior fuerit eſtimatione tua ſtatuet illum coram ſacerdote, & aſſimabit eum ſacerdos: juxta vota vovens ejus quod attigerit manus vovens, aſſimabit eum ſacerdos. Si autem quadrupes fuerit de quo offerant oblationem Domino, quicquid ex ea dabit Domino, erit ſanctum. Non mutabis illum, nec commutabis bonum pro malo, aut malum pro bona: quòd ſi commutando commutaverit quadrupedem pro quadrupede, erit & commutabile ipſum erit ſanctum. Si autem fuerit quadrupes vollura, de quo non offerunt oblationem Domino, ſtabunt quadrupedem coram ſacerdote: & aſſimabitque eam ſacerdos inter bonum ac inter malum: ſecundùm eſtimationem tuam, ſacerdos, ſic erit. Quòd ſi redimendo redemerit eam, addet quintam partem ejus ſupra eſtimationem tuam. Vir autem quum confecraverit domum ſuam conſecrationem Domino. tum eſtimabit eam ſacerdos inter bonum ac inter malum: ſecundùm quod eſtimaverit eam ſacerdos, ſic confirmabitur. Si autem confecrans redemerit domum ſuam, addet quintam partem argenti eſtimationis tuæ ſuper eam, & erit illius.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* اینان آن رسمها و آن حکمها و آن شریعتها آنچه بداد ۳ میانی او و میانی پسرانی پسران درد 46
کوهی سینی در دستی مشه ۰ ۰ فصل بیست وهفتم ۰

* سخن گفت ۳ بیشه بگفتن * سخن گوی بپسرانی پسران و بگوی بایشان مردی که شرح 2
کند نذر در میانی تو جانها را ۳ * باشد میانی تو آن نزینه از قدری بیست سال و تا قدری 3
شست سال باشد میانی تو بنجاه مثقال سیم در مثقالی آن خاص * واگر مادینه آن باشد میانی 4
تو سی مثقال * واگر از قدری پنج سال و تا قدری بیست سال باشد میانی تو آن نزینه 5
بیست مثقال و بمادینه ده مثقال * واگر از قدری ماه و تا قدری پنج سال باشد میانی تو آن 6
نزینه پنج مثقال سیم و بمادینه سه مثقال سیم * واگر از قدری شست سال و بالا اگر نزینه 7
باشد میانی تو پانزده مثقال و بمادینه ده مثقال * واگر درویش او از تو میانی تو بیایستانند اورا 8
بپیش آن کهن میانی کند اورا آن کهن ابر قدری آنچه برسد دستی آن نذر کنا میانی کند
اورا آن کهن * واگر چهارپایی آنچه نزدیک آورند از آن قربان ۳ همه آنچه بدهند ازو ۳ باشد 9
خاص *نه بدل کند اورا و نه عوض کند اورا نیک در بد یا بد در نیک و اگر عوض کردن 10
عوض کند چهارپا در چهارپا باشد او و عوضی او باشد خاص * واگر همه چهارپایی پلید 11
آنچه نه نزدیک آورند از آن قربان ۳ بیایستانند مر آن چهارپا بپیشی آن کهن * و قیاس 12
کند آن کهن آنرا میانی نیک و میانی به چون قیاسی تو آن کهن همچنین باشد * واگر 13
خلاص کردن خلاص کند آنرا بیفزاید پنج یکه او ابر قیاسی تو* و مردی که خاص کند 14
مر خانهی او خاص ۳ و قیاس کند اورا آن کهن میانی نیک و میانی به چون آنچه قیاس
کند اورا آن کهن همچنین درست باشد * واگر آن خاص کنا خلاص کند مر خانهی او 15
بیفزاید پنج یک سیمی قیاسی تو ابر او و باشد او۰ 16

* واگر از دشتی احستنالی او خاص کند مرد ۳ باشد قیاسی تو بقدری کشتنی او کشت 16
حرواری جوها در بنجاه مثقال سیم * اگر از سالی آن یوبل خاص کند دشتی او چون قیاسی تو 17
درست باشد* و اگر پسی آن یوبل خاص کند دشتی او و حسیب کند باو آن کهن مر آن سیم 18
ابر قدری آن سالها آن باقی مانده کان تا سالی آن یوبل وکم شود از قیاسی تو * و اگر خلاص 19
کردن خلاص کند مر آن دشت آن خاص کنا اورا بیفزاید پنج یک سیم قیاسی تو ابر او
درست باشد باو* و اگر نه خلاص کند مر آن دشت و اگر بفروخت مر آن دشت بمردی دگر 20
نه خلاص شود نیز * و باشد آن دشت در بروز آمدنی او در یوبل خاص ۳ چون دشتی آن حرم 21
بکهن باشد احستنالی او * و اگر مر دشتی خریده ای او آنچه نه از دشتی احستنالی او خاص
باشد ۳ * و حسیب کند باو آن کهن مر شماری آن قیاسی تو تا سال آن یوبل و بدهد 23
مر قیاسی تو در روزی آن او خاص ۳ * در سالی آن یوبل باز گردد آن دشت باآنچه بخرید اورا 24
از نردی او و آنچه باو احستنا آن زمین * و همه قیاسی تو باشد در مثقالی آن خاص بیست دانگ 25
باشد آن مثقال * خاصه نخست زاد آنچه نخست زاد شود ۳ در چهارپا نه خاص کند مرد اورا اگر 26
گاو اگر بره ۳ او * و اگر در چهارپایی آن پلید خلاص کند در قیاسی تو و بیفزاید پنج یکه آن
او ابر او و اگر نه خلاص شود فروخته شود در قیاسی تو * خاصه همه حرم آنچه حرم کند مرد 28
۳ از همه آنچه باو از آدم و چهارپا و از دشتی احستنالی او نه فروخته شود و نه خلاص شود همه
حرم خاصی خاصها ۳ * [همه] حرم آنچه حرم شود از آن آدم نه خلاص شود کشتن کشته شود * 29

Si verò de ag o paſſeſſionis ſuæ cognatione ſanctificaverit vir Domino, tunc erit eſtimatio tua ſecundùm ſemen eorum: ſemen ahnſei eorum habebunt, in quinquaginta ſiclis argenti. Si ab anno Jobel converterit vir ejus agrum ſuum, secundùm ſtimationem tuam erit eis. Si verò poſt Jobel converterit ejus agrum ſuum, tunc computabit ei ſacerdos argenti juxta annos reſiduos numerati ipſos ad annum Jobel, & diminuetur de eſtimatione tua. Si autem redimere voluerit agrum qui conſecravit vir ipſum, addet quintam partem argenti eſtimationis tuæ ſuper eum, & erit eis. Si verò non redemerit agrum vir ejus, & ſi vendiderit agrum vir ejus, non redimetur ultrà: Sed erit ager, quum egredie ſit in Jobel, ſanctificatus Domino, ſicut ager anathematis: facedotis eſt poſſeſſio ejus. Si verò ager emptionis tuæ fuit, qui non erat de agro poſſeſſionis ſuæ, conſecrat* ſtetit Dominus. Tum computabit ei ſacerdos numerum eſtimationis tuæ usque ad annum Jobel, & dabit eſtimationem tuam in die illo ſanctum Domino. Anno autem Jobilei reſtituet ager ad eum à quo emerat ipſum, ad eum cujus eſt poſſeſſio terræ. Omnis autem eſtimatio tua erit juxta ſiclos ſanctuarii, ſiclus. Tantum primogenitura quem ſeparabit coram Domino ne primogenitus, ſive bos ſive agnus, nominis Domini eſt. Si quod ſi de immundo animali fuerit, tum redimet juxta eſtimationem ejus, & addet quintam partem pretii ejus ſupra ipſum: quòd ſi non redimatur, venadetur ſecundùm eſtimationem tuam. Tantum omne dicatum, quod ſeparaverit vir nomini Domini, de omni quod habet tum ex homine quàm ex pecore, omnis devotio ſanctitatis erit nomini Domini. Omne ſeparatum, quod ſeparaverit quisquam filiorum hominum, non redimetur: interficiendo interficietur.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* واگر از دشتی احستنالی او خاص کند مرد ۳ باشد قیاسی تو بقدری کشتنی او کشت 16
حرواری جوها در بنجاه مثقال سیم * اگر از سالی آن یوبل خاص کند دشتی او چون قیاسی تو 17
درست باشد* و اگر پسی آن یوبل خاص کند دشتی او و حسیب کند باو آن کهن مر آن سیم 18
ابر قدری آن سالها آن باقی مانده کان تا سالی آن یوبل وکم شود از قیاسی تو * و اگر خلاص 19
کردن خلاص کند مر آن دشت آن خاص کنا اورا بیفزاید پنج یک سیم قیاسی تو ابر او
درست باشد باو* و اگر نه خلاص کند مر آن دشت و اگر بفروخت مر آن دشت بمردی دگر 20
نه خلاص شود نیز * و باشد آن دشت در بروز آمدنی او در یوبل خاص ۳ چون دشتی آن حرم 21
بکهن باشد احستنالی او * و اگر مر دشتی خریده ای او آنچه نه از دشتی احستنالی او خاص
باشد ۳ * و حسیب کند باو آن کهن مر شماری آن قیاسی تو تا سال آن یوبل و بدهد 23
مر قیاسی تو در روزی آن او خاص ۳ * در سالی آن یوبل باز گردد آن دشت باآنچه بخرید اورا 24
از نردی او و آنچه باو احستنا آن زمین * و همه قیاسی تو باشد در مثقالی آن خاص بیست دانگ 25
باشد آن مثقال * خاصه نخست زاد آنچه نخست زاد شود ۳ در چهارپا نه خاص کند مرد اورا اگر 26
گاو اگر بره ۳ او * و اگر در چهارپایی آن پلید خلاص کند در قیاسی تو و بیفزاید پنج یکه آن
او ابر او و اگر نه خلاص شود فروخته شود در قیاسی تو * خاصه همه حرم آنچه حرم کند مرد 28
۳ از همه آنچه باو از آدم و چهارپا و از دشتی احستنالی او نه فروخته شود و نه خلاص شود همه
حرم خاصی خاصها ۳ * [همه] حرم آنچه حرم شود از آن آدم نه خلاص شود کشتن کشته شود * 29

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Omnis autem decima terræ, de fe-
mine terræ & de fructu arboris,
Domini eſt, ſanctitas Domino. 31
Verò vidimendo redemerit vir ali-
quid de decima ſua, quintam partem
ejus addet ſuæ eam. Et omne de- 32
cima boum & ovium omnium, tran-
ſe quæ tranſeunt ſub virga, decimi
erit ſanctum Domino. Non diſquiſ- 33
ret inter bonum & malum, neque
permutabit illud: quòd ſi commu-
tando commutaverit illud, erit iſſe
& commutatio ejus, erit inquam
ſanctificatio, non redimetur. 34
Iſtæ ſunt præcepta quæ præcepit Domi-
nus ipſi Moſi ad filios Iſrael in
monte Sinai.

Abſolutus eſt liber Vajikra.

* وهمه دهيك آن زمين از تخمي آن زمين از بري آن درخت يَهْوَه اَسْت اَز خاص يَهْوَه * واگر خلاص 10
كردن خلاص كند مرد از دهيك او پنج يك او بيفزايد بر او * وهمه دهيك گاو وگوسپند 11
هر آنچه بگذرد فرود آن چوب آن دهمي باشد خاص يَهْوَه * نه بار جويد ميانی نيك بد ونه 12
بدل كند اورا واگر بدل كردن بدل كند اورا باشد او وبدلي او باشد خاص نه 13
خلاص شود * اينان آن فرمانها آنچه بفرمود يَهْوَه * مر موسه بپسراني يسرال در كوهي سيني. 14

נשלם ספר ויקרא

Targ. JONATHAN B. UZIEL.

NUMERI.

SECT. XXXIV.

CAP. I.

FLoquutus eſt Dominus cum Moſe in deſerto Sinai in tabernaculo i
conventus, prima die menſis Aprilis, ille eſt menſis ſecundus, anni ſecun-
di à tempore quo exierunt ipſi è terra Ægypti, dicendo: Tollite ſummam 2
univerſæ congregationis filiorum Iſrael, juxta familias ipſorum, juxta
domos patrum ipſorum, juxta numerum nominum ipſorum, omnes ma-
culos per capita ſua. A filio viginti annorum & ſupra, quicunque 3
egreditur ad militiam in Iſrael, hos numerabis per exercitus ſuos tu & 4
Aharon. Sintque vobiſcum viri de ſingulis tribubus, quilibet caput 4
ſit domus patrum ſuorum. Et hæc ſunt nomina virorum qui ſtabunt vo- 5
biſcum: de Ruben, Elitſur filius Sedeur. De Simeon princeps, Selumiel 6
filius Tiuri Schaddai. De Juda princeps, Nachſon filius Amminadab, 7
De Iſſachar princeps, Nethaneel filius Tſuar. De Zebulun, Eliab filius 8
Helon. De filiis Joſeph, de Ephraim princeps, Elitſchama filius 10
Ammiud: De Manaſſe princeps Gamaliel filius Pedahtſur. De 11
Binjamin princeps, Abidan filius Gideoni. De Dan princeps, Achi- 12
ezer filius Ammi Schaddai. De Aſer princeps, Pegiel filius Ochi- 13
ran. De Gad princeps, Eliaſaph filius Dehuel. De Naphtali princeps, 14
Ahira filius Enan. 15

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

CAP. I.

LOcutuſque eſt Dominus ad Mo- 1
ſen in deſerto Sinai, una menſis
ſecundi, anno ſecundo egreſſis eo-
rum de terra Ægypti, dicendo: Filios 2
mercate capita totius cœtûs Iſrael
per familias ſuas, per domos pa-
trum ſuorum, juxta numerum omni-
um, omnes maſculos per capita
computationes eorum, A viginti an- 3
nis & ſupra, omnes egredientes in
exercitum in Iſraele: numerabitis eos
per exercitus ſuos tu & Aharon. Et 4
vobiſcum ſint, viri pro qualibet tri-
bu, quilibet principi per domum pa-
trum ſuæ ſit. Hæc autem ſunt nomi- 5
na virorum qui ſtabunt vobiſcum:
pro Reuben, Eliſur filius Shedeür.
Pro Shimeon, Shelumiel filius Zu- 6
riſhaddai. Pro Iehudah, Nahſhon f.
filius Amminadab. Pro Iſſaſchchar, 8
Nethanel filius Suar. Pro Zebu- 9
lun, Eliab filius Helon. Pro filiis 10
Joſeph, pro Ephraim: Elitſchama
filius Ammihud: Pro Menaſſeh,
Gamliel filius Phedahtſur. Pro 11
Binjamin, Abidan filius Gideoni.
Pro Dan, Ahiezer filius Ammi- 12
ſhaddai. Pro Aſſer, Phegiel filius 13
Ochran. Pro Gad, Eliaſaph filius 14
Deuel. Pro Naphtali, Ahira f. 15
filii Enan.

תרגום יונתן בן עזיאל

א

וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה בְּמַדְבְּרָא דְסִינַי בְּמַשְׁכְּנָא וְיָמָא בְּחַד לְיַרְחָא דְאִיָּר
הוּא יַרְחָא תִנְיָנָא דִּנְסָן שָׁתָא תִנְיָיתָא לְזִמְנָן מִפָּקְהוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְמֵימָר:
שָׂאוּ קְבִילוּ יַת חוּשְׁבַּן כָּל כְּנִשְׁתָּא דְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְגִיסָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן
בְּמִנְיַן שְׁמָהָן כָּל דְּכוּרָא לְגֻלְגְּלְתְּהוֹן: מִבַּר עֶסְרִין שְׁנִין וּלְעֵלָּא כָּל
נָפֵק חֵילָא בְּיִשְׂרָאֵל תִּמְנֵין יְתְהוֹן לְחֵילֵיהוֹן אַתְּ וְאַהֲרֹן: וְאִתְכֹּם יִסְתַּמְּרוּן
יְהוֹן גַּבְרָא גַּבְרָא לְשִׁבְטָא גְּבַר רֵישׁ לְבֵית אֲבָהָתֵיהּ הוּא: וְאִלֵּין שְׁמוֹת גֻּבְרַיָּא
שְׁתַּרְתְּעוֹן אִתְכֹּם יְהוֹיכִין שַׁפְרָן לְרָאוּבֵן אֱלִיצוּר בַּר שְׁדֵיאוּר: לְשִׁמְעוֹן לְשְׁמוּעֵן
אַמְרכֹל שַׁלְמִיאֵל בַּר צוּרִי שַׁדַּי: לִיהוּדָה לִיהוּדָה אַמְרכֹל נַחְשׁוֹן בַּר עַמִּינָדָב:
לְיִשָּׂשכָר יְשִׂישכָר אַמְרכֹל נְתַנְאֵל בַּר צוּעַר: לִזְבוּלֻן לְזַבְלוֹן אַמְרכֹל אֱלִיאָב
בַּר חֵלוֹן: לִבְנֵי יוֹסֵף לְבְנֵי יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם אַמְרכֹל אֱלִישָׁמָע בַּר עַמִּיהוּד: 10
לִמְנַשֶּׁה לְמְנַשֵּׁה אַמְרכֹל גַּמְלִיאֵל בַּר פְּדָה צוּר: לְבִנְיָמִן לְבִנְיָמִן אַמְרכֹל 11
אֲבִידָן בַּר גִּדְעוֹנִי: לְרֵן לְדָן אַמְרכֹל אֲחִיעֶזֶר בַּר עַמִּי שַׁדַּי: לְאָשֵׁר לְאָשֵׁר אַמְרכֹל 12
פַּגְעִיאֵל בַּר עָכְרָן: לְגַד לְגָד אַמְרכֹל אֶלְיָסָף בַּר דְּעוּאֵל: לְנַפְתָּלִי לְנַפְתָּלִי אַמְרכֹל 13
אֲחִירַע בַּר עֵינָן: 14 15

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* فصل اوّل.

* سخن گفت يَهْوَه دربيابانی سيني در يك بماهي آن دوهمي در سالي آن دوهمي ببيرون 1
آمدي ايشان اززميني مصر بگفتن * بشماريد مر سري همه جماعتي بسرال باهلي خانهاي 2
ايشان بخانهي پدري ايشان در شماري نامها همه نرينه بسرهاي ايشان * از قدري بيست 3
سال وبالا همه بيرون آيي سپاه در بسرال بشماريد ايشانرا بسپاهاي ايشان تو واهرن .
* واوازي شما باشند مرد مرد بقبيله مرد سرور بخانهي پدري او او * واينان نامهاي آن 4 5
مردمان آنچه بايستند اوازي شما براوين البصور پسري شديأور * لشمعون شلميل پسري 6
صوري شدّي * ليهوده نحشون پسري عمّينذب * ليسسكر نتنئل پسري صوعر * لزبولن 7 8
الياب پسري حلن * بپسراني يوسف لافريم اليشمع پسري عمّيهود لمنسّه جمليل پسري 9 10
فدهصور * لبنيمين ابيدن پسري جدعني * لدن احيعزر پسري عمّيشدّي * لاشر فجعيال 11 12
پسري عكرن * نحد اليسف پسري دعوال * لنفتالي اخيرع پسري عينن. 13 14 15

Hi ſunt convocati cœtûs, principes 16
tribuũ patriũ ſuũ: capitaneiq; milliũ
Iſrael erant. Aſſeptò igitur Mo ſes & 17
Aharon viri ſtus qui expreſſi
ſunt nominibus. Et univerſi cœtus 18
congregarunt unà menſis ſecundi, &
genealogicè ſint per familias ſuas:
per domos patrum ſuorum, juxta numerum nominũ à viginti annis et ſurſũ,
per capita computationes eorũ. Sicut 19
edmodum præceperat Dñs ipſi Mo-
ſi: ſic numeravit eos in deſerto Sinai.
Fuerunt itaque filii Reuben primo- 20
genitî Iſrael per generationem ſuam,
per familias ſuas, per domum pa-
trum ſuorum, juxta numerum nomi-
num, per capitis computationes eorum, a-
nnis maſculinis à viginti annis &
ſurſũ, omnia egredientia in exercitum:
Numerati eorũ de tribu Reubenis, 21
quadraginta & ſex millia, & quin-
genti. De filiis Shimeon per genera- 22
tiones ſuas, per familias ſuas, per
domum patrum ſuorum, numeratis eo-
rum in numero nominum, per capitis
computationes eorũ, omnis maſculus
à viginti annis & ſurſũ, omnia e-
gredientia in exercitum: Numerati eo- 23
rum de tribu Shimeon, quinqua ginta
& novem millia, & trecenti. De fi- 24
liis Gad per generationes ſuas, per
familias ſuas, per domum patrum
ſuorum, à numero nominũ, à viginti
annis & ſurſũ, omnia egredientia in
exercitum: Numerati eorum de tribu 25
Gad, quadraginta & quinque millia,
& ſexcenti & quinquaginta. De fi- 26
liis Iehudah per generationes ſuas,
per familias ſuas, per domum pa-
trum ſuorum, in numero nominum,
à viginti annis & ſurſũ, omnia egredien-
tia in exercitum: Numerati eorum de tribu 27
tribu Iehudah ſeptuaginta et qua-
tuor millia, et ſex centi. De filiis Iſſa- 28
ſchachar per generationes ſuas, per
familias ſuas, per domum patrum
ſuorum, in numero nominũ, à viginti
annis et ſurſũ, omnia egredientia in
exercitum: Numerati eorum de tribu 29
Zebulun, quinquaginta & ſeptem millia, & quadringenti. De 30
filiis Joſeph, de filiis Ephraim, per familias ſuas, per domos pa-
trum ſuorum, in numero nominum, à viginti annis & ſurſũ, omnia egredien-
tia in exercitum: Numerati eorum de tribu Ephraim quadraginta mil- 33
lia, & quingenti.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ايشان خوانده‌گاني آن جماعت مهترانافي قبيلهاي پدراني ايشان سرورافي هزارافي بسرال ايشان * 16
بستانند مشه واهرن مر آن مردمافي آن ايشان آنچه شرح شدند در نامها * ومر همه آن جماعت 17
جمع كردند دريك بماهي آن دوهمي ونسبت شدند ابر اهلي خانهاي ايشان بخانهي 18
پدراني ايشان در شماري نامها از قدري بيست سال وبالا بسرهرهاي ايشان * چون آنچه بفرمود 19
يَهْوَه مر مشه بشمرد ايشانرا در بيابانی سيني * وبودند پسراني راوبن نخست زادي بسرال توليد 20
ايشان باهلي خانهي ايشان بخانهي پدران ايشان در شماري نامها بسرهرهاي ايشان همه نرينه
از قدري بيست سال وبالا همه بيرون آيي سپاه * شمردگاني ايشان بقبيلهي راوبن چهل وشش 21
هزار وپانصد * بپسراني شمعون توليد ايشان باهلي خانهي ايشان بخانهي پدراني ايشان 22
شمردگاني او در شماري نامها بسرهرهاي ايشان همه نرينه از قدري بيست سال وبالا همه بيرون
آيي سپاه * شمردگاني ايشان بقبيلهي شمعون پنجاه ونه هزار وسه صد * بپسراني جد توليد 23 24
ايشان باهلي خانهي ايشان بخانهي پدراني ايشان در شماري نامها از قدري بيست سال وبالا
همه بيرون آيي سپاه * شمردگاني ايشان بقبيلهي جد چهل وپنج هزار وشش صد وپنجاه 25
* بپسراني يهوده توليد ايشان باهلي خانهي ايشان بخانهي پدراني ايشان در شماري نامها از 26
قدري بيست سال وبالا همه بيرون آيي سپاه * شمردگاني ايشان بقبيلهي يهوده هفتاد 27
وچهار هزار وشش صد * بپسراني يسسكر توليد ايشان باهلي خانهي ايشان بخانهي پدراني 28
ايشان در شماري نامها از قدري بيست سال وبالا همه بيرون آيي سپاه * شمردگاني ايشان 29
بقبيلهي يسسكر پنجاه وچهار هزار وچهار صد * بپسراني زبولن توليد ايشان باهلي خانهي 30
ايشان بخانهي پدراني ايشان در شماري نامها از قدري بيست سال وبالا همه بيرون آيي
سپاه * شمردگاني ايشان بقبيلهي زبولن پنجاه وهفت هزار وچهار صد * بپسراني يوسف 31 32
بپسراني افريم توليد ايشان باهلي خانهي ايشان بخانهي پدراني ايشان در شماري نامها از
قدري بيست سال وبالا همه بيرون آيي سپاه * شمردگاني ايشان بقبيلهي افريم چهل 33
هزار وپانصد .

וחמשים ושלשה סמוכין לו׳ ושבעה ורבעה דחוקה מפני עי חילות שבעה׳
דבני ישכר נתנאל בן צוער : ובאוריו וחילוחיה וסכומהון לגיסיהון חמשין
וארבעה אלפין וארבע מאה : מטה דבולון שבעה ורובלין ורבעה דחוקה מפני עי
חילות שבעה דבני בולון אליאב בן חילון : ובאוריו וחילוחיה וסכומהון לגיסיהון
חמשין ושבעה אלפין וארבע מאה : כל הפקודים לבל מניינא למשריתי יהודה׳
מאה וחמשין ושית אלפין וארבע מאה לחילוחהון בקדמיתא נטלין : דגל שיקם
משריתי ראובן דרומאה ישרון לחילוחהון בארבעתי מילין מרכבתן ושקטיה חורי
מבילת תלת גוונין בל קבל תלת פרזליקיא ורבתוניא אמוראי ושבעי קבקבלום
ובירתי חקוק ומפוקש שמהת תלת שבטיא ראובן שמעון בן בצמעיוהי כרחב
שטט ישראל יי אלהנא יי אחד וביה תורה חקוק צורת בר אלא והוה חמי למחוי
ביה צורת בר חויי בדם נטיה נביא חלפיה מטול דלא יקרי להון חוכת עיגלא
ורבעה דחוה מפני עי חילות שבעה דראובן אלישור בר שיראור : ובאוריו וחילוחיה
וסכומהון לגיסיהון ושבעה חמשין וחשע אלפין וארבע מאה : ומטה דגד שבעה
דבני מפני עי חילות שבעה בני דגד אליקף בן דעואל : ובאוריו וחילוחיה
וסכומהון לשבעה ארבעין וחמשה אלפין וחמש מאה : כל פקודי מניינא
לשמשריתי ראובן מאה וחמשין וחד אלפין וארבע מאה וחמשין לחילוחהון
ברתיניהא נטלין : ונסעי ויטוד משכן ומטא משריתי ליואי בגו משריתיא ויהי
משריוויהון בארבעתי מילין מרכבתן במסיעהא הינן נטלין ית כמא דישרן שכינתא
נטלין גבר על תחושידה לסיקסיקהון :

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* و آن لویان فرود آینه کرداکرد بسکن آن گواه گرفت ونه باشد غضب ابر جماعتی 53
پسرانی یسرال وگله دارند آن لویان مر نگاهداشت مسکنی آن گواه گرفت * بکردند پسرانی یسرال 54
چون آنچه بفرمود ۱۱ مر مشه همچنین بکردند *

فصل دوم *

* سخن گفت ۱۱ بمشه (واهرن) گفتن * مرد ابر علمی او درشانها نخانهی پدرانی ایشان فرود آینه 2
پسرانی یسرال ازمقبل گرداگرد نخیمهی وعده فرود آینه * و آن فرود آیان بمریج علمی لشکرگاهی 3
یهوده بسپاهانی ایشان و مهتر پسرانی یهوده نکشون پسری عمینداب * وسپاهی او و شمرگانی ایشان 4
هفتاد وچهار هزار وشش صد * وآن فرود آیان ابر او قبیلهی بششکر ومهتر پسرانی یششکر بتنال 5
پسری صوعر * وسپاهی او و شمرگانی او پنجاه وچهار هزار وچهار صد * قبیلهی زبولن ومهتر 6 7
پسرانی زبولن الیاب پسری حلن * وسپاهی او و شمرگانی او پنجاه وهفت هزار و چهار صد * همه 8 9
آن شمرگان بلشکرگاهی یهوده صد وهشتاد وشش هزار و چهار صد بسپاهانی ایشان اول منزل
بر دارند * علمی لشکرگاهی راوبن بدروم بسپاهانی ایشان و مهتر پسرانی راوبن الیصور پسری 10
شدیاور * وسپاهی او و شمرگانی او چهل و شش هزار و پانصد * وآن فرود آیان ابر او قبیلهی 11 12
سمعون و مهتر پسرانی سمعون شلمیال پسری صوریی شدی * وسپاهی او و شمرگانی ایشان 13
پنجاه و نه هزار و سه صد * وقبیلهی جد و مهتر پسرانی جد الیسف پسری رعوال * 14
و سپاهی او و شمرگانی ایشان چهل وپنج هزار وشش صد وپنجاه * همه آن شمرگان 15 16
بلشکرگاهی راوبن صد وپنجاه ویک هزار وچهارصد وپنجاه بسپاهانی ایشان و دویم منزل
بر دارند * ومنزل بر دارد خیمهی وعده لشکرگاهی آن لویان در میانی آن لشکرگاها چون آنچه 17
فرود آینه همچنین منزل بر دارند مرد ابر جایی او بعلمهای ایشان *

Liber Numeri. Cap. II. 53

Levita vero refidebunt in circuitu 53
Tabernaculi teftimonii, & non erit ira fuper cetum filiorum Iſrael : cu-ſtodientque Levitæ cuſtodiam Tabernaculi teſtimonii. 54
Et fecerunt filii Iſrael ſecundum quæ præceperat Dominus ipſi Moſi, ſic fecerunt. Cap. II.

ET locutus eſt Dominus ad Moſen & Aaron dicendo, Quiſque juxta 2
vexillum ſuum, juxta ſigna domus patrum ſuorum refidebunt filii Iſrael : e regione, in circuitu Tabernaculi refidebunt. Refidentes ad 3
Orientem, vexillum caſtrorum Iehudah exercituum ſuorum. Et princeps filiorum Iehudah, Nahſhon filius Amminadab. Et exercitus ejus, qui- 4
murattyi eorum, ſeptuaginta & quatuor millia, ſex ſcentæ. Refidentes 5
verò juxta eum, erunt tribus Iſſachar : & princeps filiorum Iſſachar, Nethaneel filius Suar. Et ex- 6
ercitus ejus, numerati ejus, quinquaginta & quatuor millia, & quadringenti. Tribus item Zebulun : & 7
princeps filius Zebulun, Eliab filius Helon. Et exercitus ejus, numerati, & 8
ejus, quinquaginta & ſeptem millia, & quadringenti. Omnes numerati in 9
caſtris Iehudah, centum & octoginta & ſex millia, & quadringenti, per exercitus ſuos : primum manſionem removebunt. Vexillum caſtrorum Reu- 10
ben ad Meridiem per exercitus ſuos : & princeps filiorum Reuben, Elitur filius Shedeiur. Et exercitus 11
ejus, numerati ejus, quadraginta & quatuor millia, & quingenti. Refi- 12
dentes autem juxta eum, erunt tribus Shimeon : & princeps filius Shimeon, Shelumiel filius Suri-Shaddai. Et exercitus ejus, numerati ejus, 13
quinquaginta & novem millia, & trecenti. Tribus item Gad : & princeps filius Gad, Eliaſaph filius Rehuel. Et exercitus ejus, numerati ejus, 14 15
cum quadraginta & quinque millia, & ſexcenti & quinquaginta. Omnes 16
numerati in caſtris Reuben, centi & quinquaginta & unâ millia, & quadringenti & quinquaginta, per exercitus ſuos : ſecundi manſionem removebunt. Tum manſionem remove- 17
bit tentorium conventûs, cum caſtris Levitarum, in medio caſtrorum : quemadmodum refidebunt, ſic manſiones removebunt, quiſque in loco ſuo, juxta vexilla ſua.

אלה התפקדים אילין סכומי בניניא דבנא משיר האהרן והברכי שראל תריסר 44
נשיא נבראי חד לבית אבהתהי הוון : והוי והוו כל סכומי מניני בני שראל לבית 45
אבהתהון מבר עשרין שנין ולעילא כל פקי חילא בשראל : והוו והוו כל 46
סכומי שית מאה ותלתא אלפין וחמש מאה וחמשין : והלוים לא יתפקדו לשבטא 47
דאבהתהון לא אתמניאו בגיוהון : ואמר יי למשה למימר : אך את שבט מטה לוי 48
לא תקנד ולא תמני ית ראשהון בגו בני שראל : ואנת הקים 49
בני ית ליואי על משכנא דסהדותא ועל כל מנוי ועל כל דיליה הינון יטלון ית 50
משכנא יי כד בני והינון ישמשוניה וחזור חזור למשכנא ישרון : ובמטו 51
ובמטל משכנא יפרקון ית ליואי ובמשרי משכנא יקימון ודחיא ליואי יתקרבון 52
דיקרב יתקטיל באישא מעלהבא מן קדם יי : ותנו ישראל בני שראל גבר על 53
בית משריי וגבר על מקטיה לחיליהון :

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* پسرانی منسه تولید ایشان باهلی خانهی ایشان بخانهی پدرانی ایشان در شماری نامها 34
از قدری بیست سال وبالا همه بیرون آیای سپاه * شمرگانی ایشان بقبیلهی منسه سی وشو 35
هزار ودویست * پسرانی بنیمن تولید ایشان باهلی خانهی ایشان بخانهی پدرانی ایشان 36
در شماری نامها از قدری بیست سال وبالا همه بیرون آیای سپاه * شمرگانی ایشان بقبیلهی 37
بنیمن سی وپنج هزار وچهار صد * پسرانی دن تولید ایشان باهلی خانهی ایشان بخانهی 38
پدرانی ایشان در شماری نامها از قدری بیست سال وبالا همه بیرون آیای سپاه * شمرگانی 39
ایشان بقبیلی دن شصت ودو هزار وهفت صد * پسرانی اشر تولید ایشان باهلی خانهی 40
ایشان بخانهی پدرانی ایشان در شماری نامها از قدری بیست سال وبالا همه بیرون
آیای سپاه * شمرگانی ایشان بقبیلهی اشر چهل ویك هزار وپانصد * پسرانی نفتالی 41 42 43
تولید ایشان باهلی خانهی ایشان بخانهی پدرانی ایشان در شماری نامها از قدری
بیست سال وبالا همه بیرون آیای سپاه * شمرگانی ایشان بقبیلهی نفتلی 43
پنجاه وسه هزار وچهار صد * اینان آن شمرگانی آنچه بشمرد مشه واهرن ومهترانی 44
پسرال دوازده مرد مردی یکه بخانهی پدرانی او بودند * بودند همه شمرگانی پسرانی یسرال 45
بخانهی پدرانی ایشان از قدری بیست سال وبالا همه بیرون آیای سپاه دریسرال * بودند همه آن 46
شمرگان شش صد هزار وسه هزار وپانصد وپنجاه * و آن لویان بقبیلهی پدرانی ایشان نه 47
شمرده شدند درمیانی ایشان * سخن گفت ۱۱ بمشه گفتن * خاصه مر قبیلهی لوی نه شماری 48 49
و مر سری ایشان نه حسیب کنی درمیانی پسرانی یسرال * و تو بشمار مر لویان ابر مسکنی آن 50
گواه گرفت وابر همه آنچه باو ایشان بر دارند مر آن مسکن ومر
همه پیرایهای او و ایشان خدمت کنند اویرا و گرداگرد بمسکن فرود آیند * و در منزل بر 51
داشتی آن مسکن فرود آورند اویرا آن لویان و در فرود آمدنی آن مسکن بر انگیزانند اویرا
آن لویان و آن بیگانهی آن نزدیك شوا کشته آید * فرود آیند پسرانی یسرال مرد ابر 52
لشکرگاهی او و مرد ابر علمی او بسپاهانی ایشان *

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם הַקְּהִלֹּת כָּל־זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ וָעַד בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה יִהְיֶה כָּל־בּוֹכֵר בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת: 2 בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם הַקְּהִלֹּת מְאַתַּיִם וְעֵר בְּעֶרֶה רִיבֹלֵי יְהוֹן אֲנָא יְיָ: 3 וְדַבַּר יְיָ וּמַלֵּיל יְיָ עִם־ 4 מֹשֶׁה בְּמֵדְבָּרָא דְסִינַי לְמֵימַר: פְּקֹד מֵנֵי יָת בְּנֵי לֵוִי לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן לְגִינְסָתְהוֹן כָּל־ 5 זָכָר לְיַרְחָא מִבַּר יַרְחָא וּלְעֵלָּא תִּמְנִינוּן: וּפְקַד וּמְנָא יְהוֹנוּן מֹשֶׁה עַל פֻּם 6 מֵימְרָא דַיְיָ הֵיכְמָא דְאִתְפְּקֵד: וְהוֹוֹ וְהָווֹ אִלֵּין בְּנֵי לֵוִי שְׁמֵהֲתְהוֹן גֵּרְשׁוֹן 7 וְקְהָת וּמְרָרִי: וְאִלֵּין אֵילֵין שְׁמָהֲתָ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לְגִינְסָתְהוֹן לְבְנִי יִשְׁמָעִי: וּבְנֵי 8 וּבְנֵי קְהָת לְגִינְסָתְהוֹן עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל: וּבְנֵי מְרָרִי לְגִינְסָתְהוֹן מַחְלִי וּמוּשִׁי אִלֵּין אִנּוּן גִּינְסָת לֵוָיֵאי לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן: לְגֵרְשׁוֹן 9 לְגִינְסָת גֵּרְשָׁתִי לְבְנִי וְגִינְסָת שִׁמְעִי אִלֵּין הִינוּן גִּינְסָת גֵּרְשׁוֹן: פְּקוּדֵיהוֹן 10 שְׁכוּמְהוֹן בְּמִנְיָן כָּל דְּכוּרָא מִבַּר יַרְחָא וּלְעֵלָּא סְכוּמְהוֹן שְׁבַעְתָּא אַלְפִין וְחַמְשׁ מְאָה:

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

1 * وایشان نامهای پسرانی اهرن که نخست زاد ندب و ابیهوا العزر و ایثمر * ایشان نامهای پسرانی 2 3 اهرن آن کهنان آن روغن مالیدگان آنچه پر کرد قربانی ایشان بخدمت کردن * بمرد ندب وابیهوا 4 پیشی ؛؛ در نزدیک بروی ایشان آتشی بیگانه پیشی ؛؛ هر بیابانی سینی وپسرانی نه بودند 5 بایشان و خدمت کرد العزر وایثمر ابر پیشی اهرن پدری ایشان * بگفتن ؛؛ بمشه بگفتن * 6 * نزدیك آور سر قبیلهی لوی وبیاستانی اویرا پیشی اهرن آن کهن و خدمت کنند اویرا * 7 * ونگاه دارند مر نگاه داشتی او و مر نگاه داشت همه آن جماعت پیشی خیمهی وعده بکار کردن 8 مر کاری آن مسکن * ونگاه دارند مر همه پیرایهای خیمهی وعده و مر نگاه داشتی پسرانی بسرال 9 بکار کردن مر کاری آن مسکن * وبدهی مر آن لویان باهرن وپسرانی او داده شدگان داده و 10 شدگان ایشان باو از نزد پسرانی بسرال * و مر اهرن و مر پسرانی او بفرمایی ونگاه دارند مر کهنوتی ایشان و آن بیگانه آن نزدیك سوا کسته آید * سکن گفت ؛؛ بمشه بگفتن * 11 12 * ومن اینك بستاندم مر آن لویان از میانی پسرانی بسرال عوضی همه نخست زاد کشایشی رحم 13 از پسرانی بسرال و باشند بمن آن لویان * که بمن همه نخست زاد در روزی زدن من مر همه 14 نخست زاد در زمین مصر خاص کردم بمن همه نخست زاد در بسرال از آدم تا چهارپا بمن 15 باشد من ؛؛ * سکن گفت ؛؛ بمشه در بیابانی سینی بگفتن * بشمار مر پسرانی لوی بخانهی 16 پدرانی ایشان باهلی خانهی ایشان همه نرینه از قدری ماه و بالا بشماری ایشانرا * بمرد 17 همه ایشانرا ابر امری ؛؛ چون آنچه فرموده آمد * بودند اینان پسرانی لوی در نامهای ایشان 18 جرشون و قهت و مرری * واینان نامهای پسرانی جرشون باهلی خانهای ایشان لبنی وشمعی * 19 * وپسرانی قهت باهلی خانهای ایشان عمرم ویصهر و حبرون وعزیل * وپسرانی مرری 20 باهلی خانهای ایشان محلی ومویشی اینان ایشان اهلی خانهای آن لوی بخانهی پدرانی 21 ایشان * لجرشون اهلی خانهای آن لبنی و اهلی خانهای آن شمعی اینان ایشان اهلی 22 خانهای آن جرشونی * شمردگانی ایشان درشماری همه نرینه از قدری ماه و بالا شمردگانی ایشان هفت هزار و پانصد *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

inter filios Israel, à die qui interfeci omnem primogenitum in terra Ægypti, sanctificavi coram me omnem primogenitum in Israel, ab homine usque ad pecus: mea erunt, ego Dominus. Et loquu- 14
tus est Dominus cum Moſe in deſerto Sinai, dicendo: Numera 15
filios Levi, juxta domos patrum ſuorum, & profapias ſuas: omnem maſculum à filio menſis & ſupra numerabis eos. Numeravic ergo 16
eos Moſes, juxta os ſermonis Domini, quemadmodum juſſus erat. Fueruntque iſti filii Levi cum nominibus ſuis, Gherſon, Kehath, 17
& Merari. Et iſti ſunt nomina filiorum Gherſon, juxta profapias 18
ſuas, Libni, & Simei. Filii verò Kehath juxta profapias ſuas, Am. 19
ram, Jisthar, Hebron, & Uziel. Et filii ipſius Merari juxta profa- 20
pias ſuas, Machli, & Muſchi: iſtæ ſunt profapiæ Levitarum, jux- 21
ta domos patrum ſuorum. De Gherſon, profapia Libni, & profa- 22
pia Simei: iſtæ ſunt profapiæ Gherſon. Summa eorum juxta on- 23
merum omnis maris, à filio menſis & ſupra, ſumma *ſeptem* millia & quingenti.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

1 * واینان نامهای پسرانی اهرن آن نخست زاد ندب و ابیهوا العزر و ایثمر * ایشان نامهای پسرانی 2 3 اهرن آن کهنان آن روغن مالیدگان آنچه پر کرد قربانی ایشان بخدمت کردن * بمرد ندب وابیهوا 4 پیشی ؛؛ در نزدیک بروی ایشان آتشی بیگانه پیشی ؛؛ هر بیابانی سینی وپسرانی نه بودند 5 بایشان و خدمت کرد العزر وایثمر ابر پیشی اهرن پدری ایشان * بگفتن ؛؛ بمشه بگفتن * 6 * نزدیك آور سر قبیلهی لوی وبیاستانی اویرا پیشی اهرن آن کهن و خدمت کنند اویرا * 7 * ونگاه دارند مر نگاه داشتی او و مر نگاه داشت همه آن جماعت پیشی خیمهی وعده بکار کردن 8 مر کاری آن مسکن * ونگاه دارند مر همه پیرایهای خیمهی وعده و مر نگاه داشتی پسرانی بسرال 9 بکار کردن مر کاری آن مسکن * وبدهی مر آن لویان باهرن وپسرانی او داده شدگان داده و 10 شدگان ایشان باو از نزد پسرانی بسرال * و مر اهرن و مر پسرانی او بفرمایی ونگاه دارند مر 11 کهنوتی ایشان و آن بیگانه آن نزدیك سوا کسته آید * سکن گفت ؛؛ بمشه بگفتن * 12 * ومن اینك بستاندم مر آن لویان از میانی پسرانی بسرال عوضی همه نخست زاد کشایشی رحم 13 از پسرانی بسرال و باشند بمن آن لویان * که بمن همه نخست زاد در روزی زدن من مر همه 14 نخست زاد در زمین مصر خاص کردم بمن همه نخست زاد در بسرال از آدم تا چهارپا بمن 15 باشد من ؛؛ * سکن گفت ؛؛ بمشه در بیابانی سینی بگفتن * بشمار مر پسرانی لوی بخانهی 16 پدرانی ایشان باهلی خانهی ایشان همه نرینه از قدری ماه و بالا بشماری ایشانرا * بمرد 17 همه ایشانرا ابر امری ؛؛ چون آنچه فرموده آمد * بودند اینان پسرانی لوی در نامهای ایشان 18 جرشون و قهت و مرری * واینان نامهای پسرانی جرشون باهلی خانهای ایشان لبنی وشمعی * 19 * وپسرانی قهت باهلی خانهای ایشان عمرم ویصهر و حبرون وعزیل * وپسرانی مرری 20 باهلی خانهای ایشان محلی ومویشی اینان ایشان اهلی خانهای آن لوی بخانهی پدرانی 21 ایشان * لجرشون اهلی خانهای آن لبنی و اهلی خانهای آن شمعی اینان ایشان اهلی 22 خانهای آن جرشونی * شمردگانی ایشان درشماری همه نرینه از قدری ماه و بالا شمردگانی ایشان هفت هزار و پانصد *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

Hæ ſunt nomina filiorum Aha- 1
ronis: primogenitus, Nadab: &
Abihu, Eleazar, & Ithamar. Hæ 2
ſunt nomina filiorum Aaron, quos
datum olea unctorum, quorum com-
pleverat obſtaſquam ad miniſtran- 3
dum. Mortuus eſt autem Nadab 4
& Abihu in præſentia Domini
cùm offerrent ignem alienum in
deſerto Sinai: & filii non fuerunt eis, ac
miniſtrarunt Eleazar & Ithamar
coram Aharon patre ſuo. Lo- 5
quutuſque eſt Dominus ad Moſen,
dicendo: Applica tribum Levi, ac 6
ſtatues eam in præſentia Aharon
ſacerdotis, & miniſtrabunt ei: Et 7
cuſtodient cuſtodiam ejus, & cuſto-
diam totius congregationis coram
tabernaculo, ad implendum opus ta-
bernaculi. Cuſtodient quoque omnia 8
vaſa tentorii convenatis, cuſtodiam
filiorum Iſrael, ad ſolendum
opus tabernaculi. Dabis ſiquam 9
Levitas viſ Aharon & filiis ejus:
dati, dati ſunt ei à filiis Iſrael.
Aharon autem & filios ejus præ- 10
pies, ut cuſtodiant ſacerdotium
ſuum: at extraneus appropinquaverit,
interficietur. Loquutuſque eſt Domi- 11
nus ad Moſen, dicendo: Ego 12
autem, ecce tuli Levitas è medio fi-
liorum Iſrael, loco omnis primogeni-
ti, aperientis vulvam, à filiis Iſrael,
evãnique mihi Levitæ. Quia mihi 13
eſt omne primogenitum: die quo
percuſſi omne primogenitum in ter-
ra Ægypti, ſanctificavi mihi omne
primogenitum in Iſrael: ab homine
uſque ad quadrupedem, mihi erunt:
ego Dominus. Loquutuſque eſt Do- 14
minus ad Moſen in deſerto Sinai,
dicendo: Numera filios Levi per 15
domos patrum ſuorum, per familias
ſuas: omnem maſculum à filio men-
ſis & ſupra, ita numerabis. Numer- 16
vavit itaque Moſes juxta os
mandatum Domini, quemadmodum
juſſus fuerat. Et fuerunt iſti filii 17
Levi per nomina ſua; Gerſhon, &
Cehath, & Merari. Hæc autem 18
ſunt nomina filiorum Gerſhon per
familias ſuas; Libni, & Shimei.
Porrò filii Cehath per familias 19
ſuas; Amram, & Iſhar, & He-
bron, & Uzziel. Filii verò Me- 20
rari per familias ſuas: Mahli,
& Muſhi: iſtæ ſunt familiæ Le-
vi per domum patrum ſuorum. De 21
Gerſhon, familia Libnitica, & fa-
milia Shimnitica: iſtæ ſunt fami-
liæ Gerſhonitice. Numerati eorum 22
in numero omnis maſculi, à filio
menſis & ſupra, numerati in-
queunt eorum, ſeptem millia, &
quingenti.

CAPUT III.

Hæ verò *ſunt* generationes Aharon & Moſis, qui per genealogias nume-
rati ſunt, die quo locutus eſt Dominus cùm Moſe in monte Sinai.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

18 * علمی لشکرگاهی افریم بسپاهایی ایشان بمغرب وپسرانی افریم الیشمع پسری عمیهود *
19 20 * وسپاهی او و شمردگانی ایشان چهل هزار وپانصد * وابر او قبیلهی منسه ومهتر
21 پسرانی منسه جملیال پسری فده صور * وسپاهی او و شمردگانی ایشان سی ودو هزار
22 23 ودویست * وقبیلهی بنیمین ومهتر پسرانی بنیمین ابیدن پسری جدعنی * وسپاهی
24 او و شمردگانی ایشان سی وپنج هزار وچهارصد * همه آن شمردگانی بلشکرگاهی افریم صد
25 وهشت هزار وصد بسپاهایی ایشان و سیمی منزل بر دارند * علمی لشکرگاهی دن بشمال
26 سپاهایی ایشان ومهتر پسرانی دن احیعزر پسری عمی شدی * وسپاهی او و شمردگانی ایشان
27 28 شصت ودو هزار وهفت صد * وآن فرود آیان ابر او قبیلهی اشر ومهتر پسرانی اشر فجعیل
29 پسری عکران * وسپاهی او و شمردگانی ایشان چهل ویك هزار وپانصد * وقبیلهی نفتلی
30 ومهتر پسرانی نفتلی احیرع پسری عینن * وسپاهی او و شمردگانی ایشان پنجاه و سه هزار و
31 چهارصد * همه آن شمردگان بلشکرگاهی دن صد وپنجاه وهفت هزار وشش صد بآخر
32 منزل بر دارند بعلمهای ایشان * اینان شمردگانی پسرانی یسرال بخانهی پدرانی ایشان همه
33 شمردگانی آن لشکرگاها بسپاهای ایشان شش صد وسه هزار وپانصد وپنجاه * وآن لویان نه
34 شمرده شدند در میانی پسرانی یسرال چون آنچه بفرمود ؛؛ مر مشه * بکردند پسرانی یسرال چون
مر وا بخانهی خانهی او ابر خانهی پدرانی او *

* فصل سوم *

1 * واینان تولیدهای اهرن و مشه در روزی سخن گفتن ؛؛ مر مشه در کوهی سینی *

Vexillum caſtrorũ Ephraim per ex- 18
ercitus ſuos, erit ad Occidentem: &
princeps filiorũ Ephraim, Eliſhama
filius Ammihud. Et exercitus ejus 19
numeratique eorũ, quadraginta mil-
lia, & quingenti. Et juxta eum erit 20
tribus Manaſſe: & princeps filiorũ
Manaſſe, Gamliel filius Phedahſur. Et exercitus ejus numeratique 21
eorum, triginta & duo millia, & du-
centi. Tribus Benjamin: & princeps 22
filiorum Benjamin, Abidan
filius Gideoni. Et exercitus ejus, nu- 23
meratique eorum, triginta & quinque
millia, & quadringenti. Omnes in 24
merati in caſtris Ephraim, centum
& octo millia, & centum, per exer-
citus ſuos: & primi manſionem remo-
vebunt. Tribus Dan: & princeps 25
filiorum Dan, Ahiezer filius Ammi-Shaddai. Et exerci- 26
tus ejus, numeratique eorũ ſi, ſexagin-
ta & duo millia, & ſeptingenti. Re- 27
liquentes verò juxta eum, erunt tri-
bus Aſher: & princeps filiorũ Aſher,
Phegiel filius Ochran. Et exercitus 28
ejus, numeratique eorum, quadraginta & unum millia, & quingenti. Tri- 29
bus Nephthali: & princeps filiorum Nephthali, Ahira filius Enan. Et 30
exercitus ejus, numeratique eorum,
quinquaginta & tria millia, & qua-
dringenti. Omnes numerati in ca- 31
ſtris Dan, centum & quinquaginta
ac ſeptem millia, & ſexcentiſi pu-
gnatores: hi primi removebunt
per vexilla ſua. Hæ ſunt numerati 32
filiorum Iſrael per domum patrum
ſuorũ, ex numerati caſtrorũ per ex-
ercitus ſuos, ſexcenta ac tria millia,
& quingenti & quinquaginta. Cete- 33
rum Leviſæ non fuerunt numerati in
medio filiorum Iſrael, quemadmodum
præceperat Dominus ipſi Moſi. Et 34
fecerunt filii Iſrael juxta omne quod
præcepit Dominus ipſi Moſi: ſic fe-
cerunt per familias ſuas: & ſicut
ſtabant per vexilla ſua: & ſic ſta-
bant cum removerunt, quiſque per fa-
milias ſuas, ſecundùm domum pa-
trum ſuarum.

CAP. III.

Hæ autem ſunt generationes Aa- 1
haron & Moſis: die quo locutus
eſt Dominus ad Moſen in monte
Sinai.

דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נֹשֵׂיא יְרֻ בְּקִנְאָה אֶלָּה וְחֹלְדֹת מִשְׁרֵת וְחַמֵּשׁ מֵאוֹת וְאֶלֶף שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ שְׁלֹשִׁים בְּכֹלְעֵי
קוֹדֶשׁ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה יְרֻ קְרַב מַטֵּה לֵוִי וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְשֵׁרְתוּ אֹתוֹ׃
וְשָׁמְרוּ אֶת מִשְׁמַרְתּוֹ וְאֶת מִשְׁמֶרֶת כָּל הָעֵדָה לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד לַעֲבֹד אֶת עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן׃ וְשָׁמְרוּ
אֶת כָּל כְּלֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן׃ וְנָתַתָּה אֶת הַלְוִיִּם
לְאַהֲרֹן וְלִבָנָיו נְתֻנִים הֵם נְתֻנִים הֵמָּה לוֹ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאֶת אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו תִּפְקֹד וְשָׁמְרוּ אֶת
כְּהֻנָּתָם וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ וְאֲנִי הִנֵּה לָקַחְתִּי אֶת הַלְוִיִּם
מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת כָּל בְּכוֹר פֶּטֶר רֶחֶם מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם׃ כִּי לִי כָל בְּכוֹר בְּיוֹם
הַכֹּתִי כָל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי לִי כָל בְּכוֹר בְּיִשְׂרָאֵל מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה לִי יִהְיוּ אֲנִי יְהוָה׃
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינָי לֵאמֹר׃ פְּקֹד אֶת בְּנֵי לֵוִי לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל זָכָר מִבֶּן
חֹדֶשׁ וָמָעְלָה תִּפְקְדֵם׃ וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה עַל פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר נִצְטָה׃ וַיִּהְיוּ הַפְקֻדִים בְּנֵי לֵוִי בִּשְׁמֹתָם
לְמִשְׁפְּחֹתָם גֵּרְשׁוֹן וְקָהָת וּמְרָרִי׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לִבְנִי וְשִׁמְעִי לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וּבְנֵי קְהָת
עַמְרָם וְיִצְהָר חֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל לְמִשְׁפְּחֹת הָעַמְרָמִי וְהַיִּצְהָרִי הַחֶבְרֹנִי וְהָעֻזִּיאֵלִי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת
הַקְּהָתִי׃ וּבְנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת לֵוִי לְבֵית אֲבֹתָם׃ וְאֵלֶּה פְּקוּדֵיהֶם בְּמִסְפַּר כָּל
זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ וָמָעְלָה פְּקוּדֵיהֶם שִׁבְעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי אַחֲרֵי הַמִּשְׁכָּן
יַחֲנוּ יָמָּה׃ וְנָשִׂיא בֵּית אָב לְאֶלְיָסָף בֶּן לָאֵל׃ וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן בְּאֹהֶל מוֹעֵד הַמִּשְׁכָּן וְהָאֹהֶל
מִכְסֵהוּ וּמָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְקַלְעֵי הֶחָצֵר וְאֶת מָסַךְ פֶּתַח הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל הַמִּשְׁכָּן וְעַל הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב וְאֶת מֵיתָרָיו לְכָל עֲבֹדָתוֹ׃ וְלוֹ תִּפְקֹד מַטֵּה בְּנֵי הַקְּהָתִי לְמִשְׁפְּחֹתָם בְּמִסְפַּר כָּל זָכָר מִבֶּן
חֹדֶשׁ וָמָעְלָה שִׁשֶּׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ׃ מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי הַקְּהָתִי יַחֲנוּ עַל יֶרֶךְ
הַמִּשְׁכָּן תֵּימָנָה׃ וְנָשִׂיא בֵּית אָב לְמִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי אֱלִיצָפָן בֶּן עֻזִּיאֵל׃ וּמִשְׁמַרְתָּם אֲרוֹן וְשֻׁלְחָן
וּמְנוֹרָה וּמִזְבְּחוֹת וְכֵלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ בָהֶם וְהַמָּסָךְ וְכָל עֲבֹדָתוֹ׃ וְנָשִׂיא נְשִׂיאֵי הַלֵּוִי אֶלְעָזָר
בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן פְּקֻדַּת שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ׃ לְמְרָרִי תִּהְיֶה פְּקֻדַּת מִשְׁפְּחֹת בֵּית אֲבֹתָם׃
מַטֵּה יְרֻ וְהָעֲלֵיתָ אֶת רֹאשׁ בְּנֵי קְהָת מִתּוֹךְ בְּנֵי לֵוִי לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
וְמַעְלָה וְעַד בֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקְדֵם כָּל בָּא לַצָּבָא לַעֲבֹד עֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ וְזֹאת מִשְׁמֶרֶת
מַשָּׂא בְּנֵי קְהָת בְּאֹהֶל מוֹעֵד קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים׃ בְּנֻסַּע הַמַּחֲנֶה וְיָרְדוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו וּבָאוּ אֶת הַפָּרֹכֶת
וְכִסּוּ בָהּ אֵת אֲרוֹן הָעֵדֻת׃ וְנָתְנוּ עָלָיו כְּסוּי עוֹר תָּחָשׁ וּפָרְשׂוּ בֶגֶד כְּלִיל תְּכֵלֶת מִלְמָעְלָה וְשָׂמוּ
בַּדָּיו׃ וְעַל שֻׁלְחַן הַפָּנִים יִפְרְשׂוּ בֶגֶד תְּכֵלֶת וְשָׂמוּ עָלָיו אֶת הַקְּעָרֹת וְאֶת הַכַּפֹּת וְאֶת מְנַקִּיֹת
וְאֶת קְשׂוֹת הַנָּסֶךְ וְלֶחֶם הַתָּמִיד עָלָיו יִהְיֶה׃ וּפָרְשׂוּ עֲלֵיהֶם בֶּגֶד תּוֹלַעַת שָׁנִי וְכִסּוּ אֹתוֹ בְּכִסּוי עוֹר
תָּחָשׁ וְשָׂמוּ בַּדָּיו׃ וְלָקְחוּ בֶגֶד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֶת מְנוֹרַת הַמָּאוֹר וְאֶת נֵרֹתֶיהָ וְאֶת מַלְקָחֶיהָ וְאֶת
מַחְתֹּתֶיהָ וְאֵת כָּל כְּלֵי שַׁמְנָהּ אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ אֹתָהּ לָהֶם׃ וְנָתְנוּ אֹתָהּ וְאֶת כָּל כֵּלֶיהָ אֶל מִכְסֵה עוֹר
תָּחָשׁ וְשָׂמוּ עַל הַמּוֹט׃ וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב יִפְרְשׂוּ בֶגֶד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֹתוֹ בְּכִסּוי עוֹר תָּחָשׁ וְשָׂמוּ בַּדָּיו׃
וְלָקְחוּ אֶת כָּל כְּלֵי הַשָּׁרֵת אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ בָהֶם בַּקֹּדֶשׁ וְנָתְנוּ אֶל בֶּגֶד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ בְּכִסּוי עוֹר תָּחָשׁ
וְשָׂמוּ עַל הַמּוֹט׃ וְסָרוּ אֶת הַדֶּשֶׁן מִן הַמִּזְבֵּחַ וּפָרְשׂוּ עָלָיו בֶּגֶד אַרְגָּמָן׃ וְנָתְנוּ עָלָיו אֶת כָּל כֵּלָיו
אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ עֲלֵיהֶם בָּהֶם אֶת הַמַּחְתֹּת אֶת הַמִּזְלָגוֹת וְאֶת הָאִתִּים וְאֶת הַמִּזְרָקוֹת כֹּל כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ
וְנָתְנוּ עָלָיו כְּסוּי עוֹר תָּחָשׁ וְשָׂמוּ בַּדָּיו׃ וְכִלָּה אַהֲרֹן וּבָנָיו לְכַסּוֹת אֶת הַקֹּדֶשׁ וְאֶת כָּל כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ
בְּנֻסַּע הַמַּחֲנֶה וְאַחֲרֵי כֵן יָבֹאוּ בְנֵי קְהָת לָשֵׂאת וְלֹא יִגְּעוּ אֶל קֹדֶשׁ וָמֵתוּ אֵלֶּה מַשָּׂא בְּנֵי קְהָת
בְּאֹהֶל מוֹעֵד פְּקֻדַּת אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן שֶׁמֶן הַמָּאוֹר וְקְטֹרֶת הַסַּמִּים וּמִנְחַת הַתָּמִיד וְשֶׁמֶן
מִשְׁחַת הַקֹּדֶשׁ וּפְקֻדַּת כָּל הַמִּשְׁכָּן וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ בְּקֹדֶשׁ וּבִכֵלָיו׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן
לֵאמֹר׃ אַל הַכְרִתוּ אֶת שֵׁבֶט מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי מִתּוֹךְ הַלְוִיִּם׃ וְזֹאת עֲשׂוּ לָהֶם וְחָיוּ וְלֹא יָמֻתוּ
בְּגִשְׁתָּם אֶת קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים אַהֲרֹן וּבָנָיו יָבֹאוּ וְשָׂמוּ אִישׁ אִישׁ עַל עֲבֹדָתוֹ וְאֶל מַשָּׂאוֹ׃ וְלֹא יָבֹאוּ
לִרְאוֹת כְּבַלַּע אֶת הַקֹּדֶשׁ וָמֵתוּ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ וְאַתָּה שָׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גַּם
הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְעַד בֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל הַבָּא
לִצְבֹא צָבָא לַעֲבֹד עֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ וְזֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי לַעֲבֹד וּלְמַשָּׂא׃ וְנָשְׂאוּ אֶת
יְרִיעֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת אֹהֶל מוֹעֵד מִכְסֵהוּ וּמִכְסֵה הָעֹר הַתָּחַשׁ אֲשֶׁר עָלָיו מִלְמָעְלָה וְאֵת מָסַךְ פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְאֵת קַלְעֵי הֶחָצֵר וְאֵת מָסַךְ פֶּתַח שַׁעַר הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל הַמִּשְׁכָּן וְעַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב
וְאֶת מֵיתָרֵיהֶם וְאֶת כָּל כְּלֵי עֲבֹדָתָם וְאֵת כָּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה לָהֶם וְעָבָדוּ׃ עַל פִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו תִּהְיֶה כָּל
עֲבֹדַת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְכָל מַשָּׂאָם וּלְכָל עֲבֹדָתָם וּפְקַדְתֶּם עֲלֵיהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת אֶת כָּל מַשָּׂאָם׃ זֹאת
עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לַעֲבֹד וּלְמַשָּׂא׃ וּפְקֻדָּתָם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ וּלְבְנֵי מְרָרִי
תִּפְקְדוּ לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם׃ מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְעַד בֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקְדֵם כָּל הַבָּא
אֶל הַצָּבָא לַעֲבֹד אֶת עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְזֹאת פְּקֻדַּת מַשָּׂאָם לְכֹל עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד קַרְשֵׁי
הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו וְעַמֻּדָיו וַאֲדָנָיו׃ וְעַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב וַאֲדָנֵיהֶם וִיתֵדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם לְכָל כֵּלֵיהֶם
וּלְכָל עֲבֹדָתָם וּבְשֵׁמוֹת תִּפְקְדוּ אֶת כְּלֵי מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם׃ זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְכָל
עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּיַד אִיתָמָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ וּבְיַד אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן נְשִׂיא נְשִׂיאֵי הַלֵּוִי
פְּקֻדַּת שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ׃ לְאִיתָמָר וּלְבָנָיו וּלְאֶלְעָזָר וּלְבָנָיו עַל פִּי מֹשֶׁה נִתְּנוּ הַלְוִיִּם אִישׁ
אִישׁ לְפִי עֲבֹדָתוֹ וְלִמְשָׂאוֹ׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם לְכָל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת מֹשֶׁה כֵּן פָּקְדוּ׃

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*[אֹהלی] خانهای آن جرثومی پسی آن مسکن فرود آیند بمغرب * و مهتر خانهی پدر بکرشومی 23
24 الیسف پسری لال * و نگاه داشتی پسرانی جرثوم درخیمهی وعده آن مسکن و آن حیمه
25 و پوشش او و چلهای درگاهی حیمهی وعده * و پردهای آن سرا و مرچلهای درگاهی آن سرا کهچه
26 ابر آن مسکن و ابر آن مذبح گردا گرد و مر طنابهای او بهمه کاری او * و بقیت اهلی 27
خانهی آن عمرمی و اهلی خانهی آن یصهری و اهلی خانهی آن حبرونی و اهلی خانهی
28 آن عزیلی اینان ایشان اهلی خانهای آن قهتی * درشماری همه نرینه از قدری ماه و بالا
29 هشت هزار و شش صد نگاه دارانی نگاه داشتی آن خاص * اهلی خانهای پسرانی قهت فرود
30 آیند بر ابر یاهیی آن مسکن بجنوب * و مهتری خانهی پدر باهلی خانهای آن قهتی
31 الیصفن پسری عزیل * و نگاه داشتی ایشان آن صندوق و آن خوان و آن چراغپایه و آن
32 مذبحها و پیرایهای آن خاص آنچه خدمت کنند در ایشان و آن حجاب و همه کار او *
و مهتری مهترانی آن لوی العزر پسری اهرن آن کهن گماشتهی نگاه دارانی نگاه داشت آن
33 خاص * لمری اهلی خانهی آن محلی و اهلی خانهی آن موشی. اینان ایشان اهلی
34 خانها مروی * شمرد گانی ایشان بر شماری همه نرینه از قدری ماه و بالا شش هزار و
35 دویست * و مهتر خانهی پدر باهلی خانهای مروی صوریال پسر ابیحیل ابر پایهی آن
36 مسکن فرود آیند بشمال * و گماشتهی نگاه داشتی پسرانی مروی تختهای آن مسکن و
37 پشتیوانهای او و ستوپهای او و بوبن ستوپهای او و همه کاری او.
* و ستوپهای آن سرا گردا گرد و بوبن ستوپهای ایشان و میخهای ایشان و طنابهای ایشان.
38 * و آن فرود آیان پیشی آن مسکن بمشرق پیشی حیمهی وعده بمشرق مسه
و اهرن و پسرانی او نگاه داران نگاه داشت آن مقدس نگاه داشتی پسرانی بسرال و آن
39 بیگانهی آن نزدیك شوا کشته آید * همه شمردگانی آن لویان آنچه بشمرد مسه و اهرن
ابر امری ؛ باهلی خانهای ایشان همه نرینه از قدری ماه و بالا بیست و دو
هزار.

Familiæ Gersonitica post tabernaculum occidentem ad Occidentem. Et princeps domûs patrum *Ge*shuitarum, *Eliasaph* filius *Lael*. *Familiæ autem Ge*shon & *Ge*shui in tentorio conventûs, *tectorium* eius, & *velum* ostij tabernaculi conventûs. Et *vela* atrij, & *velum* ostij atrij quod erat juxta tabernaculum, & juxta altare circumcirca, funes quoque eius ad omne opus eius. Et de *Cohath*, familia *Amra*mitica, & familia *Isharitica*, & familia *Hebronitica*, & familia *Vzzielitica*: *ille sunt familiæ Cohathitica*. In numero omnis masculi à filio mensis & supra, fuerunt octo millia & sexcenti, custodientes custodiam sanctuarij. *Familiæ filiorum Cohath* vejciebant juxta basin tabernaculi ad Meridiem. Et princeps domûs patris familiæ patrum *Cohathitarum*, *Elisaphan* filius *Vzzielis*. *Custodia autem eorum* ad arcam, & mensam, & candelabrum, & altaria, & sanctuarij *vasa* quibus ministrabunt, & *velum*, & universum opus eius. Porrò princeps principum Levitarum erit *Eleazar* filius *Aharon* sacerdotis præfectus *custodientium custodiam* sanctuarij, *clerici*. De *Merari*, familia *Mahalitica*: & familia *Musitica*: *ille sunt familiæ Merari*. Numerati eorum in numero omnis masculi à filio mensis & supra, *fex millia & ducenti*. Et princeps domûs patris familiarum *Merari*, *Suriel* filius *Abihail*: juxta basin tabernaculi vejciebunt ad Aquilonem. Præfectura autem custodiæ filiorum *Merari*, erunt tabulæ tabernaculi, & *vectes* eius, & columnæ eius, & *bases* eius, & omne *vasa* eius, & universum opus eius: columnæ quoque atrij circumcirca, & *bases* earum, & clavi earum, & funes earum. Qui verò castra ponent ante tabernaculum fœderis ad orientem, *Moses* & *Aharon*, & filij eius, custodientes custodiam sanctuarij, & custodiam Israel: & proptanus qui accesserit interficietur igne inflammato à facie Domini. Omnes summæ numerorum Levitarum, quos numeravit *Moses* & *Aharon* juxta os sermonis Domini per prolapsias suas, omnes masculi à filio mensis & supra, viginti duo millia.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* كفت ؛ بسه بشمار همه نخست زاد نرینه بپسرانی بسرال ازقدری ماه و بالا وحسیب کن مر 40
* شماری نامهای ایشان * وبستانی مر آن لویان بمن ؛ عوضی همه نخست زاد پسرانی بسرال 41
و مر چهارپای آن لویان عوضی همه نخست زاد درچهارپای پسرانی بسرال * بشمرد مسه چون آنچه 42
فرمود ؛ واورا مر همه نخست زاد در پسرانی بسرال * بود همه نخست زادی نرینه درشماری نامها از 43
قدری ماه و بالا بشمردگانی ایشان بیست و دوهزار و دویست * سخن گفت ؛ بسه بگفتن * 44
* بستان مر آن لویان عوضی همه نخست زاد در پسرانی بسرال و مر چهارپای آن لویان عوضی 45
چهارپای ایشان و باشند بمن آن لویان من ؛ * و مر خلاصی آن دویست هفتاد وسه آن زیاد 46
باشان ابر آن لویان از نخست زادی پسرانی بسرال * و بستانی پنج پنج منقالها بسرمره درمنقال 47
آن خاص بستانی بیست دانك آن منقال * و بدهی آن سیم باهرن و بپسرانی او خلاصی آن 48
زیاد باشان در ایشان * بستاند مسه مر سیمی آن خلاصی ازنرده آن زاد باشان ابر 49
خلاصی آن لویان * ازنرده نخست زادی پسرانی بسرال بستاند مر آن سیم هزار وسه صد و
وبست وپنج درمنقال آن خاص * بداد مسه مر سیمی آن خلاصی باهرن و بپسرانی او ابر امری 51
* چون آنچه فرمود ؛ مر مسه *

فصل چهارم.

* سخن گفت ؛ بسه و باهرن بگفتن * بشمار مر سری پسرانی قهت درمیانی پسرانی لوی باهلی 2
خانهای ایشان خانهی پدرانی ایشان * از قدری سی سال وبالا وتا قدری پنجاه سال همه آیا 3
بسپاه بکردن کار در حیمهی وعده * این کاری پسرانی قهت درحیمهی وعده خاصی آن 4
حاصها * و بیاید اهرن و پسرانی او در منزل بر داشتن آن لشکرگاه و فرود آورند مر پردهی 5
آن حجاب و بپوشند در آن مر صندوق آن گواه گرفت * و بدهند ابر او پوشش پوست اسخ 6
گسترند جامهی جمله کبود ازبالا و بنهند باهوهای او * و ابر خوانی آن دو رویه بگسترند 7
جامهی کبود و بدهند ابر او مر آن کاسها و مر آن چمچها و مر آن نیها و مر آن میخها آن
پوشش وانی آن همیشه ابر او باشد.

Et dixit Dominus ad Mosen; *Vt* 40 *nera omnes primogenitum masculinum in filiis Israel ab aetate mensis & supra, & recognita summarum earum* 41 *mihi (ego Dominus) loco omnium primogenitorum filiorum Israel, & quadrupedes Levitarum loco omnium primogenitorum quadrupedum filiorum Israel.* Numeravit 42 *itaque Moses, sicut præceperat ei Dominus, omnes primogenitos in filiis Israel.* Fuerunt 43 *igitur omnes primogeniti masculi, in numero nominum, ab aetate mensis & supra, per summarum earum, recensita ex eis duo millia, & decimi.* 44 *Loquutus quoque est Dominus ad Mosen*, 45 *dicendo*; *Cape Levitas loco omnium primogenitorum in filiis Israel, & quadrupedes Levitarum loco quadrupedum eorum, & erunt mihi Levitæ: ego Dominus.* Pro 46 *autem ducentis & septuaginta duobus primogenitis filiorum Israel, qui excedunt numerum Levitarum*, 47 *accipies quinos siclos per capita singulorum, secundum siclum sanctuarii accipies*: viginti obolorum efficit siclus. Dabisque 48 *ipsum argentum Aharoni & filiis ejus, redemptionem eorum qui superant in illis.* Accepit itaque *Moses* 49 *argentum redemptionis à reduudantibus supra redemptionem Levitarum*: A primogenitis filiorum Israel 50 *accepit argentum, mille trecentos sexaginta quinque siclos ad pondus sanctuarii.* Deditque *Moses* argen- 51 *tum redemptionis Aharoni & filiis ejus, juxta mandatum Domini, quemadmodum præceperat Dominus Moysi.*

CAP. IV.

Locutusque est Dominus ad Mosen & Aharon, dicendo: *Numera* 2 *capita filiorum Cohath à medio filiorum Levi, per familias suas, per domum patrum suarum*, 3 *ab aetate trigintà annorum & supra, usque ad quinquagesimum annum, ego ordinantur ad militiam, ut exerceantur in ministerium in tabernaculo fœderis. Hoc est ministerium filiorum Kohath in tabernaculo fœderis, sanctum,* 4 *Ingredientur autem Aharon & filii ejus tempore quo movenda fuit castra, ut deponant velum interstitii, & tegant eo arcam* 5 *testimonii. Et ponent super illam operimentum pellium taxorum, & extendent vestem totam coloris hyacinthini, & ponent* 6 *super eam posteras, & cochlearia, & phialas, & cyathos libationis: sed & panes erunt jugiter super eam.*

ferviret oneri geſtando in tabernaculo fœderis: Fuerunt *inquam* numeri 48
eorum, octo millia, & quingenti, & octoginta. Juxta os lermonis 49
Domini numeravit eos per manum Moſis, unumquemque juxta mini-
ſterium ſuum & juxta onus ſuum: & numerus eorum fuit ſicut præcepit
Dominus Moſi.

C A P. V.

Rrtcrea loquutus eſt Dominus cum Moſe, dicendo: Præcipe filiis 1
Iſrael ut emittant ex caſtris omnem leproſum, & omnem qui fluxum
patitur, & omnem immundum qui polluitur super mortui.
A mare uſque ad feminam ejiciteis, extra caſtra dimittetis eos: & non 3
polluetur caſtra ipſorum, que divina majeſtas ſanctitatis mee habitat inter
eos. Et fecerunt ſic filii Iſrael, & ejecerunt eos extra caſtra: quemadmodum 4
locutus erat Dominus cum Moſe, ita fecerunt filii Iſrael. Præterea lo- 5
quutus eſt Dominus cum Moſe, dicendo: Loquere cum filiis Iſrael, Vir ſi
vel mulier qui fecerint quodcumque peccatum hominis, ad prævaricatio-
dum prævaricationem coram Domino, & reus fuerit vir ille: Confite- 7
antur peccata ſua quam fecerint: ſi peconiam vi abſolult focio ſuo,
reddas delictum ſuum in capitali ſuo, & quintam partem pretii
ejus addat ad ipſum: & da bis fortem & quintam partem vito in quem pec-
caverit.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

ازقدري سي سال و بالا وتا قدري پنجاه سال همه آن آيا بسپاه بكار در حيصهاي وعده * 39
بودند شمردكاني ايشان باهلي خانهاي ايشان بخانهي پدراني ايشان دو هزار وشش صد 40
وسي * اينان شمردكاني اهلي خانهاي پسراني جرشون همه آن كار كنا در حيصهي وعده 41
آنچه بشمرد مشه و اهرن ابر امري ! * وشمردكاني اهلي خانهاي پسراني مرري باهلي خانهاي 42
ايشان بخانهي پدراني ايشان * ازقدري سي سال و بالا وتا قدري پنجاه سال همه آن آيا بسپاه 43
بكار در حيصهي وعده * بودند شمردكاني ايشان باهلي خانهاي ايشان سه هزار و دويست 44
* اينان شمردكاني اهلي خانهاي پسراني مرري آنچه بشمرد مشه واهرن ابر امري ! در دستي 45
مشه * همه آن شمردكان آنچه بشمرد مشه واهرن و مهتراني پسرال من آن لويان باهلي خانهاي 46
ايشان وبخانهي پدراني ايشان * ازقدري سي سال وبالا وتا قدري پنجاه سال همه آن آيا بكار 47
كردني كاركرد كار وكاري باردر حيصهي وعده * بودند شمردكاني ايشان هشت هزار 48
وپانصد وهشتاد * ابر امري ! بشمرد ايشانرا در دستي مشه مرد مرد ابر كاري او و ابر باري 49
او وشكمشتگيهاي او آنچه بفرمود ! مر مشه * فصل پنجم *

بخن گفت ! بمشه * بگفتن * بفرماي مر پسراني پسرال بفرستند از آن لشكرگاه همه 2
پيس وهمه تراپش وهمه پليد بجان * از نرينه تا مادينه بفرستيد بار بيرون بلشكرگاه بفرستيد 3
ايشان را و نه پليد كنند مر لشكرگاهي ايشان آنچه من مسكن كيرا در ميانى ايشان *
* كردند همچنين پسراني پسرال بفرستادند ايشانرا بار بيرون بلشكرگاه چون آنچه بخن 4
گفت ! بمشه همچنين كردند پسراني پسرال * بخن گفت ! بمشه بگفتن * بخن 5
كوي پسراني پسرال مرد يا زن كه بكنند از همه خطاها آن آدم ببغي كردن
بغي در ! وجرمناك شود آن جاني آن * واقرار كنند مر خطايي ايشان آنچه بكردند 7
وباز كردانند مر جرمي در سري او و پنج يكه او بيفزايد ابر او وبدهد باتچه

*A nato triplata annos & ſupra, & 39
uſque ad autum quinquagintaqua-
ginta, omnis tantitatis in exercitium
ad opus in teatorio conveniebat: Fue- 40
runt inquam numerati eorum per
familias ſuas, per domum patrum
ſuorum, octo millia, & ſexaginti ac
triginta. Iſti ſunt numerati familia- 41
rum filiorum Gerſon, quicunque qua
fecerint in teatorio conveniebat, quos
numeravit Moſſeh & Aaron juxta
præceptum Domini. Et numerati ſi 42
familiarum filiorum Merari per fa-
milias ſuas, per domum patrum ſuo-
rum, A trigenario & ſupra, & uſq; 43
ad quinquagenarium, omnis veniens
in exercitium ad opus in teatorio con-
venit: Fuerunt inquam numer- 44
rati eorum per familias ſuas, tria
millia, & ducenti. Iſti ſunt numer- 45
rati familiarum filiorum Merari,
quos numeravit Moſſeh & Aaron,
juxta mandatum Domini per
manum Moſſeh. Omnes numerati 46
quos numeravit Moſſeh & Aha-
ron, & principes Iſrael, de Levita
per familias ſuas, et per domum pa-
trum ſuorum, A trigenario & ſu- 47
per, uſque ad quinquagenarium,
omnis veniens ad peragendum ſan-
ctionem operis, & opus oneris in te-
atorio conventus: Fuerunt inquam 48
numerati eorum, octo millia, &
quingenti & octoginta. Juxta os 49
dictum Domini numeravit eos per
manum Moſſeh, quemlibet virum
juxta opus ſuum, & juxta onus
ſuum, prout mandaverat Dominus Moſſeh.

C A P. V.

Et locutus eſt Dominus ad Mo- 1
ſen dicendo: Præcipe filiis Iſrael u
ut emittant de caſtris omnem leprо-
ſum, & omnem fluxu laborantem,
omnemque pollutum per animam. A 3
maſculo uſque ad faminam emitte-
tis, extra caſtra emittetis eos, ne pol-
luant caſtra eorum, in quorum medio
ego habitationem capio. Et fecerunt 4
ſic filii Iſrael, emiſerantque eos ex-
tra caſtra: quemadmodum lo-
quutus fuerat Dominus ad Moſſeh,
ſic fecerunt filii Iſrael. Loquutuſq; 5
que eſt Dominus ad Moſſeh, dicens:
Alloquere filios Iſrael; Vir aut fe- 6
mulier quum fecerint aliquod ex
omnibus peccatis hominum, prava-
ricando prævaricationem in Domi-
num, & rea fuerit anima illa: Tum 7
fatebuntur peccatum ſuum quod fa-
cerunt, & reſtituet delictum ſuum
in ſummo ſuo, & quintam partem
ejus ſuper addet ei, dabitque illi in
quem peccaverit.

Hieroſ. 19 *Munda eſto ab aquis probantibus propter probationem ſiformm.*

fionem dabit ut afferat oblationem ſuam, quam conſtituit ipſi, de
ſuo, decimam partem trium ſatorum farinæ hordeaceæ, (quæ eſt
cibus beſtiarum:) Nec effundet ſuper illam oleum, nec ponet ſuper
eam thus, quoniam oblatio zelotypiæ eſt, oblatio recordationis re-
cordari faciens peccata. Et admovebit ipſum ſacerdos, & ſtatuet 16
eam coram Domino. Deinde accipiet ſacerdos aquas ſanctas ex con-
cha in gutturnio, & ponet eas in vaſe teſtaceo, propterea quod
potavit ipſa adulterum vinum odoratum in vaſis preciotis: & de pul-
vere qui eſt in pavimento tabernaculi, quod ſi mundi emunt cavum
eſt ad pulverem, ſumet ſacerdos & ponet in aquis. Statuat autem 18
ſacerdos mulierem coram Domino, & ligabit ſuper lumbos ejus fu-
nem defuper ubera ejus, pro eo quod ligaſſet lumbos ſuos cingu-
lo, & diſcooperiet caput mulieris, pro eo quod ipſa victa invol-
verat crines capitis ſui; & ponet ſuper manum ejus oblationem re-
cordationis, oblatio zelotypiarum eſt: & in manu autem ſacerdotis
erunt aquæ amaræ probantes. Et 19
adjurabit eam ſacerdos per adju-
rationem nominis magni & pre-
cioſi, & dicet ſacerdos mulieri;
Si non declinaſti ad pollutionem
te concubitu lecti extra poteſtatem mariti tui, ſis innocens ab aquis
amaris probantibus iſtis. Tu verò quum declinaveris à poteſtate 20
mariti tui, quandoquidem pollura es concubitu lecti, & dedit vir in
te concubitum ſuum extra poteſtatem ipſius mariti tui;

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* واكر نيست ببرد شعفه كيرا ببارش كردانندي آن جرم باو آن جرمي آن باز كشته 8
بي بكهن بجز نرميسي آن كفارتها آنچه كفارت خواهد درو ابر او * وهمه جداكرد و 9
بهمه حصاهاي پسراني پسرال آنچه نزديك آورند بكهن باو باشد * ومرد مر خاصهاي او 10
باو باشند مردي آنچه بدهد بكهن باو باشد * سخن كفت ! بمشه بگفتن * سخن 11 12
كوي بپسراني پسرال و بكوي بايشان مردي مردي كه ميل كند زني او و بغي كند درو بغي *
* وبخسيد مرد آنرا جنسي نسل و پوشيده آيد ازچشماني شوهري آن و نهان شد و آن زن 13
پليد شد وكواه نيست درآن و آن نه كرفتار آمد * و بكذرد ابر او بادي رشك 14
و رشك برد مر زني او و آن پليد شد يا بكذشت ابر او بادي رشك و رشك برد مر 15
زني او و آن نه پليد شد * و بيارود آن مرد مر زني او بآن كهن وبيارود مر قرباني
آن ابر آن دهيكه آن قفيز آردي جوفه برد ابر او روغن و نه دهد ابر او كندر كه 16
هديهي رشكها او هديهي ياد كردني ياد * و نزديك آورد [آنرا] آن كهن
وبياستانند آنرا بپيشي ! * وبستاند آن كهن آبي خاصها در بيرابهي سفال و از آن 17
خاك آنچه باشد درزميني آن مسكن بستاند آن كهن و بدهد بآن آب * وبياستانند آن 18
كهن مر آن زن بپيشي ! وبرهنه كند مر سري آن زن وبدهد ابر كفاني آن مر
هديهي آن ياد كرد هديهي رشكها آن و در دستي آن كهن باشند آبي آن تلخان
آن لعنت كنان * وسوكند دهد آن كهن آنرا وبكويد بآن زن اكر نه خسپيد مردي 19
ترا و اكر نه ميل كردي پليدي فروي شوهري تو آزاد باش از آبي آن تلخان آن
لعنت كنان آن ايشان * وتو كه ميل كردي فروي شوهر تو وكه پليد شدي بداد 20
مردي در تو مر خسپشي او بجز شوهري تو

*Quid ſi non fuerit vito illi videm- 8
ptio cui reſtituat delictum delictum
reſtituitur Domino, ſacerdoti exi-
præter arietem expiationem quo ex-
piationem procurabit eli. Pomb 9
mis ſeparatis ex omnibus ſanctifi-
cationibus filiorum Iſrael quæ offe-
rent ſacerdoti, ejus erit. Et cu- 10
juſque ſanctificatæ, ipſius erunt:
juſque quod dederit ſacerdoti, ip-
ſius erit. Locutuſque eſt Dominus 11
ad Moſſeh, dicendo, Alloquere fi- 12
lios Iſrael, dicéſque ad eos; Quili-
bet vir cum declinaverit uxor ejus,
& prævaricata fuerit in eum prævaricatione, Et concubuerit eum 13
ea vir concubitu feminis: obtectum autem fuerit ab oculis maritì ejus,
& occultata fuerit, ipſaque ſit
lata fuerit, teſtis verò non fuerit in
eam, neque ipſa fuerit deprehenſa:
Et zelotypiæ ſuper eum ſpiritus 14
zelotypiæ, zelotypiamque tulerit in
uxorem ſuam, & ipſa fuerit po-
lata: vel vanſperit ſuper eum ſpi- 15
ritus zelotypiæ, zelotypiamque tulerit
in uxorem ſuam, & ipſa non fuerit
polluta: Tunc adducet vir uxo- 16
rem ſuam ad ſacerdotem, & afferet
oblationem ejus pro ea, decimam
partem modii farinæ hordeaceæ:
non fundet ſuper eam oleum, neque
dabit ſuper eam thus, quia munus
zelotypiæ eſt, munus recordationis
commemorans peccatum. Et adducet 18
eam ſacerdos, ſtatuique eam in præ-
ſentia Domini. Accipiétque ſacer- 17
dos aquam ſanctitatum in vaſe fi-
ctile: & de pulvere quoque qui fue-
rit in ſolo tabernaculi accipiet ſa-
cerdos, dabitq; in illam aquam:
Cum ſtabit ſacerdos mulierem in 18
præſentia Domini, & denudabit ca-
put mulieris, dabitque ſuper ma-
nus ejus, munus recordationis, mu-
nus zelotypiarum eſt: & in manu
ſacerdotis erunt aquæ amaræ ma- 19
ledicilionem inferentes. Et juſju- 19
randum dabit ei ſacerdos, ac di-
cet mulieri; Si non concubuit vir
aliquis tecum, & ſi non declina-
ſti ad immundiția ſub marito tuo:
immunis eſto ab aquis amaris iſtis
maledicilionem inferentibus. Tu 20
verò, quum declinaſti ſub ma-
rito tuo, quinque polluta es,
dedique vir aliquis concubi-
tum ſuum in te præter maritum
tuum:

מְשַׁלֵּם יוֹמִי אַפְרָשׁוּתֵיהּ יְקָבֵי יְנִי גַּרְשׁוּתֵיהּ לְתָרֵע מִשְׁכֵּן זִמְנָא׃ וְהִקְרִיב וְיַקְרִיב יָתֵיהּ
קוּרְבָּנֵיהּ קֳדָם יְיָ אִימַר בַּר שְׁנָא שְׁלִים לְחַד לְעֹלָתָא וְאַמְרָתָא חֲדָא בְּרַת שְׁנָא
שְׁלִימְתָא לְחַטָּאתָא דְּכַר חַד שְׁלִים לְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא׃ וְסֹל וְקָלֵא דְּפִשְׁרֵי סְמִידָא
נְיָרָן מְשִׁיחִין בְּזֵיתָא וְעִירְבִין פַּטִּירִין דִּמְשַׁחִין בְּמִשְׁחָא יִתְהוֹן וְנִסְפֵּיהוֹן׃
וְתַקְרִיב יְקָבֵי קָדָם יְיָ יָתְבֵר יָת חַטָּאתֵיהּ וְיָת עֲלָתֵיהּ׃ וְאִמַּר רְאוּל יָתֵיהּ
וְיַקְרֵיב יָתְבֵר נִכְסַת קוּדְשֵׁי קָדָם יְיָ עַל מַלֵּא דְּשִׁכְרֵיהּ וְיַעֲבֵד קָרְבָּנֵיהּ יָת מִנְחָתֵיהּ
וְיָת נִסְכָּנֵיהּ׃ וּלְהּ יְנַקְרֵיהּ נָזִירָא יָת רֵישׁ נְזִירוּתֵיהּ לִבְרָא קֳדָם יְיָ בִּתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא יָת נִכְסַת
קוּדְשֵׁיהּ פָּתֵיגַ מַשְׁכַּן זִמְנָא וְיִסַּב יָת שַׁעַר רֵישׁ נְזִירוּתֵיהּ וְיִתֵּן עַל אֶשָׁתָא דְּתְחוֹת
זִבְחָא דְּנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא׃ וּלְקַח יְבֵב קָדָם יְיָ אַדְרְעָא דְּמִבַּשְׁלָא שַׁלְיָקָא חַד מִן
דְּיִקְרֵיב נְזִירָא פַּטִּירְתָא חֲדָא מִן סַלָּא וְעָגְלָא פַּטִּירָא חַד וְיִתֵּן עַל יְדֵי נְזִירָא בָּתַר
דְּיִלְּלָה יָת נִזְרֵיהּ׃ וְתַנִּיף יְרִים כָּהֲנָא יָתְהוֹן תְּנוּפָא קֳדָם יְיָ קוּדְשָׁא הוּא לְכָהֲנָא עַל
חֲדֵא דְּאַדְמוּתָא וְעַל שָׁקָא דְּאַדְמוּתָא וּלְבַתְרָה יִשְׁתֵּי נְזִירָא חַמְרָא׃

Verso PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* همه روزگارانی پرهیزی او استره نه گذرد ابرسری او تا پر شدن آن روزها آنچه پرهیزد
کند یی خاص باشد پروردی مویی سری او * همه روزگارانی پرهیز کردنی او یی ابر جانی مرده
نه آید * بیدری او و برادری او وبرادری او و خواهری او نه پلید شود بایشان در مردنی ایشان
که تاجی خدایی او ابرسری او * همه روزگارانی پرهیزگاری او خاص است او یی * وکه بمیرد
مردهی ابر او در ناگاه غفلت پلید شود اولی پرهیزی او و بتراشد سری او در روزی پاکیی او
در روزی آن هفتمی بتراشد اویرا * و در روزی آن هشتمی بیاورد دو تذروان یا دو بچگانی
کبوتر بآن کهن بدرگاهی خیمهی وعده * وکند آن کهن یکه بخطات و یکه بعله و کفارت
خواهد ابر او از آنچه خطا کرد ابر آن جان و خاص کند سر سری او در روزی آن او
* وبرپر کند یی سر روزگارانی پرهیز او و بیاورد برّه قدری سالی او باشم و آن روزگارانی آن
اولینان بیفتند که پلید شد پرهیزی او * واین شریعت آن پرهیزگار در روزی تمام شدنی
روزهای پرهیز او بیاورد اویرا بدرگاهی خیمهی وعده * و نزدیک آورد سر قربانی او یی برّه قدری
سالی او تمام یکه بعله و ماده برّه یکه قدری سالی آن تمام بخطات و نزدیکی یکه تمام بشلمیم
* وسلّهی فطیر سمید کلوچها آمیختگان در روغن وتنکهای فطیر مالیدگان در
روغن وهدیهی وپسکشی ایشان * و نزدیک آورد آن کهن پیشی یی وکند سر خطاتو
وسر علتو * و سر آن نرمیش یکند ذبحت شلمیم یی ابر سلّهی آن فطیر یکند آن کهن
سر هدیهی او و سر پسکشی او * وبتراشد آن پرهیزگار درگاهی خیمهی وعده سر
سری پرهیزی او و بستاند آن کهن سر آن بازو جوشیده از آن نرمیش و کلوچهی فطیر یکه
از آن سلّه و تنک فطیری یکه و بدهد ابر کفّی آن نزیر پسی تراشیدنی او سر پرهیزی او
* وعرضه کند ایشانرا آن کهن عرضه پیشی یی خاص آن بکهن ابر سینهی آن عرضه و ابر
ساقی آن جداکرد و پس بیاهنجد آن نزیر مي *

* Omnibus diebus abstinentiæ sue ex
nazaræatu sui non ascendet cultri
super eum donec impleantur dies
quos sanctificavit Domino, filius de
populo Israel, et nutrierit comam
capitis sui.
* Omnibus diebus vote abstinentie
sue non tanguet super eum
rasoris. Donec impleantur dies
quos separavit Domino, sanctus erit
crescens crinibus capitis sui.
* Super nullum mortuum
ingredietur, et super patrem suum
et matrem, super fratrem et sororem
non contrahet pollutionem in
mortuis eis, quia consecratio Dei sui
est super caput ejus.
* Omnibus diebus abstinentie sue
sanctus est Domino.
* Si mortuus fuerit homo subito
juxta eum inhibita fuerit
pollutum fuerit sanctum abstinentie
sui, et radet caput suum die
septimo radet illud.
In die autem
octavo offeret duos pullos columbe
aut duos pullos columbe ad sacerdotem,
ad ostium tentorii conventionis.
* Faciet sacerdote unum pro peccato,
et alterum in holocaustum, et expiabit
eum pro eo quod peccavit super animam
suam, sanctificabitque caput ejus in die illa.
* Consecrabit Domino dies abstinentie
sue, offeretque agnum bimum ad
sua peccatrice: et dies priores decident,
quoniam polluta fuit abstinentia sua.
* Hec autem est lex abstinentie
sue: die quo impleti fuerint dies separationis sue,
adducet eum ad ostium tentorii conventionis,
* et offeret munera sua Domino,
agnum anniculum integr di in holocaustum, & oviculam unam anniculam
integram pro hostia peccati, & arietem unū integr di pro hostia sanctificatō.
Et canistrum azymorum ex similā placentas cum oleo olivæ, & lagana azy-
mis unctis oleo olivæ. cum Minchā earum & Libaminibus suis offe-
ret sacerdos coram Domino, & faciat hostiam pro peccato, & holo-
caustum ejus. Et arietem faciat hostiam sanctificationum coram Domino
cum canistro azymorum, & facit sacerdos Minchā ejus, & libationem
ejus. Et radat Nazaræus caput Nazaræatus sui extra, postquam abrole-
rint oblationem sanctificationum in porta tabernaculi testimonii. & tollat
capillos capitis Nazaræatus sui, & ponet super ignem qui est sub olla ob-
lationum sanctificationum. Tollat quoque sacerdos armum, qui coctus
est, integrum de ariete, & placentam azymam unam de canistro, &
laganum azymum unum, & ponat super manus Nazaræi, postquam
raserit caput Nazaræatus sui.
Et elevet ea sacerdos elevatione
sanctificata eſt, sacerdotis crunt, ultra pectusculum elevationis, & ul-
tra armum separationis: & postea Nazaræus bibere poterit vinum.

Verso PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* وسوگند دهد آن کهن مر آن زن در سوگند آن نفرین و بگوید آن کهن بزن بدهد یی ترا
بنفرین و بسوگند درمیانی قومی تو در دادنی یی * مر رانی تو افتاد و مرشکمی تو آماسد * وبیاینده
آن آبی آن لعنت کنان آن اینان درشکمی تو بآماسیدنی شکم و باندختن ران و بگویید
آن زن آن امن امن * وبنویسد مر آن نفرینهای آن اینان آن کهن درکتاب و محو کند بآبی
آن تلخان * و بیاهنجاند مر آن زن مر آبی آن تلخان [آن لعنت کنان] و بیاینده دران آن
آبی آن لعنت کنان بتلخان * و بستاند آن کهن ازدستی آن زن مر هدیهی آن رشکها
وعرضه کند مر آن هدیه بپیشی یی * و نزدیک آورد آنرا بآن مذبح * و چنگال کند آن کهن
از آن هدیه مر یاد کرد آن و برآورد بآن مذبح و پس بیاهنجاند مر آن زن مر آن آب * وبیاهنجد
مر آن آب و باشد آثر پلید شد و بغی کرد بعی درشوهری آن و بیاینده دران آن آب
لعنت کنان بتلخان و آماس کند شکمی آن و بیفتد رانی آن و باشد آن زن بنفرین درمیانی
قومی آن * و اگر نه پلید شد آن زن و پاکست آن [و آزاد باشد] نسلی آورد نسلی *
این شریعت آن رشکها آنچه میل کند زن فرودی شوهری آن و پلید شود * یا مردی
که شرح کند بندر کردن ندر پرهیز پیرهیزکردن یی * ازمی و مستکاره پرهیز کند
سرکهی مي و سرکهی مستکاره نه آهنجد و همه شیرهی انگورها نه آهنجد و انگورهای
تران و خشکان نه خورد *

* Sacerdos adjurabit eam juramento
maledictionis, dicetque sacerdos mulieri:
Det te Dominus in maledictionem
& juramentum in medio populi tui,
cum dederit femur tuum cadere,
& ventrem tuum tumefactum. Ingre-
diatur aqua sive maledictionem
istam inferentes, & in ventrem tuum, ad tu-
mendum ventrem & defluendum fe-
mora. Et dicet mulier: Amen, a-
men. Et scribet maledictiones istas sa-
cerdos in libro, tum delebit aquā
amaris. Potabitque mulierem aquis
amaris, maledictionem inferentibus,
& venient in eam aque maledictio-
nem inferentes in amaras. Pollet
capiet sacerdos de manu mulieris
munus zelotypiarum, & admovebit
munus coram Domino, & ad-
ducet ad altare. Pugillet etiam ex mu-
nere sacerdos de munere memoriæ
ejus, offeretque super altare, &
postea potabit mulierem aquis. Et
bibitis aquis, si polluta
est, & prævaricata fuerit præva-
ricationem in maritum suum, tunc
venient in eam aque maledictionem
inferentes, in amaras, & tumefacie-
que venter eius, & cadet femur e-
jus: erit que mulier in maledictio-
nem in medio populi sui. Quod si
non polluta est mulier, & munda
est, tunc immunis erit, & producet
prolem. Hec est lex zelotypie. Si
quis declinaverit mulier sub
marito suo, & polluta fuerit:
Aut vir super quem transierit spi-
ritus zelotypie, & zelotypiam tu-
lerit in uxorem suam, feminisque
uxorem suam in presentia Domini,
ac fecerit in ea sacerdos universa-
lem legem hanc: Et liber erit vir &
peccato, mulier autem huic pe-
tabit peccatum suum.

CAP. VI.

ET loquutus eſt Dominus ad Mo-
sen, dicendo, Alloquere filios Is-
rael, ac dices eis; Vir aut mulier
cum declaraverit votum, votumque
votum abstinentiæ, ut abstinendum
Domino: A vino & inebria-
mento abstinebit: acetum vini &
acetum inebriamenti non bibet, &
omnem liquorem uvarum non bibet,
uvas quoque humidas & siccas non
comedet.

Hierof. 3. De vino novo aut ve-
teri separet se, acetum vini novi &
acetum vini veteris non bibet,
omnem liquorem uvarum non bibet.

Numeri 6.

וידבר יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן גְּבַר
אוֹ אִתְּתָא אֲרוּם יַפְלֵא לְמִנְדַּר נִדְרָא לְנָזָרָא לְאִתְנַזָּרָא׃ מִן חֲמַר וְחֵמֶר חֲמַר
יִרְוֵי נְזִירָא לְמִשְׁרֵי לְהוֹן וְחֹמֶץ חֲמַר וְחֹמֶץ שֵׁכָר לָא יִשְׁתֵּי וְכָל
חֲמַר עֲנָבִין לָא יִשְׁתֵּי וְעִנְּבִין רְטִיבִין וְיַבִּישִׁין לָא יֵיכוֹל׃

ירושלמי
מֵחֲמַר חֲדָת וְעַתִּיק יְחַנְּזִר
חֹמֶץ דְּחֲמַר חֲדָת וְחֹמֶץ דְּחֲמַר עַתִּיק לָא
יִשְׁתֵּי וְכָל דְּשַׁוֵּוד דְּעִנְּבִין לָא יִשְׁתֵּי׃

CAP. VII.

Et accidit die qui est initium mensis Nisan, ceffavit Moses erigere tabernaculum, neque diffolvit amplius ipfum, & unxit ipfum. & fanctificavit ipfum & omnia vafa ejus, & altare & omnia vafa ejus: & unxit ea & fanctificavit ea. Et obtulerunt principes Ifrael, capita domus patrum fuorum: ifti funt principes tribuum, ifti funt qui præpofiti funt in Ægypto: præfecti fuper numeris. Obtulerunt ergo oblationes fuas coram Domino, 3 fex plauftra tecta & ornata, & duodecim boves, plauftrum unum inter duos principes, & bovem pro unoquoque: fed Mofes reliquit eos ut ferrent ea in ufus tabernaculum. Et ait Dñs ad Mofem dicendo: Accipe ab illis, & 5 parata ad ufum ordinationis; & boves & plauftra trade in miniſterium cultus tabernaculi fœderis: & dabis ea Levitis, unicuique pro fo miniſterio miniſterii fui. Et accepit Moſes plauſt a & boves, tradiditque Levitis. 6 Duo plauftra & quatuor boves dedit filiis Gherſon, juxta fufficientiam mi- 7 niſterii fui. Et quatuor plauftra & octo boves dedit filiis Merari, juxta 8 ſufficientiam miniſterii eorum, per manus Ithamar filii Aharonis ſacerdotis. At filiis K-hath non dedit plauſtra nec boves: quia miniſterium ſanctuarii 9 impoſitum erat ſuper eos, ut humeris portarent. Et obtulerunt principes to pro dedicatione unctionis altaris, die quo unctum ipſum: obtulerunt itaque principes oblationes ſuas coram altari. Et dixit Dominus ad Moſen; Sin. 11 guli principes per ſingulos dies offerant oblationes ſuas, pro dedicatione unctionis altaris.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Et fuit in die quo complevit Moſes erigere tabernaculum, & unxit illud, atque ſanctificavit illud, & omnia vaſa ejus, altare quoque, & omnia vaſa ejus, unxit inquam ea, eaque ſanctificavit. Tunc obtulerunt principes Iſrael, ex itinere domûs patrum ſuorum: iſti principes tribuum, ii qui præfecti fuerunt in fœdere Domini. hæc ſex plauſtra cum tentoriis, & duodecim boves: vitulum unum deinde principibus duobus, & bovem pro unoquoque obtulerunt ea coram Domino. Et dixit Dominus ad Moſen, dicendo: Accipe ab illis, & erunto in miniſterium tabernaculi fœderis, & dabis ea Levitis, unicuique pro miniſterio ſuo. Et accepit Moſes plauſtra & boves, & dedit Levitis. Duo plauſtra & quatuor boves dedit filiis Gherſon, juxta miniſterium ſuum. Et quatuor plauſtra & octo boves dedit filiis Merari, juxta miniſterium ſuum, per manum Ithamar filii Aaron ſacerdotis. Filiis autem Caath non dedit, quia miniſterium ſanctuarii erat inter eos ut humero portarent. Obtulerunt igitur principes initiamenta in die unctionis Iſrael, obtulerunt inquam principes oblationem ſuam coram altari. Et dixit Dominus ad Moſen, Singuli principes oblationem ſuam ad initiationem altaris.

Hec eſt lex nazarei qui vouerit 21
oblationem ſuam Domino ſuper abſtinentia ſua, præter id quod adinvenerit manus ejus: pro voto quod vouerit, ſic faciet: deinde legem abſtinentiæ ſuæ. Locu- 22
tus que eſt Dominus ad Moſen, dicendo: Loquere ad Aaron & filios ejus, dicendo; Sic benedicetis filiis Iſrael, dicendo eis, Benedicat tibi 24
Dominus, & cuſtodiat te: Luceat fa- 25
ciem ſuam Dominus ſuper te, & miſereatur tui: Honos ahitem ex- 26
habeat Dominus ſuper te, & det tibi pacem. Ponent 27
nomen meum ſuper filios Iſrael, & ego benedicam eis.

CAP. VII.

Et fuit, quo die finivit Moſes 1
ſuis, atque ſanctificavit illud, & omnia vaſa ejus, altare quoque, & omnia vaſa ejus, unxit inquam illud, & ſanctificavit illud. Obtulerunt principes Iſrael, ex itinere domûs patrum ſuorum: iſti principes tribuum, ii qui præfecti fuerunt ſuper numeratos. Et obtulerunt oblationem ſuam coram Domino, ſex plauſtra tecta, & duodecim boves, plauſtrum unum inter duos principes, & bovem pro unoquoque: & obtulerunt ea coram tabernaculo. Dixitque Dominus ad Moſen, dicens: Accipe ab illis, & erunto in miniſterium tabernaculi fœderis: & dabis ea Levitis, unicuique pro miniſterio ſuo. Et accepit Moſes plauſtra & boves, & dedit Levitis. Duo plauſtra & quatuor boves dedit filiis Gherſon, juxta miniſterium ſuum. Et quatuor plauſtra & octo boves dedit filiis Merari, juxta miniſterium ſuum, per manum Ithamar filii Aaron ſacerdotis. Filiis autem Caath non dedit, quia miniſterium ſanctuarii erat inter eos ut humero portarent. Obtulerunt igitur principes initiamenta in die unctionis Iſrael, obtulerunt inquam principes oblationem ſuam coram altari. Et dixit Dominus ad Moſen, Singuli principes oblationem ſuam ad initiationem altaris.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*Fuit officium ita die primo oblatio- 12
nem ſuam, Nahaſſon filius Aminadab de tribu Juda: in holocauſtoma 13
exiter argenteus unus, centum: ſe- 14
triginta ſiclorum pondus ejus: ſcy- 15
phus unus plenus ſuffimate: 16
Parasjis una decem ſiclorum unca, 17
plena ſuffim: Bos unus juvenis 18
vis, aries unus, agnus unus ſe- 19
dem anni in holocauſtum: Hedus 20
caprarum unus pro peccato: Et 21
ſuffimum pacificorum, bos duo, 22
aries quinque, hirci quinque, agni 23
anniculi quinque: hæc fuit oblatio Nahaſſon filii Aminadab. Die ſe- 24
cundo obtulit Nathanael filius Zo- 25
phoram filius Iſſaſchar. Obtulit obla- 26
tionem ſuam, exiterum argenteum unum, centum ſiclorum pondus 27
ejus: ſcyphus unus argenteus ſe- 28
ptuginta ſiclorum, in ſiclo ſanctuarii: 29
ambo ipſa plena ſimila miſta cum oleo, in munus: Parasjis una decem ſiclo- 30
rum aurea, plena ſuffitus: Bos unus 31
juvenis vitulus, aries unus, agnus unus 32
ejuſdem anni in holocauſtum: Hedus 33
caprarum unus pro peccato: Et 34
in victimam pacificorum, bos duo, 35
aries quinque, hirci quinque, agni anniculi quinque: hæc fuit oblatio Eliab filii Helon.*

*quum natum duos, argenteus unus filium ami ſui in holocauſtoma 36
offerebat principes tribus ſupra dictus. 37
Hi eram oblationem principes tribus pro peccato. 38
Et pro hoſtia ſanctificationum juvencos duos, arietes quinque, hoedos quinque, agnos anniculos quinque: hæc eſt oblatio Elizaphamus obtulit juvencos duos, arietes quinque, hoedos quinque, agnos anniculos quinque: hæc eſt oblatio Nathanael filii Zuar. Hæc eſt oblatio quam ordinavit & obtulit de divitiis ſuis principes tribus filiorum Juda, Nachſon filius Aminadab.*

חַד בַּר תַּרְתֵּין שְׁנִין וְאִימַר חַד בַּר שְׁתִין 16
חַלְתָּהוֹן קָרֵב רַב שַׁבְּטָא דִּיהוּדָה
לְעֲלָוָתָא׃ שְׁעִיר עִזֵּי חַד לְחַטָּאתָא׃ 17
וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא קָרֵב תּוֹרִין תְּרֵין דְּכָרִין חֲמִשָּׁא אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה חֲמִשָּׁא דְּרָחֲמִין בְּנֵי גַּבְרָא נְחְשׁוֹן בַּר עַמִּינָדָב׃ 18
קָרֵב בְּיוֹמָא תִּנְיָנָא נְתַנְאֵל בַּר צוּעַר רַב יִשָּׂשכָר׃ 19
קָרֵב יָת קֻרְבָּנֵיהּ נְתַנְאֵל בַּר צוּעַר רַב יִשָּׂשכָר אֲפָא דִּשְׁבַטָא דִּישָׁשכָר׃ הָקְרִיב
קָרֵב יָת קוּרְבָּנֵיהּ בָּתַר יְהוּדָה עַל פִּיס קוּדְשָׁא פַּיָּילֵי דְּכַסְפָּא תְּלָתִין וְתַרְתֵּין סְפִּין דְּכַסְפָּא חֲדָא 20
סְפַד מְאָה וְתַלְתִין סְלָעִין בְּסֶלְעֵי בֵּירַ קוּדְשָׁא הֲוָה מְתַקְלָיָה מְזָרְקָא חֲדָא 21
דְּכַסְפָּא דְּיַלְדָא קַלּוּשׁ שׁוּבְעִין סְלָעִין בְּסֶלְעֵי בֵּירַ קוּדְשָׁא תְּרֵין מְנָיָא דְּאַלֵּין קָרֵיב 22
יַחְתִין מְלַיָּין סְמִידָא בַּר אַפְרְשׁוּחָא פְּתִילָא בְּמִשַּׁח וְיַרְהָא לְמִנְחָתָא׃ כַּף בְּיוֹקָא 23
חֲדָא מְרַקְּקָא עֲשָׂרָא סְלָעִין וְהָא דְּדָחֲמָ שַׁב קָרֵיב יְהַדִּי מְלָיָא קְטוֹרְתָּן סוֹסְכָּנִין 24
שַׁבְעָן מִן אַפְרְשׁוּחָא׃ פַּר חַד תּוֹר בַּר תּוֹרִין בַּר תַּלַת שְׁנִין דְּכַר חַד בַּר 25
תַּיְתִין שְׁנִין אִמַּר חַד בַּר שְׁתִּיתָא קְרֵב רַב שַׁבְּטָא דִּישָׁשכָר לְעֲלָוָתָא׃ שְׁעִיר 26
עִזֵּי עִזִּין חַד קָרֵב לְחַטָּאתָא׃ וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דְּכָרֵי 27
חֲמִשָּׁא דְּרָחֲמִין חֲמִשָּׁא אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה חֲמִשָּׁא דִּין קָרֵב קוּרְבָּנֵיהּ דְּנְתַנְאֵל בַּר צוּעַר׃ בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה קָרֵיב רַב בְּנֵי זְבוּלֻן 28
אֱלִיאָב בַּר חֵלוֹן׃ קוּרְבָּנֵיהּ דְּקָרֵיב פַּיָּילֵי דְּכַסְפָּא חֲדָא מְאָה וְתַלְתִין סְלָעִין 29
מְאָה וְתַלְתִין סְלָעִין בְּסֶלְעֵי קוּדְשָׁא תְּנֵי׃ בּוֹזִיכָא חֲדָא מִתְקַל תְּנֵי׃ פַּר חוֹר 30
חַד תְּנֵי׃ שְׁעִיר עִזִּין עִזִּין חַד׃ וּלְזִבְחָא וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא תְּנֵי׃ 31
32
33

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*בעוד אן נזריק אנרא דר רוזי אן אוֻל מר קרבאני או נחשון בסרי עמינדב בקבילהי יהודה * 12
קרבאני או כאסהי נקרה כא כסי וסי מתקאל אן טבקי כא נקרה מתקאל מתקאל אן 13
כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה׃ 14
* כאס כא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה כחטאת׃ 15
* וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן נחשון 16
מסרי עמינדב * דר רוזי אן דוימי נזריק אנרא מתקאל סרי מהדי פישכר * נזריק 17
[אנרה] מר קרבאני או כאסהי נקרה כא כסי וסי מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 18
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא 19
פר מחנה׃ * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה 20
כחטאת׃ * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן 21
נתנאל סרי צוער * דר רוזי אן סיומי מהתר פישכרי נזריל אלייאב חלון * קרבאני או 22
כאסהי נקרה כא כסי וסי מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל אן כאס דופי 23
איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 24
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל 25
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 26
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל 27
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 28
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל 29
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 30
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 31
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אליאב בר חלון * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 32
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 33
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 34
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל 35
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 36
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 37
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אלישמע בר עמיהוד * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 38
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 39
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 40
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 41
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן גמליאל בר פדהצור * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 42
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 43
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 44
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 45
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אבידן בר גדעוני * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 46
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 47
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 48
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 49
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחיעזר בר עמישדי * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 50
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 51
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 52
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 53
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן פגעיאל בר עכרן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 54
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 55
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 56
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 57
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 58
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 59
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 60
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 61
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן פגעיאל בר עכרן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 62
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 63
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 64
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 65
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 66
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 67
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 68
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 69
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 70
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 71
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 72
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 73
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 74
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 75
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 76
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 77
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 78
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 79
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 80
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 81
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 82
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 83
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 84
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 85
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 86
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 87
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 88
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 89
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 90
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 91
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 92
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 93
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 94
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 95
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 96
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 97
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 98
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 99
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 100
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 101
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 102
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 103
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 104
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 105
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 106
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 107
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 108
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 109
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 110
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 111
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 112
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 113
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 114
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 115
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 116
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 117
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 118
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 119
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 120
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 121
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 122
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 123
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 124
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 125
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 126
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 127
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 128
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 129
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 130
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 131
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 132
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 133
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 134
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 135
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 136
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 137
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 138
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 139
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 140
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 141
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 142
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 143
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 144
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 145
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 146
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 147
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 148
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 149
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 150
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 151
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 152
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 153
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 154
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 155
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 156
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 157
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 158
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 159
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 160
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 161
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 162
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 163
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 164
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 165
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 166
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 167
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 168
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 169
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 170
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 171
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 172
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 173
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 174
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 175
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 176
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 177
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 178
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 179
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 180
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 181
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 182
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 183
אן כאס דופי איטאן פראני סמיד כא רוגן בהדיה * סכרפי כא ده מתקאל טלא פר מחנה * כאו בכא 184
כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא קדרי סאלי או בעלה * וכנכחת אן שלמיה כאו דו נרמיטאן פנג 185
ברהא קדראני סאל פנג אן קרבאן אחירע בר עינן * כאו בכא כחפי כאו נרמיטאן כא נרה כא 186
קדרי סאלי או בעלה * ברגאלהי בראן כא נקרה מתקאל אן טבקי נכא נקרה מתקאל מתקאל 187
אן כאס דופי איט

ונומר: קח בוכא חדא מתקל ונומר: פר חור חד ונומר: שעיר עצים בר שין ונומר: &c.
ולובוה ולנכסת קודשיא חורין תרין ונומר: ביום תמיניי ביומא חשיעאה קריב רב
ברתא לבני בנין אבוהי בר נתנין: קרבנו קורבניה דקריב ונומר: קח בוכא חדא מתקל ונומר: פר חור חד בר חורין ונומר:

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* در روزي آن چهارمي مهتر پيسرائي رافون اليصور پسري شديأور * قرباني او كاسهي نقره يكه
صد و سي مثقال آن طبقي يكه نقره هفتاد مثقال در مثقال آن خاص دوي ايشان پراني سميد
آميخته در روغن بهديه * سكرهي يكه ده مثقال طلا پر دخنه * گاو يكه بچهي گاو نريمش
يكه برّه يكه قدري سالي او بعله * برغالهي بران يكه بخطات * وبذبحت آن شليمي گاو دو نريمشان
پنج استخان پنج برّها قدراني سال پنج اين قربان اليصور پسري شديأور * در روزي آن پنجمي
مهتر پيسرائي سمعون شلوميال پسري صوري شدّي * قرباني او كاسهي نقره يكه صد وسي مثقال
آن طبقي يكه نقره هفتاد مثقال در مثقال آن خاص دوي ايشان پراني سميد آميخته در روغن
بهديه * سكرهي يكه ده مثقال طلا پر دخنه * گاو يكه بچهي گاو نريمش يكه برّه يكه قدري سالي او
بعله * برغالهي بران يكه بخطات * وبذبحت آن شليمي گاو دو نريمشان پنج استخان پنج برّها
قدراني سال پنج اين قربان شلوميال پسري صوري شدّي * در روزي آن سمعي مهتر پيسرائي
جد اليسف پسري دعول * قرباني او كاسهي نقره يكه صد وسي مثقال آن طبقي يكه نقره هفتاد
مثقال در مثقال آن خاص دوي ايشان پراني سميد آميخته در روغن بهديه * سكرهي يكه ده مثقال
طلا پر دخنه * گاو يكه بچهي گاو نريمش يكه برّه يكه قدري سالي او بعله * برغالهي بران يكه
بخطات * وبذبحت آن شليمي گاو دو نريمشان پنج استخان پنج برّها قدراني سال پنج اين قربان
اليسف پسري دعول * در روزي آن هفتمي مهتر پيسرائي افريم اليشمع پسري عميهود * قرباني او
كاسهي نقره يكه صد وسي مثقال آن طبقي يكه نقره هفتاد مثقال در مثقال آن خاص دوي
ايشان پراني سميد آميخته در روغن بهديه * سكرهي يكه ده مثقال طلا پر دخنه * گاو يكه
بچهي گاو نريمش يكه برّه يكه قدري سالي او بعله * برغالهي بران يكه بخطات * وبذبحت آن
شليمي گاو دو نريمشان پنج استخان پنج برّها قدراني سال پنج اين قربان اليشمع پسري عميهود
* در روزي آن هشتمي مهتر پيسرائي مسّه جمليال پسري فده صور * قرباني او كاسهي نقره يكه
صد وسي مثقال آن طبقي يكه نقره هفتاد مثقال در مثقال آن خاص دوي ايشان پراني سميد
آميخته در روغن بهديه * سكرهي يكه ده مثقال طلا پر دخنه * گاو يكه بچهي گاو نريمش يكه برّه يكه
قدري سالي او بعله * برغالهي بران يكه بخطات * وبذبحت آن شليمي گاو دو نريمشان پنج استخان
پنج برّها قدراني سال پنج اين قربان جمليال پسري فده صور * در روزي آن نهمي مهتر پيسرائي
بنيميين ابيدن پسري جدعوني * قرباني او كاسهي نقره يكه صد وسي مثقال آن طبقي يكه نقره
هفتاد مثقال در مثقال آن خاص دوي ايشان پراني سميد آميخته در روغن بهديه * سكرهي يكه ده
مثقال طلا پر دخنه * گاو يكه بچهي گاو نريمش يكه برّه يكه قدري سالي او بعله *

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* برغالهي بران يكه بخطات * وبذبحت آن شليمي گاو دو نريمشان پنج استخان پنج برّها قدراني
سال پنج اين قربان ابيدن پسري جدعوني * در روزي آن دهمي مهتر پيسرائي دن احيعزر پسري
عمّي شدّي * قرباني او كاسهي نقره يكه صد وسي مثقال آن طبقي يكه نقره هفتاد مثقال در
مثقال آن خاص دوي ايشان پراني سميد آميخته در روغن بهديه * سكرهي يكه ده مثقال طلا پر
دخنه * گاو يكه بچهي گاو نريمش يكه برّه يكه قدري سالي او بعله * برغالهي بران يكه بخطات *
* وبذبحت آن شليمي گاو دو نريمشان پنج استخان پنج برّها قدراني احيعزر
پسري عمّي شدّي * در روزي يازدهمي مهتر پيسرائي اسر جعميل پسري عكرن * قرباني او كاسهي
نقره يكه صد وسي مثقال آن طبقي يكه نقره هفتاد مثقال در مثقال آن خاص دوي ايشان پراني
سميد آميخته در روغن بهديه * سكرهي يكه ده مثقال طلا پر دخنه * گاو يكه بچهي گاو نريمش يكه
برّه يكه قدري سالي او بعله * برغالهي بران يكه بخطات * وبذبحت آن شليمي گاو دو نريمشان
پنج استخان پنج برّها قدراني سال پنج اين قربان اسر جعميل پسري عكرن * در روزي دوازدهمي
مهتر پيسرائي نفتالي احيرع پسري عينن * قرباني او كاسهي نقره يكه صد وسي مثقال آن
طبقي يكه نقره هفتاد مثقال در مثقال آن خاص دوي ايشان پراني سميد آميخته در روغن بهديه *
سكرهي يكه ده مثقال طلا پر دخنه * گاو يكه بچهي گاو نريمش يكه برّه يكه قدري سال او بعله *
برغالهي بران يكه بخطات * وبذبحت آن شليمي گاو دو نريمشان پنج استخان پنج
برّها قدراني سال پنج اين قربان احيرع پسري عينن * اين نوي آن مذبح در روزي مسيحا
كردن اوبرا ازنروي مهترلي پسرال كاسهاي نقره دوازده طبقهاي نقره دوازده سكرّها طلا
دوازده * صد و سي مثقال آن كاسهي آن يكه نقره و هفتاد آن طبقي آن يكه همه نقرهي
آن پيرايها دو هزار و چهار صد در مثقالي آن خاص * سكرّها طلا دوازده پراني دخنه ده ده آن
سكرّه در مثقالي آن خاص همه طلا آن سكرّها صد و بيست * همه آن گاو بعله دوازده گاوها
نريمشان دوازده برّها قدراني سال دوازده و هديهي ايشان و برغالهي بران دوازده بخطات *

Die quarto principis filiorum Ne-
thon. Eliſur filius Sheduir.
Latio eius, crater argenteus unus:
centum ac triginta pondus ejus:
ſcutella una argentea ſeptuaginta
ſiclorum in ſacro ſanctuario: ambo
ipſa plena ſimilâ miſtâ cum olio, in
munus: Paropſis una decem ſic-
rum aurea, plena ſuffitu: Bos
unus fœtus bovis, aries unus, agnus
unus ſeptimi anni in holocauſtum:
Hædus caprarum unus pro peccato:
Et in victimam pacificorum, boves
duo, arietes quinque, hirci quinque,
agni anniculi quinque: hæc fuit
oblatio Eliſur filii Shedeur. Die 36
quinto principis filiorum Shimeon,
Salumiel filius Suri-ſhaddai.
Oblatio ejus, crater argenteus unus, 37
centum ac triginta pondus ejus: ſcu-
tella una argentea ſeptuaginta ſicla-
rum in ſacro ſanctuario: ambo ipſa
plena ſimilâ miſtâ cum oleo, in mu-
nus: Paropſis una decem ſi-
clorum aurea, plena ſuffitu: Bos 38
unus fœtus bovis, aries unus, agnus
unus ſeptimi anni in holocauſtum:
Hædus caprarum unus pro pecca- 39
to: Et in victimam pacificorum, boves
duo, arietes quinque, hirci quinque, 40
agni anniculi quinque: hæc fuit
oblatio Shelumiel filii Suri-ſhaddai. Die ſexto prin- 41
ceps filiorum God, Eliaſaph filius
Deuel. Oblatio ejus, crater ar- 42
genteus unus, centum ac triginta
pondus ejus: ſcutella una argentea
ſeptuaginta ſiclorum in ſacro ſanc-
tuario: ambo ipſa plena ſimilâ miſtâ
cum oleo, in munus: Paropſis una de- 43
cem ſiclorum aurea, plena ſuffitu:
Bos unus fœtus bovis, aries unus, a- 44
gnus unus ſeptimi anni in holocau-
ſtum: Hædus caprarum unus pro pecca- 45
to: Et in victimam pacificorum, bo- 46
ves duo, arietes quinque, hirci quin-
que, agni anniculi quinque: hæc
fuit oblatio Eliaſaph filii Deuel.
Die ſeptimo principis filiorum E- 48
phraim, Eliſhama filius Ammihud.
Oblatio ejus, crater argenteus unus, 49
centum ac triginta pondus ejus: ſcu-
tella una argentea ſeptuaginta
ſiclorum in ſacro ſanctuario: ambo
ipſa plena ſimilâ miſtâ cum oleo,
in munus: Paropſis una decem ſi- 50
clorum aurea, plena ſuffitu: Bos 51
unus fœtus bovis, aries unus, agnus
unus ſeptimi anni in holocauſtum:
Hædus caprarum unus pro peccato: 52
Et in victimam pacificorum, boves 53
duo, arietes quinque, hirci quinque,
agni anniculi quinque: hæc fuit ob-
latio Eliſhama filii Ammihud. Die 54
octavo principis filiorum Manaſſis,
Gamaliel filius Phedahe-zur. Oblatio 55
ejus, crater argenteus unus, centum
ac triginta pondus ejus: ſcutella
una argentea ſeptuaginta ſiclorum
in ſacro ſanctuario: ambo ipſa plena
ſimilâ miſtâ cum oleo, in munus:
Paropſis una decem ſiclorum aurea, 56
plena ſuffitu: Bos unus fœtus bo- 57
vis, aries unus, agnus unus ejuſdem
anni in holocauſtum: Hædus 58
caprarum unus pro peccato: Et in 59
victimam pacificorum, boves duo,
arietes quinque, hirci quinque, agni
anniculi quinque: hæc fuit oblatio
Gamaliel filii Phedah-ſur. Die nono 60
principe filiorum Benjamin, Abidan
filius Gideoni. Oblatio ejus, cra- 61
ter argenteus unus, centum ac tri-
ginta pondus ejus: ſcutella una ar-
genta ſeptuaginta ſiclorum in ſacro
ſanctuario: ambo ipſa plena ſimilâ
miſtâ cum oleo, in munus: 62
Paropſis una decem ſiclorum aurea, plena ſuffitu: Bos unus fœtus bovis, aries unus, agnus unus ejuſdem anni in holocauſtum: 63

Hædus caprarum unus pro pecca- 64
to: Et in victimam pacificorum, bo-
ves duo, arietes quinque, hir-
ci quinque, agni anniculi quinque:
hæc fuit oblatio Abidan filii 65
Gideoni. Die decimo principis fi- 66
liorum Dan, Ahiezer filius Ami-
ſhaddai. Oblatio ejus, crater
argenteus unus, centum ac triginta
pondus ejus: ſcutella una argen- 67
tea ſeptuaginta ſiclorum in ſacro
ſanctuario: ambo ipſa plena ſimi- 68
lâ miſtâ cum oleo, in munus: Pa-
ropſis una decem ſiclorum aurea,
plena ſuffitu: Bos unus fœtus bo- 69
vis, aries unus, agnus unus ejuſ-
dem anni in holocauſtum: Hædus 70
caprarum unus pro peccato: Et 71
in victimam pacificorum, boves
duo, arietes quinque, hirci quin-
que, agni anniculi quinque: hæc
fuit oblatio Ahiezer filii Ammi-
ſhaddai. Die undecimo principis fi- 72
liorum Aſher, Phegiel filius O-
cran. Oblatio ejus, crater argen- 73
teus unus, centum ac triginta pondus
ejus: ſcutella una argentea ſeptua-
ginta ſiclorum in ſacro ſanctuario:
ambo ipſa plena ſimilâ miſtâ cum 74
oleo, in munus: Paropſis una de-
cem ſiclorum aurea, plena ſuffitu:
Bos unus fœtus bovis, aries unus, 75
agnus unus ejuſdem anni in holo-
cauſtum: Hædus caprarum unus 76
pro peccato: Et in victimam pa- 77
cificorum, boves duo, arietes quin-
que, hirci quinque, agni anniculi
quinque: hæc fuit oblatio Phegiel
filii Ocran. Die duodecimo prin- 78
cipis filiorum Naphtali, Ahira filius
Enan. Oblatio ejus, crater ar- 79
genteus unus, centum ac triginta
pondus ejus: ſcutella una argentea
ſeptuaginta ſiclorum in ſacro ſanc-
tuario: ambo ipſa plena ſimilâ miſ- 80
tâ cum oleo, in munus: Paropſis una
decem ſiclorum aurea, plena ſuffi- 81
tu: Bos unus fœtus bovis, aries 82
unus, agnus unus ejuſdem anni in
holocauſtum: Hædus caprarum u- 83
nus pro peccato: Et in victimam pa-
cificorum, boves duo, arietes quinq;
hirci quinque, agni anniculi quinq;:
hæc fuit oblatio Ahira filii Enan.
Hæc fuit ſinitiſle altaris in die 84
nogendi illud, à principibus Iſrael;
crateres argentei duodecim, ſcutella
argentea duodecim, paropſides aureæ
duodecim. Centum ac triginta ſicla- 85
rum erat crater unus argenteus; &
ſeptuaginta ſcutella una: totum au-
rum vaſorum, ſex mille & quat-
tuor ſiclorum, in ſacro ſanctuario. Pars 86
ſiclus unus duodecim plenæ ſuffitu:
decem ſiclorum erat qualibet paro-
pſis, in ſacro ſanctuario: totum au-
rum paropſidum, centum ac viginti 87
ſicli. Omnes boves in holocauſtum,

Hædus caprarum unus pro pecca- 64
to: Et in victimam pacificorum, 65
boves duo, arietes quinque, hir-
ci quinque, agni anniculi quinque:
hæc fuit oblatio Abidan filii 66
Gideoni. Die decimo principis fi- 67
liorum Dan, Ahiezer filius Ami-
ſhaddai. Oblatio ejus, crater 68
argenteus unus, centum ac triginta
pondus ejus: ſcutella una argen-
tea ſeptuaginta ſiclorum in ſacro
ſanctuario: ambo ipſa plena ſimi- 69
lâ miſtâ cum oleo, in munus: Pa-
ropſis una decem ſiclorum aurea,
plena ſuffitu: Bos unus fœtus bo- 70
vis, aries unus, agnus unus ejuſ-
dem anni in holocauſtum: Hædus 71
caprarum unus pro peccato: Et
in victimam pacificorum, boves
duo, arietes quinque, hirci quin-
que, agni anniculi quinque: hæc
fuit oblatio Ahiezer filii Ammi-
ſhaddai. Die undecimo principis fi- 72
liorum Aſher, Phegiel filius O-
cran. Oblatio ejus, crater argen- 73
teus unus, centum ac triginta pondus
ejus: ſcutella una argentea ſeptua-
ginta ſiclorum in ſacro ſanctuario:
ambo ipſa plena ſimilâ miſtâ cum 74
oleo, in munus: Paropſis una de-
cem ſiclorum aurea, plena ſuffitu:
Bos unus fœtus bovis, aries unus, 75
agnus unus ejuſdem anni in holo-
cauſtum: Hædus caprarum unus 76
pro peccato: Et in victimam pa- 77
cificorum, boves duo, arietes quin-
que, hirci quinque, agni anniculi
quinque: hæc fuit oblatio Phegiel
filii Ocran. Die duodecimo prin- 78
cipis filiorum Naphtali, Ahira fi-
lius Enan. Oblatio ejus, crater ar- 79
genteus unus, centum ac triginta
pondus ejus: ſcutella una argentea
ſeptuaginta ſiclorum in ſacro ſan-
ctuario: ambo ipſa plena ſimilâ 80
miſtâ cum oleo, in munus: Paropſis una
decem ſiclorum aurea, plena ſuffi- 81
tu: Bos unus fœtus bovis, aries 82
unus, agnus unus ejuſdem anni in
holocauſtum: Hædus caprarum u- 83
nus pro peccato: Et in victimam pa-
cificorum, boves duo, arietes quinq;
hirci quinque, agni anniculi quinq;:
hæc fuit oblatio Ahira filii Enan.
Hæc fuit ſinitiſle altaris in die 84
nogendi illud, à principibus Iſrael;
crateres argentei duodecim, ſcutella
argentea duodecim, paropſides aureæ
duodecim. Centum ac triginta ſicla- 85
rum erat crater unus argenteus; &
ſeptuaginta ſcutella una: totum au-
rum vaſorum, ſex mille & quat-
tuor ſiclorum, in ſacro ſanctuario. Pars 86
ſiclus unus duodecim plenæ ſuffitu:
decem ſiclorum erat qualibet paro-
pſis, in ſacro ſanctuario: totum au-
rum paropſidum, centum ac viginti 87
ſicli. Omnes boves in holocauſtum,

duodecim boves, arietes duodecim, agni anniculi duodecim, & munus eorum & hædi eorum caprarum hædi clim pro peccato.

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם הִקָּלֵיתִי כָל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי אֹתָם לִי: 14 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינָי לֵאמֹר: 15 פְּקֹד אֶת בְּנֵי לֵוִי לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ וָמָעְלָה תִּפְקְדֵם: 16 וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה עַל פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר נִצְטָוָה: 17 וַיְהִי אֵלֶּה בְּנֵי לֵוִי בִּשְׁמֹתָם גֵּרְשׁוֹן וּקְהָת וּמְרָרִי: 18 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לָבְנִי וְשִׁמְעִי לְמִשְׁפְּחֹתָם: 19 וּבְנֵי קְהָת לְעַמְרָם וְיִצְהָר חֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל: 20 וּבְנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵילֶּה הֵן מִשְׁפְּחוֹת הַלֵּוִי לְבֵית אֲבֹתָם: 21 לְגֵרְשׁוֹן מִשְׁפַּחַת הַלִּבְנִי וּמִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְעִי אֵילֶּה הֵן מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי: 22 פְּקוּדֵיהֶם בְּמִסְפַּר כָּל זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ וָמָעְלָה פְּקוּדֵיהֶם שִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: 23

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وايشان نامهاي پسرانِ اهرون آن نخست زاد نداب و ابيهو العزر و ايتمر: 3 ايشان نامهاي پسرانِ اهرون آن كهنان آن روغن ماليدگان آنچه پركرده قرباي ايشان بخدمت كردن * بمرد نداب وابيهو 4 پيشِ * در نرديك بروي ايشان آتشي بيگانه بپيشِ * در بيابانِ سيني و پسراني نه بودند ايشان وخدمت كرد العزر وايتمر ابر پيشي اهرن پدري ايشان * سخن گفت " بموسه بگفتن: 5 نرديك آر مر قبيلهي لوي و بپيلساني اويرا بپيشي اهرن آن كهن و خدمت كنند اويرا: 6 * و نگاه دارند مر نگاه داشتي او و مر نگاه داشت همه آن جماعت بپيشي خيمهي وعده بكار كردن 7 مر كاري آن مسكن * و نگاه دارند مر همه پيرايهاي خيمهي وعده و مر نگاه داشتي پسراني يسرال 8 بكار كردن مر كاري آن مسكن * وبدهي مر آن لويان باهرن و بپسراني او داده شدگان داده و 9 شدگان ايشان باو از نرد پسراني يسرال * و مر اهرن و مر پسراني او بغربالي و نگاه دارند مر 10 كهونهي ايشان و آن بيگانه آن نرديك شوا كشته آيد * سخن گفت " بموسه بگفتن: 11 * و من اينك بستاندم مر آن لويان ازميانِ پسراني يسرال عوضي همه نخست زاد كشايشي رحم 12 از پسراني يسرال و باشند بمن آن لويان * كه بمن همه نخست زاد در روزي زدن من مر همه 13 نخست زاد در زمين مصر خاص كردم بمن همه نخست زاد در يسرال از آدم تا چهارپا بمن باشد من " * سخن گفت " بموسه در بيابانِ سيني بگفتن * بشمار مر پسراني لوي بخانهي 14 پدراني ايشان باهلي خانهي ايشان همه نرينه از قدري ماه و بالا بشماري ايشانرا * بشمرد 15 موسه ايشانرا ابر امري " چون آنچه فرموده آمد * بودند اينان پسراني لوي در نامهاي ايشان: 16 جرسون و قهت و مرري * واينان نامهاي پسراني جرسون باهلي خانهاي ايشان لبني وشمعي. 17 * و پسراني قهت باهلي خانهاي ايشان عمرم و يصهر و حبرون وعزيل * و پسراني مرري 18 باهلي خانهاي ايشان محلي و موسي اينان ايشان اهلي خانهاي آن لوي بخانهي پدراني 19 ايشان * لجرسون اهلي خانهاي آن لبني و اهلي خانهاي آن شمعي اينان ايشان اهلي 20 خانهاي آن جرسوني * شمردگاني ايشان در شماري همه نرينه از قدري ماه و بالا شمردگاني 21 ايشان هفت هزار و پانصد. 22

Et hæ sunt nomina filiorum Aha- 1
rauis: primogenitus, Nadab: & Abihu, Eleazar, & Ithamar. His 2
sunt nomina filiorum Aharon sa- 3
cerdotum olim inaugurato, quorum complerat obtutum ad ministrandum coram Domino in deserto Sinai: & Abihu in præsentia Domini eum offerrent ignem alienum in 4
deserto Sinai: & filii non fuerunt eis, ac ministrarunt Eleazar & Ithamar coram Aharon patre suo. Lo- 5
quutusque est Dominus ad Mosehen, dicendo: Appropia tribum Leui, ac 6
statues eam in præsentia Aharon sacerdotis, & ministrabunt ei: Et 7
custodient custodiam ejus, & custodiam totius congregationis coram tabernaculo, ad faciendum opus tabernaculi. Custodiesq; quoque omnia 8
vasa tabernaculi, & custodiam- que custodiam filiorum Israel, ad faciendum opus tabernaculi. Dabis ipsum 9
Leuitas ipſi Aharon & filiis ejus: dati sunt, dati a filiis Israel. Aharon autem & filii ejus præci- 10
pies, ut custodiant sacerdotium suum: at extraneus appropinquans, interficietur. Locutusque est quoque 11
Dominus ad Mosehen, dicendo; Ego 12
autem, ecce tui Leuitas è medio filiorum Israel, pro omni primogenito, aperienti vulvæ à filiis Israel, eruntque mihi Leuitæ. Quia mihi 13
est omne primogenitum: die quo percussi omne primogenitum in terra Ægypti, sanctificaui mihi omne primogenitum in Israel: ab homine usque ad quadrupedem, mihi erunt: ego Dominus. Locutusque est Do- 14
minus ad Mosehen in deserto Sinai, dicendo; Numera filios Leui per 15
domos patrum suorum, per familias suas: omnem masculum à filio mensis & supra, numerabis eos. Numeravit ergò 16
eos Moses, juxta os sermonis Domini, quemadmodum justus erat. Fueruntque isti filii Leui cum nominibus suis, Gherson, Kehath, 17
& Merari. Et ista sunt nomina filiorum Gherson, juxta profapias suas, Libni, & Simei. Filii verò Kehath juxta profapias suas, Am. 18
ram, Jithhar, Hebron, & Uziel. Et filii ipſius Merari juxta profa- 19
pias suas, Machli, & Muſchi: istæ sunt profapiæ Levitarum, juxta domos patrum suorum. De Gherson, profapia Libni, & pro- 20
pia Simei: istæ sunt profapiæ Gherson. Summa eorum juxta nu- 21
merum omnis maris, à filio mensis & supra, fumma iuquum eorum, septem millia & quingenti. 22

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* علمي لشكرگاهي افريم بسپاهايي ايشان بمغرب و مهتر پسراني افريم الپشمع پسري عميهود 18
* وسپاهي او و شمردگاني ايشان چهل هزار و پانصد * وابر او قبيلهي منسه و مهتر 19
پسراني منسه جمليل پسري فداه صور * وسپاهي او و شمردگاني ايشان سي و دو هزار 21
و دويست * و قبيلهي بنيمين و مهتر پسراني بنيمين ابيدن پسري جدعني * و سپاهي 23
او و شمردگاني ايشان سي و پنج هزار و چهارصد * همه آن شمردگاني بلشكرگاهي افريم صد 24
و هشت هزار و صد و سپاهي منزل بر دارند * علمي لشكرگاهي دن بشمال 25
سپاهايي ايشان و مهتر پسراني دن احيعزر پسري عميشدّي * و سپاهي او و شمردگاني ايشان 26
مصت و دو هزار و هفت صد * و آن فروه آيان ابر او قبيلهي اشر و مهتر پسراني اشر فجعيال 27
پسري عكران * و سپاهي او و شمردگاني ايشان چهل و يك هزار و پانصد * و قبيلهي نفتلي 28
و مهتر پسراني نفتلي احيرع پسري عينن * و سپاهي او و شمردگاني ايشان پنجاه و سه هزار و 29
چهارصد * همه آن شمردگان بلشكرگاهي دن صد و پنجاه و هفت هزار و شش صد بآخر: 30
منزل بر دارند بعلمهاي ايشان * اينان شمردگاني پسراني يسرال بخانهي پدراني ايشان همه 32
شمردگاني آن لشكرگاها بسپاهاي ايشان شش صد و سه هزار و پانصد و پنجاه * و آن لويان نه 33
شمرده شدند در ميانِ پسراني يسرال چون آنچه بفرمود " مر موسه * بگردند پسراني يسرال چون 34
مرد باهلي خانهي او و ابر خانهي پدراني او

همه آنچه بفرمود " مر موسه همچنين فرود آمدند بعلمهاي ايشان و همچنين منزل بر داشتند

• فصل سوم •

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* و اينان توليدهاي اهرن و موسه در روزي سخن گفتن " مر موسه در كوهي سيني. 1

Vexillum castrorum Ephraim per ca- 18
strorum exercitus, erit ad Occidentem; & princeps filius Elyſa- lim, Elyſhama filius Ammihud. Et exercitus ejus 19
numeratique eorū, quadraginta mil- lia & quingenti. Et tribu conuexit 20
tribus Menaſſeh: & princeps filius Menaſſeh, Gamliel filius Phedah- sur. Et exercitus ejus numeratique 21
eorum, triginta duo millia, & du- centi. Tribus item Benjamin: & 22
princeps filiorum Benjamin, Abidan filius Gideoni. Et exercitus ejus, nu- 23
meratique eorum, triginta & quinque millia, & quadringenti. Omnes nu- 24
merati in castris Ephraim, quinto ordine ad ſignia, & exercitum, per exer- 25
citus suos: & princeps filiorum Ephra- im, Elyſhama filius Ammi-ſhaddai. Et exerci- 26
tus ejus, numeratique eorū, ſexagin- ta ac duo millia, & ſeptingenti. Ex- 27
plorator verò juxta illum, erunt tri- bus Aſſer: & princeps filiorum Aſſer, Phegiel filius Ochran. Et exercitus 28
ejus, numeratique eorum, quadragin- ta ac unum millia, & quingenti. Tribus 29
item Naphtali: & princeps filio- rum Naphtali, Ahira filius Enan. Et 30
exercitus ejus, numeratique eorum, quinquaginta ac tria millia, & qua- 31
dringenti. Omnes numerati in ca- 32
ſtris Dan, eorum & quinquagēsima ac ſeptem millia, & ſexcenti: ho pa- 33
trumo loco manſionis moventur per vexilla ſua. Iſti ſunt numerati 34
filiorum Israel per domum patrum ſuorū, atq; numerati eorum per ex- 35
ercitus ſuos ſexcenta ac tria millia, & quingenti & quinquaginta. Sacer- 36
dum Levitæ non fuerunt numerati in media filiorum Israel, quemadmodum præceperat Dominus ipſi Moſeh. Et 37
fecerunt filii Israel juxta omne quod præcepit Dominus ipſi Moſeh, ſic re- 38
ſiderūt juxta vexilla ſua, & ſic mo- ſiones removerunt, quiſque per fa- 39
milias ſuas, ſecundūm domum pa- trum ſuorum.

CAP. III.

Hæ autem ſunt generationes Aa- 1
haron & Moſeh in die quo locutus eſt Dominus ad Moſeh in monte Sinai.

Et hæc ſunt nomina filiorum Aha- 1
rauis: primogenitus, Nadab: & Abihu, Eleazar, & Ithamar. Hæ ſunt nomina filiorum Aharon ſacer- 2
dotum olim inaugurato, quorum com- pleverat obtutum ad miniſtrandum Domino in deſerto Sinai. Mortuus eſt autem Nadab 4
& Abihu in præſentia Domini eum offerrent ignem alienum in deſerto Sinai: & filii non fuerunt eis, ac miniſtrarunt Eleazar & Ithamar coram Aharon patre ſuo. Lo- 5
quutusque eſt Dominus ad Moſeh, dicendo; Appropia tribum Leui, ac 6
ſtatues eam in præſentia Aharon ſacerdotis, & miniſtrabunt ei: Et 7
cuſtodient cuſtodiam ejus, & cuſto- diam totius congregationis coram tabernaculo, ad faciendum opus ta- 8
bernaculi. Cuſtodiesq; quoque omnia vaſa tabernaculi, & cuſtodiam- que cuſtodiam filiorū Iſrael, ad faciendum 9
opus tabernaculi. Dabis ipſum Leuitas ipſi Aharon & filiis ejus: dati ſunt, dati a filiis Iſrael. 10
Aharon autem & filiis ejus præci- pies, ut cuſtodiant ſacerdotium ſuum: at extraneus appropinquans, interficietur. Locutuſque eſt Do- 11
minus ad Moſeh, dicendo; Ego 12
autem, ecce tui Leuitas è medio filiorum Iſrael, pro omni primogeni- to, aperienti vulvæ à filiis Iſrael, 13
eruntque mihi Leuitæ. Quia mihi eſt omne primogenitum: die quo percuſſi omne primogenitum in ter- ra Ægypti, ſanctificaui mihi omne primogenitum in Iſrael: ab homine 14
uſque ad quadrupedem, mihi erunt: ego Dominus. Locutuſque eſt Do- 15
minus ad Moſeh in deſerto Sinai, dicendo; Numera filios Leui per 16
domos patrum ſuorum, per familias ſuas: omnem maſculum à filio men- ſis & ſupra, numerabis eos. Numera- 17
vit itaque Moſeh eis ſecun- dum mandatum Domini, quemadmodum præceptum fuerat. Et fuerunt iſti filii 18
Leui per nomina ſua; Gherſon, & Cohath, & Merari. Hæc autem 19
ſunt nomina filiorum Gherſon per familias ſuas; Libni, & Shimei. Porrò filii Cohath per familias 20
ſuas; Amram, & Iſhar, & He- bron, & Vzziel. Filii verò Me- 21
rari per familias ſuas; Mahli, & Muſhi: iſtæ ſunt familiæ Le- uī per domum patrum ſuorum. De 22
Gherſon, familia Libnitica & fa- milia Shimeitica: iſtæ ſunt fami- liæ Gherſonitica. Numerati eorum 23
in numero omnis maſculi, à filio menſis & ſupra, numerati in- quam eorum, ſeptem millia, & quingenti.

דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל כֵּיוָן דְּכָפְקִי אִלֵּין וְחִלְּבִי מֵאִיר וְשַׁתִּין וְחַמֵּשׁ מְלַיָּין בְּסֶלַע קוֹדְשָׁא׃ וְיָתֵן וְיַהֲבֹ מֹשֶׁה יָת כְּסַף פְּרוּקְנֵי לְאַהֲרֹן וְלְבָנוֹי עַל פֵּם מֵימְרָא דַיְיָ כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃

ד

וַיְדַבֵּר יְיָ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ נְשָׂא קְדָלוֹ יָת חוֹשְׁבַן בְּנֵי קְהָת מִנּוֹ בְּנֵי לֵוִי לְגִנְסֵיהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן׃ מִבַּר תְּלָתִין שְׁנִין וְלְעֵלָא וְעַד בַּר חַמְשִׁין שְׁנִין כָּל דְּאָתֵי לְחֵילָא לְמֶעְבַּד עִבִידְתָּא בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְאִתּ וְאִלֵּתְנַת בְּנֵי קְהָת בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא קֹדֶשׁ קֻדְשִׁין׃ וְעַל יְקוּם אַהֲרֹן וּבְנוֹי מֵיכַל מַשְׁרְיָתָא יְיַעְקוּן יָת פָּרְגוֹד דְּתָרָא וְיִכְסוֹן יָת אֲרוֹנָא דְסָהֲדוּתָא׃ וְיִתְּנוֹן עֲלוֹי כְּסוֹי מְשַׁךְ חוֹפָאָה וְיִפְרוֹס קְטוֹנָא וְיַעְרְעוֹן לְגוֹוֵי שִׁוְיָר עֲלוֹי יְהוֹשׁוּעַ 7 יְתִיר פְּלָחָה׃

מְלַעְלָא וְיִשְׁוֵי אַרְיוֹחוֹי׃ וְעַל עִלְּוָא פְּתוֹר 7

לְחִים אַפַּיָּא יְפַרְסוֹן לְבוּשׁ דְּתְכֶלְתָּא וְיִתְּנוּן עֲלוֹי יָת פִּילְוֵיהָא וְיָת בְּזִיכָיָא וְיָת מְנַקְיָתָא וְיָרֵי קְסוֹת נְסוֹכָא וְלִחְמֵי תְּדִירָא עֲלוֹי יְהֵי׃

fandunii. Et dedit Moſes argentum redemptionis filiis 51
ejus juxta os ſermonis Domini: ſicut præceperat Dominus Moſi.

GAP. IV.

ET loquutus eſt Dominus cum Moſe & cum Aharon, dicendo: 1
Capite numerum filiorum Kehath è medio filiorum Levi, ſecundùm 2
proſapias ſuas & domos patrum ſuorum. A filio triginta annorum 3
& ſupra, uſque ad filium quinquagintà annorum, omnium qui egredi-
untur ad militiam, ut exequantur miniſterium in tabernaculo fœderis.
Hoc eſt miniſterium filiorum Kehath in tabernaculo fœderis, ſanctum 4
ſanctorum. Ingredientur autem Ahiron & filii ejus tempore quo mo- 5
venda fuit caſtra, ut deponant velum interſtitii, & tegant eo arcam
teſtimonii. Et ponent ſuper illam operimentum pellium taxorum, & 6
& expandant veſtem retortam ſuper ipſum deſuper & ponant vectes
ejus. Et ſuper menſam panum 7
propoſitionis expandant veſtimen-
tum hyacinthinum, & ponant fu-
per eam pateras, & cochlearia, & phialas, & cyathos libationis: ſed
& panes erunt jugiter ſuper eam.

Hieroſ. 7. *Phialas*,

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*

* گفت ¶ بسه بشمارهم نخست زاد نریته بپسراني يسرال ازقدري ماه وبالا وحسيب كن مر 40
شماري نامهاي ايشان * وبستاني مر آن لويان بمن من ¶ عوضي همه نخست زاد پسراني يسرال 41
از مر چهارپاني آن لويان عوضي همه نخست زاد درچهارپاي پسراني يسرال * بشمرد مسه چون آنچه 42
فرمود ¶ ابورا مر همه نخست زاد در پسراني يسرال * بود همه نخست زادي نريته درشماري نامها از 43
قدري ماه وبالا بشمردگاني ايشان بيست وهزار ودويست * سخن گفت ¶ بسه بگفتن * 44
بستان مر آن لويان عوضي همه نخست زاد در پسراني يسرال و مر چهارپاني آن لويان عوضي 45
چهارپاي ايشان وباشند بمن آن لويان من ¶ * و مر خلاصي آن دويست هفتاد وسه آن زياد 46
ازشان ابر آن لويان از نخست زادي پسراني يسرال * وبستاني پنج پنج مثقالها بسيمره درمثقال 47
آن خاص بستاني بيست دانگ آن مثقال * وبدهي آن سيم بآهرن وبپسراني او خلاصي آن 48
زياد باشان در ايشان * بستاند مسه مر سيمي آن خلاصي ازنرد آن زياد باشان ابر 49
خلاصي آن لويان * ازنرد نخست زادي پسراني يسرال بستاند مر آن سيم هزار وسه صد 50
وشست وپنج درمثقال آن خاص * بداد مسه مر سيمي آن خلاصي باهرن وبپسراني او ابر امري 51
چون آنچه فرمود ¶ مر مسه *

فصل چهارم *

* سخن گفت ¶ بسه و باهرن بگفتن * بشمارهم سري پسراني قهت درميداني پسراني اوي باهلي 1
خانهاي ايشان بخانهي پدراني ايشان * ازقدري سي سال وبالا وتا قدري پنجاه سال همه آيا 2
بسپاه بكردن كار در خيمهي وعده * اين كاري پسراني قهت در خيمهي وعده خاصي آن 4
خاصها * وبيايد اهرن وپسراني او در منزل بر داشتن آن لشكرگاه وفرود آورند مر پردهي 5
آن حجاب و بپوشند در آن مر صندوقي آن گواه گرفت * وبدهند ابر او پوشش پوست اسخ 6
گسترند جامهي جمله كبود آرالا وبنهند باهواي او * و ابر خواني آن دو رويه بگسترند 7
جامهي كبود وبدهند ابر او مر آن كاسها و مر آن چمچها و مر آن نيها و مر آن سبكها آن
ابر امري ¶ باهلي خانهاي ايشان همه نريته از قدري ماه وبالا بيست ودو
هزار *

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*

* [اهلي] خانهاي آن جرشوني پسي آن مسكن فرود آيند بمغرب * ومهتر خانهي پدر جرشوني 23 24
الیسف پسري لال * ونگاه داشتي پسراني جرشون درخيمهي وعده آن مسكن وآن حيمه 25
و پوشش او وچوالي درگاهي خيمهي وعده * وپردههاي آن سرا و مرچوالي درگاهي آن سرا آنچه 26
ابر آن مسكن وابر آن مذبح گرداگرد و مر طنابهاي او بهمه كاري او * وبقهت اهلي 27
خانهي آن عمرمي واهلي خانهي آن يصهري واهلي خانهي آن حبرفي واهلي خانهي
آن عزيلي اينان ايشان اهلي خانهاي آن قهتي * درشماري همه نريته از قدري ماه وبالا 28
هشت هزار وشش صد نگاه دارلي نگاه داشتي آن خاص * اهلي خانهاي پسراني قهت فرود 29
آيند ابر پاپهي آن مسكن بجنوب * ومهتري خانهي پدر باهلي خانهاي آن قهتي 30
اليصفن پسري عزيل * ونگاه داشتي ايشان آن صندوق و آن خوان وآن چراغدانيايه و آن 31
مذبحها وپيرايهاي آن خاص آنچه خدمت كنند در ايشان وآن حجاب و همه كار او *
* ومهتري مهتراني آن لوي العزر پسري اهرن آن كهن گماشتهي نگاه دارلي نگاه داشت آن 32
خاص * لمري اهلي خانهي آن محلي واهلي خانهي آن موشي اينان ايشان اهلي 33
خانها مري * بشمردگاني ايشان در شماري همه نريته از قدري ماه وبالا شش هزار 34
و دويست * ومهتر خانهي پدر باهلي خانهاي مري صوريال پسر ابيحيل ابر پاپهي آن 35
مسكن فرود آيند بشمال * وگماشتهي نگاه داشتي پسراني مري تختهاي آن مسكن 36
و پشتيوانهاي او و ستوپهاي او وبون ستوپهاي او وهمه پيرايهاي او و همه كاري او *
* وستوپهاي آن سرا گرداگرد و بون ستوپهاي و ميخهاي ايشان و طنابهاي ايشان * 37
ميخانهي آن نريك شوا كشته آيد * همه بشمردگاني آن لويان آنچه بشمرد مسه واهرن 38
ابر امري ¶ باهلي خانهاي ايشان همه نريته از قدري ماه وبالا بيست ودو
هزار *

Familiæ Gerſſonitice poſt tabe- 23 24
naculum reſpiciunt ad Occiden-
tem. Et præerit familiæ patris 24
Ge ſhonitarum, Eliaſaph filius
Laël. Cuſtodiæ autem filiorum 25
Ge ſhon in tenta & tabernacu-
lo fœderis, & cortinis atrii, & ve-
lo, quod tectorii convenit: Cor- 26
tina item atrii, & anteum oſtii
atrii quod erat juxta tabernacu-
lum, & juxta altare circumitum,
funes quoque ejus ad omne opus e- 27
jus. Et præcepit familiæ patris
mitica, & familiæ Hebronitica, & familiæ
Ozielitica: iſtæ ſunt familiæ co-
gnationis. In numero autem om- 28
nium maſculi à filiis menſis & ſupra, ſexcente-
nta millia & ſexcenti, cuſtodites-
que ſanctuarii. Familiæ autem 29
filiorum Cohath veſtibulum tuta-
bulum tabernaculi ad Meridiem.
Et principes domûs patris familia- 30
rum Eliſaphan filius Uzziel. Cuſtodiæ autem earum & 31
erit arca, & menſa, & candela-
brum, & vaſa lanificii
rii quibus miniſtrabunt in eis, velum,
& univerſum opus ejus. Porrò prin- 32
ceps principum Leviarum erit
Eleazar filius Aharon ſacerdotis
præfectus cuſtodientium cuſtodiam
ſanctuarii, & erit. De Merari, fa- 33
milia Mohlitica & familia Mu-
ſitica: iſtæ ſunt familiæ Merari.
Numerati eorum in numero omnis 34
maſculi à filiis menſis & ſupra, ſex
millia & decem. Et princeps fa- 35
domûs patris familiarum Merari,
fuit Turiel filius
Abichail: ad latus tabernaculi caſtramersabuntur ad ſeptentrionem. Et 36
quæ tradita ſunt ad cuſtodiendum filii Merari, fuerunt tabula taberna-
culi, & vectes ejus, & columnæ ejus, & baſes ejus, & quicquid eſt de
miniſterio ejus. Columnæ quoque atrii per circuitum, & baſes ea- 37
rum, & clavi earum, & funes earum. Qui verò caſtra ponent ante 38
tabernaculum fœderis ad orientem, Moſes & Aharon, & filii ejus,
cuſtodientes cuſtodiam ſanctuarii, & obſervationes filiorum Iſrael: & prophanus
qui accefferit interficietur igne inflammato à facie Domini. Omnes 39
ſummæ numerorum Levitarum, quos numeravit Moſes & Aharon
juxta os ſermonis Domini per profapias ſuas, omnes maſculi à filio
menſis & ſupra, viginti duo millia.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*

Et *dixit Dominus ad Moſ.* & *Ah.* 49
rora omnes primogenitorum maſcu-
lorum de filiis Iſrael, ab anno menſis
& ſupra, & computa numerum nomi-
num eorum. Capiesque Levitas 41
mihi (ego Dominus) loco omnium
primogenitorum filiorum Iſrael, & de
quadrupedes Levitarum loco omni-
um primogenitorum in quadrupe-
dibus Iſrael. Numeravit ergo 42
Moſes, ut ſibi ab quemadmodum præ-
ceperat ei Dominus, omnem primo-
genitum in filiis Iſrael. Fuitque 43
que omnes primogeniti maſculi, in
numero nominum, ab anno menſis &
ſupra, per nomina ſua, duo millia, & decem,
& ſeptuaginta ſex ſi Dominus ad Mo- 44
ſen, dicendo: Tolle Levitas loco 45
omnium primogenitorum in filiis Iſ-
rael, & quadrupedes Levitarum
loco omnium quadrupedum eorum:
mihi Levitæ: ego Dominus. Ver- 46
de redemptioni duorentorum ſeptua-
ginta ex eis primogenitis filiorum
Iſrael, accipies quidem quinos ſiclos 47
per capita eorum, ſiclo videlicet
ſanctuarii accipies: viginti
ti obolorum eſt ſiclus. Dedisque 48
ipſum argentum Aharoni & filiis
ejus redemptionem eis. Conpunctum
ita illis. Abſque eo quod Moſes 49
argentum redemptionis à redundan-
tibus ſupra redemptionem Levita-
rum: A primogenitis filiorum Iſ- 50
rael accepit quingentos, mille trecen-
tos ſexaginta quinque ſiclos in pondere
ſanctuarii. Dedisque Moſes ar- 51
gentum redemptionis Aharoni & fi-
liis ejus, juxta mandatum Domini,
quemadmodum præceperat Dominus
ipſi Moſi.

CAP. IV.

LOcutuſque eſt Dominus ad Moſen & Aharon, dicendo: 1
Numera capita filiorum Cohath de medio fi- 2
liorum Levi, per familias & domos patrum ſuorum, A filio triginta annorum 3
& ſupra, uſque ad annum quinquageſimum annorum, omnium qui egredi-
untur ad militiam, ut exequantur miniſterium in tabernaculo fœderis.
Hoc eſt miniſterium filiorum Kehath in tabernaculo fœderis, ſanctum 4
ſanctorum. Ingredientur autem Ahiron & filii ejus tempore quo mo- 5
venda fuit caſtra, ut deponant velum interſtitii, & tegant eo arcam
teſtimonii. Et ponent ſuper illam operimentum pellium taxorum, & 6
& expandant veſtem retortam ſuper ipſum deſuper & ponant vectes
ejus. Et ſuper menſam panum 7
propoſitionis expandant veſtimen-
tum hyacinthinum, & ponant fu-
per eam pateras, & cochlearia, & phialas, & cyathos libationis: ſed
& panes erunt jugiter ſuper eam.

וְסַמְרֵיתוֹ בְּנֵי אִיתָמָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ בְּנֵי בְנֵי מְרָרִי לְגֵרְשֹׁתָיו לְבֵית 29
אֲבֹתָיו תִּמְנֵי יִהְיוּ׃ מִבֶּן חֹדֶשׁ חֹלֶדֶת וְעַד בֶּן חֵשְׁבִּין שְׁנַיִם 30
חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַתֵּי לְחֵילָא לְמִפְלַח יְרִי פוּלְחָן מִשְׁכְּנָא וְתִמְנָא׃ וְאִתְרֵי וְיָא מִסְפְּרַיְתָא׃ 31
מִטוֹלְתוֹן לְכָל פּוּלְחָנֵיהוֹן בְּמִשְׁכְּנָא דְּזִמְנָא לְזִזֵּי מִשְׁכְּנָא וְקֵרְיוֹהִי וְעַמּוּדוֹהִי וְחוּמְרוֹהִי׃ וְעַמּוּדֵי 32
עֲזָרְתָא רְחִיקָא חְוַר וְחוּמְרוֹהִי וְיִכְיהוֹן וְסִחְרֵיהוֹן לְכָל מָאנֵיהוֹן וּלְכָל 33
פּוּלְחָנֵיהוֹן וּבְשׁוּמָרֵי תִּמְנֵי יְרִי כָּל מָנֵי מִסְפַּרְתָּא מְשׁוּלְחָן׃ וְאִת דָּא הִיא פּוּקְדָנָיְתָא 34
עֲלֵי פּוּם מֵימְרָא דְּיְיָ בִּידָא דְמֹשֶׁה׃ וּפְקוּדוֹהִי בְּנֵי מְרָרִי לְגִיסְרְהוֹן בֵּי אֲתְרֵהוֹן׃ 35
וּפְקִיד וְתִמְנֵא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן יְת בְּנֵי קְהָת לְגִיסְרְהוֹן וְלְבֵית אֲבָהָתְהוֹן׃ מִבַּר 36
מֵבַר חֹדֶשׁ חֹלֶדֶת שְׁנַיִן וּלְעֵילָא וְעַד בַּר חַמְשִׁין שְׁנַיִן כָּל דְּאָתֵי לְחֵילָא לְפוּלְחַן 37
בְּמִשְׁכְּנָא זִמְנָא׃ וַהֲווֹ תְּהוֹן סְכוּמְהוֹן לְגִיסְרְהוֹן תְּרֵין אַלְפִין וּשְׁבַע מְאָה וַחֲמִשִּׁין׃ 38
אִלֵּה אִלֵּין מִנְיַן סְכוּמֵי גִּיסַת קְהָת פָּלְחֵי בְּמִשְׁכְּנָא זִמְנָא דִּי מַלֵּיל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן 39
עַל פּוּם מֵימְרָא דַיְיָ בִּידָא דְמֹשֶׁה׃ וּפְקוּדוֹהִי בְּנֵי גֵּרְשׁוֹן לְגִיסְרְהוֹן וְלְבֵית 40
וְלְבֵית אֲבָהָתְהוֹן׃ אֲבָהָתְהוֹן׃

patrum fuorum numerabis. A filio trigima annorum & fupra ufque 30
ad filium quinquagenta annorum numerabis eos, quicunque ad militi-
am procedit, ut exerceatur miniſterium tabernaculi fœderis. Hæc au- 31
tem eſt cuſtodia oneris eorum, juxta omne miniſterium eorum in ta-
bernaculo fœderis, tabulæ tabernaculi, vectes ejus, columnæ ejus, & 32
baſes ejus. Columnæ quoque atrii per circuitum, & baſes earum, & 33
clavi earum, & funes earuſh, cum omnibus inſtrumentis earum pro
quocunque miniſterio earum: & nominatim conſtituentis omnia vaſa
cuſtodiæ oneris eorum. Hoc eſt miniſterium profapiæ familiæ Ger- 34
ſonitarum, ut ſervientes cuſtodiant fœderis, idque
ſub manu Ithamar filii Aharon ſacerdotis. Et numeravit Moſes & 35
Aharon filios Kehath, per profapias ſuas, & per domos patrum ſuo-
rum. A filio trigima annorum & ſupra, uſque ad filium quinquagintæ 36
annorum, omnem qui ad militiam accedebat, ut miniſtraret in taber-
naculo fœderis. Et fuerunt ſummæ eorum per profapias ſuas, duo mil- 37
lia & ſeptingenti, & quinquaginta. Iſti ſunt numerus ſuppurationum 37
profapiæ K:hath, omnium qui miniſtrabant in tabernaculo fœderis,
quos numeravit Moſes & Aharon, juxta os fermonis Domini per ma-
num Moſis. Numerus autem ſuppurationum filiorum Gherſon, per pro- 38
fapias ſuas, & domos patrum ſuorum,

Hierof. 20 *Et non ingredientur Levitæ ad videndum, quando ſa-cerdotes tegent vaſa domus ſanctuarii, ut non moriantur igne inflammato.*

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*Lecuti ſque eſt Dominus ad Mo- 21
ſheh, dicendo; Numera caput fili- 22
orum Gerſhon, etiam ipſos per do-
mum patrum ſuorum, per familias
ſuas. A filio trigima annorum & 23
ſupra, uſque ad filium quinquaginta-
ta annorum numerabis eos: omnes
ingredientes recenſeri in exercitu,
ad operandum opus in tentorio con-
ventûs. Illud erit opus Gerſhoni- 24
tarum, in opere & onere. Portabunt 25
itaque cortinas tabernaculi, & ta-
bernaculum conventûs, operimentum
ejus, & operimentum pellis hiſcinæ
quod ſuper ipſum eſt ſuper, & ve- 26
lum ofiii intrò tabernaculi: Et ve-
la in atrio circùm, & velum oſtii por-
tæ atrii, quod eſt juxta taberna-
culum, & juxta altare circumcirca,
& funiculi eorum, & omnia vaſa
operis eorum, & quodcunque factum
eſt pro illis: ita miniſtrabunt. Jux- 27
ta ſententiam Aharon & filiorum
ejus erit omne miniſterium
Gerſhonitarum in omni opere eorum
omnique opere eorum: & impones
eis in cuſtodiam omne onus ipſorum.
Iſtud eſt opus familiarum Gerſhoni- 28
tarum in tentorio conventûs, & cu-
ſtodia eorum, per manum Ithamar
filii Aharon ſacerdotis. Filios 29
quoque Merari per familias ſuas,
per domum patrum ſuorum nume-
rabis. A trigima annis & ſu- 30
prà, & uſque ad quinquagintæ annis
numerabis eos, omnem ventien-
tem in exercitum ad operandum o-
pus tentorii conventûs. Hæc autem 31
eſt cuſtodia oneris eorum juxta
omne opus eorum in tentorio conven-
tûs, Tabulæ tabernaculi, & vectes
ejus, & columnæ ejus, & ſybibata
ejus. Columnæ atrium circùm, & 32
ſybibata earum, & clavi ea-
rum, & funiculi eorum, cum omnibus
inſtrumentis earum, omnique opere
earum: & per nomina imponetis eis
vaſa cuſtodiæ oneris eorum. Hoc erit 33
opus familiarum filiorum Merari, jux-
ta tertium opus eorum in tentorio con-
ventûs per manum Ithamar filii A-
haron ſacerdotis. Numeravitque Mo- 34
ſheh & Aharon, & principes congre-
gationis filios Ghohathorum per fa-
milias ſuas, & per domum patrum
ſuorum, A nata trigima annos & 35
ſupra, & uſque ad natum quinqua-
gima annos, omnem ventientem in ta-
bernaculum ad opus in tentorio conven-
tûs. Fuerunt numerati eorum per fa- 36
milias ſuas duo millia & ſeptingenti
& quinquaginta. Iſti ſunt numerati 37
familiarum Ghohathitarum, omnis ope-
rifex in tentorio conventûs, quos
numeravit Moſheh & Aharon juxta
os mandatum Domini per manum Mo-
ſheh. Et numerati ſunt filii Ger- 38
ſhon per familias ſuas, per domum
patrum ſuorum.*

* סכן כפה יי בשה בכסן * בשמר מר סרי לשרלי חרשון נגיר ליסון לכהני בלרלי 22
ליסון לאהלי חלהני לישון * אר קדרי סי של ולאל יא קדרי לנשא שלל בשמרי לישונרו השה 23
ליסון אן לא בשלה שכון שלה בכלר כרון כלר בר חמשי לנשא שלל בשמרי לישונרו השה 24
חרשוני בכלר ובלר * ובר מלרנה מר שקלהי לן מסכן ומר חמשי וכשה בשכסי על 25
ולפשכסי לן אשכה כשה לשר ולר בר בלל ולר בר חמשי לנשא שלל בשמרי לישונרו השה 26
ומר חלבי כרכלהי חרוולרחי לן שר לשה לשר ולר בר לן מסכן ולר בר לן מכוי כרוולהי 27
לשרלי לשר ולר בר לן מסכן ולר בר לן מכוי כרוולהי לשרלי לשר ולר בר לן מסכן ולר בר לן מכוי כרוולהי

ארזי עצי חמשה אמות ארכה ואמה רחבה ואמה קומתה ועשית עליה ארבע טבעות זהב ושמת את על ארבע פעמתיה ושתי טבעות על צלעה האחת ושתי טבעות על צלעה השנית ועשית בדי עצי זית וצפית אתם זהב וכאת את הארון בדים לשאת את הארון בהם ועשית כפרת זהב טהור אמתים וחצי ארכה ואמה וחצי רחבה ועשית שני כרבים זהב מקשה תעשה אתם משני קצות הכפרת ועשה כרוב אחד מן הקצה מזה וכרוב אחד מן הקצה מזה מן הכפרת תעשו את הכרבים על שני קצותיו ויהיו הכרבים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת ופניהם איש אל אחיו אל הכפרת יהיו פני הכרבים ונתת את הכפרת על הארון מלמעלה ואל הארון תתן את העדות אשר אשים אליך ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפרת מבין שני הכרבים אשר על ארון העדות את כל אשר אצוה אותך אל בני ישראל ועשית שלחן עצי שטים אמתים ארכו ואמה רחבו ואמתים קומתו וצפית אתו זהב טהור ועשית לו זר זהב סביב ועשית למסגרתו אפריז טפח סביב ועשית זר זהב לאפריזו ועשית לו ארבע טבעות זהב ונתת את הטבעות על ארבע הפעמות אשר לארבע רגליו יהיו הטבעות למסגרת בתים לבדים לשאת את השלחן ועשית את הבדים עצי שטים וצפית אתם זהב ונשא בהם את השלחן ועשית את קעריתיו וכפתיו וקשותיו ומנקיותיו אשר יסך בהן לבונה זכה תעשה אתם ועשית על השלחן לחם פנים לפני תמיד ועשית מנרת זהב טהור מקשה תעשה המנרה ירכה וקנה גביעיה כפתריה ופרחיה מנה יצאת ושנים קנים מצדיה שלשה קני מנרה מצדה האחד ושלשה קני מנרה מצדה השני שלשה גביעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח ושלשה גביעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח כן לששת הקנים היוצאים מן המנרה ובמנרה ארבעה גביעים משקדים כפתריה ופרחיה וכפתר תחת שני הקנים ממנו וכפתר תחת שני הקנים ממנו וכפתר תחת שני הקנים ממנו למששת הקנים היוצאים ממנה מעשה אחד כפתריהם וקניהם כלה מקשה אחת זהב טהור ועשית את נרתיה שבעה והעלה את נרתיה והאיר על עבר פניה ומלקחיה ומחתתיה זהב טהור ככר יעשה אתה ואת כל הכלים האלה ראה ועשה בתבניתם אשר אתה מרא בהר ואת המשכן תעשה יריעות עשר שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני כרבים מעשה חשב תעשה אתם אורך היריעה האחת שמנה ועשרים באמה ורחב היריעה האחת ארבע באמה מדה אחת ליריעות החמש חברת יריעות אל אחת ליריעות החמש ועשית חמשים לולאת על שפת היריעה האחת מקצה במחברת ועשית חמשים לולאת על שפת היריעה אשר תחברת השנית מקצה במחברת השנית ועשית חמשים קרסי זהב וחברת את היריעות אל אחת בקרסים והיה המשכן אחד ואת הקרסים תעשה בתוך הלולאת והבאת את הקרס את הלולאת ואת הקרס את הלולאת השנית ועשית את הקרסים חמשים נחשת והבאת את הקרסים בלולאת וחברת את האהל והיה שלם ונשאר החצי היתרת ביריעות האהל על אחרי המשכן תסך ואמה מזה ואמה מזה בעדף ביריעות אהל המשכן יהיה על צדי המשכן מזה ומזה לכסתו ועשית מכסה לאהל עורת אילם מאדמים ומכסה עורת תחשים מלמעלה ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עמדים ואמה ארך הקרש האחד ואמה וחצי רחב הקרש האחד שתי ידות לקרש האחד משלבת אחת לזה ועשית את כל הקרשים למשכן עשרים קרשים לפאת נגבה תימנה ועשית את הקרשים ארבעים אדני כסף תעשה תחת עשרים הקרש שני אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתיו ושני אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתיו ולצלע המשכן השנית לפאת צפון עשרים קרש ואדניהם ארבעים אדני כסף שני אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש האחד ולירכתי המשכן ימה תעשה ששה קרשים ושני קרשים תעשה למקצעת המשכן בירכתים והיו תאמם מלמטה ויחדו יהיו תמים על ראשו אל הטבעת האחת כן יהיה לשניהם המה היו למקצעתם ושמנה קרשים והאדניהם שש עשרה אדני כסף שנים אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש האחד ועשית בריחם עצי שטים חמשה לקרשי צלע המשכן האחת וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן השנית וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן הים לירכתים ימה והבריח התיכן בחצי הקרשים מבריח מקצה אל קצה ואת הקרשים תצפה זהב ואת טבעתיהם תעשה זהב בתים לבריחם ואת הבריחם תצפה זהב ואת המשכן הקם כמשפטו אשר הראית בהר ועשית פרכת תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה חשב יעשה אתה כרבים ונתתה אתה על ארבעה עמודי שטים מצפים זהב וויהם זהב על ארבעה אדני כסף ונתתה את הפרכת תחת הקרסים והבאת שמה מבית לפרכת את ארון העדת והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים ונתת את הכפרת על ארון העדת בקדש הקדשים ושמת את השלחן מחוץ לפרכת והמנרה נכח השלחן על צלע המשכן תימנה ואתה תשים את השלחן על צלע צפונה ועשית מסך לפתח האהל תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה רקם ועשית לפני המסך חמשה עמודי שטים והצפית אתם זהב וויהם זהב וצקת להם חמשה אדני נחשת

ויקרא אל משה וידבר יהוה אליו מאהל מועד לאמר דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם אדם כי יקריב מכם קרבן ליהוה מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם אם עלה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד לרצנו לפני יהוה וסמך ידו על ראש העלה ונרצה לו לכפר עליו והשחט את בן הבקר לפני יהוה והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם על המזבח אשר פתח אהל מועד והפשיט את העלה וניתח אתה לנתחיה ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח וערכו עצים על האש אשר על המזבח ערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים את הראש ואת הפדר על המערכת אשר על האש אשר על המזבח והקרב ורחצו את הקרב והכרעים ויקטיר הכהן את הכל המזבחה עלה אשה ריח ניחח ליהוה ואם מן הצאן קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעלה זכר תמים יקריבנו והשחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני יהוה וזרקו בני אהרן הכהנים את דמו על המזבח סביב ונתח אתו לנתחיו ואת ראשו ואת פדרו וערך הכהן אתם על המערכת אשר על האש אשר על המזבח והקרב ורחצו את הקרב והכרעים והקריב הכהן את הכל והקטיר המזבחה עלה הוא אשה ריח ניחח ליהוה ואם עוף עלה קרבנו ליהוה ממן התרים או מבני היונה יקריב את קרבנו והקריבו אל המזבח ומלק את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו על קיר המזבח והנתק את מראתו בנוצתו והשליך אתו אצל המזבח קדמה אל מקום הדשן ושסע אתו בכנפיו לא יבדיל והקטירו הכהן המזבחה על העצים אשר על האש אשר על המזבח עלה אשה ריח ניחח ליהוה ונפש כי תקריב קרבן מנחה ליהוה סלת יהיה קרבנו ויצק עליה שמן ונתן עליה לבונה והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמץ משם מלא קמצו מסלתה ומשמנה על כל לבונתה והקטיר הכהן אזכרתה המזבחה אשה ריח ניחח ליהוה והנותרת ממנה לאהרן ולבניו קדש קדשים מאשי יהוה וכי תקריב מנחה מאפה תנור סלת חלת מצות בלולת בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן ואם מנחה על המרחשת סלת חלה בלולה בשמן מצות תהיה פתות אתה ויצקת עליה שמן מנחה היא ואם מנחת מרחשת קרבנך סלת בשמן תעשה והבאת את המנחה אשר יעשה אלה ליהוה והקריב אל הכהן והגישו אל המזבח והרים הכהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר המזבחה אשה ריח ניחח ליהוה והנותרת ממנה לאהרן ולבניו קדש קדשים מאשי יהוה כל המנחה אשר תקריבו ליהוה לא תעשה חמץ כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליהוה קרבן ראשית תקריבו אתם ליהוה ואל המזבח לא יעלו לריח ניחח וכל קרבן מנחתך במלח תמלח ולא תשבית מלח ברית אלהיך מעל מנחתך על כל קרבנך תקריב מלח ואם תקריב מנחת בכורים ליהוה אביב קלי באש גרש כרמל תקריב את מנחת בכוריך ושמת עליה שמן ונתתה עליה לבונה מנחה היא והקטיר הכהן את אזכרתה מגרשה ומכל לבונתה אשה ליהוה ואם זבח שלמים קרבנו אם מזבח הוא מקריב אתו בין זכר בין נקבה תמים יקריבנו לפני יהוה וסמך את ידו על ראש קרבנו ושחט אתו פתח אהל מועד וזרקו בני אהרן את הדם על המזבח סביב והקריב מזבח השלמים אשה ליהוה את החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עליהן אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכליות יסירנה והקטיר אתם הכהן המזבחה לחם אשה ריח ניחח כל חלב ליהוה חקת עולם לדרתיכם בכל מושבתיכם כל חלב ודם לא תאכלו ודבר אל בני ישראל לאמר נפש כי תחטא בשגגה מכל מצות יהוה אשר לא תעשינה ועשה מאחת מהנה אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם והקריב על חטאתו אשר חטא פר בן בקר תמים ליהוה לחטאת והביא את הפר אל פתח אהל מועד לפני יהוה וסמך את ידו על ראש הפר ושחט את הפר לפני יהוה ולקח הכהן המשיח מדם הפר והביא אתו אל אהל מועד והטביל הכהן את אצבעו מן הדם והזה מן הדם שבע פעמים לפני יהוה את פני פרכת הקדש ומן הדם יתן הכהן על קרנות המזבח קטרת סמים לפני יהוה אשר באהל מועד ואת כל דם הפר ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד ואת כל חלבו ירים ממנו והקטיר המזבחה ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת כן יעשה לו וכפר עליהם הכהן וסלח להם ואת הפר יוציא אל מחוץ למחנה ושרף אתו כאשר שרף את הפר הראשון חטאת הקהל הוא ואם כל עדת ישראל ישגו ונעלם דבר מעיני הקהל ועשו אחת מכל מצות יהוה אשר לא תעשינה ואשמו או נודעה אליהם החטאת אשר חטאו עליה והקריבו הקהל פר בן בקר לחטאת והביאו אתו לפני אהל מועד וסמכו זקני העדה את ידיהם על ראש הפר ושחט את הפר לפני יהוה והביא הכהן המשיח מדם הפר אל אהל מועד והזה הכהן את אצבעו מן הדם שבע פעמים לפני יהוה את פני הפרכת ומן הדם יתן על קרנות המזבח אשר לפני יהוה אשר באהל מועד ואת כל דמו יצק אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד ואת כל חלבו ירים ממנו והקטיר המזבחה וכאשר עשה לפר החטאת כן יעשה לפר הזה וכפר עליהם הכהן ונסלח להם ואת הפר יוציא אל מחוץ למחנה ושרף אתו כאשר שרף את הפר הראשון חטאת הקהל הוא כי יחטא נשיא ועשה אחת מכל מצות יהוה אלהיו אשר לא תעשינה בשגגה ואשם ואו נודעה אליו חטאתו אשר חטא בה והביא קרבנו שעיר עזים זכר תמים והסמיך את ידו על ראש השעיר ושחט אתו במקום אשר ישחט את העלה לפני יהוה חטאת הוא ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנות המזבח העלה ואת דמו יצק אל יסוד מזבח העלה ואת כל חלבו יקטיר המזבחה כחלב זבח השלמים וכפר עליו הכהן מחטאתו ונסלח לו ואם נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ בעשתה אחת מכל מצות יהוה אשר לא תעשינה ואשם או נודעה אליו החטאת אשר חטאה עליה והביא קרבנה שעירת עזים תמימה נקבה על חטאתו אשר חטא וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט את החטאת במקום העלה ולקח הכהן מדמה באצבעו ונתן על קרנות מזבח העלה ואת כל דמה יצק אל יסוד המזבח וכל חלבה יסיר כחלב השלמים והקטיר הכהן המזבחה על אשי יהוה וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא ונסלח לו ואם כשב יביא קרבנו לחטאת נקבה תמימה יביאנה וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט אתה לחטאת במקום אשר ישחט את העלה ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנות מזבח העלה ואת כל דמה יצק אל יסוד המזבח וכל חלבה יסיר כחלב כשב הזבח השלמים והקטיר הכהן אתם המזבחה על אשי יהוה וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא ונסלח לו

ויקרא אל משה וידבר יהוה אליו מאהל מועד לאמר דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם אדם כי יקריב מכם קרבן ליהוה מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם אם עלה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד לרצנו לפני יהוה וסמך ידו על ראש העלה ונרצה לו לכפר עליו והשחט את בן הבקר לפני יהוה והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם על המזבח אשר פתח אהל מועד והפשיט את העלה וניתח אתה לנתחיה ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח וערכו עצים על האש אשר על המזבח ערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים את הראש ואת הפדר על המערכת אשר על האש אשר על המזבח והקרב ורחצו את הקרב והכרעים ויקטיר הכהן את הכל המזבחה עלה אשה ריח ניחח ליהוה ואם מן הצאן קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעלה זכר תמים יקריבנו והשחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני יהוה וזרקו בני אהרן הכהנים את דמו על המזבח סביב ונתח אתו לנתחיו ואת ראשו ואת פדרו וערך הכהן אתם על המערכת אשר על האש אשר על המזבח והקרב ורחצו את הקרב והכרעים והקריב הכהן את הכל והקטיר המזבחה עלה הוא אשה ריח ניחח ליהוה ואם עוף עלה קרבנו ליהוה ממן התרים או מבני היונה יקריב את קרבנו והקריבו אל המזבח ומלק את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו על קיר המזבח והנתק את מראתו בנוצתו והשליך אתו אצל המזבח קדמה אל מקום הדשן ושסע אתו בכנפיו לא יבדיל והקטירו הכהן המזבחה על העצים אשר על האש אשר על המזבח עלה אשה ריח ניחח ליהוה ונפש כי תקריב קרבן מנחה ליהוה סלת יהיה קרבנו ויצק עליה שמן ונתן עליה לבונה והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמץ משם מלא קמצו מסלתה ומשמנה על כל לבונתה והקטיר הכהן אזכרתה המזבחה אשה ריח ניחח ליהוה והנותרת ממנה לאהרן ולבניו קדש קדשים מאשי יהוה כל המנחה אשר תקריבו ליהוה לא תעשה חמץ כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליהוה קרבן ראשית תקריבו אתם ליהוה ואל המזבח לא יעלו לריח ניחח וכל קרבן מנחתך במלח תמלח ולא תשבית מלח ברית אלהיך מעל מנחתך על כל קרבנך תקריב מלח ואם תקריב מנחת בכורים ליהוה אביב קלי באש גרש כרמל תקריב את מנחת בכוריך ושמת עליה שמן ונתתה עליה לבונה מנחה היא והקטיר הכהן את אזכרתה מגרשה ומכל לבונתה אשה ליהוה ואם זבח שלמים קרבנו אם מזבח הוא מקריב אתו בין זכר בין נקבה תמים יקריבנו לפני יהוה וסמך את ידו על ראש קרבנו ושחט אתו פתח אהל מועד וזרקו בני אהרן את הדם על המזבח סביב והקריב מזבח השלמים אשה ליהוה את החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עליהן אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכליות יסירנה והקטיר אתם הכהן המזבחה לחם אשה ריח ניחח כל חלב ליהוה חקת עולם לדרתיכם בכל מושבתיכם כל חלב ודם לא תאכלו ודבר אל בני ישראל לאמר נפש כי תחטא בשגגה מכל מצות יהוה אשר לא תעשינה ועשה מאחת מהנה אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם והקריב על חטאתו אשר חטא פר בן בקר תמים ליהוה לחטאת והביא את הפר אל פתח אהל מועד לפני יהוה וסמך את ידו על ראש הפר ושחט את הפר לפני יהוה ולקח הכהן המשיח מדם הפר והביא אתו אל אהל מועד והטביל הכהן את אצבעו מן הדם והזה מן הדם שבע פעמים לפני יהוה את פני פרכת הקדש ומן הדם יתן הכהן על קרנות המזבח קטרת סמים לפני יהוה אשר באהל מועד ואת כל דם הפר ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד ואת כל חלבו ירים ממנו והקטיר המזבחה וכאשר עשה לפר החטאת כן יעשה לפר הזה וכפר עליהם הכהן ונסלח להם ואת הפר יוציא אל מחוץ למחנה ושרף אתו כאשר שרף את הפר הראשון חטאת הקהל הוא כי יחטא נשיא ועשה אחת מכל מצות יהוה אלהיו אשר לא תעשינה בשגגה ואשם או נודעה אליו חטאתו אשר חטא בה והביא קרבנו שעיר עזים זכר תמים והסמיך את ידו על ראש השעיר ושחט אתו במקום אשר ישחט את העלה לפני יהוה חטאת הוא ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנות מזבח העלה ואת דמו יצק אל יסוד מזבח העלה ואת כל חלבו יקטיר המזבחה כחלב זבח השלמים וכפר עליו הכהן מחטאתו ונסלח לו ואם נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ בעשתה אחת מכל מצות יהוה אשר לא תעשינה ואשם או נודעה אליו החטאת אשר חטאה עליה והביא קרבנה שעירת עזים תמימה נקבה על חטאתו אשר חטא וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט את החטאת במקום העלה ולקח הכהן מדמה באצבעו ונתן על קרנות מזבח העלה ואת כל דמה יצק אל יסוד המזבח וכל חלבה יסיר כחלב השלמים והקטיר הכהן המזבחה על אשי יהוה וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא ונסלח לו

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

ازقدري سي سال و بالا وتا قدري پنجاه سال همه آن آيا بسپاه بكار در خيمهي وعده * 39
بودند شمردگاني ايشان باهلي خانهاي ايشان بخانهي پدراني ايشان دو هزار وشش صد 40
وسي * اينان شمردگاني اهلي خانهاي پسراني جرشون همه آن كار كنا درخيمهي وعده 41
آنكه بشمرد مشه و اهرن ابر امري ؛ * وشمردگاني اهلي خانهاي پسراني مرري باهلي خانهاي 42
ايشان بخانهي پدراني ايشان * ازقدري سي سال و بالا وتا قدري پنجاه سال همه آن آيا بسپاه 43
بكار در خيمهي وعده * بودند شمردگاني ايشان باهلي خانهاي ايشان سه هزار و دويست * 44
اينان شمردگاني اهلي خانهاي پسراني مرري آنكه بشمرد مشه و اهرن ابر امري ؛ در دستي 45
مشه * همه آن شمردگان آنكه بشمرد مشه و اهرن و مهتراني پسرال من آن لويان باهلي خانهاي 46
ايشان و بخانهي پدراني ايشان * ازقدري سي سال و بالا وتا قدري پنجاه سال همه آن آيا بكار 47
كردني كاركرد كار وكاري بار در خيمهي وعده * بودند شمردگاني ايشان هشت هزار 48
وپانصد وهشتاد * ابر امري ؛ بشمرد ايشانرا در دستي مشه مرد ابر كاري او و ابر باري 49
او و گسلشتگيهاي او آنچه بفرمود ؛ من مشه * فصل پنجم *

بخن گفت ؛ بسه بگفتن * بفرماي من پسراني پسرال بفرستند از آن لشكرگاه همه 1
پيس وهمه تراپش و همه پليد بجان * از نرينه تا ماديه بفرستيد بار بيرون بلشكرگاه بفرستيد 2
ايشان را و نه پليد كنند مر لشكرگاهي ايشان آنچه من بسكن كبرا در ميانى ايشان * 3
كردند همچنين پسراني پسرال بفرستادند ايشانرا بار بيرون بلشكرگاه چون آنچه بخن 4
گفت ؛ بسه همچنين بكردند پسراني پسرال * بخن گفت ؛ بسه بگفتن * بخن 5
گوي پسراني پسرال مرد يا زن كه بكنند از همه خطاها آن آدم ببغي كردن 6
بغي در ؛ وجرمناك شود آن جاني آن * واقرار كنند من خطايي ايشان آنچه بكردند 7
و بار گردانند مر جرمي در سري او و پنج يكه او بيفزايد ابر او وبدهد بآنچه

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* A nato trigesimo annos & supra, & usque ad annum quinquagesimum annos, omnis venientes in exercitum ad opus in tentorio conventus: Fuerunt inquam numerati eorum per familias suas, per domum patrum suorum, duo millia, & ducenti & octoginta. Isti sunt numerati familiarum filiorum Gersson, quibus opus faciens in tentorio conventus, quos numeravit Mosseh & Aharon juxta præceptum Domini. Et numerati familiarum filiorum Merari per familias suas, per domum patrum suarum, A trigenario & supra, & usque ad quinquagesimum, omnis venientes in exercitium ad opus in tentorio conventus: Fuerunt inquam numerati eorum per familias suas, tria millia, & ducenti. Isti sunt numerati familiarum filiorum Merari, quos numeravit Mosseh & Aharon, & principes Israel, de Levitis per familias suas per domum patrum suorum, A trigenario & supra, & usque ad quinquagesimum, omnis venientes ad peragendum functionem operis, & opus eorum in tentorio conventus: Fuerunt inquam numerati eorum, octo millia, & octingenti & octoginta. Juxta os sermonis Domini numerauit eos per manum Mosis, unumquemque juxta ministerium suum & juxta onus suum: & numerus eorum fuit sicut præcepit Dominus Mosi.

CAP. V.

Rraecea loquutus est Dominus cum Mose, dicendo: Præcipe filiis Israel ut emittant ex castris omnem leprosum, & omnem qui patitur, & omnem immundum qui pollutus fuit anima mortui. A mare usque ad fœminam ejicietis eos: & extra castra dimittetis eos: & non pollluent castra ipsorum, quæ divina majestas sanctitatis mæ habitat inter eos. Et fecerunt sic filii Israel, & ejecerunt eos extra castra: quemadmodum locutus erat Dominus cum Mose, sic fecerunt filii Israel. Præterea loquutus est Dominus cum Mose, dicendo: Loquere cum filiis Israel; Vir & vel mulier qui fecerint quodcunque peccatum, ad prævaricandum prævaricationem eorum Domino, & reus fuerit vir ille: Confitebantur peccata sua quæ fecerint: & pecuniam vi abstulit socio suo, reddat delictum suum in capitali suo, & quintam partem pretii ejus addat ad ipsam: & da bit fortem & quintam partem vito in quem peccaverit.

* Quod si non fuerit vir ille ultus vindictam ejus: cui restituat delictum: delictum restitutum Domino, sacerdoti erit, præter aryetem expiationum quo expiationem procurabit ei. Jtem omnis primitiæ separatæ ex omnibus sanctificationibus filiorum Israel quam offerunt sacerdoti, erit ei. Et cujusque quod dederit sacerdoti, illius erit. Locutusque est Dominus ad Mosseh, dicendo, Alloquere filios Israel, dicesque eis: Si quis habet uir cum declinaverit uxor ejus, ac prævaricata fuerit in eum prævaricationem, Et concubuerit eum illa vir concubitu, semenque obtectum fuerit ab oculis mariti ejus, & abscondatum fuerit, teste vero non fuerit in eam, neque ipsa fuerit deprehensa: Et transierit super eum spiritus zelotypiæ, zelotypiamque tulerit in uxorem suam, & ipsa fuerit polluta: vel transierit super eum spiritus zelotypiæ, zelotypiamque tulerit in uxorem suam, & ipsa non fuerit polluta: Tunc adducet vir uxorem suam ad sacerdotem, & offeret oblationem ejus pro ea, decimam partem modii farinæ hordeaceæ: non fundet super eum oleum, neque dabit super eum thus, quia munus zelotypiarii est, munus recordationis proferens iniquitatem. Et adducet eam sacerdos, statuetque eam in præsentia Domini. Accipiétque sacerdos aquam sanctificatam in vase fictili, de pulvere quoque qui fuerit in solo tabernaculi accipiet sacerdos, dabitque in illam aquam: Tum statuet sacerdos mulierem in præsentia Domini, & denudabit caput mulieris, dabitque super manus ejus, munus recordationis, munus zelotypiarum est: & in manu sacerdotis erunt aquæ amaræ maledicentes inferentes. Et jurjurandum dabit ei sacerdos, ac dicet mulieri; Si non concubuit vir alienus tecum, & si non declinasti ad immunditiæ sub marito tuo: immunis esto ab aquis amaris istis maledicentibus inferentibus. Verum si, quam declinasti sub marito tuo, quinque pollueris, dedique vir aliquis concubitum suum in te præter maritum tuum:

* واگر نيست بمرد شفعه گيرا بباز گرداندني آن جرم باو آن جرمي آن باز گشته 8
بخهن بجز نرميشي آن كفارتها آنچه كفارت خواهد درد ابر او * وهمه جداكرد 9
بهمه خاصهاي پسراني پسرال آنچه نزديك آورند بكهن باو باشد * ومرد مر خاصهاي او 10
باو باشد مردي آنچه بدهد بكهن باو باشد * سخن گفت ؛ بسه بگفتن * سخن 11
گوي بپسراني پسرال و بگوئي باايشان مردي مردي كه ميل كند زني او و ببغي كند درو ببغي * 12
و بخسيد مرد آنرا خسبشي نسل و پوشيده آيد ازچشماني شوهري آن و نهان شد و آن 13
پليد شد و گواه نيست درآن و آن نه گرفتار آمد * و بگذرد ابر او بادي رشك 14
و رشك برد مر زني او و آن پليد شد يا بگذشت ابر او بادي رشك و رشك برد مر 15
زني او و آن نه پليد شد * و بيارود آن مرد مر زني او بآن كهن و بيارود مر قرباني 16
آن ابر آن دهيكه آن قفيز آردي جوفه نبرد ابر او روغن و نه دهد ابر او كندر كه
هديهي رشكها او هديهي يادكرد ياد كناني گناه * و نزديك آورد [آنرا] آن كهن 17
و بايستانند آنرا بپيشي ؛ * و بستاند آن كهن آبي خاصها در بپرايهي سفال و از آن آن 18
خاك آنچه باشد درزميني آن مسكن بستاند آن كهن و بدهد بآن آب * و بايستانند آن
كهن مر آن زن بپيشي ؛ و برهنه كند مر سري آن زن و بدهد ابر كفاني آن مر
هديهي آن يادكرد هديهي رشكها آن و در دستي آن كهن باشند آبي آن تلخان 19
آن لعنت كنان * و سوگند دهد آن كهن آنرا و بگويد بآن زن اگر نه خسبيد مردي
ترا و اگر نه ميل كردي پليدي فرودي شوهري تو آزاد باش از آبي آن تلخان آن 20
لعنت كنان آن اينان * و تو كه ميل كردي فرود شوهر تو و كه پليد شدي بداه
مردي در تو مر خسبشي او بجز شوهري تو

CAP. VII.

ET accidit die qui est initium mensis Nisan, celsavit Moses erigere tabernaculum, neque diffolvit amplius ipfum, & unxit ipfum, & fanctificavit ipfum & omnia vafa ejus, & altare & omnia vafa ejus: & unxit ea & fanctificavit ea. Et obtulerunt principes Iſrael, capita domus patrum fuo. principes tribus ſunt principes tribuum, iſti ſunt qui præpoſiti ſunt in Ægypto ſuper ſcedi ſuper numeris, obtulerunt iuquam oblationes ſuas coram Domino, ſex plauſtra tecta & ornata, & duo. decim boves, plauſtrum unum inter duos principes, & bovem pro uno-

Hieron. 5. Sex plauſtra jugata. quoque: ſed Moſes noluit accipere ab illis, illi itaque ea addixerunt ministerio tabernaculum. Et ait Dñs ad Moſem dicendo: Accipe ab illis, & ſint 6 parata ad opum ordinationis; & boves & plauſtra trade in miniſterium 7 cultus tabernaculi fœderis: & dabis ea Levitis, unicuique pro ſufficientia miniſterii ſui. Et accepit Moſes plauſt. 2 & boves, tradiditque Levitis. 8 Duo plauſtra & quatuor boves dedit filiis Gherſon, juxta ſufficientiam miniſterii ſui. Et quatuor plauſtra & octo boves dedit filiis Merari, juxta 8 ſufficientiam miniſterii eorum, per manus Ithamar filii Aharonis ſacerdotis. At filiis K hath non dedit plauſtra nec bovs.: quia miniſterium ſanctuarii 9 impoſitum erat ſuper eos, ut humeris portarent. Et obtulerunt principes in pro dedicatione unctionis altaris, die quo unxit ipſum: obtulerunt inquam principes oblationes ſuas coram altari. Et dixit Dominus ad Moſem; Sin- 11 guli principes per ſingulos dies offerant oblationes ſuas, pro dedicatione unctionis altaris.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*Hoc eſt lex nazarei qui vovebit 11
oblationem ſuam Domino ſuper abſ-
tinentia ſua, præter id quod atti-
gerit manus ejus: pro votone voti
ſui, ſic faciet ſecundum legem abſtinentiæ ſuæ. Loca- 12
to que eſt Dominus ad Moſen, dicendo. Alloquere aharon & filios
ejus, dicendo; Sic benedicetis filiis
Iſrael, dicendo eis, Benedicat tibi 24
Dominus, & cuſtodiat te. Locutus fuit 25
erat Dnus magnificatum ſuam ſuper te,
& miſereatur tui. Elevabit Dominus 26
vultum ſuum ad te, & det tibi pacem. Ponent 27
nomen meum ſuper filios Iſrael, ego benedicam eis.

CAP. VII.

ET fuit, quo die finivit Moſes 1
erigere tabernaculum, & unxit il-
lud, atque ſanctificavit illud, &
omnia vaſa ejus, & altare & omnia
vaſa ejus, unxit unquam
ea, eaque ſanctificavit eis. Tunc obtu-
lerunt principes Iſrael, ea ſtirpes
domûs patrum ſuarum: iſti princi-
pes tribuum, ſi. eſtimes fuere nume-
rati. Et attulerunt ab antrum ſe-
am in conſpectum Domini, ſex tra-
cula concamerata, & duodecim bo-
ves: vehiculum unum duobus prin-
cipibus, & bovem pro uno quoque: &
obtulerunt ea coram tabernaculo.
Dixitque Dominus ad Moſen, 4
dicendo; Accipe ab eis, & ſint ad 5
faciendum opus ministerii tabernaculi:
& tradito ea Levitis, cuilibet ſecun-
dum officium ministerii ſui. Accepit itaque 6
Moſes duo vehicula & boves, & dedit
ea Levitis. Duo vehicula & quatuor boves dedit filiis Gerſhon ſecun-
dum officium ministerii ſui. Et quatuor vehicula & octo boves dedit filiis Merari juxta officium ministerii eorum, per manum Ithamar filii Aharonis ſacerdotis. Filiis vero Cheath non dedit: quia ſanctuarii eis jure erat ex humero portarent. Obtulerunt igi- 10
tur principes initiamenti in dicatio-
ne altaris in die ungendi illud, obtulerunt inquam principes oblationem ſuam coram altari. Et dixit Dominus 11
ad Moſen: Singulis principibus ſingulis diebus offerant oblationem ſuam ad initiationem altaris.

*Hoc eſt lex nazarei qui vovebit 11 oblationem ſuam Domino ſuper abſtinentia ſua, præter id quod attigerit manus ejus: pro votone voti ſui, ſic faciet ſecundum legem abſtinentiæ ſuæ. Loca- 12
to que eſt Dominus ad Moſen, dicendo. Alloquere aharon & filios ejus, dicendo; Sic benedicetis filiis Iſrael, dicendo eis, Benedicat tibi 24
Dominus, & cuſtodiat te. Locutus fuit 25
erat Dnus magnificatum ſuam ſuper te, & miſereatur tui. Elevabit Dominus 26
vultum ſuum ad te, & det tibi pacem. Ponent 27
nomen meum ſuper filios Iſrael, ego benedicam eis.

CAP. VII.

ET fuit, quo die finivit Moſes 1
erigere tabernaculum, & unxit il-
lud, atque ſanctificavit illud, &
omnia vaſa ejus, & altare & omnia
vaſa ejus, unxit unquam
ea, eaque ſanctificavit eis. Tunc obtu-
lerunt principes Iſrael, ea ſtirpes
domûs patrum ſuarum: iſti princi-
pes tribuum, ſi. eſtimes fuere nume-
rati. Et attulerunt ab antrum ſe-
am in conſpectum Domini, ſex tra-
cula concamerata, & duodecim bo-
ves: vehiculum unum duobus prin-
cipibus, & bovem pro uno quoque: &
obtulerunt ea coram tabernaculo.
Dixitque Dominus ad Moſen, 4
dicendo; Accipe ab eis, & ſint ad 5
faciendum opus ministerii tabernaculi:
& tradito ea Levitis, cuilibet ſecun-
dum officium ministerii ſui. Accepit itaque 6
Moſes duo vehicula & boves, & dedit
ea Levitis. Duo vehicula & quatuor boves dedit filiis Gerſhon ſecun-
dum officium ministerii ſui. Et quatuor vehicula & octo boves dedit filiis Merari juxta officium ministerii eorum, per manum Ithamar filii Aharonis ſacerdotis. Filiis vero Cheath non dedit: quia ſanctuarii eis jure erat ex humero portarent. Obtulerunt igi- 10
tur principes initiamenti in dicatio-
ne altaris in die ungendi illud, obtulerunt inquam principes oblationem ſuam coram altari. Et dixit Dominus 11
ad Moſen: Singulis principibus ſingulis diebus offerant oblationem ſuam ad initiationem altaris.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*Fuit offerens in die primo oblatio- 12
nem ſuam, Nathſhan filius Ammina-
dab de tribu Jehoudh. Oblationem ſua, 13
cratis argenteus unus, centum et
triginta ſiclorum pondus ejus: fu-
fella una argentea ſeptuaginta ſi-
clorum in ſiclo ſanctuarii: ambo ipſa
plena ſimilâ miſſâ oli oliva, in mu-
Paropſis una decem ſiclorum aurea, 14
plena ſuffitu: Bos unus Patus bo- 15
vis, ariete unus, agnus unus ejuſ-
dem anni in holocauſtum: Hoedus 16
caprarum unus pro peccato: Et in 17
ſacrificium pacificationum, boves duo,
arietes quinque, hœdos quinque, agni
anniculi quinque: hoc fuit oblatio
Nathſhon filii Amminadab. Die ſe- 18
cundo obtulit Nathanael filius Suar
princeps iſſaſchharis. Obtulit obla- 19
tionem ſuam, crateram argenteum
unum, centum et triginta pondus
ejus: fuſcula una argentea ſeptua-
ginta ſiclorum in ſiclo ſanctuarii:
ambo ipſa plena ſimilâ miſſâ oli oleo,
in manu: Paropſis una aurea decem 20
ſiclorum aurea, plenum ſuffitu: Bos
unus, aguus unus ejuſdem anni in
holocauſtum: Hoedus caprarum unus 21
pro peccato: Et in ſacrificium pa- 22
cificationum, boves duo, arietes quinque,
hœdos quinque, agni anniculi
quinque: hoc fuit oblatio Nethanel-
li filii Suar. Die tertio princeps 23
filiorum Zebulun, Eliab filius He-
lon. Oblatio ejus, crater argenteus 24
unus, centum et triginta pondus ejus:
fuſcula una argentea ſeptuaginta ſi-
clorum in ſiclo ſanctuarii: ambo
ipſa plena ſimilâ miſſâ oli oleo, in
manu: Paropſis una aurea decem ſi- 26
clorum aurea, plena ſuffitu: Bos unus 27
fatus bovis, arietes unus, agni unus
ejuſdem anni in holocauſtum: Hœ- 28
dus caprarum unus pro peccato: Et in 29
ſacrificium pacificationum, boves

*لين شريعت آن نزير آنچه نذر كند قرباني او در ابر پرهيزي او بجز آنچه بدسته دستي او چون 21
قدري نذري او آنچه نذر كند همچنين بكند ابر شريعت پرهيزي او * سخن گفت 22
بگفتن [و] بگفتن * سخن گوي باهرن و پيسراني او [بگفتن] همچنين آفرين كنيد مرپسراني يسرال گفتن 23
بايشان * آفرين كند ترا و نگهدارد ترا * روشن كند 24
داره * شكينهي [او] بتو و ببخد بتو سلامتي * وبنهند مر نامي من ابر پسراني يسرال و من 27
آفرين كنم ايشانرا *

* فصل هفتم *

* بود در روزي تمام كردن مشه ببر انگيزانيدن مر آن مسكن روغن ماليد اويرا و خاص كرد 1
اويرا و خاص مر آن مذبح و مرهمه پيرايهاي او و مشيحا كرد ايشانرا و خاص
كرد ايشانرا * نزديك آوردند مهتراني يسرل سروراني خانهي پدراني ايشان ايشان مهتراني آن 2
قبيلها ايشان آن ايستان ابر آن شمركان * بيادرند مر قرباني ايشان بپيشي * شش 3
گردونها محفه و دوازده گاو گردون ابر دو آن مهتران و گاو بگه و نزديك آوردند ايشانرا
و گفت * بستان از ايشان و باشند بكار كردن مر كاري 4
بپيشي آن مسكن * گفت * بسته بگفتن 5
جمعهي وعده و بدهي ايشانرا بآن لويان مرد چون قدري كاري او * بستاند مشه مر آن 6
گردونها و مر آن گاو بداد ايشانرا بآن لويان * مر دو آن گردونها و مر چهار آن گاو بداد بپسراني 7
جرشون [چون قدري كاري ايشان * و مر چهار گردونها] و مر هشت آن گاو بداد بپسراني 8
مري چون قدري كاري ايشان در دستي ايتمر پسري اهرن آن كهن * و بپسراني قهت نه 9
داد كه كاري آن خاص ابر ايشان در كتف بر دارند * نزديك آوردند آن مهتران مر نوفي 10
آن مذبح در روزي مشيحا كردن اويرا نزديك آوردند آن مهتران مر قرباني ايشان بپيشي آن
مذبح * گفت * بسته مهتري يگه برزر مهتري يگه برزر نزديك آورند مر قرباني ايشان بنوفي 11
آن مذبح *

* بود آن نزديك آوردا در روزي آن اوّل مر قرباني او نخشون پسري عمّينديب بقبيلهي يهوده * 12
قرباني او كاسهي نقره يگه صد وسي مثقال آن طبقي يگه نقره هفتاد مثقال در مثقال آن 13
خاص دوي ايشان پراني سميد آميخته در روغن بهديه * سكرّهي يگه ده مثقال طلا پر دهنه * 14
گاو يگه بچهي گاو نريش گاو بره يگه قدري سالي او بعله * برغالهي بران يگه بخطات * 15
و ببخت آن شليميم گاو دو نريشان پنج استخان پنج برها قدراني سال پنج ابن قربان نخشون 16
پسري عمّينديب * در روزي آن دويمي نزديك آورد نتنال پسري صوعر مهتري يششكر * نزديك 17
آورد مر قرباني او كاسهي نقره يگه صد وسي مثقال آن طبقي يگه نقره هفتاد مثقال در
مثقال آن خاص دوي ايشان پراني سميد آميخته در روغن بهديه * سكرّهي يگه ده مثقال طلا 18
پر دهنه * گاو يگه بچهي گاو نريشان يگه قدري سالي او بعله * برغالهي بران يگه 19
بخطات * و ببخت آن شليميم گاو دو نريشان پنج استخان پنج برها قدراني سال پنج ابن قربان 20
نتنال پسري صوعر * در روزي آن سيمي مهتر بپسراني زبولين الياب پسري حلون * قرباني او 21
كاسهي نقره يگه صد وسي مثقال آن طبقي يگه نقره هفتاد مثقال در مثقال آن خاص دوي 22
ايشان پراني سميد آميخته در روغن بهديه * سكرّهي يگه ده مثقال طلا پر دهنه * گاو يگه 23
بچهي گاو نريشان يگه بره يگه قدري سالي او بعله * برغالهي بران يگه بخطات * و ببخت آن 24
شليميم گاو دو نريشان پنج استخان پنج برها قدراني سال پنج ابن قربان الياب پسري حلون *

וּבְיוֹם הַשִּׁבִּיעִי פַּר בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בָּלוּל בַּשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל׃ וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי פַּר בְּנֵי בָקָר שְׁלֹשִׁים אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בָּלוּל בַּשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל׃ וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ לְאַרְבָּעָה עָשָׂר כְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בָּלוּל בַּשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל׃ וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ אֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיהוָה בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד מִנִּדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְכֵּיכֶם וּלְשַׁלְמֵיכֶם׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃ אִישׁ כִּי יִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה אוֹ הִשָּׁבַע שְׁבֻעָה לֶאְסֹר אִסָּר עַל נַפְשׁוֹ לֹא יַחֵל דְּבָרוֹ כְּכָל הַיֹּצֵא מִפִּיו יַעֲשֶׂה׃ וְאִשָּׁה כִּי תִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה וְאָסְרָה אִסָּר בְּנְעֻרֶיהָ בֵּית אָבִיהָ׃ וְשָׁמַע אָבִיהָ אֶת נִדְרָהּ וְאִסָּרָהּ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ אָבִיהָ וְקָמוּ כָּל נְדָרֶיהָ וְכָל אִסָּר אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יָקוּם׃ וְאִם הָנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כֹּל נְדָרֶיהָ וְאִסָּרָהּ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם וַיהוָה יִסְלַח לָהּ כִּי הֵנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ׃ וְאִם הָיוֹ תִהְיֶה לְאִישׁ וּנְדָרֶיהָ עָלֶיהָ אוֹ מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ׃ וְשָׁמַע אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ וְקָמוּ נְדָרֶיהָ וֶאֱסָרֶהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יָקוּמוּ׃ וְאִם הָנֵא הֵנִיא אִישָׁהּ אֹתָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ וְהֵפֵר אֶת מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה נְדָרֶיהָ וְאֶת אִסַּר נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּמוּ אִישָׁהּ הֵפֵר וַיהוָה יִסְלַח לָהּ׃ נֶדֶר אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה כֹּל אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יָקוּם עָלֶיהָ׃ וְאִם בֵּית אִישָׁהּ נָדָרָה אוֹ אָסְרָה אִסָּר עַל נַפְשָׁהּ בִּשְׁבֻעָה׃ וְשָׁמַע אִישָׁהּ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ לֹא הֵנִיא אֹתָהּ וְקָמוּ כָּל נְדָרֶיהָ וְכָל אִסָּר אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יָקוּמוּ׃ וְאִם הָפֵר יָפֵר אִישָׁהּ אַחֲרֵי שָׁמְעוֹ וְנָשָׂא עֲוֹנָהּ׃ אֵלֶּה הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין אָב לְבִתּוֹ בִּנְעֻרֶיהָ בֵּית אָבִיהָ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ נְקֹם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הַמִּדְיָנִים אַחַר תֵּאָסֵף אֶל עַמֶּיךָ׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל הָעָם לֵאמֹר הֵחָלְצוּ מֵאִתְּכֶם אֲנָשִׁים לַצָּבָא וְיִהְיוּ עַל מִדְיָן לָתֵת נִקְמַת יְהוָה בְּמִדְיָן׃ אֶלֶף לַמַּטֶּה אֶלֶף לַמַּטֶּה לְכֹל מַטּוֹת יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלְחוּ לַצָּבָא׃ וַיִּמָּסְרוּ מֵאַלְפֵי יִשְׂרָאֵל אֶלֶף לַמַּטֶּה שְׁנֵים עָשָׂר אֶלֶף חֲלוּצֵי צָבָא׃ וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶלֶף לַמַּטֶּה לַצָּבָא אֹתָם וְאֶת פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לַצָּבָא וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה בְּיָדוֹ׃ וַיִּצְבְּאוּ עַל מִדְיָן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה וַיַּהַרְגוּ כָּל זָכָר׃ וְאֶת מַלְכֵי מִדְיָן הָרְגוּ עַל חַלְלֵיהֶם אֶת אֱוִי וְאֶת רֶקֶם וְאֶת צוּר וְאֶת חוּר וְאֶת רֶבַע חֲמֵשֶׁת מַלְכֵי מִדְיָן וְאֶת בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר הָרְגוּ בֶחָרֶב׃ וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת נְשֵׁי מִדְיָן וְטַפָּם וְאֶת כָּל בְּהֶמְתָּם וְאֶת כָּל מִקְנֵהֶם וְאֶת כָּל חֵילָם בָּזָזוּ׃ וְאֶת כָּל עָרֵיהֶם בְּמוֹשְׁבֹתָם וְאֶת כָּל טִירֹתָם שָׂרְפוּ בָּאֵשׁ׃ וַיִּקְחוּ אֶת כָּל הַשָּׁלָל וְאֶת כָּל הַמַּלְקוֹחַ בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה׃ וַיָּבִיאוּ אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁבְיָה וְאֶת הַטֶּרֶף וְאֶת הַשָּׁלָל אֶל הַמַּחֲנֶה אֶל עַרְבֹת מוֹאָב אֲשֶׁר עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃ וַיֵּצְאוּ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְכֹל נְשִׂיאֵי הָעֵדָה לִקְרָאתָם אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃ וַיִּקְצֹף מֹשֶׁה עַל פְּקוּדֵי הֶחָיִל שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת הַבָּאִים מִצְבָא הַמִּלְחָמָה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הַחִיִּתֶם כָּל נְקֵבָה׃ הֵן הֵנָּה הָיוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בִּדְבַר בִּלְעָם לִמְסָר מַעַל בַּיהוָה עַל דְּבַר פְּעוֹר וַתְּהִי הַמַּגֵּפָה בַּעֲדַת יְהוָה׃ וְעַתָּה הִרְגוּ כָּל זָכָר בַּטָּף וְכָל אִשָּׁה יֹדַעַת אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר הִרְגוּ׃ וְכָל הַטַּף בַּנָּשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכָר הַחֲיוּ לָכֶם׃ וְאַתֶּם חֲנוּ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שִׁבְעַת יָמִים כֹּל הֹרֵג נֶפֶשׁ וְכֹל נֹגֵעַ בֶּחָלָל תִּתְחַטְּאוּ בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אַתֶּם וּשְׁבִיכֶם׃ וְכָל בִּגְדְכֶם וְכָל מַלְבּוּשׁ וְכָל כְּלִי עוֹר וְכָל מַעֲשֵׂה עִזִּים וְכָל כְּלִי עֵץ תִּתְחַטָּאוּ׃ וַיֹּאמֶר אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל אַנְשֵׁי הַצָּבָא הַבָּאִים לַמִּלְחָמָה זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ אַךְ אֶת הַזָּהָב וְאֶת הַכָּסֶף אֶת הַנְּחֹשֶׁת אֶת הַבַּרְזֶל אֶת הַבְּדִיל וְאֶת הָעוֹפָרֶת׃ כָּל דָּבָר אֲשֶׁר יָבֹא בָאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בָאֵשׁ וְטָהֵר אַךְ בְּמֵי נִדָּה יִתְחַטָּא וְכֹל אֲשֶׁר לֹא יָבֹא בָאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בַּמָּיִם׃ וְכִבַּסְתֶּם בִּגְדֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְטָהַרְתֶּם וְאַחַר תָּבֹאוּ אֶל הַמַּחֲנֶה׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ שָׂא אֵת רֹאשׁ מַלְקוֹחַ הַשְּׁבִי בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה אַתָּה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְרָאשֵׁי אֲבוֹת הָעֵדָה׃ וְחָצִיתָ אֶת הַמַּלְקוֹחַ בֵּין תֹּפְשֵׂי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא וּבֵין כָּל הָעֵדָה׃ וְהֵרַמְתָּ מֶכֶס לַיהוָה מֵאֵת אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא אֶחָד נֶפֶשׁ מֵחֲמֵשׁ הַמֵּאוֹת מִן הָאָדָם וּמִן הַבָּקָר וּמִן הַחֲמֹרִים וּמִן הַצֹּאן׃ מִמַּחֲצִתָם תִּקָּחוּ וְנָתַתָּה לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן תְּרוּמַת יְהוָה׃ וּמִמַּחֲצִת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּקַּח אֶחָד אֹחֶז מֵחֲמִשִּׁים מִן הָאָדָם מִן הַבָּקָר מִן הַחֲמֹרִים וּמִן הַצֹּאן מִכָּל הַבְּהֵמָה וְנָתַתָּה אֹתָם לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן יְהוָה׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וַיְהִי הַמַּלְקוֹחַ יֶתֶר הַבַּז אֲשֶׁר בָּזְזוּ עַם הַצָּבָא צֹאן שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעִים אָלֶף׃ וּבָקָר שְׁנָיִם וְשִׁבְעִים אָלֶף׃ וַחֲמֹרִים אֶחָד וְשִׁשִּׁים אָלֶף׃ וְנֶפֶשׁ אָדָם מִן הַנָּשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכָר כָּל נֶפֶשׁ שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים׃ וַיְהִי הַמֶּחֱצָה חֵלֶק הַיֹּצְאִים בַּצָּבָא מִסְפַּר הַצֹּאן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף וְשִׁבְעִים׃ וַיְהִי הַמֶּכֶס לַיהוָה מִן הַצֹּאן שֵׁשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים׃ וְהַבָּקָר שִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים וּמֶכְסָם לַיהוָה שִׁבְעִים׃ וְהַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וּמֶכְסָם לַיהוָה אֶחָד וְשִׁשִּׁים׃ וְנֶפֶשׁ אָדָם שִׁשָּׁה עָשָׂר אֶלֶף וּמֶכְסָם לַיהוָה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים נָפֶשׁ׃ וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת מֶכֶס תְּרוּמַת יְהוָה לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וּמִמַּחֲצִת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חָצָה מֹשֶׁה מִן הָאֲנָשִׁים הַצֹּבְאִים׃ וַיְהִי מֵחֲצִת הָעֵדָה מִן הַצֹּאן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף וַחֲמִשֵּׁת אֲלָפִים׃ וְהַבָּקָר שִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף׃ וְהַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ וְנֶפֶשׁ אָדָם שִׁשָּׁה עָשָׂר אֶלֶף׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִמַּחֲצִת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הָאָדָם וְאֶת הַבְּהֵמָה וַיִּתְּנֵם לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וַיִּקְרְבוּ אֵלַי הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וַיִּפְקְדוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃ וּבְאֵלֶּה לֹא הָיָה אִישׁ מִפְּקוּדֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַּר סִינָי׃ כִּי אָמַר יְהוָה לָהֶם מוֹת יָמֻתוּ בַּמִּדְבָּר וְלֹא נוֹתַר מֵהֶם אִישׁ כִּי אִם כָּלֵב בֶּן יְפֻנֶּה וִיהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן׃ וַתִּקְרַבְנָה בְּנוֹת צְלָפְחָד בֶּן חֵפֶר בֶּן גִּלְעָד בֶּן מָכִיר בֶּן מְנַשֶּׁה מִמִּשְׁפְּחֹת מְנַשֶּׁה בֶן יוֹסֵף וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֹתָיו מַחְלָה נֹעָה וְחָגְלָה וּמִלְכָּה וְתִרְצָה׃ וַתַּעֲמֹדְנָה לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי הַנְּשִׂיאִם וְכָל הָעֵדָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר׃ אָבִינוּ מֵת בַּמִּדְבָּר וְהוּא לֹא הָיָה בְתוֹךְ הָעֵדָה הַנּוֹעָדִים עַל יְהוָה בַּעֲדַת קֹרַח כִּי בְחֶטְאוֹ מֵת וּבָנִים לֹא הָיוּ לוֹ׃ לָמָּה יִגָּרַע שֵׁם אָבִינוּ מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ בֵּן תְּנָה לָנוּ אֲחֻזָּה בְּתוֹךְ אֲחֵי אָבִינוּ׃ וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת מִשְׁפָּטָן לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ כֵּן בְּנוֹת צְלָפְחָד דֹּבְרֹת נָתֹן תִּתֵּן לָהֶם אֲחֻזַּת נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵי אֲבִיהֶם וְהַעֲבַרְתָּ אֶת נַחֲלַת אֲבִיהֶן לָהֶן׃ וְאֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר אִישׁ כִּי יָמוּת וּבֵן אֵין לוֹ וְהַעֲבַרְתֶּם אֶת נַחֲלָתוֹ לְבִתּוֹ׃ וְאִם אֵין לוֹ בַּת וְנָתַתֶּם אֶת נַחֲלָתוֹ לְאֶחָיו׃ וְאִם אֵין לוֹ אַחִים וְנָתַתֶּם אֶת נַחֲלָתוֹ לַאֲחֵי אָבִיו׃ וְאִם אֵין אַחִים לְאָבִיו וְנָתַתֶּם אֶת נַחֲלָתוֹ לִשְׁאֵרוֹ הַקָּרֹב מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְיָרַשׁ אֹתָהּ וְהָיְתָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְחֻקַּת מִשְׁפָּט כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה עֲלֵה אֶל הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה וּרְאֵה אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְרָאִיתָ אֹתָהּ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל עַמֶּיךָ גַּם אָתָּה כַּאֲשֶׁר נֶאֱסַף אַהֲרֹן אָחִיךָ׃ כַּאֲשֶׁר מְרִיתֶם פִּי בְּמִדְבַּר צִן בְּרִב הָעֵדָה לְהַקְדִּישֵׁנִי בַּמַּיִם לְעֵינֵיהֶם הֵם מֵי מְרִיבַת קָדֵשׁ מִדְבַּר צִן׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָה לֵאמֹר׃ יִפְקֹד יְהוָה אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל בָּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה׃ אֲשֶׁר יֵצֵא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יָבֹא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם וַאֲשֶׁר יְבִיאֵם וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת יְהוָה כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רוֹעֶה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה קַח לְךָ אֶת יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ וְסָמַכְתָּ אֶת יָדְךָ עָלָיו׃ וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָּל הָעֵדָה וְצִוִּיתָה אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם׃ וְנָתַתָּה מֵהוֹדְךָ עָלָיו לְמַעַן יִשְׁמְעוּ כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאֶל אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן יַעֲמֹד וְשָׁאַל לוֹ בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים לִפְנֵי יְהוָה עַל פִּיו יֵצְאוּ וְעַל פִּיו יָבֹאוּ הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִתּוֹ וְכָל הָעֵדָה׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה וַיִּקַּח אֶת יְהוֹשֻׁעַ וַיַּעֲמִדֵהוּ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָּל הָעֵדָה׃ וַיִּסְמֹךְ אֶת יָדָיו עָלָיו וַיְצַוֵּהוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה צַו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ׃ וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד׃ אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם׃ וְעִשָּׂרוֹן סֹלֶת מִנְחָה בָּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין׃ עֹלַת תָּמִיד הָעֲשִׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה׃ וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בָּלוּלָה בַּשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ׃ עֹלַת שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ׃ וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ וְשִׁלֹּשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַפָּר הָאֶחָד וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָד׃ וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה לַפָּר וּשְׁלִשִׁת הָעִשָּׂרוֹן לָאַיִל וּרְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ יָיִן זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה׃ וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיהוָה עַל עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ׃ וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה׃ וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל׃ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בָּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל׃ וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ לִשְׁבִעַת הַכְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד עֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלַת הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת אֵלֶּה׃ כָּאֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה עַל עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃

וּבְיוֹם הַשִּׁבִּיעִי פַּר בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בָּלוּל בַּשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל׃ וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי פַּר בְּנֵי בָקָר שְׁלֹשִׁים אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בָּלוּל בַּשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל׃ וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ לְאַרְבָּעָה עָשָׂר כְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בָּלוּל בַּשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל׃ וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ אֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיהוָה בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד מִנִּדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְכֵּיכֶם וּלְשַׁלְמֵיכֶם׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃ אִישׁ כִּי יִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה אוֹ הִשָּׁבַע שְׁבֻעָה לֶאְסֹר אִסָּר עַל נַפְשׁוֹ לֹא יַחֵל דְּבָרוֹ כְּכָל הַיֹּצֵא מִפִּיו יַעֲשֶׂה׃ וְאִשָּׁה כִּי תִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה וְאָסְרָה אִסָּר בְּנְעֻרֶיהָ בֵּית אָבִיהָ׃ וְשָׁמַע אָבִיהָ אֶת נִדְרָהּ וְאִסָּרָהּ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ אָבִיהָ וְקָמוּ כָּל נְדָרֶיהָ וְכָל אִסָּר אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יָקוּם׃ וְאִם הָנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כֹּל נְדָרֶיהָ וְאִסָּרָהּ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם וַיהוָה יִסְלַח לָהּ כִּי הֵנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ׃ וְאִם הָיוֹ תִהְיֶה לְאִישׁ וּנְדָרֶיהָ עָלֶיהָ אוֹ מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ׃ וְשָׁמַע אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ וְקָמוּ נְדָרֶיהָ וֶאֱסָרֶהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יָקוּמוּ׃ וְאִם הָנֵא הֵנִיא אִישָׁהּ אֹתָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ וְהֵפֵר אֶת מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה נְדָרֶיהָ וְאֶת אִסַּר נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּמוּ אִישָׁהּ הֵפֵר וַיהוָה יִסְלַח לָהּ׃ נֶדֶר אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה כֹּל אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יָקוּם עָלֶיהָ׃ וְאִם בֵּית אִישָׁהּ נָדָרָה אוֹ אָסְרָה אִסָּר עַל נַפְשָׁהּ בִּשְׁבֻעָה׃ וְשָׁמַע אִישָׁהּ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ לֹא הֵנִיא אֹתָהּ וְקָמוּ כָּל נְדָרֶיהָ וְכָל אִסָּר אֲשֶ

יי אֶת מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ זֹאת דָּא אוֹרַיְתָא דִּי לֶיְיוֹאי דְּלָא סוֹפָקְלַיִן בְּמוּמִין דָּרֹם
מִבֶּן עֶשְׂרִין וְחַמֵּשׁ שְׁנִין וְלְעֵילָא יִתֵּי לְחֵילָא חֵילָא בְּפוּלְחַן מִשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְכֹן
וּמִבַּר חַמֵּשׁ שְׁנִין יִתּוּב מֵחֵיל פּוּלְחָנֵיהּ לָא יִפְלַח תּוּב׃ וּשְׁרֵי וְיִשַּׁמֵּשׁ עִם אָחוּהִי
בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא לְמֶטַר מִטְרָא וּפוּלְחָנֵיהּ לָא יִפְלַח וְהֵיכְדֵין תַּעֲבִיד לְלֶיְיוֹאי בְּמַטַּרְתְּהוֹן׃

ט

CAP. IX.

ויהוה ה׳ וַמַלֵּל יי עִם מֹשֶׁה בְּמַדְבְּרָא דְסִינַי בְּשָׁתָא חִנְיָנָא לְזִמְן מִפְקְהוֹן מֵאַרְעָא
דְמִצְרַיִם בְּיַרְחָא קַדְמָאָה לְמֵימַר׃ וְיַעֲשׂוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִכְסַת פִּסְחָא בְּזִמְנֵי
שַׁמְשָׁתָא בְּזִמְנוֹהִי׃ בְּאַרְבְּעָה עֲשַׂר יוֹמָא בְּיַרְחָא הָדֵין בֵּין שַׁמְשָׁתָא
תַּעֲבְדוּן יָתֵהּ בְּזִמְנוֹהִי כְּכָל קְיָמוֹי וּכְכָל דִּינוֹי תַּעֲבְדוּן יָתֵהּ׃ וַיְמַלֵּל מֹשֶׁה
עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֶעְבַּד יָת נִכְסַת פִּסְחָא׃

CAP. IX.

PRaterea loquutus est Dominus cum Moſe in deſerto Sinai, in anno ſecundo à tempore exitus eorum è terra Ægypti, in menſe primo, dicendo: Faciant filii Iſrael obſitionem Paſchatus, inter veſperas in tempore ſuo. Decima quarta die menſis hujus inter veſperas facietis ipſum in tempore ſuo: juxta omnes ritus ſues & omnia judicia ſua facietis ipſum. Loquutus eſt itaque Moſes cum filiis Iſrael, ut celebrarent obſitionem Paſchatis.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

16 * كه داده شدگان داده ايشان بمن از ميانى پسرانى يسرال بدلى كشايشي همه
17 رحم نخست زاد همه از پسرانى يسرال بستاندم ايشانرا بمن * كه بمن همه نخست زاد در
18 پسرانى يسرال در آدم و در چهارپا در روزى زدنى من همه نخست زادى در زمينى
19 مصر خاص كردم ايشانرا بمن * بستاندم مر آن لويان بدلى همه نخست زاد در پسرانى
20 يسرال * بدادم مر آن لويان داده شدگان باهرن و پيسرانى او از ميانى پسرانى يسرال بكار
21 كردن مر كاري پسرانى يسرال در خيمهى وعده و بكفارت خواستن ابر پسرانى يسرال
22 وبه باشد در پسرانى يسرال زخم در نزديك شدنى پسرانى يسرال بآن خاص * بكرد مشه
23 اهرن وهمه جماعتى پسرانى يسرال بلويان چون همه آنچه فرمود يي مر مشه بلويان همچنين
24 بكردند ايشان پسرانى يسرال * پاك شدند آن لويان بشستند جامهاى ايشان عرضه كرد
25 اهرن ايشانرا عرضه پيشى يي كفارت خواست ابر ايشان اهرن وپاك كردن ايشان *
26 وپس همچنين بيامدند آن لويان بكاركردن مر كاري ايشان در خيمهى وعده
پيشى اهرن وپيشى پسرانى او چون آنچه فرمود يي مر مشه ابر آن لويان همچنين
بكردند بايشان * سخن [گفت] يي بمشه بگفتن يي همچنين بگوى بنى يسرائيل
مرد يا زن چون كنند از همه گناهان مردمان تا بى وفائى آن يك لخت [آن] چون نمايش آنچه بفرمود يي مر مشه
همچنين بكرد مر آن چراغپايه * سخن بگفتن * بمشه بگفتن يي مر آن لويان از ميانى پسرانى
يسرال وپاك كنى ايشانرا * وهمچنين بكنى بايشان بپاك كردن ايشانرا بحكان ابر ايشان آبى
خطات وبگذرانند استره ابر همه تنى ايشان وبشويند جامهاى ايشان وپاك شوند * وبستانند
گاو بچهى گاو وهديهى او سميد آميخته درروغن وگاو دويمى بچهى گاو بستانى بخطات
* ونزديك آوري مر آن لويان بپيشى خيمهى وعده وجمع كنى همه جماعتى پسرانى يسرال *
* ونزديك آوري مر آن لويان بپيشى يي وبنهند پسرانى يسرال مر دستهاى ايشان ابر آن لويان *
* وعرضه كند اهرن مر آن لويان عرضه بپيشى يي از نزدى پسرانى يسرال وباشند بكار
كردن مر كاري يي * وآن لويان بنهند مر دستهاى ايشان ابر سري آن گاوها وبكن مر
آن يكه خطات ومر آن يكه علة يي بكفارت خواستن ابر آن لويان * وبايستانى مر
لويان بپيشى اهرن وبپيشى پسرانى او وعرضه كنى ايشانرا عرضه يي * وجدا كنى
مر آن لويان از ميانى پسرانى يسرال وباشند بمن آن لويان * وپس همچنين بيايند
آن لويان بكار كردن مر خيمهى وعده وپاك كنى ايشانرا وعرضه كنى
ايشانرا عرضه *

non ſunt prophani nec polluti aliqua macula: verùm à filio viginti annorum & ſupra ingreditur, ut militet in miniſterio tabernaculi fœderis. Et à filio quinquaginta annorum reverteturi à militia miniſterii, & non ſervient amplius. Sed miniſtret cum fratribus ſuis in tabernaculo fœderis, ut obſervet cuſtodiam, non autem faciat miniſterium ullum: ſic facietis Levitis in cuſtodia eorum.

CAP. X.

LOquutúſq; eſt Dominus ad Moſ-
ſen in deſerto Sinai, anno ſe-
cundo egreſſus eorum de terra
Ægypti, menſe primo, dicendo:
Faciant filii Iſrael Paſcha in
tempore ſuo. Quartadecimâ die
menſis hujus inter veſperas facie-
tis illud ſuo tempore ſuo: ſe-
cundùm omnia præcepta ejus, &
ſecundùm omnes ritus ejus facie-
tis ipſum. Loquutus eſt itaque
Moſſeh ad filios Iſrael ut faciu-
dum paſcha.

Quia dati, dati inquam ſunt mihi
de medio filiorum Iſrael: pro apertione omnis vulvæ, primogenitio omnium filiis Iſrael, accepi eos mihi.
Meum eſt enim omne primogenitum
in filiis Iſrael, tam hominis quàm
quadrupedis: die quo percuſſi omne
primogenitum in terra Ægypti, ſanctificavi illa mihi. Cepi autem
Levitas pro omni primogenito in
filiis Iſrael. Et dedi Levitas da-
tos aharoni & filiis ejus de medio filiorum Iſrael, ad faciendum
opus filiorum Iſrael in tentorio
conventûs, & ad expiationem pro
filiis Iſrael: neque ſit in filiis Iſrael plaga in appropinquatione filiorum Iſrael ad ſanctuarium. Feciſque Moſſeh & aharon atque univerſa congregatio filiorum Iſrael Levitis ſecundùm omne quod præceperat Dominus ipſi Moſſeh de Levitis, ſic fecerunt eis filii Iſrael. Purificati itaque Levitæ laverunt veſtimenta ſua, & aboluit Aharon illos oblationem coram Domino, expiationémque procreavit eis Aharon ad purificandum eos. Et poſtea ingressi Levitæ ut
ad fungendum opere ſuo in tentorio conventûs coram Aharon & coram filiis ejus: quemadmodum præceperat Dominus ipſi Moſſeh de Levitis, ſic fecerunt eis. Locutúſque eſt Dominus ad Moſſeh, dicendo: Hæc
ſunt quæ de Levitis: A viginti annis & ſupra ingreditur militiam operis in tentorio conventûs ad ſervitium. Ab anno autem quinquageſimo reverteatur à
militia operis: neque opus faciet ultrà: Sed miniſtrabit fratribus ſuis in tentorio conventûs ad cuſtodiendum cuſtodiam: at opus non fungetur. Sic facietis Levitis in cuſtodia eorum.

CAP. X.

Omnes autem boves vidimus pa-
ſcentes in montibus, ſignui ſex quatuor boves, arietes ſex-aginta, hœdi ſexaginta, agni anniculi ſexaginta. Hæc ſunt oblata altaris poſt unctionem illius. Cùm verò ingredi-
retur Moſſeh in tentorium conventûs ad loquendum cum eo, audivit vocem alloquentem ſecum de ſuper operimento quod erat ſuper arcam teſtimonii, ex inter duo Cherubim, loquebatúrque cum eo.

CAP. VIII.

Et locutus eſt Dominus ad Moſ-
ſen, dicendo: Alloquere aharon, & dic ſibi: Quando accendes lucernas, è regione faciet candelabri flumen lucernæ. Fecitq; ſic Aharon, è regione faciet candelabri accendit lucernas ejus, quemadmodum præceperat Dominus ipſi Moſſeh. Hoc autem candelabri opus fuit, una maſſa auri erat, uſque ad baſim ejus uſque ad flores ejus una maſſa erat: juxta formam quam oſtenderat Dominus ipſi Moſſeh, ſic fecit candelabrum. Locutus eſt quoque Dominus ad Moſſeh, dicendo: Cape Levitas de medio filiorum Iſrael, & purificabis illos. Sic autem facies illis ad purificandum illos; Stilla ſuper eos aquam lustralem: & transfer faciem ſuum ſuper totum corpus ſuum, lavabúntque veſtimenta ſua, & purificabuntur. Poſtea capient bovem fœtâ è bove, & munus ejus ſimilam miſtam oleo: & bovem ſecundum fœtum bovis capies pro peccato. Tunc applicabis Levitas coram tentorio conventûs: & congregabis totum cœtum filiorum Iſrael: Applicabis
que Levitas coram Domino, & ponent filii Iſrael manus ſuas ſuper Levitas. Offeréſque Aharon Levitas ut oblationem coram Domino, à filiis Iſrael, & erunt ad faciendum opus Domini. Levitæ autem ponent manus ſuas ſuper caput boum: poſtea facito unum pro peccato, & alterum in holocauſtum Domino, ad expiationem pretendam pro Levitis. Statuéſque Levitas in præſentia Aharon, & in præſentia filiorum ejus, & offeres eos oblationem Domino. Et ſegregabis Levitas de medio filiorum Iſrael, eruntque mihi Levitæ. Poſthæc autem ueniet Levitæ ad ſervitium tentorii conventûs, & purificabis eos, offeréſque eos oblationem:

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

88 * وهمه گاوي دنبت آن سليميم بيست و چهار گاوها نريشان شصت استخان شصت برها
89 فدراني سال شصت اين نوبي آن مذبح پسي مسيحا كردن اويرا * ودر آمدن مشه بخيمهى وعده
سخن گفتن اورايي او بشنويد مر آن آواز سخن گفتنه سوا باو از بالاي آن پوشش آنچه ابر
صندوق آن گواه كرده از ميانى دو آن كروبها سخن گفت باو. فصل هشتم.

* سخن [گفت] يي بمشه بگفتن * سخن گوي باهرن وبگوي باو در افروختنى تو مر آن چراغها
2 بمقابلى روي آن چراغپايه روشناي دهند هفت آن چراغها * بكرد همچنين اهرن بمقابلى روي
3 آن چراغپايه بر افروخت چراغهاي آن چون آنچه بفرمود يي مر مشه * واين كاري آن چراغپايه
4 يك لخت طلا تا بايهى آن تا سكوهي آن يك لخت [آن] چون نمايش آنچه بنمود يي مر مشه
5 همچنين بكرد مر آن چراغپايه * سخن بگفتن * بمشه بگفتن يي مر آن لويان از ميانى پسرانى
6 يسرال وپاك كنى ايشانرا * وهمچنين بكني بايشان بپاك كردن ايشانرا بحكان آبي
7 خطات وبگذرانند استره ابر همه تني ايشان وبشويند جامهاى ايشان وپاك شوند * وبستانند
8 گاو بچهى گاو وهديهى او سميد آميخته درروغن وگاو دويمى بچهى گاو بستانى بخطات
9 * ونزديك آوري مر آن لويان بپيشى خيمهى وعده وجمع كنى همه جماعتى پسرانى يسرال *
10 * ونزديك آوري مر آن لويان بپيشى يي وبنهند پسرانى يسرال مر دستهاى ايشان ابر آن لويان *
11 * وعرضه كند اهرن مر آن لويان عرضه بپيشى يي از نزدى پسرانى يسرال وباشند بكار
12 كردن مر كاري يي * وآن لويان بنهند مر دستهاى ايشان ابر سري آن گاوها وبكن مر
13 آن يكه خطات ومر آن يكه علة يي بكفارت خواستن ابر آن لويان * وبايستانى مر
14 لويان بپيشى اهرن وبپيشى پسرانى او وعرضه كني ايشانرا عرضه يي * وجدا كني
15 مر آن لويان از ميانى پسرانى يسرال وباشند بمن آن لويان * وپس همچنين بيايند
آن لويان بكار كردن مر خيمهى وعده وپاك كني ايشانرا وعرضه كني
ايشانرا عرضه *

4

מסונא ובאלין ואבלין אסר משה לא
שמעיירו מן בגלל ל׳ לבקא לרשי
מגדרייהא דעתידין למקום מן בחריה
דיחלן מחנין קדיני מסונא ודיירין קדיני
ממונא ולא ובחתון למשילא דינא
דמתקשי להון ארום משה דהוה רבהון
דישראל צדיק ודיימר לא שמעיירו בנין
בן אסר להון משה אוריטו עד דאשמע
מה׳ דאתפדר מן קדם ה׳ על דלהון:
וידבר ה׳ יהלל י׳ עם משה למימר:
דבר בלל עם בני ישראל למימר נבר שלו או נבר סיב ארום יהי מסאב לנפי
בר נש דמיתת אתי וייהב או יהי אנוס דמיתקל בשורת שלמא בקדיוות ליליא ויהוי כד נון
קקוף שמשניורה לכון נרמכון או לדריכון ויהי למעבד פסחא קדם ה׳: בחדש
בירחא תניינא הוא ירחא דאיר בארביסר יומא בינו בינו שמשתא יעבדון יתה על
פטיר ומרורין יכלינוה: לא ישיירון מניה עד צפרא ועצמא לא
יתברון ביה ככל אחיויית גזירת פסחא ינסון יעבדון יתה קדם בפסחא דינסן
הינון יהללו: פטירי וקידקי פסחא לא ישבדון מטול דסואבותהון בהון ובפסחא
דאייר יהללון ויקרבון יתיה: והאיש ונברא ההוא דכי יסאוהיה ולא יסא ואסתאב
ומסרבא לסיקוף משמשניה לא יהוה ופקיר מלמעבד קרבן פסחא דינסן ישתיצי מבר
נשא ההוא משמיה ארום קודבנא דיי לא קריב בזמניה חובתיה יקבל גברא ההוא:
וכי יגור מארום אין יתגייר עמכון גיורא ויעבד פסחא קדם יי כאוריית גזירת
פסחא וכדיתיה ליהי הכדין יעבד קיטא יהי לכון ולדיירא ולגיורא בין ארעא:
ובוים דקים וביומא דאתקים ית משכנא תיפא ענן יקרא ית משכנא והוה מסלל
ביומא למשכנא כדמחזיתה ובדמשא הוה על משכנא כדי חזיון אישא עד צפרא:

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

ובמקושמא דחלל שבתא מדנני הוה
שמעיו מתין מן בגלל די היו דיינהון דיני
נפשתא ובאלין ובאלין אסר לא שמעיו
למלפא מינא דעתידין למקם מן בחריה
משה למחוי ודיינן קדיני מסונא ומתנין
קדיני נפשתא ולא יבחתון למשילא דינא
דמתקשי להון ארום משה דהוה רבהון
דישראל צדיק ודיימר לא שמעיו בנין
בן אסר להון משה אוריטו עד דאשמע
מה׳ דאתפדר מן קדם ה׳ על דלהון:
וידבר ה׳ יהלל י׳ עם משה למימר:
דבר בלל עם בני ישראל למימר נבר שלו או נבר סיב ארום יהי מסאב לנפי
בר נש דמיתת אתי וייהב או יהי אנוס דמיתקל בשורת שלמא בקדיוות ליליא ויהוי כד נון
קקוף שמשניורה לכון נרמכון או לדריכון ויהי למעבד פסחא קדם ה׳: בחדש
בירחא תניינא הוא ירחא דאיר בארביסר יומא בינו בינו שמשתא יעבדון יתה על
פטיר ומרורין יכלינוה: לא ישיירון מניה עד צפרא ועצמא לא
יתברון ביה ככל אחיויית גזירת פסחא ינסון יעבדון יתה קדם בפסחא דינסן
הינון יהללו: פטירי וקידקי פסחא לא ישבדון מטול דסואבותהון בהון ובפסחא
דאייר יהללון ויקרבון יתיה: והאיש ונברא ההוא דכי יסאוהיה ולא יסא ואסתאב
ומסרבא לסיקוף משמשניה לא יהוה ופקיר מלמעבד קרבן פסחא דינסן ישתיצי מבר
נשא ההוא משמיה ארום קודבנא דיי לא קריב בזמניה חובתיה יקבל גברא ההוא:
וכי יגור מארום אין יתגייר עמכון גיורא ויעבד פסחא קדם יי כאוריית גזירת
פסחא וכדיתיה ליהי הכדין יעבד קיטא יהי לכון ולדיירא ולגיורא בין ארעא:
ובוים דקים וביומא דאתקים ית משכנא תיפא ענן יקרא ית משכנא והוה מסלל
ביומא למשכנא כדמחזיתה ובדמשא הוה על משכנא כדי חזיון אישא עד צפרא:

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*וכדונה מן אתי מסחי דיי בזמניה חובתיה יקבל גברא ההוא:
וכי יגור מארום אין יתגייר עמכון גיורא ויעבד פסחא קדם יי כאוריית גזירת
פסחא וכדיתיה ליהי הכדין יעבד קיטא יהי לכון ולדיירא ולגיורא בין ארעא:
ובוים דקים וביומא דאתקים ית משכנא תיפא ענן יקרא ית משכנא והוה מסלל
ביומא למשכנא כדמחזיתה ובדמשא הוה על משכנא כדי חזיון אישא עד צפרא:

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*וידבר ה׳ ומליל׳ יי עם משה למימר: עשה עיבד לך מחיל תרתין חצוצרן
דכסף מגיזא עובד אותן תשבד יתהון ויהון לך לשרשא כנישתא ולאטלא
ירי מחניא: ויתקעון בהון ויתכנשון לוותך כל בני ישראל לתרע משכן
זמנא: ואם באחת ואין בחדא יתקעון ויתכנון לוותך נבריא רישי אלפיא
דישראל: ותתקעון יתתקעא תנינא ויטלון משריית דשרן קדמיא: ותתקעון
למסעיהון: ובזקדיל ובזמן מכוש את קהלא תתקעון ולא תיבבון: ובני אהרן
כהניא שלוחיא יתקעון בחצוצרתא ויהון לכון לקיום עלם לדריכון: וכי
תאבו ואיתו תיטלון למסדרא מדבי ארעא על משיעי מעיקיכון לכון
ותיבבון בחצוצרתא ויטל ויזכרכון למעבד קדם יי ואיתכון ותתפרקון מבעלי דבביכון:

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* שמעון בני ישראל ואמרו אליהם משה ואהרן ואל כל עדת בני ישראל:
ויאמרו אליהם בני ישראל אלו היינו מתים ביד יי בארץ מצרים בשבתנו על
סיר הבשר באכלנו לחם לשבע כי הוצאתם אתנו אל המדבר הזה להמית
את כל הקהל הזה ברעב: ויאמר יי אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן
השמים וצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורתי אם לא:
והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו והיה משנה על אשר ילקטו יום יום:
ויאמר משה ואהרן אל כל בני ישראל ערב וידעתם כי יי הוציא אתכם מארץ
מצרים: ובקר וראיתם את כבוד יי בשמעו את תלנתיכם על יי ונחנו מה
כי תלינו עלינו: ויאמר משה בתת יי לכם בערב בשר לאכל ולחם בבקר
לשבע בשמעו יי את תלנתיכם אשר אתם מלינם עליו ונחנו מה לא על
נו תלנתיכם כי אם על יי: ויאמר משה אל אהרן אמר אל כל עדת בני
ישראל קרבו לפני יי כי שמע את תלנתיכם: והי כדבר אהרן אל כל עדת
בני ישראל ויפנו אל המדבר והנה כבוד יי נראה בענן: וידבר יי אל משה
לאמר: שמעתי את תלנות בני ישראל דבר אלהם לאמר בין הערבים תאכלו
בשר ובבקר תשבעו לחם וידעתם כי אני יי אלהיכם: והי בערב ותעל השלו
ותכס את המחנה ובבקר היתה שכבת הטל סביב למחנה: ותעל שכבת הטל
והנה על פני המדבר דק מחספס דק כמכפר על הארץ: וירא בני ישראל
ויאמרו איש אל אחיו מן הוא כי לא ידעו מה הוא ויאמר משה אלהם הוא
הלחם אשר נתן יי לכם לאכלה: זה הדבר אשר צוה יי לקטו ממנו איש
לפי אכלו עמר לגלגלת מספר נפשתיכם איש אשר באהליו תקחו: ויעשו
כן בני ישראל ויקטו המרבה והממעיט: ויכל בעמר ולא העדיף המרבה
והממעיט לא החסיר איש לפי אכלו לקטו: ויאמר משה אליהם איש אל
יותר ממנו עד בקר: ולא שמעו אל משה ויותרו אנשים ממנו עד בקר
וירם תולעים ויבאש ויקצף עליהם משה: ויקטו אתו בבקר בבקר איש
כפי אכלו והם תם השמש והתך: והי ביום הששי לקטו לחם משנה שני
העמר לאחד ויבאו כל נשיאי העדה ויגידו למשה: ויאמר אליהם הוא אשר
דבר יי שבתון שבת קדש ליי מחר את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשלו
בשלו ואת כל העדף הניחו לכם לשמר למשמרת עד בקר: ויניחו אתו עד
בקר כאשר הורה משה ולא הבאיש ורמה לא היתה בו: ויאמר משה אכלהו
היום כי שבת היום ליי היום לא תמצאהו בשדה: ששת ימים תלקטהו
וביום השביעי שבת לא יהיה בו: ויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקט
ולא מצאו: ויאמר יי אל משה עד אנה מאנתם לשמר מצותי ותורתי:
ראו כי יי נתן לכם השבת על כן הוא נתן לכם ביום הששי לחם יומים
שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקמהו ביום השביעי: וישבתו העם ביום
השביעי: ויקראו בית ישראל את שמו מן והוא כזרע גד לבן ויהי כצפיחית
בדבש: ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יי מלא העמר ממנו למשמרת לדרתיכם
למען יראו את הלחם אשר האכלתי אתכם במדבר בהוציאי אתכם מארץ
מצרים: ויאמר משה אל אהרן קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן
והנח אתו לפני יי למשמרת לדרתיכם: כאשר צוה יי את משה והנחו אהרן
לפני העדות למשמרת: ובני ישראל אכלו את המן ארבעים שנה עד באם
אל ארץ נושבת את המן אכלו עד באם אל קצה ארץ כנען: והעמר עשרית
האיפה הוא: ויסע כל עדת בני ישראל מדבר סין למסעיהם על פי יי ויחנו
ברפידים ואין מים לשתות העם: וירב העם עם משה ויאמרו תנו לנו מים
ונשתה ויאמר להם משה מה תריבון עמדי מה תנסון את יי: ויצמא שם העם
למים ויליני העם על משה ויאמר למה זה העלתנו מצרים להמית אתי ואת
בני ואת מקני צמא: ויזעק משה אל יי לאמר מה אעשה לעם הזה עוד מעט
ורגמני: ויאמר יי אל משה עבר לפני העם וקח אתך מזקני ישראל ומטך
אשר הכית בו את היאר קח בידך והלכת: הנני עמד לפניך שם על הצור
בחרב והכית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם וישת משה לעיני זקני
ישראל: ויקרא שם המקום מסה ומריבה על ריב בני ישראל ועל נסותם
את יי לאמר היש יי בקרבנו אם אין: ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים:
ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק מחר אנכי נצב
על ראש הגבעה ומטה האלהים בידי: ויעש יהושע כאשר אמר לו משה
להלחם בעמלק ומשה אהרן וחור עלו ראש הגבעה: והי כאשר ירים משה
ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וגבר עמלק: וידי משה כבדים ויקחו אבן
וישימו תחתיו וישב עליה ואהרן וחור תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד
ותהי ידיו אמונה עד בא השמש: ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב:
ויאמר יי אל משה כתב זאת זכרון בספר ושים באזני יהושע כי מחה אמחה
את זכר עמלק מתחת השמים: ויבן משה מזבח ויקרא שמו יי נסי: ויאמר
כי יד על כס יה מלחמה ליי בעמלק מדר דר: ויתן יתרו חתן משה עלה
ובניה ואשתו אל משה במדבר אשר הוא חנה שם הר האלהים: ויאמר אל
משה אני חתנך יתרו בא אליך ואשתך ושני בניה עמה: ויצא משה לקראת
חתנו וישתחו וישק לו וישאלו איש לרעהו וישאלו לשלום ויבאו האהלה:
ויספר משה לחתנו את כל אשר עשה יי לפרעה ולמצרים על אודת ישראל
את כל התלאה אשר מצאתם בדרך ויצלם יי: ויחד יתרו על כל הטובה
אשר עשה יי לישראל אשר הצילו מיד מצרים: ויאמר יתרו ברוך יי אשר
הציל אתכם מיד מצרים ומיד פרעה אשר הציל את העם מתחת יד מצרים:
עתה ידעתי כי גדול יי מכל האלהים כי בדבר אשר זדו עליהם: ויקח יתרו
חתן משה עלה וזבחים לאלהים ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם
חתן משה לפני האלהים: ויהי ממחרת וישב משה לשפט את העם ויעמד העם
על משה מן הבקר עד הערב: וירא חתן משה את כל אשר הוא עשה לעם
ויאמר מה הדבר הזה אשר אתה עשה לעם מדוע אתה יושב לבדך וכל העם
נצב עליך מן בקר עד ערב: ויאמר משה לחתנו כי יבא אלי העם לדרש
אלהים: כי יהיה להם דבר באו אלי ושפטתי בין איש ובין רעהו והודעתי
את חקי האלהים ואת תורתיו: ויאמר חתן משה אליו לא טוב הדבר אשר
אתה עשה: נבל תבל גם אתה גם העם הזה אשר עמך כי כבד מממך הדבר
לא תוכל עשהו לבדך: עתה שמע בקלי איעצך ויהי אלהים עמך היה אתה
לעם מול האלהים והבאת אתה את הדברים אל האלהים: והזהרת אתהם את
החקים ואת התורות והודעת להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון:
ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלהים אנשי אמת שנאי בצע ושמת
עלהם שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרות: ושפטו את העם
בכל עת והיה כל הדבר הגדל יביאו אליך וכל הדבר הקטן הם ישפטו והקל
מעליך ונשאו אתך: אם את הדבר הזה תעשה וצוך אלהים ויכלת לעמד וגם
כל העם הזה על מקמו יבא: וישמע משה לקול חתנו ויעש כל אשר אמר:
וישלח משה את חתנו וילך לו אל ארצו: ובחדש השלישי לצאת בני ישראל
מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני: ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני
ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר: ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו
יי מן ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל: אתם ראיתם
אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי: ועתה
אם שמוע תשמעו בקלי ושמרתם את בריתי והיתם לי סגלה מכל העמים כי
לי כל הארץ: ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר
תדבר אל בני ישראל: ויבא משה ויקרא לזקני העם וישם לפניהם את כל
הדברים האלה אשר צוהו יי: ויענו כל העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר יי
נעשה וישב משה את דברי העם אל יי: ויאמר יי אל משה הנה אנכי בא
אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם בך יאמינו לעולם ויגד
משה את דברי העם אל יי: ויאמר יי אל משה לך אל העם וקדשתם היום
ומחר וכבסו שמלתם: והיו נכנים ליום השלישי כי ביום השלישי ירד יי
לעיני כל העם על הר סיני: והגבלת את העם סביב לאמר השמרו לכם עלות
בהר ונגע בקצהו כל הנגע בהר מות יומת: לא תגע בו יד כי סקול יסקל או
ירה יירה אם בהמה אם איש לא יחיה במשך היובל המה יעלו בהר: וירד
משה מן ההר אל העם ויקדש את העם ויכבסו שמלתם: ויאמר אל העם היו
נכנים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה: ויהי ביום השלישי בהיות הבקר
ויהי קלת וברקים וענן כבד על ההר וקל שופר חזק מאד ויחרד כל העם
אשר במחנה: ויוצא משה את העם לקראת האלהים מן המחנה ויתיצבו
בתחתית ההר: והר סיני עשן כלו על אשר ירד עליו יי באש ויעל עשנו
כעשן הכבשן ויחרד כל ההר מאד: ויהי קול השופר הולך וחזק מאד משה
ידבר והאלהים יעננו בקול: וירד יי על הר סיני אל ראש ההר ויקרא יי
למשה אל ראש ההר ויעל משה: ויאמר יי אל משה רד העד בעם פן יהרסו
אל יי לראות ונפל ממנו רב: וגם הכהנים הנגשים אל יי יתקדשו פן יפרץ
בהם יי: ויאמר משה אל יי לא יוכל העם לעלות אל הר סיני כי אתה העדת
בנו לאמר הגבל את ההר וקדשתו: ויאמר אליו יי לך רד ועלית אתה ואהרן
עמך והכהנים והעם אל יהרסו לעלות אל יי פן יפרץ בם: וירד משה אל
העם ויאמר אליהם: וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר: אנכי יי
אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים: לא יהיה לך אלהים
אחרים על פני: לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר
בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ: לא תשתחוה להם ולא תעבדם כי
אנכי יי אלהיך אל קנא פקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים
לשנאי: ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי: לא תשא את שם יי
אלהיך לשוא כי לא ינקה יי את אשר ישא את שמו לשוא: זכור את יום
השבת לקדשו: ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך: ויום השביעי שבת
ליי אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך
וגרך אשר בשעריך: כי ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ את הים
ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי על כן ברך יי את יום השבת ויקדשהו:
כבד את אביך ואת אמך למען יארכון ימיך על האדמה אשר יי אלהיך נתן
לך: לא תרצח: לא תנאף: לא תגנב: לא תענה ברעך עד שקר: לא תחמד
בית רעך לא תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו שורו וחמרו וכל אשר לרעך:
וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר ואת ההר עשן
וירא העם וינעו ויעמדו מרחק: ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה
ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות: ויאמר משה אל העם אל תיראו כי לבעבור
נסות אתכם בא האלהים ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו:
ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים: ויאמר יי אל
משה כה תאמר אל בני ישראל אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם:
לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם: מזבח אדמה תעשה לי
וזבחת עליו את עלתיך ואת שלמיך את צאנך ואת בקרך בכל המקום אשר
אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך: ואם מזבח אבנים תעשה לי לא תבנה
אתהן גזית כי חרבך הנפת עליה ותחללה: ולא תעלה במעלות על מזבחי
אשר לא תגלה ערותך עליו: ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם: כי תקנה
עבד עברי שש שנים יעבד ובשביעית יצא לחפשי חנם: אם בגפו יבא בגפו
יצא אם בעל אשתו הוא ויצאה אשתו עמו: אם אדניו יתן לו אשה וילדה לו
בנים או בנות האשה וילדיה תהיה לאדניה והוא יצא בגפו: ואם אמר יאמר
העבד אהבתי את אדני את אשתי ואת בני לא אצא חפשי: והגישו אדניו אל
האלהים והגישו אל הדלת או אל המזוזה ורצע אדניו את אזנו במרצע
ועבדו לעלם: ואל אמתו יעשה כמשפט העבדים: כי ימכר איש את בתו
לאמה לא תצא כצאת העבדים: אם רעה בעיני אדניה אשר לא יעדה והפדה
לעם נכרי לא ימשל למכרה בבגדו בה: ואם לבנו יעדנה כמשפט הבנות יעשה
לה: אם אחרת יקח לו שארה כסותה ועונתה לא יגרע: ואם שלש אלה לא
יעשה לה ויצאת חנם אין כסף: מכה איש ומת מות יומת: ואשר לא צדה
והאלהים אנה לידו ושמתי לך מקום אשר ינוס שמה: וכי יזד איש על רעהו
להרגו בערמה מעם מזבחי תקחנו למות: ומכה אביו ואמו מות יומת:
וגנב איש ומכרו ונמצא בידו מות יומת: ומקלל אביו ואמו מות יומת:
וכי יריבון אנשים והכה איש את רעהו באבן או באגרף ולא ימות ונפל
למשכב: אם קום יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה המכה רק שבתו
יתן ורפא ירפא: וכי יכה איש את עבדו או את אמתו בשבט ומת תחת ידו
נקם ינקם: אך אם יום או יומים יעמד לא יקם כי כספו הוא: וכי ינצו
אנשים ונגפו אשה הרה והיו ילדיה ולא יהיה אסון ענוש יענש כאשר ישית
עליו בעל האשה ונתן בפללים: ואם אסון יהיה ונתת נפש תחת נפש:
ועין תחת עין שן תחת שן יד תחת יד רגל תחת רגל: כויה תחת כויה פצע
תחת פצע חבורה תחת חבורה: וכי יכה איש את עין עבדו או את עין אמתו
ושחתה לחפשה ישלחנו תחת עינו: ואם שן עבדו או שן אמתו יפיל לחפשי
ישלחנו תחת שנו: וכי יגח שור את איש או את אשה ומת סקול יסקל השור
ולא יאכל את בשרו ובעל השור נקי: ואם שור נגח הוא מתמל שלשם והועד
בבעליו ולא ישמרנו והמית איש או אשה השור יסקל וגם בעליו יומת:
אם כפר יושת עליו ונתן פדון נפשו ככל אשר יושת עליו: או בן יגח או בת
יגח כמשפט הזה יעשה לו: אם עבד יגח השור או אמה כסף שלשים שקלים
יתן לאדניו והשור יסקל: וכי יפתח איש בור או כי יכרה איש בור ולא יכסנו
ונפל שמה שור או חמור: בעל הבור ישלם כסף ישיב לבעליו והמת יהיה לו:
ושור איש את שור רעהו ומת והיו לו את השור החי וחצו את מכרו וגם את
המת יחצון: או נודע כי שור נגח הוא מתמל שלשם ולא השמרנו בעליו שלם
ישלם שור תחת השור והמת יהיה לו: כי יגנב איש שור או שה וטבחו או
מכרו חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת השה: אם במחתרת ימצא
הגנב והכה ומת אין לו דמים עליו: אם זרחה השמש עליו דמים לו שלם
ישלם אם אין לו ונמכר בגנבתו: אם המצא תמצא בידו גנוב משור עד חמור
עד שה חיים שנים ישלם: כי יבער איש שדה או כרם ושלח את בעירה ובער
בשדה אחר מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם: כי תצא אש ומצאה קצים ונאכל
גדיש או הקמה או השדה כי יבער הבוער ישלם המבעיר את הבערה: וכי
יגנב איש מעם רעהו וארה ומת או נשבר או נשבה אין איש ראה: שבועת יי
תהיה בין שניהם אם לא שלח ידו במלאכת רעהו ולקח בעליו ולא ישלם:
ואם גנב יגנב מעמו ישלם לבעליו: אם טרף יטרף יביאהו עד הטרפה לא
ישלם: וכי יזנח איש שדה או כרם ושלח את בעירה ורעה בשדה אחר מיטב
שדהו ומיטב כרמו ישלם: כי תפתה בתולה אשר לא ארשה ושכב עמה מהר
ימהרנה לו לאשה: אם מאן ימאן אביה לתתה לו כסף ישקל כמהר הבתולת:
מכשפה לא תחיה: כל שכב עם בהמה מות יומת: זבח לאלהים יחרם בלתי
ליי לבדו: וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים: כל
אלמנה ויתום לא תענון: אם ענה תענה אתו כי אם צעק יצעק אלי שמע
אשמע צעקתו: וחרה אפי והרגתי אתכם בחרב והיו נשיכם אלמנות ובניכם
יתומים: אם כסף תלוה את עמי את העני עמך לא תהיה לו כנשה לא תשימון
עליו נשך: אם חבל תחבל שלמת רעך עד בא השמש תשיבנו לו: כי היא
כסותה לבדה היא שמלתו לעורו במה ישכב והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי
חנון אני: אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאר: זבחך ומלאתך לא תאחר
בכור בניך תתן לי: כן תעשה לשורך לצאנך שבעת ימים יהיה עם אמו
ביום השמיני תתנו לי: ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו
לכלב תשלכון אתו: ואתה לא תשא שמע עם רשע אל תשת ידך להיות עד
חמס: לא תהיה אחרי רבים לרעת ולא תענה על ריב לנטת אחרי רבים
להטת: ודל לא תהדר בריבו: כי תפגע שור אויבך או חמרו תעה השב תשיבנו
לו: כי תראה חמור שנאך רבץ תחת משאו וחדלת מעזב לו עזב תעזב עמו:
לא תטה משפט אביונך בריבו: מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק אל תהרג כי
לא אצדיק רשע: ושחד לא תקח כי השחד יעור פקחים ויסלף דברי צדיקים:
וגר לא תלחץ ואתם ידעתם את נפש הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים:
ושש שנים תזרע את ארצך ואספת את תבואתה: ושבעית תשמטנה ונטשתה
ואכלו אביני עמך ויתרם תאכל חית השדה כן תעשה לכרמך לזיתך: ששת
ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת למען ינוח שורך וחמרך ויפש בן
אמתך והגר: ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו ושם אלהים אחרים לא תזכירו
לא ישמע על פיך: שלש רגלים תחג לי בשנה: את חג המצות תשמר שבעת
ימים תאכל מצות כאשר צויתיך למועד חדש האביב כי בו יצאת ממצרים
ולא יראו פני ריקם: וחג הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה וחג האסיף
בצאת השנה באספך את מעשיך מן השדה: שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך
את פני האדון יי: לא תזבח על חמץ דם זבחי ולא ילין חלב חגי עד בקר:
ראשית בכורי אדמתך תביא בית יי אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו:
הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך ולהביאך אל המקום אשר הכנתי:
השמר מפניו ושמע בקלו אל תמר בו כי לא ישא לפשעכם כי שמי בקרבו:
כי אם שמוע תשמע בקלו ועשית כל אשר אדבר ואיבתי את איביך ואצרתי
את צרריך: כי ילך מלאכי לפניך והביאך אל האמרי והחתי והפרזי והכנעני
והחוי והיבוסי והכחדתיו: לא תשתחוה לאלהיהם ולא תעבדם ולא תעשה
כמעשיהם כי הרס תהרסם ושבר תשבר מצבותיהם: ועבדתם את יי אלהיכם
וברך את לחמך ואת מימיך והסרתי מחלה מקרבך: לא תהיה משכלה ועקרה
בארצך את מספר ימיך אמלא: את אימתי אשלח לפניך והמותי את כל עם
אשר תבא בהם ונתתי את כל אויביך אליך עורף: ושלחתי את הצרעה לפניך
וגרשה את החוי את הכנעני ואת החתי מלפניך: לא אגרשנו מפניך בשנה
אחת פן תהיה הארץ שממה ורבה עליך חית השדה: מעט מעט אגרשנו מפניך
עד אשר תפרה ונחלת את הארץ: ושתי את גבולך מים סוף ועד ים פלשתים
וממדבר עד הנהר כי אתן בידכם את יושבי הארץ וגרשתמו מפניך: לא תכרת
להם ולאלהיהם ברית: לא ישבו בארצך פן יחטיאו אתך לי כי תעבד את
אלהיהם והיה לך למוקש: וכי תקח מבנתיו לבניך וזנו בנתיו אחרי אלהיהם
והזנו את בניך אחרי אלהיהם: מסכה לא תעשה לך: את חג המצות תשמר
שבעת ימים תאכל מצות אשר צויתיך לעת חדש האביב כי בחדש האביב יצאת
ממצרים: וכל פטר רחם לי וכל מקנך תזכר פטר שור ושה: ופטר חמור תפדה
בשה ואם לא תפדה וערפתו כל בכור אדם בבניך תפדה: ולא יראו פני ריקם:
ששת ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחריש ובקציר תשבת: וחג שבעות
תעשה לך בכורי קציר חטים וחג האסיף תקופת השנה: שלש פעמים בשנה
יראה כל זכורך את פני האדון יי אלהי ישראל: כי אורישה גוים מפניך
והרחבתי את גבולך ולא יחמד איש את ארצך בעלתך לראות את פני יי
אלהיך שלש פעמים בשנה: לא תשחט על חמץ דם זבחי ולא ילין לבקר זבח
חג הפסח: ראשית בכורי אדמתך תביא בית יי אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו:
ויאמר יי אל משה כתב לך את הדברים האלה כי על פי הדברים האלה כרתי
אתך ברית ואת ישראל: ויהי שם עם יי ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא
אכל ומים לא שתה ויכתב על הלחת את דברי הברית עשרת הדברים:
וירד משה מהר סיני ושני לחת העדת ביד משה ברדתו מן ההר ומשה לא
ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו: וירא אהרן וכל בני ישראל את משה והנה
קרן עור פניו וייראו מגשת אליו: ויקרא אליהם משה וישבו אליו אהרן וכל
הנשיאים בעדה וידבר משה אליהם: ואחרי כן נגשו כל בני ישראל ויצו אתם
את כל אשר דבר יי אתו בהר סיני: ויכל משה מדבר אתם ויתן על פניו
מסוה: ובבא משה לפני יי לדבר אתו יסיר את המסוה עד צאתו ויצא ודבר
אל בני ישראל את אשר יצוה: וראו בני ישראל את פני משה כי קרן עור
פני משה והשיב משה את המסוה על פניו עד בואו לדבר אתו: ויקהל משה
את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה יי לעשות
אתם: ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון
ליי כל העשה בו מלאכה יומת: לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת:
וידבר משה אל כל עדת בני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה יי לאמר: קחו
מאתכם תרומה ליי כל נדיב לבו יביאה את תרומת יי זהב וכסף ונחשת:
ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים: ועורת אילם מאדמים ועורת תחשים
ועצי שטים: שמן למאור בשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים: אבני שהם
ואבני מלואים לאפד ולחשן: וכל חכם לב בכם יבאו ויעשו את כל אשר צוה
יי: את המשכן את אהלו ואת מכסהו את קרסיו ואת קרשיו את בריחו את
עמודיו ואת אדניו: את הארון ואת הבדים אתו את הכפרת ואת פרכת המסך:
את השלחן ואת בדיו ואת כל כליו ואת לחם הפנים: ואת מנורת המאור ואת
כליה ואת נרתיה ואת שמן המאור: ואת מזבח הקטרת ואת בדיו ואת שמן
המשחה ואת קטרת הסמים ואת מסך הפתח לפתח המשכן: את מזבח העלה
ואת מכבר הנחשת אשר לו את בדיו ואת כל כליו את הכיור ואת כנו: את
קלעי החצר ואת עמודיו ואת אדניו ואת מסך שער החצר: את יתדת המשכן
ואת יתדת החצר ואת מיתריהם: את בגדי השרד לשרת בקדש את בגדי הקדש
לאהרן הכהן ואת בגדי בניו לכהן: ויצאו כל עדת בני ישראל מלפני משה:
ויבאו כל איש אשר נשאו לבו וכל אשר נדבו רוחו אתו הביאו את תרומת יי
למלאכת עבדת האהל ולכל עבדתו ולבגדי הקדש: והאנשים על הנשים באו כל
נדיב לב הביאו חח ונזם טבעת וכומז כל כלי זהב וכל איש אשר הניף תנופת
זהב ליי: וכל אשר נמצא אתו תכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים ועורת
אילם מאדמים ועורת תחשים הביאו: כל מרים תרומת כסף ונחשת הביאו את
תרומת יי וכל אשר נמצא אתו עצי שטים לכל מלאכת עבדת הקדש הביאו:
וכל אשה חכמת לב בידיה טוו ויביאו מטוה את התכלת ואת הארגמן את תולעת
השני ואת השש: וכל הנשים אשר נשא לבן אתן בחכמה טוו את העזים: והנשיאם
הביאו את אבני השהם ואת אבני המלואים לאפד ולחשן: ואת הבשם ואת השמן
למאור ולשמן המשחה ולקטרת הסמים: כל איש ואשה אשר נדב לבם להביא
לכל המלאכה אשר צוה יי לעשות ביד משה הביאו בני ישראל נדבה ליי:
ויאמר משה אל בני ישראל ראו קרא יי בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה
יהודה: וימלא אתו רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת ובכל מלאכה: ולחשב
מחשבת לעשות בזהב ובכסף ובנחשת: ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ לעשות
בכל מלאכת מחשבת: ולהורת נתן בלבו הוא ואהליאב בן אחיסמך למטה דן:
מלא אתם חכמת לב לעשות את כל מלאכת חרש וחשב ורקם בתכלת ובארגמן
ובתולעת השני ובשש וארג עשי כל מלאכה וחשבי מחשבת: ועשה אהרן
ובניו את כל הדברים אשר צוה יי את משה כן עשו: ויאמר משה אל בני
ישראל ראו קרא יי בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה: וימלא אתו
רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת ובכל מלאכה: ולחשב מחשבת לעשות בזהב
ובכסף ובנחשת: ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ לעשות בכל מלאכת מחשבת:
ולהורת נתן בלבו הוא ואהליאב בן אחיסמך למטה דן: מלא אתם חכמת לב
לעשות את כל מלאכת חרש וחשב ורקם בתכלת ובארגמן ובתולעת השני ובשש
וארג עשי כל מלאכה וחשבי מחשבת: ועשה אהרן ובניו את כל הדברים אשר
צוה יי את משה כן עשו: ויאמר משה אל בני ישראל ראו קרא יי בשם בצלאל
בן אורי בן חור למטה יהודה: וימלא אתו רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת
ובכל מלאכה: ולחשב מחשבת לעשות בזהב ובכסף ובנחשת: ובחרשת אבן למלאת
ובחרשת עץ לעשות בכל מלאכת מחשבת: ולהורת נתן בלבו הוא ואהליאב בן
אחיסמך למטה דן: מלא אתם חכמת לב לעשות את כל מלאכת חרש וחשב ורקם
בתכלת ובארגמן ובתולעת השני ובשש וארג עשי כל מלאכה וחשבי מחשבת:
ועשה אהרן ובניו את כל הדברים אשר צוה יי את משה כן עשו: ויאמר משה
אל בני ישראל ראו קרא יי בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה: וימלא
אתו רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת ובכל מלאכה: ולחשב מחשבת לעשות
בזהב ובכסף ובנחשת: ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ לעשות בכל מלאכת
מחשבת: ולהורת נתן בלבו הוא ואהליאב בן אחיסמך למטה דן: מלא אתם
חכמת לב לעשות את כל מלאכת חרש וחשב ורקם בתכלת ובארגמן ובתולעת
השני ובשש וארג

לְמַטֶּה מִן קַדְקֹד : 30 וְכָל אֲרוֹן הַיְרֵ
שֹׁרֵי הַיְרֵד מֹשֶׁה : וּבְנוּחֹה
יְרֵד הַיְרֵד בְּעֵי לְמִשְׁרֵי אֲרוֹנָא יְהֵוָה עָנְנָא
מִקְפֵל וְקָאֵם וְלָא הֲוָה פָּרִיס עַד דְּהֲוָה
מֹשֶׁה קָאֵם בִּצְלוֹ וּמִצְלֵי וּבְעֵי רַחֲמִין קֳדָם
יְיָ וְיִתְקַף רוּגְזָךְ
חוּשׁ עִלָּן בְּרַחֲמָךְ שְׁבִיָא דְּעַמָּךְ וְיַבְרֵךְ יְרוּשָׁא
קֳדָם יְיָ וְיֵן אָמַר חוּב כְּרוֹן מִסְרָא דַיְיָ
וְאַשְׁרֵי אִיהוּ אֲלָיָא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל :

וַיְהִי הָעָם וַיִּהְיוּ רָעִים בְּאָזְנֵי יְיָ וַיִּשְׁמַע יְיָ וַיִּחַר אַפּוֹ וַתִּבְעַר בָּהֶם אֵשׁ יְיָ וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה :
2 וַיִּצְעַק הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל יְיָ וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ :
3 וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא תַּבְעֵרָה כִּי בָעֲרָה בָּם אֵשׁ יְיָ :
4 וְהָאסַפְסֻף אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּוּ תַּאֲוָה וַיָּשֻׁבוּ וַיִּבְכּוּ גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמְרוּ מִי יַאֲכִלֵנוּ בָּשָׂר :
5 זָכַרְנוּ אֶת הַדָּגָה אֲשֶׁר נֹאכַל בְּמִצְרַיִם חִנָּם אֵת הַקִּשּׁוּאִים וְאֵת הָאֲבַטִּחִים וְאֵת הֶחָצִיר וְאֵת הַבְּצָלִים וְאֵת הַשּׁוּמִים :
6 וְעַתָּה נַפְשֵׁנוּ יְבֵשָׁה אֵין כֹּל בִּלְתִּי אֶל הַמָּן עֵינֵינוּ :
7 וְהַמָּן כִּזְרַע גַּד הוּא וְעֵינוֹ כְּעֵין הַבְּדֹלַח :
8 שָׁטוּ הָעָם וְלָקְטוּ וְטָחֲנוּ בָרֵחַיִם אוֹ דָכוּ בַּמְּדֹכָה וּבִשְּׁלוּ בַּפָּרוּר וְעָשׂוּ אֹתָם עֻגוֹת וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם לְבִיבוֹת בַּשָּׁמֶן :
9 וּבְרֶדֶת הַטַּל עַל הַמַּחֲנֶה לָיְלָה יֵרֵד הַמָּן עָלָיו :
10 וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה אֶת הָעָם בֹּכֶה לְמִשְׁפְּחֹתָיו אִישׁ פֶּתַח אָהֳלוֹ וַיִּחַר אַף יְיָ מְאֹד וּבְעֵינֵי מֹשֶׁה רָע :
11 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְיָ לָמָּה הֲרֵעוֹתָ לְעַבְדֶּךָ וְלָמָּה לֹא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לָשׂוּם אֶת מַשָּׂא כָּל הָעָם הַזֶּה עָלָי :
12 הַאָנֹכִי הָרִיתִי אֶת כָּל הָעָם הַזֶּה אִם אָנֹכִי יְלִדְתִּיהוּ כִּי תֹאמַר אֵלַי שָׂאֵהוּ בְחֵיקֶךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֹמֵן אֶת הַיֹּנֵק עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתָיו :
13 מֵאַיִן לִי בָשָׂר לָתֵת לְכָל הָעָם הַזֶּה כִּי יִבְכּוּ עָלַי לֵאמֹר תְּנָה לָנוּ בָּשָׂר וְנֹאכֵלָה :
14 לֹא אוּכַל אָנֹכִי לְבַדִּי לָשֵׂאת אֶת כָּל הָעָם הַזֶּה כִּי כָבֵד מִמֶּנִּי :
15 וְאִם כָּכָה אַתָּה עֹשֶׂה לִי הָרְגֵנִי נָא הָרֹג אִם מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְאַל אֶרְאֶה בְּרָעָתִי :
16 וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה אֱסֹף לִי שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדַעְתָּ כִּי הֵם זִקְנֵי הָעָם וְשֹׁטְרָיו וְלָקַחְתָּ אֹתָם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וְנִצְּבוּ שָׁם עִמָּךְ :
17 וְיָרַדְתִּי וְדִבַּרְתִּי עִמְּךָ שָׁם וְאָצַלְתִּי מִן הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְשַׂמְתִּי עֲלֵהֶם וְנָשְׂאוּ אִתְּךָ בְּמַשָּׂא הָעָם וְלֹא תִשָּׂא אַתָּה לְבַדֶּךָ :
18 וְאֶל הָעָם תֹּאמַר הִתְקַדְּשׁוּ לְמָחָר וַאֲכַלְתֶּם בָּשָׂר כִּי בְּכִיתֶם בְּאָזְנֵי יְיָ לֵאמֹר מִי יַאֲכִלֵנוּ בָּשָׂר כִּי טוֹב לָנוּ בְּמִצְרָיִם וְנָתַן יְיָ לָכֶם בָּשָׂר וַאֲכַלְתֶּם :
19 לֹא יוֹם אֶחָד תֹּאכְלוּן וְלֹא יוֹמַיִם וְלֹא חֲמִשָּׁה יָמִים וְלֹא עֲשָׂרָה יָמִים וְלֹא עֶשְׂרִים יוֹם :
20 עַד חֹדֶשׁ יָמִים עַד אֲשֶׁר יֵצֵא מֵאַפְּכֶם וְהָיָה לָכֶם לְזָרָא יַעַן כִּי מְאַסְתֶּם אֶת יְיָ אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם וַתִּבְכּוּ לְפָנָיו לֵאמֹר לָמָּה זֶּה יָצָאנוּ מִמִּצְרָיִם :
21 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלִי הָעָם אֲשֶׁר אָנֹכִי בְקִרְבּוֹ וְאַתָּה אָמַרְתָּ בָּשָׂר אֶתֵּן לָהֶם וְאָכְלוּ חֹדֶשׁ יָמִים :
22 הֲצֹאן וּבָקָר יִשָּׁחֵט לָהֶם וּמָצָא לָהֶם אִם אֵת כָּל דְּגֵי הַיָּם יֵאָסֵף לָהֶם וּמָצָא לָהֶם :
23 וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה הֲיַד יְיָ תִּקְצָר עַתָּה תִּרְאֶה הֲיִקְרְךָ דְבָרִי אִם לֹא :
24 וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל הָעָם אֵת דִּבְרֵי יְיָ וַיֶּאֱסֹף שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי הָעָם וַיַּעֲמֵד אֹתָם סָבִיב לָאֹהֶל :
25 וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיָּאצֶל מִן הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל שִׁבְעִים אִישׁ הַזְּקֵנִים וַיְהִי כְּנוֹחַ עָלֵיהֶם הָרוּחַ וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יָסָפוּ :
26 וַיִּשָּׁאֲרוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים בַּמַּחֲנֶה שֵׁם הָאֶחָד אֶלְדָּד וְשֵׁם הַשֵּׁנִי מֵידָד וַתָּנַח עֲלֵהֶם הָרוּחַ וְהֵמָּה בַּכְּתֻבִים וְלֹא יָצְאוּ הָאֹהֱלָה וַיִּתְנַבְּאוּ בַּמַּחֲנֶה :
27 וַתָּרָץ הַנַּעַר וַיַּגֶּד לְמֹשֶׁה וַיֹּאמַר אֶלְדָּד וּמֵידָד מִתְנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה :
28 וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן מְשָׁרֵת מֹשֶׁה מִבְחֻרָיו וַיֹּאמַר אֲדֹנִי מֹשֶׁה כְּלָאֵם :
29 וַיֹּאמֶר לוֹ מֹשֶׁה הַמְקַנֵּא אַתָּה לִי וּמִי יִתֵּן כָּל עַם יְיָ נְבִיאִים כִּי יִתֵּן יְיָ אֶת רוּחוֹ עֲלֵהֶם :
30 וַיֵּאָסֵף מֹשֶׁה אֶל הַמַּחֲנֶה הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל :
31 וְרוּחַ נָסַע מֵאֵת יְיָ וַיָּגָז שַׂלְוִים מִן הַיָּם וַיַּטֵּשׁ עַל הַמַּחֲנֶה כְּדֶרֶךְ יוֹם כֹּה וְכֹה סָבִיב לַמַּחֲנֶה וּכְאַמָּתַיִם עַל פְּנֵי הָאָרֶץ :
32 וַיָּקָם הָעָם כָּל הַיּוֹם הַהוּא וְכָל הַלַּיְלָה וְכָל יוֹם הַמָּחֳרָת וַיַּאַסְפוּ אֶת הַשַּׂלְוִי הַמַּמְעִיט אָסַף עֲשָׂרָה חֳמָרִים וַיִּשְׁטְחוּ לָהֶם שָׁטוֹחַ סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה :
33 הַבָּשָׂר עוֹדֶנּוּ בֵּין שִׁנֵּיהֶם טֶרֶם יִכָּרֵת וְאַף יְיָ חָרָה בָּעָם וַיַּךְ יְיָ בָּעָם מַכָּה רַבָּה מְאֹד :
34 וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה כִּי שָׁם קָבְרוּ אֶת הָעָם הַמִּתְאַוִּים :
35 מִקִּבְרוֹת הַתַּאֲוָה נָסְעוּ הָעָם חֲצֵרוֹת וַיִּהְיוּ בַּחֲצֵרוֹת :

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

וּמָן דְּאִתְרְמִי לְעַמָּא לְמֶהֱוֵי מִתְרַעֲמִין בִּישָׁא קֳדָם יְיָ וְשָׁמַע יְיָ וְאִתְקַף רוּגְזֵיהּ וְאִתְיְקַד בְּהוֹן נוּרָא דַיְיָ וְאָכְלַת בִּסְטַר מַשְׁרִיתָא :
2 וְצַלִּי עַמָּא לְקֳדָם מֹשֶׁה וְצַלִּי מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ וְאִתְבְּלַע נוּרָא :
3 וּלְאַתְרָא הַהוּא אִתְקְרֵי תַּבְעֵרָה אֲרוֹם אִתְיְקַד בְּהוֹן נוּרָא דַיְיָ :
4 וְכְנִשְׁתָּא דְּאִתְכַּנְשׁוּ בֵּינֵיהוֹן אִתְרַעֲיוּ רְעוּתָא וְתָבוּ וּבְכוֹ אַף בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמָרוּ מַן יְהַב לָנָא בִּסְרָא :
5 דְּהֲוֵינָא מְדַכְּרִין יָת נוּנֵי דְּהֲווֹ אָכְלִין בְּמִצְרַיִם בְּלָא כַסְפָּא יָת קִשּׁוּאֵי וְיָת מִלְפּוּנֵי וְיָת קְרַטְיוֹסֵי וְיָת בְּצַלָּא וְיָת חוּמְיָא :
6 וּכְעַן נַפְשָׁנָא יְבִישָׁא לֵית כֹּל בִּלְחוֹדָא לְוָת מָנָא עֵינָנָא :
7 וּמָנָא כְּזַרְעָא דְכוּסְבָּרָא הוּא וְחֵזְוֵהּ כְּחֵזְוֵי בְּדוֹלָחָא :
8 שַׁטוּ עַמָּא וְלָקְטוּ וְטָחֲנוּ בְּרֵיחַיָּא אוֹ דָכוּ בְּדוּכְנָא וּבִשְּׁלוּ בְּקַלַּחְתָּא וְעָבְדוּ מִנֵּיהּ גְּרִיצִין וְטַעֲמֵהּ כְּטַעֲמָא דְּלִבִּיבָא דְּמִשְׁחָא :
9 וּבְזִמְנָא דְּנָחֵת טַלָּא עַל מַשְׁרִיתָא נָחֵת מָנָא עֲלוֹהִי :
10 וּשְׁמַע מֹשֶׁה יָת עַמָּא דְּבָכָן לְזַרְעֲהוֹן כָּל חַד וְחַד בְּתָרַע מַשְׁכְּנֵהּ וּתְקֵף רוּגְזָא דַיְיָ לַחֲדָא וּבְעֵינֵי מֹשֶׁה בִּישׁ :
11 וַאֲמַר מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ לְמָא בִּשַּׁעְתָּ לְעַבְדָּךְ וּלְמָא לָא אַשְׁכַּחְנָא רַחֲמִין קֳדָמָךְ לְמִשְׁוֵי יָת תְּקוֹף כָּל עַמָּא דָּא עֲלָי :
12 הַאֲנָא יָת כָּל עַמָּא דָּא אִתְעֻבֵּרֵת אִם אֲנָא יָלַדְתִּינוּן אֲרוֹם תֵּימַר לִי סַב יָתֵיהּ בְּחֵיקָךְ כְּמָא דְּנָטִיל אֻמָּנָא יָת עוּלְּמָא עַל אַרְעָא דְּקַיֵּימְתָּ לַאֲבָהָתֵיהוֹן :
13 מִן אֵיכָן לִי בִּסְרָא לְמִתַּן לְכָל עַמָּא דָּא אֲרוֹם יִבְכּוּן עֲלַי לְמֵימַר הַב לָנָא בִּסְרָא וְנֵיכוֹל :
14 לָא יָכִילְנָא אֲנָא בִּלְחוֹדָי לְמִסְבַּל יָת כָּל עַמָּא דָּא אֲרוֹם תְּקִיל מִנִּי :
15 וְאִם כְּדֵין אַתְּ עָבֵד עִמִּי קְטוֹל קְטוֹלֵנִי כְּעַן אִם אַשְׁכַּחְתִּי רַחֲמִין קֳדָמָךְ וְלָא אֶחֱזֵי בְּבִישְׁתִּי :
16 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה כְּנֵשׁ לִי שִׁבְעִין גַּבְרִין מִסָּבֵי יִשְׂרָאֵל דְּאַתְּ יָדַע אֲרוֹם אִנּוּן סָבֵי עַמָּא וְשָׁטָרוֹהִי וְתִסַּב יָתְהוֹן לְוָת מַשְׁכַּן זִמְנָא וְיִתְקָיְמוּן תַּמָּן עִמָּךְ :
17 וְאֵיחוֹת וְאֶמְלֵל מִן רוּחָא דְּעָלָךְ וְאֶתֵּן עֲלֵיהוֹן וְיִסְבְּלוּן עִמָּךְ בִּמְסַת עַמָּא וְלָא תִסְבַּל אַתְּ בִּלְחוֹדָךְ :
18 וּלְעַמָּא תֵּימַר אִתְקַדָּשׁוּ לְמָחָר וְתֵיכְלוּן בִּסְרָא אֲרוֹם בְּכִיתוּן קֳדָם יְיָ לְמֵימַר מַן יְהַב לָנָא בִּסְרָא אֲרוֹם שַׁפִּיר לָנָא בְּמִצְרַיִם וְיִתֵּן יְיָ לְכוֹן בִּסְרָא וְתֵיכְלוּן :
19 לָא יוֹמָא חַד תֵּיכְלוּן וְלָא תְרֵין יוֹמִין וְלָא חֲמִשָּׁא יוֹמִין וְלָא עֲשַׂר יוֹמִין וְלָא עֶסְרִין יוֹמִין :
20 עַד יַרְחָא יְמִין עַד דְּתִפּוֹק מִן אַפֵּיכוֹן וְתְהֵי לְכוֹן לְתִקְלָא עַל דִּי אַתְרַכְתּוּן יָת יְיָ דְּשָׁרֵי בֵּינֵיכוֹן וּבְכִיתוּן קֳדָמוֹהִי לְמֵימַר לְמָא דֵּין נְפַקְנָא מִמִּצְרָיִם :
21 וַאֲמַר מֹשֶׁה שִׁתְּמֵאָה אַלְפִין רַגְלָאֵי עַמָּא דַּאֲנָא שָׁרֵי בְּגַוֵּיהוֹן וְאַתְּ אֲמַרְתָּ בִּסְרָא אֶתֵּן לְהוֹן וְיֵיכְלוּן יַרְחָא יְמִין :
22 הֲעָנָא וְתוֹרָא יִתְכַּס לְהוֹן וְיִשְׁתְּכַח לְהוֹן אִם יָת כָּל נוּנֵי יַמָּא יִתְכַּנְשׁוּן לְהוֹן וְיִשְׁתְּכַח לְהוֹן :
23 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה הֲמִן יְקָרָא דַיְיָ אִתְמְנַע כְּעַן תֶּחֱזֵי הֲיִקְרֵיךְ פִּתְגָמִי אִם לָא :
24 וּנְפַק מֹשֶׁה וְמַלֵּיל לְעַמָּא יָת פִּתְגָמֵי יְיָ וְכְנַשׁ שִׁבְעִין גַּבְרִין מִסָּבֵי עַמָּא וְקָאֵם יָתְהוֹן סְחוֹר לְמַשְׁכְּנָא :
25 וּנְחַת יְיָ בְּעִנָנָא וּמַלֵּיל עִמֵּהּ וְאַפְרֵישׁ מִן רוּחָא דְּעָלוֹהִי וְיָהַב עַל שִׁבְעִין גַּבְרֵי סָבַיָּא וַהֲוָה כַּד נָחַת עֲלֵיהוֹן רוּחָא וְאִתְנַבִּיאוּ וְלָא אוֹסִיפוּ :
26 וְאִשְׁתְּאַרוּ תְּרֵין גַּבְרִין בְּמַשְׁרִיתָא שׁוּם חַד אֶלְדָּד וְשׁוּם תִּנְיָנָא מֵידָד וְנָחַת עֲלֵיהוֹן רוּחָא וְאִנּוּן בִּכְתָבַיָּא וְלָא נְפָקוּ לְמַשְׁכְּנָא וְאִתְנַבִּיאוּ בְּמַשְׁרִיתָא :
27 וְרָהֲטַת עוּלֲמָא וְחַוִּיאַת לְמֹשֶׁה וְאָמְרַת אֶלְדָּד וּמֵידָד מִתְנַבְּיִין בְּמַשְׁרִיתָא :
28 וְעָנָה יְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן מְשַׁמְּשָׁנֵהּ דְּמֹשֶׁה מִן בְּחוּרוֹהִי וַאֲמַר רִבּוֹנִי מֹשֶׁה כְּלָנְהוֹן :
29 וַאֲמַר לֵהּ מֹשֶׁה הַמְקַנֵּי אַתְּ לִי וּמַן יִתֵּן כָּל עַמָּא דַיְיָ נְבִיאִין אֲרוֹם יִתֵּן יְיָ יָת רוּחֵהּ עֲלֵיהוֹן :
30 וְאִתְכְּנִישׁ מֹשֶׁה לְמַשְׁרִיתָא הוּא וְסָבֵי יִשְׂרָאֵל :
31 וְרוּחָא נְפַק מִן קֳדָם יְיָ וְאַפְרֵישׁ שְׂלָוִין מִן יַמָּא וְשַׁדַּר עַל מַשְׁרִיתָא כְּמַהֲלַךְ יוֹמָא כָּא וְכָא סְחוֹר לְמַשְׁרִיתָא וּכְאַמְּתַיִם עַל אַפֵּי אַרְעָא :
32 וְקָם עַמָּא כָּל יוֹמָא הַהוּא וְכָל לֵילְיָא וְכָל יוֹמָא דְּבָתַר דָּךְ וְכַנְשׁוּ יָת שְׂלָוִי דְּלָא אִתְכַּנַּשׁ לְאִנּוּן דְּכַנְשׁוּ עֲשַׂר חֲמָרִין וּפְרִיסוּ לְהוֹן פְּרִיסָן סְחוֹר לְמַשְׁרִיתָא :
33 בִּסְרָא עוֹדֵנֵּהּ בֵּין שִׁנֵּיהוֹן עַד לָא אִתְעַכַּל וּרְגַז רוּגְזָא דַיְיָ בְּעַמָּא וּמְחָא יְיָ בְּעַמָּא מַכְתָּשָׁא רַבְרְבָא לַחֲדָא :
34 וּלְאַתְרָא הַהוּא אִתְקְרֵי קִבְרוֹת דְּעַמָּא דְּאִתְרְעִיאוּ אֲרוֹם תַּמָּן קָבְרוּ יָת עַמָּא דְּאִתְרְעִיאוּ :
35 וּמִקִּבְרוֹת דְּעַמָּא דְּאִתְרְעִיאוּ נְטַלוּ עַמָּא לַחֲצֵרוֹת וַהֲווֹ בַּחֲצֵרוֹת :

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* וּבְיוֹמָא דְּחֶדְוַת כְּרֵסֵיכוֹן וּבְיוֹמֵי מוֹעֲדֵיכוֹן וּבְרֵישׁ יַרְחֵיכוֹן וְתִתְקְעוּן בְּחֲצוֹצְרַיָּא עַל עֹלָוָתֵיכוֹן וְעַל נִכְסַת קֻדְשֵׁיכוֹן וְתְהוֹן לְכוֹן לְדִכְרָנָא קֳדָם אֱלָהָכוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהָכוֹן :
* וַהֲוָה בְּשַׁתָּא תִּנְיָנָתָא בְּיַרְחָא תִּנְיָנָא בְּעַסְרִין יוֹמִין לְיַרְחָא אִתְרְמִימַת עוּלְּמָא מֵעַל מַשְׁכַּן סָהֲדוּתָא :
* וּנְטַלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִטְּלֵיהוֹן מִמַּדְבְּרָא דְּסִינַי וְשָׁרַת עוּלְּמָא בְּמַדְבְּרָא דְּפָארָן :
* וּנְטַלוּ בְּקַדְמִיתָא עַל יְדָא דְּמֹשֶׁה מַשְׁרִיתָא דִּבְנֵי יְהוּדָה לְחֵילֵיהוֹן וְעַל חֵילֵיהּ נַחְשׁוֹן בַּר עַמִּינָדָב :
* וְעַל חֵיל שִׁבְטָא דִּבְנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בַּר צוּעָר :
* וְעַל חֵיל שִׁבְטָא דִּבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בַּר חֵילוֹן :
* וְאִתְכְּנִישׁ מַשְׁכְּנָא וּנְטַלוּ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן וּבְנֵי מְרָרִי נָטְלֵי מַשְׁכְּנָא :
* וּנְטַלוּ מַשְׁרִיתָא דִּבְנֵי רְאוּבֵן לְחֵילֵיהוֹן וְעַל חֵילֵיהּ אֱלִיצוּר בַּר שְׁדֵיאוּר :
* וְעַל חֵיל שִׁבְטָא דִּבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלוּמִיאֵל בַּר צוּרִישַׁדָּי :
* וְעַל חֵיל שִׁבְטָא דִּבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בַּר דְּעוּאֵל :
* וּנְטַלוּ מַשְׁרִיתָא דִּבְנֵי קְהָת נָטְלֵי קֻדְשַׁיָּא וְקָמוּ אֲחֹרָנַיָּא עַד דַּהֲווֹ מָטְלִין יָת מַשְׁכְּנָא :
* וּנְטַלוּ מַשְׁרִיתָא דִּבְנֵי אֶפְרַיִם לְחֵילֵיהוֹן וְעַל חֵילֵיהּ אֱלִישָׁמָע בַּר עַמִּיהוּד :
* וְעַל חֵיל שִׁבְטָא דִּבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בַּר פְּדָה צוּר :
* וְעַל חֵיל שִׁבְטָא דִּבְנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בַּר גִּדְעוֹנִי :
* וּנְטַלוּ מַשְׁרִיתָא דִּבְנֵי דָן מְכַנְּשָׁא לְכָל מַשְׁרִיתָתָא לְחֵילֵיהוֹן וְעַל חֵילֵיהּ אֲחִיעֶזֶר בַּר עַמִּישַׁדָּי :
* וְעַל חֵיל שִׁבְטָא דִּבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בַּר עָכְרָן :
* וְעַל חֵיל שִׁבְטָא דִּבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בַּר עֵינָן :
* אִלֵּין מַטְּלֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְחֵילֵיהוֹן וְאִתְטַלִּיאוּ וְנָטְלוּ :
* וַאֲמַר מֹשֶׁה לְחוֹבָב בַּר רְעוּאֵל מִדְיָנָאָה חְמוֹי דְמֹשֶׁה נַטְלִין אֲנַחְנָא לְאַתְרָא דַּאֲמַר יְיָ אִתֵּן לְכוֹן אֱתָא עִמָּנָא וְנֵיטַב לָךְ אֲרוֹם יְיָ מַלֵּיל טָב עַל יִשְׂרָאֵל :
* וַאֲמַר לֵהּ לָא אֵיזֵיל אֲרוֹם לְאַתְרִי דִּלְוָתִי אֶזֵיל אֶלָּא לְגַנְתִּי וּלְגִנְסָתִי אֵיזֵיל :
* וַאֲמַר לָא תְשׁוֹבֵב יָתָנָא אֲרוֹם עַל כֵּן יְדַעְתָּ אֲתָרָא דִּמְשֵׁי לָנָא בְּמַדְבְּרָא וּתְהֵי לָנָא לְעֵינָא :
* וַהֲוָה אִם אֲזַלְתְּ עִמָּנָא וַהֲוָה טָבָא דְּטָבָא דַּאֲנָא טָב לְהוֹן וְנֵיטַב לָךְ :
* וּנְטַלוּ מִטּוּרָא דַּיְיָ מַהֲלַךְ תְּלָתָא יוֹמִין וְתָבוּתָא דִּקְיָמָא דְּיְיָ אֲזַלַת קֳדָמֵיהוֹן מַהֲלַךְ תְּלָתָא יוֹמִין לְמִבְדַּק לְהוֹן אֲתַר לְמִשְׁרֵי :
* וְעֻנָּנָא דַּיְיָ בְּמִטַּלֵּיהוֹן יוֹמָמָא כַּד נָטְלִין מִן מַשְׁרִיתָא :
* וַהֲוָה כַּד נָטַל תָּבוּתָא וַאֲמַר מֹשֶׁה אִתְקַף יְיָ וְיִתְבְּדַּרוּן סָנְאָךְ וְיֶהֱרְבוּן דְּסָנְאָךְ מִן קֳדָמָךְ :
* וְכַד נָח אֲמַר תּוּב יְיָ לְרִבְוָן אַלְפֵי עַדְבָן דְּיִשְׂרָאֵל :

וַיְהִי הָעָם כְּמִתְאֹנְנִים רָע בְּאָזְנֵי יְיָ וַיִּשְׁמַע יְיָ וַיִּחַר אַפּוֹ וַתִּבְעַר בָּהֶם אֵשׁ יְיָ וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה :
2 וַיִּצְעַק הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל יְיָ וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ :
3 וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא תַּבְעֵרָה כִּי בָעֲרָה בָּם אֵשׁ יְיָ :
4 וְהָאסַפְסֻף אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּוּ תַּאֲוָה וַיָּשֻׁבוּ וַיִּבְכּוּ גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִי יַאֲכִלֵנוּ בָּשָׂר :
5 זָכַרְנוּ אֶת הַדָּגָה אֲשֶׁר נֹאכַל בְּמִצְרַיִם חִנָּם אֵת הַקִּשּׁוּאִים וְאֵת הָאֲבַטִּחִים וְאֵת הֶחָצִיר וְאֵת הַבְּצָלִים וְאֵת הַשּׁוּמִים :
6 וְעַתָּה נַפְשֵׁנוּ יְבֵשָׁה אֵין כֹּל בִּלְתִּי אֶל הַמָּן עֵינֵינוּ :
7 וְהַמָּן כִּזְרַע גַּד הוּא וְעֵינוֹ כְּעֵין הַבְּדֹלַח :
8 שָׁטוּ הָעָם וְלָקְטוּ וְטָחֲנוּ בָרֵחַיִם אוֹ דָכוּ בַּמְּדֹכָה וּבִשְּׁלוּ בַּפָּרוּר וְעָשׂוּ אֹתָם עֻגוֹת וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם לְבִיבוֹת בַּשָּׁמֶן :
9 וּבְרֶדֶת הַטַּל עַל הַמַּחֲנֶה לָיְלָה יֵרֵד הַמָּן עָלָיו :
10 וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה אֶת הָעָם בֹּכֶה לְמִשְׁפְּחֹתָיו אִישׁ פֶּתַח אָהֳלוֹ וַיִּחַר אַף יְיָ מְאֹד וּבְעֵינֵי מֹשֶׁה רָע :
11 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְיָ לָמָּה הֲרֵעוֹתָ לְעַבְדֶּךָ וְלָמָּה לֹא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לָשׂוּם אֶת מַשָּׂא כָּל הָעָם הַזֶּה עָלָי :
12 הַאָנֹכִי הָרִיתִי אֶת כָּל הָעָם הַזֶּה אִם אָנֹכִי יְלִדְתִּיהוּ כִּי תֹאמַר אֵלַי שָׂאֵהוּ בְחֵיקֶךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֹמֵן אֶת הַיֹּנֵק עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתָיו :
13 מֵאַיִן לִי בָשָׂר לָתֵת לְכָל הָעָם הַזֶּה כִּי יִבְכּוּ עָלַי לֵאמֹר תְּנָה לָנוּ בָּשָׂר וְנֹאכֵלָה :
14 לֹא אוּכַל אָנֹכִי לְבַדִּי לָשֵׂאת אֶת כָּל הָעָם הַזֶּה כִּי כָבֵד מִמֶּנִּי :
15 וְאִם כָּכָה אַתָּה עֹשֶׂה לִי הָרְגֵנִי נָא הָרֹג אִם מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְאַל אֶרְאֶה בְּרָעָתִי :
16 וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה אֱסֹף לִי שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדַעְתָּ כִּי הֵם זִקְנֵי הָעָם וְשֹׁטְרָיו וְלָקַחְתָּ אֹתָם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וְנִצְּבוּ שָׁם עִמָּךְ :
17 וְיָרַדְתִּי וְדִבַּרְתִּי עִמְּךָ שָׁם וְאָצַלְתִּי מִן הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְשַׂמְתִּי עֲלֵהֶם וְנָשְׂאוּ אִתְּךָ בְּמַשָּׂא הָעָם וְלֹא תִשָּׂא אַתָּה לְבַדֶּךָ :
18 וְאֶל הָעָם תֹּאמַר הִתְקַדְּשׁוּ לְמָחָר וַאֲכַלְתֶּם בָּשָׂר כִּי בְּכִיתֶם בְּאָזְנֵי יְיָ לֵאמֹר מִי יַאֲכִלֵנוּ בָּשָׂר כִּי טוֹב לָנוּ בְּמִצְרָיִם וְנָתַן יְיָ לָכֶם בָּשָׂר וַאֲכַלְתֶּם :
19 לֹא יוֹם אֶחָד תֹּאכְלוּן וְלֹא יוֹמַיִם וְלֹא חֲמִשָּׁה יָמִים וְלֹא עֲשָׂרָה יָמִים וְלֹא עֶשְׂרִים יוֹם :
20 עַד חֹדֶשׁ יָמִים עַד אֲשֶׁר יֵצֵא מֵאַפְּכֶם וְהָיָה לָכֶם לְזָרָא יַעַן כִּי מְאַסְתֶּם אֶת יְיָ אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם וַתִּבְכּוּ לְפָנָיו לֵאמֹר לָמָּה זֶּה יָצָאנוּ מִמִּצְרָיִם :
21 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלִי הָעָם אֲשֶׁר אָנֹכִי בְקִרְבּוֹ וְאַתָּה אָמַרְתָּ בָּשָׂר אֶתֵּן לָהֶם וְאָכְלוּ חֹדֶשׁ יָמִים :
22 הֲצֹאן וּבָקָר יִשָּׁחֵט לָהֶם וּמָצָא לָהֶם אִם אֵת כָּל דְּגֵי הַיָּם יֵאָסֵף לָהֶם וּמָצָא לָהֶם :
23 וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה הֲיַד יְיָ תִּקְצָר עַתָּה תִּרְאֶה הֲיִקְרְךָ דְבָרִי אִם לֹא :
24 וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל הָעָם אֵת דִּבְרֵי יְיָ וַיֶּאֱסֹף שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי הָעָם וַיַּעֲמֵד אֹתָם סָבִיב לָאֹהֶל :
25 וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיָּאצֶל מִן הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל שִׁבְעִים אִישׁ הַזְּקֵנִים וַיְהִי כְּנוֹחַ עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יָסָפוּ :
26 וַיִּשָּׁאֲרוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים בַּמַּחֲנֶה שֵׁם הָאֶחָד אֶלְדָּד וְשֵׁם הַשֵּׁנִי מֵידָד וַתָּנַח עֲלֵהֶם הָרוּחַ וְהֵמָּה בַּכְּתֻבִים וְלֹא יָצְאוּ הָאֹהֱלָה וַיִּתְנַבְּאוּ בַּמַּחֲנֶה :
27 וַתָּרָץ הַנַּעַר וַיַּגֶּד לְמֹשֶׁה וַיֹּאמַר אֶלְדָּד וּמֵידָד מִתְנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה :
28 וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן מְשָׁרֵת מֹשֶׁה מִבְחֻרָיו וַיֹּאמַר אֲדֹנִי מֹשֶׁה כְּלָאֵם :
29 וַיֹּאמֶר לוֹ מֹשֶׁה הַמְקַנֵּא אַתָּה לִי וּמִי יִתֵּן כָּל עַם יְיָ נְבִיאִים כִּי יִתֵּן יְיָ אֶ

* طوف شدنه کن قوم و بر چیدنه و دستلس کردنه در دستلس یا بکوفتنه در جوار 8
و بجشانیدنه در میاق و گردونه اویرا کاوجها و بوم مرغی او چون مرغی بیستانی روغنی* و در 9
فرود آمدنی آن شب نم ابر آن لشکرگاه شب فرود آید آن من ابر او* بسنوید مشه مر آن قوم گربرا 10
باهلی خانهائی او مردی بدرگاهی خیمهای او گم شد خشمی" بعایت و در چشمانی مشه بد.
* گفت مشه" چرا بدی کردی ببندهی تو چرا نه یافتم جاه در چشمانی تو ببر داشتن مر 11
باری همه آن قومی آن این ابر من * ما من آبستن کردم مر همه آن قومی آن این اکثر من
برانیدم اویرا که بگوئی بمن بر دار اویرا در آغوشی تو چون آنچه بر دارد آن پروردا مر آن
سیر خورا ابر آن زمین آنچه سوگنده خوردی بپدرانی او* از کجا بمن گوشت بدادن 13
بهمه آن قومی آن این که بگریند ابر من بگفتن بده بابا گوشت بخوریم * نه توانم من 14
بتنهائی من ببر داشتن مر همه آن قومی آن این که گران از من * و اکثر همچنین تو کنا 15
بمن بکش اکنون مرا کشتن ونه بینم در بدبی من * گفت" بمشه جمع کن بمن هفتاد 16
مرد از پیرانی یسرال آنچه دانستی که ایشان پیرانی آن قوم و حاکمانی او و بستانی ایشانرا بخیمهی
وعده و بیایستند آنجا اواری تو * و آشکارا شوم و سخن گویم اواری تو آنجا و زیاده کنم از آن 17
الهام آنچه ابر تو و بنهم ابر ایشان و بر دارند اواری تو در باری تو قوم و نه بر داری تو
بتنهائی تو * و آن قوم بگوئی خاص باشید بفردا و بخوردید گوشت که گرسنید در حضوری 18
" بگفتن که بخواندن ابمارا گوشت که نکو بابما در مصر و بدهید" بشما گوشت و بخوردید.
* نه روزی یکه بخوردید و نه دو روز و نه پنج روزها و نه ده روزها و نه بیست روز * تا ماهی 19 20
روزها تا آنچه بیرون آید از بینی شما و باشد بشما بیزیباء جزای که نفاییه کردید" آنچه در
میانی شما و بگریستید بپیشی او بگفتن چرا این بیرون آمدیم از مصر.

ואחרי כן תאכלו בשר כי בזיתם את יהוה אשר בקרבכם ותבכו לפניו לאמר למה זה יצאנו ממצרים: 21
ויאמר משה ששים אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו ואתה אמרת בשר אתן להם ואכלו חדש ימים: 22
הצאן ובקר ישחט להם ומצא להם אם את כל דגי הים יאסף להם ומצא להם: 23
ויצא משה וידבר אל העם את דברי יהוה ויאסף שבעים איש מזקני העם ויעמד אתם סביבות האהל: 24
וירד יהוה בענן וידבר אליו ויאצל מן הרוח אשר עליו ויתן על שבעים איש הזקנים ויהי כנוח עליהם הרוח ויתנבאו ולא יספו: 25
ויתר שני אנשים במחנה שם האחד אלדד ושם השני מידד ותנח עליהם הרוח והמה בכתבים ולא יצאו האהלה ויתנבאו במחנה: 26
ותרץ נער ויגד למשה ויאמר אלדד ומידד מתנבאים במחנה: 27
ויען יהושע בן נון משרת משה מבחריו ויאמר אדני משה כלאם: 28
ויאסף משה הוא וזקני ישראל אל המחנה: 29
ורוח נסע מאת יהוה ויגז שלוים מן הים ויטש על המחנה כדרך יום כה וכדרך יום כה סביבות המחנה וכאמתים על פני הארץ: 30
ויקם העם כל היום ההוא וכל הלילה וכל יום המחרת ויאספו את השלו הממעיט אסף עשרה חמרים וישטחו להם שטוח סביבות המחנה: 31
הבשר עודנו בין שניהם טרם יכרת והאף יהוה חרה בעם ויך יהוה בעם מכה רבה מאד: 32
ויקרא שם המקום ההוא קברות התאוה כי שם קברו את העם האנשים המתאוים: 33
ומקברות התאוה נסע העם חצרות ויהי בחצרות: 34
ותדבר מרים ואהרן במשה על אודות האשה הכשית אשר לקח כי אשה כשית לקח: 35
ויאמרו הרק אך במשה דבר יהוה הלא גם בנו דבר ושמע יהוה: 36
והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה: 37
ויאמר יהוה פתאם אל משה ואל אהרן ואל מרים צאו שלשתכם אל אהל מועד ויצאו שלשתם: 38
וירד יהוה בעמוד ענן ויעמד פתח האהל ויקרא אהרן ומרים ויצאו שניהם: 39
ויאמר שמעו נא דברי אם יהיה נביאכם יהוה במראה אליו אתודע בחלום אדבר בו: 40
לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא: 41
פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידת ותמנת יהוה יביט ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה: 42
ויחר אף יהוה בהם וילך: 43
והענן סר מעל האהל והנה מרים מצרעת כשלג ויפן אהרן אל מרים והנה מצרעת: 44
ויאמר אהרן אל משה בי אדני אל נא תשת עלינו חטאת אשר נואלנו ואשר חטאנו: 45
אל נא תהי כמת אשר בצאתו מרחם אמו ויאכל חצי בשרו: 46
ויצעק משה אל יהוה לאמר אל נא רפא נא לה: 47
ויאמר יהוה אביה ירק ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים תסגר שבעת ימים מחוץ למחנה ואחר תאסף: 48
ותסגר מרים מחוץ למחנה שבעת ימים והעם לא נסע עד האספה מרים: 49
ואחרי כן נסע העם מחצרות ויחנו במדבר פארן: 50
וישלח משה מדבר פארן על פי יהוה כלם אנשים ראשי בני ישראל המה: 51
ואלה שמותם למטה ראובן שמוע בן זכור: 52
למטה שמעון שפטיה בן חורי: 53
למטה יהודה כלב בן יפנה: 54
למטה יששכר יגאל בן יוסף: 55
למטה אפרים הושע בן נון: 56
למטה בנימן פלטי בן רפוא: 57
למטה זבלון גדיאל בן סודי: 58
למטה יוסף למטה מנשה גדי בן סוסי: 59
למטה דן עמיאל בן גמלי: 60
למטה אשר סתור בן מיכאל: 61
למטה נפתלי נחבי בן ופסי: 62
למטה גד גאואל בן מכי: 63
אלה שמות האנשים אשר שלח משה לתור את הארץ ויקרא משה להושע בן נון יהושע: 64
וישלח אתם משה לתור את ארץ כנען ויאמר אלהם עלו זה בנגב ועליתם את ההר: 65
וראיתם את הארץ מה הוא והעם היושב עליה החזק הוא הרפה המעט הוא אם רב: 66
ומה הארץ אשר הוא יושב בה הטובה הוא אם רעה ומה הערים אשר הוא יושב בהן הבמחנים אם במבצרים: 67
ומה האדמה השמנה הוא אם רזה היש בה עץ אם אין והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ והימים ימי בכורי ענבים: 68
ויעלו ויתרו את הארץ ממדבר צן עד רחב לבא חמת: 69
ויעלו בנגבה ויבא עד חברון ושם אחימן ששי ותלמי ילידי הענק וחברון שבע שנים נבנתה לפני צען מצרים: 70
ויבאו עד נחל אשכול ויכרתו משם זמורה ואשכול ענבים אחד וישאהו במוט בשנים ומן הרמנים ומן התאנים: 71
למקום ההוא קרא נחל אשכול על אודות האשכול אשר כרתו משם בני ישראל: 72
ויתרו מתור הארץ מקץ ארבעים יום: 73
וילכו ויבאו אל משה ואל אהרן ואל כל עדת בני ישראל אל מדבר פארן קדשה וישיבו אתם דבר ואת כל העדה ויראום את פרי הארץ: 74
ויספרו לו ויאמרו באנו אל הארץ אשר שלחתנו וגם זבת חלב ודבש הוא וזה פריה: 75
אפס כי עז העם היושב בארץ והערים בצרות גדלת מאד וגם ילדי הענק ראינו שם: 76
עמלק יושב בארץ הנגב והחתי והיבוסי והאמרי יושב בהר והכנעני יושב על הים ועל יד הירדן: 77
ויהס כלב את העם אל משה ויאמר עלה נעלה וירשנו אתה כי יכול נוכל לה: 78
והאנשים אשר עלו עמו אמרו לא נוכל לעלות אל העם כי חזק הוא ממנו: 79
ויוציאו דבת הארץ אשר תרו אתה אל בני ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור אתה ארץ אכלת יושביה הוא וכל העם אשר ראינו בתוכה אנשי מדות: 80
וגם שם ראינו את הנפלים בני ענק מן הנפלים ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם: 81
ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא: 82
וילנו על משה ועל אהרן כל בני ישראל ויאמרו אליהם כל העדה לו מתנו בארץ מצרים או במדבר הזה לו מתנו: 83
ולמה יהוה מבא אל הארץ הזאת לנפל בחרב נשינו וטפנו יהיו לבז הלוא טוב לנו שובה מצרימה: 84
ויאמרו איש אל אחיו נתנה ראש ונשובה מצרימה: 85
ויפלו משה ואהרן על פניהם נגד כל קהל עדת בני ישראל: 86
ויהושע בן נון וכלב בן יפנה מן התרים את הארץ קרעו בגדיהם: 87
ויאמרו אל כל עדת בני ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור אתה ארץ טובה הארץ מאד מאד: 88
אם חפץ בנו יהוה והביא אתנו אל הארץ הזאת ונתנה לנו ארץ אשר הוא זבת חלב ודבש: 89
אך ביהוה אל תמרדו ואתם אל תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם סר צלם מעליהם ויהוה אתנו אל תיראום: 90
ויאמר כל העדה לרגום אתם באבנים וכבוד יהוה נראה באהל מועד אל כל בני ישראל: 91
ויאמר יהוה אל משה עד אנה ינאצני העם הזה ועד אנה לא יאמינו בי בכל האתות אשר עשיתי בקרבו: 92
אכנו בדבר ואורשנו ואעשה אתך לגוי גדול ועצום ממנו: 93
ויאמר משה אל יהוה ושמעו המצרים כי העלית בכחך את העם הזה מקרבו: 94
ואמרו אל יושב הארץ הזאת שמעו כי אתה יהוה בקרב העם הזה אשר עין בעין הנראה אתה יהוה בענך עמד עליהם ובעמוד ענן אתה הולך לפניהם יומם ובעמוד אש לילה: 95
והמתה את העם הזה כאיש אחד ואמרו הגוים אשר שמעו את שמעך לאמר: 96
מבלתי יכולת יהוה להביא את העם הזה אל הארץ אשר נשבע להם וישחטם במדבר: 97
ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר: 98
יהוה ארך אפים ורב חסד נשא עון ופשע ונקה לא ינקה פקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים: 99
סלח נא לעון העם הזה כגדל חסדך וכאשר נשאת לעם הזה ממצרים ועד הנה: 100
ויאמר יהוה סלחתי כדברך: 101
אולם חי אני וימלא כבוד יהוה את כל הארץ: 102
כי כל האנשים הראים את כבודי ואת אתותי אשר עשיתי במצרים ובמדבר וינסו אתי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי: 103
אם יראו את הארץ אשר נשבעתי לאבתם וכל מנאצי לא יראוה: 104
ועבדי כלב יען היתה רוח אחרת עמו וימלא אחרי והביאתיו אל הארץ אשר בא שמה וזרעו יורשנה: 105
והעמלקי והכנעני יושב בעמק מחר פנו וסעו לכם המדברה דרך ים סוף: 106
ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: 107
עד מתי לעדה הרעה הזאת אשר המה מלינים עלי את תלונות בני ישראל אשר המה מלינים עלי שמעתי: 108
אמר אלהם חי אני נאם יהוה אם לא כאשר דברתם באזני כן אעשה לכם: 109
בפגרים האלה יפלו פגריכם וכל פקודיכם לכל מספרכם מבן עשרים שנה ומעלה אשר הלינתם עלי: 110
אם אתם תבאו אל הארץ אשר נשאתי את ידי לשכן אתכם בה כי אם כלב בן יפנה ויהושע בן נון: 111
ואת טפכם אשר אמרתם לבז יהיה והבאתי אתם ויד עו את הארץ אשר מאסתם בה: 112
ופגריכם אתם יפלו במדבר הזה: 113
ובניכם יהיו רעים במדבר ארבעים שנה ונשאו את זנותיכם עד תם פגריכם במדבר: 114
כמספר הימים אשר תרתם את הארץ ארבעים יום יום לשנה תשאו את עונתיכם ארבעים שנה וידעתם את תנואתי: 115
אני יהוה דברתי אם לא כזאת אעשה לכל העדה הרעה הזאת הנועדים עלי במדבר הזה יתמו ושם ימותו: 116
והאנשים אשר שלח משה לתור את הארץ ויבאו וילינו עליו את כל העדה להוציא דבה על הארץ: 117
וימותו האנשים מוצאי דבת הארץ רעה במגפה לפני יהוה: 118
ויהושע בן נון וכלב בן יפנה חיו מן האנשים ההם ההלכים לתור את הארץ: 119
וידבר משה את הדברים האלה אל כל בני ישראל ויתאבלו העם מאד: 120
וישכמו בבקר ויעלו אל ראש ההר לאמר הנה אנחנו ועלינו אל המקום אשר אמר יהוה כי חטאנו: 121
ויאמר משה למה זה אתם עברים את פי יהוה והוא לא תצלח: 122
אל תעלו כי אין יהוה בקרבכם ולא תנגפו לפני אויביכם: 123
כי העמלקי והכנעני שם לפניכם ונפלתם בחרב כי על כן שבתם מאחרי יהוה ולא יהיה יהוה עמכם: 124
ויעפלו לעלות אל ראש ההר וארון ברית יהוה ומשה לא משו מקרב המחנה: 125
וירד העמלקי והכנעני היושב בהר ההוא ויכום ויכתום עד החרמה: 126
וישבו בני ישראל ויבכו לפני יהוה ולא אבה יהוה לשמע בקולכם ולא האזין אליכם: 127
וישבתם בקדש ימים רבים כימי השבתכם: 128
וגם כל הארץ הגלעד והבשן וכל הר הלבנון עד הים הגדול יהיה גבולכם: 129
זאת הארץ אשר תנחלו לכם לגבלתיה סביב: 130
ואת ארבעת מלכי הארץ האלה אשר תנחל מפני בני ישראל לך לך אל הים הגדול ועברת שמה: 131
ואת הערים אשר תבנה בתוכה תשבו שבעת ימים ואכלתם מצות: 132
ביום השמיני עצרת תהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו: 133
שבעת ימים תקריבו אשה עלה ריח ניחח ליהוה פר בן בקר אחד איל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימם יהיו לכם: 134
ומנחתם וניסכיהם לפר לאיל ולכבש במספרם כמשפטם: 135
ושעיר חטאת אחד לכפר עליכם: 136
מלבד עלת התמיד ומנחתו ונסכיו: 137
ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי ודתן ואבירם בני אליאב ואון בן פלת בני ראובן: 138
ויקמו לפני משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים נשיאי עדה קראי מועד אנשי שם: 139
ויקהלו על משה ועל אהרן ויאמרו אליהם רב לכם כי כל העדה כלם קדשים ובתוכם יהוה ומדוע תתנשאו על קהל יהוה: 140
וישמע משה ויפל על פניו: 141
וידבר אל קרח ואל כל עדתו לאמר בקר ויודע יהוה את אשר לו ואת הקדוש והקריב אליו ואת אשר יבחר בו יקריב אליו: 142
זאת עשו קחו לכם מחתות קרח וכל עדתו: 143
ותנו בהן אש ושימו עליהן קטרת לפני יהוה מחר והיה האיש אשר יבחר יהוה הוא הקדוש רב לכם בני לוי: 144
ויאמר משה אל קרח שמעו נא בני לוי: 145
המעט מכם כי הבדיל אלהי ישראל אתכם מעדת ישראל להקריב אתכם אליו לעבד את עבדת משכן יהוה ולעמד לפני העדה לשרתם: 146
ויקרב אתך ואת כל אחיך בני לוי אתך ובקשתם גם כהנה: 147
לכן אתה וכל עדתך הנועדים על יהוה ואהרן מה הוא כי תלינו עליו: 148
וישלח משה לקרא לדתן ולאבירם בני אליאב ויאמרו לא נעלה: 149
המעט כי העלית אתנו מארץ זבת חלב ודבש להמיתנו במדבר כי תשתרר עלינו גם השתרר: 150
אף אל מנחתם אל תפן לא חמור אחד מהם נשאתי ולא הרעתי אחד מהם: 151
ויאמר משה אל קרח אתה וכל עדתך היו לפני יהוה אתה והם ואהרן מחר: 152
וקחו איש מחתתו ונתתם עליהן קטרת והקרבתם איש לפני יהוה מאתים וחמשים מחתת ואתה ואהרן איש מחתתו: 153
ויקחו איש מחתתו ויתנו עליהן אש וישימו עליהן קטרת ויעמדו פתח אהל מועד ומשה ואהרן: 154
ויקהל עליהם קרח את כל העדה פתח אהל מועד וירא כבוד יהוה אל כל העדה: 155
וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: 156
הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע: 157
ויפלו על פניהם ויאמרו אל אלהי הרוחת לכל בשר האיש אחד יחטא ועל כל העדה תקצף: 158
וידבר יהוה אל משה לאמר: 159
דבר אל העדה לאמר הסלו מסביב למשכן קרח דתן ואבירם: 160
ויקם משה וילך אל דתן ואבירם וילכו אחריו זקני ישראל: 161
ויאמר אל העדה סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה ואל תגעו בכל אשר להם פן תספו בכל חטאתם: 162
ויעלו מעל משכן קרח דתן ואבירם מסביב ודתן ואבירם יצאו נצבים פתח אהליהם ונשיהם ובניהם וטפם: 163
ויאמר משה בזאת תדעון כי יהוה שלחני לעשות את כל המעשים האלה כי לא מלבי: 164
אם כמות כל האדם ימתון אלה ופקדת כל האדם יפקד עליהם לא יהוה שלחני: 165
ואם בריאה יברא יהוה ופצתה האדמה את פיה ובלעה אתם ואת כל אשר להם וירדו חיים שאלה וידעתם כי נאצו האנשים האלה את יהוה: 166
ויהי ככלתו לדבר את כל הדברים האלה ותבקע האדמה אשר תחתיהם: 167
ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיהם ואת כל האדם אשר לקרח ואת כל הרכוש: 168
וירדו המה וכל אשר להם חיים שאלה ותכס עליהם הארץ ויאבדו מתוך הקהל: 169
וכל ישראל הנמצאים סביבתיהם נסו לקולם כי אמרו פן תבלענו הארץ: 170
ואש יצאה מאת יהוה ותאכל את החמשים ומאתים איש מקריבי הקטרת: 171
ויאמר יהוה אל משה: 172
אמר אל אלעזר בן אהרן הכהן וירם את המחתות מבין השרפה ואת האש זרה הלאה כי קדשו: 173
מחתות החטאים האלה בנפשתם ועשו אתם רקעי פחים צפוי למזבח כי הקריבם לפני יהוה ויקדשו ויהיו לאות לבני ישראל: 174
ויקח אלעזר הכהן את מחתות הנחשת אשר הקריבו השרפים וירקעום צפוי למזבח: 175
זכרון לבני ישראל למען אשר לא יקרב איש זר אשר לא מזרע אהרן הוא לשום קטרת באפו וכקרח וכעדתו כאשר דבר יהוה אליו ביד משה: 176
ויהי ממחרת ויליני כל עדת בני ישראל על משה ועל אהרן לאמר אתם המתם את עם יהוה: 177
ויהי בהקהל העדה על משה ועל אהרן ויפנו אל אהל מועד והנה כסהו הענן וירא כבוד יהוה: 178
ויבא משה ואהרן נגד פני אהל מועד: 179
וידבר יהוה אל משה לאמר: 180
הרמו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע ויפלו על פניהם: 181
ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת והולך מהרה אל העדה וכפר עליהם כי יצא הקצף מלפני יהוה החל הנגף: 182
ויקח אהרן כאשר דבר משה וירץ אל תוך הקהל והנה החל הנגף בעם ויתן את הקטרת ויכפר על העם: 183
ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה: 184
ויהיו המתים בנגף ארבעה עשר אלף ושבע מאות מלבד המתים על דבר קרח: 185
וישב אהרן אל משה אל פתח אהל מועד והמגפה נעצרה: 186
וידבר יהוה אל משה לאמר: 187
דבר אל בני ישראל וקח מאתם מטה מטה לבית אבתם מאת כל נשיאם לבית אבתם שנים עשר מטות איש את שמו תכתב על מטהו: 188
ואת שם אהרן תכתב על מטה לוי כי מטה אחד לראש בית אבתם: 189
והנחת אתם באהל מועד לפני העדות אשר אועד לכם שמה: 190
והיה האיש אשר אבחר בו מטהו יפרח והשכתי מעלי את תלונות בני ישראל אשר המה מלינים עליכם: 191
וידבר משה אל בני ישראל ויתנו אליו כל נשיאיהם מטה מטה לנשיא אחד לבית אבתם שנים עשר מטות ומטה אהרן בתוך מטותם: 192
ויניח משה את המטות לפני יהוה באהל העדות: 193
ויהי ממחרת ויבא משה אל אהל העדות והנה פרח מטה אהרן לבית לוי ויצא פרח והוציא לבלח ויגמל שקדים: 194
ויקח משה את כל המטות מלפני יהוה אל כל בני ישראל וירא ויקחו איש מטהו: 195
ויאמר יהוה אל משה השב את מטה אהרן לפני העדות למשמרת לאות לבני מרי ותכל תלונתם מעלי ולא תמות: 196
ויעש משה כאשר צוה יהוה אתו כן עשה: 197
ויאמרו בני ישראל אל משה לאמר הן גוענו אבדנו כלנו אבדנו: 198
כל הקרב הקרב אל משכן יהוה המת כלינו לגוע: 199
ויאמר יהוה אל אהרן אתה ובניך ובית אבתיך אתך תשאו את עון המקדש ואתה ובניך אתך תשאו את עון כהנתכם: 200
וגם את אחיך שבט לוי מטה אבתיך הקריב אתך ויוסגו עליך והיו משרתך ואתה ובניך אתך לפני אהל העדות: 201
ושמרו את משמרתך ואת משמרת כל האהל אך אל כלי הקדש ואל המזבח לא יקרבו ולא ימתו גם הם גם אתם: 202
ונוסגו עליך ושמרו את משמרת אהל מועד לכל עבדת האהל וזר לא יקרב אליכם: 203
ושמרתם את משמרת הקדש ואת משמרת המזבח ולא יהיה עוד קצף על בני ישראל: 204
ואני הנה לקחתי את אחיכם הלוים מתוך בני ישראל לכם מתנה נתנים ליהוה לעבד את עבדת אהל מועד: 205
ואתה ובניך אתך תשמרו את כהנתכם לכל דבר המזבח ולמבית לפרכת ועבדתם עבדת מתנה אתן את כהנתכם והזר הקרב יומת: 206
ויאמר יהוה אל אהרן ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומתי לכל קדשי בני ישראל לך נתתים למשחה ולבניך לחק עולם: 207
זה יהיה לך מקדש הקדשים מן האש כל קרבנם לכל מנחתם ולכל חטאתם ולכל אשמם אשר ישיבו לי קדש קדשים יהיה לך ולבניך: 208
קדש הקדשים תאכלנו כל זכר יאכל אתו קדש יהיה לך: 209
וזה לך תרומת מתנתם לכל תנופות בני ישראל לך נתתים ולבניך ולבנתיך אתך לחק עולם כל טהור בביתך יאכל אתו: 210
כל חלב יצהר וכל חלב תירש ודגן ראשיתם אשר יתנו ליהוה לך נתתים: 211
בכורי כל אשר בארצם אשר יביאו ליהוה לך יהיה כל טהור בביתך יאכל אתו: 212
כל חרם בישראל לך יהיה: 213
כל פטר רחם לכל בשר אשר יקריבו ליהוה באדם ובבהמה יהיה לך אך פדה תפדה את בכור האדם ואת בכור הבהמה הטמאה תפדה: 214
ופדויו מבן חדש תפדה בערכך כסף חמשת שקלים בשקל הקדש עשרים גרה הוא: 215
ובכור שור או בכור כשב או בכור עז לא תפדה קדש הם את דמם תזרק על המזבח וחלבם תקטיר אשה לריח ניחח ליהוה: 216
ובשרם יהיה לך כחזה התנופה וכשוק הימין לך יהיה: 217
כל תרומת הקדשים אשר ירימו בני ישראל ליהוה נתתי לך ולבניך ולבנתיך אתך לחק עולם ברית מלח עולם היא לפני יהוה לך ולזרעך אתך: 218
ויאמר יהוה אל אהרן בארצם לא תנחל ובתוכם לא יהיה לך חלק בתוך בני ישראל אני חלקך ונחלתך בתוך בני ישראל: 219
ולבני לוי הנה נתתי כל מעשר בישראל לנחלה תחת עבדתם אשר המה עבדים את עבדת אהל מועד: 220
ולא יקרבו עוד בני ישראל אל אהל מועד לשאת חטא למות: 221
כי אם העבד העבדה הלוי הוא ישא את עונם חקת עולם לדרתיכם ובתוך בני ישראל לא ינחלו נחלה: 222
כי את מעשר בני ישראל אשר ירימו תרומת יהוה לאחוזה נתתי ללוים על כן אמרתי להם בתוך בני ישראל לא ינחלו נחלה: 223
וידבר יהוה אל משה לאמר: 224
ואל הלוים תדבר ואמרת אלהם כי תקחו מאת בני ישראל את המעשר אשר נתתי לכם מאתם בנחלתכם והרמתם ממנו תרומת יהוה מעשר מן המעשר: 225
ונחשב לכם תרומתכם כדגן מן הגרן וכמלאה מן היקב: 226
כן תרימו גם אתם תרומת יהוה מכל מעשרתיכם אשר תקחו מאת בני ישראל ונתתם ממנו את תרומת יהוה לאהרן הכהן: 227
מכל מתנתיכם תרימו את כל תרומת יהוה מכל חלבו את מקדשו ממנו: 228
ואמרת אלהם בהרימכם ממנו את חלבו ונחשב ללוים כתבואת הגרן וכמלואה היקב: 229
ואכלתם אתו בכל מקום אתם וביתכם כי שכר הוא לכם תחת עבדתכם באהל מועד: 230
ולא תשאו עליו חטא בהרימכם ממנו את חלב בני ישראל לא תחללו ולא תמותו: 231
וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: 232
זאת חקת התורה אשר צוה יהוה לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדמה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על: 233
ונתתם אתה אל אלעזר הכהן והוצא אתה אל מחוץ למחנה ושחט אתה לפניו: 234
ולקח אלעזר הכהן מדמה באצבעו והזה אל נכח פני אהל מועד מדמה שבע פעמים: 235
ושרף את הפרה לעיניו את עורה ואת בשרה ואת דמה על פרשה תשרף: 236
ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת והשליך אל תוך שרפת הפרה: 237
וכבס בגדיו הכהן ורחץ בשרו במים ואחרי כן יבא אל המחנה וטמא הכהן עד הערב: 238
והשרף אתה יכבס בגדיו במים ורחץ בשרו במים וטמא עד הערב: 239
וטהר איש טהור את אפר הפרה ואסף אל מחוץ למחנה במקום טהור והיתה למטה עדת בני ישראל למשמרת למי נדה חטאת הוא: 240
וכבס האסף את בגדיו וטמא עד הערב והיתה לבני ישראל ולגר הגר בתוכם לחקת עולם: 241
הנגע בנפש אדם וטמא שבעת ימים: 242
הוא יתחטא בו ביום השלישי וביום השביעי יטהר ואם לא יתחטא ביום השלישי וביום השביעי לא יטהר: 243
כל הנגע בנפש האדם אשר ימות ולא יתחטא את משכן יהוה טמא ונכרתה הנפש ההוא מישראל כי מי נדה לא זרק עליו טמא יהיה עוד טמאתו בו: 244
זאת התורה אדם כי ימות באהל כל הבא אל האהל וכל אשר באהל יטמא שבעת ימים: 245
וכל כלי פתח אשר אין צמיד פתיל עליו טמא הוא: 246
וכל אשר יגע על פני השדה בחלל חרב או במת או בעצם אדם או בקבר יטמא שבעת ימים: 247
ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים אל כלי: 248
ולקח אזוב וטבל במים ונגע על האהל ועל כל הכלים ועל הנפשות אשר היו שם ועל הנגע בחלל חרב או במת או בעצם או בקבר: 249
והזה הטהור על הטמא ביום השלישי וביום השביעי וחטאו ביום השביעי וכבס בגדיו ורחץ במים וטהר בערב: 250
ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההוא מתוך הקהל כי את מקדש יהוה טמא מי נדה לא זרק עליו טמא הוא: 251
והיתה להם לחקת עולם ומזה מי הנדה יכבס בגדיו והנגע במי הנדה יטמא עד הערב: 252
וכל אשר יגע בו הטמא יטמא והנפש הנגעת תטמא עד הערב: 253
ויבאו בני ישראל כל העדה מדבר צן בחדש הראשון וישב העם במדבר קדש ותמת שם מרים ותקבר שם: 254
ולא היה מים לעדה ויקהלו על משה ועל אהרן: 255
ויריב העם עם משה ויאמרו לאמר ולו גוענו בגוע אחינו לפני יהוה: 256
ולמה הביאתם את קהל יהוה אל המדבר הזה למות שם אנחנו ובעירנו: 257
ולמה העליתנו ממצרים להביאנו אל המקום הרע הזה לא מקום זרע ותאנה וגפן ורמון וגם מים אין לשתות: 258
ויבא משה ואהרן מפני הקהל אל פתח אהל מועד ויפלו על פניהם ויראה כבוד יהוה אליהם: 259
וידבר יהוה אל משה לאמר: 260
קח את המטה והקהל את העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים והשקית את העדה ואת בעירם: 261
ויקח משה את המטה מלפני יהוה כאשר צוהו: 262
ויקהלו משה ואהרן את הקהל אל פני הסלע ויאמר להם שמעו נא המורים המן הסלע הזה נוציא לכם מים: 263
וירם משה את ידו ויך את הסלע במטהו פעמים רבות ויצאו מים רבים ותשת העדה ואת בעירה: 264
ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל לכן לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ אשר נתתי להם: 265
המה מי מריבה אשר הריבו בני ישראל את יהוה ויקדש בם: 266
וישלח משה מלאכים מקדש אל מלך אדום כה אמר אחיך ישראל אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו: 267
וירדו אבתינו מצרימה וישבנו במצרים ימים רבים וירעו מצרים אתנו ואת אבתינו: 268
ונצעק אל יהוה וישמע קלנו וישלח מלאך ויצאנו ממצרים והנה אנחנו בקדש עיר קצה גבולך: 269
נעברה נא בארצך לא נעבר בשדה ובכרם ולא נשתה מי באר דרך המלך נלך לא נסור ימין ושמאול עד אשר נעבר גבולך: 270
ויאמר אליו אדום לא תעבר בי פן בחרב אצא לקראתך: 271
ויאמרו אליו בני ישראל במסלה נעלה והיה אם מימיך נשתה אני ומקני ונתתי כספו אין דבר רק אעברה ברגלי: 272
ויאמר לא תעבר ויצא אדום לקראתו בעם כבד וביד חזקה: 273
וימאן אדום נתת את ישראל עבור בגבלו ויט ישראל מעליו: 274
ויסעו מקדש ויבאו בני ישראל כל העדה הר האהר: 275
ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן בהר האהר על גבול ארץ אדום לאמר: 276
יאסף אהרן אל עמיו כי לא יבא אל הארץ אשר נתתי לבני ישראל על אשר מריתם את פי למי מריבת מי מריבה: 277
קח את אהרן ואת אלעזר בנו והעל אתם אל הר האהר: 278
והפשט את אהרן את בגדיו והלבשת אתם את אלעזר בנו ואהרן יאסף ומת שם: 279
ויעש משה כאשר צוה יהוה ויעלו אל הר האהר לעיני כל העדה: 280
ויפשט משה את אהרן את בגדיו וילבש אתם את אלעזר בנו וימת אהרן שם בראש ההר וירד משה ואלעזר מן ההר: 281
וירא כל העדה כי גוע אהרן ויבכו את אהרן שלשים יום כל בית ישראל: 282
וישמע הכנעני מלך ערד והוא יושב בנגב כי בא ישראל דרך האתרים וילחם בישראל וישב ממנו שבי: 283
וידר ישראל נדר ליהוה ויאמר אם נתון תתן את העם הזה בידי והחרמתי את ערהם: 284
וישמע יהוה בקול ישראל ויתן את הכנעני והחרם אתם ואת עריהם ויקרא שם המקום חרמה: 285
ויסעו מהר האהר דרך ים סוף לסבב את ארץ אדום ותקצר נפש העם בדרך: 286
וידבר העם באלהים ובמשה למה העליתנו ממצרים למות במדבר כי אין לחם ואין מים ונפשנו קצה בלחם הקלקל: 287
וישלח יהוה בעם את הנחשים השרפים וינשכו את העם וימת עם רב מישראל: 288
ויבא העם אל משה ויאמרו חטאנו כי דברנו ביהוה ובך התפלל אל יהוה ויסר מעלינו את הנחש ויתפלל משה בעד העם: 289
ויאמר יהוה אל משה עשה לך שרף ושים אתו על נס והיה כל הנשוך וראה אתו וחי: 290
ויעש משה נחש נחשת וישם על הנס והיה אם נשך הנחש את איש והביט אל נחש הנחשת וחי: 291
ויסעו בני ישראל ויחנו באבת: 292
ויסעו מאבת ויחנו בעיי העברים במדבר אשר על פני מואב מזרח השמש: 293
משם נסעו ויחנו בנחל זרד: 294
משם נסעו ויחנו בעבר ארנון אשר במדבר היצא מגבול האמרי כי ארנון גבול מואב בין מואב ובין האמרי: 295
על כן יאמר בספר מלחמות יהוה את והב בסופה ואת נחלי ארנון: 296
ואשד הנחלים אשר נטה לשבת ער ונשען לגבול מואב: 297
ומשם באר הוא הבאר אשר אמר יהוה לאסף את העם ואתנה להם מים: 298
אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה: 299
באר חפרוה שרים כרוה נדיבי העם במחקק במשעניתם ומן המדבר מתנה: 300
ומן מתנה נחליאל ומנחליאל במות: 301
ומן במות הגי אשר בשדה מואב ראש הפסגה ונשקפה על פני הישימן: 302
וישלח ישראל מלאכים אל סיחון מלך האמרי לאמר: 303
אעברה בארצך לא נטה בשדה ובכרם לא נשתה מי באר בדרך המלך נלך עד אשר נעבר גבולך: 304
ולא נתן סיחון את ישראל עבר בגבלו ויאסף סיחון את כל עמו ויצא לקראת ישראל מדברה ויבא יהצה וילחם בישראל: 305
ויכהו ישראל לפי חרב וירש את ארצו מארנון עד יבק עד בני עמון כי עז גבול בני עמון: 306
ויקח ישראל את כל הערים האלה וישב ישראל בכל ערי האמרי בחשבון ובכל בנתיה: 307
כי חשבון עיר סיחון הוא ומלחמה נלחם עם מלך מואב הראשון ויקח את כל ארצו מידו עד ארנון: 308
על כן יאמרו המשלים באו חשבון תבנה ותכונן עיר סיחון: 309
כי אש יצאה מחשבון להבה מקרית סיחון אכלה ער מואב בעלי במות ארנון: 310
אוי לך מואב אבדת עם כמוש בנתיו בפליטה ובנתיו בשבי לאמרי סיחון מלך האמרי: 311
ונירם חרפם מדיבון ונשים עד נופח אשר עד מידבא: 312
וישב ישראל בארץ האמרי: 313
וישלח משה לרגל את יעזר וילכדו את בנתיה ויורש את האמרי אשר שם: 314
ויפנו וילכו דר

וחשא ואַרִימֵם כָּל כְּנִשְׁתָּא וַיְהִבוּ יָת קָלֲיהוֹן וּבְכוֹ עַמָּא בְּלֵילְיָא הַהוּא וְאִתְקַבִּישׁוּ׃
לְהוֹן יְהוָה בְּלֵילְיָא לְמֵבְרְהוֹן לְדָרְיָהוֹן׃ וּלְוֹט וְאִתְרְעִימוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן כָּל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַר לְהוֹן כָּל כְּנִשְׁתָּא לְוַאי דְמֵיתְנָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם אוֹ בְּמַדְבְּרָא
הָדֵין לְוַאי דְמֵיתְנָא׃ וּלְמָה יְיָ מַעֵיל יָתָנָא לְאַרְעָא הָדָא לְמִפַּל בְּחַרְבָּא
דְכַנְעָנָאי וְשָׁבְיָנָא וְשִׁבְלָנָא יְהוֹן לְמֵיבֵי הֲלָא טָב לָנָא דְנָתוּב לְמִצְרַיִם׃ וַאֲמָרוּ
גְּבַר לְאָחוֹהִי נְמַנֵי עֲלָן מְלִיךְ לְדָרְיָנָא׃ וִיהוֹשֻׁעַ ✣ נְשִׁי עֲלָן מַלְכָּא וְנֵיתוּב לְמִצְרָיִם׃ וִיפֵּל וְאִתְרְכִינוּ מֹשֶׁה׃
וְאַהֲרֹן עַל אַפֵּיהוֹן קֳדָם כָּל כְּנִשְׁתָּא
דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְיהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן וְכָלֵב בַּר יְפֻנֶּה מִן מַאֲלֵי אַרְעָא
בְּנָוֵי לְבוּשְׁיהוֹן׃

CAP. XIV.

FEt elevavit omnis congregatio, & dederunt vocem suam, & fleverunt populus nocte illa : & fluxerunt cuncti filii Israel : & murmurabant contra Moſem & contra Aharonem omnes filii Iſrael : & dixit illis univerſa congregatio ; Utinam mortui eſſemus in terra Ægypti , aut in deſerto hoc utinam mortui fuiſſemus. Et cur Dominus introduceret nos in terram hanc , ut ca-
damus gladio Chananæorum ? uxores noſtræ , & parvuli noſtri erunt
in prædam : annon melius eſt ut redeamus in Ægyptum ? Dixe-
runtque quiſque ad fratrem ſuum;
Præficiamus nobis regem in caput, Hierof. 4 Ponamus ſuper nos
& revertamur in Ægyptum. Et ſy regem , & reverſamur in Æ-
inclinaverunt ſe Moſes & Aaron gyptum.
ſuper facies ſuas coram univerſa
congregatione filiorum Iſrael. Joſue autem filius Nun & Caleb ſi-
lius Jephunæ, de exploratoribus terræ , ſciderunt veſtimenta ſua.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* برفتند بیامدند بمشه وباهرن وبهمه جماعتي پسرلي بیاباني فارن بقدش بازگردانند آن 27
ایشانرا بخن ومر همه آن جماعت بنمودند بایشان مر بري آن زمین * حکایت کردند 28
باو گفتند بیامدیم بآن زمین آنچه فرستادي مارا ونیز هوشا شیر واگنیین آن واین بري
آن * امّا که قویست آن قوم آن نشینا در زمین وآن شهرهاي قلعها بزرگان بغایت ونیز 29
کوزکاني عنق بدیدیم آنجا * عملق نشینا در زمین آن جنوب وآن حي وآن یبوسي وآن 30
اموري نشینا در کوه وآن کنعني نشینا ابر آن دریا ابر کناري آن یردن * خامش کرد 31
کلب مر آن قوم بمشه گفت بر آمدن بر آییم ومیراث گیریم آنرا که توانستن بتوانیم
بآن * وآن مردمان آنچه بر آمدند اواري او گفتند نه توانیم بیر آمدن مر آن قوم که 32
قویست او ار ایما * بیرون آوردند عیبي آن زمین آنچه جاسوسي کردند آنرا بیسرانی 33
دسرال بگفتیم آن زمین [آنچه] بگشتیم درآن بجاسوسي کردن آنرا زمیني خوراني
نشیناني آنست آن و همه آن قوم آنچه بدیدیم در میاني آن. مردماني اندازه * وآنجا بدیدیم 34
مر آن خاندان پسرلي عنق از آن خاندان بودیم در چشماني ایما چون ملخان و همچنین
بودیم در چشماني ایشان ۰

CAP. XIV.

SIbilit itaque univerſus cœtus, & dederunt vocem ſuam , & fleverunt populus nocte illa. Et murmurabant adverſum Moſen & Aharon omnes filii Iſrael , dixerunt quo ei univerſa multitudo ; Utinam mortui fuiſſemus in terra Ægypti , aut in deſerto hoc utinam mortui eſſemus. Et quare Dominus introducit nos in terram hanc, ad cadendum gladio ? uxores noſtræ & infantes noſtri erunt in prædam : nonne bonum eſt nobis reverti in Ægyptum ? Dixerunt quidque ad fratrem ſuum ; Præficiamus nobis ducem, & revertamur in Ægyptum. Tum ſe cecidit Moſes & Aharon ſuper faciem ſuam in preſentia univerſæ congregationis filiorum Iſrael. Je-hoſhua verò filius Nun, & Caleb filius Jephunneh, de exploratoribus terram, ſciderunt veſtimenta ſua:

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Et abierunt, ac venerunt ad Mo- 27
ſheh & Aharon, & ad univerſum cœtum filiorum Iſrael in deſertum Pharan in Cadeſh : & retulerunt eis verbum, & univerſo cœtui, oſtenderuntque eis terræ fructus. Nar- 28
rantesque ipſi, dixerunt ; Pervenimus ad terram ad quam miſiſti nos ; & etiam profluit lac & mel, & iſte eſt fructus ejus : Ve- 29
rùm quòd fortis populus ſedeat in terra, & urbes caſtellatæ magnæ admodum : & etiam pueros Anac vidimus illic. Amalec ſedet in 30
terra Meridianæ : & Hittæus, & Jebuſæus, & Emoræus ſedet in monte : Chenaanæus verò ſedet juxta mare, & ad ripam Jardeu. 31
Et tacere fecit Chaleb populum ad Moſen, & dixit ; Aſcendendo aſcendamus, & hæreditatem eapſemus eam : nam valendo valebimus 32
eam. At viri qui aſcenderant cum eo, dixerunt ; Non poterimus aſcendere in populum , quia fortior eſt iſte nobis. Et protule- 33
runt infamiam terræ qui exploraverant eam, apud filios Iſrael, dicendo ; Terra per quam tranſivimus ad explorandum eam, terra devorans habitatores ſuos eſt iſta : & omnis populus quem vidimus in medio ejus, ſunt viri menſura. 34
bi præterea vidimus dynaſtas filios Anac, ex dynaſtis : eramuſque in oculis noſtris ſicut locuſtæ, ſicque eramus in oculis eorum.

CAP. XIV.

* فصل چهاردهم *

* برداشت همه آن جماعت بدادند مر آوازي ایشان بگریستند آن قوم در شبي آن او * 1
بلندیدند ابر مشه وابر اهرن همه پسرلي بسرال گفتند بایشان همه آن جماعت کشکسي 2
نمودیم در زمیني مصر یا در بیاباني آن این کاشکي بمردیم * وچرا ؟ آورا ایمارا بآن زمین آن 3
این یافتادن در شمشیر زناني ایما وطفلاني ایما باشند بغارت ها نه نیک بایما باز گشتن بمصر؟ 4
* گفتند مرد بدارادري او بگماریم سروري وباز گردیم بمصر * بیفتاد مشه واهرن ابر 5
روي ایشان بپیشي همه جمع جماعتي پسرلي بسرال * ویهوشع پسري نون وکلب پسري 6
یفنه از آن جاسوسي کنان مر آن زمین پاره کردند مر جامهاني [ایشان] ۰

Hæc autem ſunt nomina eorum : 5
de tribu Reuben, Shamma filius Zacchur. De tribu Shimeon, Sha- 6
phat filius Hori. De tribu Jehu- 7
dah, Chaleb filius Jephunnah. De 8
tribu Iſſachar, Igal filius Joſeph. 9
De tribu Ephraim, Hoſhea filius Nun. De tribu Benjamin, Phalti 10
filius Raphu. De tribu Zebulun, 11
Gaddiel filius Sodi. De tribu Jo- 12
ſeph, de tribu Menaſſeh, Gaddi filius Suſi. De tribu Dan, Ammiel 13
filius Gemalli. De tribu Aſher, Se- 14
thur filius Michael. De tribu Naph- 15
tali, Nahbi filius Vophſi. De tribu 16
Gad, Guel filius Machi. Hæc ſunt 17
nomina virorum quos miſit Moſes ad explorandum terram : & appellavit Moſheh Hoſhea filium Nun, Jehoſhua. Miſit igitur eos Moſheh 18
ad explorandum terram, & dixit illis ; Ite hâc per Auſtrum, & conſcendite montem. Et 19
videte terram qualis ſit ; & populum habitantem in ea, ſi validus ſit ipſe ; vel debilis ; ſi pauci ſint, vel 20
multus ? Et qualis ſit terra in qua ſedet, ſi bona ſit, vel mala ; & quales urbes in quibus ſedet, ſi ſine caſtellis ſint, vel cum caſtellis: Et qualis terra, ſi pin- 21
guis ſit, vel macra ; ſi ſint in ea arbores, nècne : & confortate-vos, atque tollite de fructu terræ : dies autem illi erant dies primitiarum uvarum. Aſcenderunt ergò, & ex- 22
ploraverunt terram, à deſerto Sin uſque ad Rehob ad introitum Hemath. Et aſcenderunt per Auſtrum, 23
& venerunt uſque ad Hebron : ibi autem erant Ahiman, Sheſhai, & Talmai filii Anac. Hebron verò ſeptem annis ædificata eſt ante Soan Ægypti. Pervenerunt 24
itaque uſque ad torrentem Eſchol, & abſciderunt inde palmitem ex botryis uvarum unum : & portabant eum in vecti inter duos : & de malogranatis, & de ficubus. Locum illum vocaverunt, 25
Nahal Eſchol, cauſa botryi quem abſciderunt inde filii Iſrael. Et 26
reverſi ſunt ab explorando terram a fine quadraginta dierum.

Et reverſi ſunt ab explo- 26
randa terra octava die menſis Ab, à fine quadraginta dierum,

arbores fructiferæ annon : viriliter agatis, & accipiatis de fructu terræ. Erant autem dies quibus abierunt circa vicesimam nonam menſis Sivan, dies matutinatis uvarum.
Aſcenderunt ergò & explorârunt terram, à deſerto Sin uſque ad Rehob, & venerunt uſque ad Hebron, ubi erant Achiman, Sheſhai, & Talmai filii Anak gigantis : Hebron autem ſeptem annis ædificata erat antequam ædificaretur Tanes Ægypti. Venerunt ergò uſque ad tor-
rentem botri, & ſucciderunt inde ramum & racemum uvarum unum, & portârunt eum in vecti in humero duorum ex illis : & ſic ex malogranatis, & ſic ex ficubus. Porrò illum locum vocârunt valem botri, propter palmitem quem inde abſciderunt filii Iſrael : & erat manans vinum ex ea ſicut torrens.

השמעין אינין פריה אין ארעא דתרנין האית
בדרה אילעזר דסיכל אין לא יתעברון
חוקרא ויתקבון אמיצא דארעא ויומיא
די אולע בעשרין ותשעא לירחא דתשין יומי רסן בפודי ענבין : ויולו וסליקו 22
ואילילו ית ארעא מן מדברא דצין עד פקעיורד מעלך לאנטיכיא : ויולו 23
וסליקו מן עשר דרומא ואתו עד חברון ותמן אחימן ששי וירלמי סרהניי
דענק בנוהי וחברון שבע שנין אתבניית קדם צוען עד לא אתרעבן 24
מנאים דמצרים : ויבאו ואתו עד 25
נחלא דאשכלא ופצו מתמן עובדיהא
ואיתכל דענבין חד וסובראתוי באסלא
בכתיף תרין מנהון וכן מן רומנייא וכן
מן תיניא : למקום לאתרא ההוא 26
קרי נחלא דאשכלא על עיסק עיבדיתא דקציצו מתמן בני ישראל והוה חמרא
בקוף סניה בנחלא : וישובו ויהבו מלאלא ית ארעא בחמנא יומין בירחא
דאב מסוף ארבעין יומין :

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* واینان نامهاي ایشان بقبیلهي رولبن شموع پسري زور * بقبیلهي شمعون شفط پسري 5
حوري * بقبیلهي یهوده کلب پسري یفنه * بقبیلهي یسسکر یجال پسري یوسف 6
* بقبیلهي افریم هوشع پسري نون * بقبیلهي بنیمین فلطي پسري رفو ا * بقبیلهي 7
رولبن حذیال پسري سودي * بقبیلهي یوسف بقبیلهي منسه جدّي پسري سوسي * 8
* بقبیلهي دن عمّیال پسري جملّي * بقبیلهي اشر ستور پسري میکال * بقبیلهي 9
نفتلي نحبي پسري وفسي * بقبیلهي جد جوال پسري مکي * اینان نامهاي آن مردمان 10
آنچه بفرستاد مشه بجاسوسي کردن مر آن زمین بخواند مشه لهوشع پسري نون یهوشع * 11
* بفرستاد اینانرا مشه بجاسوسي کردن مر زمین کنعن وگفت بایشان بروید این در جنوب وبر 12
آیید مر آن کوه * وبینید مر آن زمین چه آن ومر آن قوم آن نشینا ابر آن اگر قویست 13
او اما ضعیف اگر اندك او یا بسیار * وچه آن زمین آنچه او نشینا در آن اگر نکوست اگر 14
بد وچه آن شهرها آنچه او نشینا در ایشان اگر بي قلعاست یا در قلعاست * وچه آن 15
زمین اگر فربه است یا لاغر اگر هست در آن درخت اگر نه وتقویت کنید وبستانید
از بر آن زمین وآن روزگاران روزهاي نخستیني انگورها * وبر آمدند وجاسوسي کردند مر 16
آن زمین از بیابان صین تا رحوب بآمدن حمت * وبر آمدند در جنوب وبیامد تا حبرون 17
وآنجا اخیمن ششي وتلمي زاییدگاني آن عنق وحبرون هفت سالها آبدان شد پیشي
صوعن مصریم * وبیامدند تا رود اشکول وببریدند از آنجا شاخ وخوشه انگورها یك وبر 18
داشتند [اویرا] در زنبر در دوي وار انارواز انجیر * بمکان آن ین خواند نحل اشکول 19
بسبب آن خوشه آنچه بریدند از آنجا پسرلي بسرال * باز گشتند از جاسوسي کردني آن زمین 20
از فرجامي چهل روز *

Hæc autem ſunt nomina eorum : 5
de tribu Reuben, Shammua filius Zacchur. De tribu Shimeon, Sha- 6
phat filius Hori. De tribu Jehu- 7
dah, Chaleb filius Jephunnah. De 8
tribu Iſſachar, Igal filius Joſeph. 9
De tribu Ephraim, Hoſhea filius Nun. De tribu Benjamin, Phaltiel 10
filius Raphu. De tribu Zebulun, 11
Gaddiel filius Sodi. De tribu Jo- 12
ſeph, de tribu Menaſſeh, Gaddi filius Suſi. De tribu Dan, Ammiel 13
filius Gemalli. De tribu Aſher, Se- 14
thur filius Michael. De tribu Naph- 15
tali, Nahbi filius Vophſi. De tribu 16
Gad, Guel filius Machi. Hæc ſunt 17
nomina virorum quos miſit Moſes ad explorandum terram : & appellavit Moſheh Hoſhea filium Nun, Jehoſhua. Miſit igitur eos Moſheh 18
ad explorandum terram, & dixit illis ; Ite hâc per Auſtrum, & conſcendite montem. Et 19
videte terram qualis ſit ; & populum habitantem in ea, ſi validus ſit ipſe ; vel debilis ; ſi pauci ſint, vel 20
multus ? Et qualis ſit terra in qua ſedet, ſi bona ſit, vel mala ; & quales urbes in quibus ſedet, ſi ſine caſtellis ſint, vel cum caſtellis: Et qualis terra, ſi pin- 21
guis ſit, vel macra ; ſi ſint in ea arbores, nècne : & confortate-vos, atque tollite de fructu terræ : dies autem illi erant dies primitiarum uvarum. Aſcenderunt ergò, & ex- 22
ploraverunt terram, à deſerto Sin uſque ad Rehob ad introitum Hemath. Et aſcenderunt per Auſtrum, 23
& venerunt uſque ad Hebron : ibi autem erant Ahiman, Sheſhai, & Talmai filii Anac. Hebron verò ſeptem annis ædificata eſt ante Soan Ægypti. Pervenerunt 24
itaque uſque ad torrentem Eſchol, & abſciderunt inde palmitem ex botryis uvarum unum : & portabant eum in vecti inter duos : & de malogranatis, & de ficubus. Locum illum vocaverunt, 25
Nahal Eſchol, cauſa botryi quem abſciderunt inde filii Iſrael. Et 26
reverſi ſunt ab explorando terram a fine quadraginta dierum.

בָּהּ׃ ופוריהם מפריהם ודלכן ותרפמן במדברה תניין׃ ובניהם ובניכן
יהון עשיין במדברא אריבתי שנין וינקלון ית חוביכון עד זמן ויסופון פגריכון
במדברא׃ בטספר במנין ומימא דאליהון ית אריא ארבעין ירחין ומא לשתיא
ומא לשתיא תתקבלון ית רוחיבון ותדעון ית אריא ארבעין שנין ותדעון ית
אני יהוה אמרא ׀ ית קורית במטרתי אין לא עבדית במימרי לכל קבישתא הא׳ישראל
הדא האזדמנו לסדרא עלוי במדברא הדין יסופון ויתמן יסתון׃ והאנשים ובוריהון
אין שדר משה לאלקא ית אריא ותבני ית ארעמו עלוהי ית כל כנשתא לאפקא טב
ביש על ארעא ׃ ויסתו ויסתו טבריא דאפקו טב ביש על אריא בשבעא יומין ׃
באילולי והוון מודני נפקין מן פרתיהון ואולין מן בית לישנהון ואקלין לישנהון עם
מוריניהון ואתקברו במותהא מן קדם ׃ ויהושע ויהושע בר נון ולכלב בר יפונה׃
אתקיימו מן טבריא דאינון דהלכו לאלקא ית ארעא ׃

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*כא همه آن مردمان آن بينان مر عبرتي من و مر نشانهاي من آنچه بكردم در مصر و در بيابان
آرمايش كردند مرا اين ده بارها و نه شنيدند در آوازي من * اگر ببينند مر آن زمين آنچه
سوگند خوردم بپدرانِ ايشان و همه نفايه كناني من نه بينند آنرا * و بندهي من كلب جزا بوه
الهامي ديگر اولاري او و تمام بوه پسي من و بيادرم اويرا بآن زمين آنچه بيامد آنجا و نسلي او
ميراث گيرد آنرا * و آن عملقي و آن كنعني نشيند در دره فردا روي كنيد و منزل بر داريد بشما
آن بيابان راهي درياي سوف * سخن گفت ׃׃ بمشه و باهرن بگفتن ׃׃ تا كي جماعت آن بدي آن اين
آنچه ايشان لنديش كنان ابر من مر لنديشهاي پسراني بسرال آنچه ايشان لنديان ابر من
بشنويدم * بگوي بايشان قادر من گفت ׃׃ اگر نه چون آنچه سخن گفتيد در حضوري من
همچنين بكنم بشما * در بيابان آن اين بيفتند لاشهاي شما و همه شمردگاني شما بهمه شماراهاي
شما از قدري بيست سال و بالا آنچه بلنديديد ابر من * اگر شما بيايد بآن زمين آنچه بر
داشتم قدري من بمسكن كيراندن شمارا دران كه الّا كلب بسري يفنه و يهوشع پسري نون *
و طفلاني شما آنچه گفتيد بغارت باشد بيادرم ايشانرا و بدانند مر آن زمين آنچه نفايه كرديد
مر آن * و لاشهاي شما شما بيفتند در بيابان آن اين * و پسراني شما باشند چران در بيابان چهل
سال و بر دارند مر بيرامهاي شما تا تمام شدني لاشهاي شما در بيابان * بر شماري آن روزها آنچه
جاسوسي كرديد مر آن زمين چهل روز روزي بسالي روزي بسالي بر داريد مر گناهي شما چهل
سال و بدانيد مر آرازش من * من ׃׃ سخن گفتم اگر نه اين بكنم بهمه آن جماعتي آن بدي
آن اين آن وعده شدگان ابر من در بيابان آن اين تمام شوند و آنجا بميرند * و آن مردمان آنچه
بفرستاد مشه بجاسوسي كردن مر آن زمين بار گشتند لنديش آوردند [ابر او] مر همه آن جماعت
ببيشي ׃׃ * و يهوشع بن نون و كلب بن يفنه بزيستند از آن مردمان آن بيشان آن روان بجاسوسي
كردن مر آن زمين *

*Quod omnes viri videntes gloriam 22
meam, & figna mea quæ fecit in
Ægypto, & in deferto, & tentave-
runt me his ter cum decem, & non
audierint vocem mei: Si videantur 23
terram quam juravi patribus eo-
rum: omnes iracundiæ meæ non
videbunt eam. Et fervus meus 24
Caleb, (eo quod fuerit alius
spiritus ejus, & secutus me) in-
troducam eum in terram, in qua
ingreffus eft, & femen ejus hæ-
reditate accipiet ad
Amalecita autem, & Chananæus 25
fedet in valle: crastè reflectite, & man-
date vobis ipsis ad folitudinem
viæ maris Suph. Locutus eft quo- 26
que Dominus ad Moſen & Aaron,
dicendo: Ejusmodi congrega- 27
tionem malam hanc, qui fuas mur-
murationes contra me, murmu-
rantes inquam filiorum Iſrael qui fuas
murmurantes contra me, audivi? 28
Dic ad eos: Vivo ego, dicit Do-
minus, & ſi non quemadmodum locuti
eſtis in præſentia mea, ſic faciam
vobis. In deſerto hoc cadent cada- 29
vera veſtra: omnes numerati
veſtri per omnes numeros veſtros ab
ætate viginti annorum & ſupra qui
murmurabilis adversùm me; Si vos 30
quidem introibitis in terram pro qua extulit
manum meam, ut habitationem
faciam vos in ea, nifi Caleb
filius Jephunnah, & Joſue filius Nun. At infantes veſtri 31
quos dixiſtis, in prædam erunt:
introducam eos, & cognoſcent ter-
ram quam rejeciſtis. Et cadavera 32
veſtra ipsum, cadent in de-
ſerto iſto. Filii autem veſtri erunt 33
paſcentes in deſerto quadraginta
annis, & ſecent deviationes veſ-
tras, ufque ad conſumptionem ca-
daverum veſtrorum in deſerto.
Juxta numerum dierum quibus ex- 34
ploraſtis terram, quadraginta die-
bus, ſingulis diebus pro ſingulis an-
nis: portabitis iniquitates veſtras
quadraginta annis, & cognoſcetis
ultionem meam. Ego Dominus 35
locutus ſum, ſi ifthæc non faciam uni-
verſæ congregationi malæ huic, quæ
conveniunt adversùm me: in de-
ſerto iſto conſumentur, & ibi mo-
rientur. Viri itaq; quos miſerat Mo- 36
ſes ad explorandam terram, & revec-
tentes in murmurationem adver-
ſum omnem congre-
gationem, proferendo infamiam de
terra, Mortui ſunt homines pro- 37
ferentes infantem terræ malam,
peruſſione in præſentia Domini.
Joſhua vero filius Nun, & Cha- 38
leb filius Jephunnah vixerunt ex
hominibus iſtis euntibus ad ex-
plorandum terram.*

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*گفتند بهمه جماعتي پسراني بسرال بگفتن تن زمين آنچه بگذشتيم دران بجاسوسي كردن 7
عبرتي ׃׃ ويدارشد بحيهبي وعده بهمه پسراني بسرال * گفت ׃׃ بمشه تا كي نفايه كنند 11
مرا آن قومي آن اين و تا كي نه باور كنند در من در همه آن نشانها آنچه بكردم در ميانی او * بزنم 12
ايراهدم و با و برانم اويرا و بگنم ترا بقومي بزرگ و قوي ازو * گفت مشه ׃׃ بشنوند مصريان 13
كه بر آوردي در روزي تو مر آن قومي اين از ميانی او * و گويند بمشنياني آن زمين آن اين 14
بشنويدند كه تو ׃׃ در ميانی آن قومي آن اين آنچه چشم ديدارشد شكيمهي تو ׃׃
و ابري تو استيده ابر ايشان و در ستوني ابر تو روا بپيشي ايشان روز و در ستوني آتش 15
شب * و بكشي مر آن قومي آن اين چون مردي يكه و بگويند آن قومها آنچه بشنويدند 16
مر خبري تو گفتن * از بي توانائي ׃׃ بآوردن مر آن قومي آن اين بآن زمين آنچه سوگند
خورد بايشان بگشت اينشارا در بيابان * و اكنون بزرگ باشد اكنون زوري افني چون 17
آنچه سخن گفتي بگفتن * ׃׃ دراز خشم و بسيار فضل بخشايي گناه و جرم و آزاد كردن 18
نه آزاد كنند عقوبت كنائي گناهي پدران ابر پسران ابر سيم و ابر چهارم * بيامرزو
اكنون بگناهي آن قومي آن اين چون بزرگي فضلي تو و چون آنچه آمرزيدي بقومي آن 20
اين از مصر و تا اينجا * گفت ׃׃ آمرزيدم چون سخن تو * وليكن قادرم من و پر باشد 21
عبرتي ׃׃ مر همه آن زمين *

*Ac dixerunt ad univerſam congre- 7
gationem filiorum Iſrael, dicentes:
Terra per quam tranſivimus ad ex-
plorandum eam, bona eſt illa terra
valde admodum: Si deſiderium 8
habuerit in nobis Dominus, introdu-
cet nos in terram illam, dabitque
eam nobis, terram quæ profluit lac &
mel. Tantùm in Dominum ne re- 9
bellate, neque vos populum terræ
illius timueritis, quia panis nobis
fuit: receſſit umbra eorum de
ſuper eos, ſed Dominus eſt nobiſ-
cum: ne timueritis ab eis. Tunc dixe- 10
runt univerſa congregatio ut lapi-
daudum eos lapidibus: & gloria
Domini apparuit in tentorio conven-
tionis cunctis filiis Iſrael. Dixitque 11
Dominus ad Moſen: Quamdiu re-
jicient me populus iſte, & quan-
do credent mihi, in omnibus ſignis
quæ feci in medio ejus? Percutiam 12
eum peſte, & exterminabo eum: faciam
autem te in populum magnum, &
robuſtiorem eo. Dixit Moſes ad 13
Dominum: Audient Ægyptii, (nam
eduxiſti in fortitudine tua populum
iſtum de medio ejus,) & dicent 14
habitatoribus terræ hujus, qui an-
dierunt quòd tu Domine in medio
populi iſtius, qui oculo ad oculum
conſpectus eſt majeſtas tua Domine,
& nubes tua ſtet ſuper eos, & in
columna nubis incedas coram illis
die, & in columna ignis nocte: Et 15
occideris populum iſtum tanquam
virum unum, dicent inquam gentes
quæ audierunt famam tuam, dicen-
do: Ex impotentia Dominus ad- 16
traducendam populum iſtum in ter-
ram quam juraverat eis, occidit e-
os in deſerto. Nunc ergò, magnifi- 17
cetur ſortitudo Domini mei,
quemadmodum locutus es, dicendo:
Dominus longus ad iram, & multus in 18
miſericordia: tamitens peccatum
& delictum: nequaquam tamen fa-
ciendo immunem noxæ culpæ, ponens
peccatum patrum ſuper filios in ter-
tiam & quartam generationem.
Dimitte nunc peccatum populi hu- 19
jus, ſecundùm magnitudinem miſe-
ricordiæ tuæ, & quemadmodum re-
miſiſti populo huic, ab Ægypto &
huc uſque. Dixitque Dominus: Remi- 20
ſi ſecundùm verbum tuum. Verum- 21
tamen potens ſum ego, & replebi-
tur gloriâ Domini univerſa terra;*

primeresque montes & colles, & elevarei planities, & in columna ignis
ac lucem præberes illis noctu. Et poſt omnia hæc miracula in me 16
feceris hunc populum tanquam virum unum: tum dicent populi qui
audient famam fortitudinis tuæ, dicendo: Eò quòd non eſſet po- 17
teſtas à facie Domini ut introduceret populum hunc in terram, quam
juratus promiſit illis, ideo interfecit eos in deſerto. Et nunc magni- 18
ficetur quæſo virtus coram te Domine, & replearis miſericordiis bus
erga eos & me ponas populum multum, ſicut loquutus es, dicendo:
Dominus eſt longanimis & pro- 19
clivis ad miſerationes, condonans
peccata, & expians delicta, mun-
dando eos qui non con-
vertuntur, non mundando puniet
peccata patrum reprobrorum ſu-
per filios rebelles, in tertiam &
quartam generationem. Condona 20
nunc peccato populi hujus propter
multam bonitatem tuamficut omni-
no condonâti huic populo, à tem-
pore quo exierunt ex Ægypto huc
uſque. Et reſpondit Dominus; Condonavi juxta verbum tuum. Vo- 21
runtamen juramento affirmo ego, quòd gloriâ Domini replebitur uni-
verſa terra.

Hieſof. 18. *Dominus eſt longa-
nimis, procul removens iram & pro-
clivis ad miſericordiam, & mul-
tiplicans exercere benignitatem &
veritatem: ſed omnino juſtos non
reputat Dominus peccatores, in die
judicii memor erit peccatorum pa-
trum improborum erga filios re-
belles. &c. Et reſpondit ſermo Do-
mini: Ecce remiſi & condonavi
juxta verbum tuum.*

בֵּיתָ֑ךְ כִּ֣י יוֹמָ֤ם תְּפַקֵּד֙ יְיָ֣ וְהִלְחַ֔ם לְדַרְיָ֑וֶשׁ וְהָיָ֥ה לִ֛י אִ֥ישׁ מִן־ 14
מַחֲנֵ֖י כְּנַשְׁתָּ֑ךְ אֵיעֲצֵ֣ךְ סוּרִ֔י הָשֵׁ֥ב לְךָ֖ עַל־כַּנְּשָׁתֵ֑ךְ חוֹר֙ בֹּ֣ר תּוֹרֵ֔י
לְעֻלָּתָ֖ךְ לְאַתְקֻלָ֑ךְ בְּרֶ֣גֶשׁ קָדֵ֔ם יְיָ֣ וְנִסְתַּחֲוֶ֔ה לְיָרְכֵ֖ךְ כִּ֣ר חֵ֑ט וְצִפּ֥וֹר בֹּר עֵֽין 15
דְּלָ֖ת אֲשֶׁ֥ר תִּשְׁחָֽתֶךָּ: וְכִפֶּ֣ר וְיִכַּפֵּ֣ר עָלָ֗יו עַל כָּל־כַּנְּשָׁתֶ֛ךָ דְּבֵנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל 16
וְיִשְׁתַּיֵּר֙ לְהֶ֣ן אֲרֵ֔ם שְׁלוּחֵ֖יהּ הֲוָ֑ה וְהֵינִ֥ין הַיְיתִיאוּ֙ יְרַ֣ת וְהַבְרִ֔ין קָרְבָּ֖ן קֳדָ֥ם 17
קֳרְבָּן֙ סוּרְיָתְהוֹן֙ קְרִ֣יבוּ קֳדָ֔ם יְיָ֣ עַל שְׁלוּחֵיהוֹן: וְנִטְלָ֣ת וְיִשְׁתַּיֵּ֔ר מִן קֳדָ֖ם יְיָ֑ לְכָל־ 18
בְּנֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל וְלִירְוִיהָ֣א דְסַחֲרַיְיהוֹן֙ בֵּיעֵ֣ן אֲרוּם לְעֻלְּתָ֔א בִּשְׁלוּחָֽהּ:
וְאִם־נֶ֥פֶשׁ אֶחָ֖ת כִּ֣י תֶחֱטָ֑א בִּשְׁלֹ֤ח יְקֹרֵב֙ עֲיָרְתָ֔ה בַּר שְׂרָ֖ה דְּלָ֥א עִידְנִ֛ין 19
לְחַמְּאתָ֑ה וְכִפֶּ֣ר כָּהֲנָ֗א עַל־ נֶ֤פֶשׁ בַּר נָשָׁ֙ה דְּאִשְׁתְּלִ֣י בְּר סְרָ֔ה בִּשְׁלֹ֖ח קֳדָ֣ם יְיָ֑ 20
לְכַפָּרָ֥ה עֲלַ֖וי וְיִשְׁתְּבֵ֥ק לֵ֖יהּ: הָאוֹרֵ֣ת יְצִיבָ֔ה בִּבְנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל וְלִיגָרִ֣י דְמִתְגַּיְּרִ֑ין 21
בֵּינֵיכ֖וֹן אוֹרַיְיתָ֥א חֲדָ֛א יְהֵ֥י לְכ֖וֹן וּלְאַסְפָ֣א בִּשְׁלֹ֑ח: וְהַנֶּ֣פֶשׁ וּבַר נָשׁ֩ דְּיַעְבֵּ֨ד 22
מִזְרָ֜ע מִן־ צְיָבָ֗יא אוֹ מִן־ גּוּיְרָ֛א וְלָ֥א תֵאִ֖יב מִן־ סוּרְיָתוּתִ֑יהּ קֳדָ֥ם יְיָ֛ הִיא סָרְעָ֖ה
וְיִשְׁתְּצֵ֥י בַּר־ נַשָׁ֖ה הַהִ֑וא מִגּ֖וֹ עַמֵּֽיהּ:

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* وكه عربي كنه اواري شما عرب يا آنچه در ميانى شما بعصرهاي شما و بكند قربان 14
يوي قبوليت يي چون آنچه بكنيد همچنين بكند * آن جماعت رسمي كه شما و بغريب 15
آن عربي كنا رسمي جاويد بعصرهاي شما چون شما چون غريب باشد بپيشي * شريعتي 16
يكه و حكمي يكه باشد بشما و بغريب آن عربي كنا اواري شما * سخن گفت 17
يمسه گفتن * سخن گوي بپسراني يسرال و بگوي بايشان در آمدني شما بآن زمين آنچه من 18
آورا شمارا بآنجا * و باشد در حوردي شما از آني آن زمين جدا كنيد جدا كرد يي * اوّل 19
حميري شما حلّه جدا كنيد جدا كرد چون جدا كردي خرمن همچنين جدا كنيد 20
آورا * از اوّل حميري شما بدهيد يي جدا كرد بعصرهاي شما * وكه غلط كنيد و نه 21 22
كنيد مر همه آن فرمانهاي اينان آنچه سخن گفت يي بمسه * مر همه آنچه بفرمود يي بشما در 23
دستي مسه از آن روز آنچه فرمود يي و آن سوتر بعصرهاي شما * و باشد اگر از چشماني آن 24
جماعت كرده شد بغلطي و بكنند همه جماعت گاو يكهي گاو يكه بعله بيوي قبوليت
يي * و هديهي او و پيشكشي او چون حكم و بزغالهي بزان يكه بخطات * و كفارت 25
خواهد آن كهن ابر همه جماعتي بپسراني يسرال و آمرزيده شود بايشان كه غلطي است
آن و ايشان آوردند مر قرباني ايشان قربان يي و خطاي ايشان پيشي يي ابر غلطي ايشان. 26
* و آمرزيده شود بهمه جماعتي بپسراني يسرال و بغريب آن عربي كنا در ميانى ايشان كه 26
بهمه آن قوم درغلطي * واگر جاني يكه خطا كند درغلطي و نزديك آورد بز 27
قدري سالي آن بخطات * وكفارت خواهد آن كهن ابر جاني آن غلط كنا در خطا [در غلط] 28
پيشي يي بكفارت خواستن ابر او و آمرزيده شود باو * آن بومي در بپسراني يسرال و بغريب 29
آن عربي كنا در ميانى ايشان شريعتي يكه باشد بشما بكنا درغلطي * و آن جان 30
آنچه بكند درحستي بلند از آن بومي و از آن عريب مر را او اسرا كرد يي نيست شود
آن جاني آن از ميانى قومي او.

Et quum peregrinatus fuerit apud 14 vos peregrinus, aut quicunque eſt in medio veſtri in ſeculis veſtris, faciet, obſervationes adoris eius proſelytus domino, quemadmodum faciet, ſic faciet. Congregatio, ſta- 15 tutum unum erit vobis & peregrino peregrinanti apud vos: ſtatu- tum in ſeculis veſtris, ſicut et vos ſic peregrinus erit coram Domino. Lex una & ritus unus erit 16 vobis et peregrino peregrinanti apud vos. Locutuſque eſt Dominus ad 17 Moſſen, dicendo. Loquere ad filios 18 Iſrael, ac dices eis; In ingreſſu ve- ſtro in terram in quam ego introduco vos, Tunc erit cum comedi- 19 deritis de pane terræ, ſeparabitis ſeparationem Domino. De primitiis 20 veſtris, placentam ſeparabitis ſepa- rationem iuxta ſeparationem aree, ſic ſeparabitis eam. Ex primis molis 21 veſtris dabitis Domino ſeparatio- nem, per ſeculos veſtros. Quumque 22 erraveritis & non feceritis omnia præcepta iſta, quæ locutus eſt Do- minus ad Moſſen: Omnia quæcun- 23 que præcepit Dominus vobis per manum Moſſi à die qua præcepit Dominus, & ultra eis in ſeculis veſtris: Tunc erit, ſi ab oculis con- 24 gregationis factum fuerit per er- rorem, faciet quidem tota congre- gatio bovem fatum bovis unum in holocauſtum in odorem acceptabilem Domino, minua quoque eius & conſuper ſocum ejus ſecundum ritii, & hircum caprarum unum pro pec- cato. Et expiabitur pontifex pater- 25 dat propter univerſum cœtum filii- orum Iſrael, & condonabitur illis, quia error eſt illud, eius ipſi accu- lerint oblationem ſuam, oblationem veſtri: Tunc erit, ſi ab oculis con- 26 gregationis factum peccati ſui coram Domino propter errorem ipſo- rum. Et condonabitur univerſæ con- 26 gregationi filiorum Iſrael, & peregri- no peregrinanti in medio illorum, quia univerſo populo per errorem feci- dit. Quod ſi anima una peccave- 27 rit per errorem, tum offeret capram anniculam pro peccato. Et expia- 28 tionem petet faciedæ propter ani- mam erranten in peccato per er- rorem coram Domino, expiationem petet propter illam, & remitte- tur ei. Indigena Iſrael, & 29 peregrino peregrinanti in medio eorum, hæc una erit vobis, faciendi peccatum per error. Et anima 30 quæ faciet manu excelſa de indi- genis & peregrino, Domino ipſe in- digenam dicit: eaque annihilabitur anima illa de medio populi ſui.

Loquutus eſt igitur Moſſes verbis 39 ipſa omnibus filiis Iſrael, & maſtitis capiti ſunt populo valdi. Et aſcen- 40 detphunt mane, aſcendentesque ad caput montis, dicendo; Ecce nos & aſcendemus ad locum quem di- xit Dominus, eam peccavimus. Di- 41 xit Moſſes; Quid hoc, vos trans- greditimini mandatum Domini? & iſtud ſucceſſum non proſperet. Ne 42 aſcendatis, quia non eſt Dominus in medio veſtrum: ut plagâ non ca- ſamini coram inimicis veſtris. Amalecita enim, & Chananeus 43 eſt ibi coram vobis, & cadetis gla- dio: nam propterea quòd reverſi eſtis à poſt Dominum, neque erit Do- minus vobiſcum. Et aſcẽ fuit ad 44 ſcendere in caput montis: area au- tem fœderis Domini, & Moſſes ha- nus receſſerunt de medio caſtrorum. Defcendit itaque Amalecita & 45 Chananæus ſedens in monte, per- cuſſerunt eos, & contriverunt eos uſque ad Hormah.

CAP. XV.

LOcutus eſt autem Dominus ad 1 Moſſen, dicendo; Alloquere filios Iſrael, dicesque eis; Quum ventri- eris in terram ſedis veſtræ quam ego do vobis: Et feceritis oblationem 3 Domino, holocauſtum, aut victi- mam, ad declarandum votum, aut in ſpontaneum, aut in feſtis veſtris, ad faciendum odorem acceptabilem Domino, de bobus, aut ex ovibus: Tunc offeret oblationem 4 ſuam Domino, munus ſimile deci- mam partem ſiſa offeres in odo- rem acceptabilem Domino. Et vinũ in conſper- 5 ſionem, quartam partem ſiſa faci- es ſuper holocauſtum aut in victi- mam, pro agno uno. Aut pro ariete 6 te facies munus ſimile duas deci- mas partes permiſtæ cum oleo tertiã parte ſiſa. Et vinũ in conſperſionem, 7 tertiam partem ſiſa offeres in odo- rem acceptabilem Domino. Quum 8 verò feceris fœtum bovis in holo- cauſtum aut victimam, ad declaran- dum votum, aut pacifica Domino: Tunc offeret ſuper fœtum bovis mi- 9 nus, ſimile tres decimas partes per- miſtæ cum oleo dimidia ſiſa. Et vi- 10 num offeres in conſperſionem, dimi- dium ſiſa, oblationem odoris acce- ptabilis Domino. Sic fiet bovi uni, 11 aut arieti uni, aut agno de ovis vel de capris. Juxta numerum quem 12 faciatis, ſic facietis unicuique in numero eiſorum. Omnis indigena 13 faciet ſic illa, ad offerendum obla- tionem odoris acceptabilis Domino.*

קְבִילוּ בְּנֵי לֵוִי׃ הִשָּׁמֵעַ הַיְרֵאָה הִיא לוֹן אֲרוֹם אֲפִיעַ אֱלֹהָא דִישְׂרָאֵל׃ familiæ ejus; Audite nunc filii Levi: Num parum eſt vobis, quòd 9
יַתְכוֹן מִן כְּנִשְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל לְקָרָבָא יַתְכוֹן לְשַׁמּוּשָׁא דְמַשְׁכְּנָא דַיְיָ וּלְמִקְמָא קֳדָם כְּנִשְׁתָּא לְשַׁמָּשׁוּתְהוֹן׃ וְקָרִיב יָתְךָ וְיָת כָּל אַחֵךְ בְּנֵי לֵוִי עִמָּךְ וְכִדְיִן חַבְרַיָּא אוֹף כְּהוֹנָתָא רִבְרְבָא׃ לְכֵן גְּיָרִין כֹּן אַנְתְּ וְכָל כְּנִשְׁתָּךְ סְעָרֵךְ׃ דְאִתְרַעְיָין עַל מֵימְרָא דַיְיָ וְאִתְרַמִּי מָה הוּא אֲרוֹם מִתְרַטְּנִין אַתּוּן עֲלָיו׃ וְשִׁלַּח מֹשֶׁה מֹשֶׁה פּוֹלִין לְזִמְנָא לְבֵי דִינָא רַבָּא לְדָתָן וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וַאֲמָרוּ לָא congregationem adversùm Dominum? Quid eſt Aaron, quòd murmuratis nos contra ipſum? Et miſit Moſes ut vocarent in 12
נְסוֹק׃ הַמְשׁוּם דְּשַׁלְּחָנָא יָתָךְ מֵאַרְעָא דְמַפְלְגִין חֲלָבָא וּדְבְשָׁא לְקַטָּלוּתָךְ בְּמַדְבְּרָא אוֹף מִתְרַבְרְבָא עֲלָנָא אוֹף אִתְרַבְרְבָא׃ אוֹף בְּרַם לָא לְאַרְעָא domum judicii magni Dathan & Abiram filios Eliab: qui dixerunt; Non aſcendemus. Num parum eſt quod aſcendere te fecerimus ex Ægypto, ut 13
עֲבָרָא חֲלָב וּדְבָשׁ אַלְעָלְתָּנָא וִיהַבְתְּ לָנָא אַחְסָנַת חַקְלִין וְכַרְמִין דְּעֵינְיָתָן דְּעִבְרָיָא׃ occidas nos in deſerto, nisi inferiores nos in deſerto, quòd do- 14
הָאִינּוּן דְּעֵינֵיהוֹן הָיוּ מְסַנְּוִין וְתִנְגְּדָא יַתְהוֹן וְלָא נְסוֹק לְתַמָּן׃ ויחר יחזיק׃ minaris super nos etiam dominando? Imò nec in terram faciemus te 15
לְמֹשֶׁה לְחֵדָא וַאֲמַר קֳדָם יְיָ בְּעִנּוּן מִנְּךָ וּיחוּלמי 15 וְבַאש לְמֹשֶׁה לְחֵדָא׃ לָא תְסַתְּכֵל לְדוֹרוֹן דִּידְהוֹן דְּלָא חֲסַרְנָא וַאֲמַר קֳדָם יְיָ לָא תְסַתְּכֵל לְדוֹרוֹן דִּידְהוֹן׃ דְּחַד מִנְּהוֹן שַׁחֲרִית לְחַד מִנְּהוֹן׃ וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לְקָרַח אַנְתְּ וְכָל כְּנִשְׁתָּא סָעֲרָךְ הֲווּ וְשִׁנְיָן לְבֵי דִינָא׃ וְאַנְתּוּן אַהֲרֹן לְחוֹדֵיכוֹן׃ קֳדָם יְיָ אֲנְתְּ וְהִינּוּן וְאַהֲרֹן מָחָר׃ mus ipſorum: quia non afnum unius ex illis expetii, neque male- 16
feci cuiquam ex illis. Et dixit Moſes ipſi Korah; Tu & tota congregatio auxiliatrix tua: tu & ipſi, & Aaron, cras. 17

Et dixit Moſes ipſi Korah & 8

Hier. 15 *Et deſpicisti Moſi valde, & dixit coram Domino; Ne reſpi- ciatis munus ipſorum: non afnum unius ex illis accepi, neque malefeci uni ex illis.*

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*برحاستند بپیشي مشه ومردمان ازپسراني یسرال دویست وپنجاه مهترانی جماعت خواند گانی ۲
وعده مردمانی نام * جمع شدند ابر مشه و ابر اهرن گفتند بایشان بسیار است بشما و ۳
که آن جماعت همهي ایشان خاصان و در میانی ایشان ٫٫ وچه معني مرتبه دارید ابر
جماعتي ٫٫ * بشنوید مشه بیفتاد ابر روي او * سخن گفت بقرح وبهمه جماعتي او ۴
گفتن بامداد معلوم کند ٫٫ مر آنچه باو و مر آن خاص نزدیك آورد باو مر آنچه اختیار کند
نزدیك آورد باو * این بکنید بستانید بشما بخورها قرح وهمه جماعتي او * وبدهید در ۶
ایشان آتش و بنهید ابر ایشان دهنه بیپشي ٫٫ فردا وباشد آن مردي آنچه اختیار کند ٫٫
او آن خاص بسیار بشما پسراني لوي * گفت مشه بقرح بشنوید اکنون پسراني لوي ۸
* ها اندك ازشما که جدا کرد خداي یسرال شمارا از جماعتي یسرال بنزدیك آوردن شمارا و
باو بکار کردن مر کاري مسکن ٫٫ وبایستادن بپیشي آن جماعت بخدمت کردن ایشان ۰
* نزدیك آورد ترا و مرهمه برادراني تو پسراني لوي اواري تو وطلب کنید نیز کهونهي ۱۰
* بهمچنین تو وهمه جماعتي تو آن جمع شدگان ابر ٫٫ و اهرن چیست او که لنبش کنید
ابر او * بفرستاد مشه بخواندن بدتن و ابیرم پسراني الیاب گفتند نه بر آییم * ها اندك ۱۲
که بر آوردي ایمارا از زمیني دوشاي شیر و انگبین بکشتن ایمارا در بیابان که بزرگي کني
ابر ایما نیز بزرگي کردن * نیز نه بزمین دوشاي شیر و انگبین آوردي ایمارا وبدهي ۱۴
ایما ایستاني دشت و زراها چشمهاي مردماني آن ایشان بر کني نه بر آییم * گرم شد بمشه ۱۵
بغایت گفت ٫٫ نه روي کني بهدیهي ایشان نه دارگوشي یکه از ایشان بر کردم
و نه بدي کردم مر یکه ازایشان * گفت مشه بقرح تو وهمه جماعتي تو باشید بپیشي ٫٫ ۱۶
تو و ایشان و اهرن فردا ۰

Et ſurrexerunt coram Moſe ſi- 2
viri de filiis Iſrael ducenti & quin-
quaginta, principes congregationis,
convocati convocatis, viri nominati.
Congregatique adverſus Moſen & 3
Aaron, dixerunt eis; Nimium eſt
vobis: nam congregatio, universi
ſunt de filiis Iſrael, & in medio eorum
eſt Dominus: cur ergo extollitis
digitum ſuum ſupra congregationem
Domini? Audivit Moſes, & cecidit in 4
faciem ſuam. Et locutus eſt ad Core
& ad omnem congregationem ejus, &
dixit: Mane notum faciet Do-
minus qui ſint ejus, & ſanctum ad-
ducet ad ſe, quem elegerit adducet
ad ſe. Hoc facite, Coræ, & omnis 6
turmitudo, Corah, & tota congrega-
tio ejus, Et date in illa ignem, & po- 7
nite quoque super ea incenſum co-
ram Domino cras: & erit, cujus
quem elegerit Dominus, ille erit ſan-
ctus: Nimium eſt vobis filii Levi.
Dixitque Moſes ad Corah; Audi- 8
te nunc filii Levi. Num minimum 9
vobis quòd ſeparavit Deus Iſrael
vos de congregatione Iſraël, ad ad-
ducendum vos ſibi ad faciendum o-
pus tabernaculi Domini, & ad ſtan-
dum coram congregatione ad mini-
ſtrandum eis? Adduxit quoque te 10
& omnes fratres tuos filios Levi
tecum? Idcirco tu & omnis con- 11
gregatio tua ſtatis Congregati contra
Dominum: Aharon verò, quid eſt
ipſe, quòd murmuretis adverſus
eum? Miſit ſiquidem Moſes ad vo- 12
ſtram Dathan & Abiram filios Eli-
ab: qui reſponderunt, Non aſcende-
mus. Numquid parum eſt quòd 13
duxiſti nos è terra profluente lac & mel, ad interficiendum nos in defer-
to, quòd domicilio ſuper nos etiam
dominaberis? Etiam ad terram pro- 14
fluentem lac & mel non introduxiſti
nos, ut daret nobis poſſeſſionem agri
& vineæ: num oculos virorum iſto-
rum effodies? non aſcendemus.
Excandefactus itaque Moſes nimi- 15
dè, dixit ad Dominum; Ne re-
ſpicias munus eorum: neque aſi-
num unum ſuſtuli ab eis, neque
malefeci cuiquam ex illis. Dixit. 16
que Moſes ad Corah, Tu & uni-
verſa congregatio tua eſtote coram
Domino, tu & illi, & Aharon cras.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*كه سخن ٫٫ حوارکرد ومر فرماني او باطل کرد نیست شدن نیست شود آن جاني آن آن گناهي ۳۱
آن در آن * بوذند پسراني یسرال در بیابان بیافتند مردي بر چیناي هیزمها در روزي آن سبت ۰ ۳۲
* نزدیك آوردند اویرا آن یابان او بر چیناهیزمها بیشه واهرن وبهمه آن جماعت * رها کردند ۳۳
اویرا در نگاه داشت که نه شرح شد چه کرده آید باو * گفت ٫٫ بیشه کشتن کشته آید آن ۳۴
مرد سنگسار کردن اویرا در سنگها همه آن جماعت باز بیرون بلشگرگاه * بیرون آوردند اویرا ۳۵
همه آن جماعت باز بیرون بلشگرگاه سنگسار کردند اویرا در سنگها وبمرد چون آنچه فرمود ۳۶
مر مشه * گفت ٫٫ بمشه بگفتن * سخن گوي پسراني یسرال وبگوي بایشان وبگنند بایشان ۳۷
صیصیت ابر دامنهاي جامهاي ایشان بعصرهاي ایشان وبدهند ابر آن صیصیت آن ۳۸
دامن رشتهي کبود * وباشد بشما بصیصیت ببینید اویرا ویاد کنید مر همه فرمانهاي ۳۹
٫٫ وبکنید ایشانرا ونه وسوسه کنید پسي دلهاي شما و پسي چشمهاي شما آنچه شما ببراه
سوان پسي ایشان * بسبب یاد کنید وبکنید مر همه فرمانهاي من و باشید خاصان ۴۰
بخداي شما * من ٫٫ خداي شما آنچه بیرون آوردم شمارا از زمیني مصر ببودن بشما بخدا ۴۱
من ٫٫ خداي شما ۰ فصل شانزدهم ۰

*Dissiluit autem fecit Corah & 1
filii Iſhar filii Cehath filii Levi,
& Dathan & Abiram filii Eliab,
& On filius Phelet, filii Ruben:*

Hier. 1 *Et accepit conſilium, & ſeditionem fecit Corah.*

*Quia verbum Domini violfecit, & 31
præceptum ejus irritum fecit, anni-
hilando annihilabitur anima illa;
peccatum ejus in ipſa. Fuerunt 32
autem filii Iſrael in deſerto, inve-
nerunt que virum colligentem ligna
in die Sabbathi. Adduxerunt 33
eum, invenientes illum colligen-
tem ligna, ad Moſen & Aharon,
& ad universam congregationem.
Dimiſerunt que illum in cuſtodiam, 34
quia non erat expoſitum quid fa-
endum eſſet ei. Et dixit Dominus 35
ad Moſen; Interficiendo interfi-
ciatur vir, lapidabunt eum lapidi-
bus omnis cœtus extra caſtra. Edu- 36
xerunt itaque eum totus cœtus extra
caſtra, & lapidaverunt eum lapidi-
bus, & mortuus eſt: quemadmodum
præceperat Dominus Moſi. Et dixit 37
Moſen Aharon que, dicendo; Loquere ad filios Iſrael, & ſi-
ſtque eis ut faciant ſibi fimbriam
in lacinias veſtimentorum ſuorum
in ſeculis ſuis: dabuntque ſuper fim-
briam lacinia cæruleum. Et 39
erit vobis in fimbriam, videbitis-
que eum, & recordabimini omnium
præceptorum Domini ut faciatis ea:
& ne fuggeratis vobis poſt corda
veſtra, & poſt oculos veſtros, poſt
que vos deviatis. Ut recordemini 40
inquam, & faciatis omnia præcepta
mea, & ſitis ſanctì Deo veſtro. Ego 41
Dominus Deus veſter qui eduxi vos
de terrâ Ægypti, ut eſſem vobis in
Deum: ego inquam Dominus
Deus veſter.*

CAP. XVI.

*Dissiluit autem fecit Corah & 1
filii Iſhar filii Cehath filii Levi,
& Dathan & Abiram filii Eliab,
& On filius Phelet, filii Ruben:*

Hier. 1 *Et accepit conſilium, & ſeditionem fecit Corah.*

*Quia verbum Domini violfecit, & 31
præceptum ejus irritum fecit, anni-
hilando annihilabitur anima illa;
peccatum ejus in ipſa. Fuerunt 32
autem filii Iſrael in deſerto, inve-
nerunt que virum colligentem ligna
in die Sabbathi. Adduxerunt 33
eum, invenientes illum colligen-
tem ligna, ad Moſen & Aharon,
& ad universam congregationem.
Dimiſerunt que illum in cuſtodiam, 34
quia non erat expoſitum quid fa-
endum eſſet ei. Et dixit Dominus 35
ad Moſen; Interficiendo interfi-
ciatur vir, lapidabunt eum lapidi-
bus omnis cœtus extra caſtra. Edu- 36
xerunt itaque eum totus cœtus extra
caſtra, & lapidaverunt eum lapidi-
bus, & mortuus eſt: quemadmodum
præceperat Dominus Moſi. Et dixit 37
Moſen Aharon que, dicendo; Loquere ad filios Iſrael, & ſi-
ſtque eis ut faciant ſibi fimbriam
in lacinias veſtimentorum ſuorum
in ſeculis ſuis: dabuntque ſuper fim-
briam lacinia cæruleum. Et 39
erit vobis in fimbriam, videbitis-
que eum, & recordabimini omnium
præceptorum Domini ut faciatis ea:
& ne fuggeratis vobis poſt corda
veſtra, & poſt oculos veſtros, poſt
que vos deviatis. Ut recordemini 40
inquam, & faciatis omnia præcepta
mea, & ſitis ſanctì Deo veſtro. Ego 41
Dominus Deus veſter qui eduxi vos
de terrâ Ægypti, ut eſſem vobis in
Deum: ego inquam Dominus
Deus veſter.*

CAP. XVI.

*Dissiluit autem fecit Corah & 1
filii Iſhar filii Cehath filii Levi,
& Dathan & Abiram filii Eliab,
& On filius Phelet, filii Ruben:*

Hier. 1 *Et accepit conſilium, & ſeditionem fecit Corah.*

de hominibus istis. 29. *Si mortis quæ morientur homines mortuorum istis, & censu omnis hominis fatibus fatus erit ego eos, non Dominus misit me.*

crit ira? Et loquutus est Domi-23
nus cum Mose, dicendo: Suscepi orationem vestram pro congre-24
gatione, nunc alloquere eos dicendo; Recedite de circuitu tabernaculi Korah, Dathan, & Abiram. Et surrexit Moses, & abiit ad Dathan & Abiram, & profecti sunt post eum seniores Israel. Et loquutus est ad congregationem 25
dicendo: Recedite nunc a tabernaculis virorum peccatorum istorum, qui digni sunt ut cum istis ne offrendo a puerilia sua in Ægypto; manifeste autem enim secretum meum quando interfeci Ægyptios, ad mare ad irascendum provocaverunt Dominum, in Alsch prophanaverunt diem Sabbathi, nunc conveneruntur contra verbum Domini, propterea digni sunt qui intelligentur & consumantur omnes opes eorum: ne unquæ attingatis omnium quod eorum est, ne percutiamini propter omnia peccata eorum: Et removerunt 27
se a tabernaculo Korah, Dathan, & Abiram per circuitum: & Dathan & Abiram exierunt cum verbis probrosis, & surrexerunt & irruerunt Mosem in ostio tabernaculi sui, uxores eorum, filii eorum, & cœtus parvulorum ipsorum. Et dixit Moses; In hoc scietis quòd 28
Dominus misertit me, ut faceremus omnia opera ista: quoniam non ex voluntate cordis mei *feci.* Si 29
morientur eo morientur quo morientur omnes homines moriantur isti, & census omnis hominis fatus fuerit erga eos non Dominus misit me. Et si non creata est mora illis à 30
diebus fecuti, creetur illis nunc, & si non creatum est eis tunc ab initio, creetur illis nunc; & aperiet terra os suum, & absorbeat eos & quicquid eorum *est*, & descendant vivi in Gehennam: & scietis quòd ad iracundiam provocaverint viri isti Dominum.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* وسئاديد مردي مجمر او وبدهيد ابر ايشان دخنه وبزودك آورد بپيشي " مردي مجمر او 17
* Et capite quisque thuribulum suum, & date super illa fuffitum: & adducite coram Domino quisque thuribulum suum, ducenta & quinquaginta thuribula: tu quoque & Aharon quisque thuribulum suum. Ceperunt igitur quisque 18
thuribulum suum, dederuntque super illa ignem, et posuerunt super illa fuffitum, steteruntque ad ostium tentorii conventionis & Moses, & Aharon. Congregaverat 19
autem adverſus eos Corah universam congregationem ad ostium tentorii conventionis & apparuit gloria Domini universæ congregationi. Et locutus est Dominus ad 20
Mosen & Aharon, dicendo; Se- 21
parimini de medio turbæ istius, & consumam eos quaſi momento. Et ceciderunt super faciem suam, 22
dicentes; Deus, Deus ſpirituum omnis carnis, unius viri peccavit, & contra totam congregationem iraſcêris? Tum locutus est Do- 23
minus ad Mosen, dicendo, Al- 24
loquere congregationem dicendo; Aſcendite à circuitu tabernaculi Corah Dathan & Abiram. Sur- 25
gens itaque Moſes perrexit ad Dathan & Abiram, & iverunt post eum seniores Israel. Et locu- 26
tus est ad congregationem, dicendo; Recedite nunc à tentoriis impiorum istorum, neque accedatis ad quicquam illorum, ne offerendami- 27
ni in omnibus peccatis eorum. Et aſcenderunt à tentorio Corah Dathan & Abiram circumcirca: & Dathan & Abiram egressi ſunt ſtantes ad oſtium tentoriorum ſuorum, & uxores eorum, & filii eorum, & parvuli eorum. Ait Mo- 28
ſes; in hoc ſcietis quòd Dominus miſerit me ad faciendum omnia opera hæc, quòd non ex corde meo. Si ſecundum mortem cujuſlibet 29
hominum moriuntur iſti, & punitione omnis hominis animadverſetur in eis, Dominus non miſit me. Si 30
autem creationem creaverit Dominus, aperuerit que terra os ſuum, & deglutierit eos, & quicquid eſt illis, deſcenderintque vivi in ſepulchrum; tum cognoſcetis quòd reſpexerunt viri iſti Dominum.

Hieros. 45 *Separemini à medio populi congregationis istius & perdam eos quasi brevi momento: & incliuati sunt in oratione super faciem suas.*

accepit Eleazar facerdos thuribula ænea, quæ obtulerunt qui combuſti erant: & extenderunt ea pro operimento corporis altaris, quæ antea ſervierant pro miniſterio alearis. In memoriale filiis Iſrael: ut 40
non accedat vir prophanus, qui non eſt ex filiis Aharon, ut offerat ſuffitum aromatum coram Domino: & non ſit ut ſit ſicut Core, & ut
litiget pro negotio ſacerdotii, ſicut Korah & cœtus adjuvantium eum; cujus finis ſit ut pereat, non juxta mortem Korah & cœtus
ejus incendio ignis & abſorptione terræ, ſed ut puniatur loquenda quemadmodum loquutus eſt Dominus Moſi; Ponæ manum tuam in 41
ſinu tuo, & percuſſi eſt manus ejus lepra: & exivit illa, Mantea- 42
raverunt autem universa congregatio filiorum Iſrael die altero contra Moſem & Aharonem, dicendo; Vos occaſio fatiſtis judicii mortis contra populum Domini. Factumque eſt cum congregaretur congre- 43
gatio contra Moſem & contra Aharonem ad interficiendum eos, reſpexerunt ad tabernaculum fœderis, & ecce tegebat illud nubes gloriæ Divinæ præſentiæ: & revelata eſt ibi gloria Domini. Et venit Moſes & 44
Aharon & facie congregationis ad portam tabernaculi fœderis.
Et loquutus eſt Dominus cum 45
Moſe, dicendo: Separemini à medio congregationis iſtius, & delebo eos minimo momento: & inclinati ſunt in oratione ſuper faciem ſuas.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* بوه چون تمام كردي او بسخن گفتن مر همه آن سخنهايي آن اينان شكافته شد آن زمين 31
* *Fuit igitur, ſicut finiſſet loqui verbis illis, diſſipa eſt terra quæ ſubtus illos: aperiens terra os ſuum de-* 32
glutivit eos & omnes eorum, atque omnes homines qui erant ipſi Core-rah, & omnem ſubſtantiam. Sic 33
deſcenderunt ipſi, & omne quod erat eis, vivi in ſepulchrum, ac operuit eos terra: & perierunt de medio congregationis. Omnis autem Iſ- 34
raël qui in circuitu eorum, fugerunt ab eorum ſono clamoris: dixerunt enim Aſcendat, ne deglutiat nos terra.
Porrò egreſſus ignis à præſentia 35
Domini, combuſſit ducentos illos & quinquaginta viros offerentes in-ſuffum. Locutus eſt autem Do- 36
minus ad Moſſeh, dicendo, Dic 37
ad Eleazar filium Aharon ſacerdotis, ut ſuſpoat thuribula ænea de medio combuſtionis, (ignem vero diſperge ad alterum latus,) quia ſanctificata ſunt. Thuribula 38
peccatorum iſtorum in animabus ſuas: & faciant ea tenuia vecticulas in ſuccuſtionem altaris: quia attulerunt ea coram Domino, ac ſanctificata ſunt: & erunt in ſignum filiis Iſraël. Cepit itaque 39
Eleazar facerdos thuribula ænea, quæ attulerant combuſti, & attenduxerunt ea in vecticulationem altaris, Memoriale filiis Iſraël, ca- 40
pis vel cauſa non appropinquet quiſquam alienus qui non de ſobole Aharonis eſt, ad adolendum incenſum coram Domino: & non ſit ſicut Corah & ſicut congregatio ejus, quemadmodum locutus eſt Dominus per manum Moſſeh ad illum. Et murmurarunt 41
omnis congregatio filiorum Iſraël altero die contra Moſſeh & Aharon, dicendo; Vos interfeciſtis populum Domini. Fuit autem, cùm con- 42
greg-retur congregatio adverſum Moſſeh & Aharon, reſpexerunt ad tentorium conventûs: & ecce operuit illud nubes, & apparuit gloria Domini. Præterea quoque 43
Moſſeh & Aharon coram congregatione convenêrunt. Loquutus eſt Do- 44
minus ad Moſſeh, dicendo; Se- 45
paramini de medio congregationis hujus, & conſumam eos quaſi momento: cum *cecidissent super facies ſuas.*

گفت " بسه بگفتن * جدا شويد ازميانى آن جماعتى آن اين وفناكنم ايشانرا چون 45
گظه بيفتند ابر روزى ايشان *

وبسخنان مردي مجمر او وبدهيد ابر ايشان دخنه وبزودك آورد بپيشي " مردي مجمر او 17
ويوست وپنجاه جمرها وتو واهرن مردي مجمري او * بستانديد مرد مجمري 18
بداديد ابر ايشان آتش بنهاديد ابر ايشان دخنه بيستاديد درگاهي خيمهي وعده ومشه
واهرن * جمع كرد ابر ايشان قرح مر همه آن جماعت بدرگهي خيمهي وعده ديدار 19
مشه عزيزي " بهمه آن جماعت * بسخن گفت " بمشه واهرن بگفتن * جدا شويد از ميانى 20 21
آن جماعتي آن اين وفنا كنم ايشانرا چون گظيي * بيفتاديد بر روي ايشان گفتند خدا 22
هداي آن روحها بهمه گوشتمند آن مردي يكه خطا كند وابر همه آن جماعت خشم 23
گي * بسخن گفت " بمشه بگفتن * سخن گوي بآن جماعت بگفتن بر آييد از 24
گرداگرد بمسكن قرح دتن وابيرم * بر خاست مشه برفت بدتن وابيرم برفتند پسي او
پيراني بسرال * بسخن گفت آن جماعت بگفتن بگرديد اكنون از بالاي خيمهاي 26
ظالمياي آن اينان ونه رسيد مر همه آنچه بايشان تا نه هلاك شويد مر همه خطاهاي ايشان *
* بر آمدند از بالاي مسكن قرح دتن وابيرم گرداگرد ودتن وابيرم بيرون آمدند 27
ايستادگان درگاهي خيمهاي ايشان وزالي ايشان وپسراني ايشان وطفالي ايشان * گفت مشه 28
مر دل بدانيد كه " فرستاد مرا بكردن مر همه آن عملهاي اينان كه نه از دلي من "
* گرچون مردي همه آن آدم بميرند اينان وعقوبت همه آن آدم عقوبت شود ابر ايشان نه 29
" فرستاد مرا * واگر آفريدن آفريند " وبگشايد آن زمين مر دهاني آن وفرود برد ايشانرا 30
و مر همه آنچه بايشان وفرود شوند زندگان بگور وبدانيد كه نفايه كردند
آن مردماني آن اينان مر " *

cabis ad te, ut conjungantur tecum, & ministrent tibi : sed tu & filii tui tecum habitis coram tabernaculo testimonii. Custodiantque custodiam tuam, & custodiam totius tabernaculi : verumtamen ad vasa sanctuarii & ad altare non accedent, ne moriantur etiam ipsi etiam vos. Præsto verò adsint tibi filii fratris, & custodiant custodiam tabernaculi fœderis, 4 juxta omne ministerium tabernaculi : prophanus autem non accedat vos. Et custodietis custodiam sanctuarii, & custodiam altaris, ut 5 non sit ultra indignatio, quæ fuit super filios Israël. Et ego ecce appli-6 cui fratres vestros Levitas, è medio filiorum Israël : vobis dono dati sunt coram Domino, ut exequantur ministerium tabernaculi fœderis. Tu verò & filii tui tecum custodiatis sacerdotium vestrum, in omnibus 7 quæ pertinent ad altare & intra velum, & ministrabitis fecundum fortes juxta ministerium : sic cibum dono dedi propter unctionem sacerdotii vestri, ideo prophanus qui accesserit occidatur. Præterea lo. 8 quutus est Dominus cum Aharone; Ego cum gaudio dedi tibi custodiam separationis meæ, placentæ primitiarum, & omnium sanctificatorum filiorum Israël, tibi dedi ea propter unctionem & filiis tuis in 9 statutum fœculi. Hoc erit tibi fanctitas fanctitatum, id quod supererit ex holocausto ovis de igne : omnis oblatio eorum, juxta omne Mincha eorum omnemque hoftiam peccati eorum, juxta omne delictum eorum quod reftituent coram me, fanctum fanctorum *eft*, tuum eſt & filiorum tuorum.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* گفت ¶ بسه بار گردان مر عصائي اهرن [بپيشي آن گواه گرفت] بنگاه داشت بنشان بپسراني 10
عاصي وتمام شود لنشان ايشان از بالائي من وبه ميرند * بگرد مشه چون آنچه فرمود ¶ اورا 11
همچنين بگرد * گفتند پسراني يسرال بسه بگفتن اينك بميريم گم شديم همهي ايما گم 12
شديم * همه آن نزديك شوا آن نزديك شوا بمسكي ¶ بميرد ها تمام شديم بمردن *
* فصل هژدهم * 13

CAP. XVIII.

* گفت ¶ باهرن تو و پسراني تو وخانهي پدري تو اوازي تو بر 1
دارند مر گنائهي آن خاص و تو و پسراني تو [اوازي تو] بر دارند مر گنائهي كهونهي شما
* ونيز مر برادراني تو قبيلهي لوي قبيلهي پدري تو نزديك آور اوازي تو و پيوسته باشند ابر 2
تو وخدمت كنند ترا و تو و پسراني تو اوازي تو بپيشي خيمهي آن گواه گرفت * ونگاه 3
دارند نگاه داشتي تو ونگاه داشتي همه آن خيمه خاصه بپيرايهاي آن [خاص] وآن مذبح نه
نزديك شوند ونه ميرند نيز ايشان نيز شما * وپيوسته باشند ابر تو ونگاه دارند مر نگاه 4
داشتي خيمهي وعده بهمه كاري آن خيمه و بيگانه نه نزديك شود بشما * ونگاه مر دارند نگاه 5
داشتي آن خاص و مر نگاه داشتي آن مذبح ونه باشد نيز عصب ابر پسراني يسرال * ومن اينك 6
بستاندم مر برادراني شما آن لويان از ميانهي پسراني يسرال بشما هديه داده شدگان بيِ بكار كردن
مر كاري خيمهي وعده * وتو و پسراني تو اوازي تو نگاه داريد مر كهونهي شما بهمه چيزي 7
آن مذبح و بار اندرون پرده و كار كنيد كاري هديه بدهم مر كهونهي شما و آن بيگانه
نزديك شوا كشته آيد * گفت ¶ باهرن و من اينك بدادم بتو مر نگاه داشتي جدا 8
كرده من بهمه خاصهاي پسراني يسرال بتو بدادم ايشانرا ببزرگي و پسراني تو بسمي
جاويد * اين باشد بتو از خاص تا از آتش همه قرباني ايشان بهمه هديهاي و
ايشان وبهمه خطائي ايشان وبهمه جرمهاي ايشان آنچه باز گردانند بمن خاص خاصها
بتو او و بپسراني تو.

Oo

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* Dixitque Mosheh ad Aharon; Cape 46
thuribulum, & da super illud ignem de super altare, & superpone incensum : ac fer citò ad congregationem, & expiationem pete propter eos : nam egressus est furor à præsente Domino, cœpitque plaga. 47
cipient igitur Aharon quemadmodum locutus fuerat Mosheh, cucurrit in medium congregationis, & ecce plaga jam cœperat populo : deditque incensum, & expiationem petiit propter congregationem. Stetitq; 48
inter mortuos & vivos, & reftricta eſt plaga. Fuerunt autem mortui 49
in plaga, quatuordecim millia & fexcenti, præter mortuos causa Corah. Reverſaq; eſt Aharon ad Mosheh ad oſtium tentorii conventûs, & plaga reſtricta eſt.

* فصل هفدهم *

CAP. XVII.

* سخن گفت ¶ بسه بگفتن * سخن گوي بپسراني يسرال وبستان از نزدي ايشان 2
عصا عصائي بخانهي پدر از نزدي همه مهتراني ايشان بخانهي پدراني ايشان دوازده عصاها
مر وي مر نامي اهرن بنويسي ابر عصائي او * و مر نامي اهرن بنويسي ابر عصائي لوي كه 3
قبيلهي يگه بسر خانهي پدراني ايشان * ورها كني ايشانرا در خيمهي وعده بپيشي آن
گواه گرفت آنجه وعده باشم بشما باتجا * وباشد آن مردي آنچه اختيار كنم عصائي او بشگوفد 4
و فرود نشانم از بالائي من مر لنشفهائي پسراني يسرال آنچه ايشان لنشن كنان ابر شما * سخن 5
گفت مشه بپسراني يسرال بداده باو همه مهتراني ايشان عصائي بمهتري يگه عصا بمهتري
يگه بخانهي پدراني ايشان دوازده عصا وعصائي اهرن در ميانهي عصاهائي ايشان * رها كرد 6
مشه مر آن عصاها بپيشي ¶ در خيمهي آن گواه گرفت * بود از دگر روز بياسته مشه 7
بخيمهي آن گواه گرفت واينك بشگفت عصائي اهرن بخانهي لوي بيرون آورد شگوفه گل
كرد گل بشست بدامها * بيرون آورد مشه مر همه آن عصاها از بپيشي ¶ بهمه پسراني يسرال 9
بديدند و بستاندند مرد عصائي او.

Hierof. 8. *Et accidit die ſequenti, ingreſſus eſt Moſes in tabernaculum teſtimonii, & ecce germinaverat virga Aharonis de domo Levi, & produxerat germen, & ediderat flores, & eadem nocte maturavit & fecit amygdala. Et eduxit Moſes omnes virgas de conſpectu Domini ad omnes filios Iſrael : qui cognoverunt, & acceperunt ſinguli virgas ſuas.*

Dixitque Moſes ad Aharon, Sume thuribulum, & da ſuper illud ignem de altari, & impone incenſum : & fer citò ad congregationem, & expiationem pete propter eos : quia egreſſus eſt furor à præſente Domino, cœpitque plaga.

Et fecit Aharon ſicut dixerat Moſes, & cucurrit in medium congregationis : & ecce plaga jam cœperat populum. Dedit ergo incenſum, & expiationem petiit propter populum. Cumque ſteteriſt inter mortuos & vivos, ceſſavit plaga.

Fuerunt autem qui mortui ſunt in plaga, quatuordecim millia ſexcenti, abſque his qui mortui ſunt in ſeditione Core.

Reverſusque eſt Aharon ad Moſen ad oſtium tabernaculi teſtimonii, & ceſſavit plaga.

CAP. XVII.

Et locutus eſt Dominus ad Moſen, dicens : Alloquere filios Iſrael, & cape ab eis ſingulos virgas, virgam per domum patrum, à cunctis ſcilicet principibus eorum per domum patrum ſuorum, duodecim virgas : & nomen unuſquiſque nomen ſcribes ſuper virgam ſuam. Nomen autem Aharon ſcribes ſuper virgam Levi : nam una virga erit capitis domûs patrum ſuorum. Et reponet eas in tentorio teſtimonii coram teſtimonio, ubi conveniam vobiſcum.

Virque, cujus elegero, virga illius florebit : & ſedabo à me murmurationes Iſrael, quibus murmurant adverſùm vos.

Locutuſque eſt Moſes ad filios Iſrael, & dederunt ſibi omnes principes virgas pro ſingulis principibus, per domum patrum ſuorum, duodecim virgas : virga autem Aharon erat in medio virgarum eorum.

Et reſponit Dominus Moſen virgas coram Domino in tentorio teſtimonii.

Et fuit, altero die venit Moſeh in tentorium teſtimonii, & ecce floruerat virga Aharon pro domo Levi, & protulerat gemmam, efflorueritque flores, nexuerintque amygdala.

Et exiens Moſes omnes virgas à conſpectu Domini ad omnes filios Iſrael : qui cognoverunt, & acceperunt ſingulæ virgas ſuas.

CAP. XIX.

Et loquutus est Dominus ad Moysen & Aharon, dicendos: Hoc decretum indicationis legis, quam præcepit Dominus dicendo: Loquere tum filiis Israel, ut accipiant tibi de separatione cubiculi vaccam rufam natam duos annos, in qua non sit labes aut macula de pilo albo, super quam non fuliit mas, neque subiit molestiam operis, aut capistri lorive, neque exagitata fuit stimulo, aut asello, aut ipsius, nec quidquam simile jugo passa est. Et dabitis ipsam Eleazari præfecto sacerdotum, qui educat eam foras extra calles, & ordinabit eam coram eo: & accedens lignorum ficum, & sacerdos alius macstabit eam coram ipso duobus lignis, ut reliquæ befiæ mactantur, & explorabit eam per ostiodecim species diſcerptorum. Et accipiet Eleazar in habitu sacerdotali suo de sanguine eius digito manus dextræ fuæ, neque recipiet ipſum in vas, & aſperget ordinem lignorum ficum, & ingenti etiam à latere mediano aſperget ante faciem tabernaculi fœderis de sanguine ejus unica immerſione ſeptem vicibus. Et exibunt è medio ordinis, & ſuccendet ſacerdos alius vaccam videntе Eleazaro: pellem ejus, & carnem ejus, & sanguinem ejus, cum excremento ejus comburet. Et accipiet ſacerdos alius fruſtum ligni cedri, & hyſſopum, & colorem qui mutatus eſt in coccum, & projiciet in medium incendii vaccæ, & mul. tiplicabit incendium ut creſcant cineres. Et lavabit veſtimenta ſua ſacerdos qui macſtavit vaccam, lavabitque carnem ſuam in quadragintа ſaris aquæ. & poſtea ingredietur in caſtra: polluta autem erit ſacerdos ille ante lotionem ſuam uſque ad veſperam.

Hieroſ. 6. Et projicient in medium cineris incendii vaccæ.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Et locutus eſt Dominus ad Moſhen & Aharon, dicendo: Hoc eſt decretum legis quod præcepit Dominus, dicendo: Loquere filiis Iſrael, ut accipiant tibi vaccam rufam abſque macula, in qua non eſt labes, & quæ non aſcendit ſuper eam jugum. Et dabitis eam Eleazar ſacerdoti, qui educat eam ſolam extra caſtra, & ordinabit eam coram eo. Cumque Eleazar ſacerdos de ſanguine ejus digito ſuo, & ſtillabit è regione faciei tabernaculi conventus de ſanguine ejus ſeptem vicibus. Poſtea cumburet ille vaccam in conſpectu oculorum ejus: pellem ejus, & carnem ejus cum ſimo ejus cumburet. Tunc accipiet ſacerdos lignum cupreſſinum, & thymbram, & coccicum, projiciet que in medium cumboſtionis vaccæ. Et lavabit veſtes ſuas ſacerdos, & poſtea ingredietur in caſtra, pollutuſque erit ſacerdos ille uſque ad veſperam.

Et dixit Dominus ad Moſhen & Aharon, dicendo: Hoc eſt decretum legis, quam præcepit Dominus dicendo: Loquere filiis Iſrael, ut accipiant tibi de ſeparatione cubiculi vaccam rufam natam duos annos, in qua non ſit labes aut macula de pilo albo, ſuper quam non fuliit mas, neque ſubiit moleſtiam operis, aut capiſtri lorive, neque exagitata fuit ſtimulo, aut aſello, aut ipſius, nec quidquam ſimile jugo paſſa eſt. Et dabitis ipſam Eleazari præfecto ſacerdotum, qui educat eam ſolam extra calles, & ordinabit eam coram eo: & accedens lignorum ficum, & ſacerdos alius macſtabit eam coram ipſo duobus lignis, ut reliquæ beſtiæ macſtantur, & explorabit eam per oſtiodecim ſpecies diſcerptorum. Et accipiet Eleazar in habitu ſacerdotali ſuo de ſanguine eius digito manus dextræ ſuæ, neque recipiet ipſum in vas, & aſperget ordinem lignorum ficum, & ingenti etiam à latere mediano aſperget ante faciem tabernaculi fœderis de ſanguine ejus unica immerſione ſeptem vicibus. Et exibunt è medio ordinis, & ſuccendet ſacerdos alius vaccam videntе Eleazaro: pellem ejus, & carnem ejus, & ſanguinem ejus, cum excremento ejus cumburet. Et accipiet ſacerdos alius fruſtum ligni cedri, & hyſſopum, & colorem qui mutatus eſt in coccum, & projiciet in medium incendii vaccæ, & mul. tiplicabit incendium ut creſcant cineres. Et lavabit veſtimenta ſua ſacerdos qui macſtavit vaccam, lavabitque carnem ſuam in quadraginta ſaris aquæ. & poſtea ingredietur in caſtra: polluta autem erit ſacerdos ille ante lotionem ſuam uſque ad veſperam.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Locutuſque eſt Dominus ad Moſhen & Aharon, dicendo: Hoc eſt decretum indicationis legis, quam præcepit Dominus dicendo: Loquere filiis Iſrael, ut accipiant tibi de ſeparatione cubiculi vaccam rufam natam duos annos, in qua non ſit labes aut macula de pilo albo, ſuper quam non fuliit mas, neque ſubiit moleſtiam operis, aut capiſtri lorive, neque exagitata fuit ſtimulo, aut aſello, aut ipſius, nec quidquam ſimile jugo paſſa eſt. Et dabitis ipſam Eleazari præfecto ſacerdotum, qui educat eam ſolam extra calles, & ordinabit eam coram eo: & accedens lignorum ficum, & ſacerdos alius macſtabit eam coram ipſo duobus lignis, ut reliquæ beſtiæ macſtantur, & explorabit eam per oſtiodecim ſpecies diſcerptorum. Et accipiet Eleazar in habitu ſacerdotali ſuo de ſanguine eius digito manus dextræ ſuæ, neque recipiet ipſum in vas, & aſperget ordinem lignorum ficum, & ingenti etiam à latere mediano aſperget ante faciem tabernaculi fœderis de ſanguine ejus unica immerſione ſeptem vicibus. Et exibunt è medio ordinis, & ſuccendet ſacerdos alius vaccam videntе Eleazaro: pellem ejus, & carnem ejus, & ſanguinem ejus, cum excremento ejus cumburet. Et accipiet ſacerdos alius fruſtum ligni cedri, & hyſſopum, & colorem qui mutatus eſt in coccum, & projiciet in medium incendii vaccæ, & mul. tiplicabit incendium ut creſcant cineres. Et lavabit veſtimenta ſua ſacerdos qui macſtavit vaccam, lavabitque carnem ſuam in quadraginta ſaris aquæ. & poſtea ingredietur in caſtra: polluta autem erit ſacerdos ille ante lotionem ſuam uſque ad veſperam.

Et dixit Dominus ad Moſhen & Aharon, dicendo: Hoc eſt decretum legis quod præcepit Dominus, dicendo: Loquere filiis Iſrael, ut accipiant tibi vaccam rufam abſque macula, in qua non eſt labes, & quæ non aſcendit ſuper eam jugum. Et dabitis eam Eleazar ſacerdoti, qui educat eam ſolam extra caſtra, & ordinabit eam coram eo. Cumque Eleazar ſacerdos de ſanguine ejus digito ſuo, & ſtillabit è regione faciei tabernaculi conventus de ſanguine ejus ſeptem vicibus. Poſtea cumburet ille vaccam in conſpectu oculorum ejus: pellem ejus, & carnem ejus cum ſimo ejus cumburet. Tunc accipiet ſacerdos lignum cupreſſinum, & thymbram, & coccicum, projiciet que in medium cumboſtionis vaccæ. Et lavabit veſtes ſuas ſacerdos, & poſtea ingredietur in caſtra, pollutuſque erit ſacerdos ille uſque ad veſperam.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* וידבר יי אל משה ואל אהרן לאמר זאת חקת התורה אשר צוה יי לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדמה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על אשר לא עבד בה עול: ונתתם אתה אל אלעזר הכהן והוציא אתה אל מחוץ למחנה ושחט אתה לפניו: ולקח אלעזר הכהן מדמה באצבעו והזה אל נכח פני אהל מועד מדמה שבע פעמים: ושרף את הפרה לעיניו את עורה ואת בשרה ואת דמה על פרשה יתר: ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת והשליך אל תוך שרפת הפרה: וכבס בגדיו הכהן ורחץ בשרו במים ואחר יבא אל המחנה וטמא הכהן עד הערב: והשרף אתה יכבס בגדיו במים ורחץ בשרו במים וטמא עד הערב: ואסף איש טהור את אפר הפרה ושכן מחוץ למחנה במקום טהור והיתה למשמרת לעדת בני ישראל למי נדה חטאת הוא: ואסף האיש את אפר הפרה וכבס בגדיו והיה טמא עד הערב והיתה להם לחקת עולם לבני ישראל ולגר הגר בתוכם: הנוגע במת בכל נפש אדם וטמא שבעת ימים: הוא יתחטא בו ביום השלישי וביום השביעי יטהר ואם לא יתחטא ביום השלישי וביום השביעי לא יטהר: כל הנוגע בנפש האדם אשר ימות ולא יתחטא את משכן יי טמא ונכרתה הנפש ההוא מישראל כי מי נדה לא זרק עליו טמא יהיה עוד טמאתו בו: זאת התורה אדם כי ימות באהל כל הבא אל האהל וכל אשר באהל יטמא שבעת ימים: וכל כלי פתח אשר אין צמיד פתיל עליו טמא הוא: וכל אשר יגע עליו הנפל בפני השדה באחד חלל או במת או בעצם אדם או בקבר יטמא שבעת ימים: ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים אל כלי: ולקח אזוב וטבל במים ונגע על האהל ועל כל הכלים ועל הנפשות אשר היו שם ועל הנוגע בחלל או במת או בעצם או בקבר: וזרק הטהור על הטמא ביום השלישי וביום השביעי וחטאו ביום השביעי וכבס בגדיו ורחץ במים וטהר בערב: ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההוא מתוך הקהל כי את מקדש יי טמא מי נדה לא זרק עליו טמא הוא: והיתה להם לחקת עולם והמזה במי נדה יכבס בגדיו והנוגע במי נדה יטמא עד הערב: וכל אשר יגע בו הטמא יטמא והנפש הנגעת תטמא עד הערב:

ירושלמי 6 ויקחו לו עגלה אדומה תמימה ואין בה מום ולא עבדה עבודה: ויקחו לו קטם וקנמון ושבלת נרד: ויתנו לו כוס של זכוכית והוא מלא מים: ויושיבו אותו על גבי הסלע והוא שוחט את העגלה ומקבל את דמה בידו ומזה כנגד פני האהל שבע פעמים: ומקנח את דמה בראשה ובזנבה: ומשליכה לתוך השריפה: ומקבל את האפר בכוס: ומשקה את הטמא ביום השלישי ביום השביעי: ומטהרו ביום השביעי: ומצוה לו לכבס בגדיו ולרחוץ במים: ומטהרו בערב: ומצוה לו שלא יאכל בתרומה עד שתעלה חמה:

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* וידבר יי אל משה ואל אהרן לאמר זאת חקת התורה אשר צוה יי לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדמה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על אשר לא עבד בה עול: ונתתם אתה אל אלעזר הכהן והוציא אתה אל מחוץ למחנה ושחט אתה לפניו: ולקח אלעזר הכהן מדמה באצבעו והזה אל נכח פני אהל מועד מדמה שבע פעמים: ושרף את הפרה לעיניו את עורה ואת בשרה ואת דמה על פרשה יתר: ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת והשליך אל תוך שרפת הפרה: וכבס בגדיו הכהן ורחץ בשרו במים ואחר יבא אל המחנה וטמא הכהן עד הערב: והשרף אתה יכבס בגדיו במים ורחץ בשרו במים וטמא עד הערב: ואסף איש טהור את אפר הפרה ושכן מחוץ למחנה במקום טהור והיתה למשמרת לעדת בני ישראל למי נדה חטאת הוא: ואסף האיש את אפר הפרה וכבס בגדיו והיה טמא עד הערב והיתה להם לחקת עולם לבני ישראל ולגר הגר בתוכם: הנוגע במת בכל נפש אדם וטמא שבעת ימים: הוא יתחטא בו ביום השלישי וביום השביעי יטהר ואם לא יתחטא ביום השלישי וביום השביעי לא יטהר: כל הנוגע בנפש האדם אשר ימות ולא יתחטא את משכן יי טמא ונכרתה הנפש ההוא מישראל כי מי נדה לא זרק עליו טמא יהיה עוד טמאתו בו: זאת התורה אדם כי ימות באהל כל הבא אל האהל וכל אשר באהל יטמא שבעת ימים: וכל כלי פתח אשר אין צמיד פתיל עליו טמא הוא: וכל אשר יגע עליו הנפל בפני השדה באחד חלל או במת או בעצם אדם או בקבר יטמא שבעת ימים: ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים אל כלי: ולקח אזוב וטבל במים ונגע על האהל ועל כל הכלים ועל הנפשות אשר היו שם ועל הנוגע בחלל או במת או בעצם או בקבר: וזרק הטהור על הטמא ביום השלישי וביום השביעי וחטאו ביום השביעי וכבס בגדיו ורחץ במים וטהר בערב: ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההוא מתוך הקהל כי את מקדש יי טמא מי נדה לא זרק עליו טמא הוא: והיתה להם לחקת עולם והמזה במי נדה יכבס בגדיו והנוגע במי נדה יטמא עד הערב: וכל אשר יגע בו הטמא יטמא והנפש הנגעת תטמא עד הערב:

* דא הוא קיים דאורייתא דכתיב זאת חקת התורה אשר צוה יי לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדמה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על אשר לא עבד בה עול: ונתתם אתה אל אלעזר הכהן והוציא אתה אל מחוץ למחנה ושחט אתה לפניו: ולקח אלעזר הכהן מדמה באצבעו והזה אל נכח פני אהל מועד מדמה שבע פעמים: ושרף את הפרה לעיניו את עורה ואת בשרה ואת דמה על פרשה יתר: ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת והשליך אל תוך שרפת הפרה: וכבס בגדיו הכהן ורחץ בשרו במים ואחר יבא אל המחנה וטמא הכהן עד הערב: והשרף אתה יכבס בגדיו במים ורחץ בשרו במים וטמא עד הערב: ואסף איש טהור את אפר הפרה ושכן מחוץ למחנה במקום טהור והיתה למשמרת לעדת בני ישראל למי נדה חטאת הוא: ואסף האיש את אפר הפרה וכבס בגדיו והיה טמא עד הערב והיתה להם לחקת עולם לבני ישראל ולגר הגר בתוכם: הנוגע במת בכל נפש אדם וטמא שבעת ימים: הוא יתחטא בו ביום השלישי וביום השביעי יטהר ואם לא יתחטא ביום השלישי וביום השביעי לא יטהר: כל הנוגע בנפש האדם אשר ימות ולא יתחטא את משכן יי טמא ונכרתה הנפש ההוא מישראל כי מי נדה לא זרק עליו טמא יהיה עוד טמאתו בו: זאת התורה אדם כי ימות באהל כל הבא אל האהל וכל אשר באהל יטמא שבעת ימים: וכל כלי פתח אשר אין צמיד פתיל עליו טמא הוא: וכל אשר יגע עליו הנפל בפני השדה באחד חלל או במת או בעצם אדם או בקבר יטמא שבעת ימים: ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים אל כלי: ולקח אזוב וטבל במים ונגע על האהל ועל כל הכלים ועל הנפשות אשר היו שם ועל הנוגע בחלל או במת או בעצם או בקבר: וזרק הטהור על הטמא ביום השלישי וביום השביעי וחטאו ביום השביעי וכבס בגדיו ורחץ במים וטהר בערב: ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההוא מתוך הקהל כי את מקדש יי טמא מי נדה לא זרק עליו טמא הוא: והיתה להם לחקת עולם והמזה במי נדה יכבס בגדיו והנוגע במי נדה יטמא עד הערב: וכל אשר יגע בו הטמא יטמא והנפש הנגעת תטמא עד הערב:

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* דא הוא קיים דאורייתא דכתיב

moriamur ibi nos & jumenta nostra? Et quare ascendere fecistis nos ex Ægypto, ut adduceretis nos in locum malum hunc, locum qui non est aptus ad seminandum, & etiam ad plantandum ficos, aut vineas, aut malogranata? & aqua non est ad bibendum? Vers. 6 Egressi itaque Moses & Aharon à facie murmurationis congregationis ad postam tabernaculi fœderis, & inclinati sunt super faciles fuas: & revelata est gloria divinæ præfentiæ Domini illis. Et loquutus est 7 Dominus cum Mose, dicendo: Accipe virgam mirtacolorum, & congrega cœtum tu & Aharon fiater tuus, & adjutorium date coram in nomine magno & explicato ipsis videntibus, & dabit aquas fuas: quòd si renuerit producere, percutius te solus ipsum virgâ quæ est in manu tua, & educes illis aquas ex petra, ut potum des cœtui & jumentis illorum. Et accepit Moses virgam miraculorum à facie Do- 9 mini sicut præceperat illi. Et congregaverunt Moses & Aharon congregationem ante petram: & dixit illis Moses; Audite nunc rebelles, an ex petra hac possibile est nobis educere vobis aquas? Et 11 elevavit Moses manum fuam, & percussit petram virga fua bis: prima vice filiavit fanguinem, fecundum autem exierunt aquæ plurimæ, bibitque *universa* congregatio unà cum bestiis eorum. Et dixit Dominus Mosi & Aharoni cum jurejuran- 12 do; Propteres quod non credidistis verbo meo, ut sanctificaretis me in conspectu filiorum Israel, ideo non introducetis congregationem hanc in terram quam dabo illis.

Hierof. 11 *Et elevavit Moses.*

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

Vir autem qui pollutus fuerit, & non fuerit purificatus, exterminabitur anima illa de medio congregationis; quia sanctificavit Domini pofuit: aqua afperfionis non est ipsa fa fuper eum, pollutus eft ipfe. Et erit eis in ftatutum perpetuum: & afpergens aquam afperfionis, lavabit vestimenta fua, & accedens ad aquam afperfionis, pollutus erit ufque ad vefperam. Et omne cui ac- 22 cefferit pollutus, pollutum erit: & anima accedens adeum, pollutus erit ufq; ad vefperam.

CAP. XX.

Venerunt filii Israel, universa- 1 le congregatio in defertum Sin, mense primo, & fedisse populus in Cadesbar ubi mortua & sepulta est ibi Maria. Porro aqua non erat 2 aqua congregationi, convenerunt adversus Mosen & Aharon. Et vo- 3 cem fecit populus cum Mose, dicens: Utinam mortui fuissemus quando mortui sunt fratres nostri coram Domino. Et quare ta- 4 stis congregationem Domini in desertum istud ad mortiendo illuc, et quadrupedes nostras? Et quare edu- 5 xisti nos ex Ægypto, ad adducendas nos ad locum malum istum, non locus fementis, & ficus, & vitis, & malogranata, nec est aqua ad bibendum? Vbcit itaque Mosen & Aharon à 6 facie cœtus congregationis, ad ostium tentorii conventus, cecidit quoque super facies suas, & apparuit gloria Domini eis. Locutusque est Dominus 7 ad Mosen, dicendo: Accipe virgam, & congrega cœtum tu & Aharon frater tuus, & loquimini ad petram coram eis, & dabit aquam fuam: educes ergo illis aquam de petra, & potum dabis cœtui & quadrupedibus eorum. Tulit ergo Moses virgam de 9 præsentia Domini, quemadmodum præceperat ei. Congregavitque 10 Mosen & Aharon congregationem coram petra, & dixit illis: Audite nunc rebelles, numquid de petra hac educere vobis aquas? Et 11 elevavit Moses manum suam, & percussit petram virga sua bis: egressæ sunt aquæ multæ, bibit congregatio & quadrupedes eorum. Et dixit Dominus 12 ad Mosen & Aharon: Propterea quòd non credidistis mihi, ut sanctificaretis me coram filiis Israel, idcirco non introducetis congregationem hanc in terram quam dabo illis.

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* ומי עדה אשר לא מעלה בי׳ מן הקהל הזה ויחשבו בגדיהם וישבו שבעת ימים ויתחטאו ביום השביעי וטהרו ואחר יבואו אל המחנה׳ וכל אשר נגע במת בנפש האדם אשר ימות ולא יתחטאו את משכן יי׳ טמא ונכרתה הנפש ההוא מישראל כי מי נדה לא זרק עליו טמא הוא עוד טמאתו בו׳ ואת אשר ימות באהל כל הבא אל האהל וכל אשר באהל יטמא שבעת ימים׳ וכל כלי פתח אשר אין צמיד פתיל עליו טמא הוא׳ ואיש אשר יגע על פני השדה בחלל חרב או במת או בעצם אדם או בקבר יטמא שבעת ימים׳ וקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים אל כלי׳ ולקח אזוב וטבל בים ונזה על האהל ועל כל הכלים ועל הנפשות אשר היו שם ועל הנוגע בעצם או בחלל או במת או בקבר׳ וזרק הטהור על הטמא ביום השלישי וביום השביעי וחטאו ביום השביעי וכבס בגדיו ורחץ במים וטהר בערב׳ והאיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההוא מתוך הקהל כי את מקדש יי׳ טמא מי נדה לא זרק עליו טמא הוא׳ והיתה להם לחקת עולם וגם המזה את מי הנדה יכבס בגדיו והנוגע במי הנדה יטמא עד הערב׳ וכל אשר יגע בו הטמא יטמא והנפש הנגעת תטמא עד הערב׳

* Qui etiam combuferit eam, lavabit veftes fuas in aqua, lavabitque carnem fuam in aqua, & pollutus erit ufque ad vefperam. Colliges autem vir nundus cinerem vaccæ, & reliquet extra caftra in loco mundo: eritque congregatio filiorum Israel in cuftodiam aquæ afperfionis: peccatum eft. Et lavabit vestimenta fua, & pollutus erit ufque ad vefperam: & erit filii Israel, & peregrino peregrinanti in medio eorum, in ftatutum perpetuum. Qui tetigerit cadaver ad mortuum, ad omnem animam hominis, pollutus quidem erit feptem diebus. Ipfe afpergetur eà die tertia, & in die feptima purificabitur: at fi afperfus non fuerit die tertia, die quidem feptima non mundus erit. Omnis accedens ad mortuum, ad animam hominis qui mortuus fuerit, & afperfus non fuerit, tabernaculum domini polluit: & excidetur anima illa ex Israel, quia aqua afperfionis non fuit ipfa fuper eum: pollutus erit, adhuc pollutio ejus eft in ipfo. Hæc quoque eft lex homitis qui mortuus fuerit in tentorio, Omnis veniens in tenta-lum, & omne quod eft in tentorio pollutum erit feptem diebus. Omne vas non ope- 15 ertum, fuper quo non fuerit operculum fibratum, pollutum eft ipfum. Omnis præterea qui accefferit fu- 16 per faciem ægri ad occifum gladio, aut ad mortuum, aut ad os humanis, aut ad fepulchrum, pollutus erit feptem diebus. Accipientque 17 ex pollutæ de pulvere combuftionis peccati, & dabunt fuper eum aquas mundas in vafe. Capiet 18 etiam hyssopum vir mundus, ftillabitque fuper tentorium, & fuper omnia vafa fuerint ibi, & fuper animæ quæ fuerint ibi, & fuper accedentem ad os, vel ad occifum, vel ad mortuum, vel ad fepulchrum. Stillabit itaque mun- 19 dus fuper pollutum in die tertia & in die feptima, & purificabit eum die feptimo: & lavabit veftimenta fua, lavabitque fe in aqua, & mundus erit in vefpera.

* Vir autem qui pollutus fuerit, & non fuerit purificatus, exterminabitur anima illa de medio congregationis; quia sanctificavit Domini pofuit: aqua afperfionis non est ipsa fa fuper eum, pollutus eft ipfe. Et erit eis in ftatutum perpetuum: & afperfens aquam afperfionis, lavabit vestimenta fua, & accedens ad aquam afperfionis, pollutus erit ufque ad vefperam. Et omne cui ac- 22 cefferit pollutus, pollutum erit: & anima accedens adeum, pollutus erit ufq; ad vefperam.

CAP. XX.

Venerunt filii Israel, universa- 1 le congregatio in defertum Sin, mense primo, & fedisse populus in Cadesbar ubi mortua & sepulta est ibi Maria. Porro aqua non erat 2 aqua congregationi, convenerunt adversus Mosen & Aharon. Et vo- 3 cem fecit populus cum Mose, dicens: Utinam mortui fuissemus quando mortui sunt fratres nostri coram Domino. Et quare ta- 4 stis congregationem Domini in desertum istud ad mortiendo illuc, et quadrupedes nostras? Et quare edu- 5 xisti nos ex Ægypto, ad adducendas nos ad locum malum istum, non locus fementis, & ficus, & vitis, & malogranata, nec est aqua ad bibendum? Vbcit itaque Mosen & Aharon à 6 facie cœtus congregationis, ad ostium tentorii conventus, cecidit quoque super facies suas, & apparuit gloria Domini eis. Locutusque est Dominus 7 ad Mosen, dicendo: Accipe virgam, & congrega cœtum tu & Aharon frater tuus, & loquimini ad petram coram eis, & dabit aquam fuam: educes ergo illis aquam de petra, & potum dabis cœtui & quadrupedibus eorum. Tulit ergo Moses virgam de 9 præsentia Domini, quemadmodum præceperat ei. Congregavitque 10 Mosen & Aharon congregationem coram petra, & dixit illis: Audite nunc rebelles, numquid de petra hac educere vobis aquas? Et 11 elevavit Moses manum fuam, & percussit petram virga fua bis: prima vice filiavit fanguinem, fecundum autem exierunt aquæ plurimæ, bibitque *universa* congregatio unà cum bestiis eorum. Et dixit Dominus Mosi & Aharoni cum jurejuran- 12 do; Propteres quod non credidistis verbo meo, ut sanctificaretis me in conspectu filiorum Israel, ideo non introducetis congregationem hanc in terram quam dabo illis.

Hierof. 11 *Et elevavit Moses.*

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* ומי עדה אשר לא מעלה בי׳ מן הקהל הזה ויחשבו בגדיהם וישבו שבעת ימים ויתחטאו ביום השביעי וטהרו ואחר יבואו אל המחנה׳ וכל אשר נגע במת בנפש האדם אשר ימות ולא יתחטאו את משכן יי׳ טמא ונכרתה הנפש ההוא מישראל כי מי נדה לא זרק עליו טמא הוא עוד טמאתו בו׳ ואת אשר ימות באהל כל הבא אל האהל וכל אשר באהל יטמא שבעת ימים׳ וכל כלי פתח אשר אין צמיד פתיל עליו טמא הוא׳ ואיש אשר יגע על פני השדה בחלל חרב או במת או בעצם אדם או בקבר יטמא שבעת ימים׳ וקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים אל כלי׳ ולקח אזוב וטבל בים ונזה על האהל ועל כל הכלים ועל הנפשות אשר היו שם ועל הנוגע בעצם או בחלל או במת או בקבר׳ וזרק הטהור על הטמא ביום השלישי וביום השביעי וחטאו ביום השביעי וכבס בגדיו ורחץ במים וטהר בערב׳ והאיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההוא מתוך הקהל כי את מקדש יי׳ טמא מי נדה לא זרק עליו טמא הוא׳ והיתה להם לחקת עולם וגם המזה את מי הנדה יכבס בגדיו והנוגע במי הנדה יטמא עד הערב׳ וכל אשר יגע בו הטמא יטמא והנפש הנגעת תטמא עד הערב׳

* Qui etiam combuferit eam, lavabit veftes fuas in aqua, lavabitque carnem fuam in aqua, & pollutus erit ufque ad vefperam. Colliges autem vir nundus cinerem vaccæ, & reliquet extra caftra in loco mundo: eritque congregatio filiorum Israel in cuftodiam aquæ afperfionis: peccatum eft. Et lavabit vestimenta fua, & pollutus erit ufque ad vefperam: & erit filii Israel, & peregrino peregrinanti in medio eorum, in ftatutum perpetuum. Qui tetigerit cadaver ad mortuum, ad omnem animam hominis, pollutus quidem erit feptem diebus. Ipfe afpergetur eà die tertia, & in die feptima purificabitur: at fi afperfus non fuerit die tertia, die quidem feptima non mundus erit. Omnis accedens ad mortuum, ad animam hominis qui mortuus fuerit, & afperfus non fuerit, tabernaculum domini polluit: & excidetur anima illa ex Israel, quia aqua afperfionis non fuit ipfa fuper eum: pollutus erit, adhuc pollutio ejus eft in ipfo. Hæc quoque eft lex homitis qui mortuus fuerit in tentorio, Omnis veniens in tenta-lum, & omne quod eft in tentorio pollutum erit feptem diebus. Omne vas non ope- 15 ertum, fuper quo non fuerit operculum fibratum, pollutum eft ipfum. Omnis præterea qui accefferit fu- 16 per faciem ægri ad occifum gladio, aut ad mortuum, aut ad os humanis, aut ad fepulchrum, pollutus erit feptem diebus. Accipientque 17 ex pollutæ de pulvere combuftionis peccati, & dabunt fuper eum aquas mundas in vafe. Capiet 18 etiam hyssopum vir mundus, ftillabitque fuper tentorium, & fuper omnia vafa fuerint ibi, & fuper animæ quæ fuerint ibi, & fuper accedentem ad os, vel ad occifum, vel ad mortuum, vel ad fepulchrum. Stillabit itaque mun- 19 dus fuper pollutum in die tertia & in die feptima, & purificabit eum die feptimo: & lavabit veftimenta fua, lavabitque fe in aqua, & mundus erit in vefpera.

* Vir autem qui pollutus fuerit, & non fuerit purificatus, exterminabitur anima illa de medio congregationis; quia sanctificavit Domini pofuit: aqua afperfionis non est ipsa fa fuper eum, pollutus eft ipfe. Et erit eis in ftatutum perpetuum: & afperfens aquam afperfionis, lavabit vestimenta fua, & accedens ad aquam afperfionis, pollutus erit ufque ad vefperam. Et omne cui ac- 22 cefferit pollutus, pollutum erit: & anima accedens adeum, pollutus erit ufq; ad vefperam.

CAP. XX.

Venerunt filii Israel, universa- 1 le congregatio in defertum Sin, mense primo, & fedisse populus in Cadesbar ubi mortua & sepulta est ibi Maria. Porro aqua non erat 2 aqua congregationi, convenerunt adversus Mosen & Aharon. Et vo- 3 cem fecit populus cum Mose, dicens: Utinam mortui fuissemus quando mortui sunt fratres nostri coram Domino. Et quare ta- 4 stis congregationem Domini in desertum istud ad mortiendo illuc, et quadrupedes nostras? Et quare edu- 5 xisti nos ex Ægypto, ad adducendas nos ad locum malum istum, non locus fementis, & ficus, & vitis, & malogranata, nec est aqua ad bibendum? Vbcit itaque Mosen & Aharon à 6 facie cœtus congregationis, ad ostium tentorii conventus, cecidit quoque super facies suas, & apparuit gloria Domini eis. Locutusque est Dominus 7 ad Mosen, dicendo: Accipe virgam, & congrega cœtum tu & Aharon frater tuus, & loquimini ad petram coram eis, & dabit aquam fuam: educes ergo illis aquam de petra, & potum dabis cœtui & quadrupedibus eorum. Tulit ergo Moses virgam de 9 præsentia Domini, quemadmodum præceperat ei. Congregavitque 10 Mosen & Aharon congregationem coram petra, & dixit illis: Audite nunc rebelles, numquid de petra hac educere vobis aquas? Et 11 elevavit Moses manum fuam, & percussit petram virga fua bis: prima vice filiavit fanguinem, fecundum autem exierunt aquæ plurimæ, bibitque *universa* congregatio unà cum bestiis eorum. Et dixit Dominus Mosi & Aharoni cum jurejuran- 12 do; Propteres quod non credidistis verbo meo, ut sanctificaretis me in conspectu filiorum Israel, ideo non introducetis congregationem hanc in terram quam dabo illis.

Hierof. 11 *Et elevavit Moses.*

וְהַנִּשְׁאָרִים לָהֶם מִן הָאֱמֹרִי מִן הַחִתִּי וּמִן הַפְּרִזִּי וּמִן הַחִוִּי וּמִן הַיְבוּסִי׃ 17 וַיַּרְא כִּי טוֹב מְנוּחָה כִּי נָעִים וְאֶת הָאָרֶץ כִּי טוֹבָה הִוא וַיִּט שִׁכְמוֹ לִסְבֹּל וַיְהִי לָמַס עֹבֵד׃ 18 בְּנֵי חֵת וּבְנֵי חָם וּבְנֵי יֶפֶת׃ כוש וּמִצְרַיִם וּפוּט וּכְנָעַן׃ 19 כְּנַעַן יָלַד אֶת צִידוֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת חֵת׃ 20 וְאֶת הַיְבוּסִי וְאֶת הָאֱמֹרִי וְאֶת הַגִּרְגָּשִׁי׃ 21 וְאֶת הַחִוִּי וְאֶת הַעַרְקִי וְאֶת הַסִּינִי׃ 22 וְאֶת הָאַרְוָדִי וְאֶת הַצְּמָרִי וְאֶת הַחֲמָתִי׃ 23 אַחֲרֵי כֵן נָפֹצוּ מִשְׁפְּחוֹת הַכְּנַעֲנִי׃ 24 וּגְבוּל הַכְּנַעֲנִי הָיָה מִצִּידוֹן בֹּאֲכָה גְּרָרָה עַד עַזָּה בֹּאֲכָה סְדֹמָה וַעֲמֹרָה וְאַדְמָה וּצְבוֹיִם עַד לָשַׁע׃ 25 אֵלֶּה בְנֵי חָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם בְּגוֹיֵהֶם׃ 26 וּלְשֵׁם גַּם הוּא יָלַד אֲבִי כָל בְּנֵי עֵבֶר אֲחִי יֶפֶת הַגָּדוֹל׃ 27 בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם׃ 28 וְעוּץ וְחוּל וְגֶתֶר וּמָשַׁךְ׃ 29 וְעֵבֶר יָלַד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן׃ 30 וַיְהִי מוֹשָׁבָם מִמֵּשָׁא בֹּאֲכָה הַר הַקֶּדֶם׃ 31 אֵלֶּה בְנֵי שֵׁם לְמִשְׁפְּחֹתָם לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם לְגוֹיֵהֶם׃ 32 אֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת בְּנֵי נֹחַ לְתוֹלְדֹתָם בְּגוֹיֵהֶם וּמֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ הַגּוֹיִם בָּאָרֶץ אַחַר הַמַּבּוּל׃

10 וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת בְּנֵי נֹחַ שֵׁם חָם וָיָפֶת וַיִּוָּלְדוּ לָהֶם בָּנִים אַחֲרֵי הַמַּבּוּל׃ 2 בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן וְתֻבַל וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס׃ 3 וּבְנֵי גֹמֶר אַשְׁכְּנַז וְרִיפַת וְתוֹגַרְמָה׃ 4 וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישׁ כִּתִּים וְדֹדָנִים׃ 5 מֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ אִיֵּי הַגּוֹיִם בְּאַרְצֹתָם אִישׁ לִלְשֹׁנוֹ לְמִשְׁפְּחֹתָם בְּגוֹיֵהֶם׃ 6 וּבְנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם וּפוּט וּכְנָעַן׃ 7 וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּה וְרַעְמָה וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָה שְׁבָא וּדְדָן׃ 8 וְכוּשׁ יָלַד אֶת נִמְרֹד הוּא הֵחֵל לִהְיוֹת גִּבֹּר בָּאָרֶץ׃ 9 הוּא הָיָה גִּבֹּר צַיִד לִפְנֵי יְהוָה עַל כֵּן יֵאָמַר כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר צַיִד לִפְנֵי יְהוָה׃ 10 וַתְּהִי רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ בָּבֶל וְאֶרֶךְ וְאַכַּד וְכַלְנֵה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר׃ 11 מִן הָאָרֶץ הַהִוא יָצָא אַשּׁוּר וַיִּבֶן אֶת נִינְוֵה וְאֶת רְחֹבֹת עִיר וְאֶת כָּלַח׃ 12 וְאֶת רֶסֶן בֵּין נִינְוֵה וּבֵין כָּלַח הִוא הָעִיר הַגְּדֹלָה׃ 13 וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת לוּדִים וְאֶת עֲנָמִים וְאֶת לְהָבִים וְאֶת נַפְתֻּחִים׃ 14 וְאֶת פַּתְרֻסִים וְאֶת כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים וְאֶת כַּפְתֹרִים׃ 15 וּכְנַעַן יָלַד אֶת צִידוֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת חֵת׃ 16 וְאֶת הַיְבוּסִי וְאֶת הָאֱמֹרִי וְאֶת הַגִּרְגָּשִׁי׃ 17 וְאֶת הַחִוִּי וְאֶת הָעַרְקִי וְאֶת הַסִּינִי׃ 18 וְאֶת הָאַרְוָדִי וְאֶת הַצְּמָרִי וְאֶת הַחֲמָתִי וְאַחַר נָפֹצוּ מִשְׁפְּחוֹת הַכְּנַעֲנִי׃ 19 וַיְהִי גְּבוּל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידֹן בֹּאֲכָה גְּרָרָה עַד עַזָּה בֹּאֲכָה סְדֹמָה וַעֲמֹרָה וְאַדְמָה וּצְבוֹיִם עַד לָשַׁע׃ 20 אֵלֶּה בְנֵי חָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם בְּגוֹיֵהֶם׃ 21 וּלְשֵׁם אֲבִי כָל בְּנֵי עֵבֶר אֲחִי יֶפֶת הַגָּדוֹל גַּם הוּא יָלַד׃ 22 בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם׃ 23 וּבְנֵי אֲרָם עוּץ וְחוּל וְגֶתֶר וָמָשׁ׃ 24 וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד אֶת שֶׁלַח וְשֶׁלַח יָלַד אֶת עֵבֶר׃ 25 וּלְעֵבֶר יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן׃ 26 וְיָקְטָן יָלַד אֶת אַלְמוֹדָד וְאֶת שָׁלֶף וְאֶת חֲצַרְמָוֶת וְאֶת יָרַח׃ 27 וְאֶת הֲדוֹרָם וְאֶת אוּזָל וְאֶת דִּקְלָה׃ 28 וְאֶת עוֹבָל וְאֶת אֲבִימָאֵל וְאֶת שְׁבָא׃ 29 וְאֶת אוֹפִיר וְאֶת חֲוִילָה וְאֶת יוֹבָב כָּל אֵלֶּה בְּנֵי יָקְטָן׃ 30 וַיְהִי מוֹשָׁבָם מִמֵּשָׁא בֹּאֲכָה הַר הַקֶּדֶם׃ 31 אֵלֶּה בְנֵי שֵׁם לְמִשְׁפְּחֹתָם לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם לְגוֹיֵהֶם׃ 32 אֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת בְּנֵי נֹחַ לְתוֹלְדֹתָם בְּגוֹיֵהֶם וּמֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ הַגּוֹיִם בָּאָרֶץ אַחַר הַמַּבּוּל׃

11 וַיְהִי כָל הָאָרֶץ שָׂפָה אֶחָת וּדְבָרִים אֲחָדִים׃ 2 וַיְהִי בְנָסְעָם מִקֶּדֶם וַיִּמְצְאוּ בִקְעָה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ 3 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ הָבָה נִלְבְּנָה לְבֵנִים וְנִשְׂרְפָה לִשְׂרֵפָה וַתְּהִי לָהֶם הַלְּבֵנָה לְאָבֶן וְהַחֵמָר הָיָה לָהֶם לַחֹמָר׃ 4 וַיֹּאמְרוּ הָבָה נִבְנֶה לָּנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַּשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה לָּנוּ שֵׁם פֶּן נָפוּץ עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ׃ 5 וַיֵּרֶד יְהוָה לִרְאוֹת אֶת הָעִיר וְאֶת הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם׃ 6 וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵן עַם אֶחָד וְשָׂפָה אַחַת לְכֻלָּם וְזֶה הַחִלָּם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא יִבָּצֵר מֵהֶם כֹּל אֲשֶׁר יָזְמוּ לַעֲשׂוֹת׃ 7 הָבָה נֵרְדָה וְנָבְלָה שָׁם שְׂפָתָם אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שְׂפַת רֵעֵהוּ׃ 8 וַיָּפֶץ יְהוָה אֹתָם מִשָּׁם עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ וַיַּחְדְּלוּ לִבְנוֹת אֶת הָעִיר׃ 9 עַל כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי שָׁם בָּלַל יְהוָה שְׂפַת כָּל הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הֱפִיצָם יְהוָה עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ׃ 10 אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת שֵׁם שֵׁם בֶּן מְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת אַרְפַּכְשַׁד שְׁנָתַיִם אַחַר הַמַּבּוּל׃ 11 וַיְחִי שֵׁם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת אַרְפַּכְשַׁד חָמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 12 וְאַרְפַּכְשַׁד חַי חֲמֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת שָׁלַח׃ 13 וַיְחִי אַרְפַּכְשַׁד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת שֶׁלַח שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 14 וְשֶׁלַח חַי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת עֵבֶר׃ 15 וַיְחִי שֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת עֵבֶר שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 16 וְעֵבֶר חַי אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת פָּלֶג׃ 17 וַיְחִי עֵבֶר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת פֶּלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 18 וַיְחִי פֶלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת רְעוּ׃ 19 וַיְחִי פֶלֶג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת רְעוּ תֵּשַׁע שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 20 וַיְחִי רְעוּ שְׁתַּיִם וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת שְׂרוּג׃ 21 וַיְחִי רְעוּ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת שְׂרוּג שֶׁבַע שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 22 וַיְחִי שְׂרוּג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת נָחוֹר׃ 23 וַיְחִי שְׂרוּג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת נָחוֹר מָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 24 וַיְחִי נָחוֹר תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת תָּרַח׃ 25 וַיְחִי נָחוֹר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת תֶּרַח תְּשַׁע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּמֵאָה שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 26 וַיְחִי תֶּרַח שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת אַבְרָם אֶת נָחוֹר וְאֶת הָרָן׃ 27 וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת תֶּרַח תֶּרַח הוֹלִיד אֶת אַבְרָם אֶת נָחוֹר וְאֶת הָרָן וְהָרָן הוֹלִיד אֶת לוֹט׃ 28 וַיָּמָת הָרָן עַל פְּנֵי תֶּרַח אָבִיו בְּאֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ בְּאוּר כַּשְׂדִּים׃ 29 וַיִּקַּח אַבְרָם וְנָחוֹר לָהֶם נָשִׁים שֵׁם אֵשֶׁת אַבְרָם שָׂרָי וְשֵׁם אֵשֶׁת נָחוֹר מִלְכָּה בַּת הָרָן אֲבִי מִלְכָּה וַאֲבִי יִסְכָּה׃ 30 וַתְּהִי שָׂרַי עֲקָרָה אֵין לָהּ וָלָד׃ 31 וַיִּקַּח תֶּרַח אֶת אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת לוֹט בֶּן הָרָן בֶּן בְּנוֹ וְאֶת שָׂרַי כַּלָּתוֹ אֵשֶׁת אַבְרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ אִתָּם מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ עַד חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ 32 וַיִּהְיוּ יְמֵי תֶרַח חָמֵשׁ שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיָּמָת תֶּרַח בְּחָרָן׃

12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל אַבְרָם לֶךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ׃ 2 וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וֶהְיֵה בְּרָכָה׃ 3 וַאֲבָרְכָה מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלֶּלְךָ אָאֹר וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה׃ 4 וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן שִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן׃ 5 וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת שָׂרַי אִשְׁתּוֹ וְאֶת לוֹט בֶּן אָחִיו וְאֶת כָּל רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁוּ וְאֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנָעַן וַתָּבֹאנָה אַרְצָה כְּנָעַן׃ 6 וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד אֵלוֹן מוֹרֶה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בָּאָרֶץ׃ 7 וַיֵּרָא יְהוָה אֶל אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאֶה אֵלָיו׃ 8 וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם הָהָרָה מִקֶּדֶם לְבֵית אֵל וַיֵּט אָהֳלֹה בֵּית אֵל מִיָּם וְהָעַי מִקֶּדֶם וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה׃ 9 וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה׃ 10 וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיְמָה לָגוּר שָׁם כִּי כָבֵד הָרָעָב בָּאָרֶץ׃ 11 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא מִצְרָיְמָה וַיֹּאמֶר אֶל שָׂרַי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה נָא יָדַעְתִּי כִּי אִשָּׁה יְפַת מַרְאֶה אָתְּ׃ 12 וְהָיָה כִּי יִרְאוּ אֹתָךְ הַמִּצְרִים וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וְאֹתָךְ יְחַיּוּ׃ 13 אִמְרִי נָא אֲחֹתִי אָתְּ לְמַעַן יִיטַב לִי בַעֲבוּרֵךְ וְחָיְתָה נַפְשִׁי בִּגְלָלֵךְ׃ 14 וַיְהִי כְּבוֹא אַבְרָם מִצְרַיְמָה וַיִּרְאוּ הַמִּצְרִים אֶת הָאִשָּׁה כִּי יָפָה הִוא מְאֹד׃ 15 וַיִּרְאוּ אֹתָהּ שָׂרֵי פַּרְעֹה וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ אֶל פַּרְעֹה וַתֻּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פַּרְעֹה׃ 16 וּלְאַבְרָם הֵיטִיב בַּעֲבוּרָהּ וַיְהִי לוֹ צֹאן וּבָקָר וַחֲמֹרִים וַעֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת וְאֲתֹנֹת וּגְמַלִּים׃ 17 וַיְנַגַּע יְהוָה אֶת פַּרְעֹה נְגָעִים גְּדֹלִים וְאֶת בֵּיתוֹ עַל דְּבַר שָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם׃ 18 וַיִּקְרָא פַרְעֹה לְאַבְרָם וַיֹּאמֶר מַה זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי לָמָּה לֹא הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אִשְׁתְּךָ הִוא׃ 19 לָמָּה אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וָאֶקַּח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה וְעַתָּה הִנֵּה אִשְׁתְּךָ קַח וָלֵךְ׃ 20 וַיְצַו עָלָיו פַּרְעֹה אֲנָשִׁים וַיְשַׁלְּחוּ אֹתוֹ וְאֶת אִשְׁתּוֹ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר לוֹ׃

13 וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ הַנֶּגְבָּה׃ 2 וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמִּקְנֶה בַּכֶּסֶף וּבַזָּהָב׃ 3 וַיֵּלֶךְ לְמַסָּעָיו מִנֶּגֶב וְעַד בֵּית אֵל עַד הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיָה שָׁם אָהֳלֹה בַּתְּחִלָּה בֵּין בֵּית אֵל וּבֵין הָעָי׃ 4 אֶל מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר עָשָׂה שָׁם בַּתְּחִלָּה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה׃ 5 וְגַם לְלוֹט הַהֹלֵךְ אֶת אַבְרָם הָיָה צֹאן וּבָקָר וְאֹהָלִים׃ 6 וְלֹא נָשָׂא אֹתָם הָאָרֶץ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו כִּי הָיָה רְכוּשָׁם רָב וְלֹא יָכְלוּ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו׃ 7 וַיְהִי רִיב בֵּין רֹעֵי מִקְנֵה אַבְרָם וּבֵין רֹעֵי מִקְנֵה לוֹט וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי אָז יֹשֵׁב בָּאָרֶץ׃ 8 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל לוֹט אַל נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין רֹעַי וּבֵין רֹעֶיךָ כִּי אֲנָשִׁים אַחִים אֲנָחְנוּ׃ 9 הֲלֹא כָל הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הִפָּרֶד נָא מֵעָלָי אִם הַשְּׂמֹאל וְאֵימִנָה וְאִם הַיָּמִין וְאַשְׂמְאִילָה׃ 10 וַיִּשָּׂא לוֹט אֶת עֵינָיו וַיַּרְא אֶת כָּל כִּכַּר הַיַּרְדֵּן כִּי כֻלָּהּ מַשְׁקֶה לִפְנֵי שַׁחֵת יְהוָה אֶת סְדֹם וְאֶת עֲמֹרָה כְּגַן יְהוָה כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בֹּאֲכָה צֹעַר׃ 11 וַיִּבְחַר לוֹ לוֹט אֵת כָּל כִּכַּר הַיַּרְדֵּן וַיִּסַּע לוֹט מִקֶּדֶם וַיִּפָּרְדוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו׃ 12 אַבְרָם יָשַׁב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְלוֹט יָשַׁב בְּעָרֵי הַכִּכָּר וַיֶּאֱהַל עַד סְדֹם׃ 13 וְאַנְשֵׁי סְדֹם רָעִים וְחַטָּאִים לַיהוָה מְאֹד׃ 14 וַיהוָה אָמַר אֶל אַבְרָם אַחֲרֵי הִפָּרֶד לוֹט מֵעִמּוֹ שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה שָׁם צָפֹנָה וָנֶגְבָּה וָקֵדְמָה וָיָמָּה׃ 15 כִּי אֶת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ עַד עוֹלָם׃ 16 וְשַׂמְתִּי אֶת זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִם יוּכַל אִישׁ לִמְנוֹת אֶת עֲפַר הָאָרֶץ גַּם זַרְעֲךָ לֹא יִמָּנֶה׃ 17 קוּם הִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ לְאָרְכָּהּ וּלְרָחְבָּהּ כִּי לְךָ אֶתְּנֶנָּה׃ 18 וַיֶּאֱהַל אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה׃

14 וַיְהִי בִּימֵי אַמְרָפֶל מֶלֶךְ שִׁנְעָר אַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אַלָּסָר כְּדָרְלָעֹמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם׃ 2 עָשׂוּ מִלְחָמוֹת אֶת בֶּרַע מֶלֶךְ סְדֹם וְאֶת בִּרְשַׁע מֶלֶךְ עֲמֹרָה שִׁנְאָב מֶלֶךְ אַדְמָה וְשֶׁמְאֵבֶר מֶלֶךְ צְבוֹיִם וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִוא צֹעַר׃ 3 כָּל אֵלֶּה חָבְרוּ אֶל עֵמֶק הַשִּׂדִּים הוּא יָם הַמֶּלַח׃ 4 שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת כְּדָרְלָעֹמֶר וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָרָדוּ׃ 5 וּבְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּא כְדָרְלָעֹמֶר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת רְפָאִים בְּעַשְׁתְּרֹת קַרְנַיִם וְאֶת הַזּוּזִים בְּהָם וְאֶת הָאֵימִים בְּשָׁוֵה קִרְיָתָיִם׃ 6 וְאֶת הַחֹרִי בְּהַרְרָם שֵׂעִיר עַד אֵיל פָּארָן אֲשֶׁר עַל הַמִּדְבָּר׃ 7 וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל עֵין מִשְׁפָּט הִוא קָדֵשׁ וַיַּכּוּ אֶת כָּל שְׂדֵה הָעֲמָלֵקִי וְגַם אֶת הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב בְּחַצְצֹן תָּמָר׃ 8 וַיֵּצֵא מֶלֶךְ סְדֹם וּמֶלֶךְ עֲמֹרָה וּמֶלֶךְ אַדְמָה וּמֶלֶךְ צְבוֹיִם וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִוא צֹעַר וַיַּעַרְכוּ אִתָּם מִלְחָמָה בְּעֵמֶק הַשִּׂדִּים׃ 9 אֶת כְּדָרְלָעֹמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם וְאַמְרָפֶל מֶלֶךְ שִׁנְעָר וְאַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אַלָּסָר אַרְבָּעָה מְלָכִים אֶת הַחֲמִשָּׁה׃ 10 וְעֵמֶק הַשִּׂדִּים בֶּאֱרֹת בֶּאֱרֹת חֵמָר וַיָּנֻסוּ מֶלֶךְ סְדֹם וַעֲמֹרָה וַיִּפְּלוּ שָׁמָּה וְהַנִּשְׁאָרִים הָהָרָה נָסוּ׃ 11 וַיִּקְחוּ אֶת כָּל רְכֻשׁ סְדֹם וַעֲמֹרָה וְאֶת כָּל אָכְלָם וַיֵּלֵכוּ׃ 12 וַיִּקְחוּ אֶת לוֹט וְאֶת רְכוּשׁוֹ בֶּן אֲחִי אַבְרָם וַיֵּלֵכוּ וְהוּא יוֹשֵׁב בִּסְדֹם׃ 13 וַיָּבֹא הַפָּלִיט וַיַּגֶּד לְאַבְרָם הָעִבְרִי וְהוּא שֹׁכֵן בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא הָאֱמֹרִי אֲחִי אֶשְׁכֹּל וַאֲחִי עָנֵר וְהֵם בַּעֲלֵי בְרִית אַבְרָם׃ 14 וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו וַיָּרֶק אֶת חֲנִיכָיו יְלִידֵי בֵיתוֹ שְׁמֹנָה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיִּרְדֹּף עַד דָּן׃ 15 וַיֵּחָלֵק עֲלֵיהֶם לַיְלָה הוּא וַעֲבָדָיו וַיַּכֵּם וַיִּרְדְּפֵם עַד חוֹבָה אֲשֶׁר מִשְּׂמֹאל לְדַמָּשֶׂק׃ 16 וַיָּשֶׁב אֶת כָּל הָרְכֻשׁ וְגַם אֶת לוֹט אָחִיו וּרְכֻשׁוֹ הֵשִׁיב וְגַם אֶת הַנָּשִׁים וְאֶת הָעָם׃ 17 וַיֵּצֵא מֶלֶךְ סְדֹם לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ מֵהַכּוֹת אֶת כְּדָרְלָעֹמֶר וְאֶת הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל עֵמֶק שָׁוֵה הוּא עֵמֶק הַמֶּלֶךְ׃ 18 וּמַלְכִּי צֶדֶק מֶלֶךְ שָׁלֵם הוֹצִיא לֶחֶם וָיָיִן וְהוּא כֹהֵן לְאֵל עֶלְיוֹן׃ 19 וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמַר בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ 20 וּבָרוּךְ אֵל עֶלְיוֹן אֲשֶׁר מִגֵּן צָרֶיךָ בְּיָדֶךָ וַיִּתֶּן לוֹ מַעֲשֵׂר מִכֹּל׃ 21 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ סְדֹם אֶל אַבְרָם תֶּן לִי הַנֶּפֶשׁ וְהָרְכֻשׁ קַח לָךְ׃ 22 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל מֶלֶךְ סְדֹם הֲרִימֹתִי יָדִי אֶל יְהוָה אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ 23 אִם מִחוּט וְעַד שְׂרוֹךְ נַעַל וְאִם אֶקַּח מִכָּל אֲשֶׁר לָךְ וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשַׁרְתִּי אֶת אַבְרָם׃ 24 בִּלְעָדַי רַק אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים וְחֵלֶק הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ אִתִּי עָנֵר אֶשְׁכֹּל וּמַמְרֵא הֵם יִקָּחוּ חֶלְקָם׃

15 אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְבַר יְהוָה אֶל אַבְרָם בַּמַּחֲזֶה לֵאמֹר אַל תִּירָא אַבְרָם אָנֹכִי מָגֵן לָךְ שְׂכָרְךָ הַרְבֵּה מְאֹד׃ 2 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָי יְהוִה מַה תִּתֶּן לִי וְאָנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי וּבֶן מֶשֶׁק בֵּיתִי הוּא דַּמֶּשֶׂק אֱלִיעֶזֶר׃ 3 וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי לֹא נָתַתָּה זָרַע וְהִנֵּה בֶן בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי׃ 4 וְהִנֵּה דְבַר יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ זֶה כִּי אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֵּעֶיךָ הוּא יִירָשֶׁךָ׃ 5 וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַבֶּט נָא הַשָּׁמַיְמָה וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם תּוּכַל לִסְפֹּר אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה זַרְעֶךָ׃ 6 וְהֶאֱמִן בַּיהוָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לּוֹ צְדָקָה׃ 7 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָתֶת לְךָ אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ׃ 8 וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יְהוִה בַּמָּה אֵדַע כִּי אִירָשֶׁנָּה׃ 9 וַיֹּאמֶר אֵלָיו קְחָה לִי עֶגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת וְאַיִל מְשֻׁלָּשׁ וְתֹר וְגוֹזָל׃ 10 וַיִּקַּח לוֹ אֶת כָּל אֵלֶּה וַיְבַתֵּר אֹתָם בַּתָּוֶךְ וַיִּתֵּן אִישׁ בִּתְרוֹ לִקְרַאת רֵעֵהוּ וְאֶת הַצִּפֹּר לֹא בָתָר׃ 11 וַיֵּרֶד הָעַיִט עַל הַפְּגָרִים וַיַּשֵּׁב אֹתָם אַבְרָם׃ 12 וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ לָבוֹא וְתַרְדֵּמָה נָפְלָה עַל אַבְרָם וְהִנֵּה אֵימָה חֲשֵׁכָה גְדֹלָה נֹפֶלֶת עָלָיו׃ 13 וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יָדֹעַ תֵּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זַרְעֲךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעִנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה׃ 14 וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אָנֹכִי וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בִּרְכֻשׁ גָּדוֹל׃ 15 וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל אֲבֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם תִּקָּבֵר בְּשֵׂיבָה טוֹבָה׃ 16 וְדוֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הֵנָּה כִּי לֹא שָׁלֵם עֲוֹן הָאֱמֹרִי עַד הֵנָּה׃ 17 וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וַעֲלָטָה הָיָתָה וְהִנֵּה תַנּוּר עָשָׁן וְלַפִּיד אֵשׁ אֲשֶׁר עָבַר בֵּין הַגְּזָרִים הָא

ipsum tantos benedictus ipse ; & in vita conservaret eum per generationes, ut videret ex filiis eorum exercitus multos, ut traderetur in manus ipsorum : propterea dixit Dominus Mosi ; Ne timeas ab eo, quoniam in manum tuam tradidi ipsum, & universum populum ejus, & facies illi quemadmodum fecisti ipsi Sichon regi Amorræorum, qui habitabat in Hesebon.

manus Mosi ; Ne timeas ab eo, quoniam in manum tuam tradidi ipsum, & universum populum ejus, & universam terram ejus, & facies illi quemadmodum fecisti ipsi Sichon regi Æmorræorum, qui habitabat in Hesebon.

Accidit ergo postquam 38 vidit Og improbus cæstra Israelitarum, quæ porrecta erant in fex milliaria, dixit apud se ; Infrenam aciem belli adversus populum hunc, ut non faciant mihi quemadmodum fecerunt ipsi Sichon & Viri de exercitu mortem exercsum in fex milliaria, & impositit ipsum super caput suum ad prospiciendum in eos : Ratim paravit verbum Domini vermem, qui arrosit montem & perforavit ipsum, & immersum est caput ejus in medium ipsius ; voluit extrahere ipsum ex capite suo, sed non potuit, quòd traxillet dentes ejus & malleos oris sui hæ & illæ : vis hæc fuit Scutum decem cubitorum, & saltavit decem cubitos, & percussit ipsum in calo pedis ejus, & cadens mortuus est procul à castris Israel, qua fic scribitur; Et percussit eum in calcaneo ejus, & filios ejus, & universum populum ejus, adeo ut non relictum factus sit illi superstes, & hæreditario possederunt terram ejus.

CAP. XXII.

Et profecti sunt filii Israel, & castrametati sunt in campestribus Moab ; citra Jordanem Jericho.

SECT. XL.

Ee vidit Balak filius Tsippor quicquid fecerat Israel Amorræis. Et timuerunt Moabitæ à facie populi valde, quoniam multus erat : & angustiis affecti sunt Moabitæ in vita sua à facie filiorum Israel. Et dixerunt Moabitæ senioribus Madianitarum, quoniam populus unus & tegumen unum erunt ufque ad illum diem ; Nunc perdent congregatio hæc quodcunque est in circuitu, quemadmodum lambit bos herbam agri : & Balac filius Tsippor Madianita rex erat Moabitarum in tempore illo, non autem alio tempore, quia fic conditio erat inter eos futuros reges per vices hinc & inde. Misit ergo nuntios ad Labaan Aramæum, ipse est Bileam, quòd quæreret & adjuraret populi domus Israel, filii Beor, qui infan est est ob multitudinem fapientiæ suæ, nec paterent Israelitæ semini filiorii filiarii suarii, & dom habitationis ejus erat in Padan, ea est Pethor de nomine ej' interpretis somniorii, illa autè ædificata est in Aram, quæ est & Emphrates, ut ipse ad nuntios ejus & adorabant ipsum populares ej', ad vocandū ipsum : dicendo, Ecce populus exit ex Ægypto, & ecce operuit faciem terræ, & ipse habitat cōtra me,

Sedit itaque Israel in terra Sem- 31
ma. Misitque Moseh ad explo- 32
randum Jazer, & ceperunt pagos ejus : expulitque Emoræum qui ibi. Inde reflexis iter, ascenderunt 33
ad Basan : & egressus est Og rex Basan in occursum eum, ipse & universus populus ejus ad bellum in Edrei : Tum dixit Dominus ad Mo- 34
sen ; Ne timeas eum : quia in manum tuam dedi eum, ac universum populum ejus, & regionem ejus : & facies ei quemadmodum fecisti Sihoni regi Amorræorum, qui habitabat in Hesebon. Et percusserunt eum, & 35
filios ejus, & universum populum ejus, donec non relictus maneret ei vestigium ullus, & hæreditatem acceperunt regionem ejus.

CAP. XXII.

Et manserunt filii Israel in Arboth Jericho. Quumque videret Balac filius Sippor omne quod fecerat Israel Emoræo, timuit Moab à facie populi admodum, quòd multus esset ille : et pertedit est Moab à conspectu Israel. Dixit- 4
que Moab ad seniores Midian ; Nunc abradent turba ista omnia in circuitu nostri, sicut lambit bos herbam agri. Porrò Balac filius Sippor erat rex Moab tempore 5
ille. Misit igitur nuntios ad Balaam filium Beor in Pitor quæ erat juxta fluvium in terra filiorum populi sui, ut accerseretur eum, dicendo ; En populus egressus est ex Ægypto, ecce operuit superficiem terræ, & ipse sedet è regione mei.

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* واكنون بيا اكنون نفرين كن بمن مر آن قومي آن اين كه قوي است ان از من مگر 6
شايد كه توانم غلبه دهم و برانم اورا از آن زمين كه دانستم من آنچه آفرين كني آفرين باشد و آنچه
نفرين كني نفرين باشد * رفتند پيرانی مواب و پيرانی مدين و اسطولهايها در دستی ايشان 7
بيامدند بلعام سخن گفتند باو سخنهائی بلق * گفت باينشان منزل كنيد اينجا اين شب 8
و باز گردانم شما را سخن چون آنچه سخن گويد بمن بنسبتند اميرانی مواب اوازی بلعام *
* بيامد خدا بلعام گفت كه آن مردمان آن اينان اوازی تو؟ گفت بلعام بخدا بلق پسری 9
صفور پادشاهی مواب بفرستاد بمن * اينك آن قوم آن بيرون آيا از مصر بپوشيد مر لوفی آن 10
زمين اكنون بيا نفرين كن بمن اورا مگری توانم بكارزار كردن باو و برانم اورا *
* گفت خدا بلعام نه روی اوازی ايشان نه نفرين كني مر آن قوم كه آفرين است او 12
* بر خاست بلعام در بامداد گفت بامیرانی بلق برويد بولايتی شما ناكاست ! بدادنی من برفتن 13
اوازی شما * بر خاستند اميرانی مواب بيامدند بلق گفتند ناكاست بلعام آمدن اوازی 14
ايما * وافزود نيز بلق بفرستادن اميرانی بسيارتر و عزيزان از اينان * بيامدند بلعام 15
گفتند باو همچنين گفت بلق پسری صفور نه اكنون منع باشی از آمدن بمن * كه 16
عزيز كردن عزيز كنم تراً بغايت و همه آنچه بگوئی بمن بكنم و بيا اكنون نفرين بمن
مر آن قومي آن اين *جواب داد بلعام گفت بيندگانی بلق اگر بدهد بمن بلق پری خانهپی 18
او نقره و طلا نه توانم بگذشتن مر امري ! خدای من بكردن خرد يا بزرگ * و اكنون 19
بنسينيد اكنون در اين نيز شما اين شب و معلوم كنم چه افزايد !! سخن گفتن اوازی
من * بيامد خدا بلعام شب گفت يا اگر بخواندن بتو آمدند آن مردمان بر 20
حيز برو اوازی ايشان و خاصه مر آن سخن آنچه سخن گويم بتو اورا بكني *
* بر خاست بلعام در بامداد آراسته كرد مر ماديانی او برفت اوازی اميرانی مواب و 21

Nunc ergo, veni jam, ma'dite mihi 6
populum illum, quia fortior est ipse quàm ego : & fortaffis potero, & percutiamus eum, exjecìamque eum de terra : nosti enim quemcunque benedixeris benedictum esse, & quem maledixeris, maledictus erit. Perrexerunt ergo 7
seniores Moab & seniores Midian, & divinationis in manu eorum : & venerunt ad Balaam, locuti sunt ei verba Balac. At ille, Manete 8
hic nocte ista, & referam vobis verbum, quemcunque locutus fuerit Dominus ad me. Sederunt- 9
que principes Moab apud Balaam. Dixit autem Deus ad Balaam, Dixit 10
Quinam viri isti apud te ? Respon- 11
dit Balaam Deo, Balac filius Sippor rex Moab misit ad me, Exille populus 12
qui egreditur ex Ægypto, & operuit superficiem terræ, nunc veni, maledic mihi eum, fortaffis potero pugnam facere cum eo, expelereque eum. Dixit Deus ad Balaam, Non ibis 13
cum eis, neque maledices populum ; quia benedictus est ipse. Surgens 14
itaque Balaam mane, dixit ad principes Balac ; Ite ad vestram terram, haud placet Domino concedere mihi ire vobiscum. Tum fur- 15
gentes principes Moab pervenerunt ad Balac, & dixerunt ; Nolait Balaam venire nobiscum. Itaque 16
addidit adhuc Balac mittere principes plures, & nobiliores istis. Qui venientes ad Balaam, dixe- 17
runt ei ; Sic dixit Balac filius Sippor, Ne nunc prohibitus ifa à veniendo ad me. Nam honorabilem fa- 18
ciendo honoribus ingentibus te adnodum, & omne quod dixeris mihi, faciam ; veni igitur nunc, maledic mihi populum illum. Respondens 19
dedit Balaam, dixitque ad fervos Balac ; Si dederit mihi Balac plenum domum suam fuam argenti & auri, non potero transgredi mandatum Domini Dei mei, ad faciendum parvum vel magnum : Nunc 20
ergo, fedete jam hic etiam vos hac nocte, & notum faciam quid additerit Dominus hujus mecum. Tunc 21
venit Deus ad Balaam nocte, & dixit ei ; Si ad vocandum te venerunt viri, surge, vade cum illis : fed tantùm verbum quod loquutus fuero ad te, illud facies. Surgens 22
itaque Balaam mane, amparavit asinam suam, abiitque cum principibus Moab.

Hieros. 21. *Et furrexit Bilcam in aurora, & ftravit afinum fuam, & abiit cum principibus Moab.*

CAP. XXIII.

Posquam autem vidit Bileam ipſos , quòd cultus alienus eſſet inter eos , gravius eſt in corde ſuo , & dixit Balako , Ædificа hic ſeptem altaria , & præpara mihi hic ſeptem boves & ſeptem arietes. Et fecit Balak ſicut loquutus fuerat Bileam , & obtulit Balak & Bileam boyem & arietem ſuper altari. Et dixit Bileam Balako ; Sta 3 juxta holocauſtum tuum & ibo, ſi forte veniat verbum Domini mihi obviam , & verbum quod indicatum fuerit mihi narrabo tibi : & ivit incurvus ut ſerpens. Et obviam venit ſermo à facie Domini 4 ipſi Bileam , qui dixit coram ipſo ; ſeptem aras ordinavi, & obtuli bovem & arietem ſuper unamquamque aram. Et poſuit Dominus 5 verbum in ore Bileam , & dixit; Revertere ad Balak , & ſic dices. Et reverſus eſt ad ipſum , & ecce ſtabat juxta holocauſtum ſuum , 6 ipſe & omnes principes Moab.

Hierof. 7 Et aſſumpſit in parabola propheticam ſuam. & dixit ; Ex Syria tulit me Balak rex Moabitarum, ex montibus orientis. Veni mane , maledic mihi Jacob , & veni, imminue mihi tribus domus Iſrael.

Hierof. 1 Et dixit Bileam ad Balak ; Ædifica mihi hic ſeptem altaria. & præpara quoque mihi hic ſeptem boves & ſeptem arietes. Fecerat Balac quemadmodum locutus fuerat Bileam. & obtulit boyem & arietem in altari. Dixit autem Bileam ad Balac ; Conſiſte juxta holocauſtum tuum,& ibo forſitan occurret Deus ſi occurſum mei ; & verbum quod oſtenderit mihi , notum faciam tibi : abiit ergo ſolus. Et occurrit Deus ipſi Balaam, dixitque illi ; Septem altaria diſpoſui, & obtuli bovem & arietem in quolibet altari. Poſuit autem Dominus verbum in ore Balaam, dixitque ; Revertere ad Balac, & ſic loqueris. Et reverſus eſt 6 ad eum, & ecce ſtabat juxta holocauſtum ſuum,ipſe etiamnet principes Moab . aſſumptoque parabolam 7 ſuam, & dixit; De Aram compulit me Balac rex Moab,de montibus Arabiæ, dicendo ; Veni, maledic mihi Jacob , & veni, indignacitanem offer in Iſrael.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Videſne me aſtas , deſſexile co- 33
rem me his tribus vicibus ? & nisi
eſt, Terreſtre à proximis mea , quæ
quidem eſtant in occidiſſem, ſi non
vero Avum reliquiſſem. Dixit Ba- 34
laam ad angelum Domini; Peccavi,
non enim ſcichem quòd tu ſtares in
occurſum mei : in vice : nunc autem ſi
malum eſt in oculis tuis, revertere
mihi. Ait angelus Dñi ad Balazan ; 35
Vade cum viris : ſed tamen verbum
quod locutus fuero ad te, iſtum lo-
quêre. Abiit itaque Balaam cum
principibus Balac. Tunc audivit 36
Balac quòd veniſſet Balaam ; & ex-
greſſus eſt in occurſum ejus in ci-
tatem Moab, quæ juxta terminum
Arnon, quæ eſt in extremis terræ.
Et dixit Balac ad Balaam ; Annon 37
mittendo miſi ad te ad accerſendum
te ? quare non veniſti ad me? an
vi non poteru honorum facere te?
Reſpondit Balaam ad Balac ; Ecce 38
veni ad te : nunc autem valeodo
valeo loqui quicquam ? verbum
quod poſuit Deus in ore meo, illud
loquar. Et proverit Balaam cum 39
Balac , venerantque ad Cirjath-
huſſot. Et mactavit Balac boves 40
& oves, misitque ad Balaam & ad
principes qui cum eo. Factumque eſt
ne aſſumptis Balac ipſum Balaam, &
aſcendit eum ad Bamoth Baal, videa-
que inde extremitatem populi.

CAP. XXIII.

Et dixit Balaam ad Balac ; Æ- 1
difica mihi hic ſeptem altaria, ap-
para quoque mihi hic ſeptem boves
& ſeptem arietes. Feciſtique Balac 2
quemadmodum locutus fuerat Bala-
am : & obtuliſti Balac & Balaam bo-
vem & arietem in altari. Dixit 3
autem Balaam ad Balac ; Conſiſte
juxta holocauſtum tuum,& ibo,for-
taſſis occurret Deus in occurſum
mei ; & verbum quod oſtenderit
mihi , notum faciam tibi : abi-
ens ergo ſolus. Et occurrit Deus ipſi 4
Balaam, dixitque illi ; Septem al-
taria diſpoſui, & obtuli bovem &
arietem in quolibet altari. Poſuit 5
autem Dominus verbum in ore Ba-
laam, dixitque ; Revertere ad Ba-
lac, & ſic loquêris. Et reverſus eſt 6
ad eum, & ecce ſtabat juxta holo-
cauſtum ſuum,ipſe etiamnet principes
Moab . aſſumptoque parabolam 7
ſuam, & dixit; De Aram compu-
lit me Balac rex Moab,de montibus
Arabiæ, dicendo ; Veni, maledic
mihi Jacob , & veni, indigna-
cito Iſrael.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* بديه مرا آن مادیان میل کرد بیشي من این سه بارها منگر میل کرد از بیشي من که 33
اکنون نیز راستم و آنرا زنده گذاشتم * گفت بلعم بملاك ؛؛ خطا کردم که نه دانستم 34
که تو ایستاده بپیدهي من در راه و اکنون اگر بد در چشماني تو باز گردم بمن * گفت 35
ملاك ؛؛ بلعم برو اواري آن مردمان و امّا آن سخن آنچه سخن گویم بتو اویرا سخن گوئي
برفت بلعم اواري میرانی بلق * بشنوید بلق که بیامد بلعم بیرون آمد بپیدهي او بشهري 36
مواب آنچه ابر حدّي ارنن آنچه در کناري آن حدّ * گفت بلق بلعم ها نه فرستادن فرستادم 37
بتو نخواندن بتو چرا نه آمدي بمن ها حقیقت نه توانم عزیز کردن ترا * گفت بلعم بلق 38
اینك بیامدم بتو اکنون ها توانستن بتوانم سخن گفتن چیزي آن سخن آنچه بنهد خدا
در دهاني من اویرا سخن گویم * برفت بلعم اواري بلق بیامدند قریت حصوت * ذبحت کرد 39 40
بلق گاو و گوسپند بفرستاد بلعم و بامیرانی آنچه اواري او * بود در بامداد بستاند بلق من 41

بلعم بر آورد اویرا بموت بعل بدید از آنجا کناري آن قوم * فصل بیست سوم *

* گفت بلعم بملق آبدان کن بمن در این جا هفت مذبحها و آراسته کن بمن در این هفت 1
گاوها و هفت نرمیشها * کرد بلق چون آنچه سخن گفت بلعم بر آورد بلق و بلعم گاو و نرمیش
در مذبح * گفت بلعم بملق بایست ابر علوهي تو و بروم مگر می فرارسد ؛؛ بپیدهي 2 3
من و سخن چه نماید مرا و آنگاه کنم بتو بفرت تنها * فرارسید خدا بلعم گفت باو می هفت 4
آن مذبحها آراسته کردم و بر آوردم گاو و نرمیش در مذبح * بنهاد ؛؛ سخن در دهاني بلعم 5
گفت باز گرد بملق و همچنین سخن گوئي * باز گشت باو و اینك ایستاده ابر علوهي او و 6
همه امیرانی مواب * بر داشت مثلي او و گفت آن ارم برانده مرا بلق پادشاهي مواب از کوههاي 7
عرب بیا نفرین کن بمن یعقوب و بیا خشم آور بیسرال *

* گرم شد خشمي خدا که رفت او بپاستاد فرشتهي خدا در راه بمیل دادن باو او و 22
می نشیند ابر مادیاني او دو کودکاني او اواري او * بدید آن مادیان می فرشتهي خدا ایستاده 23
در راه و شمشیر او کشیده در دستي او میل کرد آن مادیان از آن راه برفت در دشت برو
بلعم می آن مادیان بمیل دادن آنرا آن راه * بپاستاد ملاك ؛؛ در کوچهي آن رزها 24
دیواري ازین سو و دیوار ازین سو * بدید آن مادیان می ملاك ؛؛ و قصارده شد بآن دیوار 25
و بقصارد می باي بلعم بآن دیوار بپفرید بزون آنرا * بپفزود ملاك ؛؛ گذشتن بپاستاد 26
در مکاني تنك آنچه نیست راه بمیل کردن راست و چپ * بدید آن مادیان می 27
ملاك ؛؛ بخسید فرود بلعم گرم شد خشمي بلعم برد می در آن مادیان در چوب *
* بگشاد ؛؛ می دهاني آن مادیان گفت بلعم چي کردم بتو که بزدي مرا این 28 Am
بارها * گفت بلعم بمادیان که فسوس کردي در من اگر هستي شمشیر در دستي من 29
که اکنون بکشتمي ترا * گفت آن مادیان بلعم هنه من مادیاني تو آنچه بر 30
هستي ابر من از هنیزي تو تا آن روزي آن این ها عادت داشتن عادت داشتم بکردن
بتو همچنین گفت نه * بگشاد ؛؛ می چشماني بلعم بدید می ملاك ؛؛ ایستاده در راه 31
و شمشیري او کشیده در دستي او رکوع کرد و بسجود کرد بپیشي او * گفت 32
او ملاك ؛؛ ابر چي بزدي می مادیاني تو این سه بارها اینك من بیرون آمدم بمیل دادن
که میل کرد آن [راه] بمقابلي من *

Exeuodeſatta eſt autem ira Dei, 22
quòd abiiſſet ipſe : & ſtetit an-
gelus Dei in via ad deſtinen-
dum in eum:ipſe verò ſedebat ſuper
aſinam ſuam , & duo pueri ejus
erant cum eo. Et vidit aſina an- 23
gelum Domini ſtantem in via , &
gladium ejus ſtrictum in manu
ejus , declinavitque aſina è via ,
& ivit in agrum : percuſſit igitur Ba-
laam aſinam ad veſtigendum eam
in viam. Steitque angelus Do- 24
mini in platea vinearum : ma-
cera autem ab hac latere,ex utraque
ab illo latere. Iterum vidit aſina 25
angelum Domini , & compreſſit
ſe ad parietem , compreſſit quoque
pedem Balaam ad parietem : ad-
diditque percutere eam. Addidit 26
præterea angelus Domini tranſire,
& ſtetit in loco angusto ubi non erat
via ad declinandum dextrorſum vel
ſiniſtrorſum. Videns autem aſina 27
angelum Domini,ſecubuit ſub Ba-
laam : unde accenſa eſt ira Ba-
laam , percuſſit aſinam baculo. Et 28
aperuit Dominus os aſinæ, quæ di-
xit ad Balaam,Quid feci tibi quòd
percuſſiſti me his tribus vicibus?
Dixit Balaam ad aſinam ; Quia 29
indiſcedi me : ſi fuiſſet gladius
in manu mea , jam quidem oc-
ciſiſſem te. Dixit aſina ad Ba- 30
laam ; Nonne ego ſum aſina tua
ſuper quam ſaſiſti à quo exti-
tiſti uſque ad diem hanc ? num-
quid conſuetudinem habebat con-
ſuetudinem hujus faciendi tibi ſic?
Reſpondit, Nequaquam. Et aperuit 31
Dominus oculos Balaam , viditque
angelum Domini ſtantem in via,
& gladium ejus diſtrictum in ma-
nu ejus : tum demiſſo capite ado-
ravit coram illo. Dixit ad eum 32
angelus Domini ; Propter quid
cæſiſti aſinam tuam his tribus vi-
cibus? en ego egreſſus ſum ad de-
clinandum te, quòd diſplaciti vit
coram me.

Hierof. 30 Et dixit aſina Bila- 22
am; Num non ego aſina tua ſum, qui
caret ratione , neque nila ſapientia
inventur in te. Ecce ego ſedita
poſtata moritura ſum in hoc mun-
do, neque venturus ad ſeculum fu-
turum, tum poſtquam ſtetiſti tamen
maledicere mihi, quan-
to minus ſtitiſſes Abraham , Iſaac ;
& Jacob , propter quorum meri-
tum creatus eſt mundus? tu profi-
ciſcaris ad maledicendum ipſis ;
& quòd furatus ſis ficientiam hu-
jus populi, & dixiſti ; Non eſt hoc
afina mea, mutuata eſt in manu mea,
& equus meus manet in paſcuo.
Annon ego aſina tua, quam inequi-
tâsti à puericia eus uſque ad tem-
pus diei hujus , & ego voluptatem
percepi ex te concubitu ? neque
intentionem habui facere tibi ſic ;
qui dixit, Non. Et revelavit Do- 31
minus oculos Bileam, & vidit an-
gelum Domini ſtantem in ſemita cum gladio evaginato in manu ſua :
& inclinans ſe adoravit ſuper facies ſuas. Et dixit illi angelus Do- 32
mini ; Quare percuſſiſti aſinam his tribus vicibus ? Ecce ego exiii ut ad-
verſarer tibi, & ſtas timuit, vidit, declinavit ex ſemita : & revela-
tum eſt coram me, quòd ſi quatris ire ut maledicas populo, & res illa non
eſt decora in conſpectu meo.

Hierof. 3 Et vit Bileam cerde contrito.

Hierof. 1 *Et vidit Bileam quod pulchrum esset à facie Domini benedicere Israël, itaque non abiit, (sicut aliquoties etiam tempore auitæ interrogandi demonos) diuinationibus: sibi autem ipsi fecit facies suas versus desertum, respiciens filios in mansione tribuum suarum.*

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* نه نگاه کرد بغی در یعقوب ونه دید دروغ در یسرائل ׃ خدای او اورا ی 21
وعلم پادشاهی درو * خدا بیرون آورا ایشانرا از مصر چون پاد بونه ی کرک باو * که 22 23
نه فال در یعقوب ونه استرلاب در یسرائل چون وقت گفته [شود] بیعقوب و بیسرائل
چه صنع کرد خدا * اینک قوم چون شیر بر خیزد و چون نر شیر مرتبه دارد نه 24
خسبد تا بخورد شکار و خونی کشتگان بیاشامد * گفت بلق ببلعم نیز نفرین
کردن نه نفرین کن اورا نیز آفرین کردن نه آفرین کنی اورا * جواب داد 25
بلعم گفت بلق ما نه سخن کنم بتو بگفتن همه آنچه سخن گوید ׃ اورا 26
بگنم * گفت بلق ببلعم بیا اکنون ببرم ترا بجای دگر مگری شایسته آید 27
در نظری آن خدا ونفرین کن اورا بمن ازانجا * ببستانه بلق بر بلعم سری آن 28
فعور آن نگاه کنا اپر پیشی آن یشیمن * گفت بلعم ببلق آبدان کن بمن 29
در این هفت مذبحها وآراسته کن بمن در این هفت گاوها وهفت نرمیشها * بکرد 30
بلق چون آنچه گفت بلعم بر آورد گاو ونرمیش در مذبح ׃

• فصل بیست چهارم •

* بدید بلعم که نکوست در نظری ׃ بآفرین کردن مر یسرائل ونه رفت چون بار در 1
بار بپدیرهی فالها بنهاد بآن بیابان روی او * بر داشت مر چشمانی او بدید مر یسرائل مسکن 2
شیرا بقبیلهای او شد ابر او الهامی خدا ׃

Hierof. 1 *Et vidit Bileam quod pulchrum esset à facie Domini benedicere Israël, itaque non abiit, (sicut aliquoties etiam tempore auitæ interrogandi demonos) diuinationibus: sibi autem ipsi fecit facies suas versus desertum, respiciens filios in mansione tribuum suarum.*

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* چه نفرین کنم نه نفرین کرد خدا وچه خشم آورم نه خشم آورد ׃ * که از سری کمرها ببینم 8
اورا واز چکادها نگاه کنم اورا اینک قومی بجدا مسکن گیرد و در قومها نه اندیشه آید * که 9 10
شمرد هاکمی یعقوب وشماری چهارک یسرائل مردی جانی من مردی شایستگان وباشد اخری
من چون او * گفت بلق ببلعم چه کردی بمن بنفرین کردی دشمنانی من بستادنم ترا 11
و اینک آفرین کردی آفرین * جواب داد و گفت ها نه من مرآنچه بنهبك ׃ مردهانی من اورا نگاه 12
دارم بسخن گفتن * گفت باو بلق برو اکنون اوازی من بجای دگر آنچه ببینی اورا ازآنجا 13
امّا کناری او ببینی وهمهی او نه ببینی ونفرین کن اورا بمن ازآنجا * ببرد اورا دشت 14
صفیم بسری آن چکاد آبدان کرد هفت مذبحها برآورد گاو ونرمیش در مذبح * گفت بلق 15
بیاستد اینجا ابر عولهی تو و من فرارسم اینجا * وفرارسید ׃ ببلعم بنهاد سخن در هانی 16
او وگفت بازگرد بلق وهمچنین سخن گوئی * بیامد باو و اینك او ایستاده ابر عولهی او 17
و امیرانی مواب اوازی او گفت باو بلق چه سخن گفت ׃ * برداشت مثلی او وگفت برخیز 18
بلق و بشنو گوش کن نیز بمن پسری صفور * نه مرد خدا وخیانت کند و پسری آدم 19
و پشیمان شود ها او گفت و نه کند و سخن گفت و نه بر انگیزاند آنرا * اینك آفرین 20
بستادنم وآفرین و نه بازگردانم آنرا׃

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* نه نگاه کرد بغی در یعقوب ونه دید دروغ در یسرائل ׃ خدای او اورا ی 21
وعلم پادشاهی درو * خدا بیرون آورا ایشانرا از مصر چون پاد بونه ی کرک باو * که 22 23
نه فال در یعقوب ونه استرلاب در یسرائل چون وقت گفته [شود] بیعقوب و بیسرائل
چه صنع کرد خدا * اینک قوم چون شیر بر خیزد و چون نر شیر مرتبه دارد نه 24
خسبد تا بخورد شکار و خونی کشتگان بیاشامد * گفت بلق ببلعم نیز نفرین
کردن نه نفرین کن اورا نیز آفرین کردن نه آفرین کنی اورا * جواب داد 25 26
بلعم گفت بلق ما نه سخن کنم بتو بگفتن همه آنچه سخن گوید ׃ اورا
بگنم * گفت بلق ببلعم بیا اکنون ببرم ترا بجای دگر مگری شایسته آید 27
در نظری آن خدا ونفرین کن اورا بمن ازآنجا * ببستانه بلق بر بلعم سری آن 28
فعور آن نگاه کنا اپر پیشی آن یشیمن * گفت بلعم ببلق آبدان کن بمن 29
در این هفت مذبحها وآراسته کن بمن در این هفت گاوها وهفت نرمیشها * بکرد 30
بلق چون آنچه گفت بلعم بر آورد گاو ونرمیش در مذبح ׃

• فصل بیست چهارم •

* بدید بلعم که نکوست در نظری ׃ بآفرین کردن مر یسرائل ونه رفت چون بار در 1
بار بپدیرهی فالها بنهاد بآن بیابان روی او * بر داشت مر چشمانی او بدید مر یسرائل مسکن 2
شیرا بقبیلهای او شد ابر او الهامی خدا ׃

Quid maledicam, quum non maledixerit Deus? & quid indignationem offeram, quum indignationem non fecerit Dominus?

Ex vertice petrarum videbo eum, & de collibus contemplabor illum: ecce populus seorsim habitabit, & inter Gentes non reputabitur.

Quis comprimet pulverem Iacob, ac numerum quartæ partis Israël? mors anima mea sit ex mortibus iustorum, & fiant novissima mea horum similia!

Quid fecisti mihi? Ad maledictionem inimicorum meorum accepi te, & ecce benedixisti benedictione. Respondens autem ait, *Nonne quod locutus fuerit Deus hoc ore meo, id observare debeo?*

Dixit autem ad Balac, Consiste hic cum holocausto tuo, ego autem occurram illi. Occurrit itaq; Dominus Balaam, & posito verbo in ore ejus, *dixit; revertere ad Balac, & sic loquêris.* Veniensque ad eum, *ecce* in ipso *latebat* juxta holocaustum suum, *ac* principes Moab cum eo. Cui *dixit* Balac, *Quid* loquutus es? Dominus ergo est? Et *dixit* illi Balak; Quid loquutus est Dominus? Et assumens parabolam propheticæ fuæ, & dixit; Surge Balak, & audi, auscultа sermones meos fili Tsippor.

Non ficut verba hominum fermo Dei viventis, non ſtabilis *eſt* Dominus omnium fecundorum Dominus, ac homo dicit & reanit; & etiam non ſimilia funt opera ejus operibus filiorum carnis, quia conſultant, & ponitet eos poſquam decreverunt: verum Dominus totius mundi Dominus, *quando* dixit ſe multiplicaturum populum hunc ſicut ſtellas cœli, & in hæreditatem traditurum illis terram Chananæorum, ferine poteſt ut quod dixit non faciat? & quod loquutus eſt, ferine poteſt ut non ſtabiliat ipſum? Ecce benedictionem accepi ex ore verbi ſanctitatis, non prohibebo ordinem benedictionum ipſum ab illis.

Hierof. 15. *Et ego fermone meo tamquam te. 19. Non ficut fermo filiorum hominum ſunt ſermo Dei viventis, nec ſecundum opera humanum ſunt opera Dei. Homines dicunt & non faciunt, decernunt ſed non ſtabiliunt, & tiorum negant verba Dei: verum Deus ſicuti & ſecit, decrevit & ſtabilivit, & decreta ejus ſtabilia ſunt usque in ſeculum. 20. Ecce ad benedicendum acceptus ſum, ideo benedicta Iſraelitæ, & benedictiones non prohibebo ab illis.*

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* چه نفرین کنم نه نفرین کرد خدا وچه خشم آورم نه خشم آورد ׃ * که از سری کمرها ببینم 8
اورا واز چکادها نگاه کنم اورا اینک قومی بجدا مسکن گیرد و در قومها نه اندیشه آید * که 9 10
شمرد هاکمی یعقوب وشماری چهارک یسرائل مردی جانی من مردی شایستگان وباشد اخری
من چون او * گفت بلق ببلعم چه کردی بمن بنفرین کردی دشمنانی من بستادنم ترا 11
و اینک آفرین کردی آفرین * جواب داد و گفت ها نه من مرآنچه بنهبك ׃ مردهانی من اورا نگاه 12
دارم بسخن گفتن * گفت باو بلق برو اکنون اوازی من بجای دگر آنچه ببینی اورا ازآنجا 13
امّا کناری او ببینی وهمهی او نه ببینی ونفرین کن اورا بمن ازآنجا * ببرد اورا دشت 14
صفیم بسری آن چکاد آبدان کرد هفت مذبحها برآورد گاو ونرمیش در مذبح * گفت بلق 15
بیاستد اینجا ابر عولهی تو و من فرارسم اینجا * وفرارسید ׃ ببلعم بنهاد سخن در هانی 16
او وگفت بازگرد بلق وهمچنین سخن گوئی * بیامد باو و اینك او ایستاده ابر عولهی او 17
و امیرانی مواب اوازی او گفت باو بلق چه سخن گفت ׃ * برداشت مثلی او وگفت برخیز 18
بلق و بشنو گوش کن نیز بمن پسری صفور * نه مرد خدا وخیانت کند و پسری آدم 19
و پشیمان شود ها او گفت و نه کند و سخن گفت و نه بر انگیزاند آنرا * اینك آفرین 20
بستادنم وآفرین و نه بازگردانم آنرا׃

Non ebenit jniquitatem in Jacob, nec vidit malignitatem in Israël: Dominus Deus ejus cum eo, & vexillum regis inter eos.

Quia non eſt omen in Jacob, neque aſtrabilium in Israël: conſimili tempore dicetur de Jacob & Israël, quid effecit Deus? En populus tanquam leo exſurget, & tanquam maſculus leo aſſurgitabit: non cubabit donec comederit prædam, & ſanguinem occiſorum bibent. Dixit itaq; Balac ad Balaam; Balam maledicendo ne maledicas ei, etiam benedicendo benedicas ei. Re- quo ſaltem dedit Balaam, dicens ad Balac, *Nonne locutus ſum tibi, dicendo; Omne quod locutus fuerit Dominus, illud faciam?* Dixit 27 Balac ad Balaam; *Veni nunc, dimam te ad locum aliam, fortaſſe placuerit coram Deo ut maledicta mihi inde.* Tulit itaque Balac Balaam in 28 verticem Phegor, qui reſpicit verſus Jeſhimon. Tum dixit Balaam 29 ad Balac; *Ædifica mihi hic ſeptem altaria. & appara mihi hic ſeptem boves ac ſeptem arietes.* Fecitque Balac quemadmodum dixerat Balaam, obtulitque 30 *boves & arietes in quolibet altari.*

CAP. XXIV.

Videt autem Balaam quòd bo- 1 * num eſſet in conſpectu Dei, benedicere Iſraeli; itaque non abiit ut antea vicibus, in occurſum augurationum, ſed poſuit ad deſertum faciem ſuam. Et ſublatis oculis ſuis 2 vidit Iſraelem habitantem per tribus ſuas, factaque eſt ſuper eum ſpiritus prophetiæ à facie Domini.

CAP. XXIV.

Et vidit Bileam quòd pulchrum 1 eſſet coram Domino ut benediceret Iſraeli, itaque non abiit *ut antea* ſemel & iterum obviam divinationibus ? ſed poſuit facies ſuas ad deſertum, in memoriam reyecandi illis opus vituli quod ibi fecerant. Et elevavit Bileam oculos ſuos, & vidit Iſraelem quieſcentem per tribus ſuas in ſchola- rum ſuarum domibus, neque erant potæ eorum reſpicientes portas ſuas ſuorum: & quievit ſuper eum ſpiritus

Non eſt jniquitas in Jacob, nec vidit malignitatem in Israël: Dominus Deus ejus cum eo, & vexillum regis inter eos.

Quia non eſt omen in Jacob, neque aſtrabilium in Israël: conſimili tempore dicetur de Jacob & Israël, quid effecit Deus? En populus tanquam leo exſurget, & tanquam maſculus leo aſſurgitabit: non cubabit donec comederit prædam, & ſanguinem occiſorum bibet. Dixit 25 Balac ad Balaam; Balam maledicendo ne maledicas ei, etiam benedicendo benedicas ei. Re- 26 ſpondens dedit Balaam, dicens ad Balac, *Nonne locutus ſum tibi, dicendo; Omne quod locutus fuerit Dominus, illud faciam?* Dixit 27 Balac ad Balaam; *Veni nunc, dimam te ad locum aliam, fortaſſe placuerit coram Deo ut maledicat eum mihi inde.* Tulit itaque Balac Balaam in 28 verticem Phegor, qui reſpicit verſus Jeſhimon. Tum dixit Balaam 29 ad Balac; *Ædifica mihi hic ſeptem altaria. & appara mihi hic ſeptem boves ac ſeptem arietes.* Fecitque Balac quemadmodum 30 dixerat Balaam, obtulitque *boves & arietes* in quolibet altari.

Videt autem Balaam quòd be- 1 * num eſſet in conſpectu Dei, benedicere Iſraeli; itaque non abiit ut *antea* vicibus, in occurſum augurationum, *ad* poſuit *ad* deſertum faciem ſuam. Et ſublatis oculis ſuis 2 vidit Iſraelem habitantem per tribus ſuas, factaque eſt ſuper

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ 10 פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי׃ 11 לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום׃ 12 והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם תחת אשר קנא לאלהיו ויכפר על בני ישראל׃ 13 ושם איש ישראל המוכה אשר הכה את המדינית זמרי בן סלוא נשיא בית אב לשמעני׃ 14 ושם אשה המוכה המדינית כזבי בת צור ראש אמות בית אב במדין הוא׃ 15 וידבר יהוה אל משה לאמר׃ 16 צרור את המדינים והכיתם אותם׃ 17 כי צררים הם לכם בנכליהם אשר נכלו לכם על דבר פעור ועל דבר כזבי בת נשיא מדין אחותם המכת ביום המגפה על דבר פעור׃ 18

ד

ד

ד

Hieros. 10. *Pinees zelatus est pro Deo suo, & expiavit pro filiis Israel.* Nomen autem Israelitæ occisi, qui interfectus est cum Madianitide, erat Zimri filius Sallu, principes domus patris tribus Simeon. Et nomen mulieris interfectæ Madianitidis Cozbi filia Tur, quæ vocabatur Salomè filia Basæ principis populi Madianitici, in Midian habitatio ejus erat. Loquutusque est Dominus cum Mose, dicendo: Affligas Madianitas, & occidas eos. Quia ipsi affligunt vos conflictu deceptionum suarum, quibus deceperunt vos in negotio Cozbi filiæ principis Madian fororis suæ, quæ interfecta est in die pestis propter negotium Peor,

Hieros. 11. *Et Dominus ait ad Mosen, dicendo:* Phinees filius Eleazar filii Aharon sacerdotis, averterit furorem meum à filiis Israel, quòd zelatus est zelum meum, interficiendo peccatores eos. Igitur ego dixi: Ecce ego dedi ei pacem fœderis mei. Et erit ei & semini ejus pactum sacerdotii æterni, eò quòd zelatus sit pro Deo suo, & expiaverit pro filiis Israel. Nomen autem interfectæ Madianitidis Cozbi filia Tur, principis populi Madianitici, quæ vocabatur Salomè filia Basæ principis populi Madianitici, in Midian habitatio ejus erat. Loquutusque est Dominus cum Mose, dicendo: Affligas Madianitas, & percutias eos, quia ipsi affligunt vos conflictu deceptionum suarum, quibus deceperunt vos in negotio Cozbi filiæ principis Madian fororis suæ, quæ interfecta est in die pestis propter negotium Peor, & propter Zimri filii Salu principis domus patris Simeon, quæ occisa est in die plagæ causa Peor.

Hieros. 12. *Ecce jure jurando profectus est Moses, & dixit ipsi Pinchas; Ecce ego do illi.*

SECT. XLI.

ET loquutus est Dominus cum Mose dicendo: Pinhas zelotes filius Eleazar filii Aharonis sacerdotis averte furorem meum à filiis Israel, eo tempore quo zelatus est zelum meum, interficiendo peccatores qui inter eos erant: & propter ipsum non perdidi filios Israel in zelo meo. Jurejurando dico ipsi per 12
nomen meum; Ecce ego decerno illi fœdus meum pacis, & faciam ipsum angelum fœderis, ut vivat in æternum ad annuntiandum redemptionem in fine dierum. Et propteréa quod probro officiunt eum, di- 13
cendo; Annon filius est Putt Madianitæ? ecce ego accipio eum sacerdotio summo. Et propteréa quod apprehendit lanceam brachio suo, & percussit Madianitidem in pudendo suo, & oravit ore suo pro populo domus Israel, meritò acquirent fœderatores tria dona, humerum, 14
maxillam, & ventriculum: & erit illi & filiis ejus fœdus sacerdotii sempiternum, eò quod zelatus fit pro Deo suo, & expiave- 15
rit pro filiis Israel. Nomen autem Israelitæ occisi, qui interfectus est 16
cum Madianitide, erat Zimri filius Sallu, principes domus patris tribus Simeon. Et nomen mulieris interfectæ Madianitidis Cozbi filia 17
Tur, quæ vocabatur Salomè filia Basæ principis populi Madianitici, in Midian habitatio ejus erat. Loquutusque est Dominus cum Mose, 18
dicendo: Affligas Madianitas, & percutias eos, quia ipsi affligunt vos conflictu deceptionum suarum, quibus deceperunt vos in negotio Cozbi filiæ principis Madian fororis suæ, quæ interfecta est in die pestis propter negotium Peor, & propter Zimri filii Salu principis domus patris Simeon, quæ occisa est in die plagæ causa Peor.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* بیامده پسي مردي يسرال بآن خيركاه صريت زد مرهويي ايشان مر مردي يسرال و مر آن 8
زن پسكنبهيي آن بنده شد آن شعه آن بآلايي يسرائي يسرال * بوبند آن مردكان در شعه و 9
بيست وچهار هزار * سكن گفت ! بمشه بگشن * فينحس پسري العزر پسري اهرن 10 11
آن كهن من ميان ايشان ونه فنا كردم مر پسرائي يسرال در رشكي من * بهمچنين بگوي 12
اينك من دها باو مر شرطي من سلامتي * وباشد باو وبنسلي او پسي او شرطي كهونهي 13
جاويد عوضي آنچه رشك برد بخداي او و كفارت خواست ابر پسرائي يسرال * ونامي مردي 14
يسرال آن زده شده آنچه زده شد اواري آن مديانيت زري پسري سلوا مهتر بخانهي پدر
شمعوني * ونامي آن زني آن زده شده آن مديانيت كزبي دختري صور سري خويشي خانهي 15
پدر در مدين او * سكن گفت ! بمشه بگشن * عدوئي كن مر آن مديانيان و بزنيد ايشانرا 16 17
* كه عدوئي كنان ايشان بشما در قصه كردني ايشان آنچه قصد كردند بشما ابر 18
شبي فعور و ابر سبي كزبي دختري مهتري مدين خواهري ايشان آن زده شده در روزي
فعور آن شعه ابر سبي فعور .

Q q 2

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* Et ingressus est viri Israelis in fœdera, & mulier, confodit ambos illos, virum scilicet, & mulierem per intestina ejus: & cessavit plaga à filiis Israel. Fuerunt autem mortui in plaga, 9
virginti & quatuor millia. Tunc 10
locutus est Dominus ad Mosen, dicendo; Phinehas filius Eleazari filii Aharon sacerdotis, averti furorem meum à filiis Israel, quàm zelatus est zelo suo meum in medio eorum, & non absumpsi filios Israel in zelo meo. Idcircò 11
dic; Ecce ego do ei pactum meum pacis. Et erit ei & fœdi ejus pactum, pactum sacerdotii æterni, sub eo quòd zelatum fuerit pro Deo suo, & expiaverit pro filiis Israel. Nomen autem viri Israelitæ percussi, qui percussus est cum Madianitide, erat Zimri filius Salu principis domûs patrum Shimeonitarum. Nomen verò mu- 15
lieris percussæ Madianitidis, Chozbi filia Sur, qui caput regnationis domûs paternæ in Madian erat. Loqui- 16
tusque est Dominus ad Mosen, dicendo; Adversare Midianitis, & 17
percutite eos: Quia adversant sunt 18
vobis in insidiarum quarum insidiati sunt contra vos causâ Peor, & causâ Chozbi filiæ principis Midian sororis suæ, quæ percussa est in die plagæ causâ Peor.

כה

וישב ויתיב ישראל באחיתא ושרא עמא למזמן עם בנת מואבאי׃ 1
ואתקרין לעמא לדבחי אלההון ואכל עמא ואסגיד לאלההון׃ 2
ואתחבר ישראל לבעל פעור ותקיף רוגזא דיי על ישראל׃ 3
ואמר יי למשה סב כל רישי עמא ואוקום יתהון קדם יי נגד שמשא ויתוב רוגזא דיי מעל ישראל׃ 4
ואמר משה לדייני ישראל קטלו איש גבר שבטיתא דאתחברו לבעל פעור׃ 5
והא גבר מבני ישראל אתא ואקריב בלוריתא למשריתא לעיני משה ולעיני כל כנישתא דבני ישראל והינון בכיין לתרע משכן זמנא׃ 6
ואדכר פנחס בר אלעזר בר אהרן כהנא ושקל מנא מגו כנישתא ונפק מן בין סיהמון בשלהובא ונפיק בתר גבר ישראלאה לבית משכניה ותקיף מותנא מעל בני ישראל׃ 7
והוו דמיתו בעדרא תרין ועשרין אלפין׃ 8

ויאמר יהוה אל משה ואל אלעזר בן אהרן הכהן לאמר׃ 1
שאו את ראש כל עדת בני ישראל מבן עשרים שנה ומעלה לבית אבתם כל יצא צבא בישראל׃ 2
ויאמר משה ואלעזר הכהן אתם בערבת מואב על ירדן יריחו לאמר׃ 3
מבן עשרים שנה ומעלה כאשר צוה יהוה את משה ולבני ישראל הצאתם מארץ מצרים׃ 4
ראובן בכור ישראל בני ראובן חנוך משפחת החנכי לפלוא משפחת הפלאי׃ 5
לחצרן משפחת החצרני לכרמי משפחת הכרמי׃ 6
אלה משפחת הראובני ויהיו פקדיהם שלשה וארבעים אלף ושבע מאות ושלשים׃ 7
ובני פלוא אליאב׃ 8
ובני אליאב נמואל ודתן ואבירם הוא דתן ואבירם קרואי העדה אשר הצו על משה ועל אהרן בעדת קרח בהצותם על יהוה׃ 9
ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת קרח במות העדה באכל האש את חמשים ומאתים איש ויהיו לנס׃ 10
ובני קרח לא מתו׃ 11
בני שמעון לשמעיהם נמואל משפחת הנמואלי לימין משפחת הימיני ליכין משפחת היכיני׃ 12
לזרח משפחת הזרחי לשאול משפחת השאולי׃ 13
אלה משפחת השמעני שנים ועשרים אלף ומאתים׃ 14
בני גד למשפחתם צפון משפחת הצפוני לחגי משפחת החגי לשוני משפחת השוני׃ 15
לאזני משפחת האזני לערי משפחת הערי׃ 16
לארוד משפחת הארודי לאראלי משפחת האראלי׃ 17
אלה משפחת בני גד לפקדיהם ארבעים אלף וחמש מאות׃ 18
בני יהודה ער ואונן וימת ער ואונן בארץ כנען׃ 19
ויהיו בני יהודה לשלה משפחת השלני לפרץ משפחת הפרצי לזרח משפחת הזרחי׃ 20
ויהיו בני פרץ לחצרן משפחת החצרני לחמול משפחת החמולי׃ 21
אלה משפחת יהודה לפקדיהם ששה ושבעים אלף וחמש מאות׃ 22
בני יששכר למשפחתם תולע משפחת התולעי לפוה משפחת הפוני׃ 23
לישוב משפחת הישובי לשמרון משפחת השמרני׃ 24
אלה משפחת יששכר לפקדיהם ארבעה וששים אלף וארבע מאות׃ 25
בני זבולן למשפחתם לסרד משפחת הסרדי לאלון משפחת האלני ליחלאל משפחת היחלאלי׃ 26
אלה משפחת הזבלני לפקדיהם ששים אלף וחמש מאות׃ 27
בני יוסף למשפחתם מנשה ואפרים׃ 28
בני מנשה למכיר משפחת המכירי ומכיר הוליד את גלעד מגלעד משפחת הגלעדי׃ 29
אלה בני גלעד איעזר משפחת האיעזרי חלק משפחת החלקי׃ 30
ואשריאל משפחת האשריאלי ושכם משפחת השכמי׃ 31
ושמידע משפחת השמידעי וחפר משפחת החפרי׃ 32
וצלפחד בן חפר לא היו לו בנים כי אם בנות ושמות בנות צלפחד מחלה ונעה חגלה מלכה ותרצה׃ 33
אלה משפחת מנשה ויהיו פקדיהם חמשים ושנים אלף ושבע מאות׃ 34
אלה בני אפרים למשפחתם לשותלחי משפחת השותלחי לבכר משפחת הבכרי לתחן משפחת התחני׃ 35
ואלה בני שותלח לעראן משפחת העראני׃ 36
אלה משפחת בני אפרים לפקדיהם שנים ושלשים אלף וחמש מאות אלה בני יוסף למשפחתם׃ 37
בני בנימן למשפחתם בלע משפחת הבלעי לאשבל משפחת האשבלי לאחירם משפחת האחירמי׃ 38
לשפופם משפחת השופמי לחופם משפחת החופמי׃ 39
ויהיו בני בלע ארד ונעמן משפחת הארדי לנעמן משפחת הנעמי׃ 40
אלה בני בנימן למשפחתם ויהיו פקדיהם חמשה וארבעים אלף ושש מאות׃ 41
אלה בני דן למשפחתם לשוחם משפחת השוחמי אלה משפחתו למשפחתם׃ 42
כל משפחת השוחמי לפקדיהם ששים אלף וארבע מאות׃ 43
בני אשר למשפחתם ימנה משפחת הימנה לישוי משפחת הישוי לבריעה משפחת הבריעי׃ 44
לבני בריעה לחבר משפחת החברי למלכיאל משפחת המלכיאלי׃ 45
ושם בת אשר שרח׃ 46
אלה משפחת בני אשר לפקדיהם חמשה וחמשים אלף וארבע מאות׃ 47
בני נפתלי למשפחתם יחצאל משפחת היחצאלי לגוני משפחת הגוני׃ 48
ליצר משפחת היצרי לשלם משפחת השלמי׃ 49
אלה משפחת נפתלי למשפחתם ויהיו פקדיהם חמשה וארבעים אלף וארבע מאות׃ 50
אלה פקודי בני ישראל שש מאות אלף ואלף שבע מאות ושלשים׃ 51
וידבר יהוה אל משה לאמר׃ 52
לאלה תחלק הארץ בנחלה במספר שמות׃ 53
לרב תרבה נחלתו ולמעט תמעט נחלתו איש לפי פקדיו יתן נחלתו׃ 54
אך בגורל יחלק את הארץ לשמות מטות אבתם ינחלו׃ 55
על פי הגורל יחלק נחלתו בין רב למעט׃ 56
ואלה פקודי הלוי למשפחתם לגרשון משפחת הגרשני לקהת משפחת הקהתי למררי משפחת המררי׃ 57
אלה משפחת הלוי משפחת הלבני משפחת החברני משפחת המחלי משפחת המושי משפחת הקרחי וקהת הוליד את עמרם׃ 58
ושם אשת עמרם יוכבד בת לוי אשר ילדה אתה ללוי במצרים ותלד לעמרם את אהרן ואת משה ואת מרים אחותם׃ 59
ויולד לאהרן את נדב ואת אביהוא את אלעזר ואת איתמר׃ 60
ויולד נדב ואביהוא בהקריבם אש זרה לפני יהוה׃ 61
ויהיו פקדיהם עשרים ושלשת אלף כל זכר מבן חדש ומעלה כי לא התפקדו בתוך בני ישראל כי לא נתן להם נחלה בתוך בני ישראל׃ 62
אלה פקודי משה ואלעזר הכהן אשר פקדו את בני ישראל בערבת מואב על ירדן יריחו׃ 63
ובאלה לא היה איש מפקדי משה ואהרן הכהן אשר פקדו את בני ישראל במדבר סיני׃ 64
כי אמר להם יהוה מות ימתו במדבר ולא נותר מהם איש כי אם כלב בן יפנה ויהושע בן נון׃ 65

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* بر داشت منلي او [وگفت] واي كه بزيد ازقهري خدا * وجوقي از اهلي روم 23 24
برنخانند آشور و برنخانند عبر و نيز او جاويد گم شوا * بر خاست بلعم و برفت باز گشت 25
بجاي او و نيز بلق برفت براهي او .

* فصل بيست پنجم .

* نشست يسرال در شطيم در ايستاد آن قوم ببيراه شدن بدختراني موب * بخواندند بقوم 1 2
بدبخهاي بتاني ايشان بخورد آن قوم بسجود كردند بتاني ايشان * وجمع شد يسرال ببعل 3
فعور گرم شد خشمي * در يسرال * گفت ! بمشه بستان مر همه سروراني آن قوم وبر آويز 4
ايشانرا تي مقابلي آن خورشيد و باز گردد گرمي خشم ! از يسرال * گفت مشه بحاكماني 5
يسرال بكشيد مرد مرهاني او آن جمع شدگان ببعل فعور * و اينك مردي از يسرائي 6
يسرال بيامد و نزديك آورد ببراداراني او مر آن مديانيت بچشم ديدي مشه و بچشم ديدي
همه جماعتي يسرال و ايشان گريان در گاهي خيمهي وعده * بديد فينحس پسري العزر پسري 7
اهرن آن كهن بر خاست از ميالي آن جماعت بستانند نيزه در دستي او .

* Assumpsit item parabolam suam, 23
& dixit; *Væ, quis vivet ab* 24
executionibus Dei? Et egressus ex eo 25
populo abiit ad locum suum, & Balaam quoque abiit ad locum suum.

CAP. XXV.

* Sedente autem Israele in Sittim, cœpit populus fœdi- 1
ci cum filiabus Moabitarum. 2
Et vocabant populum ad sacrificia idolorum suorum: & comedebant populus in conviviis eorum, & incurvati sunt idolis eorum. Et conjunctus est 3
populus domus Israel ipsi Baal Peor, ficut clavus in ligno quod non separatur absque fragmentis: & iratus est furor Domini in Israel. Et 4
dixit Dominus Moſi; Tolle omnia capita populi, & conſtitue eos judices, & pronuntient judicia in eos qui interfecti ſunt ex populo qui errâunt poſt Peor; & ſuſpendes eos coram fermone Domini in ligno contra ſolem in ſurora, & in occaſu ſolis defcendet facies eos, & ſepeli- 5
es eos: & averterut furor ire Domini ab Israel. Et dixit Moſes judicibus 6
Iſrael; Interficite unuſquiſque virum tribûs ſuæ, qui adhæſerunt idolo Peor. Et ecce vir ex filiis Iſrael venit, & apprehendit comitem Madiani- 7
tidis, & adnovit eam ad fratres ſuos coram Moſe & coram univerſa congregatione filiorum Iſrael. Reſpondit, & fic dixit, Moſi; Quid hoc ac- 8
cedere ad eam? Quòd ſi dixeris ei quòd ſit prohibita, annon tu duxiſti Madianitidem filiam Jethro? Quod cum audivit Moſes furore correptus eſt, & deliquium animi paſſus eſt. In illi Rebant, & clamabant, Au- 9
di, & ſtabant in oſtio tabernaculi fœderis. Et vidit Pinchas filius Eleazar filii Aharon ſacerdotis, & recordatus eſt ritus, & dixit; Is qui interficiatur debet interficiari, ab- 10
leones tribûs Juda? poſtquam vide- 11
runt quieſcunt: ſurrexit è medio ſynedrii ſui, & accepit lanceam in manum ſuam.

Hieros. 6. *Et ecce vir ex filiis Iſrael venit; & addaxit ad fratres ſuos Madianitidem, in præſentia Moſi & totius congregationis filii- rum Iſrael: & ecce ſtebant ad oſtium tabernaculi fœderis.* 7. *Et vidit Pinchas filius Eleazar filii Aaron ſacerdotis magni, & ſurre- xit è medio curiæ, & accepit lan- ceam.*

Hieros. 8. *Et habitavit Iſrael in loco qui vocabatur Sittim, ob ſolidit atem & de- 1
pravationem quæ erat inter eos: & inceperunt populus fornicari cum filiabus Moabitarum, & aperire corpora ſua idolis ſuis, & ſacrificare populo abus Moabitarum, quæ profectæ ſunt ſub falciis eorum. Et vocârunt po- 2
pulum ad ſacrificia idolorum ſuorum: & comederunt populus in conviviis eorum, & incurvati ſunt idolis eorum. Et conjunctus ſunt 3
populus domus Iſrael ipſi Baal Peor, ſicut clavus in ligno quod non ſeparatur abſque fragmentis: & ira- tus eſt furor Domini in Iſrael. Et 4
dixit Dominus Moſi; Tolle omnia capita populi, & conſtitue eos ju- dices, & pronuntient judicia in eos qui interfecti ſunt ex populo qui errârunt poſt Peor; & ſuſpendes eos coram fermone Domini in ligno contra ſolem in aurora, & in occaſu ſolis defcendet facies eos, & fepeli- 5
es eos: & averterut furor ire Domini ab Iſrael. Et dixit Moſes judicibus 6
Iſrael; Interficite unuſquiſque virum tribûs ſuæ, qui adhæſerunt idolo Peor. Et ecce vir ex filiis Iſrael venit, & apprehendit comitem Madiani- 7
tidis, & adnovit eam ad fratres ſuos coram Moſe & coram univerſa con- gregatione filiorum Iſrael. Reſpondit, & fic dixit, Moſi; Quid hoc ac- 8
cedere ad eam? Quòd ſi dixeris ei quòd ſit prohibita, annon tu duxiſti Madianitidem filiam Jethro? Quod cum audivit Moſes furore correptus eſt, & deliquium animi paſſus eſt. In illi Rebant, & clamabant, Au- 9
di, & ſtabant in oſtio tabernaculi fœderis. Et vidit Pinchas filius Eleazar filii Aharon ſacerdotis, & recordatus eſt ritus, & dixit; Is qui interficiatur debet interficiari, ab- 10
leones tribûs Juda? poſtquam vide- 11
runt quieſcunt: ſurrexit è medio ſynedrii ſui, & accepit lanceam in manum ſuam.

Verfio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* فصل بيست ششم *

1 * بوم پسي آن نخچه گفت ؛؛ بيشه و بالغزر پسري اهرن آن
2 کهن بگفتن * بشمارید سري آن جماعي پسرائي بسرال از قدري بيست سال وبالا بخانهي
3 بدراني ايشان همه بيرون آيا سپاه در بسرال * سخن گفت مشه والغزر آن کهن بايشان در
4 عبور مواب ابر يردن يرحو بگفتن * از قدري بيست سال وبالا چون آنچه بفرمود ؛؛ مر مشه
5 و پسرائي بسرال آن بيرون آيان از زمين مصر * راوين نخست زادي بسرال پسرائي راوين حنوك
6 اهلي خانهي آن حنوكي بغلوا اهلي خانهي آن فلواي *کصرون اهلي خانهي آن حصروني
7 کرمي اهلي خانهي آن کرمي * اينان اهلي خانهائي آن رابيني بودند شمروني ايشان چهل
8 وسه هزار وهفت صد وسي * وپسرائي فلوا الياب* وپسرائي الياب نمول وحن وابيرم او
9 حن و ابيرم خواندگاني آن جماعت آنچه جنگ کردند ابر مشه وابر اهرن در جماعي قرح در
10 جنگ کردني ايشان ابر ؛؛ بگشاد آن زمين مر دهاني آن فرود برد ايشانرا ومر قرح در مردني
11 آن جماعت مر سوختني آن آتش مر دويست و بنجاه مرد بودند بنشان * و پسرائي قرح نه
12 مردند * پسرائي شعمون بالهلي خانهي ايشان بنمول اهلي خانهي آن نمولي بيمين اهلي
13 خانهي آن يميني بيكعين اهلي خانهي آن يكيني * برزح اهلي خانهي آن برزحي بشاول
14 اهلي خانهي آن شاولي * اينان اهلي خانهائي آن شمعوني بيست ودو هزار ودويست * پسرائي
15 جد بالهلي خانهائي ايشان بصفرن اهلي خانهي آن صفوفي بالخي اهلي خانهي آن خي
16 سوفي اهلي خانهي آن شوفي * بارئي اهلي خانهي آن ارئي بعري اهلي خانهي آن عري *بارود
17 اهلي خانهي آن اروودي بارلي اهلي خانهي آن ارلي *اينان اهلي خانهائي پسرائي جد بشمروني
18 ايشان چهل هزار وپانصد * پسرائي يهوده عر واوين بمرد عر واوين در يميني کنعن *بودند
19 پسرائي يهوده بالهلي خانهائي ايشان بشله اهلي خانهي آن شلني بفرص اهلي خانهي آن فرصي
20 فرزح اهلي خانهي آن زرحي *بودند پسرائي فرص بحصرون اهلي خانهي آن حصروني بحمول
21 اهلي خانهي آن حمولي *

CAP. XXVI.

1 Fuit, post plagam dicit Dominus ad Moſen & ad Eleazar filium Aharon ſacerdotis, dicendo; Com-
2 putate cuncta congregationis filiorum Iſrael, ab anno vigeſimo annorum & ſupra, per domos patrū ſuorum, omnis egredientis in exercitum in Iſrael. Iccaque locutus eſt
3 Moſes & Eleazar ſacerdos cum illis in Arboth Moab juxta Jarden Jerhho, dicendo; Ab anno vigeſimo
4 & ſupra, quemadmodum præcepit Dominus Moſi & filiis Iſrael egredientibus de terra Aegypti. Ruben primogenitus Iſ-
5 raelis: filii Renbry, Hanoch, ex eo familia Hanochitarum: & de Phallu familia Phalluitarum: De
6 Heſron, familia Heſronitarum: de Charmi, familia Charmitarum. He ſunt familiæ Reubenitarum: & 7
7 fuerunt numerati eorum, quadraginta & tria millia, & ſeptingenti & triginta. Et filii Phallu, Eliab. 8
8 Filii autem Eliab; Nemuël, & Da-
9 than, & Abiram: ipſe Dathan & Abiram conſocii cœtûs, qui litigarunt contra Moſen & Aaron in cœtu Corah, quum litigarent contra Dominum. Et aperiens
10 terra os ſuum, deglutivit eos & Corah, in mortem congregationis, quando combuſſit ignis ducentos & quin-
11 quaginta viros: & fuerunt in ſignū. Filii vero Corah non fuit mortui. Fi- 11
iii Shimron per familias ſuas: de 12
Nemuël, familia Nemuëlitarum: de Jamin, familia Jaminitarum: de Jachin, familia Jachinitarum: 13
De Zerah, familia Zarhitarum: & de Shaul, familia Shaulitarum: 14
He ſunt familiæ Shimeonitarum: viginti & duo millia, & ducenti.
Filii Gad per familias ſuas: de Se- 15
phon, familia Sephonitarum: de Haggi, familia Haggitarum: & de Shuni familia Shunitarum: De 16
Ozni, familia Oznitarum: de Eri, familia Eritarum: De Arod, 17
familia Arodarum: & de Areli familia Arelitarum. Iſte ſunt familiæ filiorum Gad per numeratos ſuos, quadraginta millia, & quin-
genti. Filii Jehuda, & ei Onan & 19
Phares & Zarah. Mortuus eſt Er & Onan in terra Chenaan. Fuerantque filii Jehu- 20
dah per familias ſuas: de Sholah, familia Sholanitarum: de Phares, familia Pharitarum: & de Zerah, familia Zarhitarum: Et fuerunt 21
Et Phares, de Hesron, familia Hesronitarum: de Hamul familia Hamolitarum.

1 Et locutus eſt Dominus ad Moſen, poſt plagam peſtis, dicens: 2 Tolle ſummam totius congregationis filiorum Iſrael, a vigeſimo anno & ſuperius, per domos familiarum ſuarum, omnium egredientium in exercitum Iſrael. 3 Locutique ſunt Moſes & Eleazar ſacerdos cum eis in campeſtribus Moab juxta Jordanem contra Jericho, dicentes: 4 A vigeſimo anno & ſuperius, ſicut præceperat Dominus Moſi & filiis Iſrael egreſſis de terra Aegypti. 5 Ruben primogenitus Iſraelis: filii Ruben, Henoch, ex quo familia Henochitarum: & Phallu familia Phalluitarum: 6 Heſron, familia Heſronitarum: de Charmi, familia Charmitarum. 7 He ſunt familiæ Rubenitarum: & fuerunt numerati eorum, quadraginta & tria millia, & ſeptingenti & triginta. 8 Filii autem Eliab; Nemuël, & Dathan, & Abiram: iſte Dathan & Abiram conſocii cœtûs, qui litigarunt contra Moſen & Aaron in cœtu Core, quum litigarent contra Dominum. 9 Et aperiens terra os ſuum, deglutivit eos & Core, & interiit congregatio, quando combuſſit ignis ducentos & quinquaginta viros: & fuerunt in ſignum. 10 Filii vero Core non fuerunt mortui. 11 iii Filii Simeon per familias ſuas: de Nemuël, familia Nemuëlitarum: de Jamin, familia Jaminitarum: de Jachin, familia Jachinitarum: 12 De Zareh, familia Zarhitarum: & de Saul, familia Saulitarum: 13 He ſunt familiæ Simeonitarum: viginti & duo millia, & ducenti. 14 Filii Gad per familias ſuas: de Sephon, familia Sephonitarum: de Haggi, familia Haggitarum: & de Suni familia Sunitarum: 15 De Ozni, familia Oznitarum: de Eri, familia Eritarum: 16 De Arod, familia Arodarum: de Areli familia Arelitarum. 17 Iſte ſunt familiæ filiorum Gad per numeratos ſuos, quadraginta millia, & quingenti. 18 Filii Jehuda, & ei Onan & Phares & Zara. Mortuus eſt Er & Onan in terra Chanaan. 19 Fuerantque filii Jehudah per familias ſuas: de Sela, familia Selanitarum: de Phares, familia Pharitarum: de Zara, familia Zarhitarum: 20 Et fuerunt filii Phares, de Hesron, familia Hesronitarum: de Hamul familia Hamolitarum.

1 * اينان اهلي خانهائي يهوده بشمروني ايشان هفتاد وشش هزار وپانصد * پسرائي يشسكر
2 اهلي خانهائي ايشان تولع اهلي خانهي آن تولعي بفوه اهلي خانهي آن فوني *
3 بيشوب اهلي خانهي آن يشوبي بشمرون اهلي خانهي آن شمروني * اينان اهلي خانهائي
4 يشسكر بشمروني ايشان شست وچهار هزار وسه صد * پسرائي زبولن بالهلي خانهائي
5 ايشان بسرد اهلي خانهي آن سردي بالون اهلي خانهي آن الوني بحلال اهلي خانهي
6 آن يحلالي * اينان اهلي خانهائي آن زبولني بشمروني ايشان شست هزار وپانصد * پسرائي
7 يوسف بالهلي خانهائي ايشان منسه وافريم * پسرائي منسه بمكير اهلي خانهي آن مكيري
8 مكير برالعاد مر جلعه بجلعه اهلي خانهي آن جلعدي * اينان پسرائي جلعه ايعزر
9 اهلي خانهي آن ايعزري بحلق اهلي خانهي آن حلقي * واسرئال اهلي خانهي آن
10 اسرائلي وشكم اهلي خانهي آن شكمي * و شميدع اهلي خانهي آن شميدعي وحفر اهلي
11 خانهي آن حفري * وصلحاد پسري حفر نه بودند باو پسران كه الا دختران وناي دختراني
12 صلحاد محله ونعه جمله ملكه وترصه * اينان اهلي خانهائي منسه وشمروني ايشان
13 بنجاه ودو هزار وهفت صد * اينان پسرائي افريم بالهلي خانهائي ايشان بشوتلح اهلي خانهي
14 آن شوتلحي بكر اهلي خانهي آن بكري بتحن اهلي خانهي آن تحني * وايشان پسرائي شوتلح
15 بعرن اهلي خانهي آن عرني * اينان اهلي خانهائي افريم بشمروني ايشان سي ودو هزار وپانصد
16 اينان پسرائي يوسف بالهلي خانهائي ايشان * پسرائي بنيمين بالهلي خانهائي ايشان ببلع اهلي
17 خانهي آن بلعي باشبل اهلي خانهي آن اشبلي باحيرم اهلي خانهي آن احيرمي * بشفوم
18 اهلي خانهي آن شوفمي بحوفم اهلي خانه‌آن حوفمي *بودند پسرائي بلع اره ونعمن بالهلي
19 خانهي آن اروي بنعمن اهلي خانهي آن نعمي * اينان پسرائي بنيمين بالهلي خانهائي ايشان
20 و شمروني ايشان چهل وپنج هزار و شش صد* اينان پسرائي دن بالهلي خانهائي ايشان بشوحم
21 اهلي خانهي آن شوحمي اينان اهلي خانهائي دن بالهلي خانهائي ايشان * همه اهلي
22 خانهائي آن شوحمي بشمروني ايشان شست و چهار هزار و چهار صد* پسرائي اشر بالهلي خانهائي
23 ايشان يمنه اهلي خانهي آن يمنه بيشوي اهلي خانهي آن يشوي بريعه اهلي خانهي آن بريعي*

1 ibi ſunt familiæ Sybalah per numerates ſuos, ſeptuaginta & ſex millia, & quingenti. Filii Iſſa-
2 chor per familias ſuas, de Tola, familia Tolaitarum: de Phuvah, familia Phuvaitarum: De Jaſub, fa-
3 milia Jaſubitarum: de Shimron, familia Shimronitarum. Iſte ſunt familiæ Iſſacharitarum per numeratos
4 ſuos, ſexaginta & quatuor millia, & trecenti. Filii Zebulun per fa-
5 milias ſuas: de Sered, familia Sarditarum: de Elon, familia Elonitarum: de Jahleel, familia Jahleelita-
6 rum. De his familiæ Zebuloni- 27
tarum per numeratos ſuos, ſeſa-
ginta millia, & quingenti. Filii 28
Joſeph per familias ſuas, Menaſſeh & Ephraim. Filii Menaſſeh, de 29
Machir, familia Machiritarum: de Machir genuit Gilead: de Gilead, familia Gileaditarum. Iſte ſunt 30
filii Gilead; de Hiezer, familia Hiezeritarum: de Helek, fami-
lia Helekitarum: Et de Aſriel, familia Aſrielitarum: & 31
de Sichem, familia Sichemitarum: Et de Shemida familia Shemidaitarum: & de Hepher, 32
familia Hepheritarum: Et Selophe-
had filio Hepher non fuerunt filii, ſed filiæ: & nomina filiarum Selophehad, Mahlah, & Noah, Hoglah, Milchah, & Tirſah. Iſte ſunt fa- 33
miliæ Menaſſeh: & numerati eorum, quinquaginta ac duo millia, & ſeptingenti. Iſti ſunt filii Ephraim per familias ſuas: de Shu- 34
thelah, familia Shuthalhitarum: de Becher, familia Bachheitarum: de Tahan, familia Tahanitarum. Et 35
iſti ſunt filii Shuthelah de Eran, familia Eranitarum. Iſte ſunt fami- 36
liæ filiorum Ephraim juxta numera-
tos ſuos, triginta ac duo millia, & quingentiſti ſunt filii Joſeph per fa- 37
milias ſuas. Filii Benjamin per fa- 38
milias ſuas: de Bela, familia Balaitarum: de Aſbiel, familia Aſbielitarum: de Ahiram, familia Ahiramitarum: De Shephuphan, familia 39
Shuphamitarum: de Hupham, familia Huphamitarum. Fuerunt autem 40
filii Bela, Ard & Naaman familia Ardaitarum: de Naaman familia Naamanitarum. Iſti ſunt filii 41
Benjamin per familias ſuas, de- numerati ſunt quadraginta & quinque millia, & ſexcenti. Iſti 42
ſunt filii Dan per familias ſuas: de Shuham, familia Shuhamitarum: iſte ſunt familiæ Dan per familias 43
ſuas. Omnes familiæ Shuphamitarum per numeratos ſuos, ſexaginta & quatuor millia, & quadringenti. Fi- 44
lii Aſſer per familias ſuas: de Ime-
nah, familia Imnahitarum: de Iſhuah, familia Iſhuahitarum: de Beriah, 45
familia Beriahitarum.

Accesserunt autem filiæ Zelophehad filii Hefher filii Galaad filii Machir filii Manasse de familiis Manasseh filii Joseph: hæc vero sunt nomina filiarum ejus, Mahlah, Noah, & Hoglah, & Milcah, & Thirtsah. Et steterunt coram Mosche, & coram Eleazar sacerdote, & coram principibus & tota congregatione ad ostium tentorii conventiculi, dicendo; Pater noster mortuus est in deserto: ipse tamen non fuit in medio congregationis coarctantium contra Jehovam in cœtu Corah; sed in peccato suo mortuus est, et filii non fuerunt ei. Quare deleatur nomen patris nostri de medio tribus ejus, quia non fit ei filius? da nobis possessionem inter in medio fratrum patris nostri. Retulitque Mosheh judicium ejus coram Jehovah. Respondit Dominus ad Mosheh, dicendo; Rectum filiæ Selophehadis loquuntur: dando dabis eis possessionem hæreditatis in medio fratrum patris eorum, & transferes hæreditatem patris earum ad eas. Ad filios autem Israel loqueris, dicendo; Quum quis mortuus fuerit, & filius non fuerit ei, transferetis possessionem ejus ad filiam ejus. Quod si non fuerit filia ei, dabis possessionem ejus fratribus ejus. Quod si non fuerint fratres patris ejus, dabis possessionem ejus consanguineo ejus propinquiori qui fuerit de familia patris ejus, & hæreditabit eam: & hoc erit filiis Israel in indicationem decreti judicii, quemadmodum præcepit Dominus Mosi. Et dixit Dominus ad Mosen; Ascende in montem Abarorum hunc, & vide terram quam dedi filiis Israel.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*کہ گفت ¶ بایشان مردن بمیرند دربیابان ونه باقی ماند ازایشان [مرد] که الا کالب بن یفنه ویهوشع بن نون ۶۵

*Dixerat enim Dominus de eis; Morientes morientur in deserto. Et reliquus non manfit ex eis quifquam, nifi Chaleb filius Jephonneh, & Jehofhua filius Nun.

CAP. XXVII.

فصل بیست وهفتم ۰

*نزدیك شدند دختران صلخد پسري حفر پسري جلعد پسري مكير پسري منسه بافلاي ۱

Et accefferunt filiæ Zelophehad filii Hefher filii Galaad filii Machir filii Manaffeh de familiis Menaffeh filii Jofeph: hæc vero funt nomina filiarum ejus, Mahlah, Noah, & Hoglah, & Milcah, & Thirtsah. ۱ Et steterunt coram Mofheh, & coram Eleazar facerdote, & coram principibus & tota congregatione ad oftium tentorii conventûs, dicendo; ۲ Pater noſter mortuus eſt in deſerto; & ipſe tamen non fuit in medio congregationis coarctantium contra Jehovam in cœtu Corah; nam in peccato ſuo mortuus eſt, et filii non fuerunt ei. Quare deſtr auatur patris 4 noſtri de medio tribûs ejus, quòd non ſit ei filius? da nobis poſſeſſionem in medio fratrum patris noſtri. ۵ Retuliſque Mofheh judicium ejus coram Jehovah. ۶ Reſpondit Jehova ad Mofhen, dicendo; ۷ Rectum filiæ Selophehad loquuntur; dando dabis eis poſſeſſionem hæreditatis in medio fratrum patris earum, & tranſferes hæreditatem patris earum ad eas. Ad filios 8 autem Iſrael loquêris, dicendo; Quum quis mortuus fuerit, & filium non habuerit, tranſferetis poſſeſſionem ejus ad filiam ejus. ۹ Quòd ſi non habuerit filiam, dabis poſſeſſionem ejus fratribus ejus. ۱۰ Quòd ſi non fuerint fratres, dabis poſſeſſionem ejus fratribus patris ejus. ۱۱ Et dabis eam conſanguineo ejus propinquiori ejus familiæ ejus, & poſſidebit eam: & hoc erit filiis Iſrael in indicium judicii, ſicut præcepit Dominus Moſi. ۱۲ Et dixit Jehova ad Mofhen; aſcende in montem Abarim iſtum, & vide terram quam dedi filiis Iſrael.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*پسران برادر پدر ایشان ۰

*Filiis fratris patris eorum.

*پسرانی بریعه بحبر اهلی خانهی آن حبری بملکیال اهلی خانهی آن ملکیالی ۰ ۴۵

*ونامی دختری اشر سرح * اینان اهلی خانهای پسرانی اشر بشمردگانی ایشان پنجاه ۴۶
و سه هزار وچهار صد * پسرانی نفتالی باهلی خانهای ایشان بیکصال اهلی خانهی آن ۴۸
یصالیی یحزی اهلی خانهی آن جونی * بیصر اهلی خانهی آن یصری یشلم اهلی ۴۹
خانهی آن شلمی * اینان اهلی خانهای نفتالی باهلی خانهای ایشان وشمردگانی ۵۰
ایشان چهل وپنج هزار وچهار صد * اینان شمردگانی پسرانی یسرال شش صد هزار ۵۱
وهزار وهفتصد وسی * سخن گفت ¶ بسه بگفتن * باینان بخش شود آن زمین ۵۲
در احسنتا در شماری نامها * بسیار بسیار کمی احسنتایی او وباندك اندك کمی احسنتایی ۵۴
او مرد بقدری شمردگانی او داده آید احسنتایی او * خاصه در قرعه بخش شود مر آن ۵۵
زمین وبنامهای قبیلهای پدرانی ایشان احسنتا گیرند * ابر قولی آن قرعه بخش شود ۵۶
احسنتایی او میانی بسیار باندك * واینان شمردگانی لوی باهلی خانهای ایشان ۵۷
بجرشون اهلی خانهی آن جرشونی بقهت اهلی خانهی آن قهتی بمرری اهلی خانهی آن
مرری * اینان اهلی خانهای آن لوی اهلی خانهی آن لبنی اهلی خانهی آن حبرنی ۵۸
واهلی خانهی آن محلی واهلی خانهی آن موشی واهلی خانهی آن قرحی
ویهت بزاینید مر عمرم * ونامی زنی عمرم یوکبد دختری لوی آنچه بزاییده آنرا ۵۹
بلوی در مصر بزاییده بعمرم مر اهرن ومر مشه ومر مریم خواهری ایشان * زاییده ۶۰
شد ناهرن مر ندب ومر ابیهوا مر العزر ومر ایتمر * بمرد ندب وابیهوا در نزدیك یروی ۶۱
ایشان آتشی بیگانه بپیشی * ¶ بودند شمردگانی ایشان بیست وسه هزارهمه نرینه از ۶۲
قدری ماه وبالا که نه شمرده شدند در میانی پسرانی یسرال که نه داده شد بایشان
احسنتا در میانی پسرانی یسرال * اینان شمردگانی مشه والعزر آن کهن آنچه بشمردند ۶۳
مر پسرانی یسرال در عریوت مواب ابر یردن یریحو * ودر اینان نه بود مردی از ۶۴
ایشان که شمردگانی مشه واهرن آن کهن آنچه بشمردند مر پسرانی یسرال در بیابانی سینی ۰

Filiis Beriah; de Heber, familia Hebritarum: de Malchiel, familia Malchielitarum. Nomen autem filiæ Aſher, erat Sarah. ۴۶ Ipſe tamen familiæ filiorum Aſher 47 per numeratos ſunt, quinquaginta & tria millia, & quadringenti. Filii Naphtali per familias 48 ſuas: de Jahfeel, familia Jahfeeliarum: de Guni, familia Gunitarum. De Jeſer, familia 49 Jeſeritarum: de Shillem, familia Shillemitarum. Ipſe tamen fa- 50 milie Naphtali per familias ſuas & numeratos ſuos, quadraginta & quinque millia, & quadringenti. Iſti ſunt numerati filii- 51 rum Iſrael, ſexcenta millia, & mille ac ſeptingenti, & viginti. Loquutuſque eſt Dominus ad Mo- 52 ſhen, dicendo; Iſtis dividetur 53 terra in poſſeſſionem ſecundùm numerum nominum. Numeroſiori multiplicabis poſſeſſionem ejus: & pauciori diminues hæreditatem ejus; unicuique ſecundùm numera- 54 tos ſuos dabitur poſſeſſio ſua. Verumtamen ſorte dividetur ter- 55 ra: & juxta nomina tribuum patrum ſuorum poſſeſſionem accipient. Juxta ſortem ſortis 56 dividetur hæreditas ejus inter multum ac paucum. Iſti filii Sam 57 numerati Levitarum per familias ſuas: de Gerſhon, familia Gerſhonitarum: de Cohath, familia Cohathitarum: de Merari, familia Meraritharum. Ipſe tamen fa- 58 milia Levitarum: familia Libnitarum, familia Hebronitarum, familia Mahlitarum, & familia Muſhitarum, & familia Corhitarum: Cohath autem genuit Amram. Nomen uxoris Amram 59 Jochebed filia Levi, quam peperit ipſi Levi in Aegypto: & quæ peperit ipſi Amram, Aharon & Moſhen, & Miriam ſororem eorum. Natuſque eſt ipſi Aha- 60 ron, Nadab, & Abihu, Eliazar, & Ithamar. Et mortuus eſt Nadab & Abihu, cùm offerrent ipſi ignem peregrinum ex chyrropodibus coram Domino. Fueruntque numeri eorum viginti tria 61 millia, omnis maſculus à filio unius menſis & ſupra: quoniam non numerati ſunt in medio filiorum Iſrael, quia non eſt data illis poſſeſſio in medio filiorum Iſrael. Hi ſunt numeri Moſis & Elea- 63 zaris ſacerdotis, qui numerârunt filios Iſrael in campeſtribus Moab juxta Jordanem Jerichuntis. Et in his non fuit vir ex numeris 64 Moſis & Aharonis ſacerdotis, qui numerârunt filios Iſrael in deſerto Sinai.

*בני בריעה לחבר משפחת החברי למלכיאל משפחת המלכיאלי ׃ ומשם בת אשר שרח ׃ אלה משפחת בני אשר לפקדיהם חמשים וגו שלש מאות ואלף וארבע מאות ׃ בני נפתלי למשפחתם ליחצאל משפחת היחצאלי לגוני משפחת הגוני ׃ ליצר משפחת היצרי לשלם משפחת השלמי ׃ אלה משפחת נפתלי למשפחתם ופקדיהם חמשה וארבעים אלף וארבע מאות ׃ בני יוסף למשפחתם למנשה משפחת המנשי לאפרים משפחת האפרתי ׃ אלה בני יוסף למשפחתם ופקדיהם שנים ושלשים אלף ומאתים ׃ אלה בני בנימן למשפחתם לבלע משפחת הבלעי לאשבל משפחת האשבלי לאחירם משפחת האחירמי ׃ לשפופם משפחת השופמי לחופם משפחת החופמי ׃ ויהי בלע בנים אדר ונעמן אדר משפחת האדרי לנעמן משפחת הנעמי ׃ אלה בני בנימן למשפחתם ופקדיהם חמשה וארבעים אלף ושש מאות ׃ אלה בני דן למשפחתם לשוחם משפחת השוחמי אלה משפחתיו למשפחתם ׃ כל משפחת השוחמי לפקדיהם ארבעה וששים אלף ושש מאות ׃ בני אשר למשפחתם לימנה משפחת הימנה לישוי משפחת הישוי לבריעה משפחת הבריעי ׃ לב

כח יהושלמי ב פקוד יהֿ בְּנֵי ישׂרא׳
צו פְּקוֹד יהֿ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֹאמַר לָהֶן יהֿ
קוּרְבָּנִי לַחְמִי סְדוֹר פְּתוּחֵי יְיֵכְלוּן לְרֵיחָנָיָא
וְסָה דְּאוֹשִׁן מִקְרְבָּן שֶׁל נֵב מְרַבְּיָא
לְיהֿ רְשׁוּ לְנֵבר בֵּיהוֹן מִנְּהוֹן הִלֵּא
אִישְׁיָא הִיא דְאִכְלָא וְיָהִי הָוֹוּ מְקַבֵּל
קָרְמֵי לְרֵיחַ רְעוּא׳ עִמֵּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הָוֹוּ וְיֵירְזוּן לְמִקְרַב יְתֵיהּ מֵאֲבִישְׁוֹרוֹת
לְשַׁבְּחָא קֳרְבָּנִי קָרְמֵי מְזוֹנְיָא׃ וְאוֹרַיִת יִתְיהּ לְהוֹן בֵּין סַדַּר קָרְבְּנָיָא דִּי תְקָרֵב
קֳדָם יהֿ אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה שְׁלֵמִין דְּכִין לְיוֹמָא עֲלָתָא תְּדִירָא׃

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* מר آن برّهی آن یکّه بکنی در بامداد و مر آن برّهی آن دویمی بکنی میانی آن ایواراها * و دهیك ۴
آن قفیز سمید بهدیه آمیخته در روغن کوفته چهاریك آن حد * عولهی همیشه ۶
آن کروه شده در کوهی سینی بنوی قبولیت قربان یهֿ * و پشکیشی او چهار یکّه آن حوله ۷
برّهی آن یکّه در خاص پشکیش کردهی پشکیش مستکاره یهֿ * و مر آن برّهی آن دویمی ۸
یکی میانی آن ایواراها چون هدیهی آن بامداد و چون پشکیشی او یکی قربان بوی
قبولیت یهֿ * و در روزی آن سبّت دو برّها قدرانی سال تمامان و دو دهیکها سمید هدیه ۹
آمیخته در روغن و پشکیشی او * عولهی سبّت در سبّتی او ابر عولهی آن ۱۰
همیشه و پشکیشی آن * و در سری ماههای شما نزدیك آورید عوله یهֿ یکّوها بیکّان ۱۱
یکّاو دو و نریشی یکّه برّها قدرانی سال هفت تمامان * و سه دهیکها سمید ۱۲
هدیه آمیخته در روغن یکّاوی آن یکّه و دو دهیکها سمید هدیهی آمیخته در روغن بنریشی
آن یکّه * و دهیك دهیك سمید هدیهی آمیخته در روغن برّهی آن یکّه قربان بوی قبولیت ۱۳
قربان یهֿ * و پشکیشی ایشان نیمهی آن حوله باشد یکّاو و سه یك آن حوله بنریش و چهار ۱۴
یك آن حوله ببره می این عولهی ماه درماه بماهای آن سال * و بزغالهی بزان یکّه ۱۵
خطات یهֿ ابر عولهی آن همیشه کرده آید و پشکیشی او * و در ماهی آن اوّل در چهاردهم ۱۶
روز بماه مسح یهֿ * و در پانزدهم بماهی آن این حج هفت روزها فطیر خورده شود * در ۱۷
روزی آن اوّل خواندگی خاص همه کارکردی کارنه کنید * و نزدیك آورید قربان عله یهֿ ۱۹
یکّوها یکّهای یکّاو دو و نریش یکّه و هفت برّها قدرانی سال تمامان باشند بسما * و هدیهی ۲۰
ایشان سمید آمیخته در روغن سه دهیکها یکّاوی * و دو دهیکها بنریش بکنید * دهیك دهیك ۲۱
یکی ببرّهی آن یکّه بهفت آن برّها

Agnum unum facies mane, & 4
quam secundum facies inter ves-
peras: Et decimam partem mo- 5
dii similæ in munus permixtæ cum
oleo contusi quarta parte lati. Ha- 6
locaustum jugi ejus factum in mon-
te Sinai, in odorem acceptabilem
oblatio Domino. Et coasperso ejus 7
potu quarta pars pro agno uno,
in sanctuario coaspergendo coaspe-
sionem inebriamenti Domino. A- 8
gnum autem secundum facies inter
vesperas, juxta munus matutinum
& juxta coaspersionem ejus facies
in oblationem odoris acceptabilis
Domino. Diebus autem sabbatho- 9
rum duos agnos perfectos, & duas de-
cimas partes similæ in munus per-
mixtæ cum oleo, & coaspersionem
ejus. Holocaustum ejus sabbatho, pro 10
sabbatho suo, ultra holocaustum ju-
gis & coaspersionem ejus. In capi- 11
te mensium vestrorum offere-
tis holocaustum Domino, duos
vitulos bovis duos, & arietem unum,
agnos masculos septem perfectos. Et 12
tres decimas partes similæ in munus
permixtæ cum oleo ad bovem unum,
& duas decimas partes similæ in
munus permixtæ cum oleo ad arietem
unum. Et fœtalis decimas partes 13
similæ in munus permixtæ cum oleo
ad agnum unum: oblatio odoris
acceptabilis eli, oblatio Domino.
Et libamina eorum dimidium sit 14
vini ad bovem, & tertia pars fari ad
arietem, & quarta pars fari ad
agnum, vini: hoc eli holocaustum
mensis in mensem per menses anni.
Et hircum expiationis unum pro pecca- 15
to Domino, ultra holocaustum jugis,
fiet, & coasperso eius. Mense au- 16
tem primo, quarto decimo die mensis fes-
tus Pascha Deo. Et quinto decimo die mensis 17
fit hoc solemnis: septem diebus azy-
mum comedetur. Die primo sanctu- 18
catio fanctæ: omnem fervitutem
operis non exercebitis. Offeretis autem 19
oblationem, holocaustum Domino,
vitulos fatos bovis duos, & arietem
unum, & fœtos agnos annicolos;
perfecti erunt vobis. Et munda co- 20
rum, similæ permixtæ cum oleo tres
decimas partes ad bovem, & duas
decimas partes ad arietem fietis: 21
Et singulas decimas partes fingu-
lis agnis.

nicolas septem integros. Et tres decimas similæ pro Mincha, quæ erit 12
permixta oleo olivæ pro bove uno: & duas decimas similæ pro Min-
cha permixtæ oleo olivæ pro ariete uno. Et singulas decimas similæ pro 13
Mincha permixtæ oleo olivæ pro agno uno in holocaustum: ut recipi-
atur cum beneplacito oblatio coram Domino. Libamina autem eorum 14
quæ offerentur cum illis; media pars Hin erit pro juvenco, & tertia pars
Hin pro ariete, & quarta pars Hin pro agno vini uvarum. Hoc holocau-
stum offeretur singulis neomeniis, in tempore innovationis omnium ne-
omenarum anni. Et hircum ex capris unum pro peccato Domino, ul- 15
tra propter immixtionem lunæ in holocaustum juge facies eum li-
bamine suo. Et in mense Nisan decimaquarta die mensis oblatio Pe- 16
fach eſt coram Domino. Et decimaquinta die menſis hujus feſtum 17
eſt, ſeptem diebus azyma comedentur. Die primo feſti convocatio 18
eris ſancta, omne opus ſervile non facietis. Offeretiſque oblatio- 19
nem holocauſti coram Domino, juvencos de bobus duos, & arietem
unum, ſeptem agnos anniculos, integri erunt vobis. Minchа quo- 20
que eorum ex ſimila triticorum, quæ mixta ſit cum oleo olivæ, tres
decimas pro unoquoque juvenco, duas decimas pro ariete facietis: 21
ſingulas verò decimas facies pro unoquoque agno, ſimiliter ſeptem ei
agnis.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* وبینی آنرا وجمع سوی بقومی تو نیز تو چون آنکه جمع شد آهرن برادری تو * چون ۱۳ ۱۴
آنکه عاصی شدید امری من در بیابان صین در خصومت کردن آن جماعت بخاص
کردنی من در آب بچشم دیدی ایشان آبی خصومت قدش مدبر صین * سخن ۱۵
[گفت] مشه یهֿ بگفتن * بگمارو یهֿ خدای آن روحها بهمه گوشتنده مردی ابر آن ۱۶
جماعت * آنکه بیرون آید بینیی ایشان و آنکه بیاید بینیی ایشان و آنکه بیرون آورد ۱۷
ایشانرا و آنکه بیاورد ایشانرا ونه باشد جماعتی یهֿ چون گوسفندی آنکه نیست بایشان
شبان * گفت یهֿ بمشه بستان بتو یهوشع بن نون مردی آنکه الهام درو و بنهی مر ۱۸
دستی تو ابر او * وبایستانی اورا بینیی العزر آن کهن وبینیی همه آن جماعت بخاص ۱۹
وبفرمانی اورا بچشم دیدی ایشان * وبدهی از شکوهی تو ابر او بسبب بشنوند همه ۲۰
جماعتی بسرانی بسرال * و بینیی العزر آن کهن بایستد و بپرسد باو در حکمی آن اوریم ۲۱
بینیی یهֿ ابر قولی او بیرون آیند و ابر قولی او بیایند او و همه بسرانی بسرال اوازی او و همه
آن جماعت * بکرد مشه چون آنکه بفرمود یهֿ اورا بستانه در یهوشع وبایستانه اورا ۲۲
بینیی العزر آن کهن وبینیی همه آن جماعت * بنهاد مر دستهائی او ابر او و بفرمود ۲۳
اورا چون آنچه سخن گفت یهֿ در دستی مشه׃

׃فصل بیست هشتم

Et locutus eſt Dominus ad Mo- 1
ſen, dicendo, Præcipe filiis Iſ- 2
rael, & dices eis, Oblationem meam,
panem meum in oblationibus meis
admitte acceptabilis mihi, cuſtodiendo,
ad offerendum mihi in tempore
ſuo. Dices præterea illis; Hæc eſt
oblatio quam offeretis Domino, A-
gnos anniculos perfectos duos per
diem, holocauſtum juge.

Hieroſ. 2 Præcipe filiis Iſrael, & dices eis; Oblationem me-
am, panem ordinationis meæ, ut
ad quod vos offertis coram me ſuper
altare, annon ignis ipſe eſt qui illud
devorat, & recipitur illud à vobis
coram me in odorem beneplacitis? po-
pule mi filii Iſrael, monuit eſtote
ut offeratis ipſum coram me in tem-
pore ſuo.

Et locutus eſt Dominus cum Moſe, dicendo: 1
& dices illis; Oblationem meam 2
panem ordinationis menſe meæ
comedent facerdotes, at quod vos
offertis ſuper altare meum non
potest vir comedere ipſum; annon
ignis eſt qui devorat ipſum, & re-
capitur coram me in odorem bene-
placiti? populo mi filii Iſrael,
moniti eſtote ut offeratis ipſum ex
primitiis per ſingula ſabbatha, in
oblationem coram me in tempore
ſuo. Et dices illis; Hic eſt ordo 3
oblationum quas offeretis coram Domino, agnos anniculos integros duos
ſingulis diebus pro jugi holocauſto.

CAP. XXVIII.

Et locutus eſt Dominus ad Mo- 1
ſen, dicendo, Præcipe filiis Iſ- 2
rael, & dices eis; Oblationem meam,
panem meum in oblationibus meis
admitte acceptabilis mihi, cuſtodiendo,
ad offerendum mihi in tempore
ſuo. Dices præterea illis; Hæc eſt
oblatio quam offeretis Domino, A-
gnos anniculos perfectos duos per
diem, holocauſtum juge.

CAP. XXVIII.

Et locutus eſt Dominus ad Moſen, dicendo: Præcipe filiis Iſrael, 1 2
& dices illis; Oblationem meam
panem ordinationis menſe mei
comedent facerdotes, at quod vos
offertis ſuper altare meum non
potest vir comedere ipſum; annon
ignis eſt qui devorat ipſum, & re-
capitur coram me in odorem bene-
placiti? populo mi filii Iſrael,
moniti eſtote ut offeratis ipſum ex
primitiis per ſingula ſabbatha, in
oblationem coram me in tempo-
re ſuo. Et dices illis; Hic eſt ordo 3
oblationum quas offeretis coram Domino, agnos anniculos integros duos
ſingulis diebus pro jugi holocauſto.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Et vbdum ſeccati unum ad expiationem faciendum pro vobis: Præter holocauſtum matutinum quod in holocauſtum juge, faciesti ipſa. Secundum hanc faciesti per diem ſeptem diebus; panis eſt oblationis odoris acceptabilis Domino: ultra holocauſtum juge fiet, & conſperſio ejus. Septimo autem die conveca-tio ſancta erit vobis: omnem ſuſ-tionem operis non exercebitis. Per-ſeptem dies primarum frugum offe-retis munus novum Domino in holocauſtis veſtris, convocatio ſancta erit vobis: omnem ſuſtionem operis non exercebitis. Et offeretis holocauſtum in odorem acceptabilem Domino, boves ſatus bo-ves vitul. ſ. unum, arietem unum, ſeptem agnos anniculos. Et munus eorum, & libamina eorum ſimile miſtæ eum oleo tres decimas pro bove, & duas decimas partes ad arietem unum. Et decimam partem unâ ad agnum unum, per ſeptem agnos. Et hircum capraruum unum ad expiationem pe-tendam vobis. Præter holocauſtum matutinum quod in holocauſtum juge, faciesti ipſa, (perfectè erunt vobis,) & conſperſionem eorum.

CAP. XXIX.

Et in menſe ſeptimo, una mensis, vocatio ſanctæ erit vobis: omnem ſuſtionem operis non exercebitis: dies clangoris erit vobis. Et faciesti holocauſtum in odorem acceptabilem Domino, boves ſatus bovis unum, arietem unum, agnos anniculos ſeptem integros: Et munus eorum, ſimile miſtæ eum oleo tres decimas partes ad arietem: Et decimam partem unâ ad agnum unum, per ſeptem agnos: Et hircum caprarum unum ad expiationem faciendum pro vobis: Præter holocauſtum menſis & munus ejus, & holocauſtum juge & munus ejus, & libamina eorum juxta ordinem eorum, & ſicut in libaminibus ejus. Die verò quarto ſeſti tabernaculorum juvencos decem tres decim ſeptem, arietes duos pro duobus cuſtodiis, agnos anniculos quatuordecim integros pro duodecim cuſtodiis, tres ex illis effcrent binos, & odo ex illis effcrent ſingulos, Mincha eorum ex ſimila frumenti, & libamina eorum, quod effcretis cum bobus, arietibus, & agnis, juxta numerum eorum juxta ordinem judicii. Et hircum ex capris unum pro una cuſtodia in holocauſtum juge, & ſimilam criticè pro Mincha, & vinum libaminis ejus. Die verò quinto ſeſti tabernaculorum juvencos novem pro novem cuſtodiis, arietes duos pro duabus cuſtodiis, agnos anniculos quatuordecim integros pro duodecim cuſtodiis, duæ ex illis effcrent binos, & duodecim ex illis ſingulos. Et ſimilam criticorum pro Mincha eorum, & vinum libaminis eorum, quæ effcretis cum bobus, arietibus, & agnis, juxta numerum eorum juxta ordinem judicii. Et hircum pro peccato unum pro una cuſtodia, præter holocauſtum juge, & ſimilam criticè pro Mincha, & vinum libaminis ejus.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

Parro quinto die menſis ſeptimi, con-vocatio ſanctia erit vobis: omnem functionem operis non exercebitis, & celebrabitis feſtum Domino ſeptem die-bus. Et offeretis holocauſtum in odo-rationem odoris accept. bilis Do-mino, boves ſatus bovis vredecim, arietes duos, agnos anniculos qua-tuordecim: perfecti erunt. Et munus eorum, ſimile miſtæ eum oleo tres decimas partes ad bovem unum, & duas decimas partes ad arietem unum, per arietem binos decimas ad agnum unum, per ſeptem agnos. Et hircum caprarum unum ad expiationem faciendam pro vobis: præter holocauſtum juge, munus ejus, & conſperſionem eorum. Die ve-ro octavo ſeſti ſa-cratum erit vobis, & celebrabitis feſtum Domino ſeptem dies, & offeretis holocauſtum in odorem acceptabilem Domino, bovem ſatus bovis unum, arietem unum, agnos anniculos ſeptem integros: Et munus eorum, ſimile miſtæ eum oleo tres decimas partes ad bovem unum, & duas decimas partes ad arietem unum, per arietem binos decimas ad agnum unum, per ſeptem agnos anniculos. Et hircum caprarum unum ad expiationem faciendam pro vobis: præter holocauſtum juge & munus ejus, & libamina eorum, & ſicut in libaminibus eorum. Et in die decimo menſis ſeptimi, ille eſt menſis Tiſchri, convocatio ſancta erit vobis, & affligetis animas veſtras, & holocauſtum juge, & munus ejus, & libamina eorum juxta ordinem judicii eorum, & ſicut in libaminibus ejus. Die verò quarto ſeſti tabernaculorum juvencos decem tres decim ſeptem, arietes duos pro duobus cuſtodiis, agnos anniculos quatuordecim integros pro duodecim cuſtodiis, tres ex illis effcrent binos, & odo ex illis effcrent ſingulos, Mincha eorum ex ſimila frumenti, & libamina eorum, quod effcretis cum bobus, arietibus, & agnis, juxta numerum eorum juxta ordinem judicii. Et hircum ex capris unum pro una cuſtodia in holocauſtum juge, & ſimilam criticè pro Mincha, & vinum libaminis ejus. Die verò ſexto ſeſti ta-bernaculorum juvencos octo pro octo cuſtodiis, arietes duos pro duabus cuſtodiis, agnos anniculos quatuordecim integros pro duodecim cuſtodiis, duæ ex illis effcrent binos, & duodecim ex illis ſingulos. Et ſimilam criticorum pro Mincha eorum, & vinum libaminis eorum, quæ effcretis cum bobus, arietibus, & agnis, juxta numerum eorum juxta ordinem judicii. Et hircum pro peccato unum pro una cuſtodia, præter holocauſtum juge, & ſimilam criticè pro Mincha, & vinum libaminis ejus.

ומאסר אסרה על נפשה יקום או יקים אישה
והפר אישה אתם ביום שמעו כל נדרה או
אסר אסרי נפשה לא יקום אישה הפר והפרם
ואישה הניא אתם מיום אל יום והקים את כל
נדרה או את כל אסרי אסר עליה הקים אתם
כי החריש לה ביום שמעו והניא אתם והפר
אתם אחרי שמעו ונשא עונה אישה אני
אצוה את משה עם בני ישראל לאמר נקום
אתם מדינים כאשר עשו ליהוה את מדין
ואחר תאסף אל עמיך ויהי משה אל העם
לאמר חלצו מאתכם אנשים לצבא ויהיו על
מדין לתת נקמת יהוה במדין אלף למטה
אלף למטה לכל מטות ישראל תשלחו
לצבא ויתנו מאלפי ישראל אלף למטה
שנים עשר אלפים חלוצי צבא ויתן משה
את פקודת אלפי ישראל למטה למטה
אלף למטה אתם ואת פנחס בן אלעזר הכהן
לצבא ואת כלי הקדש וחצצרות התרועה
בידו ויצבאו על מדין כאשר צוה יהוה את
משה ויהרגו כל זכר ואת מלכי מדין הרגו
על חלליהם את אוי ואת רקם ואת צור
ואת חור ואת רבע חמשת מלכי מדין
ואת בלעם בן בעור הרגו בחרב ויקחו בני
ישראל את נשי מדין ואת טפם ואת כל
בהמתם ואת כל מקנהם ואת כל חילם בזזו
ואת כל עריהם במושבתם ואת כל טירתם
שרפו באש ויקחו את כל השלל ואת כל
המלקוח באדם ובבהמה ויבאו את השבי
ואת המלקוח ואת השלל אל משה ואל
אלעזר הכהן ואל עדת בני ישראל אל
המחנה אל ערבת מואב אשר את ירחו
ויצא משה ואלעזר הכהן וכל נשיאי העדה
לקראתם אל מחוץ למחנה ויאמר משה
אליהם החייתם כל נקבה הנה היו לבני
ישראל בדבר בלעם לסורר מעל יהוה על
דבר פעור ותהי המגפה בעדת יהוה ועתה
הרגו כל זכר בטף וכל אשה יודעת איש
למשכב זכר הרגו וכל הטף בנשים אשר
לא ידעו משכב זכר חיו לכם ואתן לכם
ואתם חנו מחוץ למחנה שבעת ימים כל
הרג נפש וכל נגע בעצם ביום השלישי
וביום השביעי תתחטאו אתם ושביכם
וכל נפש בגד וכל מלאכת עור וכל מלאכת
עץ תתחטאו את בגדיכם ביום השביעי
וכבסתם ביום השביעי וטהרתם ואחרי כן
תבואו אל המחנה ויאמר יהוה אל משה
לאמר שא את ראש כל עדת בני ישראל
למשפחתם לבית אבתם תמנו את כל
הנשא צבא אתה ואלעזר הכהן ונשיאי
האבות לעדת בני ישראל ופקדת את
הנשא צבא אתה ואלעזר הכהן ונשיאי
האבות לעדת בני ישראל ופקדת את
הנשא השלל אשר נשא אדם בהמה ולכל
השלל אשר בתוך המחנה תחלק בין
הנשא צבא היצאים לצבא ובין כל העדה
ורמת מכס ליהוה מאנשי המלחמה היצאים
לצבא נפש אחת מחמש מאות מן האדם
ומן הבקר ומן החמרים ומן הצאן ומן
מחציתם תקחו ונתת לאלעזר הכהן תרומת
יהוה ומן מחצית בני ישראל תקח אחד
אחז מן החמשים מן האדם מן הבקר מן
החמרים ומן הצאן מכל הבהמה ונתת
אתם לליוים שמרי משמרת משכן יהוה
ויעש משה ואלעזר הכהן כאשר צוה יהוה
את משה ויהי המלקוח יתר הבז אשר בזזו
עם העם ששת מאות אלף ושבעת אלפים
וחמשת אלפים וחמשים אלף ובקר שנים
ושבעים אלף ולחמרים אחד וששים אלף
וצאן שלשים ושבעת אלף ונפש אדם
מנשים אשר לא ידעו משכב זכר כל נפש
שנים ושלשים נפש ויהי המחצית חלק
היצאים לצבא מספר הצאן שלש מאות
אלף וחמשת אלפים וחמשים צאן ויתנו
המכס ליהוה מן הצאן שש מאות וחמשה
וسبעים ויתנו המכס ליהוה מן הבקר
שנים ושלשים ויתנו המכס ליהוה מן
החמרים שלשים ומאתים ויתנו המכס
ליהוה מן האדם שנים עשר אלף ויתן
משה את מכס תרומת יהוה לאלעזר הכהן
כאשר צוה יהוה את משה ומן מחצית בני
ישראל אשר חצה משה מן האנשים הצבאים
ויהי מחצית העדה שלש מאות אלף
ושלשים אלף חמשת אלפים וחמש מאות
ויתן משה מן המחצית לבני ישראל אשר
חצה מן האנשים הצבאים ויהי מחצית
העדה שלש מאות אלף ושלשים אלף
חמשת אלפים וחמש מאות ויתן משה
מן המחצית לבני ישראל אשר חצה מן
האנשים הצבאים ויהי מחצית העדה שלש
מאות אלף ושלשים אלף חמשת אלפים
וחמש מאות ויתן משה מן המחצית לבני
ישראל אשר חצ

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* اینك ایشان بودند كه بسپراني یسرال در سكن بلعم بسپرني نغي ني: ابر سبب فعور و بود آن 16
رحم در جماعي ني: * و اكنون بكشید همه نرینه در طفل و همه زن دانایی مرد بخسپشي 17
نرینه بكشید * و همه آن طفل در زنان آنچه نه دانستند خسپش نرینه زنده گذارید 18
شما * و شما فرود آیید در بیرون بلشگرگاه هفت روزها همه كشایی جان و همه 19
رسا در گشته پاك شوید در روزي آن سیمي و در روزي آن هفتمي شما و بردگي
شما * و همه جامه و همه پیرایهیي پوست و همه عملي برزس و همه پیرایهي چوب 20
پاك كنید * گفت العزر آن كهن بمردمان آن سپاه آن آمدگان بكاردار این ریمي
آن شریعت آنچه فرمود ني: مر مشه * خاصه مر آن طلا و مر آن نقره و مر آن مس 22
و مر آن آهن و مر آن قلعي و مر آن ارزیز * همه آن چیز آنچه بیاید بآتش بگذرانید 23
در آتش و پاك شود خاصه در آبي چگانیدن پاك شود و همه آنچه نه آید در آتش
بگذرانید در آب * و بشویید جامهاي شما در روزي آن هفتمي و پاك شوید و پس 24
بیاید بآن لشگرگاه * گفت ني: بمشه بگفتن * بسمار مر سري تاراجي آن بردگي 25
در آمد و در چهارپا تو و العزر آن كهن و سورولي پدراني آن جماعت * و بخش كني 27
مر آن تاراج میاي گیراني آن كاروار آن بیرون آیان بسپاه و میاني همه آن جماعت *
و جدا كني خراج ني: از نزد مردماني آن كاروار آن بیرون آیان بسپاه یك جان از 28
نصد از آن آدم و از آن گاو و از آن خرها و از آن گوسپند * از بخشي ایشان 29
بستانید و بدهي بالعزر آن كهن جداكردي ني: * و از بخشي بسراني یسرال بستاني 30
گاو گوزنه از آن بنجاه از آن آدم از آن گاو از آن خرها و از آن گوسفند از همه آن
گل قدر بخشان: * و بدهي آن بالعزر آن كاهن چگونه از همه آن 31
چهارپا و بدهي ایشانرا بلویان نگاه داراني نگاه داشتي مسكني ني: * بكرد مشه و العزر آن 32
كهن چون آنچه فرمود ني: مر مشه *

En ista ſunt quæ filii Iſrael, per 16
verba Balaam, ad ſuppeditandum prævaricationem in Dominum cauſa Peor, & fuit plaga in congregatione Domini. Nunc ergo occidite 17
omnem maſculum inter pueros, & omnem mulierem cognoſcentem cubitum cum cubitu maſculi, occidetis. 18
Omnem autem puerum ex fœminis, qui non eſt cognoſcens concubitum maſculi, vivam reſtituite vobis. Vos vero ſedete extra caſtra 19
ſeptem diebus: omnis qui tetigerit animam interfectam, & qui tetigerit interfectum, purificabitis vos die tertia & die ſeptima, vos & captiui veſtri. Omnem quoque veſtem, 20
omnemque opus coriarium, & omne opus ex caprino pilo confectum, & omne vas ligneum purificabitis. Et Eleazar ſacerdos ad uiros exercitûs venientes ad prælium; hæc 21
eſt ſtatuium legis quod præcepit Dominus ad Moſen. Verumtamen aurum & argentum, æs, & ferrum, & plumbum, & ſtannum, 22
Omneque ſcil. vas quod uenit ex igne, transmittetis per ignem, & 23
ſanctificabitur: nec tamen aqua aſperſionis purificabitur: omne autem quod non uenit ex igne, traducetis per aquam. Lauabitis proinde ve- 24
ſtimenta veſtra die ſeptimâ, & mundi eritis, ac poſtea ueniſtis in caſtra. Dixit quoque Dominus ad 25
Moſen: Tolle ſummam captiuitatis tam de hominibus quàm de quadrupedibus, tu & Eleazar ſacerdos, & principes familiarum congregationis: Et partie- 26
te ſpolium inter conſeſſores bellum egredientes in exercitum, & inter 27
uniuerſam congregationem. Et ſegregabis ſeorſum Domino à uiris bellicoſis 28
homicidas, & ex bobus, & ex aſinis, & ex uniuerſo pecore. De portione eo- 29
rum capietis & dabitis ipſi Eleazar ſacerdoti ſeparationem Domini. Et de portione filiorum Iſrael 30
cedes unum demptum è quinquagenis, ex bouibus hos, ex bobus, ex aſinis, & ex ouibus, ex omnibus iumentis: & dabis ea Leuitis cuſtodituris cuſtodiam tabernaculi Domini. Et fecit Moſes & Eleazar ſacerdos ſicut præce- 31
perat Dominus Moſi. 32

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* سكن گفت مشه بآن قوم بگفتن جریده شوید از نروي شما مردمان بسپاه و باشند 3
ابر مدین بدادن انتقامي ني: در مدین * هزار بقبیله هزار بقبیله بهمه قبیلهاي 4
یسرال بفرستید بسپاه * سپرده شدند از هزارانی یسرال هزار بقبیله دوازده هزار جریدگان 5
سپاه * بفرستاد ایشانرا مشه هزار بقبیله بسپاه ایشان و مر فینكس پسري العزر آن 6
كهن بسپاه و پیرایهاي آن خاص و نفیرهاي آن ترزعه در دستي او * سپاه كشیدند 7
ابر مدین چون آنچه فرمود ني: مر مشه و بگشتند همه نرینه * و مر پادشاهاني مدین
بگشتند ابر كشتگاني ایشان مر اوي و مر روم و مر صور و مر حور و مر ربع پنج 8
پادشاهاني مدین و مر بلعم پسري بعور بگشتند در بسمشیر * برده كردند یسرالي یسرال 9
مر زناني مدین و مر طفلاني ایشان و مر همه چهارپایاني ایشان و مر همه گلهي ایشان
و مر همه مالي ایشان غارت كردند * و مر همه شهرهاي ایشان در نشستنجاهاي ایشان 10
و مر همه مسجدهاي ایشان بسوختند در آتش * بستاندند مر همه آن غنیمت و مر
همه آن تاراج در آدم و در چهارپا * بیاوردند بمشه و بالعزر آن كهن و بجماعتي یسرالي 12
یسرال مر آن بردگي و مر آن تاراج و مر آن غنیمت بآن لشگرگاه بعربوت مواب آنچه ابر
یردن یرحو * بیرون آمد مشه و العزر آن كهن و همه مهتراني آن جماعت بپیشرفي 13
ایشان بار بیرون بلشگرگاه * خشم كرد مشه ابر كماشتگاني آن لشكر امیراني آن هزاران 14
و امیراني آن صدها آن آمدگان از سپاه آن كاروار * گفت مشه بایشان ها زنده گذاشتید 15
همه ماديه *

Locutus eſt itaque Moſes ad po- 3
pulum, dicendo: Expoſcebamini ex vobis uirum ad militiam, & ſint contra Midiam, ad dandum ul- 4
tionem Domini in Midiam. Mil- 5
lenos de ſingulis tribubus, de omnibus tribubus Iſrael mittetis in exercitum. Et traditi ſunt ex mil- 6
libus Iſrael, mille per tribum, duodecim millia expediti ad exercitum. Et miſit eos Moſes 6
mille per tribum, ad exercitum: eos inquam, & Phinehes filium Eleazar ſacerdotis, ad exercitum, & uaſa ſanctæ, & tubas clangoris in manu eius. Et 7
exercituum aduersum contra Midiam, quemadmodum præcepit Dominus Moſi, & occiderunt omnem maſculum. Reges etiam 8
Midian occiderunt cum interfectis ſuis, Evi & Recem, & Sur, & Hur, & Reba, quinque reges Midian: Balaam quoque filium Beor occiderunt gladio. Captiuos autem duxerunt filii Iſrael 9
mulieres Midian, & infantes eorum, atque omnes quadrupedes eorum, omneſque greges earum, & omnem ſubſtantiam eo rum prædati ſunt. Omnes quoque urbes 10
eorum in teſtibendi locis eorum, & omnia templa eorum, combuſſerunt igne. Tulerúntque omnem prædam, 11
omniáque ſpolia, tam de homine quàm quadrupede. Et adduxerunt 12
ad Moſen, & ad Eleazar ſacerdotem, & ad congregationem filiorum Iſrael, captiuitatem, & ſpolia, & prædam ad caſtra in Arboth Moab quæ ſecus Jordan propè Jericho. Egreſſi eſt igitur Moſes, & 13
Eleazar ſacerdos, & omnes principes congregationis in occurſum eorum extra caſtra. Dixiſſe- 14
que eſt Moſes contra præfectos exercitûs, principes militum, & principes centum centenes à militibus belli. Dixitque illis Moſes: 15
Vtáis omnes reſpouiſtis fœminas? 16

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* ایشان بودند كه بسپراني یسرال در سكن بلعم بسپرني نغي ني: ابر سبب فعور و بود آن 16
رحم در جماعي ني: * و اكنون بكشید همه نرینه در طفل و همه زن دانایی مرد بخسپشي 17
نرینه بكشید * و همه آن طفل در زنان آنچه نه دانستند خسپش نرینه زنده گذارید 18
شما * و شما فرود آیید در بیرون بلشگرگاه هفت روزها همه كشایی جان و همه 19
رسا در گشته پاك شوید در روزي آن سیمي و در روزي آن هفتمي شما و بردگي
شما * و همه جامه و همه پیرایهیي پوست و همه عملي برزس و همه پیرایهي چوب 20
پاك كنید * گفت العزر آن كهن بمردمان آن سپاه آن آمدگان بكاردار این ریمي
آن شریعت آنچه فرمود ني: مر مشه * خاصه مر آن طلا و مر آن نقره و مر آن مس 22
و مر آن آهن و مر آن قلعي و مر آن ارزیز * همه آن چیز آنچه بیاید بآتش بگذرانید 23
در آتش و پاك شود خاصه در آبي چگانیدن پاك شود و همه آنچه نه آید در آتش
بگذرانید در آب * و بشویید جامهاي شما در روزي آن هفتمي و پاك شوید و پس 24
بیاید بآن لشگرگاه * گفت ني: بمشه بگفتن * بسمار مر سري تاراجي آن بردگي 25
در آمد و در چهارپا تو و العزر آن كهن و سورولي پدراني آن جماعت * و بخش كني 27
مر آن تاراج میاي گیراني آن كاروار آن بیرون آیان بسپاه و میاني همه آن جماعت *
و جدا كني خراج ني: از نزد مردماني آن كاروار آن بیرون آیان بسپاه یك جان از 28
نصد از آن آدم و از آن گاو و از آن خرها و از آن گوسپند * از بخشي ایشان 29
بستانید و بدهي بالعزر آن كهن جداكردي ني: * و از بخشي یسرالي بستاني 30
گاو گوزنه از آن بنجاه از آن آدم از آن گاو از آن خرها و از آن گوسفند از همه آن
گل قدر بخشان: * و بدهي آن بالعزر آن كاهن چگونه از همه آن 31
چهارپا و بدهي ایشانرا بلویان نگاه داراني نگاه داشتي مسكني ني: * بكرد مشه و العزر آن 32
كهن چون آنچه فرمود ني: مر مشه *

Et filii Iſrael, per 16
verba Balaam, ad ſuppeditandum prævaricationem in Dominum cauſa Peor, & fuit plaga in congregatione Domini. Nunc ergo occidite 17
omnem maſculum inter pueros, & omnem mulierem cognoſcentem cubitum cum cubitu maſculi, occidetis. 18
Omnem autem puerum ex fœminis, qui non eſt cognoſcens concubitum maſculi, vivam reſtituite vobis. Vos vero ſedete extra caſtra 19
ſeptem diebus: omnis qui tetigerit animam interfectam, & qui tetigerit interfectum, purificabitis vos die tertia & die ſeptima, vos & captiui veſtri. Omnem quoque veſtem, 20
omnemque opus coriarium, & omne opus ex caprino pilo confectum, & omne vas ligneum purificabitis. Et Eleazar ſacerdos ad uiros exercitûs venientes ad prælium; hæc 21
eſt ſtatuium legis quod præcepit Dominus ad Moſen. Verumtamen aurum & argentum, æs, & ferrum, & plumbum, & ſtannum, 22
Omneque ſcil. vas quod uenit ex igne, transmittetis per ignem, & 23
ſanctificabitur: nec tamen aqua aſperſionis purificabitur: omne autem quod non uenit ex igne, traducetis per aquam. Lauabitis proinde ve- 24
ſtimenta veſtra die ſeptimâ, & mundi eritis, ac poſtea ueniſtis in caſtra. Dixit quoque Dominus 25
ad Moſen: Tolle ſummam captiuitatis tam de hominibus quàm de quadrupedibus, tu & Eleazar ſacerdos, & principes familiarum congregationis: Et partie- 26
te ſpolium inter conſeſſores bellum egredientes in exercitum, & inter 27
uniuerſam congregationem. Et ſegregabis ſeorſum Domino à uiris bellicoſis 28
homicidas, & ex bobus, & ex aſinis, & ex uniuerſo pecore. De portione eo- 29
rum capietis & dabitis ipſi Eleazar ſacerdoti ſeparationem Domini. Et de portione filiorum Iſrael 30
cedes unum demptum è quinquagenis, ex bouibus hos, ex bobus, ex aſinis, & ex ouibus, ex omnibus iumentis: & dabis ea Leuitis cuſtodituris cuſtodiam tabernaculi Domini. Et fecit Moſes & Eleazar ſacerdos ſicut præce- 31
perat Dominus Moſi. 32

* بستانده مشه والعزر آن کهن مر آن طلا از نزدي ايشان همه پيرايهاي عمل * بود 51
همه طلاي آن جداکرده آنچه جدا کردند يې شانزده هزار وهفت صد مثقال وپنجاه 52
مثقال از نزدي اميراني آن هزاران واز نزدي اميراني آن صدها * مردمان آن سپاه غارت 53
کردند مرد باي * بستانده مشه والعزر آن کهن مر آن طلا از نزدي اميراني آن هزاران 54
وآن صدها بياوردند اويرا بخيمهي وعده ياد کرد بپسراني پسرال پيشي ! * 55

Et fuit ſpolium, reliquum ſcil. 33
prædæ quam prædati ſunt populi
exercitûs, ovium ſexcenta & ſe-
ptuaginta & quinque milia, 34
Et boum ſeptuaginta & duo 35
milia, Et aſinorum ſexaginta & 36
unum millia: Et animæ hu- 37
manæ quæ non cognoverant cuicubitum maris, ſe-
mores inquam animæ, triginta ac 38
duo millia. Partem autem dimidi- 39
um, portis egredientium ea exer-
citum, numerus ovium trecenta 40
millia, & triginta ac ſeptem mil-
lia, & quinquaginta. Fuerunt cen- 41
tus pro Domino ex ovibus, ſex-
centa ac ſeptuaginta & quinque.
Et boum triginta ac ſex millia: 42
& cedit earum Domino, ſeptua-
ginta & duo. Et aſinorum tri- 43
ginta millia et quingentæ & ceſſus
earum Domino, exaginta ac nove.
Et animarum humanarum, ſcilicet 44
millia: ceſſus verò earum Domi-
no, trigintæ ac duæ animæ. De- 45
ditque Moſheh cenſum ſeparatio-
nis Domini ipſi Eleazer ſacerdoti, 46
quemadmodum præceperat Domi-
nus Moſheh. Ex de portione fili- 47
orum iſrael, unum partitus eſt
Moſheh & virûm militantibus: Et
ſit autem portio congregationis de
ovibus, trecenta & triginta ac ſe-
ptem millia, & quinquaginta: 48
boum triginta & ſex millia. Et 49
aſinorum triginta millia, & quin-
genti: Et animarum humanum
(ſcilicet millia:) Tulit autem 50
Moſheh de portione filiorum iſrae-
el dempotum manu à quinquaginta
& hominibus & ex quadrupedi-
bus, & dittus Leuitis cuſtodenti-
bus cuſtodiam tabernaculi Domi-
ni, quemadmodum præceperat Do-
minus Moſheh. Et aſſumpſerunt 51
viri ad Moſheh præfecti qui ſu-
per millia exercitûs, principes
millium & principes centum: Di- 52
xerunque ad Moſheh; Servi tui
computauerunt ſummam virorum bel-
licorum qui ſub manu noſtra, &-
non deſuit ex eis quiſquam: Itaque attulimus oblationem Domino quiſque quod inuenit, vaſis aureis, perſcelidibus, 53
& armillas, & dodyliis, & torques, & inaures, ad expiationem petendam pro animabus noſtris coram Domino.

Et accepit Moſheh & Eleazer ſa- 51
cerdos aurum à filiis, omnia
vaſa operis. Fuitque omne au- 52
rum ſeparationis quod ſeparauerunt
Domino, ſedecim millia, & ſepte-
ngenti & quinquaginta ſeli, 53
à principibus millium & à prin-
cipibus centum. (Viri namque
exercitûs prædati fuerant quiſque
ſibi.) Acceptit inquam Moſheh & 54
Eleazar ſacerdos aurum à principi-
bus millium & centenorum, fo-
luitque illud in tentorium con-
ventûs in memoriale filiis Iſrael
coram Domino.

CAP. XXXII.

Ex greges multi fuerunt filiis 1
Reuben, & filiis Gad valde admo-
dum: viderúntque terram Jazer
& terrã Gileadi, ea esse illo loco
loca gregum. Venientes igitur fi- 2
lii Gad & filii Reuben, dixerunt ad
Moſhen, & ad Eleazar ſacerdotẽ,
& ad principes congregationis, di-
centes; Ataroth, & Dibon, & Ja- 3
zer, & Nimrah, & Heſebon,
& Elealch, & Sibam, & Nebo,
& Beon: Terra quam percuſſit 4
Deus ante congregationẽ Iſrael, terra
gregũ eſt, & ſervis tuis ſunt greges:
Dixerunt inquam; Si affectui ſumus 5
tuorum in oculis tuis, detur
terra hæc ſervis tuis in poſſeſſio-
nem: ne traducas nos trans Jar-
dẽn. Dixit autem Moſheh ad fi- 6
lios Gad & filios Reuben; Num
fratres vestri pergent ad bellum,
vos verò ſedebitis hic? Et quare 7
ne inſpellatis cor filiorum Iſrael, ne
transeant ad terram quam dedit
eis Dominus? Sic fecerunt patres 8
veſtri quando miſi eos de Cadeſ
Barnea ad videndam terram illam.
Aſcendentes namque ad Nahal & 9
Eſhcol, & videntes terram, poſt-
eà inſpellarunt cor filiorum Iſrael,
ne pergerent ad terram quam de-
derat eis Dominus. Unde exarſit 10
defatiki ira Domini in die illo,
juravitque, dicendo, Si videbunt
homines aſcendentes ex Aegypto,
ab anno vigintî annorum & ſu-
prà, terram de qua juravi Abra-
hamo, Iſſoc, & Jacob: quia 11
perfecti non fuerunt poſt me: Præ-
ter Chaleb filium Jephunneh Ce-
neæum, & Joſue filium Nun,
quia perfecti fuerunt poſt Do-
minum.

S f

* بود آن تاراج باقي آن غارت آنچه غارت کردند قومي آن سپاه [گوسپند] شش صد وهفتاد 31
پنج هزار* وگاو هفتاد ودو هزار* وخرها شست ويك هزار* وجاني آدم از آن زنان آنچه نه 32
دانسته جستي نرفته [همه جان] سي ودو هزار* بود آن نيمه بخشي آن بيرون آيان در سپاه 33
شماري آن گوسپند سه صد وسي وهفت هزار وپانصد * بود آن خرج يې ازآن گوسپند 34
شش صد وهفتاد وپنج* وگاو سي وشش هزار وخرج ايشان يې هفتاد ودو * وخرها سي 35
هزار وپانصد وخرجي ايشان يې شست ويك * وجاني آدم شانزده هزار وخرجي ايشان يې 36
سي ودو جان * بداد مشه مر خراجي جداکرد يې بالعزر آن کهن چون آنچه فرمود 37
يې مر مشه * واز بخشي پسراني پسرال آنچه بخش کرد مشه از آن مردمان آن سپاه کنان 38
* بود بخشي آن جماعت ازآن گوسفند سه صد وسي وهفت هزار وپانصد * وگاو سي 39
وشش هزار * وخرها سي هزار وپانصد * وجاني آدم شانزده هزار * بستانده مشه از بخشي 40
پسراني پسرال مر آن گروهته يك از آن پنجاه از آن آدم وازآن چهارپا بداد ايشانرا بلوبان 41
کداه دارائي [گداه] داشتي مستاني يې چون آنچه فرمود يې مر مشه * نزديک شدند بيشه 42
آن گشاستگان آنچه بهزارائي سپاه اميراني آن هزاران واميراني آن صدها * گفتند 43
بيشه بندگاني تو بشمردند مر سري مردمان آن کارزار آنچه در دستي ايما ونه 44
کم آمد ازو مردي * نزديک آورديم مر قرباني يې مردي آنچه بيافت پيرامي طلا خلخال 45
ودستوانه وانگشترين وطوق وشنف بکفارت خواستن ابر جانهاي ايما بپيشي يې * 46

Et fuit ſpolium, reliquum ſcil. 31
prædæ quam prædati ſunt populi
exercitûs, ovium ſexcenta & ſe-
ptuaginta & quinque milia, 32
Et boum ſeptuaginta & duo 33
milia, Et aſinorum ſexaginta & 34
unum millia: Et animæ hu- 35
manæ quæ non cognoverant cuicubitum maris, ſe-
mores inquam animæ, trigintæ ac
duo millia. Partem autem dimidi- 36
um, portis egredientium ea exer-
citum, numerus ovium trecenta
millia, & triginta ac ſeptem mil-
lia, & quinquaginta. Fuerunt cen- 37
tus pro Domino ex ovibus, ſex-
centa ac ſeptuaginta & quinque.
Et boum triginta ac ſex millia: 38
& cedit earum Domino, ſeptua-
ginta & duo. Et aſinorum tri- 39
ginta millia et quingentæ & ceſſus
earum Domino, exaginta ac nove.
Et animarum humanarum, ſcilicet 40
millia: ceſſus verò earum Domi-
no, trigintæ ac duæ animæ. De- 41
ditque Moſheh cenſum ſeparatio-
nis Domini ipſi Eleazer ſacerdoti,
quemadmodum præceperat Do-
minus Moſheh. Ex de portione fili- 42
orum iſrael, unum partitus eſt
Moſheh & virûm militantibus: Et
ſit autem portio congregationis de
ovibus, trecenta & triginta ac ſe-
ptem millia, & quinquaginta: 43
boum triginta & ſex millia. Et 44
aſinorum triginta millia, & quin-
genti: Et animarum humanum
(ſcilicet millia:) Tulit autem 45
Moſheh de portione filiorum iſrae-
el dempotum manu à quinquaginta
& hominibus & ex quadrupedi-
bus, & dittis Leuitis cuſtodenti-
bus cuſtodiam tabernaculi Domi-
ni, quemadmodum præceperat Do-
minus Moſheh. Et aſſumpſerunt 46
viri ad Moſheh præfecti qui ſu-
per millia exercitûs, principes
millium & principes centum: Di- 47
xerunque ad Moſheh; Servi tui
computauerunt ſummam virorum bel-
licorum qui ſub manu noſtra, &-
non deſuit ex eis quiſquam: Itaque attulimus oblationem Domino quiſque quod inuenit, vaſis aureis, perſcelidibus, 48
& armillas, & dodyliis, & torques, & inaures, ad expiationem petendam pro animabus noſtris coram Domino.

Et accepit Moſheh & Eleazer ſa- 46
cerdos aurum à filiis, omnia
vaſa operis. Fuitque omne au- 47
rum ſeparationis quod ſeparauerunt
Domino, ſedecim millia, & ſepte-
ngenti & quinquaginta ſeli, 48
à principibus millium & à prin-
cipibus centum. (Viri namque
exercitûs prædati fuerant quiſque
ſibi.) Acceptit inquam Moſheh & 49
Eleazar ſacerdos aurum à princi-
pibus millium & centenorum, fo-
luitque illud in tentorium con-
ventûs in memoriale filiis Iſrael
coram Domino.

CAP. XXXII.

Ex greges multi fuerunt filiis 1
Reuben, & filiis Gad valde admo-
dum: viderúntque terram Jazer
& terrã Gileadi, ea esse illo loco
loca gregum. Venientes igitur fi- 2
lii Gad & filii Reuben, dixerunt ad
Moſhen, & ad Eleazar ſacerdotẽ,
& ad principes congregationis, di-
centes; Ataroth, & Dibon, & Ja- 3
zer, & Nimrah, & Heſebon,
& Elealch, & Sibam, & Nebo,
& Beon: Terra quam percuſſit 4
Deus ante congregationẽ Iſrael, terra
gregũ eſt, & ſervis tuis ſunt greges:
Dixerunt inquam; Si affectui ſumus 5
tuorum in oculis tuis, detur
terra hæc ſervis tuis in poſſeſſio-
nem: ne traducas nos trans Jar-
dẽn. Dixit autem Moſheh ad fi- 6
lios Gad & filios Reuben; Num
fratres vestri pergent ad bellum,
vos verò ſedebitis hic? Et quare 7
ne inſpellatis cor filiorum Iſrael, ne
transeant ad terram quam dedit
eis Dominus? Sic fecerunt patres 8
veſtri quando miſi eos de Cadeſ
Barnea ad videndam terram illam.
Aſcendentes namque ad Nahal & 9
Eſhcol, & videntes terram, poſt-
eà inſpellarunt cor filiorum Iſrael,
ne pergerent ad terram quam de-
derat eis Dominus. Unde exarſit 10
defatiki ira Domini in die illo,
juravitque, dicendo, Si videbunt
homines aſcendentes ex Aegypto,
ab anno vigintî annorum & ſu-
prà, terram de qua juravi Abra-
hamo, Iſſoc, & Jacob: quia 11
perfecti non fuerunt poſt me: Præ-
ter Chaleb filium Jephunneh Ce-
neæum, & Joſue filium Nun,
quia perfecti fuerunt poſt Do-
minum.

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאותם ביד משה ואהרן׃ ויכתב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי יהוה ואלה מסעיהם למוצאיהם׃

Iste sunt profectiones filiorum Israel, qui exierunt de terra Ægypti secundum exercitus suos, postquam sunt facta illis miracula per manum Mosi & Aaronis. Et scripsit Moses egressiones eorum per profectiones eorum juxta verbum Domini: & iste sunt profectiones eorum juxta exitus eorum.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* כشت مسه بايشان اكر بكذرند بسراني جد وبسراني راوبن اولاري شما مر آن بردن 29
همه جريده بكارزار بپيشي ׃ بكبرد آن زمين بپيشي شما وبدهيد بايشان زميني جلعد
باستا * واكر نه كذرند جريدكان اولاري شما استا كيرند در ميانى شما در زميني 30
كنعن * جواب دادند بسراني جد وبسراني راوبن بكفتن مر آنچه سخن كفت ׃ بيندكاني 31
تو همچنين بكنيم * ايما بكذريم جريدكان بپيشي ׃ زمين كنعن واولاري ايما كرفتي 32
استاي ايما از كذر بردن * بداد بايشان مسه بسراني جد وبسراني راوبن وبنيمهي 33
قبيلهي منسه پسري يوسف مر مملكي سيحن پادشاهي آن اموري ومر مملكت عوج
پادشاهي آن بشن آن زمين بشهرهاي آن در حدها شهرهاي آن زمين كرداكرد * آبدان 34
كردند بسراني جد مر ديبن ومر عطروت ومر عروعر * ومر عطروت شوفن ومر يعزر 35
وبجبها * ومر بيت نمرة ومر بيت حرن شهرهاي قلعه وحديرها كوسپند * وبسراني 36
راوبن آبدان كردند مر حشبون ومر العلة ومرا قريتيم * ومر نبو ومر بعل معون 37
وسبت سم ومر شبمه بخواندند در نامها مر نامهاي آن شهرها آنچه آبدان كردند ׃ 38
* برفتند بسراني مكير پسري منسه بجلعد بكرفتند آنرا وبراند مر آن اموري 39
آنچه در آن * بداد مسه مر آن جلعد بمكير پسري منسه وبنشست در آن * وبايير پسري 40
منسه برفت وبكرفت مر ديههاي ايشان بخواند بايشان حوت ياير * ونبح برفت وبكرفت 41
مر قنت ومر ديههاي آن بخواند بآن نبح بر نامي او׃

فصل سي سوم *

CAP. XXXIII.

Iste sunt manſiones filiorum Iſrael qui egreſſi ſunt è terra Ægypti per exercitus ſuos, in manu Moſi & Aaron. Deſcripſit autem Moſes egreſſiones eorum per manſiones eorum juxta mandatum Domini: iſte ſunt manſiones eorum per egreſſiones eorum.

עבדך יעברון כל זכריעני מספר ׃ טפנו טפלנה נשנה ניתנה וכל 26
בעריהא ׀ ערי חמץ בקורני נלעד ׃ ועבדיך יעברון כל חמורו חיל 27
מדם עמא די יקרבא היכמא דרבוני ממליל ׃ ויצו ופקיד עליהון 28
משה ית אלעזר כהנא וית יהושע בר נון וית רישי אבהת שבטיא לבני
ישראל ׃

fri, & omnia pecora noſtra erunt ibi in civitatibus Gilead. Servi 27
autem tui tranſibunt, quicunque armatus eſt ad militiam, ante
lum Domini ad bellum, quemadmodum dominus meus loquitur. Ec 28
præcepit propter eos Moſes Eleazar ſacerdoti, & Joſue filio Nun, & 29
capitibus patrum tribuum filiorum Iſrael.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* كرم شد خشمي ׃ دربسرال و سركردان كرد ايشانرا در بيابان چهل سال تا تمام شدني 13
همه آن عصري آن كنا آن بد در نظرهاي ׃ * واينك بر خاستيد بدلي پدراني شما تربيت 14
كردهي مردماني خطاكاران بافزودن نيز ابر كرمي خشمي ׃ بيسرال * كه باز كرديد 15
از پسي او وبيفزايد نيز برها كردني او در بيابان وتباهي كنيد بهمه آن قومي آن اين *
* نزديك شدند باو وكفتند حديرهاي كوسپند آبدان كنيم برمهي ايما اينجا وشهرها 16
بطفلاني ايما * وايما جريده باشيم مبارزان بپيشي پسراني بسرال تا آنچه الا آوردني ايشان بجاي 17
ايشان و بنشيند طفلاني ايما در شهرهاي آن قلعه از جهتي نشيناني آن زمين *
* نه باز كرديم بخانهاي ايما تا استنا كرفتن پسراني بسرال مردي استنالي 18
او * كه نه استنا كيريم اوازي ايشان از كذر بردن و آن سو
كه بيامد استنالي ايما بايما از كذري آن بردن بمشرق * كفت بايشان 20
مسه اكر كنيد مر آن سخن آن اين اكر جريده باشيد بپيشي ׃ بكارزار * وبكذرد شما همه 21
جريده مر آن بردن بپيشي ׃ تا راندني او مر دشمناني او از پيشي او * وبكيريم آن زمين 22
بپيشي ׃ وپس باز كرديد وباشيد آزادان از ׃ و ازبسرال وباشد آن زمين آن اين شما
باستنا بپيشي ׃ * واكر نه كنيد همچنين اينك خطا كرديد ׃ وبدانيد خطاي 23
شما آنچه بيابد شمارا * آبدان كنيد بشما شهرها بطفلاني شما وحديرها بكوسپنداني 24
شما و آن بيرون آيا ازدهاني شما بكنيد * كفت پسراني جد وپسراني راوبن بمسه بكفتن بندكاني 25
تو بكنند چون آنچه خداوندي من فرمايا * طفلاني ايما زاني ايما رمهي ايما و همه چهارپاياني 26
ايما باشند آنجا در شهرهاي آن جلعد * وبندكاني تو بكذرند همه جريدهي سپاه بپيشي ׃ 27
بكارزار چون آنچه خداوندي من سخن كويا * بفرمود بايشان مسه مر العزر آن كهن و مر يهوشع
بن نون و مر سروراني پدراني آن قبيلها بپسراني بسرال *

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

37 * منزل بر داشتند از قدش فرود آمدند در هرهر در کناری زمینی ادوم * برآمد
38 اهرن آن کهن بهرهر ابر امری ¶ وفات یافت آنجا در سالی آن چهل ببیرون آمدنی
39 یسرائی. یسرال از زمینی مصر در ماهی آن پنجمی دریك بماه * واهرن قدری صد
40 و بیست و سه ساله در مردنی او در هرهر * بسنوید آن کنعنی پاشاهمی عرد واو
41 سیبنا در جنوب در زمینی کنعن در آمدنی یسرائی یسرال * منزل بر داشتند از هرهر
42 فرود آمدند در صلمنه *منزل برداشتند از صلمنه واصیا بفونن واصیا بفونن واصیا عبدات : واصیا
43 44 45 معبات واصیا بیوا العبرنی لبنیال موآب : واصیا مویم واصیا لدیبن نز : واصیا مدیبن نز واصیا بعلومن دبلاتیمه :
46 47 48 ویصا مبلومن دبلاتیمه واصیا بحاری العبرنی لفنی نبو : واصیا مخری العبرنی واصیا بعربیات موآب بل-
49 50 اردن ارحا : واصیا بل-اجدرن مبت الیشیمه بر ابل السطیم بعربات موآب : سکن [کفب] ¶ بسمه در

51 عزیوت موآب ابر یردن یرحو بگشتی * سکن کوی بیسرائی یسرال وگوی باشان که
52 شما گذران مر آن یردن برمینی کنعن * وبرانید مر همه نشینان آن زمین از
53 پیشی شما وگم کنید مر همه مسجدهای ایشان و مر همه بتانی یخنهای ایشان
54 گم کنید و مرهمه بخانهای ایشان نیست کنید * ومیراث گیرید مر آن زمین
55 وبنشینید در آن که شما بدادم مر آن زمین بمیراث گرفتن آنرا * واحستا گیرید
56 مر آن زمین در قرعه باهلی خانهای شما بسیار بسیار کنید مر احستهای او واندك
57 اندك کی احستهای او بآنچه بیرون آید باو آنجا آن قرعه باو باشد بقبیلهای پدرانی
58 شما احستا گیرید * واگر نه رانید مر نشینانی آن زمین از پیشی شما و باشد آنچه
59 باقی گذارید ازیشان بکاروها در چشمانی شما و بسیکها در پهلوی شما وعدوی کنند
60 شما ابر آن زمین آنچه شما نشینان در آن * و باشد چون آنچه خیالا کردم بکردن باشان
شما نکنم بشما.

Et *manserunt remorantes de Ca-*
dfse, refederunt in Hor-haluv in
ora terræ Edom. Ascenderuntque
filii Israel de Hor-haluv fe-
cundum mandatum Domini, &
obiuum filii fuerunt filii anno qua-
dragesimo egressionis filiorum Israel è
terra Ægypti, mense quinto, una
mensis. Annorum autem erat ani-
tis cenum & viginti ac trium an-
norum quando mortuus est in Hor-
haluv. Audivitque Chananæus re-
rex Arad (ipse vero sedebat in Me-
ridie in terra Chenaan) adventum
filiorum Israel. Et manserunt ex
movemes de Hor-haluv, refederunt
in Salmonah. Manserunt autem ex
remorantes de Salmonah.
& castrametati sunt in Pu-
nou. Et profecti de Punon, cas-
strametati sunt in Oboth. Profe-
cti item de Oboth, castrametati sunt
in Ije-haabarim in termino Moab.
Et profecti de Ijim, castrameta-
ti sunt in Dibon-Gad. Profecti
item de Dibon-Gad, castrame-
tati sunt in Almon-Diblathaim.
Profecti preterea de Almon-Dibla-
thaim, castrametati sunt in mon-
tibus Abarim ante Nebo. Et pro-
fecti de montibus Abarim, ca-
strametati sunt in campestribus
Moab juxta Jordan Jerichu.
Tandem castrametati sunt juxta
Jordan à Beth-ji-shimoth usq; ad A-
bel-shittim in campestribus Moab.
Locutusque est Dominus ad Mo-
ses in campestribus Moab juxta Jor-
dan Jerichu, dicendo, Allocuere fi-
lios Israel, dicéque eis; Quum
transieritis Jordan ad terram Cha-
naan, Tunc expellite omnes habi-
tantes terræ à facie vestra, & de-
struite omnia signa sculpta eorum, omnia
quoque simulacra fusilia eorum perdetis,
atque omnia idolia eorum annihi-
labitis. Et hæreditabitis capie-
tis terram, solicitique in ea habi-
tabitis: dedi enim vobis terram ad hæredi-
candum eam. Possidebitis autem
terram per sortem, per familias ve-
stras: quibus quidem multiplicabitis pos-
sessionem ejus, & quibus haminus
pauciorem eam facietis. Quod
enim exierit vobis sors, ejus
erit, quæ rei quoque ex eis exsur-
gat in ortum in medio vestri: ex ea
sortem accipietis per familias patrum
vestrorum. Si autem habitare nolueritis
in terra illius à facie vestra, erit id quod reliquum fuerit ex illis
in refpicientes vos oculo malo, circumdabunt vos tanquam clypei in la-
teribus vestris: & affligent vos in terra in qua vos habitabitis. Et erit
quemadmodum cogitavi facere illis, faciam vobis.

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

3 * منزل برداشتند از رعمسس در ماهی آن اول در پانزدهم روز بماهی آن اول از فکر روزی آن
4 مسح بیرون آمدنی بسرائی یسرال در دستی بلندی بچشم دیدی همه مصریان * ومصریان گور کنان
5 مر آنچه برد ¶ در ایشان همه نخست زاد در معبودای ایشان بکرد ¶ حکمها * منزل برداشتند بسرائی
6 یسرال از رعمسس فرود آمدند در سکت * منزل برداشتند از سکت فرود آمدند در اتم در کناری
7 آن بیابان * منزل برداشتند از اتم بازگشت آنجا [ایشا] فی آن حیرت آنجا ابر بیشی بعل صفون و فرود
8 آمدند بیشی بحدل * منزل برداشتند از بیشی آن حیرت بگذشتند در میانی آن دریا آن
9 بیابان برفتند راهی سه روزها در بیابانی اتم فرود آمدند در مره * منزل بر داشتند از مره و
10 بیامدند بالیم و در الیم دوازده چشمهای آب و هفتاد درختی خرما فرود آمدند آنجا.

Profectiones filiorum Israel quæ sequuntur Hebraicè, in exemplari ita habentur.

Manserunt igitur remorantes de
Raamses primo mense, nempe de-
cimâ die mensis primi, postridiè
Paschatis egressi sunt filii Israel
manu excelsa in conspectu omnium Ægyptiorum. Ægyptii au-
tem interim sepeliebant eos quos per-
cusserat Dominus ex eorum pri-
mogenitura, & in dii eorum fecerat
Dominus judicia.) Manserunt
inquam remorantes filii Israel de
Raamses, refederunt in Succhoth.
Manserunt autem remorantes de
Succhoth, refederunt in Ithum, quæ
est in ora deserti. Et manserunt
remorantes de Ithum, reversi sunt
contra Os Hiroth, quæ est contra
Baal-sephon, & refederunt ante
Migdol. Manserunt deinde remo-
rantes ab ante Hiroth, transierunt
per medium maris in deserium:
& ambulantes viam trium dierum
in deserto Ithum, refederunt in
Marah. Manserunt autem remo-
rantes de Marah, venerunt in Ely-
lim: in Elim verò erant duode-
cim fontes aquæ, & septuaginta
arbores dactyli, & refederunt ibi.
Et profecti ex Elim, castrametati so
sunt juxta mare Suph. Profecti ve-
rò de mari Suph, castrametati
sunt in deserto Sin. Et profecti de
deserto Sin, castrametati sunt in Dophkah. Profecti verò de
Dophkah, castrametati sunt in Alush. Et profecti de Alush,
castrametati sunt in Rephidim: & non erat ibi aqua potanda ad
bibendum.

Profecti autem de deserto Sinai, ca-
strametati sunt in Kibroth. Profecti verò de
Kibroth, castrametati sunt in Haseroth. Et profecti de Hase-
roth, castrametati sunt in Rithmah. Profecti verò de Rith-
mah, castrametati sunt in Rimmon Perez. Et profecti de Rim-
mon Perez, castrametati sunt in Libnah. Profecti verò de Lib-
nah, castrametati sunt in Rissah. Et profecti de Rissah, ca-
strametati sunt in Kehelathah. Profecti item de Kehelathah, ca-
strametati sunt in monte Sepher. Profecti quoque de monte Sepher, castrametati sunt in Haradah. Et profecti item de Ha-
radah, castrametati sunt in Makheloth. Profecti autem de Makheloth, castrametati sunt in Tha-
hath. Profecti verò de Thahath, castrametati sunt in Tharah. Profecti quoque de Tha-
rah, castrametati sunt in Mithcah. Et profecti item de Mithcah, castrametati sunt in Hasmonah. Et profecti de Hasmonah, castrametati sunt in Moseroth. Et profecti de Moseroth, castrametati sunt in Bene-jaacan. Profecti item de Bene-jaacan, castrametati sunt in Hor Gidgad. Et profecti de Hor Gidgad, castrametati sunt in Jothathah. Et profecti de Jothathah, castrametati sunt in Ebronah. Profecti verò de Ebronah, castrametati sunt in Esion-gaber. Et profecti de Esion-gaber, castrametati sunt in deserto Sin, quod est Cadesh.

בשלשה ושרו בחצרות אתרא דאסתעיבו מרים בנבי אתרא: ואסעו ונשלו מחצרות ושרו
17 בריתחה אחר דמדבי אילנו רתמי: ואסעו ונשלו מאתר דמדבי אילנו רתמי ושרו
18 בחרמנא דמתקיף פירוי: ואסעו ונשלו מרחמנא דמתקיף פירוי ושרו בלבנה אחרי
19 דתחימון לה מלכיגדנא בנין: ואסעו ונשלו מלבנה ושרו בכיתה ריפא: ואסעו ונשלו
20 מרפסת ושרו בקהלתא אחרי דאתכנשו מלכי תוסיעתה על משה ואהרן: ואסעו ונשלו
21 מקהלתא ושרו בשוניה דשפירין פירוי: ואסעו ונשלו מטונה ושרו בחרדה ושרו
22 בחרדה אחרי דזעזוה על בשתא דטוחנא: ואסעו ונשלו מחרדה ושרו בטוחנא
23 בגיגיתא: ואסעו ונשלו מטוחנא ושרו בקהלתא: ואסעו ונשלו מאריעת
24 מקהלתא ושרו בחרדה: ואסעו ונשלו מחרדה ושרו בחשמונה: ואסעו ונשלו
25 מאתר מרדוכא: ואסעו ונשלו מאתר מרדוכא ושרו בביני עקתא: ואסעו ונשלו
26 מבני עקתא ושרו בשקיפתן ואחרא מחתרי גדגוד: ואסעו ונשלו משקיפתן דגדגוד
27 ושרו בקיבתאתרה טבה וניית: ואסעו ונשלו מאתר טב וניית ושרו במוניתא: ואסעו ונשלו
28 ממוניתא ושרו בקרך תרנגולא: ואסעו ונשלו מקרך תרנגולא ושרו במברא ציני
29 סיור פרילא הוא רקם:

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

3 * منزل برداشتند از رعمسس در ماهی آن اول در پانزدهم روز بماهی آن اول از فکر روزی آن
4 مسح بیرون آمدنی بسرائی یسرال در دستی بلندی بچشم دیدی همه مصریان * ومصریان گور کنان
5 مر آنچه برد ¶ در ایشان همه نخست زاد در معبودای ایشان بکرد ¶ حکمها * منزل برداشتند بسرائی
6 یسرال از رعمسس فرود آمدند در سکت * منزل برداشتند از سکت فرود آمدند در اتم در کناری
7 آن بیابان * منزل برداشتند از اتم بازگشت آنجا [ایشا] فی آن حیرت آنجا ابر بیشی بعل صفون و فرود
8 آمدند بیشی بحدل * منزل برداشتند از بیشی آن حیرت بگذشتند در میانی آن دریا آن
9 بیابان برفتند راهی سه روزها در بیابانی اتم فرود آمدند در مره * منزل بر داشتند از مره و
10 بیامدند بالیم و در الیم دوازده چشمهای آب و هفتاد درختی خرما فرود آمدند آنجا.

Profectiones filiorum Israel quæ sequuntur Hebraicè, in exemplari ita habentur.

Manserunt igitur remorantes de
Raamses primo mense, nempe de-
cimâ die mensis primi, postridiè
Paschatis egressi sunt filii Israel
manu excelsa in conspectu omnium Ægyptiorum. Ægyptii au-
tem interim sepeliebant eos quos per-
cusserat Dominus ex eorum pri-
mogenitura, & in dii eorum fecerat
Dominus judicia.) Manserunt
inquam remorantes filii Israel de
Raamses, refederunt in Succhoth.
Manserunt autem remorantes de
Succhoth, refederunt in Ithum, quæ
est in ora deserti. Et manserunt
remorantes de Ithum, reversi sunt
contra Os Hiroth, quæ est contra
Baal-sephon, & refederunt ante
Migdol. Manserunt deinde remo-
rantes ab ante Hiroth, transierunt
per medium maris in deserium:
& ambulantes viam trium dierum
in deserto Ithum, refederunt in
Marah. Manserunt autem remo-
rantes de Marah, venerunt in Ely-
lim: in Elim verò erant duode-
cim fontes aquæ, & septuaginta
arbores dactyli, & refederunt ibi.

Locutúsque eſt Dominus ad Moſen, dicendo, Præcipe filiis Iſrael, ac dices eis; Quum ingreſſi fueritis terram Chanaan, (iſta eſt terra quæ cedet vobis in poſſeſſionem, terra Chanaan per terminos ſuos.)

Tunc erit vobis angulus Meridiei à deſerto Sin juxta terminum Edom: erit itaque vobis terminus Meridiei à littore maris ſalſi ad Orientem.

Et circuibit vobis terminus à Meridie ad Akrabbim-acrabbim, & tranſibit ad Sin, & erunt exitus ejus à Meridie in Cadeſh-barnea, atque egreditur ad Haſar-addar, & tranſit ad Aſmona.

Perveniet circuitus terminus ab Aſmona ad flumen Ægypti: & erunt exitus ejus ad Occidentem.

Terminus autem Occidentalis erit vobis mare magnum: terminus inquam iſte erit vobis terminus Occidentalis.

Iſte verò erit vobis terminus Septentrionalis, à mari magno deſignabitis vobis Hor-habeam.

Ab Hor-habbar deſignabitis ad Boſ Hamath: & erunt exitus termini ad Sedad.

Et illine egredietur terminus ad Zibfran, & erunt exitus ejus ad Haſar-enan: iſte erit vobis terminus Aquilonaris.

Deſignabitis quoque vobis terminum Orientalem, ab Haſar-enan ad Sheſhpham.

Et deſcendet terminus à Sheſhpham ad Riblah ab Oriente Ain: & deſcendet terminus, deveniétque ad humerum maris Chinnereth ad Orientem.

Et deſcendet terminus ad Jarden, & erunt exitus ejus ad mare Sala: iſta erit vobis terra per terminos ſuos circumdata.

Præcepit autem Moſes filiis Iſrael, dicendo: Hæc eſt terra quam poſſidebitis ſorte, quam præcepit Dominus dare novem tribubus & dimidiæ tribui.

Acceperunt enim tribus filiorum Ruben ſecundum per domos patrii ſui, & tribus filiorum Gaditarum per domos patrii ſui, & dimidia tribus Menaſſeh, acceperunt inquam poſſeſſionem ſuam.

Duæ tribus & dimidia tribus acceperunt poſſeſſionem ſuam ex tranſitu Jordanis Jericho verſus Orientem verſus Solis ortum.

Locutúsque eſt Dominus ad Moſen, dicendo, Iſta ſunt nomina virorum qui poſſidebunt vobis terram, Eleazar ſacerdos, & Joſua filius Nun.

Et principem unum, principem unum de tribu unaquæque ad poſſidendam dandis terram.

Et iſta ſunt nomina virorum, de tribu Judæ, Caleb filius Jephunneh.

Et tribus filiorum Simeon, Semuel filius Ammihud.

De tribu Benjamin, Elidad filius Chiſſlon.

De tribu filiorum Dan, principes Bucci filius Jogli.

De filiis Joſeph, de tribus filiorum Menaſſeh, princeps Haniuel filius Ephod.

Et de tribu filiorum Ephraim, principes Camuel filius Siphtan.

Et de tribu filiorum Zebulun, principes Eliſaphan filius Parnach.

Et de tribu filiorum Aſer, principes Pahiel filius Ocran.

Et de tribu filiorum Nephthali, principes Pedahel filius Ammihud.

Iſti ſunt quibus præcepit Dominus poſſeſſionem dare filiis Iſrael in terra Chenaan.

Locutúsque eſt Dominus ad Moſen in Aboth Moab juxta Jarden prope Jerebo, dicendo:

Præcipe filiis Iſrael, ut dent de poſſeſſione hæreditatis ſuæ Levitis urbes ad habitandum, & ſuburbia urbium per circuitum dabitis Levitis.

Et habitabunt in urbibus, & ſuburbia erunt eis ad animalia ſua, & ad cuncta quæ poſſidebunt.

Et ſuburbia urbium quæ dabitis Levitis, à muro urbis & foris mille cubitis per circuitum.

Et metietis extra urbem ad plagam Orientalem duo millia cubitorum, & ad Meridianam plagam duo millia cubitorum, & ad plagam Occidentalem duo millia cubitorum, urbs autem in medio: hæc erunt vobis ſuburbia urbium.

Urbes autem quas dabitis Levitis, ſex urbes refugii, quas conſtituetis fugitivo, ut confugiat illuc, & præter eas dabitis quadraginta duas urbes.

Omnes urbes quas dabitis Levitis, quadraginta octo urbes, & ſuburbia earum.

Urbes quas dabitis de poſſeſſione filiorum Iſrael, à pluribus plures accipietis, & à paucis pauciores: unaquæque juxta hæreditatem ſuam quam poſſidebit, dabit de urbibus ſuis Levitis.

Locutúsque eſt Dominus ad Moſen, dicendo, Loquere filiis Iſrael, & dices ad eos; Quum tranſieritis Jordanem in terram Chanaan,

Et elegeritis vobis urbes refugii, quæ ſint fugæ vobis, fugiétque illuc homicida qui percuſſerit animam proximi, ignorans:

Et ſint vobis urbes in refugium à vindice ſanguinis, & non morietur homicida donec ſtet coram cœtu in judicio.

Urbes autem quas dabitis, ſex urbes refugii habebitis.

Tres urbes dabitis trans Jordanem, & tres urbes dabitis in terra Chanaan, urbes refugii erunt.

Filiis Iſrael, & peregrino, & advenæ qui verſatur inter vos, confugient illuc omnes qui percuſſerit animam ignorans.

Si autem inſtrumento ferreo percuſſerit eum, & mortuus fuerit, homicida eſt: morietur homicida.

Si lapide manuali quo mori poteſt percuſſerit eum, & mortuus fuerit, homicida eſt: morietur homicida.

Si inſtrumento ligneo manuali quo mori poteſt percuſſerit eum, & mortuus fuerit, homicida eſt: morietur homicida.

Vindex ſanguinis ipſe occidet homicidam: quum invenerit eum, ipſe occidet eum.

Si impulſione odii impegerit in eum, aut jecerit inſidias ei, & mortuus fuerit,

Aut in inimicitia percuſſerit eum manu ſua, & mortuus fuerit, percuſſor morietur homicida eſt: vindex ſanguinis occidet homicidam, quum invenerit eum.

Si autem ex improviſo impulerit eum abſque odio, aut jecerit ſuper eum quidquam abſque inſidiis,

Aut lapide manuali quo mori poteſt, abſque viſione, dimiſerit illud ſuper eum, & mortuus fuerit, & ipſe non fuerit inimicus ei, neque quærens malum ei:

Judicabit cœtus inter percuſſorem & vindicem ſanguinis ſecundum hæc judicia.

Et liberabit cœtus homicidam de manu vindicis ſanguinis, & reducet eum cœtus in urbem refugii ſuæ, ad quam confugerat illuc, & habitabit in ea uſque ad mortem ſacerdotis magni, qui unctus eſt oleo ſanctitudinis.

Si autem egreſſus fuerit homicida terminum urbis refugii ſuæ, ad quam confugerat illuc,

Et invenerit eum vindex ſanguinis extra terminum urbis refugii ſuæ, & occiderit vindex ſanguinis homicidam, non erit ei reatus ſanguinis:

Quia in urbe refugii ſuæ debebat habitare uſque ad mortem ſacerdotis magni: poſt mortem autem ſacerdotis magni reverti poterit homicida in terram poſſeſſionis ſuæ.

Et erunt hæc vobis in legitimum judicium in cunctis habitationibus veſtris, in omnibus generationibus veſtris.

Omnis qui percuſſerit animam, ex ore teſtium interficietur homicida: ſed teſtis unus non teſtificabitur contra animam ad mortificandum.

Non accipietis pretium pro anima homicidæ impii, quia morte morietur: ſed occiſione occidetur.

Non accipietis pretium pro eo qui confugerit ad urbem refugii ſuæ, ut revertatur habitare in terra, antequam mortuus fuerit ſacerdos.

Non contaminabitis terram in qua vos eſtis: ſanguis enim ipſe contaminat terram, & non expiabitur terra à ſanguine qui effuſus eſt in ea, niſi per ſanguinem effuſoris ejus.

Non polluetis terram quam habitabitis vos in ea, in qua ego habito: quia ego Dominus habito in medio filiorum Iſrael.

Et accedentes principes familiarum de familia filiorum Galaad filii Machir filii Manaſſe, de familiis filiorum Joſeph, locuti ſunt coram Moſe & principibus, capitibus familiarum filiorum Iſrael:

Et dixerunt, Dominum meum præcepit dare terram in ſorte filiis Iſrael per ſortem: & Dominus meus præcepit tibi dare ſortem Zelophehad fratribus eorum filiabus ejus.

Si autem nupſerint alicui filiorum tribuum reliquarum filiorum Iſrael, auferetur hæreditas earum de hæreditate patrum noſtrorum, & addetur hæreditati tribus ad quam tranſierint: & de ſorte hæreditatis noſtræ auferetur.

Et quum jubilæus filiis Iſrael fuerit, addetur hæreditas earum hæreditati tribus ad quam tranſierint: & de hæreditate tribus patrum noſtrorum auferetur hæreditas earum.

Præcepit autem Moſes filiis Iſrael juxta verbum Domini, dicens: Juſta filiorum Joſeph loquuntur tribus.

Hoc eſt verbum quod præcepit Dominus ſuper filias Salphaad, dicendo: Nubant quibus placuerit, tantum ut in familia tribus patris ſui nubant.

Non commiſcebitur hæreditas filiorum Iſrael de tribu in tribum: ſed unuſquiſque filiorum Iſrael adhærebit hæreditati tribus patrum ſuorum.

Et omnis puella quæ poſſidet hæreditatem de tribubus filiorum Iſrael, uni de familia tribus patris ſui nubet, ut poſſideant filii Iſrael unuſquiſque hæreditatem patrum ſuorum.

Et non commiſcebitur hæreditas de tribu in tribum alterius: ſed unaquæque tribus filiorum Iſrael adhærebit hæreditati ſuæ.

Fecerunt ergo filiæ Salphaad ſicut præcepit Dominus Moſi.

Et fuerunt nuptæ Mahala, & Thirſa, & Hegla, & Melcha, & Noa filiæ Salphaad filiis patruorum ſuorum.

De familiis filiorum Joſeph nupſerunt: & manſit hæreditas earum in tribu familiæ patris ſui.

Hæc ſunt mandata & judicia quæ præcepit Dominus per manum Moſi ad filios Iſrael in campeſtribus Moab juxta Jordanem Jericho, dicendo:

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

CAP. XXXIV.

* سخن گفت ¶ بسه بگفتن * بفرماي مر پسراني بسرال و بگوي بايشان كه شما
2 آيان بآن زمين كنعن اين آن زمين آنچه بيفتد بشما در احسنتا زميني كنعن
3 بحدهاي آن * و باشد بشما كنجي جنوب از بيابان صن ابر بگذاري ادوم و باشد
4 شما حدّي جنوب از كناري دريا نمك بمشرف * و بگردد بشما آن حدّ از جنوب
5 بمعله عقربيم و بگذرد صنه و باشد بيرون آمدنهاي او از جنوب بقدس برنع و بيرون
آيد حصر ادّر و بگذرد بعصمون * و بگردد آن حدّ از عصمون بروي مصر و باشد
6 بيرون آمدنهاي او بمغرب * و حدّي مغرب باشد بشما آن دريا بزرك و حدّي اين باشد
7 بشما حدّي مغرب * و اين باشد [بشما] حدّي شمال از آن دريا آن برزك نشان كنيد
8 بشما هر مهر * از هور مهر نشان كنيد بيا حمت و باشد بيرون آمدنهاي آن حدّ
9 صدده * و بيرون آيد آن حدّ زفونه و باشد بيرون آمدنهاي او حصر عينن اين
10 باشد بشما حدّي صفون * نشان كنيد بشما بحدّي مشرق از حصر عينن شفمه *
11 و فرود آيد آن حدّ از شفم آن ربله از پيش بعين و فرود آيد آن حدّ و برسد ابر
كنتى دريا كدّت بمشرق *

CAP. XXXV.

* فصل سي پنجم *

* سخن گفت ¶ بسه درعربوت مواب ابر يردن يرحو بگفتن *

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* واگر در سنگی دست آنچه بمیرد دران برو اویرا وبمرد خوفی است او کشتن کشته شود 17
آن خوفی * یا در آلت چوب دست آنچه بمیرد درو برو اویرا وبمرد خوفیست او کشتن کشته 18
آید آن خوفی *شعبه گیرایی آن خون او بکشد مر آن خوفی در رسیدنی او درو او بکشد اویرا* 19
* واگر در دشمنی دعی کند اویرا یا بیندانخت ابر او در قصد وبمرد * یا در دشمنی برو 20 21
اویرا در دستی [او] وبمرد کشتن کشته آید آن زا خویست او شعبه گیرایی آن خون بکشد
مر آن خوفی در رسیدنی او درو * واگر در ناگاه بی دشمنی دعی کرد اویرا یا بیندانخت 22
ابر او همه آلتی بی قصد * یا در همه سنگ آنچه بمیرد دران بی دیدن بیندانخت ابر او وبمرد 23
واونه دشمن باونه طلب کنایی بدی او * وحکم کنند آن جماعت میانی آن زنا و میانی شعبه 24
گیرایی آن خون ابر آن حکمهای آن اینان * وخلاص کنند جماعت مر خوفی از دستی 25
شعبه گیرایی آن خون و بار گردانند اویرا آن جماعت بشهری خلاصی او آنچه بگریخت آنجا
وبنشیند در آن تا مردی آن کهن آن بزرگ آنچه بمالید اویرا در روغنی آن خاص * واگر 26
بیرون آمدن بیرون آید آن خوفی مر حدّی شهری خلاصی او آنچه بگریزد آنجا * وبیابد اویرا 27
شعبه گیرایی آن خون [از بیرون بحدّی شهری خلاصی او وبکشد شعبه گیرایی آن
خون] مر آن خوفی نیست باو خون* که در شهری خلاصی او بنشیند تا مردی آن کهن آن 28
جدل وپسی مردی آن کهن آن جدل باز گردد آن خوفی برمینی گرفتهی او* وباشند 29
اینان بشما بریمی حکم بعصرهای شما در همه نشستن جاهای شما * همه زای جان بقولی 30
گواهان بکشد مر آن خوفی وگواهی یکه نه گواهی دهد در جان بکشتن * ونه 31
ستانید دیت بجای خوفی آنچه او واجب بکشتن کشته آید * ونه ستانید 32
دیت بگریختن بشهری خلاصی او ببار گشتن بنشستن در زمین تا مردی آن کهن*

Si vero lapide, mundo, quo mori- 17
tur, percuſſerit eum, & mortuus
fuerit, ſanguinarius eſt ille: inter-
fectendo interficietur ſanguinarius.
Aut ſiti mundo ligneo manu, qua 18
moriatur, percuſſerit eum, & mo-
tuus fuerit, ſanguinarius eſt ille:
interficiendo interficietur ſanguina-
rius. Redemptor ſanguinis oc- 19
cidet ſanguinarium cum occur-
rit ad eum, ipſe interficiet eum.
Quòd ſi per odium impulerit eum, 20
aut projecerit aliquid in eum ſtu-
dentibus, & mortuus fuerit: vel 21
per inimicitiam percuſſerit eum
manu ſua, mortuuſque fuerit, ip-
ſe interficiendo interficietur percuſſo-
re ſanguinarius eſt ille: redemptor ſan-
guinis interficiet ſanguinarium cum
occurrerit ei. Si autem ſubitò &
abſque inimicitia impulerit eum,
vel projecerit in eum quodvis in- 22
ſtrumentum ſine ſtudio: ac, 23
quemvis telum quo moriatur, non
videndo projecerit in eum, & mo-
tuus fuerit, & ipſe non erat inimi-
cus, neque quæſtor mali ei: tunc 24
Judex judicabit mediè congregatio ſuos 25
percuſſores & redemptorem ſangui-
nis ſecundùm judicia ſua. Et li-
berabit congregatio ſanguinarium
de manu redemptoris ſanguinis, &
reducent eum congregatio ad urbem
liberationis ſuæ, ad quam confugerat,
habitabitque in ea uſq; ad mortem ſa-
cerdotis magni quem unxit unctio
oleo ſanctitatis. Quòd ſi egrediendo 26
egreſſus fuerit ſanguinarius termi-
num urbis liberationis ſuæ, ad
quam confugerat: Et invenerit eum 27
redemptor ſanguinis extra ter-mi-
num urbis liberationis ſuæ, at-
que interfecerit redemptor ſangui-
nis ſanguinarium, non eſt ei ſan-
guis. In urbe enim liberationis 28
ſuæ habitabit uſque ad mortem ſacer-
dotis magni: & poſt mortem ſacerdo-
tis magni revertetur ſanguinarius
ad terram poſſeſſionis ſuæ. Et erunt 29
vobis hæc in ſtatutum judicii per
ſeculæ veſtra, in omnibus habitan-
tibus veſtris. Omnis percutiens 30
animam, juxta ſententiam teſtium
interficiet quis ſanguinarium: te-
ſtis unus teſtimonium non da-
bit in animam ad interficiendum.
Neque accipietis pretium pro anima 31
ſanguinaria qui debet interfi-
ci: quia interficiendo interfi-
ciet, mors accipietis pretium pro ſe 32

cundo ad urbem liberationis ſuæ, ut revertatur ad ſedendum in terra, uſque ad mortem ſacerdotis.

T t

15 חֹמֶר וְנָתַן בְּיָדוֹ וַיַּכֵּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ: 16 וְאִם בִּכְלִי־בַרְזֶל הִכָּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ: 17 וְאִם בְּאֶבֶן יָד אֲשֶׁר יָמוּת בָּהּ הִכָּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ: 18 אוֹ בְכְלִי־עֵץ יָד אֲשֶׁר יָמוּת בָּהּ הִכָּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ: 19 גֹּאֵל הַדָּם הוּא יָמִית אֶת־הָרֹצֵחַ בְּפִגְעוֹ בוֹ הוּא יְמִתֶנּוּ: 20 וְאִם־בְּשִׂנְאָה יֶהְדֳּפֶנּוּ אוֹ הִשְׁלִיךְ עָלָיו בְּצָדִיָּה וַיָּמֹת: 21 אוֹ בְאֵיבָה הִכָּהוּ בְיָדוֹ וַיָּמֹת מַכֵּה הִכָּה רֹצֵחַ הוּא גֹּאֵל הַדָּם יָמִית אֶת־הָרֹצֵחַ בְּפִגְעוֹ בוֹ: 22 וְאִם־פֶּתַע בְּלֹא אֵיבָה הֲדָפוֹ אוֹ הִשְׁלִיךְ עָלָיו כָּל־כְּלִי בְּלִי צְדִיָּה: 23 אוֹ כָּל־אֶבֶן אֲשֶׁר יָמוּת אֹתוֹ בָהּ בְּלֹא רְאוֹת וְהִפִּיל עָלָיו וַיָּמֹת וְהוּא לֹא־אוֹיֵב לוֹ וְלֹא מְבַקֵּשׁ רָעָתוֹ: 24 וְשָׁפְטוּ הָעֵדָה בֵּין הַמַּכֶּה וּבֵין גֹּאֵל הַדָּם עַל הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה: 25 וְהִצִּילוּ הָעֵדָה אֶת־הָרֹצֵחַ מִיַּד גֹּאֵל הַדָּם וְהֵשִׁיבוּ אֹתוֹ הָעֵדָה אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר נָס שָׁמָּה וְיָשַׁב בָּהּ עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֲשֶׁר מָשְׁחוּ אֹתוֹ בְּשֶׁמֶן הַקֹּדֶשׁ: 26 וְאִם־יָצוֹא יֵצֵא הָרֹצֵחַ אֶת־גְּבוּל עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה: 27 וּמָצָא אֹתוֹ גֹּאֵל הַדָּם מִחוּץ לִגְבוּל עִיר מִקְלָטוֹ וְרָצַח גֹּאֵל הַדָּם אֶת־הָרֹצֵחַ אֵין לוֹ דָּם: 28 כִּי בְעִיר מִקְלָטוֹ יֵשֵׁב עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאַחֲרֵי מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל יָשׁוּב הָרֹצֵחַ אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזָּתוֹ: 29 וְהָיוּ אֵלֶּה לָכֶם לְחֻקַּת מִשְׁפָּט לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם: 30 כֹּל מַכֵּה־נֶפֶשׁ לְפִי עֵדִים יִרְצַח אֶת־הָרֹצֵחַ וְעֵד אֶחָד לֹא־יַעֲנֶה בְנֶפֶשׁ לָמוּת: 31 וְלֹא תִקְחוּ כֹפֶר לְנֶפֶשׁ רוֹצֵחַ אֲשֶׁר־הוּא רָשָׁע לָמוֹת כִּי מוֹת יוּמָת: 32 וְלֹא תִקְחוּ כֹפֶר לָנוּס אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ לָשׁוּב לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ עַד־מוֹת הַכֹּהֵן: 33 וְלֹא תַחֲנִיפוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּהּ כִּי הַדָּם הוּא יַחֲנִיף אֶת־הָאָרֶץ וְלָאָרֶץ לֹא יְכֻפַּר עַל־הַדָּם אֲשֶׁר שָׁפַךְ בָּהּ כִּי אִם־בְּדַם שֹׁפְכוֹ: 34 וְלֹא תְטַמֵּא אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יוֹשְׁבִים בָּהּ אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן בְּתוֹכָהּ כִּי אֲנִי יְהוָה שֹׁכֵן בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 35 וַיִּקְרְבוּ רָאשֵׁי אָבוֹת לְמִשְׁפַּחַת בְּנֵי־גִלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה מִמִּשְׁפְּחוֹת בְּנֵי יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי הַנְּשִׂיאִים רָאשֵׁי אָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: 36 וַיֹּאמְרוּ אֲדֹנִי צִוָּה אֶת־יְהוָה לָתֵת אֶת־הָאָרֶץ בְּגוֹרָל לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִשְׁפָּט וַאדֹנִי צֻוָּה בַיהוָה לָתֵת אֶת־נַחֲלַת צְלָפְחָד אָחִינוּ לִבְנוֹתָיו: 37 וְהָיוּ לְנָשִׁים לְאֶחָד מִבְנֵי שִׁבְטֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וְנִגְרְעָה נַחֲלָתָן מִנַּחֲלַת אֲבוֹתֵינוּ וְנוֹסַף עַל־נַחֲלַת הַשֵּׁבֶט אֲשֶׁר יִהְיוּ לָהֶם וּמִגּוֹרָל נַחֲלָתֵנוּ יִגָּרַע: 38 וְאִם־הַיֹּבֵל יִהְיֶה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנוֹסְפָה נַחֲלָתָן עַל נַחֲלַת הַשֵּׁבֶט אֲשֶׁר יִהְיוּ לָהֶם וּמִנַּחֲלַת שֵׁבֶט אֲבוֹתֵינוּ יִגָּרַע נַחֲלָתָן: 39 וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־פִּי יְהוָה לֵאמֹר כֵּן מַטֵּה בְנֵי יוֹסֵף דֹּבְרִים: 40 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לִבְנוֹת צְלָפְחָד לֵאמֹר לַטּוֹב בְּעֵינֵיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים אַךְ לְמִשְׁפַּחַת מַטֵּה אֲבִיהֶן תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים: 41 לֹא־תִסֹּב נַחֲלָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמַּטֶּה אֶל־מַטֶּה כִּי אִישׁ בְּנַחֲלַת מַטֵּה אֲבֹתָיו יִדְבְּקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 42 וְכָל־בַּת יֹרֶשֶׁת נַחֲלָה מִמַּטּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאִישׁ מִמִּשְׁפַּחַת מַטֵּה אָבִיהָ תִּהְיֶה לְאִשָּׁה לְמַעַן יִירְשׁוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ נַחֲלַת אֲבֹתָיו: 43 וְלֹא־תִסֹּב נַחֲלָה מִמַּטֶּה לְמַטֶּה אַחֵר כִּי אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ יִדְבְּקוּ מַטּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 44 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנוֹת צְלָפְחָד: 45 וַתִּהְיֶינָה מַחְלָה תִרְצָה וְחָגְלָה וּמִלְכָּה וְנֹעָה בְּנוֹת צְלָפְחָד לִבְנֵי דֹדֵיהֶן לְנָשִׁים: 46 מִמִּשְׁפְּחוֹת בְּנֵי־מְנַשֶּׁה בֶן־יוֹסֵף הָיוּ לְנָשִׁים וַתְּהִי נַחֲלָתָן עַל־מַטֵּה מִשְׁפַּחַת אֲבִיהֶן: 47 אֵלֶּה הַמִּצְוֹת וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ: 1 וַיֹּאמֶר אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בַּמִּדְבָּר בָּעֲרָבָה מוֹל סוּף בֵּין־פָּארָן וּבֵין תֹּפֶל וְלָבָן וַחֲצֵרוֹת וְדִי זָהָב: 2 אַחַד עָשָׂר יוֹם מֵחֹרֵב דֶּרֶךְ הַר־שֵׂעִיר עַד־קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ: 3 וַיְהִי בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה בְּעַשְׁתֵּי עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֲלֵהֶם: 4 אַחֲרֵי הַכֹּתוֹ אֶת־סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן וְאֶת־עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּעַשְׁתָּרוֹת בְּאֶדְרֶעִי: 5 בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּאֶרֶץ מוֹאָב הוֹאִיל מֹשֶׁה בֵּאֵר אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת לֵאמֹר: 6 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ בְּחֹרֵב לֵאמֹר רַב לָכֶם שֶׁבֶת בָּהָר הַזֶּה: 7 פְּנוּ וְסָעוּ לָכֶם וּבֹאוּ הַר הָאֱמֹרִי וְאֶל־כָּל־שְׁכֵנָיו בָּעֲרָבָה בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה וּבַנֶּגֶב וּבְחוֹף הַיָּם אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַלְּבָנוֹן עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר־פְּרָת: 8 רְאֵה נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם אֶת־הָאָרֶץ בֹּאוּ וּרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֵת לָהֶם וּלְזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם: 9 וָאֹמַר אֲלֵכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר לֹא־אוּכַל לְבַדִּי שְׂאֵת אֶתְכֶם: 10 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הִרְבָּה אֶתְכֶם וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב: 11 יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם: 12 אֵיכָה אֶשָּׂא לְבַדִּי טָרְחֲכֶם וְמַשַּׂאֲכֶם וְרִיבְכֶם: 13 הָבוּ לָכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וְנֹדָעִים לִשְׁבָטֵיכֶם וַאֲשִׂימֵם בְּרָאשֵׁיכֶם: 14 וַתַּעֲנוּ אֹתִי וַתֹּאמְרוּ דָּבָר טוֹב לַעֲשׂוֹת: 15 וָאֶקַּח אֶת־רָאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וִידֻעִים וָאֶתֵּן אוֹתָם רָאשִׁים עֲלֵיכֶם שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת וְשָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת וְשֹׁטְרִים לְשִׁבְטֵיכֶם: 16 וָאֲצַוֶּה אֶת־שֹׁפְטֵיכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר שָׁמוֹעַ בֵּין אֲחֵיכֶם וּשְׁפַטְתֶּם צֶדֶק בֵּין אִישׁ וּבֵין אָחִיו וּבֵין גֵּרוֹ: 17 לֹא־תַכִּירוּ פָנִים בַּמִּשְׁפָּט כַּקָּטֹן כַּגָּדוֹל תִּשְׁמָעוּן לֹא תָגוּרוּ מִפְּנֵי אִישׁ כִּי הַמִּשְׁפָּט לֵאלֹהִים הוּא וְהַדָּבָר אֲשֶׁר יִקְשֶׁה מִכֶּם תַּקְרִבוּן אֵלַי וּשְׁמַעְתִּיו: 18 וָאֲצַוֶּה אֶתְכֶם בָּעֵת הַהִוא אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן: 19 וַנִּסַּע מֵחֹרֵב וַנֵּלֶךְ אֵת כָּל־הַמִּדְבָּר הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַהוּא אֲשֶׁר רְאִיתֶם דֶּרֶךְ הַר־הָאֱמֹרִי כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַנָּבֹא עַד־קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ: 20 וָאֹמַר אֲלֵכֶם בָּאתֶם עַד הַר הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ: 21 רְאֵה נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ אֶת־הָאָרֶץ עֲלֵה רֵשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לְךָ אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת: 22 וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כֻּלְּכֶם וַתֹּאמְרוּ נִשְׁלְחָה אֲנָשִׁים לְפָנֵינוּ וְיַחְפְּרוּ־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ וְיָשִׁבוּ אֹתָנוּ דָּבָר אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נַעֲלֶה־בָּהּ וְאֶת־הֶעָרִים אֲשֶׁר נָבוֹא אֲלֵיהֶן: 23 וַיִּיטַב בְּעֵינַי הַדָּבָר וָאֶקַּח מִכֶּם שְׁנֵים עָשָׂר אֲנָשִׁים אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לַשָּׁבֶט: 24 וַיִּפְנוּ וַיַּעֲלוּ הָהָרָה וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכֹּל וַיְרַגְּלוּ אֹתָהּ: 25 וַיִּקְחוּ בְיָדָם מִפְּרִי הָאָרֶץ וַיֹּרִדוּ אֵלֵינוּ וַיָּשִׁבוּ אֹתָנוּ דָּבָר וַיֹּאמְרוּ טוֹבָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ: 26 וְלֹא אֲבִיתֶם לַעֲלוֹת וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: 27 וַתֵּרָגְנוּ בְּאָהֳלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ בְּשִׂנְאַת יְהוָה אֹתָנוּ הוֹצִיאָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָתֵת אֹתָנוּ בְּיַד הָאֱמֹרִי לְהַשְׁמִידֵנוּ: 28 אָנָה אֲנַחְנוּ עֹלִים אַחֵינוּ הֵמַסּוּ אֶת־לְבָבֵנוּ לֵאמֹר עַם גָּדוֹל וָרָם מִמֶּנּוּ עָרִים גְּדֹלוֹת וּבְצוּרוֹת בַּשָּׁמָיִם וְגַם בְּנֵי עֲנָק רָאִינוּ שָׁם: 29 וָאֹמַר אֲלֵכֶם לֹא־תַעַרְצוּן וְלֹא תִירְאוּן מֵהֶם: 30 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם הוּא יִלָּחֶם לָכֶם כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה אִתָּכֶם לְעֵינֵיכֶם בְּמִצְרָיִם: 31 וּבַמִּדְבָּר אֲשֶׁר רָאִיתָ אֲשֶׁר נְשָׂאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא אִישׁ אֶת־בְּנוֹ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הֲלַכְתֶּם עַד־בֹּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה: 32 וּבַדָּבָר הַזֶּה אֵינְכֶם מַאֲמִינִם בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם: 33 הַהֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם בַּדֶּרֶךְ לָתוּר לָכֶם מָקוֹם לַחֲנֹתְכֶם בָּאֵשׁ לָיְלָה לָרְאוֹתְכֶם בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ וּבֶעָנָן יוֹמָם: 34 וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹל דִּבְרֵיכֶם וַיִּקְצֹף וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר: 35 אִם־יִרְאֶה אִישׁ בָּאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הַדּוֹר הָרָע הַזֶּה אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לָתֵת לַאֲבֹתֵיכֶם: 36 זוּלָתִי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הוּא יִרְאֶנָּה וְלוֹ־אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרַךְ בָּהּ וּלְבָנָיו עֵקֶב אֲשֶׁר מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה: 37 גַּם בִּי הִתְאַנַּף יְהוָה בִּגְלַלְכֶם לֵאמֹר גַּם־אַתָּה לֹא תָבוֹא שָׁמָּה: 38 יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן הָעֹמֵד לְפָנֶיךָ הוּא יָבֹא שָׁמָּה אֹתוֹ חַזֵּק כִּי־הוּא יַנְחִילֶנָּה אֶת־יִשְׂרָאֵל: 39 וְטַפְּכֶם אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לָבַז יִהְיֶה וּבְנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ הַיּוֹם טוֹב וָרָע הֵמָּה יָבֹאוּ שָׁמָּה וְלָהֶם אֶתְּנֶנָּה וְהֵם יִירָשׁוּהָ: 40 וְאַתֶּם פְּנוּ לָכֶם וְסָעוּ הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם־סוּף: 41 וַתַּעֲנוּ וַתֹּאמְרוּ אֵלַי חָטָאנוּ לַיהוָה אֲנַחְנוּ נַעֲלֶה וְנִלָּחַמְנוּ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַתַּחְגְּרוּ אִישׁ אֶת־כְּלֵי מִלְחַמְתּוֹ וַתָּהִינוּ לַעֲלוֹת הָהָרָה: 42 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אֱמֹר אֲלֵהֶם לֹא תַעֲלוּ וְלֹא תִלָּחֲמוּ כִּי אֵינֶנִּי בְקִרְבְּכֶם וְלֹא תִנָּגְפוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם: 43 וָאֲדַבֵּר אֲלֵכֶם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה וַתָּזִדוּ וַתַּעֲלוּ הָהָרָה: 44 וַיֵּצֵא הָאֱמֹרִי הַיּוֹשֵׁב בָּהָר הַהוּא לִקְרַאתְכֶם וַיִּרְדְּפוּ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר תַּעֲשֶׂינָה הַדְּבֹרִים וַיַּכּוּ אֶתְכֶם בְּשֵׂעִיר עַד־חָרְמָה: 45 וַתָּשֻׁבוּ וַתִּבְכּוּ לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא־שָׁמַע יְהוָה בְּקֹלְכֶם וְלֹא הֶאֱזִין אֲלֵיכֶם: 46 וַתֵּשְׁבוּ בְקָדֵשׁ יָמִים רַבִּים כַּיָּמִים אֲשֶׁר יְשַׁבְתֶּם: 1 וַנִּפֶן וַנִּסַּע הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם־סוּף כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלַי וַנָּסָב אֶת־הַר־שֵׂעִיר יָמִים רַבִּים: 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 3 רַב לָכֶם סֹב אֶת־הָהָר הַזֶּה פְּנוּ לָכֶם צָפוֹנָה: 4 וְאֶת־הָעָם צַו לֵאמֹר אַתֶּם עֹבְרִים בִּגְבוּל אֲחֵיכֶם בְּנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר וְיִרְאוּ מִכֶּם וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד: 5 אַל־תִּתְגָּרוּ בָם כִּי לֹא־אֶתֵּן לָכֶם מֵאַרְצָם עַד־מִדְרַךְ כַּף־רָגֶל כִּי יְרֻשָּׁה לְעֵשָׂו נָתַתִּי אֶת־הַר שֵׂעִיר: 6 אֹכֶל תִּשְׁבְּרוּ מֵאִתָּם וְגַם־מַיִם תִּכְרוּ מֵאִתָּם וְשָׁתִיתֶם: 7 כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ יָדַע לֶכְתְּךָ אֶת־הַמִּדְבָּר הַגָּדֹל הַזֶּה זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ לֹא חָסַרְתָּ דָּבָר: 8 וַנַּעֲבֹר מֵאֵת אֲחֵינוּ בְּנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר מִדֶּרֶךְ הָעֲרָבָה מֵאֵילַת וּמֵעֶצְיֹן גָּבֶר וַנִּפֶן וַנַּעֲבֹר דֶּרֶךְ מִדְבַּר מוֹאָב: 9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תָּצַר אֶת־מוֹאָב וְאַל־תִּתְגָּר בָּם מִלְחָמָה כִּי לֹא־אֶתֵּן לְךָ מֵאַרְצוֹ יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי־לוֹט נָתַתִּי אֶת־עָר יְרֻשָּׁה: 10 הָאֵמִים לְפָנִים יָשְׁבוּ בָהּ עַם גָּדוֹל וְרַבִּים וָרָם כָּעֲנָקִים: 11 רְפָאִים גַּם־הֵם יֵחָשְׁבוּ כָּעֲנָקִים וְהַמֹּאָבִים יִקְרְאוּ לָהֶם אֵמִים: 12 וּבְשֵׂעִיר יָשְׁבוּ הַחֹרִים לְפָנִים וּבְנֵי עֵשָׂו יִירָשׁוּם וַיַּשְׁמִידוּם מִפְּנֵיהֶם וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ יְרֻשָּׁתוֹ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָהֶם: 13 עַתָּה קוּמוּ לָכֶם וְעִבְרוּ אֶת־נַחַל זָרֶד וַנַּעֲבֹר אֶת־נַחַל זָרֶד: 14 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר הָלַכְנוּ מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ עַד אֲשֶׁר־עָבַרְנוּ אֶת־נַחַל זָרֶד שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה עַד־תֹּם כָּל־הַדּוֹר אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם: 15 וְגַם יַד־יְהוָה הָיְתָה בָּם לְהָמֵם מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה עַד תֻּמָּם: 16 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה לָמוּת מִקֶּרֶב הָעָם: 17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 18 אַתָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת־גְּבוּל מוֹאָב אֶת־עָר: 19 וְקָרַבְתָּ מוּל בְּנֵי עַמּוֹן אַל־תְּצֻרֵם וְאַל־תִּתְגָּר בָּם כִּי לֹא־אֶתֵּן מֵאֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן לְךָ יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי־לוֹט נְתַתִּיהָ יְרֻשָּׁה: 20 אֶרֶץ רְפָאִים תֵּחָשֵׁב גַּם־הִוא רְפָאִים יָשְׁבוּ־בָהּ לְפָנִים וְהָעַמֹּנִים יִקְרְאוּ לָהֶם זַמְזֻמִּים: 21 עַם גָּדוֹל וְרַבִּים וָרָם כָּעֲנָקִים וַיַּשְׁמִידֵם יְהוָה מִפְּנֵיהֶם וַיִּירָשֻׁם וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם: 22 כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לִבְנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֶת־הַחֹרִי מִפְּנֵיהֶם וַיִּירָשֻׁם וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה: 23 וְהָעַוִּים הַיֹּשְׁבִים בַּחֲצֵרִים עַד עַזָּה כַּפְתֹּרִים הַיֹּצְאִים מִכַּפְתֹּר הִשְׁמִידוּם וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם: 24 קוּמוּ סְעוּ וְעִבְרוּ אֶת־נַחַל אַרְנֹן רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת־סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הָאֱמֹרִי וְאֶת־אַרְצוֹ הָחֵל רֵשׁ וְהִתְגָּר בּוֹ מִלְחָמָה: 25 הַיּוֹם הַזֶּה אָחֵל תֵּת פַּחְדְּךָ וְיִרְאָתְךָ עַל־פְּנֵי הָעַמִּים תַּחַת כָּל־הַשָּׁמָיִם אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן שִׁמְעֲךָ וְרָגְזוּ וְחָלוּ מִפָּנֶיךָ: 26 וָאֶשְׁלַח מַלְאָכִים מִמִּדְבַּר קְדֵמוֹת אֶל־סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן דִּבְרֵי שָׁלוֹם לֵאמֹר: 27 אֶעְבְּרָה בְאַרְצֶךָ בַּדֶּרֶךְ בַּדֶּרֶךְ אֵלֵךְ לֹא־אָסוּר יָמִין וּשְׂמֹאל: 28 אֹכֶל בַּכֶּסֶף תְּשִׁבְרֵנִי וְאָכַלְתִּי וּמַיִם בַּכֶּסֶף תִּתֶּן־לִי וְשָׁתִיתִי רַק אֶעְבְּרָה בְרַגְלָי: 29 כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ־לִי בְּנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר וְהָעַמֹּנִים הַיֹּשְׁבִים בְּעָר עַד אֲשֶׁר אֶעֱבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ: 30 וְלֹא־אָבָה סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַעֲבִרֵנוּ בּוֹ כִּי הִקְשָׁה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־רוּחוֹ וְאִמֵּץ אֶת־לְבָבוֹ לְמַעַן תִּתּוֹ בְיָדְךָ כַּיּוֹם הַזֶ

Verso *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ונא آلوده كنيد مر آن زمين آنچه شما در آن كه آن خون او آلوده كند مر آن زمين و برزمين 33
نه كفارت شود [يخون] آنچه ريخته شد در آن كه الّا در خونِ ريزاي او * ونه پليد كني مر آن 34
زمين آنچه شما نشينان در آن آنچه من مسكن گيرا در ميانِ آن كه من : مسكن گيرا در ميانِ
پسرانِ يسرائل . * فصل سي ششم . * مرديك شدند سروراني آن پدران بالهلي 1
خانهاي پسرانِ جلعد پسري مكير پسري منّسه از اهلي خانهاي پسرانِ يوسف و سخن گفتند
پيشِ مسه و پيشِ آن مهتران سروراني پدران پسرانِ يسرائل * گفتند مر خداوندي من 2
بفرمود " بدادن مر آن زمين در احسنتا در قرعه بپسرانِ يسرائل وخداوندي من فرموده آمد
بِيَد بدادن مر احسنتاي صلفحد برادري ايما بدختراني او * وباشد بيگه از پسرانِ قبيلهاي 3
پسرانِ يسرائل برآن وكم شود احسنتاي ايشان از احسنتاي پدراني ايما و زياده شود ابر
احسنتاي آن قبيله آنچه باشند بايشان واز قرعهي احسنتاي ايما كم شود * واكر باشد آن 4
ويل بپسراني يسرائل و زياده شود احسنتاي ايشان ابر احسنتاي آن قبيله آنچه باشند بايشان
واز احسنتاي قبيلهي پدري ايما كم شود احسنتاي ايشان * بفرمود مسه مر پسرانِ يسرائل 5
ابر امري " بكفتن نيك قبيلهي پسرانِ يوسف سخن كويان * اين آن سخن آنچه بفرمود " 6
بدختراني صلفحد بكفتن بنيكو در چشمان ايشان باشند برآن خاصه باهلي خانهي قبيلهي
پدري ايشان باشند برآن * ونه كردد احسنتا بپسرانِ يسرائل از قبيله بقبيله كه مرد در 7
احسنتاي [قبيلهي] پدراني او واصل شوند پسرانِ يسرائل * وهمه دختري ميراث كيراي احسنتا 8
از قبيلهاي پسرانِ يسرائل بيكه از اهلي خانهي قبيلهي پدري ان باشد برن بسبب ميراث
كيرند پسرانِ يسرائل مرد احسنتاي پدري او * ونه كردد احسنتا از قبيله بقبيله دكر كه مرد در و
احسنتاي او واصل شوند پسرانِ يسرائل * چون آنچه بفرمود " مر مسه همچنين بكردند 10
دختراني صلفحد * بودند محله ترصه وحجله وملكه ونعه [دختراني صلفحد] پسراني 11
عمِ ايشان برآن * از اهلي خانهاي پسرانِ منّسه پسري يوسف بودند برآن وبود احسنتاي 12
ايشان ابر قبيلهي اهلي خانهي پدري ايشان * اينان آن فرمانها و آن حكمها آنچه بفرمود " 13
در دستي مسه بپسراني يسرائل در عربوت مواب ابر يردن يرحو .

נשלם ספר במדבר

Ita non contaminabitis terram in qua vos estis, nam sanguis sanguinis contaminabit terram : neq; terra expiabitur pro sanguine qui effusus est in ea, nisi per sanguinem effundentis illum. Et non polluetis terram de terra in qua vos habitabitis, cum ego habitationem habeam in medio filiorum Israel.

CAP. XXXVI.

Accesserunt autem capitanei patrum familiæ filiorum Galeed filii Machir filii Manasse de familiis filiorum Ioseph: & locuti sunt coram Mosen & coram principibus, capitaneis patrum filiorum Israel, Dicentes: Domino iubente iussisti, ut dividentes humum sorte filiis Israel, tribui etiam domini nostri mos iussus es à Domino dare terram filiis Salphaad fratris nostri filiabus ejus. Et si fuerint uni ex filiis tribuum filiorum Israel in uxores, tunc minuetur possessio earum à possessione patrum nostrorum, addeturque possessioni tribûs eorum quibus fuerint uxores, & de sorte possessionis nostræ auferetur. Et cùm fuerit Iubel filiis Israel, tunc celebrior possessio earum possessioni tribûs eorum quibus fuerint uxores: atque ita de possessione tribûs patrum nostrorum minuetur possessio earum. Præcepit itaque Moses filiis Israel iussu Domini, dicendo; Recti tribus filiorum Ioseph loquuntur. Hoc est quod præcepit Dominus de filiabus Salphehad, dicendo; Bene in oculis eorum fiat: tantùm familiæ tribûs patris sui fiat in uxores. Ne quatenus possessio filiorum Israel de tribu ad tribum: quisque enim possessioni tribûs patrum suorum adhærebunt filii Israel. Et omnis filia hæreditatis capit possessionem de tribubus filiorum Israel, uni de familiis tribûs patris sui erit in uxorem ut hæreditatis capiant filii Israel unusquisque possessionem patris sui. Ne quatenus possessio de tribu ad tribum alium: quia unusquisque possessioni suæ adhærebunt filii Israel. Quemadmodum præceperat Dominus Mosi, sic fecerunt filiæ Selophehad: Nam fuerunt Mahlah, Tirzah, & Hoglah, & Melchah, & Noah filiæ Selophehad filiis patrui sui in uxores: Ex qui erant de familiis filiorum Manassis filii Ioseph, fuerunt in uxores: fuitque possessio earum tribui familiæ patris earum. Ista sunt præcepta ac judicia quæ præcepit Dominus per manum Mosis filiis Israel in Arboth Moab juxta Jordanem prope Jericho.*

Absolutus est liber Bemidbar.

אבותיהם בני ישראל : 41 ויעש משה ואהרן
כאשר צוה יהוה את משה ויפקדם במדבר
סיני : 42 ויהי מחרת ויעל משה ואהרן
ראשי העם הגבעה לאמר הננו ועלינו אל
המקום אשר אמר יהוה כי חטאנו : 43 ויאמר
משה למה זה אתם עברים את פי יהוה והוא
לא תצלח : 44 ולא תעלו ויזדו לעלות אל
ראש ההר וארון ברית יהוה ומשה לא משו
מקרב המחנה : 45 וירד העמלקי והכנעני
הישב בהר ההוא ויכום ויכתום עד החרמה :
טו 1 וידבר יהוה אל משה לאמר : 2 דבר אל
בני ישראל ואמרת אלהם כי תבאו אל ארץ
מושבתיכם אשר אני נתן לכם : 3 ועשיתם
אשה ליהוה עלה או זבח לפלא נדר או
בנדבה או במועדיכם לעשות ריח ניחח ליהוה
מן הבקר או מן הצאן : 4 והקריב המקריב
קרבנו ליהוה מנחה עשרון סלת בלול רבעית
ההין שמן : 5 ויין לנסך רבעית ההין תעשה
על העלה או לזבח לכבש האחד : 6 או לאיל
תעשה מנחה שני עשרנים סלת בלולה שלשית
ההין שמן : 7 ויין לנסך שלשית ההין תקריב
ריח ניחח ליהוה : 8 וכי תעשה בן בקר עלה
או זבח לפלא נדר או שלמים ליהוה : 9 והקריב
על בן הבקר מנחה שלשה עשרנים סלת בלולה
חצי ההין שמן : 10 ויין יקריב חצי ההין
אשה ריח ניחח ליהוה : 11 ככה יעשה לשור
האחד או לאיל האחד או לכשב או לעז :
12 במספר אשר תעשון ככה תעשו לאחד
במספרם : 13 כל האזרח יעשה ככה את אלה
להקריב אשה ריח ניחח ליהוה : 14 וכי יגור
אתכם גר או אשר בתוככם לדרתיכם והעשה
אשה ריח ניחח ליהוה כאשר תעשו כן יעשה :
15 הקהל חק אחד לכם ולגר הגר חק עולם
לדרתיכם כמוכם כגר יהיה לפני יהוה : 16 תורה
אחת ומשפט אחד יהיה לכם ולגר הגר אתכם :
17 וידבר יהוה אל משה לאמר : 18 דבר אל
בני ישראל ואמרת אלהם בבאכם אל הארץ
אשר אני מביא אתכם שמה : 19 והיה באכלכם
מלחם הארץ תרימו תרומה ליהוה : 20 ראשית
עריסתיכם חלה תרימו תרומה כתרומת גרן
כן תרימו אתה : 21 מראשית עריסתיכם תתנו
ליהוה תרומה לדרתיכם : 22 וכי תשגו ולא
תעשו את כל המצות האלה אשר דבר יהוה
אל משה : 23 את כל אשר צוה יהוה אליכם
ביד משה מן היום אשר צוה יהוה והלאה
לדרתיכם : 24 והיה אם מעיני העדה נעשתה
לכל העדה עשה אחד פר בן בקר לריח ניחח
ליהוה ומנחתו ונסכו כמשפט ושעיר עזים
אחד לחטאת : 25 וכפר הכהן על כל עדת בני
ישראל ונסלח להם כי שגגה הוא והם הביאו
את קרבנם אשה ליהוה וחטאתם לפני יהוה
על שגגתם : 26 ונסלח לכל עדת בני ישראל
ולגר הגר בתוכם כי לכל העם בשגגה : 27 ואם
נפש אחת תחטא בשגגה והקריבה עז בת
שנתה לחטאת : 28 וכפר הכהן על הנפש
השגגת בחטאה בשגגה לפני יהוה לכפר עליה
ונסלח לה : 29 לאזרח בבני ישראל לגר הגר
בתוכם תורה אחת יהיה לכל עשה בשגגה :
30 ונפש אשר תעשה ביד רמה מן האזרח ומן
הגר את יהוה הוא מגדף והנכרתה הנפש
ההוא מקרב עמה : 31 כי דבר יהוה בזה ואת
מצותו הפר הכרת תכרת הנפש ההוא עונה
בה : 32 ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש
מקשש עצים ביום השבת : 33 ויקריבו אתו
המצאים אתו מקשש עצים אל משה ואל
אהרן ואל כל העדה : 34 ויניחו אתו במשמר
כי לא פרש מה יעשה לו : 35 ויאמר יהוה אל
משה מות יומת האיש רגום אתו אבן כל העדה
מחוץ למחנה : 36 ויוציאו כל העדה אתו אל
מחוץ למחנה וירגמו אתו באבנים וימת כאשר
צוה יהוה את משה : 37 ויאמר יהוה אל משה
לאמר : 38 דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם
ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדרתם
ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת : 39 והיה
לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל
מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי
לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם :
40 למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם
קדשים לאלהיכם : 41 אני יהוה אלהיכם אשר
הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם
לאלהים אני יהוה אלהיכם : טז 1 ויקח קרח
בן יצהר בן קהת בן לוי ודתן ואבירם בני
אליאב ואון בן פלת בני ראובן : 2 ויקמו
לפני משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים
נשיאי עדה קראי מועד אנשי שם : 3 ויקהלו
על משה ועל אהרן ויאמרו אלהם רב לכם כי
כל העדה כלם קדשים ובתוכם יהוה ומדוע
תתנשאו על קהל יהוה : 4 וישמע משה ויפל
על פניו : 5 וידבר אל קרח ואל כל עדתו
לאמר בקר והודיע יהוה את אשר לו ואת
הקדוש והקריב אליו ואת אשר יבחר בו
יקריב אליו : 6 זאת עשו קחו לכם מחתות
קרח וכל עדתו : 7 ותנו עליהן אש ושימו
עליהן קטרת לפני יהוה מחר והיה האיש
אשר יבחר יהוה הוא הקדוש רב לכם בני
לוי : 8 ויאמר משה אל קרח שמעו נא בני לוי :
9 המעט מכם כי הבדיל אלהי ישראל אתכם
מעדת ישראל להקריב אתכם אליו לעבד את
עבדת משכן יהוה ולעמד לפני העדה לשרתם :
10 ויקרב אתך ואת כל אחיך בני לוי אתך
ובקשתם גם כהנה : 11 לכן אתה וכל עדתך
הנועדים על יהוה ואהרן מה הוא כי תלינו
עליו : 12 וישלח משה לקרא לדתן ולאבירם
בני אליאב ויאמרו לא נעלה : 13 המעט כי
העלית אתנו מארץ זבת חלב ודבש להמתנו
במדבר כי תשתרר עלינו גם השתרר : 14 אף
לא אל ארץ זבת חלב ודבש הביאתנו ותתן
לנו נחלת שדה וכרם עיני האנשים ההם
תנקר לא נעלה : 15 ויחר למשה מאד ויאמר
אל יהוה אל תפן אל מנחתם לא חמור אחד
מהם נשאתי ולא הרעתי את אחד מהם :
16 ויאמר משה אל קרח אתה וכל עדתך היו
לפני יהוה אתה והם ואהרן מחר : 17 וקחו
איש מחתתו ונתתם עליהן קטרת והקרבתם
לפני יהוה איש מחתתו חמשים ומאתים
מחתת אתה ואהרן איש מחתתו : 18 ויקחו
איש מחתתו ויתנו עליהן אש וישימו עליהן
קטרת ויעמדו פתח אהל מועד ומשה ואהרן :
19 ויקהל עליהם קרח את כל העדה פתח אהל
מועד וירא כבוד יהוה אל כל העדה : 20 וידבר
יהוה אל משה ואל אהרן לאמר : 21 הבדלו
מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע : 22 ויפלו
על פניהם ויאמרו אל אלהי הרוחת לכל בשר
האיש אחד יחטא ועל כל העדה תקצף : 23 וידבר
יהוה אל משה לאמר : 24 דבר אל העדה לאמר
העלו מעל משכן קרח דתן ואבירם : 25 ויקם
משה וילך אל דתן ואבירם וילכו אחריו זקני
ישראל : 26 וידבר אל העדה לאמר סורו נא
מעל אהלי האנשים הרשעים האלה ואל תגעו
בכל אשר להם פן תספו בכל חטאתם : 27 ויעלו
מעל משכן קרח דתן ואבירם מסביב ודתן
ואבירם יצאו נצבים פתח אהליהם ונשיהם
ובניהם וטפם : 28 ויאמר משה בזאת תדעון כי
יהוה שלחני לעשות את כל המעשים האלה
כי לא מלבי : 29 אם כמות כל האדם ימתון
אלה ופקדת כל האדם עליהם לא יהוה שלחני :
30 ואם בריאה יברא יהוה ופצתה האדמה את
פיה ובלעה אתם ואת כל אשר להם וירדו
חיים שאלה וידעתם כי נאצו האנשים האלה
את יהוה : 31 ויהי ככלתו לדבר את כל הדברים
האלה ותבקע האדמה אשר תחתיהם : 32 ותפתח
הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיהם ואת
כל האדם אשר לקרח ואת כל הרכוש : 33 וירדו
הם וכל אשר להם חיים שאלה ותכס עליהם
הארץ ויאבדו מתוך הקהל : 34 וכל ישראל
אשר סביבתיהם נסו לקולם כי אמרו פן תבלענו
הארץ : 35 ואש יצאה מאת יהוה ותאכל את
החטאת המקריבים את הקטרת : יז 1 וידבר
יהוה אל משה לאמר : 2 אמר אל אלעזר בן
אהרן הכהן וירם את המחתות מבין השרפה
ואת האש זרה הלאה כי קדשו : 3 מחתות
החטאים האלה בנפשתם ועשו אתם רקעי
פחים צפוי למזבח כי הקריבם לפני יהוה
ויקדשו ויהיו לאות לבני ישראל : 4 ויקח
אלעזר הכהן את מחתות הנחשת אשר הקריבו
השרפים וירקעו צפוי למזבח : 5 זכרון לבני
ישראל למען אשר לא יקרב איש זר אשר לא
מזרע אהרן הוא לשום קטרת לפני יהוה ולא
יהיה כקרח וכעדתו כאשר דבר יהוה אליו
ביד משה : 6 וילנו כל עדת בני ישראל ממחרת
על משה ועל אהרן לאמר אתם המתם את עם
יהוה : 7 ויהי בהקהל העדה על משה ועל
אהרן ויפנו אל אהל מועד והנה כסהו הענן
וירא כבוד יהוה : 8 ויבא משה ואהרן אל פני
אהל מועד : 9 וידבר יהוה אל משה לאמר :
10 הרמו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע
ויפלו על פניהם : 11 ויאמר משה אל אהרן קח
את המחתה ותן עליה אש מעל המזבח ושים
קטרת והולך מהרה אל העדה וכפר עליהם כי
יצא הקצף מלפני יהוה החל הנגף : 12 ויקח
אהרן כאשר דבר משה וירץ אל תוך הקהל
והנה החל הנגף בעם ויתן את הקטרת ויכפר
על העם : 13 ויעמד בין המתים ובין החיים
ותעצר המגפה : 14 ויהיו המתים במגפה
ארבעה עשר אלף ומאתים מלבד המתים על
דבר קרח : 15 וישב אהרן אל משה אל פתח
אהל מועד והמגפה נעצרה : 16 וידבר יהוה אל
משה לאמר : 17 דבר אל בני ישראל וקח מאתם
מטה מטה לבית אב מאת כל נשיאם לבית אבתם
שנים עשר מטות איש את שמו תכתב על
מטהו : 18 ואת שם אהרן תכתב על מטה לוי כי
מטה אחד לראש בית אבתם : 19 והנחת אתם
באהל מועד לפני העדות אשר אועד לכם שמה :
20 והיה האיש אשר אבחר בו מטהו יפרח
והשכתי מעלי את תלונות בני ישראל אשר הם
מלינים עליכם : 21 וידבר משה אל בני ישראל
ויתנו אליו כל נשיאיהם מטה לנשיא מטה
לנשיא לשבטתם שנים עשר מטות ומטה אהרן
בתוך מטותם : 22 וינח משה את המטות לפני
יהוה באהל העדות : 23 ויהי ממחרת ויבא משה
אל אהל העדות והנה פרח מטה אהרן לבית לוי
ויצא פרח והוציא לבלים והבשיל שקדים :
24 ויוצא משה את כל המטות מלפני יהוה אל
כל בני ישראל וירא ויקחו איש מטהו : 25 ויאמר
יהוה אל משה השב את מטה אהרן לפני העדות
למשמרת לאות לבני מרי ותכל תלנותם מעלי
ולא ימתו : 26 ויעש משה כאשר צוה יהוה אתו
כן עשה : 27 ויאמרו בני ישראל אל משה לאמר
הן גוענו אבדנו כלנו אבדנו : 28 כל הקרב
הקרב אל משכן יהוה ימות האם תמנו לגוע :
יח 1 ויאמר יהוה אל אהרן אתה ובניך ובית
אבתיך אתך תשאו את עון המקדש ואתה
ובניך אתך תשאו את עון כהנתכם : 2 וגם את
אחיך מטה לוי שבט אביך הקריב אתך ויוסגו
עליך ושרתך ואתה ובניך אתך לפני אהל
העדות : 3 ושמרו משמרתך ומשמרת כל האהל
אך אל כלי הקדש ואל המזבח לא יקרבו וגם
הם גם אתם : 4 ונלוו עליך ושמרו את משמרת
אהל מועד לכל עבדת האהל וזר לא יקרב
אליכם : 5 ושמרתם את משמרת הקדש ואת
משמרת המזבח ולא יהיה עוד קצף על בני
ישראל : 6 ואני הנה לקחתי את אחיכם את
הלוים מתוך בני ישראל לכם מתנה נתנים
ליהוה לעבד את עבדת אהל מועד : 7 ואתה
ובניך אתך תשמרו את כהנתכם לכל דבר
המזבח ולמבית לפרכת ועבדתם עבדת מתנה
אתן את כהנתכם והזר הקרב יומת : 8 ויאמר
יהוה אל אהרן ואני הנה נתתי לך את משמרת
תרומתי לכל קדשי בני ישראל לך נתתים
למשחה ולבניך לחק עולם : 9 זה יהיה לך מקדש
הקדשים מן האש כל קרבנם לכל מנחתם
וכל חטאתם וכל אשמם אשר ישיבו לי קדש
קדשים הוא לך ולבניך : 10 במקדש קדשים
תאכלנו כל זכר יאכל אתו קדש יהיה לך :
11 וזה לך תרומת מתנתם לכל תנופות בני
ישראל לך נתתים ולבניך ולבנתיך אתך לחק
עולם כל טהור בביתך יאכל אתו : 12 כל חלב
יצהר וכל חלב תירש ודגן ראשיתם אשר יתנו
ליהוה לך נתתים : 13 בכרי כל אשר בארצם
אשר יביאו ליהוה לך יהיה כל טהור בביתך
יאכל אתו : 14 כל חרם בישראל לך יהיה :
15 כל פטר רחם לכל בשר אשר יקריבו ליהוה
באדם ובבהמה יהיה לך אך פדה תפדה את
בכור האדם ואת בכור הבהמה הטמאה תפדה :
16 ופדיו מבן חדש תפדה בערכך כסף חמשת
שקלים בשקל הקדש עשרים גרה הוא : 17 אך
בכור שור או בכור כשב או בכור עז לא תפדה
קדש הם את דמם תזרק על המזבח וחלבם
תקטיר אשה לריח ניחח ליהוה : 18 ובשרם
יהיה לך כחזה התנופה וכשוק הימין לך יהיה :
19 כל תרומת הקדשים אשר ירימו בני ישראל
ליהוה נתתי לך ולבניך ולבנתיך אתך לחק
עולם ברית מלח עולם הוא לפני יהוה לך
ולזרעך אתך : 20 ויאמר יהוה אל אהרן בארצם
לא תנחל ובתוכם לא יהיה לך חלק בתוך בני
ישראל אני חלקך ונחלתך בתוך בני ישראל :
21 ולבני לוי הנה נתתי כל מעשר בישראל
לנחלה תחת עבדתם אשר הם עבדים את עבדת
אהל מועד : 22 ולא יקרבו עוד בני ישראל אל
אהל מועד לשאת חטא למות : 23 ועבד הלוי
הוא יעבד את עבדת אהל מועד והם ישאו
עונם חק עולם לדרתיכם ובתוך בני ישראל לא
ינחלו נחלה : 24 כי את מעשר בני ישראל אשר
ירימו תרומה ליהוה נתתי ללוים לנחלה על כן
אמרתי להם בתוך בני ישראל לא ינחלו נחלה :
25 וידבר יהוה אל משה לאמר : 26 ואל הלוים
תדבר ואמרת אלהם כי תקחו מאת בני ישראל
את המעשר אשר נתתי לכם מאתם בנחלתכם
והרמתם ממנו תרומת יהוה מעשר מן המעשר :
27 ונחשב לכם תרומתכם כדגן מן הגרן וכמלאה
מן היקב : 28 כן תרימו גם אתם תרומת יהוה
מכל מעשרתיכם אשר תקחו מאת בני ישראל
ונתתם ממנו את תרומת יהוה לאהרן הכהן :
29 מכל מתנתיכם תרימו את כל תרומת יהוה
מכל חלבו את מקדשו ממנו : 30 ואמרת אלהם
בהרימכם את חלבו ממנו ונחשב ללוים כתבואת
הגרן וכתבואת היקב : 31 ואכלתם אתו בכל
מקום אתם וביתכם כי שכר הוא לכם תחת
עבדתכם באהל מועד : 32 ולא תשאו עליו חטא
בהרימכם את חלבו ממנו ואת קדשי בני ישראל
לא תחללו ולא תמותו : יט 1 וידבר יהוה אל
משה ואל אהרן לאמר : 2 זאת חקת התורה
אשר צוה יהוה לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו
אליך פרה אדמה תמימה אשר אין בה מום
אשר לא עלה עליה על : 3 ונתתם אתה אל
אלעזר הכהן והוצא אתה אל מחוץ למחנה
ושחט אתה לפניו : 4 ולקח אלעזר הכהן מדמה
באצבעו והזה אל נכח פני אהל מועד מדמה
שבע פעמים : 5 ושרף את הפרה לעיניו את
עורה ואת בשרה ואת דמה על פרשה ישרף :
6 ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת
והשליך אל תוך שרפת הפרה : 7 וכבס בגדיו
הכהן ורחץ בשרו במים ואחרי כן יבא אל
המחנה וטמא הכהן עד הערב : 8 והשרף אתה
יכבס בגדיו במים ורחץ בשרו במים וטמא עד
הערב : 9 ואסף איש טהור את אפר הפרה
והניח מחוץ למחנה במקום טהור והיתה
לעדת בני ישראל למשמרת למי נדה חטאת
הוא : 10 וכבס האסף את אפר הפרה בגדיו
וטמא עד הערב והיתה לבני ישראל ולגר הגר
בתוכם לחקת עולם : 11 הנוגע במת לכל נפש
אדם וטמא שבעת ימים : 12 הוא יתחטא בו
ביום השלישי וביום השביעי יטהר ואם לא
יתחטא ביום השלישי וביום השביעי לא יטהר :
13 כל הנוגע במת בנפש האדם אשר ימות
ולא יתחטא את משכן יהוה טמא ונכרתה
הנפש ההוא מישראל כי מי נדה לא זרק עליו
טמא יהיה עוד טמאתו בו : 14 זאת התורה אדם
כי ימות באהל כל הבא אל האהל וכל אשר
באהל יטמא שבעת ימים : 15 וכל כלי פתח
אשר אין צמיד פתיל עליו טמא הוא : 16 וכל
אשר יגע על פני השדה בחלל חרב או במת או
בעצם אדם או בקבר יטמא שבעת ימים :
17 ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן
עליו מים חיים אל כלי : 18 ולקח אזוב וטבל
במים איש טהור והזה על האהל ועל כל הכלים
ועל הנפשות אשר היו שם ועל הנוגע בעצם או
בחלל או במת או בקבר : 19 והזה הטהור על
הטמא ביום השלישי וביום השביעי וחטאו
ביום השביעי וכבס בגדיו ורחץ במים וטהר
בערב : 20 ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה
הנפש ההוא מתוך הקהל כי את מקדש יהוה
טמא מי נדה לא זרק עליו טמא הוא : 21 והיתה
להם לחקת עולם וגם המזה מי הנדה יכבס
בגדיו והנגע במי הנדה יטמא עד הערב :
22 וכל אשר יגע בו הטמא יטמא והנפש
הנגעת תטמא עד הערב : כ 1 ויבאו בני ישראל
כל העדה מדבר צן בחדש הראשון וישב העם
במדבר קדש ותמת שם מרים ותקבר שם :
2 ולא היה מים לעדה ויקהלו על משה ועל
אהרן : 3 וירב העם עם משה ויאמרו לאמר
ולו גוענו בגוע אחינו לפני יהוה : 4 ולמה
הקהלתם את קהל יהוה אל המדבר הזה למות
שם אנחנו ובעירנו : 5 ולמה העליתנו ממצרים
להביאנו אל המקום הרע הזה לא מקום זרע
ותאנה וגפן ורמון וגם מים אין לשתות :
6 ויבא משה ואהרן מפני הקהל אל פתח אהל
מועד ויפלו על פניהם ויראה כבוד יהוה אליהם :
7 וידבר יהוה אל משה לאמר : 8 קח את המטה
והקהל את העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם
אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם
מים והשקית את העדה ואת בעירם : 9 ויקח
משה את המטה מלפני יהוה כאשר צוה אתו :
10 ויקהלו משה ואהרן את הקהל אל פני הסלע
ויאמר להם שמעו נא המרים הנמן מן הסלע
הזה נוציא לכם מים : 11 וירם משה את ידו
ויך את הסלע במטהו פעמים ויצאו מים רבים
ותשת העדה ואת בעירה : 12 ויאמר יהוה אל
משה ואל אהרן יען לא האמנתם בי להקדישני
לעיני בני ישראל לכן לא תביאו את הקהל
הזה אל הארץ אשר נתתי להם : 13 המה מי
מריבה אשר הריבו בני ישראל את יהוה
ויקדש בם : 14 וישלח משה מלאכים מקדש
אל מלך אדום כה אמר אחיך ישראל אתה
ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו : 15 וירדו
אבתינו מצרימה וישבנו במצרים ימים רבים
וירעו מצרים אתנו ואת אבתינו : 16 ונצעק אל
יהוה וישמע קלנו וישלח מלאך ויצאנו ממצרים
והנה אנחנו בקדש עיר קצה גבולך : 17 נעברה
נא בארצך לא נעבר בשדה ובכרם ולא נשתה
מי באר דרך המלך נלך לא נסור ימין ושמאל
עד אשר נעבר גבולך : 18 ויאמר אליו אדום לא
תעבר בי פן בחרב אצא לקראתך : 19 ויאמרו
אליו בני ישראל במסלה נעלה ואם מימיך
נשתה אני ומקני ונתתי כספו אין דבר רק
אעברה ברגלי : 20 ויאמר לא תעבר ויצא אדום
לקראתו בעם כבד וביד חזקה : 21 וימאן אדום
נתן את ישראל עבר בגבלו ויט ישראל מעליו :
22 ויסעו מקדש ויבאו בני ישראל כל העדה
הר האהר : 23 ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן
בהר האהר על גבול ארץ אדום לאמר : 24 יאסף
אהרן אל עמיו כי לא יבא אל הארץ אשר נתתי
לבני ישראל על אשר מריתם את פי למי מריבת
מי : 25 קח את אהרן ואת אלעזר בנו והעל אתם
אל הר האהר : 26 והפשט את אהרן את בגדיו
והלבשת אתם את אלעזר בנו ואהרן יאסף
ומת שם : 27 ויעש משה כאשר צוה יהוה
ויעלו אל הר האהר לעיני כל העדה : 28 ויפשט
משה את אהרן את בגדיו וילבש אתם את אלעזר
בנו וימת אהרן שם בראש ההר וירד משה
ואלעזר מן ההר : 29 וירא כל העדה כי גוע
אהרן ויבכו את אהרן שלשים יום כל בית
ישראל : כא 1 וישמע הכנעני מלך ערד יושב
הנגב כי בא ישראל דרך האתרים וילחם בישראל
וישב ממנו שבי : 2 וידר ישראל נדר ליהוה
ויאמר אם נתן תתן את העם הזה בידי והחרמתי
את ערהם : 3 וישמע יהוה בקול ישראל ויתן
את הכנעני והחרם אתם ואת עריהם ויקרא שם
המקום חרמה : 4 ויסעו מהר ההר דרך ים סוף
לסבב את ארץ אדום ותקצר נפש העם בדרך :
5 וידבר העם באלהים ובמשה למה העליתנו
ממצרים למות במדבר כי אין לחם ואין מים
ונפשנו קצה בלחם הקלקל : 6 וישלח יהוה
בעם את הנחשים השרפים וינשכו את העם
וימת עם רב מישראל : 7 ויבא העם אל משה
ויאמרו חטאנו כי דברנו ביהוה ובך התפלל
אל יהוה ויסר מעלינו את הנחש ויתפלל משה
בעד העם : 8 ויאמר יהוה אל משה עשה לך
שרף ושים אתו על נס והיה כל הנשוך וראה
אתו וחי : 9 ויעש משה נחש נחשת וישמו על
הנס והיה אם נשך הנחש את איש והביט אל
נחש הנחשת וחי : 10 ויסעו בני ישראל ויחנו
באבת : 11 ויסעו מאבת ויחנו בעיי העברים
במדבר אשר על פני מואב מזרח השמש :
12 משם נסעו ויחנו בנחל זרד : 13 משם נסעו
ויחנו בעבר ארנון אשר במדבר היצא מגבול
האמרי כי ארנון גבול מואב בין מואב ובין
האמרי : 14 על כן יאמר בספר מלחמות יהוה
את והב בסופה ואת הנחלי ארנון : 15 ואשד
הנחלים אשר נטה לשבת ער ונשען לגבול מואב :
16 ומשם באר הוא הבאר אשר אמר יהוה לאסף
את העם ואתנה להם מים : 17 אז ישיר ישראל
את השירה הזאת עלי באר ענו לה : 18 באר
כרוה שרים כרוה נדיבי העם במחקק במשעניהם
ומן המדבר מתנה : 19 ומן מתנה נחליאל ומן
נחליאל במות : 20 ומן במות הגיא אשר בשדה
מואב ראש הפסגה ונשקפה על פני הישימן :
21 וישלח ישראל מלאכים אל סיחן מלך האמרי
לאמר : 22 אעברה בארצך לא נטה בשדה ובכרם
לא נשתה מי באר בדרך המלך נלך עד אשר
נעבר גבולך : 23 ולא נתן סיחן את ישראל
עבר בגבלו ויאסף סיחן את כל עמו ויצא לקראת
ישראל המדברה ויבא יהצה וילחם בישראל :
24 ויכהו ישראל לפי חרב וירש את ארצו מארנון
עד יבק עד בני עמון כי עז גבול בני עמון :
25 ויקח ישראל את כל הערים האלה וישב
ישראל בכל ערי האמרי בחשבון ובכל בנתיה :
26 כי חשבון עיר סיחן מלך האמרי הוא ויהי
נלחם במלך מואב הראשון ויקח את כל ארצו
מידו עד ארנון : 27 על כן יאמרו המשלים
באו חשבון תבנה ותכונן עיר סיחן : 28 כי אש
יצאה מחשבון להבה מקרית סיחן אכלה ער
מואב בעלי במות ארנון : 29 אוי לך מואב אבדת
עם כמוש בנתיו בשבי ובנתיו בשבות לאמרי
סיחן מלך האמרי : 30 ונירם אבד חשבון עד
דיבון ונשים עד נפח אשר עד מידבא : 31 וישב
ישראל בארץ האמרי : 32 וישלח משה לרגל את
יעזר וילכדו את בנתיה ויורש את האמרי אשר
שם : 33 ויפנו וילכו דרך הבשן ויצא עוג מלך
הבשן לקראתם הוא וכל עמו למלחמה אדרעי :
34 ויאמר יהוה אל משה אל תירא אתו כי בידך
נתתי אתו ואת כל עמו ואת ארצו ועשית לו
כאשר עשית לסיחן מלך האמרי אשר יושב
בחשבון : 35 ויכו אתו ואת בניו ואת כל עמו
עד בלתי השאיר לו שריד ויירשו את ארצו :
כב 1 ויסעו בני ישראל ויחנו בערבת מואב
מעבר לירדן יריחו : 2 וירא בלק בן צפור את כל
אשר עשה ישראל לאמרי : 3 ויגר מואב מפני
העם מאד כי רב הוא ויקץ מואב מפני בני
ישראל : 4 ויאמר מואב אל זקני מדין עתה
ילחכו הקהל את כל סביבתינו כלחך השור את
ירק השדה ובלק בן צפור מלך למואב בעת
ההוא : 5 וישלח מלאכים אל בלעם בן בעור
פתורה אשר על הנהר ארץ בני עמו לקרא לו
לאמר הנה עם יצא ממצרים הנה כסה את עין
הארץ והוא ישב ממלי : 6 ועתה לכה נא ארה לי
את העם הזה כי עז הוא ממני אולי אוכל נכה
בו ואגרשנו מן הארץ כי ידעתי את אשר תברך
מברך ואשר תאר יואר : 7 וילכו זקני מואב
וזקני מדין וקסמים בידם ויבאו אל בלעם
וידברו אליו דברי בלק : 8 ויאמר אליהם לינו
פה הלילה והשבתי אתכם דבר כאשר ידבר יהוה
אלי ושרי מואב ישבו עם בלעם : 9 ויבא אלהים
אל בלעם ויאמר מי האנשים האלה עמך :
10 ויאמר בלעם אל האלהים בלק בן צפור מלך
מואב שלח אלי : 11 הנה העם היצא ממצרים
ויכס את עין הארץ עתה לכה קבה לי אתו אולי
אוכל להלחם בו וגרשתיו : 12 ויאמר אלהים אל
בלעם לא תלך עמהם לא תאר את העם כי ברוך
הוא : 13 ויקם בלעם בבקר ויאמר אל שרי בלק
לכו אל ארצכם כי מאן יהוה לתתי להלך עמכם :
14 ויקמו שרי מואב ויבאו אל בלק ויאמרו מאן
בלעם לבא עמנו : 15 ויסף עוד בלק שלח שרים
רבים ונכבדים מאלה : 16 ויבאו אל בלעם ויאמרו
לו כה אמר בלק בן צפור אל נא תמנע מהלך
אלי : 17 כי כבד אכבדך מאד וכל אשר תאמר
אלי אעשה ולכה נא קבה לי את העם הזה :
18 ויען בלעם ויאמר אל עבדי בלק אם יתן לי
בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבר את
פי יהוה אלהי לעשות קטנה או גדלה : 19 ועתה
שבו נא בזה גם אתם הלילה ואדעה מה יסף
יהוה דבר עמי : 20 ויבא אלהים אל בלעם לילה
ויאמר לו אם לקרא לך באו האנשים קום לך
אתם ואך את הדבר אשר אדבר אליך אתו תעשה :
21 ויקם בלעם בבקר ויחבש את אתנו וילך עם
שרי מואב : 22 ויחר אף אלהים כי הלך הוא
ויתיצב מלאך יהוה בדרך לשטן לו והוא רכב על
אתנו ושני נעריו עמו : 23 ותרא האתון את
מלאך יהוה נצב בדרך וחרבו שלפה בידו
ותט האתון מן הדרך ותלך בשדה ויך בלעם את
האתון להטות אתה הדרך : 24 ויעמד מלאך יהוה
במשעול הכרמים גדר מזה וגדר מזה : 25 ותרא
האתון את מלאך יהוה ותלחץ אל הקיר וילחץ
את רגל בלעם אל הקיר ויסף להכתה : 26 ויסף
מלאך יהוה עבר ויעמד במקום צר אש

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* بیین بدام بپیشی شما مر آن زمین بیایید و میراث گیرید مر آن زمین آنچه سوگند 8
حورد " بپدرانی شما بابرهم بیصحف و بیعقوب بدادن بایشان و بنسلی ایشان پسی ایشان ۰
* گفتم بشما در وقتی آن بگفتن نه توانم بتنهای من بر داشتن شمارا * " خدای 9
شما بسیار کرد شمارا و اینک شما این روز چون ستارهای آن آسمان بسیاری * " خدای 10
پدرانی شما بیفزاید ابر شما چون شما هزار بارها و آفرین کند شمارا چون آنچه سخن گفت 11
بشما * چگونه بر دارم بتنهای من رحمتی شما و باری شما و خصومتی شما * بدهید بشما 12
مردمانی خردمندان و بینایان و دانایان بقبیلهای شما و بنهم ایشانرا در سروراني شما ۰ 13
* جواب دادید مرا و گفتید نیکو آن سخن آنچه سخن گفتی بکردن * بستاندم 14
مر سروراني قبیلهای شما مردمانی خردمندان و دانایان و بدادم ایشانرا سروران ابر شما 15
امیراني هزاران و امیراني صدها و امیراني پنجاهها و امیراني دهها و حاکمان بقبیلهای شما ۰
* بفرومود مر حاکمانی شما در وقتی آن بگفتن شنیدن میانی برادراني شما و حکم کنید 16
راست میانی مرد و میانی برادری او و میانی غریبی او * نه آزدم دارید روی درحکم چون 17
حرد چون بزرگ [بشنوید] نه ترسید از بپیشی مرد که آن حکم بخدا است آن و آن سخن آنچه
مشکل شود از شما نزدیک آورید بمن و بشنوانم اویرا * بفرومودم شمارا در وقت آن او مر همه 18
آن سخنها آنچه بکنید * منزل بر داشتیم از حرب و برفتیم مر همه آن بیابان آن بزرگ 19
و آن ترسناک آن او آنچه بدیدید راهی کوهی آن اموری چون آنچه فرمود " خدای ایما
ایمارا و بیامدیم تا قدش برنع * گفتم بشما آمدید تا کوهی آن اموری آنچه " خدای ایما 20
هما بایما * ببین بداد " خدای تو بپیشی تو مر آن زمین بر آی و میراث گیر چون آنچه 21
سخن گفت " خدای پدرانی تو بتو نه ترسی و نه شکسته شوی * نریك شدید بمن جملهای 22
شما گفتید بفرستیم مردمان بپیشی ایما و جاسوسی کنند بایما مر آن زمین و بازگردانند
ایمارا سخن مر آن راه آنچه برآییم دران و مر آن شهرها آنچه بیاییم بایشان ۰

praeceperat Dominus Deus noſter nobis: & dixiſtis: Bona eſt res quam locutus eſt Dominus Deus noſter nobis. 23 Videte quòd dederit Dominus Deus noſter vobis terram: aſcendite & poſſidete, ſicut locutus eſt Dominus Deus veſter vobis, ne timeatis neque formidetis. Et acceſſiſtis ad me 24 confertim omnes vos, & dixiſtis; Mittemus viros ante nos, & explorent nobis terram, & referant nobis verbum, quâ viâ aſcendemus, & quas civitates ingrediemur.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* نیکو آمد بچشمانی من آن سخن بستاندم از شما دوازده مردمان مردی یکه بقبیله 23
* روی کردند و بر آمدند بآن کوه و بیامدند تا نحل اشکل جاسوسی کردند آنرا 24
* بستاندند در دستی ایشان از بری آن زمین فرود آوردند بایما و باز گردانیدند ایمارا
سخن و گفتند نیکو آن زمین آنچه " خدای ایما دها بایما * ونه مراد کردید ببر آمدن 25
و عاصی شدید مر امری " خدای شما * وطعنه زدید در خیهای شما و گفتید در 26
دشمی داشتی " ایمارا بیرون آورد ایمارا از زمینی مصر بدادن ایمارا در دستی آن اموری 27
بنیست کردن ایمارا * کجا ایما بر آیان برادراني ایما گداختند مر دلی ایما گفتن
قوم بزرگ و بلند از ایما شهرهای بزرگان و قلعها در آسمان و نیز پسراني عنقیم بدیدیم 28
آنجا * گفتم بشما نه شکسته شوید و نه ترسید ازیشان * " خدای شما آن روا بپیشی شما 29
او کارزار کند بشما چون همه آنچه بکرد اوازی شما در مصر بچشم دیدی شما * ودر 30
بیابان آنچه بدیدي آنچه بر داشت ترا " خدای تو چون آنچه بر دارد مرد مر پسری او 31
در همه آن راه آنچه رفتید تا آمدنی شما تا آن جایی آن این * ودر سخن آن این نه شما 32
باور کنان " خدای شما * آن روا بپیشی شما در راه بآراسته کردن بشما جا بفرود 33
آمدنی شما در آتش شب بنمودن شمارا در راه آنچه برویه دران و در ابر روز * بشنوید 34
" مر آوازی سخنهای شما خشم گرفت و سوگند خورد بگفتن * اگر ببیند مردی 35
در مردمانی آن اینان آن درای آن بدی آن این مر آن زمینی آن نیکو آنچه سوگند
خوردم بدادن بپدرانی شما * بجز کلب بن یفنه او ببیند آنرا و باو بدهم مر آن زمین 36
آنچه برفت در آن و بپسراني او جرا آنچه پر بوه پسي " * نیز در من خشم کرد " در 37
سببی شما بگفتن نیز تو نه آیی آنجا * یهوشع بن نون آن ایستا بپیشی تو او بیاید آنجا 38
اویرا قوي کن که او احسنتا دهد [آنرا] مر یسرائل ۰

Et placuit in oculis meis verbis, ac- 23
cepi; eruntque duodecim viri, viri
unus pertribum. Qui facto eumque ſi 24
aſcenderunt montem, perrexerunt;
uſque ad Nahal Eſchcol, & explora-
verunt eam. Accipentque ſi quis in ma- 25
nibus ſuis de fructu terræ, deduxe-
runt ad nos, retuleruntque nobis
verbum, ac dixerunt; Bona eſt ter-
ra quam Dominus Deus noſter dat
nobis. Nolueſtis tamen aſcendere, 26
imò rebellaſtis mandato Domini
Dei veſtri. Et obmurmuraſtis in 27
tentoriis veſtris, ac dixiſtis; Quo-
niam odio habuit nos Dominus, edu-
xit nos è terra Ægypti ad dandum
nos in manum Emoræi, ad exter-
minandum nos. Quò nos aſcenda- 28
mus? fratres noſtri liquefecunt cor
noſtrum, dicendo; Populus eſt ma-
jor ac procerior nobis: urbes ma-
gnæ cœlo munitæ: & etiam filios
filii Anakim vidimus ibi. Dixi autem vobis; Ne fran- 29
gamini, neque timeatis eos: Do-
minus Deus veſter incedit ante vos,
ipſe pugnabit pro vobis, juxta omne quod fecit vobis
coram oculis veſtris in Ægypto in conſpectu oculo-
rum veſtrorum: Et in deſerto 31
quo vidiſti quod portavit te Domi-
nus Deus tuus quemadmodum portat vir filium ſuum, per totam vi-
am quâ ambulaſtis uſque in ad-
ventum veſtrum ad locum illum: Tamen per hoc non credidiſtis Do- 32
mino Deo veſtro, Ipſe coram vo- 33
bis in via ad præparandum vobis
locum ut reſideretis, per ignem noctu,
ad oſtendendum vobis viam quâ
iretis, & per nubem interdiu. Au- 34
divitque Dominus vocem verborum
veſtrorum, iramque concipiens ju-
ravit, dicendo; Si videbit quiſpiam 35
ex hominibus iſtis de generatio-
ne mala hac, terram bonam quam
juravi dare patribus veſtris: Præ- 36
ter Caleb filium Jephunnch: ipſe
enim videbit eam, ipſique dabo terram
per quam ambulavit, & filiis ejus,
in mercedem quòd complexus fuit
poſt Dominum. Etiam in me ira- 37
tus eſt Dominus cauſâ veſtrâ, di-
cendo; Etiam tu non ingrediere
illuc. Joſuæ filius Nun qui 38
ſtat coram te, ipſe ingredietur illuc: ipſum igitur fortifica, quandoquidem ipſe poſſidendam dabit eam
Iſraeli.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*بگذشتيم از نزدي برادراني ايما پسراني عشو آن نشينان در شعير از راهي آن عربه از ايلت 8
واز عصون جبر روي كرديم و بگذشتيم راهي بياباني مواب * گفت :: بمن نه عدوي كني و 9
اولاري مواب و نه ترس نمائي درو كارزار كه نه دهم بتو از زميني او ميراث كه بپسراني لوط بداديم
مر ميراث * آن اميم پيش بنشستند درآن قوم بزرك و بسيار و افراشته چون عنقيم * 10
* رفايم حسيب شوند نيز ايشان چون عنقيم و آن موابيم بخوانند بايشان اميم * و بشعير 11 12
بنشستند آن حريم پيش و بپسراني عشو براندند ايشانرا و نيست كردند ايشانرا از پيشي
ايشان و بنشستند بجاي ايشان چون آنچه بكرد بپسران برميني ميراث او آنچه بداد :: بايشان *
* اكنون برخيزيد و بگذريد بشما مر نحل زرد بگذشتيم من نحل زرد * و آن دريا آنچه برقديم 13 14
از قدش بربع تا آنچه بگذشتيم مر نحل زرد سي و هشت سال تا تمام شدن همه آن مرد مردمانی
آن كارزار از ميانی آن لشكرگاه چون آنچه سوگند خورد :: بايشان * و نيز رنم :: بود در ايشان 15
بنيست كردن ايشانرا از ميانی آن لشكرگاه تا تمام شدن ايشان * [و بود] چون آنچه تمام شدند 16
همه مردمانی آن كارزار بمردن از ميانی آن قوم * سخن گفت :: بمن بگفتن * تو گذرا اين 17 18
روز مر حدّی مواب مر مر * و نزديك شوی مقابلی پسرانی عمّون نه عدوي كني بايشان 19
و نه ترس نمائي در ايشان كه نه دهم از زميني پسرانی عمّون بتو ميراث كه بپسرانی لوط بداديم
آنرا ميراث * زميني رفايم حسيب شود نيز آن رفايم بنشستند دران پيش و آن عمّونيم 20
بخوانند بايشان زمزميم * قومي بزرك و بسيار و بلند چون عنقيم نيست كرد ايشانرا 21
:: از پيشي ايشان براندند ايشانرا و بنشستند بجاي ايشان * چون آنچه بكرد بپسراني 22
عشو آن نشينان در شعير آنچه نيست كرد مر آن هري از پيشي ايشان براندند
ايشانرا و بنشستند بجاي ايشان تا آن روزي آن اين * و آن عويم آن نشينان 23
در وستاها تا عزه كفتريم آن بيرون آيان از كفتر نيست كردند ايشانرا و بنشستند
بجاي ايشان :

Et transivimus à fratribus vestris filiis Iſhau ſedentibus in Sheir à via Arabath Elath, & Eziongaber: fecimúſque autem converſi tranſitum viæ deſerti Moab. Dixitque Dominus mihi: Ne hoſtiliter agas cum Moab, neque terraeum ofcendas in eum prælio: quia non dabo tibi de terra eius hereditatem, eam filiis Lot dedi in hereditatem. Emim autem ſedebant in ea, populus magnus ac multus, & excelſus ſicut Anacim. Rephaim, ver. 11 putabantur etiam inſi ſicut Anacim: & Moabite vocabant eos, Emim. In Sheir autem ſederunt Horim antiqui, quos filii ac expulerunt, & exterminati ſunt à poſteris ſuis, ſedentibus in loco ipſorum, quemadmodum fecit Iſrael terræ hereditatis ſuæ quam dedit Dominus illis. Nunc ſurgite, & tranſite rivum torrentium Zered: & tranſiimus torrentem Zered. Dies autem quibus ambulavimus de Cadeſh Barnea, uſquequò tranſiremus torrentem Zered, fuerunt triginta & octo anni, donec conſumptus omnis totius generationis virorum bellatorum de medio caſtrorum, quemadmodum juraverat Dominus illis. Et etiam manus Domini fuit in eos ad exterminandum eos de medio caſtrorum, donec conſumerentur. Et fuit, quando conſumpti ſunt omnes viri bellatores mi-leudo de medio populi, Loquutus eſt Dominus ad me, dicendo; Tu tranſiturus es hodie terminum Moab, nempe Ar: Et accedes è regione filiorum Ammon: ne hoſtiliter agas cum eis, neque terrearum offendas in eos; quia non dabo de terra filiorum Ammon tibi in hereditatem: nam filiis Lot dedi illam in hereditatem. Terra Rephaim reputatur etiam ipſa, Rephaim ſederunt in ea antea: ei Ammonitæ vocant eos Zamzummim. Populus magnus ac multus, & excelſus ſicut Anacim, & exterminavit eos Deus à facie eorum, & exulcerunt eos, ſedentesque in loco ipſorum ſub illis, ſicut fecit filiis Eſau ſedentibus in Sheir, propter quos exterminavit Horæos à facie eorum, & exulcerunt eos, ſedentesque in loco ipſorum uſque in diem hunc. Et Avæos ſedentes in pagis uſque Azzath, Cretorim egredientes è Caphtor exterminaverunt eos, & ſederunt in loco ipſorum.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*وطفلاني شما آنچه گفتيد بغارت باشد و پسراني شما آنچه نه دانستند اين روز نيك و بد 39
ايشان بيابند بآنجا و بايشان بدهم آنرا و ايشان ميراث گيرند آنرا * و شما روي گرديد 40
و منزل بر داريد بآن بيابان راهي درياي سوف * جواب داديد و گفتيد بمن خطا كرديم 41
:: ايما پس آريم و كارزار كنيم چون همه آنچه فرمود ايمارا خداي ايما پس بستيد مرد مر
آلتي كارزاري او در استاديد ببر آمدن بكوه * گفت :: بمن بگوي بايشان نه بر آييد و نه 42
كارزار كنيد كه نه من در ميانی شما و نه زخم خوريد پيشي دشمنانی شما * و سخن گفتم 43
شما و نه قبول كرديد و عاصي شديد مر امري :: و سوجي كرديد و بر آمديد بآن
كوهي * بيرون آمد آن اموري آن نشينا در كوه آن او پديرهي شما و بتاختند شمارا 44
چون آنچه بگزند زنبوران و بكوفتند شمارا در شعير تا حرمه * باز گشتيد و بگريستيد 45
پيشي :: و نه شنويد :: در آوازي شما نه گوش كرد بشما * بنشستيد در قدش روزهاي 46
بسياران چون روزهاي آنچه بنشستيد .

Et infantes veſtri de quibus dixiſtis, in rapinam erunt: & filii veſtri qui hodie non norunt bonum ac malum, ipſi introibunt illuc, illique dabo eam, & ipſi hereditario accipient eam. Vos autem facite vobis manſionem removete ad deſertum, per viam maris Suph. Et reſpondiſtis dixiſtis, ac dixiſtis ad me; Peccavimus Dominum contra Dominum: nos aſcendemus, & prælium faciemus juxta omne quod præcepit nobis Deus noſter. Et accinxiſtis quiſque inſtrumenta ſua bellica, & aggreſſi eſtis aſcendere in montem. Dixit autem Dominus ad me, Dic illis; Ne aſcendatis, neque prælium faciatis; non enim ſum in medio veſtri: ut non cadamini coram inimicis veſtris. Et ego locutus ſum vobis, at non acquieſciſtis; imò rebellaſtis mandato Domini, & impudenter egiſtis, ac aſcendiſtis in montem. Egreſſus eſtque Emoræus ſedens in monte illo, in occurſum veſtri, perſecutique ſunt vos quæ morderent apes, & contriverunt vos in Sheir uſque ad Hormah. Tunc reverſi fletis coram Domino, & non auſcultavit Dominus voci veſtræ, nec annuens præbuit vobis. Et fedebas in Cadeſh diebus multis juxta dies quibus ibi fedebas.

CAP. II.

Poſtea facie converſa manſeram: removimus in deſertum, viâ maris Suph, quemadmodum loquutus eſt Dominus ad me: & circuivimus montem Sheir diebus multis. Tandem dixit Dominus mihi, dicendo; Sat vobis circuiviſſe montem iſtum: reverſi vos ad ſeptentrionem. Et populo præcipe, dicendo; Vos tranſitus eſtis terminum fratrum veſtrorum filiorum Eſau ſedentium in Sheir: ergo timebunt à vobis, et cavete admodum, Ne terraeum offendatis in eos: non enim dabo vobis de terra eorum ullum, quia in hereditatem Eſau dedi montem Sheir. Cibum emetis ab eis argento, & comedetis: & etiam aquam emetis ab eis argento, & bibetis: Nam Dominus Deus tuus benedixit tibi in omni opere manûs tuæ: novit peregrinationem tuam iſtam: his quadraginta annis Dominus Deus tuus fuit tecum, neque defectus te ullus.

فصل دوم .

* روي كرديم و منزل بر داشتيم بآن بيابان راهي درياي سوف چون آنچه سخن گفت :: 1
بمن و گرد گشتيم مر كوهي شعير روزهاي بسياران * گفت :: بمن بگفتن * بس بشما گرد 2 3
گشتن مر آن كوه [اين آن] روي كنيد بشما بصفون * و مر آن قوم بفرماي بگفتن شما گذران 4
در حدّي برادراني شما پسراني عشو آن نشينان در شعير و بترسند ازشما و احتراز كنيد
بغايت * نه ترس نمائيد در ايشان كه نه دهم بشما از زميني ايشان تا روشي كفي 5
پاي كه ميراث بعشو بدادم مر كوهي شعير * خورش بخريد از نزدي ايشان در سيم 6
و بخوريد و نيز آب بخريد از نزدي ايشان در سيم و بياشاميد * كه :: خداي تو آفرين 7
كرد ترا در همه عملي دستي تو دانست رفتني تو مر آن بيابان آن بزرگي آن اين اين
چهل سال :: خداي تو اولاري تو نه كم بودي چيزي .

Poſtea facie converſa manſeram: removimus in deſertum, viâ maris Suph, quemadmodum loquutus eſt Dominus ad me: & circuivimus montem Sheir diebus multis. Tandem dixit Dominus mihi, dicendo; Sat vobis circuiviſſe montem iſtum: reverſi vos ad ſeptentrionem. Et populo præcipe, dicendo; Vos tranſitus eſtis terminum fratrum veſtrorum filiorum Eſau ſedentium in Sheir: ergo timebunt à vobis, et cavete admodum, Ne terraeum offendatis in eos: non enim dabo vobis de terra eorum ullum, quia in hereditatem Eſau dedi montem Sheir. Cibum emetis ab eis argento, & comedetis: & etiam aquam emetis ab eis argento, & bibetis: Nam Dominus Deus tuus benedixit tibi in omni opere manûs tuæ: novit peregrinationem tuam iſtam: his quadraginta annis Dominus Deus tuus fuit tecum, neque defectus te ullus.

וְנִסַּ֣ע וַֽאֲחֲנֵינוּ֮ וְסִלְיְקִנָ֣א אוֹרַ֣ח מַתְנִ֒ין וְנִפֹּ֣ק עִ֣ין מַלְקָ֣א דְמַתְנִ֒ין לְקַדְמוּתְנָ֣א הוּא׃
וְכָל עִשְׂתָּ֣א לַאֲחַזְנָ֣א קַדְמָ֣א לְאֶדְרֶ֣עָת׃

Converſi autem aſcendimus per viam Matnan : & egreſſus eſt Og rex Matnan obviam nobis, ipſe cum toto ſuo populo, ut pugnaret in Edrehath.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* برخيزيد [منزل بر داريد] و بگذريد مر نحل ارنون ببين بدانم در دستي تو مر سيحون 24
پادشاهي حشبون آن اموري و مر زميني او در ايست و ميراث كير و تس نماي درو كاررا.
* اين روز آن اين در ايستم دادني سهمي تو و ترسي تو ابر روزي آن قومها فرود همه آن 25
آسمان كجه بشنوند خبري تو بلرزند و درو كير شوند از پيشي تو * بفرستادم رسولان از 26
بيلان قدموت بسيكن پادشاهي حشبون سخنهاي سلامتي بگفتن * بگذرم در ولايتي تو 27
در راه در راه بروم نه كردم راست و چپ * خورش درسيم بفروشي بمن و بخورم و آب 28
درسيم بدهي بمن و بياشامم خاصه بگذرم در پاي من *چون آنچه بگزوند بمن پسراني 29
عشو آن نشيتان درشعير و آن مواميم آن نشيتان در عرا تا آنچه بگذرم مر آن يردن بآن
زميني آنچه ! خداي ايما دها بايما * و نه مراد [كرد] سيكن پادشاهي حشبون گذراندن ايمارا 30
كه سخت كرد ! خداي تو مر روحي او و قوي كرد مر دلي او بسبب دادن اورا در دستي تو
چون روزي آن اين * گفت ! بمن ببين در ايستام دادن بپيشي تو مر سيكن و مر ولايتي 31
او در ايست بران و ميراث كير مر ولايتي او * بيرون آمد سيكن بپديرهي ايما او و همه 32
قومي او بكارزار بيهص * بداد اورا ! خداي ايما پيشي ايما بزوديم اورا و مر پسراني او 33
و مر همه قومي او * بگرفتيم مر همه شهرهاي او در وقتي آن و حرم كرديم مر همه آن شهر 34
مردمان و آن زنان و آن طفل نه باقي گذاشتيم رستهي * خاصه آن چهارپا غارت كرديم بايما 35
وغنيمتي آن شهرها آنچه بگرفتيم * از عروعر آنچه ابر لبي نحل ارنون و آن شهر آنچه در نحل و تا 36
آن جلعد نه بود شهري آنچه بار گرفت ارايما مر آن همه بداد ! خداي ايما بپيشي ايما.
* خاصه بزميني پسراني عمون نه نزديك شدي همه گذاري نحل يبّق و شهرهاي آن كوه و همه 37
آنچه فرمود ! خداي ايما.

• فصل سوم •

* روي كرديم و برآمديم راهي آن بشن بيرون آمد عوج پادشاهي آن بشن بپديرهي ايما ، 1
او و همه قومي او بكارزار ادرعي •

Sorgite, manſionem remouete, & 24
tranſite torrentem Arnonis: vide, vtrùm
in manum tuam Sihon regem
Heſbon Emorræum, & terram
ejus: cœpe dare, & hæreditarè cape,
atque terrorem offende in eum prœ-
lio. Iſte die illa incipiam dare ter- 25
rorem tui & formidinem tui
in faciem populorum ſub tuo cœlo
qui audient famam tuam, & tre-
ment ac dolore correpti eruut
à præſentia tui. Et miſi nuncios 26
à deſerto Cedemoth ad Sihon re-
gem Heſbon verbis pacificis, di-
cendo: Tranſeam per regionem tu- 27
am, per viam, viam tantùm gradiar, non
ambitabo, non diuertam dexteram
ſiue vel ſiniſtram. Cibum au- 28
gnia vendes mihi, ut comedam:
& aquam tabi argenti, ut bibam: tantùm tranſibo pedi-
bus meis: Sicuti vendidam fece- 29
runt mihi filij Eſau habitan-
tes in Sheir, & Moabites habitato ri-
bus in Ar: donec quò tranſeam Jordā
ad terram quam Dominus Deus
noſter dat nobis. Sihon rex 30
Heſbon tranſire per hoc noluit:
indurauerat Dominus Deus tuus
ſpiritum ejus, & obfirmauerat cor
ejus, vt traderet eum in manum
tuam, ſicut die hac. Dixit au- 31
tem Dominus ad me: Ecce ie-
cepi dare coram te Sihon & re-
gionem ejus, cœpe, poſſide, &
hæreditatem cape regionem ejus.
Et egreſſus Sihon in occurſum no- 32
bis, ipſe, & univerſus populus
ejus ad bellum in Jahaz: Dedit 33
enim Dominus Deus noſter coram
nobis, percuſſimuſque eum, ac
filios ejus, & univerſum populum
ejus. Cepimus quoque omnes ur- 34
bes ejus tempore illo, & anathema-
te deleuimus omnem vbem, viros,
& mulieres, & infantes: non re-
liquimus cuaſivem ullum. Verum- 35
tamen quadrupedes prædæ ſumus
& ſpolia urbium quas ce-
pimus. Ab Aroer quæ ſitæ eſt in- 36
brum torrentis Arnon, & urbe quæ
in valle, uſque ad Gilead, non
fuit urbs nilla quam vſtumſit &
nobis: omnes dedit Dominus Deus
noſter coram nobis. Verumtamen 37
ad terram filiorum Ammon non ac-
ceſſiſti, ad omnem tranſilii torrentis
Jabbok, & urbes montis, & quic-
quid præcepit Dominus Deus no-
ſter.

CAP. III.

PAcis autē conuerſi aſcendimus 1
viā Baſhan: & egreſſus eſt Og rex
Baſhan in occurſum nobis, ipſe
& vniuerſus populus ejus ad bel-
lum in Edrei.

וַיִּפֶן֙ וַנַּעֲל֣וֹ דֶּ֔רֶךְ הַבָּשָׁ֑נָה וַיֵּצֵ֨א עוֹג֙ מֶֽלֶךְ־הַבָּשָׁ֣ן לִקְרָאתֵ֔נוּ הוּא֙ וְכָל־עַמּ֔וֹ לַמִּלְחָמָ֖ה אֶדְרֶֽעִי׃
וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֵלַ֔י אַל־תִּירָ֖א אֹת֑וֹ כִּ֣י בְיָדְךָ֗ נָתַ֤תִּי אֹתוֹ֙ וְאֶת־כָּל־עַמּ֣וֹ וְאֶת־אַרְצ֔וֹ וְעָשִׂ֣יתָ לּ֔וֹ כַּאֲשֶׁ֥ר עָשִׂ֖יתָ לְסִיחֹ֣ן מֶֽלֶךְ־הָאֱמֹרִ֑י אֲשֶׁ֥ר יוֹשֵׁ֖ב בְּחֶשְׁבּֽוֹן׃
וַיִּתֵּ֨ן יְהוָ֜ה אֱלֹהֵ֗ינוּ בְּיָדֵ֛נוּ גַּם־אֶת־עוֹג֥ מֶֽלֶךְ־הַבָּשָׁ֖ן וְאֶת־כָּל־עַמּ֑וֹ וַנַּכֵּ֣הוּ עַד־בִּלְתִּ֥י הִשְׁאִֽיר־לוֹ֖ שָׂרִֽיד׃
וַנִּלְכֹּ֣ד אֶת־כָּל־עָרָ֣יו בָּעֵ֣ת הַהִ֔וא לֹא־הָיְתָ֥ה קִרְיָ֖ה אֲשֶׁ֣ר לֹא־לָקַ֑חְנוּ שִׁשִּׁ֤ים עִיר֙ כָּל־חֶ֣בֶל אַרְגֹּ֔ב מַמְלְכ֖וּת עוֹג֥ בַּבָּשָֽׁן׃
כָּל־אֵ֨לֶּה֙ עָרִ֣ים בְּצֻר֔וֹת חוֹמָ֥ה גְבֹהָ֖ה דְּלָתַ֣יִם וּבְרִ֑יחַ לְבַ֖ד מֵעָרֵ֥י הַפְּרָזִ֖י הַרְבֵּ֥ה מְאֹֽד׃
וַנַּחֲרֵ֣ם אוֹתָ֗ם כַּאֲשֶׁ֨ר עָשִׂ֜ינוּ לְסִיחֹ֣ן מֶֽלֶךְ־חֶשְׁבּ֗וֹן הַחֲרֵ֤ם כָּל־עִיר֙ מְתִ֣ים נָשִׁ֔ים וְטַ֖ף׃
וְכָל־הַבְּהֵמָ֣ה וּבַז־הֶ֣עָרִ֔ים בָּזַ֥זְנוּ לָֽנוּ׃
וַנִּקַּ֣ח בָּעֵ֣ת הַהִ֗וא אֶת־הָאָ֛רֶץ מִיַּ֥ד שְׁנֵֽי־מַלְכֵ֖י הָאֱמֹרִ֑י אֲשֶׁ֥ר בְּעֵ֛בֶר הַיַּרְדֵּ֖ן מִנַּ֣חַל אַרְנ֔וֹן עַד־הַ֥ר חֶרְמֽוֹן׃
צִידֹנִ֖ים יִקְרְא֣וּ לְחֶרְמ֑וֹן וְהָאֱמֹרִ֖י יִקְרָא־לוֹ֥ שִׂרְיֹ֛ן וְשִׂנִ֖יר יִקְרָא־לֽוֹ׃
כָּל־עָרֵ֣י הַמִּישֹׁ֗ר וְכָל־הַגִּלְעָד֙ וְכָל־הַבָּשָׁ֔ן עַד־סַלְכָ֖ה וְאֶדְרֶ֑עִי עָרֵ֥י מַמְלְכ֖וּת עוֹג֥ בַּבָּשָֽׁן׃
כִּ֣י רַ֗ק עוֹג֙ מֶֽלֶךְ־הַבָּשָׁ֔ן נִשְׁאַ֖ר מִיֶּ֣תֶר הָרְפָאִ֑ים הִנֵּ֨ה עַרְשׂ֜וֹ עֶרֶשׂ־בַּרְזֶ֗ל הֲלֹא־הִוא֙ בְּרַבַּ֣ת בְּנֵ֣י עַמּ֔וֹן תֵּ֥שַׁע אַמּ֖וֹת אָרְכָּ֑הּ וְאַרְבַּ֥ע אַמּ֖וֹת רָחְבָּ֥הּ בְּאַמַּ֥ת אִֽישׁ׃
וְיָרַ֣שְׁנוּ אֶת־הָאָ֣רֶץ הַ֠הִוא מֵעֲרֹעֵ֨ר אֲשֶׁ֤ר עַל־שְׂפַת־נַ֙חַל֙ אַרְנ֔וֹן וַחֲצִ֥י הַר־הַגִּלְעָ֖ד וְעָרָ֑יו נָתַ֖תִּי לָרֽאוּבֵנִ֥י וְלַגָּדִֽי׃
וְיֶ֣תֶר הַגִּלְעָ֗ד וְכָל־הַבָּשָׁן֙ מַמְלְכ֣וּת עוֹג֔ נָתַ֖תִּי לַחֲצִ֣י שֵׁ֣בֶט מְנַשֶּׁ֑ה כָּל־חֶ֥בֶל הָאַרְגֹּ֖ב לְכָל־הַבָּשָׁ֥ן הַה֛וּא יִקָּרֵ֥א אֶ֖רֶץ רְפָאִֽים׃
יָאִ֣יר בֶּן־מְנַשֶּׁ֗ה לָקַ֤ח אֶת־כָּל־חֶבֶל֙ אַרְגֹּ֔ב עַד־גְּבוּל֙ הַגְּשׁוּרִ֣י וְהַמַּעֲכָתִ֔י וַיִּקְרָ֥א אֹתָ֛ם עַל־שְׁמ֖וֹ אֶת־הַבָּשָׁ֑ן חַוֹּ֣ת יָאִ֔יר עַד־הַיּ֖וֹם הַזֶּֽה׃
וְלַמָּכִ֖יר נָתַ֥תִּי אֶת־הַגִּלְעָֽד׃
וְלָרֻבֵנִ֤י וְלַגָּדִי֙ נָתַ֣תִּי מִן־הַגִּלְעָ֔ד וְעַד־נַ֖חַל אַרְנ֑וֹן תּ֥וֶךְ הַנַּ֛חַל וּגְבֻ֖ל וְעַד־נַ֣חַל יַבֹּ֑ק גְּבוּל֙ בְּנֵ֣י עַמּ֔וֹן׃
וְהָעֲרָבָ֣ה וְהַיַּרְדֵּ֗ן וּגְבוּל֙ מִכִּנֶּ֣רֶת וְעַד־יָ֣ם הָֽעֲרָבָ֔ה יָ֥ם הַמֶּ֖לַח תַּחַ֣ת אַשְׁדֹּ֣ת הַפִּסְגָּ֑ה מִזְרָ֖חָה׃
וָאֲצַוֶּ֥ה אֶתְכֶ֛ם בָּעֵ֥ת הַהִ֖וא לֵאמֹ֑ר יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֗ם נָתַ֤ן לָכֶם֙ אֶת־הָאָ֣רֶץ הַזֹּ֔את לְרִשְׁתָּ֑הּ חֲלוּצִ֗ים תַּעַבְר֤וּ לִפְנֵי֙ אֲחֵיכֶ֔ם בְּנֵ֥י חַ֖יִל כָּל־חֹלְצֵ֥י צָבָֽא׃
רַ֣ק נְשֵׁיכֶ֗ם וְטַפְּכֶם֙ וּמִקְנֵכֶ֔ם יָדַ֕עְתִּי כִּֽי־מִקְנֶ֖ה רַ֑ב יֵשְׁב֣וּ בְעָרֵיכֶ֔ם אֲשֶׁ֥ר נָתַ֖תִּי לָכֶֽם׃
עַד־אֲשֶׁ֨ר יָנִ֤יחַ יְהוָה֙ לַאֲחֵיכֶ֔ם כָּכֶ֖ם וְיָרְשׁ֣וּ גַם־הֵ֗ם אֶת־הָאָ֛רֶץ אֲשֶׁ֥ר יְהוָ֛ה אֱלֹהֵיכֶ֖ם נֹתֵ֣ן לָהֶ֣ם בְּעֵ֣בֶר הַיַּרְדֵּ֑ן וְשַׁבְתֶּ֣ם אִ֔ישׁ אֶל־יְרֻשָּׁת֖וֹ אֲשֶׁר־נָתַ֥תִּי לָכֶֽם׃
וְאֶת־יְהוֹשֻׁ֣עַ צִוֵּ֔יתִי בָּעֵ֥ת הַהִ֖וא לֵאמֹ֑ר עֵינֶ֙יךָ֙ הָרֹא֣וֹת אֵ֣ת כָּל־אֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֣ה יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֗ם לִשְׁנֵ֤י הַמְּלָכִים֙ הָאֵ֔לֶּה כֵּ֖ן יַעֲשֶׂ֣ה יְהוָ֑ה לְכָל־הַמַּמְלָכ֖וֹת אֲשֶׁ֥ר אַתָּ֛ה עֹבֵ֥ר שָׁ֖מָּה׃
לֹ֥א תִירָ֖אוּם כִּ֣י יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֔ם הוּא֙ הַנִּלָּחֵ֣ם לָכֶֽם׃
וָאֶתְחַנַּ֖ן אֶל־יְהוָ֥ה בָּעֵ֖ת הַהִ֑וא לֵאמֹֽר׃
אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה אַתָּ֣ה הַחִלּ֔וֹתָ לְהַרְא֖וֹת אֶת־עַבְדְּךָ֑ אֶת־גָּדְלְךָ֗ וְאֶת־יָדְךָ֙ הַחֲזָקָ֔ה אֲשֶׁ֣ר מִי־אֵ֗ל בַּשָּׁמַ֛יִם וּבָאָ֖רֶץ אֲשֶׁ֣ר יַעֲשֶׂ֣ה כְמַעֲשֶׂ֔יךָ וְכִגְבוּרֹתֶֽךָ׃
אֶעְבְּרָ֣ה נָּ֗א וְאֶרְאֶ֛ה אֶת־הָאָ֥רֶץ הַטּוֹבָ֖ה אֲשֶׁ֣ר בְּעֵ֣בֶר הַיַּרְדֵּ֑ן הָהָ֤ר הַטּוֹב֙ הַזֶּ֔ה וְהַלְּבָנ֖וֹן׃
וַיִּתְעַבַּר־יְהוָ֥ה בִּ֖י לְמַעַנְכֶ֑ם וְלֹ֥א שָׁמַ֖ע אֵלָ֑י וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֵלַ֗י רַב־לָךְ֙ אַל־תּ֣וֹסֶף דַּבֵּ֥ר אֵלַ֛י עוֹד֖ בַּדָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃
עֲלֵה֙ רֹ֣אשׁ הַפִּסְגָּ֔ה וְשָׂ֥א עֵינֶ֖יךָ יָ֣מָּה וְצָפ֑וֹנָה וְתֵימָ֥נָה וּמִזְרָ֖חָה וְרְאֵ֣ה בְעֵינֶ֔יךָ כִּֽי־לֹ֥א תַעֲבֹ֖ר אֶת־הַיַּרְדֵּ֥ן הַזֶּֽה׃
וְצַ֤ו אֶת־יְהוֹשֻׁ֙עַ֙ וְחַזְּקֵ֣הוּ וְאַמְּצֵ֔הוּ כִּֽי־ה֣וּא יַעֲבֹ֔ר לִפְנֵ֣י הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה וְה֣וּא יַנְחִ֔יל אֶת־הָאָ֖רֶץ אֲשֶׁ֥ר תִּרְאֶֽה׃
וַנֵּ֖שֶׁב בַּגָּ֑יְא מ֖וּל בֵּ֥ית פְּעֹֽר׃

famſam Gilead, & univerſam Mat-
nan, uſque ad Seleucian & Edrehath, civitates regni Og in Matnan.
Quoniam tantum Og rex Matnan reliquus erat ex reliquiis gigantum qui 11
perierunt diluvio, ecce lectus ejus lectus ferreus eſt, ecce ipſe poſitus
eſt in armamentario in Rabbath filiorum Ammon: novem cubitorum
eſt longitudo ejus, & quatuor cubitorum latitudo, cubito ſui ipſius.
Et terram hanc poſſedimus tempore illo, ab Aroer uſque ad hemi- 12
ſtrium montis Gilead, & medium montem Gilead: & civitates dedi tribui Ruben &
tribui Gad. Reliquum verò partem Gilead & totam Matnan, regnum 13
ipſius Og, dedi dimidiæ tribui Manaſſe, omnem limitem regionis Trachonitidis, omnémque Matnan, quæ vocatur terra gigantum.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* گفت ! بمن نه ترسي ازو كه در دستي تو بدادم اورا و مر همه قومي او و بكي 2
با چون آنچه بكردي بسيكن پادشاهي آن اموري آنچه نشيتا در حشبون * بداد ! 3
خداي ايما در دستي ايما نيز مر عوج پادشاهي آن بشن و مر همه قومي او بزديم اورا
تا بي باقي ماند باو رستهي * بگرفتيم مر همه شهرهاي او در وقت آن نه بود شهري 4
آنچه نه ستانديم ازيشان شست شهر همه بخشي تراژه مملكتي عوج در بشن * همه 5
اينان شهرهاي قلعها باروي بلند درها و پشتيوان بجر از شهرهاي روستاها بسيار بغايت.
* وبكشتيم ايشارا چون آنچه بكرديم بسيكن پادشاهي حشبون كشتن همه شهر 6
مردمان آن زنان و آن طفل * و همه آن چهارپا و غنيمتي آن شهرهاي غارت كرديم 7
ايما * بستانديم در وقتي آن مر آن زمين از دستي دو پادشاهاني آن اموري آنچه در 8
گذاري آن يردن از نحل ارنن تا كوهي حرون * صيدنيم بخوانند بحرون شريو 9
و آن اموري بخوانند باو شنير همه شهرهاي آن ميشور و همه جلعد و همه بشن تا سلكه 10
و ادرعي شهرهاي مملكتي عوج در بشن * كه [خاصه] عوج پادشاهي آن بشن 11
باقي ماند از باقي آن رفايم اينك تختي او تختي آهن ها نه او در بزوكاني پسراني
عمون نه كز دراني آن و چهار گز كشاده گي آن در آرشي مرد * و مر آن زميني 12
آن ايرا ميراث گرفتيم در وقتي آن از عرعر آنچه ابر لبي نحل ارنون و نيمهي كهي آن
جلعد و شهرهاي او بدادم براوبني و جدي * و باقي آن جلعد و همه آن بشن مملكت 13
عوج بدادم بنيمهي قبيلهي آن منسه همه بخشي آن تراژه بهمه آن بشن او خوانده
شود زميني رفايم •

* Et dixit Dominus ad me, Ne timeas 2
ab illorum in manu tua dedi eum,
& vniuerſum populum ejus: faciſ-
que ei quemadmodum feciſti Se-
hon regi Emorræorum, qui ſedebat in
Heſbon. Dedit itaque Dominus 3
Deus noſter in manibus noſtris etiam
Og regem Baſhan, & vniuer-
ſum populum ejus: percuſſimus
eum, donec non reliquus manere-
ei ſuperſes ullus. Cepimus quoque 4
omnes urbes ejus tempore illo:
non fuit urbs una quam non ce-
perimus ab eis, ſexaginta urbes,
omnem peruersam ammionem re-
gni Og in Baſhan. Omnes iſtæ 5
erant urbes caſtellatæ, muribus al-
tis, portis vectibus: præter ur-
bes pagorum multas valdè. Et inter- 6
fecimus eos, quemadmodum feci-
mus Sihon regi Heſbon, interfe-
cimus omnis urbis viros, mulie-
res, & infantes. Omnes autem 7
quadrupedes, & ſpolia urbium de-
prædati ſumus nobis. Tulimus 8
itaque tempore illo terram è manu
duorum regum Emorræorum qui in
tranſitu Jordan, à Nahal Arnon
vſque ad montem Hermon: (Si- 9
donij vocant Hermon, Shirjon:
& Emorei vocant eum Shenir:)
Omnes urbes Miſhor, & omnem Gi- 10
lead, & omnem Baſhan vſque ad
Salchah, & Edrei, urbes regni
Og in Beſhan: Nam tantum Og 11
Baſhan reliquus manſerat ex
reſidui gigantum: ecce lectus
ejus lectus ferreus, nonne eſt in
magno filiorum Ammon? no-
vem cubitorum longitudo ejus, &
quatuor cubitorum latitudo ejus,
in cubito hominis. Et terram 12
hanc quam in hereditatem acce-
pimus tempore illo, ab Aroer
juxta Nahal Arnon, & dimi-
dium montis Gilead, & urbes
ejus, dedi Rubenitis & Gaditis.
Reſiduum verò Gilead, & uni- 13
verſam Baſhan regni Og dedi
dimidiæ tribui Menaſſis, omnem
partitionem argumoram, tam tota
Baſhan: ipſe vocatur, Terra
Rephaim.

לְמוֹרֵ֑ שׁ׃ הִ֚ נֵּה נָתַ֣ תִּי בְּ פִ֣ יךָ דְּ בָרָ֔ י כִּ ירְ מִיָּ֖ הוּ עַ֣ ל הַ גּוֹיִ֑ ם וְ עַ֣ ל הַ מַּמְלָכ֔ וֹת לִ נְתֹ֥ שׁ וְ לִ נְתֹ֖ ץ וּ לְ אַבֵּ֥ ד וְ לַ הֲרֹ֖ ס לִ בְנ֥ וֹת וְ לִ נְטֹֽ עַ׃ אִ֥ ם יָשׁ֛ וּבוּ הַ גּוֹיִ֥ ם הָ הֵ֖ מָּ ה מֵ רָ֣ עָ תָ֑ ם אֲ שֶׁ֥ ר דִּ בַּ֖ רְ תִּ י עֲ לֵי֣ הֶ ם וְ נִחַ֔ מְ תִּ י עַ֖ ל הָ רָעָ֥ ה אֲ שֶׁ֖ ר חָ שַׁ֥ בְ תִּ לַ עֲ שׂ֖ וֹת לָ הֶֽ ם׃ וְ אַתָּ֗ ה אַל־ תִּ בָּ הֵ֤ ל יִרְ מְ יָ֙ הוּ֙ וְ אַתָּ֣ ה בְּ נִ֔ י חֲ גֹ֖ ר מָ תְנֶ֑ יךָ וְ קַ֣ מְ תָּ וְ דִבַּ֗ רְ תָּ אֲ לֵ הֶ֛ ם אֵ֥ ת כָּ֖ ל אֲ שֶׁ֥ ר אֲ נִ֛ י מְ צַוֶּ֥ ה אֹתָ֖ ךְ אַל־ תֵּ חַ֣ ת מִ פְּ נֵ֑ יהֶ ם וְ לֹ֥ א אֲ חִ תְּ ךָ֖ לִ פְנֵיהֶֽ ם׃ וְ אַתָּ֣ ה הַ יּ֗ וֹם הִ נֵּ֤ ה נְתַתִּ֙ יךָ֙ לְ עִ֣ יר מִבְצָ֔ ר וּ לְ עַמּוּד֙ בַּרְ זֶ֔ ל וּ לְ חוֹמַ֖ ת נְחֹ֑ שֶׁ ת עַ֚ ל כָּל־ הָ אָ֔ רֶ ץ לְ מַלְכֵ֥ י יְהוּדָ֖ ה לְ שָׂרָ֑ יו לְ כֹהֲנָ֖ יו וּ לְ עַם־ הָ אָֽ רֶ ץ׃ וְ נִלְחֲמ֥ וּ אֵלֶ֖ יךָ וְ לֹ֣ א יוּכְ ל֑ וּ לְ כִ֛ י אִתְּ ךָ֥ אֲ נִ֖ י נְאֻם־ יְהוָ֥ ה לְ הַ צִּלֶֽ ךָ׃ וַ יְהִ֣ י דְבַר־ יְהוָ֔ ה אֵלַ֖ י לֵ אמֹֽ ר׃ הָ לֹ֣ וֹךְ וְ קָרָ֗ אתָ בְּ אָזְנֵ֛ י יְרוּשָׁלִַ֥ ם לֵ אמֹ֖ ר כֹּ֣ ה אָמַ֣ ר יְהוָ֔ ה זָכַ֥ רְ תִּ י לָ֖ ךְ חֶ֣ סֶ ד נְעוּרַ֑ יִ ךְ אַהֲבַ֥ ת כְּ לוּלֹתָ֖ יִ ךְ לֶכְ תֵּ֥ ךְ אַחֲרַ֛ י בַּ מִּדְבָּ֖ ר בְּ אֶ֥ רֶ ץ לֹ֥ א זְרוּעָֽ ה׃ קֹ֣ דֶ שׁ יִשְׂרָאֵ֗ ל לַ יהוָה֙ רֵאשִׁ֣ ית תְּ בוּאָתֹ֔ ה כָּל־ אֹכְ לָ֖ יו יֶאְ שָׁ֑ מוּ רָ֥ עָ ה תָּ֖ בוֹא אֲ לֵהֶ֑ ם נְאֻם־ יְהוָֽ ה׃ שִׁ מְ עוּ֙ דְּ בַר־ יְהוָ֔ ה בֵּ֖ ית יַעֲקֹ֑ ב וְ כֹ֖ ל מִשְׁפְּ חֹ֥ ת בֵּ֖ ית יִשְׂרָאֵֽ ל׃ כֹּ֣ ה אָמַ֣ ר יְהוָ֔ ה מָ֚ ה מָּ צְ א֣ וּ אֲ בוֹתֵיכֶ֔ ם בִּ֖ י עָ וֶ֑ ל כִּ֥ י רָחֲ קוּ֙ מֵ עָלַ֔ י וַ יֵּ לְ כ֖ וּ אַחֲרֵ֣ י הַ הֶ֑ בֶל וַ יֶּ הְ בָ֖ לוּ׃ וְ לֹ֣ א אָמְ רוּ֩ אַיֵּ֨ ה יְהוָ֜ ה הָ עֹלֶ֣ ה אֹתָ֗ נוּ מֵ אֶ֙ רֶ ץ מִצְ רַ֔ יִם הַ מּוֹלִ כֵ֥ נוּ בַ מִּדְבָּ֖ ר בְּ אֶ֣ רֶ ץ עֲרָבָ֣ ה וְ שׁוּחָ֑ ה בְּ אֶ֥ רֶ ץ צִיָּ֖ ה וְ צַלְמָ֑ וֶ ת בְּ אֶ֥ רֶ ץ לֹֽ א־ עָבַ֖ ר בָּ הּ֥ וְ לֹ֥ א יָשַׁ֖ ב אָדָֽ ם׃ וָ אָבִ֥ יא אֶתְ כֶ֖ ם אֶ֣ ל אֶ֣ רֶ ץ הַ כַּרְ מֶ֑ ל לֶ אֱכֹ֥ ל פִּרְ יָ֖ הּ וְ טוּבָ֑ הּ וַ תָּבֹ֣ אוּ֙ וַ תְּ טַמְּ א֣ וּ אֶ֔ רֶ צִ י וְ נַחֲלָתִ֖ י שַׂמְ תֶּ֥ ם לְ תוֹעֵבָֽ ה׃ הַ כֹּהֲנִ֗ ים לֹ֤ א אָמְ רוּ֙ אַיֵּ֣ ה יְהוָ֔ ה וְ תֹפְ שֵׂ֥ י הַ תּוֹרָ֖ ה לֹ֣ א יְדָע֑ וּנִ י וְ הָ רֹעִ֣ ים פָּ שְׁ עוּ־ בִ֔ י וְ הַ נְּבִיאִ֖ ים נִבְּ א֣ וּ בַ בַּ֑ עַל וְ אַחֲרֵ֥ י לֹֽ א־ יוֹעִ֖ ילוּ הָ לָֽ כוּ׃ לָ כֵ֣ ן עֹ֚ ד אָרִ֣ יב אִתְּ כֶ֔ ם נְאֻם־ יְהוָ֑ ה וְ אֶת־ בְּ נֵ֥ י בְנֵיכֶ֖ ם אָרִֽ יבָ ה׃ כִּ֣ י עִבְ רוּ֩ אִיֵּ֨ י כִתִּ֜ ים וּ רְ א֗ וּ וְ קֵדָ֙ ר שִׁלְ חוּ֙ מְ א֔ וֹד וּ רְ א֖ וּ הֶ֣ ן הָ יְתָ֥ ה כָּזֹ֖ את׃ הַ הֶחֱלִ֥ יף גּ֖ וֹי אֱ לֹהִ֑ ים וְ הֵ֣ מָּ ה לֹ֣ א אֱ לֹהִ֔ ים וְ עַמִּ֕ י הֶחֱלִ֖ יף כְּ בוֹדִ֑ י בְּ לֹ֥ א יוֹעִֽ יל׃ שֹׁמֵ֣ מִ י עַל־ זֹ֗ את הָ רִ֤ ים וְ תִשְׂעֲר֙ וּ חָרְ ב֣ וּ מְ א֔ וֹד נְאֻם־ יְהוָֽ ה׃ כִּ֣ י שְׁ תַּ֤ יִם רָעוֹת֙ עָשָׂ֣ ה עַמִּ֔ י אֹתִ֕ י עָזְב֖ וּ מְקוֹר֣ מַ יִם חַיִּ֑ ים לַ חְצֹ֥ ב לָ֖ ם בֹּא֣ רוֹת בֹּא֔ רוֹת נִשְׁ בָּרִ֕ ים אֲ שֶׁ֥ ר לֹֽא־ יָכְ ל֖ וּ הַ מָּֽ יִם׃ הֲ עֶ בֶ֤ ד יִשְׂרָאֵל֙ אִ֣ ם יְלִ֣ יד בָּ֔ יִת מַדּ֖ וּעַ הָ יָ֥ ה לָ בַֽ ז׃ עָלָ֥ יו שָׁאֲג֖ וּ כְּ פִרִ֑ ים נָתְ נ֥ וּ קוֹלָ֖ ם וַ יָּשִׂ֣ ימ וּ אַרְ צ֔ וֹ לְ שַׁמָּ֔ ה עָרָ֖ יו נִצְ תָּ֥ ה מֵ אֵ֖ ין יוֹשֵֽׁ ב׃ גַּם־ בְּ נֵ֥ י נֹ֖ פֶ ךְ וְ תַחְפַּנְחֵ֑ ס יִרְ עוּ֥ וּךְ קָדְ קֹֽ ד׃ הֲ לֹ֥ א זֹ֖ את תַּעֲשֶׂ֣ ה לָּ֑ ךְ בְּ עָזְ בֵ֥ ךְ אֶת־ יְהוָ֖ ה אֱ לֹהָ֑ יִ ךְ בְּ עֵ֥ ת מוֹלִכִ֖ י בַּ דָּֽ רֶ ךְ׃ וְ עַתָּ֣ ה מַה־ לָּ ךְ֩ לְ דֶ֨ רֶ ךְ מִצְ רַ֜ יִם לִ שְׁ תּ֣ וֹת מֵ֗ י שִׁחוֹר֙ וּ מַה־ לָּ ךְ֙ לְ דֶ֣ רֶ ךְ אַשּׁ֔ וּר לִ שְׁ תּ֖ וֹת מֵ֥ י נָהָֽ ר׃ תְּ יָסְ רֵ֣ ךְ רָעָתֵ֔ ךְ וּ מְ שׁוּבוֹתַ֖ יִ ךְ תּוֹכִחֽ וּ כִּ֣ י עֲזֹ֣ ב וְ רָ֣ ע כִּ֣ י מָרִ֣ ירֵ ךְ אֶת־ יְהוָ֣ ה אֱ לֹהָ֔ יִ ךְ וְ לֹ֥ א פַחְדָּתִ֖ י אֵלַ֑ יִ ךְ נְאֻם֙ אֲ דֹנָ֣ י יְהוִ֔ ih צְבָאֽ וֹת׃ כִּ֣ י מֵ עוֹלָ֗ ם שָׁבַ֤ רְ תִּ י עֻלֵּ ךְ֙ נִתַּ֣ קְ תִּ י מוֹסְ רוֹתַ֔ יִ ךְ וַ תֹּ֕ אמְ רִ י לֹ֥ א אֶעֱבֹ֖ ר כִּ֣ י עַל־ כָּל־ גִּבְעָ֣ ה גְּ בֹהָ֔ ה וְ תַ֖ חַת כָּל־ עֵ֣ ץ רַעֲנָ֑ ן אַתְּ֥ ה צֹעָ֖ ה זֹנִֽ ה׃ וְ אָנֹכִ֗ י נְטַעְתִּ֙ יךְ֙ שׂ֣ וֹרֵ ק כֻּלָּ֔ הּ זֶ֥ רַע אֱמֶ֖ ת כֻּלֵּ֑ הּ וְ אֵ֣ יךְ נֶהְ פַּ֤ כְתְּ לִ֙ י֙ סוֹרְ רַ֣ ת הַ גֶּ֔ פֶ ן נָכְ רִיָּֽ ה׃ כִּ֣ י אִם־ רָחַ֤ צְ תְּ בְּ נֶ֙ תֶ ר֙ וְ הִרְ בִּ֣ ית לָ֔ ךְ בֹּ֖ רִ ית נִכְתָּ֣ ם עֲוֹנֵ ךְ֑ לְ פָנַ֖ י נְאֻם֥ אֲ דֹנָ֖ י יְהוִֽ ih׃ אֵ֣ יךְ תֹּ֗ אמְ רִ י֙ לֹ֣ א נִטְמֵ֔ אתִ י אַחֲרֵ֥ י הַ בְּ עָלִ֖ ים לֹ֣ א הָלָ֑ כְתִּ י רְ אִ֤ י דַרְכֵּ ךְ֙ בַּ גַּ֔ יְ א דְּ עִ֣ י מֶ֔ ה עָשִׂ֖ ית בִּכְרָ֣ ה קַלָּ֑ ה מְ פַרֶכֶ֥ ת דְּ רָכֶ֖ יהָ בַּ לּוֹתֶֽ יהָ׃ גַּם־ בְּ כַנָפַ֙ יִ ךְ֙ נִמְצְ א֣ וּ דַּמ֔ וֹת נַפְשׁ֖ וֹת אֶבְ יוֹנִ֣ ים נְקִיִּ֑ ם לֹ֣ א בַ מַּחְתֶּ֔ רֶ ת מְ צָאתִ֖ ים כִּ֥ י עַל־ כָּל־ אֵ֖ לֶּ ה׃ וַ תֹּ֣ אמְ רִ י֙ כִּ֣ י נָקִ֣ יתִ י֙ לֹ֣ א אָ֣ ךְ שָׁ֔ ב אַפּ֖ וֹ מִמֶּ֑ נִּ י הִנֵּ֤ ה אָנֹכִי֙ נִשְׁ פָּ֣ ט אוֹתָ֔ ךְ עַל־ אָמְ רָתֵ֖ ךְ לֹ֥ א חָטָֽ אתִ י׃ מַה־ תְּ הַלְּ לִ֣ י מְ אֹ֔ ד לְ שַׁנּוֹת֙ אָרְ חֵ֔ יִ ךְ גַּם־ מִמִּצְ רַ֖ יִם תֵּבֹ֣ שִׁ י כַּאֲשֶׁ֥ ר בֹּשְׁ ה֖ מֵ אַשּׁ֑ וּר גַּם־ מִזֶּ֥ ה לֹ֖ א תִּצְ לְ חִ֥ י לָֽ ךְ׃ גַּם־ עַל־ כַּנָפַ֙ יִ ךְ֙ נִמְצָ֣ א דַּם־ נַפְשׁ֣ וֹת עֲנִיִּ֔ ים נְקִיִּ֑ ם לֹ֣ א בְ מַ

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

25 * كه بزاياني پسران و پسراني پسران و كهنه شويد در زمين و تباهي كنيد و بكنيد
26 تراشن خماليي همه و بكنيد آن بد در نظري " خداي تو بخشم انگيزانيدني او * گواه
كرفتم درسما اين روز مر آن آسمان و مر آن زمين كه كم شدن كم شويد زود از بالايي
آن زمين آنچه شما كذران مر بردن آنجا بميراث كرفتن نه درازكنيد روزكاران ابر
27 آن كه نيست شدن نيست شويد * وپراكنده كند " شمارا در قومها و باقي
28 مانيد مردماني شماري در قومها آنچه براند " شمارا آنجا * وپرستن كنيد آنجا بتان
عملي دستي آدم چوب و سنك آنچه نه بينند و نه شنوند و نه خورند و نه بوينده
29 * وطلب كنيد [از آنجا] مر " خداي تو و بيابي كه طلب كني اورا در همه دلي تو و در
30 همه جاني تو * در سختي بتو و بيابند ترا همه آن سخنهاي آن اينان در آخري آن
31 روزكاران و بازكردي تا " خداي تو و بشنوي در قولي او * كه خداي رحمان " خداي تو نه
انداذد ترا و نه تباه كند ترا و نه فراموش كند مر شرطي پدراني تو آنچه سوكند خورد بايشان
32 * كه بپرس اكنون بروزكاراني اولها آنچه بودند بيستي تو باز روز آنچه آفريد خداي آدم
33 ابر آن زمين و بكناري آن آسمان و تا كناري آن آسمان ها بوده آمد چون سخني آن
مزركي آن اين يا ها شنويده آمد چون او * ها بشنويد قوم آوازي خدا سخن كوياً از
34 ميياني آن آتش چون آنچه بشنويدي تو و بزستي * يا ها مكجر كرد خدا بآمدن بستاندن
35 باو قوم ازميياني قوم در آزمايشها درنشانها و در معجزها و در كارزار و در دستي قوي و در
بازوي افراشته و در هيبتهاي بزرگان چون همه آنچه بكرد بشما " خداي شما در
مصر بچشم ديدي تو * تو نمودار شدي بداانستن كه " او آن خدا نيست
36 نيز بغيري او * از آن آسمان بشنوانند ترا مر آوازي او بادب كردن ترا و ابر
آن زمين بنمود ترا مر آتشي او آن بزرك و سخنهاي او بشنويدي از ميياني
آن آتش .

Quam genuerit filios, & filios filiorum, ac inveterata fuerint in terra, corruptæ autem egerint, fecerintque fcalptile, fimilitudinem cujufcunque rei, atque ita fecerint malum in conſpectu Domini Dei tui, ad excitandum iram ejus: 26 *Teſtes adhibeo contra vos hodie calum & terram, quòd pereundo peribitis cito ex hac terra, ad quam vos tranſitis Jordan ad hæreditatem accipiendam: non longum poteritis dies facere eam, quia annihilando annihilabimini: Ac diſperget vos Do-* 27 *minus inter populos, & reliqui mandebitis numero admodum inter gentes ad quas vellet vos Dominus.* 28 *Et coletis ibi idola, opus manuum hominum, lignum & lapidem, quæ nec videnti, nec audienti, nec edunt, nec odorantur.* Quare 29 *autem indè Dominum Deum tuum, & invenies, quæ requiſieris tanto corde tuo ac tali animâ tuâ.* 30 *In angaſtia tua, cùm invenerint te omnia iſta; in fine dierum, tum reverteris ad Dominum Deum tuum, auſcultabiſque dictio ejus:* Quia 31 *Deus miſericors Dominus Deus tuus, nec abjiciet te, neque corrumpet te, neque obliviſcetur pactûm patrum tuorum de quo juravit illis.* Interrogа enim nunc de 32 *diebus priſtinis qui fuerunt ante te à die quo creavit Deus hominem ſuper terram, & ab extremo cœli & uſque ad extremum cœli, an exierit ſimile magnum hoc, aut an auditum fuerit ſimile iſtius:* An audierit populus vo- 33 *cem Dei loquentis de medio ignis, ſicut audiviſti & vixit:* Vel an miraculum fecerit 34 *Deus, veniendo ad capiendum ſibi gentem de medio gentis cum tentationibus, ſignis, & mirabilibus, & bello, & manu validâ, & brachio extento, & terroribus magnis, ſecundùm omne quod fecit vobis Dominus Deus veſter in Ægypto in conſpectu oculorum tuorum?* Vos oſtenſum eſt, ut ſci- 35 *res quòd Dominus eſt Deus, nec eſt abſque eo.* E cœlo 36 *audire fecit te vocem ſuam, ad erudiendum te: & ſuper terram oſtendit tibi ignem ſuum magnum, & verba ejus audiſti de medio ignis.*

guendum vos per doctrinam ſuam: & ſuper terram oſtendit tibi ignem ſuum ingentem, & verba ejus audiviſti è medio ignis.

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

10 * روزي آنچه بياستادي بپيشي " خداي تو درحرب در كفتني " بمن جمع كن بمن مر آن قوم
و بشنوانم ايشانرا مر سخنهاي من آنچه بياموزند بترسيدن مرا همه آن روزها آنچه ايشان زندكان
11 ابر آن زمين و مر پسراني ايشانرا بياموزند * نزديك شديد و بياستاديد دامني آن كوه وآن كوه
12 افروزا در آتش تا برسيتي آن آسمان تاريك ابر و تتر * سخن كفت " بشما از ميياني او آتش آوازي
13 سخنها شما شنوان وخماليي نيست شما بينان بجز آواز * آكاه كرد بشما مر شرطي او آنچه بفرمود
14 شمارا بكردن ده آن سخنها و بنوشت ايشانرا ابر هو لوحهاي سنكها * و مرا بفرمود " در وقتي
آن آن بآموختن شمارا رسمها و حكمها بكردي شما ايشانرا در زميني آنچه شما كذران آنجا بميراث
15 كرفتن * وهشيار باشيد بغايت [بجانهاي شما] كه نه ديديد هيچ خماليي در روز سخن كفت
16 " بشما در حرب از ميياني آن آتش * تا نه تباهي كنيد وبكنيد بشما تراشن خماليي [همه]
17 شكل خماليي نر يا ماده * خماليي همه چهارپاي آنچه در زمين خماليي همه كنجشك بالور آنچه
18 پرد در آسمان * خماليي همه جنبش در زمين خماليي همه ماهي آنچه در آب از فرو برزمين *
19 وتا نه بر داري چشماني تو بآن آسمان و ببيني مر آن خورشيد و مر آن ماه و مر آن ستارها [همه
سپاهي آن آسمان] و دهف شوي و بكوچ كني بايشان و پرستش كني ايشانرا آنچه
20 بخش كرد " خداي تو ايشانرا بهمه قومها فرودي همه آن آسمان * وشمارا بستانه
21 " و بيرون آورد شمارا از كورهي آن آهن از مصر ببودن باو بقومي احسنتا چون روزي آن اين *
22 " و خشم كرفت درمن ابر سببي شما و سوكند خورد بي كذرانيدني من مر يردن وبي
آمدن بآن زميني آن نيكو آنچه " خداي تو دها بتو احسنتا * كه من ميرا درزميني آن اين
23 نيست من كذرا مر آن بردن و شما كذران و ميراث كنيد مر آن زمين آن نيكوي آن اين *
24 هوشيار باشيد بشما تا نه فراموش كنيد مر شرطي " خداي شما آنچه ببريد اوازي شما و بكنيد
شما تراشن خماليي همه آنچه فرمود " خداي تو * كه " خداي تو آتشي سوزا او خداي رشك آنرا *

Die quo ſtetiſti coram Domino tuo in Horeb, quum diceret Dominus mihi: Congrega mihi populum, ut audiant verba mea, quæ diſcant, ad timendum me omnibus diebus quibus fuerint viventes ſuper terram, & filios ſuos docebunt. Et 11 *appropinquaſtis & ſtitiſtis ſubtùs montis, (mons autem ardebat igne usque ad cœlum pertingens) cælum, nubes, ac nubilum.* Et locutus eſt Do- 12 *minus ad vos de medio ignis: vocem verborum audiebatis, at ſimilitudinem ullam non videbatis præter vocem.* Et notum fecit vobis pactum 13 *ſuum quod mandavit vobis præſtare, Decem verba, & ſcripſit ea ſuper duas tabulas lapideas.* Illâ 14 *quoque præcepit Dominus ten-* 14 *pore illo ut docerem vos ritus & judicia, ut faceretis ea in terra ad quam tranſitis ad hæreditatem accipiendam.* Et 15 *cùm ſi vitam valdè cavebitis animabus veſtris, (non enim vidiſtis ullam ſimilitudinem die quo locutus eſt Dominus ad vos in Horeb de medio ignis,)* Ne corrupta ego 16 *vos, & faciatis vobis ſculptile, ſimilitudinem omnis effigiei; ſimilitudinem maſculi aut feminæ:* 17 *Similitudinem cujuſcunque animalis quod eſt in terra, ſimilitudinem cujuſcunque volucris alatæ quæ volat cœlum: ſimilitudinem tu-* 18 *juſcunque reptilis in terra, ſimilitudinem cujuſcunque piſcis qui in aquis ſubter terram:* Ne ſublato- 19 *que oculis tuis ad cœlum, & videas ſolem, & lunam, & ſtellas, totum exercitum cœli, & impellaris, & adorationes exhibeas eis, & cultum præſtes illis quæ diſtribuit Dominus Deus tuus omnibus gentibus ſub cœlo.* Vos autem tulit 20 *vobis Dominus, eductisque vos è fornace ferrea, ex Ægypto, ut eſſetis ei in populum hæreditatis, ſicut die iſtâ.* At Dominus iram concepit in me 21 *propter verba tua: juravit ſe non tranſiturum me tranſire Jordanem, nec venire ad terram bonam quam poſſidendam Deus tuus dat tibi in poſſeſſionem.* Ego enim morior in ter- 22 *ra iſta, nec tranſeo Jordanem, vos autem tranſitis, & hæreditarib accipietis terram bonam illam.* Cau- 23 *ti ſitis ne oblivi-ſcamini pacti Domini Dei veſtri quod pepigit vobiſcum, & faciatis vobis ſculptile, ſimilitudinem omnis quod interdixit Dominus Deus tuus.* 24 *Nam Dominus Deus tuus ignis conſumens eſt, Deus zelotes.*

Hierof. 24. Quoniam Dominus Deus veſter ignis conſumens eſt, ignis eſt Deus zelotes, & ulciſcens ſe cum zeloſypia eſt.

עַד שְׁתֹרֶה דִּסְאוֹן הוּא שׁוֹר הַלָּעֶג׃ וְכֹל הַשֹּׁרֵבָה וְכֹל מְשֹׁרֵא עַבְרָא דְיִזְרְעֶאל׃ 49

מִדְיָנָא וְעַד מוֹאָב דְּמִשְׁרֵא חְוֹתוֹת מִשְׁפַּךְ מַרְחֶשְׁתָּא׃ ה

וִיקְרָא וְקָרָא מֹשֶׁה לְכָל יִשְׂרָאֵל וַאֲמַר לְהוֹן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יָת קְיָמַיָּא וְיָת דִּינַיָּא 1

דַּאֲנָא מְמַלֵּיל קֳדָמֵיכוֹן יוֹמָא דֵין וְתִלְפְּדוּן יָתְהוֹן וְתִטְּרוּן לְמֶעְבַּדְהוֹן׃ חוֹרֵב׃ 2

אֱלָהֲנָא עֲבַד עִמָּנָא קְיָם בְּחוֹרֵב׃

ad orientem, usque ad mare solitudinis, sub
est in planicie sub effusione collium.

CAP. V.

ET vocavit Mose universum Israel, & dixit illis: Audite Israel ſtatura & judicia quæ ego loquor coram vobis hodie, ut diſcatis ea & fervetis ad faciendum ea, Dominus Deus noſter pepigit nobiſcum, fœdus in Horeb.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

וְעַל דְּמִשְׁתְּכַח בְּיִשְׂרָאֵל בֵּין גְּבַר וְאִתְּתָא בֵּין זַרְעָא בֵּין בְּעִירָא בֵּין כָּל אִלָּנָא דְּבָרָא בֵּין כָּל נְגִידֵי יִשְׂרָאֵל׃ 3

וְתִמְחֵי יָת כָּל אַתְרָא דְּעַמְמַיָּא דִּי אַתּוּן תָּרְכִין יָתְהוֹן יָת מַלְכֵיהוֹן תְּשֵׁיצוּן יָת שְׁמָהָתְהוֹן מִן אַתְרָא הַהוּא לָא תַעְבְּדוּן כֵּן לַה׳ אֱלָהֲכוֹן׃ 4

אֲרֵי בְּאַתְרָא דִּי יְרַחֵם ה׳ אֱלָהֲכוֹן בְּכָל שִׁבְטֵיכוֹן לְמִשְׁרֵי שְׁכִנְתֵּיהּ תִּתְבְּעוּן וְתֵיתוֹן לְכָן׃ 5

וְתֵיתוֹן לְכָן׃ לָא תַעְבְּדוּן כְּכָל דִּי אֲנַחְנָא עָבְדִין הָכָא כָּל גְּבַר כָּל דְּיָאוּת בְּעֵינוֹהִי׃ 6

אֲרֵי לָא עַד כְּעַן אֲתֵיתוּן לִנְיָחָא וְלַאֲחָסָנָא דִּי ה׳ אֱלָהֲכוֹן יָהֵב לָכוֹן׃ 7

וְתַעְבְּרוּן יָת יַרְדְּנָא וְתִתְיְתְבוּן בְּאַרְעָא דִּי ה׳ אֱלָהֲכוֹן מַחֵיל לְכוֹן וְתִתְנְחֲלוּן מִן כָּל בִּישֵׁי סְחוֹרֵיכוֹן וְתִתְיְתְבוּן לְרוּגְזֵיכוֹן׃ 8

וְתַעְבְּדוּן כָּל דְּיָאוּת בְּעֵינוֹהִי דְּיָ׳ אֲרֵי כְּדִי יֵיטַב לָכוֹן וְלִבְנֵיכוֹן בָּתְרֵיכוֹן עַד עָלְמָא׃ 9

אֲרֵי יָת מַתְנָן בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָא תִכּוֹם וְלָא תִנְקוֹם וְלָא תִטַּר עַל בְּנֵי עַמָּךְ וְתִרְחַם לְחַבְרָךְ כְּנַפְשָׁךְ אֲנָא ה׳׃ 10

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 11

וְלָא תִרְבֵּי בְּמֵידַע בְּמֵידַע וְלָא בְּמִשְׁקַל בְּמִשְׁקַל וְלָא בְּמִכְיָל בְּמִכְיָל׃ 12

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 13

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 14

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 15

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 16

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 17

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 18

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 19

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 20

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 21

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 22

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 23

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 24

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 25

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 26

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 27

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 28

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 29

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 30

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 31

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 32

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 33

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 34

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 35

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 36

וְתִרְחַם יָת מַמוֹנָךְ לָא תְחַיֵּי עִם מַמוֹנָא דְּחַבְרָךְ לָא תִרְבֵּי בְּרִבְוָא וְלָא בְּזוּזָא וְלָא בְּחִנְטִין וְלָא בְּשַׂעֲרִין׃ 37

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* וּבְדִלְי כַּה דְּמִשְׁתְּ דְּאִשְׁתְּ מִן בֵּידְרָאִי תּוּ וַאֲחִתְיָאר כַּרְד דַּר נַסְלִי אוּ פִּסְי אוּ בִּירוּן אָוַרְד תְּרָא 37

דְּרָאמְרִי אוּ דַּר רוּזְרִי אוּ אָן בְּרִיכְ אָז מִסְרְ * בְּרָאנְדַן פּוּמְהָאִי בְּרִיכָּן וְקַוְּאן אִרְתּוּ אָז פִּישִׁי 38

תּוּ אָוַרְדוּן תְּרָא בְּדַאדַן בְּתּוּמְ זְמִינִי אֵישָׁן אַחְסַנְתָּ چוּן רוּזְרִי آן אִין * וּבְדַאלִי אִין רוּזְ וְיָאוּ 39

כּَרְדִי בְּדִלְי תּוּ כַּה * וּ לַאוْ خُدَا דַּר آسְמָאן אָז אַלָּا וְ אִבְרְ آן زَمِين אָז אַפְרוּד נִיסְתּ נִפֵּז׃ וְ נִگَاה 40

דַּארִי מִ רִسְהָאִי אוּ וְ מִ פּוּרְמוּדְהָאִי אוּ וַאֲچַה מִן פּוּרְמָאיַ תְּרָא אִין רוּזְ אֲچַה נִיכוּיִי רְسַ בְּתּוּ

וְ בִּיפְרְלִי תּוּ פְּסִי תּוּ בְּسَبَبְ וְ אָزْ כְּשִׁי רוּזְگَارָאן אִבְרְ آן زَمِين אֲچַה * خُدَايِ תּוּ دְهَا בְּתּוּ دְهَا

آן רוּזְگَارָאן * آן هִנְגַם جِدَا כַּرْدِ מִשְׁ سَهْ سَهْرְهَا דַּר گُذَارِي آן בִּירוּן דַּרْ פְּשִׁי خُوَرْשִׁيْدْ׃ 41

בִּگִירِכְתּוּן אַנְجَا خُوبِي לַچַה בְּכְשִׁ מִ יָארִי לְ בִּי دَانِשׁ וְאוּנַה دُشْمَنِ בַּاوْ אִרְדִי וְ בִּיפְרְוּ בִּגִירְדְ 42

בִּיגָה אָז כְּשִׁי רוּזְگَارָאן אִין וְ בִּיגִירְ * מִ בְּסַרְ דַּר בְּיָאבָאן דַּר زَمِين אָן מִשְׁתּוּר בְּרְ אִיבִי וְ מִ רַ 43

רָאמוּת דַּרْ جَلْعַדْ בְּجَدِ וְ מִ רַ جَوْלִן דַּרْ בַּשַׁן בְּמִכְשִׁי * וְ אִין آן שְׁرִيعَتْ אַچַה בְּנְהָאד מִשְׁ בְּיִבִּישִׁי 44

בְּסְרָאי יִשְׂרָאֵל * אִינָאן آן כְּגָאה כְּרְפְּתִּי וְ آן רִיבְּהָ וְ آן חִכְּמָהָ אַچַה שְׁכִּן כְּפְתּ מִשְׁ בְּיִסְרָאלִי 45

יִשְׂרָאֵל דַּר בִּיבִּירוּן אַמְדִי אֵישָׁן אִז מִסְרְ * דַּר גُذَارِי آן בִּירוּן דַּרְ جَا מְקַאבְלִי בִּיתְ פְּעוֹר דַּר 46

זְמִינִי סִיכּוּן בָּדְשָׁהִי آן אַמוּרִי אַچַה נְשִׁינִי דַּרְ خُשׁוּן אַچַה בְּרְ מִשְׁ בְּסְרָאי יִשְׂרָאֵל דַּר בִּיבִּירוּן

אַמְדִי בְּאֵישָׁן אִז מִסְרְ * מִירָאתْ گִרְפְּתִּי מִ וְלָאיַתִי לוּ וְ מִ וְלָאיַתִי עַמְ בָּדְשָׁהִי آן בְּשָׁן דַּ 47

בָּדְשָׁהָאי آן אַמוּרִי אַچַה דַּר گُذَارِي آן בִּירוּן דַּרْ خُשׁוּן * אַרְעַרְ אַچַה אִבְרְ לִי כַּהְ 48

אַרְוּן וְ תָא כּוּהִי סִילוֹן אוֹ חַרְמוֹן * וְ هَمَهْ آן עַרְבַּהْ گُذَارِي آן בִּירוּן בִּמְרְ וְ תָא דְּרְיָאי آן 49

עַרְבַּהْ פְּרוּמ בִּירְשִׁי آן چְכָאה׃

* فَصْلْ پَنْجُمْ *

* בְּخُوَانַדْ מִשְׁ בְּהָמַהْ בְּסְרָאלِ گُفْتْ בַּאישָׁן שְׁנוּ בְּסְרָאלِ מִרְ آן רִיבְּהָ וְ מִ רַ חִכְּמָהָ אַچַה מִן שְׁכִּן 1

گُوَا דַּר حُضُورِي שְׁמָא אִין רוּזְ וְ בְּיָאמוּזִי אֵישָׁנְרָא וְ נִگָאה דָּארִיד בְּכְרוּן אֵישָׁנְרָא * " خُدَايِ 2

אִבְרְ בִּיבִּיכְ [אוֹارِي אִיבִי] שְׁרְתּ דַּרْ حُרֵבْ *

Et vocavit Moſes univerſum Iſrael, & dixit illis: Audite Iſrael ſtatuta & judicia quæ ego loquor coram vobis hodie, ut diſcatis ea & fervetis ad faciendum ea. Dominus Deus noſter pepigit nobiſcum, fœdus in Horeb.

Ex pro eo quòd dilexit patres ve- 37
os, itaque elegit ſobolem ejus poſ
team, educitque te manifeſta in
ſe fortitudine ſua magna ex eſ-
gypto: Ad expellendum gentes 38
magnas ac robuſtiores à præ-
ſentia tua, ad introducendum te,
& ad dandum tibi terram in
poſſeſſionem, ſicut die hâc. Scias 39
ergo hodie, & revoceris ad cor
tuum, quòd Dominus ille Deus in
cælo deſuper, & in terra deor-
ſum, nullus eſt ultrà. Cuſtodies igi- 40
tur ſtatuta ejus ac præcepta ejus,
quæ ego præcipio tibi hodie, ut
quòd bonum perveniat ad te &
ad filios tuos poſt te, ut longùm
protrahas dies tuos ſuper terram quam
Dominus Deus tuus dat tibi, o-
mnibus diebus. Ea tempore ſepa- 41
ravit Moſes tres urbes in tranſi-
tu Jordanis ad Orientem ſolis:
Ut fugeret illuc ſanguinarius qui
interemerit proximum ſuum inſcien-
te, nec fuerit ei inimicus ab hesi-
ternâ ſcilicet & nudiuſtertiâ: fugeret ingnam ad
unam ex urbibus iſtis, & vive-
ret: Nempe Beſer in deſerto, in 43
terra Planitiei de Reubenitis: &
Ramoth in Gilead de Gaditis: &
Golan in Baſhan de Manaſſi-
tis. Hæc eſt lex quam ſta- 44
tuit Moſes coram filiis Iſraël:
Hæc ſunt teſtimonia & ſtatuta 45
& judicia quæ locutus eſt Mo-
ſes filiis Iſrael in egreſſu ſuo
ex ægypto, In tranſi- 46
tu Jordanis, in Gai & regio-
ne Beth Peor, in terra Sihon
regis Emoræorum habitantis in Hesbon,
quem percuſſit Moſes & fi-
lii Iſrael in egreſſu ſuo ex
ægypto: Et hereditatem ejus ac- 47
perunt regionem ejus, & regionem
Og regis Baſhan, duorum regum
Emoræorum, qui in tranſitu Jordanis
erant ad Orientem ſolis, ab Aroer quæ 48
juxta Libnon torrentem Arnon,
uſque ad montem Sion, ipſe eſt
Hermon: Et univerſum ſolitudi- 49
nem tranſitûs Jordanis ad Orientem,
& uſque ad mare ſolitudinis, ſub
Eſedone jugi.

CAP. V.

VOcavit autem Moſes univer-
ſum Iſraelem, dixitque eis, Audi Iſrael
ſtatuta ac judicia quæ ego loquor
in præſentia veſtra hodie, & di-
ſcite ea, & obſervate ſicuti
ea. Dominus Deus noſter pepi-
git nobiſcum Fœdus in Horeb.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* نَه اوَارِي پِدَرانِ ايمَا بِبَيْد " مِرْ شَرْطِ آن اِين كَه اوَارِي ايمَا ايمَا اِينان اِينجَا اِين رُوزْ جملَهْي 3

ايمَا زِنْدَگَان * رُوي دَر رُوي سُخَن گُفْت " اوَارِي شُمَا دَر كَه اَز مِيَانِي آن آتِش * مِن ايسْتَادَه 4
مِيَانِي " وَ مِيَانِي شُمَا دَر وَقتِي آن بَاْگَاه كَردَن بِشُمَا مِر سُخَنِي " كَه بِتَرسِيدِيد اَز پِيشِي آن آتِش 5
وَ نَه بَر آمَدِيد دَر كَه [بُگفتَن] * مَن " خُدَاي تُو آنچِه بِيرُون آوَرْدَم تُرَا اَز زَمِينِي مِصر اَز خَانِهْي 6
بَنْدَگَان * نَه بَاشَد بَتُو مَعبُودِي دِيگَران اِبر پِيشِي مِن * نَه كَنِي بَتُو تَرَاشْ هِمَه خَيَالِي آنچِه 7
دَر آسمَان اِبر بَالَا وَ آنچِه دَر زَمِين اَز فُرُود وَ آنچِه دَر آب اَز فُرُود بِزَمِين * نَه سُجُود كَنِي بَايشَان 8
وَ نَه پَرِسْتِش كَنِي ايشَانرَا كَه مَن " خُدَاي تُو خُدَاي رَشْك آوَر عُقُوبَت كُنَانِي گُنَاهِي پِدَران اِبر 9
پِسَران اِبر سِيمِي وَ اِبر چَهَارمِي [بِدشمَنَانِي مَن] * وَ كُنَانِي فَضل بِهزَاران بِدوسْتَانِي مَن 10
وَ بِنگَاه دَارَانِي فَرمَانهَايِ مَن * نَه بِر دَارِي مِر نَامِي " خُدَاي تُو بِگزَاف كَه نَه آزَاد كُنَد " مِر 11
آنچِه بِرَادر نَامِي اُو بِگزَاف * نگَهدَار مِر رُوزِي آن سَبَّت بِخَاص كَردَن اَوبرَا چُون آنچِه فَرمُود " 12
خُدَاي تُو * شَش رُوزَا كَار كَنِي وَ بِكنِي هِمه كَارِي تُو * وَ رُوزِي آن هَفتمِي مَعطِلي " خُدَاي 13
تُو كَنِي هِيچ كَار تُو وَ پِسرِي تُو وَ دُخترِي تُو وَ بَندَهْي تُو وَ پَرِستَارِي تُو وَ گَاوِي تُو وَ خرِي 14
تُو وَ هِمه چَهَارپَايِي تُو وَ غرِيبِي تُو آنچِه دَر دَروَازهَايِ تُو بِسبَب آسَايِش كُنَد بَندَهْي تُو وَ پَرِستَارِي
چُون تُو * وَ يَاد كَنِي كَه بَندَه بُودِي دَر زَمِينِي مِصر وَ بِيرُون آوَرد تُرَا " خُدَاي تُو اَز 15
آنجَا دَر دَسْتِي قَوِي وَ دَر بَازُوي اَفرَاشتَه اِبر هِمچِنِين فَرمُود تُرَا " خُدَاي تُو بِكَردن مِر رُوزِي
آن سَبَّت * عَزِيز كَن مِر پِدرِي تُو وَ مِر مَادرِي تُو چُون آنچِه فَرمُود تُرَا " خُدَاي تُو بِسبَب 16
دِرَاز كُنَد رُوزگَارَانِي تُو اَبر آن زَمِينِي آنچِه " خُدَاي تُو هَمَا بِتُو * نَه خُون كَنِي * وَ نَه مُسَا 17
كَنِي * وَ نَه دُزدِي كَنِي * 18
19

Non cum patribus noſtris pepigit Dns 3
ſœdus Iſrael, ſed nobiſcum, nobiſ-
ipſis iniquum ſolis hodie omnes ſu-
mus viventes. Facie ad faciem lo- 4
cutus eſt Dominus nobiſcum in mon-
te de medio ignis: (Ego autem ſta- 5
bam inter Dominum & vos tempore
illo, ad notum faciendum vobis
verbum Domini: timuiſtis enim à
conſpectu ignis, & non aſcendiſtis
in montem:) dicendo, Ego Domi- 6
nus Deus tuus qui eduxi te de terra
Ægypti de domo ſervorum. Non 7
erunt tibi dii extranei coram me. Non 8
facies tibi ſculptile, omnem ſimili-
tudinem eorum quæ in cœlo deſu-
pra, & quæ in terra deorſum, &
quæ in aquis infra terram. Ado- 9
rationem non exhibebis eis, neque
cultum præſtabis illis: ego enim
Dominus Deus tuus, Deus æmu-
lus, punicus peccatum patrum in filiis,
in tertiam & quartam ſuperatio-
nem, deinicis meis: At faciens 10
benefactum millibus, & amantibus meis
& ſervantibus præcepta mea. Non 11
aſſumes nomen Domini Dei tui in
vanum: non enim innocuum præ-
bit Dominus eum qui aſſumit nomen
ejus in vanum. Obſer- 12
diem ſabbathi, ad ſanctificandum
eum, quemadmodùm præcepit Do-
minus Deus tuus. Sex diebus ope- 13
raberis & cuncta opus tuum:
Die verò ſeptimo eſt ceſſatio Do- 14
mino Deo tuo: non facies ullum
opus, tu, & filius tuus, & filia
tua, & ſervus tuus, & ancilla tua,
& bos tuus, & aſinus tuus, &
omnes quadrupedes tua, atque
peregrinus qui in portis tuis: ut
requiescat ager ſervus tuus & ancilla
tua ſicut tu. Et memineris quòdes
ſervus fuiſti in terra Ægypti, & e-
duxerit te Dominus Deus tuus inde
manu validâ, & brachio extento:
ideireò præcepit tibi Dns ut Deut
tuus agere diem ſabbathi. Ho- 16
nora patrem tuum & matrem tuam,
quemadmodùm præcepit tibi Dominus
Deus tuus: ut longum ſit proro-
gatum dies tui ſuper terram quam Do-
minus Deus tuus dat tibi. San- 17
guinem non facies. Neque adulte- 18
rium facies. Neque furtum facies.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وگاه داريد بكردن چون آنچه فرمود " خداي شما شمارا نه گردويد راست وچپ * در همه 32
33 آن راه آنچه فرمود " خداي [شما] شمارا بروید بسبب بزیید ونیکوئی رسد شما و دراز گشید

روزگاران در زمینی آنچه میراث گیرید * فصل ششم * واین آن فرمان آن رسمها و آن 1
حکمها آنچه فرمود " خداي شما بآموزاندن شمارا بکردن در زمین آنچه شما گذران آنجا بمیراث

گرفتن آنرا * بسبب بترسي مر " خداي تو بنگاه داشتن مر همه رسمهاي او 2
و فرمانهاي او آنچه من فرمایا ترا تو و پسري تو و پسر پسري تو همه روزگاراني زندگي تو

بسبب دراز گشتن روزگاراني تو * وبشنوي یسرال و نگاه داري بکردن آنچه نیکوئي رسد 3
بتو و آنچه بسیار شوید بغایت چون آنچه سخن گفت " خداي پدراني تو بتو زمیني دوشاشیر

و انگبین * بشنو یسرال " خداي ایما یگه * و دوست داري مر " خداي تو در همه 4 5
دلی تو و در همه جاني تو و در همه مالي تو * وباشند آن سخنهاي آن اینان آنچه من فرمایا 6

مرا این روز ابر دلي تو * وشرح کني ایشانرا بپسراني تو و سخن گوئي در ایشان در نشستي 7
تو در خانهي تو و در رفتي تو در راه و در خسپیدني تو و در برخاستي تو * و ببندي 8

ایشانرا بنشان ابر دستي تو و باشند بتقلیس میاني چشماني تو * و بنویسي ایشانرا ابر بروهاي و
خانهي تو و در دروازهاي تو * و باشد که بیاورد ترا " خداي تو بآن زمین آنچه سوگند 10

خورد بپدرانی تو بابرهم بیصحق و بیعقوب بدادن ابتوا شهرهاي بزرگان و نیکویان آنچه
نه آبدان کردي * وخانهاي پران همه نعمت آنچه نه پر کردي و چاهاي کندکان آنچه 11

نه کندي رزها و زیتونها آنچه نه نشاندي وبخوري و سیر شوي *

Obſervate ergo facere quemadmodum 32
dixit præcepit Dominus Deus ve-
ſter: non declinetis dextram ſiniſ-
tram ut ſtatis noſtis. Omni via quam 33
præcepit Dominus Deus veſter vo-
bis, ambulate, ut vivatis, & bonum
eveniat vobis: & longum protendatis
dies in terra quam hæreditatis ac-
cipietis.

CAP. VI.

Iſtud autem eſt præceptum, ſtatu- 1
ta, & judicia quæ præcepit Domi-
nus Deus veſter docere vos ut fa-
ciatis in terra, ad quam tu ingreſſus ad
hæreditatis eam transmigras: ut timeas 2
Dominum Deum tuum, cuſtodiendo omnia
mandata ejus, & præcepta ejus quæ ego præcipio tibi,
tu, & filius tuus, & filius filii tui, cunctis diebus vitæ tuæ: ut longum 3
tempus proteriabeat dies tuos. Au-
dias ergo Iſrael, & obſerves facere,
ut bonum eveniat tibi, & multi-
plicemini valde, quemadmodum lo-
cutus eſt Dominus Deus patrum
tuorum tibi, in terra manans lac et
mel. Audi Iſrael, Dominus Deus 4
noſter unus eſt. Diliges ergo Dominũ 5
Deum tuum tuo corde tuo, & tota
anima tua, & tota facultate tua.
Eruntque verba hæc quæ ego præ- 6
cipio tibi hodie, in corde tuo: Et exa- 7
cuies ea filiis tuis, & loquēris de
eis in ſedendo tua in domo tua,
& in ambulando tua in via, & in accu-
bitu tuo, & in ſurrectione tua. Et 8
ligabis ea in ſignum super manum
tuam, & erunt in phylacteria inter
oculos tuos. Scribes quoque illa in 9
poſtibus domus tuæ, & in
portis tuis. Cum autem, quum in- 10
troduxerit te Dominus Deus tuus in
terram quam juravit patribus tuis
Abraham, Iſaac, & Jacob, dare
tibi, urbes magnas ac bonas quas
non ædificaſti: & domos plenas 11
omni commodo, quas non extruxiſti: &
puteos effoſſos, quos non effodiſti:
vineas & olivetas quæ non plantaſti:
& comederis, & ſaturatus fueris:

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ونه گواهي دهي در ياري تو گواهي گزاف * ونه آرزو كني زني ياري تو 20
21
ونه آرزو كني خانهي ياري تو دستي او وبندهي او وپرستاري او وگاوي او وخري
او وهمه آنچه بياري تو * مر آن سخنهاي آن اينان سخن [گفت] " بهمه جماعتي شما در 22
كه از ميانی آن آتش آن ابر وآن تُرم آوازي بزرگ ونه افزود و بنوشت ایشانرا ابر دو آن
لوحها سنگها وبداد ایشانرا بمن * بود چون شنیدي شما مر آن آواز از میانی آن تاریك 23
وآن كوه افروزا در آتش نزدیك شدید بمن همه سروراني قبیلهاي شما وپیراني شما * وگفتید 24
اینك بنمود ایمارا " خداي ایما مر عزیزي او و مر بزرگي او و مر آوازي او بشنودیم از
میاني آن آتش این روزي آن اين بدیدیم كه سخن گوید خدا اوازي آن آدم و بزید * واكنون 25
چرا بمیریم كه بسوزد ایمارا آن آتش آن بزرگي آن این اگر افزایان ایما بشنویدن مر آوازي
" خداي ایما نیز بمیریم * كه كیست همه گوشتمند آنچه بشنود آوازي خداي قادر سخن 26
گویا از میاني آن آتش چون ایما و بزیست * نزدیك شو تو و بشنو مر همه آنچه گوید " خداي 27
ایما و تو سخن گوئي بایما مر همه آنچه سخن گوید " خداي ایما بتو و بشنویم و بكنیم *
بشنود " مر آوازي سخنهاي شما در سخن گفتني شما بمن گفت " بمن بشنودیم 28
مر آوازي سخنهاي آن قوم آن این آنچه سخن گفتند بتو نیكو گفتند همه آنچه سخن
گفتند * كه بدهد وباشد دلي ایشان این بایشان بترسیدن من و بنگاه داشتن مر 29
فرمانهاي من همه آن روزگاران بسبب نیكوئي رسد بایشان و بپسراني ایشان بجاوید * برو 30
گوي بایشان بازگردید بسماخیمهاي شما * وتو اینجا بایست آوازي من و سخن گویم 31
بتو مر همه آن فرمان و آن رسمها و آن حكمها آنچه بیاموزاني ایشانرا وبكنند در زمین آنچه
من دها بایشان بمیراث گرفتن آنرا *

5

תְּחָרִין מִן בָּלְהָן עֲקָרָא לָא יְהֵוֹן בִּבְנִן וּבְרִין עֲקָרִין וְנְשִׁין עֲקָרָן וְלָא בְּעִירְךְ עֲקָרָן מִבְעֲרָא׃ non erunt inter vos viri steriles, nec mulieres steriles, neque jumenta tua sterilia lanæ, aut lactis, aut. fœtuum. Removebit enim Dominus ex te 15
וְנַחֲלַב וְשָׁנִי׃ וְחִסּוֹר יְעַדֵּי יְ מִנָּךְ כָּל מַרְעִין וְכָל מַכְתְּשֵׁא דְּנִי יְ עַל מִצְרַיִם omnes morbos, & omnes plagas quas immisit Dominus Ægyptiis malas, quas nôsti, non ponet eas in vos, sed percalcabitur eos in omnes
בִּישַׁיָּא דִּידַּע לָךְ וְשַׁוִינוּן כְּוָתְן וְיַעֲרִינוּן לְכָל קְנָאֵיכוֹן׃ וְאֹכְלַת וְתַעֲמִירַת כָּל עַמְמַיָּא 16
דִּי אֱלָהָךְ יָהִיב לָךְ לָא תְיוֹסִי עֲיִנָךְ עֲלֵיהוֹן וְלָא תִפְלַח יַת טָעֲוָתְהוֹן אֲרוּם לְחוֹבְלָא ones vestros. Consumes itaque penitus omnes populos quos Dominus Deus tuus dat tibi, non parcat oculus tuus ipsis: neque colas ido-
הִנּוֹן לָךְ׃ כִּי תֵאמַר דִּלְמָא תֵּימַר בְּלִבָּךְ סַגִּיאִין שְׁמָמַיָּא הָאִלֵּין מִנִּי הֵיכְדֵין אֵית לֵי 17 la eorum, quoniam in offendiculum erunt tibi. Ne dicas in corde tuo;
וּכְדֵין לָא תְּהֵי דְּחִילְתְּהוֹן׃ Plures sunt populi isti me: quomodo erit mihi potestas eos expellendi?

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* כֵּה בְּגָרְתָּנֵה מִן פְּרִישֵׁי מִן עֲקְבֵי מִן בְּיִשְׁתַּנֵּה מִעְבּוֹדָנֵי מִיכְּרָן וְכָרֵם שׁוּר חִשְׁמֵי "דִּי 4
שְׁמָא וְנִיסְתְּ כְּנֵה תְּרָא רְוֵה * כֵּה אַלָּ׳ הֵמְכֵּנִין כְּנֵנֵה בַּיְשָׁתַּן מִנְכְּסָהַי דְּיִשְׁתַּן חֲרַב כְּנֵנֵה 5
וְאַנְכְּסָהַי דְּיִשְׁתַּן בְּשְׁכְּנֵנֵה וּמַרְכְּסָהַי דְּיִשְׁתַּן בְּרִ כְּנֵנֵה וּתְרַשְׁתְּהַי דְּיִשְׁתַּן בְּשַׁרְנֵנֵה בְּרִ
אֲנַשׁ * כֵּה קוֹמֵי חָאִס תּוֹ בְּרִ תּוֹ לְחִסְתְּיָר כְּרֵה "חְדָאי תּוֹ בְּרִ תּוֹ לְבְּרוֹן בּוֹ 6
מִן גְּרִיבֵה דְּן אֲרוּם קוֹמָהָא דְּאֵכָא אִבְרִי רוּחֵי כֵּן נְרִיזִי * נֵה דְּן בְּשִׁיעָרִי שְׁמָא דְּן אֲרוּם קוֹמָהָא מְרָא כְּרֵה 7
"דִּי מְרָא * כֵּה שְׁמָא כֵּה אִנְדְּכָא אִז קוֹמָהָא * כֵּה דְּן דּוֹסְתְּ פְּלְשְׁתֵּנֵי "שְׁמָרִי וְאִז נְגָהּ דְּשְׁתֵּנֵי 8
מִן אֵרְ סוּגְּנֵה דְּאֵכָא כְּוֵנֵה כְּרֵה בְּיִפְרְאֵלִי שְׁמָא בְּרִיזִן אוֹרֵה "שְׁמָרִי מִן דְּסְתֵּי קְרֵי וְכְלָאס[כְּרֵה 9
תְּרָא אִז כְּלְהֵי בְּנְדְּכָאן אִז דְּסְתֵּי פְּרְעֵה בְּאִשְׁהֵי מְסְרֵי * וְבְּדְאֵי כֵּה "חְדָאי תּוֹ וְאִז כְּדָא אִז 10
חְדָאי אֵן אִסְתּוֹרְ נְגָהּ דְּאֵרְ אֵי אֵן שְׁרְ וְאִז פְּסְלְ בְּדְּסְתֵּנֵי אוֹ וְבְּנְגָהּ דְּאֵרְ אֵי פְּרְמְנְהֵי אוֹ בְּהְרְ
דְּרְ * וְבְּרְ תּוֹרְ בְּשְׁמְנֵנֵי אוֹ בְּגְמְ כְּרֵנֵי אוֹרְ אִנְהְ מְרְכְּ כְּנְדְּ בְּשְׁמְנֵי אוֹ בְּיִפְרְאֵלִי אוֹ בְּרְ טְרְזְ 11
אוֹ * וְנְגָהּ דְּאֵרְ מְרְ אִז פְּרְמְנְ וּמְרְ אִז רְשְׁמְ וּמְרְ אִז חְכְּמְ כְּאֵכָא מְנְ פְּרְמְאֵ תְּרָא אִז הְנְ רְזְ בְּכְרְנְ 12
אִשְׁתְּרָא * וְאִשְׁתְּ כְּרְלֵי בְּשְׁתְּוִיהְ אִז אִשְׁתְּרָא וְכְּנְנֵה כְּרְ מְנְ פְּרְמְאֵ תְּרָא אִז הְנְ רְזְ בְּכְרְנְ 13
אִשְׁתְּרָא * וְאִשְׁתְּ כְּרְלֵי בְּשְׁתְּוִיהְ אִז אִשְׁתְּרָא וְכְּנְנֵה כְּרְ מְנְ פְּרְמְאֵ תְּרָא אִז הְנְ רְזְ בְּכְרְנְ 14
"חְדָאי תּוֹ בְּרְ מְנְ וְאִז כְּדָא אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ 15
אִשְׁתְּרָא כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ 16
אִשְׁתְּרָא כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ 17
אִשְׁתְּרָא כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ 18
אִשְׁתְּרָא כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ 19
אִשְׁתְּרָא כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ 20
אִשְׁתְּרָא כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ 21
אִשְׁתְּרָא כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ 22
אִשְׁתְּרָא כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ 23
אִשְׁתְּרָא כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ 24
אִשְׁתְּרָא כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ 25
אִשְׁתְּרָא כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ אִז בְּרְכְּתְּ כְּרְנְ

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* הוֹשִׁיעָ רִיאֵשׁ בְּתוֹתָנֵה פְּרְאוּמֵשׁ כְּנֵי מְרְ "אֲכֵה בִּיזְרוֹן אוֹרֵה תְּרָא אִרְזְמֵנֵי מְסְרֵי אִרְחְנֵהִי בְּנֵה כְּנֵן *מְרְ 12
"חְדָאי תּוֹ בְּרְסְיֵי וְאוֹיְרָא אִבְדְּתְ כֵּי וְדְרְאֵמֵי וְאִ סוּגְּנֵה חוֹרֵי * נֵה רְוֵה פְּסְיֵי מְעְבּוֹדְנֵי 14
כִּיזְרוֹן אִז מְעְבּוֹדְנֵי אֵן קוֹמָהָא אֲכֵה כְּרְדָא כְּרְדֵי שְׁמָא * כֵּה חְדָאי רְשְׁכְּ אוֹרֵי "חְדָאי תּוֹ בְּרְ מְנְ 15
תּוֹ נֵה כְּרֵם שׁוּר חִשְׁמֵי "חְדָאי תּוֹ בְּרְתּוֹ וְנִיסְתְּ כְּנֵה תְּרָא אִז בְּלְאֵי רוֹיֵי אֵן זְמִינֵי * נֵה אְרְמֵישׁ 16
כְּנֵה מְרְ "חְדָאי שְׁמָא כְּוֵנֵה כְּרֵה אְרְמֵישׁ כְּרְוֵה בְּרְ מְסְ * כְּנְדְּ אִז פְּשְׁתֵּנֵי כְּרֵה אִז בְּרְ מְנְ 17
"חְדָאי שְׁמָא וְכְּוָה חְדָאי אִז וְסְמְהָאי אוֹ אֲכֵה בְּפְרְמְ תְּרָא * וְכְּנֵי אֵן שְׁלְסְתֵּה וְאֵן 18
נִיכְּרְ בְּרְכְּשְׁאֵנֵי "בְּסְבְּבְ נִיכְּרְוֵי רְסְ בְּתְ וּבְּנְלֵי וּמִירְתְּ כְּנֵרֵי מְרְ אֵן זְמִינֵי אֵן נִיכְּרְ אֲכֵה 19
סוּגְּנֵה חְרְרְ * "בְּדְאֵי תּוֹ * בְּשְׁכְּסְתֵּן מְרְ מְהְ כְּשְׁתְּנֵי תּוֹרְ אִז כְּנֵי אֲכֵה סְכְּנֵן כְּפְתְּ". 20
* כֵּה בְּפְרְסְ תְּרָא בְּסְרֵי תּוֹרְ וְתּוֹרְ בְּכְּסְתֵּן כְּסְתְּ אֵן כְּרְאֵי כְּרְפְּנְהָא וְאֵן רְסְהָא וְאֵן חְכְּמְהָא אֲכֵה תּוֹרְ 21
חְדָאי אִבְא שְׁמָרִי * וְבְּדְאֵי בְּסְרֵי תּוֹ בְּנְדְּכָאן בּוֹרְ בְּפְרְהְ בְּרְמְסְרֵי בְּפְרְנְ אוֹרֵה אִבְרִי: "אְרְמְסְרֵי 22
בְּרְ מְסְרֵי חוֹרֵי * בְּדְאֵי "נְשְׁאֵנְהָא וּמְגְּכְרְאֵי בְּרְגְּכָאן וּבְדְאֵי בְּרְמְסְרֵי בְּרְפְּרְהְ וּבְרְהְ כְּאֵנְהָי אוֹ 23
בְּכְּשְׁמְ כְּיְדְּ אִבְא אִבְרִי * וְאִבְרִי בִּיזְרוֹן אוֹרֵה אִז אֲכֵה בְּסְבְּבְ אוֹרֵה בְּדְאֵן אִבְרִי מְרְ אִז כְּנֵי אֲכֵה 24
סוּגְּנֵה חוֹרֵה בְּיִפְרְאֵלִי אִבְא * בְּפְרְהְ אִבְרִי "בְּכְרְנְ מְרְ מְהְ אִז נְשְׁאֵנְהָי אִז אִינְאֵן כְּנֵרְסְיֵדְנְ מְרְ 25
"חְדָאי אִבְא בְּנִיכְּרְוֵי כְּרְנְ בְּנִי אֵבְא מְהְ רְוְגְּרְאֵן בְּרְנְדְּנְ אִבְרִי כְּנֵן רְוְרֵי אֵן לִי * וְרְסְתֵּי 26
בְּשְׁתְּ אִבְא אִבְרִי * כֵּה אְשְׁתְּרְ בְּכְרְנְ מְרְ מְהְ אִז פְּרְמְ אֵן לִי כְּנֵן רְוְרֵי אֵן לִי * וְרְסְתֵּי 27
"חְדָאי אִבְא בְּנִיכְּרְוֵי כְּרְנְ "בְּדְאֵי כֵּה "חְדָאי אִז כְּנֵי מְרְ אִז כְּנֵי אֲכֵה תּוֹרְ אִבְא 28

בְּפְרְהְ אִבְרִי * פְּסְלְ הְפְתְּנְ * כֵּה בְּיְרְהְ תּוֹרְ "חְדָאי תּוֹ בְּאֵן זְמִינֵי אֲכֵה תּוֹ אָא 1
אֲכֵה בְּמִירְתְּ כְּרְפְּתֵּן אֵנְרָא וּבְרְ כְּנֵד קוֹמָהָא בְּסְיָרְאֵן אִז פְּשְׁתֵּי תּוֹ אֵן הְיֵ וְאֵן כְּרְכְּשְׁתֵּי וְאֵן
אְמוֹרֵי וְאֵן כְּנְעֵנֵי וְאֵן פְּרְזֵי וְאֵן חְוֵי וְאֵן יְבְּוּסֵי הְפְתְּ קוֹמָהָא בְּסְיָרְאֵן וְפְוָאֵן אִז תּוֹ
* וּבְדְּהְ אִבְרִי "חְדָאי תּוֹ בְּפְשְׁתֵּי תּוֹ וּבְרְפְּ אִבְרִי כְּרְכְּ כְּרְנְ תּוֹ בְּרְפְּ 2
בְּאֵשְׁאֵן שְׁרְטְ וְנְהְ בְּכְּשְׁאֵנֵי אִבְרִי * וְנְהְ כְּסְרְ דְּאְמְדְּ כְּנֵי דְּר אֵשְׁאֵן כְּכְּתְּרֵי תּוֹ נְהְ כְּמֵי 3
בְּסְרֵי אוֹ וְ כְּכְּתְּרֵי אִז בְּסְרֵי תּוֹ.

CAD. VII.

Quam introduxerit te Dominus 1
Deus tuus in terram quo te ventu-
rus es ad hæreditatis accipiendam
eam, & extirpaverit gentes multas
à præsentia tua, Hetæum, & Gir-
gaseum, & Emorræum, & Chenaa-
næum, & Pherræum, & Hivæum,
& Jebuſæum, ſeptem gentes,
plures & robuſtiores quàm tu: Et 2
dederit eas Dominus Deus tuus co-
ram te, & percuſſeris eas: perden-
do perdes illas: non pangas cum il-
lis fœdus, neque miſereberis earum.
Neq; affinitate conjunges eum eis: 3
filiam tuam non dabis filio ejus, &
filiam ejus non accipies filio tuo.
Canſum ſit tibi ne obtrectaveris De- 13
mini qui eduxit te de terra Ægypti,
de domo ſervorum. Dominum De- 14
um tuum timebis, & ipſi ſervies: ac
per nomen ejus jurabis. Non ibitis 15
poſt deos aliàs de diis populorum
quæ circa vos: (Deus enim zelotes,
eſt:) ne excandeſcat ira Domini Dei
tui in te, & annihilet te de ſuper-
ficie terræ. Non tentabitis Do- 16
minum Deum veſtrum, quemadmo-
dum tentâſtis in Maſſah. Cuſtodi- 17
endo cuſtodietis præcepta Domini
Dei veſtri, & teſtimonia ejus, &
ſtatuta ejus quæ præcepit tibi: Fa- 18
cie quæ conveniens eſt ac bo-
num in oculis Domini: ut bonum
ſit tibi, & ingrediens, & 19
hæreditarib accipias terram bonam
de qua juravit Dominus patribus
tuis: Ad confringendum inimicos tui- 20
micos tuos à præſentia tua, quem-
admodum locutus eſt Dominus.
Quum interrogaverit te filius tuus 21
cras, dicendo; Ad quid ſunt teſti-
monia, & ſtatuta, ac judicia quæ
præcepit Dominus Deus noſter nobis?
Tunc dices filio tuo; Servi fuimus 22
Pharaonis in Ægypto: & eduxit
nos Dominus ex Ægypto in manu
valida: Dediſque Dominus ſigna 23
& miracula magna, & peſſima in
Ægypto in Pharaonem & in totam
domum ejus in conſpectu oculorum
noſtrorum: Nosque eduxit inde, ad 24
introducendum nos ad dandùm nobis
terram de qua juravit patribus noſ-
ſris. Itaque præcepit nobis Domi- 25
nus facere omnia ſtatuta hæc, time-
re Dominum Deum noſtrum, ut be-
ſaxos nobis omnibus diebus, ut vi-
vaudo nos ſcias die iſta. Et juſti- 26
tia erit nobis, quam obſervaverit
mus facere omni præcepto iſtius ce-
rum Domino Deo noſtro, quemadmo-
dum præcepit nobis.

CAP. VII.

Quam introduxerit te Dominus 1
Deus tuus in terram quo te ventu-
rus es ad hæreditatis accipiendam
eam, & extirpaverit gentes multas
à præſentia tua, Hetæum, & Gir-
gaſæum, & Emorræum, & Chenaa-
næum, & Pherræum, & Hivæum,
& Jebuſæum, ſeptem gentes,
plures & robuſtiores quàm tu: Et 2
dederit eas Dominus Deus tuus co-
ram te, & percuſſeris eas: perden-
do perdes illas: non pangas cum il-
lis fœdus, neque miſereberis earum.
Neq; affiniſtate conjunges eum eis: 3
filiam tuam non dabis filio ejus, &
filiam ejus non accipies filio tuo.
Averte enim filium tuum à poſt me, 4
& colent deos alios: propterea exar-
deſcet ira Domini in vos, & exmi-
nabitur te cito. Sed ſic facietis eis; 5
Altaria eorum vaſtabitis, & ſtatuas
eorum confringetis, & arbores eorum
effodietis, & ſculptilia eorum
comburetis igni: Nam populus 6
ſanctus es Domino Deo tuo: te elegit
Dominus Deus tuus, ut ſis illi
populus electus, præ omnibus popu-
lis qui ſuper faciem terræ. Non ab omni- 7
tibuſdam vellam præ omnibus po-
pulis, delectatus fuit in vobis Dnus
vos: etenim paucissimi omni-
bus populis:) Sed quia amavit 8
vos Dominus, & quod cuſtodiret ju-
ramentum quod juraverat patribus
veſtris, eduxit vos Dominus in ma-
nu valida, & faluavit te è domo ſer-
vorum, à manu Pharaonis regis Ægypti,
& ſcire quòd Dominus Deus tuus 9
eſt ipſe Deus, Deus fidelis, cuſtodi-
ens pactum & beneficentiam amicis
ſuis & cuſtodientibus præcepta ejus,
in mille generationes: Et reddens 10
inimicis ſuis in faciem ejus, ad
perdendum illum: neque morabi-
tur inimicis ſuo in faciem ejus re-
tribuet ei. Cuſtodiet ergò præceptum, 11
& ſtatuta & judicia quæ ego præ-
cipio tibi hodie ad faciendum ea.
Et erit, propterea quòd audieritis 12
hæc ſtatuta, & cuſtodieritis fect-
tiſſimè ea: tunc cuſtodiet Do-
minus Deus tuus tibi pactum, &
beneficentiam de qua juravit pa-
tribus tuis. Diligetque te, & be- 13
nedicet tibi, & multiplicabit te:
benedicet namque fructui ventris
tui, & fructui terræ tuæ, fru-
mento tuo, & mullo tuo, ac oleo
tuo, gregi bovum tuorum, & ſeptis
ovium tuarum in terra quam ju-
ravit patribus tuis dare tibi.
Benedictus eris præ omnibus po- 14
pulis: non erit in te infœcundus
vel infœcunda, neque in quadru-
pedibus tuis. Avertetque à te Do- 15
minus omnem infirmitatem, omnes
egritudines Ægypti peſſimas quas
nôsti: non imas illas in te, ſed
debita eas in omnibus inimicis
tuis. Et abſumes omnes populos 16
quos Dominus Deus tuus dat tibi:
ne elementiam ferat oculus tuus
ergà eos, neque colas idola eorum,
quia laqueus eſt tibi. Quum dixe- 17
ris in corde tuo; Plures ſunt gentes
iſtæ quàm ego, quomodo poſsim ex-
pellere eas?

Hierof. 3. *Quod non per Manna solum*

וְיַרְעֵךָ וַיְעַנֶּךָ וַיַּאֲכִלְךָ אֶת־הַמָּן אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ וְאֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן הוֹדִיעֲךָ כִּי לֹא עַל־הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל כָּל־מוֹצָא פִי־יְהוָה יִחְיֶה הָאָדָם׃

finxit itaque te, & elusire fecit te, & cibavit te manna quod non noverit, nec noverunt patres vestri: ut notum faceret tibi quod non in pane solo vita hominis; quoniam in omne quod creatum est verbo Domini vita hominis.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* نه ترسي از ايشان ياد كردن ياد مكن مر آنچه بكرد ׃׃ خداي تو بفرعه وبهمه مصريان 18
* آن آزمايشهاي آن بزرگان آنچه بديدند چشمانی تو وآن نشانها وآن معجزها وآن دستي 19
آن قوي وآن بازوي آن افراشته آنچه بيرون آورد [ترا] ׃׃ خداي تو همچنين بكند ׃׃ خداي تو
بهمه آن قومها آنچه تو ترسا از پيشي ايشان * ونيز مر آن آفت بفرستد ׃׃ خداي تو در ايشان 20
تا كم كردني آن باقي ماندگان وآن نهان شدگان از پيشي تو * نه ترسي از پيشي ايشان كه 21
خداي تو در ميانی تو خداي بزرك وهيبتوار * وبر كند ׃׃ خداي تو مر آن قومهاي 22
آن ايشان از پيشي تو اندك اندك نه توانی فنا كردن ايشانرا زود تا نه بسيار شود ابر تو
دد آن دشت * وبدهد ايشانرا ׃׃ خداي تو پيشي تو وبياشوبد ايشانرا آشوبي بزرك تا 23
نيست كردن ايشانرا * وبدهد پادشاهاي ايشان در هستي تو وگم كني مر نامي ايشان از 24
فرودي آن آسمان نه ايستد مردي در پيشي تو تا نيست كردني تو ايشانرا * وترآتشهاي 25
بتاني ايشان بسوزانيد درآتش نه آرزو كني سيم وطلا ابر ايشان وبستاني بتو تا نه طمه افتي درو
كه مكروهي ׃׃ خداي تو است او * ونه آوري مكروهي بخانهي تو وباشي حرم چون او ويسه 26
داشتن ويسه داري اورا ومكروه داشتن مكروه داري اورا كه تباه است او *

* فصل هشتم *

* همه آن فرمان آنچه من فرمايا ترا اين روز نگاه داريد بكردن بسبب بزيد وبسيار شويد وبياييد 1
وميراث گيريد مر آن زمين آنچه سوگند خورد ׃׃ پيدرانی شما * ياد كني مر همه آن راه آنچه ببرد 2
[ترا] ׃׃ خداي تو آن چهل سال در بيابان بسبب رنجاندن ترا بآزمايش كردن ترا بدانستن
مر آنچه در دلي تو هاا نگاه داري فرمانهاي او اكرنه * برنجاند ترا گسنه داشت ترا ونخوراند 3
ترا مر آن من آنچه نه دانستي و نه دانستند پيدرانی تو بسبب معلوم كردن ترا كه نه ابر
آن آن بتنهايي او بزيد آن آدم كه ابر همه بيرون آيای امري ׃׃ بزيد آن آدم *

Ne timeas eb illis: sed recordando recordaberis ejus quod fecit Dominus Deus tuus Pharaoni & omnibus Ægyptiis, Tentationum magnarum quas viderunt oculi tui, & signorum, virtutumque, & manus validæ, & brachii extensi quo eduxit te Dominus Deus tuus: sic faciet Dominus Deus tuus omnibus populis quos tu times. Et etiam pernicitem immittes Dominus Deus tuus in eos, donec ad perditionem reliquorum manentium & abscondentium à præsentia tua. Non timebis à facie illorum: nam Dominus Deus tuus est in medio tui, Deus magnus ac terribilis. Extirpabit, Dei Deus tuus populos hos à præsentia tua: sensim paulatimque poteris abhinnere eos citò, ne multiplicetur contra te bestia agri. Dabit tamen eos Dominus Deus tuus in manum tuam, & perdet eorum eorum de fide captorum consilios quisquam in præsentia tua, donec annihilaveris eos. Sculptilia quoque idolorum eorum comburetis igne: non concupisces argentum & aurum quod est super ea, nec capies tibi, ne in laqueum incidas per illud: abominatio enim Domini Dei est illud. Neque introducent abominationem in domum tuam, ne fis anathema sicut illud: detestando detestaberis illud, & abominando abominaberis illud, quia cremationem est illud.

CAP. VIII.

Omne præceptum quod ego præcipio vobis hodie, observabitis facere; ut vivatis, & multiplicemini, ingrediamisque, & hereditatem obtineatis terram de qua juravit Dominus patribus vestris. Memineris totius viæ per quam duxit te Dominus Deus tuus ipsis quadraginta annis in deserto, ut affligendi te, ad tentandum te, ad sciendum quid esset in corde tuo, utrum observaturus esses præcepta ejus, nonne. Affligit te, famelicum te habuit te, pabem autem cibavit te Man, quod non noverat, neque noverunt patres tui: causa autem faciendi tibi quod non per panem solum vivet homo, sed per omne proveniens ex mandato Dei vivet homo.

וְכָל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּן וּרְבִיתֶם וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם׃ וְזָכַרְתָּ אֶת־כָּל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הוֹלִיכֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לְמַעַן עַנֹּתְךָ לְנַסֹּתְךָ לָדַעַת אֶת־אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ הֲתִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו אִם־לֹא׃ וַיְעַנְּךָ וַיַּרְעִבֶךָ וַיַּאֲכִלְךָ אֶת־הַמָּן אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ וְלֹא יָדְעוּ אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן הוֹדִיעֲךָ כִּי לֹא עַל־הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל כָּל־מוֹצָא פִי־יְהוָה יִחְיֶה הָאָדָם׃

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* جامهي تو نه كهنه شد از بالايي تو ونه سوده شد اين چهل سال * وبدانی اورا ي دلي 4
تو وكه چون آنچه ادب كند مرد مر پسري او ׃׃ خداي تو ادب كنا ترا * ونگاه داري 5
مر فرمانهاي ׃׃ خداي تو برفتن در راهاي او وبترسيدن اورا * كه ׃׃ خداي تو آورا ترا 6
ببهيي نيكو زميني رودهاي آب چشمها و تهومها بيرون آيان در دره ودر كه * زميني گندم 7
وجو وتاك وانجير وانار [زميني] زيتوني روغن وانگبين * زميني آنچه نه در مسكنت بخوري 8
دران نان نه نيازمند باشي هيچ دران زميني آنچه سنگهاي آن آهن وازكوهاهاي آن حاصل
كني مس * وبخوري وسير شوي وآفرين گوئي مر ׃׃ خداي تو ابر آن زميني آن نيكو آنچه 9
بداد بتو * حاذر باش بتو تا نه فراموش كني مر ׃׃ خداي تو بي نگاه داشتن فرمانهاي او 10
وحكمهاي او ورسمهاي او آنچه من فرمايا ترا اين روز * تا نه خوري وسير شوي وخانهاي 11
نيكويان آبدان كني وبنشيني * وگاوي تو وگوسفندي تو بسيار شوند ونقره وطلا 12
بسيار شود بتو وهمه آنچه بتو بسيار شود * وبلند شود دلي تو وفراموش كني مر ׃׃ خداي 13
تو آن بيرون آورا ترا از زميني مصر از خانهي بندگي * آن برا ترا دربياباني آن بزرك وآن 14
ترسناك ماري سوزنده وگژدم وتشنه استان آنچه نيست آب آن بيرون آورا بتو آب از سنگي آن
خارا * آن خوراندا ترا من در بيابان آنچه نه دانستند پدراني تو بسبب رنجاندن ترا وبسبب آزمايش 15
كردن ترا بنيكوي تو در آخر تو * وبگوئي در دلي تو رزوري من وقوتي دستي من بكرد بمن 16
مر همه آن مالي آن اين * وياد كني مر ׃׃ خداي تو كه او آن دهابتو نور بكردن مال بسبب بر 17
انگيزاندن مر شرطي او آنچه سوگند خورد پيدراني تو چون روزي آن اين * وباشد اكر فراموش 18
كردن فراموش كني مر ׃׃ خداي تو وبروي پسي معبودان دگران وپرستش كني ايشانرا
وسجود كني بايشان گواه كردم در شما [اين روز] كه گم شدن گم شويد *

Vestimentum tuum nequaquam veterascit super te, & pes tuus non fuit detritus his quadraginta annis. Cognoscesque in corde tuo, quod quemadmodum castigat homo filium suum, Dominus Deus tuus castigat te. Et atque custodies præcepta Domini Dei tui, ut eundum in viis ejus, & ut timeatis eum. Nam Dominus Deus tuus introducit te in terram bonam, terram torrentium aquarum, fontium, & eruptionum aquarum, in montibus & in vallibus; Terram tritici, & hordei, & vitis, & ficûs, & malogranati, terram olivæ olei pomatæ non ramedes panem, neque indigus eris quicquam: terram cujus lapides ferrum, & è montibus ejus æramenta effodes. Comedes & saturaberis, & benedices Domino Deo tuo propter terram bonam quam dederit tibi. Cautus ne sis ne obliviscaris Domini Dei tui, non colendo mandata ejus, & judicia ejus, & statuta ejus quæ ego præcipio tibi hodie: Ne forte comedas & saturis, & domos egregias ædifices, atque sedeas in illis: Et bovez tui, & oviculæ tuæ multiplicentur, argentum quoque & aurum multiplicetur tibi, & omne quod est tibi, multiplicetur: Tum elevetur cor tuum, & obliviscaris Domini Dei tui qui eduxit te è terra Ægypti, è domo servitutis: Qui duxit te per desertum magnum & terribile serpentis adurentis & scorpionis, sitibundum nempe locum in quo non est aqua: qui eduxit tibi aquam è lapide marmoreo: Qui cibavit te Man in deserto, quod non noverant patres tui, causâ affligendi te, & causâ tentandi te, ad benefaciendum tibi in novissimo tuo: Dicas ne in corde tuo; Fortitudo mea, & robur manûs meæ fecit mihi totam substantiam hanc. Sed recordaberis Domini Dei tui, quia ipse dat tibi fortitudinem ad faciendum substantiam, causâ suscitandi pactum suum quod juravit patribus tuis, sicut die hâc. Erit autem, si obliviscendo obliviscaris Domini Dei tui, & ibis post deos alios, & cultum præstiteris eis, & adoraveris eos, testificor vos hodie quòd perendo peribitis.

quadragiesta noctium, et delecte populum meum meum & populum meum, et videbo si faciant iuxta legem meam, an non: tabulas foederis.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* چو قومها آنچه ؛ گم کنا از پیشي شما همچنین گم شوید جزاء نه شنویدید در آواري ؛ خداي شما ؛ — فصل نهم ؛

Sicut gentes quas perdituras eſt Dominus à præſentia veſtra, ſic peribitis, propterea quòd non obtemperaſtis voci Domini Dei veſtri.

CAP. IX.

* بشنو یسرال تو گذرا این روز مر آن یردن بآمدن براندن قومهاي بزرگان و قویان از تو ؛ شهرهاي بزرگان و قلعها در آسمان * قومي بزرگ و افراشته پسراني عنقیم آنچه تو دانستي تو و گفتي کیست که بایستد بپیشي پسراني عنق ؛ * و بدانی این روز که ؛ خداي تو [و تو شنویدي] که بایستد بپیشي تو آتشي سوزا تو نیست کند ایشانرا و او بشکند ایشانرا بپیشي تو او ان گذرا بپیشي تو آتشي سوزا تو نیست کند ایشانرا و او بشکند ایشانرا بپیشي تو و برانی ایشانرا وگم کني ایشانرا زود چون آنچه سخن گفت ؛ بتو * نه گوئي در دلي تو در دعف گوئي ؛ خداي تو ایشانرا از پیشي تو بگفتن در راستي من بیاورد مرا ؛ بمیراث گرفتن مر آن زمین آن این و در ظلمي آن قومهاي آن اینان ؛ رانا ایشانرا از پیشي تو * نه در راستي تو در شایستگي دلي تو تو آیا بمیراث گرفتن مر زمیني ایشان که در ظلمي آن قومهاي آن اینان ؛ خداي تو رانا ایشانرا از پیشي تو و بسبب بر انگیزاندن مر آن سخن آنچه سوگند خورد ؛ پیدرانی تو بابرهم بیصحق و بیعقوب * و بدانی که نه در راستي تو ؛ خداي تو دها بتو مر آن زمیني آن نیکوي آن این بمیراث گرفتن که قومي سخت قفاي تو * یاد کن نه فراموش کني مر آنچه خشم انگیراندي مر ؛ خداي تو در بیابان باز آن روزي آنچه بیرون آمدي از زمیني مصر تا آمدي شما تا آن جاي آن این عاصیان بودید اواري ؛ * و در حرب قهر انداختید مر ؛ خشم گرفت ؛ در شما بنیست کردني شما * در برآمدني من بآن کوه بستاندن لوحهاي آن سنگها لوحهاي آن شرط آنچه و بماند ؛ بمن مر دو لوحهاي آن سنگها نوشتگان در صنعي خداي و ابر ایشان چون همه آن سخنها آنچه سخن گفت ؛ اواري شما در کوه از میاني آن آتش در روزي آن جمع ؛ * بود از فرجامي چهل روز و چهل شب بداد ؛ بمن مر دو لوحهاي آن سنگها لوحهاي آن شرط ؛

Audi Iſrael, tu tranſis hodiè Jordanem, ad expugnandum ad expellendum ad expellendum ad expellendum gentes magnas robuſtiores quàm tu, urbes magnas, & munimenta uſque ad cælum: Populum magnum & excelſum, filios Anacim quos tu nôſti, unque audiſti, Quis conſiſtet coram filiis Anac? Scies itaque hodiè quòd Dominus Deus tuus ipſe tranſit coram te, ignis conſumens, ipſe annihilabit eos, ipſeque confringet eos coram te: & expelles eos, et perdes eos citò, quemadmodum locutus eſt tibi Dominus tibi. Ne dicas in corde tuo quum propulſaverit eos Dominus Deus tuus illos à præſentia tua, dicendo: Propter juſtitiam meam introduxit me Dominus ad hæreditate capiendam terram iſtam, cùm propter iniquitatem gentium iſtarum expellerit eas Dominus à præſentia tua. Non propter juſtitiam tuam & propter rectitudinem cordis tui tu ingrederis ad hæreditate capiendam terram eorum: nam propter iniquitatem gentium iſtarum Dominus Deus tuus expellit eas à præſentia tua, et confirmet promiſſum verbum quod juravit Dominus patribus tuis Abrahamo, Iſaac, & Jacob. Proinde ſcias & quòd non propter rectitudinem tuam Dominus Deus tuus dat tibi terram bonam iſtam ad hæreditandā capiendam: populus cum duræ cervicis es tu. Memento, ne obliviſcaris & quòd ad iram exciteſti Dominum Deum tuum in deſerto: à die quo egreſſus es è terra Ægypti, uſque in adventum veſtrum ad hunc locum, rebelles fuiſtis Domino. Etiam in Horeb furorem injeciſtis Domino, & iram concepit Dominus contra vos ad annihilandum vos. Quum aſcendiſſem in montem ad accipiendum tabulas lapideas, tabulas fœderis quæ pepigit Dominus vobiſcum, ſtabam in monte quadraginta dies & quadraginta noctes, cibi panem non comedi & aquam non bibi. Et dedit Dominus mihi duas tabulas lapideas ſcriptas ſuperà Dei: & in eis erat juxta omnia verba quæ locutus fuerat Dominus vobiſcum in monte de medio ignis, in die congregationis. Fuit autem, poſt quem quadraginta dierum & quadraginta noctium, dedit Dominus mihi duas tabulas lapideas, tabulas fœderis.

Sicut gentes quas perdituras eſt Dominus à præſentia veſtra, ſic peribitis, propterea quòd non obtemperaſtis voci Domini Dei veſtri.

CAP. IX.

Audi Iſrael, tu tranſis hodiè Jordanem, ad expugnandum ad expellendum ad expellendum gentes magnas robuſtiores quàm tu, urbes magnas, & munimenta uſque ad cælum: Populum magnum & excelſum, filios Anacim quos tu nôſti, unque audiſti, Quis conſiſtet coram filiis Anac? Scies itaque hodiè quòd Dominus Deus tuus ipſe tranſit coram te, ignis conſumens, ipſe annihilabit eos, ipſeque confringet eos coram te: & expelles eos, et perdes eos citò, quemadmodum locutus eſt tibi Dominus tibi. Ne dicas in corde tuo quum propulſaverit eos Dominus Deus tuus illos à præſentia tua, dicendo: Propter juſtitiam meam introduxit me Dominus ad hæreditate capiendam terram iſtam, cùm propter iniquitatem gentium iſtarum expellerit eas Dominus à præſentia tua. Non propter juſtitiam tuam & propter rectitudinem cordis tui tu ingrederis ad hæreditate capiendam terram eorum: nam propter iniquitatem gentium iſtarum Dominus Deus tuus expellit eas à præſentia tua, et confirmet promiſſum verbum quod juravit Dominus patribus tuis Abrahamo, Iſaac, & Jacob. Proinde ſcias & quòd non propter rectitudinem tuam Dominus Deus tuus dat tibi terram bonam iſtam ad hæreditandā capiendam: populus cum duræ cervicis es tu. Memento, ne obliviſcaris & quòd ad iram exciteſti Dominum Deum tuum in deſerto: à die quo egreſſus es è terra Ægypti, uſque in adventum veſtrum ad hunc locum, rebelles fuiſtis Domino. Etiam in Horeb furorem injeciſtis Domino, & iram concepit Dominus contra vos ad annihilandum vos. Quum aſcendiſſem in montem ad accipiendum tabulas lapideas, tabulas fœderis quæ pepigit Dominus vobiſcum, ſtabam in monte quadraginta dies & quadraginta noctes, cibi panem non comedi & aquam non bibi. Et dedit Dominus mihi duas tabulas lapideas ſcriptas ſuperà Dei: & in eis erat juxta omnia verba quæ locutus fuerat Dominus vobiſcum in monte de medio ignis, in die congregationis. Fuit autem, poſt quem quadraginta dierum & quadraginta noctium, dedit Dominus mihi duas tabulas lapideas, tabulas fœderis.

עַד דִּכְּתָה דְקִיק כֶּעָפָרָא וְשַׁלְכִית יָת עֲפָרַיהּ לְנַחֲלָא דְנָחֵת מִן טוּרָא : וּבְתַבְעֵרָה
וּבְקִבְרֵי תַּאֲוָתָא וּבְנִסְיוֹתָא וּבְקִבְרֵי 22 יְרוּשְׁלֵמִי
חַמְוֹאד מְרָגְזִין הֲוַיְתוּן קֳדָם יְיָ : 23 וּבְשַׁלְחָה יְיָ יָתְכוֹן מִרְקֵם נְעָא לְמֵימַר סְקוּ וְאֶחֱסְנוּ יָת אַרְעָא
דְיְהַבְית לְכוֹן וְסָרֵיבְתּוּן עַל מֵימְרָא דַיְיָ אֱלָהְכוֹן וְלָא הֵיסְנְתוּן לֵיהּ וְלָא קַבֶּלְתּוֹן
לְמֵימְרֵיהּ : 24 מְמָרִים מְסָרְבִין הֲוַיְתוּן קֳדָם יְיָ מִן יוֹמָא דְאֶחְכֵּיתוּכוֹן :

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* گفت ؛ بمن بر خیز فرود شو زود ازین که تباهي کرد قومي تو آنچه بیرون آوردي از مصر ؛ بگشتند زود از آن راه آنچه فرمودم ایشانرا بگردند بایشان ریخته * گفت ؛ بمن بگفتن بدیدم مر آن قومي آن این و اینك قومي سخت قفاست او * بست شو از من و نیست کنم ایشانرا و محو کنم مر نامي ایشان از فرودي آن آسمان و بکنم ترا بقومي قوي و بسیار زو * روي کردم فرود آمدم از آن کوه و آن کوه اوروزا در آتش و دو لوحهاي آن شرط این دو دستهاي من * بدیدم و اینك خطا کردید در ؛ خداي شما بگردید بشما گوسالهي ریخته بگشتید زود از آن راه آنچه فرمود ؛ شمارا * بگرفتم در دو آن لوحها بیفگندم ایشانرا از بالاي دو دستهاي من بشکستم ایشانرا پیشم دیدي شما * بیفتادم پیشي ؛ چون اوّل چهل روز و چهل شب نان نه خوردم و آب نه آشامیدم ابر همه خطاهاي شما آنچه خطا کردید بکردن آن بد در نظرهاي ؛ بخشم انداختن اوبرا * که بترسیدم از پیشي آن خشم و آن غضب آنچه قهر کرد ؛ ابر شما بنیست کردن شمارا بشنوید ؛ بمن نیز در باري آن این * و در آمرن خشم گرفت ؛ بغایت بنیست کردن اوبرا نمار کردم نیز در سببي آمرن در وقتي آن آن * و مر خطاي شما آنچه بکردید مر آن گوساله بستاندم و بسوختم اوبرا در آتش و بکوفتم اوبرا جرس نیکو تا آنچه خرد شد بخاك و بینداختم مر خاکي او بآن رود آن فرود آیا از آن کوه * و ببقعره و بسه و در قبرت آن تاوه خشم انگیزان بودید مر ؛ * و در فرستادني ؛ شمارا از قدش برنع بگفتن بر آیید و میراث گیرید مر آن زمین آنچه بدادم بشما عاصي شدید مر امري ؛ خداي شما و نه باور کردید باو و نه شنویدید در قولي او * عاصیان بودید اواري ؛ از روزي دانستي من شمارا ؛

Dixitque Dominus mihi; Surge, descende citò albine, quia corrupit populus tuus quem eduxiſti ex Ægypto, diverterunt citò à via quā præcepi eis, fecerunt ſibi fuſile. Dixit quoque Dominus ad me, dicendo; Vidi populum iſtum, & ecce populus dura cervicis eſt ipſe. Absque à me, ut annihilem eos, delea eamque nomen eorum de ſub cœlo, & faciam te in gentem robuſtiorem & copioſiorem illâ. Tunc facta converſa ſunt à monte, & mons ardebat igne, & duæ tabulæ fœderis erant ex duabus manibus meis. Aſpexi quoque, & ecce peccaſtis verſus Dominum Deum veſtrum, fecerattis enim vobis vitulum fuſilem, diverteratis citò à via quam præcepit Dominus vobis. Tunc apprehendens ego duas tabulas lapideas, projeci eas è duabus manibus meis, confregique illas in conſpectu oculorum veſtrorum. Et prædidi coram Domino ſicut priùs, quadraginta diebus & quadraginta noctibus; panem non comedi, & aquam non bibi: propter omnia peccata veſtra quæ peccaveratis, faciendo malum in conſpectu Domini, ſororum ipſius: (Timui enim propter furorem & iram quâ iratus erat Dominus contra vos ad annihilandum vos.) Et exaudivit me Dominus etiam illâ vice. Iſe. Adhuc etiam iram concepit Dominus verſus Aharon tempore illo. Precatus eſt autem veſtrum quod fecerat, tempore illo, ego, & comburſi illum igne, contriviique illum molitura bonâ, uſque quò exminuatus eſſet in pulverem: deinde projeci pulverem ejus in torrentem deſcendentem è monte. Et in loco incendii, & in ſepulchris concupiſcentiæ, ad iracundiam provocantes fuiſtis Dominum. Et quo tempore miſit vos Dominus ex Recharn Gea, dicendo: Aſcendite & hæreditario poſſidete terram quam dedi vobis: tum rebelles fuiſtis contra verbum Domini Dei veſtri, neque credidiſtis ipſi, neque recipiſtis verbum ejus. Rebelles fuiſtis coram Domino à die qua novi vos.

Hieron. 22 *Et in ſepulchris concupiſcentiarum.*

אוֹתָם אֱלֹהֵיכֶם יְיָ אֱלֹהֵיכֶן יְת רְבוּתֵיה וְיָת תְּקִיפְתֵּיה וְיָת קְטָפֵיה וְדִרְעֵיה מְרַמֵּם :

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

ایں همچنین نه بوده بلوی بخش واحسنتا اورای براهرای او ۴ او احسنتای او چون آنچه سخن و
گفت ۴ خدای تو باو * ومن ایستادم در که چون روزهای اولینان چهل روز وچهل شب ۱۰
بشنویده ۴ یمن نیز در باری آن آن نه مراد کرد ۴ تباه کردن ترا * گفت ۴ یمن بر خیز برو ۱۱
بمنزل بر داشتن بپیشی آن قوم و بیایند ومیراث گیرند مر آن زمین آنچه سوگند خوردم
بپدرای ایشان بدادن بایشان * واکنون یسرال چي ۴ خدای تو طلب کنا از تو که الّا ۱۲
بترسیدن مر ۴ خدای تو برفتن در همه راههای او و بدوست داشتن اورا وبعبادت
کردن مر ۴ خدای تو در همه دلي تو ودر همه جاني تو * بنگاه داشتن مر فرمانهای ۴ ۱۳
ومر رسمهای او آنچه من فرمایا ترا ایں روز بنیکوئي بتو * اینك ۴ خدای تو آن آسمان وآسمانی ۱۴
آن آسمان آن زمین وهمه آنچه دران * خاصه در پدرانی تو مراد ۴ بدوست داشتن ایشانرا ۱۵
واختیار کرد در نسلي ایشان پسي ایشان در شما از همه آن قومها چون روزي آن ایں *
وبتربد مر اغلف دلي شما وقفاي شما نه سخت کنید نیز * که ۴ خدای شما او خدای ۱۶ ۱۷
آن حاکان وخداوندي آن خداوندان آن خدای آن بزرك وآن جبّار وآن هیبتوار آنچه نه آرزم
دارد روي ونه ستاند رشوت * کنایي حکمي یتیم وبیوه ودوست داراي غریب بدادن باي ۱۸
نان وجامه * ودوست دارید مر آن غریب که غریبان بودید در زمیني مصر * مر ۴ خدای تو ۱۹
بترسي واورا عبادت کني ودرو واصل شوي ودر نامي او سوگند خوري * او تهلیل تو ۲۰
واو خدای تو آنچه بکرد اورای تو مر آن بزرگیها و مر آن هیبتواریهای آن اینان آنچه
بدیدند چشماني تو * در هفتاد جان فرود شدند پدرانی تو بمصر واکنون بنهاد ترا ۴ ۲۲
خدای تو چون ستارهای آن آسمان بسیاري *

* فصل یازدهم *

* ودوست داري مر ۴ خدای تو ونگاه داري نگاه داشتي او رسمهای اوحکمهای ۱
او وفرمانهای او همه آن روزگاران * وبدانید ایں روز که نه اورای پسرانی شما آنچه نه دانستند ۲
وآنچه نه دیدند مر ادب ۴ خدای شما مر بزرگي او ومر دستي او آن قوي ومر بازوي
او آن افراشته *

Idcirco non fuit ipſi Levi portio & hereditas cum fratribus ſuis: Dominus enim eſt hereditas ejus, quemadmodum locutus eſt Dominus Deus tuus ei: Ego autem ſteti in monte juxta dies priores, quadraginta dies & quadraginta noctes: & audivit me Dominus etiam hac vice ipſa, nec voluit Dominus perdere te. Eandem dixit Deut. 10. 1 Reg. 19. 8 mihi ad me: Surge, vade ad manſionem remotionum coram populo, & ingredientur & hereditabunt eo accipient terram quam juravi patribus eorum dare illis. Nunc ergo Iſrael, quid Dominus Deus tuus requirit à te, niſi timere Dominum Deum tuum, ambulare in omnibus viis ejus, & diligere eum, & ſervire Domino Deo tuo in toto corde tuo & in tota anima tua, Cap. 13 ſtudere præceptis Domini & ſtatutis ejus quæ ego præcipio tibi hodie, in bonum tibi? Ecce Domini Dei tui eſt cælum & cælum cæli, terra & omne quod in ea. Tantummodò in patribus tuis delectatus eſt Dominus ad diligendum eos, & elegit progeniem eorum poſt eos, nempe vos, præ omnibus populis, ſicut die hâc. Circumcidite igitur præputiatum cor veſtrum, & cervicem veſtram ne indurete amplius. Nam Dominus Deus veſter eſt Deus judicum & Dominus dominorum, Deus magnus, & potens, & terribilis, qui non reverebitur facies, neque accipiet munus: Faciens judicium pupillo & viduæ: diligetque ſtem peregrinum, dando ei panem ac vestimentum. Diligetis itaque peregrinum, quia peregrini fuiſtis in terra Ægypti. Dominum Deum tuum timebis, & ei ſervies, ipſique te adjungeſ, & per nomen ejus jurabis. Ipſe eſt exaltatio tua, & ipſe eſt Deus tuus qui fecit tecum magnalia ac terribilia iſta quæ viderunt oculi tui. Cum ſeptuaginta animabus deſcenderunt patres tui in Ægyptum, & nunc poſuit te Dominus Deus tuus ſicut ſtellas cæli in multitudinem.

CAP. xi.

Diliges ergò Dominum Deum tuum, & cuſtodies cuſtodiam ejus, ſtatuta ejus, & judicia ejus, & præcepta ejus omnibus diebus. Et ſcietote hodie (non enim cum filiis veſtris loquor, qui non noverunt neque viderunt) eruditionem Domini Dei veſtri, magnitudinem ejus, & manum ejus validam, & brachium ejus extentum:

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* بیستم بپیشي ۴ مر چهل آن روز ومر چهل آن شب آنچه بیقتادم که گفت ۴ بنیست ۲۵
کردن شما * نباز کردم ۴ گفتم ۴ خدا نه تباه کني قومي تو واحسنتای تو آنچه ۲۶
خلاص کردي در بزرگي تو آنچه بیرون آوردي از مصر در دستي قوي * یاد کن ۲۷
بندگاني تو ابرهم بیصحق ویعقوب نه روي کي بسختیي آن قومي آن این وبظلمي
او وبخطای او * تا نه گویند اهلي آن زمین آنچه بیرون آوردي ایشانرا از آنجا از بي ۲۸
دانستن ۴ آوردن ایشانرا بآن زمین آنچه سخن گفت بایشان واز دشمي داشتي او ایشانرا
بیرون آورد ایشانرا بکشتن ایشانرا در بیابان * وایشان قومي تو واحسنتای تو آنچه بیرون ۲۹
آوردي در زوري تو آن بزرك ودربازوي تو آن افراشته *

CAP. x.

Tempore illo dixit Dominus ad me: Dolabe tibi duas tabulas lapideas ſicut priores, & aſcende ad me in montem: facies & arcam ligneam. Et ſcribam in tabulis tabulis quæ erant in fractis prioribus quas confregiſti, & pones eas in arca. Feci igitur arcam de lignis Setim, & dolavi duas tabulas lapideas ſicut priores, aſcendique in montem cum duabus tabulis in manu mea. Et ſcripſit in tabulis ſecundum primum verſum, Decem verba, quæ locutus eſt vobis Dominus in monte ex medio ignis in die congregationis: & dedit illas Dominus mihi. Deinde facie converſa deſcendi à monte, & poſui tabulas in arca quam feceram: & fuerunt ibi, ſicuti mandavit mihi Dominus. Et filii Iſrael manſionem removerunt de Beroth filiorum Jaacan in Moſerah: ibi mortuus eſt Aharon, & ſepultus eſt ibi, ac miniſterio ſunctus eſt Eleazar filius ejus in loco ejus. Inde de Gudgod: & à Gudgod in Jotbath, terram in qua fluunt torrentes aquarum. Tempore illo ſeparavit Dominus tribum Levi, ut portarent arcam fœderis Domini: ut ſtarent coram Domino ad miniſtrandum ei, & ad benedicendum in nomine ejus uſque ad tempus diei hujus.

* Ex præcili coram Domino quadraginta diebus & quadraginta noctibus, quibus precibus, quia dixerat Deuteron. ad exterminandum vos. Et 26 orasti ad Dominum dicens: Domine Deus, ne corrumpas populum tuum & hereditatem tuam quam redemiſti magnificentia tua, quem educiſti ex Ægypto manu valida. Mc. 27 mento ſervorum tuorum, Abrahæ, Iſaac, & Jacobi: ne reſpicias ad duritiam populi hujus, & ad impietatem ejus, & ad peccatum ejus: Ne 28 ita non dicant incolæ terræ unde eduxiſti nos: Ex impotentia Domini ad introducendum eos in terram de qua locutus eſt eis, & ex inimicitia ejus eduxit illos ad interficiendum ipſos in deſerto. Ipſi 29 enim ſunt populus tuus, & hæreditas tua quam eduxiſti fortitudine tua magnâ & brachio tua extento.

* فصل دهم *

* درو قتي آن آن گفت ۴ بمن ۱
بتراش بتو دو لوحهای سنگها چون اولینان وبر آي بمن بآن کوه وبکني بتو صندوق چوب ۲
و بنویسم ابر آن لوحها مر آن سخنهای آنچه بودند ابر آن لوحهای آن اولینان آنچه بشکستي
وبنهي ایشانرا در صندوق * وبکردم صندوق چوبهای شمشاد وبتراشیدم دو لوحها سنگها ۳
چون اولینان وبر آمدم بآن کوه ودو آن لوحها دردستي من * بنوشت ابر آن لوحها چون ۴
نوشتهي آن اول مر ده آن سخنها آنچه سخن گفت ۴ بشما در کوه از میاني آن آتش در روز آن
جمع بداد ایشانرا ۴ بمن * روي کردم و فرود آمدم از آن کوه و بنهادم مر آن لوحها در صندوق ۵
آنچه بکردم بودند آنجا چون آنچه بفرمود مرا ۴ * و بسرای یسرال منزل برداشتند از باروت بني ۶
یعقن بموسرة آنجا بمرد اهرن قبر شد آنجا وخدمت کرد العزر بسري او بجایي او * از آنجا منزل بر ۷
داشتند بآن جدجد و از آن جدجد بیطبت زمیني روهای آب * در وقتي آن آن جدا کرد ۸
۴ مر قبیلهي آن لوي ببر داشتن مر صندوق شرطي ۴ بایستادن بپیشي ۴ بخدمت کردني
او وبآفرین گفتن در نامي او تا آن روزي آن ایں *

CAP. x.

Tempore illo divisit Dominus ad me: Scalpe tibi duas tabulas lapideas ſicut priores, & aſcende ad me in montem: facies quoque tibi arcam ligneam. Et ſcribam in tabulis tabulis quæ erant in fractis prioribus quas confregiſti, & pones eas in arca. Feci igitur arcam ex ligno Setim, & ſcalpſi duas tabulas lapideas ſicut priores, aſcendique in montem cum duabus tabulis in manu mea. Et ſcripſit in tabulis ſecundum primum verſum, Decem verba, quæ locutus eſt vobis Dominus in monte ex medio ignis in die congregationis: & dedit illas Dominus mihi. Deinde facie converſa deſcendi à monte, & poſui tabulas in arca quam feceram: & fuerunt ibi, quemadmodum præcepit mihi Dominus. Et filii Iſrael manſionem removerunt de Beroth filiorum Jaacan in Moſerah: ibi mortuus eſt Aharon, & ſepultus eſt ibi, ac miniſterio functus eſt Eleazar filius ejus in loco ejus. Inde de Gudgod ad Jotbath, terram torrentium aquæ. Tempore illo ſeparavit Dominus tribum Levi ad portandam arcam fœderis Domini, ad ſtandum in præſentia Domini ad miniſtrandum ei, & ad benedicendum in nomine ejus, uſque ad diem hanc.

אֲשֶׁר מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם׃ 28 וְהַקְּלָלָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְסַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יְדַעְתֶּם׃ 29 וְהָיָה כִּי־יְבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ וְנָתַתָּה אֶת־הַבְּרָכָה עַל־הַר גְּרִזִים וְאֶת־הַקְּלָלָה עַל־הַר עֵיבָל׃ 30 הֲלֹא הֵמָּה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן אַחֲרֶי דֶּרֶךְ מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ בְּאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּעֲרָבָה מוּל הַגִּלְגָּל אֵצֶל אֵלוֹנֵי מֹרֶה׃ 31 כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן בָּאִים לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם וִירִשְׁתֶּם אֹתָהּ וִישַׁבְתֶּם בָּהּ׃ 32 וְשָׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם׃

Dixit Moses prophetæ videte quoniam ordine posuerim coram vobis 26
hodiè benedictionem & contrarium ejus. Benedictionem, si recepe- 27
ritis mandata Domini Dei vestri, quæ ego mando vobis hodiè. Et si 28
contrarium ejus, si non susceperitis
mandata Domini Dei vestri, sed
aberraveritis à via quam ego præ-
cipio vobis hodiè, errando post
idola populorum, quæ non novistis. Et erit, quando introduxerit eos 29
vos Dominus Deus vester in terram, in quam vos ingredimini ut pos-
sideatis eam, collocabitis sex tribus in monte Gerizim, & sex aliis tri-
bus in monte Ebal, benedicentes erunt verentes facies suas contra
montem Gerizim, at maledicentes verent facies suas contra montem
Ebal.

Hierof. 32. *Et contraria eo-
rum si non susceperitis.*

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*وگرم شود خشمي ٭ بر شما و بند كند مر آن آسمان و نه باشد باران و آن زمين نه دهد مر 17
دخلي آن و گم شويد زود از بالاي آن زمين آن نيكو كه ٭ داد شما* وبنهيد مر سخنهاي [من] 18
اينان ابر دلهاي شما و ابر جاني شما و ببنديد ايشانرا بنشان ابر دستي شما و باشند بعقلين ميان
چشماني شما * و بياموزيد ايشانرا مر پسراني شما بسخن گفتن در ايشان در نشستي تو در 19
خانهي تو و در رفتني تو در ره و در خسبيدني تو و در بر خاستني تو * و بنويسي ايشانرا 20
ابر بردهاي خانهي تو و در دروازهاي تو * بسبب دراز كشند روزگاراني شما و روزگاراني پسراني 21
شما ابر آن زمين كه سوگند خورد ٭ پيدرانی شما بدادن بايشان چون روزگاراني آن آسمان ابر
زمين * كه اگر نگاه داشتن نگاه داريد مر همه آن فرمان آن اين كه من فرمايا شمارا بكردن 22
آنرا بدوست داشتن مر ٭ خداي شما برفتن در همه راهاي او و بواصل شدن درو * و برانده ٭ 23
مر همه آن قومها آن اينان از بيشي شما و ميراث گيريد قومهاي بزرگان و قويان از شما * همه 24
آن جا كه رود رش كند كفي پايي شما درو باشد از آن بيابان و آن لبنون از آن رود رودي
درت و تا آن درياي آن آخرين باشد حدي شما * نه ايستد مرد در پيشي شما سهمي شما و ترسي 25
شما بدعه ٭ خداي شما ابر روي همه آن زمين كه روش كنيد دران چون كه گفت
شما * ببين من دها پيشي شما اين روز آفرين و نفرين * مر آن آفرين كه بشنويد بفرمانهاي 26
خداي شما كه من فرمايا شمارا اين روز * و آن نفرين اگر نه شنويد بفرمانهاي ٭ خداي شما 27
و بگرديد از آن ره كه من فرمايا شمارا اين روز برفتن پسي بتاني ديگران كه نه دانستيد * 28
و باشد كه بياورد ترا ٭ خداي تو بآن زمين كه تو آيا آنجا بميراث گرفتن و بدهي مر 29
آن آفرين ابر كهي جريم و مر آن نفرين ابر كهي عيبل *

*Sicut quoque ejus, & opera ejus 3
quæ fecit in medio Ægypti, Pha-
ronis regi Ægypti & univer-
sæ terræ ejus: Et quæ fecit ex- 4
ercitui Ægypti, equis ejus, & curri-
bus ejus: quomodo adduxerit aquam
maris Suph super faciem eorum,
dum persequerentur post vos, & 5
perdidit eos Dominus usque ad
diem hanc: Et quæ fecit vobis in 6
deserto, usque in adventum vestrum
ad locum istum: Et quæ fecit Da- 7
than & Abiram filiis Eliab filii
Reuben: quòd aperuit terra os
suum, & deglutivit eos, domosque
eorum, ac tentoria eorum, atque
universam creaturam quæ erat in
pecullium eorum, in medio totius
Israelis: Nam oculi vestri fuerunt 8
videntes omnia opera Domini magna
quæ fecit. Observate ergo omne 9
præceptum quod ego præcipio tibi
hodiè, ut roborentini, & ingredia-
mini, ac hereditatis accipientes
terram ad quam vos transfretis ad
hereditatis accipiendam eam; 10
longum enim habebitis dies
super terram quam juravit Domi-
nus patribus vestris dare illis &
filiolis eorum, terram proburem
lac & mel. Terra enim unam ta 11
ingredivit ad hereditatis accipien-
dum eam, non sicut terra Ægypti est
ista, ex qua egressi estis, in qua se-
rebat semen tuum, & quam adcque-
bat ope & pedis tui, sicut hortum
oleris. At terra ad quā vos transfretis 12
ad hæreditatis accipiendā eam, est
terra montium & vallis, de pluvia
cœli bibit aquam. Est terra quam 13
Dominus Deus tuus requirit,
semper sunt conspectus Domini Dei
tui in ea, à principio anni & us-
que ad finem anni. Erit itaque, 14
si auscultaveris auscultaveritis præ-
cepta mea quæ ego præcipio vobis
hodiè, ad diligendum Dominum
Deum vestrum, & ad serviendum
ei toto corde vestro & toto anima
vestra: Tum dabo pluviam terræ 15
vestræ in tempore suo, vernalem &
serotinam, & colliget granum tuum,
& mustum tuum, ac oleum tuum.
Et dabo herbam in agro tuo pe- 16
cudibus tuis, comedesque,
ac saturaberis. Cauti igitur e- 17
stote ne decipiantur corda
vestra, & divertatis, & cul-
tum præstetis diis aliis, adoratio-
nemque exhibeatis eis:*

٭ ومر نشانهاي او و مر عملهاي او آنچه بكرد در ميانی مصر بفرعه پادشاهي مصر 3
و بهمه زميني او * و آنچه بكرد بلشكري مصر باسپهاي او و بمركبي او آنچه بر 4
آورد مر آبي درياي سوف ابر روي ايشان در تاختني ايشان پسي شما وگم كرد ايشانرا
٭ تا آن روزي آن اين * و آنچه بكرد بشما در بيابان تا آمدني شما تا آن جايي آن اين 5
* و آنچه بكرد بدتن و بابيرم [پسراني الياب پسري راوبن] آنچه بگشاد آن زمين مر 6
دهاني آن و فروبرد ايشانرا و مر خانهاي ايشان و خيمهاي ايشان و مر همه
آن مخلوق آنچه در ميانی همه يسرال * كه چشماني شما 7
آن بينان مر همه عملي ٭ آن بزرگ آنچه بكرد * و نگاه داريد مر همه آن فرمان 8
آنچه من فرمايا ترا اين روز بسبب قوي باشيد و بياييد و ميراث گيريد مر آن زمين آنچه
شما گذران آنجا بميراث گرفتن * و بسبب دراز كشيد روزگاران ابر آن زمين آنچه سوگند 9
خورد ٭ پيدراني شما بدادن بايشان و بنسلي ايشان زميني دوشا شير و انگبين * كه آن 10
زميني آنچه تو آيا آنجا بميراث گرفتن نه چون زميني مصر است آن آنچه بيرون
آمديد از آنجا آنچه بكاري مر كشتهي تو و آب دهي در پايي تو چون بستاني آن
سبزي * آن زمين آنچه شما گذران آنجا بميراث گرفتن زميني كوهها و درها بباراني 11
آن آسمان بيافتجد آب * زميني آنچه ٭ خداي تو طلب كنا آنرا هميشه نظرهاي ٭ 12
خداي تو دران از اول آن سال و تا آخر سال * و باشد اگر شنويدن بشنويد بفرمانهاي 13
من آنچه من فرمايا شمارا اين روز بدوست داشتن مر ٭ خداي شما و بعبادت
كردن اورا در همه دلي شما و در همه جاني شما * و بدهم باراني زميني شما 14
در وقتي او بهاري و تيرماهي وجمع كني دانهي تو و شيرهي تو و روغني تو
٭ و بدهم گياه در دشتي تو بچهاپاني تو و بخوري و سير شوي * حاذر باشيد 15 16
بشما تا نه فريفته شود دلهاي شما و بگرديد و پرستش كنيد معبودان ديگران و سجود كنيد بايشان٭

*Signa quoque ejus, & opera ejus 3
quæ fecit in medio Ægypti, Pha-
ronis regi Ægypti & univer-
sæ terræ ejus: Et quæ fecit ex- 4
ercitui Ægypti, equis ejus, & curri-
bus ejus: quomodo adduxerit aquam
maris Suph super faciem eorum,
dum persequerentur post vos, & 5
perdidit eos Dominus usque ad
diem hanc: Et quæ fecit vobis in 6
deserto, usque in adventum vestrum
ad locum istum: Et quæ fecit Da- 7
than & Abiram filiis Eliab filii
Reuben: quòd aperuit terra os
suum, & deglutivit eos, domosque
eorum, & tentoria eorum, atque
universam creaturam quæ erat in
pecullium eorum, in medio totius
Israelis: Nam oculi vestri fuerunt 8
videntes omnia opera Domini magna
quæ fecit. Observate ergo omne 9
præceptum quod ego præcipio tibi
hodiè, ut roborentini, & ingredia-
mini, ac hereditatis accipientes
terram ad quam vos transfretis ad
hereditatis accipiendam eam; 10
longum enim habebitis dies
super terram quam juravit Domi-
nus patribus vestris dare illis &
filiolis eorum, terram proburem
lac & mel. Terra enim unam ta 11
ingredivit ad hereditatis accipien-
dum eam, non sicut terra Ægypti est
ista, ex qua egressi estis, in qua se-
rebat semen tuum, & quam adcque-
bat ope & pedis tui, sicut hortum
oleris. At terra ad quā vos transfretis 12
ad hæreditatis accipiendā eam, est
terra montium & vallis, de pluvia
cœli bibit aquam. Est terra quam 13
Dominus Deus tuus requirit,
semper sunt conspectus Domini Dei
tui in ea, à principio anni & us-
que ad finem anni. Erit itaque, 14
si auscultaveris auscultaveritis præ-
cepta mea quæ ego præcipio vobis
hodiè, ad diligendum Dominum
Deum vestrum, & ad serviendum
ei toto corde vestro & toto anima
vestra: Tum dabo pluviam terræ 15
vestræ in tempore suo, vernalem &
serotinam, & colliget granum tuum,
& mustum tuum, ac oleum tuum.
Et dabo herbam in agro tuo pe- 16
cudibus tuis, comedesque,
ac saturaberis. Cauti igitur e- 17
stote ne decipiantur cor-
da vestra, & divertatis, & cul-
tum præstetis diis aliis, adoratio-
nemque exhibeatis eis:*

Versio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

*وگرم شود خشمي ٭ بر شما و بند كند مر آن آسمان و نه باشد باران و آن زمين نه دهد مر 17
دخلي آن و گم شويد زود از بالاي آن زمين آن نيكو كه ٭ دها شما* وبنهيد مر سخنهاي [من] 18
اينان ابر دلهاي شما و ابر جاني شما و ببنديد ايشانرا بنشان ابر دستي شما و باشند بعقلين ميان
چشماني شما * و بياموزيد ايشانرا مر پسراني شما بسخن گفتن در ايشان در نشستي تو در 19
خانهي تو و در رفتني تو در ره و در خسبيدني تو و در بر خاستني تو * و بنويسي ايشانرا 20
ابر بردهاي خانهي تو و در دروازهاي تو * بسبب دراز كشند روزگاراني شما و روزگاراني پسراني 21
شما ابر آن زمين كه سوگند خورد ٭ پيدرانی شما بدادن بايشان چون روزگاراني آن آسمان ابر
زمين * كه اگر نگاه داشتن نگاه داريد مر همه آن فرمان آن اين كه من فرمايا شمارا بكردن 22
آنرا بدوست داشتن مر ٭ خداي شما برفتن در همه راهاي او و بواصل شدن درو * و برانده ٭ 23
مر همه آن قومها آن اينان از بيشي شما و ميراث گيريد قومهاي بزرگان و قويان از شما * همه 24
آن جا كه رود رش كند كفي پايي شما درو باشد از آن بيابان و آن لبنون از آن رود رودي
درت و تا آن درياي آن آخرين باشد حدي شما * نه ايستد مرد در پيشي شما سهمي شما و ترسي 25
شما بدعه ٭ خداي شما ابر روي همه آن زمين آنچه روش كنيد دران چون كه گفت
شما * ببين من دها پيشي شما اين روز آفرين و نفرين * مر آن آفرين كه بشنويد بفرمانهاي 26
خداي شما كه من فرمايا شمارا اين روز * و آن نفرين اگر نه شنويد بفرمانهاي ٭ خداي شما 27
و بگرديد از آن ره كه من فرمايا شمارا اين روز برفتن پسي بتاني ديگران كه نه دانستيد * 28
و باشد كه بياورد ترا ٭ خداي تو بآن زمين كه تو آيا آنجا بميراث گرفتن و بدهي مر 29
آن آفرين ابر كهي جريم و مر آن نفرين ابر كهي عيبل *

*Undè exacerdetur ira Domini in 17
vos, & claudat cælum, ac non fit
pluvia, neque terra det pomorum
fœtum, perestisque citò de super ter-
ram bonam quam Dominus dat ve-
bis. Sed ponetis verba mea hæc in 18
cor vestrum & animā vestrā, atque
ligabitis ea in signum super manum
vestram, ut unquæ in phylacteria in-
ter oculos vestros. Et docebitis ea 19
filios vestros, ut quando de eis quum
sedebis in domo tua, & quum ambu-
labis per viam, quumque decumbes,
& quum surgis. Scribes quoque ea in 20
superliminaribus domus tuæ, & in
portis tuis: ut longum fit pietatibus 21
dies vestri & dies filiorum vestro-
rum super terram quam juravit Do-
minus patribus vestris dare illis,
juxta dies cæli super terram. Si 22
enim custodiendo custodieritis omne
præceptum istud quod ego præcipio
vobis facere: diligendo Dominum
Deum vestrum, ambulando in omni-
bus viis ejus, & adhærendo illi:
Tum expelles Dominus nostra gen- 23
tes istas à præsentia vestra, & he-
reditarib capietis gentes majores
& robustiores vobis. Omnis locus 24
in quo gressum fecerit planta pedis
vestri, veller erit: à deserto, & Le-
bauno, à flumine, flumine Perath,
& usque ad mare ultimum, erit ter-
minus vester. Non consistet quis- 25
quam in præsentia tua: pavorem
vestri, & timorem vestri dabit
Dominus Deus vester super faciem
totius terræ in qua gressum facietis,
quemadmodum locutus est vobis.
Vide, ego do coram vobis hodiè 26
benedictionem & maledictionem:
Benedictionem, quam auscultave- 27
ritis præceptis Domini Dei vestri,
quæ ego præcipio vobis hodiè:
Maledictionem verò, si non au- 28
scultaveritis præceptis Domini Dei
vestri, sed divertentis à via quam
ego præcipio vobis hodiè, eundo post
idola alienum quæ non novistis. Et 29
erit, quum introduxerit te Dominus
Deus tuus in terram quam tu ingre-
deris ad hereditatis capiendā eam,
tum dabis benedictionem super
montem Gerizim, & maledictio-
nem super montem Ebal.*

*Annos fuit in transitu Jordanis post 30
vitam. Occurrit sibi in terra Chuzaeae
federatis in Arabah è regione
Gilgal, juxta lucos Moreh? Vau 31
enim transitoria effix. Jordanis, in pos-
gatis ad hereditariò accipiendas ter-
ram quam Dominus Deus vester dat
vobis, & hereditariò capietis eam,
& habitabitis in ea. Observate ergo 32
facere omnia statuta & judicia
quæ ego do coram vobis hodie.

CAP. XII.

Hæc sunt statuta & judicia, 1
quæ observabitis facere in terra
quam dat Dominus Deus patrum tuo-
rum tibi ad hereditatis capiendum
eam, omnibus diebus quibus vixe-
ritis super terram. Perdendo per- 2
detis omnia loca in quibus colue-
runt gentes quæ hereditatis ca-
piunt ipsi, idola eius, super montes
excelsos, & super jugi, & sub o-
mni arbore recenti. Extirpabitis 3
aras earum & confringetis statuas
earum, & lucos earum comburetis
igne, & sculptilia idolorum earum
concidetis, atque perdetis nomen
earum ex loco illo. Non facietis sic 4
Domino Deo vestro: Sed locum 5
quem elegerit Dominus Deus vester
ex uno tribuum vestrarum, ad po-
nendum nomen suum ibi, in habita-
tionem suam, requiretes, & venie-
es illuc: Et adducetis eò holo- 6
causta vestra, & victimas vestras,
& decimas vestras, & separationem
manuum vestrarum, & vota vestra,
& spontanea vestra, & primogenita
boum vestrorum & ovium vestro-
rum. Comedetisque illic coram Do- 7
mino Deo vestro, & lætabimini in
omni accessu manûs vestræ, vos &
familiæ vestræ, in quibus benedixe-
rit vobis Dominus Deus tuus. Non 8
facietis juxta omnia quæ nos faci-
mus hic hodiè, quisque quodcunque
placuerit ei in oculis suis. Non e- 9
nim venistis adhuc nunc ad locum
requietis & ad possessionem quam Do-
minus Deus tuus dat tibi. Sed transi- 10
bitis Jordanem, & habitabitis terra
quam Dominus Deus vester possessu-
rus est vobis, & requietem dabit
vobis ab omnibus hostibus vestris
circumcirca, & habitabitis cum fidu-
cia. Tum erit, ad locum quem elu- 11
gerit Dominus Deus vester ad habi-
tationem accipiendum nomini suo
ibi, illuc conferetis omnia quæ ego
præcipio vobis, holocaustæ vestra,
& victimas vestras, decimas ve-
stras, & separationem manuum ve-
strarum, & omnem electionem voto-
rum vestrorum quæ vovebitis Do-
mino.

cus quem elegerit Dominus Deus vester ex omnibus tribubus vestris ad ponendum nomen suum ibi, ad habitationem eius requiretis, & venietis illuc: & adducetis eò holocausta vestra, & victimas vestras, & decimas vestras, & separationem manuum vestrarum, & omne pulchrum votorum vestrorum quæ vovebitis coram Domino.

30 *ها نه ایشان در گذاري آن یردن [پسي] راهي آمدن آن خوشید در زمیني آن کنعني آن
31 دشیا در عربه مقابلي آن جلجل پهلوي الوني مورة * که شما گذران مر آن یردن بآمدن
32 ببیرات گرفتن مر آن زمین آنچه " خداي شما دها بشما میراث گیرید آنرا وبنشینید دران.
* ونگاه دارید بکردن مر همه آن رسمها ومر آن حکمها آنچه من دها بپیشي شما این روز.

CAP. XII.

1 فصل دوازدهم. * اینان آن رسمها وآن حکمها آنچه نگاه دارید بکردن در زمیني آنچه دها "
2 خداي پدرانی تو بتو بمیراث گرفتن آنرا همه آن روزگاران آنچه شما زندگان این زمین * گم
کردن گم کنید مر همه آن مقامها آنچه بپرستیدند آنجا آن قومها آنچه شما میراث گیران
3 ایشانرا مر بتاني ایشان ابر آن کههاي آن بلندان وابر آن چکادها وفرو همه درختي تاره * بر
کنید مر مذبحهاي ایشان وبشکنید مر لتیکتهاي ایشان ودرختهاي ایشان بشوزانید درآتش
4 وتراشتهاي بتاني ایشان ببرید وگم کنید مر نامي ایشان از آن جاي آن * نه کنید همچنین
5 " خداي شما * که اگر بآن جاي آنچه اختیار کند " خداي شما ازیگه قبیلهاي شما بنهادن
6 مر نامي او آنجا بسکن او طلب کنید وبیائي آنجا * وبیارید بآنجا مر عولهاي شما
وذبحهاي شما ومر دهیکهاي شما ومر جداکردي دستهاي شما ونذرهاي شما وسخاوتهاي
7 شما ونخست زادهاي ثاوي شما وگوسپندي شما * وبخورید آنجا بپیشي " خداي شما وشاد
8 باشید در همه رسمي دستي شما شما وخانوادهي شما آنچه آفرین کرد ترا " خداي تو * نه کنید
9 چون همه آنچه اینا کنان اینجا این روز مردي همه آن شایسته در چشماني او * که نه آمدید تا
10 اکنون بآن آسایش جا وبآن احسنتا آنچه " خداي تو دها بتو * وگذرید مر آن یردن وبنشینید
11 در زمین آنچه " خداي شما احسنتا دها شمارا وآسایش دهد بشما از همه دشمنای شما از
گرداگرد وبنشینید باميني * وباشد آن مقامي آنچه اختیار کند " خداي شما بسکن گرفتن
نامي او آنجا بیارید مر همه آنچه من فرمایا شمارا عولهاي شما وذبحهاي شما دهیکهاي
شما وجداکردي دستهاي شما وهمه گزیني نذرهاي شما آنچه نذر کنید " ۔

اویرا چون آب ۔

simul comedent ipsum. Tantùm 23
continete vos fortiter in concupi-
scentiis vestris ut non comedatis
sanguinem, quoniam sanguis est fubsistentia animæ: non comedetis
sanguinem, in quo est subsistentia animæ cum carne. Non comedetis ipsum, super terram effundetis ipsum sicut aquas. 24

dus est à sanctificatis, simul comedetis.

12 * وشاد باشید بپیشي " خداي شما شما وپسراني شما ودختراني شما وبندگاني شما
13 وپرستاراني شما وآن لوي آنچه در دروازهاي شما که نیست باو بخش واحسنتا اوازي شما.
14 * حاذر باش بتو تا نه بر آوري عولهاي تو در همه جا آنچه ببیني * که الا در جاي آنچه اختیار
15 کند " در یگه قبیلهاي تو آنجا بر آوري عولهاي تو وآنجا بکني همه آنچه من فرمایا ترا.
* خاصه در همه آرزوي جاني تو بخت کني وبخوري گوشت چون آفریني " خداي تو آنچه
16 [بداد] بتو در همه دروازهاي تو آن پلید وآن پاک بخورد اویرا چون آهو وچون گوزن.
17 * خاصه آن خون نه خورید ابر آن زمین بریزي اویرا چون آب * نه تواني بخوردن در
دروازهاي تو دهیکي دانهي تو وشیرهي تو وروغني تو ونخست زادهاي گاوي تو
18 وگوسفندي تو وهمه نذرهاي تو آنچه نذر کني وسخاوتهاي تو وجدا کرد دستهاي تو.
* که الا بپیشي " خداي تو بخوري اویرا درجاي آنچه اختیار کند " خداي تو در تو
19 پسري تو ودختري تو وبندهي تو وپرستاري تو وآن لوي آنچه در دروازهاي تو
20 شاد باشي بپیشي " خداي تو در همه رسني دستي تو * هشیار باش بتو تا نه دست بازو
داري مر آن لوي همه روزگاراني تو ابر زمیني تو * که گشاده کند " خداي تو مر حدي
21 تو چون آنچه سخن گفت بتو وبگویي بخورم گوشت که آرزو کند جاني تو بخوردني
گوشت در همه آرزوي جاني تو بخوري گوشت * که دور باشد از تو آن جا آنچه
22 اختیار کند " خداي تو بنهادن نامي او آنجا وذبحت کني ازگاوي تو وازگوسفندي
تو آنچه بداد " بتو چون آنچه خوردم ترا وبخوري در دروازهاي تو در همه آرزوي جاني تو.
23 * خاصه چون آنچه خورده آید مر آن آهو مر آن گوزن همچنین بخوري اویرا آن پلید
24 وآن پاک باجا بخورد اویرا * خاصه قوي باش ببي خوردن آن خون که آن خون او
آن جان ونه خوري آن جان اوازي آن گوشت * نه خوري اویرا ابر آن زمین بریزي

30 Jam fuit in transitu Jordanis post
vitam. Occurrit sibi in terra Chuzæ-
æ federatis in Arabah è regione
Gilgal, juxta lucos Moreh? Vau
enim transitoria essa Jordanis, in pos-
gatis ad hereditariò accipiendas ter-
ram quam Dominus Deus vester dat
vobis, & hereditariò capietis eam,
& habitabitis in ea. Observate ergo
facere omnia statuta & judicia
quæ ego do coram vobis hodie.

CAP. XII.

1 Hæc sunt statuta & judicia
quæ observabitis facere in terra
quam dat Dominus Deus patrum tuo-
rum tibi ad hereditatis capiendum
eam, omnibus diebus quibus vixe-
ritis super terram. Perdendo per-
detis omnia loca in quibus colue-
runt gentes quæ hereditatis ca-
piunt ipsi, idola eius, super montes
excelsos, & super jugi, & sub o-
mni arbore recenti. Extirpabitis
aras earum & confringetis statuas
earum, & lucos earum comburetis
igne, & sculptilia idolorum earum
concidetis, atque perdetis nomen
earum ex loco illo. Non facietis sic
Domino Deo vestro: Sed locum
quem elegerit Dominus Deus vester
ex uno tribuum vestrarum, ad po-
nendum nomen suum ibi, in habita-
tionem suam, requiretes, & venie-
es illuc: Et adducetis eò holo-
causta vestra, & victimas vestras,
& decimas vestras, & separationem
manuum vestrarum, & vota vestra,
& spontanea vestra, & primogenita
boum vestrorum & ovium vestro-
rum. Comedetisque illic coram Do-
mino Deo vestro, & lætabimini in
omni accessu manûs vestræ, vos &
familiæ vestræ, in quibus benedixe-
rit vobis Dominus Deus tuus. Non
facietis juxta omnia quæ nos faci-
mus hic hodiè, quisque quodcunque
placuerit ei in oculis suis. Non e-
nim venistis adhuc nunc ad locum
requietis & ad possessionem quam Do-
minus Deus tuus dat tibi. Sed transi-
bitis Jordanem, & habitabitis terra
quam Dominus Deus vester possessu-
rus est vobis, & requietem dabit
vobis ab omnibus hostibus vestris
circumcirca, & habitabitis cum fidu-
cia. Tum erit, ad locum quem elu-
gerit Dominus Deus vester ad habi-
tationem accipiendum nomini suo
ibi, illuc conferetis omnia quæ ego
præcipio vobis, holocaustæ vestra,
& victimas vestras, decimas ve-
stras, & separationem manuum ve-
strarum, & omnem electionem voto-
rum vestrorum quæ vovebitis Do-
mino.

Et lætabimini coram Domino Deo 12
vestro, vos & filii vestri & filiæ
vestræ, & servi vestri & ancillæ
vestræ, atque Levites qui intra por-
tas tuas habitat, non est ei portio
& possessio vobiscum. Cautus fi 13
tibi ne offeras holocaustum tuum in
omni loco quem videris: Sed in 14
loco quem elegerit Dominus, in una
tribuum tuarum, ibi offeres holo-
causta tua, ibique facies omne quod
præcipio tibi. Tamen vis in 15
misi desiderio animæ tuæ manducabis,
& comedes carnem juxta benedictio-
nem Domini Dei tui, quam dederit
tibi in cunctis urbibus tuis: Immundus
tus ac purus comedet eam, sicut
capream & sicut cervum. Verum 16
tamen sanguinem non comedetis,
super terram effundes illum sicut
aquas. Non poteris comedere in- 17
tra portas tuas decimam grani tui
& musti tui & olei tui, & primo-
genita boum tuorum & ovium
tuarum, & omnia vota tua quæ vo-
veris, & spontanea tua, & præ-
tentanea manuum tuarum: Sed 18
coram Domino Deo tuo comedes illa,
in loco quem elegerit Dominus Deus
tuus, tu & filius tuus & filia tua,
& servus tuus & ancilla tua,
que Levites qui intra portas tuas
& lætabere coram Domino Deo tuo
in omni actegia manûs tuæ. Cau- 19
tus autem esto ne dimittas Levitem
tuum quamdiu vixeris in terra tua.
Quum dilataverit 20
Deus tuus terminum
tuum, quemadmodum loquutus est
tibi, & dixerit: Comedam car-
nem: quod concupiscat anima tua
vesci carne: juxta omne desiderium
animæ tuæ comedes carnem.
Quum procul fuerit à te locus 21
quem elegerit Dominus Deus tuus
ad ponendum nomen suum ibi,
tunc mactabis de bobus tuis, &
de ovibus tuis quas dederit Do-
minus tibi, quemadmodum præcepi
tibi, & vesceris in omnibus por-
tis tuis secundùm omne desiderium
animæ tuæ. Attamen quemadmo- 22
dum comeditur caprea & cervus,
sic comedes eam: pollutus &
purus pariter vescetur ea. Tan- 23
tùm fortis esto ut non comedendo
sanguinem: nam sanguis est ani-
ma, & non comedet animam cum
carne. Non comedes illum, sed 24
in terram effundes illum instar a-
quæ.

ram Domino Deo vestro.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

6 * كه فريب دهد ترا برادري تو پسري مادري تو يا پسري تو [يا] دختري تو يا زني
7 آغوشي تو يا رفيقي تو آنچه چون جاني تو در نهاني بگفتن بريم پرستش كنيم معبودهاي
8 ديگران آنچه نه دانستي تو وپدرانِي تو * از معبودهاي آن قومها آنچه نزديكان شما آن
9 نزديكان بتو يا دوران از تو از كناري آن زمين * تا مراد كني 8 نه مراد كني
10 باو ونه شنوي باو ونه شفقت كند چشمي تو ابرا و نه بخشائي ونه پوشي ابرا و
11 * كه كشتن بكشي اورا دستي تو باشد دور در اول [بكشتني او] ودستي همه قوم دره
12 آخر * و سنگسار كني اورا در سنگها وكشته شود كه طلب كرد بدحف كردن
13 ترا از طاعتي ¶ خداي تو آن بيرون آورا ترا از زميني مصر از خانهي بندگان * وهمه اسرال
14 بشنوند و بترسند ونه افزايند بكردن چون سخن آن بدي آن اين در ميان تو * كه
15 بشنوي در يكه شهرهاي تو آنچه ¶ خداي تو دها بتو بنشستن آنجا بگفتن * بيرون آمدند
16 مردمان پسراني بيهمر از ميان تو و دحف كردند مر نشيناي شهري ايشان بگفتن
17 بريم پرستش كنيم بتاني ديگران آنچه نه دانستيد * و طلب كني وبار جوي وبپرسي
18 نيكو و اينك راست آراسته آن سخن كرده آمد آن مكروهي آن اين در ميان تو * زون
19 برني مر نشيناي آن شهر [آن آن] بتيغي شمشير كشتن آنرا و مرهمه آنچه دران و مر
20 چهارپاي آن بتيغي شمشير * و مر همه مالي آن جمع كني بميان كشادكجاي آن
21 و بسوزاني درآتش مر آن شهر و مر همه مالي آن همه ¶ خداي تو وباشد خرابهي عالم
22 نه آبدان شود نيز * ونه چسپد در دستي [تو] چيزي از آن حرم بسبب بازكردد
23 ¶ از كرمي چشمي او وبدهد بتو رحمتها ورحم كند بتو و بسيار كند ترا
24 چون آنچه سوكند خورد بپدرانِي تو * كه بشنوي در قولي ¶ خداي تو بنگاه
25 داشتن مر همه فرمانهاي او آنچه من فرمايا ترا اين روز بكردن آن شايسته در نظري
26 ¶ خداي تو.

Quum datum adhibuerit ti- 6
bi frater tuus filius matris 7
tui, aut filius tuus, aut filia 8
tua, aut uxor finûs tui, aut fo- 9
dalis tuus qui eſt ſicut anima 10
tua, clanculò dicendo ; Eamus 11
& colamus deos alios (quos non 12
nôſti tu & patres tui) De dijs 13
gentium quæ circa vos, propinqua- 14
rum tibi, aut longinquorum à te, 15
ab extremo terræ uſque ad extre- 16
mum terræ ; Non acquieſces ei neque 17
auſcultabis ei, nec parcet oculus 18
tuus illi, neque miſereberis, neque 19
occiges illum : Sed occidendo oc- 20
cides eum : manus tua erit in il- 21
lum primò ad interficiendum i- 22
pſum, & manus reliquæ populi 23
poſtremò. Et lapidabis eum lo- 24
dibus, & interficietur, quòniam 25
deſtruere te ab obedientia Domini 26
Dei tui qui eduxit te è terra 27
Ægypti, è domo ſervorum. Et 28
universus Iſrael audiens, ac ti- 29
mebunt, neque addent facere juxta 30
verbum peſtimum iſtud in medio tui. 31
Quum audieris de una urbium 32
tuarum quam Dominus Deus tuus 33
dat tibi ad habitandum ibi ; di- 34
cendo, Egreſſi ſunt homines filii 35
Impoſſibilis, qui impulerunt ha- 36
bitatores urbis ſuæ, dicendo ; Ea- 37
mus, & colamus idola alterna quæ 38
non nôſtis : Tunc inquires & 39
perſcrutabere, & ecce vérum eſt, conſtat ver- 40
bum, facta eſt abominatio iſta in 41
medio tui : Percutiendo percu- 42
ties habitatores urbis illius acie 43
gladii, perimendo eam, & quic- 44
quid in ea fuerit, & quadrupe- 45
des tuas acie gladii : Atque e- 46
mnem ſubſtantiam ejus congre- 47
ta in medio plateæ ejus, & combu- 48
res igne urbem, & totam ſubſtan- 49
tiam ejus omnino, Domino Deo 50
tuo : eritque vaſtitas perpetua, 51
non ædificabitur amplius. Ne 52
que adhærebit manui tuæ quic- 53
quam de anathemate, ut revertatur 54
Dominus ab exardeſcentia 55
ſuæ, & det tibi miſericor- 56
diam, miſereatúrque tui, & mul- 57
tiplicet te, quemadmodum juravit 58
patribus tuis, Quum auſcul- 59
taveris voci Domini Dei tui, 60
cuſtodiendo omnia præcepta ejus 61
quæ ego præcipio tibi hodiè, ad 62
faciendum laudem in conſpectu 63
Domini Dei tui.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

Non veſcetur illo, ut honore afficiat 25
tibi & filius tuus puſt te, quam 26
febrem tibimetipſi in conſpectu Dei.
Et cum conſpexerint tibi quæ ſint 27
tibi, & vota tua tollas ; & vesles
ad locum quem elegerit Dominus : 28
Et faciet holocauſta tua carnem & 29
ſanguinem ſuper altare Domi- 30
nus Dei tui, & carnem comedes.
Obſerva, & auſcultabis omnibus ver- 31
bis iſtis quæ ego præcipio tibi, ut
bonum eveniat tibi, & filiis tuis
poſt te uſque in æternum, quam fece-
ris quod bonum eſt ac placitum in o-
culis Dei Dei tui. Quum annihila- 32
veris Dominus Deus tuus gentes ad
quas tu venturus es hæreditatis ;
capiendum eas à proſtratio tuo, &
expulſeris eas, ſedeáſque in regione
earum : Cautus eſto tibi ne in la- 33
queum incidas eundo poſt eas, poſ-
quam annihilatæ fuerint à conſpectu
tuo : neque inquiras de diis earum,
dicendo ; Quomodò colebant gentes
iſtæ deos ſuos, ut faciam ſic etiam
ego ? Non facies ſic Domino Deo 34
tuo : quia omnem abominationem
Domini quam odit, fecerunt idolis
ſuis : nam etiam filios ſuos & fi-
lias ſuas combuebant igne idolis
ſuis. Omne verbum quod ego præ- 35
cipio tibi, hoc obſervabis ſolùm fa-
cere : non addes ad illud, neque di-
minues ex eo.

CAP. XIII.

Quum ſurrexerit è medio tui 1
propheta, vel ſomnians ſomnium,
& dederit tibi ſignum vel porten-
tum, Eventúſque ſignum & por- 2
tentum quod locutus eſt tibi, dicen-
do ; Eamus poſt idola aliena quæ non
nôſti, & colamus ea : Non auſcul- 3
tabis verbis prophetæ illius, aut
ſomniatoris illius : quia tentat Domi-
nus Deus veſter vos, ad ſcindum
utrùm ſitis vos dilectores Domini
Dei veſtri toto cordeveſtro veſtróque ac
totis animabus veſtris. Poſt Do- 4
minum Deum veſtrum ambulabitis,
& illum timebitis, & præcepta e-
jus obſervabitis, & dictis ejus au-
ſcultabitis, ipſi Deo ſervietis, ei-
que adhærebitis. Propheta autem 5
ille, aut ſomniator ſomnii illi in-
terficietur : Quia loquutus eſt a-
verſionem contra Dominum Deum
veſtrum, qui eduxit vos è terra Ae-
gypti, & liberavit te è domo ſer-
vorum, ad depellendum te de via
in qua præcepit tibi Dominus Deus
tuus ambulare ; & imminues ma-
lum de medio tui.

Si occulte te ſeduxerit frater tuus filius matris tuæ, aut filius tuus, aut filia tua, aut uxor ſinûs tui, aut ſodalis tuus qui eſt ſicut anima tua, clanculò dicendo ; Eamus & colamus deos alios (quos non nôſti tu & patres tui) De dijs gentium quæ circa vos, propinquarum tibi, aut longinquarum à te, ab extremo terræ uſque ad extremum terræ : Non acquieſces ei neque auſcultabis ei, nec parcet oculus tuus illi, neque miſereberis, neque occiges illum : Sed occidendo occides eum : manus tua erit in illum primò ad interficiendum ipſum, & manus reliquæ populi poſtremò. Et lapidabis eum lapidibus, & interficietur, quòniam deſtruere te ab obedientia Domini Dei tui qui eduxit te è terra Ægypti, è domo ſervorum.

Dominum Deum veſtrum, qui eduxit vos è terra Ægyptiorum, & qui redemit vos è domo afflictionis ſervorum, ad errare faciendum vos à ſemita quam præcepit Dominus Deus veſter, ut ambuletis in ea : itaque extirpabitis facientes malum è medio veſtri.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* كه هوري اويرا بسبب نيكوئي رسد بتو و بپسراني تو پسي تو كه بگني آن شايسته درنظري خداء تو
* خاصه خاصهاي تو آنچه باشد بتو و نده‌هاي تو برداري و بيايي بآن جا آنچه اختيار كند
* و بگني عولهاي تو آن گوشت و آن خون ابر مذبحي ¶ خداي تو و خوني ذبحهاي تو ريخته
آيد ابر مذبحي ¶ خداي تو و آن گوشت بخوري * نگهدار و بشنوي مر همه آن سخنهاي آن
ايشان آنچه من فرمايا ترا بسبب نيكوئي رسد بتو و بپسراني تو پسي تو تا جاويد كه بگني آن نيكو
و آن شايسته درچشماني ¶ خداي تو * كه نيست كند ¶ خداي تو مر آن قومها آنچه تو آيا آنجا
بميراث گرفتن ايشانرا ازپيشي تو براني ايشانرا و بنشيني در ولايتي ايشان * هوشيار باش بتو
آنه طلبه افتي پسي ايشان پسي نيست شدني ايشان ازپيشي تو و تا نه طلب كني بمعبودهاي
ايشان بگفتن چگونه پرستش كنند آن قومهاي آن ايشان [مر معبودهاي ايشان] و بكنم همچنين
نيز من * نه كني همچنين مر ¶ خداي تو كه همه مكروهي ¶ آنچه دشمن داشت بكردند ببتاني
ايشان كه نيز مر پسراني ايشان مر دختراني ايشان بسوزانند در آتش ببتاني ايشان * مر همه آن
سخن آنچه من فرمايا شمارا اويرا نگاه داريد بكردن نه افزاي ابرا و ونه كم كني ازو.

فصل سيزدهم.

* كه بر حيزد از
ميانِي تو نبيا يا خوابيناي خواب وبدهد بتو نشان يا معجز * و بيايد آن نشان و آن معجزه
آنچه سخن گفت بتو [بگفتن] بريم پسي بتاني ديگران آنچه نه دانستي ايشانرا و بپرستش كنيم
ايشانرا * نه شنوي بسخنهاي آن نبيا آن او يا بخوابيناي آن او كه آزمايش كنا ¶ خداي شما
شمارا بدانستن ها هستيد شما دوست داران مر ¶ خداي شما درهمه دلهاي شما و درهمه
جانهاي شما * پسي ¶ خداي شما بريد و اويرا بترسيد و مر فرمانهاي او نگاه داريد و درو
قولي او بشنويد و اويرا عبادت كنيد و درو واصل باشيد * و آن نبيا آن او يا خوابيناي
آن خوابي آن او كشته آيد كه سخن گفت گشتن ابر ¶ خداي شما آن بيرون آورا شمارا ازميني
مصر و خلاص كرد ترا از خانهي بندگان بدحف كردن ترا از آن راه آنچه فرمود ترا ¶
خداي تو برفتن دران و كم كني آن بد ازميانِي تو.

ifta funt de quibus non comedetis: aquila, accipiter, & haliæetus. Et ciconia alba, & nigra, 13
quæ eſt milvus, & milvius juxta ſpeciem ſuam. Et omnes filiæ 14
corvorum juxta ſpeciem ſuam. Struthio, nycticorax, larus, & 15
bubo ſecundùm ſpeciem ſuam. Et noctua, & mergulus marinus, & 16
veſpertilio. Et onocrotalus albus, & niger, & pica. Et milvus al- 17
bus, & niger ſecundùm ſpeciem ſuam, & upupa, & veſpertilio. 18
Et omnes muſcæ, & crabrones, & vermes lenrium & fabaram, qui 19
ſeparantur à cibo & volant ſunt aves, polluti eruut vobis: non comedentur. Omnem locuſtam mundam comedetis.

Hieróſ. 13 *Et iſta de quibus non comedetis:* aquila, accipiter, & haliaetus. 13 *Et vultur, &* milvus, & milvius ſpecie ſua. 14 *Et omnia corvina in ſpecie ſua:* 15 *Et ſtrutio, & nycticorax, & ſpecie ſua:* 16 *Et bubo, & mergulus, & cygnus, & ibis, & pelecanus, & porphyrio, & ſorex, & onocrotalus, Et cicconia, & charadrius in ſpecie ſua:* 17 *& mauritalus, & veſpertilio.* Et 19 *omne reptile volucrum immundum eſt vobis, non comedentur.* Omne vo- 20 *latile mundum comedetis.*

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

فصل چهاردهم *

CAP. XIV.

پسران شما ‌ٮ̈ خدای شما نه جراحت کنید ونه نهید موی کندن میانی چشمانی شما ١
میرده * که قومی خاص تو ‌ٮ̈ خدای تو ودر تو اختیار کرد ‌ٮ̈ بیوون از بقومی ٢
کی کزیده از همه آن قومها آنچه ابر روی آن زمین * نه خوری هیچ مکروهی * این ٣ ٤
آن چهارپا آنچه بخوری گاو برّه برّها وبزه بزها * گوزن وآهو ومسّاک انداز و قوچ ٥
کوهی وبزکوهی وکرک وزرافه * وهمه چهارپا سنب داراي سنب وشکافش داراي ٦
شکافش دو سنبها بر آورای نشخوار در چهارپا آنرا بخورید * خاصّه مر این نه خورید ٧
از بر آورای نشخوار واز سنب داراي سنب آن شکافتة مر آن شتر ومر آن خرگوش
ومر آن بزگرده که بر آورای نشخوار ایشان وسنب نه سنب داشتند پلیدان آن بشما *
ومر آن خوك که سنب داراي سنب ونه نشخوار پلید او بشما از گوشتی ایشان ٨
نه خورید ودر لاشهی ایشان نه رسید * مر آن بخورید ازهمه آنچه در آب همه آنچه باو پره ٩
وپولك بخورید * وهمه آنچه نیست باو پر وپولك نه خورید پلید او بشما * همه گنجشك ١٠
پاك بخورید * وآن آنچه نه خورید ازیشان آن سیمرغ وآن همای وآن عقاب * ومر آن راه ومر ١١ ١٢
آن آیه وآن دیه بنوعی آن * ومر همه کلاغ بنوعی او * ومر بت آن یعقه] ومر آن تحمس ١٣ ١٤
ومر آن شکف ومر آن باز بنوعی او * هم حبوس واما والحسّمت: والقوقاه واما والحرهمه واما الشلاّ ١٥ ١٦
والحسّیده والعقوقه للمونه وآن کروه کنك وآن شب پرك * وهمه جنبش آن مرغ پلید او بشما ١٧ ١٨
نه خورده آیند * همه مرغی پاك بخورید: ١٩ ٢٠

CAP. XV.

در آخر هر هفت سال * ابرا کنی ‌ٮ̈ خداوند قرض ١
هر خداوند قرض که دهد بهمسایه خود نه تقاضا کند ونه ابرا کند بهمسایه خود ٢
چونکه ندا کرده شده ابرا ‌ٮ̈ خداوند ٣
بیگانه تقاضا کنی وآنچه باشد بتو اوارای برادری تو بگذاری
دستی تو * خاصّه که نه باشد در تو مسکین که آفرین کردن آفرین کند ترا ‌ٮ̈ در زمینی ٤
آنچه ‌ٮ̈ خدای تو دهد بتو امستنی بمیراث گرفتن آنرا

*Ne comedatis ullum cadaver: pere- 21
grino qui eſt intra portas tuas Advir
lando ei comedere illud, aut vendere
potenis alienigenæ: populus enim ſanc-
tus es Domino Deo tuo. Non coques
fœtum in lacte matris ſuæ. Deci- 22
mando decimabis omnia proven-
tus agri tui, egredientem a-
gro quotannis. Et comedes coram 23
Domino Deo tuo quem elegerit ad habitandum nomen ſuum ibi, decimas grana
tui, moſti tui, & olei tui, & primogenita bouum tuorum & ovium
tuarum: ut diſcas timere Dominum
Deum tuum omnibus diebus. Quum 24
verò multa fuerit a te via, quo mi-
nùs poſſis ferre illam, quòd procul
abſit à te locus quem elegerit Dominus Deus tuus ad ponendum nomen
ſuum ibi, quum benedixerit tibi
Dñs Deus tuus, Tunc dabis eum pro 25
argento, et convertes inditum accipies argentum in manu tua, & ibis ad
locum quem elegerit Dominus Deus
tuus: Et dabis argentum pro omni- 26
bus quæ deſiderauerit anima tua, pro
bubus, & pro ovibus, & pro vino,
& pro hordeaceum, & pro cuncti
denique quæ petierit anima tua: & comedes ibi coram Domino Deo
tuo, & lætaberis tu & familia tua.
Leviram autem qui fuerit intra 27
portas tuas, non derelinques: quia
non eſt ei portio ac poſſeſſio tecum.
Poſt ſpatium trium annorum proferes 28
omnes decimas proventûs tui in
anno ipſo, & reliquos intra portas tuas: Et venient Levita, (quia
non eſt ei portio ac poſſeſſio tecum,)
& peregrinus, & pupillus, atque
vidua, qui ſunt intra portas tuas,
& comedent ac ſaturabuntur: ut be- 29
nedicat tibi Dominus Deus tuus
in omni opere manûs tuæ quod fe-
ceris.

CAP. XV.

A Fine ſeptem annorum facies 1
remiſſionem. Hæc autem eſt ratio 2
remiſſionis: Remittet omnis domi-
nus fœneratio debiti, manum ſuam,
in eo quod fœneravit proximo ſuo: non exiget à proximo ſuo & fra-
tre ſuo, quia proclamavit remiſſio-
nem Domino. Ab alienigena exi- 3
ges: in eo autem quod fuerit tibi a-
pud fratrem tuum, remittet manum
tuam: Præterea, ut non ſit in te 4
mendicus: nam benedicendo benedicet tibi Dominus in terra quam
ipſe Dominus Deus tuus dat tibi
in poſſeſſionem, ad hereditate acci-
piendam eam.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

18 * نه سخت آيه در چشماني تو در فرستادني تو اويرا آزاد از نزدي تو كه دو مزدي مزدور
19 كار كرد ترا شش سالها و آفرين كند ترا " خداي تو در همه آنچه * كني همه آن نخست زاد
20 آنچه زاييده شود در گاوي تو و در گوسپندي تو آن نر خاص كني " خداي تو نه كار
كني در نخست زادي گاوي تو و نه پشم بري نخست زادي گوسپندي تو * بپيشي " خداي
21 تو بخوري اويرا سال در سال در مقامي آنچه اختيار كند " تو و خانوادهي تو * وكه باشد
22 درو عيب لنك يا كور همه عيبي بد نه ذبحت كني اويرا " خداي تو * در دروازهاي تو

Me duæſcat in oculis tuis, quem 18
dimittes eum liberum à te: quia
duplicis mercedis mercenarii ope-
ris tibi ſex annis: & benedicet
tibi Dominus Deus tuus in omni
quod facies. Omne primogenitum 19
quod ex armento tuo bobus tuis, & in
ovibus tuis, maſculinum ſanctifica-
bis Domino Deo tuo: opus non face-
es cum primogenito bovis tui, ne-
que tondebis primogenita ovium tu-
arum. Coram Domino Deo tuo come- 20
des illud quotannis, in loco quem
elegerit Dominus Deus tuus, tu, &
familia tua. Quod ſi fuerit in eo 21
vitium, nempe claudum fuerit
vel cæcum, ullum vitium malum,
non immolabis illud Domino Deo
tuo. Intra portas tuas comedes 22
illud, immundus ac mundus
pariter, ſicut capream & ſicut cer-
vum. Tantum ſanguinem eius non 23
comedes, ſed fundes terræ ſicut
aquam.

CAP. XVI.

23 بخوري اويرا آن بليد و آن پاك يك جا چون آهو و چون گوزن * خاصه مر خون آن نه خوري
آن زمين بريزي اويرا چون آب ٠ فصل شانزدهم * نگاه دار مر ماهي آن 1

OBſerva menſem novarum fru- 1
gum, & facito Paſcha Domi-
no Deo tuo: quia in menſe nouo-
rum fructuum eduxit te Dominus
ex Ægypto nocte. Et immolabis 2
Paſcha Domino Deo tuo ex ovibus
& bobus, in loco quem elegerit Do-
minus ad habitandum nomen ſuum in
eo. Non comedes cum eo fermentatum: 3
ſeptem diebus comedes cum eo fa-
cimen afflictionis, (quoniam egreſſus
es è terra Ægypti) ut recorderis
diei egreſſus tui è terra Ægypti,
omnibus diebus vitæ tuæ. Non 4
conſpicietur tibi fermentum in omni
termino tuo ſeptem diebus, nec
mane ſervabitur de carne quam im-
molaſti veſpere primo die, non per-
manſurum uſque mane. Non poteris 5
immolare Paſcha in quolibet por-
tarum tuarum, quas Dominus De-
us tuus dat tibi: Sed in loco 6
quem elegerit Dominus Deus tuus
ad habitandum nomen ſuum in eo,
immolabis Paſcha
veſpere, circa occaſum ſolis, in
ſtatu tempore egreſſus tui ex Ægypto.
Coques autem, & comedes in loco 7
quem elegerit Dominus Deus tuus:
poſtea fac e cubitum mane ibi &
reuertere in tua. Sex diebus comedes 8
fermentatum: die vero ſeptimo, ſo-
lemnitas Domino Deo tuo eſt,
ullum opus. Septem dies deputabis 9
mihi numeroſos: ab ipſo tri-
ticum falces in meſſe, incipies numera-
re ſeptem hebdomadas.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

5 * خاصه اگر شنوايدن بشنوي در قولي " خداي تو بنگهداشتن بكردن مر همه آن فرمان آن
6 اين آنچه من فرمايا ترا اين روز * كه " خداي تو آفرين كرد ترا چون آنچه سخن گفت بتو
7 و قرص دهي قومهاي بسياران و تو نه قرص ستاني و مسلط شوي در قومهاي بسياران و در تو
8 نه مسلط شود * كه باشد در تو مسكين از يكه برادراني تو در يكه دروازهاي تو در زميني
9 تو آنچه " تو خداي تو دها بتو نه قوي كني مر دلي تو و نه بندي مر دستي تو از برادري
10 تو آن مسكين * كه كشادن بكشايي مر دستي تو و قرص دادن قرص دهي اويرا قدري
11 نيازمندي او آنچه نيازمند باشد باو * هوشيار باش بتو تا نه باشد سخن اوازي دلي تو بي هنر و
گفتن نزديك شد سالي آن هفت سالي آن شمطه و بد آيد چشمي تو در برادري تو آن مسكين
12 و نه دهي باو و بخواند ابر تو " و باشد در تو خطا * دادن بدهي باو و نه بد آيد دلي تو
در هادني تو باو كه در سببي آن سخني آن آن آفرين كند ترا " خداي تو در همه عملي تو
13 و در همه رسش دستي تو * كه نه بار ايسته مسكين از ميان آن زمين ابر همچنين من فرمايا
14 تو بگفتن كشادن بكشايي مر دستي تو ببرادري تو بدرويشاني تو و بمسكيناني تو در ولايتي تو
15 * كه فروخته شود بتو برادري تو آن عبري يا عبريه و كار كرد ترا شش سالها و در سالي آن
هفتمي بفرستي اويرا آزاد از نزدي تو * وكه بفرستي اويرا آزاد از نزدي تو نه فرستي اويرا تهي "
16 * كرم كردن كرم كني باو از گوسفندي تو از خرمني تو واز چرخي تو آنچه آفرين كرد ترا " خداي
17 تو بدهي باو * وياد كني كه بنده بودي در زميني مصر خلاص [كرد] ترا " خداي تو ابر
همچنين من فرمايا ترا مر آن سخن آن اين روز * وباشد كه گويد بتو نه بيرون آيم از
18 نزدي تو كه دوست داشت ترا و مر خانهي تو كه نيك باو اوازي تو * وبستاني مر آن درفش
وبدهي در گوشي او و در در و باشد بتو بنده مي جاويد و نيز بپرستاري تو بكني همچنين

Tantùm ſi auſcultando auſculta- 5
veris voci Domini Dei tui, obſer-
vando facere omne præceptum iſtud
quod ego præcipio tibi hodie: (Item 6
Dñs Deus tuus benedicet tibi, ſicut
adnuntiam locutus eſt tibi:) tunc mu-
tuo dabis gentibus multis, tu verò
à nullis mutuo accipies: & dominaberis
gentibus multis, at tibi nec domi-
nabuntur. Quum fuerit apud te 7
mendicus quiſpiam de fratribus tuis
in una portarum tuarum in terra tua
quam Dominus Deus tuus dat tibi;
non obſtringes cor tuum, neque clau-
des manum tuam à fratre tuo men-
dico: Sed aperiendo aperies manum 8
tuam tuam, & mutuò dando mutuò
dabis ei, quo ratione indigentia ſua,
id quo indigueris. Cauens ſis tibi 9
ne in tuo cordetuo ſit verbum peſſi-
mum, dicendo; Appropinquat an-
nus ſeptimus, annus remiſſionis: &
malignus ſit oculus tuus in fratrem
tuum mendicum, ita ut non des ei:
invocetque contra te Dominum,
& ſit in te peccatum. Sed dando 10
dabis ei, nihil maligneum erit cor
tuum quum dederis ei: nam cauſa
hujus rei benedicet tibi Dominus
Deus tuus in omni opere tuo, & in
omni quod attigeris manus tuas. Non 11
deſiſtet mendicus de medio ter-
ræ: idcirco præcipio tibi, dicen-
do; Aperiendo aperies manum tuam
fratri tuo, & pauperibus tuis, & 12
mendicis tuis in regione tua.
Quum venditus fuerit tibi frater
tuus Hebræus, vel Hebræa, & opus
fecerit tibi ſex annis, tum anno
ſeptimo dimittes eum liberum à te.
Et quum dimittes eum liberum à 13
te, non dimittes eum vacuum: Mu- 14
nifice faciendo munifice facies ei,
de ovibus tuis, & de area tua, &
de torculari tuo ex eo quo benedixe-
rit tibi Dominus Deus tuus, dabis
ei. Et recordabere quòd ſervus 15
fueris in terra Ægypti, & liberavit
te Dominus Deus tuus: idcirco ego
præcipio tibi verbi hoc hodie. Erit 16
autè cùm dixerit tibi, Non egrediar
à te: quòd diligat te ac domum
tuam, & quòd bene ſit ei tecum:
Tum capito ſubulam, & adiiges eam 17
autem ejus & in oſtium: eritque
tibi ſervus æternùm. Et etiam an-
cillæ tuæ facies ſic.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

CAP. XVII.

* فصل هفدهم *

1 * نه فبحث كني ٭ خداي تو گاو وبره آنچه باشد درو عيب همه چيزي بد كه مكروهي
2 ٭ خداي تو است او * كه يافته شود در ميانی تو دريكه دروازهای تو آنچه ٭ خداي تو دهد بتو
3 مرد يا زن آنچه بكند مر آن بد در نظرهاي ٭ خداي تو بشكند شرطي او * برفت و پرستش
4 كرد بتاني ديگران و سجود كرد بايشان وبخورشيد يا بماه يا بهمه سپاهي آن آسمان آنچه نه
5 فرمودم * و آگاه شود بتو و بشنوي و طلب كني نيكو و اينك راست و آراسته آن سخن كرده
6 آمد آن مكروهي آن اين در ميان تو * و بيرون آوري مر آن مرد يا آن زني آن او يا آن زني آن آنچه بكردند
7 مر آن سخن آن بدي آن اين بدروازهاي تو مر آن مرد يا مر آن زن و سنگوسار كني ايشانرا
8 و بميرند * ابر قولي دو گواهان يا سه گواهان كشته شود آن كشتني نه كشته شود ابر قولي
9 گواهي يكه * دستي آن گواهان باشد درو در اول بكشتي او و دستي همه آن قوم در آخر و كم
10 كني آن بد از ميانی تو * كه پوشيده شود از تو سخن بكم ميانی خون بخون ميانی حكم
11 بكم و ميانی زخم بزخم سخنهاي خصومتها در دروازهای تو برخيزي و برآيي بآن جا آنچه
12 اختيار كند ٭ خداي تو درو * و بيايي بآن كهنان آن لويان بآن حاكم آنچه باشد در روزگاران و
13 بپرسان و طلب كني و آگاه كنند بتو مر سخن آن حكم * و بكني ابر قولي آن سخن آنچه آگاه
14 كنند بتو از آن جاي آن او آنچه اختيار كند ٭ و نگاه داري كردن چون همه آنچه بياموزند ترا
15 * ابر قولي آن توره آنچه بياموزند ترا و ابر آن حكم آنچه گويند بتو بكني نه گردي از آن سخن
16 آنچه آگاه كنند بتو راست و چپ * و آن مرد آنچه بكند در شوخي بي شنيدن بآن كهن آن
17 ايستيده بخدمت كردن آنجا مر ٭ خداي تو يا بآن حاكم كشته آيد آن مردي آن او و كم
18 كني آن بد از ميان تو * و همه آن قوم بشنوند و بترسند و نه شوخي كنند نيز *

CAP. XVII.

1 Non immolabis Domino Deo tuo bouem, aut agnum, in quo fuerit vitium, quæpiam res male: nam abominatio Domino tuo tua eſt id. 2 Quum inuentus fuerit in medio tui, in una portarum tuarum quas Dominus Deus tuus dat tibi, vir aut mulier qui faciat malum in conſpectibus Domini Dei tui, tranſgrediendo pactum ejus: 3 Et peregrinoſque colereque idola atque adorauerit illa, & ſolem, aut lunam, aut totum exercitum cæli, quod non præcepi: 4 Et nunciatum fuerit tibi, & audieris, tunc inquiries diligenter: & ecce verum eſt ea conſtare verbum, facta eſt abominatio iſta in Iſrael: 5 Educes quidem virum illum, aut mulierem illam, qui fecerint malum hoc, ad portas tuas, virum aut mulierem, & lapidabis eos lapidibus, & morientur. 6 Ad dictum duorum teſtium vel trium teſtium interficietur qui debebat interfici: ad dictum unius teſtis non interficietur. 7 Manus teſtium erit in illum primum, ad interficiendum illum, & manus reliquæ populi poſtremæ: & deficere facies malum de medio tui. 8 Cum difficilem fuerit à te rem aliquod in judicio, inter ſanguinem & ſanguinem, inter cauſam & cauſam, & inter plagam & plagam, in verbis litium tuum intra portas tuas, ſurges & aſcendes ad locum quem elegerit Dominus Deus tuus: 9 Et venies ad ſacerdotes Leuitas, & ad Iudicem qui fuerit in diebus illis, & inquires, & notum faciunt tibi verbum judicii: 10 Et facies juxta ſententiam verbi quod notum fecerint tibi in loco illo quem elegerit Dominus, ob eruboſcere faciet te ſecundum omne quod docuerint te. 11 Juxta ſententiam legis quam docuerint te, & juxta judicium quod dixerint tibi, facies: non declinabis à verbo quod notum fecerint tibi, ad dexteram aut ſiniſtram. 12 Vir autem qui fecerit per ſuperbiam, ut non obediat ſacerdoti qui ſtabit ad miniſtrandum ibi coram Domino Deo veſtro, aut judici: cum interficiatur vir ille, & exterminabitis facientem id quod malum eſt Iſrael. 13 Et omnis populus audiens & timebunt, & non impiè agent ruſtus.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* وبكني حج هفتها يي خداي تو از رسني سخاوي دستي تو آنچه بدهي چون آنچه آفرين كند
10 ترا يي خداي تو * وشادي كني بپيشي يي خداي تو و پسري تو و دختري تو و بندهي
11 تو و پرستاري تو و آن لوي آنچه در دروازهاي تو و آن غريب و آن يتيم و آن بيوه آنچه در
12 ميانی تو در جايي آنچه اختيار كند يي [خداي تو] بسكن گيراندن نامي [او] آنجا * وياد
13 كني كه بنده بودي در مصر ونگاه داري وبكني مر آن رسمهاي آن اينان * حجي آن
14 سگنب بكني بتو هفت روزها در جمع كردني تو از خرمني تو واز چرخ تو * وشادي كني در
15 حجي تو تو وپسري تو ودختري تو وبندهي تو وپرستاري تو و آن لوي و آن غريب
16 و آن يتيم و آن بيوه آنچه هر دروازهاي تو * هفت روزها حج كذاري يي خداي تو در
17 جاي آنچه اختيار كند يي كه آفرين كند ترا يي خداي تو در همه دخلي تو ودر
18 همه عملي دستي تو واشي خاصه شادمان * سه بارها در سال ديدار آيد همه نرينهي تو
19 مر پيشي يي خداي تو در جايي آنچه اختيار كند در حجي آن فطير ودر حجي آن هفتها
20 و در حجي آن سگنب ونه ديدار آيد مر پيشي يي تهي * مردي چون هديهي دستي او چون
21 آفرين يي خداي تو آنچه بداد بتو * حاكمان ومهتران بدهي بتو در همه دروازهاي تو
22 آنچه يي خداي تو دها بتو بتوقبيلهاي تو وحكم كنند مر آن قوم حكم راست * نه
23 ميل دهي حكم نه آزرم داري رويها ونه ستاني رشوت كه آن رشوت كور كند
24 خردمندان وخليف كند سخناني راستان * راست راست بتازي بسبب بري وميراث
25 كيري مر آن زمين آنچه يي خداي تو دها بتو * نه نشاني بتو اشره همه درخت
26 پهلوي مذبحي يي خداي تو آنچه بكني بتو * ونه بر انگيزاني بتو انگيختهٔ آنچه
27 دشمن داشت يي خداي تو *

* Poſtea ages feſtum hebdomadum Domino Deo tuo ex acceſſione liberalitatis tuæ, quam dabis prout benedixerit tibi Dominus Deus tuus. Et lætiſiam agetes coram Domino Deo tuo, tu & filius tuus & filia tua, & ſervus tuus & ancilla tua, & Levita qui intra portas tuas, & peregrinus, & pupillus, & vidua, qui habitat in media tui, in loco quem elegerit Dominus Deus tuus ad habitandum nomen ſuum ibi. Et recordaberis quod ſervus fueris tu in Ægypto: proptereà obſervabis ac facies ſtatuta hæc. Solenni- 13 tatem tabernaculorum facies tibi ſeptem diebus, quum congregaveris de area tua & de torculari tuo. Et 14 lætitiam agetes in ſolennitate tua, tu & filius tuus & filia tua, & ſervus tuus & ancilla tua, & Levita, & peregrinus, & pupillus, ac vidua, qui habitaverint intra portas tuas. Septem diebus ſo- 15 lum celebrabis Domino Deo tuo in loco quem elegerit Dominus: quoniam benedicet tibi Dominus Deus tuus in omni proventu tuo, & in omni opere manûs tuæ, & eris utique lætus. Tribus vicibus in an- 16 no apparebit omne maſculum tuus coram Domino Deo tuo, in loco quem elegerit, in ſolennitate fermentatorum, & in ſolennitate hebdomadū, & in ſolennitate tabernaculorum: neque apparebit quiſquam coram Domino vacuus. Quiſque juxta mu- 17 nus manûs ſuæ, juxta benedictionem Domini Dei tui quam dederit tibi. Judices ac præcipes dabis 18 tibi intra omnes portas tuas quas Dominus Deus tuus dat tibi per tribus tuas, & judicabunt populum judicio vero. Non inclinabis ju- 19 dicium, nec honorabis faciem, neq; accipies munus: quia munus cæcat oculos ſapientum, & pervertit verba veſtrorum. Reſtum, 20 veſtrum perſequêris, ut vivas, & hereditate accipias terram quam Dominus Deus tuus dat tibi. Non 21 plantabis tibi lucum quarumcunque arborum ſecus altare Domini Dei tui quod faciet tibi. Neque 22 eriges tibi ſtatuam, quem odit Dominus Deus tuus.

* Poſtea feceris feſtum hebdomadum Domino Deo tuo ex acceſſione liberalitatis tuæ, quam dabis prout benedixerit tibi Dominus Deus tuus. Et lætiſiam agetes coram Domino Deo tuo, tu & filius tuus & filia tua, & ſervus tuus & ancilla tua, & Levita qui intra portas tuas, & peregrinus, & pupillus, & vidua, qui habitat in media tui, in loco quem elegerit Dominus Deus tuus ad habitandum nomen ſuum ibi. Et recordaberis quod ſervus fueris tu in Ægypto: proptereà obſervabis ac facies ſtatuta hæc. Solennitatem tabernaculorum facies tibi ſeptem diebus, quum congregaveris de area tua & de torculari tuo. Et lætiſiam agetes in ſolennitate tua, tu & filius tuus & filia tua, & ſervus tuus & ancilla tua, & Levita, & peregrinus, & pupillus, ac vidua, qui habitaverint intra portas tuas. Septem diebus ſolum celebrabis Domino Deo tuo in loco quem elegerit Dominus: quoniam benedicet tibi Dominus Deus tuus in omni proventu tuo, & in omni opere manûs tuæ, & eris utique lætus. Tribus vicibus in anno apparebit omne maſculum tuus coram Domino Deo tuo, in loco quem elegerit, in ſolennitate fermentatorum, & in ſolennitate hebdomadū, & in ſolennitate tabernaculorum: neque apparebit quiſquam coram Domino vacuus. Quiſque juxta munus manûs ſuæ, juxta benedictionem Domini Dei tui quam dederit tibi. Judices ac præcipes dabis tibi intra omnes portas tuas quas Dominus Deus tuus dat tibi per tribus tuas, & judicabunt populum judicio vero. Non inclinabis judicium, nec honorabis faciem, neq; accipies munus: quia munus cæcat oculos ſapientum, & pervertit verba veſtrorum. Reſtum, veſtrum perſequêris, ut vivas, & hereditate accipias terram quam Dominus Deus tuus dat tibi. Non plantabis tibi lucum quarumcunque arborum ſecus altare Domini Dei tui quod faciet tibi. Neque eriges tibi ſtatuam, quem odit Dominus Deus tuus.

deamus rursus, ut non moriamur. Et dixit Dominus mihi; Recta sunt 17
ea quæ loquuti sunt. Prophetam suscitabo illis è medio fratrum su- 18
orum, in quo erit spiritus sanctus, ficut te: & ponam sermones pro-
phetiæ meæ in ore ejus, & loquetur cum illis quicquid mandavero
ipſi. Et erit vir qui non auſcultaverit ſermonibus prophetæ mei, 19
quæ loquetur in nomine meo, ſermo meus vindicam ſumet de eo.
Verùm pſeudopropheta, qui impiè egerit loquendo ſermonem in no- 20
mine meo, quem non præcepi illi ut loqueretur, & qui loquetur in
nomine idolorum populorum, interficietur propheta ille gladio. Quòd 21
ſi dixeritis in cogitationibus veſtris; Quomodo ſciemus ſermonem
quem non loquutus eſt Dominus?

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*وخدمت کنده درنامي [:] خداي اوچون همه برادرلي او آن لويان آن ايستادگان بپيشي 7
" بخش چون بخش بخورند بجز از معيّنهاي او ابر آن پدران * که تو آيا بآن زمين آنچه و 8
" خداي تو دها بتو نه آموزي بکردن چون مکروهيهاي آن قومها آن ايشان * نه يافته 10
سوء در تو گذرانا پسري او دختري او در آتش اصطرلاب کنا اصطرلابها وقت
بينا وفال گيرا وجادو کنا * وافسون کنا افسون وطلب کنا سرپرست ومرده 11
آگيز وطلب کنا بآن مردگان * که مکروهي " همه کساني اينان ودر سببي آن 12
مکروهيهاي آن اينان " خداي تو رانا ايشانرا ازپيشي تو * تمام باشي اوازي " خداي 13
تو * که آن قومهاي آن اينان آنچه تو ميراث گيرا ايشانرا بوقت بينان و باصطرلاب گيران
بشنوند وتو نه همچنين بداد بتو " خداي تو * پيغامبر ازمياني تو ازبرادرلي تو چون 15
من بر انگيزاند بتو " خداي تو بآو بشنويد * چون همه آنچه طلبيدي ازنزدي " خداي 16
تو درحرب درروزي آن جمع بآنگفتن نه افزايم بشنويدن مر آوازي " خداي من ومر آن
آتشي آن برزگ آن اين نه بينم نيز ونه ميرم * گفت " بمن نيکو کردند آنچه سخن گفتند 17
* پيغامبر بر انگيزايم بايشان از ميانی برادرلي ايشان چون تو وبدهم سخني من در دهاني او 18
و سخن گويد بايشان مر همه آنچه بفرمايم اورا * وباشد آن مردي آنچه نه شنود بسخنهاي 19
من آنچه سخن گويد درنامي من طلب کنم از نزدي او * خاصّه آن نبيا آنچه شوخي
کند بسخن گفتن سخن درنامي من آنچه نه فرمودم اورا بسخن گفتن وآنچه سخن 20
گويد درنامي بتاني ديگران کشته آيد آن نبيا آن او * وگه بگوئي دردلي تو چگونه بدانيم 21
مي آن سخن آنچه نه سخن گفت اورا *

Tunc vindicabit nomini Domini 7
Dei ſui, ſicut omnes fratres ſui
Levitæ ſtantes coram Domino. Par- 8
tem ſicut partem alterius comme-
dent, præter conſilium ei ſecundum
patres. Cùm veneris ad terram quam 9
Dominus Deus tuus dat tibi, non
diſces facere ſecundùm abominati-
ones gentium illarum. Non inve- 10
nietur in te traducens filium ſuum
aut filiam ſuam per ignem, ariolus
aſtrologiis, tempus obſervans, & o-
men capiens, ac præſtigiis ſuccinctus, & 11
incantans incantamenta, & ſciſci-
tans capitolium, & mortuum ſuſci-
tans, & quærens à mortuis. Abo- 12
minatio enim Domino eſt omnis fa-
ciens hæc, & cauſâ abominationum
illarum Dominus Deus tuus expul-
ſit eos à præſentia tua. Perfe- 13
ctus eris cum Domino Deo tuo. Gen. 14
tes enim iſtæ quas tu hæreditate ex-
pulſurus es, temporis obſervatoribus
& aſtrologis traditoribuſque ſuſcul-
tant: tu autem, non ſic conceſſit tibi
Dominus Deus tuus. Prophetam 15
è medio tui ex fratribus tuis ſicut
me ſuſcitabit tibi Dominus Deus
tuus, illum audietis: Juxta omne 16
quod poſtulaſti à Domino Deo tuo
in Horeb, in die congregationis, di-
cendo; Ne addam audire vocem Do-
mini Dei mei, neque ignem magnum
iſtum videam amplius, ut non mo-
riar. Et dixit Dominus mihi; Be- 17
ne egerunt in hoc quod locuti ſunt.
Prophetam ſuſcitabo illis è medio 18
fratrum ſuorum ſicut te, & dabo
verbum meum in os ejus, & loque-
tur eis omne quod ego præcepero illi.
Et erit autem, quicunque non auſculta- 19
verit verbis meis quæ loquetur in no-
mine meo, ego vindicam ab eo. Ve- 20
rumtamen propheta qui impiè egerit
loquendo verbum in nomine
meo quod non præcepi ei loqui, qui-
que loquetur in nomine idolorum
alienorum, interficietur propheta
ille. Quòd ſi dixeris in corde tuo 21
tuo; Quomodo cognoſcemus ver-
bum quod non locutus fuerit ea Do-
minus?

CAP. XVIII.

NOn erit ſacerdotibus Leviticis, I
toti tribui Levi, portio ac hæredi-
tas cum Iſraël: oblationes Domini
& hæreditatem ejus comedent.
Poſſeſſionem verò non habebit in medio 2
fratrum ſuorum: Dominus eſt enim
poſſeſſio ejus, quemadmodum locutus
eſt ei. Illud autem erit jus ſa- 3
cerdotum à populo, ab immolan-
tibus victimam, ſive bovem, ſive
agnum, dabit ſacerdoti brachium,
& maxillam, ac ventriculum.
Primitias frumenti tui, & mſti tui, 4
& olei tui, primum quoque lanæ
tonſuræ ovium tuarum dabis ei.
Iſtum enim elegit Dominus Deus 5
tuus ex omnibus tribubus tuis
ad aſſiſtendum & miniſterio fungen-
dum nomini Domini, ipſum & filios
ejus omnibus diebus. Et cùm 6
venerit Levita ex una portarum
tuarum ex omni Iſraël, ubi habi-
tat, veneritque toto deſiderio ani-
mæ ſuæ ad locum quem elegerit
Dominus:

Cùm veneris ad terram quam 14
Dominus Deus tuus dat tibi ad
hæreditate accipiendam eam, & ha-
bederis eo ea, ac dixeris; Patiam
ſuper me regem, ſicut omnes gen-
tes quæ ſunt circa me: Patien- 15
do ponas ſuper te regem quem ele-
gerit Dominus Deus tuus: è medio
fratrum horum ponas ſuper te
regem, non poteſti dare ſuper te
virum alienum qui non frater
tuus ſit ipſe. Verumtamen ne 16
multiplicet ſibi equos, nec redu-
cat populum in Ægyptum, & mul-
tiplicationem equorum; cùm Do-
minus dixerit vobis, Non adde-
tis ultrà revertì per viam hanc am-
plius. Neque multiplicet ſibi 17
uxores, ne non diverſas cor ejus:
argentum quoque & aurum ne
multiplicet ſibi nimis. Erit au- 18
tem, cùm ſederit ſuper ſolium
regni ſui, tunc ſcribes ſibi duplum
legis hujus in libro, de cujus
& præpenſa ſacerdotum Levitarum.
Eique apud illum, & leget in eo 19
omnibus diebus vitæ ſuæ, ut diſcat
timere Dominum Deum ſuum,
obſervando omnia verba legis
hujus, & ſtatuta hæc, ad faci-
endum ea: Ne non elevet cor 20
ſuum pro fratribus ſuis, & ne
non diverſat à præcepto ad dex-
tram aut ſiniſtram: ut longiùm
protrahat dies ſuper regnum ſuum,
ipſe & filii ejus in medio Iſrael.

* فصل هشتدهم *

* نه باشد کهنان آن لويان همه قبيلهي لوي بخش و اهستنا اوازي يسرال قربانهاي " 1
و اهستناي او بخورند * واهستنا نه باشد بادر ميانی برادرلي او " او اهستناي او چون 2
آنچه سخن گفت بآو * وين باشد حکمي آن کهنان ازنزدي آن قوم ازنزدي ذبحت 3
کنان آن ذبحت اگر گاو اگر برّه وبدهد بکهن آن بازو وآن زنخ وآن شيردان * اوّل دانهي 4
تو و شيرهي تو و برزهي تو و اوّلي پشم بريدن گوسپندي تو بدهي باو * که درو اختيار کرد 5
خداي تو ازهمه قبيلهاي تو بايستادن بخدمت کردن درنامي " او و پسراني او همه آن
روزگاران * وگه بيايد آن لوي از يکّه دروازهاي تو ازهمه يسرال آنچه او نشيني آنجا وبيامد 6
درهمه آرزوي جاني او بآن جا آنچه اختيار کند " *

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* چه سخن گويد آن نبيا دراسامي ؛ و نه باشد آن سخن و نه آيد او آن سخن آنچه نه سخن گفت اويرا ؛ در شوخي سخن گفت اويرا آن نبيا نه ترسي ازو * فصل نوزدهم *

CAP. XIX.

1 * كه نيست كند ؛ خداي تو مر آن قومها آنچه ؛ خداي تو دها بتو مي ولايتي ايشان
2 و ميراث گيريد ايشانرا وبنشيني در شهرهاي ايشان ودرخانهاي ايشان * سه شهرها
3 جداكني بتودر ميانی ولايتي تو آنچه ؛ خداي تو دها بتو بميراث گرفتن * آراسته كني
4 بگيختن آنجا همه خوني * [واين] سخن آن خوني آنچه بگريزد بآنجا و بزيد آنچه بكشد مر
5 ياري او بي دانش واو نه دشمن باو ازدي وپريم * و آنچه ببايد اواري ياري او دربيشه
6 ببريدني هيزمها ودست شود دستي او در تبر ببريدن آن چوب وكنده شود آن آهن
7 از آن چوب و ببابد مر ياري او و بمرد او بگريزد بيكه آن شهرها آن ايشان و بزيد * تا نه
8 تازد شعله گيراني آن خون پسي آن خوني كه گرم شود دلي او و برسد اويرا كه بسيار
9 باشد آن راه و بكشد اويرا جان واو نيست حكمي كشتن كه نه دشمن او باو ازدي
10 وبريم * ابر همچنين من فرمايا ترا بگفتن سه شهرها جدا كني بتو * واگر كشاده
11 كند ؛ خداي تو مر حدّي تو چون آنچه سوگند خورد بپدراني تو وبدهد بتو مر همه
آن زمين آنچه سخن گفت بدادن بپدراني تو * كه نگاه داري مر همه آن فرماني آن اين
بكردن آنرا آنچه من فرمايا ترا اين روز بدوست داشتن مر ؛ خداي تو و برفتن درراهاي
او همه آن روزگاران وزياده كني بتو نيز سه شهرها ابر آن سه آن اينان * و نه ريخته شود
خوني آزاد در ميانی ولايتي تو آنچه ؛ خداي تو دها بتو اصتنتا و باشد ابر تو خونها * وكه
باشد مردي دشمن بيازي او وكمين كند باو وبرخيزد ابر او و بكشد اويرا [جان] و مرد
وبگريزد بيكه آن شهرهاي آن اينان :

Quodcunque locutus fuerit ille pro-22
phetа in nomine Domini, cum non
extuerit verbum neque evenerit, il-
lud eſt verbum quod non loquitus
eſt Dominus, ſed in audacia loquutus
eſt illud propheta, non timebis ab
eo.

CAP. XIX.

Cum auferet Dominus Deus tuus
gentes, quarum tu ingredi Dominus
Deus tuus dat tibi regiones, & 2
hereditate acceperitis eas, habitabis
in urbibus earum & domibus ea-
rum: Tres urbes ſeparabis tibi 3
in medio regionis tuæ quam Domi-
nus Deus tuus dat tibi ad hæredi-
tate accipiendam eam. Præparabis 4
bis tibi viam, & tripertiendi termi-
num regionis tuæ quam poſſidedum
Dominus Deus tuus, ut ſit
quo ut fugiat illuc omnis ſanguina-
rius. Hæc autem eſt res ſanguina- 5
rii qui fugiet illuc, & vivet: qui
occiderit proximum ſuum per ignoran-
tiam, nec fuerat inimicus ei ab hesi
& ante-heri. Quique ascenderit 6
cum proximo ſuo in ſilvam ad cædem-
dum ligna, & manuſque ejus moverit
ejus in ſecurim ad cædendum ligna,
& avulſum fuerit ferrum à ligno,
& percuſſerit proximum ſuum, & mor-
tuus fuerit, ille fugiet ad unam
urbium iſtarum, & vivet:
Ne perſequatur vindex ſangui- 6
nis post ſanguinantem, quum loca-
bitur eo ejus, & affequatur eum,
quod multa fuerit via, interfici-
que ei animam, quum ita non ſit
judicium interfectionis, quod non
inimicus fuiſſet ei ab hesi & ante-
heri. Quocirca ego præcipio 7
tibi, dicendo: Tres urbes ſeparabis
tibi. Quod ſi dilataverit Dominus 8
Deus tuus terminum tuum, quemad-
modum juravit patribus tuis, ac
dederit tibi totam terram quam dixit
ſe daturum patribus tuis: Quum 9
cuſtodieris omne mandatum hoc, fa-
ciendi illud quodcunque præcipio tibi ho-
die diligendo Dominum Deum tuum,
& ambulando in viis ejus omnibus
diebus: tunc addes tibi adhuc tres
urbes alias tres iſtas: Ut non effun- 10
datur ſanguis innocentis in de media te-
glonis tua quam Domin Deus tuus
dat tibi in poſſeſſionem, & ſint ſuper
te ſanguines. At quum fuerit vir 11
aliquis inimicus ſuus ſibi,
& inſederit ei, inſurgetque in
eum, & interfecerit ei animam,
& mortuus fuerit: fugerit autem ad
unam urbium iſtarum:

وكلان عم بعلي דבבכון למפרוץ וחכון : ודברו ויקללון קרביא עם שפא 5
למימר מאן דבנא בי בנא ביתא חדתא ולא קבע ביה שוותא לשכללותיה יהך
ויחוב לביתיה דלמא ימות ביומא דילוי חוראא ויתקשיל בקרבא ונבר חורן ישכללניה : 6

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* و بفرستند پيراني شهري او و بستانند اويرا از آنجا و بدهند اويرا در دستي شفعه گيراني آن 12
خون و بميرد * نه شفقت كند چشمي تو ابر او وكم كني خوني آن آزاد از ميسرال و نيكو رسه 13
بتو * نه فرود گيري حدّي ياري تو آنچه جدّ نهادند اوّليان در اصتناي تو آنچه اصتنتا 14
گيري در زميني آنچه ؛ خداي تو دها بتو بميراث گرفتن * نه بر خيزد گواهي يكه در مرد 15
بهمه گنه وبهمه خطا در همه خطا آنچه خطا كند ابر قولي دو گواهان يا ابر قولي سه گواهان
درست شود سخن * كه بر خيزد گواه ستم در مرد بگواهي دادن دروغ گشتگي ؛ و بايستند 16
دو آن مردمان آنچه بايشان آن خصومت بيشي ؛ بپيشي آن كهنان و آن حاكمان آنچه 17
باشند در روزگاراني آن ايشان * وطلب كنند آن حاكمان نيكو و اينك گواه دروغ گواهي 18
داد در برادري او * وبكنيد باو چون آنچه قصد كرد بگردن ببرادري او وكم كني آن بد از 19
ميانی تو * و آن باقي ماندگان بشنوند و بترسند و نه افزايند بگردن نيز چون سخني آن بدي 20
آن اين در ميانی تو * و نه شفقت كند چشمي تو جان درجان چشم دندان در دندان 21
دست در دست پا در پا * فصل بيستم *

CAP. XX.

* كه بيرون آي بكارزار ابر دشمناني تو و ببيني اسب و مركب قومي بسيار از تو نه ترسي 1
ازيشان كه ؛ خداي تو اواري تو آن بر آورا ترا در زمين مصر * وباشد چون نزديك شدني شما 2
آن كارزار و نزديك شود آن كهن و سخن گويد بآن قوم * وبگويد بايشان بشنو يسرال 3
شما نزديك شوان اين روز بكارزار ابر دشمناني شما نه ضعيف شود دلي شما نه تريسد
و نه نهيبرد شويد و نه شكسته شويد از پيشي ايشان * كه ؛ خداي شما 4
آن روا اواري شما بكارزار كردن بشما اواري دشمناني شما بفرج دادن شمارا *
و بگوي كوينده آن مهتران بآن قوم بگفتن كيست آن مرد آنچه آبداني كرد 5
خانه [نو] و نه آراسته كرد اويرا برود و بلي گردد بخانهي او تا نه كشته شود در
كارزار و مردي ديگر آراسته كند اويرا *

Tunc mittent ſeniores urbis illius, 12
& auferent eum inde, deditque-
eum in manus redemptoris ſangui-
nitatis ejus: non parcet oculus 13
tuus ei ſed delebere facies cruorem
innocentis ex Iſrael, & bonum-
que tibi. Non ſubmovebis termi- 14
num facti tui, quem terminaverunt
priores, in poſſeſſione tua quam poſſi-
dendam accipies in terra quam Do-
minus Deus tuus dat tibi ad hæ-
ditate accipiendam eam. Non in- 15
jurget teſtis unus in hominem in
quacunque iniquitate, & in peccan-
que peccato, in quocunque in-
quam peccato quod peccaverit:
ſtabit duorum testimonio & in ore 16
ad ſententiam trium teſtium conſti-
tuetur verbum. Quum inſurrexe- 17
rit teſtis iniquitatis in hominem, ad
teſtificandum in eum perverſitatem:
Tunc ſtabunt duo illi homines qui- 18
bus eſt lis ſua, in præſentia Domini,
coram ſacerdotibus & judicibus qui
fuerint in diebus illis: Et inqui- 19
rent judices bene: & ecce teſtis
mendax teſtimonium dederit in fra-
trem ſuum, Sane facietis ei ſicut de-
mudum intendit facere fratri ſuo, &
ita deſtrue facies malum de medio
tui. Et reliqui audientes audient, 20
& timebunt, nec adjicient facere
amplius ſecundum verbi malum hoc
in medio tui. Neque parcet oculus 21
tuus: animam pro anima, oculum
pro oculo, dentem pro dente, manum
pro manu, pedem pro pede exiges.

CAP. XX.

Quum egredieris ad bellum con- 1
tra inimicos tuos, & videris equos
& currus, & populum copioſiorem
quam tu, ne timeas ab eis: Dominus
enim Deus tuus eſt tecum, Educ- 2
tit te terræ ægypti. Erit autem, 3
quum approximaveris ad pu-
gnam, tunc accedet ſacerdos, & allo-
quetur populum: ac dicet ea, Audi
Iſrael, tu approximaſti hodie ad
pugnam contra inimicos tuos, ne
imbecille reddatur cor veſtrum, nec
timeatis neque paveat præſentia, &
neque ruinam ab eis formidetis:
Quia Dominus Deus veſter ſtatus 4
eſt vobiſcum ad pugnandum vobis,
ut liberet vos de manibus vestis.
* Et loquetur principes ad populum, 5
dicendo; Quicunque ſit vir qui ae-
dificaverit domum novam, non te-
nens dispoſitum eam; abeat, & re-
vertatur ad domum ſuam: ne occi-
datur in prælio, & vir alius diſpo-
nat eam.

Aaa

* وكيست آن مرد كه آنچه بنشاند ر و نه برّيد اورا برود و بار كرده بخانهٔ او 6
تا نه كشته شود در كارزار و مردي ديگر ببرّد اورا * و كيست آن مرد كه آنچه 7
نامزد كرد زن و نه ستاند آنرا برود و بار كرده بخانهٔ او تا نه كشته شود در
كارزار و مردي ديگر بستاند آنرا * و بيفزايند آن مهتران بسخن گفتن بآن 8
قوم [و بگويند] كيست آن مردي كه ترسا و ضعيف آن دل برود و بار كرده
بخانهٔ او و نه شكند دلي برادراني او چون دلي او * و باشد چون تمام كردني 9
آن مهتران بسخن گفتن و بگمارند اميراني سپاها درسري آن قوم * كه نزديك 10
شوي بشهر بكارزار كردن ابر آن و بخواني بآن بسلامتي * و باشد اگر سلامتي 11
جواب دهد ترا و بگشايد بتو و باشد همه آن قوم آن يافته سوا دران باشند بتو
بخراج گزار و مطيع باشند ترا * و اگر نه سلامتي كند اوازي تو و بكند 12
اوازي تو كارزار و حصاركرديم كني ابر آن * و بدهد آنرا ! خداي تو در دستي تو 13
و بكشي همه نرينهي آن بتيغي شمشير * خاصّه آن زنان و آن طفل و آن چهارپا 14
و همه آنچه باشد در شهر همه مالي آن غارت كني بتو و بخوري همه مالي دشمناني
تو آنچه بداد ! خداي تو بتو * همچنين بكني بهمه آن شهرها آن دوران از تو 15
بغايت آنچه نه از شهرهاي آن قومهاي آن اينان ايشان * خاصّه از شهرهاي آن 16
قومها آن اينان آنچه ! خداي تو دها بتو احسنتا نه زنده گذاري هيچ نفس *
* كه حرم كردن حرم كني ايشانرا آن حي * و آن اموري آن كنعني و آن فريزي 17
و آن حوّي و آن يبوسي چون آنچه بفرمود ترا ! خداي تو * بسبب آنچه نه آموزند 18
شمارا بكردن چون همه مكروهيهاي ايشان آنچه بكردند ببتاني ايشان و خطاكار
شويد در خداي شما *

Et quicunque ſit vir qui plantaverit 6
vineam, nec tamen violaverit ma-
nus eam; abeat, & reverta tur ad do-
mum ſuam: ne occidatur in præ-
lio & alius vindemiet eam. Et qui- 7
cunque ſit vir qui nomine deſpon-
verit uxorem, nec tamen acce-
perit eam; abeat, & reverta tur ad
domum ſuam: ne occidatur in
prælio, & vir alius accipiat eam.
Addent præterea principes loqui 8
ad populum, ac dicent; Qui-
cunque eſt timidus, & in-
beciſlis cordis; abeat, & reverta-
tur ad domum ſuam: ut non frangat
cor fratrum ſuorum ſicut cor ſuum.
Et erit, cùm finem fecerint princi- 9
pes loquendi, tunc præficient duces
militum in capite populi. Cùm 10
accesſeris autem aliquem ad
prælium faciendum contra eum, tunc
vocabis ad eam pro pace. Et erit, 11
ſi pacis reſponſum dederit tibi, &
reverſa fuerit tibi; tunc erit ut omnis
populus inveniat in ea ſit tibi tri-
butum ſolvens, & obediensque erunt
tibi. Si autem pacem non fece- 12
rit tecum ſed præliari tecum ha-
bebit, & obſidebimus ſacieris in eam,
Et dederit eam Dominus Deus 13
tuus in manum tuam, tunc occides
omnem maſculum ejus ore gladii.
Tantùm mulieres, & parvuli, 14
& quadrupedes, & quicquid fue-
rit in urbe, totam ſubſtantiam e-
jus prædabere tibi: & comedes
omnem ſubſtantiam inimicorum
tuorum quæ tradiderit Dominus
Deus tuus tibi. Sic facies omni- 15
bus urbibus longinquis à te val-
dè, quæ non de urbibus gentium
iſtarum ſunt. Tantùm de urbibus 16
gentium iſtarum quas Dominus
Deus tuus dat tibi in poſſeſſionem,
vivum non reſervabis ullum ſpiritum:
Sed anathematizando delendo anathe- 17
mate delebis eas, nempe Hittæum,
& Emoræum, & Chananæum,
& Pheræum, & Hivæum, &
Jebuſæum, quemadmodum pre-
cepit tibi Dominus Deus tuus:
Propterea quòd non docerent vos 18
facere ſecundùm omnes abomina-
tiones ſuas quas fecerunt idolatriis ſuis,
& peccaretis reddantur in Deum
veſtrum.

ceant vos facere juxta omnes abominationes ſuas, quibus colierunt idola ſua, & peccetis coram Domino Deo veſtro.

Cùm expugnare ſes urbem 19
diebus multis, bellis faciendo in eam
& capiendi eam, non ſuccumpes ul-
lam arborem ejus impidendo in eam
ſecurim; quia ex illius fructibus
vescêris, propterea ipſam non ſicci-
des: tum enim eſt homo arbor agri,
ad ingrediendum ab ante te in pu-
gnacrulum? Verumtamen arbo- 20
rem quam noveris non eſſe arborem
edulis, ipſam corrumpes & ſicci-
des: & ſirues machinas contra ur-
bem quæ facit tecum prælium, uſ-
que ad deducendum ipſam.

CAP. XXI.

Cùm reperetur fuerit ſlagitii ali- 1
cujus in terra quam Dominus
Deus tuus dat tibi ad hæreditate
accipiendam eam, collapſus in agro,
nec cognitum fuerit quis interfecerit
eum: Tunc exeadituor ſeniores 2
tui & judices tui, & metientur uſ-
que ad civitates quæ ſunt circa ca-
terfectum: Ecclypus, quæcumque 3
civitas fuerit proxima interfecto,
capient ſeniores civitatis illius vi-
tulam boum qui non operatum fue-
rit, & qui non traxerit jugum: Et 4
deducent ſeniores civitatis illius
vitulam ad torrentem vallium, in
non quod operatum fuerit, nec ſe-
minatum fuerit: & cervicem decur-
tent vitulæ in torrente. Et acce- 5
dent ſacerdotes filii Levi: (eos
elegit Dominus Deus tuus ad
miniſtrandum ſibi; & ad benedi-
cendum in nomine Domini: utque
juxta ſanctimonium eorum ſit omne
lis omniſque plaga:) Et omnes ſe- 6
niores civitatis illius propinquiores
interfecto, lavabunt manus ſuas
ſuper vitula cervice decuſſa in tor-
rente. Et reſpondum dabunt, ac di- 7
cent; Manus noſtræ non effuderunt
ſanguinem iſtum, neque oculi noſtri
viderunt. Expia populum tuum 8
Iſrael quem eripuiſti Domine, neque
des ſanguinem innocentis in medio
populi tui Iſrael. Et expiabitur
eis ſanguis. Tu autem abſterre ſa- 9
cies cruor innocentis de medio tui,
quum feceris quod decet in conſpectu
Domini. Cùm egreſſus fueris ad bel- 10
lum contra inimicos tuos, & dederit
eum Vir Deus tuus in manum tuam,
& captivaveris captivitatem ejus:

* كه حصاركيري كني بشهر روزهاي بسياران بكارزار كردن [ابر] آن [بگرفتن آن] نه 19
تباه كني مر درختي آن بدهي كردن ابر آن تبر كه ازو بخوري و اورا نه بري كه آن
آدم درختي آن دست بامدن از پيشي تو در حصار * خاصّه درختي آنچه بداني كه نه 20
درختي خورش او اورا تباه كني و ببري و آبدان كني منجنيق ابر آن شهر آنچه آن كنا اوازي
تو كارزار تا فرود آورون آنرا * فصل بيست يكم *

* كه يافته [شود] كشته در زمين آنچه ! خداي تو دها بتو بميراث گرفتن آنرا افتاده در 1
دشت نه معلوم شد كه بكشت اورا * و بيرون آيند پيراني تو و حاكمان تو و بپيمايند بآن 2
سهرها آنچه گرداگردي آن كشته * و باشد آن شهري آن نزديك بآن كشته و بستانند 3
پيراني آن شهري آن آن گوسالهي كه آنچه نه كار كرده شد دران آنچه نه كشيد در يوغ *
* و فرود آورند پيراني آن شهري آن آن مر آن گوساله بزرديي قوي آنچه نه كار كرده سود 4
درو و نه زرعت سود و قفا زنند مر آن گوساله در رود * و نزديك شوند آن كهنان پسراني
لوي كه در ايشان اختيار كرد ! خداي تو بخدمت كردني او و بآمرين گفتن در نامي 5
! و ابر قولي ايشان باشد همه خصومت و همه زخم * و همه پيراني آن شهري آن آن نزديكان بآن 6
كشته بشويند مر دستي ايشان ابر آن گوساله آن قفا زده در رود * و جواب دهند و بگويند 7
دستهاي ايما نه ريختند مر آن خون آن اين و چشماني ايما نه ديدند * كفارت كن بقومي
تو يسرال آنچه خلاص كردي ! و نه دهي خوني آزاد در ميانهٔ قومي تو يسرال و كفارت شود 8
بايشان آن خون * و تو كم كني آن خوني آن آزاد از ميانهٔ [تو] كه بكني آن شايسته و
در نظري ! * كه بيرون آي بكارزار ابر دشمناني تو و بدهد اورا ! خداي تو در دستي 9
تو و ببرده كني بردهي او *

ובחברא ובכל בריתא בתרין ונין עמר קטירין בחדא: 12 לא תהוון לבשין
ומשחחנין בכסוי דשיע ועורל ונין עמר וכיתן מקרבין בחדא: 13 נזילים תרם
לאצטולי כיתן חוטי ציצירת מן עמר
תיהן מרשו למעבד לכון על ארבע
כנפי גולימכון דיתעטפון בה בזמנא: 14 ירושלמי 12 נזדיל דציצית חעברון
כי יקח ארום יסב אינש אינתא 15 על ארבעת צניפרת גולימכון דיתכסון
ברחולתא ויעול עלה ומבחר בדין יסנינה: 15

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

CAP. XXII.

فصل بيست دوم

* نه بيني مر گاوي برادري تو يا مر برّهي اوحف شوان و چشم پوشي ازيشان باز گرداندن باز گرداني ايشان را ببرادري تو * واگر نه نزديك برادري تو بوده نه دانستي اورا و گرد گي اورا بميداني خانهي تو و باشد اورا زي تو تا طلب کردن برادري تو اورا و باز گرداني باو * وهمچنين بگي بدرازگوشي او وهمچنين بگي بجامهي او وهمچنين بگي بهمه گم شدهي برادري تو آنچه گم شود ازو و بيابي آنرا نه توافي بچشم پوشيدن * نه بيني مر درازگوشي برادري تو يا گاوي او افتادگان در راه و چشم پوشي از ايشان بر خيزانيدن بر خيزاني اورا * نه باشد آلتي مرد بر زن و نه پوشد مرد جامهي زن که مکروهي نزد خداي تو همه کناي اينان * که دراز رسد آشيانهي گنجشک ببيني تو در راه در همه درخت يا اندر آن زمين چوزها يا گمي مرغها و آن مادر خسبا اندر آن چوزها يا ابر آن تخمي مرغها نه ستاني مادر ابر آن بچها * فرستاندن بفرستي مر آن مادر ومر آن بچها بستاني بتو بسبب نيکوئي رسد بتو و دراز گشي روزگاران * که آبدان کني خانهي نو و بکني صدره بيامي تو نه نهي خونها در خانهي تو که بيفتد آن افتا ازو * نه کاري زري تو آميخته تا نه پليد کني آن دانهي آن تخم آنچه بکاري وحاصلي آن زن * نه شص کني در گاو ودر خر باشا * نه پوشي آميختهي پشم و کتان باشا * صيصيتها بکني بتو ابر چهار دامنهاي پوششي تو آنچه بپوشي دران * که بستانند مردي زني و بيامد بآن ودشمن داشت آنرا.

Nda videbis bovem fratris tui aut agnum eius delpuſos, & aduertes eos regredi ab eis: non negligendo reduces eos ad fratrem tuum. Etiamſi non fuerit propinquus frater tuus tibi, neque nouerit eum, colliges eum domi in medio habitationis tuæ, & erit apud te donec requirat frater tuus illud, & reſtitues ei. Et ſic facies de aſino ejus, & ſic facies de veſtimento ejus, ſic etiam facies de omni re amiſſa fratris tui quæ perierit ab eo, cum inueneris illam: non poteſi aſcribere tibi negligentiæ. Non vide bis aſinum fratris tui aut bouem ejus lapſos in via, & aduertes eos ab eis: erigendo erigis eum eo. Non erit inſtrumentum virili ſexui innouatum, neque induet ille veſtimentum muliebris: nam abominatio Domini Dei tui eſt omnis facientibus hæc. Cum occurrerit nidus auis coram te in via, in quauis arbore, aut ſuper terram, cum pullis aut ouis, & matre cubante ſuper pullos aut ſuper oua, non capies matrem cum filiis: Dimittendo dimittes matrem, & filium capies tibi: ut bonum euadat tibi, & longum producas dies. Cum edificabis domum nouam, & facies loricam tecto tuo: ut non ponas ſanguinem in domo tua, cum ceciderit aliquis cadens ex eo. Non ſeres vineam tuam miſcella: ne forte pollutum reddas granum ſeminis quod ſeueris, & prouentus vineæ. Non ages bouem & aſinum ſimul. Non induces mulierem in lana & lini ſimul. Fimbrias facies tibi in quatuor lacinis operimenti tui quo te operies. Cum acceperit aliquis uxorem, & ingreſſus fuerit ad eam, atque odio habuerit eam

* وبيني در برودگي زني نيکو چهره ومراه کني دران وبستاني بتو بزن * وبيارري آنرا بميداني خانهي تو وبترشد مر سري آن وبيالانه مر ناخنهاي آن * وبگرداند مر جامهي برد گي آن از بالاي آن وبنشيند در خانهي تو وبگريد مر پدري آن ومر مادري آن ماهي روزها و پس همچنين بيايي بآن و بعلا گي آنرا و باشد بتو بزن * وباشد اگر نه مراه کردي در آن و بفرستي آنرا بحالي آن و فروختن نه فروشي آنرا در سيم نه معامله کني دران بدلي آنچه زيانداري آنرا * که باشند بمرد دو زنان آن يکه دوست بوده وآن يکه دشمن بوده وبزايند باو پسران آن دوست بوده وآن دشمن بوده وباشد آن پسري آن نخست زاد بدشمن بوده * وباشد در روزي احستنا دادني او مر پسراني او مر آنچه باشد باو نه تواند بخستراد کردن مر پسري آن دوست بوده ابر پيشي پسري آن دشمن بوده آن بخستراد * که مر آن بخستراد پسري آن دشمن بوده بشناسد بدادن باو قدري دو بخشه در همه آنچه يافته آيد باو که او اولي زوري او باو حکمي آن بخستراد * که باشد بمرد پسري گشته وعاصي نيست او شنوا در قولي او پدري او و در قولي مادري او وادب کنند اورا ونه شنود بايشان * وبگيرند درو پدري او و مادري او و بيرون آورند اورا ببيراني شهري او و بدروازهي مقامي او * وبگويند ببيراني شهري او پسري ايما آن گشته وعاصي نيست او شنوا در قولي ايما گوشت خورد و مي خورد * وسنگسار کنند اورا همه مردماني شهري او در سنگها وبميرد وگم کني آن بد از ميانی تو و همه يسرال بشنوند وبترسند * وگه باشد در مرد خطا حاکمي گشتن و گشته شود و بر آويزي اورا ابر دار * نه منزل کند لاشهي او ابر آن دار که گور کردن گور کني اورا در روزي آن او که نفرين کردهي خداآيخته ونه پليد کني مر زميني تو آنچه ! خداي تو دها بتو احستنا :

Videris autem in captiuitate multeris vxorem pulchræ formæ, & delectatus fueris in ea, & acceperis tibi in uxorem: Tunc introduces eam in medium domûs tuæ, & radet caput ſuum, & cutem ſuam incidet ungues ſuos, Remoto habitu, veſtimentum captiuitatis ſuæ de ſuper ſe, & ſedebit in domo tua, & flebit patrem ſuum & matrem ſuam menſem & dies: & poſtea ingredieris ad eam, & dormiendo eam, cognoſces eam: & erit mulier tua in uxorem. Erit autem ſi non delectabitur in ea, dimittes eam animæ ſuæ, nec vendendo vendes eam pecunia: non negotiaberis in ea, vt ea quod afflixeris eam. Cum fuerint viro duæ uxores, una dilecta & altera exoſa, & genuerint ei filios dilecta & exoſa: fuerit autem filius primogenitus exoſæ: Tunc erit, quo die poſſidendam dederit filiis ſuis ea quod habet: non poterit primogenitum facere filium dilectæ in præſentia filii exoſæ primogeniti: Sed primogenitum filium exoſæ agnoſcendo, dando ei quantitatem duplicem ex omni quod inuentum fuerit apud ſe: nam ipſe eſt principium fortitudinis ejus, ei eſt jus primogenituræ. Cum filius virtuoſus & contumax fuerit, nec tamen audierit illius: Tunc apprehendent eum pater ejus & mater ejus, & educent eum ad ſeniores urbis ſuæ, & ad portam loci ſui. Dicentque ſenioribus urbis illius: Filius noſter iſte peruerſus eſt ac rebellis, nec audiuit dicto noſtro, comeſtator & vitabundus. Tunc lapidabunt eum omnes viri urbis ſuæ lapidibus, & morietur: ſic auferes malum de medio tui, auditque ſaltem Iſrael audiens, ac timebunt. Cum autem fuerit in viro peccatum iudicii interfectionis, & interfectus fuerit, & ſuſpenderis eum in palibus: Non remanebit cadauer ejus in palibus, ſed ſepeliendo ſepelies eum die ipſa, quia maledictio Dei eſt ſuſpenſus: & non pollutum reddes terram tuam quam Dominus Deus tuus datus tibi in poſſeſſionem.

וְחִתְקַטְּרִין מִכָּל פִּתְגָם דְּבִישׁ מִסְּלִיחָא טוֹרְיָא וְנִילוּי עֲרָיְיתָא וְשַׁוְיוּיהּ אֲרַם וְצַוַּאי׃
כִּי יְהוּדָה אֲרוּם יְתִיר דְּלָא יְתִי מִקְרְיוֹרִיתּ הֲרָהוֹר לִילְיָא וְיָקוּם׃
לְמִפְּרָא לְמַשְׁרְיָתָא לָא יְעוֹד לְמִצְוַי׃
מִשְׁרְיָתָא׃ וְהוֹרֵי וְיהֵי לְעִדְנֵי רְמַשָּׁא׃ וְיִרְחַץ בְּמַיָּא׃
יִסְחֵי בְּמוֹי וּבְמִטְוַי שַׁמְשָׁא יְעוֹד לָךְ מִפְּרָא לְמַשְׁרְיָתָא וְתִשְׁוֵי תִּפֵּן מִוֵי דְּרִינְלָךְ׃

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

וְיִשְׁתְּאַר בְּאַתְרָא בְּמִשְׁכְּנָא וְיִרְחַץ בְּמַיָּא׃
וְיֵיתֵי לְרַמְשָׁא וְיִסְחֵי בְּמַיָּא וּבָתַר כֵּן יֵיעוֹל לְמִשְׁרְיָתָא׃

Et quiescet in eo tam pretextus verbo. 14
rum, & protulerit de ea nomen malū,
ac dixerit, Mulierem hanc accepi, & accessi ad eam, & non inveni in
ea virginitatem: Tunc accipiet 15
pater puellæ & mater ejus, & producent virginitatis puellæ ad seniores
civitatis ad portam. Dicetque pater 16
puellæ ad eos: Filiam meam dedi viro huic in uxorem, & odit eam:
Et ecce posuit prætextus verbo- 17
rum, dicendo; Non inveni in filia tua virginitatis: & hæc virginitatis
filiæ meæ. Et expandent manutergium coram senioribus civita- 18
tis. Tunc apprehendent seniores civitatis illius virum, & castigabunt eum, Et mulctam imponent 19
ei centum ſiclorum argenti, quos dabunt patri puellæ, quoniam protulit nomen malum de virgine Iſraelis: & ipſa erit in uxo- 20
rem, quam non poterit dimittere omnibus diebus ſuis. At ſi ſo
verum fuerit verbum hoc, nec inventa fuerint virginitatis in puella: 21
Tunc educent puellam de ostio domûs patris ſuæ, & lapidabunt eam homines civitatis ſuæ lapi-
dibus, ac morietur, quia fecit ignominiam in Iſraël, deturpando fœdendo domū patris ſui: ita 22
auferes malum de medio tui. Cum inventus fuerit vir qui concubuit cum uxore viri, & interficietur etiam ambo ipſi, vir concumbens cum
uxore, & ipſa mulier: & 23
deferes malum ex Iſraël. Si puella virgo fuerit desponſata viro, & 24
quis invenerit eam in urbe, & concubuerit cum ea: Educetis ambos ipſos ad portam
civitatis, & lapidabitis eos lapidibus, ac morientur: puellam ea de 25
cauſa quòd non clamârit in urbe: & virum ea de cauſa quòd oppreſſerit uxorem ſocii ſui: & deferes fœdum malum de medio
tui. At ſi in agro invenerit vir 26
puellam nomine deſignatam, & fortiter apprehenderit eam, & concubuerit cum ea: interficietur vir qui concubuerit cum ea, ſolus
vir puellam, quæ desponſata eſt. 27
cubuerit cum ea: interficietur vir qui concubuit cum ea ſolus.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* وبنهاد بآن بهانها سخنها وبيرون آورد ابر آن نامي بد وكفت مر آن زني آن باستانكم 14
وندريك شدم بآن ونه يافتم بآن بكارت * وبستاند پدري آن دختر ومادري آن و بيرون 15
آورند مر بكارت آن دختر بپيراني آن [شهر بآن] دروازه * وبگويد پدري آن دختر 16
بآن پيران مر دختري من بدادم بمردي آن اين بزن ودشمن داشت آنرا * واينك 17
نهاد بهانها سخنها بگفتن نه يافتم بدختري تو بكارتها واينان بكارتي دختري من
و بگستراننده آن دستمالچه بپيشي پيراني آن شهر * و بستانند پيراني آن شهري آن 18
آن مر آن مرد وادب كنند اويرا * وتاوان اندازند اويرا صد مثقال سيم وبدهند 19
بپدري آن دختر كه بيرون آورد نامي بد ابر دوشيزهي يسرال و باو باشد بزن نه
تواند بفرستادن آنرا همه روزگاران او * واگر راست بود آن سخن آن اين نه يافته 20
شدند بكارت بدختر * و بيرون آورند مر آن دختر بدركاهي خانهي پدري آن 21
و سنگسار كنند آنرا مردماني شهري آن در سنگها و بميرد كه بكرد رسوايي در
يسرال بپيراه كردن خانهي پدري آن وكم كني آن بد از ميانى تو * كه 22
يافته شود مردي خسپا اوازي زن شوهرداري شوهر گشته آيند نيز هوي ايشان آن مردي
آن خسپا اوازي آن زن و آن زن وكم كني آن بد از يسرال * كه باشد دختري بكر 23
نامزد شده بمرد و بيافت آنرا مردي در شهر و بخسپيد اوازي آن * بيرون آوريد مر 24
هوي ايشان بدروازهي آن شهر و سنگسار كنيد ايشانرا در سنگها و بميرند مر آن
دختر ابر سببي آنكه نه فرياد كرد در شهر و مر آن مرد ابر سببي آنچه بزخانه مر زني ياري 25
او وكم كني آن بد از ميانى تو * واگر در دشت بيابد آن مرد مر آن دختري آن
نامزد شده و قوي گيرد دران و بخسپد اوازي آن كشته شود آن مردي آنكه بخسپيد
اوازي آن بتنهايي او.

Et ſedebit in domo ejus uſque ad ves- 1
peram, & ſurgens mane pergat ad locum ſuum. Si tulerit quis uxo-
rem, & habuerit eam, & non invenerit gratiam in oculis ejus, propter
aliquam fœditatem, & ſcripſerit libellum repudii, dederitque in manu
illius, & dimiſerit eam de domo ſua, 2
Et egreſſa de domo ejus, abierit, & nupta alterius viri fuerit: Et
huic quoque invisa fuerit, & ſcripſerit libellum repudii, dederitque in manu illius, & dimiſerit eam de domo ſua, aut certè mortuus fuerit vir ejus, qui
accepit eam uxorem: Non poterit 3
vir primus, qui dimiſit eam, rursum accipere eam uxorem, poſtquam
contaminata eſt, quia abominatio coram Domino eſt, & non contaminabis terram tuam, quam Dominus Deus tuus dat tibi poſſidendam.
Si acceperit quis uxorem novam, 4
non egredietur in exercitum, nec quidquam publici negotii injungetur ei: ſed vacabit domui ſuæ uno anno, & lætificabit uxorem ſuam,
quam duxit.
Non accipies in pignus inferiora & 5
ſuperiora molæ, quia animam ſuam pignori dedit qui tibi mutuum dedit.
Si deprehenſus fuerit homo furans 6
de fratribus ſuis filiis Iſraël, & vendiderit eum, aut ipſe venierit ei, qui
furtum fecit, interficietur fur ille, & auferes malum de medio tui.
Cave in plaga lepræ, quæ ſæpe 7
contingit, diligenter obſervare, & facere omnia quæ docuerint vos ſacerdotes Levitici generis, ſicut præcepi illis, & implere opere quæ
mandavi, ut memores eſtis 8
quæ fecerit Dominus Deus tuus Mariæ in via, cum egrederemini de Ægypto.
Si repetet amicus amicum ſuum 9
quidquam mutuo dans, non introibis domum ejus, ut auferas pignus,
ſed ſtabis foris, & ille qui tibi mutuum dedit, proferet ad te pignus.
Si pauper fuerit homo, non dormies 10
pignore ejus retento, ſed ante occaſum ſolis reddes ei pignus ſuum, ut
cubet in vestimento ſuo, & benedicat tibi, & erit tibi justitia coram Domino Deo tuo.
Non calumniaberis mercenarium 11
egentem & pauperem, ſive de fratribus tuis ſit, ſive de peregrinis, qui
morantur in terra & intra portas urbium tuarum.
Die eadem reddes ei mercedem 12
ſuam, & non occidet ſuper eo ſol, quia egenus eſt, & in ea ſuſtentat
animam ſuam: ne clamet contra te ad Dominum, & reputetur tibi in peccatum.
Non declinabis judicium advenæ 13
& pupilli, nec auferes pro pignore vestimentum viduæ:
Memento quòd ſervieris in Ægypto, 14
& liberaverit te Dominus Deus tuus inde in manu valida & brachio excelſo: ideò præcepit tibi ut faceres rem hanc.
Cum messueris ſegetem agri tui, & 15
oblitus fueris manipulum in agro, non reverteris ut tollas eum, ſed
advenæ & pupillo & viduæ relinquetur: ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere manuum tuarum.
Cum excusſeris arbores tuas, non 16
colliges remanentes ramos, ſed permittes eos advenæ, pupillo & viduæ.
Memento quòd ſervus fueris in 17
terra Ægypti, & redemerit te Dominus Deus tuus inde: propterea præcipio tibi ut hoc faciat.
Si inter homines fuerit judicium, 18
& ad judices venerint, judicabunt eos, & juſtificabunt juſtum, & condemnabunt impium.
Si impius fuerit condemnandus, 19
prosternet eum judex coram ſe, & faciet præſente ſe numerari ſecundum menſuram impietatis ejus.
Quadraginta plagas numero dabit, 20
non amplius, ne forte ſi cæſus fuerit ultra hunc numerum plagis pluribus, videatur frater tuus vilis tibi.
Non alligabis os bovi trituranti. 21
Cum habitaverint fratres ſimul, & 22
unus ex eis mortuus fuerit, filius autem non habuerit, uxor defuncti non nubet alteri, ſed accipiet eam frater mariti ſui, & ſuſcitabit ſemen fratri ſuo.
Primogenitum quem pepererit, 23
ſuſcipiet nomine fratris defuncti, ut non deleatur nomen ejus de Iſraël.
Si autem nolit homo accipere uxo- 24
rem fratris ſui, ascendet ad portam civitatis, & dicet ſeniori-
bus: Non vult frater viri mei ſuſcitare nomen fratri ſui in Iſraël, nec
vult mihi copulari.
Vocabunt eum ſeniores civitatis, 25
& loquentur ad eum: quibus ſi perſiſtens in ſententia dixerit, Non
placet mihi ut accipiam eam,
Accedet ad eum uxor fratris ſui in 26
conſpectu ſeniorum, & tollet calceamentum de pede ejus, & conſpuet in faciem ejus, & dicet ei, Sic fiet homini qui non ædificat domum fratris ſui.
Et vocabitur nomen ejus in Iſraël, 27
Domus discalceati.
Si rixati fuerint viri, & unus quis- 28
que cum fratre ſuo, & uxor unius voluerit liberare virum ſuum de manu percutientis eum, & extenderit manum, & apprehenderit verenda ejus,
Abſcides manum illius, nec flectet 29
ſuper eo oculus tuus.
Non habebis in marſupio tuo pon- 30
dus & pondus, majus & minus.
Non habebit in domo tua modium 31
& modium, majus & minus.
Pondus habebis juſtum & verum, 32
& modium juſtum & verum habebis, ut ſis longævus ſuper terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi.
Abominatur enim Dominus Deus 33
tuus eum qui facit hæc, & odit omnem injuſtitiam.
Memento quæ fecerit tibi Amalec 34
in via, cum egrederemini de Ægypto:
Quòd occurrerit tibi in itinere, & 35
percuſſerit in te omnes qui laſſi & fame confecti ſequebantur te, non timens Deum.
Cum ergo requieverit Dominus 36
Deus tuus ab omnibus inimicis tuis per circuitum in terra quam
Dominus Deus tuus dabit tibi poſſidendam, delebis nomen Amalec ſub cœlo: cave ne obliviſcaris.

Sedebit in domo ejus uſque ad ves- 1
peram, & ſurgens mane pergat ad locum ſuum. Si tulerit quis uxo-
rem, & habuerit eam, & non invenerit gratiam in oculis ejus, propter
aliquam fœditatem, & ſcripſerit libellum repudii, dederitque in manu
illius, & dimiſerit eam de domo ſua,
Et egreſſa de domo ejus, abierit, & nupta alterius viri fuerit: Et 2
huic quoque invisa fuerit, & ſcripſerit libellum repudii, dederitque in manu illius, & dimiſerit eam de domo ſua, aut certè mortuus fuerit vir ejus, qui
accepit eam uxorem: Non poterit 3
vir primus, qui dimiſit eam, rursum accipere eam uxorem, poſtquam
contaminata eſt, quia abominatio coram Domino eſt, & non contaminabis terram tuam, quam Dominus Deus tuus dat tibi poſſidendam.
Si acceperit quis uxorem novam, 4
non egredietur in exercitum, nec quidquam publici negotii injungetur ei: ſed vacabit domui ſuæ uno anno, & lætificabit uxorem ſuam,
quam duxit.
Non accipies in pignus inferiora & 5
ſuperiora molæ, quia animam ſuam pignori dedit qui tibi mutuum dedit.
Si deprehenſus fuerit homo furans 6
de fratribus ſuis filiis Iſraël, & vendiderit eum, aut ipſe venierit ei, qui
furtum fecit, interficietur fur ille, & auferes malum de medio tui.
Cave in plaga lepræ, quæ ſæpe 7
contingit, diligenter obſervare, & facere omnia quæ docuerint vos ſacerdotes Levitici generis, ſicut præcepi illis, & implere opere quæ
mandavi, ut memores eſtis 8
quæ fecerit Dominus Deus tuus Mariæ in via, cum egrederemini de Ægypto.
Si repetet amicus amicum ſuum 9
quidquam mutuo dans, non introibis domum ejus, ut auferas pignus,
ſed ſtabis foris, & ille qui tibi mutuum dedit, proferet ad te pignus.
Si pauper fuerit homo, non dormies 10
pignore ejus retento, ſed ante occaſum ſolis reddes ei pignus ſuum, ut
cubet in vestimento ſuo, & benedicat tibi, & erit tibi justitia coram Domino Deo tuo.
Non calumniaberis mercenarium 11
egentem & pauperem, ſive de fratribus tuis ſit, ſive de peregrinis, qui
morantur in terra & intra portas urbium tuarum.
Die eadem reddes ei mercedem 12
ſuam, & non occidet ſuper eo ſol, quia egenus eſt, & in ea ſuſtentat
animam ſuam: ne clamet contra te ad Dominum, & reputetur tibi in peccatum.
Non declinabis judicium advenæ 13
& pupilli, nec auferes pro pignore vestimentum viduæ:
Memento quòd ſervieris in Ægypto, 14
& liberaverit te Dominus Deus tuus inde in manu valida & brachio excelſo: ideò præcepit tibi ut faceres rem hanc.
Cum messueris ſegetem agri tui, & 15
oblitus fueris manipulum in agro, non reverteris ut tollas eum, ſed
advenæ & pupillo & viduæ relinquetur: ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere manuum tuarum.
Cum excusſeris arbores tuas, non 16
colliges remanentes ramos, ſed permittes eos advenæ, pupillo & viduæ.
Memento quòd ſervus fueris in 17
terra Ægypti, & redemerit te Dominus Deus tuus inde: propterea præcipio tibi ut hoc faciat.
Si inter homines fuerit judicium, 18
& ad judices venerint, judicabunt eos, & juſtificabunt juſtum, & condemnabunt impium.
Si impius fuerit condemnandus, 19
prosternet eum judex coram ſe, & faciet præſente ſe numerari ſecundum menſuram impietatis ejus.
Quadraginta plagas numero dabit, 20
non amplius, ne forte ſi cæſus fuerit ultra hunc numerum plagis pluribus, videatur frater tuus vilis tibi.
Non alligabis os bovi trituranti. 21
Cum habitaverint fratres ſimul, & 22
unus ex eis mortuus fuerit, filius autem non habuerit, uxor defuncti non nubet alteri, ſed accipiet eam frater mariti ſui, & ſuſcitabit ſemen fratri ſuo.
Primogenitum quem pepererit, 23
ſuſcipiet nomine fratris defuncti, ut non deleatur nomen ejus de Iſraël.
Si autem nolit homo accipere uxo- 24
rem fratris ſui, ascendet ad portam civitatis, & dicet ſeniori-
bus: Non vult frater viri mei ſuſcitare nomen fratri ſui in Iſraël, nec
vult mihi copulari.
Vocabunt eum ſeniores civitatis, 25
& loquentur ad eum: quibus ſi perſiſtens in ſententia dixerit, Non
placet mihi ut accipiam eam,
Accedet ad eum uxor fratris ſui in 26
conſpectu ſeniorum, & tollet calceamentum de pede ejus, & conſpuet in faciem ejus, & dicet ei, Sic fiet homini qui non ædificat domum fratris ſui.
Et vocabitur nomen ejus in Iſraël, 27
Domus discalceati.
Si rixati fuerint viri, & unus quis- 28
que cum fratre ſuo, & uxor unius voluerit liberare virum ſuum de manu percutientis eum, & extenderit manum, & apprehenderit verenda ejus,
Abſcides manum illius, nec flectet 29
ſuper eo oculus tuus.
Non habebis in marſupio tuo pon- 30
dus & pondus, majus & minus.
Non habebit in domo tua modium 31
& modium, majus & minus.
Pondus habebis juſtum & verum, 32
& modium juſtum & verum habebis, ut ſis longævus ſuper terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi.
Abominatur enim Dominus Deus 33
tuus eum qui facit hæc, & odit omnem injuſtitiam.
Memento quæ fecerit tibi Amalec 34
in via, cum egrederemini de Ægypto:
Quòd occurrerit tibi in itinere, & 35
percuſſerit in te omnes qui laſſi & fame confecti ſequebantur te, non timens Deum.
Cum ergo requieverit Dominus 36
Deus tuus ab omnibus inimicis tuis per circuitum in terra quam
Dominus Deus tuus dabit tibi poſſidendam, delebis nomen Amalec ſub cœlo: cave ne obliviſcaris.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* وبدختر نه كني چيزي كه نيست بدختر خطاي كشتن كه چون آنچه بر جيزه مرد ابر باري 16
او و بكشد اويرا جان همچنين آن سخن آن لين * كه در دشت بيافت آنرا فرياد كرد آن دختر 17
آن نامزد شده و نيست فرج دهاي بآن * كه بيابد مرد دختري بكر آنچه نه نامزد شد و بگيرد 18
آنرا و بخسپد اوازي آن و بيافته شدند * وبدهد آن مرد آن حسپا اوازي آن بپدري آن دختر 19
بنجاه مثقال سيم و باو باشد بزن بدلي آنچه بزخانه آنرا نه تواند فرستادن آنرا همه روزگاراني
آن * نه ستاند مرد مرزني پدري او و نه برهنه كند دامني پدري او. 20

* فصل بيست سوم *

* نه آيد شكافته خايه و بريده قضيب در جماعتي "* نه آيد ممزر در جماعتي" [نيز درای 1
دهمي نه آيد باو در جماعتي "] * نه آيد عموني و موابي در جماعتي" نيز درای دهمي نه آيد 2
باشان در جماعتي" تا جاويد * ابر سببي آنچه نه پيش آوردند شمارا در نان و در آب در راه در 3
بيرون آمدني شما از مصر و آنچه مزد گرفت ابر تو مر بلعم پسري بعور از فتور ابر نهريم بنفرين
كردن ترا * و نه مراد كرد "خداي تو بشنودن بلعم بگردانه "خداي تو بتو مر آن نفرين 4
بآفرين كه دوست داشت ترا "خداي تو * نه طلب كني سلامتي ايشان و نيكويي ايشان همه 5
روزگاراني تو بجاويد * نه مكروه داري ادومي كه برادري تو است اونه مكروه داري مصري كه 6
نسيبا بودي در زميني او * پسران آنچه زاييده شوند بايشان درای سيمي بيايد بايشان درجماعتي 7
" * كه بيرون آيي لشكر ابر دشمناني تو نگهدار باشي از همه چيزي بد * كه باشد [در تو] مردي 8
آنچه نه باشد پاك از رسشي شب بيرون آيد از بيرون بلشكرگاه نه آيد بميانى آن لشكرگاه. 9
* و باشد بروي كردني ايوار بشويد در آب و چون آمدني آن خورشيد بيايد بميانى آن لشكرگاه. 10
* و مقامي باشد بتو از بيرون بلشكرگاه و بيرون آيي بآنجا بيرون. 11
12

Hierol. 12 Et erit ſub tempus veſpertinum lavabit ſe aquis.
13 Et locus paratus erit tibi extra caſtra, ut effundas ibi aquas pedum tuorum.

Puella vero non facies quicquam, 16
quia non eſt puellæ peccatum mortis: ſicut conſurgit homo contra proximum ſuum, & occiderit eum inſidiosè, ita res ista.
In agro enim invenit eam: clamavit puella quæ desponſata erat, & non eſt qui liberet eam. Cum invenit 17
virum quidam, dormiet cum ea, & deprehendent eos. Dabit ergo qui dormivit cum ea, & deprehenſus fuerat: Tunc dabit vir qui 18
dormivit cum ea patri puellæ quinquaginta ſiclos argenti, & illa erit in uxorem, pro eo quod oppreſſerit eam: non poterit dimittere eam omnibus diebus ſuis. Non accipiet vir uxorem patris ſui, neque detegendum lectorium patris ſui.

CAP. XXIII.

Non ingredietur ſpadonibus & vulneratis aut ſcissa generatione Domini. Non ingredietur 2
ſpurius in congregationem Domini: etiam generatione decimâ non ingredietur ſibi in congregationem Domini. Non ingredietur Ammonites & 3
Moabites in congregationem Domini: etiam generatione decimâ non ingredietur ſibi in congregationem Domini, usque in ſempiternum: Eo de 4
cauſa quòd obviam non venerint vobis panem & aquam in egreſſu veſtro de Ægypto: & quòd mercede conduxerit adverſum te Balaam filium Beor de Phetor Aram-naharaim, ad maledicendum tibi: Sed noluit 5
Dominus Deus tuus exaudire Balaam, & convertit Dominus Deus tuus tibi maledictionem in benedictionem, quòd diligeret te Dominus Deus tuus. Non quæres pacem & 6
rum & bonum eorum omnibus diebus tuis, in æternum. Non abomi- 7
nabitur Idumæum, quia frater tuus eſt ipſe: non abominabitur Ægyptium, quia peregrinus fuit in terra ejus. Filii qui nascentur eis ge- 8
nerationis tertiæ, ingredientur ſibi in congregationem Domini. Cum egreſſus 9
fueris contra inimicos tuos, cuſtodies te ab omni re mala.
Cum fuerit in te vir qui non ſit mundus à caſibus cogitationis nocturnæ, exibit extra caſtra, nec ingredietur medium caſtrorum. Et 10
erit ſub tempus veſpertinum lavabit ſe aquis. & circa ſolis occaſum ingredietur in medium caſtrorum. 11
Et locus paratus erit tibi extra caſtra, ut effundas ibi aquas pedum tuorum. 12

כִּי־תָבִיא֙ אֶל־אֶ֣רֶץ יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ נָתַ֥ן לְךָ֖ נַחֲלָ֑ה וְיָרַשְׁתָּ֣ אֹתָ֔הּ וְיָשַׁבְתָּ֖ בָּ֥הּ׃ 2 וְלָקַחְתָּ֞ מֵרֵאשִׁ֣ית ׀ כָּל־פְּרִ֣י הָאֲדָמָ֗ה אֲשֶׁ֨ר תָּבִ֜יא מֵאַרְצְךָ֤ אֲשֶׁר־יְהוָה֙ אֱלֹהֶ֣יךָ נֹתֵ֣ן לָ֔ךְ וְשַׂמְתָּ֖ בַּטֶּ֑נֶא וְהָלַכְתָּ֙ אֶל־הַמָּק֔וֹם אֲשֶׁ֥ר יִבְחַ֖ר יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֑יךָ לְשַׁכֵּ֥ן שְׁמ֖וֹ שָׁ֥ם׃ 3 וּבָאתָ֙ אֶל־הַכֹּהֵ֣ן אֲשֶׁר֩ יִהְיֶ֨ה בַּיָּמִ֜ים הָהֵ֗ם וְאָמַרְתָּ֤ אֵלָיו֙ הִגַּ֣דְתִּי הַיּ֔וֹם לַיהוָ֖ה אֱלֹהֶ֑יךָ כִּ֣י בָ֗אתִי אֶל־הָאָ֙רֶץ֙ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּ֣ע יְהוָ֔ה לַאֲבֹתֵ֖ינוּ לָתֵ֥ת לָֽנוּ׃ 4 וְלָקַ֥ח הַכֹּהֵ֖ן הַטֶּ֑נֶא מִיָּ֣ד אַרְמִ֔י וְהִנִּיחוֹ֙ לִפְנֵ֣י מִזְבַּ֔ח יְהוָ֖ה אֱלֹהֶֽיךָ׃ 5 וְעָנִ֣יתָ וְאָמַרְתָּ֗ לִפְנֵי֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ אֲרַמִּ֥י אֹבֵ֖ד אָבִ֑י וַיֵּ֣רֶד מִצְרַ֗יְמָה וַיָּ֤גָר שָׁם֙ בִּמְתֵ֣י מְעָ֔ט וַיְהִ֥י שָׁ֖ם לְגוֹ֣י גָּד֑וֹל עָצ֖וּם וָרָֽב׃ 6 וַיָּרֵ֨עוּ אֹתָ֜נוּ הַמִּצְרִ֗ים וַיְעַנּוּנוּ֙ וַיִּתְּנ֣וּ עָלֵ֔ינוּ עֲבֹדָ֖ה קָשָֽׁה׃ 7 וַנִּצְעַ֖ק אֶל־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י אֲבֹתֵ֑ינוּ וַיִּשְׁמַ֤ע יְהוָה֙ אֶת־קֹלֵ֔נוּ וַיַּ֥רְא אֶת־עָנְיֵ֖נוּ וְאֶת־עֲמָלֵ֥נוּ וְאֶת־לַחֲצֵֽנוּ׃ 8 וַיּוֹצִאֵ֨נוּ יְהוָ֜ה מִמִּצְרַ֗יִם בְּיָ֤ד חֲזָקָה֙ וּבִזְרוֹעַ֣ נְטוּיָ֔ה וּבְמֹרָ֖א גָּדֹ֑ל וּבְאֹתוֹת֙ וּבְמֹפְתִ֔ים׃ 9 וַיְבִאֵ֖נוּ אֶל־הַמָּק֣וֹם הַזֶּ֑ה וַיִּתֶּן־לָ֨נוּ֙ אֶת־הָאָ֣רֶץ הַזֹּ֔את אֶ֛רֶץ זָבַ֥ת חָלָ֖ב וּדְבָֽשׁ׃ 10 וְעַתָּ֗ה הִנֵּ֤ה הֵבֵ֙אתִי֙ אֶת־רֵאשִׁ֣ית פְּרִ֣י הָאֲדָמָ֔ה אֲשֶׁר־נָתַ֥תָּה לִּ֖י יְהוָ֑ה וְהִנַּחְתּוֹ֙ לִפְנֵ֣י יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ וְהִשְׁתַּחֲוִ֖יתָ לִפְנֵ֥י יְהוָ֥ה אֱלֹהֶֽיךָ׃ 11 וְשָׂמַחְתָּ֣ בְכָל־הַטּ֗וֹב אֲשֶׁ֨ר נָתַ֤ן לְךָ֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ וּלְבֵיתֶ֑ךָ אַתָּ֣ה וְהַלֵּוִ֔י וְהַגֵּ֖ר אֲשֶׁ֥ר בְּקִרְבֶּֽךָ׃ 12 כִּֽי־תְכַלֶּ֞ה לַעְשֵׂ֣ר ׀ אֶת־כָּל־מַעְשַׂ֣ר תְּבוּאָתְךָ֗ בַּשָּׁנָה֙ הַשְּׁלִשִׁ֔ת שְׁנַ֖ת הַמַּעֲשֵׂ֑ר וְנָתַתָּ֣ לַלֵּוִ֗י לַגֵּר֙ לַיָּת֣וֹם וְלָאַלְמָנָ֔ה וְאָכְל֖וּ בִּשְׁעָרֶ֥יךָ וְשָׂבֵֽעוּ׃ 13 וְאָמַרְתָּ֣ לִפְנֵ֣י יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ בִּעַ֙רְתִּי֙ הַקֹּ֣דֶשׁ מִן־הַבַּ֔יִת וְגַם֙ נְתַתִּ֣יו לַלֵּוִ֔י וְלַגֵּ֖ר לַיָּת֣וֹם וְלָאַלְמָנָ֑ה כְּכָל־מִצְוָתְךָ֗ אֲשֶׁ֨ר צִוִּיתָנִי֙ לֹ֣א עָבַ֔רְתִּי מִמִּצְוֹתֶ֖יךָ וְלֹ֥א שָׁכָֽחְתִּי׃ 14 לֹֽא־אָכַ֣לְתִּי בְאֹנִ֗י מִמֶּ֙נּוּ֙ וְלֹֽא־בִעַ֣רְתִּי מִמֶּ֔נּוּ בְּטָמֵ֑א וְלֹֽא־נָתַ֥תִּי מִמֶּ֖נּוּ לְמֵ֑ת שָׁמַ֙עְתִּי֙ בְּקוֹל֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהָ֔י עָשִׂ֖יתִי כְּכֹ֥ל אֲשֶׁר־צִוִּיתָֽנִי׃ 15 הַשְׁקִיפָה֙ מִמְּע֣וֹן קָדְשְׁךָ֔ מִן־הַשָּׁמַ֖יִם וּבָרֵ֣ךְ אֶת־עַמְּךָ֣ אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל וְאֶת־הָאֲדָמָ֗ה אֲשֶׁ֨ר נָתַ֤תָּה לָּ֙נוּ֙ כַּאֲשֶׁ֣ר נִשְׁבַּ֔עְתָּ לַאֲבֹתֵ֑ינוּ אֶ֛רֶץ זָבַ֥ת חָלָ֖ב וּדְבָֽשׁ׃ 16 הַיּ֨וֹם הַזֶּ֜ה יְהוָ֤ה אֱלֹהֶ֙יךָ֙ מְצַוְּךָ֔ לַעֲשׂ֛וֹת אֶת־הַחֻקִּ֥ים הָאֵ֖לֶּה וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִ֑ים וְשָׁמַרְתָּ֣ וְעָשִׂ֔יתָ אוֹתָ֖ם בְּכָל־לְבָבְךָ֥ וּבְכָל־נַפְשֶֽׁךָ׃ 17 אֶת־יְהוָ֣ה הֶאֱמַ֔רְתָּ הַיּ֕וֹם לִהְי֥וֹת לְךָ֖ לֵֽאלֹהִ֑ים וְלָלֶ֣כֶת בִּדְרָכָ֗יו וְלִשְׁמֹ֤ר חֻקָּיו֙ וּמִצְוֹתָ֣יו וּמִשְׁפָּטָ֔יו וְלִשְׁמֹ֖עַ בְּקֹלֽוֹ׃ 18 וַיהוָ֣ה הֶאֱמִירְךָ֗ הַיּוֹם֙ לִהְי֣וֹת לּ֔וֹ לְעַ֣ם סְגֻלָּ֔ה כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּר־לָ֖ךְ וְלִשְׁמֹ֥ר כָּל־מִצְוֹתָֽיו׃ 19 וְלָתֵ֨ת אֹתְךָ֜ עֶלְי֣וֹן ׀ עַל־כָּל־הַגּוֹיִ֣ם אֲשֶׁר־עָשָׂ֗ה לִתְהִלָּ֙ה֙ וּלְשֵׁ֣ם וּלְתִפְאָ֔רֶת וְלִהְיוֹתְךָ֥ עַם־קָד֖וֹשׁ לַיהוָ֣ה אֱלֹהֶ֑יךָ כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּֽר׃

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

CAP. XXIV.

* فصل بيست چارم *

1 * كه بستانه مردي زن وبعيله كنه آنرا وباشه اگر نه يابد جاه در چشماني او كه بيافت
2 در آن عيبي چيزي وبنويسه بآن كتاب بريدن وبدهه در دستي آن وبفرستد آنرا از
3 خانهي او * وبيرون آيد از خانهي او وبرود وباشه بمردي ديگر * وشمن دارد آنرا آن
4 مردي آن ديگر وبنويسه بآن كتاب بريدن وبدهه در دستي آن وبفرستد آنرا از خانهي
او يا كه بميرد آن مردي آن آخرين آنچه بستانه آنرا باو بزن * نه تواند شوهري آن اول
5 آنچه بفرستاد آنرا ببار گشتن بستاندن آنرا بيودن باآن بزن پسي آنچه پليد شد كه
6 مكروهي آن بييشي ! ونه خطاكار كني مر آن زمين آنچه ! خداي تو دهابتو احستنا * كه
7 بستانه مردي زني ونه بيرون آيد درسياه ونه گذرد اين [او] بهيچ چيز آزاه باشد بخانهي او
سالي يكه وشاد باشد اوازي زني او آنچه بستانه * نه گرو كشد آسيا ودستاس كه جاني او
8 گرو كشا * كه يافته شود مردي دزدا جاني از برادراني [او] از پسراني بسرال [ومعامله كرد
9 دزد] وبفروخت اويرا كشته آيد آن دزدي آن او وكم كني آن بد ازميانی تو * حاذر
باش در رحمي آن صرعت بنگاه داشتن بغايت وبكردن همه آنچه بياموزند شمارا آن
10 كهنان آن لويان چون آنچه فرمودم ايشانرا نگاه داريد بكردن * ياد دار مر آنچه بكرد ! خداي
11 تو بمريم در راه در بيرون آمدني شما از مصر * كه قرض دهي درياري تو قرضي چيزي نه
12 آي بخانهي او بگرو كشيدن گروي او * در بيرون بياستي وآن مردي آنچه تو تقاضا كنا دروا
13 بيرون آورد بتو آن گرو بآن بيرون * واگر مردي درويش است او نه حسبي در گروي او *
بار گرداندن بار گردني باو مر آن گرو چون آمدني آن خوشيد وبخسيد در جامهي او
وآفرين كنه ترا وبتو باشه راستي بپيشي ! خداي تو *

Bbb

כִּֽי־תִבְנֶ֤ה בַּ֙יִת֙ חָדָ֔שׁ וְעָשִׂ֥יתָ מַעֲקֶ֖ה לְגַגֶּ֑ךָ וְלֹֽא־תָשִׂ֤ים דָּמִים֙ בְּבֵיתֶ֔ךָ כִּֽי־יִפֹּ֥ל הַנֹּפֵ֖ל מִמֶּֽנּוּ׃ 9 לֹֽא־תִזְרַ֤ע כַּרְמְךָ֙ כִּלְאָ֔יִם פֶּן־תִּקְדַּ֕שׁ הַמְלֵאָ֛ה הַזֶּ֥רַע אֲשֶׁר־תִּזְרָ֖ע וּתְבוּאַ֥ת הַכָּֽרֶם׃ 10 לֹֽא־תַחֲרֹ֖שׁ בְּשׁ֣וֹר וּבַחֲמ֑וֹר יַחְדָּֽו׃ 11 לֹֽא־תִלְבַּ֥שׁ שַׁ֖עַטְנֵ֑ז צֶ֥מֶר וּפִשְׁתִּ֖ים יַחְדָּֽו׃ 12 גְּדִלִ֖ים תַּעֲשֶׂה־לָּ֑ךְ עַל־אַרְבַּ֥ע כַּנְפ֛וֹת כִּסּוּיֶ֖ךָ אֲשֶׁ֥ר תְּכַסֶּה־בָּֽהּ׃ 13 כִּֽי־יִקַּ֤ח אִישׁ֙ אִשָּׁ֔ה וּבָ֥א אֵלֶ֖יהָ וּשְׂנֵאָֽהּ׃ 14 וְשָׂ֣ם לָ֔הּ עֲלִילֹ֖ת דְּבָרִ֑ים וְהוֹצִ֨א עָלֶ֤יהָ שֵׁם֙ רָ֔ע וְאָמַ֕ר אֶת־הָאִשָּׁ֥ה הַזֹּ֖את לָקָ֑חְתִּי וָאֶקְרַ֥ב אֵלֶ֖יהָ וְלֹ֥א מָצָ֖אתִי לָ֥הּ בְּתוּלִֽים׃ 15 וְלָקַ֣ח אֲבִי־הַנַּעֲרָ֣ וְאִמָּ֔הּ וְהוֹצִ֣יאוּ אֶת־בְּתוּלֵ֣י הַנַּעֲרָ֔ אֶל־זִקְנֵ֥י הָעִ֖יר הַשָּֽׁעְרָה׃ 16 וְאָמַ֣ר אֲבִי־הַנַּעֲרָ֗ אֶל־הַזְּקֵנִים֙ אֶת־בִּתִּ֣י נָתַ֤תִּי לָאִישׁ־הַזֶּה֙ לְאִשָּׁ֔ה וַיִּשְׂנָאֶ֖הָ׃ 17 וְהִנֵּה־הוּא֙ שָׂ֣ם עֲלִילֹ֔ת דְּבָרִים֙ לֵאמֹ֔ר לֹ֥א מָצָ֖אתִי לְבִתֵּ֑ךְ בְּתוּלִ֔ים וְאֵ֖לֶּה בְּתוּלֵ֥י בִתִּ֛י וּפָרְשׂ֥וּ הַשִּׂמְלָ֖ה לִפְנֵ֥י זִקְנֵ֥י הָעִֽיר׃ 18 וְלָקְח֣וּ זִקְנֵי־הָעִ֣יר הַהִ֗וא אֶת־הָאִישׁ֙ וְיִסְּר֣וּ אֹתֽוֹ׃ 19 וְעָנְשׁ֣וּ אֹת֗וֹ מֵאָ֤ה כֶ֙סֶף֙ וְנָתְנ֣וּ לַאֲבִ֣י הַנַּעֲרָ֔ כִּ֣י הוֹצִ֥יא שֵׁם־רָ֖ע עַל־בְּתוּלַ֣ת יִשְׂרָאֵ֑ל וְלֽוֹ־תִהְיֶ֣ה לְאִשָּׁ֔ה לֹֽא־יוּכַ֥ל לְשַׁלְּחָ֖הּ כָּל־יָמָֽיו׃ 20 אִם־הָיְתָ֥ה הָאֱמֶ֖ת הַזֹּ֑את לֹֽא־נִמְצְא֥וּ בְתוּלִ֖ים לַנַּעֲרָֽ׃ 21 וְהוֹצִיאוּ֙ אֶת־הַנַּעֲרָ֔ אֶל־פֶּ֖תַח בֵּ֣ית אָבִ֑יהָ וְסָקְל֤וּהָ אַנְשֵׁי־עִירָהּ֙ בָּאֲבָנִ֣ים וָמֵ֔תָה כִּֽי־עָשְׂתָ֥ה נְבָלָ֖ה בְּיִשְׂרָאֵ֑ל לִזְנ֥וֹת בֵּית־אָבִ֖יהָ וּבִעַרְתָּ֥ הָרָ֖ע מִקִּרְבֶּֽךָ׃ 22 כִּֽי־יִמָּצֵ֨א אִ֜ישׁ שֹׁכֵ֣ב עִם־אִשָּׁ֣ה בְעֻלַ֗ת בַּ֙עַל֙ וּמֵתוּ֙ גַּם־שְׁנֵיהֶ֔ם הָאִ֥ישׁ הַשֹּׁכֵ֖ב עִם־הָאִשָּׁ֑ה וְהָאִשָּׁה֙ וּבִעַרְתָּ֣ הָרָ֔ע מִיִּשְׂרָאֵֽל׃ 23 כִּֽי־יִהְיֶ֨ה נַעֲרָ֜ בְּתוּלָ֗ה מְאֹרָשָׂה֙ לְאִ֔ישׁ וּמְצָאָ֥הּ אִ֛ישׁ בָּעִ֖יר וְשָׁכַ֣ב עִמָּֽהּ׃ 24 וְהוֹצֵאתֶ֣ם אֶת־שְׁנֵיהֶ֗ם אֶל־שַׁ֙עַר֙ הָעִ֣יר הַהִ֔וא וּסְקַלְתֶּ֥ם אֹתָ֖ם בָּאֲבָנִ֣ים וָמֵ֑תוּ אֶת־הַנַּעֲרָ֗ עַל־דְּבַ֤ר אֲשֶׁר֙ לֹֽא־צָעֲקָ֣ה בָעִ֔יר וְאֶת־הָאִ֕ישׁ עַל־דְּבַ֥ר אֲשֶׁר־עִנָּ֖ה אֶת־אֵ֣שֶׁת רֵעֵ֑הוּ וּבִעַרְתָּ֥ הָרָ֖ע מִקִּרְבֶּֽךָ׃ 25 וְאִם־בַּשָּׂדֶה֙ יִמְצָ֣א הָאִ֔ישׁ אֶת־הַנַּעֲרָ֖ הַמְאֹרָשָׂ֑ה וְהֶחֱזִ֨יק בָּ֤הּ הָאִישׁ֙ וְשָׁכַ֣ב עִמָּ֔הּ וָמֵ֖ת הָאִ֥ישׁ אֲשֶׁר־שָׁכַ֖ב עִמָּ֑הּ לְבַדּֽוֹ׃ 26 וְלַנַּעֲרָ֥ לֹֽא־תַעֲשֶׂ֖ה דָּבָ֑ר אֵ֣ין לַנַּעֲרָ֗ חֵ֚טְא מָ֣וֶת׀ וְכִֽי־יִזֹּ֣ד אִישׁ֮ עַל־רֵעֵ֣הוּ וְרָצְחוֹ֒ נֶ֣פֶשׁ כֵּ֔ן הַדָּבָ֖ר הַזֶּֽה׃ 27 כִּ֣י בַשָּׂדֶ֣ה מְצָאָ֔הּ צָעֲקָ֣ה הַנַּעֲרָ֣ הַמְאֹרָשָׂ֑ה וְאֵ֥ין מוֹשִׁ֖יעַ לָֽהּ׃ 28 כִּֽי־יִמְצָ֣א אִ֔ישׁ נַעֲרָ֥ בְתוּלָ֖ה אֲשֶׁ֣ר לֹא־אֹרָ֑שָׂה וְתָפַ֥שׂ בָּ֖הּ וְשָׁכַ֥ב עִמָּ֛הּ וְנִמְצָֽאוּ׃ 29 וְנָתַ֣ן הָאִ֗ישׁ הַשֹּׁכֵב֙ עִמָּ֔הּ לַאֲבִ֥י הַנַּעֲרָ֖ חֲמִשִּׁ֣ים כָּ֑סֶף וְלֽוֹ־תִהְיֶ֣ה לְאִשָּׁ֔ה תַּ֛חַת אֲשֶׁר־עִנָּ֖הּ לֹֽא־יוּכַ֣ל לְשַׁלְּחָ֑הּ כָּל־יָמָֽיו׃ 30 לֹֽא־יִקַּ֥ח אִ֛ישׁ אֵ֥שֶׁת אָבִ֖יו וְלֹ֣א יְגַלֶּ֑ה כְּנַ֖ף אָבִֽיו׃ 31 לֹֽא־יָבֹ֥א פְצוּעַ־דַּכָּ֖א וּכְרוּת־שָׁפְכָ֑ה בִּקְהַ֖ל יְהוָֽה׃ 32 לֹֽא־יָבֹ֥א מַמְזֵ֖ר בִּקְהַ֣ל יְהוָ֑ה גַּם־דּוֹר֙ עֲשִׂירִ֔י לֹֽא־יָבֹ֥א לוֹ֙ בִּקְהַ֣ל יְהוָֽה׃ 33 לֹֽא־תָב֤וֹא עַמּוֹנִי֙ וּמוֹאָבִ֔י בִּקְהַ֖ל יְהוָ֑ה גַּם־דּוֹר֙ עֲשִׂירִ֔י לֹֽא־יָבֹ֥א לָהֶ֖ם בִּקְהַ֣ל יְהוָ֑ה עַד־עוֹלָ֖ם׃ 34 עַל־דְּבַ֗ר אֲשֶׁ֨ר לֹֽא־קִדְּמ֤וּ אֶתְכֶם֙ בַּלֶּ֣חֶם וּבַמַּ֔יִם בַּדֶּ֖רֶךְ בְּצֵאתְכֶ֣ם מִמִּצְרָ֑יִם וַאֲשֶׁ֨ר שָׂכַ֤ר עָלֶ֙יךָ֙ אֶת־בִּלְעָ֣ם בֶּן־בְּע֔וֹר מִפְּתוֹר֖ אֲרַם־נַהֲרַ֑יִם לְקַלְלֶֽךָּ׃ 35 וְלֹא־אָבָ֣ה יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ לִשְׁמֹ֖עַ אֶל־בִּלְעָ֑ם וַיַּהֲפֹ֨ךְ יְהוָ֤ה אֱלֹהֶ֙יךָ֙ לְךָ֣ אֶת־הַקְּלָלָ֔ה לִבְרָכָ֖ה כִּ֥י אֲהֵבְךָ֖ יְהוָ֥ה אֱלֹהֶֽיךָ׃ 36 לֹֽא־תִדְרֹ֥שׁ שְׁלֹמָ֖ם וְטֹבָתָ֑ם כָּל־יָמֶ֙יךָ֙ לְעוֹלָ֔ם עַד־עוֹלָֽם׃ 37 לֹֽא־תְתַעֵ֣ב אֲדֹמִ֔י כִּ֥י אָחִ֖יךָ הֽוּא׃ לֹֽא־תְתַעֵ֣ב מִצְרִ֔י כִּ֥י גֵ֖ר הָיִ֥יתָ בְאַרְצֽוֹ׃ 38 בָּנִ֗ים אֲשֶׁ֨ר יִוָּלְד֤וּ לָהֶם֙ דּ֣וֹר שְׁלִשִׁ֔י יָבֹ֥א לָהֶ֖ם בִּקְהַ֥ל יְהוָֽה׃ 39 כִּֽי־תֵצֵא֙ מַחֲנֶ֣ה עַל־אֹיְבֶ֔יךָ וְנִשְׁמַרְתָּ֖ מִכָּל־דָּבָ֥ר רָֽע׃ 40 כִּֽי־יִהְיֶ֨ה בְךָ֜ אִ֣ישׁ אֲשֶׁר־לֹ֣א יִהְיֶ֣ה טָה֮וֹר מִקְרֵה־לָיְלָה֒ וְיָצָ֣א אֶל־מִח֔וּץ לַֽמַּחֲנֶ֖ה לֹ֥א יָבֹֽא׃ 41 וְהָיָ֣ה לִפְנ֣וֹת עֶ֔רֶב יִרְחַ֖ץ בַּמָּ֑יִם וּכְבֹ֣א הַשֶּׁ֔מֶשׁ יָבֹ֖א אֶל־תּ֥וֹךְ הַמַּחֲנֶֽה׃ 42 וּמָק֣וֹם יִהְיֶה־לְּךָ֮ מִח֣וּץ לַֽמַּחֲנֶה֒ וְיָצָ֥אתָ שָּׁ֖מָּה חֽוּץ׃ 43 וְיָתֵ֥ד תִּהְיֶה־לְּךָ֖ עַל־אֲזֵנֶ֑ךָ וְהָיָ֣ה בְשִׁבְתְּךָ֣ חֽוּץ֮ וְחָפַרְתָּ֣ בָּהּ֒ וְשַׁבְתָּ֗ וְכִסִּיתָ֙ אֶת־צֹאֶ֔תְךָ׃ 44 כִּֽי־יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֗יךָ מִתְהַלֵּךְ֙ בְּקֶ֣רֶב מַחֲנֶ֔ךָ לְהַצִּֽילְךָ֖ וְלָתֵ֣ת אֹיְבֶ֑יךָ לְפָנֶ֗יךָ וְהָיָ֤ה מַחֲנֶךָ֙ קָד֣וֹשׁ וְלֹֽא־יִרְאֶ֥ה בְךָ֖ עֶרְוַת־דָּבָ֑ר וְשָׁ֖ב מֵאַחֲרֶֽיךָ׃ 45 לֹֽא־תַסְגִּ֥יר עֶ֙בֶד֙ אֶל־אֲדֹנָ֔יו אֲשֶׁ֥ר יִנָּצֵ֛ל אֵלֶ֖יךָ מֵעִ֥ם אֲדֹנָֽיו׃ 46 עִמְּךָ֖ יֵשֵׁ֑ב בְּקִרְבְּךָ֗ בַּמָּק֤וֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר֙ בְּאַחַ֣ד שְׁעָרֶ֔יךָ בַּטּ֥וֹב לוֹ֖ לֹ֥א תּוֹנֶֽנּוּ׃ 47 לֹֽא־תִהְיֶ֥ה קְדֵשָׁ֖ה מִבְּנ֣וֹת יִשְׂרָאֵ֑ל וְלֹֽא־יִהְיֶ֥ה קָדֵ֖שׁ מִבְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 48 לֹֽא־תָבִ֞יא אֶתְנַ֤ן זוֹנָה֙ וּמְחִ֣יר כֶּ֔לֶב בֵּ֖ית יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֑יךָ לְכָל־נֶ֔דֶר כִּ֥י תוֹעֲבַ֛ת יְהוָ֥ה אֱלֹהֶ֖יךָ גַּם־שְׁנֵיהֶֽם׃ 49 לֹֽא־תַשִּׁ֥יךְ לְאָחִ֖יךָ נֶ֣שֶׁךְ כֶּ֣סֶף נֶ֣שֶׁךְ אֹ֔כֶל נֶ֖שֶׁךְ כָּל־דָּבָ֥ר אֲשֶׁר־יִשָּׁ֥ךְ׃ 50 לַנָּכְרִ֖י תַּשִּׁ֑יךְ וּלְאָחִ֣יךָ לֹ֣א תַשִּׁ֔יךְ לְמַ֣עַן יְבָרֶכְךָ֣ יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ בְּכֹ֖ל מִשְׁלַ֣ח יָדֶ֑ךָ עַל־הָאָ֗רֶץ אֲשֶׁ֨ר אַתָּ֤ה בָא־שָׁ֙מָּה֙ לָרֶ֣שֶׁת אֹתָ֔הּ׃ 51 כִּֽי־תִדֹּ֥ר נֶ֙דֶר֙ לַיהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ לֹֽא־תְאַחֵ֥ר לְשַׁלְּמ֖וֹ כִּ֣י דָרֹ֣שׁ יִדְרְשֶׁ֔נּוּ יְהוָ֥ה אֱלֹהֶ֖יךָ מֵעִמָּ֑ךְ וְהָיָ֥ה בְךָ֖ חֵֽטְא׃ 52 וְכִ֥י תֶחְדַּ֖ל לִנְדֹּ֥ר לֹֽא־יִהְיֶ֥ה בְךָ֖ חֵֽטְא׃ 53 מוֹצָ֥א שְׂפָתֶ֖יךָ תִּשְׁמֹ֣ר וְעָשִׂ֑יתָ כַּאֲשֶׁ֨ר נָדַ֜רְתָּ לַיהוָ֣ה אֱלֹהֶ֗יךָ נְדָבָ֔ה אֲשֶׁ֥ר דִּבַּ֖רְתָּ בְּפִֽיךָ׃ 54 כִּֽי־תָבֹ֣א בְּכֶ֣רֶם רֵעֶ֔יךָ וְאָכַלְתָּ֥ עֲנָבִ֖ים כנפשך [כְּנַפְשְׁךָ֣] שָׂבְעֶ֑ךָ וְכִלְיֹתֶ֖יךָ לֹ֥א תִתֵּֽן׃ 55 כִּֽי־תָבֹ֣א בְקָמַ֣ת רֵעֶ֔יךָ וְקָטַפְתָּ֥ מְלִילֹתָ֖יו בְּיָדֶ֑יךָ וְחֶרְמֵ֥שׁ לֹֽא־תָנִ֖יף עַל־קְמַ֥ת רֵעֶֽיךָ׃ 56 כִּֽי־יִקַּ֤ח אִישׁ֙ אִשָּׁ֔ה וּבְעָלָ֑הּ וְהָיָ֗ה אִם־לֹ֤א תִמְצָא־חֵן֙ בְּעֵינָ֔יו כִּֽי־מָצָ֥א בָ֖הּ עֶרְוַת־דָּבָ֑ר וְכָתַ֥ב לָ֙הּ֙ סֵ֣פֶר כְּרִיתֻ֔ת וְנָתַ֥ן בְּיָדָ֖הּ וְשִׁלְּחָ֥הּ מִבֵּיתֽוֹ׃ 57 וְיָצְאָ֖ה מִבֵּית֑וֹ וְהָלְכָ֥ה וְהָיְתָ֖ה לְאִ֥ישׁ אַחֵֽר׃ 58 וְשָׂנֵ֥א הָאִ֛ישׁ הָאַחֲר֖וֹן אֹתָ֑הּ וְכָתַ֥ב לָ֙הּ֙ סֵ֣פֶר כְּרִיתֻ֔ת וְנָתַ֥ן בְּיָדָ֖הּ וְשִׁלְּחָ֥הּ מִבֵּית֑וֹ אוֹ֩ כִֽי־יָמ֨וּת הָאִ֤ישׁ הָאַחֲרוֹן֙ אֲשֶׁ֣ר לְקָחָ֔הּ לְאִשָּׁ֖ה׃ 59 לֹֽא־יוּכַ֣ל בַּעְלָ֣הּ הָרִאשׁ֗וֹן אֲשֶׁ֨ר שִׁלְּחָ֤הּ לָשׁוּב֙ לְקַחְתָּ֣הּ לִהְי֣וֹת לְאִשָּׁ֔ה אַחֲרֵ֣י אֲשֶׁר־הֻטַּמָּ֔אָה כִּֽי־תוֹעֵבָ֥ה הִ֖וא לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וְלֹֽא־תַחֲטִ֣יא אֶת־הָאָ֔רֶץ אֲשֶׁ֨ר יְהוָ֤ה אֱלֹהֶ֙יךָ֙ נֹתֵ֣ן לְךָ֔ נַחֲלָֽה׃ 60 כִּֽי־יִקַּ֥ח אִישׁ֙ אִשָּׁ֣ה חֲדָשָׁ֔ה לֹֽא־יֵצֵא֙ בַּצָּבָ֔א וְלֹֽא־יַעֲבָ֥ר עָלָ֖יו לְכָל־דָּבָ֑ר נְקִ֥י יִהְיֶ֛ה לְבֵית֖וֹ שָׁנָ֣ה אֶחָ֑ת וְשִׂמַּ֥ח אֶת־אִשְׁתּ֖וֹ אֲשֶׁ֥ר לָקָֽח׃ 61 לֹֽא־יַחֲבֹ֥ל רֵחַ֖יִם וָרָ֑כֶב כִּ֥י נֶ֖פֶשׁ הוּא֙ חֹבֵֽל׃ 62 כִּֽי־יִמָּצֵ֨א אִ֜ישׁ גֹּנֵ֣ב נֶ֣פֶשׁ מֵאֶחָ֗יו מִבְּנֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ וְהִתְעַמֵּ֣ר בּ֔וֹ וּמְכָרוֹ֙ וָמֵ֣ת הַגַּנָּ֔ב הַה֑וּא וּבִעַרְתָּ֥ הָרָ֖ע מִקִּרְבֶּֽךָ׃ 63 הִשָּׁמֶ֣ר בְּנֶ֣גַע הַצָּרַ֗עַת לִשְׁמֹר֙ מְאֹ֣ד וְלַעֲשׂ֔וֹת כְּכֹ֛ל אֲשֶׁ֥ר יוֹר֖וּ אֶתְכֶ֣ם הַכֹּהֲנִ֣ים הַלְוִיִּ֑ם כַּאֲשֶׁ֥ר צִוִּיתִ֖ם תִּשְׁמְר֥וּן לַעֲשֽׂוֹת׃ 64 זָכ֗וֹר אֵת֙ אֲשֶׁ֨ר עָשָׂ֤ה יְהוָה֙ אֱלֹהֶ֔יךָ לְמִרְיָ֖ם בַּדֶּ֑רֶךְ בְּצֵאתְכֶ֖ם מִמִּצְרָֽיִם׃ 65 כִּֽי־תַשֶּׁ֥ה בְרֵעֲךָ֖ מַשַּׁ֣את מְא֑וּמָה לֹ֥א תָבֹ֖א אֶל־בֵּית֣וֹ לַעֲבֹט֔וֹ עֲבֹטֽוֹ׃ 66 בַּח֣וּץ תַּעֲמֹ֔ד וְהָאִ֗ישׁ אֲשֶׁ֨ר אַתָּ֤ה נֹשֶׁה־בּוֹ֙ יוֹצִ֣יא אֵלֶ֔יךָ אֶת־הָעֲבוֹט֖ הַח֑וּצָה׃ 67 וְאִם־אִ֣ישׁ עָנִ֔י הוּא֙ לֹֽא־תִשְׁכַּ֖ב עַבֹּטֽוֹ׃ 68 הָשֵׁ֨ב תָּשִׁ֜יב לּ֣וֹ אֶת־הָעֲבוֹט֮ כְּבֹא֣ הַשֶּׁמֶשׁ֒ וְשָׁכַב֙ בְּשַׂלְמָת֔וֹ וּבֵרְכֻךָ֑ וּלְךָ֥ תִהְיֶ֖ה צְדָקָ֣ה לִפְנֵ֥י יְהוָ֖ה אֱלֹהֶֽיךָ׃ 69 לֹֽא־תַעֲשֹׁ֥ק שָׂכִ֖יר עָנִ֣י וְאֶבְי֑וֹן מֵאַחֶ֙יךָ֙ א֣וֹ מִגֵּרְךָ֔ אֲשֶׁ֥ר בְּאַרְצְךָ֖ בִּשְׁעָרֶֽיךָ׃ 70 בְּי֣וֹמוֹ תִתֵּ֣ן שְׂכָר֔וֹ וְלֹֽא־תָבֹ֥א עָלָ֖יו הַשָּׁמֶ֑שׁ כִּֽי־עָנִ֣י ה֔וּא וְאֵלָ֖יו ה֣וּא נֹשֵׂ֣א אֶת־נַפְשׁ֑וֹ וְלֹֽא־יִקְרָ֤א עָלֶ֙יךָ֙ אֶל־יְהוָ֔ה וְהָיָ֥ה בְךָ֖ חֵֽטְא׃ 71 לֹֽא־יוּמְת֥וּ אָבוֹת֙ עַל־בָּנִ֔ים וּבָנִ֣ים לֹֽא־יוּמְת֔וּ עַל־אָב֑וֹת אִ֚ישׁ בְּחֶטְא֣וֹ יוּמָֽתוּ׃ 72 לֹֽא־תַטֶּ֥ה מִשְׁפַּ֖ט גֵּ֣ר יָת֑וֹם וְלֹֽא־תַחֲבֹ֥ל בֶּ֖גֶד אַלְמָנָֽה׃ 73 וְזָכַרְתָּ֣ כִּי־עֶ֣בֶד הָיִ֣יתָ בְמִצְרַ֔יִם וַיִּפְדְּךָ֣ יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ מִשָּׁ֑ם עַל־כֵּ֗ן אָנֹכִ֛י מְצַוְּךָ֥ אֶת־הַדָּבָ֖ר הַזֶּֽה׃ 74 כִּֽי־תִקְצֹר֙ קְצִירְךָ֔ בְּשָׂדֶ֖ךָ וְשָׁכַחְתָּ֣ עֹ֔מֶר בַּשָּׂדֶה֙ לֹ֣א תָשׁ֔וּב לְקַחְתּ֑וֹ לַגֵּ֤ר לַיָּתוֹם֙ וְלָֽאַלְמָנָ֔ה יִהְיֶ֑ה לְמַ֣עַן יְבָרֶכְךָ֣ יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ בְּכֹ֖ל מַעֲשֵׂ֥ה יָדֶֽיךָ׃ 75 כִּֽי־תַחְבֹּ֥ט זֵיתֶ֖ךָ לֹ֣א תְפָאֵ֑ר לַגֵּ֤ר לַיָּתוֹם֙ וְלָֽאַלְמָנָ֔ה יִהְיֶֽה׃ 76 כִּֽי־תִבְצֹ֥ר כַּרְמְךָ֖ לֹ֣א תְעוֹלֵ֑ל לַג

Q Bando erit dilcepeatio inter duos viros, cum accedent ad judi-1
cium & judicabunt illos : & præponderabunt ad justitiam ergo ju-
stum, & ad condemnandum pec-
catorem. Et erit si dignus fit 2
verberibus impius, recumbere eum
faciat judex, & faciat ipsum cædi
in conspectu suo juxta exigentiam
peccati sui in judicio suo. Quadra-3
ginta plagas intentabit, sed una
minus percutiet eum, non implebit numerum : ne ultra triginta no-
vem plagas has verberet ipsum percussione redundanti, & pereliceturs
neque contemptibilis fiat frater tuus te vidente ipsum.

Hierol. 2 Et erit si oportet peccatorem verberari, cubare eum faciet judex, & curabit eum cæ-
ram fe percutiendum juxta exi-
gentiam peccati sui per numerum.

כה

כִּי יִהְיוּ אֲרֹמִם יְהֹוִי תִּינֵיקָא בֵּין תַּרְיִן גּוּבְרִיא וְיִתְקָרְבוּן לְוָרְת דִּינָא וְיִדְּינוּן יָתְהוֹן וְיַכְּרְעוּן לְוָכָּאִין וְיַחְטְיָנָא יָת רְשִׁיעָא : יְהוֹשֻׁלְמִי 2 וְיְהֵי אִין קָרִיךְ חַיְבָא לְמִלְקֵי וְיַדְּבַע יָתֵיהּ דַּיְנָא וְיִסְחֵי יָתֵיהּ קֳדָמוֹי כְּמִסְפַּר חוֹבְתֵיהּ בְּמִנְיָן :

אַרְבְּעִין מַלְקוֹת יַהֲבִין לֵיהּ לָא יוֹסִיף לְמֵיקְטְיָנֵיהּ עַל תְּלָתִין וְתֵשַׁע אִילֵּין מַלְקוֹת יַהֲבִין לֵיהּ וְחָבֵי אַחוּךְ וְאַתְּ חָמֵי לֵיהּ :

כִּי תוֹעֲבַת אֲדֹנָי כָּל עֹשֵׂה אֵלֶּה כֹּל עֹשֵׂה עַוְלָה : 16
בְּפָרְקְמַטְיָא : וְכוּר הֲוֵי דְכִירְנָיָא דְּעָבַדְתְּ לְכוֹן בְּבִירְיָא שְׁמָלֵק בְּאֹרַח בְּמִפְּקָכוֹן מִמִּצְרָיִם : 17

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*נֶ֫ה סתם כְּנִי מְרִי דְרוֹיִשׁ וּ מִסְכִּין אִז בְּרַאדְרַאנִי תּוֹ יָא אִז غَرِيبِي تُو آنچه در وِلَايَتِي تُو در 14
دروازهاى تُو * در روزى او بِدَهِي مرد او و نه آيد ابر تو آن خوريشيد كه درويش است 15
و اوْرا بِآن او بر دارا مرجانى او] و نه خوانند ابر تو * و باشد در توخطا * نه ميرند پدران 16
ابر پسران و پسران نه ميرند ابر پدران مردى در خطاى او بميرند * نه ميل دهى 17
حكمى غريب يتيم و نه گرو كشى جامهى بيوه * و ياد كنى كه بنده بودى در مصر 18
و خلاص كرد ترا * خداى تو از آنجا ابر همچنين من فرمانا ترا بكردن مر آن سخنى آن
اين * كه درو كنى درزى [تو در دشتى] تو و فراموش كنى دستهى در دشت نه باز گردى 19
دستانذن اورا بغريب بيتيم و بيوه باشد بسبب آفرين كند ترا * خداى تو در همه عملى
دستهاى تو * كه بكوبى زيتون تو نه خوشه بَرّى پسى تو بغريب بيتيم و بيوه باشد * 20
* كه ببَرّى زرعى تو نه خورچين كنى پسى تو بغريب يتيم و بيوه باشد * و ياد كنى كه 21 22
بنده بودى در [زمينى] مصر ابر همچنين من فرمانا ترا بكردن مر آن سخنى آن اين *

Vtus non inferet morcem vio pauperi & egeno ex fratribus tuis aut ex peregrinis tuis qui sunt in regione tua intra portas tuas. In die itaque mercedem ejus : non occidet super te sol, quia pauper est ipse, & ea sublentat animam suam : ne clamet contra te Dominum, & sit in te peccatum. Non morientur pa-16 tres pro filiis, neque filii morientur pro patribus : quisque pro peccato suo morietur. Non inclinabis ju-17 dicium peregrini, pupilli, neque pignus vidue : & memento quod servus fueris in Ægypto, & eduxerit te Dominus Deus tuus inde : idcirco ego præcipio tibi facere verbum hoc. Cum messueris messem tuam & oblitus fueris manipulum in agro, non revertêre ad tollendum eum : peregrino, pupillo, & vidue erit : ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere manuum tuarum. Cum decusseris olivam tuam, non scrutaberis post te : peregrino, pupillo, ac viduæ erit. Cum vindemiaveris vineam tuam, vindemiam non facies post te : peregrino, pupillo, ac viduæ erit. Et recordaberis quod servus fueris in terra Ægypti : idcirco ego præci-pio tibi facere verbum hoc.

CAP. XXV.

Quum fuerit lis inter homines & 1
accefferint ad judicium, & judi-
caverint eos : innocentemque declara-
verint innocentem, & eum per-
egerint reum : Tum erit, si ver- 2
berandus fuerit reus, prælter-
ret eum judex, & verberabit il-
lum aliquia in proportionis ejus juxta
mensuram reatus ejus, in numero.
Quadragies percutiet eum, nec ad-3
det : ne forte addat percutere eum
ultra istas verberatione multa, &
lividpendant fratres tuus in oculis
tuis.

יְהוֹשֻׁלְמִי לָא יְהֵי בְּכִיסְכוֹן מִרְקַלִּין 13
וְעֵירִין לְמֵהֵי מִסְגֵי בְּרִין וּמִרְקַלִּין דְּבְרִיךְ.
לְמֵהֵי וְהֵן : 14 לָא יְהֵי לְכוֹן בְּבֵיתְכוֹן
מְכִילִין וּכְכִילִין מְכִילָא רַבָּא לְמֵהֵי וְהֵן
לְמֵהֵי וְבִין בְּרִין וּמְכִילִין זְעִירִין לְמֵהֵי
טְבִין וְקִשׁוֹט יְהֵי לְכוֹן מִן בְּגִלָּל דְּיִתְעֲבִין יוֹמֵיכוֹן עַל אַרְעָא דְּיְיָ אֱלָהֵיכוֹן יְהִיב לְכוֹן :
כִּי תוֹעֲבַת אֲדֹנָי כָּל עֹשֵׂה אֵלֶּה כֹּל עֹשֵׂה עַוְלָה : 16
בְּפָרְקְמַטְיָא : וְכוּר הֲוֵי דְכִירְנָיָא דְּעָבַדְתְּ לְכוֹן בְּבִירְיָא שְׁמָלֵק בְּאֹרַח בְּמִפְּקָכוֹן מִמִּצְרָיִם : 17

Hierol. 13 Non erunt in sacco vestro pondera parva quibus ven-
dat, & pondera magna quibus emat. 14 Non erunt vobis in domibus vestris mensuræ & mensuræ, men-
sura magna qua emas, & mensura parva qua vendas.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*نه دهان بندى تُو در خرمن كوفتنى او * كه بنشينند برادران يكجا و بميرد يكه ازيشان 4 5
و پسى نيست باو نه باشد زنى آن مرده بآن بيرون بمردى بيگانه بيمى آن بيايد ابر آن و بستاند
آنرا باو بزن و بيدوم گيرد آنرا * و باشد آن پسرى آن نخست زاد آنچه برايد بر خيزد ابر نامى 6
برادرى او [آن مرده] و نه محو شود نامى او از يسرال * و اگر نه مراد كند آن مرد بستاندن من 7
بيومى او بر آيد بيومى او آن دروازه بآن پيران و بگويد ناكام است بيومى من ببر الگيزاندن
برادرى او نام در يسرال نه مراد كرد بيوم گرفتن مرا * و بخوانند باو پيرانى شهرى او و بسخن 8
گويند باو و بياستد و بگويد نه مراد كردم ستاندن آنرا * و نزديك شود بيومى او باو بچشم 9
ديدى آن پيران و بگشه كفشى او از بالاى پاى او و خيرك اندازد در پيشى او و جواب
دهد و بگويد همچنين كرده آيد بمردى آنچه نه آبادان كند مر خانهى برادرى او.
* و خوانده شود نامى او در يسرال بيت حلوز הנעול : * كه جنگ كنند مردمان يكجا مرد 10 11
و برادرى او و نزديك شود زنى آن يكه بخلاص كردن مر شوهرى آن از دستى زداى او و بگشه
دستى آن و قوى گيرد درشرمى او * و ببرّى مر كفّى آن نه شفقت كند چشمى تو * نه باشد 12 13
بتو در كيسى تو سنك و سنك بزرك و خرد * نه باشد در خانهى تو قفيز و قفيز 14
بزرك و خرد * سنك تمام و راست باشد بتو قفيز تمام و راست باشد بتو بسبب دراز 15
كنند روزگارانى تو ابر آن زمين آنچه [: خداى تو دها بتو * كه مكروهى : خداى 16
تو همه كناى اينان همه كناى بعى] * ياد كن مر آنچه كرد بتو عملق در رد در 17

Vtus non inferet morcem vio pauperi & egeno ex fratribus tuis aut ex peregrinis tuis qui sunt in regione tua intra portas tuas. In die itaque mercedem ejus : non occidet super te sol, quia pauper est ipse, & ea sublentat animam suam : ne clamet contra te Dominum, & sit in te peccatum. Non morientur pa-16 tres pro filiis, neque filii morientur pro patribus : quisque pro peccato suo morietur. Non inclinabis ju-17 dicium peregrini, pupilli, neque pignus vidue : & memento quod servus fueris in Ægypto, & eduxerit te Dominus Deus tuus inde : idcirco ego præcipio tibi facere verbum hoc. Cum messueris messem tuam & oblitus fueris manipulum in agro, non revertêre ad tollendum eum : peregrino, pupillo, & vidue erit : ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere manuum tuarum. Cum decusseris olivam tuam, non scrutaberis post te : peregrino, pupillo, ac viduæ erit. Cum vindemiaveris vineam tuam, vindemiam non facies post te : peregrino, pupillo, ac viduæ erit. Et recordaberis quod servus fueris in terra Ægypti : idcirco ego præci-pio tibi facere verbum hoc.

Hierol. 13 Non erunt in sacco vestro pondera parva quibus ven-
dat, & pondera magna quibus emat. 14 Non erunt vobis in domibus vestris mensuræ & mensuræ, men-
sura magna qua emas, & mensura parva qua vendas.

Bbb 2

לְנָא׃ וּלְקַח יוֹסֵף יָרֵךְ מִלְּאֹ׳ 4
דְּבִיבוֹרָא מִן יַדָּךְ וְיִוכֵּל וְיֵיתֵי וְיַרֵים מִיכְרַת דֵּין לְאַבְהָתָן לְמִתַּן לָן׃

וְיֵחוֹת וְיִסְבַּרְנָה בְּרֵין יְחִיתוּנָה קֳדָם מַדְבְּחָא דַיְיָ אֱלָהְכוֹן׃ וְעִנֵית וְתֵימְרוּן וַיְמַרְמוּן 5
קֳדָם יְיָ אֱלָהְכוֹן לַאֲרַם טַיָּרָא הֲוָה אֲבוֹנָן וְנָחֵת מִן שְׁרִירָא דְּבָעֵא לְאוֹבָדוּתֵיהּ
וְשַׁוְיָה מִיכְרָא דַיְיָ מִן יְדוֹי וְסַגְּרֵהּ בִּרֵין נָחֵת לְמִצְרַיִם וְאִתּוֹחַב תַּמָּן לָעֵם סַלְיָל
וְהָוָה תַּמָּן לְאוּמָא רַבָּא וְתַקִּיפָא וְסַגִּיא׃ וְיָרְשׁוּ וְאַבְאִישׁוּ לָנָא מִצְרָאֵי וְעִנּוּנָא וְיָתְנוּ 6
עֲלָנָא עֲלָנָא סוֹלְטָנָא קַשְׁיָא׃ וּצְעֵינָא וְצָלֵינָא קֳדָם יְיָ אֱלָהֵי דַּאֲבָהָתָן וְשָׁמַע יְיָ 7
צְלוֹתָנָא וְגְלֵי קֳדָמוֹי עֲנָיָן וְיִשּׁוּתָן וְתַקְפָּן׃ וְאַפֵּיקָנָא יְיָ מִמִּצְרַיִם בִּידָא 8
תַּקִּיפְתָּא וּבְדְרַע מְרַמְמָא וּבְחֶזְוָנָא רַבָּא וּבְאָתְוָן וּבְתִמְהֵי׃ וְיַתְבְּנָא לְאַתְרָא 9
הָדֵין וְיָהַב לָנָא יָת אַרְעָא הָדָא אַרְעָא דְּפָרְחָת שְׁמִינִין כְּחַלֵּב וְחַלְיִין כִּדְבַשׁ׃

לְנָא׃ ולקח יוסף ירך מלאכ 4
דביבורא מן ידך ויוכל וייתי וירים
מיכרא דיי לאבהתן למתן לן׃

ויחות ויסברנה ברין יחיתונה קדם מדבחא דיי אלהכון׃ וענית ותימרון וימרמון 5
קדם יי אלהכון לארם טיירא הוה אבונן ונחת מן שריריא דבעא לאובדותיה
ושוביה מיכרא דיי מן ידוי וסגרה ברין נחת למצרים ואתוחב תמן לעם סליל
והוה תמן לאומא רבא ותקיפא וסגיא׃ וירשו ואבאישו לנא מצראי ועניונא ויתנו 6
עלנא עלנא סולטנא קשיא׃ ונצעק וצלינא קדם יי אלהי דאבהתן ושמע יי 7
צלותנא וגלי קדמוי ענין וישותן ותקפן׃ ואפיקנא יי ממצרים בידא 8
תקיפתא ובדרע מרממא ובחזונא רבא ובאתין ובתמהי׃ ויתבינא לאתרא 9
הדין ויהב לנא ית ארעא הדא ארעא דפרחת שמינין כחלב וחליין כדבש׃

datorum nobis. Et accipies fa-4
cerdos ſportam temporaneorum
fructuum de manu tua, & deferet & adducet, & elevabit & demit-
tet, poſtes reponet ipſum coram altare Domini Dei veſtri. Et re-5
ſpondebitis & dicetis coram Domino Deo veſtro; In Syriam Meſo-
potamiæ defendit pater noſter Jacob ab initio, & quoniam perdere
ipſum *Laban*, ſed eripuit ipſum ſermo Domini ex manibus ejus; poſ-
ea verò deſcendit in Ægyptum, & peregrinatus eſt ibi cum populo
pauco; deinde factus eſt ibi in populum magnum & fortem & multum.
Et maleficerunt nobis Ægyptii, & afflixerunt nos, & impoſuerunt nobis 6
ſervitutem gravem. Et oravimus coram Domino Deo patrum noſtrorum, 7
& exaudivit Dominus preces noſtras, & revelata eſt coram eo afflictio
noſtra, & labor noſter, & oppreſſio noſtra. Et eduxit nos Dominus ex 8
Ægypto manu forti, & brachio excelſo, & viſionibus magnis, ſignis &
prodigiis. Et proficiſci fecit nos in locum iſtum, & dedit nobis terram
hanc, terram fructuum pinguium ſicut lac & dulcium ut mel.

ירדין קבין נקיין כחלבא וחלין ומשקין
כדבשא׃

ירושלמי 17 ית מימרא דיי אסליכון
עליכון יומא דין למהוי לכון לאלהא׃
ומכרא דיי אסלק עליכון לשמיה 18
לעם חביבא היך מעלך לי מה
די פלל לכון ולמסר כל פקודוי׃

cepit vobis facere ſtatura hæc & 17
judicia, quæ cuſtodietis & facie-
tis toto corde veſtro & tota ani-
ma veſtra. Dominum elegiſtis 18
electione una in mundo hodie, quia
Dominus Deus noſter Dominus unus
ambules in ſemitis quæ rectæ ſunt
coram eo, & ut cuſtodias ſtatu-
ta ejus, mandata ejus, & judicia
ejus, & ut obedias verbo ejus.
Sermo verò Domini elegit vos 18
electione una in mundo hodie,
quia ſic ſcripturn eſt; Quis ſicut
populus tuus Iſrael, populus uni-
cus in terra? ut ſicis illi in po-
pulum dilectum ſicut loquutus eſt
vobis: & ut cuſtodiatis omnia
mandata ejus.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* واكنون اينك آوردم مر اوّل برى آن زمين آنچه بداده‌ى بمن " وريها كي اويرا بپيشي " خداي 10
تو و بكروه كي بپيشي " خداي تو*وشاد باشي در همه آن نيكوئي آنچه بداد بتو " خداي تو
يخلوداده‌ى تو‌تو‌وآن لوي وآن غريب آنچه در ميانى تو*كه تمام كي بدهيك كردن مر همه دهيكه 12
خلي تو در سالي آن سيمي سالي آن دهيك وبدهي بلوي بغريب يتيم وبيوه وبخورند در 13
دروازهاي تو و سير شوند * وبگوئي بپيشي " خداي تو ببردلختم آن خاص از آن خانه و نيز
بدادم اويرا بلوي و بغريب يتيم و بيوه چون همه فرماني تو آنچه فرودي مرا نه گشتم 14
از فرماني تو و نه فراموش كردم * و نه خوردم در انده‌ه ازو و نه بردلختم ازو در پليد و نه دادم
ازو بمرده شنويدم در قولي " خداي من بكردم چون همه آنچه فرودي مرا*نگاه كن از ماواي 15
خاصي تو از آن آسمان وآفرين كن مر قومي تو بيسرال و مر آن زمين آنچه بداده‌ى بايما چون
آنچه سوگند خوردي بپدراني ايما زميي دوشا شير و انگبين * اين روزي آن اين " خداي تو 16
فرمايا تراكردن مر آن رسمهاي آن ايمان و مر آن حكمها و نگاه داري و بكني [ايشانرا] در
همه دلي تو و در همه جاني تو*مر " بزرگي دادي اين روز ببودن بتو خدا و بودن در راهاي 17
او و بنگاه داشتن رسمهاي او و فرمانهاي او و حكمهاي او و بشنودن در قولي او* " بزرگ 18
كرد ترا اين روز ببودن باو بقومي بر گزيده چون آنچه سخن گفت بتو و بنگاه داشتن همه
فرمانهاي او*

*Quæ igitur cece, attuli primum 10
fructus terræ quam dediſti mihi Do-
mine. Et dimittes illud in conſpectu
Domini Dei tui, atque adorabis co-
ram Domino Deo tuo. Et lætabere 11
in omni bono quod dederit tibi Do-
minus Deus tuus & familiæ tuæ,
tu & Levita, & advena qui eſt
in medio tui. Cumque compleveris 12
decimæ omnem decimam provenie-
tis tui anno tertio, anno decimo, &
dederis Levitæ, peregrino, pupillo,
& viduæ, comederintque intra por-
tas tuas, & ſaturati fuerint:
Tunc dices coram Domino Deo tuo, 13
abſtuli ſanctum de domo mea, at-
que dedi illud Levitæ, & peregrino,
pupillo, & viduæ, ſecundum omne
mandatum tuum quod præcepiſti
mihi: non diverti à præcepto tuo,
nec oblitus ſum. Neque comedi in 14
triſtitia ex eo, nec inſumpſi quic-
quam ex eo in immundum, neque
dedi ex eo pro mortuo: auſcul-
tavi dicto Domini Dei mei, feci juxta
omne quod præcepiſti mihi.
Proſpice de habitaculo ſanctificatio- 15
nis tuæ, de cœlo, & benedic populo tuo
Iſrael, & terræ quam dediſti nobis,
ſicuti juravi patribus noſtris, terræ
profluenti lac & mel. Hodie 16
hæc hoc Dominus Deus tuus præci-
pit tibi facere ſtatuta iſta atque ju-
dicia: obſervabis itaque & facies
ea toto corde tuo & tota anima tua.
Dominio magnificiſti tribuiſti hu- 17
die ut ſit tibi in Deum, & ut am-
bules in viis ejus, & obſerves ſta-
tuta ejus & præcepta ejus ac judi-
cia ejus, & auſcultes dictio ejus.
Dominus quoque magnificavit te hu- 18
die ut ſis ei in populum electum,
quemadmodum locutus eſt tibi, &
obſerves omnia mandata ejus:

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* آنچه كميين كرد ترا درده وبنبال كرد در تو همه آن ضعيفان پسي تو وتو مانده 18
وبكرد ونه ترسيد خدايرا * وباشد در آسايش دادي " خداي تو بتو از همه دشمناني تو 19
از گرداكرد در زمين آنچه " خداي [تو] دها بتو اهستنا بميراث گرفتن آنرا مكو كي مر
ياد كردي عملت از فرودي آن آسمان نه فراموش كني *

Quomodo inſidias fecerit tibi in 18
via, & decaudaverit tibi omnes de-
biles quæ te,cùm eſſes l aſſus et æger,
& non timuit Deum. Erit ergò, 19
cùm requiem dederit tibi Dominus
Deus tuus ab omnibus inimicis tuis
circumcirca,in terra quam Dominus
Deus tuus dat tibi in poſſeſſionem
ad hereditate recipiendam,de-
lebis memorationem Amalec de ſub
cælo: ne obliviſcaris.

فصل بيست ششم *

CAP. XXVI.

ERit autem, cùmingreſſus fueris 1
terram quam Dñs Deus tuus dat tibi
in poſſeſſionem, & hæreditate acce-
peris eam, habitaveris in ea: Tunc 2
accipies de primis omnis fructûs ter-
ræ quam ingeres è terra tua quam
Dominus Deus tuus dat tibi, & po-
nes in cauſſro, ibique ad locum
quem elegerit Dominus Deus tuus ad
habitare faciendum nomen ſuum ibi:
Et venies ad ſacerdotem qui fuerit 3
in diebus illis,dicesque illi; Annun-
tio hodie Domino Deo tuo quod in-
greſſus ſim terram quam juravit
Dominus patribus noſtris dare no-
bis. Capiesque ſacerdos cauſſrum è 4
de manu tua, & dimittet illud co-
ram altari Domini Dei tui. Et re- 5
pondebis, ac dices coram Domino
Deo tuo; Pater meus,Aramæo terebat-
tur cruce, deſcendit in Ægyptum fe-
datque illic cum viris paucis, dein-
de fuit illic in gentem magnam, ro-
buſtam, ac multam. Et maleficêre- 6
tes nobis Ægyptii afflixerunt nos,
dederúntque ſuper nos opus durum.
Ingemuimus itaq; ad Dominũ Deum 7
patrum noſtrorũ,& ex audivit Domi-
nus vocem noſtram,& aſpexit affli-
ctionem noſtram, laſſitudinem no-
ſtram, & anguſtiam noſtram: Et 8
eduxit nos Dominus ex Ægypto ma-
nu valida, & brachio extenſo, &
terrore magno, & ſignis atque por-
tentis: Et introduxit nos ad locum 9
iſtum, dedítque nobis terram iſtam,
terram profluentem lac & mel.

* وباشد كه بيايي بآن زمين آنچه " خداي تو دها بتو اهستنا وميراث گيري آنرا وبنشيني 1
در آن*وبستاني از اوّل همه بري آن زمين آنچه بياوري از زميني تو آنچه " خداي تو دها بتو 2
وبنهي در سله وبروي بآن جا آنچه اختيار كند " خداي تو بسكن گيراندن نامي او
آنجا * وبيايي بآن كهن آنچه باشد در روزگاران ايشان وبگوئي باو آگاه كردم اين روز " 3
خداي تو كه بيامدم بآن زمين آنچه سوگند خورد " بپدراني ايما بدادن بايما * وبستاند 4
آن كهن آن سله از دستي تو وريها كند اويرا بپيشي مقبلي " خداي تو * وجواب دهي و 5
وبگوئي بپيشي " خداي تو ارمي گم كنا پدري من فرود شد بمصر وبنشست آنجا در مردماني
اندك بود آنجا بقومي بزرگ قوي وبسيار * بدي كردند بايما آن مصريان برنجاندند ايمارا 6
ودر بارزي افرشته ودر هيبتي بزرگ ودر نشانها ودر معجزها * [وبياوردند ايمارا و 7
بآن جاي آن اين] بداد بايما مر آن زميني آن اين زميني دوشا شير وانگبين *

Quando ingreſſus fueris terram, 1
quam Dominus Deus tuus dabit tibi
in poſſeſſionem, & poſſederis eam,
habitaveris in ea: Tunc tolles 2
de primis omnis frugibus ter-
ræ tuæ, quas ingeres è terra tua quam
Dominus Deus tuus dat tibi, & po-
nes in canſtro, ibique ad locum
quem elegerit Dominus Deus tuus ad
habitandum nomen ſuum ibi:
Et venies ad ſacerdotem qui fuerit 3
in diebus illis,dicesque ei; Annun-
tio hodie Domino Deo tuo quod in-
greſſus ſim terram quam juravit
Dominus patribus noſtris dare no-
bis. Capiesque ſacerdos canſtrum 4
de manu tua, & dimittet illud co-
ram altari Domini Dei tui. Et re- 5
pondebis, ac dices coram Domino
Deo tuo; Pater meus,Aramæo terebat-
tur cruce, deſcendit in Ægyptum, fe-
datque illic cum viris paucis, dein-
de fuit illic in gentem magnam, ro-
buſtam, ac multam. Et maleficêre- 6
tes nobis Ægyptii afflixerunt nos,
dederúntque ſuper nos opus durum.
Ingemuimus itaq; ad Dominũ Deum 7
patrum noſtrorũ,& ex audivit Domi-
nus vocem noſtram,& aſpexit affli-
ctionem noſtram, laſſitudinem no-
ſtram, & anguſtiam noſtram: Et 8
eduxit nos Dominus ex Ægypto ma-
nu valida, & brachio extenſo, &
terrore magno, & ſignis atque por-
tentis: Et introduxit nos ad locum 9
iſtum, dedítque nobis terram iſtam,
terram profluentem lac & mel.

* وبدادن ترابلند ازهمه قومها آنچه كرو بتهليل وبنلم وبشكهمندي وبدادن ترا قومي 19
خاص يהוה خداي تو چون آنچه سخن گفت۔

Ad deudum te ſublimiorem omnibus 19
gentibus quæ fecit, in laudationem, & in nomen, & in decorem, & ad reddendum te populum ſanctum Domino Deo tuo, quemadmodum locutus eſt.

فصل بيست هفتم۔

CAP. XXVII.

* بفرمود موسه و پيرايي يسرال مر آن قوم بگفتن نگاه دارمر همه آن فرمان آنچه من فرمايا شمارا 1
اين روز * وباشد در روزي آنچه بگذريد مر آن يردن بآن زمين آنچه يהוה خداي تو دها بتو
وبر انگيزاني [بتو] سنگهاي بزرگان وگچ گيري ايشانرا درگچ * وبنويسي ابر ايشان مر 3
همه سخنهاي آن تورة آن اين درگذشتني تو بسبب آنچه بيايي بآن زمين آنچه يהוה خداي
تودها بتو زميني دوشا شير وانگبين چون آنچه سخن گفت[ه] يהוה خداي پدراني تو بتو۔
* وباشد درگذشتني شما مر آن يردن بر انگيزانيد مر آن سنگها آن اينان آنچه من فرمايا 4
شمارا اين روز در كهي عيبل وگچ گيري ايشانرا درگچ * وآبدان كني آنجا مذبح [يהוה] 5
خداي تو مذبح سنگها نه عرضه كني ابر ايشان آهن * سنگهاي تمامان آبدان كني مر 6
مذبحي يהוה خداي تو وبر آوري ابر او عولها يהוה خداي تو * وذبحت كني سلميم وبخوري 7
آنجا وشاد باشي پيشي يהוה خداي تو * وبنويسي ابر آن سنگها مر همه سخنهاي آن تورة آن 8
اين مسرح نيكو * سخن گفت مشه وآن كهنان آن لاوان بهمه يسرال بگفتن گوش كن وبشنو و 9
يسرال آن روزي آن اين شدي بقوم يהוה خداي تو * وبشنوي در قولي يהוה خداي تو وبكني مر 10
فرمانهاي او ومر رسمهاي او آنچه من فرمايا ترا اين روز * بفرمود مشه مر آن قوم در روزي او 11
بگفتن * اينان بياستند بآمرين كردن آن قوم ابر كهي جريزيم درگذشتني شما مر آن 12
يردن شمعون لوي ويهوده ويشكر ويوسف وبنيمن * واينان بياستند ابر آن نفرين در 13
كوهي عيبل راوبن جد واشر وزبولين دن ونفتلي * وجواب دهند آن لاوان وبگويند 14
بهمه مردي يسرال آوازي بلند۔

* ארור איש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת יהוה מעשה ידי חרש וישם בסתר ועני כל העם ענו ואמרו אמן: ארור מסיג גבול רעהו ואמרו כל העם אמן: ארור משגה עור בדרך ואמרו כל העם אמן: ארור מטה משפט גר יתום ואלמנה ואמרו כל העם אמן: ארור שכב עם אשת אביו כי גלה כנף אביו ואמרו כל העם אמן: ארור שכב עם כל בהמה ואמרו כל העם אמן: ארור שכב עם אחותו בת אביו או בת אמו ואמרו כל העם אמן: ארור שכב עם חמותו ואמרו כל העם אמן: ארור מכה רעהו בסתר ואמרו כל העם אמן: ארור לקח שחד להכות נפש דם נקי ואמרו כל העם אמן: ארור לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם ואמרו כל העם אמן:

Maledictus fit homo qui fecerit ſculptile aut ſtatuam, abominationem Domino, opus manus artificis, & poſuerit in abſcondito: & reſpondebunt univerſi populus, & dicent; Amen. Maledictus ſit vilipendens patrem ſuum ac matrem ſuam: & dicet univerſus populus, Amen. Maledictus ſit ſubmovens terminum proximi ſui: & dicet univerſus populus, Amen. Maledictus ſit ſo-18 rorum cæcitate errans in via: & dicet univerſus populus, Amen. Maledictus ſit declinans judicium 19 proſelyti, pupilli, ac viduæ: & dicet univerſus populus, Amen. Ma-20 ledictus ſit concumbens cum uxore patris ſui; quia denudavit oram patris ſui: & dicet univerſus populus, Amen. Maledictus ſit con-21 cumbens cum quavis quadrupede: & dicet univerſus populus, Amen. Maledictus ſit concumbens cum ſoro-22 re ſua, filiâ patris ſui aut filiâ matris ſuæ: & dicet univerſus populus, Amen. Maledictus ſit concumbens cum ſocru 23 cum ſuâ: & dicet univerſus populus, Amen. Maledictus ſit percu-24 tiens proximum ſuum falſa delatione ſermonis clam: reſpondebunt omnes populi ſimul & dicent, Amen. Maledictus ſit 25 qui recipit teſtimonium ut interficiat hominem, ad effundendum ſanguinem innocentem: reſpondebunt omnes ipſi ſimul & dicent, Amen. Duodecim tribus unaquæque dicebat benedictiones vuveſtras & male-26 dictiones univerſim. Benedicentes vertebant facies ſuas ad unumquodque verbum è regione montis Gherizim, & dicebant; Benedictus ſit vir qui ſtabilit verba legis hujus ad illa faciendum. Maledicentes vertebant facies ſuas è regione montis Ebal, & dicebant; Maledictus ſit vir qui non ſtabilit verba legis hujus ut illa faciat: reſpondebant omnes ipſi ſimul & dicebant, Amen. Verba iſta dicta ſunt in Sioni, & repetita in tabernaculo, & tertiò dicta in campeſtribus Moab duodecim verbis & verbo unicuique tribui, & unumquodque mandatum ſanctum eſt exigima ſex juramentis.

CAP. XXVIII.

ET eris ſi audiendo audiveritis ſermonem Domini Dei veſtri, ſervando & faciendo omnia mandata ejus quæ ego præcipio vobis hodie, ponet vos Dominus Deus veſter excelſos & ſublimeſ ſuper omnes populos terræ. Et venient ſuper vos omnes benedictiones iſtæ, & apprehendent vos, quando auſcultaveritis ſermoni Domini Dei veſtri.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* نفرين آن مرد آنچه بكند تراشش ويخته مكروهي يהוה عملي دستي صانع وبنهد در نهاني 15
وجواب دهند همه آن قوم وبگويند امن * نفرين خوار كند پدري او ومادري او وبگويد 16
همه آن قوم امن * نفرين فرود گيرا حدي ياري او وبگويد همه آن قوم امن * نفرين غلط 17
اندا راكور در ره وبگويد همه آن قوم امن * نفرين ميل دها حكمي غريب يتيم وبيوه وبگويد 18
همه قوم امن * نفرين حسپا اواري زني پدري او كه برهنه كرد دامني پدري او وبگويد همه 19
قوم امن * نفرين حسپا اواري همه چهارپا وبگويد همه آن قوم امن * نفرين حسپا اواري 20
خواهري او دختري پدري او يا دختري مادري او وبگويد همه آن قوم امن * نفرين حسپا 21
اواري حوشدامني او وبگويد همه آن قوم امن * نفرين زنا ياري او در نهاني وبگويد همه آن 22
قوم امن * نفرين ستاليي رشوت بكشتني جان خوني آزاد وبگويد همه آن قوم امن * نفرين آنچه 23
نه بر انگيزاند مر سخنهاي آن تورة آن اين بكردن ايشانرا وبگويد همه آن قوم امن * 24
فصل بيست هشتم۔ 25
* وباشد اگر شنودن بشنوي در قولي يהוה خداي تو بنگاه داشتن بكردن همه فرمانهاي او آنچه من فرمايا ترا اين روز وبدهد 26
ترا يהוה خداي تو بلند ابر همه قومهاي آن زمين * بيايند ابر تو همه آن آمرنيهاي آن 1
اينان وبرسند ترا كه بشنوي در قولي يהוה خداي تو۔ 2

Maledictus ſit homo qui fecerit ſculptile aut ſtatuam, abominationem Domino, opus manus artificis, & poſuerit in abſcondito: & reſpondebunt univerſi populus, & dicent; Amen. Maledictus ſit vilipendens 16 patrem ſuum ac matrem ſuam: & dicet univerſus populus, Amen. Maledictus ſit ſubmovens terminum proximi ſui: & dicet univerſus populus, Amen. Maledictus ſit ſo- 18 rorum cæcitate errans in via: & dicet univerſus populus, Amen. Maledictus ſit declinans judicium 19 proſelyti, pupilli, ac viduæ: & dicet univerſus populus, Amen. Ma- 20 ledictus ſit concumbens cum uxore patris ſui; quia denudavit oram patris ſui: & dicet univerſus populus, Amen. Maledictus ſit con- 21 cumbens cum quavis quadrupede: & dicet univerſus populus, Amen. Maledictus ſit concumbens cum ſoro- 22 re ſua, filiâ patris ſui aut filiâ matris ſuæ: & dicet univerſus populus, Amen. Maledictus ſit concumbens cum ſocru 23 cum ſuâ: & dicet univerſus populus, Amen. Maledictus ſit percu- 24 tiens proximum ſuum falſa delatione ſermonis clam: reſpondebunt omnes populi ſimul & dicent, Amen. Maledictus ſit 25 qui recipit teſtimonium ut interficiat hominem, ad effundendum ſanguinem innocentem: reſpondebunt omnes ipſi ſimul & dicent, Amen. Duodecim tribus unaquæque dicebat benedictiones vuveſtras & male- 26 dictiones univerſim. Benedicentes vertebant facies ſuas ad unumquodque verbum è regione montis Gherizim, & dicebant; Benedictus ſit vir qui ſtabilit verba legis hujus ad illa faciendum. Maledicentes vertebant facies ſuas è regione montis Ebal, & dicebant; Maledictus ſit vir qui non ſtabilit verba legis hujus ut illa faciat: reſpondebant omnes ipſi ſimul & dicebant, Amen. Verba iſta dicta ſunt in Sioni, & repetita in tabernaculo, & tertiò dicta in campeſtribus Moab duodecim verbis & verbo unicuique tribui, & unumquodque mandatum ſanctum eſt exigima ſex juramentis.

CAP. XXVIII.

ET eris ſi audiendo audiveritis ſermonem Domini Dei veſtri, ſervando & faciendo omnia mandata ejus quæ ego præcipio vobis hodie, ponet vos Dominus Deus veſter excelſos & ſublimeſ ſuper omnes populos terræ. Et venient ſuper vos omnes benedictiones iſtæ, & apprehendent vos, quando auſcultaveritis ſermoni Domini Dei veſtri.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* نفرين آن مرد آنچه بكند تراشش ويخته مكروهي يהוה عملي دستي صانع وبنهد در نهاني 15
وجواب دهند همه آن قوم وبگويند امن * نفرين خوار كند پدري او ومادري او وبگويد 16
همه آن قوم امن * نفرين فرود گيرا حدي ياري او وبگويد همه آن قوم امن * نفرين غلط 17
اندا راكور در ره وبگويد همه آن قوم امن * نفرين ميل دها حكمي غريب يتيم وبيوه وبگويد 18
همه قوم امن * نفرين حسپا اواري زني پدري او كه برهنه كرد دامني پدري او وبگويد همه 19
قوم امن * نفرين حسپا اواري همه چهارپا وبگويد همه آن قوم امن * نفرين حسپا اواري 20
خواهري او دختري پدري او يا دختري مادري او وبگويد همه آن قوم امن * نفرين حسپا 21
اواري حوشدامني او وبگويد همه آن قوم امن * نفرين زنا ياري او در نهاني وبگويد همه آن 22
قوم امن * نفرين ستاليي رشوت بكشتني جان خوني آزاد وبگويد همه آن قوم امن * نفرين آنچه 23
نه بر انگيزاند مر سخنهاي آن تورة آن اين بكردن ايشانرا وبگويد همه آن قوم امن * 24
فصل بيست هشتم۔ 25
* وباشد اگر شنودن بشنوي در قولي يהוה خداي تو بنگاه داشتن بكردن همه فرمانهاي او آنچه من فرمايا ترا اين روز وبدهد 26
ترا يהוה خداي تو بلند ابر همه قومهاي آن زمين * بيايند ابر تو همه آن آمرنيهاي آن 1
اينان وبرسند ترا كه بشنوي در قولي يהוה خداي تو۔ 2

וְהַמַּשְׁפֵּא מִקְרָא וְכַמּוֹהוּ וּמִשְׁיחוּ מִשְׁמָנֵת
לֵיהוָה : וְהָיִיתֶ מְמֻשָּׁשׁ וְתָהָוִן חֲבִירָן ׃ 29

מֵילְפָא אֲמָא לְרַחֲקוּ עֲקַתְכוֹן וְלָא יְהֵי כְּבֵן מְחוֹי קוּשְׁיָא וְיִקְמָא דְמַשְׁשׁ
סַמָּא בְּפִילְיָא דְיָרוֹת לְעֵנֵי אוֹרְחָא לְסַחְפֵי לְכַנְוֹנוּתְהוֹן בְּאוֹרְחָא וְלָא תְצַלְּחוֹן
יֵרֵת אֲרְחָתְכוֹן וְתֶהָוֹן בְּרֵם עֲיָנֵיכוֹן בָּל יוֹמָא וְיָרֵיךְ דְּפָרִיק : אֲשֶׁרֶ
אֵיתָא תְּחַדֵּשׁ וְעִבֵד חוֹרָן וְשֵׁשׁ עִקְרֵה פִּיתָא חַבְנֵי וְלָא תֵיתֵב בֵּיהּ בָּרְמָא תְּנַצּוֹב
וְלָא תְחַלְּנִיהּ : 30

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

16
17 *نفرين تو در شهر ونفرين [تو] در دشت * نفرين سلّهي تو وسرشتهي تو * نفرين بري
18
19 شكمي تو وبري زميني تو ثُلهي ثَاوالي تو وحديرهاي ڤوسپندي تو * نفرين تو در آمدني
20 تو نفرين تو در بيرون آمدني تو * بفرستد " در تو مر آن لعنت مر آن آشوب ومر آن نفرين
21 در همه [رسشي] دستي تو آنچه بكني تا نيست شدني تو وتا گم شدني تو زود از جهتي [بدي]
22 عملهاي تو آنچه گذاشتي مرا * بچسپاند " در تو مر آن وتا تمام كردني او ترا در بالاي آن
23 زمين آنچه تو آيا بآنجا بميراث گردنش آورا * برزند ترا " در تبي سرد ودر تبي گرم ودر تبي
24 سوزنده ودر سرسام ودر شمشير ودر سموم ودر جليد وبتازند ترا تا گم شدني تو *
25 وباشند آسماني تو آنچه ابر سري تو مس وآن زمين آنچه فرودي تو آهن * بدهد "
26 مر بارانی ولايتي تو گرد وخاك از آن آسمان فرود آيد ابر تو تا نيست كردني تو *
27 بدهد ترا " زخم خورده بپيشي دشمنانی تو در راهي يكه بيرون آيي باو ودر
28 هفت راهها بگريزي بپيشي او وباشي بتفاريه بهمه مملكتهاي آن زمين * وباشد لاشي تو
29 بخورش بهمه مرغي آن آسمان وبچهاراپای آن زمين ونيست گرد كناي * برزند ترا "
30 در آبلهي مصر ودر بواسير ودر گري تر ودر كري خشك آنچه نه توانی بدرمان
31 يافتن * برزند ترا " در ديوانگي ودر كوري ودر آسوفتگي دل * وباشي پرسا
32 در نيمروز چون آنچه بپرسد آن كور در تم ونه بپرور باشي مر راههاي تو وباشي
33 خاصه ستم كشيده وجور رسيده همه آن روزگاران ونيست فرج دهاي * زن نامزد كني
34 ومردي دگر خانون نشانده آنرا خانه آبدان كني ونه نشيني درو رز بنشاني
35 ونه رز بري اويرا *

Maledictus eris in urbe, & maledictus eris in agro. Maledictum eris in canistrum tuum, & massa tua. Maledictus fructus ventris tui, & fructus terræ tuæ, grex boum tuarum, & foetæ ovium tuarum. Maledictus eris in ingressu tuo, & maledictus eris in egressu tuo. Mittet Dominus in te maledictionem, perturbationem, et increpationem in omni cui manum tuam apponens facies, donec exterminaris & perdaris citò propter pravitatem operum tuorum, quia dereliquisti me. Adhæret in te pestem Dominus donec consumpserit te de super terram quam tu ingrederis ad hæreditate accipiendam eam. Percutet te Dominus febre frigidâ, febre calidâ, & febre ardente, & phrenesi, & gladio, & vento fervente, & pruinâ, & persequatur te donec pereas. Sint cœli tui qui sunt super caput tuum, æreus : & terra quæ subter te, ferrea. Dabit Dominus pro imbre regionis tuæ pulverem & cinerem : de cœlo descendet super te usque ad annihilationem tui. Det te Dominus cadere coram inimicis tuis : per viam unam egredieris contra illum, & per septem vias fugies coram eo, eritque in vexationem omnibus regnis terræ. Erit tibi pabulum cadaver tuum in escam omni volucri cæli & quadrupedi terræ, nec erit quiquam colligens. Percutiet te Dilà pustulâ ægypti, & hæmorrhoidibus, & scabie insanabili, & scabie quæ non potes ullo medicamine curare. Percutiet te Dominus mania & cæcitate, & inquietudine cordis. Et palpabis meridie quemadmodum palpat cæcus in caligine, neque proteres vias in viis tuis : & eris tantummodo vim passus & injuriâ pressus omnibus diebus, nec erit qui liberet. Uxorem nomine desponsabis, & vir alius concumbet cum ea : domum ædificabis nec habitabis in ea : vineam plantabis nec prophanabis eam.

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

3 4 * آفرين تو در شهر آفرين تو در دشت * آفرين بري شكمي تو وبري زميني تو وبري چهاراپاي
5 تو ثُلهي ثَاوالي تو وحديرهاي ڤوسپندي تو * آفرين سلّهي تو وسرشتهي تو * آفرين تو در آمدني
6 7 تو وآفرين تو در بيرون آمدني تو * بفرستد " مر دشمناني تو آن بر حيران اندر تو زخم خورده گان
8 پيشي تو در راهي يكه بيرون آيند بتو ودر هفت راهها بگريزند بپيشي تو * بفرمايد " آوازي
9 تو مر آن آفرين در كندركهاي تو ودر همه رسشي دستي تو وآفرين كند ترا در زميني آنچه
10 " خداي تو دها بتو * بر انگيزانند ترا " باو بقومي خاص چون آنچه سوگند خورد بتو كه نگاه
11 داري مر فرمانهاي " خداي تو وبروي در راههاي او * وببينند همه قومهاي آن زمين
12 كه نامي " خوانده شد بر تو وبترسند از تو * وافي گذارد ترا " بنيكوئي در بري شكمي
13 تو وبر بري چهاراپاي تو ودر بري زميني تو در بري آن زمين آنچه سوگند خورد " بپدران تو
14 بدادن بتو * بگشايد " بتو مر خزينهي او آن نيكو مر آن آسمان بدادن مر بارانی زميني
15 تو در وقتي او وآفرين كردن مر همه عملي دستي تو وقرض دهي قومهاي بسياران وتو
16 نه قرض ستاني * وبدهد ترا " بسر ونه بدنبال وباشي خاصه ببالا ونه باشي بفرود كه
17 بسنوي بفرمانهاي " خداي تو آنچه من فرمايا ترا اين روز بنگاه داشتن وبكردن * ونه گردي
18 از همه آن سخنها آنچه من فرمايا شمارا اين روز راست وچپ برفتن پسي بتاني ديگران
19 بپرستيدن ايشانرا * وباشد اگر نه شنوي در قولي " خداي تو بنگاه داشتن بكردن مر
20 همه فرمانهاي او ورسمهاي او آنچه من فرمايا ترا اين روز بيايند ابر تو همه آن نفرينهاي
آن ايشان وبرسند ترا *

Benedictus eris in urbe, benedictus eris in agro. Benedictus fructus ventris tui, & fructus terræ tuæ, & fructus quadrupedis tui, grex boum tuarum, & foetæ ovium tuarum. Benedictum canistrum tuum & massa tua. Benedictus eris in ingressu tuo, & benedictus eris in egressu tuo. Dabit Dominus inimicos tuos insurgentes contra te, cæsa coram te : per viam unam egredientur in te, & per septem vias fugient coram te. Mandabit tecum Dominus benedictionem in apothecis tuis, & in omni cui accesseris manum tuam : & benedicet tibi in terra quam Dominus Deus tuus dat tibi. Suscitabit te Dominus sibi in populum sanctum, quemadmodum juravit tibi, cùm custodieris præcepta Domini Dei tui, & ambulaveris in viis ejus. Tunc percipient omnes populi terræ tibi quod nomen Domini invocatum sit super te, & timebunt à te. Et locupletabit te Dominus in bonum in fructu ventris tui, & in fructu quadrupedi tui, & in fructu terræ tuæ, super terram quam juravit Dominus patribus tuis dare tibi. Aperiet tibi Dominus thesaurum suum bonum, cælum, ut demittat pluviam terræ tuæ in tempore suo, & ad benedicendum omni operi manus tuæ : & mutuò dabis gentibus multis, tu verò mutuò non accipies. Dabitque te Dominus in caput, & non in caudam ; eritque semper tantùm in sublime, & non eris deorsùm, cùm auscultaveris mandatis Domini Dei tui, quæ ego præcipio tibi hodiè observare et facere : Neque declinaveris ab omnibus verbis quæ ego præcipio vobis hodiè dextrorsùm aut sinistrorsùm, eundo post deos alienos ad colendum eos. Erit autem, si non auscultaveris dictis Domini Dei tui observando facere omnia præcepta ejus & statuta ejus quæ ego præcipio tibi hodiè, venient super te omnes maledictiones istæ, & continget tibi.

וְיָשְׁבוּ בְּטֶחָה עַל אַדְמָתָם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה בְּשִׁבְרִי אֶת מֹטוֹת עֻלָּם וְהִצַּלְתִּים מִיַּד אֲשֶׁר עָבְדוּ בָם׃ 28 וְלֹא יִהְיוּ עוֹד בַּזָּה לַגּוֹיִם וְחַיַּת הָאָרֶץ לֹא תֹאכְלֵם וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח וְאֵין מַחֲרִיד׃ 29 וְהַקִּמֹתִי לָהֶם מַטָּע לְשֵׁם וְלֹא יִהְיוּ עוֹד כְּלֵה רָעָב בָּאָרֶץ וְלֹא יִשְׂאוּ עוֹד כְּלִמַּת הַגּוֹיִם׃ 30 וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אִתָּם וְהֵמָּה עַמִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ 31 וְאַתֶּם צֹאנִי צֹאן מַרְעִיתִי אָדָם אַתֶּם אֲנִי אֱלֹהֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* وباشند در تو بشان و معجز ودر نسلي تو تا جاويد * بدلي آنچه نه عبادت كردي 46
47 مي * خداي تو در شادي ودر خوشدلي از بسياري همه * وكار كني مر دشمنانی تو آنچه 48
بفرستد اورا * دراتو دراز گستگي ودر تشنگي ودر برهنگي ودر نيازمندي همه وبدهد
يوغي آهن ابر گردني تو تا نيست كردني او ترا * بر دارد * ابر تو قومي از دور از كناري 49
از زمين چون آنچه بپرد آن بسيمرغ قومي آنچه نه داني زبان او * قومي شرح رو آنچه نه آدم 50
[دارد] روي پير وكودك نه بخشايد * وبخورد بري چهارپاي تو وبري زميني تو تا نيست
سدني تو * نه باقي گذارد بتو دانه وشيره وروغن گلهي گاوانی تو وحدپرهاي 51
گوسپندي تو تا گم كردني او ترا * وسختي رساند بتو در همه دروازهاي تو تا فرود 52
آورد قلعهاي تو آن بلندان وآن عصارها آنچه تو توكل كنا در ايشان [در همه زميني
تو * وسختي رساند بتو در همه دروازهاي تو] در همه زميني تو آنچه [بداد] خداي تو بتو
* وبخوري بري شكمي تو گوشتي پسراني تو ودختراني تو آنچه بداد بتو خداي تو در 53
سختي ودر تنگي آنچه تنگي رساند بتو دشمني تو * آن مردي آن نازك در تو وآن 54
نازيده بغايت بد آيد چشمي او در برادري او ودر زني آغوشي او ودر باقي پسراني او
آنچه باقي ماند * از دادن بيكه ازيشان از گوشتي پسراني او آنچه بخورد از بي باقي ماندن 55
باي چيزي در سختي ودر دشخواري آنچه دشخواري كند بتو دشمني تو در همه
دروازهاي تو * آن نازكه وآن نازيده آنچه نه رسيد كفي پاي آن استادن ابر آن زمين 56
از نازيده بودن واز نازكي بد آيد چشمي آن در مردي آغوشي آن ودر پسري آن
ودر دختري آن * ودر ولد آن آن بيرون آيا از ميانی پاهاي آن ودر بچهاي او آنچه 57
برايد كه بخورد ايشانرا در نيازمندي همه در نهاني در سختي و در دشخواري آنچه
دشخواري رساند بتو دشمني تو در دروازهاي تو.

Ccc 2

Et antique iste in ſignum & portæ- 46
tum, & in ſæcula tua ſigne in æ- 47
ternum: Propterea quod non ſer- 47
vieris Domino Deo tuo in lætitia
& bona tuæ cordis ob multitudi-
nem omnium rerum. Et ſervebis 48
inimicis tuis, quos immiſerit Dom-
nus contra te, in fame, & ſiti, &
nuditate, & indigentia omnium
rerum: dabitque jugum ferreum
ſuper collum tuum, donec annihila-
verit te. Educabit Dominus contra 49
te gentem à longinquo, ab extremo
terræ, quemadmodum volat grypa,
gentem cujus linguam non audies:
Gentem impudentem ſa- 50
cies, quæ non honore habebit ſacrum
ſenis, & puero non miſerebitur:
& comedet fructum quadrupedis 51
tui, & fructum terræ tuæ, donec
ad exhibitionem tui: quæ non
relinquet tibi granum, & muſtum,
ac oleum, nec greges boum tuorum
& ſopta ovium tuarum, donec per-
diderit te. Et diſtribet obſe- 52
ſæ portæ tibi in omnibus portis
tuis, donec ad deſtitionem arcium
tuarum excelſarum, & caſtellorum
in quibus tu confidis, in tota terra
tua; diſtribet ſaepem ob oppugna-
tionem tibi in omnibus portis tuis in
tota terra tua quam dedit Dominus
Deus tuus tibi. Et comedes fructum 53
ventris tui, carnem filiorum tuorum
& filiarum tuarum quos dederit tibi
Dominus Deus tuus, in diſtributione
& angustia qua oppugnabit te inimi-
cus tuus: Si tener in te & de- 54
licatus valde, malignus erit oculus
ejus in fratrem ſuum, & in uxo-
rem ſinus ſui, & in reliquum filiæ
ſuæ quæ reliquit manſerint. Ne det 55
cuiquam illorum de carne filiorum
ſuorum quos comedet: eò quòd non
reliquum ſit ei quicquam in
diſtributione & diſtributione qua oppri-
get tibi inimicus tuus in omnibus
portis tuis. Tener & delicatus 56
cujus non exegit planta pedis
ſuæ per terram, quòd delicata ſit,
& pro teneritudine, malignus erit
oculus ejus in viro ſinus ſui, & in
filium ſuum, & in filiam ſuam, Et in 57
natum ſuū egredientem ab inter te-
des ſuas, & in fœtum ſuum quem pe-
perit: quia comedet eos pro egeſtate
omnium rerum etiam, in diſtribe & in
diſtributione quam obſidebit ſocie-
tibi inimicus tuus in portis tuis.

וְהָיָה כִּי יָבֹאוּ עָלֶיךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לְפָנֶיךָ וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבְךָ בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדִּיחֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה׃ 2 וְשַׁבְתָּ עַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְקֹלוֹ כְּכֹל אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם אַתָּה וּבָנֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ׃ 3 וְשָׁב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרִחֲמֶךָ וְשָׁב וְקִבֶּצְךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה׃ 4 אִם יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ׃ 5 וְהֵבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יָרְשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וִירִשְׁתָּהָ וְהֵיטִבְךָ וְהִרְבְּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ׃ 6 וּמָל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ׃ 7 וְנָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת כָּל הָאָלוֹת הָאֵלֶּה עַל אֹיְבֶיךָ וְעַל שֹׂנְאֶיךָ אֲשֶׁר רָדְפוּ אֹתָךְ׃ 8 וְאַתָּה תָּשׁוּב וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וְעָשִׂיתָ אֶת כָּל מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃ 9 וְהוֹתִירְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ בִּפְרִי בִטְנְךָ וּבִפְרִי בְהֶמְתְּךָ וּבִפְרִי אַדְמָתְךָ לְטוֹבָה כִּי יָשׁוּב יְהוָה לָשׂוּשׂ עָלֶיךָ לְטוֹב כַּאֲשֶׁר שָׂשׂ עַל אֲבֹתֶיךָ׃ 10 כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת כִּי תָשׁוּב אֶל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ׃ 11 כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לֹא נִפְלֵאת הִוא מִמְּךָ וְלֹא רְחֹקָה הִוא׃ 12 לֹא בַשָּׁמַיִם הִוא לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה לָנוּ הַשָּׁמַיְמָה וְיִקָּחֶהָ לָנוּ וְיַשְׁמִעֵנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה׃ 13 וְלֹא מֵעֵבֶר לַיָּם הִוא לֵאמֹר מִי יַעֲבָר לָנוּ אֶל עֵבֶר הַיָּם וְיִקָּחֶהָ לָנוּ וְיַשְׁמִעֵנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה׃ 14 כִּי קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֹד בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשֹׂתוֹ׃ 15 רְאֵה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב וְאֶת הַמָּוֶת וְאֶת הָרָע׃ 16 אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחָיִיתָ וְרָבִיתָ וּבֵרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ 17 וְאִם יִפְנֶה לְבָבְךָ וְלֹא תִשְׁמָע וְנִדַּחְתָּ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבַדְתָּם׃ 18 הִגַּדְתִּי לָכֶם הַיּוֹם כִּי אָבֹד תֹּאבֵדוּן לֹא תַאֲרִיכֻן יָמִים עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר אֶת הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לָרֶשֶׁת אֹתָהּ׃ 19 הַעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ הַחַיִּים וְהַמָּוֶת נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה וּבָחַרְתָּ בַּחַיִּים לְמַעַן תִּחְיֶה אַתָּה וְזַרְעֶךָ׃ 20 לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ וּלְדָבְקָה בוֹ כִּי הוּא חַיֶּיךָ וְאֹרֶךְ יָמֶיךָ לָשֶׁבֶת עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֵת לָהֶם׃

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* وچون بيايد بتو همه اين چيزها نعمت و لعنت كه نهادم پيش تو و ياد كني 58
59 در دل تو در همه امتها كه راند ترا خداي تو آنجا * و بازگردي تا خداي خود را و
بشنوي آواز او بهمه آنچه من فرمايم ترا امروز تو و پسران تو بهمه دل تو و بهمه
60 جان تو * آنگاه خداي تو باز آرد اسيران تو را و رحمت كند بتو و باز آرد ترا از
همه امتها كه پراگنده كرد ترا خداي تو آنجا * اگر باشد پراگندگان تو در كرانه
61 آسمان از آنجا جمع كند ترا خداي تو و از آنجا بگيرد ترا * و ببرد ترا خداي تو
بزمين كه ميراث گرفتند پدران تو و ميراث گيري آنرا و نيكي كند بتو و بسيار
62 كند ترا از پدران تو * و ختنه كند خداي تو دل تو و دل تخم تو تا دوست داري
خداي خود را بهمه دل تو و بهمه جان تو تا زنده باشي * و خداي تو بر نهد همه
63 لعنتها بر دشمنان تو و بر دشمنان تو كه ستم كردند بتو * و تو باز گردي و بشنوي
آواز خداي خود را و بكني همه فرمانها او كه فرمايم ترا امروز * و بيفزايد ترا
خداي تو بهمه كار دست تو در بار شكم تو و در بار بچه تو و در بار چارپاي تو
در نيكي كه شادي كند بتو خداي تو باز چنانكه شاد شد بر پدران تو * چون
بشنوي آواز خداي خود را تا نگاه داري فرمانها او و رسمهاي او كه نبشته است
در اين كتاب توريت * چون بازگردي بخداي خود را بهمه دل تو و بهمه جان تو
64 * نه دور است اين فرمان كه فرمودم امروز ترا نه بلند است * نه در آسمان است
كه گويي كه كيست كه برود ما را بآسمان و بگيرد ما را و بشنوانيد ما را تا
65 بكنيم آنرا * نه آنست بدريا كه گويي كه كيست كه برود ما را بدريا و بگيرد ما را
و بشنوانيد ما را تا بكنيم آنرا * نزديك است بتو اين سخن بسيار در دهن تو و در
66 دل تو تا بكني آنرا * بنگر كه نهادم پيش تو امروز زندگاني و نيكي و مرگ و بدي
67 * كه فرمايم ترا امروز تا دوست داري خداي خود را و بروي در راههاي او و نگاه
داري فرمانها او و رسمهاي او و حكمهاي او تا زنده باشي و بسيار شوي و بركت
68 كند بتو خداي تو در زمين كه تو بروي آنرا تا ميراث گيري * و اگر بگردد دل تو
و نشنوي و گمراه شوي و سجود كني خدايان ديگر را و بندگي كني ايشانرا * من
گفتم امروز شما را كه هلاك شويد هلاك شويد و دراز نكنيد روزگار بر زمين كه
تو بروي از آب اردن تا بگيري آنرا * من گواه گرفتم امروز بر شما آسمان و
زمين را كه نهادم پيش شما زندگاني و مرگ و نيكي و بدي را * تا دوست داري
خداي خود را و بشنوي آواز او و بچسبي بدو كه او زندگاني تو است و دراز كردن
روزگار تو تا بنشيني بر زمين كه سوگند خورد خداي تو بپدران تو ابراهيم و
اسحاق و يعقوب را كه بدهد ايشانرا.

Et cum venerint ſuper te omnes maledictiones iſtæ, & ad- 58
verſæ vox, & adhærebunt vobis donec pereatis: eò quòd non
auſcultaveris vocem Domini Dei veſtri, ſervando mandata ejus & 59
ſtatuta quæ mandavit vobis.

Hierof. 42. *Omnes arbores ve-*
ſtras & fructus terræ veſtræ poſ-
ſidebunt prædones.

Et venient ſuper vos omnes maledictiones iſtæ, & ad- 58
bærebunt vobis donec pereatis: eò quòd non
auſcultaveris vocem Domini Dei veſtri, ſervando mandata ejus & 59
ſtatuta quæ mandavit vobis.

Hierof. 42. *Omnes arbores ve-*
ſtras & fructus terræ veſtræ poſ-
ſidebunt prædones.

Ipſe vo- 46
bis ſuper eos in ſignum & portæ- 46
tum, & in ſæculo tua ſigne in æ- 47
ternum: Propterea quod non ſer- 47
vieris Domino Deo tuo in lætitia
& bona tuæ cordis ob multitudi-
nem omnium rerum. Et ſervebis 48
inimicis tuis, quos immiſerit Dom-
nus contra te, in fame, & ſiti, &
nuditate, & indigentia omnium
rerum: dabitque jugum ferreum
ſuper collum tuum, donec annihila-
verit te. Educabit Dominus contra 49
te gentem à longinquo, ab extremo
terræ, quemadmodum volat grypa,
gentem cujus linguam non audies:
Gentem impudentem ſa- 50
cies, quæ non honore habebit ſacrum
ſenis, & puero non miſerebitur:
& comedet fructum quadrupedis 51
tui, & fructum terræ tuæ, donec
ad exhibitionem tui: quæ non
relinquet tibi granum, & muſtum,
ac oleum, nec greges boum tuorum
& ſopta ovium tuarum, donec per-
diderit te. Et diſtribet obſe- 52
ſæ portæ tibi in omnibus portis
tuis, donec ad deſtitionem arcium
tuarum excelſarum, & caſtellorum
in quibus tu confidis, in tota terra
tua; diſtribet ſaepem ob oppugna-
tionem tibi in omnibus portis tuis in
tota terra tua quam dedit Dominus
Deus tuus tibi. Et comedes fructum 53
ventris tui, carnem filiorum tuorum
& filiarum tuarum quos dederit tibi
Dominus Deus tuus, in diſtributione
& angustia qua oppugnabit te inimi-
cus tuus: Si tener in te & de- 54
licatus valde, malignus erit oculus
ejus in fratrem ſuum, & in uxo-
rem ſinus ſui, & in reliquum filiæ
ſuæ quæ reliquit manſerint. Ne det 55
cuiquam illorum de carne filiorum
ſuorum quos comedet: eò quòd non
reliquum ſit ei quicquam in
diſtributione & diſtributione qua oppri-
get tibi inimicus tuus in omnibus
portis tuis. Tener & delicatus 56
cujus non exegit planta pedis
ſuæ per terram, quòd delicata ſit,
& pro teneritudine, malignus erit
oculus ejus in viro ſinus ſui, & in
filium ſuum, & in filiam ſuam, Et in 57
natum ſuū egredientem ab inter te-
des ſuas, & in fœtum ſuum quem pe-
perit: quia comedet eos pro egeſtate
omnium rerum etiam, in diſtribe & in
diſtributione quam obſidebit ſocie-
tibi inimicus tuus in portis tuis.

Et antique iste in ſignum & portæ- 46
tum, & in ſæcula tua ſigne in æ- 47
ternum: Propterea quod non ſer- 47
vieris Domino Deo tuo in lætitia
& bona tuæ cordis ob multitudi-
nem omnium rerum. Et ſervebis 48
inimicis tuis, quos immiſerit Dom-
nus contra te, in fame, & ſiti, &
nuditate, & indigentia omnium
rerum: dabitque jugum ferreum
ſuper collum tuum, donec annihila-
verit te. Educabit Dominus contra 49
te gentem à longinquo, ab extremo
terræ, quemadmodum volat grypa,
gentem cujus linguam non audies:
Gentem impudentem ſa- 50
cies, quæ non honore habebit ſacrum
ſenis, & puero non miſerebitur:
& comedet fructum quadrupedis 51
tui, & fructum terræ tuæ, donec
ad exhibitionem tui: quæ non
relinquet tibi granum, & muſtum,
ac oleum, nec greges boum tuorum
& ſopta ovium tuarum, donec per-
diderit te. Et diſtribet obſe- 52
ſæ portæ tibi in omnibus portis
tuis, donec ad deſtitionem arcium
tuarum excelſarum, & caſtellorum
in quibus tu confidis, in tota terra
tua; diſtribet ſaepem ob oppugna-
tionem tibi in omnibus portis tuis in
tota terra tua quam dedit Dominus
Deus tuus tibi. Et comedes fructum 53
ventris tui, carnem filiorum tuorum
& filiarum tuarum quos dederit tibi
Dominus Deus tuus, in diſtributione
& angustia qua oppugnabit te inimi-
cus tuus: Si tener in te & de- 54
licatus valde, malignus erit oculus
ejus in fratrem ſuum, & in uxo-
rem ſinus ſui, & in reliquum filiæ
ſuæ quæ reliquit manſerint. Ne det 55
cuiquam illorum de carne filiorum
ſuorum quos comedet: eò quòd non
reliquum ſit ei quicquam in
diſtributione & diſtributione qua oppri-
get tibi inimicus tuus in omnibus
portis tuis. Tener & delicatus 56
cujus non exegit planta pedis
ſuæ per terram, quòd delicata ſit,
& pro teneritudine, malignus erit
oculus ejus in viro ſinus ſui, & in
filium ſuum, & in filiam ſuam, Et in 57
natum ſuū egredientem ab inter te-
des ſuas, & in fœtum ſuum quem pe-
perit: quia comedet eos pro egeſtate
omnium rerum etiam, in diſtribe & in
diſtributione quam obſidebit ſocie-
tibi inimicus tuus in portis tuis.

Box tuus erit maledictus in civi- 31
ſpella tui, & non comedes ex eo:
aſinus tuus vapsus ab ante
te, & non reverteretur ad eos: ovis
tua data inimicis tuis, &
non erit tibi liberationis dator:
Filii tui & filiæ tuæ dati 32
populo alteri, & oculi tui videntes
corrumpentur propter illos tota die:
nec erit in potestate manûs tuæ.
Fructum terræ tuæ & omnem la- 33
borem quem ſuſceperis, comedet
populus quem non noſti: & eris
tantummodo vim paſſus & pulſa-
tus omnibus diebus. Et inſipientibus 34
ſua ob opparitionem oculi tui eorum
quam videbis. Percutiet te Domi-
nus paſtulâ peſſimâ in genibus &
in cruribus quibus non poteris ſa-
nari, à planta pedis tui & uſque
ad verticem tuum. Abducet Domi- 36
nus te & regem tuum quem conſti-
tuerit ſuper te, ad populum quem
non noſti tu & patres tui, colefque
ibi idola alienæ, lignum & lapidem.
Et eris in ſtupore, & in parabo- 37
lam, & in fabulam inter omnes po-
pulos ad quos pellet te Dominus.
Semen multum educes in agrum, 38
& parum colliges, quia comedet
illud locuſta. Vineas plantabis, & 39
colas, & vinum non bibes, neque
colliges, quia comedet illud vermis.
Olive eris tibi in omni termino 40
tuo; at oleum non extrudet, quia
defluet olea tua. Filios ac fi- 41
lias generabis; & non erunt tibi,
quia abibunt in captivitatem.
Omnem arborem tuam, & fructum 42
terræ tuæ hæreditate accipies tere-
do. Peregrinus qui eſt in medio tui 43
aſcendet ſuper te ſuperinè, ſuperinè:
tu verò deſcendes infernè, infernè:
ipſe fœneravit debit tibi, tu autem 44
fœnerari non debes ei: ipſe erit
in caput, & tu eris in caudam.
Et venient ſuper te omnes male- 45
dictiones iſtæ, & perſequentur te,
& pervenient ad te, donec ad an-
nihilationem tui: quòd non au-
ſcultaveris dictis Domini Dei tui,
cuſtodiendo præcepta ejus & ſtatuta
ejus quæ præcepit tibi.

בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה׃ 4 בָּרוּךְ פְּרִי בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ וּפְרִי בְהֶמְתֶּךָ שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ׃ 5 בָּרוּךְ טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ׃ 6 בָּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ׃ 7 יִתֵּן יְהוָה אֶת אֹיְבֶיךָ הַקָּמִים עָלֶיךָ נִגָּפִים לְפָנֶיךָ בְּדֶרֶךְ אֶחָד יֵצְאוּ אֵלֶיךָ וּבְשִׁבְעָה דְרָכִים יָנוּסוּ לְפָנֶיךָ׃ 8 יְצַו יְהוָה אִתְּךָ אֶת הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ 9 יְקִימְךָ יְהוָה לוֹ לְעַם קָדוֹשׁ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָךְ כִּי תִשְׁמֹר אֶת מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָלַכְתָּ בִּדְרָכָיו׃ 10 וְרָאוּ כָל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהוָה נִקְרָא עָלֶיךָ וְיָרְאוּ מִמֶּךָּ׃ 11 וְהוֹתִירְךָ יְהוָה לְטוֹבָה בִּפְרִי בִטְנְךָ וּבִפְרִי בְהֶמְתְּךָ וּבִפְרִי אַדְמָתְךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לָתֵת לָךְ׃ 12 יִפְתַּח יְהוָה לְךָ אֶת אוֹצָרוֹ הַטּוֹב אֶת הַשָּׁמַיִם לָתֵת מְטַר אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ וְלָבֵרֵךְ אֵת כָּל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה׃ 13 וְנָתַנְךָ יְהוָה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזָנָב וְהָיִיתָ רַק לְמַעְלָה וְלֹא תִהְיֶה לְמַטָּה כִּי תִשְׁמַע אֶל מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת׃ 14 וְלֹא תָסוּר מִכָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם יָמִין וּשְׂמֹאל לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם׃ 15 וְהָיָה אִם לֹא תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגוּךָ׃ 16 אָרוּר אַתָּה בָּעִיר וְאָרוּר אַתָּה בַּשָּׂדֶה׃ 17 אָרוּר טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ׃ 18 אָרוּר פְּרִי בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ׃ 19 אָרוּר אַתָּה בְּבֹאֶךָ וְאָרוּר אַתָּה בְּצֵאתֶךָ׃ 20 יְשַׁלַּח יְהוָה בְּךָ אֶת הַמְּאֵרָה אֶת הַמְהוּמָה וְאֶת הַמִּגְעָרָה בְּכֹל מִשְׁלַח יָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַד הִשָּׁמְדְךָ וְעַד אַבֶּדְךָ מַהֵר מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֶיךָ אֲשֶׁר עֲזַבְתָּנִי׃ 21 יַדְבֵּק יְהוָה בְּךָ אֶת הַדֶּבֶר עַד כַּלֹּתוֹ אֹתְךָ מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתָּה בָא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ 22 יַכְּךָ יְהוָה בַּשַּׁחֶפֶת וּבַקַּדַּחַת וּבַדַּלֶּקֶת וּבַחַרְחֻר וּבַחֶרֶב וּבַשִּׁדָּפוֹן וּבַיֵּרָקוֹן וְרָדְפוּךָ עַד אָבְדֶךָ׃ 23 וְהָיוּ שְׁמֵיךָ אֲשֶׁר עַל רֹאשְׁךָ נְחֹשֶׁת וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר תַּחְתֶּיךָ בַּרְזֶל׃ 24 יִתֵּן יְהוָה אֶת מְטַר אַרְצְךָ אָבָק וְעָפָר מִן הַשָּׁמַיִם יֵרֵד עָלֶיךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ׃ 25 יִתֶּנְךָ יְהוָה נִגָּף לִפְנֵי אֹיְבֶיךָ בְּדֶרֶךְ אֶחָד תֵּצֵא אֵלָיו וּבְשִׁבְעָה דְרָכִים תָּנוּס לְפָנָיו וְהָיִיתָ לְזַעֲוָה לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃ 26 וְהָיְתָה נִבְלָתְךָ לְמַאֲכָל לְכָל עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאֵין מַחֲרִיד׃ 27 יַכְּךָ יְהוָה בִּשְׁחִין מִצְרַיִם וּבָעֳפָלִים וּבַגָּרָב וּבַחֶרֶס אֲשֶׁר לֹא תוּכַל לְהֵרָפֵא׃ 28 יַכְּךָ יְהוָה בְּשִׁגָּעוֹן וּבְעִוָּרוֹן וּבְתִמְהוֹן לֵבָב׃ 29 וְהָיִיתָ מְמַשֵּׁשׁ בַּצָּהֳרַיִם כַּאֲשֶׁר יְמַשֵּׁשׁ הָעִוֵּר בָּאֲפֵלָה וְלֹא תַצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶיךָ וְהָיִיתָ אַךְ עָשׁוּק וְגָזוּל כָּל הַיָּמִים וְאֵין מוֹשִׁיעַ׃ 30 אִשָּׁה תְאָרֵשׂ וְאִישׁ אַחֵר יִשְׁכָּבֶנָּה בַּיִת תִּבְנֶה וְלֹא תֵשֵׁב בּוֹ כֶּרֶם תִּטַּע וְלֹא תְחַלְּלֶנּוּ׃ 31 שׁוֹרְךָ טָבוּחַ לְעֵינֶיךָ וְלֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ חֲמֹרְךָ גָּזוּל מִלְּפָנֶיךָ וְלֹא יָשׁוּב לָךְ צֹאנְךָ נְתֻנוֹת לְאֹיְבֶיךָ וְאֵין לְךָ מוֹשִׁיעַ׃ 32 בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ נְתֻנִים לְעַם אַחֵר וְעֵינֶיךָ רֹאוֹת וְכָלוֹת אֲלֵיהֶם כָּל הַיּוֹם וְאֵין לְאֵל יָדֶךָ׃ 33 פְּרִי אַדְמָתְךָ וְכָל יְגִיעֲךָ יֹאכַל עַם אֲשֶׁר לֹא יָדָעְתָּ וְהָיִיתָ רַק עָשׁוּק וְרָצוּץ כָּל הַיָּמִים׃ 34 וְהָיִיתָ מְשֻׁגָּע מִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ 35 יַכְּךָ יְהוָה בִּשְׁחִין רָע עַל הַבִּרְכַּיִם וְעַל הַשֹּׁקַיִם אֲשֶׁר לֹא תוּכַל לְהֵרָפֵא מִכַּף רַגְלְךָ וְעַד קָדְקֳדֶךָ׃ 36 יוֹלֵךְ יְהוָה אֹתְךָ וְאֶת מַלְכְּךָ אֲשֶׁר תָּקִים עָלֶיךָ אֶל גּוֹי אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ וְעָבַדְתָּ שָׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים עֵץ וָאָבֶן׃ 37 וְהָיִיתָ לְשַׁמָּה לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה בְּכֹל הָעַמִּים אֲשֶׁר יְנַהֶגְךָ יְהוָה שָׁמָּה׃ 38 זֶרַע רַב תּוֹצִיא הַשָּׂדֶה וּמְעַט תֶּאֱסֹף כִּי יַחְסְלֶנּוּ הָאַרְבֶּה׃ 39 כְּרָמִים תִּטַּע וְעָבָדְתָּ וְיַיִן לֹא תִשְׁתֶּה וְלֹא תֶאֱגֹר כִּי תֹאכְלֶנּוּ הַתֹּלָעַת׃ 40 זֵיתִים יִהְיוּ לְךָ בְּכֹל גְּבוּלֶךָ וְשֶׁמֶן לֹא תָסוּךְ כִּי יִשַּׁל זֵיתֶךָ׃ 41 בָּנִים וּבָנוֹת תּוֹלִיד וְלֹא יִהְיוּ לָךְ כִּי יֵלְכוּ בַּשֶּׁבִי׃ 42 כָּל עֵצְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ יִירַשׁ צְלָצַל׃ 43 הַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ יַעֲלֶה עָלֶיךָ מַעְלָה מָעְלָה וְאַתָּה תֵּרֵד מַטָּה מָטָּה׃ 44 הוּא יַלְוְךָ וְאַתָּה לֹא תַלְוֶנּוּ הוּא יִהְיֶה לְרֹאשׁ וְאַתָּה תִּהְיֶה לְזָנָב׃ 45 וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל הַקְּלָלָה הַזֹּאת וְרָדָפוּךָ וְהִשִּׂיגוּךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ כִּי לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקָּתָיו אֲשֶׁר צִוָּךְ׃ 46 וְהָיוּ בְךָ לְאוֹת וּלְמוֹפֵת וּבְזַרְעֲךָ עַד עוֹלָם׃ 47 תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עָבַדְתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוּב לֵבָב מֵרֹב כֹּל׃ 48 וְעָבַדְתָּ אֶת אֹיְבֶיךָ אֲשֶׁר יְשַׁלְּחֶנּוּ יְהוָה בָּךְ בְּרָעָב וּבְצָמָא וּבְעֵרֹם וּבְחֹסֶר כֹּל וְנָתַן עֹל בַּרְזֶל עַל צַוָּארֶךָ עַד הַשְׁמִידוֹ אֹתָךְ׃ 49 יִשָּׂא יְהוָה עָלֶיךָ גּוֹי מֵרָחוֹק מִקְצֵה הָאָרֶץ כַּאֲשֶׁר יִדְאֶה הַנָּשֶׁר גּוֹי אֲשֶׁר לֹא תִשְׁמַע לְשֹׁנוֹ׃ 50 גּוֹי עַז פָּנִים אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא פָנִים לְזָקֵן וְנַעַר לֹא יָחֹן׃ 51 וְאָכַל פְּרִי בְהֶמְתְּךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ אֲשֶׁר לֹא יַשְׁאִיר לְךָ דָּגָן תִּירו

Hæ sunt verba pacti quæ præcepit Dominus Iesu Mosi ſili pangere cum filiis Israel in terra Moab, præter pactum quod pepigit cum eis in Horeb. Vocauit itaque Moſi filios uniuerſos Iſrael, dixitq; eis, Vos oculis uestris uidiſtis omnia quæ fecit Dominus in terra Ægypti, Pharaoni & omnibus ſeruis eius, & uniuerſæ terræ eius, Tentationes magnas quas uiderunt oculi tui, ſignaq; ac portenta magna illa: Neque tamen dedit Dominus cordi uel cognoſcendum, & auribus ad audiendum, uſque ad diem hanc. Et deduxi uos quadraginta annis per deſertum: non inueterauerunt ueſtimenta ueſtra de ſuper uobis, calceus quoque pedum ueſtrorum non uetuſtate de ſuper peribat tuum. Panem non comeſtiſ, & uinum ac inebriamentum non bibiſtis: ut ſcires quòd ego ſum Dominus Deus ueſter. Et ueniſtis ad locum iſtum: egreſſuſq; que eſt Sihon rex Heſbon & Og rex Baſan in occurſum noſtrum ad prælium, & percuſſimus eos: Et cepimus terram eius in poſſeſſionem, dimiſimusq; eam ut eſſet ſortis uicis Rubenitis, & Gadites, & dimidiæ tribui Manaſſe. Cuſtodite igitur uerba pacti huius, & facite ea, ut prudenter agatis in omni quod facietis. Vos cuncti ſtatis hodie coram Domino Deo ueſtro, capitanei ueſtri tribuum ueſtrarum, seniores ueſtri, & principes ueſtri, omnes uiri Iſrael: Paruuli ueſtri, mulieres ueſtræ, & peregrini ueſtri qui ſunt in medio caſſrorum ueſtrorum, à ſuccidente ligna ueſtra, uſque ad haurientem aquas ueſtras. Vt non tranſgrediamini fœdus Domini Dei ueſtri, & iuſiurandum quod Dominus Deus ueſter pepigit uobiſcum hodie.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* فصل بيست نهم *

1 * اينان سخنهاي [آن شرط] آنچه بفرمود ¶ مر موسه ببريدن اورا بني يسرائي در زميني
2 مواب بجز آن شرط آنچه ببريد اورا در حرب * بخواند موسه بهمه يسرائيان گفت بايشان
3 شما بديديد مر همه آنچه بكرد ¶ بچشم ديدي شما در زميني مصر بفرعه و بهمه بنده گاني او
4 و بهمه ولايتي او * آن آزمايشهاي آن بزرگان آنچه بديدند چشماني تو آن نشانها و آن
5 معجزهاي آن بزرگان آن ايشان * و نه داد ¶ بشما دل بداستن و چشمان بديدن
6 و گوشها بشنويدن تا آن روزي آن اين * و ببردم شمارا چهل سال در بيابان نه كهنه
7 شدنه جامهاي شما از بالاي شما و كفشي تو نه كهنه شد از بالاي پايي تو * نان نه
8 خورديد و مي و مستكره نه آشاميديد بسبب بدانيد كه من ¶ خداي شما * بياميديد
9 آن جايي آن اين بيرون آمد سيحن پادشاهي حشبون و عوج پادشاهي آن بشن پيديرهي
10 ايما بكارزار بزديم ايشانرا * و بستانديم مر ولايتي ايشان و بداديم آنرا [باحستا] براوبني
11 رحبي و بنيهمي قبيلهي منسه * و نگاه داريد مر سخنهاي آن شرط آن اين و بكنيد
12 ايشانرا بسبب عاقل باشيد در همه آنچه بكنيد * شما استادگان اين روز جملهي
13 شما ببيشي ¶ خداي شما سروراني شما قبيلهاي شما پيراني شما و مهتراني شما همه
14 مردي ايسرال * طفلاني شما زناني شما و غريبي تو آنچه در دروازهاي تو از بر چيناي
15 هيزمهاي تو تا كشاي آبي تو * بگذشتي تو در شرطي ¶ خداي تو و در سوگندي
16 او آنچه [:] خداي تو برّا تو امروزي تو اين روز * بسبب بر انگيزاندن ترا اين روز باو بقوم
17 و اوباشد بتو بخدا چون آنچه سخن گفت بتو و چون آنچه سوگند خورد بپدراني تو
18 ابرهم بيصحق و بيعقوب *

* اگر نه نگاه داري بكردن مر همه سخنهاي آن توره آن اين آن نوشتگان در
19 كتاب آن اين بترسيدن مر آن نامي آن عزيز و آن هيبتوار آن اين مر ¶ خداي تو
20 * وجدا كند ¶ مر ترا خداي تو بر همه بدي نسلي تو زخمهاي بزرگان و استواران
21 * و بيماريهاي بدان و استواران * و باز گرداند در تو مر همه اندوهي مصر آنچه
22 بترسيدي از پيشي ايشان و چسپند در تو * نيز همه بيماري و همه زخم آنچه نه نوسته
23 در كتاب آن توره آن اين بر آورد ايشانرا ¶ ابر تو تا بنيست كردن ترا * و باقي مانيد
24 در مردماني اندك بدلي آنچه بوديد چون ستارهاي آن آسمان بسياري كه نه شنويدي در
25 قولي ¶ خداي تو * و باشد چون آنچه شادي كرد ¶ ابر شما بنيكوي كردني شما و
26 و بسيار كردن شمارا همچنين شادي كند ¶ [ابر شما] بگم كردن شمارا و بنيست
27 كردن شمارا و بر كنده آييد از بالاي آن زمين آنچه تو آيا آنجا بميراث گرفتن آنرا
28 * و براگنده كند ترا ¶ در همه آن قومها از كناري آن زمين و تا كناري آن زمين
29 و بپرستش كني آنجا بتاني دگران آنچه نه دانستي تو و بپدراني تو چوب و سنگ *
30 * و در قومها آن ايشان نه قرار يابي و نه باشد آسايش بكف پاي تو و بدهد ¶ بتو
31 [آنجا] دل لرزا و تاريكي چشمان و اندوهي جان * و باشند حياتي تو آويختگان بتو
32 از مقابل و بسهمي شب و روز و نه استوار باشي در زندگي تو * در بامداد
33 بگوئي كه بدهد ايوار و در ايوار بگوئي كه بدهد بامداد از سهمي دلي تو آنچه
34 بسهمي واز نمايشي چشماني تو آنچه ببيني * و باز گرداند ترا ¶ بمصر در كشتيها
35 در راهي آنچه گفتم بتو نه افزني نيز بديدن آنرا و فروخته شويد آنجا [بدشمناني تو]
36 بيندگان و بپرستاران و نيست خراي *

Nisi obſeruaueris factre omnia verba legis ſcripta in libro iſto, timendo nomen gloriſum & terribile iſtud, Dominum Deum tuum: Seliget quidem Dominus plagam tuam, & plagas ſobolis tuæ, plagas magnas & fidiles, & infirmitates malas ac fidiles. Conuertetque in te omnes ægritudines ægypti, quas timuiſti, & adhærebunt tibi. Omnem etiã infirmitatem & omnem plagam quæ non eſt ſcripta in libro legis huius, inducet Dominus ſuper te, donec ad annihilationem tui. Et relinqui mercibilis eorum ualde pauci: pro eo quòd eratis ſicut ſtellæ cæli in multitudinem: quia non audiuiſtis uocẽ Domini tui. Et fecit eris, quemadmodum lætatus eſt Dominus ſuper uos, benefaciendo uobis & multiplicando uos: ſic lætabitur Dominus ſuper uos, perdendo uos & annihilando uos, & extirpabimini de ſuper terram quam tu ingrederis ad hæreditate eã poſſidendam eam. Et diſperget te Dominus in omnes populos, ab extremo terræ & uſque ad extremum terræ: colebisq; ibi Idola aliena quæ non nouiſti tu & patres tui, lignum & lapidem. In ſ gentibus quoque illis permanentiam non dices, neq; erit requies plantæ pedis: dabit enim Dominus tibi ibi cor tremens, & caligines oculorum, & marorem animæ. Et erunt uitæ tuæ ſuſpenſæ e6 tibi ex aduerſo, & pauebis nocte & die, nec tutus eris in uita tua. Mane 67 quidem dices, Quis dabit uesperam? & ueſperã dices, Quis dabit mane? ex pauore cordis tui quo pauebis, & ex apparitione oculorum tuorum quam uidebis. Reduc 68 cetque te Dominus in Aegyptum in nauibus per uiam de qua dixi tibi: Non addes amplius uidere eam: & uendici eibi illic inimicis tuis in ſeruos ac ancillas, & non erit emptor.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

CAP. XXIX.

* فصل بيست نهم *

1 * اينان سخنهاي [آن شرط] آنچه بفرمود ¶ مر موسه ببريدن اورا در زميني پسرائي در زميني
2 مواب بجز آن شرط آنچه ببريد اورا در حرب * بخواند موسه بهمه پسرائيان گفت بايشان
3 شما بديديد مر همه آنچه بكرد ¶ بچشم ديدي شما در زميني مصر بفرعه و بهمه بنده گاني او
4 و بهمه ولايتي او * آن آزمايشهاي آن بزرگان آنچه بديدند چشماني تو آن نشانها و آن
5 معجزهاي آن بزرگان آن ايشان * و نه داد ¶ بشما دل بداستن و چشمان بديدن
6 و گوشها بشنويدن تا آن روزي آن اين * و ببردم شمارا چهل سال در بيابان نه كهنه
7 شدنه جامهاي شما از بالاي شما و كفشي تو نه كهنه شد از بالاي پايي تو * نان نه
8 خورديد و مي و مستكره نه آشاميديد بسبب بدانيد كه من ¶ خداي شما * بياميديد
9 آن جايي آن اين بيرون آمد سيحن پادشاهي حشبون و عوج پادشاهي آن بشن پيديرهي
10 ايما بكارزار بزديم ايشانرا * و بستانديم مر ولايتي ايشان و بداديم آنرا [باحستا] براوبني
11 رحبي و بنيهمي قبيلهي منسه * و نگاه داريد مر سخنهاي آن شرط آن اين و بكنيد
12 ايشانرا بسبب عاقل باشيد در همه آنچه بكنيد * شما استادگان اين روز جملهي
13 شما ببيشي ¶ خداي شما سروراني شما قبيلهاي شما پيراني شما و مهتراني شما همه
14 مردي ايسرال * طفلاني شما زناني شما و غريبي تو آنچه در دروازهاي تو از بر چيناي
15 هيزمهاي تو تا كشاي آبي تو * بگذشتي تو در شرطي ¶ خداي تو و در سوگندي
16 او آنچه [:] خداي تو برّا تو امروزي تو اين روز * بسبب بر انگيزاندن ترا اين روز باو بقوم
17 و اوباشد بتو بخدا چون آنچه سخن گفت بتو و چون آنچه سوگند خورد بپدراني تو
18 ابرهم بيصحق و بيعقوب *

* اگر نه نگاه داري بكردن مر همه سخنهاي آن توره آن اين آن نوشتگان در
19 كتاب آن اين بترسيدن مر آن نامي آن عزيز و آن هيبتوار آن اين مر ¶ خداي تو
20 * وجدا كند ¶ مر ترا خداي تو بر همه بدي نسلي تو زخمهاي بزرگان و استواران
21 * و بيماريهاي بدان و استواران * و باز گرداند در تو مر همه اندوهي مصر آنچه
22 بترسيدي از پيشي ايشان و چسپند در تو * نيز همه بيماري و همه زخم آنچه نه نوسته
23 در كتاب آن توره آن اين بر آورد ايشانرا ¶ ابر تو تا بنيست كردن ترا * و باقي مانيد
24 در مردماني اندك بدلي آنچه بوديد چون ستارهاي آن آسمان بسياري كه نه شنويدي در
25 قولي ¶ خداي تو * و باشد چون آنچه شادي كرد ¶ ابر شما بنيكوي كردني شما و
26 و بسيار كردن شمارا همچنين شادي كند ¶ [ابر شما] بگم كردن شمارا و بنيست
27 كردن شمارا و بر كنده آييد از بالاي آن زمين آنچه تو آيا آنجا بميراث گرفتن آنرا
28 * و براگنده كند ترا ¶ در همه آن قومها از كناري آن زمين و تا كناري آن زمين
29 و بپرستش كني آنجا بتاني دگران آنچه نه دانستي تو و بپدراني تو چوب و سنگ *
30 * و در قومها آن ايشان نه قرار يابي و نه باشد آسايش بكف پاي تو و بدهد ¶ بتو
31 [آنجا] دل لرزا و تاريكي چشمان و اندوهي جان * و باشند حياتي تو آويختگان بتو
32 از مقابل و بسهمي شب و روز و نه استوار باشي در زندگي تو * در بامداد
33 بگوئي كه بدهد ايوار و در ايوار بگوئي كه بدهد بامداد از سهمي دلي تو آنچه
34 بسهمي واز نمايشي چشماني تو آنچه ببيني * و باز گرداند ترا ¶ بمصر در كشتيها
35 در راهي آنچه گفتم بتو نه افزني نيز بديدن آنرا و فروخته شويد آنجا [بدشمناني تو]
36 بيندگان و بپرستاران و نيست خراي *

Dominus ut condonet illi; quoniam incandescet furor Domini & excandescentia illius in hominem illum, & quiescent super ipsum omnia verba maledictionum quæ scripta sunt in libro hoc: & delebit Dominus nomen memoriæ illius de sub cœlo. Et separabit illum Dominus minus in malum ex omnibus tribubus Israel, juxta omnes maledictiones fœderis quæ scripte sunt in libro hoc. Et dicent generationes sequentes filiorum vestrorum qui fiabunt post vos, & alienigenæ qui venient de terra longinqua, & videbunt plagas terræ illius, & infirmitates illius quas immiserit in ipsam Dominus, Necto fulphure & sale, fallugine cum igne ardente combaretur universa terra, non apta erit semini, neque producet germina, neque ascendet in ea ulla herba: submergetur instar submersionis Sodomorum & Gomorrhæ, Adma & Seboim, quas evertit sermo Domini in ira sua & in furore suo.

וְלֹא־יֹאבֶה יְיָ לִסְלֹחַ לוֹ כִּי אָז יֶעְשַׁן אַף־יְיָ וְקִנְאָתוֹ בָּאִישׁ הַהוּא וְרָבְצָה בּוֹ כָּל־הָאָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַזֶּה וּמָחָה יְיָ אֶת־שְׁמוֹ מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם: וְהִבְדִּילוֹ יְיָ לְרָעָה מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אָלוֹת הַבְּרִית הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה: וְאָמַר הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר יָקוּמוּ מֵאַחֲרֵיכֶם וְהַנֵּכָר אֲשֶׁר יָבוֹא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה וְרָאוּ אֶת־מַכּוֹת הָאָרֶץ הַהִוא וְאֶת־תַּחֲלוּאֶיהָ אֲשֶׁר חִלָּה יְיָ בָּהּ: גָּפְרִית מְלֵחָה שְׂרֵפָה כָּל־אַרְצָהּ לְבִלְתִּי הִזָּרַע וְלֹא תַצְמִיחַ וְלֹא־יַעֲלֶה בָהּ כָּל־עֵשֶׂב כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה אַדְמָה וּצְבוֹיִם אֲשֶׁר הָפַךְ יְיָ בְּאַפּוֹ וּבַחֲמָתוֹ: וְאָמְרוּ כָּל־הַגּוֹיִם עַל־מָה עָשָׂה יְיָ כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת מָה חֳרִי הָאַף הַגָּדוֹל הַזֶּה: וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־בְּרִית יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּם בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיֵּלְכוּ וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּם וְלֹא חָלַק לָהֶם: וַיִּחַר־אַף יְיָ בָּאָרֶץ הַהִוא לְהָבִיא עָלֶיהָ אֶת־כָּל־הַקְּלָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַזֶּה: וַיִּתְּשֵׁם יְיָ מֵעַל אַדְמָתָם בְּאַף וּבְחֵמָה וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וַיַּשְׁלִכֵם אֶל־אֶרֶץ אַחֶרֶת כַּיּוֹם הַזֶּה: הַנִּסְתָּרוֹת לַיְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד־עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وبگويند همه آن قومها ابرچي كرد يه همچنين برميني آن اين چي گرمي آن خشم آن
* بررگي آن اين * وبگويند ابر آنچه گذاشتند مر شرطي يه خداي پدراني ايشان آنچه بيرون
اوازي ايشان در بيرون آوردي او ايشانرا ازرميني مصر * برفتند بپرستيدند معبودانی دگران
و سجود كردند بايشان معبودي آنچه نه دانستند ايشانرا ونه بخش داد بايشان * گرم شد
خشمي يه درزميني آن آن بآوردن ابر آن مر همه آن نفريني آن نوشته دركتابي آن اين * بر كند
ايشانرا از بالاني زميني ايشان درخشم ودرغضب ودرقهري بزرك و بيندانخت ايشانرا
برميني دگر چون روزي آن اين * آن نهانها يه خداي ايما وآن ظاهرها بايما و بپسراني

[ايما] تا جاويد بكردن مر همة سخنهاي آن تورهي آن اين *

Dixere inquam omnes gentes: Ut quid fecit Dominus terræ huic? quisnam est furor iræ magnæ hujus? Et dicent; Super eo quod dereliquerunt pactum Domini Dei patrum suorum, quod pepigit cum eis quum educeret eos è terra Ægypti. Et abeuntes coluerunt deos alienos, & adorarunt eos, deos quos non cognoverant, eos non impertivit ſis eos illis. Et ſuccenſa eſt ira Domini in terram iſtam, ut inferret ſuper eam omnem maledictionem ſcriptam in libro hoc. Extirpavitque eos Dominus de ſuper terram ipſorum in ira, & furore, & indignatione magnâ, & projecit eos in terram alteram, ſicut die hâc. Abſcondita, Domino Deo noſtro: & manifeſta, nobis & filiis noſtris uſque in æternum, ed faciendum omnia verba legis hujus.

CAP. XXX.

Et autem, cùm venerint ſuper te omnia verba hæc, benedictio & maledictio quam dedi coram te, & reverteris fuerit ad cor tuum in cunctis gentibus: ad quas impulerit te Dominus Deus tuus: Reverteriſque fueris ad Dominum Deum tuum, & auſcultaveris dictis ejus, juxta omne quod ego præcipio tibi hodiè, tu & filii tui toto corde tuo & totâ animâ tuâ: Tunc reducet Dominus Deus tuus captivitatem tuam, & miſerebitur tui, & reverſurus, congregabit te ex omnibus gentibus ad quas diſperſerit te Dominus Deus tuus. Si fuerit expoſito tua ad extremum cœli, illinc congregabit te Dominus Deus tuus, & illinc capiet te: Introducétque te Dominus Deus tuus in terram quam hæreditate acceperunt patres tui, & hæreditate accipies eam: benefaciétque tibi, & multiplicabit te pra patribus tuis. Et circumcidet Dominus Deus tuus cor tuum, & cor ſeminis tui, diligere Dominum Deum tuum tuo corde tuo ex totâ animâ tuâ propter vitam tuam. Dabit autem Dominus omnes maledictiones iſtas ſuper inimicos tuos, & ſuper odio habentes te, qui perſecuti ſunt te. Reverteris itaque auſcultabiſque dictis Domini, faciéſque omnia mandata ejus quæ ego præcipio tibi hodiè.

Eccè ego hodiè propono coram te vitam & bonum, & è contrario mortem & malum: Quæ ego mando tibi hodiè, ut diligas Dominum Deum tuum, & ambules in viis ejus, & cuſtodias præcepta ejus, & ritus ejus, & judicia ejus, & vivas, & multiplicéris, & benedicat tibi Dominus Deus tuus in terra quam ingredieris ad poſſidendam eam. Quòd ſi averſum fuerit cor tuum, & non audieris, & errore deceptus adoraveris deos alienos, & ſervieris eis: Annuntio tibi hodiè, quòd pereatis omnino, & non diu habitabis in terra ad quam tranſibis Jordanem ingreſſurus eam. Contéſtor hodiè cœlum & terram, vitam & mortem propono coram vobis, benedictionem & maledictionem: Elige ergo vitam, ut & tu vivas & ſemen tuum, diligens Dominum Deum tuum, & obediens voci ejus, & illi adhærens: ipſe enim vita tua & longitudo dierum tuorum, ut habites in terra quam juravit Dominus patribus tuis Abrahæ, Iſaac & Jacob, ut daret eis.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وبنگاه كه بيابند ابر تو همه آن سخنهاي آن ايشان آن آفرين و آن نفرين آنچه بداديم
* و باشند كه بيابند ابر تو همه آن سخنهاي آن آفرين و آن نفرين آنچه بداديم
بپيشي تو و باز گردي بدلي تو درهمه آن قومها آنچه دهخ كرد ترا " خداي تو بآنجا
* و باز گردي تا " خداي تو وبشنوي درقولي او چون همه آنچه من فرمايا ترا اين روز تو
و بپسراني تو درهمه دلي تو و درهمه جاني تو * و باز گرداند " خداي تو مر بردگي تو او رحمت
كند بتو و باز گردد و جمع كند ترا ازهمه آن قومها آنچه پراكنده كرد ترا " خداي تو
آنجا * اگر باشد دهخ شكهي تو در كناري آن آسمان ازآنجا جمع كند ترا " خداي تو و از
آنجا بستاند ترا * و بياورد ترا " خداي تو بآن زميني آنچه ميراث گرفتند پدراني تو و ميراث
گيري آنرا و نيكو كند ترا و بسيار كند ترا ازپدراني تو * و ببرد " خداي تو مر
دلهاني دلي تو و مر نادانيي نسلي تو بدوست داشتن مر " خداي تو درهمه دلي تو و در
همه جاني تو بسبب زستي تو * و بدهد " خداي تو مر همه آن نفرينهاي آن ايشان ابر
دشمناني تو و ابر دشمن دارلي تو آنچه بتاختند ترا * و باز گردي وبشنوي بقولي
و بكني مر همه فرمانهاي او آنچه من فرمايا ترا اين روز *

Itaque cùm advenerint ſuper te omnia verba iſta, benedictio & maledictio quam dedi coram te, & reverteris ad cor tuum in cunctis gentibus ubi ejecerit te Dominus Deus tuus: Et reverſus fueris ad Dominum Deum tuum, & obedieris voci ejus juxta omnia quæ ego præcipio tibi hodiè, tu & filii tui toto corde tuo & totâ animâ tuâ: Reducet Dominus Deus tuus captivitatem tuam, & miſereberis tui, & reverſus congregabit te de cunctis populis in quibus diſperſerat te Dominus Deus tuus. Si fuerit ejectus tua ad extremum cœli, inde congregabit te Dominus Deus tuus, & inde capiet te. Introducétque te Dominus Deus tuus in terram quam hæreditate occuparunt patres tui, & hæreditate occipies eam: benefaciétque tibi, & multiplicabit te ſuper patres tuos. Et circumcidet Dominus Deus tuus cor tuum & cor ſeminis tui, ut diligas Dominum Deum tuum in toto corde tuo & totâ animâ tuâ, ut vivas. Omnes autem maledictiones has imprecabitur Dominus in hoſtes tuos, & in odientes te, qui perſecuti ſunt te. Tu autem reverteris & audies vocem Domini, & facies omnia mandata ejus, quæ ego mando tibi hodiè.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وبگويند همه آن قومها ابرچي كرد يه " همچنين برميني آن اين چي گرمي آن خشم آن
* بررگي آن اين * وبگويند ابر آنچه گذاشتند مر شرطي يه " خداي پدراني ايشان آنچه بيرون
اوازي ايشان در بيرون آوردي او ايشانرا ازرميني مصر * برفتند بپرستيدند معبودانی دگران
و سجود كردند بايشان معبودي آنچه نه دانستند ايشانرا ونه بخش داد بايشان * گرم شد
خشمي " درزميني آن آن بآوردن ابر آن مر همه آن نفريني آن نوشته دركتابي آن اين * بر كند
" ايشانرا از بالاني زميني ايشان درخشم ودرغضب ودرقهري بزرك و بيندانخت ايشانرا
برميني دگر چون روزي آن اين * آن نهانها يه " خداي ايما و آن ظاهرها بايما و بپسراني

[ايما] تا جاويد بكردن مر همة سخنهاي آن تورهي آن اين *

فصل سي ام *

* وبنگاه كه بيابند ابر تو همه آن سخنهاي آن ايشان آن آفرين و آن نفرين آنچه بداديم
* و باشند كه بيابند ابر تو همه آن سخنهاي آن ايشان آن آفرين و آن نفرين آنچه بداديم
بپيشي تو و باز گردي بدلي تو درهمه آن قومها آنچه دهخ كرد ترا " خداي تو آنجا *
* و باز گردي تا " خداي تو وبشنوي درقولي او چون همه آنچه من فرمايا ترا اين روز تو
و بپسراني تو درهمه دلي تو و درهمه جاني تو * و باز گرداند " خداي تو مر بردگي تو او رحمت
كند بتو و باز گردد و جمع كند ترا ازهمه آن قومها آنچه پراكنده كرد ترا " خداي تو
آنجا * اگر باشد دهخ شكهي تو در كناري آن آسمان ازآنجا جمع كند ترا " خداي تو و از
آنجا بستاند ترا * و بياورد ترا " خداي تو بآن زميني آنچه ميراث گرفتند پدراني تو و ميراث
گيري آنرا و نيكو كند ترا و بسيار كند ترا ازپدراني تو * و ببرد " خداي تو مر
دلهاني دلي تو و مر نادانيي نسلي تو بدوست داشتن مر " خداي تو درهمه دلي تو و در
همه جاني تو بسبب زستي تو * و بدهد " خداي تو مر همه آن نفرينهاي آن ايشان ابر
دشمناني تو و ابر دشمن دارلي تو آنچه بتاختند ترا * و باز گردي وبشنوي بقولي
و بكني مر همه فرمانهاي او آنچه من فرمايا ترا اين روز *

Eccè ego hodiè propono coram te vitam & bonum, & è contrario mortem & malum: Quæ ego mando tibi hodiè, ut diligas Dominum Deum tuum, & ambules in viis ejus, & cuſtodias præcepta ejus, & ritus ejus, & judicia ejus, & vivas, & multiplicéris, & benedicat tibi Dominus Deus tuus in terra quam ingredieris ad poſſidendam eam. Quòd ſi averſum fuerit cor tuum, & non audieris, & errore deceptus adoraveris deos alienos, & ſervieris eis: Annuntio tibi hodiè, quòd pereatis omnino, & non diu habitabis in terra ad quam tranſibis Jordanem ingreſſurus eam. Contéſtor hodiè cœlum & terram, vitam & mortem propono coram vobis, benedictionem & maledictionem: Elige ergo vitam, ut & tu vivas & ſemen tuum, diligens Dominum Deum tuum, & obediens voci ejus, & illi adhærens: ipſe enim vita tua & longitudo dierum tuorum, ut habites in terra quam juravit Dominus patribus tuis Abrahæ, Iſaac & Jacob, ut daret eis.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* بدست داشتن مر " خداي تو بشنويدن در قولي او و بواصل شدن درو كه او زندگي
تو و درازي روزگارلي تو بنشستن ابر آن زميني آنچه سوگند خورد " ببيدرلي تو بابرهم بيوسحق
و بيعقوب بدادن بايشان * فصل سي يكم * برفت مشه سخن گفت مر آن

CAP. XXXI.

1 Abiit itaque Moſheh locutus eſt verba iſta ad uni-verſum Iſrael:
2 Dixitq; eis, Centum ceſtum & vi-ginti annorũ ſum hodie, non poſſum amplius exi-re & ingredi: præterea Dominus dixit ad me, Non tranſibis Iardẽn iſtum.
3 Dñs Deus tuus ipſe tranſiturus eſt ante te, ipſe auniqui-tibus omnes gentes hãc à facie tua, & hæreditate accipies eas. Jehoſhua ipſe tranſiturus eſt ante te, quemadmodum locutus eſt Dñs.
4 Faciétque Dominus illis quemad-modum fecit Sihon & Og regibus Amorei, & terræ eorum, quos exterminauit eos.
5 Dominus eorum vobis, tunc facietis eis juxta omne præceptum quod præcepi vobis.
6 Confortamini, & obroborami-ni, ne timeatis neque formi-gamini à facie eorum: Dominus enim Deus tuus eſt qui pergit te-cum, non dimittet te, neque ma-num vertabit tibi.
7 Vocauit itaque Moſheh Jehoſhuam, dixitq; illi in o-culorum coniuctõ totius Iſraelis; Fortè cliq ac roborãre iſta: impe-dicetq; eam tum populo iſto tum quos juraſti Dominus patribus eorum dare illis, & tu poſſidendam dabis eam illis.
8 Et Dominus eſt qui incedit ante te: ipſe erit tecum, non dimittet te, neque nauam re-trahet tibi: ne timeas, neque conſternaris ſis.
9 Scripſitque Mo-ſheh legem iſtam, & dedit eam ſa-cerdotibus filiis Leui portantibus arcam fœderis Dñi: & omni-bus ſenioribus Iſrael.
10 Et præcepit Moſheh eis, dicens: A fine ſeptem annorum, in ſtato tempore anni remiſſionis, feſtinitate tabernacu-lorum,
11 In aduentu univerſi Iſraelis ad apparendum coram Domino Deo tuo, in loco quem elegerit, recitabis legem iſtam coram univerſo Iſraele in præſentia eorum.
12 Congrega po-pulum, viros, & mulieres, & pau-ulos, & peregrinus tuus qui in-tra portas tuas, ut audiant, & ut diſcant, timeãnque Dñm Deum veſtrum, & obſeruent fa-cere omnia verba legis hujus:

Deuteronomium.

Dilexit Dominum Deum tuum, 10
auſcultando dicto ejus, & adhæ-rendo ei: ipſe enim eſt vita tua, & longitudo dierum tuarum, ut ſe-deas ſuper terram quam juravit Do-minus patribus tuis, Abrahamo, Iſaac, & Jacob, dare illis.

* بشنوي در قولي " كه بشنوي در قولي " خداي تو بنگاه داشتن فرمانهاي او و رسمهاي 10
او آن نوشته در كتابي آن تورهي آن اين كه باز گردي " خداي تو در همه دلي تو
و در همه جاني تو * كه آن فرماني آن اين آنچه من فرمايا ترا اين روز نه جدا است آن از تو 11
و نه دوست آن * نه در آسمان آن بگفتن كه بر آيد بايما بآن آسمان و بستانه آنرا بايما 12
و بشنوانه ايمارا [آن] و بكنيم آنرا * و نه از كنداربدريا است آن بگفتن كه بگذرد بايما 13
بگذاري آن دريا و بستانه آنرا بايما و بشنوانه ايمارا آن و بكنيم آنرا * كه نزديك است 14
تو آن سخن بغايت در دهاني تو و در دلي تو بگردن اويرا * ببين بداهم بپيشي تو اين 15
روز مر آن زندگي و مر آن نيكوي مر آن مرگي و مر آن بدي * آنچه من فرمايا ترا اين 16
روز بدوست داشتن مر " خداي تو برفتن در راهاي او و بنگاه داشتن فرمانهاي او
و رسمهاي او و حكمهاي او و بزي و بسيار شوي و آفرين كنه ترا " خداي تو در
زميني آنچه تو آيا بآنجا بميراث گرفتن آنرا * و اگر روي كنه دلي تو و نه شنوي 17
و دهف شوي و بگيرد كني بمعبودواي دگران و پرستش كني ايشانرا * آگاه كردم بشما 18
اين روز كه گم شدن گم شويد نه دراز كشيد روزگاران ابر آن زميني آنچه تو گذرا
مر آن بردن آمدن بآنجا بميراث گرفتن آنرا * گواه گرفتم در شما اين روز مر آن آسمان 19
و مر آن زميني آن زندگي و آن مرگي بداهم بپيشي تو آن آفرين و آن نفرين و اختيار كني
در زندگي بسبب بزي تو و نسلي تو:

(Et augebit te Dominus Deus tuum 9
in omni opere manûs tuæ, in fructu ventris tui, & in fructu quadru-pedis tui, & in fructu terræ tuæ, in bonum: quia reuertetur Dñs ad te lætandum ſuper te in bo-num, quemadmodum lætatus eſt ſuper patres tuos:
Cùm auſcul-taueris dicto Domini Dei tui, cu-ſtodiendo præcepta ejus ac ſtatuta ejus ſcripta in libro legis hujus: cùmque reuerſus fueris ad Dominum Deum tuum toto corde tuo ac totâ a-nimâ tuâ.)
Nam præceptum hoc quod 11
ego præcipio tibi hodiè, non ſupe-ratum eſt illud à te, neque procul eſt illud:
Non in cœlo eſt, ad di-12
cendum, Quis aſcendet pro nobis in cœlum, & accipiet illud pro no-bis, & audire faciet nos illud, ut faciamus illud?
Neque ultrà 13
trajectum maris eſt illud, ad di-cendum, Quis tranſfretabit pro nobis trajectum maris, & accipi-et illud pro nobis, & audire faciet nos illud, ut faciamus illud?
Sed 14
propinquum eſt tibi verbũ valdè, in ore tuo & in corde tuo, ad faci-endum illud.
Vide, dedi coram 15
te hodiè vitam & bonum, & mor-tem ac malum:
Quemadmo-dum 16
præcipio tibi hodiè diligere Domi-num Deum tuum, ambulare in viis ejus, & obſeruare mandata ejus & ſtatuta ejus ac judicia ejus, ut vivas, & multiplicereris, & benedicat tibi Dominus Deus tuus in terra quam tu ingrederis ad hæreditate accipiendam eam.
At ſi averterit ſe cor tuum, & 17
non audieris, & impulſus fu-eris, & adoraueris deos alienos, & colueris eos:
Denuntiauo vobis hodiè, quòd 18
perendo peribitis, non longùm protrahetis dies ſuper terram ad quam tu tranſis Jordanem ad ingre-diendum ad hæreditate accipiendam eam.
Teſtes aſſumo ſuper vos hodie 19
diè cœlum ac terram, quod vitam & mortem dedi coram te, benedi-ctionem & maledictionem: delige ergo vitam, ut vivas tu & progenies tua;

eundo peribitis, & non protrahetis dies ſuper terram, propter quam tu tranſis Jordanem ut ingrediaris & poſſideas illam.
Non teſtes 19
qui tranſeunt ex hoc mundo ego teſtor in vos hodie, ſed cœlos & terram, vitam & mortem ego ordino coram vobis, benedictionem & ejus contrarium; eligetis ergo ſemitam vitæ, nimirum legem, ut vivatis vitâ ſeculi venturi, vos, & filii veſtri.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

* بدست داشتن مر " خداي تو بشنويدن در قولي او و بواصل شدن درو كه او زندگي 20
تو و درازي روزگارلي تو بنشستن ابر آن زميني آنچه سوگند خورد " ببيدرلي تو بابرهم بيصحق
و بيعقوب بدادن بايشان * فصل سي يكم * برفت مشه سخن گفت مر آن 1

CAP. XXXI.

1 Abiit itaque Moſheh locutus eſt verba iſta ad uni-verſum Iſrael:
2 Dixitq; eis, Centum ceſtum & vi-ginti annorũ ſum hodie, non poſſum amplius exi-re & ingredi: præterea Dominus dixit ad me, Non tranſibis Iardẽn iſtum.
3 Dñs Deus tuus ipſe tranſiturus eſt ante te, ipſe auniqui-tibus omnes gentes hãc à facie tua, & hæreditate accipies eas. Jehoſhua ipſe tranſiturus eſt ante te, quemadmodum locutus eſt Dñs.
4 Faciétque Dominus illis quemad-modum fecit Sihon & Og regibus Amorei, & terræ eorum, quos exterminauit eos.
5 Dominus eorum vobis, tunc facietis eis juxta omne præceptum quod præcepi vobis.
6 Confortamini, & obroborami-ni, ne timeatis neque formi-gamini à facie eorum: Dominus enim Deus tuus eſt qui pergit te-cum, non dimittet te, neque ma-num vertabit tibi.
7 Vocauit itaque Moſheh Jehoſhuam, dixitq; illi in o-culorum coniuctõ totius Iſraelis; Fortè clq ac roborãre iſta: impe-dicetq; eam tum populo iſto tum quos juraſti Dominus patribus eorum dare illis, & tu poſſidendam dabis eam illis.
8 Et Dominus eſt qui incedit ante te: ipſe erit tecum, non dimittet te, neque nauam re-trahet tibi: ne timeas, neque conſternaris ſis.
9 Scripſitque Mo-ſheh legem iſtam, & dedit eam ſa-cerdotibus filiis Leui portantibus arcam fœderis Dñi: & omni-bus ſenioribus Iſrael.
10 Et præcepit Moſheh eis, dicens: A fine ſeptem annorum, in ſtato tempore anni remiſſionis, feſtinitate tabernacu-lorum,
11 In aduentu univerſi Iſraelis ad apparendum coram Domino Deo tuo, in loco quem elegerit, recitabis legem iſtam coram univerſo Iſraele in præſentia eorum.
12 Congrega po-pulum, viros, & mulieres, & pau-ulos, & peregrinus tuus qui in-tra portas tuas, ut audiant, & ut diſcant, timeãnque Dñm Deum veſtrum, & obſeruent fa-cere omnia verba legis hujus:

آن تورهي آن اين:

לְסַהֲדוּ אִרוֹם לְוִי קַדְמֵי וְלָא חִתְנַשִּׁי מִפּוּם בְּנֵיהוֹן אֲרוֹם לְוִי קַדְמֵי יְרַת וְיַרְתִּין
בִּישֵׁא דְּהֲווֹן עָבְדִין יְהוֹנָא עַד לָא אֶשְׁלִיכוֹן לְאַרְעָא דְּקַיְימִית׃ וְיִכְתֹּב וְכָתַב מֹשֶׁה ׀
אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְלִמְּדָהּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

tradetur ex ore filiorum eorum : quia *etiam* manifesta eſt coram me concupiſcentia eorum mala, quam ipſi facturi ſunt hodie, antequam introducam vos in terram quam juravi. Et ſcripſit Moſes canticum iſtud, & docuit filios Iſrael.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* و پسرانی ایشان آنچه نه شناختند بشنوند وبیاموزند بترسیدن مرا " خدای شما همه آن
روزگاران آنچه شما زندگان ابر آن زمین آنچه شما گذران مر آن یردن بآنجا بمیراث گرفتن *

* گفت " بموسه اینك نزدیك شدند روزگارانی تو بمردن بخوان مر یهوشع وبیاستید در
خیمهی وعده وبفرمایم اورا بروت مسه و یهوشع بیاستادند در خیمهی وعده * دیدار
شد " در خیمه در ستوفی ابر بیاستاد ستون آن ابر ابر درگاهی آن خیمه * گفت " بموسه
اینك تو خسپا اوازی پدرانی تو و بر خیزد آن قومی آن این و بپراه شود پسی معبودانی
بیگانهی آن زمین آنچه او آیا بآنجا در میانی او ودست بار دارد مرا وسست کند مر شرطی
من آنچه ببریدم اورای او * وگرم شود خشمی من درو روزی آن او ودست بار دارم ایشانرا
ونهان کنم شکیبانی من ازیشان وباشد بخوردن وبیابند اورا بدیهای بسیاران
و سختیها وبگوید در روزی آن او ها نه ابر که نیست خدای من درمیانی من
بیافتند مرا آن بدیهای آن اینان * ومن نهان کردن نهان کنم شکیبانی من در
روزی آن او ابر همه آن بدی آنچه بکرد که روی کرد بمعبودانی دیگران * واکنون
بنویسید بشما مر آن تسبیحی آن این وبیاموزان [آنرا] مر پسرانی یسرال بنه آنرا در
دهانی ایشان بسبب باشد بمن آن تسبیحی آن این بگواه در پسرانی یسرال * که بیاورم
اورا بآن زمین آنچه سوگند خوردم بپدرانی او دوشای شیر و انگبین و بخورد
وسیر شود و فربه شود و روی کند بمعبودانی دیگران و بپرستند ایشانرا و نقایه
کنند مرا وسست کنند من شرطی من * وباشد که بیابند اورا بدیهای بسیاران
وسختیها وجواب دهد آن تسبیحی آن این بگواه که نه فراموش شود از دهانی نسلی
او که دانستم من خلقی او آنچه او کنا این روز در پیش بیاورم اورا بآن
زمین آنچه سوگند خوردم * بنوشت موسه مر آن تسبیحی آن این در روزی آن او
بیاموزانید آنرا مر پسرانی یسرال *

Filii quoque eorum qui nos nouerunt, audiant, & diſcant timere Dominum Deum veſtrum cunctis diebus quibus fuerint viventes ſuper terram ad quam tranſitis Jordanem ad hæreditate accipiendam eam. Tum dixit Dominus ad Moſen: *Ecce appropinquabunt dies tui ad moriendum: voca Joſue, & ſtate in tentorio teſtimonii, & præcipiam ei.* Deſcendit itaque Moſes & Joſue, ſtetitque in tentorio teſtimonii: ſed & columna nubis ſtetit ad oſtium tabernaculi. Et dixit Dominus ad Moſen: *Ecce tu dormiturus es cum patribus tuis: populus iſte ſurget, & fornicabitur poſt deos alienigenas terræ, in cujus medium ibit quos habitaturus eſt: & mauum reliquet me, diſſipabitque pactum meum quod pepigi cum eo.* Irato ergo furore contra eum meo in die illa, & derelicto eo, & mauum retraham ab eis, abſcondamque magiſtratum meum ab eis: erunt in devorationem, & invenient eum mala plurima, & dura: dicetque in die illa: Nonne propterea quod non eſt Deus meus in medio mei, invenerunt me mala hæc? Ego autem abſcondendo abſcondam mei præſtatum meum in die illa, propter omne malum quod fecit: vertit enim ad deos alios. Nunc igitur ſcribite vobis canticum iſtud, & docete filios Iſrael: pone illud in ore eorum, ut ſit mihi canticum iſtud in teſtem contra filios Iſrael. Introducam enim eos in terram eam juravi patribus ejus, profluentem lac & mel: comedet autem, & ſaturabitur, & impinguabitur: deinde converſa ad deos alios, colent eos: rejicient verò me, & diſſolvent pactum meum. Ergitur, cum invenerint eum malis plurima, & dura, tunc reſpondum dabit canticum iſtud in teſtem: non enim abſcindam ejus ex ore ſobolis ejus, quia novi ingenium ejus, & quod ipſe agitet hodie, antequam introducam eum in terram de qua juravi.* Scripſit igitur Moſes canticum iſtud in die illa, & docuit filios Iſrael.

וְיִשְׁמְעוּן בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ יִלְמְדוּ לְיִרְאָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הִנֵּה יָמֶיךָ קָרְבוּ לָמוּת קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְהִתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד וַאֲצַוֶּנּוּ וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וִיהוֹשֻׁעַ וַיִּתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ וַיֵּרָא יְהוָה בָּאֹהֶל בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד עַמּוּד הֶעָנָן עַל פֶּתַח הָאֹהֶל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הִנְּךָ שֹׁכֵב עִם אֲבֹתֶיךָ וְקָם הָעָם הַזֶּה וְזָנָה אַחֲרֵי אֱלֹהֵי נֵכַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוּא בָא שָׁמָּה בְּקִרְבּוֹ וַעֲזָבוּנִי וְהֵפֵר אֶת בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אִתּוֹ׃ וְחָרָה אַפִּי בּוֹ בַיּוֹם הַהוּא וַעֲזַבְתִּים וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם וְהָיָה לֶאֱכֹל וּמְצָאֻהוּ רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הֲלֹא עַל כִּי אֵין אֱלֹהַי בְּקִרְבִּי מְצָאוּנִי הָרָעוֹת הָאֵלֶּה׃ וְאָנֹכִי הַסְתֵּר אַסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא עַל כָּל הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה כִּי פָנָה אֶל אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ וְעַתָּה כִּתְבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְלַמְּדָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׂימָה בְּפִיהֶם לְמַעַן תִּהְיֶה לִּי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעֵד בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי אֲבִיאֶנּוּ אֶל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָיו זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְאָכַל וְשָׂבַע וְדָשֵׁן וּפָנָה אֶל אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבָדוּם וְנִאֲצוּנִי וְהֵפֵר אֶת בְּרִיתִי׃ וְהָיָה כִּי תִמְצֶאןָ אֹתוֹ רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְעָנְתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו לְעֵד כִּי לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ כִּי יָדַעְתִּי אֶת יִצְרוֹ אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה הַיּוֹם בְּטֶרֶם אֲבִיאֶנּוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבָּעְתִּי׃ וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת בַּיּוֹם הַהוּא וַיְלַמְּדָהּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

Ut diſcant & ipſi timere Dominum Deum veſtrum cunctis diebus quibus fuerint viventes ſuper terram ad quam tranſitis Jordanem ad hæreditate accipiendam. Tum dixit Dominus ad Moſen: *Ecce appropinquabunt dies tui ad moriendum: voca Joſue, & ſtate in tentorio teſtimonii, & præcipiam ei.* Perexerunt itaque Moſes & Joſue, ſtetitque in tentorio teſtimonii: ſtetitque columna nubis ſuper oſtium tabernaculi. Et dixit Dominus ad Moſen: *Ecce tu dormiturus es cum patribus tuis: populus iſte ſurget, & fornicabitur poſt deos alienigenas terræ, in cujus medium ibit quos habitaturus eſt: & mauum reliquet me, diſſipabitque pactum meum quod pepigi cum eo.* Irato ergo furore meo contra eum in die illa, & derelicto eo, & abſcondam faciem meam ab eo, & tradetur in devorationem, & invenient eum mala plurima, & dura: dicetque in die illa: Nonne propterea quod non eſt Deus meus in medio mei, invenerunt me mala hæc? Ego autem abſcondendo abſcondam faciem meam in die illa, propter omne malum quod fecit: quia converſus eſt ad deos alios. Nunc igitur ſcribite vobis canticum iſtud, & docete filios Iſrael: pone illud in ore eorum, ut ſit mihi canticum iſtud in teſtem contra filios Iſrael. Introducam enim eos in terram eam juravi patribus ejus, profluentem lac & mel: comedet autem, & ſaturabitur, & impinguabitur: deinde converſa ad deos alios, colent eos: rejicient verò me, & diſſolvent pactum meum. Ergitur, cum invenerint eum malis plurima, & dura, tunc reſpondum dabit canticum iſtud in teſtem: non enim abſcindam ejus ex ore ſobolis ejus, quia novi ingenium ejus, & quod ipſe agitet hodie, antequam introducam eum in terram de qua juravi.* Scripſit igitur Moſes canticum iſtud in die illa, & docuit filios Iſrael.

ut audiant & diſcant timere Dominum Deum veſtrum cunctis diebus quibus fuerint viventes ſuper terram ad quam tranſitis Jordanem ad hæreditate accipiendam. Tum dixit Dominus ad Moſen: *Ecce appropinquabunt dies tui ad moriendum: voca Joſue, & ſtate in tentorio teſtimonii, & præcipiam ei.* Perexerunt itaque Moſes & Joſue, ſtetitque in tentorio teſtimonii: ſtetitque columna nubis ſuper oſtium tabernaculi. Et dixit Dominus ad Moſen: *Ecce tu dormiturus es cum patribus tuis: populus iſte ſurget, & fornicabitur poſt deos alienigenas terræ, in cujus medium ibit quos habitaturus eſt: & mauum reliquet me, diſſipabitque pactum meum quod pepigi cum eo.* Irato ergo furore meo contra eum in die illa, & derelicto eo, & abſcondam faciem meam ab eo, & tradetur in devorationem, & invenient eum mala plurima, & dura: dicetque in die illa: Nonne propterea quod non eſt Deus meus in medio mei, invenerunt me mala hæc? Ego autem abſcondendo abſcondam faciem meam in die illa, propter omne malum quod fecit: quia converſus eſt ad deos alios. Nunc igitur ſcribite vobis canticum iſtud, & docete filios Iſrael: pone illud in ore eorum, ut ſit mihi canticum iſtud in teſtem contra filios Iſrael. Introducam enim eos in terram eam juravi patribus ejus, profluentem lac & mel: comedet autem, & ſaturabitur, & impinguabitur: deinde converſa ad deos alios, colent eos: rejicient verò me, & diſſolvent pactum meum. Ergitur, cum invenerint eum malis plurima, & dura, tunc reſpondum dabit canticum iſtud in teſtem: non enim abſcindam ejus ex ore ſobolis ejus, quia novi ingenium ejus, & quod ipſe agitet hodie, antequam introducam eum in terram de qua juravi.* Scripſit igitur Moſes canticum iſtud in die illa, & docuit filios Iſrael.

narretur in congregatione Iſraelitarum, ed quòd propinquus eſſet cælis & remotus à terra, tribuit attentionem cœlis & auditum terræ : ſic ipſe exponit, & dicit ;

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* بفرمود مر یهوشع بن نون شکفت قوی باش وبادیاوند باش که تو بیاوری مر پسرانی یسرال
بآن زمین آنچه سوگند خوردم بایشان ومن باشم اوازی تو * بود چون تمام کردنی مسه
بنویشتن مر سخنهای آن تورهی آن این ابر کتاب تا تمام شدن ایشان * بفرمود مسه مر
لویان بر دارانی صندوقی شرطی " بگفتن * بستان مر کتابی آن تورهی آن این بنهید اورا
از جنبی صندوقی شرطی " خدای شما وباشد آنجا در تو بگواه * که من دانستم مر
عاصی تو ومر قفای تو آن سخت اینك تا هنیز من زنده اوازی شما این روز عاصیان
بودید اوازی " ونیز که پسی مردنی من * جمع کنید بمن مر همه پیرانی قبیلهای شما
ومهترانی شما وسخن کویم در حضوری ایشان مر آن سخنهای آن اینان وگواه بر کیرم
در ایشان مر آن آسمان ومر آن زمین * که دانستم پسی مردنی من که تباهی کردن
تباهی کنید وبکروید از آن ره آنچه فرمودم شمارا وفراز رسد شمارا آن بدی در
آخری آن روزگاران که بکنید مر آن بد در نظری " بخشم کردنی او در عملی دستهای شما

* سخن کفت مسه در حضوری همه جماعتی یسرال مر سخنهای آن تسبیحی آن این تا تمام

فصل سی دوم *

شدن ایشان *

* کوش کنید آن آسمان وسخن کویم وبشنود آن زمین کفتارهای امری من *

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*كه بخشي " دومي او يعقوب بچهي اسحتاي [او] * بيافت اويرا در [زميني] بيابان و دره
صحراء سنبه‌استان كرد گردت اويرا بينا كرد اويرا نگاه داشت اويرا چون مردمكي چشمي او
* چون سيمرغ شتاب كند بآسياني او ابر بچگاني او بجنبانده بگستراند بالهاي او بستانه اويرا بر
دارد اويرا ابر سپهري او * " بتنها بگذرانده اويرا و نيست اوازي او معبودي بيگانه * بر نشانده
اويرا ابر بلندجاهاي زمين بخورد دهلهاي دشت بيرون آورد بار انگبين از كمر و روغن از خارا
سنگ * مشكهي گاو و شيري گوسپند اوازي چربشي فربهان و نرميشان اهلي بشن
و لسكها اوازي شيري كرده گندم وحون انگورها بياشامنده مي * فربه شد يسرال
و لگد زد فربه شدي ستبر شدي فراموش كردي بگداشت خداي كردگاري او را دان
سد خالقي فرح دهندهي او * رشك انداختند اويرا در بيگانها در مكروهيها خشم
انداختند اويرا * خبث كردند بديوها نه معبود بتاني نه شناختند ايشانرا نوها از نزديك
بيامدند [نه] مشغول بودند در ايشان پدراني ايشان * خالقي كه در وجود آورد ترا
فراموش كردي گداشتي خداي آفريدگاري تو * بديد " و نغايه كرد ترا
پسراني او و دختراني او:

*Pars enim Domini est populus ejus, 7
Jacob funiculus hæreditatis ejus.
Invenit eum in terra deserta, & 10
in eremo horribili atque vastæ circumduxit eum, protexitque & docuit eum,
quasi pupillam oculi sui. Sicut aquila 11
provocans ad volandum pullos suos
& super eos advolans expandit alas suas, assumsit eum, portans eum
humeris suis. Dominus solus dux 12
fuit populi sui, & non fuit cum eo deus alienus. Collocavit eum 13
super excelsa terræ, comedit fructus agri: & nutrivit eum mel de petra, & oleum de durissimo lapide:
Butyrum bovis & lac ovis, cum 14
pinguedine agnorum & arietum
Basanitarum & hircorum, cum medulla tritici, & sanguine uvarum,
bibisti vinum. Et impinguatus est 15
Israel, & recalcitravit: impinguatus es, incrassatus es, obesus es:
dereliquit Deum factorem suum, & recessit a Deo salutari suo.
Provocaverunt eum super alienis, 16
& in abominationibus suis ad iracundiam provocaverunt eum.
Immolaverunt dæmoniis & non Deo, 17
diis quos nescebant: novi recentesque venerunt, quos non adoraverunt patres eorum.
Deum qui te genuit dereliquisti, & 18
oblitus es nutritoris tui Dei.
Vidit Dominus & abjecit illos 19
propter iracundiam filiorum suorum & filiarum eius:*

Versio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*منفعت دهد چون باران بندي من خوش آيد چون شبنم گفتارهاي من چون درشت 2
بارانها ابر رويش و چون نرم بارانها ابر گياه * كه نامي " بخوانم بدهيد بزرگي بخداي 3
ايما * آن خالق تمام صنعي او كه همه راهاي او حكم خدا استوار و نيست باغ عادل 4
و ساكسته است او * تباهي كردند بخود و نه باو پسراني او عيبي ايشان دراي باغ
و پيچاپيچ * ها را مكافات كنيد اين قومي نادان و نه خردمند ها نه او پدري تو آفريد 6
تو را او بكرد ترا و آراسته كرد ترا * ياد كن روزگاراني قديم بينا باشيد سالهاي درا 7
و درا پرس پدري تو و آگاه كند بتو پيراني تو و بگويند بتو * در اصنتا دادن 8
عالي قومهارا در جدا كردي او پسراني آدم بياستانه حدهاي قومها بشماري
پسراني يسرال :*

*Emolumentum dabit sicut pluvia 2
doctrina mea: stillet sicut ros eloquium meum: quasi imber super herbam, & sicut lenissimæ pluviæ super gramina.
Quia nomen Domini invocabo: 3
date magnificentiam Deo nostro.
Creatoris perfectum est opus, 4
omnes viæ ejus sunt judicium: Deus fidelis, & absque ulla iniquitate: justus ac probus est ipse.
Corrupte egerunt in semetipsos, non 5
filii eius, macula eorum: generatio prava & tortuosa.
Hæccine retribuis Domino, popule 6
stulte & non sapiens? nonne ipse est pater tuus qui possedit te, & fecit te, & condivit te.
Memento dierum antiquorum, perspice 7
annos generationis & generationis: interroga patrem tuum, & annuntiabit tibi: majores tuos, & dicent tibi.
Cum possideret Altissimus gentes, 8
cum separaret filios Adam, statuit terminos populorum quod erat juxta numerum filiorum Israel.*

עַמֶּה דְּלוּ מִבָּבֶל לְאַרְצָה וְיִשְׂרָאֵל׃ 25
חֲתֻנֵי יְהוּנָן מְחַת חֲרָבָא וְדַמְשְׁחַיְרִין
בְּאַרְעָא וְיִשְׂרָאֵל בְּנֵי קִיסוֹנֵי מְדַמְיְרוּהוֹן 26
אֲיָרֵי בְּהוֹן חֲרָבָא מִוְתָא אֵילֵל
יְשַׁרְיְעִינֵן לְחוֹד עוֹלְיְסַרְיוֹן וְלְחוֹד
יְשַׂרְיָתְהוֹן עֲקַרְתָּא וְשַׁבְיָא וְחֵילְהוֹן
בְּחוֹלְהוֹן עֲקַרְתָּא עִם גּוּבְרֵיהוֹן
וְטַב־רוּן׃ אִשְׁרְתִי אֲסִירְת בְּמִיטְרִי׃ 27
לְמִכְלִי מְנוּחוֹן רוּחַ קוֹדְשִׁי אֲשֵׁיזִיר בְּהוֹן
חַד מִבְּנַיִן רְדִיף אֶלֶף וְחַיְרִין מְנַמְּנִין
קְלִיל מִבְּנֵי דְּחָצִיד חֵיקְלְיהִי וְתַשְׁזִיר
רְבוּתָא מְעָרְעִין עַל דַּחֲשִׁין וְאַרְעִין קַדְמוֹי
חַשְׁוֵף שְׁבַק יְהוֹנִין בְּיַר בַּעֲלֵי דְּבָבְיהוֹן׃

דְּסַנְחֵיב דְּחִיל דְּלָמָא יְתַרְבְּרְבוֹן לְקוּבְלִי מְעַיְקוּתוֹן דְּלָמָא יִתְרִין וְיִרְגִּין מְחַתְּרִין
וְלָא מִן קֳדָם יְיָ אִתְעֲבַרְת הָדֵא׃ 28
לִן מְבַעֲלֵי דְּבָבְנִין וְלָא מִן קֳדָם יְיָ אִתְגְּזַרְת קָלְ דָּא׃ כִּי נוּי אָרוּם אוֹבַדְת׃ 29
מְאַמְנִין שְׁעִין שֶׁבֶן הָנוּן וְלָיְת בְּהוֹן סוֹכְלְתָנוּ׃ לוּ חַכְמוּ אִלּוּ הֲוּ חַכְיְמִין הָנוּן 30
מִסְתַּכְלִין אַחֲרֵיתְהוֹן יְתִנּוּן מְחַבּוֹנִין מָה יְהֵי שְׁתִיר לְסָפְרֵי בְּסוֹפֵיהוֹן׃ אִיכָה
הֵיכְרֵין יְהֵי מְנָאֲה חַד דְּדִיף אֶלֶף מְנַמְּנִין וְתַרְיִן יְעָרְקוּתָא לְרְבוּתָא מְנַמְּנִין אֱלָהֵן מְטוּל 31
דְּיִסְקַף פּוּדְנִין מְסָרִינוּן יְיָ אִשְׁלַיְמִינוּן׃

immittam in eos, & agitabo eos per manum Aramæorum, qui pleni sunt veneno ut serpentes Basilisci terræ reptilia. Populum qui m.grátunt extra terram Israel orbabut eos plaga gladii ; qui autem reliqui erunt in terra Israel, in medio cubiculorum in quibus dormient jacalabor in eos terrorem mortis hinc & inde : perdentur etiam adolescentes eorum, eorum virgines eorum, lactentes eorum cum viris & senibus eorum. Dixi in sermone meo me 26 cob.bitum ab illis spiritum fanctum meum : reliquiam eos patrum ; ficut vir qui metit aguam fuum, & reliquit terram unam fe abolebo à lib.o genealogiæ hominum memorias ipforum. Nisi 27 iram inimici timerem, ne gloriarentur contra me oppreffores eorum : ne dicerent ; Manus noftræ vindi.ctam fumpferunt ab inimicis noftris, nec à facie D.mini hoc totum decretum eft. Quoniam populus per- 28 dens confilia hoc.a ipfi : nec eft in illis intelligentia. Si fuiffent 29 fapientes contem.lati eff.nt legem, & ipfi intellexiffent id quod tandem futurum erat in fine ipforum. Quomodo effet hoftis unus perfequens 30 m.lle ex eis, & duo fugarent decem m.llia ex illis ? nifi quia fortis

ira inimicis invalefceret, ut non prævalerent contra ipfos hoftes eorum: ut non dicant ; Manus noftræ vindicârunt hoc ab inimicis noftris, nec à Domino factum ipfum eft. Quoniam populus hic perditis funt consilis malis: nec eft in illis intelligentia. 29. Si fapientes fuiffent Ifraelitæ, & didiciffent legem, intellexiffent quid tandem futurum effet in eis. Quomodo enim Ifraelitæ laborantes in lege, & obfervabant mandata, unus ex illis perfequebatur mille, & duo ex illis decem millia fugabant : quia verò peccaverunt Ifraelitæ ipfum provocârunt ipfum, Fortis reliquit eos in manus inimicorum fuorum.

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* شكفت نهان كنم شكنياي من از ايشان و ببينم چه آخري ايشان كه ذريت زبردستان 20
ايشان پسراني نه استواري در ايشان * ايشان رشك انداختند مرا بنه معبود خشم انداختند 21
مرا در نهيهاي ايشان و من رشك اندازم ايشانرا بنه قوم در قومي نادان خشم اندازم
ايشانرا * كه آتش بسوخت در مداعي من بسوخت تا شاولي فرودين بسوخت زمين 22
و وخلي آن و زوانه كشيد تا بنيادي كهها * زيادت كنم ابر ايشان بديها تيرهاي 23
من فنا كنم در ايشان * آماسهاي قحط و خويشها مرغ وسموم زهرها و دندانهاي چهارپايان 24
بفرستم در ايشان اواري زهري خزندگاني خاك * از بيرون شمشير بيكانيده كند بشمير واز 25
كنيزكها ترس نيز جوان نيز دختر بچه اواري مردي پير * گفتم نيست كنم ايشانرا
باطل كنم از مردم ياد كردي ايشان * اگرنه قهري دشمن جمع بودي تا نه بيگانه 27
شويد عدويابي ايشان تا نه گويند دستي ايما بلند شد ونه ؛ بگرد همه اين * كه قومي گم 28
تدبير ايشان و نيست در ايشان بينايي * اگر خردمند بودند عاقل باشند [اين] فهم 29
كنند باخري ايشان * چگونه بتازد يكه هزار ودو بگريزانند بيرو اگرنه كه خالقي ايشان 30
بفروخت ايشان را و ؛ بسپرد ايشانرا.

Et dixit ; Abscondam majestatem 20
meam ab eis, & videbo quale fit finis eorum : nam generatio fubversorum funt, filii quibus non ineft fidelitas. Ipfi rebus injecerunt 21
malis per non Deum, furfum me.ca eorum mihi per vanitates fuas ; & ego zelum injiciam eis per non populum, per populum ftultum furorem injiciam eis. Ignis natus est 22
in tu.ibulo meo, & combuftus ufque ad inferiorem infimum : combuffit terram & proventus ejus, & flammam traxit ufque ad fundamentum montium. Augebo in eis 23
mala, fagittas meas confumam in eos. Infirmitates fames, & comeftores 24
volucris, & ærugi.eum animalium, ac dentem quadrupedum immittam eis, cum veneno ftrifturum ipfum patris. Difperfa mbadii gladius, & 25
è conclavibus terror : etiam juvenem, etiam puellam, parvulum cum viro fene. Dixiffem ; Annihila- 26
bo eos, ceffare faciam ex hominibus memorationem ipforum. Si indignatio 27
hoftium collecta non fuiffet ut non abbiterentur fe inimici eorum alieni dicerent ; Manus noftræ excelfa eft, & Dominus non fecit omne hoc. Gens 28
enim perdita à consilio fuit, nec eft in ea perfpicacitas. Si prudens 29
fuiffet, fapuerat hoc, intelligeret finem fuum. Quomodo perfe- 30
queretur unus mille, & duo fugarent myriadas, nifi quòd petra eorum venundederit eos, & Dominus tradiderit eos ?

* كه نه چون خالقي ايما دشمنلي ايما حاكمان 31
بدلوم تاكي ايشان و از تخمهاي عمورد انگورهاي ايشان زهر خوشهاي
زهرها باشان * غصبي اچلمان مي ايشان و زهري كي مارهاي بي رحم * هنه او 34
حزينه نهاده نزدي من مهي كرده در خزينهاي من * بمن انتقام و باز توحتن 35
بوقتي ميل كردني پايي ايشان كه نزديك روزي شكني ايشان وشتاب كنا
منتظرها باشان * كه حكم كنند ؛ قومي او و ابر بندگاني او باز گردد كه 36
ببينند كه برفت دست و نيست بند شده وگذاشته * و بگويد كهجا است
معبودي ايشان خالقي پناه بردند درو * آنچه بيهي دنخت ايشان بخوردند بياشنجند مي 38
بشكسي ايشان بر خيزند و ياري دهند شمارا باشد ابر شما پناه * ببينيد اكنون كه 39
من من او و نيست خداي بغير از من من ببيرانم و زنده گردانم حسته كردم و من
درمان كنم و نيست از دستي من خلاص كناي.

*Nam ann eft ferat exercitus nullæ, 31
exercitus eorum ; & inimici noftri funt judices. Ex vite enim Se- 32
dom eft vitis eorum, & ex fementibus Amorrhæi uvæ eorum funt : uva eorum venenofa, botri felleis funt ipfis. Fracundia draconum eft vinum 33
eorum, & veneficium fpiritum afpidum elementis. Nonne eft 34
reconditum apud me, fcrifturum in thefauris meis ? ubi eft ultio 35
& retributio, in tempus mutationis pedis eorum : nam propinquus eft dies confectionis eorum, & feftinant expectantia eor. Quod 36
judicabit populum populum fuum, & ad fervos fuos rogabitur, quum viderit quòd abierit manus, & non fit clauf.r ac relictus, & dixerit inimicus ; Ubi eft Deus 37
eorum, vector quem ipfum diximus ? Qui edunt fuffire ex 38
eis, & bibebant vinum libamin.is eorum : furgant nunc & opitulentur vobis, fit.lle protegens vos per fermonem fuum. Quando revelabit fe fermo Domi- 39
ni ad redimendum populum fuum, dicet omnibus populis ; Videte quòd ego nunc fim qui fum, & fui, & ego fum qui futurus fum, nec eft Deus alius præter me : ego fermone meo interficio & vivifico, percutio populum Ifrael & non erit qui eripiat è manibus Gog & exercitus ejus, quibus ego fano illos in fine dierum ; ego permittam ut confligantcum eis.*

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA.*

וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים את בני ישראל לפני מותו׃ ויאמר יי מסיני זרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבת קדש מימינו אש דת למו׃ אף חבב עמים כל קדשיו בידך המה תכו לרגלך ישא מדברתיך׃ תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב׃ ויהי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל׃ יחי ראובן ואל ימת ויהי מתיו במספר׃ וזאת ליהודה ויאמר שמע יי קול יהודה ואל עמו תביאנו ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה׃ וללוי אמר תמיך ואורך לאיש חסידך אשר נסיתו במסה תריבהו על מי מריבה׃ האמר לאביו ולאמו לא ראיתיו ואת אחיו לא הכיר ואת בניו לא ידע כי שמרו אמרתך ובריתך יצרו׃ יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ישימו קטורה באפך וכליל על מזבחך׃ ברך יי חילו ופעל ידיו תרצה מתני קמיו ומשנאיו מן יקומון׃ לבנימן אמר ידיד יי ישכן לבטח עליו חופף עליו כל היום ובין כתפיו שכן׃ וליוסף אמר מבורכת יי ארצו ממגד שמים מטל ומתהום רבצת תחת׃ וממגד תבואת שמש וממגד גרש ירחים׃ ומראש הרי קדם וממגד גבעות עולם׃ וממגד ארץ ומלאה ורצון שכני סנה תבוא ברכה ליוסף ולקדקד נזיר אחיו׃ בכור שורו הדר לו ותאפת ראם קרניו בהם עמים יחד יגח אפסי ארץ והם רבבות אפרים והם אלפי מנשה׃ ולזבולן אמר שמח זבולן בצאתיך ויששכר באהליך׃ עמים הר יקראו שם יזבחו זבחי צדק כי שפע ימים יינקו ושפני טמוני חול׃ ולגד אמר ברוך מרחיב גד כלביא שכן וטרף זרוע אף קדקד׃ וירא ראשית לו כי שם חלקת מחוקק סופן ויתא ראשי עם צדקת יי ומשפטיו עם ישראל׃ ולנפתלי אמר נפתלי שבע רצון ומלא ברכת יי ים ודרום ירשה׃ ולאשר אמר ברוך מבנים אשר יהי רצוי אחיו וטבל בשמן רגלו׃ ברזל ונחושה מנעליך וכימיך דבאך׃ אין כאל ישרון רוכב שמים בעזרך ובגאותו שחקים׃ מעונה אלהי קדם ומתחת זרועות עולם ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד׃ וישכן ישראל בטח בדד עין יעקב אל ארץ דגן ותירוש אף שמיו יערפו טל׃ אשריך ישראל מי כמוך עם נושע ביי מגן עזרך והרב גאותך ויכחשו אויביך לך ואתה על במותימו תדרך׃

Hierof. 1. *Et hæc eſt benedictio, qua benedixit Moſes propheta Domnia filios Iſrael, antequam moreretur.* 2. *Et dixit Dominus ex Sinai revelatus eſt: ad dandum legem populo ſuo Dominus Iſrael: proditi eum gloria ſua ſuper montem Seir ad dandum legem filiis Eſau, & oſtendit ſe in gloria ſua ſuper montem Pharan, & venit cum myriadibus ſanctorum: a dextra ſua lex de medio ignis ejus. 3 Amavit populos: omnes ſanctificati ſunt in manu tua: & ipſi ſunt ad vestigium tuum, allevati ſunt juxta mandatum tuum. Legem præcepit nobis Moſes, hereditatem congregationis Jacob.*

Et hic eſt ordo benedictionis, qua benedixit Moſes propheta filiis Iſrael, antequam moreretur. Et dixit; Dominus ex Sinai revelatus eſt, ad dandum legem populo ſuo domui Iſrael, tum prodiit ſplendor gloriæ divinæ majeſtatis ejus ex Ghebal ad dandum ipſam filiis Eſau, neque recepervit eam; manifeſtavit ſe in decore gloriæ ſuper montem Paran ad dandum eam filiis Iſmael, fed non recepervit eam: rurſus manifeſtavit ſe in ſanctitate populo ſuo domui Iſrael, & cum eo myriades myriadum angelorum ſanctorum, ſcripſit dextra ejus, & legem ejus è medio flammæ ignis & mandata dedit illis. Etiam 3 quicquid contigit populis, hoc factum eſt quia dilexit populum ſuum domum Iſrael, & omnes illos vocavit ſanctos in fine in loco domus ſanctitatis ſuæ: & quando obſervant præcepta legis ducuntur ad pedem nubium gloriæ tuæ quieſcebant & caſtrametabantur quaſi particulâ ſermonis. Dicebant filii Iſ. 4 rael; Legem præcepit nobis Moſes, traditit eam hæreditatem congregationi tribuum Jacob.

ישרון אין כאל רוכב שמים בעזרך ובגאותו שחקים׃ מעונה אלהי קדם ומתחת זרועות עולם ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד׃ וישכן ישראל בטח בדד עין יעקב אל ארץ דגן ותירוש אף שמיו יערפו טל׃ אשריך ישראל מי כמוך עם נושע ביי מגן עזרך והרב גאותך ויכחשו אויביך לך ואתה על במותימו תדרך׃

Iſtigationes multas, non ceſſant neque otioſi ſunt à deliriata legis, & ducuntur & veniunt ad pedem nubium gloriæ tuæ, & quieſcent juxta mandatum ejus. 4. Dicebant filii Iſrael; Legem præcepit nobis Moſes, dedit eam hæreditatem & poſſeſſionem cœtui tribuum domus Jacob.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

ובימיני בר כה אלקה תו טו בר אלקא וכמע שו בקומיי תו כון אלקה מרד אלאון בראדרי תו 50
בר הר קהר וכמע שה בקומיי תו * אבר אלקה דרוע כשבה בר מיאני מן בראדרי תו 51
בשראל * מי אלקה בר מיאני מן בראדרי מן בר מיאני בשראל בקודש מרא בר מיאני 51
בשראל בקומיי מן מרבוט קדש בבאבאני מן בר מיאני בשראל בקודש מרא בר מיאני
בשראל * כה אז מקאבל בביני מן אן זמין וביאבא תו אי בآن زمين כה من דها בשראלי בשראל * 52

* فصل سي سوم *

* واين آن آفرين آنچه آفرين كرد مشه مردي آن خدا من پسراني بسرال بيشي مردفي او * 1
* گفت " از سيني بيامه درخشيد از شعير بايشان بتافت از كوهي فارن وبيامه از 2
ميورياني خاص از نميناي او از ميانی آتش تورة بده بابشان * نيز دوست دارا قبيلهاي بسرال 3
همه خاصاني او در دستي تو و ايشان كشيده شدند بسبهاي تو بر داشته شوان ابر
امري تو * شريعت بفرمود بايما مشه ميراثي جماعتي يعقوب *

ba legis hujus. Quoniam non eſt verbum inane in lege, niſi illis qui illam tranſgrediuntur, quoniam eſt vita veſtra: & in fermone hoc producetis dies ſuper terram, ad quam poſſidendam vos tranſitis Jordanem. 48. Et loquutus eſt Dominus cum Moſe tempore diei illius, dicendo, 49. Aſcende in montem Abarorim hunc, montem Nebo, qui eſt in terra Moab, qui eſt à regione Jericho: & vide terram Canaan quam ego do filiis Iſrael in hæreditatem.

non eſt verbum inane vobis, quoniam eſt vita veſtra: & in fermone hoc multiplicabitis dies ſuper terram, ad quam poſſidendam vos tranſitis Jordanem. 48. Et locutus eſt Dominus cum Moſe ſecundum tempore dies illius, dicendo, 49. Aſcende in montem Abarorim hunc, montem Nebo, qui eſt in terra Moab, qui eſt à regione Jericho: & vide terram Canaan quam ego do filiis Iſrael in hæreditatem.

Verſio PERSICA cum Interpretatione LATINA.

*كه بر دارم بآسمان دستي من و بگويم قادر من بحاويد * اگر تير كدم برقي شمشيري من 40
من وبگيرد درحكم دستي من بار گردانم انتقام بعدوياني من وبدشمناني من بار تورم * 41
* مست كنم تيرهاي من از خون و شمشيري من بخورد گوشت از خوني كشته و برده 42
از سر انتقامهاي دشمن * طرب گويند قومها قومي او كه خوني بندگاني او انتقام كشد 43
و انتقام باز گرداند بعدوياني او و كفارت كند ابر زميني او و ابر قومي او * بيامد مشه 44
و سخن گفت من هم سخنهاي آن تسبيحي آن اين در حضوري آن قوم او و يهوشع
بن نون * تمام كرد مشه بسخن گفتن من هم آن سخنهاي آن ايشان بهمه بسرال * 45
* گفت بايشان بنهيد دلي شما بهمه آن سخنها آنچه من گواه گيرا در شما اين روز آنچه 46
فرمايند ايشانرا من پسراني شما بنگاه داشتن بكردن من هم سخنهاي آن توره‌ي آن اين *
* كه نه سخن تهي او از شما كه از زندگي شما و در سخن آن اين دراز گشيد 47
روزگاران ابر آن زمين آنچه شما گذران من آن يردن بآنجا بميراث گرفتن آدرا * سخن 48
گفت " بمشه در تنهي آن روزي آن اين بگفتن * بر آي بكهي آن عبريم آن اين كهي 49
بنو آنچه در زميني موب آنچه ابر پيشي يردو و ببيني من زميني كنعن آنچه من دها
بپسراني بسرال باصتفاء

Nam elevabo manum meam ad eo cælum, ac dicam; Potens ſum in æternum, Si acuero fulgur gla- 41 dii mei, & apprehenderit judicium manus mea; vindicta ultionem hoſtibus meis, & inimicis meis rependam. Inebriabo ſagit- 42 tas meas ſanguine, & gladius meus devorabit carnem, ſanguine occiſorum interfectis & captis, à capite ultionum inimici. Oxate gentes 43 populo ejus, quia ſanguinis ſervorum ſuorum ultionem exiget: & vindictâ reverbiabit hoſtibus ſuis, & expiabit terram ſuam ac populum ſuum. Veniens igitur Moſeh locutus eſt 44 omnia verba cantici hujus in præſentia populi, ipſe & Jehoſhua filius Nun. Et abſolvens Moſeh 45 loqui omnia verba iſta ad univerſum Iſrael, Dixit eis; Ponite 46 cor veſtrum ad omnia verba quæ ego conteſtor in vos hodie, quæ præcipietis filiis veſtris obſervare faciendo omnia verba legis hujus. Non enim verbum inane eſt vobis, 47 ſed eſt vita veſtra: & per verbum hoc longùm protrahetis dies ſuper terram ad quam tranſitis Jordan ad hæreditate accipiendam eam. Locutuſque eſt Dominus ad 48 Moſeh in ipſo die iſto, dicendo; Aſcende in montem Abarim iſtum, 49 montem Nebo, qui in terra Moab contra Jericho, & vide terram Chenaan quam ego do filiis Iſrael in poſſeſſionem:

Nam elevabo manum meam ad eo cælum, ac dicam; Potens ſum in æternum, Si acuero fulgur gla- 41 dii mei, & apprehenderit judicium manus mea; vindicta ultionem hoſtibus meis, & inimicis meis rependam. Inebriabo ſagit- 42 tas meas ſanguine, & gladius meus devorabit carnem, ſanguine interfectis & captis, à capite ultionum inimici. Oxate gentes 43 populo ejus, quia ſanguinis ſervorum ſuorum ultionem exiget: & vindictâ reverbiabit hoſtibus ſuis, & expiabit terram ſuam ac populum ſuum. Veniens igitur Moſeh locutus eſt 44 omnia verba cantici hujus in præſentia populi, ipſe & Jehoſhua filius Nun. Et abſolvens Moſeh 45 loqui omnia verba iſta ad univerſum Iſrael, Dixit eis; Ponite 46 cor veſtrum ad omnia verba quæ ego conteſtor in vos hodie, quæ præcipietis filiis veſtris obſervare faciendo omnia verba legis hujus. Non enim verbum inane eſt vobis, 47 ſed eſt vita veſtra: & per verbum hoc longùm protrahetis dies ſuper terram ad quam tranſitis Jordan ad hæreditate accipiendam eam. Locutuſque eſt Dominus ad 48 Moſeh in ipſo die iſto, dicendo; Aſcende in montem Abarim iſtum, 49 montem Nebo, qui in terra Moab contra Jericho, & vide terram Chenaan quam ego do filiis Iſrael in poſſeſſionem:

Et moritur is monte ad quem ta- 50 ſcendit, & congregatus eſt ad populum ſuum; ſicuti mortuus eſt Aharon frater tuus in Hor-hor, & congregatus eſt ad populum ſuum: Sicut eo quod emiſiſti delicta 51 in medio filiorum meorum in media filiorum Iſrael apud Me-meribath Cadeſh deſerti Sin, ſuper eo quod non ſanctificaſtis me in medio filiorum Iſrael. Quoniam ex oppoſito vide- 52 bis terram, ſed illuc non ingrediêris, ad terram quam ego do filiis Iſrael.

CAP. XXXIII.

Hæc autem eſt benedictio qua benedixit Moſeh vir Dei filiis Iſrael ante mortem ſuam. Et dixit; 2 Dominus de Sinai venit, reſplenduit è Sheir eis: elevatè è monte Pharan, & venit ex myriadibus ſanctorum: à dextra ſua ex medio ignis legem dedit eis. Etiam di- 3 ligit tribus Iſrael, omnes ſanctificati ſunt in manu tua: duêli ſunt ad veſtigium tuum, allevati ſunt juxta mandatum tuum. Legem præ- 4 cepit nobis Moſeh, hereditatem congregationis Jacob.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ויוסף כאת אמרין אלהי יי רמיני או אר מיוה אר טלאי אסמאן ואר תהום חסיא פרוה • 13
* ואר מיוהי כחלאי כרשיד ואר מיוהי כחתי מאהא * ואר סרי כוהאי קדים 14
* ואר מיוהי כחלאי עאלם * ואר מיוהי זמין ופרי אן ורצאי מסכן כירלי סנה 15
* ואר מיוהי כאהאי כלאן כדא כחדאי או * כחסתרה כאוי או כשוה באי 16
* ואר כחלאי כרך כחלאי או אר ראשאן קומא כלאנדי אר כנאי זמין ואשאן
* ואר כחלאי אפריי וראשאן הזראני מנשה * ואזבולון כאת כחאד באש זבולון אר בירון אמדני תו 17
* ויששכר אר כחיאלי תו * פינחאלי ישראל כאוהי בית מקדש כאת אנכא 18
* ואר כחד כאת אפרין כשאהדכי אוראי אר כחיאלי תו כאוי כשוה כאת אנכא 19
כחאת כאנד כחתי רואי כאוהי וכחנאלי וכחנאלהא אר ראך • 19
* ואר כחד כאת אפרין כשאהדכי אוראי אר כחיאלי תו כאוי כשוה כאת אנכא 20
כארו ופרי כרכא •

primogenitura convenebat ipſi Ioſ. 17
hen, & foliata eſt ab eo & data ipſi
Joſeph ab initio, ex quo redit glo-
ria & decor ipſius: nam quemad-
modum non poteſt ad cultum adi-
gere aliquit primogenium bovis ſi-
ve non poſſint ei tertiatem red-
filii Joſeph inter reges; ſi ſunt mu-
cornes petit cornibus ſuis feras ſyl-
veſtres, ſic erunt filii Joſeph domi-
nantes in populos ſimul in omnibus
finibus terræ: & ſunt myriades
quas interfecit Joſue filius Nun in
Gilgal, qui eſt oriundus ex tribu
Ephraim; ſunt etiam millia quos
interfecit Gedeon filius Joas iacer
Madianitas. qui quidem oriundus
erat ex Manaſſe. Tribum etiam Ze-
bulon benedixit Moſes propheta
Domini, & dixit; Lætamini domus
Zebulon cùm exibitis ad negotiatio-
nes veſtras, & domus Iſſachar in ta-
bernaculis de morum Chelamum ve-
ſtrarum. Populi multi ad montem
domus ſanctuarii orabunt, ibi offe-
rent oblationes veras: quoniam ad
fi eas maris magni habitarunt & deli-
ciabuntur de thynno, & oſtreum ſa-
piene, & tinguc de ſanguine ejus
purpuram in ſua palliotum ſuorum,
& ex arena producente foecula & va-
ſa vitrea: quoniam thefauri limi-
cum revelati ſunt illi. Tribum etiam
am Gad benedixit Moſes propheta
Domini & dixit; Benedictus qui di-
latavit terminum ipſius Gad. Qui-
eſcet ſicut leo in habitando: item
autem exhibit in actem bellis adver-
ſus hoſtes ſuos, interficiendo reges eum perficitis, interfi. & ejus cogni-
erunt ex eo ſibus interfectis, qui trahit brachium cum vertice.

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ויוסף כאת אמרין אלהי יי רמיני או אר מיוה אר טלאי אסמאן ואר תהום חסיא פרוה • 13
* ואר מיוהי כחלאי כרשיד ואר מיוהי כחתי מאהא * ואר סרי כוהאי קדים 14
* ואר מיוהי כחלאי עאלם * ואר מיוהי זמין ופרי אן ורצאי מסכן כירלי סנה 15
* ואר מיוהי כאהאי כלאן כדא כחדאי או * כחסתרה כאוי או כשוה באי 16
* ואר כחלאי כרך כחלאי או אר ראשאן קומא כלאנדי אר כנאי זמין ואשאן
* ואר כחלאי אפריי וראשאן הזראני מנשה * ואזבולון כאת כחאד באש זבולון אר בירון אמדני תו 17
* ויששכר אר כחיאלי תו * פינחאלי ישראל כאוהי בית מקדש כאת אנכא 18
* ואר כחד כאת אפרין כשאהדכי אוראי אר כחיאלי תו כאוי כשוה כאת אנכא 19
כחאת כאנד כחתי רואי כאוהי וכחנאלי וכחנאלהא אר ראך • 19
* ואר כחד כאת אפרין כשאהדכי אוראי אר כחיאלי תו כאוי כשוה כאת אנכא 20
כארו ופרי כרכא •

*Ad Joſeph vero dixit; benedicta 13
Domino terra eorum de ſuccis cæ-
leſtibus, & de abyſſo exſtante deorſum,
Et de fructu nouorum ſolis, & 14
de fructu collectæ lunarum, Et 15
de cacumine montium antiquorum,
& de fructu regionum æternarum,
Et de fructu terræ, & plenitudi- 16
ne ejus, & complacitio habitatum
illi roboris, veniat ſuper caput Jo-
ſeph, & ſuper verticem feparati
a fratribus ſuis. Primogenitus bo- 17
ris ejus decor ei, & cornua rhi-
nocerotis cornua ejus: ipſi gen-
tes comupetet ſimul extrema ter-
ræ: atque ipſi ſunt myriades Ephra-
im, & ipſi chiliades Manaſſe.
Et ad Zebulon dixit; Lætare 18
Zebulon in egreſſu tuo, & Iſſa-
char in tentoriis tuis. Tribus 19
vocabunt ad montem domus ſanctuarii
congregabuntur: & ibi immola-
buntur victimæ juſtitiæ: quia effu-
cientur maxima copiarum, & oc-
cultio arenæ abſconditæ in arena.
Et ad Gad dixit; Benedictus 20
dilatationem confecit ipſi Gad: ſi-
ut leo in habitationem ſe recepit, &
ſtringet brachium, etiam verticem.*

* ויוסף כאת אמרין אלהי יי רמיני או אר מיוה אר טלאי אסמאן ואר תהום חסיא פרוה • 13
* ואר מיוהי כחלאי כרשיד ואר מיוהי כחתי מאהא * ואר סרי כוהאי קדים 14
* ואר מיוהי כחלאי עאלם * ואר מיוהי זמין ופרי אן ורצאי מסכן כירלי סנה 15
* ואר מיוהי כאהאי כלאן כדא כחדאי או * כחסתרה כאוי או כשוה באי 16
* ואר כחלאי כרך כחלאי או אר ראשאן קומא כלאנדי אר כנאי זמין ואשאן
* ואר כחלאי אפריי וראשאן הזראני מנשה * ואזבולון כאת כחאד באש זבולון אר בירון אמדני תו 17
* ויששכר אר כחיאלי תו * פינחאלי ישראל כאוהי בית מקדש כאת אנכא 18
* ואר כחד כאת אפרין כשאהדכי אוראי אר כחיאלי תו כאוי כשוה כאת אנכא 19
כחאת כאנד כחתי רואי כאוהי וכחנאלי וכחנאלהא אר ראך • 19
* ואר כחד כאת אפרין כשאהדכי אוראי אר כחיאלי תו כאוי כשוה כאת אנכא 20
כארו ופרי כרכא •

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

וְיִשְׂרָאֵל וְיִשְׁבְּעָה יְהוּדָן לְזַרְעָה דָּוִד׃
אַתְּרֵיהּ סְנוּ עִלְּקָא בְּרֵה קָלָא וְנִפְרָת מִן
שְׁמַיָּא וְהָן אַסְרַת אַחְוֵן כָּל שְׁלֵלֵי עֲלָמָא
וְיִחְמוּן בְּצַעֲרֵי דְמִשְׁרֵי רְחֲבוֹן וְיִשְׁרֵאֵל־
דְּשָׁרֵת וְלָא אִתְחֲנֵי וְאִתְרְחִיב בְּאַרְעֲהוֹן
בְּלֵילוֹן שָׁכֵן בְּלֵילֵיהּ דְּאוֹרַיְתָא דְּשָׁכֵא
יְדֵיהּ מֹשֶׁה מְרוֹמָא וְאִתְגְּלִי עֲלוֹי אִיקַר
שְׁכִינְתָּא דֵּי בְּתַרְיָן אֲלָפֵין רִבְבָוֹן דְּמַלְאֲכִין
וּבְאַרְבְּעִין וְחַד יוֹמִין אֲלִיפִין דְּנוּר בְּלֵילְיָא דְּרַגְוָתָא דְּיָרְיָה חֲוָה שְׁבָעְתִּי יוֹמִי
אֲשֶׁלְמוּתָא כָּל לְוֵי דְּמַלְכוּתָא אִתְחַנְּנוּ מִן שְׁמַיָּא לָא חַרְבָא שָׁלַף וְלָא סוּסָא
אֲסַר וְלָא מִשְׁרְיָן אֲרִישׁ בְּלֵילְיָא דְּשָׁכֵא קָבֵא קְנָא בְּעוֹבְדֵיהוֹן שָׁכֵן וּבְעַנְוְתָנוּתְיהוֹן
מִכֹּל אֻמְּמַיָּא חַסֵּן מִשֶּׁה עַבְדָא דֵּיי בְּאַרְעָא דְּמוֹאָב עַל נְשִׁיקַת מֵימְרָא דֵּיי׃ וְיִקְבּוֹר
בְּרִיךְ שְׁמֵיהּ דְּמָארֵי עָלְמָא דְּאִלֵּיף לַן אוֹרָיְתֵיהּ הָכֵנִי אֲלֵיף יְתָן לְמִלְּבַּשׁ עַרְטִלָּאִין
מִן דְּאַבְרָהָם אֲחִי וְחָוֵה אֲלֵיף יְתָן לְמִבְרְנֵיהָ חַחֲנִין וְכָלִין מִן דְּוּוִיז חָוֵה לְיוֹת אַרְמָא
אֲלֵיף יְתָן לְסַבְּרָא טַרְעִין מִן דְּאִתְגְּלִי בְּחוּוֵי מֵימְרֵיהּ עַל אַבְרָהָם כַּד הֲוָה טָרֵע
מְעָרַת כְּרוֹלְיָתָא אֲלֵיף יְתָן לְמִנְחָם אֲבֵלִין מִן דְּאִתְגְּלִי לְיַעֲקֹב חוּב פִּטְרוּי לְפַקְדָן
בְּאֲחֲרִי דְּטִירְתָּן אִפְּוֵיהוֹן׃ אֲלֵיף יְתָן לְמִפְרְנְסָא מִסְכְּנִין מִן דְּאִתְגְּלִי לְבָבָן יִשְׂרָאֵל
לְתֵימָא מִן שְׁמַיָּא׃ אֲלֵיף יְתָן לְמִקְבַּר מֵיתָיָא מִן מִשְׁרֵי דְּאִתְגְּלִי עֲלוֹי בְּמֵימְרֵיהּ
עֲשִׂית חֲמִירִין דְּמַלְאֲכֵי שְׁרִיתָא׃ מִיכָאֵל וְגַבְרִיאֵל אַצְעוּן וְרָפָאֵל מִקַּבְּרֵי
מֹשֶׁה׃ בֵּירִיהּ דְּמָארֵי עָלְמָא וּבוֹרְיֵהּ מְחַנֵּא בְּמִסְתְּרֵי מִילַת יְקוֹבְנֵי דְּאַרְעָא וְאִינִישִׁילִין
חִוִּירִין מִשְׁשָׁרִין וְיוּפִיאֵל וְאוּרִיאֵל וְקַפְּיָא רַבְּנֵי הַכְּסְחָא אַרְבְּעִין יְתִיהוֹן עֲלָה וּבְמִסְרָה
דְּבֵיהּ אַרְבְּעָתָן מִילִין וְקִבֵּר יָתֵיהּ בְּחוּלְתָא בְּלוֹ קְבֵל בֵּירִ פְּעוֹר דְּכָל אִינַשׁ
דְּזִקְפָה פְּעוֹר לְמִסְרַח לְיִשְׂרָאֵל חוּבְתְּהוֹן מְזַדַּע בְּבֵית קְבוּרְתֵּיהּ דְּמֹשֶׁה וְמִתְּקַבְּיָא
וְלָא הֲכִים בַּר נָשׁ יָת קִבְרֵיהּ עַד יוֹמָא הָדֵין׃ וּמֹשֶׁה וּמֹשֶׁה בַּר מְאָה וְעֶשְׂרִין
שְׁנִין בַּר שְׁבַע לָא כְּהֵין נְלֵיעֵיל עֵינוֹי וְלָא נְחֵירִן נִיבֵי לְמִתְּחַיָּה׃

Verfio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

• فصل سي چهارم •

CAP. XXXIV.

A *Secedit itaque Mofes de locis ex Arboth Moab ad montem Nebo, in vertice Pifgæ quod eſt contra Jericho, & oſtendit ei Dominus omnem terram, nempe Gileadem uſque ad Dan,* 2 *Et univerſam Naphtali, & terram Ephraim & Manaſſis, & totam terram Judæ, uſque ad mare poſtremum:* 3 *Meridiem, & planitiem vallis Jericho mihi notam, uſque ad Zoar.* 4 *Et dixit ei Dominus ei; Hæc eſt terra de qua juravi ipſi Abraham, Iſaac, & Jacob, dicendo; Semini tuo dabo eam: oſtendi tibi te oculis tuis, at illuc non tranſibis.* 5 *Mortuus eſt igitur ibi Moſes ſervus Dominis in terra Moab, juxta mandatum Domini.* 6 *Et ſepelivit eum in valle in terra Moab, e regione bethPeor: & non novit quiſquam ſepulturam ejus uſque ad diem hanc.* 7 *Porro Moſes annos eſt centum & viginti annos quo tempore mortuus eſt, non caligabant oculi ejus, neque mutatus eſt ſplendor faciei eius.*

Moabitarum juxta os decreti ſervi Domini. 6. *Et ſepelivit ipſum in valle in terra Moabitarum e regione Idoli Peor, neque fcivit aliquis ſepulchrum ejus uſque ad diem hunc.* 7. *Porro Moſes annos eſt centum & viginti annos quo tempore mortuus eſt, non caligabant oculi ejus, neque mutatus eſt ſplendor faciei eius.*

Verſio *PERSICA* cum Interpretatione *LATINA*.

• فصل سي چهارم •

CAP. XXXIV.

1 * بر آمد مشه ازعربوت مواب بکوهی نبو سری آن چکاد آنکه ابر بیشی برحو بنوه اریحا ۱
2 می همه آن زمین مر آن جلعه تا دن * و مرهمه نفتلی و مرزمینی افریم و منسه و مرهمه ۲
3 زمینی یهوده تا آن دریای آن آخرین * و مر آن دروم و مر آن محرا دهی یرحو شهری آن ۳
4 نمریم تا صعر * گفت ؛ باو این آن زمین آنچه سوگند خوردم بابرهم بیصحق ۴
5 و بیعقوب بگفتن بنسلی تو بدهم آنرا بنوهوم ترا در چشمانی تو و بآنجا نه گذری •
6 بمرد آنجا مشه بنده‌ی ؛ در زمینی مواب ابر امری ؛ * قبرا کرد اویرا در جی در زمینی ۵ ۶
7 مواب مقابلی بیت فعور و نه دانست مردی می قبرا شدنی او تا آن روزی آن این ۷
8 * و مشه قذری صد و بیست سال [در مردنی او] نه کاهسته شد چشمی او و نه دگرگون
شد گونه‌ی او.

* Videt principium ſibi, quod ibi 22 eſſet portio Scribe abſcindita: venis cum capitonis pepuli, juſtitiam Domini fecit, & juſtitias cum Iſrael. Et ad Dan dixit; Dan catulus leonis, proſilet à Baſhan. Et ad Naphtali dixit; Naphtali ſatisfactus benedictionibus & benedictionem benedictionis Domini habebit: Occidentem & Meridiem hæreditate accipiet. Et ad aſſer dixit; Benedictus à filiis aſſer: erit acceptus fratribus ſuis, & intinget in oleum pedem ſuum. Ferrum & æs, ſera tua: & ſicut juventus tua, ſenectus tua. Non eſt Deus Deus Iſrael, profectus exiſtens caeli in adminiculum tuum, & in magnificentia ſua ſuper nubes culeſtes. In habitaculum eſt Deus antiquus: & defuſtes, brachia ſempiterna: expulit à præſentia tua inimicum, & dixit; Annihilare: 28 Habitavit Iſrael in ſecuritate ſolus, ſicut fons Jacob, in terra frumenti ac muſti: etiam cæli ejus ſtillabunt rorem. Beat eſt tibi Iſrael, 29 eſt ſicut tu, populo liberationis ejus, à Domino ſcutum auxilii tui, quâ item eſt gladius magnificentiæ tuæ: abnegabuntque te tibi inimici tui, & in excelſa eorum triumphabis.

* بدیده اوّل باو که آنجا بخشی دیبر نخبیده بیامد سروران قوم راستی ؛ بگرد وحکمهای او ۲۱
ازاي بسرال * وبدن گفت دن بچهي شیر بر جهد از آن بشن * وبنفتلي ۲۲ ۲۳
گفت نفتلي سیري رضا وپري آفريني ؛ مغرب وجنوب میراث گیرد * وباشي ۲۴
گفت آفرین از پسران اشر باشد رضا شدهي برادراني او ودر زا در رونس پاي او * آهن ۲۵
وس قلعهاي تو وچون جواني تو پیري تو * نیست چون خداي یسرال مسلط ۲۶
باشاي آسمان در یاري تو ودر بزرگي او فلکها * بماوا خداي قدیم واز فروه ۲۷
ازوهاي عالم برانه از پیشي تو دشمن وگفت نیست شو * مسکن گرفت یسرال ۲۸
ایمني بتنها چون معیني یعقوب برزمیني دانه و شیره نیز آسماني او بچکنه
سیم * نیکو بتو یسرال نیست چون تو قومي فرجي او از ؛ سپري [یاري] تو و ۲۹
واگیه شمشیر برزگي تو و منکر سوند دشمناني [تو] بتو وتو ابر بلندهاي
ایشان بگردي •

8 * بگریستند پسراني یسرال مر مشه درعربوت مواب سي روز تمام شدند روزهاي گریهي
مصیبتي مشه * ویهوشع بن نون پر الهامي خرد که بنهاد مشه مي دستهاي او ابر او و
10 بشنویدند باو پسراني یسرال بکردند چون آنچه فرمود یهوه مر مشه * و نه بر خاست
11 نبیا نیز در یسرال چون مشه آنچه داند اویرا روي در روي * بهمه آن نشانها و آن معجزها آنچه
بفرستاد اویرا بکردن در زمیني مصر بفرعه وبهمه بندگاني او و بهمه زمني او *
12 * وبهمه آن دستي آن قوي وبهمه آن هیبتي آن بزرگ آنچه بکرد مشه بچشم همه یسرال *

8 Et fleverunt filii Iſrael Moſcheh in Arboth Moab triginta diebus: ſicque completi ſunt dies fletûs luctûs Moſcheh. 9 Joſhuæ autem filius plenus erat ſpiritu ſapientiæ, quoniam poſuerat Moſcheh manus ſuas ſuper eum: & auſcultarunt ei filii Iſrael, feceruntque quemadmodum præceperat Dominus Moſcheh. 10 Neque ſurrexit propheta amplius in Iſrael ſicut Moſcheh, quem ndvit Dominus facie ad faciem, 11 in omnibus ſignis & portentis quæ miſerat eum Dominus ad faciendum in terra Ægypti Pharaoni & omnibus ſervis ejus & tota terræ ejus, 12 & in omni manu forti, & in omni terrore magno, quæ fecerat Moſcheh in oculis univerſi Iſrael.

Abſolutus eſt liber Elle haddevarim.

נשלם ספר אלה הדברים

LONDINI,
EXCUDEBAT THOMAS ROYCROFT.
M DC L VII.